အဘိဓမ္မာပိဋကေ

ဗိဘင်္ဂကထာယ ဆဋ္ဌသင်္ဂဟော

ဘဒန္တာစရိယအာနန္ဒမေတ္တေယ္ယ ကတာ

ဗိဘင်္ဂမူလဋီကာ

တသာနုဂေါ်နုဒီပနီ

ဘဒန္တာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

ဗိဘင်္ဂဒုတိယဋီကာ

ရန်ကုန်၊ ဗုဒ္ဓသာသနသင်္ဘောပြုပြင်ရေးနှင့် ပုံနှိပ်တိုက်

ပုံနှိပ်သည့်နှစ် ၁၃၇၂

ကျမ်း ၁၃၀၆

၂ ၆ ၉ ၉

အဘိမ္မပိဋကေ

ဝိဘင်္ဂကထာယ အတ္ထဝဏ္ဏနာဘူတာ

ဘဒန္တာစရိယအာနန္ဒတ္ထေရေန ကတာ

ဝိဘင်္ဂမူလဋီကာ

တဿာနုဝဏ္ဏနာဘူတာ

ဘဒန္တာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

ဝိဘင်္ဂဘာသုဋီကာ

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏာယန္ဒာလယေ ဗုဒ္ဓါဒိတာ

ဗုဒ္ဓဝဿေ ၂၅ဝ၄ မရမ္မဝဿေ ၁၃၂၂ ၁၉၆ဝ

ပိဋကတ်မူလဋီကာ

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
၁-ခန္ဓပိဋက်			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၈
၁-ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၄
၂-ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂
၃-သညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅
၄-သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆
ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇
ကမာဒိဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၈
၃-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃
၂-အာယတနပိဋက်			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၄
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၉
၃-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၁
၃-ဓာတုပိဋက်			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၂
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၅
၃-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၉
၄-သစ္စပိဋက်			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၀
၁-ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ ဇာတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၀
ဇရာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၃
မရဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၃

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
သောကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၄
ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၅
ဒုက္ခဒေါမနဿနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၅
ဥပါယာသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၆
အပ္ပိယသမ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၆
ပိယဝိပ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၇
ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၈
ဥပါဒါနက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၈
၂-သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၉
၃-နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၀
၄-မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၁
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၅
၃-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၇
၅-ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂ			
၁-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၈
၂-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၁
၆-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၃
အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၂
သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၃
ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၁
နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၄
သဠာယတနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၇
ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၉
ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၀
တဏှာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၀

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
ဥပါဒါနုပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၁
ဘဝပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၂
ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၄
ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၅
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၂
၁-ပစ္စယစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၃
၂-ဟေတုစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၆
၄-အညမညစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၇
သင်္ခါရာဒိမူလကနယမာတိကာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၈
အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၉
ကုသလာဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၀
အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၁
ကုသလမူလကဝိပါကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၂

၇-သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၄
ကာယာနုပဿနာဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၇
ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၉
ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၀
ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၆
စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၈
ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၈
ဗောဇ္ဈင်ပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၀
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၁

၈-သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၂
၃-ပဋ္ဌပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၄

မာတိကာ			ဝိဋ္ဌက်
၉-ဇုဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၆
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၉
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၉
၁၀-မောရ်ရ်ဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ပဌမနယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၁
ဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၂
တတိယနယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၃
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၄
၁၁-မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂ			
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၅
၁၂-ဈာနဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ မာတိကာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၆
နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၆
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၅
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၆
၁၃-အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၇
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၈
၁၄-သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂ			
၁-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၉
၂-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၀

မာတိကာ			စာမျက်နှာ

၁၅-ပဋ္ဌိသန္ဓိဒါဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၁
၂-သစ္စဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၄
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၄
၃-ပဋ္ဌပုဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၅

၁၆-ဉာဏဝိဘင်္ဂ

၁-ဧကကမာတိကာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၇
၁၀-ဒသကမာတိကာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၇
၁-ဧကကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၉
၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၁
၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂
၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၃
၅-ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၅
၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၆
၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၆
၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၆

၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသ

ပဌမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၇
ဒုတိယဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၀
တတိယဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၁
စတုတ္ထဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၂
ပဉ္စမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၂
ဆဋ္ဌဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၂
သတ္တမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၄
ဒသမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၄

မာတိကာ			ဝိဇ္ဇက်
၁၇-ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂ			
၁-ကေကမာတိကာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၆
၁-ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၆
၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၂
၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၃
၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၄
၅-ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၅
၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၆
၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၇
၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၇
၉-နဝကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၈
၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၉
တဏ္ဟာဝိစရိတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	...	၂၂၉
၁၈-ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂ			
၁-သမ္ဘသင်္ဂါဟိကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၁
၂-ဥပ္ပတ္တိဘာနုပ္ပတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၁
၃-ပရိယာပန္နာပရိယာပန္နဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၂
၆-ဥပ္ပါဒကကမ္မအာယုပ္ပမာဏဝါရ			
၁-ဥပ္ပါဒကကမ္မဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၂
၂-အာယုပ္ပမာဏဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၂
၃-အဘိညေယျာဒိဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၅

ဝိဘင်္ဂမူလဋ္ဌိကာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

အဘိဓမ္မပိဋကာ

ဝိဘင်္ဂမူလဋီကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ခန္ဓဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

စတုသစ္စဒသောတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သမာဟဒ္ဒာနိ စတုသစ္စံ၊ စတုသစ္စံ ပဿတိ စတုသစ္စဒသော။ သတိပိ သာဝကာနံ ပစ္ခေကဗုဒ္ဓါနဉ္စ စတုသစ္စ-ဒဿနဘာဝေ အနညပုဗ္ဗကတ္တာ ဘဂဝတော စတုသစ္စဒဿနဿ တတ္ထ စ သမ္ဘည္ဘတာယ ဒသမလေသု စ ဝသီဘာဝဿ ပတ္တိတော ပရသန္တာနေသု စ ပသာရိတဘာဝေန သုပါကဋတ္တာ ဘဂဝါ ဝိသေသေန "စတုသစ္စဒသော"တိ ထောမနံ အရဟတိတိ။ နာထတိတိ **နာထော**၊ ဝေနေယျာနံ ဟိတဲ့သုခံ အာသီသတိ ပတ္ထေတိ၊ ပရသန္တာနဂတံ ဝါ ကိလေသဗျသနံ ဥပတာပေတိ၊ "သာဓု ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ အတ္တသမ္ပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတာ"တိ-အာဒိနာ[1] ဝါ တံ တံ ဟိတပဋိပတ္တိံ ယာစတိတိ အတ္ထော။ ပရမေန စိတ္တိသ-ရိယေန သမန္နာဂတော, သမ္ဘသတ္တော ဝါ ဂုဏေဟိ ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ ပရမိဿရော ဘဂဝါ "နာထော"တိ ဝုစ္စတိ။ "**သဒ္ဓမ္မေ ဂါရဝံ ကတ္တာ ကရိဿာမိ**"တိ သောတမ္ဘဘာဝေ ကာရဏံ ဝတ္တာ ပုန သဝနေ နိယောဇေန္တော အာဟ "**တံ သုဏာထ သမာဟိတာ**"တိ။ "**ပေါရာဏဒ္ဓကထာနယံ ဝိဂါဟိတ္တာ ကရိဿာမိ**"တိ ဝါ ဧတေန သဏ္ဌစ္ဆသဝနေ စ ကာရဏံ ဝတ္တာ တတ္ထ နိယောဇေန္တော အာဟ "**သဒ္ဓမ္မေ ဂါရဝံ ကတ္တာ တံ သုဏာထ**"တိ။

---

[1] အံ ၄-၉-ပိဋ္ဌေ။

ဣတ္ထ စ "စတုသစ္စဒသော"တိ ဝစနံ ထောမနမေव စတုပ္ပဘေဒါယ ဒေသနာယ သမာနဂဏနဒဿနဂဏေန၊ "အဋ္ဌာရသဟိ ဗုဒ္ဓမ္မေဟိ ဥပေ-တော"တိ စ အဋ္ဌာရသပ္ပဘေဒါယ ဒေသနာယ သမာနဂဏနဂဏေဟိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာဝုတ္တေန ဝါ နိရတိသယေန စတုသစ္စဒဿနေန ဘဂဝါ စတုဓာ ဓမ္မသင်္ဂဏိံ ဒေသေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ၊ အဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓမ္မသမန္နာဂမေန အဋ္ဌာရသဓာ ဝိဘင်္ဂန် ယထာဝုတ္တဒေသနာသမတ္ထတာသမ္ဘာဒကဂုဏနိဒဿန-မေတံ "စတုသစ္စဒသော ဥပေတော ဗုဒ္ဓမ္မေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ"တိ။ တေန ယထာဝုတ္တာယ ဒေသနာယ သမ္ပညျဘာသိတတ္တာ အဝိပရီတတံ ဒဿေန္တော တတ္ထ သတ္တေ ဥဂ္ဂဟာဒိသု နိယောဇေတိ၊ နိဋ္ဌာနဂမနဋ္ဌ အတ္တနော ဝါယာမံ ဒဿေန္တော အဋ္ဌကထာသဝနေ စ အာဒရံ ဥပ္ပါဒယတိ၊ ယထာဝုတ္တဂုဏရဟိ-တေန အသမ္ပညျနာ ဒေသေတုံ အသက္ကုဏေယျတံ ဓမ္မသင်္ဂဏိဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏာနံ ဒဿေန္တော တတ္ထ တဒဋ္ဌကထာယ စ သာတိသယံ ဂါရဝံ ဇနယတိ၊ ဗုဒ္ဓါဒိနဋ္ဌ ရတနာနံ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓတာဒိဂုဏော ဝိဘာဝေတိ။

တတ္ထ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပါကဋာနေဝ၊ **အဋ္ဌာရသ** ပန ဗုဒ္ဓမ္မာ ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘာ— "အတီတံသေ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ အနာဂတံသေ ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ ။ပ။ ဣမေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတသ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ။ပ။ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ။ပ။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတသ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဆန္ဒသ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ၊ နတ္ထိ ဝိရိယဿ၊ နတ္ထိ သမာဓိဿ၊ နတ္ထိ ပညာယ၊ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ ဟာနိ။ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတသ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဝါ၊ နတ္ထိ အဖုဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ နတ္ထိ အပ္ပဋိသံ်ါနုပေက္ခာ"တိ။

တတ္ထ **နတ္ထိ ဒဝါ**တိ ခိဋ္ဌာမိပ္ပါယေန ကိရိယာ နတ္ထိ။ **နတ္ထိ ရဝါ**တိ သဟသာ ကိရိယာ နတ္ထိ။ **နတ္ထိ အဖုဋ္ဌ**န် ဉာဏေန အဖုသိတံ နတ္ထိ။ **နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္တ**န် တုရိတကိရိယာ နတ္ထိ။ **နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌမနော**တိ နိရတ္ထကော စိတ္တသမုဒါစာရော နတ္ထိ။ **နတ္ထိ အပ္ပဋိသံ်ါနုပေက္ခာ**တိ အညာဏုပေက္ခာ နတ္ထိ။ ကတ္ထစိ ပန "နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ ဟာနိ"တိ အလိခိတ္တာ "နတ္ထိ ဆန္ဒသ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိရိယဿ၊ နတ္ထိ သတ္တိယာ"တိ လိခန်။

၁။ ဓမ္မသင်္ဂဟေ ဓမ္မေ ကုသလာဒိကေ တိကဒုကေဟိ သင်္ဂဟေတ္တာ တေ ဝေ ဓမ္မေ သုတ္တန်ေ ခန္ဓာဒိဝသေန ဝုတ္တေ ဝိဘဇိတုံ ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏံ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ သခ်ေပန ဝုတ္တာနံ ခန္ဓာဒီနံ ဝိဘဇနံ ဝိဘင်္ဂေါ။ သော သော ဝိဘင်္ဂေါ ပကတော အမိကတော ယသ္မာ ပါဠိယာ၊ သာ **"ဝိဘင်္ဂပကရ-ဏာ"**နှင့် ဝုစ္စတိ။ **အမိကတော**တိ စ ဝတ္ထုဗဟုဘာဝေန ပရိဂ္ဂဟိတောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဝိဘင်္ဂပကရဏာသု အာဒိဘူတေ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေ "ပဉ္စက္ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော"တိ ဣဒံ သုတ္တန္တဘာဇနီယံ နာမ။ နနု နု တ္ဝေကမေဝ သုတ္တန္တဘာဇနီယန္တိ? သစ္စံ၊ **ဣတိ**-သဒ္ဒေန ပန အာဒိ-သဒ္ဒတ္ထဇောတကေန ပကာရတ္ထဇောတကေန ဝါ သဗ္ဗံ သုတ္တန္တဘာဇနီယံ သင်္ဂဟေတ္တာ ဝိညာဏ-က္ခန္ဓောတိ ဧဝမာဒိ ဧဝံပကာရံ ဝါ ဣဒံ **သုတ္တန္တဘာဇနီယ**န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ကေဒေသေန သမုဒါယံ နိဒဿေတိ ပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒိနိဒဿနကော ဝိယ။ တတ္ထ နိဗ္ဗာနဝဇ္ဇာနံ သမ္ဘဝမ္ဘာနံ သင်္ဂါဟကတ္တာ သမ္ဘသင်္ဂါဟကေဟိ စ အာယတနာဒီဟိ အပ္ပကတရပဒတ္တာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ အာဒိမှိ ဝုတ္တော။

နု တတော ဟေဒ္ဓာတိ ရူပါဒီနံ ဝေဒယိတာဒိသဘာဝတ္တာဘာဝါ ယသ္မိံ သဘာဝေ အတိတာဒယော ရာသီ ကတ္တာ ဝတ္တေယ္ယုံ၊ တသ္မာ ရူပနာဒိတော အညသ္မာဘာဝါ စ ဟေဒ္ဓာ ဂဏနေသု သင်္ခ်တဗ္ဗာနံ အနိဗ္ဗာနံ သာဝ-သေသဘာဝံ, နု ဟေဒ္ဓာ ဂဏနမတ္တာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဆဗ္ဗသု ပန ခန္ဓသု အဘာဝါ **"နု ဥဒ္ဓ"**နှင့် အာဟ။ နု ဟိ သဝိဘာဂဗမ္ဘေဟိ နိသဒ္ဒသု အတိတာဒိဘာဝရဟိတသု ကေသု နိဗ္ဗာနသု ရာသဒ္ဓော အတ္ထိတိ။ **"ရာသိနှိ"**တိ သဒ္ဒတ္ထသဟိတံ ခန္ဓ-သဒ္ဒသု ဝိသယံ ဒသ္သေတိ။ **"ဂဏ္ဍ ပဏ္ဍတ္ထိယံ ရုဠ္ဠိယ"**နှင့် ဝိသယမေဝ ခန္ဓ-သဒ္ဒသု ဒဿေတိ, နု သဒ္ဒတ္ထံ။ လောကိယလောကုတ္တရဘေဒဘိန္နေ သီလာဒိဂုဏေ နိပ္ပဒေသေန ဂဟေတ္တာ ပဝတ္တမာနော ခန္ဓ-သဒ္ဒေါ သီလာဒိဂုဏဝိသိဋ္ဌံ ရာသဉ္စ ဒီပေတိတိ။ ကေစိ ပန "ဂုဏဒ္ဓော ဣတ္ထေ ခန္ဓဒ္ဓော"တိ ဝဒန္တိ။ **ဒါရုက္ခန္ဓော**တိ ဣတ္ထေ ပန နု **ခန္ဓ**-သဒ္ဒေါ ပညတ္တိ-သဒ္ဒသု အတ္ထေ ဝတ္တတိ၊ တာဒိသေ ပန ပုထုလာယတေ ဒါရုမှိ ဒါရုက္ခန္ဓောတိ ပညတ္တိ ဟောတိတိ ပညတ္တိယံ နိပတတိတိ ဝုတ္တံ။ တထာ ကေသ္မိမှိ ဝိညာဏေ ပဝတ္တော ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ ခန္ဓ-သဒ္ဒေါ နု ရုဠ္ဠိ-သဒ္ဒသု အတ္ထံ ဝဒတိ၊ သမုဒါယေ ပန နိရုဠ္ဠော ခန္ဓ-သဒ္ဒေါ တဒေကဒေသေ ပဝတ္တ-မာနော တာယ ဧဝ ရုဠ္ဠိယာ ပဝတ္တတိတိ ခန္ဓ-သဒ္ဒေါ ရုဠ္ဠိယံ နိပတတိတိ ဝုတ္တံ။

ရာသိတော ဂဏတောတိ သဗ္ဗတ္ထ နိဿက္ကဝစနံ ဝိသယသေဝ ခန္ဓ-သဒ္ဒပ္ပ-ဝတ္တိယာ ကာရဏဘာဝံ သန္ဓာယ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "ရာသိတော"တိ ဣမမတ္ထံ

သဒ္ဒတ္ထဝေါနပိ နိယမေတ္တာ ဒသေတုံ "**အယဉ္စ ခန္ဓဒ္ဒော နာမ ဝိဏ္ဏဒ္ဒော**"တိ-အာဒိမာဟ။ ကောဋ္ဌာသဒ္ဒေ ခန္ဓဒ္ဒေ ဆဒ္ဒေနပိ ခန္ဓေန ဘဝိတမ္ဗံ။ နိဗ္ဗာနမ္ပိ ဟိ ဆဒ္ဒော ကောဋ္ဌာသောတိ။ တသ္မာ "ခန္ဓဒ္ဒော နာမ ရာသဒ္ဒော"တိ ယုတ္တံ။ ယေသံ ဝါ အတီတာဒိဝသေန ဘေဒေါ အတ္ထိ၊ တေသံ ရူပနာဒိလက္ခဏဝသေန တံတံကောဋ္ဌာသတာ ဝုစ္စတိတိ ဘေဒရဟိတသ နိဗ္ဗာနဿ ကောဋ္ဌာသဒ္ဒေန စ ခန္ဓဘာဝေါ နဝုတ္တောတိ ဝေဒိတမ္ဗော။

တ္တောဝတာတိ ဥဒ္ဒေသမတ္တေနာတိ အတ္ထော။ **စတ္ဘာရော စ မဟာ-ဘူတာ။ ပ ။ ရူပန္တိ** ဧဝံ ဝိဘတ္တော။ ကတ္ထာတိ စေ? ကောဒဿသု သြကာသေသု။ ဣတိ-သဒ္ဒေန နိဒဿနတ္ထေန သဗ္ဗော ဝိဘဇနနယော ဒဿိတော။ ဣဒဉ္စ ဝိဘဇနံ သြဋ္ဌာရိကာဒိသု စက္ခာယတနန္တိအာဒိဝိဘဇနဉ္စ ယထာသမ္ဘဝံ ကောဒဿသု သြကာသေသု ယောဇေတမ္ဗံ၊ ဧဝံ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိသုပိ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ပန ကောဒသောကာသေသု ပုရိမေ သြကာသပဉ္စကေ "စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ ။ မနောဝိညာဏ"န္တိ ဆဝိညာဏကာယဝိသေသေန ဝိဘတ္တော၊ နဟိ တတ္ထ မနော-ဓာတု မနောဝိညာဏဓာတူတိ ဝိဘဇနံ အတ္ထိ။ တံ ပန ဒ္ဝယံ မနောဝိညာဏန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒသေတုံ အဋ္ဌကထာယံ "**မနောဓာတု မနောဝိညာဏ-ဓာတူ**"တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။

ဧဝံ ပါဠိနယေန ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ဓမ္မပရိစ္ဆေဒံ ဒသေတ္တာ ပုန အညေန ပကာရေန ဒသေတုံ "**အဝိစာ**"တိအာဒိမာဟ။ **ဏ္ဍာ**တိ တေသ္မိံ ခန္ဓ-နိဒ္ဒေသေ။

၁-ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂။ **ယံ ကိဉ္စိ**တိ ဣဒေ ယန္တိ သာမညေန အနိယမနိဒဿနံ၊ **ကိဉ္စိ**တိ ပကာ-ရန္တရဘေဒံ အာမသိတ္တာ အနိယမနိဒဿနံ။ ဥဘယေနပိ အတီတံ ဝါ ။ ပ ။ သန္တိကေ ဝါ အပ္ပံ ဝါ ဗဟုံ ဝါ ယာဒိသံ ဝါ တာဒိသံ ဝါ ယံ ကိဉ္စိတိ နပုံသက-နိဒ္ဒေသာရဟံ သဗ္ဗံ ဗျာပေတ္တာ သင်္ဂဟိတတ္တာ အညေသုပိ နပုံသကနိဒ္ဒေသာ-ရဟေသု ပသင်ံ ဒိသ္မာ တဿ အဓိပ္ပေတတ္ထံ အတ္ထိ ပဝတ္တိတော အတ္ထိ ပ-သင်ဿ နိယမနတ္ထံ "**ရူပ**"န္တိ အာဟ။ **ယံ ကိဉ္စိ**တိ သနိပါတံ ယံ-သဒ္ဒံ ကိံ-သဒ္ဒဉ္စ အနိယမေကတ္ထဒီပနဝသေန ဧကံ ပဒန္တိ ဂဟေတ္တာ "**ပဒ္ဒယေနဒီ**"တိ ဝုတ္တံ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရူပံ ဝေဒေထာတိ တုမ္ဟေပိ ရူပံ ရူပန္တိ ဝေဒေထ၊ တံ ကေန ကာရဏေန ဝေဒေထာတိ အတ္ထော၊ အထ ဝါ ကေန ကာရဏေန ရူပံ၊ တံ

ကာရဏံ ဝေဒေထာတိ အတ္ထော။ အထေတေသု ဘိက္ခူသု တုဏ္ဍိဘူတေသု ဘဂဝါ အာဟ "**ရူပ္ပတီတိ ခေါ**"တိအာဒိ။

ဘိဇ္ဇတီတိ သီတာဒိသန္ဓိပါတေ ဝိသဒိသသန္တာနုပ္ပတ္တိဒဿနတော ပုရိမ-သန္တာနဿ ဘေဒံ သန္ဓာယာဟ။ ဘေဒေါ စ ဝိသဒိသတာဝိကာရာပတ္တိတိ ဘိဇ္ဇတီတိ ဝိကာရံ အာပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဝိကာရာပတ္တိ စ သီတာဒိသန္ဓိ-ပါတေ ဝိသဒိသရူပုပ္ပတ္တိယေဝ။ အရူပက္ခန္ဓာနံ ပန အတိလဟုပရိဝတ္တိတော ယထာ ရူပမ္မာနံ ဌိတိက္ခဏော သီတာဒီဟိ သမာဂမော ဟောတိ၊ ယေန တတ္ထ ဥတုနော ဌိတိပတ္တဿ ပုရိမသဒိသသန္တာနုပ္ပါဒနသမတ္ထတာ နဟောတိ အာဟာရာဒိကဿ ဝါ၊ ဧဝံ အညေဟိ သမာဂမော နတ္ထိ။ သဏ်ဌာနေန စ ဝိကာရာပတ္တိယံ **ရူပ္ပန**-သဒ္ဒေါ နိရုဠ္ဟော၊ တသ္မာ အရူပမ္မာနံ သဏ်ဌာနဝိရဟိ-တတ္တာ ရူပမ္မာနံ ဝိယ ပါကဋဿ ဝိကာရဿ အဘာဝတော စ "ရူပ္ပန္တိ"တိ "ရူပ္ပနလက္ခဏာ"တိ စ နဝုစ္စန္တိ။ ဇိဿ္ဌာဝိပါသာဟိ ရူပ္ပနဿ ဥဒရဂ္ဂိသန္ဓိပါတေန ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဣတ္ထေ** စ **ကုပ္ပတီ**တိ **ဧတေန** ကတ္တုအတ္ထေ ရူပပဒသိဒ္ဓိံ ဒဿေတိ၊ **ဃဋ္ဋိယတိ ပိဋ္ဌိယတိ**တိ ဧတေဟိ ကမ္မတ္ထေ။ ကောပါဒိကိရိယာယေဝ ဟိ ရူပ္ပနကိရိယာတိ။ သော ပန ကတ္တုဘူတော ကမ္မဘူတော စ **အတ္ထော** ဘိဇ္ဇမာနော ဟောတိတိ ဣမဿတ္ထဿ ဒဿနတ္ထံ "**ဘိဇ္ဇတီတိ အတ္ထော**"တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ **ရူပ္ပတီတိ ရူပန္တိ** ကမ္မကတ္တုတ္ထေ ရူပပဒသိဒ္ဓိ ဝုတ္တာ။ ဝိကာရော ဟိ ရူပ္ပနန္တိ။ တေနေဝ "ဘိဇ္ဇတီတိ အတ္ထော"တိ ကမ္မကတ္တုတ္ထေန ဘိဇ္ဇတိ-သဒ္ဒေန အတ္ထံ ဒဿေတိ။ ယံ ပန ရူပ္ပတိ ဘိဇ္ဇတိ၊ တံ ယသ္မာ ကုပ္ပတိ ဃဋ္ဋိယတိ ပိဋ္ဌိယတိ၊ တသ္မာ ဧတေဟိ စ ပဒေဟိ ပဒတ္ထော ပါကဋော ကတောတိ။ "ကေနဋ္ဌေနာ"တိ ပုစ္ဆာသဘာဝဝသေန "**ရူပ္ပနဋ္ဌေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ နကေဝလံ သဒ္ဒတ္ထောယေဝ ရူပ္ပနံ၊ တသ္မာ ပနတ္ထဿ လက္ခဏဿ ဟောတိတိ အတ္ထလက္ခဏ-ဝသေန "**ရူပ္ပနလက္ခဏေန ရူပန္တိ ဝတ္ဗုံ ဝန္ဒတိ**"တိ အာဟ။

ဆိဇ္ဇတ္ဝာတိ မုစ္စာပတ္တိယာ မုစ္စိတ္ဝာ အင်ပစ္စင်္ဂါနံ ဆေဒနဝသေန ဝါ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ။ **အစ္ဆိန္နခါရေန သီတေဝ**ကေနာတိ အတိသီတဘာဝမေဝ သန္ဓာယ အစ္ဆိန္နခါ-ရတာ ဝုတ္တာ သိယာ။ နဟိ တံ ကပ္ပသဏ္ဌာနံ ဥဒကံ သမ္ပတ္တိကရံ ပထဝိသန္ဓာရကံ ကပ္ပဝိနာသဥဒကံ ဝိယ ခါရံ ဘဝိတုံ အရဟတိ။ တထာ ဟိ သတိ ပထဝိ ဝိလီယေယျာတိ။ **အဝိစိမဟာနိရယေ**တိ သဥ္ဇသဒ်ံ အဝိစိနိရယံ ဝုတ္တံ။ တေနေဝ "**တတ္ထ ဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပေတ္တိ**။ ပ။ **နဟောန္တိ**တိ ဧဝံဝိဓဝိ သတ္တာ အတ္ထိတိ အမိပ္ပါယော ဧဝံဝိဓယေဝ ဟောန္တိတိ နိယမာဘာဝတော။ ဧဝံ **ကာလ-ကဋ္ဌိကာဒိသုပိ**တိ။ **သရန္တာ ဂန္ဓန္တိ**တိ သရိသပ-သဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဝဒတိ။

အဘိသညူဟိတ္တာတို့ ဣတ္ထေ သမ္ဘဟံ ကတ္တာတိပိ အတ္ထော။ **ကေန သဒ္ဒ ရူပံ။ ပ။ ဒဿိတံ ဟောတီ**တို့ ဧကေန ရူပက္ခန္ဓ-သဒ္ဒသ သမာနာဓိကရဏ-သမာသဘာဝံ ဒဿေတိ။ တေနေဝါဟ **"နှ ဟိ ရူပတော ။ ပ ။ အတ္ထိ"**တို့။

၃။ **ပက္ခိပိတ္တာ**တို့ ဣတ္ထေ ကောဒသောကာသေသု ရူပံ ပက္ခိပိတ္တာတို့ အတ္ထော။ နှ ဟိ တတ္ထ မာတိကံယေဝ ပက္ခိပိတ္တာ မာတိကာ ဌပိတာ၊ အထ ခေါ ပကရဏပ္ပတ္တံ ရူပန္တိ။

အပရော နယော ။ ပ ။ ဣတ္ထေ ဂဏနံ ဂတန္တိ ဧကေန **အတီတ-သေနာ**တို့ ဘူမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနန္တိ ဒဿေတိ။ ယေန ပကာရေန ဂဏနံ ဂတံ၊ တံ ဒဿေတုံ **"စတ္တာရော စ မဟာဘူတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ သတိ မဟာဘူတုပါဒါယရူပဘာဝေါ အတီတကောဋ္ဌာသေ ဂဏနသ္မိ ကာရ-ဏန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ နှ ဟိ အတီတံသာနံ ဝေဒနာဒီနံ နိဝတ္တနတ္ထံ ဣဒံ ဝစနံ "ယံ ရူပ"န္တိ ဧကေနေဝ တေသံ နိဝတ္တိတတ္တာ၊ နာပိ ရူပသ္မ အညပ္ပကာရ-နိဝတ္တနတ္ထံ သဒ္ဒပ္ပကာရသ္မ တတ္ထ ဂဏိတတ္တာ၊ နှ စ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာကာရ-နိဝတ္တနတ္ထံ အတီတံသဝစနေန တံနိဝတ္တနတောတိ။ အထ ပန ယံ အတီတံ-သေန ဂဏိတံ၊ တံ **စတ္တာရော စ ။ ပ ။ ယရူပန္တိ** ဧဝံ ဂဏိတန္တိ အယမတ္ထော အဓိပ္ပေတော၊ ဧဝံ သတိ ဂဏနန္တရဒဿနံ ဣဒံ သိယာ၊ နှ အတီတံသေန ဂဏိတပ္ပကာရဒဿနံ၊ တံဒဿနေ ပန သတိ ဘူတုပါဒါယရူပပ္ပကာရေန အတီတံသေ ဂဏိတံ တံသဘာဝတ္တာတိ အာပန္နမေဝ ဟောတိ၊ နှ စ ဧဝံ-သဘာဝတာ အတီတံသေ ဂဏိတတာယ ကာရဏံ ဘဝိတုံ အရဟတိ ဧဝံသဘာဝသ္မေ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတေသု ဂဏိတတ္တာ သုခါဒိသဘာဝဿ စ အတီတံသေ ဂဏိတတ္တာ၊ တသ္မာ ပုရိမနယော ဧဝ ယုတ္တော။ အဏ္ဍတ္ထမဟိဠါ-နိဒ္ဒေသေသုပိ တာဒိသော ဧဝတ္ထော လဗ္ဘတိတိ။

သုတ္တန္တပရိယာယတောတို့ ပရိယာယဒေသနတ္တာ သုတ္တဿ ဝုတ္တံ။ **အဘိ-ဓမ္မနိဒ္ဒေသတော**တို့ နိပ္ပရိယာယဒေသနတ္တာ အဘိဓမ္မဿ နိဿယေန ဒေသော နိဒ္ဒေသောတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ကိဉ္စာပီ**တိအာဒိသု အယမဓိပ္ပါယော— သုတ္တန္တ-ဘာဇနီယတ္တာ ယထာ "အတီတံ နန္ဒာဂမေယ္ယာ"တို့ အာဒိသု အဠ္ဌါနဝသေန အတီတာဒိဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ တထာ ဣဓေပိ နိဒ္ဒိသိတမ္ပေါ သိယာ။ ဧဝံ သန္တေပိ သုတ္တန္တဘာဇနီယမ္ပိ အဘိဓမ္မဒေသနာယေဝ သုတ္တန္တေ ဝုတ္တဓမ္မေ ဝိစိနိတ္တာ ဝိဘဇနဝသေန ပဝတ္တာတိ အဘိဓမ္မနိဒ္ဒေသေနေဝ အတီတာဒိ-ဘာဝေါ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ။

အဒ္ဓါသန္တိသမယခဏဝေသနာတို့ ထွေ စုတိပဋိသန္ဓိပရိစ္ဆေဒေ ကာလေ **အဒ္ဓါ-**သဒ္ဒေါ ဝတ္တတိတိ "အဟောသိ" နု ခေါ အဟမတိတမဒ္ဓါန"န္တိ[1]အာဒိ-သုတ္တဝသေန ဝိညာယတိ။ "တယောမေ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါ။ ကတမေ တယော? အတီတော အဒ္ဓါ၊ အနာဂတော အဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ"တိ[2] ထွေ ပန ပရမတ္ထတော ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနော အဒ္ဓါ **နိရုတ္တိပထသုတ္တ**ဝသေန[3] ခဏပရိစ္ဆေဒေါ ယုတ္တော။ ဣတ္ထ ဟိ "ယံ ဘိက္ခဝေ ရူပံ ဇာတံ ပါတုဘူတံ၊ 'အတ္ထိ'တိ တဿ သခ်ြ"တိ[4] ဝိဇ္ဇမာနသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နတာ တတော ပုဗ္ဗေ ပစ္ဆာ စ အတီတာနာ-ဂတတာ ဝုတ္တာတိ။ ယေဘုယ္ယေန ပန စုတိပဋိသန္ဓိပရိစ္ဆေဒေါ **သုတ္တေသု**[5] အတီတာဒိကော အဒ္ဓါ ဝုတ္တောတိ သော ဧဝ ဣဓာပိ "**အဒ္ဓါဝေသနာ**"တိ ဝုတ္တော။ သီတံ သီတသ္မိံ သဘာဝေါ၊ တထာ ဥဏ္ဏံ ဥဏ္ဏသ္မိံ။ ယံ ပန သီတံ ဥဏ္ဏံ ဝါ သရီရေ သန္ဓိပတိတံ သန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနံ အနုနံ အနမိကံ ဧကာဟာရံ၊ တံ ဧကော ဥတုတိ ဝုစ္စတိ။ သဘာဝဥတုနော အနေကန္တ-သဘာဝတော ဧကဟာရံ ကတံ၊ ဧဝံ အာဟာရေပိ။ **ကေဝိယိကေ**ဇဝန-**သမုဋ္ဌာနာ**နန္တိ ပဋ္ဌာနဒ္ဒဒ္ဒါရဝသေန ဝုတ္တံ။ **သန္တတိသမယ**ကထာ ဝိပဿနာနံ ဥပကာရတ္ထာယ အဋ္ဌကထာသု ကထိတာ။

နိဋ္ဌိတဟေတုပစ္စယကိစ္စံ[6]**၊ နိဋ္ဌိတဟေတုကိစ္စမနိဋ္ဌိတပစ္စယကိစ္စံ၊ ဥဘယကိစ္ခ-မသမ္ပတ္တိ၊ သကိစ္စက္ခဏော ပစ္စုပ္ပန္နံ**။ ဇနကော **ဟေတု**၊ ဥပတ္ထမ္ဘကော **ပစ္စယော**၊ တေသံ ဥပ္ပါဒနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဿ **ကိစ္စံ**။ ယထာ ဗီဇဿ အင်္ကုရုပ္ပါဒနံ ပထဝီအာဒိနဿ တဒုပတ္ထမ္ဘနံ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္ဘာရူပဝိပါကုပ္ပါဒနံ အာဟာရာဒိနံ တဒုပတ္ထမ္ဘနံ၊ ဧဝံ ဧကေကဿ ကလာပဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ စ ဇနကာနံ ကမ္မာနန္တရာဒိပစ္စယဘူတာနံ ဥပတ္ထမ္ဘကာနဿ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာ-ဇာတာနံ ကိစ္စံ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဥပ္ပါဒက္ခဏော **ဟေတုကိစ္စံ** ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တိသုပိ ခဏေသု **ပစ္စယကိစ္စံ**။ ပထဝီအာဒိနံ သန္ဓာရဏာဒိကံ ဖဿာဒိနံ ဖုသနာဒိကဿ အတ္တနော အတ္တနော ကိစ္စံ သကိစ္စံ၊ တဿ ကရဏက္ခဏော **သကိစ္စက္ခဏော**။ သဟ ဝါ ကိစ္စေန သကိစ္စံ၊ ယသ္မိံ ခဏေ သကိစ္စံ ရူပံ ဝါ အရူပံ ဝါ ဟောတိ၊ သော **သကိစ္စက္ခဏော**၊ တသ္မိံ ခဏေ **ပစ္စုပ္ပန္နံ**။

၆။ **ဣဒ္ဓိကမ္မေ**ါတိ "တေသံ တေသ"န္တိ ဣမိနာ အာမေဋိတဝစနေန အဘိဗျာပနတ္ထေန ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ "အပရဿ အပရဿာ"တိ ဒ္ဝိပနံ **အပရဒ္ဝိပနံ**။

---

[1] ခ-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ဝိဋ္ဌေသု။
[2] ဂ-သံ ၂-၅၉-ဝိဋ္ဌေ။
[3] ၅-ဒီ ဂ-၁၈၁၊ ခ ၁-၂၃၂-ဝိဋ္ဌေသု။
[4] ၂-ခ ၁-၂၃၂၊ ဒီ ဂ-၁၈၁-ဝိဋ္ဌေသု။
[5] ၄-သံ ၂-ဖ၀-ဝိဋ္ဌေ။
[6] ၆-အတိတ္တန္တဟေတုပစ္စယကိစ္စံ(အဋ္ဌကထာယံ)

ပရိယေသတ္ရတိ ဧတေန ပရိယေသနာယ အနိဋ္ဌနာမနိဝတ္တနသ္ သကာရ-ဏာဘာဝံ ဒသ္သေတိ။ ကမ္မဒေါသေန ဟိ စိတ္တဝိပလ္လာသဒေါသေန စ ဂုဏ-ဘက္ခပါဏာဒယော ဥမ္မတ္တကာဒယော စ ပရိယေသေယ္ယုံ ဒိဋ္ဌဝိပလ္လာသေန စ ယောနကာဒယော နာ အာရမ္မဏသ္ သ ပရိယေသိတမ္ဘသ္ဘာဝတ္တာ၊ အပရိ-ယေသိတမ္ဘသ္ဘာဝတ္တာ ပန ဧတသ္ အနိဋ္ဌမိစ္ဆေဝ နာမန္တိ အတ္ထော။

သမ္ပတ္တိဝိရဟတောတိ ရူပါဒိနံ ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိဘဝေ ကုသလကမ္ম-ဖလတာ သမိဒ္ဓသောဘနတာ စ သမ္ပတ္တိ၊ တဒ္ဝိရဟတောတိ အတ္ထော။ တတော ဧဝ တံ နာ ပရိယေသိတမ္ဘန္တိ။ သောဘနာနိ စ ကာနိစိ ဟတ္ထိရူပါ-ဒိနိ အကုသလကမ္မနိမ္ဗတ္တာနိ နာ တေသံယေဝ ဟတ္ထိအာဒိနံ သုခသ္ သေတု-ဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ တေသံ သင်္ကာနတ္ထံ **"အကန္တ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္ တသ္သေဝ ဟိ သတ္တသ္ အတ္တနာ ကတေန ကုသလေန နိမ္ဗတ္တံ သုခသ္ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အကုသလေန နိမ္ဗတ္တံ ဒုက္ခသ္။ တသ္မာ ကမ္မဇာနံ ဋ္ဌာနိဋ္ဌတာ ကမ္မကာရကသတ္တသ္ ဝသေန ယောဇနာရဟာ သိယာ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန **"ကုသလကမ္မံ အနိဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိ"**တိ ဋ္ဌဒမေဝ ဝုတ္တံ၊ နာ ဝုတ္တံ "အကုသလ-ကမ္မံ ဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိ"တိ။ တေန အကုသလကမ္မဇမ္ပိ သောဘနံ ပရသတ္တာနံ ဋ္ဌဿ အနုညာတံ ဘဝိသ္သတိ။ ကုသလကမ္မံ ပန သမ္ဘေသံ ဋ္ဌမေဝါတိ ဝဒန္တိ။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ပန ကေသဉ္စိ မနုဿရူပံ အမနာပံ၊ ယတော တေ ဒိသ္သာဝ ပလာယန္တိ။ မနုဿာ စ ဒေဝတာရူပံ ဒိသ္သာ ဘာယန္တိ၊ တေသမ္ပိ ဝိပါက-ဝိညာဏံ တံ ရူပံ အာရဗ္ဘ ကုသလဝိပါကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဒိသသ္ ပန ပုညသ္ အဘာဝါ နာ တေသံ တတ္ထ အဘိရတိ ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော။ ကုသလကမ္မဇသ္ ပန အနိဋ္ဌသ္သာဘာဝေါ ဝိယ အကုသလကမ္မဇသ္ သော-ဘနသ္ ဋ္ဌသ္ အဘာဝေါ ဝတ္တမ္ဘော။ ဟတ္ထိအာဒိနမ္ပိ ဟိ အကုသလ-ကမ္မံ မနုဿာနံ အကုသလဝိပါကသ္သေဝ အာရမ္မဏံ၊ ကုသလကမ္မံ ပန ပဝတ္တေ သမုဋ္ဌိတံ ကုသလဝိပါကသ္။ ဋ္ဌာရမ္မဏေန ပန ဝေါမိသ္သကတ္တာ အပ္ပကံ အကုသလကမ္မံ ဗဟုလံ အကုသလဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏံ နာ ဘဝိသ္သတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ။ ဝိပါကံ ပန ကတ္ထစိ နာ သက္ကာ ဝတ္ဘေတုန္တိ ဝိပါကဝသေန ဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏဝဝတ္ထာနံ သုဋ္ဌု ဝုတ္တံ။ တသ္မာ တံ အနုဂန္ဒ္ဓာ သမ္ဘတ္ထ ဋ္ဌာနိဋ္ဌတာ ယောဇေတမ္ဘာ။

အနိဋ္ဌာ ပဋ္ဌ ကာမဂုဏာတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု "စက္ခုဝိညေယ္ယာနိ ရူပါနိ ဋ္ဌာနိ"တိ[1] ဧဝမာဒိနာ ဋ္ဌာနေဝ ရူပါဒိနိ "ကာမဂုဏာ"တိ ဝုတ္တာနိတိ?

---

[1] မ-မ ၁-၁၁၉၊ မ ၂-၁၁၇၊ မ ၃-၁၅၅၊ သံ ၃-၁၈-ဝိဇ္ဇေသု။

ကာမဂုဏ်သဒိသေသု ကာမဂုဏ်ဝေါဟာရတော၊ သဒိသတော် စ ရူပါဒိ-ဘာဝေါယေဝ, နဲ ဣဒ္ဓတာ။ "အနိဋ္ဌာ"တိ ဝါ ဝစနေန အကာမဂုဏ်တာ ဒဿိ-တာတိ ကာမဂုဏ်ဝိသဘာဂါ ရူပါဒယော "ကာမဂုဏာ"တိ ဝုတ္တာ အသိဝေ "သိဝါ"တိ ဝေါဟာရော ဝိယ။ သမ္ဘာနိ ဝါ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာနိ ရူပါဒီနိ တဏှာ-ဝတ္ထုဘာဝတော ကာမဂုဏာယေဝ။ ဝုတ္တဉ္စိ "ရူပါ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပ"န္တိအာဒိ[1]။ အတိသယေန ပန ကာမနိယတ္တာ သုတ္တေသု "ကာမ-ဂုဏာ"တိ ဣဋ္ဌာနိ ရူပါဒီနိ ဝုတ္တာနိတိ။

ဒ္ဝိသုပိ ဟိနပဏီတပဒေသု "**အကုသလကမ္မဇဝေန ကုသလကမ္မဇဝေ-နာ**"တိ ဝစနံ "**တေသံ တေသံ သတ္တာန**"န္တိ သတ္တဝေန နိယမေတ္တာ ဝိဘဇိ-တတ္တာ၊ အယဉ္စတ္ထော "**တေသံ တေသ**"န္တိ အဝယဝယောဂေ သာမိဝစနံ ကတ္တာ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နေသု ကမ္မဇံ ဝိသိဋ္ဌန္တိ "**ကမ္မဇဝေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ပန တေဟိ တေဟိတိ ဇေသ္မိ အတ္ထေ **တေသံ တေသ**န္တိ သာမိဝစနံ၊ ဝိသယဝိသယိသမ္ဗန္ဓေ ဝါ၊ နဲ ကမ္မဇဝေနေဝ ရူပါဒီနိ ဝိဘတ္တာနိ၊ သမ္ဘေသံ ပန ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ ဝသေန ဝိဘတ္တာနိတိ ဝိညာယန္တိ။ ဇတ္ထေ စ ပါကဋ္ဌေဟိ ရူပါဒီဟိ နယော ဒဿိတောတိ စက္ခာဒီသုပိ ဟိနပဏီတတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

မနာပပရိယန္တန္တိ မနာပံ ပရိယန္တံ မရိယာဒါဘူတံ ပဋ္ဌသု ကာမဂုဏေသု ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ ကိံ ကာရဏာန္တိ? ယသ္မာ တေ ဇေစ္ဆသ မနာပါ ဟောန္တိ၊ ဇေစ္ဆသ အမနာပါ၊ ယသ ယေဝ မနာပါ၊ တသ တေဝ ပရမာ၊ တသ္မာ တသ တသ အဇ္ဈာသယဝသေန ကာမဂုဏာနံ ပရမတာ ဟောတိ၊ နဲ တေသံယေဝ သဘာဝတော။

ဝေန္တိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္တနယေန။ ဇေသ္မိံယေဝ အဿာဒနကုဋ္ဌ-နတော အာရမ္မဏသဘာဝသော ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဘာဝတော အနိဋ္ဌံ "ဣဋ္ဌ"န္တိ ဂဟဏတော စ, ဣဋ္ဌံ "အနိဋ္ဌ"န္တိ ဂဟဏတော စ **ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌံ နာမ ပါဠိယေဏ ပဠိဝိဘတ္တံ နတ္ထိ**တိ အတ္ထော။ **သညာဝိပလ္လာသေန စာ**တိအာဒိနာ နိဒ္ဒေသေ ဝိယ အညေသု အာရမ္မဏေသု သညာဝိပလ္လာသေန ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဂုဟဏံ ဟောတိ။ ဝိတ္တုမ္ဘတ္တာဒိနံ ခီရသက္ကရာဒီသု ဒေါသုဿဒသမုဋ္ဌိတသညာဝိပလ္လာသဝသေန တိတ္တဂုဟဏံ ဝိယာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ မနာပပရိယန္တတာ ဝုတ္တာတိ ဒဿေတိ။

---

[1] ဒီ ၂-၂၄၆၊ မ ၁-၈၅၊ အာဘိ ၂-၁၀၇-ဝိဗ္ဗေသု။

ဝိဘင်္ဂ အတ္ထိတိ စ ဝဝတ္ထိတံ အတ္ထိတိ အတ္ထော၊ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ ဝိဘင်္ဂံ ပကာသိတန္တိ ဝါ။ တဿ မဇ္ဈိမကသတ္တသ ဝသေန ဝဝတ္ထိတံ ပကာ-သိတဿ၊ အညေသဿ ဝိပလ္လာသဝသေန ဣဒံ ဣဒ္ဓံ အနိဋ္ဌဿ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ ဝဝတ္ထိတသ ပနိဋ္ဌာနိဋ္ဌသ အနိဋ္ဌံ ဣဋ္ဌန္တိ စ ဂဟဏော နကေဝလံ သညာဝိပလ္လာသောဝ ကာရဏံ၊ ဓာတုက္ခောဘဝသေန ဣန္ဒြိယ-ဝိကာရုပတ္တိအာဒိနာ ကုသလာကုသလဝိပါကုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါပိတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ တထာ ဟိ သီတုဒကံ ဃမ္မာဘိတတ္တာနံ ကုသလဝိပါကသ ကာယ-ဝိညာဏသ ဟေတု ဟောတိ၊ သီတာဘိဘူတာနံ အကုသလဝိပါကသ။ တူလပိစုသမ္ဘသော ဝဏော ဒုက္ခော နိဝဏော သုခေါ၊ မုဒုတရဏဟတ္ထသမ္ဘာဟ-နဿ သုခံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တေနေဝ ဟတ္ထေန ပဟရဏံ ဒုက္ခံ၊ တသ္မာ ဝိပါကဝသေန အာရမ္မဏဝဝတ္ထာနံ ယုတ္တံ။

ကိဉ္စာပိတိအာဒိနာ သတိပိ သညာဝိပလ္လာသေ ဗုဒ္ဓရူပဒဿနာဒိသု ကုသလဝိပါကသော ဂူထဒဿနာဒိသု စ အကုသလဝိပါကသ ဥပ္ပတ္တိ ဒဿနေန တေန ဝိပါကေန အာရမ္မဏသ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌတံ ဒဿေတိ။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ သညာဝိပလ္လာသေ အာရမ္မဏေန ဝိပါကနိယမဒဿနံ အာရမ္မဏနိယမဒဿ-နတ္ထမေဝ ကတန္တိ။

အဝိစ ဒ္ဝါရဝသေနပိတိအာဒိနာ ဒ္ဝါရန္တရေ ဒုက္ခသ သုခသ စ ပစ္စယဘူတသ ဒ္ဝါရန္တရေ သုခဒုက္ခဝိပါကုပ္ပါဒနတော ဝိပါကေန အာရမ္မဏ-နိယမဒဿနေန ကေသ္မိံယေဝ စ ဒ္ဝါရေ သမာနသော ဝ မဏိရတနာဒိဖောဋ္ဌဗ္ဗသ သဏိကံ ဖုသနေ ပေါထနေ စ သုခဒုက္ခုပ္ပါဒနတော ဝိပါကဝသေန ဣဋ္ဌာ-နိဋ္ဌတာ ဒဿိတာတိ ဝိညာယတိ။

ဟေဋ္ဌိမနယောတိ မဇ္ဈိမကသတ္တသ ဝိပါကသ စ ဝသေန ဝဝတ္ထိတံ အာရမ္မဏံ ဂဟေတ္တာ "တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ဥညာတ"န္တိ[1] စ အာဒိနာ ဝုတ္တ-နယော။ **သမ္ဘုတိမနာပ**န္တိ မဇ္ဈိမကသတ္တသ ဝိပါကသ စ ဝသေန သမ္ဘတံ ဝဝတ္ထိတံ မနာပံ၊ တံ ပန သဘာဝေနေဝ ဝဝတ္ထိတန္တိ အဘိန္နိတ္ဗ္ဗတောဝ နဘိန္နတိတိ အဓိပ္ပါယော။ သညာဝိပလ္လာသေန နေရယိကာဒိဟိပိ ပုဂ္ဂလေဟိ မနာပန္တိ ဂဟိတံ ပုဂ္ဂလမနာပံ "**တံ တံ ဝါ ပနာ**"တိအာဒိနာ ဘိန္နတိ။ ဝေမာ-နိကပေတရူပမ္ပိ အကုသလကမ္မဇတ္တာ ကမ္မကာရဏာဒိဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝတော စ "မနုဿရူပတော ဟီန"န္တိ ဝုတ္တံ။

---

[1] အဘိ ၂-၂-ဝိဇ္ဇေ။

၇။ သြဠာရိကရူပါနံ ဝတ္ထာရမ္မဏာပဋိဃာတဝသေန သုပရိဋ္ဌိတတာ, သုခုမာနံ တထာ အဘာဝတော ဒုပ္ပရိဋ္ဌိတတာ စ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဒုပ္ပရိဋ္ဌိတဘာ-နေဝ လက္ခဏဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဇနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဒသဝိဓန္တိ** "ဒူရေ"တိ အဝုတ္တသ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တမ္ပိ ပန သြကာသတော ဒူရေ ဟောတိယေဝ။

ဟေဋ္ဌိမနယောတိ "ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ပ။ ဇ္ဇဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ သန္ဓိကေ"တိ ဧဝံ လက္ခဏတော ဒ္ဝါဒသဟတ္ထဝသေန ဝဝတ္ထိတသြကာသတော စ ဒသေတ္တာ နိယျာတိတနယော။ သော လက္ခဏောကာသဝသေန ဒူရသန္ဓိကေန သဟ ဂဟေတ္တာ နိယျာတိတတ္တာ **ဘိန္နမာနော** မိသက် ကရောန္တော ဂတော။ အထ ဝါ **ဘိန္နမာနော**တိ သရူပဒဿနေန လက္ခဏတော ယေဝါပနကေန သြကာသတောတိ ဧဝံ လက္ခဏတော သြကာသတော စ ဝိသုံ ကရောန္တော ဂတောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ လက္ခဏတော သန္ဓိကဒူရာနံ သြကာသတော ဒူရသန္ဓိကဘာဝကရဏေန သန္ဓိကဘာဝံ ဘိန္ဒိတ္တာ ဒူရဘာဝံ, ဒူရဘာဝဉ္စ ဘိန္ဒိတ္တာ သန္ဓိကဘာဝံ ကရောန္တော ပဝတ္တောတိ "**ဘိန္နမာနော ဂတော**"တိ ဝုတ္တံ။ **ဣဒ ပနာ**တိ "တံ တံ ဝါ ပန ရူပံ ဥပါဒါယ ဥပါဒါယာ"တိ ဣဒ ပုရိမနယေန လက္ခဏတော ဒူရံ သြကာသတော သန္ဓိကဘာဝကရဏေန န ဘိန္ဒတိ ဘဂဝါ၊ န စ သြကာသဒူရတော ဝိသုံ ကရဏေန၊ နာပိ သြကာသဒူရေန ဝေါမိဿကကရဏေနာတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန ကရောတိတိ? သြကာသတော ဒူရမေဝ ဘိန္ဒတိ။ တ္ထေ ပန န ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန တိဓာ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။န ဟိ သြကာသတော ဒူရံ လက္ခဏတော သန္ဓိကံ ကရောတိ၊ လက္ခဏတော ဝါ ဝိသုံ တေန ဝါ ဝေါမိဿကန္တိ။ သြကာသတော ဒူရဿ ပန သြကာသတောဝ သန္ဓိကဘာဝကရဏံ ဣဒ "ဘေဒန"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣဒ ပန န လက္ခဏတော ဒူရံ ဘိန္ဒတိ**တိ ဏ္ဍောပိ ဝါ န ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန တိဓာ ဘေဒဿ အကရဏံ ဝုတ္တံ၊ လက္ခဏတော သန္ဓိကဒူရာနံ ပန လက္ခဏ-တော ဥပါဒါယုပါဒါယ ဒူရသန္ဓိကဘာဝေါ နတ္ထိတိ လက္ခဏတော ဒူရဿ လက္ခဏတောဝ သန္ဓိကဘာဝါကရဏံ လက္ခဏတော ဒူရဿ အဘေဒနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပုရိမနယော ဝိယ အယံ နယော န ဟောတိတိ ဏ္ဍောကမေဝ ဟိ ဏ္ဍေ ဒဿေတိတိ ဘိန္ဒမာနောတိ ဏ္ဍေ စ အညထာ ဘေဒနံ ဝုတ္တံ၊ ဘေဒနံ ဣဒ စ အညထာ ဝုတ္တန္တိ။

ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ ၂-၂-၃-ဝိဘင်္ဂေသု။

၂-ဝေဒနာကွန်ရှင်ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈။ စက္ခာဒယော ပသာဒါ သြဋ္ဌာရိကမနောမယတ္တာဘावပရိယာပန္နာ ကာယဝေါဟာရံ အရဟန္တိတိ တဗ္ဗတ္ထုကာ အဒုက္ခမသုခါ **"ကာယိကာ"**တိ ပရိယာယေန ဝုတ္တာ, နာ ကာယပသာဒဝတ္ထုကတ္တာ။ နာ ဟိ စက္ခာဒယော ကာယပသာဒါ ဟောန္တိတိ။ **သန္တတိဝသေန ခဏာဒိဝသေန စာ**တိ ဣတ္ထေ အဒ္ဓါသမယဝသေန အတီတာဒိဘာဝဿ အဝစနံ သုခါဒိဝသေန ဘိန္နာယ အတီတာဒိဘာဝဝစနတော။ နာ ဟိ သုခါယေဝ အဒ္ဓါဝသေန သမယဝသေန စ အတီတာဒိကာ ဟောတိ၊ တထာ ဒုက္ခာ အဒုက္ခမသုခါ စ ကာယိကစေတသိကာဒိဘာဝေန ဘိန္နာ။ တေန ဝေဒနာသမုဒယော အဒ္ဓါသမယဝသေန အတီတာဒိဘာဝေန ဝတ္တမ္ဘတံ အရဟတိ သမုဒါယဿ တေဟိ ပရိစ္ဆိန္နတဗ္ဗတ္တာ၊ ဝေဒနေကဒေသာ ပန ဣတ္ထေ ဂဟိတာတိ တေ သန္တတိခဏေဟိ ပရိစ္ဆေဒံ အရဟန္တိ တတ္ထ တထာပရိစ္ဆိန္နတဗ္ဗာနံ ဂဟိတတ္တာတိ။ ကေသန္တတိယံ ပန သုခါဒိအနေကဘေဒသဗ္ဗာဝေန တေသု ယော ဘေဒေါ ပရိစ္ဆိန္နတဗ္ဗဘာဝေန ဂဟိတော၊ တဿ ကေပ္ပကာရဿ ပါကဋဿ ပရိစ္ဆေဒိကာ တံသဟိတဒ္ဓါရာလမ္ဗနပ္ပဝတ္တာ, အဝိစ္ဆေဒေန တဒုပ္ပါဒကေကဝိဓဝိသယသမာယောဂပ္ပဝတ္တာ စ သန္တတိ ဘဝိတုံ အရဟတိတိ တဿ ဘေဒန္တရံ အနာမသိတ္တာ ပရိစ္ဆေဒကဘာဝေန ဂဟဏံ ကတံ။ လဟုပရိဝတ္တိနော ဝါ ဓမ္မာ ပရိဝတ္တနေနေဝ ပရိစ္ဆေဒံ အရဟန္တိတိ သန္တတိခဏဝသေန ပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တော။ **ဗုဒ္ဓေ္ဓာပရန္တမ္ပိ**-**ဂတာ**တိ ဧတေန ဟေတုပစ္စယကိစ္စဝသေန ဝုတ္တနယံ ဒဿေတိ။

၁၁။ ကိလေသဂ္ဂိသမ္ပယောဂတော **သဒ္ဒရထာ**။ ဧတေန သဘာဝတော သြဋ္ဌာရိကတံ ဒဿေတိ၊ **ဒုက္ခဝိပါကဒ္ဌေနာ**တိ ဧတေန သြဋ္ဌာရိကဝိပါကနိပ္ဖါဒနေန ကိစ္စတော။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တာ ကမ္မပဋိဗဒ္ဓဘူတာ စ ကာယကမ္မာဒိဗျာပါရဝိရဟတော နိရုဿာဟာ ဝိပါကာ, သဥ္ဇဿာဟာ စ ကိရိယာ အဝိပါကာ။ သဝိပါကာ စ သဂ္ဂါ ဝိယ သြဋ္ဌာရိကာတိ တဗ္ဗိပက္ခတော အဝိပါကာ **သုခုမာ**တိ ဝုတ္တာ။

အသာတဒ္ဌေနာတိ အမဓုရဋ္ဌေန။ တေန သာတပဋိပက္ခံ အနိဋ္ဌသဘာဝံ ဒဿေတိ။ **ဒုက္ခဋ္ဌေနာ**တိ ဒုက္ခမဋ္ဌေန။ တေန ဒုက္ခာနံ သန္တာပနကိစ္စံ ဒဿေတိ။ "ယာယံ ဘန္တေ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ၊သန္တသ္မိံ သော ပဏီတေ သုခေ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ"တိ[1] ဝစနတော **အဒုက္ခမသုခါ** ဖရဏသဘာဝဝိရဟတော အသန္တာနံ

---

[1] မ-၁ ၂-၅၉၊ သံ ၂-၄၂-ဝိဒ္ဓေသု။

ကာမရာဂပရိဠာဟသုသယာနံ အနုသယနသ အဌာနတ္တာ **သန္တာ**၊ သုခေ နိကန္တိ ပရိယာဒါယ အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ ပဓာနဘာဝံ နိတာတိ **ပဏီတာ**တိ။ တထာ အနဓိဂန္တဗ္ဗာ စ ကာမာဝစရဇ္ဈာတိအာဒိသင်္ခါ အကတ္တာ သမာနဇ္ဈာတိယံ ဥဏ္ဏသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တာဒိကေ သမာနဘေဒေ သုခတော ပဏီတာတိ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဥပမြ||ဟိတာနံ ဓာတူနံ ပစ္စယဘာဝေန သုခါ **ခေါ**ဘေတိ ဝိဗာဓိတာနံ ပစ္စယဘာဝေန ဒုက္ခာ စ။ ဥဘယမ္ပိ ကာယံ ဗျာပေန္တံ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ **ဖရတိ**။ **မဒ္ဒယမာနန္တိ** မဒံ ကရောန္တံ။ **ဆာဒယမာနန္တိ** ဌပ်ံ ဥပ္ပါ-ဒေန္တံ, အဝတ္ထရမာနံ ဝါ။ ဃမ္မာဘိတတ္တာသ သီတောဒကဃဋ္ဋေန အာသိတ္တာသ ယထာ ကာယော ဥပမြ||ဟိတော်ာ ဟောတိ၊ ဧဝံ သုခသမ်ဂိနောပိတိ ကတ္တာ "**အာသိဉ္စမာနံ ဝိယာ**"တိ ဝုတ္တံ။ **ကေတ္တုနိမ်ဗ္ဗေယ်ဝါ**တိ ပထဝီကသိဏာ-ဒိကေ ကေသဘာဝေ ဧဝ နိမ်ဗ္ဗေ။ **စရတိ**တိ နာနာဝဏ္ဏေ ဇဝေ ဝေဒနာ ဝိယ ဝိပ္ပန္နနရဟိတတ္တာ **သုခုမာ**။

အမ်ပ္ပါယေ အကုသလတာယ **အကောဝိဒေါ**။ **ကုသလတ္ထိကေ**။ **အာဂ-တတ္တာ**တိ "ကုသလာကုသလာ ဝေဒနာ သြဋ္ဌာရိကာ၊ အဗျာကတာ ဝေဒနာ သုခုမာ"တိ ဧဝံ အာဂတတ္တာ။ ဘူမန္တရဘေဒေ ဒသ္သေတုံ "**ယဒ္ဓိ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **ဣမိနာ နိဟာရေနာ**တိ ဧတေန "ကာမာဝစရသုခတော ကာမာ-ဝစရပေဗ္ဗာ သုခုမာ"တိအာဒိနာ သဘာဝါဒိဘေဒေန စ သြဋ္ဌာရိကသုခုမ-ဘာဝံ တတ္ထ တတ္ထြေ ကထေန္တော နာ ဘိန္ဒတိတိ နယံ ဒဿေတိ။

လောကိယလောကုတ္တရမ်ိသကာ ကထိတာ၊ တသ္မာ ကေန္တပဏီတေ ဟီန-ပဏီတာနံ ဥဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ ဧဝမေဝ ကေန္တဟိနေ စ ယထာသမ္ဘဝံ ဟီနပဏီတတာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာတိ အနုညာတံ ဟောတိတိ ဥဘယတ္ထ တဒုဒ္ဓရဏော နာ ကုက္ကုစ္စာယိ-တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

အကုသလာနံ ကုသလာဒိဟိ သုခုမတ္တာဘာဝတော ပါဠိယာ အာဂတသ အပရိဝတ္တနိယဘာဝေန "**ဟေဋ္ဌိမနယော နာ သြလောကေတဗ္ဗော**"တိ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ၊ တံတံဝါပနဝသေန် ကထနေပိ ပရိဝတ္တနံ နတ္ထိတိ နာ ပရိဝတ္တနံ သန္ဓာယ "ဟေဋ္ဌိမနယော နာ သြလောကေတဗ္ဗော"တိ ဝုတ္တံ၊ ဟေဋ္ဌိမနယသ ပန ဝုတ္တတ္တာ အဝုတ္တနယံ ဂဟေတ္တာ "တံ တံ ဝါ ပနာ"တိ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ "ဟေဋ္ဌိမ-နယော နာ သြလောကေတဗ္ဗော"တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗဟိုဝိပါကာ အကုသလာ ဒေါသုသ်ဿတာယ **သြဋ္ဌာရိကာ**၊ တထာ အပ္ပဝိပါကာ ကုသလာ။ မဿဒေါသတ္တာ အပ္ပဝိပါကာ အကုသလာ **သုခုမာ**၊ တထာ ဗဟုဝိပါကာ ကုသလာ စ။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမနိကန္တိဝတ္ထုဘာဝတော ကာမာဝစရာဒိနံ

ဩဠာရိကသုခုမတာ။ သာဝီတိ ဘာဝနာမယာယ ဘေဒနေန ဒါနမယသီလ-မယာနဉ္စ ပစ္စေကံ ဘေဒနံ နယတော ဒဿိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သာ**ဝီတိ ဝါ တိဝိဓာဝီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁၃။ ဇာတိအာဒိဝသေန အသမာနကောဋ္ဌာသတာ **ဝိသဘာဂဋ္ဌော**။ ဒုက္ခဝိပါကတာဒိဝသေန အသဒိသကိစ္စတာ, အသဒိသသဘာဝတာ ဝါ **ဝိသံသ-ဋ္ဌော**, နာ အသမ္ဘယောဂေါ။ ယဒိ သိယာ၊ ဒုရဝိပရိယာယေန သန္တိကံ ဟောတိတိ သံသဋ္ဌေန သန္တိကတာ အာပဇ္ဇတိ၊ နာ စ ဝေဒနာယ ဝေဒနာသမ္ဘယောဂေါ အတ္ထိ။ သန္တိကပဒဝဏ္ဏနာယ စ "သဘာဂဋ္ဌေန သရိက္ခဋ္ဌေန စာ"တိ ဝက္ခတိတိ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နာ ဒုရတော သန္တိကံ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗန္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ ကိံ ယထာ သန္တိကတော အကုသလံတော အကုသလာ ဒုရေတိ ဥဒ္ဓရိယတိ၊ တထာ တတော ဒုရတော ကုသလတော ကုသလာ သန္တိကေတိ ဥဒ္ဓရိတုံ နာ သက္ကာတိ? နာ သက္ကာ။ တထာ ဟိ သတိ ကုသလာ ကုသလာယ သန္တိကေတိ ကတ္ဝာ သန္တိကတော သန္တိကတာ ဧဝ ဥဒ္ဓရိတာ သိယာ၊ တထာ စ သတိ သန္တိကသန္တိကတရတာ-ဝစနမေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဒုရသန္တိကတာဝ ဇာ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ ဒုရတော ဒုရဒ္ဓရဏံ ဝိယ သန္တိကတော သန္တိကုဒ္ဓရဏဉ္စ နာ သက္ကာ ကာတုံ ဒုရဒုရတရတာယ ဝိယ သန္တိကသန္တိကတရတာယ စ အနမိပ္ပေတတ္တာ။ အထ ပန ဝဒေယ္ယ "နာ ကုသလာ ကုသလာယ ဧဝ သန္တိကေတိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ၊ အထ ခေါ ယဘော သာ ဒုရေ၊ တဿာ အကုသလာယာ"တိ၊ တဉ္စ နတ္ထိ။ နာ ဟိ အကုသလာယ ကုသလာ ကဒါစိ သန္တိကေ အတ္ထိတိ။ အထာပိ ဝဒေယ္ယ "ယာ အကုသလာ ကုသလာယ သန္တိကေ၊ သာ တတော ဒုရဘော ကုသလတော ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ"တိ၊ တဒပိ နတ္ထိ။ နာ ဟိ ကုသလေ အကုသလာ အတ္ထိ၊ ယာ တတော သန္တိကေတိ ဥဒ္ဓရိယေယ္ယ၊ တသ္မာ ဇာ ဝုတ္တသ ဒုရသ ဒုရတော အစ္စန္တဝိသဘာဂတ္တာ ဒုရေ သန္တိကံ နတ္ထိတိ နာ သက္ကာ ဒုရတော သန္တိကံ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သန္တိကေ ပနိဒ ဝုတ္တေ ဘိန္နေ တတ္ထေဝ ဒုရံ လဗ္ဘတိတိ အာဟ **"သန္တိကတော ပန ဒုရံ ဥဒ္ဓရိ-တဗ္ဗ"**န္တိ။

ဥပါဒါယုပါဒါယ ဒုရတော စ သန္တိကံ နာ သက္ကာ ဥဒ္ဓရိတုံ။ လောဘ-သဟဂတာယ ဒေါသသဟဂတာ ဒုရေ လောဘသဟဂတာ သန္တိကေတိ ဟိ ဝုစ္စမာနေ သန္တိကတောဝ သန္တိကံ ဥဒ္ဓရိတံ ဟောတိ။ တထာ ဒေါသ-သဟဂတာယ လောဘသဟဂတာ ဒုရေ ဒေါသသဟဂတာ သန္တိကေတိ

ဣတ္ထောပိ သဘာဝတော သဘာဝန္တရသ ဥဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ၊ နစ သက္ကာ "လောဘ-သဟဂတာယ ဒေါသသဟဂတာ ဒိဋ္ဌေ သာ ဧဝ စ သန္တိကေ"တိ ဝတ္တုံ ဒေါသ-သဟဂတာယ သန္တိကဘာဝသ အကာရဏတ္တာ၊ တသ္မာ ဝိသဘာဂတာ ဘေဒံ အဂ္ဂဟေတ္တာ နပဝတ္တတိတိ သဘာဂါဗျာပကတ္တာ ဒိဋ္ဌတာယ ဒိဋ္ဌတော သန္တိကုဒ္ဓရဏံ နသက္ကာ ကာတုံ။ နဟိ ဒေါသသဟဂတာ အကုသလသဘာဝံ သဒ္ဒံ ဗျာပေတ္တာ ပဝတ္တတိတိ။ သဘာဝတာ ပန ဘေဒံ အန္တောဂဓံ ကတ္တာ ပဝတ္တတိတိ ဝိသဘာဂဗျာပကတ္တာ သန္တိကတာယ သန္တိကတော ဒိဋ္ဌုဒ္ဓရဏံ သက္ကာ ကာတုံ။ အကုသလတာ ဟိ လောဘသဟဂတာဒိသဒ္ဒဝိသဘာဂဗျာ-ပိကာတိ။ တေနာဟ "**နဒိဋ္ဌတော သန္တိကံ ဥဒ္ဓရိတဒ္ဒ**"န္တိအာဒိ။

ဝေဒနာကွန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သညာကွန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၇။ **စက္ခုသမ္ဖဿဇာ သညာ**တိ ဣဒ္ဓေ ယဒိပိ ဝတ္ထုတော ဖဿသ္သ နာမံ ဖဿတော စ သညာယ၊ ဝတ္ထုဝိသိဋ္ဌဖဿေန ပန ဝိသိဋ္ဌသညာ ဝတ္ထုနာ စ ဝိသိဋ္ဌာ ဟောတိ ဖဿသ္သ ဝိယ တဿာပိ တဒ္ဓိတ္တုကတ္တာတိ "**ဝတ္ထုတော နာမ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ပဋိဃသမ္ဖဿဇာ သညာ**တိ ဣဒ္ဓောပိ ယထာ ဖဿော ဝတ္ထာ-ရမ္မဏပဋိဃဋ္ဋနေန ဥပ္ပန္နော၊ တထာ တတော ဇာတသညာပိတိ "**ဝတ္ထာရမ္မဏ-တော နာမ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒ္ဓေ စ ပဋိဃဇော သမ္ဖဿော, ပဋိဃဝိညေယ္ယော ဝါ သမ္ဖဿော **ပဋိဃသမ္ဖဿော**တိ ဥတ္တရပဒလောပံ ကတ္တာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိညေယ္ယဘာဝေ ဝစနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တာ၊ ဝစနာဓိနာ ဝါ အရူပက္ခန္ဓာ၊ အဓိဝစနံ ဝါ ဇေတသံ ပကာသနံ အတ္ထိတိ "အဓိဝစနာ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တတော-ဇာ သမ္ဖဿော အဓိဝစနသမ္ဖဿော၊ သမ္ဖဿောယေव ဝါ ယထာဝုတ္တေဟိ အတ္ထေဟိ အဓိဝစနော စ သမ္ဖဿော စာတိ အဓိဝစနသမ္ဖဿော၊ အဓိဝစန-ဝိညေယ္ယော ဝါ သမ္ဖဿော အဓိဝစနသမ္ဖဿော၊ တတော, တသ္မိံ ဝါ ဇာတာ **အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ**။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကသမ္ဖဿော ယထာဝုတ္တော အတ္ထော သမ္ဘဝတိတိ တေန ပရိယာယေန တတောဇာပိ သညာ "**အဓိဝစန-သမ္ဖဿဇာ**"တိ ဝုတ္တာ။ ယထာ ပန အညပ္ပကာရာသမ္ဘဝတော မနော-သမ္ဖဿဇာ နိပ္ပရိယာယေန "အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ"တိ ဝုစ္စတိ၊ နဧ-ဝံ အယံ ပဋိဃသမ္ဖဿဇာ အာဝေဏိကပ္ပကာရန္တရသမ္ဘဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။

ယခု ဧကံ စတ္တာရော ခန္ဓာပိ ယထာဝုတ္တသမ္ဘဿတော ဇာတတ္တာ "အဓိဝစနသမ္ဘဿဇာ"တိ ဝတ္တုံ ယုတ္တာ၊ သညာဝ ကသ္မာ ဧကံ ဝုတ္တာတိ? တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ အတ္ထဝသေန အတ္တနော ပတ္တမ္ပိ နာမံ ယတ္ထ ပဝတ္တမာနော အဓိဝစနသမ္ဘဿဇ-သဒ္ဒေါ နိရုဠ္ဍတာယ ဓမ္မာဘိလာပေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ သညာယ ဧဝ အာရောပေတ္တာ သယံ နိဝတ္တနံ ဟောတိ။ တေနာဟ "**တယော ဟိ အရူပိနော ခန္ဓာ**"တိအာဒိ။ အထ ဝါ သညာယ ပဋိဃ-သမ္ဘဿဇာတိ အညမ္ပိ ဝိသိဋ္ဌံ နာမံ အတ္ထိတိ အဓိဝစနသမ္ဘဿဇာနာမံ တိဏ္ဏံယေဝ ခန္ဓာနံ ဘဝိတုံ အရဟတိ။ တေ ပန အတ္တနော နာမံ သညာယ ဒတ္တာ နိဝတ္တာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယာဟ "**တယော ဟိ အရူပိနော ခန္ဓာ**"တိအာဒိ။ **ပဋ္ဌဝိဓိကသညာ ဩလောကေတ္တာပိ ဇာနိတုံ သက္ကာ**တိ ဣဒံ တေန တေနာဓိပ္ပါယေန ဟတ္ထပိကာရာဒိကရဏေ တဒဓိပ္ပါယပိဇာနန-နိမိတ္တဘူတာ ဝိညတ္တိ ဝိယ ရဇ္ဇိတ္တာ ဩလောကနာဒိသု ရတ္တတာဒိဝိဇာနနနိမိတ္တံ ဩလောကနံ စက္ခုဝိညာဏဝိသယသမာဂမေ ပါကဋံ ဟောတိတိ တံသမ္ပ-ယုတ္တာယ သညာယပိ တထာပါကဋဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ရဇ္ဇိတ္တာ ဩလောကနာဒိဝသေန ပါကဋာ ဇဝနပ္ပဝတ္တာ ဘဝိတုံ အရဟတိတိ ဧတိသာ အာသင်္ကာယ နိဝတ္တနတ္ထံ "**ပသာဒဝတ္ထုကာ ဧဝါ**"တိ အာဟ။ **အညံ စိန္တေန္တိ** ယံ ပုဗ္ဗေ တေန စိန္တိတံ ဥတံ၊ တတော အညံ စိန္တေန္တိ အတ္ထော။

သညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀။ **ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ**တိ ဣတ္ထ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသောဝ။ တတ္ထ ဟိ ပဓာနံ ဒဿိတန္တိ။ ယဒိ ဧဝံ ဥပရိမကောဋ္ဌိယာ တံ နု ဒဿိတန္တိ အာပဇ္ဇတိတိ? နာ-ပဇ္ဇတိ ဥပရိမကောဋ္ဌိဂတဘာဝေန ဝိနာ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိဂတဘာဝါဘာဝတော။ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိ ဟိ သမ္ဘဗျာပိကာတိ။ ဒုတိယေ ကရဏနိဒ္ဒေသော၊ ဟေဋ္ဌိမ-ကောဋ္ဌိယာ အာဂတာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပုရိမေပိ ဝါ "ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ"တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တဋ္ဌ ပဓာနသင်္ခါရဒဿနဝသေနာတိ သမ္ဗန္ဓကရဏေန ကရဏနိဒ္ဒေ-သောဝ။ **တံသမ္ပယုတ္တာ သင်္ခါရာ**တိ ဧကုနပညာသပ္ပဘေဒေ သင်္ခါရေ အာဟ။ **ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ** တပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

သမုဋ္ဌမ-သဒ္ဒေါ သဠာယတိယံ အာဒိဥပ္ပတ္တိယံ နိရုဠ္ဍော။ တံတံပစ္စယသမာ-ယောဂေ ဟိ ပုရိမဘဝသမ္ပတ္တိတာ ပုရိမန္တတော ဥဒ္ဓင်မနံ **သမုဋ္ဌမော**၊ သန္ဓိယံ ဝါ ပဋိသန္ဓိယံ ဥဋ္ဌမော **သမုဋ္ဌမော**။ သော ပန ယတ္ထ ပဠုဏ္ဍန္ဓာ ပရိပုဏ္ဏာ သမုဋ္ဌန္ဓန်၊ တတ္ထေဝ ဒဿိတော။ **ဇ**တေန နယေန အပရိပုဏ္ဏခန္ဓသမုဋ္ဌမော **ဇ**ကေဝေါကာရစတုဝေါကာရေသု သဏ္ဌာ ဝိညာတုန်။ အထ ဝါ ယထာမိ-ဋတာနံ ပဠုန္ဒမ္ပိ ခန္ဓာနံ သဟ ဥဋ္ဌမော ဥပ္ပတ္တိ **သမုဋ္ဌမော**။ **ဇ**တသ္မိံ အတ္ထေ ဝိကလုပ္ပတ္တိ အသင်ဟိတာ ဟောတိ။ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ **ဇ**ာတိမန္တဋ္ဌေကလောမံ **ဇ**ာတိဥဏ္ဏာ။ **သပ္ပိမဏ္ဍမိန္ဒ**ုတိ **ဇ**ဝံ ထ္ထောပိ **မိန္ဒ**ု-သဒ္ဒေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ **ဇ**ဝံဝဏ္ဏပ္ပဋိဘာဂန်၊ **ဇ**ဝံဝဏ္ဏံ **ဇ**ဝံသဏ္ဌာနဠ္ဆ။ ပဋိဘဇနံ ဝါ **ပဋိဘာ**ဂေါ၊ သဒိသတာဘဇနံ သဒိသတာပတ္တိတိ အတ္ထော။ ဇဝံဝိမော ဝဏ္ဏပ္ပဋိဘာဂေါ ဇေသော်တိ **ဇ**ဝံဝဏ္ဏပ္ပဋိဘာဂံ။

သန္ဓတိသီသာနိတိ သန္ဓတိမူလာနိ, သန္ဓတိကောဋ္ဌာသာ ဝါ။ **အနေ-**ကိန္ဒြိယသမာဟာရဘာဝတော ဟိ ပဓာနဲ့ "သီသ"န်ဖြ ဝုစ္စတိ၊ ဇဝံ ဝတ္ထု-ဒသကာဒိကောဋ္ဌာသာ အနေကရူပသမုဒါယဘူတာ "သီသာနိ"တိ ဝုတ္တာနိတိ။

ပဠုဏ္ဍန္ဓာ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောန်တိ ဂဏနာပါရိပူရိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နဝ တသ္ဓ ခန္ဓသ ပရိပုဏ္ဏတံ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနပဝေဏိယာ ဝုတ္တတ္တာ "ဥတုစိတ္တာ-ဟာရဇပဝေဏိ စ ဇ္ဇေကံ ကာလံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဟောတိ"တိအာဒိနာ ဝတ္ထုဗ္ဗာ သိယာ၊ တံ ပန "ပုဗ္ဗာပရတော"တိ ဇ္ဇေ ဝဏ္ဏတိတိ အကထေတ္ဝာ ကမ္မဇပဝေဏိ စ နဝ သဗ္ဗာ ဝုတ္တာတိ အဝုတ္တံ ဒဿေတုံ ဩပပါတိကသမုဋ္ဌမော နာမ ဒဿိတော။ **ဇ**ဝံ ။ပ။ **ပဠုဏ္ဍန္ဓာ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောန်**တိ ပရိပုဏ္ဏာ-ယတနာနံ ဝသေန နယော ဒဿိတော၊ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ ပန ကာမာ-ဝစရာနံ ရူပါဝစရာနံ ပရိဟီနာယတနဿ ဝသေန သန္ဓတိသီသဟာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပုဗ္ဗာပရတောတိ အယံ ဝိစာရဏာ နဝ ပဠုန်ခ ခန္ဓာနံ ဥပ္ပတ္တိယံ၊ အထ **ခေါ** တေသံ ရူပသမုဋ္ဌာပနေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တံ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဇ**ဝံ **ပန**"တိ-အာဒိ။ **အပ**ဏ္ဍာ**အ**ပုရေ **ဥ**ပ္ပ**ဇ္ဇ**ေ**ဿ**ုတိ ဇတေန **သ**ံသယကာရဏံ ဒဿေတိ။ သဟုပ္ပဇ္ဇေသု ဟိ ဇ္ဇဒမေဝ ပဌမံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ, ဇ္ဇဒံ ပဏ္ဍာတိ အဒဿိတံ နဝ သဏ္ဌာ ဝိညာတုံ။ ဇ္ဇေ စ "ပုဗ္ဗာပရတော"တိ ဇေသော ဝိစာရဏာယ ဝတ္ထုဘာဝေန ပဋိသန္ဓိယံ ဥပ္ပန္ဓာ ပဝတ္တာ ပဠုဏ္ဍန္ဓာ ဂဟိတာ။ တတ္ထ စ

နိဗ္ဗါရဏော ဘုမ္မနိဗ္ဗေသောတိ **"ရူပံ ပဌမံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ"**တိ အာဟ။ အညထာ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏတ္ထေ ဘုမ္မနိဗ္ဗေသေ သတိ ရူပသ ရူပသမုဋ္ဌာ-ပနကိစ္စဏော ကမ္မဿပိ ရူပသမုဋ္ဌာနံ ဝဒန္တိတိ ဥဘယန္တိ ဝတ္တုံ သိယာတိ။ ရူပါရူပသန္တတိဟု ဂဟေတ္တာ အယံ ဝိစာရဏာ ပဝတ္တာတိ **"ရူပံ ပဌမံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ"**တိ ဝုတ္တံ။ အညထာ ပဋိသန္ဓိကဏော ဧဝ ဝိဇ္ဇမာနေ ဂဟေတ္တာ ဝိစာရဏာယ ကရိယမာနာယ အရူပသ ရူပသမုဋ္ဌာပနမေဝ နတ္ထိတိ ပုဗ္ဗာ-ပရသမုဋ္ဌာပနဝိစာရဏာဝ ဋ္ဌမ နာ ဥပပဇ္ဇတိတိ ဝတ္တုံ သိယာတိ။ **ဝတ္ထု ဥပ္ပါဒကဏော ဥဒ္ဒလ် ဟောတိ**တိ သဒ္ဒရူပါနံ ဥပ္ပါဒကဏော ဥဒ္ဒလတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တဒါ ဟိ တံ ပဋ္ဌာဇာဘာဝစ္ဆယရဟိတံ အာဟာရာဒိဟိ စ အနုပတ္ထဒ္ဓန္တိ "ဥဒ္ဒလ"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ကမ္မဝေဂကိ္ခိတ္တာ**တိ ဋ္ဌဒံ သတိပိ ဘဝင်္ဂသ ကမ္မဇဘာဝေ သာယံ ဝိပါကသန္တတိ ပဋိသန္ဓိကဏော ပုရိမဘဝင်္ဂသမုဋ္ဌာပကတော အညေန ကမ္မုနာ ခိတ္တာ ဝိယ အပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ တတော ပရဟု သမာနသန္တတိယံ အနန္တရပစ္စယံ ပုရေဇာတပစ္စယဟု လဘိတ္တာ ပတိဋ္ဌိတာတိ ဋ္ဌမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ပဝေဏီ ဃဋ္ဋိယတီဘိ စက္ခာဒိဝတ္ထုသန္တတိ ကေသ္မိ ဝိဇ္ဇမာနေ ဧဝ အညဿ နိရောဓုပ္ပတ္တိဝသေန ဃဋ္ဋိယတိ၊ နာ စုတိပဋိသန္ဓိနိဿယဝတ္ထုနံ ဝိယ ဝိဇ္ဇေဒပ္ပ-ဝတ္တိတိ အတ္ထော။ **အဂ်ိတောတိ** ဗျာနဂ်တော။ **ဗျာနဂ်ါနိ** ဟိ စိတ္တေန သဟ ရူပသမုဋ္ဌာပကာနိ၊ တေသံ အနုဗလဒါယကာနိ မဂ္ဂ်ါဒိနိ တေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဝိသေသရူပပ္ပဝတ္တိဒဿနတော။ အထ ဝါ ယာနိ စိတ္တဂ်ါနိ စေတနာဒိနိ စိတ္တဿ ရူပသမုဋ္ဌာပနေ အဂ်ဘာဝံ သဟာယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဗလ-ဒါယကေဟိ ဗျာနဂ်ါဒိဟိ အပရိဟီနန္တိ အတ္ထော။ တတော ပရိဟီနတ္တာ ဟိ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ ရူပံ နာ သမုဋ္ဌာပေန္တိတိ။ ယော ပန ဝေဒေယ္ယ "ပဋိသန္ဓိ-စိတ္တေန သဟဇာတဝတ္ထု တဿ ဒ္ဝိတိကဏော စ ဘဂ်ကဏော စ ပုရေဇာတန္တိ ကတ္တာ ပစ္စယဝေကလ္လာဘာဝတော တသ္မိံ ခဏဒ္ဒယေ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတူ"တိ၊ တံ နိဝါရေန္တော အာဟ **"ယဒိ ဟိ စိတ္တ"**န္တိ အာဒိ။ တတ္ထ ဒ္ဝိတိဘဂ်ကဏောသုပိ တေသံ ဓမ္မာနံ ဝတ္ထု ပုရေဇာတံ နာ ဟောတိတိ နာ ဝတ္ထုမေဝေတန္တိ အနုဇာနိ၊ တတ္ထာပိ ဒေါသံ ဒဿေတိ။ ယဒိ တဒါ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေယ္ယ၊ တဝ မတေန ပဋိသန္ဓိစိတ္တမ္ပိ သမုဋ္ဌာပေယ္ယ၊ တဒါ ပန ရူပုပ္ပါဒနမေဝ နတ္ထိ။ ယဒါ စ ရူပုပ္ပါဒနံ၊ တဒါ ဥပ္ပါဒကဏော တဝ မတေနပိ ပစ္စယဝေကလ္လမေဝ ပဋိသန္ဓိကဏော ပုရေဇာတနိဿယာဘာဝတော၊ တသ္မာ **ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ရူပံ နာ သမုဋ္ဌာပေတိ**ဘိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ ဥပ္ပါဒကဏော အဋ္ဌ ရူပါနိ

ဂဟေတွာ ဥဒ္ဓဟတိ။ ကသ္မာ? အရူပဓမ္မာနံ အနန္တရာဒိပစ္စယဝသေန သဝေဂါနံ ပရိပုဏ္ဏဗလာနမေဝ ဥပ္ပတ္တိတော။

အဝိသယတာယာတိ အဂ္ဂဘူတသ ဂါမသ အာဂန္တုကသ အဝိသယ-ဘာဝတော။ **အပ္ပဟုတတာယာ**တိ တတ္ထ တသ အနိသရဘာဝတော။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာန ။ပ။ ဋ္ဌိတာနီ**တိ ဇုဒံ ယေဘာကာရေဟိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနံ စိတ္တစေတသိကာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ သဗ္ဗေဟိ ပဋ္ဌာနဋ္ဌိယံ စိတ္ထ-စေတသိကာ သမတ်သကမ္မဇရူပါနံ ယထာသမ္ဘဝံ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။

ဝဋ္ဋမူလန္တိ တဏှာ အဝိဇ္ဇာ ဝုစ္စတိ။ စုတိစိတ္တေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ရူပံ တတော ပုရိမတရေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဝိယ နဘဝန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝဋ္ဋမူလသ ဝူပ-သန္တတ္ထာ အနုပ္ပတ္တိ ဝိစာရေတဗ္ဗာ။

ရူပသ နတ္ထိတာယာတိ ရူပါနံ နိသဒ်ရဏတ္ထာ အရူပသ, ဝိရာဂဝသေန ပဟီနတ္ထာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗသ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ရူပေါကာသေ ဝါ ရူပံ အတ္ထိတိ ကတ္ဝာ ရူပပစ္စယာနံ ရူပုပ္ပါဒနံ ဟောတိ၊ အရူပံ ပန ရူပသ ဩကာသော နဟောတီတိ ယသ္မိ ရူပေ သတိ စိတ္တံ အညံ ရူပံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ တဒေဝ တတ္ထ နတ္ထိတိ အဏ္ဍော။ ပုရိမရူပသပိ ဟိ ပစ္စယဘာဝေါ အတ္ထိ ပုတ္ထသ ပိတိသဒိသတာဒဿနတော။

ဥတု ပန ပဌမံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ ပဋ္ဌာနဋ္ဌိစိတ္တသ ဋ္ဌိတိက္ခဏေ သမုဋ္ဌာ-ပနတောတိ အမိပ္ပါယော။ **ဥတု နာမ စေသ ဒန္ဓနိရောဓော**တိအာဒိ ဥတုသ ဌာနက္ခဏေ ဥပ္ပါဒနေ ကာရဏဒဿနတ္ထံ အရူပါနံ ဥပ္ပါဒကာလဒဿနတ္ထဉ္စ ဝုတ္တံ။ ဒန္ဓနိရောဓတ္ထာ ဟိ သော ဋ္ဌိတိက္ခဏေ ဗလဝါတိ တဒါ ရူပံ သမုဋ္ဌာ-ပေတိ၊ တသ္မိံ ဓရန္တေ ဧဝ ဓိပ္ပနိရောဓတ္ထာ သောဋ္ဌသသု စိတ္တေသု ဥပ္ပန္နေသု ပဋ္ဌာနဋ္ဌိအနန္တရံ စိတ္တံ ဥတုနာ သမုဋ္ဌိတေ ရူပေ ပုန သမုဋ္ဌာပေတီတိ အမိပ္ပါယော။ **တသ္မိံ ဓရန္တေ ဧဝ သောဋ္ဌသ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈန္တီ**တိ ဧတေန ပန ဝစနေန ယဒိ ဥပ္ပါဒနိရောဓက္ခဏာ ဓရမာနက္ခဏေ ဧဝ ဂဟိတာ၊ "သောဋ္ဌသစိတ္တက္ခဏာယုကံ ရူပ"န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အထုပ္ပါဒက္ခဏံ အဂ္ဂဟေ-တ္ဝာ နိရောဓက္ခဏောဝ ဂဟိတော၊ "သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုက"န္တိ၊ သစေ နိရောဓက္ခဏံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဥပ္ပါဒက္ခဏောဝ ဂဟိတော၊ "အဓိကသောဋ္ဌသ-စိတ္တက္ခဏာယုက"န္တိ၊ ယဒိ ပန ဥပ္ပါဒနိရောဓက္ခဏာ ဓရမာနက္ခဏေ နဂဟိတာ၊ "အဓိကသတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုက"န္တိ။ ယသ္မာ ပန "**တေသု**

ပဋိသန္ဓိအနန္တရ''ဆိုသည် ပဋိသန္ဓိပိ တသေ ရေမာနကွဲ့ ဥပ္ပန္နေသူ ဂဟိတာ၊ တသွား ဥပ္ပါဒကွဲ့ကော ရေမာနကွဲ့ကော ဂဟိတောတို့ နိရောဓွဲ့ကော အဂ္ဂဟိ-တော အမိကသောဋ္ဌသစိတ္တကွဲ့ကာယုကတာ ဝကွဲမာနာ, ဂဟိတော ဝါ သောဋ္ဌသစိတ္တကွဲ့ကာယုကတာ အမိပ္ပေတာတို့ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သြဇာ ခရုတို့ သဝတ္ထုကံ သြဇံ သန္ဓာယာဟု။ သဘာဝတော သုခုမာယ ဟိ သြဇာယ ဝတ္ထုဝသေန အတ္ထိ သြဋ္ဌာရိကသုခုမတာတို့။

စိတ္တဇ္ဇေဝါတို့ စိတ္တသာ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ ဝုတ္တံ၊ တံသမ္ပယုတ္တကာပိ ပန ရူပ-သမုဋ္ဌာပကာ ဟောန္တိတို့။ ယထာဟ "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိ[1]။ **စိတ္တန္တိ** ဝါ စိတ္တုပ္ပါဒံ ဂဏှာတိ၊ နှ ကမ္မစေတနံ ဝိယ ကေဝမ္မမေဝ အဝိဇ္ဇမာနံ။ ကမ္ম-သမုဋ္ဌာနဉ္စ တံသမ္ပယုတ္တေဟိပိ သမုဋ္ဌိတံ ဟောတူတို့ စေ? နှ, တေဟိ သမုဋ္ဌိတ-ဘာဝသ အဝုတ္တတ္တာ၊ အဝစနဉ္စ တေသံ ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝါ-ဘာဝတော။

အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတို့ ကာလပရိစ္ဆေဒတော။ တတ္ထ "သတ္တရသ စိတ္တကွဲ့ကာ ရူပသ အဒ္ဓါ, ရူပသ သတ္တရသမော ဘာဂေါ အရူပသာ"တိ ဧသော အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါ အမိပ္ပေတော။ **ပဋိသန္ဓိကွဲ့ကော**တို့ ဣဒံ နယဒဿ-နမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ တတော ပရမ္ပိ ရူပါရူပါနံ သဟုပ္ပတ္တိသဗ္ဘာဝတော၊ နှ ပနေတံ ပဋိသန္ဓိကွဲ့ကော အသဟုပ္ပတ္တိအဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တသ ဌိတိဘင်္ဂကွဲ့ကောသုပိ ရူပုပ္ပတ္တိ သယမေဝ ဝကွဲတိတို့။ ဖလပုတ္တနိဒဿနေန စ ရူပါရူပါနံ အသမာနကာလတံ နိဒဿေတိ၊ နှ သဟုပ္ပါဒံ တဒတ္ထံ အနာရဒ္ဓတ္တာ။ သဟုပ္ပါဒေန ပန အသမာနကာလတာ သုခဒီပနာ ဟောတိတို့ တံဒီပနတ္ထ-မေဝ သဟုပ္ပါဒဂ္ဂဟဏံ။

ယဒိ ဧဝံ ရူပါရူပါနံ အသမာနဒ္ဓတ္တာ အရူပံ သြဟာယ ရူပသ ပဝတ္တိ အာပဇ္ဇတီတို့ တေသာ နိဝါရဏတ္ထမာဟ "**တတ္ထ ကိဉ္စာပိ**"တိအာဒိ။ **ကေပ္ပမာဏာဝါ**တို့ နိရန္တရံ ပဝတ္တမာနေသု ရူပါရူပဓမ္မေသု နိဗ္ဗိဒ္ဓေသု အရူပရဟိတံ ရူပံ, ရူပရဟိတံ ဝါ အရူပံ နတ္ထိတို့ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ အယဉ္စ ကထာ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ကမ္မဇရူပပ္ပဝတ္တိ နိဗ္ဗာနပဋိဘာဂနိရောဓသမာပတ္တိရဟိတံ သန္ဓာယ ကတာတို့ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ပဒေ ပဒ**န္တိ အတ္တနော ပဒေ ဧဝ ပဒံ နိက္ခိပန္တော ဝိယ လဟုံ လဟုံ အက္ကမိတ္တာတို့ အတ္ထော။ **အနောဟာယာ**တို့ ယာဝ စုတိ၊

---

[1] အဘိ ဂ-၁-ပိဋ္ဌေ။

တာဝ အဝိဇဟိတ္တာ၊ စုတိကွဏော ပန သဟေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ယသ္မိဉ္စ ဒ္ဒါနေ အညမညံ အနောဟာယ ပဝတ္တိ၊ သော စ ပဋိသန္ဓိစုတိပရိစ္ဆိန္နော ဥက္ကံသတော ဇေတသံ အဒ္ဓါတိ။ **ဝေ**န္တိ ဇေတန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ အဝကံသတော အဒ္ဓါပကာရံ ဗုမ္ဗ သင်္ကာတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကေ့ပ္ပါဒနာနာနိရောဓေတောတိ ဇေတံ ဒ္ဌယမပိ သဟ ဂဟေတ္တာ ရူပါရူပါနံ "ကေ့ပ္ပါဒနာနာနိရောဓေတော"တိ ဇကော ဒဋ္ဌဗ္ဗာကာရော ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဇဝံ ဗုတော ပရေသုပိ။ **ပစ္ဆိမကမ္မဇံ ဌပေတ္တာ**တိ တသ စုတိစိတ္တေန သဟ နိရုဇ္ဈနတော နာနာနိရောဓော နတ္ထိတိ ကတ္တာ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ တသ ပန ကေ့ပ္ပါဒေါပိ နတ္ထိ ဟေဋ္ဌာ သောဋ္ဌသကေ ပစ္ဆိမသ ဘဝ်ကွဏော ဥပ္ပတ္တိ-ဝစနတော။ ယဒိ ပန ယသ ကေ့ပ္ပါဒနာနာနိရောဓော ဒ္ဒေပိ နု သန္တိ၊ တံ ဌပေတဗ္ဗံ။ သမ္ဘဗ္ဗိ စိတ္တသ ဘဝ်ကွဏော ဥပ္ပန္နံ ဌပေတဗ္ဗံ သိယာ၊ ပစ္ဆိမကမ္မဇသ ပန ဥပ္ပတ္တိတော ပရတော စိတ္တေသု ပဝတ္တမာနေသု ကမ္မဇရူပသ အနုပ္ပတ္တိတော ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ ဂဟေတဗ္ဗဿ တဒါ နတ္ထိတိ "ပစ္ဆိမကမ္မဇံ ဌပေတ္တာ"တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတော ပုဗ္ဗေ ပန အဌစတ္တာလိသကမ္မဇရူပပဝေဏိ အတ္ထိတိ တတ္ထ ယံ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏော ဥပ္ပန္နံ၊ တံ အညသ ဥပ္ပါဒကွဏော နိရုဇ္ဈတိတိ "ကေ့ပ္ပါဒနာနာနိရောဓ"န္တိ ဂဟေတ္တာ ဒ္ဒိတိဘဝ်ကွဏောသု ဥပ္ပန္နရူပါနိ ဝဇ္ဇေတ္တာ ဇဝံ ကေ့ပ္ပါဒနာနာနိရောဓတော ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ယောဇနာ ကတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တဗ္ဗိ ရူပံ အရူပေန, အရူပဉ္စ တေန ကေ့ပ္ပါဒနာနာနိရောဓန္တိ။ တတ္ထ သခ်လိကသ ဝိယ သမ္ဘန္ဓော ပဝေဏိတိ ကတ္တာ အဌစတ္တာလိသကမ္မဇိယဝစနံ ကတံ၊ အညထာ ဇေ့ကနပညာသကမ္မဇိယဝစနံ ကတ္တဗ္ဗံ သိယာ။

နာနုပ္ပါဒ ။ ပ ။ ပစ္ဆိမကမ္မဇေန ဒီပေတဗ္ဗာတိ တေန သုဒီပနတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဇတေန ဟိ နယေန သက္ကာ တတော ပုဗ္ဗေပိ ဇကသ စိတ္တသ ဘဝ်ကွဏော ဥပ္ပန္နရူပံ အညသပိ ဘဝ်ကွဏော ဇဝ နိရုဇ္ဈတိတိ တံ အရူပေန, အရူပဉ္စ တေန နာနုပ္ပါဒံ ကေနိရောဓန္တိ ဝိညာတုန္တိ။ ဥဘယတ္ထာပိ ပန အညသ စိတ္တသ ဒ္ဒိတိကွဏော ဥပ္ပန္နံ ရူပံ အညသ ဒ္ဒိတိကွဏော, တသ ဒ္ဒိတိကွဏော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ ဒ္ဒိတိကွဏော ဇဝ နိရုဇ္ဈနကံ အရူပဉ္စ နု သင်ဟိတံ၊ တံ "နာနုပ္ပါဒတော နာနာနိရောဓတော"တိ ဇတ္ထော သင်ဟံ ဂဏ္ဍတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စတုသန္ဓတိက-ရူပေန ဟိ နာနုပ္ပါဒနာနာနိရောဓတာဒီပနာ ဇတ္ထ ဒ္ဒိတိကွဏော ဥပ္ပန္နသ ဒသိတတ္တာ အဒသိတသ ဝသေန နယဒသနံ ဟောတိတိ။ သမတိံသကမ္ম-ဇရူပေသု ဇဝ ဒ္ဒိတသပိ ဂဇ္ဇေ ဂတသ မရဏံ အတ္ထိတိ တေသံ ဇဝ ဝသေန ပစ္ဆိမကမ္ဗိ ယောဇိတံ။ **အမရာ နာမ ဘဝေယ္ယုံ**၊ ကသ္မာ? ယထာ ဆန္ဒံ ဝတ္ထုနံ

ပဝတ္တိ၊ ဧဝံ တဒုပ္ပါဒကကမ္မေနေဝ ဘဝင်္ဂါဒိနဿ တမ္ပတ္တိကာနံ ပဝတ္တိယာ ဘဝိတမ္ဗန္တိ။ နဟိ တံ ကာရဏံ အတ္ထိ၊ ယေန တံ ကမ္မဇေသု ကေစိ ပဝတ္တေယ္ယုံ၊ ကေစိ နပဝတ္တေယ္ယုဟိ။ တသ္မာ အာယုဥ္ဇသ္မာဝိညာဏာဒီနံ ဇီဝိတသင်္ခါရာနံ အနုနတ္တာ ဝုတ္တံ "**အမရာ နာမ ဘဝေယ္ယုံ**"တန္တိ။

"ဥပ္ပါဒကွဏေ ဥပ္ပန္နံ အညဿ ဥပ္ပါဒကွဏေ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဋ္ဌိတိကွဏေ ဥပ္ပန္နံ အညဿ ဋ္ဌိတိကွဏေ၊ ဘင်္ဂကွဏေ ဥပ္ပန္နံ အညဿ ဘင်္ဂကွဏေ နိရုဇ္ဈတိ"တိ ဣဒံ အဋ္ဌကထာယံ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တန္တိ အမိပ္ပါယော။ အတ္တနော ပနာမိပ္ပါယံ ဥပ္ပါဒကွဏေ ဥပ္ပန္နံ နိရောဓကွဏေ, ဋ္ဌိတိကွဏေ ဥပ္ပန္နဉ္စ ဥပ္ပါဒကွဏေ, ဘင်္ဂကွဏေ ဥပ္ပန္နံ ဋ္ဌိတိကွဏေ နိရုဇ္ဈတိတိ ဒီပေတိယေဝ။ ဝေဠ္ဗ ကတ္ထာ အဋ္ဌါနပရိကပ္ပေ "တံ ပန သတ္တရသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈတိ"တိ[1] ဝုတ္တံ။ **ဣမာယ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ**၊ ကသ္မာ? စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပဿ ဝိ သမာနာ-ယုကတာယ ဘဝိတမ္ဗတ္တာတိ အမိပ္ပါယော။ ယထာ ပန ဧတေဟိ ယောဇိတံ၊ တထာ ရူပဿ ကေဠ္ပါဒနာနာနိရောဓတာ နာနုပ္ပါဒေကနိရောဓတာ စ နတ္ထိယေဝ။

ယာ ပန ဧတေဟိ ရူပဿ သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတာ ဝုတ္တာ၊ ယာ စ အဋ္ဌကထာယံ တတိယဘာဝါမိကသောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကတာ၊ သာ **ပဋ္ဌာ-သမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂကထာယံ**[2] အတီတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္ဆုပ္ပန္နာ-ရမ္မဏံ ပဋိသန္ဓိံ ဒသေတုံ "တ္ထောဝတာ ကောဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတီတာ ဟောန္တိ၊ တထာ ပဠ္ဌဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတီတာ ဟောန္တိ၊ အထာဝသေသ-ပဠ္ဌစိတ္တကေစိတ္တက္ခဏာယုကေ တသ္မိံ ယေဝါရမ္မဏေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ ဒဿိတေန သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကဘာဝေန ဝိရုဇ္ဈတိ။ နဟိ သတ္ထာ "ဋ္ဌိတိကွဏေ ဧဝ ရူပံ အာပါထမာဂစ္ဆတိ"တိ ဝတ္တုံ။ တထာ ဟိ သတိ နရူပဿ ကောဒသ ဝါ ပဠ္ဌဒသေဝ ဝါ စိတ္တက္ခဏာ အတီတာ၊ အထ ခေါ အတီရေက-ကောဒသပဠ္ဌဒသစိတ္တက္ခဏာ။ တ.သ္မာ ယဒိပိ ပဠ္ဌဒ္ဓါရေ ဋ္ဌိတိပတ္တမေဝ ရူပံ ပသာဒံ ဃဋ္ဋေတိတိ ယုဇ္ဇေယ္ယ၊ မနောဒ္ဓါရေ ပန ဥပ္ပါဒကွဏေပိ အာပါထ-မာဂစ္ဆတိတိ ဣစ္ဆိတမ္ဗမေတံ။ နဟိ မနောဒ္ဓါရေ အတီတာဒိသု ကိဉ္စိ အာပါထံ နာဂစ္ဆတိတိ။ မနောဒ္ဓါရေ စ ဧဝံ ဝုတ္တံ "ကောဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတီတာ၊ အထာဝသေသပဠ္ဌစိတ္တက္ခဏာယုကေ"တိ[3]။

ယော စေတ္ထ စိတ္တသ္ဝ ဋ္ဌိတိကွဏောဝ ဝုတ္တော၊ သော စ အတ္ထိ နတ္ထိတိ ဝိစာရေတမ္ဗော။ **စိတ္တယမကေ**[4] ဟိ "ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ? ဘင်္ဂကွဏေ ဥပ္ပန္နံ၊

---

[1]-အဘိ-ဋ ၂-၂၄-ဝိဒ္ဓေ၊ [2]-အဘိ-ဋ ၂-၁၅၀-ဝိဒ္ဓေ၊ [3]-အဘိ ဓ-၃၁၂-ဝိဒ္ဓေ၊

နော စ ဥပ္ပဇ္ဇမာန"န္တိ ဣဒေကမေဝ ဝုတ္တံ၊ နာ ဝုတ္တံ "ဒ္ဝိတိက္ခဏော ဘင်္ဂက္ခဏော စာ"တိ။ တထာ "နုပ္ပဇ္ဇမာနံ နုပ္ပန္နန္တိ? ဘင်္ဂက္ခဏော နုပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ နော စ နုပ္ပန္နံ"န္တိ ဣဒေကမေဝ ဝုတ္တံ၊ နာ ဝုတ္တံ "ဒ္ဝိတိက္ခဏော ဘင်္ဂက္ခဏော စာ"တိ။ ဧဝံ "နာ နိရုဒ္ဓံ နာ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ နာ နိရုဇ္ဈမာနံ နာ နိရုဒ္ဓ"န္တိ ဘေသံ ပရိပုဏ္ဏဝိသေသေန "ဥပ္ပါဒက္ခဏော အနာဂတ္ဘော"တိ ဝတ္တော "ဒ္ဝိတိက္ခဏော"တိ အဝစနံ, အတိဏ္ဏန္တ-ကာလဝါရေ စ "ဘင်္ဂက္ခဏော စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ ဝိတိဏ္ဏန္တ"န္တိ ဝတ္တော "ဒ္ဝိတိက္ခဏော"တိ အဝစနံ ဒ္ဝိတိက္ခဏာဘာဝံ စိတ္တသ ဒီပေတိ။ **သုတ္တေသု**ပိ ဟိ "ဒ္ဝိတသ အည္ဃတ္တံ ပညာယတိ"တိ[1] တသ္မေ ဧကသ အည္ဃတ္တာ-ဘာဝတော "ယသ္မာ အည္ဃတ္တံ ပညာယတိ၊ သော သန္ဓိတိဒ္ဝိတိ"တိ နာ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ၊ ဝိဇ္ဇမာနံ ဝါ ခဏဒ္ဒယသမင်္ဂိ ဒ္ဝိတန္တိ။

ယော စေတ္ထ စိတ္တနိရောဓေ ဣဒေ ရူပုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော၊ သော စ ဝိစာရေ-တမ္ပေ "ယသ္ဝါ ပန သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ? နောတိ[2] ဝုတ္တ"န္တိ။ ယော စ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ရူပနိရောဓော ဝုတ္တော၊ သော စ ဝိစာရေဘမ္ပေ "ယသ္ဝ ကုသလာ မ္ဟော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ အဗ္ယာကတာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ? နောတိအာဒိ[3] ဝုတ္တ"န္တိ။ နာ စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝ သန္ဓာယ ပဋိဇ္ဇေပေါ ကတောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါဓိကာရသ အဘာဝါ, အဗ္ယာကတသဒ္ဒသ စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေသ္ဝေ အပ္ပဝတ္တိတော။ ယဒိ **သခ်ါရ-ယမကေ** ကာယသခ်ါရသ စိတ္တသခ်ါရေန သဟုပ္ပါဒေကနိရောဓဝစနတော အဗ္ယာကတ-သဒ္ဒေန စိတ္တသမုဋ္ဌာနမေဝေတ္ထ ဂဟိတန္တိ ကာရဏံ ဝဒေယ္ယ၊ တမ္ပိ အကာရဏံ။ နာ ဟိ ဘေန ဝစနေန အည္ဃရူပါနံ စိတ္တေန သဟုပ္ပါဒသဟ-နိရောဓပဋိဇ္ဇေပေါ ကတော၊ နာပိ နာနုပ္ပါဒနာနာနိရောဓနုဇာနနံ၊ နေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတော အည္ဃသ အဗ္ယာကတဘာဝနိဝါရဏတ္ထ ကတံ၊ တသ္မာ တထာ အပ္ပဋိက္ခိတ္တာနာနည္ဃတာနိဝါရိတာဗ္ယာကတဘာဝါနံ သဟုပ္ပါဒ-သဟနိရောဓဒိကာနံ ကမ္မဇာဒီနံ ဧတေန စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော နိရောဓော ပဋိက္ခိတ္တောတိ နာ သက္ကာ ကမ္မဇာဒီနံ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော နိရောဓံ ဝတ္တုံ[4]။ ယမကပါဠိအနုသရဏော စ သတိ ဥပ္ပါဒါနန္တရံ စိတ္တသ ဘိဇ္ဇမာနတာတိ တသ္မိံ ခဏော စိတ္တံ နာ စ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ ဝိနသ္သမာနတ္တာ၊ နာပိ စ အည္ဃ ရူပသမုဋ္ဌာပကသ သဟာယဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဟုပ္ပန္နော ဥဘု တဒနန္တရသ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ရူပံ သမုဋ္ဌာပေယ္ယ။ **ဧဝ**ဉ္စ သတိ ရူပါရူပါနံ အာဒိမ္ဟိ သဟ ရူပသမုဋ္ဌာပနတော ပုဗ္ဗာပရတောတိ ဇ္ဇဒမ္ဟိ နတ္ထိ၊

၁-သံ ၂-၃၁-၃၂၊ အံ ၁-၁၅၀-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-အဘိ ၅-၂၅၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-အဘိ ၇-၅၁-ဝိဇ္ဇေ။

အတိလဟုပရိဝတ္တဟု စိတ္တန်္တိ ယေန သဟုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ စိတ္တကွဏေ ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနမေဝါတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ တေနေဝ ဟိ တံ ပဋိသန္ဓိတော ဥဒ္ဓံ အစိတ္တ-သမုဋ္ဌာနာနံ အတ္တနာ သဟ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ နယကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဒနန္တရဟု တံ ဒ္ဝိတိပ္ပတ္တန်္တိ တဒနန္တရံ စိတ္တံ တဿ ပစ္ဆာဇာတ-ပစ္စယော ဟောတိ, နယဟဇာတပစ္စယောတိ။ ယဒိ ဧဝံ "ယဿ ကာယ-သင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝစီသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတိတိ? နော"တိ နဝတ္တမ္ဗန်္တိ စေ? နယ, စိတ္တနိရောဓကွဏေ ရူပုပ္ပါဒါဒိရမ္ဘာဘာဝတောတိ။ နိပ္ပရိယာယေန ဟိ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏေ ဧဝ ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဟောတိ၊ စိတ္တကွဏေ ပန အဝိတိ-ဝတ္တေ တံ အတ္တနော ရူပသမုဋ္ဌာပနပုရေဇာတပစ္စယကိစ္စံ နကရောတိ၊ အရူပဟု တဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော နဟောတိတိ ဒ္ဝိတိပ္ပတ္တိဝိသေသာလာဘံ သန္ဓာယ ပရိယာယေန ဣဒံ ဝုတ္တန်္တိ။

တတော ပရံ ပနာတိ တေသ "ဣဒေ ပန ယဒေတ"န်္တိအာဒိကာယဝိ သင်္ဂဟကထာယ နိဋ္ဌိတာယ ပုရိမကထာယ သန္ဓိဋ္ဌာနတော "တတော ပဋ္ဌာယ ကမ္မဇရူပပဝေဏီ နပဝတ္တတိ"တိ ဧတေန သဟ သမ္ဗန္ဓောတိ စုတိတော ပရန်္တိ အဣေါ။

ရူပံ ပန ရူပေန သဟာတိအာဒိနာ ယထာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တထာ ဧကုပ္ပါဒေကနိရောဓတာ ရူပါနံ အရူပေဟိ, အရူပါနံ ရူပေဟိ စ နတ္ထိတိ ကတ္ဝာ ရူပါနံ ရူပေဟေဝ, အရူပါနဟု အရူပေဟိ ယောဇိတာ။

သရီရသ ရူပံ အဝယဝဘူတန်္တိ အဣေါ၊ ဃနဘူတော ပုဗ္ဗဘာဂေါ **ဃန-ပုဗ္ဗဘာဂေါ**၊ နတိလမုဂ္ဂါဒိပုဗ္ဗာ ဝိယ သိထိလသမ္ဗန္ဓနာနံ ပုဗ္ဗောတိ အဣေါ။ **ဧကုပ္ပါဒါဒိတာ**တိ ယထာဝုတ္တေ တယော ပကာရေ အာဟ။

ဟေဋ္ဌာတိ ရူပကလာပဝသေနာယံ။ **ပရိနိပ္ဖန္နာ ဟောန္တိ**တိ ဝိကာရရူပါဒိနဟု ရူပကလာပဝသေနာယံ ပရိနိပ္ဖန္နတာပရိယာယော ဝုတ္တောတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ ပရိ-နိပ္ဖန္နနိပ္ဖန္နာနံ ကော ဝိသေသောတိ? ပုဗ္ဗန္တာပရန္တပရိစ္ဆိန္နော ပစ္စယေဟိ နိပ္ပါ-ဒိတော တိလကွဏာဟတော သဘာဝမ္မော **ပရိနိပ္ဖန္နော၊ နိပ္ပန္နော** ပန အသဘာဝမ္မောပိ ဟောတိ နာမဂ္ဂဟဏသမာပဇ္ဇနာဒိဝသေန နိပ္ပါဒိယ-မာနောတိ။ **နိရောဓသမာပတ္တိ ပနာ**တိ ဧတေန သမ္ဗမ္ပို ဥပါဒါပညတ္တိ တဒေ-ကဒေသေန ဒသေတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကမာဒိဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာတိအာဒိနာ ပဌမံ ပဟာတဗ္ဗာ ပဌမံ ဝုတ္တာ, ဒုတိယံ ပဟာတဗ္ဗာ ဒုတိယန္တိ အယံ **ပဟာနက္ကမော**။ အနုပုဗ္ဗပဏီတာ ဘူမိယော အနုပုဗ္ဗေန ဝဝတ္ထိတာတိ တာသံ ဝသေန ဒေသနာယ **ဘူမိက္ကမော**။ "စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ"တိအာဒိကော[1] ကေဝလဏ္ဍောပိ သတိပဋ္ဌာနာဒိ-သမ္ဘဝတော **ဒေသနာက္ကမောဝ**။ ဒါနကထာဒယော အနုပုဗ္ဗုက္ကံသတော ကထိတာ၊ ဥပ္ပတ္တိအာဒိဝဝတ္ထာနာဘာဝတော ပန ဒါနာဒိနံ ဧဝ ဒေသ-နာက္ကမဝစနံ။ ဒေသနာက္ကမောတိ စ ယထာဝုတ္တဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနေ-ကေသံ ဝစနာနံ သဟ ပဝတ္တိယာ အသမ္ဘဝတော ယေန ကေနစိ ပုဗ္ဗာပရိယေန ဒေသေတဗ္ဗတ္တာ တေန တေနာမိပ္ပါယေန ဒေသနာမတ္တသော ဝ ကမော ဝုစ္စတိ။ **အဘေဒေန ဟိ**တိ ရူပါဒိနံ ဘေဒံ အကတ္တာ ဝိဏ္ဏာဏဟဏောနာတိ အတ္ထော။ **စက္ခုအာဒီနမ္ပိ ဝိသယဘူတန္တိ** ဧကဒေသေန ရူပက္ခန္ဓံ သမုဒါယဘူတံ ဝဒတိ။ **ဝေ**န္တိ ဣတ္ထေ ဝုတ္တနယေနာတိ အမိပ္ပါယော။ "ဆဋ္ဌိရာမိပတိ ရာဇာ"တိ[2] "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ"တိ[3] စ ဝစနတော ဝိညာဏံ **အမိပတိ**။

ရူပက္ခန္ဓေ **"သာသဝံ ဥပါဒါနိယ"**န္တိ ဝစနံ အနာသဝါနံ ဓမ္မာနံ သဘ္ဘာ-ဝတော ရူပက္ခန္ဓသ တံသဘာဝတာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ နု အနာသဝရူပနိဝတ္တနတ္ထန္တိ။ **အနာသဝါ ဝ ခန္ဓေသု ဝုတ္တာ**တိ ဣတ္ထေ အဌာနပ္ပယုတ္တော **ဝေ**-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အနာသဝါ ခန္ဓေသ္ဝေ ဝုတ္တာတိ အတ္ထော။

သဗ္ဗသခ်တာနံ သဘာဝေန ကေဏ္ဍ သင်ဟော **သဗ္ဗသခ်တ်သဘာဝေက-သင်ဟော**။ သဘာဝသဘာဝေန ဟိ သင်ယှမာနာ သဗ္ဗသခ်တာ ဖဿာဒယော ပဏ္ဍကခန္ဓာဟောန္တိ။ တတ္ထ ရူပနာဒိသာမညေန သမာနကောဋ္ဌာသာ "သဘာ-ဝါ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသု သခ်တာဘိသခ်ရဏကိစ္စံ အာယူဟနရသာယ စေတနာယ ဗလဝန္တိ သာ "သခ်ါရက္ခန္ဓော"တိ ဝုတ္တာ၊ အညေ စ ရူပနာဒိဝိသေ-သလက္ခဏရဟိတာ ဖဿာဒယော သခ်တာဘိသခ်ရဏသာမညေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဖုသနာဒယော ပန သဘာဝါ ဝိသုံ ခန္ဓ-သဒ္ဒဝစနီယာ နဟောန္တိတိ ဓမ္မသဘာဝ-ဝိညာနာ တထာဂတေန ဖဿခန္ဓာဒယော နု ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ "ယေ ကေစိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သဿတဝါဒါ သဿတံ လောကဿ ပညပေန္တိ အတ္တာနဉ္စ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေယေဝ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ နိဿာယ ပဋ္ဌိစ္ဘ, ဧတေသံ ဝါ အညတရ"န္တိအာဒိနဉ္စ သုတ္တာနံ ဝသေန အတ္တတ္တနိယဂါဟ-ဝတ္ထုသ ဧတေပရမတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဧတေန စ ဝက္ခမာနသုတ္တဝသေန စ ခန္ဓေ ဧ

---

[1] သံ ၃-၁၂၈-၁၄၄၊ အာဘိ ၂-၂၀၀-ဝိဇ္ဇေသု။ [2] ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀-ဝိဇ္ဇေ။ [3] ခု ၁-၁၃-ဝိဇ္ဇေ မ္ဟေပဒေ။

နိဿာယ ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိဝသေန နဝတ္တမ္ဘာ စ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ခန္ဓနိဗ္ဗာနဝဇ္ဇသ-သဘာဝမ္မသ အဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အညေသဉ္စ ခန္ဓ-သဒ္ဒဝစနိ-ယာနံ သိလက္ခန္ဓာဒိနံ သဇ္ဇာဝတော နပ္ပဝေါတိ ဧတံ စောဒနံ နိဝတ္တေတု-မာဟ **"အညေသဉ္စ တဒဝရောဝတော"**တိ။

ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခတာဝသေန ဝေဒနာယ **အာမာဝကတ္တံ** ဒဿေတုံ။ ရာဂါဒိသံမှယုတ္တသ ဝိပရိဏာမာဒိဒုက္ခသ ဇ္ဇတ္ထိပုရိသာဒိအာကာ-ရဂ္ဂါဟိကာ တံတံသက်ပ္ပမူလဘူတာ သညာ **သမုဋ္ဌာနံ**။ ရောဂသ ပိတ္တာဒိနိ ဝိယ အာသန္နကာရဏံ **သမုဋ္ဌာနံ**၊ ဥတုဘောဇနဝေသမာဒိနိ ဝိယ မူလကာရဏံ **နိဒါနံ**။ "စိတ္တသက်ဘူတာ စေတသိကာ"တိ စိတ္တံ **ဂိလာနုပမံ** ဝုတ္တံ၊ သုခသညာ-ဒိဝသေန ဝေဒနာကာရဏာယ ဟေတုဘာဝတော ဝေဒနာဘောဇနသ ဆာဒါပနတော စ သညာ **အပရာဓုပမာ ဗျဓ္ဓုပမာ** စ၊ "ပဠု ဝမကာ ပစ္စတ္ထိကာတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဠုန္ဒေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဓိဝစန"န္တိ **အာသီဝိ-သူပမေ**[1] ဝမကာတိ ဝုတ္တာ၊ "ဘာရောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဠုန္ဒေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဓိဝစန"န္တိ **ဘာရသုတ္တေ**[2] ဘာရာတိ၊ "အတိတံ ပါဟံ အဒ္ဓါနံ ရူပေန ခဇ္ဇိံ၊ သေယျထာပါဟံ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေန ရူပေန ခဇ္ဇာမိ၊ အဟဿ ခေါ ပန အနာဂတံ ရူပံ အဘိနန္ဒေယ္ယုံ၊ အနာဂတေနပါဟံ ရူပေန ခဇ္ဇေယ္ယုံ။ သေယ္ယ-ထာပေတရဟိ ခဇ္ဇာမိ"တိအာဒိနာ **ခဇ္ဇနီယပရိယာယေန**[3] ခါဒကာတိ၊ "သော အနိစ္စံ ရူပံ 'အနိစ္စံ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ"တိအာဒိနာ **ယမကသုတ္တေ**[4] အနိစ္စာဒိကာတိ။ ယဒိပိ ဇ္ဈမသ္မိံ ဝိဘင်္ဂေ အဝိသေသေန ခန္ဓာ ဝုတ္တာ၊ ဗာဟုလ္လေန ပန ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ တဒန္တောဂဓာနံ ဒဿေတုတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ဒေသိတာဒိစ္စမန္ဒုနာဘိ ဒေသိတံ အာဒိစ္စမန္ဒုနာ, ဒေသိတာနိ ဝါ။ ဂါထာ-သုခတ္ထံ အနုနာသိကလောပေါ, နိကာရလောပေါ ဝါ ကတော။

ဂဟေတုံ နသက္ကာတိ နိစ္စာဒိဝသေန ဂဟေတုံ နယုတ္တန္တိ အတ္ထော။

ရူပေန သဏ္ဌာနေန ဖလကသဒိသော ဒိဿမာနော ခရဘာဝါဘာဝါ ဖလကကိစ္စံ နကရောတိတိ **"နသက္ကာ တံ ဂဟေတ္တာ ဖလကံ ဝါ အာသနံ ဝါ ကာတု"**န္တိ အာဟ။ **နတထာ တိဋ္ဌတီ**ဘိ နိစ္စာဒိကာ နဟောတိတိ အတ္ထော၊ တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိဟိ ဝါ နိစ္စာဒိဂ္ဂဟဏဝသေန ဥပ္ပါဒါဒိအနန္တရံ ဘိဇ္ဇနတော ဂဟိတာကာရာ ဟုတ္ဘာ နတိဋ္ဌတိတိ အတ္ထော။ **ကောဋ္ဌိသတသဟဿသင်္ခ**တိ

၁-သံ ၂-၃၀၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သံ ၂-၂၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-သံ ၂-၇၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-သံ ၂-၉၃-ဝိဇ္ဇေ။

ဗုဒ္ဓံ နဂ္ဂနုပရိစ္ဆေဒဒဿနံ၊ ဗဟုဘာဝဒဿနမေဝ ပနေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဥဒကဇလ္လကန္တိ** ဥဒကလသိကံ။ ယထာ ဥဒကတလေ ဗိန္ဒုနိပါတဇနိတော ဝါတော ဥဒကဇလ္လကံ သင်္ကိုတ္ဝာ ပုဋ္ဌံ ကတ္ဝာ ပုပ္ဖုဋ္ဌံ နာမ ကရောတိ၊ ဧဝံ ဝဋ္ဋမ္မိ အာရမ္မဏာဝပါထဂမနဇနိတော ဖဿော အနုပဋ္ဌိန္ဒ် ကိလေသဇလ္လံ သဟ-ကာရိပစ္စယန္တရဘာဝေန သင်္ကိုတ္ဝာ ဝေဒနံ နာမ ကရောတိ။ ဗုဒ္ဓဿ ကိလေသေဟိ မူလကာရဏဘူတေဟိ အာရမ္မဏဿာဒနဘူတေဟိ စ နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋဂတဝေဒနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ဝါ စတ္ဘာရော ပစ္စယာ ဝုတ္တာ၊ ဒ္ဝိနေဟိပိ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ။

နာနာလက္ခဏောတိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသဖဿာဒီဟိ နာနာသဘာဝေါ။ မာယာယ ဒဿံတံ ရူပံ "**မာယာ**"တိ အာဟ။ ပဗ္ဗပိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အသုဘာဒိသဘာဝါ ဧဝ ကိလေသာသုစိဝတ္ထုဘာဝါဒိတောတိ အသုဘာဒိတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဧဝ။ တထာပိ ကတ္ထစိ ကောစိ ဝိသေသော သုခဂ္ဂဟဏီယော ဟောတီတိ အာဟ "**ဝိသေသတော စာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ စတ္ဘာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတုဝိပလ္လာ-သပ္ပဟာနကရာတိ တေသံ ဂေါစရဘာဝေန ရူပက္ခန္ဓာဒီသု အသုဘာဒိဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။

ခန္ဓေဟိ နဝိဟညတိ ပရိဝိဒိဘသဘာဝတ္တာ။ ဝိပဿကောပိ ဟိ တေသံ ဝိပတ္တိယံ နဒုက္ခမာပဇ္ဇတိ၊ ဒိဏ္ဏာသဝေသု ပန ဝတ္ထုမ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ တေ ဟိ အာယတိမ္ပိ ခန္ဓေဟိ နဗာဓိယန္တိတိ။ **ကမ္ဘိကာရဟာရံ ပရိဇာနာတီ**တိ "အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယော"တိ[1] ဝုတ္တတ္တာ အဋ္ဌတ္တိကရူပေ ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟန္တော တသ သမုဒယဘူတေ ကမ္ဘိကာရဟာရေပိ ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟတီတိ အတ္ထော၊ အယံ ပဟာနပရိညာ။ အဋ္ဌတ္တိကရူပံ ပန ပရိဂ္ဂဏှန္တော တသ ပစ္စယဘူတံ ကမ္ဘိကာရဟာရမ္ပိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ ဉာတပရိညာ။ တသ စ ဥဒယ-ဝယာနုပဿီ ဟောတီတိ တီရဏပရိညာ စ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ကာမရာဂဘူတံ အဘိဇ္ဈံ သန္ဓာယ "**အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ**"န္တိ အာဟ။ အသုဘာနုပဿနာယ ဟိ ကာမရာဂပ္ပဟာနံ ဟောတီတိ။ ကာမရာဂမုခေန ဝါ သဗ္ဗလောဘပ္ပဟာနံ ဝဒတိ။ "ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ အာဟာရပရိဇာနနေ ဝုတ္တနယေန ဖဿပရိဇာနနဉ္စ ယောဇေတဗ္ဗံ။

သုခတ္ထမေဝ ဘဝပတ္ထနာ ဟောတီတိ ဝေဒနာယ တဏှံ ပဇဟန္တော **ဘဝေါယံ ဥတ္တရတိ**။ သဗ္ဗံ ဝေဒနံ ဒုက္ခတော ပဿန္တော အတ္ထနော ပရေန အပုဗ္ဗံ ဒုက္ခံ

---

[1] သံ ၂-၄၈-၅၁-ဝိဇ္ဇေသု။

ဥပ္ပါဒိတံ, သုခံ ဝါ ဝိနာသိတံ နဿတိ၊ တတော "အနတ္တံ မေ အစရိ"တိ-အာဒိအာဃာတဝတ္ထုပ္ပဟာနတော **ဗျာပါဒကာယဂန္ထံ ဘိန္ဒတိ**။ "သုခမဟုလေ သုဂတိဘဝေ သုဒ္ဓိ"တိ ဂဟေတ္တာ ဂေါသီလဂေါဝတာဒိဟိ သုဒ္ဓိံ ပရာမသန္တော သုခပတ္ထနာဝသေနေဝ ပရာမသတိတိ ဝေဒနာယ တဏှံ ပဇဟန္တော **သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ နဥပါဒိယတိ**။ မနောသဠေတနာ သခ်ါရက္ခန္ဓောဝ၊ သညာ ပန တံသမ္မယုတ္တာတိ သညာသခ်ါရေ အနတ္တတော ပဿန္တော မနောသဠေတနာယ ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟတိ ဧဝ၊ တဿ ပရိဂ္ဂဏှာတိ တိရေတိ စာတိ "**သညံ သခ်ါရေ**။ပ။ **ပရိဇာနာတိ**"တိ ဝုတ္တံ။

အဝိဇ္ဇာယ ဝိညာဏေ ဃနဂ္ဂဟဏံ ဟောတိတိ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတ္တာ တံ အနိစ္စတော ပဿန္တော **အဝိဇ္ဇောဃံ ဥတ္တရတိ**။ မောဟမဟလေနေဝ သီလဗ္ဗတ-ပရာမာသံ ဟောတိတိ တံ ပဇဟန္တော **သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထံ ဘိန္ဒတိ**။

> "ယဿ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ စိတ္တံ ဣတိပိ မနော ဣတိပိ ဝိညာဏံ ဣတိပိ၊ တတြာဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော နာလံ နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ၊ နာလံ ဝိရဇ္ဇိတုံ၊ နာလံ ဝိမုစ္စိတုံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒီဃရတ္တံ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ အဇ္ဈောသိတံ မမာယိတံ ပရာမဋ္ဌं 'ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ'တိ"[1]—

ဝစနတော ဝိညာဏံ နိစ္စတော ပဿန္တော ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ ဥပါဒိယတိတိ အနိစ္စတော ပဿန္တော တံ နဥပါဒိယတိတိ။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

ဥ၄။ ဧဝံ ယာ ကေဝိဝေဒနာဝုတ္တဝေဒနာနံ ဘူမိဝသေန ဇာနိတမ္ဗတာ၊ တံ ဝတ္တာ ပုန သမ္မယုတ္တတော ဒဿိတတာဒိဇာနိတမ္ဗပ္ပကာရံ ဝတ္တုမာဟ "**အဝိ-စာ**"တိအာဒိ။ **အဋ္ဌဝိဓေန တတ္ထာ**တိ **တတ္ထ**-သဒ္ဒဿ သတ္တဝိဓဘေဒေနေဝ ယောဇနာ ဆဋ္ဌိဝဘေဒေန ယောဇနာယ သတိ အဋ္ဌဝိဓတ္တာဘာဝတော။

ပုရေဏတ္ထမေဝ ဝုတ္တောတိ ဒဿဝိဓတာပုရေဏတ္ထမေဝ ဝုတ္တော၊ နနဝဝိဓဘေဒေ ဝိယ နယဒါနတ္ထံ။ ကသ္မာ? တတ္ထ နယဿ ဒိန္နတ္တာ။ ဘိန္ဒိတမ္ဗဿ ဟိ ဘေဒနံ နယဒါနံ၊ တဿ တတ္ထ ကတန္တိ။ ယထာ စ ကုသလတ္တိကော၊ ဧဝံ

---

[1] သံ ၁-ဒ၁ဇ-ဒိဋ္ဌေ။

"ကာယသမ္ဘဿဏာ ဝေဒနာ အတ္ထိ သုခါ, အတ္ထိ ဒုက္ခာ"တိ ဣဒမ္ပိ ပူရဏတ္ထမေဝါတိ ဒီပိတံ ဟောတိ အဋ္ဌဝိဓေဒေ နယသ ဒိန္နတ္တာ။

ပုဗ္ဗေ ဂဟိတတော အညသ ဂဟဏံ ဝမုနံ ဂဟဏဝမုနဝသေန၊ နှ ပုရိမ-ဂဟိတေ ဒ္ဝိတေ အညုပစယဝသေန။ ဝမုန-သဒ္ဒေါ ဝါ ဆေဒနတ္ထော ကေသ-ဝမုနာဒီသု ဝိယာတိ ပုဗ္ဗေ ဂဟိတသ အဂ္ဂဟဏံ ဆိန္နနံ ဝမုနံ၊ ဒုက-တိကာနံ ဥဘယေသံ ဝမုနံ ဥဘယဝမုနံ၊ ဥဘယတော ဝါ ပဝတ္တံ ဝမုနံ ဥဘယ-ဝမုနံ၊ တဒေဝ ဥဘတောဝမုနကံ၊ တေန နယနိဒ္ဒေသဝသေန **ဥဘတောဝမုနက-နိဒ္ဒေသော**။ ဝမုနကနယော ဝါ ဝမုနကနိဒ္ဒေသော၊ ဥဘယတော ပဝတ္တော ဝမုနကနိဒ္ဒေသော **ဥဘတောဝမုနကနိဒ္ဒေသော**။ တတ္ထ ဒုကမူလက-တိကမူလကဥဘတောဝမုနကေသု ဒုဝိဓတိဝိဓဘေဒါနံ ယေဝ ဟိ ဝိသေသော။ အညေ ဘေဒါ အဝိသိဋ္ဌာ၊ တထာပိ ပညာပ္ပဘေဒဇနနတ္ထံ ဓမ္မဝိတက္ကေန ဉာတိဝိတက္ကာဒိနိရတ္ထကဝိတက္ကနိဝါရဏတ္ထံ ဇုမ္ဘ ပါဠိ ဝိတက္ကေန္တသ ဓမ္မ-ပသံဟိတပါမောဇ္ဇဇနနတ္ထံ ကေကသ ဝါရသ ဂဟိတသ နိယျာနမုခ-ဘာဝတော စ ဒုဝိဓတိဝိဓဘေဒနာနတ္ထဝသေန ဇုတရေပိ ဘေဒါ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ အညမညာပေက္ခေသု ကေသ ဝိသေသေန ဇုတရေသမ္ပိ ဝိသိဋ္ဌ-ဘာဝတော။ နှ ကေဝလံ ကေဝိဓောဝ၊ အထ ခေါ ဒုဝိဓော စ။ နှ စ ကေ-ဒုဝိဓောဝ၊ အထ ခေါ တိဝိဓောပိ။ နာပိ ကေ။ပ။ နဝဝိဓောဝ၊ အထ ခေါ ဒသဝိဓောပိတိ ဟိ ဝေ္ဇ တေ ဘေဒါ အညမညာပေက္ခာ၊ တသ္မာ ကော ဘေဒေါ ဝိသိဋ္ဌော အတ္တနာ အပေက္ခိယမာနေ, အတ္တာနဉ္စ အပေက္ခမာနေ အညဘေဒေ ဝိသေသေတိတိ တသ ဝသေန တေပိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟန္တိတိ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

သတ္ထိဝေနာတိအာဒယော အညပ္ပဘေဒနိရပေက္ခာ ကေဝလံ ဗဟုပ္ပ-ကာရတာဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာတိ သဗ္ဗေဟိ တေဟိ ပကာရေဟိ "**ဗဟုဝိဓေန ဝေဒနာကဿ ဒ်ဿေသိ**"တိ ဝုတ္တံ။ မဟာဝိသယော ရာဇာ ဝိယ သဝိသယေ ဘဂဝါပိ **မဟာဝိသယတာယ** အပ္ပဋိဟတော **ယထာ ယထာ ဇုဏ္ဏတိ၊ တထာ တထာ ဒေဝသတ္ထုံ သတ္ထောတိ** သဗ္ဗညုတာနာဝရဏာဘာဝယောဂ-တောတိ အတ္ထော။ ဒုကေ ဝတ္ထာ တိကာ ဝုတ္တာတိ တိကာ ဒုကေသု ပက္ခိတ္တာတိ ယုတ္တံ၊ ဒုကာ ပန ကထံ တိကေသု ပက္ခိတ္တာတိ? ပရတော ဝုတ္တေပိ တသ္မိံ တသ္မိံ တိကေ အပေက္ခကာပေက္ခိတဗ္ဗဝသေန ဒုကာနံ ယောဇိတတ္တာ။

ကိရိယမနောဝေတု အာဝဇ္ဇနဝသေန လဗ္ဘတီတိ ဝုတ္တံ၊ အာဝဇ္ဇနာ ပန စက္ခုသမ္ဘဿပစ္စယာ နှ ဟောတိ။ နှ ဟိ သမာနဝိထိယံ ပစ္ဆိမော မ္မော

ပုရိမသ ကောစိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယေ စ ဝေဒနာ "အာဝဇ္ဇနဝေဒနာဝ စက္ခုသမ္ဖဿနာယ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တာ''တိ၊ တဗ္ဗ နယုတ္တံ။ နဟိ "စက္ခု-ရူပပဋိစ္စသာတော စက္ခုသမ္ဖဿော"တိ ကတ္ထစိ သုတ္တေ ဝါ အဋ္ဌကထာယံ ဝါ ဝုတ္တံ။ ယဒိ သော စ စက္ခုသမ္ဖဿော သိယာ၊ စက္ခုဝိညာဏသဟဇာတာပိ ဝေဒနာ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာတိ သာ ဗုဓ အဋ္ဌကထာယံ နဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ သိယာ။ ပါဠိယဉ္စ "စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ အတ္ထိ အဗျာကတာ"တိ ဣတ္ထေ သင်-ဟိတတ္တာ ပုန "စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ"တိ နဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ။ အယံ ပနေတ္ထာဓိပ္ပါယော— အာဝဇ္ဇနဝေဒနံ ဝိနာ စက္ခုသမ္ဖဿသ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိတိ တဒုပ္ပါဒိကာ သာ တပ္ပယောဇနတ္တာ ပရိယာယေန စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာတိ ဝတ္တုံ ယုတ္တာတိ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန စက္ခုသမ္ဖဿသ ပရတောဝ ဝေဒနာ လဗ္ဘန္တိ။

စတုတ္ထိံ သစ်ဘ္ဂုပ္ပါဒဝေနာတိ ဣတ္ထေ ရူပါရူပါဝစရာနံ အဂ္ဂဟဏံ တေသံ သယမေဝ မနောဒ္ဓါရဘူတတ္တာ။ သဗ္ဗဘဝ်ံမနော ဟိ မနောဒ္ဓါရံ၊ စုတိပဋိ-သန္ဓိယော စ တတော အနညာတိ။ ဗုမသ္မိံ ပန စတုဝိသတိဝိဓေ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာဒိကုသလာဒိနံ သမာနဝိထိယံ လဗ္ဘမာနတာ အဋ္ဌ-ကထာယံ ဝုတ္တာ၊ ပါဠိယံ ပန ဣုနဝိသတိစတုဝိသတိကာ သမ်ိဝိတ္တာ အာဂတာတိ "စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာဂ္ဂဟဏော အတ္ထိ အနုပါဒိန္နအနု-ပါဒါနိယော အသံကိလိဋ္ဌအသံကိလေသိကော အဝိတက္ကအဝိစာရော"တိ-အာဒိနာ နာနာဝိထိဂတာနံ လဗ္ဘမာနတာယ ဝုတ္တတ္တာ ကုသလတ္ထိကဿပိ နာနာဝိထိယံ လဗ္ဘမာနတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန သမာန-ဝိထိယံ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာဒိကတာ ဧကန္တိကာတိ ကတ္ဝာ ဣတ္ထေ လဗ္ဘမာ-နတာ ဒဿိတာ၊ နပန အသမာနဝိထိယံ လဗ္ဘမာနတာ ပဋိက္ခိတ္တာ။ တေနေဝ **"တာနိ သတ္တဝီသေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဒ္ဒတ္ဗာ ကထေတုံ ဝဋ္ဋန္တိ"**တိ အာဟ။ နဟိ သမာနဝိထိယံယေဝ ဥပနိဿယကောဋိသမတိက္ကမဘာ-ဝနာဟိ လဗ္ဘမာနတာ ဟောတိ။ တိဝါ စ လဗ္ဘမာနတံ သန္ဓာယ **"ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဒ္ဒတ္ဗာ ကထေတုံ ဝဋ္ဋန္တိ"**တိ ဝုစ္စတိ။

တာနိတိ ယထာဒဿိတာနိ ကုသလာဒိနိ စိတ္တာနိ ဝဒတိ၊ ဝေဒနာ-နိဒ္ဒေသေပိ စ ဧတသ္မိံ ပုဗ္ဗဂ်ံမသ စိတ္တသ ဝသေန ကထေတုံ သုခန္တိ စိတ္တ-သမ္ဗန္ဓော ကတော။ တေနေဝ ပန စိတ္တာနိ သတ္တဝိဓေဒေ တိကဘူမိ-ဝသေန, စတုဝိသတိဝိဓေဒေ ဒ္ဓါရတိကဝသေန, တိံသဝိဓေဒေ ဒ္ဓါရ-ဘူမိဝသေန, ဗဟုဝိဓေဒေ ဒ္ဓါရတိကဘူမိဝသေန ဒီပိတာနိတိ **"တေသု**

ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌတ္ဝာ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ"တိ ဝုတ္တံ။ ကုသလာဒိနံ ဒိပနာ ကာမာဝစရာဒိဘူမိဝသေန ကာတဗ္ဗာ၊ တာ စ ဘူမိယော တိ သဝိဓေဒေ သယမေဝါဂတာ၊ နစ သတ္ထုဝိဓေဒေ ဝိယ ဌါရံ အနာမဋ္ဌံ၊ အတိဗျတ္တာ စ ဣတ္ထေ သမာနာသမာနဝိထိသု လဗ္ဘမာနတာတိ **တိ သဝိဓေ ။ ပ ။ သုခဒိပနာနိ ဟောန္တိ**"တိ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ ပန တိ သဝိဓသ္မိ ယေဝ ဌတ္ဝာ ဒိပယိ သု၊ နနု ဌါရတိကဘူမိနံ အာမဋ္ဌတ္တာ ဗဟုဝိဓေဒေ ဌတ္ဝာ ဒိပေတဗ္ဗာနိတိ? **နဝ**, ဒိပေတဗ္ဗဌာနာတိက္ကမတော။ သတ္ထုဝိဓေဒေါ ဟိ ဌါရသ အနာမဋ္ဌတ္တာ ဒိပနာယ အဌာနံ၊ စတုဝိသတိဝိဓေ ဒေ အာမဋ္ဌဌါရတိကာ နဘူမိယော အပေက္ခိတ္ဝာ ဌပိတာ၊ တိ သဝိဓေဒေ အာမဋ္ဌ ရဘူမိယော ဝုတ္တာ။ ယေ စ ဌပိတာ၊ တေ စေဿ တိကာ အပေက္ခိတဗ္ဗရဟိတာ ကေဝလံ ဘူမိဟိ သဟ ဒိပေတဗ္ဗာ ဝ။ တေနေဒံ ဒိပနာယ ဌာနံ၊ တဒတိက္ကမေ ပန ဌာနာတိက္ကမော ဟောတိတိ။

ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာတိ ဣတ္ထေ "သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ"တိ-အာဒိနာ[1] နာနာဝိထိယံ ပကတူပနိဿယော ဝုတ္တောတိ ဧကဝိထိယံ ကုသလာ-ဒိနံ စက္ခုသမ္ဘဿာဒယော တဒဘာဝေ အဘာဝတော ဇာတိ ဝိယ ဇရာမရဏဿ ဥပနိဿယလေသေန ပစ္စယောတိ ဝတ္တုံ ယုဇ္ဇေယ္ယ၊ ဣဓ ပန "ကသိဏရူပဒဿနဟေတုဥပ္ပန္နာ ပရိကမ္မာဒိဝေဒနာ စက္ခုသမ္ဘဿပစ္စယာ"တိ ဝတ္ဝါ၊ တသ္မာ နာနာဝိထိယံ ဂတာနိ ဇောနိ စိတ္တာနိ စက္ခုသမ္ဘဿပစ္စယာ လဗ္ဘမာနာနိတိ နဥပနိဿယလေသော ဥပနိဿယကောဋ္ဌိ၊ ဗလဝဗလဝါနံ ပန ပရိကမ္မာဒိနံ ဥပနိ ဿယာနံ သမ္ဘေသံ အာဒိဘူတော ဥပနိဿယော ဥပနိဿယ-ကောဋ္ဌိ။ "ဝါလကောဋ္ဌိ နပညာယတိ"တိအာဒိသု ဝိယ ဟိ အာဒိ, အဝယဝေါ ဝါ ကောဋ္ဌိ။ ကသိဏရူပဒဿနတော ပဘုတိ စ ကာမာဝစရကုသလာဒိနံ ဝေဒနာနံ ဥပနိ ဿယော ပဝတ္တောတိ တံ ဒဿနံ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိ။ ပရိကမ္မာဒိနိ ဝိယ ဝါ နဗလဝဥပနိဿယော ဒဿနဿ တသ ဥပနိဿယဿ ဘာဝေန ဥပနိဿယ-ကောဋ္ဌိတာ ဝုတ္တာ။ ဃာနာဒိဌါရေသု တိသု ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာ လဗ္ဘ-မာနတ္တာဘာဝံ ဝဒန္တော ဣဓ သမာနဝိထိ နဂဟိတာတိ ဒိပေတိ။ ဒဿန-သဝနာနိ ဝိယ ဟိ ကသိဏာရိကမ္မာဒိနံ ဃာယနာဒိနိ ဥပနိဿယာ နဟောန္တိတိ တဒလာဘော ဒိပိတောတိ။ ယဒိပိ ဝါယောကသိဏံ ဖုသိတ္ဝာပိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပုရိမေန ပန သဝနေန ဝိနာ တံ ဖုသနံ သယမေဝ မူလုပနိဿယော ယေဘုယ္ယေန နဟောတိတိ တသ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိတာ နဝုတ္တာ။

---

[1] အဘိ ဂ-၁၄၅-ဝိဒ္ဓေ။

အဏ္ဍာသယေန သမ္ဘတ္တိဂတော **အဏ္ဍာသယသမ္ဘဒ္ဓော၊** သမ္ဘဒ္ဓဏ္ဍာသယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝတ္ထုပဋိဋ္ဌိတ္ထ**န္တိ ခုဒ္ဒကဗ္ဗေ မဟန္တဗ္ဗ ဝတ္ထုံ၊ ပုမ္ဗေ ဝါ ကတံ **ဝတ္ထုံ၊ ပစ္ဆာ** ကတံ **ပဋိဋ္ဌိ**ဝတ္ထုံ။ **ဧဝံ စက္ခုဝိညာဏ**န္တိ အာဒိမှ ဥပ္ပန္နံ အာဟ၊ တတော ပရံ ဥပ္ပန္နာနိပိ ပန ကသိဏရူပဒဿနကလ္ပာဏမိတ္တာဒဿနသံဝေဂဝတ္ထု-ဒဿနာဒိနိ ဥပနိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိယေဝါတိ။ တေန တဒုပနိဿယံ စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယထာဘူတသဘာဝါဒဿနံ **အသမမေကၠနာ**။ "အသ္မိ"တိ ရူပါဒိသု **ဝိနိမုန္ဒဿ**။ သဘာဝန္တရာမသနဝသေန **ပရာမဋ္ဌဿ၊** ပရာမဋ္ဌဝတောတိ အတ္ထော။ အာရမ္မဏာဓိဂဟဏဝသေန အနု အနု ဥပ္ပဇ္ဇနမ္ဘတာယ ထိရဘာဝကိလေသဿ **ထာမဂတဿ၊** အပ္ပဟီနကာမရာဂါဒိကဿ ဝါ။ **ပရိဋ္ဌဟေ ဋ္ဌိတော**တိ ဝိမံ-သာယ ဋ္ဌိတော။ ဣတ္ထ စ **အသမမေကၠနာယာ**တိအာဒိနာ မောဟာဒိနံ ကိစ္စေန ပါကဋ္ဌေန တေသံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ဝိစာရဏာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ရူပဒဿနေန ဥပ္ပန္န-ကိလေသသမတိက္ကမဝသေန ပဝတ္တာ ရူပဒဿနဟေတုကာ ဟောတိတိ **"စက္ခုသမ္ဘဿပစ္စယာ နာမ ဇာတာ"**တိ အာဟ။ ဣတ္ထ စ စက္ခုသမ္ဘဿသဿ စတုဘူမိကဝေဒနာယ ဥပနိဿယဘာဝေါ ဇေ ပကာရန္တရေန ကထိတော၊ တထာ "ဘာဝနာဝသေနာ"တိ ဣတ္ထ စ။

ကလာပသမ္ဘသနေန **တိဏိ လက္ခဏာနိ အာရောပေတ္မာ** ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿနာဒိကာယ **ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ** အာဒိမှ ရူပါရမ္မဏပရိဂ္ဂဟေန ရူပါရမ္မဏံ သမ္မသိတ္မာ, တံမူလကံ ဝါ သဗ္ဗံ သမ္မသနံ အာဒိဘူတေ ရူပါရမ္မဏေ ပဝတ္တတိတိ ကတ္မာ အာဟ **"ရူပါရမ္မဏံ သမ္မသိတ္မာ"**တိ။ ဣတ္ထ စ နာမရူပ-ပရိဂ္ဂဟာဒိ သဗ္ဗံ သမ္မသနံ **ဘာဝနာ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ရူပါရမ္မဏံ သမ္မသိတ္မာ**တိ စ ယထာဝုတ္တစက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏဘူတံ ရူပါရမ္မဏံ ဝုတ္တံ, နယံ ကိဠိ။ အာရမ္မဏေန ဟိ စက္ခုသမ္ဘဿံ ဒဿေတိတိ။ ဧဝံ "ရူပါရမ္မဏေ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသ"န္တိ ဣတ္ထာပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ကိံ**နိဿိတ**န္တိ စက္ခုဒ္ဓါရေ ဝိယ ယောဇနာယ ယထာသမ္ဘဝံ အာပေါဓာတုယာ အညမညဿ စ ဝသေန မဟာဘူတနိဿိတတာ ယောဇေ-တဗ္ဗာ။

ဇာတိ။ပ။ **ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ**တိ ယထာဝုတ္တာနံ ဘယတော ဒိဿ-မာနာနံ ဇာတိအာဒိနံ ဗလဝပစ္စယဘာဝေန တေသံ ဘယတော ဒဿနေန သဟဇာတဿ မနောသမ္ဘဿဿ, တဿ ဝါ ဒဿနဿ ဋ္ဌိရဘူတဿ ဘဝင်္ဂမနောသမ္ဘဿဿ ဗလဝပစ္စယဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဓမ္မာရမ္မဏောတိ နဲ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေ ဇာတိအာဒိအာရမ္မဏောဝ၊ အထ ခေါ သမ္ဘဿ ရာဂါဒိဝတ္ထုဘူတေ ဓမ္မာရမ္မဏော။ **ဝတ္ထုနိဿိတ**န္တိ ဣဒေ ဝေဒနာဒိ-သဒ္ဒါတသ ဓမ္မာရမ္မဏောကဒေသသ ပရိဂ္ဂဟမုခေန ဓမ္မာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟံ ဒသေတိ။

မနောသမ္ဖဿောတိ ဝိညာဏံ သမ္ဖဿသ္သ ကာရဏဘာဝေန ဂဟိတံ၊ တဒေဝ အတ္တနော ဖလသော ဖလဘာဝေန ဝတ္တုံ နဲ ယုတ္တံ ကာရဏ-ဖလသင်္ခါရဘာဝေန သောတူနံ သမ္ဘောဟဇနကတ္တာတိ အာဟ "**နဲ ဟိ သတ္ကာ ဝိညာဏံ မနောသမ္ဖဿဇန္တိ နိဋ္ဌိသိတု**"န္တိ၊ နဲ ပန ဝိညာဏသ္သ မနောသမ္ဖ-သေန သဟဇာတဘာဝသ္သ အဘာဝေါ။ ယသ္မာ ဝါ ယထာ "တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖသော"တိ ဝစနတော ဣန္ဒြိယဝိသယာ ဝိယ ဝိညာဏမ္ပိ ဖဿသ္သ ဝိသေသ-ပစ္စယော၊ နဲ တထာ ဖဿော ဝိညာဏဿ၊ တသ္မာ ဣန္ဒြိယဝိသယာ ဝိယ ဝိညာဏမ္ပိ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဒိဝစနံ နဲ အရုဟတိတိ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဒိဘာဝေါ နဲ ကတောဘိ ဝေဒိတမ္ဘော။

အဘိဓမ္မာဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ စိတ္တုပ္ပါဒရူပဝသေန တံ တံ သမုဒါယံ ကေကံ ဓမ္မံ ကတ္တာ "**ပဌ-ပဏ္ဏာသ ကာမာဝစရဓမ္မေ**"တိ အာဟ။ **ရဇ္ဇန္တီသာ**ဘိအာဒီသု ရာဂါဒယော ဆသု ဒ္ဝါရေသု သီလာဒယော စ ပဌ သံဝရာ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတမ္ဘာ၊ သမ္ဘသနံ ပန မနောဒ္ဝါရေ ဧဝ။ ရူပါရူပါဝစရဓမ္မေသု အဘိဗ္ဗာဒေါမနသ္သာဒိ-ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထိတိ တတော သတိသံဝရော ဉာဏဝိရိယသံဝရာ စ ယထာယောဂံ ယောဇေတမ္ဘာ။ ပရိဂ္ဂဟဝစနေန သမ္ဘသနပစ္စဝေက္ခဏာနိ သင်္ဂဏှာတိ။ **တေ-ယေဝါ**တိ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဝုတ္တာ။

သမာနေ ဒေသိတမ္ဘေ ဒေသနာမတ္တသ္သ ပရိဝဋ္ဋနံ **ပရိဝဋ္ဋော**။ တိသုပိ ပရိဝဋ္ဋေသု ကတ္တစ္ဗိ ကိဗ္ဗိ ဥိနံ အဓိကံ ဝါ နတ္ထိတိ ကတ္တာ အာဟ "**ကေဝ-ပရိဋ္ဌေ ဒေါ**"တိ။

ခန္ဓဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၁-၁၅၀၊ မ ၃-၃၂၄-၃၃၂-၃၃၃၊ သံ ၂-၂၆၁-ဝိဘင်္ဂေသု။

၂-အာယတနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၅. ။ **ဝိသေသတော**တိ အာယတန-သဒ္ဒတ္ထော ဝိယ အသာဝေရဏတော စက္ခာဒိသဒ္ဒတ္ထတောတိ အတ္ထော။ **အဿာဒေတီ**တိ စက္ခုတိ-သဒ္ဒေါ "မဓုံ စက္ခုတိ ဗျဉ္ဇနံ စက္ခုတိ"တိ ရသသာယနတ္ထော အတ္ထိတိ တဿ ဝသေန အတ္ထံ ဝဒတိ။ "စက္ခုံ ခေါ မာဂဏ္ဍိယ ရူပါရာမံ ရူပရတံ ရူပသမ္မုဒိတ"န္တိ ဝစနတော စက္ခု ရူပံ အဿာဒေတိ။ သတိပိ သောတာဒိနံ သဒ္ဒါရမ္မဏာဒိရတိဘာဝေ နိရုဇ္ဈတ္တာ စက္ခုမ္ပိယေဝ စက္ခု-သဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ ပဒုမာဒိသု ပင်္ကာဒိသဒ္ဒါ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဝိဘာဝေတိ စာ**တိ သဒ္ဒလက္ခဏသိဒ္ဓသ စက္ခုတိ-သဒ္ဒသ ဝသေန အတ္ထံ ဝဒတိ။ စက္ခုတိတိ ဟိ အာစိက္ခတိ၊ အဘိဗျတ္တံ ဝဒတိတိ အတ္ထော။ နယနသ စ ဝဒန္တသ ဝိယ သမဝိသမဝိဘာဝနမေဝ အာစိက္ခနန္တိ ကတ္တာ အာဟ "**ဝိဘာဝေတိ စာတိ အတ္ထော**"တိ။ အနေကတ္ထတ္တာ ဝါ ဓာတူနံ ဝိဘာဝနတ္ထတာ စက္ခုသဒ္ဒသ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ရတ္တဒုဋ္ဌာဒိကာလေသု ကကဏ္ဋကရူပံ ဝိယ ဥဒ္ဒရူပံ ဝိယ စ **ဝဏ္ဏဝိကာရံ အာပဇ္ဇမာနံ** ရူပံ **ဟဒယင်္ဂတဘာဝံ ရူပယတိ** ရူပမိဝ ပကာသံ ကရောတိ၊ သဝိဂ္ဂဟမိဝ ကတ္တာ ဒဿေတီတိ အတ္ထော။ ဝိတ္ထာရဏံ ဝါ ရူပ-သဒ္ဒသ အတ္ထော၊ ဝိတ္ထာရဏဿ ပကာသနမေဝါတိ အာဟ "**ပကာသေတိ**"တိ။ အနေ-ကတ္ထတ္တာ ဝါ ဓာတူနံ ပကာသနတ္ထောယေဝ ရူပသဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝဏ္ဏဝါစ-ကသ ရူပ-သဒ္ဒသ **ရူပယတိ**တိ နိဒ္ဒေသံ၊ ရူပဝါစကသ ရုပ္ပတိတိ အယံ ဝိသေသော။

ဥဒါဟရီယတိတိ ဝုစ္စတိတိ-အတ္ထေ ဝစနမေဝ ဂဟိတံ သိယာ၊ နစ ဝစန-သဒ္ဒေါယေဝ ဧတ္ထ သဒ္ဒေါ၊ အထ ခေါ သဒ္ဒောပိ သောတဝိညေယ္ယောတိ **သပ္ပတိ**တိ သကေဟိ ပစ္စယေဟိ သဒ္ဒိယတိ သောတဝိညေယ္ယဘာဝံ ဂမိယတီတိ အတ္ထော။ **သုစယတိ**တိ အတ္တနော ဝတ္ထုံ ဂန္ဓဝသေန အပါကဋံ "ဧဒံ သုဂန္ဓံ ဒုဂ္ဂန္ဓ"န္တိ ပကာသေတိ၊ ပဋိစ္စန်ဒံ ဝါ ပုပ္ဖါဒိဝတ္ထုံ "ဧတ္ထ ပုပ္ဖံ အတ္ထိ စမ္ပကာဒိ၊ ဖလမတ္ထိ အမ္ဗာဒိ"တိ ပေသုည် ကရောန်ဒ ဝိယ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ရသဂ္ဂဟ-ဏမ္ပလကတ္တာ အာဟာရဏ္ဍောဟရဏသ ဇိဝိတဟေတုမ္ပိ အာဟာရရသေ နိန္ဒတာယ **ဇိဝိတံ အဂ္ဂါယတိ**တိ ဇိဝှါ ဝုတ္တာ နိရုတ္တိလက္ခဏေန။ **ကုန်ဓိတာနံ သာသဝဓမ္မာနံ အာယော**တိ ဝိသေသေန **ကာယော** ဝုတ္တော အနုတ္တရိယ-ဟေတုဘာဝံ အနာဂစ္ဆန္တေသု ကာမရာဂနိဒါနကမ္မဇနိတေသု ကာမရာဂသ စ

ဝိသေသပစ္စယေသု ဃာနဇိဂ္ဂါကာယေသု ကာယသ ဝိသေသတရသာသဝ-ပစ္စယတ္တာ။ တေန ဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ အသာဒေန္တာ သတ္တာ မေထုနမ္ပိ သေဝန္တိ။ **ဥပ္ပတ္တိဒေသော**တိ ဥပ္ပတ္တိကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ကာယိန္ဒြိယဝတ္ထုကာ ဝါ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဗလဝကာမာသဝါဒိဟေတုဘာဝတော ဝိသေသေန "**သာသ-ဝါ**"တိ ဝုတ္တာ၊ တေသံ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ **အတ္တနော လက္ခဏံ ဝေရယန္တိ**တိ ယေ ဝိသေသလက္ခဏေန အာယတနသဒ္ဒပရာ ဝတ္တေ၊ တေ စက္ခာဒယော တထာ ဝုတ္တာတိ အညေ မနောဝေါစရဘူတာ ဓမ္မာ သာမည-လက္ခဏေနေဝ ဝေါယတနတ္တံ ဥပနေတ္တာ ဝုတ္တာ။ ဩဠာရိကဝတ္ထာရမ္ဘဏ-မနနသမ်ိတေဟိ ဝိသယဝိသယိဘာဝေဟိ ပုရိမာနိ ပါကဋာနိတိ တထာ အပါကဋာ စ အညေ မနောဝေါစရာ နိ အတ္တနော သဘာဝံ နိ ဝေရေန္တိတိ ဇုမသယတ္ထသ ဒီပနတ္ထော ဓမ္မ-သဒ္ဒေါတိ။

ဝါယမန္တိတိ အတ္တနော ကိစ္စံ ကရောန္တိ စေဝ အတ္ထော။ ဇုမသ္မိန္တ အတ္ထေ အာယဘန္တိ ဝတ္ထောတိ အာယတနန္တိ အဓိကရဏတ္ထော အာယတန-သဒ္ဒေါ၊ ဒုတိယတတိယေသု ကတ္တုအတ္ထော။ **တေ စာ**တိ စိတ္တစေတသိကဓမ္မေ။ တေ ဟိ တံတံဒ္ဒါရ.ရမ္မဏေသု အာယန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ **ဏာယာ**တိ။ **ဝိတ္ထာရေန္တိ**တိ ပုဗ္ဗေ အနုပ္ပန္နတ္တာ လိနာနိ အပါကဋာနိ ပုဗ္ဗန္တတော ဥဋ္ဌိ ပသာရေန္တိ ပါကဋာနိ ကရောန္တိ ဥပ္ပါဒေန္တိတိ အတ္ထော။

ရူပ္ပိဝသေန အာယတန-သဒ္ဒသတ္ထံ ဝတ္တုံ "**အဝိစာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **တံနိဿိတတ္တာ**တိ ထေ မနော မနောဝိညာဏာဒီနံ စိတ္တစေတသိကာနံ နိဿယပစ္စယော နိ ဟောတိတိ တဿ နေသံ ဒ္ဒါရဘာဝေါ နိဿယဘာဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အတ္ထတော**တိ ဝစနတ္ထတော၊ နိ ဝစနိယတ္ထတော။ ဝစနတ္ထော ဟေတ္ထ ဝုတ္တော "စက္ခုတိ"တိအာဒိနာ၊ နိ ဝစနိယတ္ထော "ယံ စက္ခု စတုန္နံ ဟော-ဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပသာဒေါ"တိအာဒိနာ[1] ဝိယာတိ။

တာဝတ္ထတောတိ အနုနာမိကဘာဝံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ဒ္ဒါဒသာယတနဝိန်-မုတ္တသ ကသ္ဒစိ ဓမ္မသ အဘာဝါ အဓိကဘာဝတော စောဒနာ နတ္ထိ၊ သလက္ခဏဓာရဏံ ပန သဗ္ဗေသံ သာမညလက္ခဏန္တိ ဥိနစောဒနာ သမ္ဘဝတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**စက္ခာဒယောပိ ဟိ**"တိအာဒိ။ **အသာဓာရဏန္တိ** စက္ခု-ဝိညာဏာဒီနံ အသာဓာရဏံ။ သတိပိ အသာဓာရဏာရမ္ဘဏဘာဝေ စက္ခာဒီနံ ဒ္ဒါရဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ ဓမ္မာယတနေ အဂ္ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒ္ဒါရာရမ္ဘဏဘာဝေဟိ ဝါ အသာဓာရဏတံ သန္ဓာယ "**အသာဓာရဏ**"န္တိ ဝုတ္တံ။

---

[1] အဘိ ၁-၁၅-ဒုတိယ။

ယေဘုယျသဟုပ္ပတ္တိအာဒီဟိ ဥပ္ပတ္တိက္ကမာဒိအယုတ္တိ ယောဇေတမ္ဘာ။ **အဒ္ဓုတ္တိကေသု ဟိ**တိ ဧတေန အဒ္ဓုတ္တိကဘာဝေန ဝိသယိဘာဝေန စ အဒ္ဓုတ္တိကာနံ ပဌမံ ဒေသေတမ္ဘတံ ဒဿေတိ။ တေသု ဟိ ပဌမံ ဒေသေ-တမ္ဘေသု ပါကဋတ္တာ ပဌမတရံ စက္ခာယတနံ ဒေသိတန္တိ။ **တတော ဃာနာ-ယတနာဒီနိ**တိ ဧတ္ထ ဗဟုပကာရတ္တာဘာဝေန စက္ခုသောတေဟိ ပုရိမတရံ အဒေသေတမ္ဘာနိ သဟ ဝတ္ထုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ ဧကေန ကမေန ဒေသေတမ္ဘာနိတိ ဃာနာဒိက္ကမေန ဒေသိတာနိတိ အဓိပ္ပါယော။ အညထာ ပိ ဟိ ဒေသိတေသု နနသက္ကာ စောဒေတုံ[1]၊ နစ သက္ကာ သောဘေတမ္ဘာနိ[2] နဒေသေတုန္တိ။ ဂေါစရော ဝိသယော တေသုတိ **ဂေါစရဝိသယော**၊ မနော။ ကဿ ပန ဂေါစရော တေသု ဝိသယောတိ? စက္ခာဒီနံ ပဋ္ဌနမ္ပိ။ **ဝိညာဏုပ္ပတ္တိ-ကာရဏတ္ထာနတော**တိ ဧတေန စ စက္ခာဒိအနန္တရံ ရူပါဒိဂစနသ္သ ကာရဏမာဟ။

ပစ္စယဘေဒေါ ကမ္မာဒိဘေဒေါ။ နိရယာဒိကော အပဒါဒိဂတိနာနာ-ကရဏဿ **ဂတိဘေဒေါ**။ ဟတ္ထိအဿာဒိကော ခတ္တိယာဒိကော စ **နိကာယ-ဘေဒေါ**။ တံတံသတ္တသန္တာနဘေဒေါ **ပုဂ္ဂလဘေဒေါ**။ ယာ စ စက္ခာဒိနံ ဝတ္ထုနံ အနန္တရဘေဒတာ ဝုတ္တာ၊ သောယေဝ ဟဒယဝတ္ထုဿ စ ဘေဒေါ ဟောတိ။ တတော မနာယတနဿ အနန္တရပ္ပဘေဒတာ ယောဇေတမ္ဘာ ဒုက္ခာ-ပဋိပဒါဒိတော အာရမ္ဘာဓိပတိအာဒိဘေဒတော စ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တန္တဘာဇ-နိယေ ဝိပဿနာ ဝုတ္တာတိ ဝိပဿနုပဂမနဿ ဝိညာဏံ ဂဟေတ္တာ ကောသိတိ-ဘေဒတာ မနာယတနဿ ဝုတ္တာ နိဒ္ဒေသဝသေန။ နိလံ နိလသေဝ **သဘာဝံ**၊ အညံ **ဝိသဘာဝံ**၊ ဧဝံ ကုသလသမုဋ္ဌာနာဒိဘေဒေသု ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တေဘူ-မကမ္မာရမ္မဏဝသေနာ**တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ စက္ခာဒိဝဋ္ဋံ မ္မောရမ္မဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

သပရိပ္ပန္နကိရိယာဝသေန ဤဟနံ **ဤဟာ**။ စိန္တနဝသေန ဗျာပါရကရဏံ **ဗျာပါရော**။ တတ္ထ ဗျာပါရံ ဒဿေန္တော အာဟ **"နဟိ စက္ခု ရူပါဒီနံ ဧဝံ ဟောတီ"**တိ။ ဤဟံ ဒဿေန္တော အာဟ **"နစ တာနိ"**တိအာဒိ။ ဥဘယမ္ပိ ပန ဤဟာ စ ဟောတိ ဗျာပါရော စာတိ ဥပ္ပဋ္ဌိပါဋ္ဌိဝစနံ။ **ဝမ္မတာဝါ**တိ သဘာဝေါ၀, ကာရဏသမ္ဘတ္တတာ ဝါ။ ဤဟာဗျာပါရရဟိတာနံ ဒ္ဝါရာဒိဘာဝေါ **ဝမ္မတာ**။ ဣမသ္မိဿ အတ္ထေ ယန္တိ ဘေသ ယသ္ဓာတိ အတ္ထော။ ပုရိမသ္မိံ သမ္ဘဝနဝိသေသနံ ယံ-သဒ္ဒေါ။ "သုညော ဂါမောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒေတံ အဒ္ဓုတ္တိကာနံ အာယတနာနံ အဓိဝစန"န္တိ[3] ဝစနတော **သုညဂါမော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ**။

---

[1]-ဗောဒေတုံ (?) [2]-ဗောဒေတမ္ဘာနိ (?) [3]-သံ ၂-၃၈၃-ဝိဒ္ဓေ။

အန္ဒုပါနသမောဟိတန္တိ ဂဟိတေ သုညဂါမေ ယညဒေဝ ဘာဇနံ ပရာမသိ-ယတိ၊ တံ တံ ရိတ္တကံယေဝ ပရာမသိယတိ၊ ဧဝံ ဓုဝါဒိဘာဝေန ဂဟိတာနိ ဥပပရိက္ခိယမာနာနိ ရိတ္တကာနေဝ တောနိ ဒိဿန္တိတိ။ စက္ခာဒိဒ္ဓါရေသု အာဘိဇ္ဈာဒေါမနဿုပ္ပါဒကဘာဝေန ရူပါဒိနိ စက္ခာဒိနံ **အာဘိဿာတကာနိ**တိ ဝုတ္တာနိ။ အဟိသုသုမာရပက္ခိကုက္ကုရသိင်္ဂါလမက္ကဋာ **ဆ ပါဏကာ**။ ဝိသမ-ဒိလာကာသဂါမသုသာနဝနာနိ **တေသံ ဂေါစရာ**။ တတ္ထ ဝိသမာဒိအဗ္ဘာ-သယေဟိ စက္ခာဒီဟိ ဝိသမဘာဝဒိလာကာသဂါမသုသာနသန္ဓိသိတသဒ-သုပါဒိန္နဓမ္မဝနဘာဝေဟိ အာဘိရမိတတ္တာ ရူပါဒိနမ္ပိ ဝိသမာဒိသဒိသတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

ဟုတ္တာ အဘာဝဋ္ဌေနာတိ ဣဒံ ဣဘရေသံ စတုန္နံ အာကာရာနံ သင်္ဂဟ-ကတ္တာ ဝိသုံ ဝုတ္တံ။ ဟုတ္တာ အဘာဝါကာရော ဧဝ ဟိ ဥပ္ပါဒဝယတ္တာကာရော-ဒယောတိ။ တတ္ထ **ဟုတ္တာ**တိ ဧတေန ပုရိမန္တိဝိတ္ထတာပုဗ္ဗကံ မဇ္ဈေ ဝိဇ္ဇမာနတံ ဒဿေတိ၊ တံ ဝတ္တာ **အဘာဝ**ဝစနေန မဇ္ဈေ ဝိဇ္ဇမာနတာပုဗ္ဗကံ, အပရန္တေ အဝိဇ္ဇမာနတံ၊ ဥဘယေနပိ သဒါ အဘာဝေါ အနိစ္စလက္ခဏန္တိ ဒဿေတိ။ သဘာဝဝိဇဟနံ **ဝိပရိဏာမော**၊ ဇရာဘင်္ဂေဟိ ဝါ ပရိဝတ္တနံ၊ သန္တာန-ဝိကာရပတ္တိ ဝါ။ သဒါ အဘာဝေပိ စိရဋ္ဌာနံ သိယာတိ တံနိဝါရဏတ္ထံ **"တာဝကာလိကတော"**တိ အာဟ။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တရဟိတံ **နိစ္စံ**၊ နဗ္ဘတရ-ထာတိ **နိစ္စပဋိက္ခေပတော အနိစ္စံ**၊ နိစ္စပဋိပက္ခတောတိ အမိပ္ပါယော။

ဇာတိမမ္ပတာဒီဟိ အနိဋ္ဌတာ **ပဋိပီဠနံ**။ **ပဋိပီဠနဋ္ဌေနာ**တိ စ ယသ တံ ပဝတ္တတိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိပီဠနတောဝ၊ သယံ ဝါ ဇရာဒီဟိ ပဋိပီဠနတ္တာတိ အတ္ထော။ ပရိတ္တဋ္ဌိတိကသပိ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနက္ခဏေ ဥပ္ပါဒါဒီဟိ အဘိဏှံ သမ္ပဋိပီဠနတ္တာ **"အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနတော"**တိ ပုရိမံ သာမညလက္ခဏံ ဝိသေ-သေတ္တာ ဝဒတိ၊ ပုဂ္ဂလသ ပီဠနတော **ဒုက္ခံ**။ သုခပဋိပက္ခဘာဝတော ဒုက္ခံ သုခံ ပဋိက္ခိပတိ နိဝါရေတိ၊ ဒုက္ခဝစနံ ဝါ အတ္တတော သုခံ ပဋိက္ခိပတီတိ အာဟ **"သုခပဋိက္ခေပတော"**တိ။

နတ္ထိ ဘေသ ဝသဝတ္တနကော, နာပိ ဣဒံ ဝသဝတ္တနကန္တိ အဝသဝတ္တနကံ၊ အတ္တနော ပရဿိ ပရသ စ အတ္တနိ ဝသဝတ္တနဘာဝေါ ဝါ ဝသဝတ္တနကံ၊ တံ ဘေသ နတ္ထိတိ အဝသဝတ္တနကံ၊ အဝသဝတ္တနကသ, အဝသဝတ္တနကော ဝါ အတ္ထော သဘာဝေါ **အဝသဝတ္တနကဋ္ဌော**၊ ဣဒဿ သာမညလက္ခဏံ။ **တေနာ**တိ ပရသ အတ္တနိ **ဝသဝတ္တနာကာရေန သုညံ**။ ဣမသ္မိဿ အတ္ထေ **သုညတော**တိ ဘေသေဝ ဝိသေသနံ **"အဿာမိကတော"**တိ။ အထ ဝါ

"ယသ္မာ ဝါ တေ ॥ပ॥ မာ ပါပုဏာတူ"တိ ဧဝံ စိန္တယမာနသ ကဿစိ တိသု ဌာနေသု ဝသဝတ္တနဘာဝေါ နတ္ထိ၊ သုညံ တံ **ဧတေန** အတ္တနောယေဝ **ဝသဝတ္တ-နာကာရေနာ**တိ အတ္ထော။ နဂ္ဂဒ်ံ ကဿစိ ကာမကာရိယံ၊ နာပိ တေသ ကိဉ္စိ ကာမကာရိယံ အတ္ထိတိ **အကာမကာရိယံ**။ ဧတေန အဝသဝတ္တနတ္ထံ ဝိသေသေတွာ ဒဿေတိ။

ဝိဘဝဂတိ ဝိနာသဂမနံ။ သန္တတိယံ ဘဝန္တရုပ္ပတ္တိယေဝ **ဘဝသင်္ခ-ဂမနံ**။ သန္တတိယာ ယထာပဝတ္တာကာရဝိဇဟနံ **ပကတိဘာဝဝိဇဟနံ**။ "စက္ခု အနိစ္စ"န္တိ ဝုတ္တေ စက္ခုအနိစ္စ-သဒ္ဒါနံ ကေတ္ထတ္ထာ အနိစ္စာနံ သေသ-ဓမ္မာနမ္ပိ စက္ခုဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီတိ တေသာ စောဒနာယ နိဝါရဏတ္ထံ ဝိသေသသာမညလက္ခဏဝါစကာနဉ္စ သဒ္ဒါနံ ကေဒေသသမုဒါယဗောဓနေ-ဝိသေသံ ဒိပေတုံ "**အဝိစာ**"တိအာဒိမာဟ။

ကိံ ဒဿိတန္တိ ဝိဘဇနာစာရံ ကထေန္တေန ကိံ လက္ခဏံ ဒဿိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ "ကတမာ စာနန္ဒ အနတ္တသညာ? ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ 'စက္ခု အနတ္တာ'တိ ॥ပ॥ 'မမ္မာ အနတ္တာ'တိ။ ဣတ် ဣမေသု ဆသု အဇ္ဈတ္တိက-ဗာဟိရေသု အာယတနေသု အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတီ"တိ[1] အဝိသေသေသု အာယတနေသု အနတ္တာနုပဿနာ ဝုတ္တာတိ ကာရဏဘူတာနံ စက္ခာဒီနံ, ဖလဘူတာနဉ္စ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ကာရဏဖလမတ္တတာယ အနတ္တတာယ အနတ္တလက္ခဏဝိဘာဝနတ္ထာယ အာယတနဒေသနာတိ အာဟ "**ဒ္ဝါဒသန္တံ**॥ပ॥ **အနတ္တလက္ခဏ**"န္တိ။ ယဒိပိ အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏာနိ ဣဓ ဒဿိတာနိ၊ တေဟိ စ အနတ္တလက္ခဏမေဝ ဝိသေသေန ဒဿိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝေတိ စာ**တိ ဣဓ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ သမာပနတ္ထော။ **ဣစ္စဿာ**တိ ဣဓ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ ယထာသမာပိတဿ အာရောပေတဗ္ဗဒေါသဿ နိဒဿနတ္ထော။ **ဝေ**န္တိ "စက္ခု အတ္တာ"တိ ဧဝံ ဝါဒေ သတိတိ အတ္ထော။ **ဣစ္စဿာ**တိ ဝါ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ "ဣတိ ဝဒန္တဿာ"တိ ပရဝါဒိဿ ဒေါသလက္ခဏာကာရနိဒဿနတ္ထော။ **ဝေ**န္တိ ဒေါသဂမနပ္ပကာရနိဒဿနတ္ထော။ ရူပေ အတ္တနိ "ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတူ"တိ အတ္တနိယေ ဝိယ သာမိနိဒ္ဒေသာပတ္တိတိ စေ? နဿ, "မမ အတ္တာ"တိ ဂဟိ-တတ္တာ။ "မမ အတ္တာ"တိ ဟိ ဂဟိတံ ရူပံ ဝသဝတ္တိတာယ "ဧဝံ မေ ဟောတူ"တိ ဣစ္ဆိယမာနဉ္စ တထေဝ ဘဝေယ္ယ၊ ဣစ္ဆတောပိ ဟိ တဿ ရူပသဒ္ဓါတော အတ္တာ အဝသဝတ္တိ စာတိ။ **အာဗာဓာယာ**တိ ဧဝံ ဒုက္ခေန။

---

[1] အံ ၃-၃၄၃-ဝိဒ္ဓေ။

ပညာပနဆိုသော် ပရေသံ ဉာပနံ။ အနတ္တလက္ခဏပညာပနသည် အညေသံ အဝိသယတ္တာ အနတ္တလက္ခဏဒီပကာနံ အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏာနဉ္စ ပညာပနသည် အဝိသယတာ ဒဿိတာ ဟောတိ။

ဧဝံ ပန ဒုပ္ပညာပနတာ ဧတေသံ ဒုရူပဋ္ဌာနတာယ ဟောတိတိ တေသံ အနုပဋ္ဌဟနကာရဏံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ "**ကုမာနိ ပန**"တိအာဒိ။ ဌာနာဒိသု နိရန္တရံ ပဝတ္တမာနသည် ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသည် **အဘိက္ခဏမ္ပိ**ဝိဋ္ဌနသည်။ ဓာတုမတ္တတာယ စက္ခာဒိနံ သမူဟတော ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇနံ **နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂေ**။ **ဃနနာ**တိ စတ္တာရိပိ ဃနာနိ ဃနဘာဝေန ဂေတ္တံ ဥပနေတ္တာ ဝဒတိ။ ပညာယေဝ သန္ဓာတိဝိကောပနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ယာထာဝသရသတော**တိ အဝိပရီတသဘာဝတော။ သဘာဝေါ-ဟိ ရသိယမာနော အဝိရုဒ္ဓပဋ္ဌေဝေန အသ-ာဒိယမာနော "**ရသော**"တိ ဝုစ္စတိ။ အနိစ္စာဒိဟိ အနိစ္စလက္ခဏာဒိနံ အညတ္ထ ဝစနံ ရုပ္ပနာဒိဝသေန ပဝတ္တရူပါဒိဂ္ဂဟဏတော ဝိသိဋ္ဌသ အနိစ္စာဒိဂ္ဂဟဏသ သဒ္ဒါ ဝေါ။ နဟိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒမတ္တေန ကိစ္စသိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ အနိစ္စာဒယော စ ရူပါဒိနံ အာကာရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တေ ပနာကာရာ ပရမတ္တတော အဝိဇ္ဇမာနာ ရူပါဒိနံ အာကာရမတ္တာယေဝါတိ ကတ္တာ **အဋ္ဌသာလိနိယံ**[1] လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ ခန္ဓာရမ္မဏတာ ဝုတ္တာတိ အမိပ္ပါယမတ္တေ ဌာတုံ ယုတ္တံ, နာတိဓာဝိတုံ။ "အနိစ္စ"ဆိုသော် စ ဂဏ္ဍန္တော "ဒုက္ခံ အနတ္တာ"တိ နဂဏ္ဍာတိ၊ တထာ ဒုက္ခာဒိဂ္ဂဟဏော ဇုတရသာဂဟဏံ။ အနိစ္စာဒိဂ္ဂဟဏာနိ စ နိစ္စသညာဒိနိဝတ္တနကာနိ သဒ္ဓါသမာဓိပညိန္ဒြိယာဓိကာနိ တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘူတာနိ။ တသ္မာ ဧတေသံ အာကာရာနံ ပရိဂ္ဂယ္ဟမာနာနံ အညမညံ ဝိသေသော စ အတ္ထိတိ တိဏိ လက္ခဏာနိ ဝုတ္တာနိ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၆၇။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာ အဘိဓမ္မကထာတိ သုတ္တန္တေ ဝိယ ပစ္စယယုဂဠဝသေန အကထေတ္တာ အဗ္ဘန္တရကဗာဟိရဝသေန အဘိညေယျာနိ အာယတနာနိ အဗ္ဘောကာရတော အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ ကထိတာနိ။ **အာဂမ္မာ**ဘိ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ နိဗ္ဗိန္ဒသ ဝိသင်္ခါရနိန္ဒသ ဂေါတြဘုနာ ဝိဝဋ္ဋိတမာနသသ မဂ္ဂေန သစ္ဆိကရဏောနာတိ အတ္ထော။ သစ္ဆိကိရိယမာနဉ္စ တံ အဓိဂန္တာ

---

[1] အဘိ-ဋ ၁-၂၇၀-ဝိဋ္ဌေ။

အာရမ္မဏပစ္စယဘူတဆ္ဆ ပဋိစ္စ အဓိပတိပစ္စယဘူတေ စ တမ္မိ ပရမသာသ-ဘာဝေန ဝိနိမုတ္တသဒ္ဒါရသ စ ဂတိဘာဝေန ပတိဋ္ဌာနဘူတေ ပတိဋ္ဌာယ ခယသဒ္ဒါတော မဂ္ဂေါ ရာဂါဒယော ခေပေတိတိ တံသစ္ဆိဂ္ဂရဏာဘာဝေ ရာဂါဒိနံ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓမနာဘာဝါ "**တံ အာဂမ္ဘ ရာဂါဒယော ဒီယန္တိ**"တိ ဝုတ္တံ။ **သုတ္တေ မုဏ္ဍတ္ထာ**တိ သုတ္တပဒါနိ မုဏ္ဍတ္ထာ။ အညော သုတ္တသ အတ္ထော "မာတရံ ပိတရံ ဟန္တွာ"တိအာဒိသု ဝိယ အာဟရိတမ္ပေါ၊ နတ္ထိ သုတ္တပဒေ-ဟေဝ နိတော အတ္ထောတိ အတ္ထော။

ကေ နာနန္တိ စုဏ္ဏိတံ, ခုဒ္ဒကံ ဝါ ဂရဏံ **စုဏ္ဏိကရဏန္တိ** အဗဟုမာနေန ဝဒတိ။ **နာ တ္ဝံ ကေ နာနံ ဇာနာသီ**တိ ကိံ ဘြောက် တ္ဝမေဝ နာ ဇာနာသိ်တိ အတ္ထော။ **နနု ဥတေ**တိ "ယဒိပိ ပုမ္ဗေ နာ ဥတံ၊ အဓုနာပိ ဥတေ နနု သာဓု ဟောတိ"တိ အတ္ထနော ဇာနနံ ပဋိစ္စာဒေတ္ဝာ ဝိကေ္ခပံ ကရောန္တော နိမန္တေတိ။ **ဝိဘဇိတ္ဝာ**တိ အကွဲရတ္ထမတ္တေ အဒ္ဒတ္ဝာ လိနံ အတ္ထံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ နီဟရိတ္ဝာ ကထိတန္တိ အတ္ထော။ **ရာဂါဒိနံ ခယော** နာမ အဘာဝမတ္တော၊ နစ အဘာဝသ ဗဟုဘာဝေါ အတ္ထိ အတ္ထနော အဘာဝတ္တာတိ ဝဒန္တသ ဝစနပဋိဃာတတ္ထံ ပုစ္ဆတိ "**ရာဂကွယော နာမ ရာဂသော ခယော**"တိအာဒိ။ ယဒိ ဟိ ရာဂကွယော ဒေါသာဒိနံ ခယော နာ ဟောတိ၊ ဒေါသကွယာဒယော စ ရာဂါဒိနံ ခယာ၊ အညမညဝိသိ်ဋ္ဌာ ဘိန္နာ အာပန္နာ ဟောန္တိတိ ဗဟုနိမ္ဗာနတာ အာပန္နာ ဧဝ ဟောတိ၊ အညမညဝိသေသော စ နာမ နိသ်ဿဘာဝသ နတ္ထိတိ သသ်ဘာဝတာ စ နိမ္ဗာနသ်။ **နဝ တဏ္ဍာမူလကာ** "တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေ-သနာ"တိ ၂ အာဒယော၊ တေသု ပရိယေသနာဒယော စ ပရိယေသနာဒိ-ကရကိလေသာ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။ **ဒီယဇကိလေသသဟသ်** နိဒါနကထာယံ ဝုတ္တံ။

သြဠာရိကတာယ ကာရေတမ္ဘောတိ အတိသုခုမ သ နိမ္ဗာနသ သြဠာရိက-ဘာဝဒေါသာပတ္တိယာ ဗောဓေတမ္ဘော, နိဂ္ဂဟေတမ္ဘော ဝါ။ **ဝတ္ထု**နန္တိ ဥပါဒိန္နက-ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ မေထုနံ။ အစ္ဆာဒိနမ္ပိ နိမ္ဗာနပ္ပတ္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တာ၊ နနု "ကိလေသာနံ အစ္ဆနံ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓော နိမ္ဗာန"နန္တိ ဣစ္ဆန္တသ ကိလေသာနံ ဝိနာသော ကဒ္ဓိ ကာလံ အပ္ပဝတ္တိ နိမ္ဗာနံ နာ ဟောတိတိ? နာ, အဘာဝသာမညတော။ အစ္ဆန္တာပဝတ္တိ ဟိ ကဒ္ဓိ ကာလဆ္ဆ အပ္ပဝတ္တိ အဘာဝေါယေဝါတိ နတ္ထိ ဝိသေသော။ သဝိသေသံ ဝါ ဝဒန္တ-သ အဘာဝတာ အာပဇ္ဇတိတိ။ တိရစ္ဆာနဂတေဟိပိ ပါပုဏိတမ္ဗတ္တာ တေသမ္ပိ ပါကဋံ ပိဋ္ဌန္ဓနံ ဝိယ သြဠာရိကံ ထူလံ။ ကေဝလံ ပန ကဏ္ဏော ပိဋ္ဌန္ဓိတုံ နာ သက္ကောတိ၊ ပိဋ္ဌန္ဓနတောပိ ဝါ ထူလတ္တာ နာ သက္ကောတိ ဥပ္ပဏ္ဏေန္ဓော ဝိယ နိဂ္ဂဏှာတိ။

၁-ခု ၁-၅၅-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-ဒီ ၂-၅၈၊ ဒီ ၃-၂၅၃၊ အံ ၃-၂၀၁၊ အဘိ ၂-၄၀၄-ပိဋ္ဌေသု။

နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏေန ဂေါတြဘုကွဏော ကိလေသကွယပ္ပတ္တိ ပနဿ အာပန္နာတိ မညမာနော အာဟ **"တွံ အဒိဏ္ဏသုယေဝါ"**တိအာဒိ။ နနု အာရမ္မဏကရဏမတ္တေန ကိလေသကွယော အနုပ္ပတ္တောတိ နှ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ စိတ္တဿ အတိတာနာဂတာဒိသဗ္ဗံ အာလမ္ဗေတိ, နှ နိပ္ပန္နမေဝါတိ ဂေါတြဘုပိ မဂ္ဂေန ကိလေသာနံ ယာ အနုပ္ပတ္တိမမ္ဘတာ ကာတဗ္ဗာ၊ တံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိသတိတိ? နှ, အပ္ပတ္တနိဗ္ဗာနဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဉ္ဈာဘာဝတော။ နှ ဟိ အညမ္မာ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပန အတိဂမ္ဘီရတ္တာ အပ္ပတ္တေန အာလမ္ဗိတုံ နှ သက္ကာ။ တသ္မာ တေန ဂေါတြဘုနာ ပတ္တမ္ဗေန တိကာလိကသဘာဝါတိက္ကန္တ-ဂမ္ဘီရဘာဝေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကိလေသကွယမတ္တတံ ဝါ ဣစ္ဆတော ဂေါတြဘုတော ပုရေတရံ နိပ္ပန္နေန ကိလေသကွယေန။ တေနာဟ **"တွံ အဒိဏ္ဏသုယေ ကိလေသေသု ကိလေသကွယံ နိဗ္ဗာနံ ပညပေသိ"**တိ။ အပ္ပတ္တကိလေသကွယာ-ရမ္မဏကရဏော ဟိ သတိ ဂေါတြဘုတော ပုရေတရစိတ္တာန်ပိ အာလမ္ဗေယ္ယုန္တိ။

မဂ္ဂဿ ကိလေသကွယံ နိဗ္ဗာနန္တိ မဂ္ဂဿ အာရမ္မဏဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ကတမန္တိ အတ္ထော။ **မဂ္ဂေါ**တိအာဒိနာ ပုရိမပုစ္ဆာဒ္ဒယမေဝ ဝိဝရတိ။

နှ စ ကိဉ္စိဘိ ရူပါဒိသု နိဗ္ဗာနံ ကိဉ္စိ နှ ဟောတိ၊ နှ စ ကဒါစိ ဟောတိ၊ အတိတာဒိဘာဝေန နှ ဝတ္တမ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အာဂမ္မ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ ကိဉ္စိ ကေဒေသမတ္တမ္ပိ နှ ဟောတိ၊ တဒေဝ တံ အာဂမ္မ ကဒါစိ နှ စ ဟောတီတိ အတ္ထော ယုတ္တော။

အဘိမမ္ဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ

၁၆၇။ **နှ။ပ။ နဝတ္တမ္ဗေမ္ဘာရမ္မဏတ္တာ**တိ ယထာ သာရမ္မဏာ ပရိတ္တာဒိ-ဘာဝေန နဝတ္တမ္ဗံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ ကရောန္တိ၊ ဧဝံ ဂ်ိဉ္စိ အာလမ္ဗနတော နှ နဝတ္တမ္ဗကောဋ္ဌာသံ ဘဇတီတိ အတ္ထော။

အာယတနဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃—ဓာတုဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၇၂။ ယဒိပိ ဓာတုသံယုတ္တာဒိသု "ဓာတုနာနတ္တံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဓာတုနာနတ္တံ? စက္ခုဓာတု။ပ။ မနောဓိညာဏဓာတု"တိအာဒိနာ အဌာရသ ဓာတုယော အာဂတာ၊ တာ ပန အဘိဓမ္မေ စ အာဂတာတိ သာဓာရဏတ္တာ အဂ္ဂဟေတ္တာ သုတ္တန္တေသ္ဝေ အာဂတေ တယော ဓာတုဆက္ကေ ဂဟေတ္တာ သုတ္တန္တဘာဇနီယံ ဝိဘတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သဗ္ဗာ ဓာတုယော**တိ အဌာရသပိ။ သုညေ သဘာဝမတ္တေ နိရုဇ္ဈော **ဓာတု**-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အသမ္ဘုဏ္ဍဓာတု**တိ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ အဗျာပိတဘာဝေါတိ အတ္ထော။

၁၇၃။ **ပထဝီဓာတုဒ္ဒယန္တိ** အဌကထာယံ ပဒုဒ္ဓါရော ကတော၊ ပါဠိယံ ပန "ဒ္ဝေ"နွဲ့ အာဂစ္ဆတိ၊ အတ္ထော ပန ယထာဝုတ္တောဝ။ **ဒ္ဒယ**နွဲ့ ပန ပါဠေ သတိ အယမ္ပိ အတ္ထော သမ္ဘဝတိ။ ဒ္ဝေ အဝယဝါ ဧတဿာတိ ဒ္ဒယံ၊ ပထဝီ-ဓာတုနံ ဒ္ဒယံ **ပထဝီဓာတုဒ္ဒယံ**၊ ဒ္ဝိန္နံ ပထဝိဓာတုနံ သမုဒါယောတိ အတ္ထော။ ဒ္ဝေ ဧ ဝါ အဝယဝါ သမုဒိတာ ဒ္ဒယံ၊ **ပထဝီဓာတုဒ္ဒယ**နွဲ့။ "တတ္ထ ကတမာ ပထဝီဓာတု? ပထဝီဓာတုဒ္ဒယံ၊ ဩ ပထဝီဓာတု"တိ သခ်ေပေန ဝိဿဇ္ဇေတိ။ **အတ္ထိ အဗ္ဗတ္ထိကာ အတ္ထိ ဗာဟိရာ**တိ ဣတ္ထေ **အဗ္ဗတ္ထိကဗာဟိရ**-သဒ္ဒါ နဲ့ အဗ္ဗတ္ထိ-ကဒုကေ ဝိယ အဗ္ဗတ္ထိကဗာဟိရာယတနဝါစကာ၊ နာပိ အဗ္ဗတ္ထတ္ထိကေ ဝုတ္တေဟိ အဗ္ဗတ္ထဗဟိဒ္ဓါ-သဒ္ဒေဟိ သမာနတ္ထာ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဝါစကာ ပန ဘေတေ။ တေန **"သတ္တသန္ဓာနပရိယာပန္နာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **နိယ-ကဗ္ဗတ္ထာ**တိ စ နဲ့ ပစ္စတ္တံ အတ္ထနိ ဇာတတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ သဗ္ဗ-သတ္တသန္ဓာနေသု ဇာတတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အဗ္ဗတ္ထံ ပစ္စတ္ထ**နွဲ့ ဝစနေန ဟိ သတ္တသန္ဓာနပရိယာပန္နတာယ အဗ္ဗတ္ထိကဘာဝံ ဒဿေတိ, နဲ့ ပါဠိပုဂ္ဂလိက-တာယ။ **သဘာဝါကာရတော**တိ အာပါဒိဟိ ဝိသိဋ္ဌေန အတ္ထနော ဧဝ သဘာဝဘူတေန ဂဟေတဗ္ဗာကာရေန။

ကေသာ ကက္ခဋတ္ထလက္ခဏာတိ ကက္ခဋတာမိကတာယ ဝုတ္တာ။ **ပါဠိ-ယေဏ္ဏော ကောဋ္ဌာသော**တိ ပထဝီကောဋ္ဌာသမတ္တော သုညောတိ အတ္ထော။ မတ္ထလုင်္ဂ် အဋ္ဌိမိဇ္ဇဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတန္တိ ဣဓ ဝိသုံ နဲ့ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဗ္ရဟ္မဏာတိ "သေယ္ယထိဒံ ကေသာ"တိအာဒိနာ။ **ကမ္မံ ကတ္ဝာ**တိ ပယောဂံ ဝိရိယံ အာယူဟန့် ဝါ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော။ ဘောဂကာမေန ကသိယာဒိသုဝိယ အရဟတ္တကာမေန စ ဗ္ရဟ္မသ္မိံ မနသိကာရေ ကမ္မံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ။ **ပုဗ္ဗပလိ-ဗောဓော**တိ အာဝါသာဒယော ဒိဿကေသာဒိကေ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓေ အပရ-ပလိဗောဓောတိ အပေက္ခိတ္ဝာ ဝုတ္တာ။

ဝဏ္ဏာဒိနံ ပဋ္ဌန်ဒ် ဝသေန မနသိကာရော ဓာတုပဋိကူလဝဏ္ဏမနသိကာရာနံ သာဓာရဏော ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ နိဗ္ဗတ္တိတဓာတုမနသိကာရံ ဒဿေတုံ "**အဝသာနေ ဝေ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော**"တိ အာဟ။ **အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ**တိ ကာရဏာသ စ ဖလဿ စ အဗျာပါရတာယ ဓာတုမတ္တတံ ဒဿေတိ။ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏာဒိနမ္ပိ ဝေမေဝ အဗျာပါရတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ နဟိ တာနိ, တေသဉ္စ ကာရဏာနိ အာဘုဇိတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကရောန္တိ စာတိ။ **လက္ခဏဝသေနာ**တိ "ကက္ခဋံ ခရိဂတ"န္တိ အာဒိဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဝေကန္တိကံ ဏော လောဟဇာတိ။ **နာဂနာသိကလောဟံ** လောဟသဒ္ဒိသံ လောဟဝိဇာတိ ဟလိဒ္ဒိဝိဇာတိ ဝိယ။ တိပုတမ္ဘာဒိဟိ မိဿေတ္ဝာ ဂတံ ကရဏေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ **ကိတ္တိမလောဟံ**။ **မောရက္ခဒီနိ** ဝေဠနာမာနေဝေ-တာနိ။ **သာမုဒ္ဒိကမုတ္တာ**တိ နိဒဿနမတ္တမေတံ၊ သဗ္ဗာပိ ပန မုတ္တာ မုတ္တာ ဧဝ။

၁၇၄။ အပ္ပေတိတိ **အာပေါ**၊ အာဗန္ဓနဝသေန သေသဘူတတ္တယံ ပါပုဏာတိ သိလေသတိတိ အတ္ထော။ **ယူသဘူတော**တိ ရသဘူတော။ **ဝဏ္ဏဟဒယယကန-ပမ္ပါသာနိ တေမေန္တိ**ဟိ ဏ္ဍေ ယကနံ ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေန, ဗ္ရတရာနိ တေသံ ဥပရိ ထောကံ ထောကံ ပဋ္ဌရဏေန တေမေတိ။ **ဟေဋ္ဌာ လေဒ္ဒုဝဏ္ဏာနိ တေမယမာနေ**ဘိ တေမကတေမိတဗ္ဗာနံ အဗျာပါရသာမညနိဒဿနတ္ထာယ ဥပမာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, နဟ ဌာနသာမညနိဒဿနတ္ထာယ။ သန္ဓိစိတလောဟိတေန တေမေတဗ္ဗာနံ ကေသဗ္ဗိ ဟေဋ္ဌာ, ကသ္ဌစိ ဥပရိ။ ဌိတတ္ထိ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်ေ ဝက္ခတိတိ၊ ယကနသ္ဌ ဟေဋ္ဌာဘာဂေါ "ဌိတံ မယိ လောဟိတ"န္တိ နဇာနာတိ၊ ဝဏ္ဏာဒိနိ "အမှေ တေမယမာနံ လောဟိတံ ဌိတ"န္တိ နဇာနန္တိတိ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ယထာ ပန ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒေ နိယမော အတ္ထိ "ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ၊ တေသံ ခီရ"န္တိ၊ ဧဝမိဓ နတ္ထိ။

၁၇၅။ **တေဇနဝသေနာ**တိ နိသိတဘာဝေန တိက္ခဘာဝေန။ သရိ-ရဿ ပကတိ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဥဏ္ဏဘာဝေါ **သန္ဓာပေါ**၊ သရိရဒဟနဝသေန

ပဝတ္တော မဟာဒါဟော **ပရိဒါဟော**။ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ **ယေန ဇိရိယတိ**တိ ဧကာဟိကာဒိဇရရောဂေန ဇိရိယတိတိပိ အတ္ထော.ယုဇ္ဇတိ။ သတ-ဝါရံ တာပေတ္တာ ဥဒကေ ပက္ခိပိတ္တာ ဥဒ္ဓဋ္ဌသပ္ပိ **သတဓောတသပ္ပိ**တိ ဝဒန္တိ။ ရသ-သောဏိတမေဒမံသနှာရုအဋ္ဌိအဋ္ဌမိဇ္ဇာ **ရသာဒယော**။ ကေစိ နှာရုံ အပနေတ္တာ သုက္ကံ သတ္တမဓာတုံ အဝေါစုန္တိ။ **ပါကတိကော**တိ ခေါဘံ အပတ္တော သဒါ ဝိဇ္ဇမာနော။ **ပေတ**ဂ္ဂိ မုခတော ဗဟိ နိဂ္ဂတောဝ ဇ္ဇလ ဂဟိတော။

၁၇၆။ **ဝါယနဝသေနာ**တိ သဝေဂဂမနဝသေန, သမုဒီရဏဝသေန ဝါ။

၁၇၇။ **ဇ္ဇမိနာ ယသ္မိं အာကာသေ ။ပ။ တံ ကထိတ**န္တိ ဇ္ဇဒ် ကသိဏ္ဍ ဝိဋ-မာကာသသ အကထိတတံ, အဇ္ဇာကာသသ စ ကထိတတံ ဒသေတုံ ဝုတ္တံ။

၁၇၉။ သုခဒုက္ခာနံ ဖရဏဘာဝေါ သရီရဋ္ဌကဥတုသ သုခဒုက္ခဖောဋ္ဌ-သမုဋ္ဌာနပစ္စယဘာဝေန ယထာဗလံ သရီရေကဒေသသဂ္ဂလသရီရဖရဏ-သမတ္ထတာယ ဝုတ္တော၊ သောမနသဒေါမနသာနံ ဇ္ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌစိတ္တဇသမုဋ္ဌာပ-နေန တထေဝ ဖရဏသမတ္ထတာယ။ ဧဝံ ဧတေသံ သရီရဖရဏတာယ ကေသ-ဋ္ဌာနံ ဇ္ဇတရံ ပဟရတိ၊ ဇ္ဇတရသ စ အညန္တိ အညမညေန သပ္ပဋိပက္ခတံ ဒသေတိ၊ အညမညပဋိပက္ခြေဋ္ဌာရိကပ္ပဝတ္တိ ဧဝ ဝါ ဧတေသံ ဖရဏံ။ ဝတ္ထာ-ရမ္မဏာနိ စ ပဗန္ဓေန ပဝတ္တိဟေတုဘူတာနိ ဖရဏဋ္ဌာနံ ဒဋ္ဌုံ၊ ဥဘယဝတော စ ပုဂ္ဂလသ ဝသေန အယံ သပ္ပဋိပက္ခတာ ဒဿိတာ သုခဒဿနီယတ္တာ။

၁၈၁။ **ကိလေသကာမံ သန္ဓာယာ**တိ "သက်ပ္ပေါ ကာမော ရာဂေါ ဂ္ဂာမော"တိ[1] ဇ္ဇော ဝုတ္တံ သက်ပ်ံ သန္ဓာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ သောပိ ဟိ ဝိဗာဝတိ ဥပဘာဝေတိ စာတိ ကိလေသသန္ဓ ဝသမ္ဘ ဝတော ကိလေသကာမော ဝိဘတ္ထော ကိလေသဝတ္ထုသမ္ဘ ဝတော ဝါ။ **ကာမပဋိသံယုတ္တာ**တိ ကာမ-ရာဂသဓိတေန ကာမေန သမ္ပယုတ္တာ, ကာမပဋိဗဒ္ဓါ ဝါ။ အညေသု စ ကာမပဋိသံယုတ္တဓမ္မေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဝိတက္ကေယေဝ ကာမောပပဒေါ ဓာတု-သဒ္ဒေါ နိရုဠ္ဠော ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိတက္ကသ ကာမပ္ပသင်ပ္ပဝတ္တိယာ သာတိသ-ယတ္တာ။ သေ နယော **ဗျာပါဒဓာတု**အာဒိသု။ ပရသ အတ္တနော စ ဒုက္ခာယနံ **ဝိဟိံသာ**။ **ဝိဟိံသ**န္တိ**တိ ဟန္တုံ ဇ္ဇဆ္ဆန္တိ။

၁၈၂။ ဥဘယတ္ထ ဥပ္ပန္နောပိ အဘိဗ္ဗာသံယောဂေန ကာမ္မပထဇနနတော အနဘိဗ္ဗာကမ္မပထဘိန္နနတော စ ကာမဝိတက္ကော **"ကမ္မပထဘေဒေါ"**တိ

---

[1] ခု ၂-၂ ခု ၈-၁၆-ပိဋ္ဌေသု။

ဝုတ္တော။ **ဗျာပါဒေါ ပနာ**တိ ဗျာပါဒဝစနေန ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဒသေတိ။ သော ဟိ ဗျာပါဒဓာတုတော်။ တထာ ဝိဟိံသာယ ဝိဟိံသာဓာတုယာ စ ဗျာပါဒဝသေန ယထာသမ္ဘဝံ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန စ ကမ္မပထဘေဒေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ **ဣဿာ**တိ ဒ္ဝိသု တိကေသု။ သမ္ဘကာမာဝစရသမ္ဘကုသလ-သင်္ခါဟကေဟိ ဣတရေ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ သင်္ခေတ္တာ ကထံ **သမ္ဘသင်္ခါဟိကကထာ**။ **ဣဿာ**တိ ပန ဇေသ္မိံ ဆဏ္ဍေတိ ဝုစ္စမာနေ ကာမဓာတုဝစနေန ကာမာဝစရာနံ နေက္ခမ္မဓာတုအာဒိနဉ္စ ဂဟဏံ အာပဇ္ဇတိ။

လဘာပေတဗ္ဗာတိ စက္ခုဓာတာဒိဘာဝံ လဘမာနာ ဓမ္မာ နိဟရိတ္တာ ဒဿနေန လဘာပေတဗ္ဗာ။ စရတိ ဣတ္ထောတိ စာရော၊ ကိံ စရတိ? သမ္ဘသနံ၊ သမ္ဘသနဿ စာရော **သမ္ဘသနစာရော**၊ တေဘူမကဓမ္မာနံ အမိဝစနံ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၇၃။ **စက္ခုဿာ**တိ ဝိသေသကာရဏံ အသာဓာရဏသာမိဘာဝေန နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တဿ ပုဂ္ဂလန္တရာသာဓာရဏံ နိလာဒိသဗ္ဗရူပသာဓာရဏဉ္စ။ **ဝိဒဟတီ**တိ **ဧဝံ** ဧဝဉ္စ တယာ ပဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ ဝိနိယုဇ္ဇမာနံ ဝိယ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ **ဝိဒဟတီ**တိ စ ဓာတုအတ္ထော ဧဝ ဝိသိဋ္ဌော ဥပသဂ္ဂေန ဒီပိတောတိ ဝိနာပိ ဥပသဂ္ဂေန ဓာတူတိ ဧသော သဒ္ဒေါ တမတ္ထံ ဝဒတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကတ္တုကမ္ম-ဘာဝကရဏအဓိကရဏေသု ဓာတုပဒသိဒ္ဓိ ဟောတိတိ ပဋ္ဌပိ ဧတေ အတ္ထာ ဝုတ္တာ။ **သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓာတုယော** သုဝဏ္ဏာဒိနံ ဒီဇဘူတာ သေလာဒယော။

အတ္ထနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယောတိ ဣတ္ထောပိ ဓာတိတိ ဓာတူတိ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဓာတု-သဒ္ဒေါ ဧဝ ဟိ ဓာရဏတ္ထောပိ ဟောတိတိ။ ကတ္တုအတ္ထောပိ စာယံ ပုရိမေန အသဒိသောတိ နိဿတ္တသဘာဝ-မတ္တဓာရဏဉ္စ ဓာတု-သဒ္ဒသ ပဓာနော အတ္ထောတိ ဝိသုံ ဝုတ္တော။ **ဓာတုယော ဝိယ ဓာတုယော**တိ ဣတ္ထ သီဟ-သဒ္ဒေါ ဝိယ ကေသရိမှိ နိရုဠ္ဠော ပုရိသေသု, သေလာဝယဝေသု နိရုဠ္ဠော ဓာတု-သဒ္ဒေါ စ စက္ခာဒီသု ဥပစရိတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဉာဏဉ္စ ဥယျဉ္စ ဉာဏဥယျာနိ၊ တေသံ အဝယဝါ တပ္ပဘေဒဘူတာ ဓာတုယော **ဉာဏဥယျာဝယဝါ**။ တတ္ထ ဉာဏပ္ပဘေဒါ ဓမ္မဓာတု-ဧကဒေသော, ဥယျပ္ပဘေဒါ အဒ္ဓာရသာပိတိ ဉာဏဥယျာဝယဝမတ္တာ

ဓာတုယော ဟောန္တိ။ အထ ဝါ ဉာဏေန ဉာတမ္ဘော သဘာဝေါ ဓာတု-သဒ္ဒေန ဝုစ္စမာနော အဝိပရီတတော ဉာဏဉေယ္ယော၊ နဒ္ဒိအာဒီဟိ ဝိပရီတဂ္ဂါဟကေဟိ ဉေယ္ယောတိ အတ္ထော။ တသ ဉာဏဉေယ္ယသ အဝယဝါ စက္ခာဒယော။ ဝိသဘာဂလက္ခဏာဝယဝေသု ရသာဒီသု နိရုဠ္ဍော ဓာတု-သဒ္ဒေါ တာဒိသေသု အညာဝယဝေသု စက္ခာဒီသု ဥပစရိတော ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ ရသာဒီသု ဝိယ ဝါ စက္ခာဒီသု နိရုဠ္ဍောဝ။ **နိဗ္ဗိဝမတ္တသေတံ အဓိဝစနန္တိ** ဧတေန နိဗ္ဗိဝမတ္တပဒတ္ထော ဓာတု-သဒ္ဒသ နိရုဠ္ဍတံ ဒသေတိ။ ဆ ဓာတုယော ဧတသာတိ **ဆဓာတုရော၊** ယော လောကေ "ပုရိသော"တိ ဓမ္မသမုဒါယော ဝုစ္စတိ၊ သော ဆဓာတုရော ဆန္နံ ပထဝီအာဒီနံ နိဗ္ဗိဝမတ္တသဘာဝါနံ သမုဒါယမတ္တော၊ နဒ္ဒေ ဇီဝေါ ပုရိသော ဝါ အတ္ထိတိ အတ္ထော။

စက္ခာဒီနံ ကမော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တောတိ ဇ္ဈ ဧကေကသ္မိံ တိကေ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဓာတူနံ ကမံ ဒသေန္တော အာဟ "**ဟေတုဖလာနုပုဗ္ဗဝဝတ္ထာနဝသေန**"တိ။ ဟေတုဖလာနံ အနုပုဗ္ဗဝဝတ္ထာနံ ဟေတုဖလဘာဝေါ၀။ တတ္ထ **ဟေတု**တိ ပစ္စယော အဓိပ္ပေတော။ **ဖလ**န္တိ ပစ္စယုပ္ပန္နန္တိ အာဟ "**စက္ခုဓာတု**"တိအာဒိ။ မနော-ဓာတုဓမ္မဓာတူနဉ္စ မနောဝိညာဏသ ဟေတုဘာဝေါ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေ-တမ္ဘော၊ ဒ္ဒါရဘူတမနောဝသေန ဝါ တသ မနောဓာတုယာ။

သဗ္ဗာသံ ဝသေနာတိ ယထာဝုတ္တာနံ အာဘာဓာတုအာဒီနံ ပဉ္စတိံသာယ ဓာတူနံ ဝသေန။ အပရမတ္ထသဘာဝသ ပရမတ္ထသဘာဝေသု နဒ္ဒိ အန္တောဂဓတာ အတ္ထိတိ အာဟ "**သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာနံ**"န္တိ။ စန္ဒာဘာ-သူရိယာဘာဒိကာ ဝဏ္ဏနိဘာ ဧေါတိ အာဟ "**ရူပဓာတုယော ဟိ အာဘာ-ဓာတု**"တိ။ **ရူပါဒိပဋိမဋ္ဌါ**တိ ရာဂဝတ္ထုဘာဝေန ဂဟေတမ္ဘာကာရော သုဘ-နိမိတ္တန္တိ သန္ဓာယ "ရူပါဒယောဝါ"တိ အဝတ္ဝာ ပဋိဗဒ္ဓဝစနံ အာဟ။ အသတိပိ ရာဂဝတ္ထုဘာဝေ "ကုသလဝိပါကာရမ္ဘကာ သုဘာ ဓာတု"တိ ဒုတိယော ဝိကပ္ပေါ ဝုတ္တော။ **ဝိဟိ'သာဓာတု** စေတနာ, ပရဝိဟေဌနဆန္ဒော ဝါ။ **အဝိဟိ'သာ** ကရုဏာ။

ဥဘောပိတိ ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုယော။ **ဟီနာဒီသု** ပုရိမနယေန ဟီဠိတာ စက္ခာဒယော **ဟီနာ**၊ သမ္ဘာဝိတာ **ပဏီတာ**၊ နာတိဟီဠိတာ နာတိ-သမ္ဘာဝိတာ **မ**ဇ္ဈိမာတိ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေ အာဂတဟီနဒုကတောယေဝ နီဟရိတ္တာ မဇ္ဈိမာ ဓာတု ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ။ ဝိညာဏဓာတု ယဒိပိ ဆဝိညာဏ-ဓာတုဝသေန ဝိဘတ္တာ၊ တထာပိ "ဝိညာဏဓာတုဂ္ဂဟဏေန တသာ ပုရေ-စာရိကပဋ္ဌာစာရိကတ္တာ မနောဓာတု ဂဟိတာဝ ဟောတိ"တိ ဝုတ္တတ္တာ

အာဟ **"ဝိညာဏဓာတု။ပ။ သတ္တဝိညာဏသင်္ခေပေါ်ယေဝါ"**တိ။ အနေ-ကေသံ စက္ခုဓာတုအာဒီနံ, တာသု စ ဧကေကိသာ နာနပ္ပကာရတာယ နာနာဓာတူနံ ဝသေန အနေကဓာတုနာနာဓာတုလောကော ဝုတ္တောတိ အာဟ **"အဋ္ဌာရသဓာတုပ္ပဘေဒမတ္တမေဝါ"**တိ။

"စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါကာယမနောမနောဝိညာဏဓာတုဘေဒေနာ"တိ အဋ္ဌကထာယံ လိခိတံ။ တတ္ထ နာ စက္ခာဒီနံ ကေဝလေန ဓာတု-သဒ္ဒေန သမ္ဗန္ဓော အမိပ္ပေတော ဝိဇာနနသဘာဝဿ ပဘေဒဝစနတော။ ဝိညာဏဓာတု-သဒ္ဒေန သမ္ဗန္ဓေ ကရိယမာနေ ဒွေ မနောဂဟဏာနိ နာ ကတ္တဗ္ဗာနိ။ နာ ဟိ ဒွေ မနော-ဝိညာဏဓာတုယော အတ္ထိတိ။ **"စက္ခု ။ ပ ။ ကာယမနောဝိညာဏမနော-ဓာတု"**တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ အတုလျယောဂေ ဒ္ဌန္ဌသမာသသဘာဝတော။ အယံ ပနေတ္ထ ပါဠော သိယာ "စက္ခု ။ ပ ။ ကာယဝိညာဏမနောမနောဝိညာဏဓာတု-ဘေဒေနာ"တိ။

ခန္ဓာယတနဒေသနာ **သင်္ခေပဒေသနာ**၊ ဣန္ဒြိယဒေသနာ **ဝိတ္ထာရဒေသနာ**တိ တဒုဘယံ အပေက္ခိတ္တာ **နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရာ ဓာတုဒေသနာ**။ အထ ဝါ သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ဝုတ္တဓာတုဒေသနာ **အတိသင်္ခေပဒေသနာ**၊ အာဘာ-ဓာတုအာဒီနံ အနေကဓာတုနာနာဓာတုအန္တောနံ ဝသေန ဒေသေတဗ္ဗာ **အတိဝိတ္ထာရဒေသနာ**တိ တဒုဘယံ အပေက္ခိတ္တာ အယံ **"နာတိသင်္ခေပ-ဝိတ္ထာရာ"**တိ။

ဘေရိတလ် ဝိယ စက္ခုဓာတု သဒ္ဒသ ဝိယ ဝိညာဏ.သ နိဿယဘာဝတော။ ဧတာဟိ စ ဥပမာဟိ နိဒ္ဒေ၀ါနံ ဘေရိတလဒဏ္ဍာဒီနံ သမာယောဂေ နိဒ္ဒေ၀ါနံ သဒ္ဒါဒီနံ ဝိယ နိဒ္ဒေ၀ါနံ စက္ခုရူပါဒီနံ သမာယောဂေ နိဒ္ဒေ၀ါနံ စက္ခုဝိညာ-ဏာဒီနံ ပ၀တ္တိတိ ကာရဏဖလာနံ ဓာတုမတ္တတ္တာ ကာရကဝေဒကဘာ၀ဝိရဟံ ဒဿေတိ။

ပုရေစရာနုစရာ ဝိယာတိ နိဒ္ဒေ၀သ ကဿစိ ကေစိ နိဒ္ဒေ၀ါ ပုရေစရာနုစရာ ဝိယာတိ အတ္ထော။ မနောဓာတုယေ၀ ဝါ အတ္ထနော ခဏံ အနတိ၀တ္တန္တိ အတ္ထနော ခဏံ အနတိ၀တ္တန္တာနံယေ၀ စက္ခုဝိညာဏ.ာဒီနံ အဝိဇ္ဇမာနေ၀ ပုရေစရာနုစရဘာ၀ေ ပုဗ္ဗကာလာ၀ရကာလတာယ **ပုရေစရာနုစရာ** ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ **သလ္လမိ၀ သ္ဝလမိ၀** တိ၀ိဒုက္ခတာသမာယောဂတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာသာယေ၀ ဒုက္ခံ **အာသာဒုက္ခံ**, အာသာ၀ိဃာတံ ဒုက္ခံ ဝါ။ သညာ ဟိ အဘူတံ ဒုက္ခဒုက္ခမ္ပိ သုဘာ၀ဒိတော သဏ္ဌာနန္တိ တံ အာသံ တဿာ **စ**

ဝိဃာတံ အာသီသိတသုဘာဝိအသိဒ္ဓိယာ ဇနေတိတိ။ ကမ္မပ္ပဓာနာ သင်္ခါ-ရာတိ **"ပဋိသန္ဓိယံ ပက္ခိပနတော"**တိအာဒိမာဟ။ **ဇာတိဒုက္ခာနုဗန္ဓနတော**တိ အတ္တနာ နိဗ္ဗတ္တိယမာနေန ဇာတိဒုက္ခေန အနုဗန္ဓတ္တာ။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ ဟိ ဇာတိဒုက္ခန္တိ။ ပဒုမံ ဝိယ ဒိဿမာနံ ခုရစက္ကံ ဝိယ ရူပမ္ပိ ဇာတ္တိယာဒိဘာဝေန ဒိဿမာနံ နာနာဝိဓုပဒ္ဒဝံ ဇနေတိ။ သမ္ဘေ အနတ္တာ ရာဂါဒယော ဇာတိ-အာဒယော စ ဝိသဘူတာ အသန္တာ သပ္ပဋိဘယာ စာတိ တပ္ပဋိပက္ခဘူတတ္တာ အမတာဒိတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

မုဠ္ဠတ္တာဝိ အည် ဂဟေတ္တာဝါတိ ဘေန မဂ္ဂဋ္ဌသ ဂဟိတံ သာခံ မုဠ္ဠတ္တာဝိ အာကာသေ ဌာတုံ အသမတ္ထတာ ဝိယ ဂဟိတာရမ္မဏံ မုဠ္ဠတ္တာဝိ အည် အဂ္ဂဟေတ္တာ ပဝတ္တိတုံ အသမတ္ထတာယ မဂ္ဂဋ္ဌသမာနတံ ဒသေတိ။ အဋ္ဌဝေ-ဝိဒ္ဓေါ**ဝိ ဒမထံ** အနုပဂစ္ဆန္တော ဒုဋ္ဌသော **အဿခဋ္ဌော**။ ရဂ်ဂတော နဋ္ဌော **ရဂ်နဋ္ဌော**။

၁၀၄။ **စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စာ**တိအာဒိနာ ဒ္ဝါရာရမ္ဘကောသု ကေဝစန-ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကေနာနာသန္တာနဂတာနံ ကေသန္တာနဂတဝိညာဏ-ပစ္စယဘာဝတော ကေနာနာဇာတိကတ္တာ စ။

သမ္ဘဝေမ္ဘူဘိ ဣဓ **သမ္ဘ**-သဒ္ဒေါ အဓိကာရဝသေန ယထာဝုတ္တဝိညာဏ-သင်္ခါတေ အာရမ္ဘဏသင်္ခါတေ ဝါ ပဒေသသမ္ဘဝေ တိဋ္ဌတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ မနောဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသေ "စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ နိရုဒ္ဓ-သမနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဓာတု၊ မနောဓာတုယာပိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ နိရုဒ္ဓသမနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တ"န္တိ စက္ခုဝိညာဏဓာတာနန္တရံ မနောဓာတု ဝိယ မနော-ဓာတာနန္တရမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တန္တိ ယာဝ အညာ မနောဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တာဝ ပဝတ္တံ သမ္ဘံ စိတ္တံ ကေတ္ထေန ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တန္တိ ဝေမ္ပိ အတ္ထော လဗ္ဘတိ။ ဝေဗ္ဗိ သတိ မနောဝိညာဏဓာတာနန္တရံ ဥပ္ပန္နာယ မနောဓာတုယာ မနောဝိညာဏ-ဓာတုဘာဝပ္ပသင်္ဂါ နာ ဟောတိယေဝ။ ပဋ္ဌဝိညာဏဓာတုမနောဓာတုဂ္ဂမ-နိဒဿနဋ္ဌေ တမ္ပိ ဝုရသဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေန စ ပရိစ္ဆိန္နသ စိတ္တသ မနော-ဝိညာဏဓာတုဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ နာ အနန္တရုပ္ပတ္တိမတ္ထေနာတိ တမ္ပိ ဝုရသဘာဝေ ကေတ္ထံ ဥပနေတ္တာ ဒဿနံ ယုဇ္ဇတိ။ အနုပနီတေပိ ကေတ္ထေ တမ္ပိ ဝုရသဘာဝေ ကေသ္မိ ဒဿိတေ သာမညဝသေန အညမ္ပိ သမ္ဘံ တံ သဘာဝံ ဒဿိတံ ဟောတိတိ ဒဋ္ဌမ္ပိ။ ဒိ-သဒ္ဒေန မနောဝိညာဏဓာတုသမ္ပိဏ္ဍနေ စ သတိ "မနောဝိညာဏဓာတုယာပိ သမနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တံ။ပ။ တဇ္ဇာ

မနောဝိညာဏဓာတု"တိ မနောဝိညာဏဓာတုဂ္ဂဟဏေန ဘဝင်္ဂါနန္တရံ ဥပ္ပန္နံ မနောဓာတုစိတ္တံ နိဝတ္တိတံ ဟောတိတိ စေ? နှ, တဿာ မနောဝိညာဏဓာတု-ဘာဝါသိဒ္ဓိတော။ နှ ဟိ ယံ စောဒိယတိ၊ တဒေဝ ပရိဟာရယ ဟောတိတိ။

မနောဓာတုယာဝိ မနောဝိညာဏဓာတုယာဝိတိ မနဒ္ဒယဝစနေန ဒ္ဝိန္နံ အညမညဝိဓုရသဘာဝတာ ဒဿိတာတိ တေနေဝ မနောဓာတာဝဇ္ဇနသ္သ မနောဝိညာဏဓာတုဘာဝေါ နိဝတ္တိတောတိ ဒဋ္ဌမ္မော။ ဝုတ္တော ဟိ တဿ မနောဝိညာဏဓာတုဝိဓုရော မနောဓာတုသဘာဝေါ **"သဗ္ဗမ္မေသု ဝါ ပန ပဌမသမန္နာဟာရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ"**တိအာဒိနာ။ **သာ သဗ္ဗာ**ဝိတိ **ဧတံ** မုခမတ္တနိဒဿနံ။ နှ ဟိ ဇဝနပရိယောသာနာ ဧဝ မနောဝိညာဏဓာတု၊ တဒါရမ္မဏာဒိနိပိ ပန ဟောန္တိယေဝါတိ။ ဧဝံ ပဋ္ဌဝိညာဏဓာတုမနောဓာတု-ဝိသိဋ္ဌသဘာဝဝသေန သမ္ဘံ မနောဝိညာဏဓာတုံ ဒဿေတ္ဝာ ပုန မနောဒ္ဓါရ-ဝသေန သာတိသယံ ဇဝနမနောဝိညာဏဓာတုံ ဒဿေန္တော **"မနဉ္စ ပဋ္ဌိစ္စ"**တိအာဒိမာဟ။ ယဒိ ပန ဆန္နံ ဒ္ဝါရာနံ ဝသေန ဇဝနာဝသာနာနေဝ စိတ္တာနိ ဣဓ "မနောဝိညာဏဓာတု"တိ ဒဿိတာနိတိ အယမတ္ထော ဂယ္ဟေယ္ယ၊ စုတိပဋ္ဌိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနံ အဂ္ဂဟိတတ္တာ သာဝသေသာ ဒေသနာ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တေန နယေန အတ္ထော ဝေဒိတမ္ဗော။ ဆဒ္ဒါရိကစိတ္တေဟိ ဝါ သမာနလက္ခဏာနိ အညာနိပိ "မနောဝိညာဏဓာတု"တိ ဒဿိတာနိတိ ဝေဒိတမ္ဗာနိ။

ပဋ္ဌိစ္စာတိ အာဂတဒ္ဒါနေတိ ဣတ္ထေ "မနော စ နေသံ ဂေါစရဝိသယံ ပစ္စနဘောတိ"တိအာဒိသု[2] ဝိသုံ ကာတုံ ယုတ္တံ၊ ဣဓ ပန "စက္ခုဉ္စ ပဋ္ဌိစ္စ"တိ-အာဒိသု စ-သဒ္ဒေန သမ္ပိဏ္ဍေတ္ဝာ အာဝဇ္ဇနသ္သပိ စက္ခာဒိသန္ဓိသိတတာ-ကရဏံ ဝိယ **မနဉ္စ ပဋ္ဌိစ္စာတိ အာဂတဒ္ဒါ**နေ မနောဒ္ဓါရသင်္ခါတဘဝင်္ဂ-သန္ဓိသိတမေဝ အာဝဇ္ဇနံ ကာတမ္ဗန္တိ အမိပ္ပါယော။

အဘိဓမ္မာဘဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌာနကဝဏ္ဏနာ

ပဋ္ဌာနကံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဓာတုဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၁-ဝုဖ၉-ပိဋ္ဌေ။

၄-သဗ္ဗပိဘက်

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

ဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၉။ **သာသနက္ကမော**တိ အရိယသစ္စာနိ ဝုစ္စန္တိ အရိယသစ္စဒေသနာ ဝါ။ သကလဋ္ဌိ သာသနံ ဘဂဝတော ဝစနံ သစ္စပိန်မုတ္တံ နတ္ထိတိ သစ္စေသု ကမတိ၊ သီလသမာဓိပညာသङ်္ခါတံ ဝါ သာသနံ ဧတေသု ကမတိ၊ တသ္မာ ကမတိ ဣတ္ထောတိ ကမော၊ ကိ ကမတိ? သာသနံ၊ သာသနဿ ကမော **သာသနက္ကမော**တိ သစ္စာနိ သာသနပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ ဝုစ္စန္တိ၊ တံဒေသနာ စ တမ္ပေါ-ဟာရေနာတိ။

တထာတိ တံသဘာဝါ။ **အဝိတထာ**တိ အမုသာသဘာဝါ။ **အနညထာ**တိ အညာကာရရဟိတာ။ ဒုက္ခဒုက္ခတာတံနိမိတ္တတာဟိ အနိဋ္ဌတာ ဝိဋ္ဌနဋ္ဌော၊ ဒ္ဝိဓာပိ ပရိဒဟနံ, ကိလေသဒါဟသမာယောဂေါ ဝါ **သန္တာပဋ္ဌော**တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ပုဂ္ဂလဟိ သနံ ဝါ ဝိဋ္ဌနံ၊ အတ္တနော ဝေ တိခိဏာဘာဝေါ သန္တာပနံ **သန္တာပေါ**တိ။ ဣတ္ထေ စ **ဝိဋ္ဌနဋ္ဌော** ဒုက္ခသ သရ-သေနေ အာဝိဘဝနာကာရော ဇုတရေ ယထာဣမံ သမုဒယမဂ္ဂနိရောဓ-ဒဿနေဟိ အာဝိဘဝနာကာရာတိ အယံ စတုန္နမ္ပိ ဝိသေသော။ တတြ-တတြာဘိနန္ဒနဝသေန ဗျာပေတ္တာ ဥဟနံ ရာသိကရဏံ ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တနံ **အာယူဟနံ**၊ သမုဒယတော အာဂစ္ဆတီတိ ဝါ အာယံ၊ ဒုက္ခံ။ တသ ဥဟနံ ပဝတ္တနံ **အာယူ-ဟနံ**၊ သရသာဝိဘာဝနာကာရော ဧသော။ နိဒဒါတိ ဒုက္ခန္တိ **နိဒါနံ**၊ "ဣဒံ တံ ဒုက္ခ"န္တိ သမ္ပဋိစ္ဆာပေန္တံ ဝိယ သမုဋ္ဌာပေတီတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခဒဿနေန စာယံ **နိဒါနဋ္ဌော** အာဝိ ဘဝတိ။ **သံယောဂပလိဗောဓဋ္ဌော** နိရောဓမဂ္ဂဒဿနေဟိ၊ တေ စ သံသာရသံယောဇနမဂ္ဂနိဝါရဏာကာရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

နိဿရန္တိ ဣတ္ထေ သတ္ထာ, သယမေဝ ဝါ နိဿဋ္ဌံ ဝိသံယုတ္တံ သဗ္ဗသင်္ခတေဟိ သဗ္ဗပမိပဋိနိဿဋ္ဌဘာဝတောတိ **နိဿရဏံ**။ အယမသ သဘာဝေန အာဝိ-ဘဝနာကာရော။ **ဝိဝေကာသင်္ခတာမတဋ္ဌော** သမုဒယမဂ္ဂဒုက္ခဒဿနာဝိဘဝ-နာကာရာ, သမုဒယက္ခယအပ္ပစ္စယအဝိနာသိတာ ဝါ။ သံသာရတော နိဋ္ဌမနံ **နိယ္ယာနံ**။ အယမသ သရသေန ပကာသနာကာရော၊ ဇုတရေ သမုဒယ-နိရောဓဒုက္ခဒဿနေဟိ။ တတ္ထ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒဝသေန နိဗ္ဗာနာဓိဂမော ဝ

နိဗ္ဗာနနိမိတ္တတာ **ဟေတွေ**ဒ္ဓေါ။ ပညာပဓာနတ္တာ မဂ္ဂသ္ဝ နိဗ္ဗာနဒဿနံ, စတု-သစ္စဒဿနံ ဝါ **ဒဿနဒ္ဓေါ**။ စတုသစ္စဒဿနေ ကိလေသဒုက္ခသန္ဓာပဝူပ-သမနေ စ အာမိပစ္စံ ကရောန္တိ မဂ္ဂင်မ္မာ သမ္မယုတ္တမ္မေသူတိ သော ဇ္ဈာ**ဏ**ဿ **အမိပတေယျ**ဒ္ဓေါတိ။ ဝိသေသတော ဝါ အာရမ္မဏာဘိမုခတိဘူတာ မဂ္ဂင်မ္မာ ဟောန္တိ "မဂ္ဂါမိပတိနော ဓမ္မာ"တိ ဝစနတောတိ သော တေသံ အာကာရော **အမိပတေယျ**ဒ္ဓေါ။ ဧဝမာဒိ အာဟာတိ သမ္ဗန္ဓေါ။ တတ္ထ **အဘိသမယ**ဒ္ဓေါတိ အဘိသမေတမ္ဗဒ္ဓေါ၊ အဘိသမယဿ ဝါ ဝိသယဘူတော အတ္ထော **အဘိသမ-ယ**ဒ္ဓေါ၊ အဘိသမယဿေ ဝါ ပဝတ္တိအာကာရော **အဘိသမယ**ဒ္ဓေါ၊ သော စေတ္ထ အဘိသမေတမ္ဗေန ဝိဇ္ဇနာဒိနာ ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌမ္ဗော။

ကုစ္ဆိတံ ခံ **ဒုက္ခံ**။ "**သမာဂမော သမေတ**"န္တိ အာဒိသု ကေဝလဿ **အာဂမ-**သဒ္ဒဿ **တေ-**သဒ္ဒဿ စ ပယောဂေ သံယောဂတ္ထဿ အနုပလဗ္ဘနတော **သံ-**သဒ္ဒဿ စ ပယောဂေ ဥပလဗ္ဘနတော "**သံယောဂံ ဒီပေတိ**"တိ အာဟ၊ **ဧ**ဝံ "**ဥပ္ပန္နံ ဥဒိတ**"န္တိ ဣတ္ထောပိ။ **အယ-**သဒ္ဒေါ ဂတိအတ္ထသိဒ္ဓေါ ဟေတု-သဒ္ဒေါ ဝိယ ကာရဏံ ဒီပေတိ အတ္ထနော ဖလနိပ္ဖါဒနေန ဒဿတိ ပဝတ္တတိ, တေ ဝါ တေသ္ဝာ ဖလန္တိ အယောတိ၊ သံယောဂေ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ သမုဒယောတိ ဣတ္ထ ဝိသုံ ပယုဇ္ဇမာနာပိ ဥပသဂ္ဂ-သဒ္ဒါ သဓာတုကံ သံယောဂတ္ထံ ဥပ္ပါဒတ္ထဉ္စ ဒီပေန္တိ ကိရိယာဝိသေသကတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဗာ။

အဘာဝေါ **ဣ**ဏ္ဍ **ရောဓော**တိ **နိ**ရောဓောတိ ဘေတန နိဗ္ဗာနဿ ဒုက္ခဝိဝေကဘာဝံ ဒဿေတိ။ သမမိဂတေ တသ္မိံ တဒမိဂမဝတော ပုဂ္ဂလဿ ရောဓာဘာဝေါ ပဝတ္တိသင်္ခါတဿ ရောဓဿ ပဋိပက္ခဘူတာယ နိဝတ္တိယာ အမိဂတတ္တာတိ ဘေသ္မိဉ္စတ္ထေ အဘာဝေါ ဘေသ္မိံ ရောဓဿာတိ နိရောဓော-ဣစ္စေဝ ပဒသမာသော။ ဒုက္ခာဘာဝေါ ပနေတ္ထ ပုဂ္ဂလဿ၊ န နိဗ္ဗာနဿေ ဝ။ အနုပ္ပါဒေါ ဧ ဝ နိရောဓော **အနုပ္ပါဒနိရောဓော**။ အာပဒ်တိဘဝါဒိသု အပ္ပ-ဝတ္တိ၊ န ပန ဘဝ်ေါတိ ဘဝ်ဝါစကံ နိရောဓ-သဒ္ဒံ နိဝတ္တေတ္တာ အနုပ္ပါဒဝါစကံ ဂဏ္ဍာတိ။ ဘေသ္မိံ အတ္ထေ ကာရဏော ဖလောပစာရံ ကတ္တာ နိရောဓပစ္စယော နိရောဓောတိ ဝုတ္တော။ **ပဋိပဒါ စ ဟောတိ** ပုဂ္ဂလဿ **ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာ**။ နနု သာ ဧ ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိတိ တဿာ ဧ သာ ပဋိပဒါတိ န ယုဇ္ဇတိတိ? န, ပုဂ္ဂလာဓိဂမဿ ယေဟိ သော အဓိဂစ္ဆတိ၊ တေသံ ကာရဏဘူတဓမ္မာနဉ္စ ပတ္တိဘာဝေန ပဋိပဒါဘာဝေန စ ဝုတ္တတ္တာ။ သစ္ဆိကိရိယာသစ္ဆိကရဏဓမ္မာနံ အညတ္တာဘာဝေပိ ဟိ ပုဂ္ဂလသစ္ဆိကိရိယဓမ္မဘာဝေဟိ နာနတ္တံ ကတ္တာ

နိဒ္ဒေသော ကတော။ အထ ဝါ ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာ နိဗ္ဗာနံ ဖလန္တိ တဿာ ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာ ပဋိပဒတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိတိ ဣဒေ ပဋိဝိဒ္ဓကာလေ ပဝတ္တံ ဗုဒ္ဓါ-ဒိဝေါဟာရံ "အဂမာ ရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓေါ"တိအာဒိသု[1] ဝိယ ပုရိမကာလေပိ အာရောပေတ္တာ "ဗုဒ္ဓါဒယော"တိ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ ဗုဒ္ဓါဒယော စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိတိ။ အရိယပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာနိ သစ္စာနိ **အရိယသစ္စာနိ**တိ စေဒေ ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အရိယာ ဣမန္တိ** ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗဋ္ဌေန ကေတ္တံ ဥပနေတ္တာ "ဣမ"န္တိ ဝုတ္တံ။ **တသ္မာ**တိ တထာဂတဿ အရိယတ္တာ တဿ သစ္စာနိတိ **အရိယသစ္စာနိ**တိ ဝုစ္စန္တိတိ အတ္ထော။ တထာဂတေန ဟိ သယံ အဓိဂတတ္တာ, တေနေဝ ပကာသိတတ္တာ, တတော ဧဝ စ အညေဟိ အဓိဂမနိ-ယတ္တာ တာနိ တဿ ဟောန္တိတိ။ **အရိယဘာဝသိဒ္ဓိတောပိ**တိ ဣဒေ အရိယ-သာဝကာနိ သစ္စာနိ **အရိယသစ္စာနိ**တိ ပုမ္ဗေ ဝိယ ဥတ္တရပဒလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အရိယာနိ သစ္စာနိတိပိ**တိ ဣဒေ အဝိတထဘာဝေန အရဏီယတ္တာ အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ အရိယာနိ၊ အရိယဝေါဟာရော ဝါ အယံ အဝိသံဝါဒကော အဝိတထရူပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဗာဓနလက္ခဏန္တိ ဣဒေ ဒုက္ခဒုက္ခတန္ဒိမတ္တဘာဝေါ ဗာဓနာ, ဥဒယဗ္ဗယပီဠိ-တတာ ဝါ။ ဘဝါဒိသု ဇာတိအာဒိဝသေန စက္ခုရောဂါဒိဝသေန စ အနေကာ ဒုက္ခသ ပဝတ္တနမေဝ ပုဂ္ဂလဿ **သန္တာပံ**၊ တဒဿ ကိစ္စံ **ရသော**။ ပဝတ္တိ-နိဝတ္တိသု သံသာရမောက္ခေသု ပဝတ္တိ ဟုတ္တာ ဂယ္ဟတိတိ **ပဝတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနံ**။ ပဘဝတိ ဇာတသ္မာ ဒုက္ခံ ပဋိသန္ဓိယံ နိဗ္ဗတ္တတိ ပုရိမဘဝေန ပစ္ဆိမဘဝေါ ဃဋိတော သံယုတ္တော ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိတိ **ပဘဝေါ**။ "ဝေမ္မိ တဏ္ဍာနသယေ အနုဟတေ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ ဒုက္ခမိဒံ ပုနပ္ပုန"န္တိ[2] ဝေံ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပါဒနံ **အနုပန္ဓော ဒ-ကရဏံ**။ ဘဝနိဿရဏနိဝါရဏံ **ပလိဗောဓော**။ ရာဂဂ္ဂယာဒိဘာဝေန သမ္ဗဒုက္ခသန္တာတာ **သန္တိ**။ **အစ္စုတိရသန္တိ** အစ္စုတိသမ္ပတ္တိကံ။ စဝနံ ဝါ ကိစ္စန္တိ တဒဘာဝံ ကိစ္စမိဝ ဝေါဟရိတ္တာ အစ္စုတိကိစ္စန္တိ အတ္ထော။ အစဝနဿ သဘာ-ဝဿာပရိစ္စဇနံ အဝိကာရတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ပဇ္ဇုဏ္ဏနိမိတ္တသုညတာယ အဝိဂ္ဂဟံ ဟုတ္တာ ဂယ္ဟတိတိ **အနိမိတ္တပစ္စုပဋ္ဌာနံ**။ အနုသယုပဒ္ဓေဒနဝသေန သံသာရ-စာရကတော နိဂ္ဂမနူပါယဘာဝေါ **နိယ္ယာနံ**။ နိမိတ္တတော ပဝတ္တတော စ စိတ္တသ ဝုဋ္ဌာနံ ဟုတ္တာ ဂယ္ဟတိတိ **ဝုဋ္ဌာနပစ္စုပဋ္ဌာနံ**။

---

[1] ခု ၁-ခု ၁-၃၄၀-ဝိဒ္ဓေ သုတ္တနိပါတေ။ [2] ခု ၁-ဒ ၂-ဝိဒ္ဓေ။

အသုဝဏ္ဏာဒိ သုဝဏ္ဏာဒိ ဝိယ ဒိဿမာနံ မာယာတိ ဝတ္ထုသဒ္ဒါဝါ တဿာ **ဝိပရိတတာ** ဝုတ္တာ။ ဥဒကံ ဝိယ ဒိဿမာနာ ပန မရိစိ ဥပဂတာနံ တုစ္ဆာ ဟောတိ၊ ဝတ္ထုမတ္တမ္ပိ တဿာ နု ဒိဿတီတိ **ဝိသံဝါဒိကာ** ဝုတ္တာ။ မရိစိမာယာအတ္တာနံ ဝိပကွော ဘာဝေါ **တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေါ**။ **အရိယဉာဏဿာ**တိ အဝိတထဂါဟကဿ ဉာဏဿ၊ တေန ပဋိဝေဓပစ္စဝေက္ခ-ဏာနိ ဂယှန္တိ၊ တေသဉ္စ **ဂေါစရ**ဘာဝေါ ပဋိဝိဇ္ဈိတမ္ဘတာအာရမ္မဏဘာဝေါ စ ဒဋ္ဌမ္ဘော။ **အဂ္ဂိလက္ခဏံ** ဥဏ္ဏတ္တံ။ တဗ္ဗိ ကတ္ထစိ ကဒ္ဒါဒိဥပါဒါနဘေဒေ ဝိသံဝါဒကံ ဝိပရိတံ အဘူတံ ဝါ ကဒါစိ နု ဟောတိ။ "ဗျာမိမ္ဘော ဇရာမ္ဘော၊ အထော မရဏမ္ပိနော"တိ ဇ္ဇေ ဝုတ္တာ ဇာတိအာဒိကာ **လောကပကတိ**။ မနုဿာနံ ဥဋ္ဌံ ဒိဃတာ, ကေစ္စာနံ တိရစ္ဆာနာနံ တိရိယံ ဒိဃတာ, ဝုဋ္ဌိနိဋ္ဌ ပတ္တာနံ ပုန အဝဏ္ဏနံ ဇေမာဒိကာ စာတိ ဝဒန္တိ။ တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေသု ပစ္ဆိမော **တထတာ**၊ ပဌမော **အဝိတထတာ**၊ မဇ္ဈိမော **အနညထတာ**တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

ဒုက္ခာ အညံ နု ဗာဓကန္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု တဏှာဝိ ဇာတိ ဝိယ ဒုက္ခနိမိတ္တတာယ ဗာဓိကာတိ? နု, ဗာဓကပဘဝတာဝေန ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ။ ဇာတိအာဒိနံ ဝိယ ဝါ ဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေါ ဒုက္ခဒုက္ခတာ စ **ဗာဓကတာ**၊ နု ဒုက္ခဿ ပဘဝကတာတိ နတ္ထိ တဏှာယ ပဘဝကဘာဝေန ဂဟိတတာယ ဗာဓကတ္တပ္ပသင်္ဂေါ။ တေနာဟ "**ဒုက္ခာ အညံ နု ဗာဓက**"န္တိ။ **ဗာဓကတ္တ-နိယာမေ**နာတိ ဒုက္ခံ ဗာဓကမေဝ၊ ဒုက္ခမေဝ ဗာဓကန္တိ ဧဝံ ဒ္ဝိဝါပိ ဗာဓကတ္တာ-ဝဓာရဏေနာတိ အတ္ထော။ **တံ ဝိနာ နာညတော**တိ သတိပိ အဝသေသ-ကိလေသအဝသေသာကုသလသာသဝကုသလမူလာဝသေသသာသဝကုသလ-မ္ပိနာနံ ဒုက္ခဟေတုဘာဝေ နု တဏှာယ ဝိနာ တေသံ ဒုက္ခဟေတုဘာဝေါ အတ္ထိ၊ တေဟိ ပန ဝိနာပိ တဏှာယ ဒုက္ခဟေတုဘာဝေါ အတ္ထိ ကုသလေဟိ ဝိနာ အကုသလေဟိ, ရူပါဝစရာဒီဟိ ဝိနာ ကာမာဝစရာဒီဟိ စ တဏှာယ ဒုက္ခနိမ္မတ္တကတ္တာ။ **တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္တာ**တိ ဒ္ဝိဝါပိ နိယမေန တစ္ဆော နိယျာနဘာဝေါ ဇေဿ၊ နု မိစ္ဆာမဂ္ဂဿ ဝိယ ဝိပရိတတာယ, လောကိယ-မဂ္ဂဿ ဝိယ ဝါ အနေကန္တိကတာယ အတစ္ဆော တိ တစ္ဆနိယျာနဘာဝေါ၊ မဂ္ဂေါ။ တဿ ဘာဝေါ တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္တံ၊ တသ္မာ **တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္တာ**။ သမ္ဘတ္ထ ဒ္ဝိဝါပိ နိယမေန တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ အာဟ "**ဣတိ တစ္ဆာဝိပလ္လာသာ**"တိအာဒိ။

သစ္စ-သဒ္ဒသ သမ္ဘဝန္တာနံ အတ္ထာနံ ဥဒ္ဒရဏံ, သမ္ဘဝန္တေ ဝါ အတ္ထေ ဝတ္ဘာ အဓိပ္ပေတတ္ထသ ဥဒ္ဒရဏံ **အတ္ထုဒ္ဓါရော**။ **ဝိရတိသစ္စေ**တိ မုသာဝါဒဝိရတိယံ။ နဟိ အညဝိရတိသု သစ္စ-သဒ္ဒေါ နိရုဠ္ဍောတိ။ "ဣဒမေဝ သစ္စံ၊ မောဃမညု"န္တိ ဂဟိတာ ပ၊ ဒ **ဒိဋ္ဌိသစ္စံ**။ "အမောသဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ၊ တဒရိယာ သစ္စတော ဝိဒူ"တိ[1] အမောသဓမ္မတ္ထာ နိဗ္ဗာနံ **ပရမတ္ထသစ္စံ** ဝုတ္တံ။ တသ္မ ပန တံသမ္ပယုတ္တသ္မ စ မဂ္ဂသ္မ ပဇာနနာ ပဋိဝေဓော အဝိတထာဝရဏန္တိ ဒ္ဒယမ္ပိ "ကေဠိ သစ္စံ နဒုတိယမတ္ထိ၊ ယသ္မိံ ပဇာ နော ဝိဝဒေ ပဇာန"န္တိ[2] ဣမိသ္မာ ဂါထာယ သစ္စန္တိ ဝုတ္တံ။

နေတံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ အာဂ၊ ဣဿ ယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ဧတေန ဇာတိအာဒိနံ ဒုက္ခအရိယသစ္စဘာဝေ အဝိပရိတတံ ဒဿေတိ၊ **အညံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ အာဂ၊ ဣဿ ယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ**တိ ဣမိနာ ဒုက္ခအရိယသစ္စ-ဘာဝဿ ဇာတိအာဒိသု နိယတတံ။ သစေပိ ကထဏ္ဍီ ကောစိ ဧဝံဝိဓော အာဂ၊ ဣဿ ယျ၊ ပညာပနေ ပန သဟမ္မေန ပညာပနေ အတ္ထနော ဝါဒဿ စ ပညာပနေ သမတ္ထော နတ္ထိတိ ဒဿေတုံ "**အဟမေတံ**။ပ။ **ပညာပေဿာမီတိ အာဂ၊ ဣဿ ယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဇာတိအာဒိနံ အနညထတာ အညဿ စ တထာဘူတဿ အဘာဝေါ ယေဝေတ္ထ ဌာနာဘာဝေါ။ သစေပိ ကောစိ အာဂ၊ ဣဿ ယျ၊ အာဂ၊ ဣတု၊ ဌာနံ ပန နတ္ထိတိ အယမေတ္ထ သုတ္တတ္ထော။ သေ နယော ဒုတိယသုတ္တေ ပိ။ တတ္ထ ပန သမ္ပတ္တိတာ ပဋိက္ခတာ **စ ပဌမတာ**၊ တံနိမိတ္တတာ **ဒုတိယတာ**၊ တဒုပသမတာ **တတိယတာ**၊ တံသမ္ပယုတ္တတာ **စတုတ္ထတာ**တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

နိဗ္ဗုတိကာမေန ပရိဇာနနာဒိဟိ အညံ ကိဠိ ကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ဓမ္ဓ-ဉာဏာဒိကိစ္စံ ဝါ ဣတော အညံ နတ္ထိ၊ ပရိညေယျာဒိနိ စ တေပ္ပရမာနေ ဝါတိ **စတ္တာရေ ဝုတ္တာနိ**။ တဏ္ဍာယ အာဒိနဝဒဿာဝိနံ ဝသေန "တဏ္ဍာဝတ္ထု-အာဒိနံ တေ ပရမတာယာ"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ အာလယေ ပဠုကာမဂုဏ-သင်္ခါတေ, သကလဝတ္ထုကာမသင်္ခါတေ, ဘဝတ္ထယသင်္ခါတေ ဝါ ဒုက္ခေ ဒေါသ-ဒဿာဝိနံ ဝသေန "အာလယာဒိနံ တေ ပရမတာယာ"တိ ဝုတ္တံ။

သဟေတုကေန ဒုက္ခေနာတိ ဧတေန ဒုက္ခဿ အမ္ဘောဇ္ဈန္ဒတာဒဿနေန အတိသံဝေဂဝတ္ထုတံ ဒဿေတိ။

---

[1] ခ-ခု ၁-၃၉ဖ-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။ [2] ခ-ခု ၁-၄၁ဖ၊ ခု ၇-၂၂ဖ-ပိဋ္ဌေသုပိ။

နပဋိဝေဓညာဏံ ဝိယ သကိဒေဝ ဗုဇ္ဈတိ၊ အထ ခေါ အနု အနု ဗုဇ္ဈနတော **အနုဗောဓော**၊ အနုသဝါကာရပရိဝိတက္ကဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္ဓာနက္ခန္ဓာ အနုဂတော ဝါ ဗောဓော **အနုဗောဓော**။ နဟိ သော ပစ္ဆာ ဗုဇ္ဈတိ၊ အနုသဝါဒိဝသေန ပနကပ္ပေတ္ဝာ ဂဏ္ဍာတိတိ။ **ကိစ္ဆတောတိ** ပရိဇာနနာဒိတော။ တံကိစ္ဆဂရဏေ နေဝ ဟိ တာနိ တသ ပါကဋာနိ။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ ဟိ သခ်ါရေဟိ ပတိလီယမာနမာနသသ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မဂ္ဂညာဏံ ဝိသခ်ါရံ ဒုက္ခနိသရဏံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ဒုက္ခံ ပရိဇ္ဈိန္ဒတိ၊ ဒုက္ခဂတ္ဆ တဏ္ဍံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓ္ဆ ဖုသတိ အာဒိစ္စော ဝိယ ပဘာယ၊ သမ္ဘာသက်ပ္ပါဒိဟိ သဟ ဥပ္ပန္နံ တံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ နစ သခ်ါရေ အမုဠ္ဆိတ္ဝာ ပဝတ္တမာနေန ဉာဏေန ဧတေ သဗ္ဗေ သဏ္ဌာ ကာတုံ နိမိတ္တပဝတ္တေဟိ အဝုဋ္ဌိတတ္တာ၊ တသ္မာ ဧတာနိ ကိစ္စာနိ ကရောန္တံ တံ ဉာဏံ ဒုက္ခာဒိနိ ဝိဘာဝေတိ တတ္ထ သမ္ဘောဟနိဝတ္တနေနာတိ **"စတ္တာရိဝိ သစ္စာနိ ပဿတီ"**တိ[1] ဝုတ္တံ။

ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတီတိ ကာလန္တရဒဿနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ စေ? နဲ, "ယော နု ခေါ အာဝုသော ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတီ"တိ-အာဒိနာ[2] ကေဒသိနော အညတ္တယဒဿိတာ ဝိစာရဏာယ တဿာ သာဓနတ္ထံ ဂဝံပတိတ္ထေရေန ဇ္ဈမသ သုတ္တသ အာဟရိတတ္တာ ပစ္ဆေကဒ္ဓ သစ္ဆေသု ဒိဿမာနေသု အညတ္တယဒဿနသ ယောဇိတတ္တာ။ အညထာ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယေ ပုရိမဒိဋ္ဌသ ပစ္ဆာ အဒဿနတော သမုဒယာဒိဒဿိနော ဒုက္ခာဒိဒဿနတာ နယောဇေတဗ္ဗာ သိယာတိ။ သုဒ္ဓသခ်ါရပုဗ္ဗမတ္တဒဿနတော **သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ** ပရိယုဋ္ဌာနံ နိဝါရေတိ။ "လောကသမုဒယံ ခေါ ဂစ္ဆာန ယထာ-ဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ယာ လောကေ နတ္ထိတာ၊ သာ နဟောတိ"တိ[3] ဝစနတော သမုဒယဒဿနံ ဟေတုဖလပ္ပဗန္ဓာဝိစ္ဆေဒဒဿနဝသေန **ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ** ပရိယုဋ္ဌာနံ နိဝတ္တေတိ။ "လောကနိရောဓံ ခေါ။ ပ။ ပဿတော ယာ လောကေ အတ္ထိတာ၊ သာ နဟောတိ"တိ[4] ဝစနတော နိရောဓဒဿနံ ဟေတုနိရောဓ ဖလနိရောဓဒဿနဝသေန **သဿတဒိဋ္ဌိ**ပရိယုဋ္ဌာနံ နိဝါရေတိ။ အတ္တကာရဿ ပစ္ဆက္ခဒဿနတော မဂ္ဂဒဿနေန "နတ္ထိ အတ္တကာရေ၊ နတ္ထိ ပရကာရေ၊ နတ္ထိ ပုရိသကာရေ"တိအာဒိကံ[5] **အကိရိယဒိဋ္ဌိ**ပရိယုဋ္ဌာနံ ပဇဟတိ။ "နတ္ထိ ဟေတု၊ နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ၊ အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ နတ္ထိ ဟေတု ။ပ။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ"တိအာဒိကာ[6] အဟေတုကဒိဋ္ဌိ စ ဇ္ဈ အကိရိယဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သာပိ ဟိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒဿနေန ပဟီယတိတိ။

၁-ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-သံ ၃-၃၈ ၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၁-၂၅၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-ဒီ ၁-၄၀-ဝိဋ္ဌေ။

ဒုက္ခဥ္စ ဣဒံ သမုဒယဖလသ ဒုက္ခသ အရ၀ါဒိဘာ၀ံ ပသ္သတီတိ **ဖလ ဝိပ္ပဋိပတ္တိ**ံ နိ၀တ္တေတိ။ "ဣသ္သရော လောကံ ၀ပတ္တေတိ နိ၀တ္တေတိ စာ"တိ **ဣသ္သရကာရဏံနော** ၀ဒန္တိ၊ ပဓာနတော အာဒိ ဘ၀တိ၊ တတ္ထေ၀ စ ပတိ-လိယတီတိ **ပဓာနကာရဏံနော**။ "ကာလ၀သေနေ၀ ပ၀တ္တတိ နိ၀တ္တတိ စာ"တိ **ကာလ၀ါဒိနော**။ "သဘာ၀ေနေ၀ သမ္ဘောတိ ဝိဘောတိ စာ"တိ **သဘာ၀-၀ါဒိနော**။ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန အဏုဟိ လောကော ပ၀တ္တတိ၊ သမ္ဘံ ပုဗ္ဗေကတ-ဟေတူတိ ဧ၀မာဒိ အ'ကာရဏပရိဂ္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ရာမုဒကာဒ္ဒါရ.ဒိနံ ဝိယ **အရူပလောကေ**, နိဂ္ဂ၊ဟာဒိနံ ဝိယ **လောကဥ္စ ပ၀ေ**ဒ္ဓါ**ပ**ေ**ါ**ကမောကျောတိ ဂဟဏံ။ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန ပဓာနသ အပ္ပ၀တ္တိ, ဂုဏ၀ိယုတ္တသ ဒုတ္ထနော သကတ္ထနိ အ၀ဋ္ဌာနံ, ဗြဟ္မုနာ သလောကတာ, ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာန၀ါဒါတိ ဧ၀မာ-ဒိဂ္ဂဟဏ္ဆ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣ၀ **ဂုဏ၀ိယုတ္တသ**တိ ဗုဒ္ဓိသုခဒုက္ခဇ္ဈာနဒေါသပယတ္ထ-ဓမ္မာဓမ္မသင်္ခါရေဟိ နိ၀ဟိ အတ္တဂုဏေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တသ္သ၀တ် ကဏာဒဘက္ခု-၀ါဒေါ[1]။ ဣန္ဒြိယတပ္ပနပုတ္တမုခဒဿနာဒီဟိ ဝိနာ အပ၀ဂ္ဂေါ နတ္ထိတိ ဂဟေတ္ဝာ တထာပ၀တ္တနံ **ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ**။

အ၂ဏ္ဍိကဗာဟိရေသု ဒ္ဝါဒသသု အာယတနေသု ကာမဘ၀ဝိဘ၀တဏှာ-၀သေန ဒ္ဝါဒသ တိကာ **ဆတ္တိံသ တဏှာ၀ိစရိတာနိ**။ **ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂေ** ၀ါ အာဂ၊ဘနယေန ကာလ၀ိဘာဂံ အနာမသိတ္ဝာ ဝုတ္တာနိ။ ဝိမံသ်ဒ္ဓိ၀ါဒါ-ဒယော ဗောဓိ၀ကၠိယာ ကိစ္စနာနတ္ထေန ဝုတ္တာ၊ အတ္ထတော ကေတ္တာ သမ္ဘာ၀ိဒ္ဓိမုခေန တတ္ထ အန္ကောဂ၀ော။ **တ၊ယော နေက္ခမ္မ၀ိတက္ကာ၀ယော**တိ လောကိယကုသလေ အလောဘမေတ္တာကရုဏာသမ္ပယောဂ၀သေန ဘိန္ဒ-မဂ္ဂကုသလေ လောဘဗျာပါဒ၀ိဟိံသာသမုဒ္ဓေ၀သေန တ၊ယောတိ ဧကော၀ိ ဝုတ္တော။ သေ နယော သမ္ဘာ၀ါစာ၀ိသု။ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာနံ ပန ဘာ၀ေ သမ္ဘာအာ'ဇီ၀သမ္ဘ၀တော တေန တေသံ သင်ဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘ၀န္တရေ၀ိ ဇီ၀ိတဟေတုပိ အရိယေ ဟိ အ၀ိဘိက္ကမနိယတ္တာ အရိယကန္တာနံ သမ္ဘာ၀ါစာ၀ိ-သီလာနံ ဂဟဏေန ယေန သဒ္ဓါ'ဟတ္ထေန တာနိ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ သော သဒ္ဓါ'ဟတ္ထော ဂဟိတောယေ၀ ဟောတိတိ တတော အနညာနိ သဒ္ဓိန္ဒြိယ-သဒ္ဓါ'ဗလာနိ တတ္ထ အန္ကောဂ၀ော ဟောန္တိ။ **တေသံ အတ္ထိတာ၊ယာ**တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယသဒ္ဓါ'ဗလဆန္ဒဒ္ဓိ၀ါဒါနံ အတ္ထိတာ၊ယ သီလသ အတ္ထိဘာ၀တော တိ၀ိ၀ေနေ၀ သီလေန တေ တ၊ယော၀ိ ဂဟိတာတိ တတ္ထ အန္ကောဂ၀ော။ **စိတ္တသမာ၊ဓိ**တိ စိတ္တိဒ္ဓိ၀ါဒံ ၀ဒတိ။ "စိတ္တံ ပညဉ္ဆ ဘာ၀ယ"န္တိ[2] ဟိ စိတ္တမုခေန

၁-ကဏာဒဘက္ခု၀ါ(?) ၂-သံ ၁-၁၃-၁၆၇-ဝိဇ္ဇသု။

သမာဓိ ဝုတ္တောတိ သမာဓိမုခေန စိတ္တမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။ စိတ္တိဋ္ဌပါဒ-ဘာဝနာယ ပန သမာဓိပိ အဓိမတ္တော ဟောတိတိ ဝိမံသိဋ္ဌပါဒါဒိဝစနံ ဝိယ စိတ္တိဋ္ဌပါဒဝစနံ အဝတ္ဝာ ဣဓ "**စိတ္တသမာဓိ**"တ် ဝုတ္တံ။ "ပိတိမနသ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ"တိ ဝစနတော သမာဓိဥပကာရာ ပိတိပဿဒ္ဓိယော၊ တသ္မာ သမာဓိဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ၊ ဥပေက္ခာ ပန သမာဓိဥပကာရကတော တံသဒိသကိစ္စတော စ၊ တသ္မာ သမ္မာသမာဓိဝသေန ဧတေသံ အန္တောဂဓတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဘာရော ဝိယ ဝိဿာတကတ္တာ။ **ဒုက္ခိကွမိဝ** ဗာဓကတ္တာ။ "နိဗ္ဗာနပရမံ သုခ"န္တိ သုခဘာဝတော **သုဘိကွမိဝ**။ အနိဋ္ဌဘာဝတော သာသဝ-ဘယတော စ ဒုက္ခံ **ဝေရိဝိသရုက္ခဘယဩရိမတိရုပမ်**။

တထဏ္ဌေနာတိ တထသဘာဝေန၊ ပရိညေယ္ယဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ ဧတေန အရိယသစ္စဒ္ဒယံ သိယာ ဒုက္ခံ, နု အရိယသစ္စံ၊ သိယာ အရိယသစ္စံ,နု ဒုက္ခန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ။ အရိယသစ္စ-သဒ္ဒပရာ ဟိ ဒုက္ခာ-ဒိသဒ္ဒါ ပရိညေယ္ယာဒိဘာဝံ ဝဒန္တိ။ တေနေဝ အရိယသစ္စ-သဒ္ဒါနုပေက္ခံ ဒုက္ခ-သဒ္ဒံ သန္ဓာယ မဂ္ဂသမ္ပ-ယုတ္တသာမညဖလမ္ပိနံ အာဒိပဒသင်္ဂဟော ဝုတ္တော၊ တဒပေက္ခံ သန္ဓာယ စတုတ္ထပဒသင်္ဂဟော။ သမုဒယာဒီသု အဝသေသကိလေသာဒယော သမု-ဒယော, နု အရိယသစ္စံ၊ သမ်ိရနိရောဓော နိရောဓသမာပတ္တိ စ နိရောဓော, နု အရိယသစ္စံ၊ အရိယမဂ္ဂတော အညာနိ မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂေါ, နု အရိယသစ္စန္တိ ဣမိနာ နယေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနိယမ္ပိ သန္ဓံ ဝေဒက-ရဟိတံ၊ ကေဝလံ ပန တသ္မိံ အတ္ထနော ပစ္စယေဟိ ပဝတ္တမာနေ ဒုက္ခံ ဝေဒေ-တီတိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဣတရေသုပိ။

ကိရိယာဝ ဝိဇ္ဇတီတိ သမုဒယမေဝ ဝဒတိ၊ တသ ဝါ ဒုက္ခပစ္စယဘာဝံ။ မဂ္ဂေါ အတ္ထိတိ ဝတ္တမ္ပေ "**မဂ္ဂမတ္ထိ**"တိ ဩကာရသ အဘာဝေါ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဂမကော**တိ ဂန္တာ။ သာသဝတာ အသုဘတာတိ ကတ္တာ နိရောဓမဂ္ဂါ **သုဘာ ဝေ**။ ဒုက္ခာဒိနံ ပရိယာယေန သမုဒယာဒိဘာဝေါ စ အတ္ထိ, နု ပန နိရောဓ-ဘာဝေါ၊ နိရောဓသ ဝါ ဒုက္ခာဒိဘာဝေါတိ နု အညမညသမ်ိတာတိ အာဟ "**နိရောဓသုညာနိ ဝါ**"တိအာဒိ။ **သမုဒယေ ဒုက္ခသာဘာဝတော**တိ ပေါနော-ဘ္ဘဝိကာယ တဏ္ဍာယ ပုနဗ္ဘဝသ အဘာဝတော။ ယထာ ဝါ ပကတိ ဝါဒိနံ ဝိကာရာဝိဘာဝတော ပုဗ္ဗေ ပဋ္ဌပ္ပလိနာ စ ပကတိဘာဝေနေဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ နု

၁-ဒီ ၁-၁၃၅၅၊ ဒီ ၃-၂၅ ၂၊ သံ ၃-၁၃၅၅၊ အံ ၁-၂၄၅၅၊ အံ ၃-၅၃၅-ဝိဋ္ဌေသု။
၂-မ ၂-၁၂၆-၁၂၇၊ ခု ၁-၄၃ ဝိဋ္ဌေသု။

ဧကံ သမုဒယသမ္မယုတ္တမ္ပိ ဒုက္ခံ သမုဒယဘာဝေန တိဋ္ဌတီတိ အာဟ **"သမုဒယေ ဒုက္ခသာဘာဝတော"**တိ။ ယထာ အဝိဘတ္တေဟိ ဝိကာရေဟိ မဟန္တာ ဝိသေသိဿိယဘူတဝိသေသေဟိ ပကတိဘာဝေနေဝ ဋ္ဌိတေဟိ ပကတိ သဂ္ဂာ ပကတိဝါဒိနံ၊ ဧကံ နိ ဖလေန သဂ္ဂေါ ဟေတူတိ အတ္ထော။ **ဒုက္ခ-သမုဒယာနံ နိရောဓမဂ္ဂါနဉ္စ အသမဝါယာတိ** ဧတံ ဝိဝရန္တော အာဟ **"နိ ဟေတုသမဝေတံ ဟေတုဖလ"**န္တိအာဒိ။ တတ္ထ ဣဓ တန္တုသု ပဋော, ကပါလေသု ဃဋော, ဗီရဏေသု ကဋော, ဒ္ဒိသု အဏူသု ဒ္ဒိအဏုကန္တိ-အာဒိနာ ဣဓ ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရဇနကော အဝိသုံ သိဒ္ဓါနံ သမ္ဗန္ဓော သမဝါယော၊ တေန သမဝါယေန ကာရဏေသု ဒ္ဒိသု အဏူသု ဒ္ဒိအဏုကံ ဖလံ သမ-ဝေတံ ဧကီဘူတမိဝ သမ္ဗန္ဓံ၊ တီသု အဏူသု တိအဏုကန္တိ ဧဝံ မဟာပထဝီ-မဟာဇလ.ကမဟာအဂ္ဂိမဟာဝါတကဋ္ဌန္ဓပရိယန္တံ ဖလံ အတ္ထနော ကာရဏေသု သမဝေတန္တိ သမဝါယဝါဒိနော ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ပန ဝဒန္တေဟိ အပရိမာဏေသု ကာရဏေသု မဟာပရိမာဏံ ဧကံ ဖလံ သမဝေတံ အတ္ထနော အန္တော-ဂဓေဟိ ကာရဏေဟိ သဂ္ဂံ အသုညန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝမိဓ သမ-ဝါယာဘာဝါ ဖလေ ဟေတု နတ္ထိတိ ဟေတုသုညံ ဖလန္တိ အတ္ထော။

ပဝတ္တိဘာဝတောတိ သံသာရဿ ပဝတ္တိဘာဝတော။ **စတုအာဟာရဘော-တော**တိ ဣမိနာ စတ္တာရော အာဟာရဘောဒေ တေဟိ ဘိန္နေ တပ္ပစ္စယဓမ္မဘေဒေ စ သင်္ဂဟိတာ။ **ရူပါဘိနန္ဒနာဒိဘေဒေါ** ရူပါဒိခန္ဓဝသေန, အာရမ္မဏဝသေန ဝါ။ ဥပါဒါနေဟိ ဥပါဒိယတီတိ ဥပါဒိ၊ ဥပါဒါနကဋ္ဌန္ဓပဉ္စကံ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ တံနိဿ-ရဏဘူတံ တဿ ရူပသမော တံသန္တိတိ ကတ္တာ တဿ ယာဝ ပဋ္ဌိမံ စိတ္တံ၊ တာဝ သေသတံ, တတော ပရဉ္စ အနဝသေသတံ ဥပါဒါယ **"သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန-ဝေတု အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဝေတ္ရ"**တိ ဒ္ဒေ ဝေါဟရိယတိတိ။ "သမ္ဘာဒ်ိ သမ္ဘာသက်ပ္ပေါ **ဒိပသ္ဿနာ**၊ ဣတရေ **သမထော**"တိ ဝဒန္တိ။ သီလမ္ပိ ဟိ သမထသ ဥပကာရကတ္တာ သမထဂ္ဂဟဏေန ဂယ္ဟတိတိ တေသံ အဓိပ္ပါယော။ အထ ဝါ ယာနဒ္ဒယဝသေန လဒ္ဓေါ မဂ္ဂေါ **သမထော ဒိပသ္ဿနာ**တိ အာဂမနဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သပ္ပဒေသတ္တာ**တိ သီလကဋ္ဌန္ဓာဒိနံ ဧကဒေသတ္တာတိ အတ္ထော။ သီလကဋ္ဌန္ဓာဒယော ဟိ သဗ္ဗလောကိယလောကုတ္တရသီလာဒိသင်္ခါတာ၊ အရိ-ယမဂ္ဂေါ လောကုတ္တရောယေဝါတိ တဒေကဒေသော ဟောတိ။

ဩနတသဟာယော ဒိယ ဝါယာမော ပဂ္ဂဟကိစ္စသာမညတော။ **အံသကူဋံ ဒတ္ဝာ ဒ္ဒိတသဟာယော ဒိယ သတိ** အပိလာပနဝသေန နိစ္စလဘာဝကရဏ-သာမညတော။ **သဇာတိတော**တိ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိဘေဒေသု သမာနာယ

သမာဓိဇာတိယာတိ အတ္ထော။ **ကိရိယတော**တိ သမာဓိအနုရူပကိရိယတော။ တတော ဧဝ ဟိ "စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ သမာဓိနိမိတ္တာ၊ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ သမာဓိပရိက္ခာရာ"တိ[1] သတိဝါယာမာနံ သမာဓိသ နိမိတ္ထ-ပရိက္ခာရဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ။

အာကောဠ္ဍေန ဝိယာတိ "အနိစ္စံ အနိစ္စ"န္တိအာဒိနာ ပညာသဒိသေန ကိစ္စေန သမန္တတော အာကောဠ္ဍေန ဝိယ "အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေနာ"တိအာဒိနာ **ပရိဝတ္တေန ဝိယ** စ အာဒါယ ဥဟိတ္တာ ဒိန္နမေဝ ပညာ ပဋ္ဌိဝဏ္ဏတိ။ ဒ္ဝိန္နံ သမာနကာလတ္ထေပိ ပစ္ဆယဘာဝေန သက်ပ္ပသ ပုရိမကာလသ ဝိယ နိဒ္ဒေသော ကတော။ **သဇာတိတော**တိ "ဒုက္ခေ ဉာဏ"န္တိ-အာဒိသု သမာနာယ ပညာဇာတိယာ။ **ကိရိယတော**တိ ဣတ္ထေ ပညာသဒိသကိစ္စံ ကိရိယာတိ ဝုတ္တံ၊ ပုဗ္ဗေ ပန သမာဓိဥပကာရကံ တဒနုရူပံ ကိစ္စန္တိ အယမေတ္ထ ဝိသေသော။ "သမ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယ္ယ"န္တိ[2] ဝစနတော စတ္တာရိပိ အဘိမုခံ ပစ္ဆက္ခတော ဉာတဗ္ဗာနိ, အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဝါ ဉာဏေန ဉာတဗ္ဗာနိတိ **အဘိညေ-ယ္ယာနိ**။

ဒုရဘိသမ္ဘဝတရန္တိ အဘိသမ္ဘဝိတုံ သာဓေတုံ အသက္ကုဏေယ္ယတရံ၊ သတ္တိ-ဝိဃာတေန ဒုရဘိဝမန္တိ အတ္ထော။ ဗာဓကပဘဝသန္တိနိယျာနလက္ခဏေ ဟိ ဝဝတ္ထာနံ **သလက္ခဏဝဝတ္ထာနံ**။ **ဒုရဝဝါဟတ္ထေန ဝန္ဒိရတ္ထာ**တိ ဩဠာရိကာ ဒုက္ခသမုဒယာ။ တိရစ္ဆာနဝတာနမ္ပိ ဟိ ဒုက္ခံ အာဟာရာဒိသု စ အဘိလာသော ပါကဋော၊ ပိဋ္ဌနာဒိအာယူဟနာဒိဝသေန ပန "ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဣဒမသ ကာရဏ"န္တိ ယာထာဝတော ဩဝါဟိတုံ အသက္ကုဏေယ္ယတ္ထာ **ဝန္ဒိရာ**၊ သဏ္ဌာသုခုမဓမ္မတ္ထာ နိရောဓမဂ္ဂါ သဘာဝတော ဧဝ ဝန္ဒိရတ္ထာ **ဒုရဝဝါဟာ**၊ တေနေဝ ဥပ္ပန္နေ မဂ္ဂေ နတ္ထိ နိရောဓမဂ္ဂါနံ ယာထာဝတော အနဝါ-ဟောတိ။ နိဗ္ဗာနမ္ပိ မဂ္ဂေန အဓိဂန္တဗ္ဗတ္ထာ တသ ဖလန္တိ အပဒိသတိတိ အာဟ "**ဖလာပဒေသတော**"တိ။ ဝုတ္တဉ္စိ "ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိ-သမ္ဘိဒါ"တိ[3]။ မဂ္ဂေါပိ နိရောဓသ သမ္ဘာဝကဘာဝတော ဟေတူတိ အပ-ဒိသတိတိ အာဟ "**ဟေတုအပဒေသတော**"တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "ဒုက္ခနိရောဓ-ဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ"တိ[4]။ **ဣတိ ဝိဇာနာ**တိ **ဣတိ-**သဒ္ဒေန ဝိဇာနနကာရဏဘူတေ နယေ။

ဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၁-၃၇၅-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-သံ ၂-၂၅၈-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-အဘိ ၂-၃၀၇-ဝိဒ္ဓေ။ ၄-အဘိ ၂-၃၀၇-ဝိဒ္ဓေ။

၁-ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ

ဇာတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၀။ **တတ္ထ ။ပ။ အယံ မာတိကာ**တိ နိဒ္ဒေသဝါရအာဒိမှိ ဝုတ္တေ ဇာတိအာဒိနိဒ္ဒေသေ တေသံ ဇာတိအာဒိနံ နိဒ္ဒေသဝသေန ဒုက္ခသ အရိယ-သစ္စသ ကထနတ္ထာယ, တေသု ဝါ ဇာတိအာဒိသု တေသဉ္စ ဒုက္ခဿ ဝေဒိတဗ္ဗေ ဇာတိအာဒိနံ နိဒ္ဒေသဝသေန ဒုက္ခသ အရိယသစ္စသ ကထ-နတ္ထာယ ဒုက္ခဒုက္ခန္တိအာဒိကာ ဒုက္ခမာတိကာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **တတ္ထ**ဘိ တသ္မိံ နိဒ္ဒေသဝါရေ။ "ဇာတိပိ ဒုက္ခာ။ပ။ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါ-နက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ"တိ အယံ ဒုက္ခသ အရိယသစ္စသ ကထနတ္ထာယ မာတိကာတိ ယထာဒဿိတသ ဇာတိအာဒိနိဒ္ဒေသသ မာတိကာဘာဝံ ဒီပေတိ။ တံ ဒီပေတ္တာ ပုန ယသ္မိံ ပဒဋ္ဌာနေ ဌတ္တာ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ကထေတဗ္ဗံ၊ တသ နိဋ္ဌါရဏတ္ထံ သမ္ဘ ဒုက္ခံ သင်္ခေပေန္တော အာဟ "**ဇ္ဇာ ဒုက္ခံ နာမ**"တိအာဒိ။

သဘာဝတောတိ ဒုက္ခဝေဒယိတသဘာဝတော။ **နာမတော**တိ တေနေဝ သဘာဝေန လဒ္ဓနာမတော။ တေန နာ အညေန ပရိယာယေန ဇ္ဇံ ဒုက္ခံ နာမ၊ အထ ခေါ ဒုက္ခတ္တာယေဝါတိ သဘာဝေန နာမံ ဝိသေသေတိ။ အထ ဝါ **နာမတော**တိ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တတာယ လဒ္ဓနာမတော။ ယထာ အညေ ဥဒယဗ္ဗ-ယဝန္တော ဓမ္မာ နာ သဘာဝတော ဒုက္ခာ၊ နာ ဧဝံ ဇ္ဇံ၊ အထ ခေါ သဘာဝတော ဒုက္ခာ ဘူတမေဝေဒံ ဒုက္ခန္တိ ပုရိမေန ဒုက္ခ-သဒ္ဒေန ပစ္ဆိမံ ဝိသေသေတိ။ ဝိပရိဏာမဝန္တတာယ သုခံ အနိဋ္ဌမေဝ ဟောတီတိ ဒုက္ခံ နာမ ဇာတံ။ တေနေဝါဟ "**ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဟေတုတော**"တိ။ ကဏ္ဏသူလာဒိဟိ အဘိဘူတသ နိတ္ထုနနာဒိဟိ ဒုက္ခာဘိဘူတတာယ ဝိညာယမာနာယပိ ကိံ တဝ ရုဇ္ဇတီတိ ပုစ္ဆိတ္တာဝ ကဏ္ဏသူလာဒိဒုက္ခံ ဇာနိတဗ္ဗံ ဟောတီတိ **ပဋိစ္စဆန္ဒဒုက္ခတာ** တသ ဝုတ္တာ။ **ဥပဏ္ဏမသ ဧ ပါကဋဘာဝတော**တိ ကာရဏာဝသေန ဒုက္ခဝိသေ-သသ ပါကဋဘာဝံ ဒဿေတိ။

သဘာဝံ မုဉ္စိတ္တာ ပကာရန္တရေန ဒုက္ခန္တိ ဝုစ္စမာနံ **ပရိယာယဒုက္ခံ**။ ကတေ-တဗ္ဗဘာ ပဋိညာတံ ယထာ ကထေတဗ္ဗံ၊ တံပကာရဒဿနတ္ထံ "**အရိယသစ္စဉ္စ နာမေတ**"န္တိအာဒိမာဟ။ **သခ်ေပေါ** သာမညံ၊ သာမညဉ္စ ဝိသေသေ အန္တော-ကရိတ္တာ ပဝတ္တတိတိ တတ္ထ ဥဘယထာပိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝိတ္ထာရော ပန** ဝိသေ-သော ဇာတိအာဒိကော၊ ဝိသေသော စ ဝိသေသန္တရနိဝတ္တကောတိ ဇာတိအာ-ဒိသု ဇရာဒိနံ သခ်ေပနံ နာ သက္ကာ ကာတုန္တိ တတ္ထ ဝိတ္ထာရေနေဝ ကထေတဗ္ဗံ။

၁၉၁။ "အပရသ အပရသ"တိ ဒီပနံ **အပရတ္ထဒီပနံ**။ သာမိအတ္ထေပိ ဟိ အပရတ္ထ-သဒ္ဒေါ သိဒ္ဓတိတိ။ **တေသံ တေသ**န္တိ ဝါ သာမိဝသေန ဝုတ္တံ အတ္ထံ ဘုမ္မဝသေန ဝတ္တုကာမတာယ အာဟ **"အပရတ္ထဒီပန"**န္တိ၊ အပရသ္မိံ အပရသ္မိံ ဒီပနန္တိ အတ္ထော။ အပရသ အပရသ ဝါ ဇာတိသမ္ပါကသ အတ္ထသ ဒီပနံ **အပရတ္ထဒီပနံ**။ ပဋ္ဌဝတိဝသေန ဧကေကာယပိ ဂတိယာ ခတ္တိယာဒိဘုမ္မဒေဝါဒိဟတ္ထိအာဒိဇာတိဝသေန စာတိ **ဂတိဇာတိဝသေန**။

တိဏာကာရော **တိဏဇာတိ**၊ သော စ ဥပါဒါပညတ္တိတိ **"ပညတ္တိယ"**န္တိ အာဟ။ **တဒုပါဒါယာ**တိ တံ ပဌမံ ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ အယံ ဇာတိ၊ နာသ ကုတောစိ နိဂ္ဂမနံ ဥပါဒါယ။ ယသ္မာ စ ဧဝံ၊ တသ္မာ **သာဝသ ဇာတိ** ပဌမဝိညာဏသမ္ပါတာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ တဒုပါဒါယ သဇာတေ-ာတိ ဝုစ္စတိတိ **သာဝသ ဇာတိ** ပဌမဝိညာဏသမ္ပါတာတိ အတ္ထော။ ဝိညာဏမုခေန စ ပဋ္ဌပိ ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဟောန္တိတိ **"ပဋ္ဌိသန္ဓိယ"**န္တိ အာဟ။ အရိယဘာဝ-ကရဏတ္တာ **အရိယသီလ**န္တိ ပါတိမောက္ခသံဝရော ဝုစ္စတိ။ ဇာတိအာဒိနိပိ လက္ခဏာနိ ဓမ္မာနံ အာကာရဝိကာရာတိ ကတ္တာ သဟုပ္ပါဒကာ သဟဝိကာရ-ကာတိ ဝုတ္တာ။ **ဇာယနဋ္ဌေနာ**တိအာဒိ အာယတနဝသေန ယောနိဝသေန စ ဒ္ဝိဟိ ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ သမ္ဘသတ္တေ ပရိယာဒိယိတ္တာ ဇာတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ပုရိမနယေ ပန ဧကေကေနေ၀ ပဒေန သမ္ဘသတ္တေ ပရိယာဒိယိတ္ဌာ ဇာတိ ဒဿိတာတိ အယံ ဝိသေသော။ ကေစိ ပန "ပုရိမနယေ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော, ပစ္ဆိမနယေ ဘာ၀-နိဒ္ဒေသော ကတော"တိ ဝဒန္တိ၊ "တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ဇာတိ"တိ ပန ကတ္တုရိ သာမိနိဒ္ဒေသသ ကတတ္တာ ဥဘယတ္ထာပိ ဘာ၀နိဒ္ဒေသော၀ ယုတ္တော။ သမ္ဘုဏ္ဏာ ဇာတိ **သဇ္ဇာတိ**။ ပါကဋာ နိမ္မတ္တိ **အဘိနိမ္မတ္တိ**။ "တေသံ တေသံ သတ္တာနံ"။ပ။ အဘိနိမ္မတ္တိ"တိ သတ္တ၀သေန ပ၀တ္တတ္တာ **သမ္ဘုတိကထာ**။

ဘတ္တြ ဘတ္တြတိ ကေစတုဝေါကာရဘ၀ေသု ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံ, သေသေ ရူပဓာတုယံ ပဋိသန္ဓိကမ္မေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ပဋ္ဌန္နံ, ကာမဓာတုယံ ဝိကလာဝိကလိန္ဒြိယာနံ ဝသေန သတ္တန္နံ နဝန္နံ ဒသန္နံ ပုန ဒသန္နံ ကောဒသန္နဉ္စ အာယတနာနံ ဝသေန သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေဘ၀ပရိယာပန္နသ ခန္ဓသန္တာနသ ပဌမာ-ဘိနိမ္မတ္တိဘူတာ ပဋိသန္ဓိကမ္မန္ဓာတိ အာဟ"**ပဌမာဘိနိမ္မတ္တိလက္ခဏာ**"တိ။ တမေ၀ သန္တာနံ နိယုတေန် ဝိယ "ဟန္ဒ ဂဏ္ဍထ"တိ ပဋိစ္ဆာပေန် ဝိယ ပ၀တ္တတိတိ **နိယ္ယာတနရသာ**။ သန္တတိယာ ဧ၀ ဥမ္မုဇ္ဇနံ ဟုတ္ဝာ ဂယ္ဟတိတိ **ဥမ္မုဇ္ဇန-ပစ္စုပဋ္ဌာနာ**။ ဒုက္ခရာသိသ ဝိစိတ္တတာ ဒုက္ခဝိစိတ္တတာ, ဒုက္ခဝိသေသာ ဝါ တဒ၀ယ၀ါ။ တံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတိ ဖလတိတိ **ဒုက္ခဝိစိတ္တတာပစ္စုပဋ္ဌာနာ**။

ပရိယာယနိပ္ပရိယာယဒုက္ခေသု ယံ ဒုက္ခံ ဇာတိ ဟောတိ၊ တံ ဒုက္ခဘာဝေါ-ယေဝ တသ္မာ ဒုက္ခဿော။ ယဒိ အက္ခာနေန ပါပုဏိတဗ္ဗံ သိယာ၊ ဘဂဝါ အာစိက္ခေယ္ယ။ ဘဂဝတာပိ—

> "တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမော နု ခေါ မဟန္တတရော? ယော စာယံ မယာ ပရိတ္တော ပါဏိမတ္တော ပါသာဏော ဂဟိတော၊ ယော စ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတရာဇာတိ။ အပ္ပမ ။ပ။ ဂဟိတော၊ ဟိမဝန္တံ ပဗ္ဗတရာဇာနံ ဥပနိဓာယ သခ်ဗ္ဗိ နု ဥပေတိ၊ ကလဘာဂမ္ပိ နု ဥပေတိ၊ ဥပနိဓမ္ပိ နု ဥပေတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယံ သော ပုရိသော တီဟိ သတ္တိသတေဟိ ဟညမာနော တတောနိဒါနံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ တံ နေရယိကဿ ဒုက္ခဿ ဥပနိဓာယ သခ်ဗ္ဗိ ။ပ။ ဥပနိဓမ္ပိ နု ဥပေတိ"တိ[1]—

ဥပမာဝသေန ပကာသိတံ **အာပါယိကဒုက္ခံ**။ သုခုပ္ပတ္တိကာရဏာနိ သုစိနိ ဥပ္ပလာဒိနိတိ ကတ္တာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိနိဝါရဏေန ဇာတိယာ ဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝံ ဒဿေတိ **"အထ ခေါ"**တိအာဒိနာ။ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိကာရဏော နိဗ္ဗတ္တနေန **ဂဗ္ဘ**ပရိဟရဏူပက္ကမေန ဝိနာ မာတုကုစ္ဆိသမ္ဘဝမေဝ **ဒုက္ခံ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကံ** အညာနပေက္ခတ္တာ၊ ဥပက္ကမနိဗ္ဗတ္တံ ပန **ပရိဟရဏမူလကံ** ဩက္ကန္တိမတ္တာန-ပေက္ခတ္တာ။ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

အတ္တနော အဘိမုခံ ကမုနံ **အာဂမနံ**၊ ပရိတော သမ္ဗတောဘာဝေန ကမုနံ **ပရိဂမနံ**။ အဓော ဓုနနံ ဩဓုနနံ၊ တိရိယံ, သမ္ဗတော ဝါ ဓုနနံ **နိဓုနနံ**။ တဏ္ဍေတ္တာ ခါရပက္ခိပနံ **ခါရာပဋ္ဌိ**ဏ်။

သကလသရီရနှာပနံ **နှာပနံ**၊ ကေဒေသဓောဝနံ **ဓောဝနံ**၊ သူရိယာဘိ-မုခပဝတ္တနေန **အာတာပနံ**၊ ပဏ္ဍုဂ္ဂိတာပေန **ပရိတာပနံ** ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဗ္ဗောယေဝ ဝါ တာပေါ ဒ္ဌဗ္ဗော ဝုတ္တော။

ကုဟိ နု ပတိဋ္ဌ လဘေထ၊ ဇာတိယာ ဝိနာ နု တသ္မ ဒုက္ခဿ ပတိဋ္ဌာနံ အတ္ထိတိ အတ္ထော၊ ဇာတိယာ ဝါ ဝိနာ သော သတ္တော ကုဟိ နု ပတိဋ္ဌ, ကတ္ထ နု ပတိဋ္ဌေန္တော တံ ဒုက္ခံ လဘေထာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ တိရစ္ဆာနေသု ကထံ ဒုက္ခံ ဘဝေယ္ယ တတ္ထ တိရစ္ဆာနေသု ဇာတိ ဝိနာ။ **နု စ ဿ**တိ နု စေ အဿ။ နနု နေဝတ္ထိတိ သမ္ဗန္ဓော ကာတဗ္ဗော၊ နနု အာဟာတိ ဝါ။ **ယာ**ဇာတိ ယသ္မာ နေဝတ္ထိ၊ တသ္မာ အာဟာတိ အတ္ထော။

---

[1] မ ၃-၂၀၄-ပိဋ္ဌေ။

ဇရာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၂။ ဇိရဏမေဝ **ဇိရဏတာ**၊ ဇိရဏသ ဝါ အာကာရော **တာ**-သဒ္ဒေန ဝုတ္တော။

ယထာပုရေ အသလ္လက္ခေ္ခတိ ဂါရဝကရဏဥပဒ္ဒဝနာဒိနိ အသလ္လက္ခေ္ခ တံနိမိတ္တံ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

သတာဒီနန္တိ သတိသုတဝိရိယပညာဒိနံ ဝိပ္ပဝါသနိမိတ္တံ အတ္တနာ အပသာဒေ-တမ္ဘေဟိပိ အတ္တနော ပုတ္တဒါရေဟိ အပသာဒနိယတော။ အဝသဝတ္တဂ်ပစ္စဂ်-တာယ သုစိအသုစိအာဒိဝိစာရဏဝိရဟေန စ ဗာလကုမာရက.ကာလေ ဝိယ ဇိဏ္ဏကာလော ဟောတီတိ အာဟ "**ဘိယ္ယော ဗာလတ္တပ္ပတ္တိယာ**"တိ။

မရဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၃။ "ကာလသ အန္တကသ ကိရိယာ"တိ ယာ လောကေ ဝုစ္စတိ၊ သာ စုတိ၊ မရဏန္တိ အတ္ထော။ စဝနကာလောယေဝ ဝါ အနတိက္ကမနီယတ္တာ ဝိသေသေန ကာလောတိ ဝုတ္တော၊ တသ ကိရိယာ စုတိကဒ္ဒနံ ဘေဒပ္ပတ္တိ-ယေဝ။ **မစ္စု မရဏ**န္တိ တ္ထောပိ သမာသံ အကတ္တာ ယော မစ္စု ဝုစ္စတိ ဘေဒေါ, ယဉ္စ မရဏံ ပါဏစာဂေါ၊ ဥဘံ ဝုစ္စတိ မရဏန္တိ ဝိသုံ သမ္ဘဒ္ဓော နဿ ယုဇ္ဇတိ။

ယသ ခန္ဓဘေဒသ ပဝတ္တတ္တာ "တိသော မတော၊ ဖုသော မတော"တိ ဝေါဟာရော ဟောတိ၊ သော ခန္ဓပ္ပဗန္ဓသ အနုပစ္ဆိန္နတာယ "**သမ္မုတိ-မရဏ**"န္တိ ဝုတ္တော၊ ပဗန္ဓသမုစ္ဆေဒေါ စ "**သမုစ္ဆေဒမရဏ**"န္တိ။ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခန္တိ ဥမသ္မိ ပနတ္ထေ ဒုက္ခသစ္စကထာ ဝဋ္ဋကထာတိ ကတ္တာ "**သမ္မုတိမရဏံ အဓိပ္ပေတ**"န္တိ အာဟ။ **တသ္မေ နာမ**န္တိ တတ္ထာဝတော တဒေကဒေသ-ဘာဝတော စ မရဏ-သဒ္ဒဗဟုတ္တေ အသမ္ဘောဟတ္တံ ဝုတ္တံ။ **စုတိလက္ခဏ**န္တိ "စဝနတာ"တိ နိဒဿိတစဝနလက္ခဏမေဝ ဝဒတိ။ သမ္ဘတ္တိဘဝခန္ဓေဟိ ဝိယောဂေ-တိတိ **ဝိယောဂရသံ**၊ ဝိယောဂကိရိယာဘူတတာယ ဝါ "**ဝိယောဂရသ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ သတ္တသ ပုရိမဘဝတော ဝိပ္ပဝါသော ဟုတ္တာ ဥပဒ္ဒဝတိတိ **ဝိပ္ပဝါသ-ပစ္စုပဋ္ဌာနံ**။

မရဏန္တိကာတိ မရဏသ အာသန္နာ။ ယဒိ မရဏံ နဿ ဘဝိဿတိ၊ ယထာဝုတ္တံ ကာယိကံ စေတသိကဉ္စ ဒုက္ခံ နဿ ဘဝိဿတီတိ အာဟ "**ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထုဘာဝေနာ**"တိ။

ပါပကမ္မာဒိနိမိတ္တန္တိ ပါပကမ္မနိမိတ္တံ ပါပဂတိနိမိတ္တမ္ပိ အတ္ထော၊ ကမ္မမ္ပိ ဝါ ဣတ္ထေ "နိမိတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ ဥပပတ္တိနိမိတ္တဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနတော။ တဒုပဋ္ဌာနေပိ ဟိ "အကတံ ဝတ မေ ကလ္လာဏ"န္တိအာဒိနာ အနပ္ပကံ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ **ဘဒ္ဒဿာ**တိ ကလ္လာဏ ဟမ္မသ္သာတိ အတ္ထော။ **အဝိသေသတော**တိ "သဒ္ဒေသ"န္တိ ဧတေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သဒ္ဒေသ**န္တိ စ ယေသံ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေယေဝ သဒ္ဒေ ဂဟိတာ "**ဝိတုဒ္ဒမာနမမ္ပာန**"န္တိ ဝိသေသိတတ္တာ။ သန္ဓိနံ ဗန္ဓနာနိ သန္ဓိဗန္ဓနာနိ၊ တေသံ ဆေဒနေန နိဗ္ဗတ္တံ ဒုက္ခံ "**သန္ဓိဗန္ဓနစ္ဆေဒန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေါ ဝါ ကာရဏတ္ထော၊ သန္ဓိဗန္ဓနစ္ဆေဒနမူလကန္တိ အတ္ထော။

အနယဗျသနာပါဒနံ ဝိယာတိ အနယဗျသနာပတ္တိ ဝိယာတိ အတ္ထော။ ဝါဒ္ဒါဒိဟိ ကတေ ဟိ အနယဗျသနာပါဒနေ အန္ဓောဂဓော အနယဗျသနာပတ္တိ ဣတ္ထေ နိဒဿနန္တိ။

သောကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၄။ သုခကာရဏံ **ဟိတံ**၊ တဿ ဖလံ **သုခံ**။ ဥတိကဒ္ဒယော**ာ**တိ ဘောဂါ-ဒိဟိ ဥတိနံ ပရိဟာနိ မရဏန္တု။ **အယံ ပန ဝိသေသော**တိ ဘောဂဗျသနာဒိ-ပဒတ္ထဝိသေသံ ရောဂဗျသနာဒိသု သမာသဝိသေသဿ သန္ဓာယာဟ။ ဥတိ-ဘောဂါ ပညတ္တိမတ္တာ တဒ္ဓိနာသာဝါတိ ဣမိနာ အမိပ္ပါယေန အပရိနိပ္ဖန္နတံ သန္ဓာယ "**အနိပ္ဖန္နာနိ**"တိ အာဟ။ အပရိနိပ္ဖန္နတံယေဝ ဟိ သန္ဓာယ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[1] စ "ဒသ ရူပါနိ အနိပ္ဖန္နာနိ"တိ ဝုတ္တံ။ **ရူပကလာပဏ္ဏနာယ**[2]ပိ တာနိ "အပရိနိပ္ဖန္နာနိ"တိ ဝုတ္တာနိ။ **ခန္ဓဝိဘင်္ဂေ** စ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗဿ နိရောဓ-သမာပတ္တိအာဒိကဿ နိပ္ဖန္နတာ ဝုတ္တာတိ အသဘာဝမ္ပိ စ နိပ္ဖန္နတာ, နိဗ္ဗာနသ္သေဝ အနိပ္ဖန္နတာတိ။

ဓမ္မ-သဒ္ဒေါ ဟေတုအတ္ထောတိ အာဟ "**ဒုက္ခဿ ဥပ္ပတ္တိဟေတုနာ**"တိ။ **ဗျာမန္တိ** ဒဏ္ဍံ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တလက္ခဏာဒိကာ ဒေါမနဿဝေဒနာ သောကောတိ တဿ ပုန လက္ခဏာဒယော နဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ၊ တထာပိ ဒေါမနဿဝိသေသတ္တာ သောက-ဿ စ ဝိသိဋ္ဌာ လက္ခဏာဒယော ဝတ္တဗ္ဗာတိ "**ကိဉ္စာပိ**"တိအာဒိမာဟ။ ဝိသာရရဘိတံ အန္ဓော ဧဝ သက်စိတံ စိန္တနံ, သုက္ခနံ ဝါ **အန္ဓောနိဗ္ဗာနံ**။ **ပရိနိဗ္ဗာယနံ** ဒဟနံ။ ဥတိဗျသနာဒိအနုရူပံ သောစနံ **အနုသောစနံ**၊ တံ တံ ဝါ ဂုဏံ ဒေါသဿ အနုဂန္ဓာ သောစနံ တပ္ပနံ **အနုသောစနံ**။

---

[1] ဝိသုဒ္ဓိ ၂-ဂ၁-ပိဋ္ဌေ။ [2] အဘိ-ဋီ ၁-၃၇ဂ-ပိဋ္ဌေ။

ဇဝနက္ခဏေတိ မနောဒ္ဓါရဇဝနက္ခဏေ။ တထာ ဟိ တံ ဒဿေန္တော "**ဣဒေါ ကာ မေ**"တိအာဒိမာဟ။ ကာယဝိညာဏာဒိဝိထိယမ္ပိ ပန ဇဝနက္ခဏေ ဒေါမနဿသ္သ ပစ္စယော ဟောတိ ဧဝ။ တေနေဝ "**ဇဝနက္ခဏေ စာ**"တိ အာဟ။ အညထာ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခာနံ ကာယဝတ္ထုကမနောဒ္ဓါရပ္ပ-ဝတ္တာနမေव ပစ္စယောတိ ဂဏ္ဍေယျ တတ္ထ ဝိသေသေန ကာယိကစေတသိက-သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိတော။

တုဋ္ဌိတိ "တုဒတိ"ဟိ ဝတ္ထုမ္ဟေ ဗျတ္တယဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၅။ **အာဒေဝန္တိ ဘေနာတိ အာဒေဝေါ**တိ အာဒေဝန-သဒ္ဒံ ကတ္တာ အာယူဝိမောစနာဒိဝိကာရံ အာပဇ္ဇန္တာနံ တဒ္ဓိကာရာပတ္တိယာ သော သဒ္ဒေါ ကရဏဘာဝေန ဝုတ္တောတိ။ ဝိဟိပလာပါဒယော ဝိယ တုစ္ဆံ ဝစနံ **ပလာပေါ**။ ဂုဏဒေါသေ ကိတ္တေတိ ဗောဓေတိတိ **ဂုဏဒေါသကိတ္တနရသော** လာလပ္ပ-သဒ္ဒေါ။ အတ္ထာနတ္ထေ ဟိရိယိတမ္ဘဇနေ စ အဝိစာရေတ္တာ ပုဂ္ဂလဿ သမ္ဘမဘာဝေါ ဟုတ္တာ ပရိဒေဝန-သဒ္ဒေါ ဥပဒ္ဒဝေတိတိ "**သမ္ဘမပစ္စုပဋ္ဌာ-နော**"တိ ဝုတ္တော၊ သောကဝတ္ထုအဝိဃာတေန ဝါ သမ္ဘမော, နဉ္စ ဥတ္တာသ-သမ္ဘမော၊ သော စ ပရိဒေဝန-သဒ္ဒေန ပါကဋော ဟောတိတိ ပရိဒေဝေါ "**သမ္ဘမပစ္စုပဋ္ဌာနော**"တိ ဝုတ္တော။

သောကာဘိဘူတော ပရိဒေဝနနိမိတ္တံ မုဒ္ဓပေါထနာဒိနိ ကရောတိ၊ ပရိ-ဒေဝနနိမိတ္တမေဝ စ ဥာတိအဗ္ဘတ္ထင်မနာဒိနိ စိန္တေတိတိ ပရိဒေဝဿ ဒုက္ခ-ဒေါမနဿာနံ **ဝတ္ထုဘာဝေါ** ဝုတ္တော။

ဘိယ္ယောတိ ယေန ဝိနာ နဟောတိ၊ တတော ပရိဒေဝသမုဋ္ဌာပကဒေါ-မနဿတော, ပုမ္ဗေ ဝုတ္တဒုက္ခတော ဝါ ဘိယ္ယော၊ ကဏ္ဌောဋ္ဌတာလုအာဒိ-သောသဇတောပိ ဝါ ဘိယ္ယောတိ အညဉ္စ ကာယိကံ စေတသိကံ တံနိဒါနဒုက္ခံ သင်္ဂဏှာတိ။

ဒုက္ခဒေါမနဿနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၆-၇။ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ "**ဒုက္ခိတဿ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဧတေန ဒုက္ခေန အဘိဘူတတ္တာ နက္ခတ္တံ

ကိုင်ဆုံ နှ လဘာမိတိ ဗလဝဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဒုက္ခသ ဒေါမနဿ-ဝတ္ထုတာ ဟောတိ။

အတ္ထနော ပဝတ္တိကွဏ် သန္ဓာယ "**ဖိဋ္ဌေတိ**"တိ ဝုတ္တံ ကာယိကဒုက္ခံ၊ တဒုပနိဿယတော ဝါ။

အာဝဋ္ဋနဋ္ဌေတိ ပရိဝဋ္ဋနဋ္ဌေ။ **ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌေ**တိ ပဗ္ဗာရေ ခိတ္တတ္ထမ္ဘော ဝိယ လုဝနဋ္ဌေ[1]။ မူလစ္ဆိန္နရုက္ခော ဝိယ **ဆိန္နပပါတံ ပပတနဋ္ဌေ**၊ ပရိဒယ္ဟမာနစိတ္တော ပုရိမဒေါမနဿုပနိဿယဝသေန **စိန္တေနဋ္ဌေ**၊ ဝိဂတေ ဒေါမနဿေ တထာစိန္တနံ နတ္ထိတိ။

ဥပါယာသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ သမ္ဘိသယပ္ပဋိပတ္တိနိဝါရဏဝသေန သမန္တတော သီဒနံ **သံသီဒနံ**၊ ဥဒ္ဒေတုမ္ပိ အသက္ကုဏေယျတာကရဏဝသေန အတိဗလဝံ, ဝိရူပံ ဝါ သီဒနံ **ဝိသီဒနံ**။ အညံ ဝိသယံ အဂန္ဓာ ဥတိဗျသနာဒီသု ဝိရူပေါ အာသင်္ဂေါ တတ္ထေဝ အဝမန္ဓတာ **ဗျာသတ္တိ**။ နိတ္ထုနနကရဏတော **နိတ္ထုနနရသော**။ ဝိသီဒနံ **ဝိသာဒေါ**။

သယံ နှ ဒုက္ခော ဒေါသတ္တာ သခ်ါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နမ္ပိ ဇနရတ္တာ ဝါ။ ယေ ပန ဒေါမနဿမေဝ ဥပါယာသောတိ ဝဒေယျုံ၊ တေ "ဥပါယာသော တိဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ သမ္ဘယတ္တော၊ ဧကေန ခန္ဓေန ဧကေနာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္ဘယတ္တော"တိ[2] ဣမာယ ပါဠိယာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ။ ဝိသာဒပ္ပတ္တိယာ သုခဒုက္ခကာရဏံ အဂဏယိတ္တာ ဒုက္ခဋ္ဌာနာဒိနိ ကရောန္တာနံ ဥပါယာသော ကာယိကဒုက္ခသ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ ဝိသာဒနဝသေနေဝ ဥတိဝိနာသာဒိနိ စိန္တေန္တာနံ ဒေါမနဿသ။ အတ္ထနော ပဝတ္တိကွဏေယေဝ ဥပါယာသော ဒေါမနဿသမ္ဘယောဂတော စိတ္တံ ပရိဒဟတိ၊ အဝိပ္ပါရိကတာကရဏဝသေန ကာယံ ဝိသာဒေတိ၊ တဒုဘယကရဏေ-နေဝ တတော ပရံ တံနိမိတ္တံ ကာယိကံ စေတသိကဉ္စ အဓိမတ္တံ ဒုက္ခံ ဇနယတီတိ ဒုက္ခော ဝုတ္တော။

အပ္ပိယသမ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ နှ **အပ္ပိယဋ္ဌေ**တိ နှ ဂမိယဋ္ဌေ၊ နှ ပဝေသိယဋ္ဌေတိ အတ္ထော။ **အနတ္ထဋ္ဌေ** ဗျသနံ, ဒုက္ခံ ဝါ။ **အဟိတဋ္ဌေ** တသ ဟေတုံ။ ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ အတ္ထံ နှ

---

[1]-လုထဋ္ဌေ (?) [2]-အဘိ ၃-၄၆-ဝိဘ္ဘေ။

ကာမေန္တိ **အနုဋ္ဌကာမာ**တိအာဒိ အသမဋ္ဌသမာသောပိ ယောဇိတော။ "အသုရိယပဿာနိ မုခါနိ"တိအာဒိသု ဝိယ ဟိ ယေန သမာသော၊ နတ္ထိ ယာယံ ပဋိသေဓကော **အ**-ကာရောတိ။ ယသ္မိं ကိသ္မိဉ္စိ နိဿယေ ယောဂကွေ-မ-သဒ္ဒေါ နိရုဇ္ဈော ဒုက္ခယောဂတော ခေမတ္တာ။

သင်္ဂတိအာဒိသု သမ်ိရဝသေန ယံ လဇ္ဇတိ၊ တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ နဟိ သမ်ိ-ရာနံ ဌာနနိသဇ္ဇာဒယော ဘောဇနာဒိကိစ္စေသု ဝါ သဟကရဏံ ဝိဇ္ဇတိတိ ပစ္ဆိမဒ္ဒယံ တဒတ္ထဝသေန လဇ္ဇတိတိ နဲ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ။ **ယံ လဇ္ဇတိ**တိ ဝါ ယံ အတ္ထဇာတံ လဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ တေန ယထာ လဇ္ဇတိ သင်္ဂတိ-အာဒိသု အတ္ထော၊ တထာ ယောဇေတဗ္ဗော။ ပုဂ္ဂလသ္မ ဟိ သင်္ဂတိ ဂန္ဓာ သမ်ိရေဟိ သံယောဂေါ ဟောတိ၊ အာဂတေဟိ စ တေဟိ, ပုဂ္ဂလသ္မ စ အတ္ထနော ဌာနာဒိသု သမ်ိရေဟိ သဟဘာဝေါ ဟောတိ၊ သမ္ဘကိရိယာသု စ မိဿီဘာဝေါတိ။ **အနုဋ္ဌဘာဝေါ** ဥပဋ္ဌဝဘာဝေါ။

အနိဋ္ဌာနံ အာပါထဂမနမတ္တံ တံဂဟဏမတ္တဲ့ **အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ**၊ နပန ပထဝိဖဿာဒယော ဝိယ အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ နာမ ကော ဓမ္မော အတ္ထိတိ အာဟ **"သော အတ္ထတော ကော ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ"**တိ။ အနိဋ္ဌာနိ ကဏ္ဌကာဒိနိ အမိတ္တာ စ ဥသုအာဒိဟိ ဝိဇ္ဇနာဒိဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။

ဇ္ဇောတိ ဇ္ဇမသ္မိं လောကေ ဒုက္ခံ ဟောတိတိ ဝါ ဇ္ဇ ဇ္ဇမသ္မိं ဒုက္ခသစ္စ-နိဒ္ဒေသေ ဒုက္ခော ဝုတ္တောတိ ဝါ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဝိယဝိပ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၀။ **မိနန္တိ**တိ နာဋ္ဌယာဒိသု ဓည့် ဝိယ အန္တော ပကွိပန္တိ၊ နဲ ဗဟိ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ **အမာ**-သဒ္ဒေါ သဟဘာဝဒီပကော။ **ဥယန္တိ ဝါ** အဒ္ဓါတ္တိကာဇ္ဇစ္ဆေဝ။ ဥတိဗျသနာဒိကော ဟုတ္ဝာ ဥပဌာတိတိ **ဗျသနပစ္ဆု-ပဌာနော**။ သောကုပ္ပါဒနေနေဝ သရိရံ သောသေန္တိ၊ ကိသံ ကရောန္တိ၊ အကိသမ္ပိ နိရောဇတာကရဏေန မိလာပေန္တိ၊ တတော စ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ တဒုပ္ပါဒကတာ ဝုတ္တာ။

သောကသရသမ္ပိတာတိ ဇတေန စေတသိကဒုက္ခံ ဒသ္သေတိ၊ **ဝိတုဒ္ဒန္တိ**တိ ဇတေန ကာယိကံ ဒုက္ခံ။

ဇုန္ဆာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ ယသ္မိं ကာလေ ဇာတိယာ နိ အာဝန္တမ္ပိ၊ တံ ကာလံ ဂဟေတ္ဝာ အာဟ **"ပရိနိဗ္ဗုတေသု စ ဝိဇ္ဇမာနံ ဇာတိယာ အနာဂမန"**န္တိ။ **ယဒိ**တိ ယေနပိတိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ ယဒါပိ ပန **ယံ**-သဒ္ဒေါ "ဇုန္ဆ"န္တိ ဇေတံ အပေက္ခတိ၊ တဒါပိ အလာဘဝိသိဋ္ဌာ ဇုန္ဆာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ ယဒါ "နိ လာဘတီ"တိ ဇေတံ အပေက္ခတိ၊ တဒါ ဇုန္ဆာဝိသိဋ္ဌော အလာဘော ဝုတ္တော ဟောတိ။ သော ပနတ္ထတော အညော ဓမ္မော နတ္ထိ၊ တထာပိ အလဗ္ဘနေယျဇုန္ဆာဝ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ အပါပုဏိတမ္ပေသု ပဝတ္တတ္တာ ဧဝ **"အပ္ပတ္တိပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ"**တိ ဝုတ္တာ။ ယတ္ထ ဟိ သာ ဇုန္ဆာ ပဝတ္တာ၊ တံ ဝတ္ထုံ အပါပုဏန္တိ ဟုတ္ဝာ ဂယ္ဟတိတိ။

ဆိန္နဘိန္နဂဏ္ဍေနာတိ နိလ္လဇ္ဇေန ဓုတ္တဂဏ္ဍေန, ကပ္ပဋိကဂဏ္ဍေန ဝါ။

ဝိယာတမယန္တိ စိတ္တဝိယာတမယံ ဒေါမနဿံ စိတ္တဝိယာတတော ဧဝ ဥပ္ပန္နံ ဥဗ္ဗန္ဓနဇရာတိသာရာဒိကာယိကံ ဒုက္ခဉ္စ။ **ဇုန္ဆိတာလာဘန္တိ** အလဗ္ဘနေယျ-ဇုန္ဆမေဝ ဝဒတိ။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၂။ ဝိတ္ထိဏ္ဏသ ဒုက္ခသ ဇေ္ဇကန္တိ ဒသနံ ဒုက္ခသ သခ်ေပေါ၊ တံ ကာတုံ နိ သက္ကာ ဝိတ္ထာရသ အနန္တတ္တာ။ ဒုက္ခဝိတ္ထာရဂတံ ပန ဒေသနာဝိတ္ထာရံ ပဟာယ ယတ္ထ သမ္ဘော ဒုက္ခဝိတ္ထာရော သမော်ဝေနံ ဂဆ္ဆတိ၊ တတ္ထ ဒေသနာယ ဝဝတ္ထာနံ သခ်ေပေါ၊ တံ ကာတုံ သက္ကာ တာဒိသသ ဝတ္ထုနော သဗ္ဗာဝါ။

ဒေသံ ဇာနန္တော မဂ္ဂကွာယိကပုရိသော **ဒေသကော**။ ဘဂဝါပိ **ဒုက္ခသ ဒေသကော**။ **"ဒုက္ခန္တဒေသကေနာ"**တိ ဝါ ပါဋ္ဌော၊ ဒုက္ခန္တကွာယိကောတိ အတ္ထော။

ပါဝကာဒယော ယထာ ဇုန္ဓနာဒိနိ ဗာဓေန္တိ၊ ဧဝံ **ဗာဓယမာနာ**။ **မာရဏန္တိကဒုက္ခာဘိယာတေနာ**တိ ဇုမိနာ အတိပါကဋ္ဌေန ဇာတိဇရာ-ဒုက္ခဝိယာတဇသောကာဒယော ဒဿေတိ။ **တတော**တိ ပရိဒေဝတော ဥဒ္ဓံ။ ကဏ္ဌ သောသာဒိ သန္ဓိ ဗန္ဓဏ္ဍေ ဒနာဒိ ဇနက ဓာတုကွောဘ သမာယောဂတော **ကာယသ အာဗာဓနဒုက္ခံ ဒုက္ခံ**။ **ယေသု ကေသုစိ**တိ တိသသ ဝါ ဖုသသ ဝါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သမ္ဘဝိ စက္ခုရောဂါဒိဒုက္ခံ သမ္ဘသတ္တဂတံ ဧဝံပကာရ-မေဝါတိ သမ်ိဝိတ္တာ ဒဿေန္တောတိ အတ္ထော။

ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ ဥတ္တရပဒလောပံ ကတ္တာ "**ပုနဗ္ဘဝကရဏံ ပုနောဗ္ဘဝေါ**"တိ အာဟ။ "မနောသမ္ဘဝေါ"တိ ဣဒေ မနော ဝိယ စ ပုရိမပဒသ ဩကာရန္တတာ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။ အထ ဝါ သီလဋ္ဌေန ဇုက-သဒ္ဒေန ဂမိယတ္ထတ္တာ ကိရိယာဝါစကသ သဒ္ဒသ အဒဿနံ ဒဋ္ဌမ္ဘံ ယထာ "အပ္ပုပဘဏ္ဍနသီလော အာပ္ပုပိကော"တိ[1]။ "တမ္ဘတာ"ဇုတိ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသာ ဝိစိတ္တတ္တာ ဝါ တမ္ဘိတာနံ အဘိဓာန-လက္ခဏတ္တာ ဝါ "ပုနဗ္ဘဝံ ဒေတိ"တိအာဒိသု အတ္ထေသု ပေါနောဗ္ဘဝိက-သဒ္ဒသိဒ္ဓိ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။ တတ္ထ ကမ္မသဟဇာတာ ပုနဗ္ဘဝံ ဒေတိ၊ ကမ္မသဟာယဘူတာ တဒသဟဇာတာ ပုနဗ္ဘဝါယ သံဝတ္တတိ ဒုဝိဓာပိ ပုနပ္ပုနံ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ တေနေဝါဟ "**ပုနဗ္ဘဝဿ ဒါယိကာ**"တိအာဒိ။ **ပေါနောဗ္ဘဝိကာယေ-ဝါတိ နာမံ လဘတိ**တိ ပုနဗ္ဘဝံ ဒါယိကာပိ အဒါယိကာပိ ပုနဗ္ဘဝံ ဒေတိဧေဝ ပေါနောဗ္ဘဝိကာတိ သမာနဝိပါကာတိ နာမံ လဘတိ သမာနသဘာဝတ္တာ တဒါနုဘာဝတ္တာ စ။ ဧဝံ ဣဘရေသု ဒဋ္ဌမ္ဘံ။ တတ္ထ ဥပဓိမ္ဟि ယထာနိဗ္ဗတ္တေ အတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စနကမ္မံ ဧတိသာတိ **ဥပဓိဝေပက္ကာ**။ နန္ဒနဋ္ဌေန **နန္ဒီ**၊ ရဇ္ဇန-ဋ္ဌေန **ရာဂေါ**။ ယော စ နန္ဒိရာဂေါ, ယာ စ တဏှာ၊ ဥဘယမေတံ ဧကတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ တဏှာ "**နန္ဒိရာဂေန သဒ္ဓိံ အဘိတ္ထတော ဧကတ္ထံ ဂတာ**"တိ ဝုတ္တာ။ ရာဂသမ္ဘဋ္ဌေန "**ဥပ္ပဋ္ဌသာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ရူပါရူပဘဝရာဂေါ ဝိသုံ ဝတ္ထုတိတိ ကာမဘဝေ ဧဝ ဘဝပတ္ထနာဥပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ။

တတ္ထ တတ္ထ ဝိယရူပေ ပဋ္ဌမုပ္ပတ္တိဝသေန "**ဥပ္ပဇ္ဇတိ**"တိ ဝုတ္တာ၊ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တိဝသေန "**နိဝိသတိ**"တိ၊ ပရိယုဋ္ဌာနာနုသယဝသေန ဝါ ဥပ္ပတ္တိနိဝေသာ ယောဇေတမ္ဘာ။ **သမ္ပတ္တိယ**န္တိ မနုဿသောဘဂ္ဂေ ဒေဝတ္တေ စ။ **အတ္တနော စက္ခု**န္တိ သဝတ္ထုကံ စက္ခုမာဟ၊ သပသာဒံ ဝါ မံသပိဏ္ဍံ။ **ဝိပ္ပသန္နပဋ္ဌပသာဒ**န္တိ ပရိသုဒ္ဓနိလပိတလောဟိတကဏ္ဍြဒါတဝဏ္ဏပသာဒံ။ **ရဇတပနာဠိကံ ဝိယ** ဆိဒ္ဒံ အဗ္ဘန္တရေ ဩဒါတတ္တာ။ **ပါမင်္ဂသုတ္တံ ဝိယ** လမ္ဗကဏ္ဏမဗ္ဘံ။ တုဂ်ါ ဥစ္စာ ဒီဃာ နာသိကာ **တုဂ်နာသိကာ**၊ ဧဝံ **လဗ္ဘဝေါဟာရံ** အတ္တနော **ဃာနံ**။ "လဗ္ဘဝေါဟာရာ"တိ ဝါ ပါဋ္ဌော။ တတ္ထ သတိ တုဂ်ါ နာသိကာ ယေသံ၊ တေ **တုဂ်နာသိကာ**။ ဧဝံ **လဗ္ဘဝေါဟာရာ** သတ္တာ အတ္တနော ဃာနန္တိ ယောဇနာ ကာတမ္ဘာ။ **ဇိဗ္ဘံ**။**ပ**။ **မည္ဇန္တိ** ဝဏ္ဏာ သဏ္ဌာနတော ကိစ္စတော စ။ **မနံ**။**ပ**။ **ဥဒ္ဒာရံ မည္ဇန္တိ** အတိတာဒိအတ္ထဝိစိနနသမတ္ထံ။ **အတ္တနာ ပဋ္ဌိလဗ္ဘါနိ**တိ အဏ္ဍတ္ထ

---

[1] -အသ္ပုပဘဏ္ဍနသီလော အာသ္ပုဒိကောတိ (က) ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာယံ ဣန္ဒြိယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ ပဿိတဗ္ဗံ။

သရိရဂန္ဓာဒိနိ ဗဟိဋ္ဌါ စ ဝိလေပနဂန္ဓာဒိနိ။ **ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ**တိ ယဒါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဟောတိ၊ တဒါ ဣဒ္ဓေ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ သာမညေန ဂဟိတာ ဥပ္ပါဒကိရိ-ယာ လက္ခဏဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ ဝိသယဝိသိဋ္ဌာ လက္ခိတမ္ဘာဝေန။ နဟိ သာမညဝိသေသေဟိ နာနတ္တဝေါဟာရော နဟောတိတိ။ **ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ**တိ ဝါ အနိစ္စတော ဥပ္ပါဒေါ ဟေတုဘာဝေန ဝုတ္တော။ **ဥပ္ပဇ္ဇတိ**တိ နိစ္စတော ဖလ-ဘာဝေန "ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဟောတိ၊ ဣဒ္ဓေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ။ သော ဟိ တေန ဥပယောဇိတော ဝိယ ဟောတိ။

သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၄။ **အနုဟတေ**တိ အနုဒ္ဓတေ၊ အပ္ပဟီနေတိ အတ္ထော။

သီဟော ဝေဓကေ ပဋိပဇ္ဇတိ, နဥသုမှိ၊ သုဝါနော လေဌုမှိ ပဋိပဇ္ဇတိ, နပဟာရကေ။ ခယဂမနဝသေန **ဝိရဇ္ဇတိ**၊ အပ္ပဝတ္တိဂမနဝသေန **နိရုဇ္ဈတိ**။ အနပေက္ခတာယ စဇနဝသေန ဟာနိဝသေန စ **စဇိယတိ**၊ ပုန ယထာ နပဝတ္တတိ၊ တထာ ဒူရခိပနဝသေန **ပဋိနိဿဇ္ဇိယတိ**၊ ဗန္ဓနဘူတာယ မောစန-ဝသေန **မုစ္စတိ**၊ အသံကိလေသဝသေန **နအလ္လိယတိ**။ အာယူဟနံ သမုဒယော၊ တပ္ပဋိပက္ခဝသေန **အနာယူဟနံ**။

အပညတ္တိဣတိ အပညာပနံ၊ "တိတ္ထအလာဗု အတ္ထိ"တိ ဝေါဟာရဘာဝံ ဝါ။ တိတ္ထအလာဗုဝလ္လိယာ အပ္ပဝတ္တိ ဣဒ္ဓေ ပုရိသော ဝိယ မဂ္ဂေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တသ္မ တသ္မာ အပ္ပဝတ္တိနိဒ္ဒစ္ဓတ္ထသ မူလဘူတံ ဝိယ မဂ္ဂသ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏသ တဏ္ဍာပဟာနံ။ တဒပ္ပဝတ္တိ ဝိယ တဏ္ဍာယ အပ္ပဝတ္တိဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုတိယူပမာယ ဒဏ္ဍိဏ္ဌါရံ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ၊ စောရဃာတကာ ဝိယ မဂ္ဂေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ပုရိမာ ဝါ ဥပမာ မဂ္ဂေန နိရုဇ္ဈဟိယ ဝိယရူပသာတရူပေသု နိရုဇ္ဈဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗတာဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ၊ ပစ္ဆိမာ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္ဘ နိရုဇ္ဈဟိယဝိ။

နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ **အညမဂ္ဂပဋိက္ခေပနတ္ထန္တိ** တိတ္ထိယေဟိ ကပ္ပိတသ မဂ္ဂသ ဒုက္ခ-နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဘာဝံ ပဋိက္ခေပေတုန္တိ အတ္ထော၊ အညသ ဝါ မဂ္ဂ-ဘာဝပဋိက္ခေပေါ **အညမဂ္ဂပဋိက္ခေပေါ**။ ပုဂ္ဂလသ အရိယဘာဝကရတ္တာ အရိယံ ကရောတီတိ **အရိယော**၊ အရိယဖလပဋိလာဘကရတ္တာ အရိယံ လဘာပေတိ ဇနေတီတိ **အရိယော**။ အတ္ထနော ကိစ္စဝသေန ဖလဝသေန စ အရိယနာမလာဘော ဧဝ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ အဿာတိ အညပဒတ္ထသမာသံ အကတ္တာ **"အဋ္ဌင်္ဂါနိ အဿ သန္တီတိ အဋ္ဌင်္ဂိကော"**တိ ပဒသိဒ္ဓိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

စတုရင်္ဂသမန္နာဂတာ ဝါစာ ဇနံ သင်္ဂဏှာတီတိ တဗ္ဗိပက္ခိရတိသဘာဝါ သမ္မာဝါစာ ဘေဒကရမိစ္ဆာဝါစာပဟာနေန ဇနေ သမ္မယုတ္တေ စ ပရိဂ္ဂဏှန-ကိစ္စဝတီ ဟောတိတ် **"ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ"**တိ ဝုတ္တာ။ယထာ စိဝရကမ္မာဒိကော ကမ္မန္တော ကေ ကာတမ္ဘံ သမုဋ္ဌာပေတိ နိပ္ဖါဒေတိ၊ တံတံကိရိယာနိပ္ဖါဒကော ဝါ စေတနာသမ်ိတော ကမ္မဒန္တာ ဟတ္ထပါဒစလနာဒိကံ ကိရိယံ သမုဋ္ဌာ-ပေတိ၊ ဧဝံ သာဝဇ္ဇကတ္တုကိရိယာသမုဋ္ဌာပကမိစ္ဆာကမ္မန္တပ္ပဟာနေန သမ္မာ-ကမ္မန္တော နိရဝဇ္ဇသမုဋ္ဌာပနကိစ္စဝါ ဟောတိ၊ သမ္မယုတ္တမ္မေ စ သမုဋ္ဌာ-ပေန္တော ဧဝ ပဝတ္တတီတိ **"သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော"**တိ ဝုတ္တော။ကာယဝါစာနံ ခန္ဓသန္တာနသ စ သံကိလေသဘူတမိစ္ဆာအာဇီဝပ္ပဟာနေန သမ္မာအာဇီဝေါ **"ဝေါဒါပနလက္ခဏော"**တိ ဝုတ္တော။

အတ္ထနော ပစ္စနီကကိလေသာ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာ အဝိဇ္ဇာဒယော။ **ပဿတီတိ** ပကာသေတီတိ အတ္ထော။ တေနေဝ ဟိ အင်္ဂေန တတ္ထ ပစ္စဝေက္ခဏာ ပဝတ္ထ-တီတိ။ **တထေဝါ**တိ အတ္ထနော ပစ္စနိကကိလေသေဟိ သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။

ကိစ္စတောတိ ပုဗ္ဗဘာဂေဟိ ဒုက္ခာဒိဉာဏေဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ ဇုဝ နိပ္ဖတ္တိ-တော၊ ဇုမသော ဝါ ဉာဏဿ ဒုက္ခာဒိပ္ပကာသနကိစ္စတော။ **တီဏိ နာမာနိ လဘတိ** ကာမသက်ပ္ပါဒိပ္ပဟာနကိစ္စနိပ္ဖတ္တိတော။ **သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂေ**[1] "ဝိရတိ-စေတနာ သမ္ဗေ သမ္မယုတ္တမ္မော စ သိက္ခာပဒါနိ"တိ ဝုတ္တာတိ တတ္ထ ပဓာနာနံ ဝိရတိစေတနာနံ ဝသေန **"ဝိရတိယောဝိ ဟောန္တိ စေတနာယောဝိ"**တိ အာဟ။ မုသာဝါဒါဒိဟိ ဝိရမဏကာလေ ဝါ ဝိရတိယော သုဘာသိတာဒိ-ဝါစာဘာသနာဒိကာလေ စ စေတနာယော ယောဇေတဗ္ဗာ၊ **မဂ္ဂက္ခဏေ**

---

[1] အဘိ ၂-၂၉၉-ဝိဗ္ဗေ။

ဝိရတိယောဝ စေတနာနှံ့ အမဂ္ဂင်္ဂါ ကေသ ဉာဏသ ဒုက္ခာဒိဉာဏတာ ဝိယ ကောယ ဝိရတိယာ မုသာဝါဒါဒိဝိရတိဘာဝေါ ဝိယ စ ကောယ စေတနာယ သမ္မာဝါစာဒိကိစ္စတ္တယသာဓနသဘာဝါဘာဝါ သမ္မာဝါစာဒိ-ဘာဝါသိဒ္ဓိတော, တံသိဒ္ဓိယဉ္စ အင်္ဂတ္တယတ္တာသိဒ္ဓိတော စ။

ပုဗ္ဗဘာဂေဝိ မဂ္ဂက္ခဏေဝိ သမ္မာသမာဓိ ဝေါတိ ယဒိပိ သမာဓိဥပကာရ-ကာနံ အဘိနိရောပနာနုမဇ္ဇနသမ္ပိယာယနမြ||ဟနသန္ဓာသုခါနံ ဝိတက္ကာဒီနံ ဝသေန စတူဟိ ဈာနေဟိ သမ္မာသမာဓိ ဝိဘတ္တော၊ တထာပိ ဝါယာမော ဝိယ အနုပ္ပန္နာကုသလာနုပ္ပါဒနာဒိစတုဝါယာမက်စ္စံ, သတိ ဝိယ စ အသုဘာ-သုခါနိစ္စာနတ္တေသု ကာယာဒီသု သုဘာဒိသညာပဟာနစတုသတိ်ကိစ္စံ, ဧကော သမာဓိ စတုက္ကဇ္ဈာနသမာဓိကိစ္စံ နာ သာဓေတိတိ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ ပဌမဇ္ဈာန-သမာဓိစိတ္တေ ဈာနသမာဓိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ ဧဝ မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ တထာ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိစိတ္တေ ဈာနသမာဓိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ ဧဝ မဂ္ဂက္ခဏေပိတိ အတ္ထော။

ဝစီဘေဒဿ ဥပကာရကော ဝိတက္ကော သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဝစီဘေဒနိဝတ္တန-ပဝတ္တနကရာယ သမ္မာဝါစာယပိ ဥပကာရကော ဧဝါတိ "**သွာယ**"နှင့်အာဒိ-မာဟ။ ဝစီဘေဒနိယာမိကာ **ဝါစာ** ကာယိကကိရိယာနိယာမကဿ သမ္မာ-ကမ္မန္တဿ **ဥပကာရိကာ။ ဣဒံ ဝိရိယန္တိ** စတုသမ္မပ္ပဓာနဝိရိယံ။ **ဂတိယော**တိ နိပ္ဖတ္တိယော, ကိစ္စာဒိသဘာဝေ ဝါ။ **သမ္ဘေသိတ္တာ**တိ ဥပဓာရေတ္တာ။

ပုရိမာနိ ဒွေ သစ္စာနိ ဥဂ္ဂဏှိတ္တာတိ သမ္ဘေဒေါ။ **ဣဒံ ကန္တိ**နှင့် နိရောဓမဂ္ဂေသု နိန္ဒာဘာဝံ ဒဿေတိ, နာ အဘိနန္ဒနံ၊ တန္နိန္ဒာဘာဝေါယေဝ စ တတ္ထ ကမ္မကရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကိစ္စတောဘိ ပရိညာဒိတော။ **အာရမ္မဏပဋိဝေဓော**တိ သစ္ဆိကိရိယာ-ပဋိဝေဓမာဟ။**သမ္ဘိပ္ပ ပဋိဝေဓော်ဏ် လောကုတ္တရန်** ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ဥဂ္ဂဟာဒိ-ပဋိဝေဓော စ ပဋိဝေဓောဝ၊ နာ စ သော လောကုတ္တရောတိ? နာ, ကေဝလေန ပဋိဝေဓ-သဒ္ဒေန ဥဂ္ဂဟာဒိပဋိဝေဓောနံ အဝစနီယတ္တာ၊ ပဋိဝေဓနိမိတ္တတ္တာ ဝါ ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေန ပဝတ္တံ ဒုက္ခာဒိသု ပုဗ္ဗဘာဂေ ဉာဏံ "ပဋိဝေဓော"တိ ဝုတ္တံ၊ နာ ပဋိဝေဓတ္တာ၊ ပဋိဝေဓဘူတမေဝ ပန ဉာဏံ သန္ဓာယာဟ "**သမ္ဘိပ္ပ ပဋိဝေဓော်ဏ် လောကုတ္တရ**"နှင့်။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဉာဏာနိပိ သဝနဉာဏေ ဧဝ အဝရောဓံ ဂစ္ဆန္တိတိ "**သဝနဝေရဏ်ဿ သမ္ဘသနဉာဏံ် လောကိယ**"နှင့် တိဝိဓမေဝ ဉာဏ-မာဟ။ ဥဂ္ဂဟာဒီဟိ သစ္စပရိဂ္ဂဏှနံ **ပရိဂ္ဂဟော**။

ပယောဂေါဘိ ကိရိယာ, ဝါယာမော ဝါ။ တသ မဟန္တတရသ ဣစ္ဆိတမ္ဘတံ ဒုက္ခရတရတ္ထ ဥပမာဟိ ဒသ္သေတိ "**ဘဝဂ္ဂဂဟဏတ္ထ**"န္တိ အာဒိနာ။

ပဒ္ဓဟတန္တိ ဘ္ဗေ ဂတမဂ္ဂေါ "ပဒ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယေန စုပါယေန ကာရဏေန ကာမဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော တသ ဂတမဂ္ဂေါတိ တသ ဃာတော **ပဒ္ဓဟတော**။ **ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ**တိ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ သန္ဓိဝိသေသယုတ္တံ ကတ္ဝာ၊ ဝမေတ္ဝာတိ အတ္ထော။

ပါဠိယံ ဝိဘတ္တေသ္ဝတိ ကတရပါဠိယံ? **ဓမ္မသင်္ဂဟေ** တာဝ အဋ္ဌ ကသိဏာနိ ဒသ အသုဘာ စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ စတ္တာရိ အာရုပ္ပါနိ ဝိဘတ္တာနိ၊ **အာဟာရေ**သု ဒသ အနုဿတိယော အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ စတုဓာတု-ဝဝတ္ထာနန္တိ ဣမာနိ စာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဘတ္တံ။ **ဣမေသု တီသု**တိ ကာမာဒီသု တီသု ဌာနေသု။

ဓိဋ္ဌာဝါစာသင်္ခါတာယာတိ ဘေန ကောယ စေတနာယ ပဟာတမ္ဘ-ဧကေတ္တံ ဒဿေတိ။ ဣမ အရိယသာဝကော သကလျာဏပုထုဇ္ဇနကော သေက္ခော။ **ကာယဒ္ဌါရဝိတိက္ကမာ**တိ အာဇီဝဟေတုကတော ပါဏာတိပါတာဒိတော ဝိသုံ ဝိသုံ ဝိရမဏံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

အယံ ပနသ္ဓာတိ မဂ္ဂဘာဝေန စတုဇ္ဇမ္ပိ ကေဠေန ဂဟေတ္ဝာ အသ္ဓ မဂ္ဂသ္ဓ အယံ ဗျာနဝသေန သမ္ဘသ္ဓိသသမ္ဘာသ္ဓိသကေစ္ဓသ္ဓိသတာ **ဝိသေ-သော**။ **ပါဒကစ္ဆာနနိယာမေန ဟောတိ**တိ ဣမ ပါဒကစ္ဆာနနိယာမံ ဓုရံ ကတ္ဝာ အာဟ၊ **အဋ္ဌသာလိနိယံ** ပန ဝိပဿနာနိယာမံ တတ္ထ သမ္ဘဝါဒါဝိရော-ဓတော၊ ဣမ ပန သမ္ဘသိတစ္ဆာနပုဂ္ဂလစ္ဆာသယဝါဒနိဝတ္ထနတော ပါဒကစ္ဆာန-နိယာမံ။ ဝိပဿနာနိယာမော ပန သာဓာရဏတ္ထာ ဣဓာပိ နိ ပဋိက္ခိတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အညေ စ ဝိစရိယဝါဒါ ဝက္ခမာနာ ဝိဘဇိတဗ္ဗာတိ ယထာဝုတ္တမေဝ တာဝ ပါဒကစ္ဆာနနိယာမံ ဝိဘဇန္တော အာဟ "**ပါဒကစ္ဆာနနိယာမေန တာဝါ**"တိ။

အာရုပ္ပေ စတုက္ကပဉ္စက။ **ပ**။ **ဝုတ္တံ** အဋ္ဌသာလိနိယန္တိ အမိပ္ပါယော။ နနု တတ္ထ "အာရုပ္ပေ တိကစတုက္ကစ္ဆာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ ဝုတ္တံ, နု "စတုက္ကပဉ္စကစ္ဆာန"န္တိ? သစ္စံ၊ ယေသု ပန သံသယော အတ္ထိ၊ တေသံ ဥပ္ပတ္တိဒဿနေန၊ တေနတ္ထတော စတုက္ကပဉ္စကစ္ဆာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတီတိ ဧဝမာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမုဒါယဋ္ဌ အပေက္ခိတ္ဝာ "**တဋ္ဌ လောကုတ္တရံ၊ နု လောကိယ**"န္တိ အာဟ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ ဟိ လောကိယံ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နု စတုက္ကံ ပဉ္စကဋ္ဌာတိ။

ဣတ္ထ ကထန္တိ ပါဒကဏ္ဍာနသ္မာ အဘာဝါ ကထံ ဒဋ္ဌမ္ဘန္တိ အတ္ထော။ **တံဗျာနိ-ကာဝ တသ္မာ တတ္ထ တယော မဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ** တဏ္ဍာနိကံ ပဌမဖလာဒိံ ပါဒကံ ကတ္တာ ဥပရိမဂ္ဂဘာဝနာယာတိ အဓိပ္ပါယော၊ တိကစတုက္ကဏ္ဍာနိကံ ပန မဂ္ဂဘာဝေတ္တာ တတ္ထုပ္ပန္နသ္မာ အရူပဏ္ဍာနံ တဏ္ဍာနိကံ ဖလဿ ပါဒကံ ကတ္တာ ဥပရိမဂ္ဂဘာဝနာယ အညဗျာနိကာပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဗျာနဂ်ါဒိနိယာမိကာ ပုဗ္ဗာဘိ-သင်္ခါရသမာပတ္တိ ပါဒကံ၊ နာ သမ္ပသိတမ္ဘာတိ ဖလသ္မိံ ပါဒကတာ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။

ဒုက္ခဉ္ဇာဏာဒီနံ ရူပါဒိဆဋ္ဌာရမ္မဏတ္တာ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒီနံ ကသိဏာဒိတံတံ-ကုသလာရမ္မဏာရမ္မဏတ္တာ သမ္ဘာဝါစာဒီနံ အင်္ဂါနံ တံတံဝိရမိတမ္ဘာဒိ-အာရမ္မဏတ္တာ "**ယထာနုရူပ**"န္တိ အာဟ။ **တဒနုရူပေါ**တိ အဝိပ္ပဋိသာရကရ-သိလံ ဝါယာမသ္မာ ဝိသေသပစ္စယောတိ သီလာနုရူပတာ ဝါယာမသ္မာ ဝုတ္တာ သမ္ပယုတ္တသ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တသ္မာ စ ဝစနတော "သီလဘူမိယံ ပတိဋ္ဌ-တသ်ာ"တိ အဝတ္တာ "**ပတိဋ္ဌမာနသ္မာ**"တိ ဝုတ္တံ။ **စေတသော အသမ္ဘော-သော**တိ "ဧကာရကျော"တိ ဣတ္ထေ ဝုတ္တေန သတာရကျေန စေတသော ရကျိတတာ။ တေနာဟ "**ဣတိ ။ပ။ သုဝိဟိတစိတ္တာရကျသ္မာ**"တိ။

အာသဝက္ခယဉ္ဇာဏသ္မ ဝိဇ္ဇာဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ အာသဝက္ခယသင်္ခါတေ မဂ္ဂေ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတေ ပညာက္ခန္ဓော **ဝိဇ္ဇာ**၊ သီလသ္မ စတုန္နဉ္စ ဗျာနာနံ စရဏဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဣတရေ ဒွေ ခန္ဓာ **စရဏံ**။ ယန္တိ ဧတေန နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တိတိ ယာနံ၊ ဝိပဿနာဝ ယာနံ **ဝိပဿနာယာနံ**။ သီလံ သမာ-ဓိသ္မ ဝိသေသပစ္စယော၊ သမာဓိ ဝိပဿနာယာတိ သမထသ္မ ဥပကာရတ္တာ သီလက္ခန္ဓော စ **သမထယာနေန** သင်္ဂဟိတော။ **ဝိပဿနာယာနေန** ကာမေသု အာဒီနဝံ ဝိဘာဝေန္တော သမထယာနေန နိရာမိသံ ဗျာနသုခံ အပရိစ္စဇန္တော အနုဒ္ဓယကုမ္မဋ္ဌ ဝိဝဇ္ဇေတိ။ ပညာ ဝိယ မောဟသ္မ, သီလသ္မာယော စ ဒေါသလောဘာနံ ဥဇုဝိပစ္စနိကာ အဒေါသာလောဘေဟိ သာဓေတမ္ဘတ္တာ။ သီလသ္မာဓိပညာယောဂတော **အာဒိမ္ဗြဟ္မစရိယောသာနကလ္ပာဏ်**။ သီလာ-ဒိနိ ဟိ သာသနသ္မ အာဒိမ္ဗြဟ္မစရိယောသာနန္တိ။ ယသ္မိံ ဌိတော မဂ္ဂဋ္ဌော ဖလဋ္ဌော စ အရိယော ဟောတိ၊ တံ မဂ္ဂဖလသင်္ခါတံ ခန္ဓတ္တယသင်္ဂဟိတံ သာသနံ **အရိယဘူမိ**။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၂၀၆-၂၁၄။ **အရိယသစ္စ**-သဒ္ဒေါ သမုဒယေ ဝတ္တမာနော ပရိညေယ္ယ-ဘာဝရဟိတေ ဧကန္တပဟာတဗ္ဗေ တဏှာသင်္ခါတေ သမုဒယေ ပဝတ္တတိ၊ နိ ပဟာတဗ္ဗပရိညေယ္ယေသု အဝသေသကိလေသာဝသေသာကုသလေသု အပ္ပဟာတဗ္ဗေသု စ သာသဝကုသလမူလာဝသေသသာသဝကုသလေသူတိ သပ္ပဒေသော တတ္ထ သမုဒယော ဟောတိ၊ ကေဝလံ သစ္စသဒ္ဒေ နိပ္ပဒေသောတိ အာဟ "**နိပ္ပဒေသတော သမုဒယံ ဒသ္သေတု**"န္တိ။ ဒုက္ခနိရောဓာ ပန အရိယ-သစ္စဒေသနာယံ ဓမ္မတော နိပ္ပဒေသာ ဧဝ။ နိ ဟိ တတော အညော ဓမ္မော အတ္ထိ၊ ယော သစ္စဒေသနာယံ ဒုက္ခံ နိရောဓောတိ စ ဝတ္တဗ္ဗော သိယာ၊ မဂ္ဂေါပိ အင္ဂါကပဋ္ဌာကဝါရေသု အပုဗ္ဗော နတ္ထိ၊ တသ္မာ သမုဒယမေဝ "နိပ္ပဒေသ-တော ဒသ္သေတု"န္တိ ဝဒတိ တသ္မ သမ္ဘတ္ထ တိသုပိ ဝါရေသု အပုဗ္ဗသ္ဒ ဒဿိတတ္ထာ။ အပုဗ္ဗသမုဒယဒဿနတ္ထာယ ဟိ သစ္စဒေသနာယံ "တတ္ထ ကတမော ဒုက္ခသမုဒယော? တဏှာ"တိ ဝစနံ ကေဝလာယ တဏှာယ သစ္စ-သဒ္ဒဿ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထန္တိ။ ဒေသနာဝသေန ပန တံ တံ သမုဒယံ ဌပေတ္တာ ဒုက္ခံ တသ္မ တသ္မ ပဟာနဝသေန နိရောဓော အင္ဂါကပဋ္ဌာကသမ္ဘလောကုတ္တရကုသလဝသေန မဂ္ဂေါ စ အရိယသစ္စဒေသနာယံ နိ ဝုတ္တောတိ ဒုက္ခာဒိနိ စ တတ္ထ သပ္ပဒေသာနိ ဒဿိတာနိ ဟောန္တိတိ တာနိ စ နိပ္ပဒေသာနိ ဒသ္သေတုံ သစ္စဒေသနာ ဝုတ္တာတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ပစ္စယသင်္ခါတ**န္တိ ကမ္မကိလေသ-ဝသေန ဇာတိအာဒိဒုက္ခဿ မူလဘူတန္တိ အတ္ထော။

နိရောဓသစ္စံ ။ပ။ ပဋ္ဌာဟာကာရေဟိ နိဗ္ဗိဒန္တိ အရိယသစ္စဒေသနတော သစ္စဒေသနာယ ဝိသေသံ ဒသ္သေတိ။ တတ္ထ "တိဏ္ဏန္နဉ္စ ကုသလမူလာနံ အဝသေသာနဉ္စ သာသဝကုသလာနံ ပဟာန"န္တိ ဣဒံ တေသံ ပစ္စယာနံ အဝိဇ္ဇာတဏှာဥပါဒါနာနံ ပဟာနဝသေန, အဝိဇ္ဇာဒိသု ဝါ ပဟီနေသု တေသံ အပ္ပဝတ္တိဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိ ဟိ ကုသလာ ပဟာတဗ္ဗာတိ။ **ပဟာန**န္တိ စ မဂ္ဂကိစ္စဝသေန တဒဓိဂမနိယံ နိရောဓံ ဒသ္သေတိ၊ နိရောဓသ္သေ ဝါ တဏှာဒိနံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေါ **ပဟာန**န္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယဒိပိ "ပုဗ္ဗေ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဧဝမဿာယံ အရိယော အင္ဂါကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာပါရိပူရိं ဂစ္ဆ-တိ"တိ[1] လောကုတ္တရမဂ္ဂကွဏ္ဏော အင္ဂါကမဂ္ဂပါရိပူရိယာ ဥပနိဿယဒဿနတ္ထံ

---

[1] မ ၃-၃၃၇-ဝိဗ္ဗေ။

ဇုဒံ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ "ပုဗ္ဗေ၀ ခေါ ပနာ"တိ **၀စနံ** ကာယကမ္မာဒိ-သုဒ္ဓိယာ ဒုရတရုပနိဿယတံ, စက္ခာဒီသု အသာရဇ္ဇနဿ အသံယုတ္တဿ အသမ္ဘုဏ္ဍဿ အာဒီနဝါနုပဿိနော ဝိဟရတော တာယေ၀ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ အာယတိ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓေသု အပစယံ ဂစ္ဆန္တေသု သမ္ဘသမ်ိရေ-သု ဝိ၀ဋ္ဋနဝသေန, ပေါနောဗ္ဘ၀ိကတဏှာယ ပဟီယမာနာယ ကိလေသဒုရိ-ဘာ၀ေန, ကာယိကစေတသိကဒရထသန္တာပပရိဋ္ဌာဟေသု ပဟီယမာနေသု ပဿဒ္ဓိကာယစိတ္တ၀သေန ကာယိကစေတသိကသုခေ ပဋိသံ၀েဒိယမာနေ "ယာ တထာဘူတဿ ဒိဋ္ဌိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ၀ိပဿနာကုဿလာ ပ၀တ္တာနံ ပဋ္ဌန်ံ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒီနံ အင်္ဂါနံ အာသန္နတရုပနိဿယတ္တာ ဒသေတိတိ အာသန္နတရုပနိဿယ၀သေန ပဋ္ဌိကံ မဂ္ဂံ သုခံ ဗုဇ္ဈနာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယ၀သေန ပဋ္ဌိကမဂ္ဂဒေသနာယ ပ၀တ္တတံ ဒိပေတိ။ တေနာဟ **"ပုဗ္ဗေ၀ ခေါ။ပ။ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိတိ ၀စနတော"**တိအာဒိ။ ဧ၀မိဒံ **၀စနတော**တိ နိဿက္ကဝစနံ ဒေသနုပါယ-ညာပကနိဒဿနံ ဟောတိ၊ **၀စနတော**တိ ၀ါ အတ္ထနော ၀စနာနုရူပံ ပဋ္ဌိကော၀ါ မဂ္ဂေါ ပဋိပဒါ ဧ၀ါတိ ဘဂဝတာ ဒေသိတောတိ အတ္ထော။ ကတ္ထာတိ? ဒေ၀ပုရေ၊ တသ္မာ တံ ဒေသိတနယံ ဒသေတုံ ပဋ္ဌိကဝါရောပိ နိဒ္ဒေ္ဒော ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ။ အထ ၀ါ "ပုဗ္ဗေ၀ ခေါ ပနဿာ"တိ ၀စနေနေ၀ အဇ္ဈာ-သယ၀ိသေသကာရဏနိဒဿကေန ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ၀သေန ပဋ္ဌိကော မဂ္ဂေါ ပဋိပဒါ ဧ၀ါတိ ဒေသိတော ဟောတိတိ အာဟ **"ပုဗ္ဗေ၀ ခေါ ပန။ပ။ ၀စနတော ပန။ပ။ ဒေသိတော"**တိ၊ တသ္မာ တံ သုတ္တန္တေ ဒေသိတနယံ ဒသေတုံ ပဋ္ဌိကဝါရောပိ နိဒ္ဒေ္ဒော ဘဂဝတာ ဒေ၀ပုရေတိ အတ္ထော။

ဗျာနေဟိ ဒေသနာပ၀ေသော, ဘာ၀နာပ၀ေသော ၀ါ **ဗျာနာဘိ-နိ၀ေသော**။ ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ စတုန်ံ စတုန်ံ နယသဟဿာနံ ဒဿနံ ဂဏနာသုခတ္ထန္တိ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန ပါဠိ ဌိတာ၊ တထာ ဧကေကိဿာ ပဋိပဒါယ သုညတာဒီသု စ ပဋ္ဌ ပဋ္ဌ ကောဋ္ဌာသေ ယောဇေတ္မာ ပါဠိဂမနံ ကတန္တိ ဝိညာယတိ။ တတ္ထ အဋ္ဌင်္ဂိကဝါရေ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီသု တသ္မိံ သမယေ သတ္တင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဟောတိတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ၊ သမ္ဘသင်္ဂါဟိကဝါရေ စ ယထာ ဝိဇ္ဇမာနခမ္ဘ၀သေနာတိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမပုဗ္ဗကဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ **ဝေ ပုရိမေသုဝိ ဒ္ဋ္ဌိသု**ကိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါနိဒ္ဒေသေ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကော မဂ္ဂေါ ဝုတ္တောဟု။ တဿ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ[1] "စတ္ဟိ သစ္စေဟိ ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေန ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏုပ္ပတ္တိ သန္ဓာယ ဣဒံ 'ဒုက္ခေ ဉာဏ'န္တိအာဒि ဝုတ္တံ၊ ပဋိဝေဓကွဏေ ပန ကေမေဝ ဉာဏံ ဟောတိ"တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ, တထာ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိနဉ္စ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကတာ ဒဿိတာ "အပိစ ဧသာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာကွဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောတိ၊ မဂ္ဂကွဏေ[2] ကေကွဏာ ကေဝရမ္မဏာ"တိအာဒိနာ စ၊ တိ? သစ္စမေတံ၊ ဧဝံ ပန အာဂမ်နဝသေန တတ္ထာပိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဒဿနာဒိမုခေန အရိယော၁ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဒဿိတော။ ဝေဠ္ဍ ကတ္ထာ "ပဋိဝေဓကွဏေ ပန ကေမေဝ ဉာဏံ ဟောတိ"တိ မဂ္ဂဉာဏသ ကေသော ဒုက္ခဉာဏာဒိဘာ, "မဂ္ဂကွဏေ ပန॥ပ॥ ကော၁ ကုသလသင်္ခေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ သမ္မာသင်္ခေါ နာမာ"တိအာဒိနာ မဂ္ဂ-သင်္ကပ္ပါဒိနံ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိတာ စ နိဒ္ဒါရိတာ၊ ပါဠိယဉ္စ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဥဒ္ဒိသိတ္ထာ တမေဝ နိဒ္ဒိသိတုံ "ဒုက္ခေ ဉာဏ"န္တိအာဒि ဝုတ္တံ။ တေန သုတ္တန္တဘာဇနီယေပိ ဒ္ဋ္ဌိနံ လောကိယတာ, ဒ္ဋ္ဌိနံ လောကုတ္တရတာ ဝုတ္တာ **"ဝေ ပုရိမေသုဝိ ဒ္ဋ္ဌိသု**တိ ဧတေနာတိ။

သစ္စဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-မဂ္ဂကာလေ (အဋ္ဌကထာယံ) အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၇-ဝိဋ္ဌေ။

၅-ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂ

၁-အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၂၁၉။ **စက္ခုဒွါရေ ဣန္ဒ္ဒံ ကာရေတိ**တိ စက္ခုဒွါရဘာဝေ တံဒွါရိကေဟိ အတ္တနော ဣန္ဒဘာဝံ ပရမ်သရဘာဝံ ကာရယတီတိ အတ္ထော။ တဋ္ဌိ တေ ရူပဂ္ဂဟဏေ အတ္တာနံ အနုဝတ္တေတိ၊ တေ စ တံ အနုဝတ္တန္တိတိ။ သေ နယော ဣတရေသုပိ။ ယေန တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော တံသမ္ပယုတ္တမ္ပိ ဝါ အညာတာ-ဝိနော ဟောန္တိ၊ သော အညာတာဝိဘာဝေါ ပရိနိဋ္ဌိတကိစ္စဇာနနံ။

ကတ္ထစိ ဒ္ဝေတိ "ဒ္ဝိန္နံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလီက-တတ္တာ ဒိဏ္ဏာသဝေါ ဘိက္ခု အညံ ဗ္ယာကရောတိ။ပ။ အရိယဿ စ ပညာယ အရိယဿ စ ဝိမုတ္တိယာ။ ယာ ဟိ သာ ဘိက္ခဝေ အရိယာ ပညာ၊ တဒဿ ပညိန္ဒြိယံ။ ယာ ဟိ သာ အရိယာ ဝိမုတ္တိ၊ တဒဿ သမာဓိန္ဒြိယ"န္တိ အာဒိသု ဒ္ဝေ, "တိဏ္ဏံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလီကတတ္တာ ဝိဏ္ဏော-လဘာရဒ္ဓါဇေန ဘိက္ခုနာ အညာ ဗ္ယာကတာ။ပ။ သတိန္ဒြိယဿ သမာ-ဓိန္ဒြိယဿ ပညိန္ဒြိယဿာ"တိ၂, "တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယံ အညာတာဝိန္ဒြိယ"န္တိ ၃, "တီဏိ-မာနိ။ပ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဇီဝိတိန္ဒြိယ"န္တိ ၄ စ ဝေမာဒိသု တီဏိ, "ပဋ္ဌမာနိ ဗြာဟ္မဏ ဣန္ဒြိယာနိ နာနာဝိသယာနိ။ပ။ စက္ခုန္ဒြိယံ။ပ။ ကာယိန္ဒြိယ"န္တိ ၅, "ပဋ္ဌိ။ပ။ ဘုဝိန္ဒြိယံ။ပ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ"န္တိ ၆, "ပဋ္ဌိ။ပ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။ ပညိန္ဒြိယ"န္တိ ၇ စ ဝေမာဒိသု ပဋ္ဌ။ တတ္ထ သုတ္တန္တေ ဒုကာဒိဝစနံ နိသေရကုပါယာဒိဘာဝတော ဒုကာဒိနံ။ သမ္ဘာနိ ပန ဣန္ဒြိယာနိ အာဘိညေယ္ယာနိ၊ အာဘိညေယ္ယမ္ပိ ဒေသနာ စ အာဘိဓမ္မောတိ ဣဓ သမ္ဘာနိ ကေတော ဝုတ္တာနိ။

ဒိဏ္ဏာသဝဿ ဘာဝဘူတော ဟုတ္ဝာ ဥပ္ပတ္တိတော **"ဒိဏ္ဏာသဝဿ ဥပ္ပတ္တိတော"**တိ ဝုတ္တံ။

လိင်္ဂေတိ ဂမေတိ ဥပေတိတိ လိင်္ဂံ၊ လိဂ်ယတိ ဝါ ဘေဒေါတိ လိင်္ဂံ၊ ကိံ လိင်္ဂေတိ၊ ကိဿ ဝါ လိဂ်ယတိတိ? ဣန္ဒံ, ဣန္ဒော ဝါ၊ ဣန္ဒဿ လိင်္ဂံ ဣန္ဒလိင်္ဂံ၊ ဣန္ဒလိင်္ဂဿ အတ္ထော တံသဘာဝေါ **ဣန္ဒလိင်္ဂ**ဿ၊ ဣန္ဒလိင်္ဂမေဝ

၁-သံ ၃-၁၉၅-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-သံ ၃-၁၉၃-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-သံ ၃-၁၈၀-ဝိဒ္ဓေ။
၄-သံ ၃-၁၂၉-ဝိဒ္ဓေ။ ၅-သံ ၃-၁၉၁-ဝိဒ္ဓေ။
၆-သံ ၃-၁၈၃-ဝိဒ္ဓေ။ ၇-သံ ၃-၁၂၇-၁၈၀-ဝိဒ္ဓေသု။

ဝါ ဣန္ဒြိယ-သဒ္ဒသဒ် အတ္ထော **ဣန္ဒလိင်္ဂေ**။ သဒ္ဒေတံ ဥပ္ပါဒိတန္တိ သိဒ္ဓံ၊ ဣန္ဒေန သိဒ္ဓံ **ဣန္ဒသိဒ္ဓံ**။ **ဇ**ဒ္ဓံ သေရိဘံ။ ကမ္မသင်္ခါတသ ဣန္ဒသ လိင်္ဂါနိ, တေန စ သိဒ္ဓာနိတိ ကမ္မဇာနေဝ ယောဇေတမ္ဗာနိ, နာ အညာနိ။ တေ စ ဒ္ဝေ အတ္ထာ ကမ္မေ ဧဝ ယောဇေတမ္ဗာ၊ ဣတရေ စ ဘဂဝတိ ဧဝါတိ "**ယထာ-ယောဂ**"န္တိ အာဟ။ **တေနာ**တိ ဘဂဝတော ကမ္မသ စ ဣန္ဒတ္တာ။ **တ္ထော**တိ ဧတေသု ဣန္ဒြိယေသု။ **ဥလ္လိခေ**န္တိ ပကာသေန္တိ ဖလသမ္ပတ္တိဝိပတ္တိဟိ ကာရဏ-သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိအဝဗောဓတော။ "သော တံ နိမိတ္တံ အာသေဝတိ"တိအာဒီသု[1] ဂေါစရကရဏမ္ပိ အာသေဝနာတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**ကာနိစိ ဂေါစရ-သေဝနာယာ**"တိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေသံ ဂေါစရိကာတမ္ဗတ္ထေပိ "ကာနိစိ"တိ ဝစနံ အဝိပသ္သိတမ္ဗာနံ ဗဟုလိမနသိကရဏေန အနာသေဝနိယတ္တာ။ ပစ္ဆိမဝေဒနာ-မတ္တမေဝ ဟိ တေသု ဟောတိတိ။ "တသ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော"တိ-အာဒီသု[2] ဘာဝနာ "အာသေဝနာ"တိ ဝုတ္တာတိ ဘာဝေတမ္ဗာနိ သဒ္ဓါဒိနိ သန္ဓာယာဟ "**ကာနိစိ ဘာဝနာသေဝနာယာ**"တိ။ **အာဓိပစ္စံ** ဣန္ဒြိယပစ္စယ-ဘာဝေါ၊ အသတိ စ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနံ အတ္ထနော ပစ္စယ-ဝသေန ပဝတ္တမာနေဟိ တံသဟိတသန္တာနေ အညာကာရေန အနုပ္ပဇ္ဇ-မာနေဟိ လိင်္ဂါဒိဟိ အနုဝတ္တနိယဘာဝေါ၊ ဣမသ္မိဉ္စေ ဣန္ဒန္တိ ပရမိသရိယံ ကရောန္တိစ္စေဝ ဣန္ဒြိယာနိ။ စက္ခာဒီသု ဒသိတေန နယေန အညေသဉ္စ တဒနု-ဝတ္တီသု အာဓိပစ္စံ ယထာရဟံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဟေဋ္ဌာတိ အဋ္ဌသာလိနိယံ[3]။ **အမောဟော ဧ**, နာ ဝိသုံ စတ္တာရော မ္ဗော၊ တသ္မာ အမောဟသ ပညိန္ဒြိယပဒေ ဝိဘာဝိတာနိ လက္ခဏာဒီနိ တေသဉ္စ ဝေဒိတမ္ဗာနိတိ အဓိပ္ပါယော။ **သေသာနိ** အဋ္ဌသာလိနိယံ လက္ခဏာဒီဟိ **သရူပေနေဝ အာဂတာနိ**။ နနု စ သုခိန္ဒြိယဒုက္ခိန္ဒြိယာနံ တတ္ထ လက္ခဏာဒီနိ နာ ဝုတ္တာနိတိ? ကိဉ္စာပိ နာ ဝုတ္တာနိ၊ သောမနဿဒေါမနဿိန္ဒြိယာနံ ပန ဝုတ္ထ-လက္ခဏာဒိဝသေန ဝိညေယ္ယတော ဧတေသမ္ပိ ဝုတ္တာနေဝ ဟောန္တိ။ ကထံ? ဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာနုဘဝနလက္ခဏံ သုခိန္ဒြိယံ၊ ဣဋ္ဌာကာရသမ္ဖောဋရသံ၊ ကာယိ-ကသာဒပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံ။ အနိဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာနုဘဝနလက္ခဏံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ အနိဋ္ဌာကာရသမ္ဖောဋရသံ၊ ကာယိကာဗာဓပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကာယိန္ဒြိယ-ပဒဋ္ဌာနန္တိ။ တ္ထေ စ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာကာရာနမေဝ အာရမ္မဏာနံ သမ္ဖောဋရသတာ ဝေဒိတမ္ဗာ၊ နာ ဝိပရီတေပိ ဣဋ္ဌာကာရေန အနိဋ္ဌာကာရေန စ သမ္ဖောဋ-ရသတာတိ။

---

[1] အံ ၃-၂၁၇-ဗိုင်္ဂေ။ [2] အံ ၁-၄၂၅-ဗိုင်္ဂေ၊ [3] အဘိ-ဋီ ၁-၃၄၉-ဗိုင်္ဂေ၊

သတ္တာနံ အရိယဘူမိပဋိလာဘော ဘဂဝတော ဒေသနာယ သာဓာရဏံ ပဓာနဉ္စ ပယောဇနန္တိ အာဟ **"အဋ္ဌင်္ဂိကမ္ပိ ပရိညာယာ"**တိအာဒိ။ အဋ္ဌကသာယံ ဣဘ္ဘိပုရိသိန္ဒြိယာနန္တရံ ဇီဝိတိန္ဒြိယဒေသနက္ကမော ဝုတ္တော၊ သော ဣန္ဒြိယယမကဒေသနာယ သမေတိ။ ဣဓ ပန ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေ မနိန္ဒြိယာနန္တရံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဝုတ္တံ၊ တံ ပုရိမပဋ္ဌာနံ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂဟိရာနံ အနုပါလကတ္တေန တေသံ မဇ္ဈေ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဒိ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခံ။ ယာဝ စ ဒုဝိဓတ္တာဘာဝါနုပါလကသ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ ပဝတ္တိ၊ တာဝ ဒုက္ခဘူတာနံ ဘောသံ ဝေဒယိတာနံ အနိဝတ္တိတိ **ဥပနတ္ထံ**။ တေန စ စက္ခာဒီနံ ဒုက္ခာနုဗန္ဓတာယ ပရိညေယ္ယတံ ဥပေတိ။ **တတော အနန္တရံ ဘာဝေတဗ္ဗတ္တာ**ကိ ဘာဝနာမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ အညိန္ဒြိယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒဿနာနန္တရာ ဟိ ဘာဝနာတိ။

သတိပိ ပုရေဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗမေဝ ကိစ္စံ **"ကိစ္စ"**န္တိ အာဟ တဿ အနညသာဓာရဏတ္တာ ဣန္ဒြိယကထာယ စ ပဝတ္တတ္တာ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝေန မနိန္ဒြိယသ **ဝသဝတ္တာပနံ** ဟောတိ, နာညေသံ။ တံသမ္ပယုတ္တာနိပိ ဟိ ဣန္ဒြိယာနိ သာဓေတဗ္ဗဘူတာနေဝ အတ္တနော အတ္တနော ဣန္ဒြိယကိစ္စံ သာဓေန္တိ စေတသိကတ္တာတိ။ "သဗ္ဗတ္ထ စ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗ"န္တိ အယံ အဓိကာရော အနဝတ္တတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနုပ္ပါဒနေ အနုပတ္ထမ္ဘေ စ တပ္ပစ္စယာနံ တပ္ပဝတ္တနေ နိမိတ္တဘာဝေါ **အနုဝိဓာနံ**။ ဆာဒေတ္ဝာ ဖရိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ သုခဒုက္ခဝေဒနာ သဟဇာတေ အာဘိဘဝိတ္ဝာ သယမေဝ ပါကဋာ ဟောတိ၊ သဟဇာတာ စ တဗ္ဗသေန သုခဒုက္ခဘာဝပ္ပတ္တာ ဝိယာတိ အာဟ **"ယထာသကံ သြဋ္ဌာရိကာကာရာ-နုပါပနံ"**န္တိ။ အသန္တသ အပဏိတဿပိ အကုသလတဗ္ဗိပါကဒိသမ္ပ-ယုတ္တဿ မဇ္ဈတ္တာကာရာနုပါပနံ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ သမာနဇာတိယံ ဝါ သုခဒုက္ခေဟိ သန္တပဏီတာကာရာနုပါပနဉ္စ။ ပသန္နပဂ္ဂဟိတဥပဋ္ဌိတသမာ-ဟိတဒဿနာကာရာနုပါပနံ ယထာက္ကမံ သဒ္ဓါဒိနံ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဥဒ္ဓမ္ဘာ-ဂိယသံယောဇနာနိ ဂဟိတာနိ၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဿေဝ စ ဣန္ဒြိယဿ ကိစ္စံ ဒဿိတံ၊ တေနေဝ ဖလသမ္ပယုတ္တဿ တံတံသံယောဇနာနံယေဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ပဟာနကိစ္စတာ ဒဿိတာ ဟောတိတိ။ သဗ္ဗကတကိစ္စံ အညာတာဝိန္ဒြိယံ အညဿ ကာတဗ္ဗဿ အဘာဝါ အမတာဘိမုခမေဝ တဇ္ဇာဝပစ္စယော စ ဟောတိ၊ နိ ဣတရာနိ ဝိယ ကိစ္စန္တရပသုတဉ္စ။ တေနာဟ **"အမတာဘိမုခ-ဘာဝပစ္စယတာ စ"**တိ။

၂၂၀။ **ဝေ သန္ဓေ**ဒီဘိ သတိပိ သမ္ဘသင်္ခါဟကတ္တော ဝိရိယိန္ဒြိယပဒါဒိဟိ သင်္ခေတမ္ပာနိ ကုသလာကုသလဝိရိယာဒိနိ, စက္ခုန္ဒြိယပဒါဒိဟိ သင်္ခေ-တမ္ပာနိ ကာလပုဂ္ဂလပစ္စယာဒိဘေဒေန ဘိန္နာနိ စက္ခာဒိနိ သင်္ကန္တိမ္ပေ**သမ္ဘသင်္ခါဟကာနိ**၊ နယသာ ဘူမိယာ ယာနိ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ သင်္ခါဟ-ကတ္တာတိ အတ္ထော။ တေန စ အဝိသေသိတတ္တာ သမ္ဘေသံ သမ္ဘဘူမိကတ္တ-ဝဟဏပသင်္ခေ တံနိဝတ္တနေန သမ္ဘသင်္ခါဟကဝစနံ အဝိဇ္ဇမာနသ သင်္ခါဟ-ကတ္တဒီပကံ နဟောတိတိ ဒဿေတိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ

၂၂၃။ **ဣဒ အနာဘဋ္ဌန္တိ** ကေန္တာနာရမ္မဏတ္တေန ဘာသိတံ။ **"ရူပမိဿ-ကတ္တာ အနာရမ္မဏေသု ရူပဓမ္မေသု သင်္ဂဟိတ"**န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု မိဿကတ္တာ ဧဝ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ အနာရမ္မဏေသု အသင်္ဂဟိတံ။ နဟိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာတိ ဝုတ္တာတိ? သစ္စမေတံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယကေဒေသသ ပန အနာရမ္ဘ-ဏေသု ရူပဓမ္မေသု သင်္ဂဟိတတံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ၊ အရူပကောဋ္ဌာသေန ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိတာ အတ္ထိတိ သိယာပကွေ သင်္ဂဟိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အရူပကောဋ္ဌာသေန ပန ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိတာ, ရူပကောဋ္ဌာသေန စ နဝတ္တမ္ဗတာ အတ္ထိတိ မိဿကသ သမ္ပဒါယသေဝ ဝသေန သိယာပကွေ သင်္ဂဟိတံ, နကေဒေသဝသေနာတိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။ နဟိ အနာရမ္မဏံ ပရိတ္တာရမ္ဘ-ဏာဒိဘာဝေန နဝတ္တမ္ဗံ နဟောတိတိ။ "ရူပဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဋ္ဌ အနာရမ္မဏာ၊ သတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာ"တိအာဒိဝစနဋ္ဌ အဝိဇ္ဇမာနာရမ္မဏာနာရမ္မဏေသု နဝတ္တမ္ဗေသု အနာရမ္မဏတ္တာ နဝတ္တမ္ဗတံ ဒဿေတိ၊ နသာရမ္မဏသ်ေ-ဝ နဝတ္တမ္ဗတံ၊ နဝတ္တမ္ဗသ ဝါ သာရမ္မဏတံ။ နဟိ နဝတ္တမ္ဗ-သဒ္ဒေါ သာရမ္မဏော နိရုဇ္ဇော။ ယဒိပိ သိယာ၊ "တိသ္သော စ ဝေဒနာ ရူပဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဋ္ဌ ဣမေ ဓမ္မာ နဝတ္တမ္ဗာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ"တိအာဒိ နဝုစ္စေယ္ယ၊ အထာပိ ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိသမ္ဘန္ဓော နဝတ္တမ္ဗ-သဒ္ဒေါ သာရမ္ဘ-ဏေသ္ဝေ ဝတ္တတိ၊ "ဒ္ဝေယတနာ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ"တိအာဒိ အဝတ္တာ "မနာယတနံ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ။ပ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ"န္တိပိ, "ဓမ္မာယတနံ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ။ပ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ"န္တိပိ, "သိယာ အနာရမ္မဏ"န္တိပိ ဝတ္တမ္ဗံ သိယာ။ နဟိ ပဋ္ဌာနကေ သာဝသေသာ ဒေသနာ

အတ္ထိတိ။ "အဋ္ဌန္နိယာ သိယာ အဏ္ဏတ္တာရမ္မဏာ"တိ ဣေ စ ဇိဝိတိန္ဒြိယသ အာကိဉ္စညာယတနကာလေ အရူပသ ရူပသ စ အနာရမ္မဏတ္တာ နဝတ္တမ္ဗတာ ဝေဒိတမ္ဗာ။

ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပဋိဗ္ဗသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဏနိယ

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၂၅။ "ကိုဝါဒိ ဘန္တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ? ဝိဘဇ္ဇဝါဒိ မဟာရာဇာ"တိ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန ဝုတ္တတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကာ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော။ တေ ဟိ ဝေနယိကာဒိဘာဝံ ဝိဘဇ္ဇ ဝဒန္တိ၊ စိဝရာဒိနံ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗ-ဘာဝံ ဝါ သဿတုစ္ဆေဒဝါဒေ ဝါ ဝိဘဇ္ဇ ဝဒန္တိ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိအာဒိနံ ဌပနီယာနံ ဌပနတော ရာဂါဒိကိဥယဿ သဿ-တဿ ရာဂါဒိကာယဒုစ္စရိတာဒိဥစ္ဆေဒဿ စ ဝစနတော၊ နိ ပန ဧကံသဗျာ-ကရဏီယာဒယော တယော ပဉ္ဍေ အပနေတ္တာ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယမေဝ ဝဒန္တိတိ။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနံ မဂ္ဂလံ သမ္ဘဟော **ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဂ္ဂလံ**၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော ဝါ ဘဂဝတော ပရိသာ **ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဂ္ဂလ**န္တိပိ ဝဒန္တိ။ အာစရိယေဟိ ဝုတ္ထ-အဝိပရိတတ္ထဒီပနေန တေ **အနုဇ္ဇာစိကဒ္ဓေန**။ "အဝိဇ္ဇာ ပုညာနေ္ဇာဘိသင်္ခါ-ရာနံ ဟေတုပစ္စယော ဟောတိ"တိအာဒိ ဝဒန္တော ကထာဝတ္ထုမှ ပဋိဋ္ဌိတ္တေ ပုဂ္ဂလဝါဒါဒိကေ စ ဝဒန္တော သကသမယံ ဝေါက္ကမတိ နာမ၊ တထာ **အဝေါက္ကမေန**။ ပရသမယံ ဒေါသာရောပနဗျာပါရဝိရဟေန **အနာယူ-ဟေန**။ "ဣဒမ္ပိ ယုတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗ"န္တိ ပရသမယံ အသမ္ပိဋ္ဌေန္တေနာတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။

"တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ တဒေဝိဒံ ဝိညာဏံ သန္ဓာဝတိ သံသရတိ အနညန္တိ"အာဒိ[1] ဝဒန္တော သုတ္တံ ပဋိမာဟတိ နာမ၊ တထာ **အပဋိမာဟေန**။ "တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ"တိ[2], "သုပိနန္တေ ကတော ဝိတိက္ကမော အာပတ္တိကရော ဟောတိ"တိ စ ဧဝမာဒိ ဝဒန္တော ဝိနယံ ပဋိလောမေတိ နာမ၊ တဒ္ဒီပရိယာယေန တံ **အနုလောမေန**။ ပဋိလောမေန္တော ဟိ ကမ္မန္တရံ ဘိန္ဒန္တော ဓမ္မတ္ထ ဝိလောမေတိ။ သုတ္တန္တေ ဝုတ္တေ စတ္တာရော **မဟာပဒေသေ**, အဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တေ သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒ-အတ္တနောမတိ**မဟာပဒေသေ** **ဩလောကေန္တေန**။ တံ ဩလောကနေန ဟိ

---

[1] ဒီ-ဋီ-၂ ၁-၄၅-ဝိဇ္ဇေ။ [2] မ ၁-၁၂၃-ဝိဇ္ဇေ။ [3] မ ၁-၁၈၂ ၊ ဒီ ၂-၁၇၇-၁၈၃-ဝိဇ္ဇေသု။

သုတ္တေ ဝိနယေ စ သင်္ဂီဇတိ နာတိဝေတိ။ **ဓမ္မနှင့်** ပဋ္ဌာနမူပ္ပါဒပါဠိ။ **အတ္ထနှင့်** တဒတ္ထံ။ ဟေတုဟေတုဖလာနိ ဣဓ နာမိပ္ပေတာနိ။ ''ဒုက္ခာဒီသု အညာဏံ အဝိဇ္ဇာ''တိ ဝုတ္တမတ္ထံ ပရိဝတ္တိတ္တာ ပုန "ပုဗ္ဗေ အညာဏ''နှင့်အာဒိဟိ **အပရေဟိပိ ပရိယာယေဟိ နိဒ္ဒိသဗ္ဗေန**။ "သမ်ိရာ ဣမိနာ ပရိယာယေန ဘဝေါတိ ဝုစ္စန်၊ တဏှာ ဣမိနာ ပရိယာယေန ဥပါဒါန''နှင့်အာဒိနာ **နိဒ္ဒိသဗ္ဗေနာ**တိ ဝဒန်။

သတ္ထောတိ သတ္ထသုညတာတိ ဝဒန်၊ သတ္ထသုညေသု ဝါ သမ်ိရေသု သတ္ထဝေါဟာရော။ **ပစ္စယာကာရမေဝ စာ**တိ ပစ္စယာကာရော **ဧ**ဝ စ၊ **မ**-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော။

တသ္မာတိ ဝုတ္တနယေန အတ္ထဝဏ္ဏနာယ ကာတမ္ဘတ္တာ ဒုက္ကရတ္တာ စ။

ပတိဋ္ဌ နာမိဂ္ဂ္ဂါမီတိ ယတ္ထ ဋ္ဌိတသ ဝဏ္ဏနာ သုကရာ ဟောတိ၊ တံ နယံ အတ္ထနောယေဝ ဉာဏမလေန နာမိဂ္ဂ္ဂါမီတိ အတ္ထော။ နိဿယံ ပန အာစိက္ခန္တော အာဟ **"သာသနံ ပနိဒ''**နှင့်အာဒိ။ ဣဓ **သာသန**နှင့် ပါဋိဓမ္မမာဟ, ပဋ္ဌာနမူပ္ပါဒမေဝ ဝါ။ သော ဟိ အနုလောမပဋ္ဌိလောမာဒိနာနာဒေသနာ-နယမဏ္ဍိတော အဗ္ဗောစ္ဆိန္နော အဇ္ဇာပိ ပဝတ္တတိတိ နိဿယော ဟောတိ။ တဒဋ္ဌကထာသမ်ိတော စ **ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ**တိ။

"တံ သုဏာထ သမာဟိတာ"တိ အာဒရဇနနေ ကိံ ပယောဇနန်နှင့် တံ ဒဿေန္တော အာဟ **"ဝုတ္တဥ္ဘေတ"**နှင့်အာဒိ။ **အဋ္ဌံ ကတ္တာ**တိ အတ္ထံ ကတ္တာ၊ ယထာ ဝါ နံ နဿတိ၊ ဧဝံ အဋ္ဌဂတံ ဝိယ ကရောန္တော အဋ္ဌံ ကတ္တာ။ ပုဗ္ဗကာလတော အပရကာလေ ဘဝံ **ပုဗ္ဗာပရိယံ**။ ပဌမာရမ္ဘာဒိတော ပဘုတိ ခဏေ ခဏေ ဉာဏဝိသေသံ ကိလေသက္ခယဝိသေသဉ္စ လဘတိတိ အတ္ထော။

ကမ္မဝိပါကကိလေသဝဋ္ဋာနံ မူလကာရဏတ္တာ အာဒိတော ဝုတ္တတ္တာ စ အဝိဇ္ဇာ ပဋ္ဌာနမူပ္ပါဒဿ မူလံ။ တတ္ထ ဝလ္လိယာ မူလေ ဒိဋ္ဌေ တတော ပဘုတိ ဝလ္လိယာ ဟရဏံ ဝိယ ပဋ္ဌာနမူပ္ပါဒဿ မူလေ ဒိဋ္ဌေ တတော ပဘုတိ ပဋ္ဌာ-နမူပ္ပါဒဒေသနာတိ ဥပမာသံသန္ဒနာ နဿ ကာတမ္ဘာ။ နဿ ဟိ ဘဂဝတော "ဣဒမေဝ ဒိဋ္ဌံ, ဣတရံ အဒိဋ္ဌ"နှင့် ဝိဘဇနိယံ အတ္ထိ သမ္ဘဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ။ မူလတော ပဘုတိ ပန ဝလ္လိယာ ဟရဏံ ဝိယ မူလတော ပဘုတိ ပဋ္ဌာနမူပ္ပါဒဒေသနာ ကတာတိ ဣဒမေတ္တ သာမညမမိပ္ပေတံ၊ ဗောဓနေယျဗ္ဗာသယဝသေန ဝါ ဗောဓေတမ္ဘဘာဝေန မူလာဒိဒဿနသာမညဉ္စ ယောဇေတမ္ဗံ။

တဿာတိ—

"သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ကုမာရော ဝုဋ္ဌိမန္တာယ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကမန္တာယ ပဗ္ဗဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတောပေ။ ရေဏိယေဟိ၊ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ပိယရူပေ ရူပေ သာရဇ္ဇတိ၊ အပိယရူပေ ရူပေ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ အနုပဋ္ဌိတကာယသတိ စ ဝိဟရတိ ပရိတ္တစေတ-သော။ သော တံ စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ယတ္ထသ တေ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သော ဧဝံ အနုရောဓဝိရောဓံ သမာပန္နော ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သော တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ"တိ[1]—

ဧဝံ ဝုတ္တသ။ ဧဝံ သောတဋ္ဌိရာဒိသုပိ။ **အဘိဝဒတော**တိ "အဟော သုခံ၊ အဟော သုခ"န္တိ ဝစီဘေဒကရပ္ပတ္တာယ ဗလဝတဏှာယ "အဟံ မမာ"တိ အဘိဝဒတော။ တတော ဗလဝတိယာ မောစေတုံ အသက္ကုဏေယျဘာဝေန **အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော**။ တတောပိ ဗလဝတိ ဥပါဒါနဘူတာ တဏှာ **နန္ဒီ**။ ဣတ္ထ စ အဘိနန္ဒနာဒိနာ တဏှာ ဝုတ္တာ၊ နန္ဒိဝစနေန တပ္ပစ္စယံ ဥပါဒါနံ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ နန္ဒိတာတဒဝိပ္ပယောဂတာဟိ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဘာဝေဟိ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "**ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ**"န္တိအာဒိကဿ တတ္ထေव **မဟာတဏှာ-သင်္ခယဝိမုတ္တိသုတ္တေ**[2] ဝုတ္တံ။

ဝိပါကဝဋ္ဋဘူတေ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဖဿာဒယော ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ဩဇံ သန္ဓာယ "**စက္ခာရော အာဟာရ တဏှာနိဒါနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဝဋ္ဋ-ပတ္ထမ္ဘကာ ပန ဣတရေပိ အာဟာရ တဏှာပဘဝေ တသ္မိံ အဝိဇ္ဇမာနေ နဝိဇ္ဇန္တိတိ "တဏှာနိဒါနာ"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋန္တိ။

တတော တတောတိ စတုဗ္ဗိဓသု ဒေသနာသု တတော တတော ဒေသနာတော။ **ဉာယပ္ပဋိပဒေ**ယ **သံဝတ္တတိ**တိ **ဉာယော**တိ မဂ္ဂေါ။ သောယေဝ ဝါ ပဋိပ္ပဿမုပ္ပါဒေါ "အရိယော စသ ဉာယော ပညာယ သုဒိဋ္ဌော ဟောတိ"တိ[3] ဝစနတော။ သယမေဝ ဟိ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ တထာ တထာ ပဋိဝိဇ္ဈိတမ္ဘတ္တာ တာယ တာယ ဒေသနာယ အတ္တနော ပဋိပဒေယ သံဝတ္တတိတိ။ သမန္ত-ဘဒ္ဒကတ္တံ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တိ စ စတုန္နမ္ပိ ဒေသနာနံ သမာနံ ကာရဏန္တိ

---

[1] မ ၁-၃၃-ဝိဒ္ဓေ။ [2] မ ၁-၃၂၈-ဝိဒ္ဓေ။ [3] သံ ၁-၂၉၃-ဝိဒ္ဓေ။

ဝိသေသကာရဏံ ဝတ္တုကာမော အာဟ **"ဝိသေသတော"**တိ။ **အသ**ဘဝဝတော ဒေသနာ၊ **အသ ဝါ** ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒသ ဒေသနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဝေါ** အဝိဇ္ဇာဒိကောဝ, ကာရဏန္တိ ဝါ ဂဟိတာနံ ပကတိအာဒီနံ အဝိဇ္ဇာဒီနဉ္စ အကာရဏတာ ကာရဏတာ စ။ တတ္ထ သမ္ဘူဇာ ကေစိ အကာရဏံ "ကာရဏ"န္တိ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကေစိ နိ ကိဉ္စိ ကာရဏံ ဗုဒ္ဓေန္တိ တေသံ ယထာသကေဟိ အနုရူပေဟိ ကာရဏေဟိ **သင်္ခါရာဒိပဝတ္တိသန္ဓဿနတ္ထံ** အနုလောမဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ ဣတရာသံ တဒတ္ထတာသမ္ဘဝေပိ နိ တာသံ တဒတ္ထမေဝ ပဝတ္တိ အတ္ထန္တရသဗ္ဘာဝတော။ အယံ ပန တဒတ္ထာ ဧဝါတိ ဧတိသာ တဒတ္ထတာ ဝုတ္တာ။ ပဝတ္တိအာဒီနဝပဋ္ဌိစ္စာဒိကာ အဝိဇ္ဇာ အာဒိ၊ တတော သင်္ခါရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တတော ဝိညာဏန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တိယာ **ဥပ္ပတ္တိက္ကမ-သန္ဓဿနတ္ထဉ္စ**။

အနုဝိလောကယတော ယော သမ္ဘောဓိတော ပုဗ္ဗဘာဂေ တံတံဖလပဋ္ဌိ-ဝေဓော ပဝတ္တော၊ တဒနုသာရေန တဒနုဂမေန ဇရာမရဏာဒိကဿ ဇာတိအာဒိကာရဏံ ယံ အဓိဂတံ၊ တဿ သန္ဓဿနတ္ထံ အသ ပဋ္ဌိလောမ-ဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ အနုဝိလောကယတော ပဋ္ဌိလောမဒေသနာ ပဝတ္တာတိ ဝါ သမ္ဗန္ဓော။ ဒေသေန္တောပိ ဟိ ဘဂဝါ ကိဉ္စာပန္နံ လောကံ အနုဝိလောကေတ္တာ **ပုဗ္ဗဘာဂ။ ပ ။ သန္ဓဿနတ္ထံ** ဒေသေတိတိ။ အာဟာရတဏ္ဍာဒယော ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါ၊ သင်္ခါရာဝိဇ္ဇာ အတီတဒ္ဓါတာ ဧတမိနာ အဓိပ္ပါယေနာဟ **"ယာဝ အတီတံ အဒ္ဓါနံ အတီဟရိတ္တာ"**တိ၊ အာဟာရာ ဝါ တဏ္ဍာယ ပဘာဝေတဗ္ဗာ အနာဂတော အဒ္ဓါ၊ တဏ္ဍာဒယော ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သင်္ခါရာဝိဇ္ဇာ အတီတောတိ။ ပစ္စက္ခံ ပန ဖလံ ဒဿေတ္တာ တံနိဒါနဒဿနဝသေန ဖလကာရဏပရမ္ပရယ ဒဿနံ ယုဇ္ဇတိတိ အာဟာရာ ပုရိမတဏ္ဍာယ ဥပ္ပါဒိတာ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ၊ တဏ္ဍာဒယော အတီတော၊ သင်္ခါရာဝိဇ္ဇာ တတောပိ အတီတတရော သံသာရဿ အနာဒိ-ဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တောတိ **ယာဝ အတီတံ အဒ္ဓါနံ** ယာဝ အတီတတရံ အဒ္ဓါနန္တိ အတ္ထော ယုတ္တော။

အာယတိ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိအာဟာရကာ ဝါ စတ္တာရော အာဟာရာ—

> "အာဟာရေတိတိ အဟံ နိ ဝဒါမိ၊ အာဟာရေတိတိ စာဟံ ဝဒေယျံ၊ တတြဿ ကလ္လော ပညော 'ကော နု ခေါ ဘန္တေ အာဟာရေတိ'တိ။ ဧဝံ စာဟံ နိ ဝဒါမိ၊ ဧဝံ ပန အဝဒန္တံ မံ ယော ဧဝံ ပုစ္ဆေယျ 'ကိဿ နု ခေါ ဘန္တေ ဝိညာဏာဟာရော'တိ။ သေ

ကလ္လော ပဠော၊ တတြ ကလ္လံ ဝေယျာကရဏံ၊ ဝိညာဏာဟာရော အာယတိ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ"တိ[1]—

ဝစနတော တံသမ္ပယုတ္တတ္တာ ဖဿစေတနာနံ တပ္ပဝတ္တိဟေတုတ္တာ စ ကမ္ဘိ-ကာရာဟာရသ။ တေန ဟိ ဥပတ္ထမ္ဘိတရူပကာယသ, တဿ ဣဒ္ဓိနိသ္သ ကမ္မဝိညာဏာယူဟနံ ဟောတိ။ ဘောဇနဋ္ဌ သဒ္ဓါဒိနံ ရာဂါဒိနဿ ဥပနိဿ-ယောတိ ဝုတ္တန္တိ။ တသ္မာ "တေ ကမ္မဝဋ္ဋသင်္ခါတာ အာဟာရာ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ"တိ ဣမသ္မိံ ပရိယာယေ ပုရိမောယေဝတ္ထော ယုတ္တော။ အတီတဒ္ဓုတော ပဘုတိ "ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိအာဒိနာ[2] အတီတေ တတော ပရဒ္ဓ ဟေတုဖလပဋိပါဋိံ ပစ္စက္ခာနံ အာဟာရာနံ နိဒါနဒဿနဝသေန အာရောဟိတ္တာ နိဝတ္တနေန ဝိနာ အဗုဇ္ဈနာနံ တံသန္ဒဿနတ္ထံ သာ. အယံ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ အတ္ထော။ **အနာဂတဒ္ဓုနော သန္ဒဿနတ္ထ**န္တိ အနာ-ဂတဒ္ဓုနော ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနာနံ အပဿနာနံ ပစ္စက္ခံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟေတုံ ဒဿေတ္တာ ဟေတုဖလပရမ္ပရာယ တသ သန္ဒဿနတ္ထန္တိ အတ္ထော။

မူလကာရဏသဒ္ဒံ အပေက္ခိတ္တာ "**နု အကာရဏ**"န္တိ နပုံသကနိဒ္ဒေသော ကတော။ အကာရဏံ ယဒိ သိယာ၊ သုတ္တံ ပဋိဗာဟိတံ သိယာတိ ဒဿေန္တော သုတ္တံ အာဟရတိ။ **ဝဋ္ဋကထာယ သီသဘာဝေါ** ဝဋ္ဋဟေတုနော ကမ္မဿပိ ဟေတုဘာဝေါ။ တတ္ထ ဘဝတဏ္ဍာယပိ ဟေတုဘူတာ အဝိဇ္ဇာ၊ တာယ ပဋိစ္စာဒိတာဒိနဝေ ဘဝေ တဏ္ဍာပ္ပတ္တိတောတိ အဝိဇ္ဇာ ဝိသေသေန သီသ-ဘူတာတိ "**မူလကာရဏ**"န္တိ ဝုတ္တာ။ ပုရိမာယ ကောဋ္ဌိယာ အပညာယမာနာယ ဥပ္ပါဒဝိရဟတော နိစ္စတံ ဂဏ္ဍောယျာတိ အာဟ "**ဝေဠ္ဗေတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ**"တိ-အာဒိ။ တေန ဣတော ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတာ နတ္ထိတိ အပညာယနတော ပုရိမကောဋ္ဌိအပညာယနံ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ။

အဝိဇ္ဇာတဏ္ဍာဟေတုက္ကမေန ဖလေသု ဝတ္တမ္ဘေသု "**သုဂတိဒုဂ္ဂတိ-ဂါမိနော**"တိ ဝစနံ သဒ္ဒလက္ခဏာဝိရောဓေနတ္ထံ။ ဒ္ဝေ ဟိ ပူဇိတသ ပုဗ္ဗ-နိပါတောတိ။ သဝရာ ကိရ မံသသ အဋ္ဌနာ အလဂ္ဂနတ္ထံ ပုနပ္ပုနံ တာပေတ္တာ ကောဋ္ဌေတ္တာ ဥဏ္ဏောဒကံ ပါယေတ္တာ ဝိရိတ္တံ သူနံ အဋ္ဌတော မုတ္တမံသံ ဂါဝိံ မာရေန္တိ။ တေနာဟ "**အဂ္ဂိသန္တာပိ**"စ္စာဒိ။ တတ္ထ ယထာ ဝဏ္ဏာ ဂါဝိ စ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတတာယ ယထာဝုတ္တံ ဥဏ္ဏောဒကပါနံ အာရဘတိ၊ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနော ယထာဝုတ္တံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မံ။ ယထာ ပန သာ ဥဏ္ဏောဒကပါနေ အာဒီနဝံ

---

[1] သံ ၁-၂၅၄-ဝိဗ္ဗေ။ [2] သံ ၁-၂၄၆-ဝိဗ္ဗေ။

ဒိသ္မာ တဏှာဝသေန သီတုဒကပါနံ အာရဘတိ၊ **ဝေ**မယံ အဝိဇ္ဇာယ မန္ဒတ္တာ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မေ အာဒီနဝံ ဒိသ္မာ တဏှာဝသေန သုဂတိဂါမိကမ္မံ အာရဘတိ။ ဒုက္ခေ ဟိ အဝိဇ္ဇံ တဏှာ အနုဝတ္တတိ၊ သုခေ တဏှံ အဝိဇ္ဇာတိ။

ဝေဒန္တိ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတတ္တာ တဏှာယ သံယုတ္တတ္တာ စ။ **အယံ ကာ**ယော**တိ** သဝိညာဏကကာယော ခန္ဓပဉ္စကံ၊ "သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ ဝစနတော ဖဿကာရဏဘူတံ ဝုစ္စတိတိ အာယတနဆက္ကံ ဝါ။ **သမုဒါ-ဂတော**တိ ဥပ္ပန္နော။ **ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူ**ပန္တိ ဗဟိဒ္ဓါ သဝိညာဏကကာယော ခန္ဓပဉ္စကံ, သဠာယတနာနိ ဝါ။ **ဇုဏ္ဏေ**တန္တိ ဇုတ္တံ တေံ။ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ စ ဒ္ဝါရာရမ္မဏာဘာဝေန ဝဝတ္ထိတာနိ ဒ္ဝယနာမာ-နိတိ အတ္ထော။ "**ဒ္ဝယံ ပဋိစ္စ ဖဿော**တိ အညတ္ထ စက္ခုရူပါဒိနိ ဒ္ဝယာနိ ပဋိစ္စ စက္ခုသမ္ဖဿာဒယော ဝုတ္တာ၊ ဇုဝ ပန အဏ္ဍတ္ထိကဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ။ မဟာဒ္ဝယံ နာမ ဟိရေတ"န္တိ[1] ဝုတ္တံ။ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော— အညတ္ထ "စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော"တိ-အာဒိနာ[2] "စက္ခု စေဝ ရူပါ စ ။ပ။ မနော စေဝ ဓမ္မာ စာ"တိ ဝုတ္တာနိ ဒ္ဝယာနိ ပဋိစ္စ စက္ခုသမ္ဖဿာဒယော ဝုတ္တာ၊ ဇုဝ ပန "အယ္ဘေဝ ကာယော"တိ စက္ခာဒိနိဿယေ သေသဓမ္မေ **စ**က္ခာဒိနိဿိတေ ဝေ ဂတ္တာ ဝုတ္တံ၊ စက္ခာဒि-ကာယံ ကေတ္တေန "အဏ္ဍတ္ထိကာယတန"န္တိ ဂဟေတ္တာ "ဗဟိဒ္ဓါ နာမရူပ"န္တိ ဝုတ္တံ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ ကေတ္တေနေဝ ဗာဟိရာယတနန္တိ တာနိ အဏ္ဍတ္ထိကဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ပဋိစ္စ ဖဿော ဝုတ္တော၊ တသ္မာ မဟာဒ္ဝယံ နာမေတန္တိ။ **ဝေ**ဒ္ဓ ကတ္တာ "အတ္တနော စ ပရဿ စ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဆဟာယတနေဟိ စာပိ အယမတ္ထော ဒီပေတဗ္ဗောဝါ"တိ[3] ဝုတ္တံ။ "အယံ ကာယော"တိ ဟိ ဝုတ္တာနိ သနိဿယာနိ စက္ခာဒိနိ အတ္တနော ပဉ္စက္ခန္ဓာ, "ဗဟိဒ္ဓါ နာမရူပ"န္တိ ဝုတ္တာနိ ရူပါဒိနိ ပရေသံ။ တထာ အယံ ကာယော အတ္တနောဝ အဏ္ဍတ္ထိကာနိ အာယ-တနာနိ, ဗဟိဒ္ဓါ နာမရူပံ ပရေသံ ဗာဟိရာနိတိ။ အညထာ အဏ္ဍတ္ထိကာယတန-မတ္တေ ဝေ "အယံ ကာယော"တိ ဝုတ္တေ နု အဏ္ဍတ္ထိကာယတနာနေဝ အတ္တနော ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဟောန္တိတိ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ ပဉ္စက္ခန္ဓေဟိ ဒီပနာ နု သမ္ဘဝေ-ယျာတိ။ **သဠေ**ဝါ**ယတနာ**နီတိ သဠေဝ သမ္ဘဝကာရဏာနိ၊ ယေဟိ ကာရဏ-ဘူတေဟိ အာယတနေဟိ ဥပ္ပန္နေန ဖဿေန ဖုဋ္ဌော ဗာလော သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၁-သံ-၆ ၂-၃၇-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သံ ၁-၃၀၀-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-သံ-၆ ၂-၃၆-ဝိဇ္ဇေ။

အာဒိ-သဒ္ဒေန "ဧတေသံ ဝါ အညတရေန အဝိဇ္ဇာနိဝရဏသ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတသ တဏှာယ သံယုတ္တသ"တိအာဒိ[1] ယောဇေတဗ္ဗံ။ တသ္မိဉ္စိ သုတ္တေ သခ်ါရေ အဝိဇ္ဇာတဏှာနိသိတေ ဧဝ ကတ္တာ ကာယဂ္ဂဟဏေန ဝိညာဏ-နာမရူပသင်္ခါယတနာနိ ဂဟေတ္တာ တေသ္မိဉ္ဇ ကာယေ သင်္ခါယတနာနံ ဖဿံ တံနိသိတမေဝ ကတ္တာ ဝေဒနာယ ဝိသေသပစ္စယဘာဝံ ဒဿေန္တေန ဘဂဝတာ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ အတိတဒ္ဓါဝိဇ္ဇာတဏှာမူလကော ဝေဒနာန္တော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒဿိတောဝ။ ပုန စ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ ဝိသေသံ ဒဿေန္တေန—

> "ယာယ စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတသ ဗာလသ ယာယ စ တဏှာယ သံယုတ္တသ အယံ ကာယော သမုဒါဂတော၊ သော စေဝ အဝိဇ္ဇာ ဗာလသ အပ္ပဟီနာ၊ သာ စ တဏှာ အပရိက္ခီဏာ။ တံ ကိသ ဟေတု? နှ ဘိက္ခဝေ ဗာလော အစရိ ဒြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တသ္မာ ဗာလော ကာယသ ဘေဒါ ကာယူပဂေါ ဟောတိ၊ သော ကာယူပဂေါ သမာနော နှ ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ။ပ။ ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိ"တိ[2]—

ဝေဒနာပဘဝံ သာဝိဇ္ဇံ တဏှံ ဒဿေတ္တာ ဥပါဒါနဘဝေ စ တံနိသိတေ ကတ္တာ "ကာယူပဂေါ ဟောတိ"တိအာဒိနာ ဇာတိအာဒိကေ ဒဿေန္တေန ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုသမုဋ္ဌာနတော ပဘုတိ ဥဘယမူလောဝ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော၊ တဒ္ဒီပရိယာယေန စ ပဏ္ဍိတသ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုပရိက္ခယတော ပဘုတိ ဥဘယ-မူလကော ပဋ္ဌိလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ။

ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မသ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ အဝိဇ္ဇာ **"အဝိဇ္ဇယံ ဝိဇ္ဇတိ"**တိ ဝုတ္တာ၊ တထာ ဝိသေသပစ္စယော ဝိဇ္ဇယသ နှ ဟောတိတ် **"ဝိဇ္ဇယံ နှ ဝိဇ္ဇတိ**'တိ စ။ အတ္တနိ နိသိတာနံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ပဝတ္တနံ ဥပ္ပါဒနံ **အာယတနံ**။ သမ္ဘောဟဘာဝေနေဝ အနတ္ထိသမယဘူတတ္တာ **အဝိဒိတံ** အညာတံ **ကရောတိ**။ **အ ဇ္ဇ ဝိရဟိတေ ဇ ဝါ ပေတိ**တိ စ ဝဏ္ဏာဂမဝိပရိယာယဝိကာရဝိနာသဓာတု-အတ္ထဝိသေသယောဂေဟိ ပဒ္ဓဝိဓသ နိရုတ္တိလက္ခဏသ ဝသေန တိသုပိ ပဒေသု အ-ကာရ ဝိ-ကာရ ဇ-ကာရေ ဂဟေတ္တာ အညေသံ ဝဏ္ဏာနံ လောပံ ကတ္တာ ဇ-ကာရသ စ ဒုတိယသ အာဂမံ ကတ္တာ **"အဝိဇ္ဇာ"**တိ ဝုတ္တာ။ ဗျဉ္ဇနတ္ထံ ဒဿေတ္တာ သဘာဝတ္ထံ ဒဿေတုံ **"အဝိစာ"**တိအာဒိမာဟ။ စက္ခု-ဝိညာဏာဒီနံ ဝတ္ထာရမ္မဏာနိ "ဣဒံ ဝတ္ထု၊ ဣဒမာရမ္မဏ"န္တိ အဝိဇ္ဇာယ

---

[1] သံ ၁-၂ဖြဲ့-ဒီဋ္ဌေ။

ဥတုံ နိ သက္ကာတိ အဝိဇ္ဇာ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒိကာ ဝုတ္တာ။ ဝတ္ထာရမ္မဏသဘာဝဗ္ဗာ-ဒနတော ဧဝ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဘာဝသ, ဇရာမရဏာဒိနံ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပန္နဘာဝသ စ ဆာဒနတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဆာဒနံ ဝေဒိတမ္ဗံ။

သခ်ိရ-သဒ္ဒဂ္ဂဟဏေန အာဂတာ သခ်ိရာ **သခ်ိရ-သဒ္ဒေန အာဂတသခ်ိရာ။** ယဒိပိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ိရာပိ သခ်ိရ-သဒ္ဒေန အာဂတာ၊ တေ ပန ဇ္ဈမိဿာ ဒေသနာယ ပဓာနာတိ ဝိသုံ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ "**ဒုဝိဓာ**"တိ ဣဒ္ဓေ အဘိသခ်-ရဏကသခ်ိရံ သခ်ိရ-သဒ္ဒေနာဂတံ သန္ဓာယ တတ္ထ ဝုတ္တမ္ပိ ဝဇ္ဇေတ္တာ သခ်ိရ-သဒ္ဒေန အာဂဘသခ်ိရာ ယောဇေတမ္ဗာ။ "သခ်ိရ-သဒ္ဒေနာဂတသခ်ိရာ"တိ ဝါ သမုဒါယော ဝုတ္တော၊ တဒေကဒေသော စ ဇ္ဈ ဝဏ္ဏိတမ္ဗဘာဝေန "အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သခ်ိရာ"တိ၊ တသ္မာ ဝဏ္ဏိတမ္ဗသမ္ဗသင်္ဂဟဝသေန ဒုဝိဓတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဗာ။ **ပဋ္ဌမံ နိရုဒ္ဓတိ ဝစီသခ်ိရော**တိအာဒိနာ ဝိတက္ကဝိစာရအသာသ-ပဿာသသညာဝေဒနာဝစီသခ်ိရာဒယော ဝုတ္တာ၊ နိ အဝိဇ္ဇာသခ်ိရေသု ဝုတ္တာ ကာယသဏ္ဌေတနာဒယော။

ပရိတဿတိတိ ပိပါသတိ။ **ဘဝတိ**တိ ဥပပတ္တိဘဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ **ဘာဝယတိ**တိ ကမ္မဘဝံ။ စုတိ ခန္ဓာနံ မရဏန္တိ "**မရဏံ ဧတေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဥပ္ပါဒဒုက္ခာ ဌိတိဒုက္ခာ"တိ ဝစနတော **ဒ္ဝေဓာ ခဏတိ**။ **အာယာသေသာ**တိ ပရိဿမော ဝိသာဒေါ။ ကေဝလ-သဒ္ဒေါ အသမ္မိဿဝါစ-ကော ဟောတိ "ကေဝလာ သာလယော"တိ၊ နိရဝသေသဝါစကော စ "ကေဝလာ အင်္ဂမဂဓာ"တိ၊ တသ္မာ ဒ္ဝေဓာပိ အတ္ထံ ဝဒတိ။ တတ္ထ **အသမ္မိဿသဿာ**တိ သုခရဟိတသ။ နိ ဟိ ဣဒ္ဓေ ကိဉ္စိ ဥပ္ပါဒဝယရဟိတံ အတ္ထိတိ။

တံသမ္ပယုတ္တေ, ပုဂ္ဂလံ ဝါ သမ္ဖောဟယတီတိ **သမ္ဖောဟနရသာ**။ အာရမ္မဏသဘာဝသ ဆာဒနံ ဟုတ္ဝာ ဂယ္ဟတီတိ **ဆာဒနပစ္စုပဋ္ဌာနာ**။ "အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော"တိ[1] ဝစနတော **အာသဝပဒဋ္ဌာနာ**။ ပဋိသန္ဓိဇနနတ္ထံ အာယူဟန္တိ ဗျာပါရံ ကရောန္တိတိ **အာယူဟနရသာ**၊ ရာသိကရဏံ ဝါ **အာယူဟနံ**။ နာမရူပသ ပုရေစာရိကဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ **ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ**။ ပုရိမဘဝေန သဒ္ဓိံ ဃဋနံ ဟုတ္ဝာ ဂယ္ဟတီတိ **ပဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ**။ ဝိညာဏေန သဟ သမ္ပယုဇ္ဇတီတိ **သမ္ပယောဂရသံ**။ အညမညံ သမ္ပယောဂါဘာဝတော ရူပံ ဝိကိရတီတိ **ဝိကိရဏရသံ**။ ဝေဒ္ဓ ကတ္ဝာ ဝိသိယမာနာ တဏ္ဍုလာဒယော ဝိကိရန္တိ စုဏ္ဏီ ဘဝန္တိတိ။ နာမသ ကဒါစိ ကုသလာဒိဘာဝေါ စ အတ္ထိတိ

---

[1]-မ ၁-၃၂၂-ဝိဇ္ဇေ။ [2]-မ ၁-၆၇-ဝိဇ္ဇေ။

တတော ဝိသေသနတ္ထံ "**အဗျာကတပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန**"န္တိ အာဟ။ "အစေတနာ အဗျာကတာ"တိ ဧတ္ထ ဝိယ အနာရမ္မဏတာ ဝါ **အဗျာကတတာ** ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **အာယတနလက္ခဏ**န္တိ ဃဋ္ဋနလက္ခဏံ, အာယာနံ တနနလက္ခဏံ ဝါ။ ဒဿနာဒီနံ ကာရဏာဘာဝေါ[1] **ဒဿနာဒိရသတာ**။ အကုသလဝိပါကုပေက္ခာယ အနိဋ္ဌ-ဘာဝတော ဒုက္ခေန ဋ္ဌာတရာယ စ ဋ္ဌဘာဝတော သုခေန သင်္ဂီတတ္တာ "**သုခဒုက္ခပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ**"တိ အာဟ။ ဒုက္ခသမုဒယတ္တာ **ဟေတုလက္ခဏာ တဏှာ**။ "တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ"တိ[2] ဝစနတော **အဘိနန္ဒနရသာ**။ စိတ္တသ, ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ရူပါဒိသု အတိတ္တဘာဝေါ ဟုတ္တာ ဂယှတိတိ **အတိတ္တဘာဝပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ**။ တဏှာဒဋ္ဌတ္ထံ ဟုတ္တာ ကာမုပါဒါနံ, သေသာနိ ဒိဋ္ဌိ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌဟန္တိတိ **တဏှာဒဋ္ဌတ္ထဒိဋ္ဌိပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ**။ ကမ္မုပပတ္တိဘဝဝသေန ဘဝဿ လက္ခဏာ-ဒယော ယောဇေတဗ္ဗာ။

အာဒီ-သဒ္ဒေန အနုဗောဓာဒိဘာဝဂ္ဂဟဏံ[3]။ ဒုက္ခာဒိသု အညာဏံ **အပ္ပဋိ-ပတ္တိ**၊ အသုဘာဒိသု သုဘာဒိဝိပလ္လာသာ **မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ**။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာ ဝါ **အပ္ပဋိပတ္တိ**၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ **မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ**။ နိ အဝိဇ္ဇာယ ဧဝ ဆဒ္ဒါရိကတာ ဆဒ္ဒါရမ္မဏတာ စ၊ အထ ခေါ အညေသုပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂေါသု အရူပမ္မောနန္တိ အာဟ "**သမ္ဘေသုပိ**"တိ။ **နောဘယဂေါစရန္တိ** မနာယတနမာဟ။ နိ ဟိ အရူပမ္မောနံ ဒေသဝသေန အာသန္နတာ ဒူရတာ စ အတ္ထိ အသဏ္ဌာနတ္တာ၊ တသ္မာ မနာယတနဿ ဂေါစရော နိ မနာယတနံ သမ္ပတ္တော အသမ္ပတ္တော ဝါတိ ဝုစ္စတိတိ။

သောကာဒီနံ သဗ္ဗာဝါ အင်္ဂမဟုတ္တာပ္ပသင်္ဂေ "ဒ္ဝါဒသေါ"တိ အင်္ဂါနံ ဝဝတ္ထာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိ ဟိ သောကာဒယော အင်္ဂဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ ဖလေန ပန ကာရဏံ အဝိဇ္ဇံ မူလင်္ဂံ ဒဿေတုံ တေ ဝုတ္တာတိ။ ဇရာမရဏဗ္ဗာဟတဿ ဟိ ဗာလဿ တေ သမ္ဘဝန္တိတိ သောကာဒီနံ ဇရာမရဏကာရဏတာ ဝုတ္တာ။ "သာရီရိကာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော"တိ[4] စ **သုတ္တေ** ဇရာမရဏနိမိတ္တဒုက္ခံ သင်္ဂီတန္တိ တံတံနိမိတ္တာနံ သာဓကဘာဝေန ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန ဇရာ-မရဏေနေဝ သောကာဒီနံ ကေသခ်ေပေါ ကတော၊ တသ္မာ တေသံ ဇာတိ-ပစ္စယတာ ယုဇ္ဇတိ။ ဇရာမရဏပစ္စယဘာဝေ ဟိ အဝိဇ္ဇာယ ကေသခ်ေပေါ ကာတဗ္ဗော သိယာ၊ ဇာတိပစ္စယာ ပန ဇရာမရဏံ သောကာဒယော စ သမ္ဘဝန္တိတိ။ တတ္ထ ဇရာမရဏံ ကေန္တိကံ အင်္ဂဘာဝေနေဝ ဂဟိတံ၊

---

[1] ၁-ကာရကဘာဝေါ (?)
[2] ၂-ဒီ ၁-၂၄ဖ၊ မ ၁-ဂ၄-၃၇၃၊ အဘိ ၂-၁၀ဖ-ဝိဌ္ဌေသု။
[3] ၃-အနုဗောဓာဒိဘာဝဂ္ဂဟဏံ (?)
[4] ၄-သံ ၂-၄၀ဂ-ဝိဌ္ဌေ။

သောကာဒယော ပန ရူပဘဝါဒိသု အဘာဝတော အနေကန္တိကာ ကေဝလံ ပါကဋ္ဌေန ဖလေန အဝိဇ္ဇာနိဒဿနတ္ထံ ဂဟိတာ။ တေန အနာဂတေ ဇာတိယာ သတိ တတော ပရာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဟေတုဟေတုဘူတာ အဝိဇ္ဇာ ဒဿိတာတိ ဘဝစက္ကသ္သ အဝိစ္ဆေဒေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ သုတ္တန္တေ သောကာဒီနံ အဝိဇ္ဇာ ကာရဏန္တိ တေသော်ဝတ္ထသ္သ သာဓကံ ဒဋ္ဌမ်ိ၊ န သောကာဒီနံ ဗာလသ္သ ဇရာမရဏနိမိတ္တတာမတ္တသ္သ။ "အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော"တိ ဟိ ဝစနေန အဝိဇ္ဇာ သောကာဒီနံ ကာရဏန္တိ ဒဿိတာ၊ န စ ဇရာမရဏနိမိတ္တ-မေဝ ဒုက္ခံ ဒုက္ခန္တိ။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ **"အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ ဟိ ဝုတ္တန္တိ** ဘေတန အဝိဇ္ဇာယ ဝိသေသနဘာဝေန သင်္ခါရာနဉ္စ ပဓာနဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ သင်္ခါရာနံ နိဒ္ဒိသိတမ္ဘ-ဘာဝသ္သ ကာရဏံ ဒဿေတိ။ **ဝိတာ ကထိယတိ** "ဒိဿော သာမော၊ မိတ္တော ရသ္သော၊ ဩဒါတော ဒတ္တော"တိ။

ရသိတမ္ဘော ပဋိဝိဇ္ဈိတမ္ဘော သဘာဝေါ ရသော၊ အတ္တနော ရသော သရသော၊ ယာထာဝေါ သရသော ယာထာဝသရသော၊ သော ဧဝ လက္ခိတမ္ဘတ္တာ လက္ခဏန္တိ **ယာထာဝသရသလက္ခဏံ**။ "ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာ? ဒုက္ခေ အညာဏ"န္တိအာဒိနာ[1] သုတ္တေ စတ္တာရော ဝုတ္တာနိတိ **"သုတ္တန္တိကပရိယာယေနာ"**တိ အာဟ။ **နိက္ခေပကဏ္ဍေ ပနာ**တိအာဒိနာ ဋီက စတူသု ဌာနေသု ကထိတာယ ဧဝ အဝိဇ္ဇာယ နိက္ခေပကဏ္ဍေ အဌသု ဌာနေသု ကိစ္စဇာတိတော ပဋ္ဌာဝိသတိယာ ပဒေဟိ လက္ခဏတော စ ကထိတတ္တာ တဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝသေန ဝိဘာဝနံ ကရောတိ။ အဟာပေတ္တာ ဝိဘဇိတမ္ဘ-ဝိဘဇနဋ္ဌေ **အဘိဓမ္မပရိယာယော**။

ဇာယတိ ဇော်တိ **ဇာတိ**၊ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ ယဒိပိ နိရောဓမဂ္ဂေ အဝိဇ္ဇာ အာရမ္ဘဏံ န ကရောတိ၊ တေ ပန ဇာနိတုကာမသ္သ တပ္ပဋိပ္ခဿဒနဝသေန အနိရောဓမဂ္ဂေသု နိရောဓမဂ္ဂဂ္ဂဟဏကာရဏဝသေန စ ပဝတ္တမာနာ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝုစ္စတိတိ တေသမ္ပိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာ ဟောတိ၊ ဇုတရေသံ

---

[1] သံ ၂-၄၀၈-ဝိဒ္ဓေ။ [2] သံ ၁-၂၄၅၅၊ မ ၁-ဖ၇-ဝိဒ္ဓေသု။

အာရမ္မဏဘာဝေန စာတိ။ သံဃိကဗလဒေဝဂေါဏာဒိနံ သင်္ဃာဋိနဂ်လာဒိနိ ဝိယ အညသေတာဒိနံ အဝိဇ္ဇာယ ဒုက္ခာဒိဝိသယာနံ အန္ဓတ္တကရာနံ လောဘာ-ဒိနံ နိဝတ္တကော အညာဏာဒိသဘာဝေါ လက္ခဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အတ္ထတ္ထန္တိ ဖလဖလံ။ အာမေဋိတဝစနဋ္ဌိ သမ္ဘေသံ အတ္ထာနံ ဝိသုံ ဝိသုံ ပါကဋကရဏဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ။ အတ္ထော **ဧ**ဝ ဝါ အတ္ထော **အတ္ထတ္ထော**တိ အတ္ထသ အဝိပရီတတာဒဿနတ္ထံ အတ္ထေနေဝတ္ထံ ဝိသေသယတိ။ နဟိ ဥဏ္ဏံ အနတ္ထံ အတ္ထောတိ ဂဏ္ဍာတိတိ။ ဧဝံ **ကာရကကာရကန္တိ** တ္ထောပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **တံ အာကာရ**န္တိ အတ္ထတ္ထာဒိအာကာရံ။ **ဂဟေတ္ဝာ**တိ စိတ္တေ ပဝေသေတ္ဝာ၊ စိတ္တေန, ပုဂ္ဂလေန ဝါ ဂဟိတံ ကတ္ဝာ။ ပဋိဝိဒ္ဓသ ပုန အဝေက္ခဏာ **ပစ္စဝေက္ခဏာ**။ ဒုစ္စိန္တိတစိန္တိတာဒိလက္ခဏသ ဗာလသ ဘာဝေါ **ဗာလျံ**။ **ပဇာနာတိ**တိ ပကာရေဟိ ဇာနာတိ။ ဗလဝမောဟနံ **ပမောဟော**။ သမန္တတော မောဟနံ **သမ္မောဟော**။

ဒုက္ခာရမ္မဏတာတိ ဒုက္ခာရမ္မဏတာယ၊ ယာယ ဝါ အဝိဇ္ဇာယ ဆာဒေန္တိ-ယာ ဒုက္ခာရမ္မဏာ တံသမ္မယုတ္တဓမ္မာ၊ သာ တေသံ ဘာဝေါတိ **ဒုက္ခာ-ရမ္မဏတာ**၊ အာရမ္မဏမေဝ ဝါ အာရမ္မဏတာ၊ ဒုက္ခံ အာရမ္မဏတာ ဇေါသောတိ **ဒုက္ခာရမ္မဏတာ**။

ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂန္ဓိဗ္ဗ နဿ ဘဝတော၊ တသ္မာ တဒါရမ္မဏတာ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇုတရေသံ ဘဝတော ဂန္ဓိဗ္ဗာ တဒါရမ္မဏတာ နုပ္ပဇ္ဇတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **အဝိ**စ **ခေါ ပနာ**တိ မဂ္ဂသ သခ်ံတသဘာဝတ္တာ တတောပိ နိရောဓသ ဂန္ဓိဗ္ဗတရတံ ဒဿေတိ။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သခ်ါရပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပုနာတိတိ သောဓေတိ အပုညဖလတော ဒုက္ခသံကိလေသတော စ၊ ဟိတသုခဏ္ဌာသယေန ပုညံ ကရောတိတိ တံနိပ္ဖါဒနေန ကာရကသဏ္ဌာသယံ ပူရေတိတိ **ပုညော**၊ ပူရကော ပုဗ္ဗနိမ္မတ္တကော စ နိရုတ္တိလက္ခဏေန "**ပုညော**"တိ ဝေါဟရတ္ဘော။ သမာမိပစ္စနိကာနံ အတိဒ္ဓရတာယ **နု ဇ္ဇတိ** နု စလတီတိ အတ္ထော။ **ကာယသ္သာ**တိ ဒ္ဒါရသ သာမိဘာဝေန နိဒ္ဒေသော ကတော။

ဗုဒ္ဓုပဂကို ဘဝသမ္ဘတ္တုပဂံ။ **တတ္ထ**တို ဝိဘင်သုတ္တေ[1]။ တဋ္ဌ ပဝေနဘာဝေန ဂဟိတန်။ **သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသုတ္တေ**[2] ပန "တယောမေ အာဝုသော သင်္ခါရာ"တို အာဂတန်။ **သမ္ဘည္ဇဏနဘာသိတော ပန အယံ**, နဲ ပစ္စေကဇိနဘာသိတော၊ ဇုမသတ္ထသ ဒီပနတ္ထံ ဧတေသံ သုတ္တာနံ ဝသေန တေ ဂဟိတာ။ ကထံ ပနေတေန ဂဟဏေနာယမတ္ထော ဒီပိတော ဟောတိတိ တံဒဿနတ္ထမာဟ **"အဘိမ္မေပိ ဟိ သုတ္တေပိ ကေသဒိသာ၀ တန်ကို နိဒ္ဒိဋ္ဌာ"**တိ။ **သမ္ဘည္ဇ-ဘာသိတော**တို ပါကဋ္ဌေန သုတ္တန္တေန သဒိသတ္တာ အယမ္ပိ သမ္ဘည္ဇဘာသိ-တောတိ ဥယတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ။

"တေရသ၀ိ"တို ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ဥဏ္ဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ နဲ ဘာ၀နာမယတာ ပါကဋာတိ **"ယထာ ဟိ"**တိအာဒိမာဟ။ ပထ၀ိ ပထ၀ိတိအာဒိဘာ၀နာ စ ကသိဏပရိကမ္မကရဏံ မဏ္ဍလကရဏဉ္စ ဘာ၀နံ ဘဇာပေန်။

ဒါနဝသေန ပ၀တ္တာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ **ဒါနံ**။ တတ္ထ ဗျာပါရဘူတာ အာယူဟနစေတနာ **ဒါနံ အာရဗ္ဘ ဒါနံ အဓိကိစ္စ ဥပ္ပန္နတို**တို ဝုစ္စတိ၊ **ဧ**ဝံ ဇုတရေသု။ **သောမနဿစိတ္တေနာ**တို အနုမောဒနာပ၀တ္တိနိဒဿနမတ္တမေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေနပိ ဟိ အနုဿရတိ ဧ၀ါတိ။

အသရိက္ခကမ္ပိ သရိက္ခကေန စတုတ္ထဈာနဝိပါကေန ဝေဟပ္ဖလာဒိသု ဝိနာ၀ိ အသညေသု ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်။ ရူပမေ၀ သဇ္ဇနတ္ထာ **"သဇ္ဇန"**ကို ဝုတ္တံ ဇုဇ္ဇနကရ-နိ၀ရဏာဒိနံ အဝိက္ခမ္ဘနတော, ရူပတဏှာသင်္ခါတသ ဇုဇ္ဇနကသ ကာရဏတ္ထာ ၀ါ။ တေနေ၀ ရူပါရမ္မဏံ နိမိတ္တာရမ္မဏဉ္စ သမ္ဘမ္ပိ စတုတ္ထဈာနံ နိပ္ပရိယာယေန **"အနိဇ္ဇန"**ကို နဲ ဝုစ္စတိတိ။ မဟာတုလာယ ဓာရယမာနော နာဋ္ဌယာ မိနမာနော စ သမုဒါယမေ၀ ဓာရေတိ မိနတိ စ၊ နဲ ဧကေ၀ံ ဂုဏ္ဍ,ဧကေကံ တဏ္ဍုလံ ၀ါ၊ ဧ၀ံ ဘဂ၀ါပိ အပရိမာဏာ ပဌမကုသလစေတနာယော သမုဒါယ၀သေနေ၀ ဂဟေတ္ဝာ ကေဇာတိကတ္ထာ ဧကမေ၀ ကတ္ဝာ ဒဿေတိ။ ဧ၀ံ ဒုတိယာ-ဒယောပိတိ။

"ကာယဒ္ဌါရေ ပ၀တ္တာ"တို အ၀တ္ထာ **"အာ၁ါနဋ္ဌဟဏစေ၀ပနံ ပါ၀ယမာ-နာ ဥပ္ပန္နာ"**တိပိ ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝစနဝိသေသမတ္ထမေ၀ ဒဿေတိ။ ကာယ-ဒ္ဌါရေ ပ၀တ္တိ ဧ၀ ဟိ အာ၁ါနာဒိပါ၀နာတိ။ ပုရိမေန ၀ါ ဒ္ဌါရသ ဥပလက္ခ-ဏဘာ၀ေါ ဝုတ္တော၊ ပစ္ဆိမေန စေတနာယ သ၀ိညတ္တိရူပသမုဋ္ဌာ၀နံ။ တတ္ထ အာကမ္ပိတ္ဝာ ဂဟဏံ **အာ၁ါနံ**၊ သမ္ပယုတ္တသ ဂဟဏံ **ဂဟဏံ**၊ ဖန္ဒနံ **စေ၀ပနံ**။

---

[1] သံ ၁-၂၄၅-ဝိဇ္ဇေ။ [2] မ ၁-၆၇-ဝိဇ္ဇေ။

ဣဿာတိ ကာယဝစီသမ္ပိရဂ္ဂဟဏေ, ကာယဝစီသङ္ခေတနာဂဟဏေ ဝါ။ အဋ္ဌကထာယံ အဘိညာစေတနာ နု ဂဟိတာ ဝိညာဏသ္သ ပစ္စယော နု ဟောတိတိ။ ကသ္မာ ပန နု ဟောတိ၊ နနု သာပိ ကုသလာ ဝိပါကမေဝ စာတိ? သစ္စံ၊ အနုပစ္ဆိန္နတဏှာဝိဇ္ဇာမာနေ ပန သန္တာနေ သဗ္ဗာပါရပ္ပဝတ္တိယာ တသ္သာ ကုသလတာ ဝိပါကမေဝတာ စ ဝုတ္တာ, နု ဝိပါကုပ္ပါဒနေန၊ သာ ပန ဝိပါကံ ဥပ္ပါဒယန္တီ ရူပါဝစရမေဝ ဥပ္ပါဒေယ္ယ။ နု ဟိ အညဘူမိကံ ကမ္မံ အညဘူမိကံ ဝိပါကံ ဥပ္ပါဒေတီတိ။ အတ္ထနာ သဒ္ဓိသာရမ္မဏာ ကိဉ္စာနိကံ တံ ဥပ္ပါဒေယ္ယ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ ရူပါဝစရဝိပါကသ္သ ကမ္မသဒ္ဓိသာရမ္မဏသ္သေဝ ဝုတ္တတ္တာ၊ နု စ ရူပါဝစရဝိပါကော ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏော အတ္ထိ၊ အဘိညာစေတနာ စ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏာဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝိပါကံ နု ဥပ္ပါဒေတီတိ ဝိညာယတိ။ ကသိဏေသု စ ဥပ္ပါဒိတသ္သ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိသ္သ အာနိသံသဘူတာ အဘိညာ။ ယထာဟ "သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ"တိအာဒိ[1]။ တသ္မာ သမာဓိဖလသဒ္ဓိသာ သာ, နု စ ဖလံ ဒေတီတိ ဒါနသီလာနိသံသော တသ္မိံ ဘဝေ ပစ္စယလာဘော ဝိယ သာပိ ဝိပါကံ နု ဥပ္ပါဒေတိ။ **ယထာ စ အဘိ-ညာစေတနာ၊ ဧဝံ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ နု ဟောတိ**တိ ဣဒံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ဓမ္မေ ဝိသုံ ဥဒ္ဓရိတ္တာ "တေသံ ဝိပါကေ ဉာဏံ အတ္ထိပဋိသန္ဓိဒါ"တိ[2] ဝုတ္တတ္တာ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။

အယံ ပနေတ္ထ အမတဂ္ဂပထာနုဂတော ဝိနိစ္ဆယော — ဒဿနဘာဝနာနံ အဘာဝေပိ ယေသံ ပုထုဇ္ဇနာနံ သေက္ခာနဉ္စ ဒဿနဘာဝနာဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တေသံ တဒုပ္ပတ္တိကာလေ တေဟိ ပဟာတုံ သက္ကုဏေယ္ယာ အကုသလာ "ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ စ ဝုစ္စန္တိ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ ပန ဘာဝနာယ အဘာဝါ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗစိန္တာ နတ္ထိ။ တေန တေသံ ပဝတ္တမာနာ တေ ဒဿနေန ပဟာတုံ အသက္ကုဏေယ္ယာပိ "ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ နု ဝုစ္စန္တိ။ ယဒိ ဝုစ္စေယ္ယုံ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ ကေသဉ္စိ ကေစိ ကဒါစိ အာရမ္မဏာရမ္မဏာဓိပတိဥပနိဿယ-ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဘဝေယ္ယုံ၊ နု စ ပဋ္ဌာနေ "ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ ကေသဉ္စိ ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဝုတ္တာ။ သေက္ခာနံ ပန ဝိဇ္ဇမာနာ ဘာဝနာယ ပဟာတုံ သက္ကုဏေယ္ယာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ။ တေနေဝ သေက္ခာနံ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ စတ္တတ္တာ ဝန္တတ္တာ မုတ္တတ္တာ ပဟီနတ္တာ ပဋိနိဿဋ္ဌတ္တာ ဥက္ခေဋိတတ္တာ သမုက္ခေဋိတတ္တာ အသ္သာဒိတဗ္ဗာ

---

[1] ၁-ဒီ ၁-၇၆-၇၇၊ မ ၁-၃၁၄-၃၁၅-ဝိဇ္ဇာဒီသု။ [2] အဘိ ၂-၃၀၉-ဝိဇ္ဇေ။

အဘိနန္ဒိတမ္ဘာ စ နေ ဟောန္တိ၊ ပဟီနတာယ **ဧဝ** သောမနဿဟေတုဘူတာ အဝိဇ္ဇာပဟေတုဘူတာ စ နေ ဒေါမနဿံ ဥဒ္ဓစ္စဉ္စ ဥပ္ပါဒေန္တိ နေ တေ တေသံ အာရမ္မဏာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝံ ပကတူပနိဿယဘာဝဉ္စ ဂစ္ဆန္တိ။ နေ ဟိ ပဟီနေ ဥပနိဿာယ အရိယော ရာဂါဒိကိလေသေ ဥပ္ပါဒေတိ။

ဝုတ္တဉ္စ "သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟီနာ၊ တေ ကိလေသေ နေ ပုနေတိ နေ ပစ္စေတိ နေ ပစ္စာဂစ္ဆတိ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ပ။ နေ ပစ္စာဂစ္ဆတိ"တိ[1]၊ နေ စ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဒဿနေန ပဟာတုံ သက္ကုဏေယ္မာ ဇုတရေသံ နေ ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောန္တိ သက္ကာ ဝတ္တုံ "ဒိဋ္ဌိ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ အာရဗ္ဘ ဝိစိကိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ ဥဒ္ဓစ္စာရမ္မဏပစ္စယဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣဒေ ဟိ **ဥဒ္ဓစ္စန္တိ** ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ စိတ္တုပ္ပါဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ "ဒိဋ္ဌိ ဂရုံ ကတ္ဝာ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ ဂရုံ ကတ္ဝာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ[2] ဣတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ နေ ဝုတ္တံ "ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ။ တသ္မာ ဒဿနဘာဝနာဟိ ပဟာတမ္ဘာနံ အတိတာဒိဘာဝေန နဝတ္တမ္ဘတ္ဘေပိ ယာဒိသာနံ တာဟိ အနုပ္ပတ္တိမ္မတာ အာပါဒေတမ္ဘာ၊ တေသု ပုထုဇ္ဇနေသု ဝတ္တမာနာ ဒဿနံ အပေက္ခိတ္ဝာ တေန ပဟာတုံ သက္ကုဏေယ္မာ ဒဿနေန ပဟာတမ္ဘာ၊ သေက္ခေသု ဝတ္တမာနာ ဘာဝနံ အပေက္ခိတ္ဝာ တာယ ပဟာတုံ သက္ကုဏေယ္မာ ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာ။ တေသု ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာ သဟာယဝိရဟာ ဝိပါကံ နေ ဇနယန္တိ ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘ-စေတနာယ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ နေ ဝုတ္တော၊ အပေက္ခိတမ္ဘဒဿ-နဘာဝနာရဟိတာနံ ပန ပုထုဇ္ဇနေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ သကဘာဝေ ဆန္ဒရာဂါ-ဒိနံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဿ စ သံယောဇနတ္တယတဒေကဋ္ဌကိလေသာနံ အနုပစ္ဆိန္နတာယ အပရိက္ခီဏသဟာယာနံ ဝိပါကုပ္ပါဒနံ နေ သက္ကာ ပဋိက္ခိပိတုန္တိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတမမ္ဘာနံ ဝိပါကော **ဝိဘင်္ဂေ** ဝုတ္တောတိ။

ယဒိ ဧဝံ အပေက္ခိတမ္ဘဒဿနဘာဝနာရဟိတာနံ အကုသလာနံ နေ-ဒဿနနနဘာဝနာယပဟာတမ္ဘတာ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ အပ္ပဟာ-တမ္ဘာနံ "နေ ဒဿနေန နေ ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာ"တိ[3] ဝုတ္တတ္တာ, အပ္ပဟာ-တမ္ဘဝိရုဒ္ဓသဘာဝတ္တာ စ အကုသလာနံ။ ဧဝမ္ပိ တေသံ ဇုမသ္မိံ တိကေ နဝတ္တမ္ဘတာ အာပဇ္ဇတိဘိ? နာပဇ္ဇတိ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ ဒဿိတာနံ ဒ္ဝါဒသ-အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ သင်ဟိတတ္တာ။ ယထာ ဟိ ဓမ္မဝေသေန

---

[1]-ခု ၇-၁၅၆၊ ခု ၈-၈၃-ဝိဇ္ဇေသု။ [2]-အဘိ ၈-၁၃၄-ဝိဇ္ဇေ။ [3]-အဘိ ၁-[2]-ဝိဇ္ဇေ။

သမ်ိတဓမ္မာ သ်ေ သင်ဟိတာတိ ဥပ္ပန္နတ္တိကေ ကာလဝသေန အသင်ဟိတာပိ အတီတာ နဝတ္တမ္ဘာတိ နဝုတ္တာ စိတ္တုပ္ပါဒရူပဘာဝေန ဂဟိတေသု နဝတ္တမ္ဘသ အဘာဝါ၊ ဧဝမိဝပိ စိတ္တုပ္ပါဒဘာဝေန ဂဟိတေသု နဝတ္တမ္ဘသ အဘာဝါ နဝတ္တမ္ဘတာ နဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ။ ယတ္ထ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ကောစိ နိယောဂတော နဝတ္တမ္ဘော အတ္ထိ၊ တတ္ထ တေသံ စတုတ္ထော ကောဋ္ဌာသော အတ္ထိတိ ယထာဝုတ္တပဒေသု ဝိယ တတ္ထာပိ ဘိန္နတ္တာ ဘဇာပေတမ္ဘေ စိတ္တုပ္ပါဒေ ဘိန္နတ္တာ ဘဇာပေတိ "သိယာ နဝတ္တမ္ဘာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ"တိအာဒိနာ။ တဒဘာဝါ ဥပ္ပန္နတ္တိကေ ဗုမ စ တထာ နဝုတ္တာ။

အထ ဝါ ယထာ သပ္ပဋိဃေဟိ သမာနသဘာဝတ္တာ ရူပဓာတုယံ တယော မဟာဘူတာ "သပ္ပဋိဃာ"တိ ဝုတ္တာ။ ယထာဟ "အသည္ဓသတ္တာနံ အနိဒဿနံ သပ္ပဋိဃံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ, ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတ"န္တိ[1]။ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနာနံ ပဝတ္တမာနာ ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘသမာနသဘာဝါ "ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာ"တိ ဝုစ္စေယ္ယုန္တိ နတ္ထိ နဝတ္တမ္ဘတာပသင်္ဂေါ။ ဧဝ္ဆ သတိ ပုထုဇ္ဇနာနံ ပဝတ္တမာနာပိ ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာ သကဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂါဒယော ပရဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂါဒိနံ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ရာဂေါ စ ရာဂဒိဋ္ဌိနံ အဓိပတိပစ္စယောတိ အယမတ္ထော လဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ယထာ ပန အဖောဋ္ဌဗ္ဗတ္တာ ရူပဓာတုယံ တယော မဟာ-ဘူတာ နပရမတ္ထတော သပ္ပဋိဃာ၊ ဧဝံ အပေက္ခိတမ္ဘဘာဝနာရဟိတာ ပုထုဇ္ဇနေသု ပဝတ္တမာနာ သကဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂါဒယော နပရမတ္ထတော ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာတိ ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာနံ နာနာက္ခဏိကဘာ-ပစ္စယတာ နဝုတ္တာ၊ နစ "ဒဿနေန ပဟာတမ္ဘာ ဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘာနံ ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဝုတ္တာ။ ယေ ဟိ ဒဿနေန ပဟာတမ္ဘပစ္စယာ ကိလေသာ၊ နတေ ဒဿနတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တန္တိ၊ ဒဿနေန ပဟာတမ္ဘပစ္ စ-ယသပိ ပန ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတသ သဟာယဝေကလ္လမတ္တမေဝ ဒဿနေန ကတံ၊ နတသ ကောစိ ဘာဝေါ ဒဿနေန အနုပ္ပတ္တိမ္ဘတံ အာပါဒိတောတိ တသ ဧကန္တဘာဝနာယ ပဟာတမ္ဘတာ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ တသ တာဒိသသ်ေ သတိ သဟာယေ ဝိပါကုပ္ပါဒနဝစနံ, အသတိ စ ဝိပါကာနုပ္ပါဒနဝစနံ နဝိရုဇ္ဈတိတိ။

သာပိ ဝိညာဏပစ္စယဘာဝေ ယဒိ အပနေတမ္ဘာ၊ ကသ္မာ "သမဝိသတိ စေတနာ"တိ ဝုတ္တန္တိ တသ ကာရဏံ ဒဿေန္တော အာဟ "**အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ**

---

[1] အဘိ ၉-၄၇၀-ဝိဗ္ဗေ။

ပန သမ္ဘာဝေတာ ဟောန္တိ"တိ။ ယဒိ ဧဝံ အဘိညာစေတနာယ သဟ "ဧကဝိသတိ"တိ ဝတ္တမ္ဗန္တိ? နှ, အဝစနသ္မ ဝုတ္တကာရဏတ္တာ၊ တံ ပန ဣတရာဝစနသ္မိ ကာရဏန္တိ သမာနစေတနာဝစနကာရဏဝစနေန ယံ ကာရဏံ အပေက္ခိတ္တာ ဧကာ ဝုတ္တာ၊ တေန ကာရဏေန ဣတရာယပိ ဝတ္တမ္ဗတံ, ယဿ ကာရဏံ အပေက္ခိတ္တာ ဣတရာ နှ ဝုတ္တာ၊ တေန ကာရဏေန ဝုတ္တာယပိ အဝတ္တမ္ဗတံ ဒသ္သေတိ။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော စိတ္တသင်္ခါရော ဧဝါတိ ဘေဒါ-ဘာဝါ ပါကဋ္ဌောတိ နှ တသ္မ သံယောဂေါ ဒဿိတော။

သုခသညာယ ဂဟေတ္တာတိ ဧတေန တဏှာပဝတ္တိံ ဒဿေတိ။ **တဏှာ-ပရိက္ခာရေ**တိ တဏှာယ ပရိဝါရေ, တဏှာယ "သုခံ သုဘ"န္တိ အာဒိနာ သခ်ံတေ ဝါ အလက်တေတိ အတ္ထော။ တဏှာ ဟိ ဒုက္ခသ္မ သမုဒယောတိ အဇာနန္တော "အဟော ဝတာဟံ ကာယသ္မ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယ္ယ"န္တိ သခ်ံရေ ပရိက္ခရောတိတိ။ အမရဏတ္ထာတိ ဂဟိတာ ဒုက္ခရကိရိယာ **အမရတပေါ**၊ ဒေဝဘာဝတ္ထံ တပေါ ဝါ၊ ဒုက္ခတ္ထာ ဝါ မရော မာရကော တပေါ **အမရတပေါ**။ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌ-သဒ္ဒေါ ဝိယ မရေသု အမရ-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌမ္ဗော။

ဇာတိအာဒိပပါတဒုက္ခဇနနတော **မရုပပါတသဒိသတာ** ပုညာဘိသင်္ခါ-ရသ္မ ဝုတ္တာ။ ရမဏီယဘာဝေန စ အသ္သာဒဘာဝေန စ ဂယှမာနံ ပုညဖလံ **ဒိပသိခါမရုလိတ္ထသတ္ထဝေရာသဒိသံ**၊ တဒတ္ထော စ ပုညာဘိသင်္ခါရော တံနိပါ-တလေဟနသဒိသော။

"သုခေါ ဣမိဿာ ပရိမ္ဘာဇိကာယ တရုဏာယ မုဒုကာယ လောမသ္ဿ ဗဟုကာယ သမ္ဘဿော"တိ အာဒိနာ[1] သုခသညာယ **ဗာလော ဝိယ ဂုဏကိဠနံ** ကီလေသာဘိဘူတတာယ ကောဓရတိအဘိဘူတော အသဝသော **မရိတု-ကာမော ဝိယ ဝိသခါဒနံ** ကရဏဖလက္ခဏော သု ဇိဂုစ္ဆနီယံ ဒုက္ခဿ **အပုညာဘိ-သင်္ခါရံ အာရဘတိ**။ လောဘသဟဂတသ္မ ဝါ ဂုဏကိဠနသဒိသတာ, ဒေါသသဟဂတသ္မ ဝိသခါဒနသဒိသတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ကာမဂုဏ-သမ္ပိဠိယာ သဘယသ္မိပိ ဝိသာစနဂရသ္မ သုခဝိပလ္လာသဟေတုဘာဝေါ ဝိယ အရူပဝိပါကာနံ နိရန္တရတာယ အနုပလက္ခိယမာနဥပ္ပါဒဝယာနံ, ဒိဋ္ဌ-သန္တာနတာယ အဂယှမာနဝိပရိဏာမာနံ, သခ်ံရဝိပရိဏာမဒုက္ခဘူတာနမ္ပိ နိစ္စာဒိဝိပလ္လာသဟေတုဘာဝေါတိ တေသံ **ဝိသာစနဂရသဒိသတာ, တဒဘိ-မုခဂမနသဒိသတာ** စ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရသ္မ ယောဇေတဗ္ဗာ။

၁-မ ၁-၃၀၀-ဝိဌေ။

တာ၀ါတိ ၀တ္ထုမ္ဘူတရူပေကျော နိပါတော၊ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာ သမ်ိၼရာနံ ပစ္စယောတိ ဣဒံ တာ၀ သိဒ္ဓံ၊ ဣဒံ ပန အပရံ ၀တ္ထုမ္ဘူတံ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ ပန သမ္ဘာ၀ေတာ ဟေတုတိ ၀ုတ္တတ္တာ အဘိညာ၀ေ၀ေတနာနံ ပစ္စယ-ဘာ၀ံ ဒသ္သေတိ။ စေတောပရိယ၀ုဒ္ဓေနိ၀ါသအနာ၀ဏ်သဉ္ဉကောဟိ ပရေသံ အတ္ထနော စ သမောဟစိတ္တဇာနနကာလေတိ ယောဇေတဗ္ဗာ။

အ၀ိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တာတိ ဘ၀ါဒိနဝ၀ဋ္ဋဿ ဒိကာယ အ၀ိဇ္ဇာယ သမ္ပယုတ္တာ။ **ရာ၀ါဒိန**ဿ ရာ၀ဒိဋ္ဌိ၀ိစိကိစ္ဆာ၊ ဒ္ဒစ္ဆ ဒေါမနဿာနံ အ၀ိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တရာ၀ါဒိ-အဿာ၀ဒနကာလေသု အ၀ိဇ္ဇံ အာ၀ရဇ္ဇ ဥပ္ပတ္တိ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ ၀ရံ ကတ္တာ အဿာ၀ဒနံ ရာ၀ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာယ ၀ေ အ၀ိဇ္ဇာယ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အဿာ၀ဒနဿ ရာ၀ေါ, တ၀ပ္ပယုတ္တာ စ ဒိဋ္ဌိတိ အဿာ၀ဒန၀စနေနေ၀ ယထာ၀ုတ္တံ အ၀ိဇ္ဇံ ၀ရံ ကရောန္တိ ဒိဋ္ဌိ စ ၀ုတ္တာတိ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ ရာ၀ါဒိဟိ စ ပါဠိယံ သရ္ဝပေန ၀ုတ္တတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တသမ်ိၼရဿ အ၀ိဇ္ဇာရမ္ဘ၀ါဒိတံ ဒဿေတိ။ အနဝိဇ္ဇာ-ရမ္ဘ၀ါသ ပဌမ၀ေ၀နဿ အာ၀ရမ္ဘ၀ါ၀ိ၀ပတိအနန္တရာ ဒိပစ္ဆယ၀စနေသု အ၀ုတ္တဿ ၀ုတ္တဿ စ သဗ္ဗဿ သင်္ဂဟတ္ထံ "ယံ ကိဉ္စိ"တိ အာဟ။ **၀ုတ္တနယေနာ**တိ သမတိက္ကမ၀ါ၀ပတ္ထနာ၀ဿေန ၀ုတ္တနယေန။

ကေ၀ေ၀ရ၀ါ၀ေါ အာ၀ဇ္ဇတိတိ ဒေါသပ္ပသင်္ခါ ၀ုတ္တော။ အနိဋ္ဌော ဟိ ကေ၀ေ၀ရ၀ါ၀ေါ သဗ္ဗဿ သဗ္ဗကာလေ သမ္ဘ၀ါ၀ပတ္တိတော ကေ-သဒိဿသဘာ၀ါ၀ပတ္တိတော စ။ ယသ္မာ တီသု ပကာရေသု အ၀ိဇ္ဇမာနေသု ပါရိသေသေန စတုတ္ထေ ၀ေ စ ၀ိဇ္ဇမာနေ ကေ၀ေ၀ေ၀ရ၀ါ၀ပနေ အတ္ထော ဒဿိတော၊ တသ္မာ နိ နုပပဇ္ဇတိ။

**ယထာ၀ယံ ၀ေ၀နာ၀ ၀ ဝ ဝ ဝ

ဧဝ ယထာဝေဒနံ ဖဿဝတ္ထာနံ၊ ကာရဏဖလဝိသေသေန ဝါ ဖလကာရဏ-ဝိသေသနိစ္ဆယော ဟောတိတိ ဥဘယတ္ထာပိ နိစ္ဆယော ဝတ္ထာနန္တိ ဝုတ္တော။ **ကမ္မာဒယော**တိ ကမ္မာဟာရဥတုအာဒယော အပါကဋာ သေမ္ပယုတ္တိကာရေန ရောဂဝုပသမတော။

"အဿာဒါနုပဿိနော တဏှာ ပဝဍ္ဎတီ"တိ ဝစနတောတိ "သံယောဇနီ-ယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော တဏှာ ပဝဍ္ဎတိ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ"တိ ဣမိနာ သုတ္တေန တဏှာယ သခ်ါရကာရဏဘာဝသ ဝုတ္တတ္တာတိ အတ္ထော။ ပုန တဿာပိ အဝိဇ္ဇာ ကာရဏန္တိ ဒဿနတ္ထံ "**အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝသမုဒယော**တိ **ဝစနတော**"တိ အာဟ။ တဏှာ ဝါ စတုရုပါဒါနဘူတာ ကာမဘဝဒိဋ္ဌာသဝါ စ သခ်ါရသ ကာရဏန္တိ ပါကဋာတိ သုတ္တဒ္ဒယေနပိ အဝိဇ္ဇာယ သခ်ါရ-ကာရဏဘာဝမေဝ ဒဿေတိ။ **အဿာဒါနုပဿိနော**တိ ဟိ ဝစနေန အာဒီ-နဝပဋ္ဌာနကိစ္စာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာယ ကာရဏန္တိ ဒဿိတာ ဟောတိတိ။ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာ၊ တသ္မာ ပုညာဘိသခ်ါရာဒိကေ အဘိသခ်ရောတီတိ အဝိဇ္ဇာယ သခ်ါရကာရဏဘာဝသ **ပါကဋတ္တာ** အဝိဇ္ဇသုဘာဝေါ သခ်ါရကာရဏဘာဝေန ဝုတ္တော ဒိဏ္ဏာသဝသ သခ်ါရာဘာဝတော **အသာဝေရဏတ္တာ** စ။ ပုညာဘိ-သခ်ါရာဒိနံ သာဝေရဏာနိ ဝတ္ထော်ရမ္မဏာဒိနိတိ ပုညာဘဝါဒိအာဒိနဝပဋ္ဌာ-ဒိကာ အဝိဇ္ဇာ ပုညာဘိသခ်ါရာဒိနံ အသာဝေရဏံ ကာရဏန္တိ ဝါ အတ္ထော ဒဋ္ဌမ္ဘော။

ဌာနဝိရုဒ္ဓေါတိ အတ္ထိတာဝိရုဒ္ဓေါ။ ကေစိ ပန "ပဋိသန္ဓိအာဒိနိ ဌာနာနိ"တိ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ သတိ ပုရိမစိတ္တံ ပစ္ဆိမစိတ္တသ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယောတိ နိ ဣဒံ ကေန္တိကံ သိယာ။ ဘဝင်္ဂမ္ပိ ဟိ ဘဝင်္ဂသ အနန္တရပစ္စယော, ဇဝနံ ဇဝနသ္သာတိ၊ နိ စ သိပ္ပါဒိနံ ပဋိသန္ဓိအာဒိဌာနံ အတ္ထိတိ နိ တံ ဣဓ အမိပ္ပေတံ။ ကမ္မံ ရူပသ နိမနရူပ္ပနဝိရောဓော သာရမ္မဏာနာရမ္မဏဝိရောဓော **စ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော၊ ဒိဏ္ဏာဒိနိ ဒ္ဝိအာဒိနံ** မဓုရဒ္ဒိလရသာဒိသဘာဝဝိရောဓော။ အဝိ-ဇ္ဇာနနကိစ္စော **အာလောကော** ဝိဇ္ဇာနနကိစ္စသ **ဝိညာဏသ**၊ အမဒနကိစ္စာ စ **ဂုဏ္ဌာဒယော** မဒနကိစ္စသ **အာသဝသ**။

ဂေါလောမာဝိလောမာနိ ဒ္ဝေါ ပစ္စယော၊ **ဒ္ဝိအာဒိနိ ဘူတိဏာကသ**။ ဣဓ စ **အဝိ**တိ ရတ္တာ ဌေကာ ဝုစ္စန္တိ။ ဝိပါကာယေဝ တေ စ နိ၊ တသ္မာ

၁-သံ ၁-၃၁၃-ဝိဌေ။

ဒုက္ခဝိပါကာယပိ အဝိဇ္ဇာယ တဒဝိပါကာနံ ပုညာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ ပစ္စယတ္တံ နာ နယုဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ တဒဝိပါကတ္တေပိ သာဝဇ္ဇတာယ တဒဝိရုဒ္ဓါနံ တံသဒိသာနဉ္စ အပုညာဘိသင်္ခါရာနမေဝ ပစ္စယော၊ နာ ဣတရေသန္တိ **ဧတ္ထ** ပသင်္သ နိဝါရဏတ္ထံ "ဝိရုဒ္ဓေါ စာဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ သဒိသာသဒိသော တထာ။ ဓမ္မာနံ ပစ္စယော သိဒ္ဓေါ"တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ပါကဋံ ကရောန္တော "**ဣတိ အယံ အဝိဇ္ဇာ**"တိအာဒိမာဟ။

အဒ္ဓေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏိနံ ဝိယ ပုဗ္ဗာပရိယဝဝတ္ထာနံ နိယတိ၊ နိယတိယာ, နိယတိ ဧဝ ဝါ သင်္ခတိ သမာဂမော နိယတိသင်္ခတိ၊ တာယ ဘာဝေသု ပရိဏတာ မနုဿဒေဝိဟင်္ဂါဒိဘာဝံ ပတ္တာ **နိယတိသင်္ခတိ-ဘာဝပရိဏတာ**။ နိယတိယာ သင်္ခတိယာ ဘာဝေန စ ပရိဏတာ နာနပ္ပကာ-ရတံ ပတ္တာ **နိယတိသင်္ခတိဘာဝပရိဏတာ**တိ စ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဧတေဟိ စ ဝိကပ္ပနေဟိ အဝိဇ္ဇာ အကုသလံ စိတ္တံ ကတ္တာ ပုညာဒိသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပဝတ္တတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ "**သော ဝေ အဝိဇ္ဇာယာ**"တိအာဒိ။

အပရိဏာယကော ဗာလောတိ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တပါဒကကလျာဏမိတ္ထ-ရဟိတောတိ အတ္ထော။ အရဟတ္တမဂ္ဂါဝသာနံ ဝါ ဉာဏံ သမဝိသမံ ဒဿေတ္တာ နိဗ္ဗာနံ နယတီတိ ပရိဏာယကန္တိ ဝုတ္တံ၊ တေန ရဟိတော **အပရိဏာ-ယကော**။ **ဓမ္မံ ဥတ္တာ**တိ သပ္ပုရိသူပနိဿယေန စတုသစ္စပ္ပကာသကသုတ္တာဒိဓမ္မံ ဥတ္တာ၊ မဂ္ဂဉ္ဇဏေနေဝ ဝါ သဗ္ဗဓမ္မပဝရံ နိဗ္ဗာနံ ဥတ္တာ၊ တံဇာနနာယတ္ထတ္ထာ **ပန** သေသသစ္စာဘိသမယသ သမာနကာလမ္ပိ တံ ပုရိမကာလံ ဝိယ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။

သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂၇။ ယထာဝုတ္တသင်္ခါရပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ တံကမ္မနိဗ္ဗတ္တမေဝ ဝိညာဏံ ဘဝိတုံ အရဟတီတိ "**ဗာဟ္တိ ံသ လောကိယဝိပါကဝိညာဏာနိ သင်္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ**"တိ အာဟ။ **ဧတ္ထ ကထာယံ**[1] ပန ဝိပ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတ-ပဒနိဒ္ဒေသေ—

၁-အဘိ ၃-၉၀-ပိဋ္ဌေ။

"သမ္ပါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေ ဓမ္မာ။ ပ။ သင်္ခာယတနပစ္စယာ ဖဿေန, ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ပ။ သင်္ဂဟိတာ? တေ ဓမ္မာ အသမ်ိတံ ခန္ဓတော ဌပေတ္တာ ဧကေန ခန္ဓေန ကောဒသဟာယတနေဟိ ကောဒသဟိ ဝေတ္ကဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ? စတ္ကဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတ္ကဟိ အသင်္ဂဟိတာ"တိ—

ဝစနတော သမ္ဘဝိညာဏဖဿဝေဒနာပရိဂ္ဂဟော ကတော။ ယဒိ ဟိ ဣဒ္ဓေ ဝိညာဏဖဿဝေဒနာ သပ္ပဒေသာ သိယုံ၊ "ဝိပါကာ ဓမ္မာ"တိ ဣမဿ ဝိယ ဝိသဇ္ဇနံ သိယာ၊ တသ္မာ တတ္ထ အဘိမ္မဘာဇနိယဝသေန သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏာဒယော ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ စ အဘိမ္မဘာဇနိယေ စတုဘူမကကုသလသင်္ခါရော အကုသလသင်္ခါရော စ ဝုတ္တောတိ သော ဧဝ ဓာတုကထာယံ ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘဝေါ ပန **ဓာတုကထာယံ** ကမ္မုပပတ္တိဘဝဝိသေသဒဿနတ္ထံ နာ အဘိမ္မဘာဇနိယဝသေန ဂဟိတော။ ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ တတ္ထ "ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ"တိ အနုဒ္ဓရိတ္ဝာ "ကမ္မဘဝေါ"တိအာဒိနာဝ နယေန ဘဝေါ ဥဒ္ဓရော။ **ဝိပါကဝေတ**ဿ ဝိညာဏသ္မ ဝိပါကတ္တာ သင်္ခါရပစ္စယတ္တံ သာဓေတိ၊ တသ္မ ပန သာဓနတ္ထံ "ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဝိပါကာဘာဝတော"တိ ဝုတ္တန္တိ တံ ဝိဝရန္တော **"ဝိပါကဋ္ဌာ"**တိအာဒိမာဟ။

ယေဘုယ္ယေန လောဘသမ္ပယုတ္တစိတ္တာဝသာနေတိ စဝနေန တဒါရမ္မဏနိယမေ သောမနဿသဟဂတာနန္တရံ သောမနဿသဟဂတတဒါရမ္မဏသ္မ ဝုတ္တတ္တာ သောမနဿသဟဂတာနေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပန တိဟေတုကစဝနာဝသာနေ စ ကဒါစိ အဟေတုကံ တဒါရမ္မဏံ ဟောတိ၊ တသ္မာ **"ယေဘုယ္ယေန"**တိ အာဟ။ **သကိ ဝါ**တိ "ဒိရတ္တတိရတ္တာ"ဒိသု ဝိယ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုမေဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဝဒန္တိ။ "ဒိရတ္တတိရတ္တ"န္တိ ဣဒ္ဓေ ပန ဝါ-သဒ္ဒဿ အဘာဝါ ဝစနသိလိဋ္ဌတာမတ္တေန ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ ယုဇ္ဇတိ၊ "နိရန္တရတိရတ္တဒဿနတ္ထံ ဝါ"တိ။ ဣဓ ပန ဝါ-သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပနတ္ထော ဝုတ္တောတိ သကိ ဧဝ စ ကဒါစိ ပဝတ္တိ သန္ဓာယ **"သကိ ဝါ"**တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနေဝ ဟိ သကိ တဒါရမ္မဏပ္ပဝတ္တိယာ ဝိစာရေတဗ္ဗတံ ဒဿေန္တော **"စိတ္တပ္ပဝတ္တိ-ဂဏနာယ ပန"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏနာယ**န္တိ ဝိပါက-ကထာယံ ဗလဝရူပါဒိကေ အာရမ္မဏေ ဝုတ္တံ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏံ သန္ဓာယာဟ။ တတ္ထ ဟိ ဒ္ဝေ တဒါရမ္မဏုပ္ပတ္တိဝါရာ အာဂတာ။ ဧဝနဝိသယာနုဘဝနဋ္ဌ

တဒါရမ္မဏံ အာသန္နဘေဒေ တသ္မိံ ဝိသယေ ကေစိတ္တက္ခဏာဝသိဋ္ဌာယုကေ နဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုတိ အဓိပ္ပါယော။ **အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာ**တိ အကုသလဝိပါကသ အပါယပဋိသန္ဓိ, ကာမာဝစရာဒိကုသလဝိပါကာနံ ကာမရူပါရူပသုဂတိ-ပဋိသန္ဓိယော ယထာကမ္မံ အနုရူပါ။

ပဋိသန္ဓိကထာ မဟာဝိသယာတိ ကတ္ဝာ ပဝတ္တိမေဝ တာဝ ဒဿေန္တော "**ပဝတ္တိယံ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ အဟေတုကဒ္ဝယာဒီနံ၊ ဒ္ဝါရနိယမာနိယ-မာဝစနံ ဘဝင်ဘူတာနံ သယမေဝ ဒ္ဝါရတ္တာ စုတိပဋိသန္ဓိဘူတာနဉ္စ ဘဝင်-သင်္ခါတေန အညေန စ ဒ္ဝါရေန အနုပ္ပတ္တိတော နိယတံ အနိယတံ ဝါ ဒ္ဝါရံ ဒေတေသန္တိ ဝတ္တုံ အသက္ကုဏေယ္ယတ္တာ။ ကေသဉ္စိ သတ္တာသ ပဝတ္တရူပါဝစရ-ဝိပါကော ပထဝီကသိဏာဒိသု ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တော၊ တတော အညသ္မိံ တသ္မိံ ပဝတ္တိ နတ္ထိတိ ရူပါဝစရာနံ နိယတာရမ္မဏတာ ဝုတ္တာ။ **တ ဗြဟ္မာ**တိ ပဝတ္တိယံ ဗာတ္တိံသဝိဓသ္မိံ။

ဣန္ဒြိယပ္ပဝတ္တိအာနုဘာဝတော ဧဝ စက္ခုသောတဒ္ဝါရဘေဒေန, တသ္မိံ စ ဝိညာဏဝီထိဘေဒါယတ္တတ္တာ ဝီထိဘေဒေန စ ဘဝိတမ္ဗံ၊ တသ္မိဉ္စ သတိ "အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဒဿနံ သဝနံ ဝါ တဒနန္တရံ သမ္ပဋိစ္ဆန"န္တိအာဒိနာ စိတ္တနိယမေန ဘဝိတမ္ဗံ။ တထာ စ သတိ သမ္ပဋိစ္ဆနသန္တိရဏာနမ္ပိ ဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ နဉ္စ ဣန္ဒြိယပ္ပဝတ္တိအာနုဘာဝေန ဒဿနသဝနမတ္တသေဝ၊ နာပိ ဣန္ဒြိယာနံ ဧဝ ဒဿနသဝနကိစ္စတာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဒ္ဝါရဝီထိဘေဒေ စိတ္တနိယမတော စာ**"တိ။ ပဌမကုသလေန စေ တဒါ-ရမ္မဏသ္မိံ ဥပ္ပတ္တိ ဟောတိ၊ တံ ပဌမကုသလာနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဇနကံ အနု-ဗန္ဓတိ နာမ၊ ဒုတိယကုသလာဒိအနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဇနကသဒိသံ အနုဗန္ဓတိ နာမ၊ အကုသလာနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဉ္စ ကာမာဝစရတာယ ဇနကသဒိသန္တိ။

ကောဿ တဒါရမ္မဏစိတ္တာနိ။ ပ။ တဒါရမ္မဏံ နာ ဂဏ္ဍန္တိတိ တဒါ-ရမ္မဏဘာဝတာယ "တဒါရမ္မဏ"န္တိ လဒ္ဓနာမာနိ တဒါရမ္မဏဘာဝံ နဂဏ္ဍန္တိ၊ တဒါရမ္မဏဘာဝေန နပ္ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ နာမဂေါတ္တံ အာရဗ္ဘ ဇဝနေ ဇဝိတေ တဒါရမ္မဏံ တသ္မိံ ဇဝနသ္မိံ အာရမ္မဏံ နဂဏ္ဍန္တိ၊ နာလမ္ဗန္တိတိ အတ္ထော။ **ရူပါရူပဓမ္မေ**တိ ရူပါရူပါဝစရေ ဓမ္မေ။ ဣဒံ ပန ဝတ္ဝာ "**အဘိ-ညာဉာဏံ အာရဗ္ဘာ**"တိ ဝိသေသနံ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏတာယ ကာမာ-ဝစရသဒိသေသု စေဝ တဒါရမ္မဏာနုပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ။ မိဿတ္တနိယတာ ဓမ္မာ မဂ္ဂေါ ဝိယ ဘာဝနာယ သိဒ္ဓါ မဟာဗလာ စာတိ တတ္ထ ဇဝနေန ပဝတ္ထ-မာနေန သာနုဗန္ဓနေန နဉ္စ ဘဝိတမ္ဗန္တိ တေသု တဒါရမ္မဏံ ပဋိက္ခိတ္တံ။

လောကုတ္တရမေ့ အာရဒ္ဓာတိ ဇောနေ့ သိဒ္ဓေ "**သမ္မတ္တနိယတမေ့ဿ**"တိ ဝိသုံ ဥဒ္ဒရဏံ သမ္မတ္တမိစ္ဆတ္တနိယတမ္မာနံ အညမညပဋိပက္ခာတိ ဗလဝ-ဘာဝေန တဒါရမ္မဏသ အဝတ္ထုဘာဝဒဿနတ္ထံ။

ဒေ၀ ပဝတ္တိယံ ဝိညာဏပ္ပဝတ္တိ ဒသေတ္တာ ပဋိသန္ဓိယံ ဒသေတုံ "**ယံ ပန ဝုတ္ထ**"န္တိအာဒိမာဟ။ **ကေန ကတ္ထာ**တိ ကေန စိတ္တေန ကသ္မိं ဘ၀ေ။ ကေနဝိသတိ ပဋိသန္ဓိယော တေန တေန စိတ္တေန ပ၀တ္တမာနာ ပဋိသန္ဓိကေ ရူပါရူပဓမ္မာတိ တေန တေန စိတ္တေန သာ သာ တတ္ထ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိ ဟောတီတိ ဝုတ္တာ။ **တဿာ**တိ စိတ္တဿ။

အာဂန္ဒ္ဓာတိ အာ၀ဇ္ဇံ ဝိယ ဟုတ္ဝာ။ **ဂေါပကသီ၀ေ**တိ ရညော ဟိတာ-ရကေ ဂေါပကကုလေ ဇာတော သီ၀ေ၊ နာမ္မာဒိအနုသရဏ-ဗျာပါရရဟိတတ္တာ "**သမ္ဘုဒ္ဓကာလကိရိယာ**"တိ ဝုတ္တာ။ အဗျာပါရေနေ၀ ဟိ တတ္ထ ကမ္မာဒိဥပဒ္ဒဝါနံ ဟောတီတိ။ "ဝိသိယမာနာယ မဂ္ဂိကာယ ပဌမံ ကာယ-ဒ္ဒါရာ၀ဇ္ဇနံ ဘ၀ံ နာ၀ဇ္ဇေတိ အတ္ထနာ စိန္တိယမာနဿ ကဿစိ အတ္ထိတာ-ယာ"တိ ကေစိ ကာရဏံ ၀ဒန္တိ၊ တဒေတံ အကာရဏံ ဘ၀ံဝိသယတော အညဿ စိန္တိယမာနဿ အဘာ၀ါ အညစိတ္တပ္ပ၀တ္တကာလေ စ ဘ၀ံ၀ါ၀ဇ္ဇ-နဿေ၀ အသမ္ဘ၀တော။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ကာရဏံ သိယာ— "တာနိဿ တမ္မိ သမယေ ဩလမ္ဘန္တိ အဇ္ဈောလမ္ဘန္တိ အဘိပ္ပလမ္ဘန္တိ"တိ ၀စနတော တိသု ဇ၀န-၀ါရေသု အပ္ပ၀တ္တေ၀ ကမ္မာဒိဥပဒ္ဒဝါနေန ဘ၀ိတ္ဗ္ဗံ။ အနေကဇ၀နဝါရပ္ပ-၀တ္တိယာ ဟိ အဇ္ဈောလမ္ဘနံ အဘိပ္ပလမ္ဘနဉ္စ ဟောတီတိ။ တသ္မာ ကာယဒ္ဒါရာ-၀ဇ္ဇနံ အနာ၀ဇ္ဇေတ္ဝာ မနောဒ္ဒါရာ၀ဇ္ဇနမေ၀ ကမ္မာဒိအာလမ္ဘဏံ ပဌမံ ဘ၀ံ အာ၀ဇ္ဇေတိ၊ တတော ဖောဋ္ဌဗ္ဗဿ ဗလ၀တ္တာ ဒုတိယ၀ါရေ ကာယ၀ိညာဏ-ဝိထိ ပစ္ဆုပ္ပန္နေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ပ၀တ္တတိ၊ တတော ပုရိမဇ၀နဝါရဂဟိတေ၀ေ ကမ္မာဒိသု ကမေန မနောဒ္ဒါရဇ၀နံ ဇ၀ိတ္ဝာ မူလဘ၀ံသခ်ိတံ အာ၀ဇ္ဇက-ဘ၀ံသခ်ိတံ ၀ါ တဒါရမ္မဏံ ဘ၀ံ ဩတရတိ၊ တဒါရမ္မဏာဘာ၀ေ ၀ါ ဘ၀ံမေ၀။ **တေသု ဒ္ဒါနေ ကာလံ ကရောတီ**တိ တဒါရမ္မဏာနဇ္ဇရေန စုတိစိတ္တေန, တဒါရမ္မဏာဘာ၀ေ ၀ါ ဘ၀ံသခ်ိတေနေ၀ စုတိစိတ္တေန စ၀တီတိ အတ္ထော။ ဘ၀ံမေ၀ ဟိ စုတိစိတ္တံ ဟုတ္ဝာ ပ၀တ္တတိတိ စုတိစိတ္တံ ဣဒ "ဘ၀ံ"န္တိ ဝုတ္တန္တိ။ မနောဒ္ဒါရ၀ိသယော လဟုကောတိ လဟုကပစ္စုပ္ပဒ္ဒါနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "**အရူပဓမ္မာနံ ။ ပ ။ လဟုကော**"တိ။ အရူပဓမ္မဿ ဟိ မနော-ဒ္ဒါရဿ ဝိသယော လဟုကပစ္စုပ္ပဒ္ဒါနောတိ။ ဗလ၀တိ စ ရူပဓမ္မဿ

၁-မ ၃-၂၀၃-ဝိဒ္ဓေ။

ကာယဒ္ဌါရသ ဝိသယေ အပ္ပဝတ္တိတ္တာ မနောဒ္ဌါရဝိသယေ ကမ္မာဒိမှ ပဌမံ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဒဿနေန အရူပမ္မာနံ ဝိသယသ လဟုကတာ ဒီပိတာတိ။ ရူပါနံ ဝိသယာဘာဝေပိ ဝါ "အရူပမ္မာန"န္တိ ဝစနံ ယေသံ ဝိသယော အတ္ထိ၊ တံဒဿနတ္ထမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန လဟုကမ္မာဒိသု စိတ္တပ္ပဝတ္တိတော လဟု-ဂဟဏီယတာ ဝိသယသ လဟုကတာ။

ကမ္မာဒိနံ ဘူမိစိတ္တုပါဒါဒိဝသေန ဝိတ္ထာရတော အနန္တော ပဘေဒေါတိ "**သခ်ေပတော**"တိ အာဟ။

အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိကိလေသေသု အနုပစ္ဆိန္နေသ္ဝေ ကမ္မာဒိနော ဥပဋ္ဌာနံ၊ တဒ္ဓာရဇ္ဇ စိတ္တသန္တာနသ ဘဝန္တရနိန္ဒပေါဏပဇ္ဇာရတော ဟောတီတိ အာဟ "**အနုပစ္ဆိန္နကိလေသမလဝိနာမိတ**"န္တိ။ သန္တာနေ ဟိ ဝိနာမိတေ တဒေက-ဒေသဘူတံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဒ္ဓ ဝိနာမိတမေဝ ဟောတိ၊ နစ ကေဒေသဝိနာမိတ-ဘာဝေန ဝိနာ သန္တာနဝိနာမိတတာ အတ္ထိတိ။ သမ္ဘတ္ထ ပန "ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ-နိန္ဒာယ စုတိယာ ပုရိမဇဝနာနိ အကုသလာနိ၊ ဣတရာယ စ ကုသလာနီ"တိ နိစ္ဆိနန္တိ။ "နိမိတ္တသာဒဂမိတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတိ အနုဗျဉ္ဇနသာဒဂမိတံ ဝါ။ တသ္မိံ စေ သမယေ ကာလံ ကရောတိ၊ ဒ္ဝာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ယံ ဒ္ဝိန္နံ ဂတိနံ အညတရံ ဂတိံ ဥပပဇ္ဇေယ္ယ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ"တိ[1] ဟိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အာသန္နံ အကုသလံ ဒုဂ္ဂတိယံ, ကုသလဒ္ဓ သုဂတိယံ ပဋိသန္ဓိယာ ဥပနိဿယော ဟောတီတိ။

ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ ဟီနမာရမ္မဏန္တိ အကုသလဝိပါကသ အာရမ္မဏံ ဘဝိတုံ ယုတ္တံ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ အာဟ။ တမ္ပိ ဟိ သက်ပ္ပဝသေန ရာဂသ္ဝိ ဟေတု ဟောတီတိ။ အကုသလဝိပါကဇနကကမ္မသဟဇာတာနံ ဝါ တံသဒိ-သာသန္ဓစုတိဇဝနစေတနာသဟဇာတာနဒ္ဓ ရာဂါဒိနံ ဟေတုဘာဝေါ ဧဝ ဟီနတာ။ တဒ္ဓိ ပဋ္ဌာနုတာပဇနကကမ္မာနမာရမ္မဏံ ကမ္မဝသေန အနိဋ္ဌံ အကုသလဝိပါကသ အာရမ္မဏံ ဘဝေယ္ယ၊ အညထာ စ ဣဋ္ဌာရမ္မဏော ပဝတ္တသ အကုသလကမ္မသ ဝိပါကော ကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏော နဟိ ဘဝေယ္ယ။ နဟိ အကုသလဝိပါကော ဣဋ္ဌာရမ္မဏော ဘဝိတုမရဟတီတိ။ ပဋ္ဌဒ္ဌိရေ စ အာပါ-ထမာဂစ္ဆနံ ပစ္ဆုပ္ပန္နံ ကမ္မနိမိတ္တံ အာသန္နကတကမ္မာရမ္မဏသန္တတိယံ ဥပ္ပန္နံ တံသဒိသဒ္ဓ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အညထာ တဒေဝ ပဋိသန္ဓိအာရမ္မဏုပဋ္ဌာပကံ တဒေဝ စ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဘဝေယ္ယ၊ နစ ပဋိသန္ဓိယာ ဥပစာရဘူတာနိ ဝိယ "တေသ်

---

[1] သံ ၂-၃၇၇-ဝိဒ္ဓေ။

တယာ ပဝတ္တိတမ္ဘ"န္တိ ပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏံ အနုပါဒေန္တာနိ ဝိယ စ ပဝတ္တာနိ စုတိအာသန္နာနိ ဇဝနာနိ ပဋိသန္ဓိဇနကာနိ ဘဝေယ္ယုံ။ "ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ"တိ[1] ဟိ ဝုတ္တံ။ တဒါ စ တံသမာနဝိထိယံ ဝိယ ပဝတ္တမာနာနိ ကထံ ကတူပစိတာနိ သိယုံ၊ နု စ အဿာဒိတာနိ တဒါ၊ နု စ လောကိယာနိ လောကုတ္တရာနိ ဝိယ သမာနဝိထိဖလာနိ ဟောန္တိ။

"ပုမ္ဗေ ဝါသ တံ ကတံ ဟောတိ ပါပကမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနိယံ၊ ပစ္ဆာ ဝါသ တံ ကတံ ဟောတိ ပါပကမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနိယံ၊ မရဏ-ကာလေ ဝါသ ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ၊ တေန သော ကာယသ္သ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ"တိ[2]—

အာဒိနာ သုတ္တေ မရဏကာလေ သမတ္တာယ သမာဒိန္နာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ သဟဇာတစေတနာယ ပဋိသန္ဓိဒါနံ ဝုတ္တံ၊ နု စ ဒုဗ္ဗလေဟိ ပဋ္ဌာဒိကဇဝနေဟိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝါ သမတ္တာ ဟောတိ သမာဒိန္နာ။ ဝက္ခတိ စ—

"သမ္ဘမ္ဘိ ဟေတံ ကုသလာကုသလမမ္ဘပဋိဇာနနာဒိစဝနပရိ-ယောသာနံ ကိစ္စံ မနောဒ္ဓါရိကစိတ္တေနေဝ ဟောတိ၊ နု ပဋ္ဌာဒိ-ကေနာတိ သမ္ဘသပေတသ္သ ကိစ္စသ္သ ကရဏေ သဟဇဝနကာနိ ဝိထိစိတ္တာနိ ပဋိက္ခိတ္တာနီ"တိ[3]။

တတ္ထ ဟိ "နု ကိဿ မမ္ဘံ ပဋိဇာနာတိတိ 'မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ'တိ[4] ဧဝံ ဝုတ္တံ ကေမ္ပိ ကုသလံ ဝါ အကုသလံ ဝါ နု ပဋိဇာနာတိ"တိ[5] စ ဝုတ္တံ။ ယေသံ ပဋိဝိဘာဝနပ္ပဝတ္တိယာ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အန္ဓေတိ၊ တေသံ သာ ပဝတ္တိ ပဋ္ဌာဒိရေ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ကုသလာကုသလကမ္မသမာဒါနဿ တာဒိသမေဝါတိ။ တဒါရမ္မဏာနန္တရံ ပန စဝနံ, တဒနန္တရာ စ ဥပပတ္တိ မနောဒ္ဓါရိကာ ဧဝ ဟောတိ၊ နု သဟဇဝနကဝိထိစိတ္တေ ပရိယာပန္နာတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဣဓ ပဋ္ဌာဒိရိကတဒါရမ္မဏာနန္တရံ စုတိ, တဒနန္တရံ ပဋိသန္ဓိ စ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတ္ထ အာသေသပဋ္ဌစိတ္တက္ခဏာယုကေ ရူပါဒိမှ ဥပ္ပန္နံ ပဋိသန္ဓိံ သန္ဓာယေဝ "ပစ္ဆုပ္ပန္နာရမ္မဏံ ဥပပတ္တိစိတ္တံ ပစ္ဆုပ္ပန္နာရမ္မဏာသ္သ ဘဝင်္ဂသ္သ အနန္တရပစ္ဆ-ယေန ပစ္ဆယော"တိ[6], အဝသေသေ စိတ္တက္ခဏာယုကေ စ ဥပ္ပန္နံ သန္ဓာယ

---

[1]-အဘိ ၁-၁၀၄-ဝိဇ္ဇေ။ [2]-မ ၃-၂၅၇-ဝိဇ္ဇေ၊ [3]-အဘိ-ဋီ ၂-၃၈၈-ဝိဇ္ဇေ။
[4]-ခု ၁-၁၃-ဝိဇ္ဇေ။ [5]-အဘိ-ဋီ ၂-၃၈၇-ဝိဇ္ဇေ။ [6]-အဘိ ၉-၄၂၈-ဝိဇ္ဇေ။

"ပစ္ဆိုပ္ပန္နာရမ္မဏံ ဥပပတ္တိစိတ္တံ အတီတာရမ္မဏသ ဘဝင်သ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သုဒ္ဓါယ ဝါတိ မဟဂ္ဂတကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏာယ ဇဝနဝီထိယာ တဒါရမ္မဏ-ရဟိတာယာတိ အတ္ထော။ သာ ပန ဇဝနဝီထိ မဟဂ္ဂတဝိပါကသ ဥပစာရော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ကေစိ ပန တံ ဝီထိံ မဟဂ္ဂတာဝသာနံ ဝဒန္တိ။ အတီတာရမ္မဏာ ကောဒသဝိဓာ, နဝတ္တာဗ္ဗာရမ္မဏာ သတ္တဝိဓာ။

တေနာနုသာရေန အာရုပ္ပစုတိယာပိ အနန္တရာ ပဋိသန္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဣဒံ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု "ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတ-သုဝတိယံ ဋ္ဌိတသာ"တိ ဧဝမာဒိကေ ဧဝ နယေ အယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ အဝရဒ္ဓါတိ? နှ, တတ္ထ ရူပါဝစရစုတိအနန္တရာယ ဧဝ ပဋိသန္ဓိယာ ဝုတ္တတ္တာ။ တတ္ထ ဟိ "ပထဝီကသိဏာဒိကံ ဝါ နိမိတ္တံ မဟဂ္ဂတစိတ္တံ ဝါ မနောဒ္ဓါရေ အာပါထမာဂစ္ဆတိ။ စက္ခုသောတာနံ ဝါ"တိအာဒိကေန ရူပါဝစရစုတိယာ ဧဝ အနန္တရာ ပဋိသန္ဓိ ဝုတ္တာတိ ဝိညာယတိ။ အထာပိ ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ-ယ အယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ တတ္ထေဝ အဝရဒ္ဓါ၊ အရူပါဝစရစုတိအနန္တရာ ပန ရူပါ-ဝစရပဋိသန္ဓိ နတ္ထိ၊ အရူပါဝစရေ စ ဥပရူပရိစုတိယာ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ ပဋိသန္ဓိတိ စတုတ္ထာရုပ္ပစုတိယာ နဝတ္တာဗ္ဗာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ နတ္ထိ။ တေန တတော တတ္ထေဝ အတီတာရမ္မဏာ ကာမာဝစရေ စ အတီတပစ္ဆိုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ ဣတရာဟိ စ ယထာသမ္ဘဝံ အတီတနဝတ္တာဗ္ဗာရမ္မဏာ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓိ, အတီတပစ္ဆိုပ္ပန္နာရမ္မဏာ စ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိ ယောဇေတဗ္ဗာတိ ဣမသ ဝိသေသသ ဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ ဥဒ္ဓရဏံ ကတံ။

ဧဝံ အာရမ္မဏဝသေန ကေဝိဓယ ကာမာဝစရသုဝတိစုတိယာ ဒုဝိဓာ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ, ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ဒုဝိဓာ သုဝတိပဋိသန္ဓိ, ကာမာဝစရသုဝတိ-စုတိယာ ဒ္ဝိကေဒ္ဝိပ္ပကာရာနံ ကာမရူပါရုပ္ပါနံ ဝသေန ပဉ္စဝိဓာ သုဝတိပဋိသန္ဓိ, ရူပါဝစရစုတိယာ စ တထေဝ ပဉ္စဝိဓာ, ဒုဝိဓာယ အာရုပ္ပစုတိယာ ပစ္စေကံ ဒ္ဝိနှံ ဒ္ဝိနှံ ကာမာရုပ္ပါနံ ဝသေန အဋ္ဌဝိဓာ စ ပဋိသန္ဓိ ဒဿိတာ၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ပန ကေဝိဓာယ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ ဒုဝိဓာ နှ ဒဿိတာ၊ တံ ဒသ္သေတုံ **"ဒုဂ္ဂတိယံ ဋ္ဌိတသ ပနာ"**တိအာဒိမာဟ။ ယထာဝုတ္တာ ပန—

ဒ္ဝိဒ္ဝိပဉ္စပ္ပကာရာ စ၊ ပဉ္စာဒ္ဌဒုဝိဓာပိ စ။
စတုဝီသတိ သဗ္ဗာပိ၊ တာ ဟောန္တိ ပဋိသန္ဓိယော။

"ကာမာဝစရသဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ"တိအာဒိနာ[1] နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ ဒဿိတပုဗ္ဗကာရောတိ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝမေဝ ဒဿေန္တော "**ဥတ္တရေတ**"န္တိအာဒိမာဟ။

အာဒိနာ သဟာတိ အာဒိနာ ဝိမိဿဝိညာဏေန သဟ။ **ဩမတော ဘေ ဝါ တယော ဝါ ဒသကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ**တိ ဂန္ထသေယ္ယကာနံ ဝသေန ဥတ္တံ။ အညတ္ထ ဟိ အနေကေ ကလာပါ သဟ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ မြဟ္ဘတ္တာဘာဝေပိ ဟိ အနေကဂါဝုတပုမာဏေ အနေကေ ကလာပါ သဟုပ္ပဇ္ဇန္တိတိ တိ"သတော အဓိကာနေဝ ရူပါနိ ဟောန္တိ ဂန္ဓရသာဟာရာနံ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ စက္ခုသောတဝတ္ထုသတ္တကဇီဝိတဆက္ကဘာဝေပိ တေသံ ဗဟုတ္တာ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန တတ္ထပိ စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသကာနံ ဇီဝိတနဝကဿ စ ဥပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ၊ **ပါဠိယံ** ပန "ရူပဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဌပေတ္ဝာ အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ ပဋ္ဌာယ-တနာနိ ပါတုဘဝန္တိ၊ ပဋ္ဌ ဓာတုယော ပါတုဘဝန္တိ"တိ ဝုတ္တံ၊ တထာ "ရူပဓာတုယာ ဆ အာယတနာနိ နဝ ဓာတုယော"တိ သမ္ဘသင်္ဂဟဝသေန တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာယတနဓာတုယော ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **ကထာဝတ္ထုမှိ** စ ဃာနာယတနာဒိနံ ဝိယ ဂန္ဓာယတနာဒိနဉ္စ တတ္ထ ဘာဝေါ ပဋိက္ခိတ္တော "အတ္ထိ တတ္ထ ဃာနာယတနန္တိ? အာမန္တာ၊ အတ္ထိ တတ္ထ ဂန္ဓာယတနန္တိ? နေ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"တိအာဒိနာ[2]၊ နေ စ အဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာနံ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ ဝိယ အဂန္ဓရသာယတနာနံ ဂန္ဓရသာနံ တတ္ထ ဘာဝေါ သက္ကာ ဝတ္တုံ ဖုသိတုံ အသက္ကုဏေယ္ယတာဝိနိမုတ္တသ ပထဝီအာဒိသဘာဝဿ ဝိယ ဂန္ဓရသဘာဝ-ဝိနိမုတ္တဿ ဂန္ဓရသသဘာဝဿ အဘာဝေါ။

ယဒိ စ ဃာနသမ္ဘသာဒိနံ ကာရဏဘာဝေါ နတ္ထိတိ အာယတနာနီတိ တေ နေ ဝုစ္စေယ္ယုံ၊ ဓာတု-သဒ္ဒေါ ပန နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဝါစကောတိ ဂန္ဓဓာတုရသ-ဓာတူတိ အဝစနေ နတ္ထိ ကာရဏံ၊ ဓမ္မဘာဝေါ စ တေသံ ကေန္တေန ဗ္ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗော သဘာဝဓာရဏာဒိလက္ခဏတော အညဿ အဘာဝေါ၊ ဓမ္မာနဉ္စ အာယတနဘာဝေါ ကေန္တတော **ယမကေ**[3] ဝုတ္တော "ဓမ္မော အာယတနန္တိ? အာမန္တာ"တိ။ တသ္မာ တေသံ ဂန္ဓရသာယတနဘာဝါဘာဝေပိ ကောစိ အာယတနသဘာဝေါ ဝတ္တဗ္ဗော။ ယဒိ စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘာဝတော အညော ပထဝီဓာတုအာဒိဘာဝေါ ဝိယ ဂန္ဓရသဘာဝတော အညော တေသံ ကောစိ သဘာဝေါ သိယာ၊ တေသံ ဓမ္မာယတနေ သင်္ဂဟော။ ဂန္ဓရသဘာဝေ ပန အာယတနဘာဝေ စ သတိ ဂန္ဓော စ သော အာယတနဉ္စ ဂန္ဓာယတနံ,

---

၁-အဘိ ခ-၁၀၄-၁၀၈-၁၁၆-ပိဋ္ဌေသု၊ ၂-အဘိ ၄-၂၇၈-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-အဘိ ၅-၇၉-ပိဋ္ဌေ၊

ရသော စ သော အာယတနဉ္စ ရသာယတနန္တိ ဣဒမာပန္နမေဝါတိ ဂန္ဓရသာယ-တနဘာဝေါ စ နိ သက္ကာ နိဝါရေတုံ၊ "ဘယော အာဟာရာ"တိ[1] စ ဝစနတော ကမ္ဘီကာရာဟာရသ တတ္ထ အဘာဝေါ ဝိညာယတိ။ တသ္မာ ယထာ ပါဠိယာ အဝိရောဓေ ဟောတိ၊ တထာ ရူပဂဏနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝဉ္စိ ဓမ္မတာ နိ ဝိလောမိတာ ဟောတိတိ။

ဇာတိဥက္ကာယာတိ ဂဗ္ဘ ဖာလေတ္ဝာ ဂဗ္ဘိတဥက္ကာယာတိပိ ဝဒန္တိ။ **သမ္ဘဝဘေဒေါ**တိ အတ္ထိတာဘေဒေါ။ နိဗ္ဗာမတဏ္ဍိကာ ကိရ နိစ္စံ ဒုက္ခာတုရ-တာယ ကာမံ သေဝိတ္ဝာ ဂဗ္ဘံ နိ ဂဏ္ဍန္တိ။

ရူပိမ္ဘြဟ္မေသု တာဝ ဩပပါတိကယောနိကေသူတိ ဩပပါတိကယောနိ-ကေဟိ ရူပိမ္ဘြဟ္မေ နိဒ္ဒါရေတိ။ "သံသေဒဇောပပါတိသု အဝကံသတော တိ"သာ"တိ တေ ဝိဝရန္တော အာဟ **"အဝကံသတော ပနာ"**တိအာဒိ၊ တံ ပနေတံ ပါဠိယာ နိ သမေတိ။ နိ ဟိ ပါဠိယံ ကာမာဝစရာနံ သံသေဒဇော-ပပါတိကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပတ္တိ ဝုတ္တာ။ **ဓမ္မဟဒယဝိဘင်**[2] ဟိ—

> "ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိကဏ္ဍေ ကဿစိ ကောဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကဿစိ ဒသာယတနာနိ, ကဿစိ အပရာနိ ဒသာ-ယတနာနိ, ကဿစိ နဝါယတနာနိ, ကဿစိ သတ္တာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ—

ဝုတ္တံ၊ နိ ဝုတ္တံ "အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ။ တထာ "ဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တမ္ပိ သိယာ, အဃာနကဥပပတ္တိယာ ဝိဇ္ဇမာနာ-ယ တိက္ခတ္တုဉ္စ "နဝါယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ၊ နိ စ တံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဓာတု-ပါတုဘာဝါဒိပဋ္ဌေသု ယမကေပိ ဃာနဇိဝှါကာယာနံ သဟစာရိတာ ဝုတ္တာတိ။

စုတိပဋိသန္ဓိနံ ခန္ဓာဒိဟိ အညမညံ သမာနတာ **အဘေဒေါ**၊ အသမာနတာ **ဘေဒေါ**။ နယမုခမတ္တံ ဒဿေတ္ဝာ ဝုတ္တံ အဝုတ္တဉ္စ သမ္ဘံ သင်ဏ္ဍိတ္ဝာ အာဟ **"အယံ တာဝ အရူပဘူမိသုယေဝ နယော"**တိ။ ရူပါရူပါဝစရာနံ ဥပစာရဿ ဗလဝတာယ တတော စုတိတ္ဝာ ဒုဂ္ဂတိယံ ဥပပတ္တိ နတ္ထိတိ **"ကေစ္စသုဂတိစုတိ-ယာ"**တိ အာဟ။ **ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ**တိ ဣဒ္ဓ **ကေစ္ဆ**ဂ္ဂဟဏဿ ပယောဇနံ မဂ္ဂိတမ္ပိ။ အယံ ပနေတ္ထာမိပ္ပါယော သိယာ— နာနတ္ထကာယနာနတ္ထသညိသု ဝုတ္တာ ကေစ္ဆေ ဝိနိပါတိကာ တိဟေတုကာဒိပဋိသန္ဓိကာ၊ တေသံ တံ ပဋိ-သန္ဓိ ဝိနိပါတဘာဝေန ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိတိ ဂဟေတ္ဝာ သမ္ဘသုဂတိစုတိယာဝ

---

[1]-အာဒိ ၂-၄၁၉-ဝိဒ္ဓေ။ [2]-အာဒိ ၂-၄၂၆-ဝိဒ္ဓေ။

သာ ပဋ္ဌာန်း ဟောတိ၊ နာ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ ဧဝါတိ တံနိဝတ္တနတ္ထံ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ အပါယပဋ္ဌာန်း ဧဝ ဟိ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ ဟောတိ, နာ သဗ္ဗသုဂတိစုတိယာ။ အထ ဝါ ဒုဂ္ဂတိပဋ္ဌာန်း ဒုဝိဓာ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ အနန္တရာ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ စာတိ။ တတ္ထ ပဏ္ဍိမံ ဝဇ္ဇေတ္မာ ပုရိမံ ဧဝ ဂဏှိတုံ အာဟ **"ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋ္ဌာန်း"**တိ။ **အဟေတုက-စုတိယာ သဟေတုကပဋ္ဌာန်း**တိ ဒုဟေတုကာ တိဟေတုကာ စ ယောဇေ-တဗ္ဗာ။ မဏ္ဍူကဒေဝပုတ္တာဒီနံ ဝိယ ဟိ အဟေတုကစုတိယာ တိဟေတုက-ပဋ္ဌာန်းပိ ဟောတိတိ။

တသ တသ ဝိပရိတတော စ ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗန် "ကေစ္ဆ-သုဂတိစုတိယာ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋ္ဌာန်း"တိအာဒိသု ဘေဒဝိသေသေသု "ကေစ္ဆ-ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ကေစ္စသုဂတိပဋ္ဌာန်း"တိအာဒိနာ ယံ ယံ ယုဇ္ဇတိ၊ တံ တံ ယောဇေတဗ္ဗန်အ ဣတ္ထော။ ယုဇ္ဇမာနမတ္ထာပေက္ခနဝသေန နပုံသကနိဒ္ဒေသော ကတော၊ ယောဇေတဗ္ဗန် ဝါ ဘာဝတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အမဟဂ္ဂတမဟိဒ္ဓါ-ရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတအဏ္ဍတ္ထာရမ္မဏာတိအာဒိသု ပန ဝိပရိတယောဇနာ နကာတဗ္ဗာ။နဟိ မဟဂ္ဂတအဏ္ဍတ္ထာရမ္မဏာယ စုတိယာ အရူပဘူမိသု အမဟဂ္ဂတ-မဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ပဋ္ဌာန်း အတ္ထိ။ စတုက္ခန္ဓာယ အရူပစုတိယာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကာမာ-ဝစရပဋ္ဌာန်းတိ ဧတသ ဝိပရိယာယော သယမေဝ ယောဇိတော။ အတီတာ-ရမ္မဏစုတိယာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋ္ဌာန်းတိ ဧတသ စ ဝိပရိယာယော နတ္ထိ ဧဝါတိ။ ဘေဒဝိသေသော ဧဝ စ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန ဒဿိတော၊ အဘေဒ-ဝိသေသော ပန ဧကေကသ္မိံ ဘေဒေ တတ္ထ တတ္ထေဝ စုတိပဋ္ဌာန်းယောဇနာ-ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗော "ပဉ္စက္ခန္ဓာယ ကာမာဝစရာယ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကာမာ-ဝစရာ ။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရာယ အဝိတက္ကအဝိစာရာ"တိ၊ စတုက္ခန္ဓာယ ပန စတုက္ခန္ဓာ သယမေဝ ယောဇိတာ။ ဧတေနေဝ နယေန သက္ကာ ဥတုန်အ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒီသု အဘေဒဝိသေသော နာ ဒဿိတောတိ။ **တတော ဟေတုံ ဝိနာ**တိ တတ္ထ ဟေတုံ ဝိနာ။

အဂ်ပစ္စဂ်သန္ဓိနံ ဗန္ဓနာနိ **အဂ်ပစ္စဂ်သန္ဓိဗန္ဓနာနိ**၊ တေသံ **ဆေဒကာနံ**။ **နိရုဇ္ဇေသု စက္ခာဒီသု**တိ အတိမန္ဒဘာဝူပဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန်အ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနန္တရမ္ပိ ဟိ ပုဗ္ဗေ စုတိ ဒဿိတာ။ **ယမကေ**[1] စ—

၁-အဘိ ၅-၁၃၂-ဝိဗ္ဗေ။

"ယသ္မ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မ မနာယတနံ နိရုဇ္ဈတီတိ? အာမန္တာ။ ယသ္မ ဝါ ပန မနာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတီတိ? သစိတ္တကာနံ အစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ မနာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ နော စ တေသံ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ။ သစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ မနာယတနဉ္စ နိရုဇ္ဈတိ၊ စက္ခာယတနဉ္စ နိရုဇ္ဈတိ"တိ—

အာဒိနာ စက္ခာယတနာဒိနံ စုတိစိတ္တေန သဟ နိရောဓော ဝုတ္တောတိ။ လဒ္ဓေါ အဝသေသော အဝိဇ္ဇာဒိကော ဝိညာဏသ္မ ပစ္စယော ဘေနာတိ **လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယော၊** သမ်ိရော။ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ တသ္မိ ကမ္မာဒိ-ဝိသယေ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသ္မ အာရမ္မဏဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတေ တဏှာယ အပ္ပဟီနတ္တာ ဧဝ ပုရိမုပ္ပန္နာယ စ သန္တတိယာ ပရိဏာတတ္တာ ပဋိသန္ဓိ-ဋ္ဌာနာဘိမုခံ ဝိညာဏံ နိန္နပေါဏပဗ္ဗာရံ ဟုတ္တာ ပဝတ္တတီတိ အာဟ **"တဏှာ နာမေတိ"**တိ။ **သဟဇာတသမ်ိရာ**ဘိ စုတိအာသန္နဇဝနဝိညာဏ-သဟဇာတစေတနာ၊ သမ္ဘေပိ ဝါ ဖဿာဒယော။ တသ္မိ ပဋိသန္ဓိဋ္ဌာနေ ကမ္မာဒိဝိသယေ ဝိညာဏံ **ဒိပန္တိ၊** ဒိပန္တာ ဝိယ တသ္မိ ဝိသယေ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနသ္မ ဟေတုဘာဝေန ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။

တန္တိ တံ ဝိညာဏံ၊ စုတိပဋိသန္ဓိတဒါသန္နဝိညာဏာနံ သန္တတိဝသေန ဝိညာဏန္တိ ဥပနိတေကတ္တံ။ **တဏှာယ နာမိယမာနံ။ ပ။ ပဝတ္တတီ**တိ နမနခိဏ-ပုရိမနိဿယဇဟနာပရနိဿယသာဒနနိဿယရဟိတပဝတ္တနာနိ သန္တတိ-ဝသေန တသ္မေဝေကသ္မ ဝိညာဏသ္မ ဟောန္တိ, နာ အညဿာတိ ဒဿေတိ။ **သန္တတိဝသေနာ**တိ စ ဝဒန္တော "တဒေဝိဒံ ဝိညာဏံ သန္ဓာဝတိ သံသရတိ အနညန္တိ"ဣ ဣဒဉ္စ မိစ္ဆာဂါဟံ ပဋိက္ခိပတိ။ သတိ ဟိ နာနတ္တနယေ သန္တတိ-ဝသေန ဧကတ္တနယော ဟောတိတိ။ ဩရိမတီရရုက္ခဝိနိဗဒ္ဓရဇ္ဇု ဝိယ ပုရိမ-ဘဝတ္တဘာဝဝိနိဗန္ဓံ ကမ္မာဒိအာရမ္မဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပုရိသော ဝိယ ဝိညာဏံ၊ တသ္မ မာတိကာတိက္ကမနိစ္ဆာ ဝိယ တဏှာ၊ အတိက္ကမနပယောဂေါ ဝိယ ဒိပနက-သမ်ိရာ။ ယထာ စ သော ပုရိသော ပရတီရေ ပတိဋ္ဌဟမာနော ပရတီရရုက္ခ-ဝိနိဗန္ဓံ ကိဉ္စိ အဿာဒယမာနော အနဿာဒယမာနော ဝါ ကေဝလံ ပထဝိယံ သဗလပယောဂေဟေဝ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဧဝမိဒမ္ပိ ဘဝန္တရတ္တဘာဝဝိနိဗန္ဓံ ဟဒယ-ဝတ္ထုနိဿယံ ပဗ္ဗဝေါကာရဘဝေ အဿာဒယမာနံ စတုဝေါကာရဘဝေ အနဿာဒယမာနံ ဝါ ကေဝလံ အာရမ္မဏသမ္ပယုတ္တကမ္မေဟေဝ ပဝတ္တတိ။ တတ္ထ **အဿာဒယမာန**န္တိ ပါပုဏန္တံ၊ ပဋိလဘမာနန္တိ အတ္ထော။

ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတောတိ ဘဝန္တရသ အာဒိသမ္ဘန္ဓနတော၊ ဘဝန္တ-ရာဒယော ဝါ ဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသန္တရာ၊ တေသံ ပဋိ-သန္ဓာနတောတိ အတ္ထော။ **ကမ္မန္တိ** ပဋိသန္ဓိဇနကံ ကမ္မံ။ **သခ်ါရာတိ** စုတि-အာသန္နဇဝနဝိညာဏသဟဂတာ ခိပနကသခ်ါရာ။

သဋ္ဌါဒိဟေတုကာတိ တ္ထေ ပဋိဃောသော သဋ္ဌဟေတုကော၊ ပဒီပေါ ပဒီပန္တရာဒိဟေတုကော၊ မုဋ္ဌါ လဘ္ဘနဟေတုကာ၊ ဆာယာ အာဒါသာဒိဂတ-မုခါဒိဟေတုကာ။ **အညတြ အဂ္ဂါ ဟောန္တိ**တိ သဋ္ဌါဒိပစ္စယဒေသံ အဂ္ဂါ-သဋ္ဌါဒိဟေတုကာ ဟောန္တိ တတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝေါ၊ ဝေမိဒမ္ပိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ နဟေတုဒေသံ ဂန္ဓာ တံဟေတုကံ ဟောတိ တတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝေါ၊ တသ္မာ နဗ္ဗံ ဟေတုဒေသတော ပုရိမဘဝတော အာဂတံ ပဋိဃောသာဒယော ဝိယ သဋ္ဌါဒိဒေသတော၊ နာပိ တတ္ထ ဟေတုနာ ဝိနာ ဥပ္ပန္နံ သဋ္ဌါဒိဟိ ဝိနာ ပဋိဃောသာဒယော ဝိယာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **အညတြ အဂ္ဂါ ဟောန္တိ**တိ ပုဗ္ဗေ ပစ္စယဒေသေ သန္ဓိဟိတာ ဟုတ္ဝာ တတော အညတြ ဂန္ဓာ တပ္ပစ္စယာ နဟောန္တိ ဥပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝေါ၊ နာပိ သဋ္ဌါဒိပစ္စယာ နဟောန္တိ၊ ဝေမိဒမ္ပိတိ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သေ နယော**တိ ဗီဇက္ခန်ဓာဒိသု သမ္ဘဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒသေတိ။ ဣဒေါ ဟိ ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နဝိညာဏာနံ ကေန္ဒမေကတ္တေ သတိ နမနသဘာဝတိကော ဒေဝဝတိဘူတော သိယာ၊ ကေန္ဒနာနတ္တေ နကမ္ဘဝတော ဖလံ သိယာ။ တတော "ရတ္တသ ဗီဇံ၊ ရတ္တသ ဖလ"န္တိအာဒि-ကသ ဝိယ "ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ ရောဟိတသော နာမ ဣသီ"တိအာဒိကသ ဝေါဟာရသ လောပေါ သိယာ၊ တသ္မာ တ္ထေ သန္ဓာနမ္ဘန္ဓေ သတိ ဟေတု-ဟေတုသမုပ္ပန္နေသု နကေန္ဒမေဝ ကေတာ ဝါ နာနတာ ဝါ ဥပဂန္တဗ္ဗာ။ တ္ထေ စ ကေန္ဒကေတာပဋိသေခေန "သယံကတံ သုခံ ဒုက္ခ"န္တိ ဣမံ ဒိဋ္ဌိ နိဝါရေတိ၊ ကေန္ဒနာနတာပဋိသေခေန "ပရံကတံ သုခံ ဒုက္ခ"န္တိ၊ ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္န-ဘာဝဝစနေန "အမိစ္စသမုပ္ပန္န"န္တိ။ **ဣတ္ထာ**တိ ကေသန္ဓာနေ။

စတုမဓုရအလတ္တကရသာဒိဘာဝနာ အမ္ဘမာတုလုဂ်ါဒိဗီဇာနံ **အဘိသခ်ါ-ရော**။ **ဣတ္ထ** ဗီဇံ ဝိယ ကမ္ဘဝါ သတ္တော၊ အဘိသခ်ါရော ဝိယ ကမ္မံ၊ ဗီဇသ အက္ခန်ဓာဒိပ္ပဘေဒေါ ဝိယ သတ္တသ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏာဒိပ္ပဘေဒေါ၊ တတ္ထုပ္ပန္နသ မဓုရသ ရတ္တကေသရသ ဝါ ဖလသ ဝါ တသေဝ ဗီဇသ၊ တတော **ဣ**ဝ စ အဘိသခ်ါရတော ဘာဝေါ ဝိယ ကမ္မကာရကသေဝ သတ္တသ, တံကမ္မတော

၁-သံ ၁-ဖ၁-ဝိဏ္ဍ။

ဝေ စ ဖလသ ဘာဝေါ ဝေဒိတမ္ဘော။ ဗာလသရိရေ ကတံ ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏာနံ သိပ္ပသိက္ခံ ဩသမ္ပယောဂေါ စ နဝုမ္ဘသရိရံ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ စ တံနိမိတ္တံ ဝိဇ္ဇာပါဠိဝံ သိပ္ပဇာနနံ အနာမယတာ စ ဝုမ္ဘသရိရေ ဟောတိ၊ နစ တံ အညဿ ဟောတိ တံသန္တတိပရိယာပန္နေ ဝေ ဝုမ္ဘသရိရေ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ နစ ယထာပယုတ္တေန ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏာနာဒိနာ ဝိနာ အညတော ဟောတိ တဒဘာဝေ အဘာဝတော။ ဝေမိဝေါ သန္ဓာနေ ယံ ဖလံ၊ တေ နာညဿ၊ နစ အညတောတိ ယောဇေတမ္ဗံ။ **နစ အညတော**တိ ဧတေန စ သမ်ိုရာဘာဝေ ဖလာဘာဝမေဝ ဒဿေတိ၊ နာညပစ္စယနိဝါရဏံ ကရောတိ။

ယမ္မိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ဝဒါမာတိ ဝစနသေသော။ တတ္ထ ဝါ ဥပဘုဠ္ဇကေ အသတိ သိဒ္ဓါ ဘုဠ္ဇကသမ္ပုတ္တိတိ သမ္ဘဒ္ဓော။ ဖလတိတိ သမ္ပုတ္တိ **ဖလတိသမ္ပုတ္တိ**။

ဝေ သန္ဓေဒိတိ အသက်န္တိပါတုဘာဝေ၊ တတ္ထ စ ယထာဝုတ္တဒေါသ-ပရိဟရဏေ သတိ သိဒ္ဓေတိ အတ္ထော။ **ပဝတ္တိတော ပုမ္ဗေ**တိ ကမ္မာယူဟ-နက္ခဏတော ပုမ္ဗေ။ **ပစ္ဆာ စာ**တိ ဝိပစ္စနပဝတ္တိတော ပစ္ဆာ စ။ အဝိပက္ကဝိပါကာ ကတတ္ထာ စေ ပစ္စယာ၊ ဝိပက္ကဝိပါကာနမ္ပိ ကတတ္ထံ သမာနန္တိ တေသမ္ပိ ဖလာဝဟတာ သိယာတိ အာသက်ာနိဝတ္တနတ္ထံ အာဟ **"နစ နိစ္စံ ဖလာ-ဝဟာ"**တိ။ **နစ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ ဝါ အဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ ဝါ**တိ ဧတေန ဝိဇ္ဇမာနတ္ထံ အဝိဇ္ဇမာနတ္ထဉ္စ နိဿာယ ဝုတ္တဒေါသေ ပရိဟရတိ။

တဿာ ပါဠိဘောဂကိရိယာယ, ဘဏ္ဍကိဏနကိရိယာယ, ဋ္ဌာဂဟဏာဒိ-ကိရိယာယ ဝါ ကရဏမတ္ထံ **တံကိရိယာကရဏမတ္ထံ**။ တဒေဝ **တဒတ္ထနိယျာ-တနေ** ပဋိဘဏ္ဍဒါနေ ဋ္ဌာဒါနေ စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အဖလိတနိယျာ-တနာဒိဖလန္တိ အတ္ထော။

အဝိသေသေနာတိ "တိဟေတုကော တိဟေတုကဿာ"တိအာဒိကံ ဘေဒံ အကတ္ဝာဝ သာမညတော၊ ပိဏ္ဍဝသေနာတိ အတ္ထော။ သမ္ဘတ္ထ ဥပနိဿယ-ပစ္စယော ဗလဝကမ္မဿ ဝသေန ယောဇေတမ္ဗော။"ဒုဗ္ဗလဋ္ဌ ဥပနိဿယပစ္စယော နဟောတိ"တိ ဝတ္ဘမာနမေဝေတံ ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာယန္တိ။ **အဝိသေသေနာ**တိ သမ္ဘပုညာဘိသင်္ခါရံ သဟ သင်ကာတိ။ **ဒ္ဝါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါ**တိ ဣဒ္ဓေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတာ ကသ္မာ ဂဟိတာတိ ဝိစာရေတမ္ဗမေတံ။ **ကေသ ဝိညာ-ဏဿ တဏေ ပစ္စယော ပဋိသန္ဓိယံ၊ နော ပဝတ္တေ**တိ ဧကသ္မေ ပစ္စယ-ဘာဝနိယမော ပဋိသန္ဓိယံ၊ နော ပဝတ္တေ။ ပဝတ္တေ ဟိ သတ္တာနမ္ပိ ပစ္စယောတိ အမိပ္ပါယော။ "တထာ ကာမာဝစရဒေဝလောကေပိ အနိဋ္ဌာ ရူပါဒယော

နတ္ထိ"တိ ဝုတ္တံ၊ ဒေဝါနံ ပန ပုဗ္ဗနိမိတ္တပါတုဘာဝကာလေ ဒိလာတမာလာဒီနံ အနိဋ္ဌတာ ကထံ နု သိယာ။

သွေ ဒ္ဒိသု ဘဝေသူတိ ဣတ္ထ ကေနတိ"သစေတနာဘေဒမ္ပိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဘာဝေန ဧကတ္တံ ဥပနေတွာ "**သွေ၀ါ**"တိ ဝုတ္တံ။ တဒေကဒေသော ပန ကာမာ၀စရစိတ္တသမ္ပယုတ္တာရောဝ တေရသန္နံ နဝန္နဉ္စ ပစ္စယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧကဒေသပစ္စယဘာဝေန ဟိ သမုဒါယော ဝုစ္စတေတိ။

ယတ္ထ စ ဝိတ္ထာရပ္ပကာသနံ ကတံ၊ တတော ဘ၀တော ပဋ္ဌာယ မုခ-မတ္တပ္ပကာသနံ ကာတုကာမော အာဟ "**အာဒိတော ပဋ္ဌာယ**"တိ။ တေန "ဒ္ဒိသု ဘ၀ေသူ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။**တတိယ ဈာနဘူမိ၀ေ**နာတိ ဧတေန ဧကတ္ထ-ကာယဧကတ္တသညီသာမညေန စတုတ္ထဈာနဘူမိ စ အသညာရုပ္ပ၀ဇ္ဇာ ဂဟိ-တာတိ ဝေဒိတမ္ဗော။ **ယထာသမ္ဘ၀ံ**ဟိ ကေ၀ိသတိယာ ကာမာ၀စရရူပါ၀စရ-ကုသလ၀ိပါကေသု စုဒ္ဒသန္နံ ပဋိသန္ဓိယံ ပ၀တ္တေ စ၊ သတ္တန္နံ ပ၀တ္တေ ဝေ။ အယံ ယထာသမ္ဘ၀ေါ။

စတုန္နံ ဝိညာဏာနဟိဟိ ဘ၀ါဒယော အပေက္ခိတ္တာ ဝုတ္တံ၊ စတူသု အနေ္တာ-ဂ၀ေနံ ပန တိဏ္ဏံ ဝိညာဏာနံ တိသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု စ ပစ္စယဘာ၀ေါ ယောဇေတမ္ဗော၊ အ၀ိညာဏကေ သတ္တာ၀ါသေ သမ္ပရုပစ္စယာ ဝိညာဏေ အ၀ိဇ္ဇမာနေပိ တဿ သမ္ပရဟေတုကတ္တံ ဒဿေတုံ "**အ၀ိစ၊**"တိအာဒိမာဟ။ ဧတသ္မိဉ္စ မုခမတ္တပ္ပကာသနေ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ ဒုဂ္ဂတိအာဒိသု ပ၀တ္တိယံ ကုသလ၀ိပါကာ၀ိ၀ိညာဏာနံ ပစ္စယဘာ၀ေါ ဘ၀ေသု ဝုတ္တနယေနေ၀ ဝိညာယတီတိ နု ဝုစ္စတေတိ ဝေဒိတမ္ဗော။

ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ

၂၂၇။ သုတ္တန္တာဘိမ္ဗေသု နာမရူပဒေသနာ၀ိသေသော **ဒေသနာဘေ-ဒေါ**။ **တယော ခန္ဓာ**တိ ဧတံ ယဒိ၀ိ ပါဠိယံ နတ္ထိ၊ အတ္ထတော့ ပန ဝုတ္တမေ၀ ဟောတီတိ ကတ္မာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ဗံ။

အဏ္ဏဇာနဉ္စ အဘာ၀ကာနန္တိ ယောဇေတမ္ဗံ။ **သန္ဓိတိသီသာနီ**တိ ကလာပသန္ဓာနမူလာနိ။ ယဒိ၀ိ ဝိကာရရူပါနိ ပဋိသန္ဓိကွဏေ နု သန္တိ၊

လက္ခဏာပရိစ္ဆေဒရူပါနိ ပန သန္တိတိ တာနိ အပရိနိပ္ဖန္နာနိ ပရမတ္ထတောဝိဝေဇ္ဇေန္တော အာဟ **"ရူပရူပတော"**တိ။

ကာမဘဝေ ပန ယသ္မာ သေသခြုပပါတိကာနန္တိ ဣတ္ထေ ကိဉ္စာပိ ကာမဘဝေ "ခြုပပါတိကာ"တိ ဝုတ္တာ နာ သန္တိ၊ ယေန သေသဂ္ဂဟဏံ သာတ္ထကံ ဘဝေယ္ယ၊ အဏ္ဍဇဇုတိသေယ္ယကေဟိ ပန ခြုပပါတိကသံသေဒဇာ သေသာ ဟောန္တိတိ သေသဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ဗြဟ္မကာယိကာဒိကေဟိ ခြုပပါတိကေဟိ ဝုတ္တေဟိ သေသေ သန္ဓာယ **"သေသခြုပပါတိကာနာ"**နန္တိ အာဟ။ တေ ပန အရူပိနောပိ သန္တိတိ **"ကာမဘဝေ"**တိ ဝုတ္တံ၊ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ ပန နာမရူပံ ယထာသမ္ဘဝံ ရူပမိဿကဝိညာဏာနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေန သဏ္ဌာ ဓမ္မဂဏနာတော ဝိညာတုန္တိ နာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အဝကံသတော ဒွေ အဋ္ဌကာနေဝ ဥတုစိတ္တသမုट्ठာနာနိ ဟောန္တိတိ သသဋ္ဌကာလံ သန္ဓာယ **"ဥတ္ကံသတော ဒ္ဝိန္နံ နဝကာနာ"**နန္တိ ဝုတ္တံ။ **ပုဗ္ဗေ**တိ ခန္ဓဝိဘင်ေတိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဟိ "ဧကေကစိတ္တက္ခဏေ တိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ"နန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဓေဝ ဝါ ဝုတ္တံ သန္ဓတိဒ္ဌယာဒိကံ သတ္တကပရိယောသာနံ သန္ဓာယာဟ **"ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ကမ္မသမုट्ठာနံ သတ္တတိဝိဓ"**နန္တိ၊ တံ ပနုပ္ပဇ္ဇမာနံ ဧကေကစိတ္တက္ခဏေ တိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣမိနာဝိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ "ဧကေကစိတ္တက္ခဏေ တိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ"နန္တိ။ **စတုဒ္ဒိသာ ဝဝတ္ထာပိတာ**တိ အညမညသံသဋ္ဌသိသာ မူလေန စတူသု ဒိသာသု ဝဝတ္ထာပိတာ အညမညံ အာလိင်ေတ္တာ ဋ္ဌိတာ ဘိန္နဝါဟနိကာ ဝိယ။

ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ စ ပဝတ္တိယန္တိ ရူပါဇနကကမ္မဇံ ပဋ္ဌမဝိညာဏပ္ပဝတ္တိကာလံ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယဋ္ဌ သန္ဓာယာဟ။ တဒါ ဟိ တတော နာမမေဝ ဟောတိတိ၊ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ ပန သဒါပိ ဥဘယံ ဟောတိတိ သဏ္ဌာ ဝတ္တုံ၊ ပစ္ဆာဇာတဝိညာဏပစ္စယာ စ ရူပံ ဥပတ္ထဒ္ဓံ ဟောတိတိ။ **အသညေသ္ဝတိ**အာဒိ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ **ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ စ ပဝတ္တိယန္တိ** ဘဝင်ါဒိဇနကကမ္မတော အညေန ရူပုပ္ပတ္တိကာလံ နိရောဓသမာပတ္တိကာလံ ဘဝင်ါဒိဥပ္ပတ္တိကာလတော အညကာလဋ္ဌ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ယုတ္တံ။ ဘဝင်ါဒိဥပ္ပတ္တိကာလေ ဟိ တံဇနကေနေဝ ကမ္မုနာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ရူပံ၊ သော စ ဝိပါကော ကမ္မဝိညာဏပစ္စယော ဟောတိတိ သဏ္ဌာ ဝတ္တုံ။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာနပေက္ခမ္ပိ ဟိ ပဝတ္တိယံ ကမ္မေန ပဝတ္တမာနံ ရူပံ နာမဋ္ဌ နာ ကမ္မဝိညာဏာနပေက္ခံ ဟောတိတိ။ **သဗ္ဗတ္ထာ**တိ ပဋ္ဌိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ, ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ စ နာမရူပဋ္ဌ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

နာမဉ္စ ရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စ နာမရူပန္တိ ဣတိ နာမရူပ-သဒ္ဒေါ အတ္တနော ကေ-ဒေသေန နာမ-သဒ္ဒေန နာမ-သဒ္ဒဿ သရူပေါ၊ ရူပ-သဒ္ဒေန စ ရူပ-သဒ္ဒဿ၊ တသ္မာ "သရူပါနံ ကေသေသော"တိ နာမရူပ-သဒ္ဒဿ ဌာနံ ဂတရေသဉ္စ နာမရူပ-သဒ္ဒါနံ အဒဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝိပါကတော အညံ **အဝိပါကံ**။ ယတော ဒ္ဝိဓာ မတံ၊ တတော ယုတ္တမေဝ ဣဒန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အကုသလကိရိယ-စိတ္တက္ခဏေ ဝိယ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေပိ ဝိပါကာဇနကကမ္မသမုဋ္ဌာနံ သင်္ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေ ပန အဘိသင်္ခါရဝိညာဏပစ္စယာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ဥဘယဉ္စ ဥပလဗ္ဘတိတိ တာဒိသဝိပါကစိတ္တက္ခဏဝဇ္ဇနတ္ထံ **"ကုသလာဒိ-စိတ္တက္ခဏေ"**တိ ဝုတ္တံ။

သုတ္တန္တိကပရိယာယေနာတိ ပဋ္ဌာနေ ရူပါနံ ဥပနိဿယပစ္စယသ အဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ၊ သုတ္တန္တေ ပန "ယသ္မိံ သတိ ယံ ဟောတိ၊ အသတိ စ နဟောတိ၊ သော တဿ ဥပနိဿယော နိဒါနံ ဟေတု ပဘဝေါ"တိ ကတ္တာ "ဝိညာဏူပနိသံ နာမရူပ"န္တိ ရူပဿ စ ဝိညာဏူပနိဿယတာ ဝုတ္တာ။ ဝနပတ္ထပရိယာယေ စ ဝနသဏ္ဌဂါမနိဂမနဂရဇနပဒပုဂ္ဂလူပနိဿယော ဇရိ-ယာပထဝိဟာရော၊ တတော စ စိဝရာဒိနံ ဇိဝိတပရိက္ခာရာနံ ကသိရေန စ အပ္ပကသိရေန စ သမုဒါဂမနံ ဝုတ္တံ၊ န စ ဝနသဏ္ဌာဒယော အာရမ္မဏူပ-နိဿယာဒိဘာဝံ ဇရိယာပထာနံ စိဝရာဒိသမုဒါဂမနဿ စ ဘဇန္တိ၊ တသ္မာ ဝိနာ အဘာဝေါ ဧဝ စ သုတ္တန္တပရိယာယတော ဥပနိဿယဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နာမဿ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ကမ္မာရမ္မဏပဋိသန္ဓိအာဒိကာလေ အာရမ္မဏ-ပစ္စယော၀ ဟောတိတိ ဝတ္တဗ္ဗမေ၀ နတ္ထိတိ ရူပဿေ၀ သုတ္တန္တိကပရိယာ-ယတော ဧကော ပစ္စယဘာဝေါ ဝုတ္တော။ သသံသယဿ ဟိ ရူပဿ တံပစ္စယော ဟောတိတိ ဝုတ္တေ နာမဿ ဟောတိတိ ဝတ္တဗ္ဗမေ၀ နတ္ထိတိ။

ပ၀တ္တသ ပါကဋ္ဌတ္တာ အပါကဋ္ဌံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတ္တာ ပုဗ္ဗတိ **"ကထံ ပနေတ"**န္တိအာဒိနာ။ သုတ္တတော နာမံ, ယုတ္တိတော ရူပံ ဝိညာဏပစ္စယာ ဟောတိတိ ဇာနိတဗ္ဗံ။ ယုတ္တိတော သာမေတ္တာ သုတ္တေန တံ ဒဋ္ဌံ ကရောန္တော **"ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ဟိ"**တိအာဒိမာဟ။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿေ၀**တိ စိတ္ထ-သမုဋ္ဌာနဿ ဝိယ။ ယသ္မာ နာမရူပမေ၀ ပ၀တ္တမာနံ ဒိဿတိ၊ တသ္မာ တဒေ၀ ဝဒန္တေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပ၀တ္တိတံ။ သုညတာပကာသနဠ္ဠ ဓမ္ম-စက္ကပ္ပ၀တ္တနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ နာမရူပမတ္တတာ၀စနေနေ၀ ၀ါ ပ၀တ္တိယာ ဒုက္ခသစ္စမတ္တတာ ဝုတ္တာ၊ ဒုက္ခသစ္စပ္ပကာသနေန စ တဿ သမုဒယော, တဿ

စ နိရောဓော, နိရောဓဂါမိ စ မဂ္ဂေါ ပကာသိတော ဧဝ ဟောတိ။ အဟေတုကဿ ဒုက္ခဿ ဟေတုနိရောဓော, အနိရုဇ္ဈနကဿ စ အဘာဝေါ, နိရောဓဿ စ ဥပါယေန ဝိနာ အနဓိဂန္တုဗ္ဗတ္တာတိ စတုသစ္စပ္ပကာသနံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဠာယတနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂၉။ **နိယမတော**တိ စ ဣဒံ စတုန္နံ ဘူတာနံ, ဆန္နံ ဝတ္ထူနံ, ဇီဝိတဿ စ ယထာသမ္ဘဝံ သဟဇာတနိဿယပုရေဇာတဣန္ဒြိယာဒိနာ ကေနေန သဠာယတနဿ ပဝတ္တမာနဿ ပစ္စယဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ရူပါယတနာဒီနံ ပန သဟဇာတနိဿယာနုပါလနဘာဝေါ နတ္ထိတိ အဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာရမ္မဏာရမ္မဏပုရေဇာတာဒိဘာဝေါ စ တေသံ နိ သန္တိပရိယာပန္နာနမေव, နိ စ စက္ခာဒီနံ ဝိယ ကေပ္ပကာရေနေဝါတိ အနိယမတော ပစ္စယဘာဝေါ။ **နိယမတော**။ ပ။ **ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဝေ**နေ ဣဒေ **ဝေ**-သဒ္ဒေန ဝါ ရူပါယတနာဒီနမ္ပိ သင်ဟော ဝေဒိတမ္ဘော။ **ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနန္တိ** ဣဒေ ယဒိပိ ဆဋ္ဌာယတနသဠာယတန-သဒ္ဒါနံ သဒ္ဒတော သရူပတော နတ္ထိ၊ အတ္ထတော ပန သဠာယတနေကဒေသောဝ ဆဋ္ဌာယတနန္တိ ကေဒေသသရူပတော အတ္ထိတိ ကေဒေသသရူပေကဒေသော ကတောတိ ဝေဒိတမ္ဘော။ အတ္ထတောပိ ဟိ သရူပါနံ ကေဒေသသရူပေကဒေသံ ဣစ္ဆန္တိ "ဝကော်ဝ စ ကုဋ္ဌိလော စ ကုဋ္ဌိလာ"တိ၊ တသ္မာ အတ္ထတော ကေဒေသသရူပါနဉ္စ ကေ-သေသေန ဘဝိတမ္ဗန္တိ။

အထ ဝါ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ မနာယတနဉ္စ ဆဋ္ဌာယတနန္တိ ဝါ, မနာယတနန္တိ ဝါ, ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ ဆဋ္ဌာယတနန္တိ ဝါ, မနာယတနဉ္စ မနာယတနဉ္စ မနာယတနန္တိ ဝါ ကေသေသံ ကတ္တာ စက္ခာဒီဟိ သဟ "သဠာယတန"န္တိ ဝုတ္တန္တိ တမေဝ ကေသေသံ နာမမတ္တပစ္စယဿ, နာမရူပပစ္စယဿ စ မနာယတနဿ ဝသေန ကတံ အတ္ထတော ဒဿေန္တော အာဟ "**ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနန္တိ ဝေ ကတေကသေသ-ဿာ**"တိ။ ယထာဝုတ္တောပိ ဟိ ကေသေသော အတ္ထတော ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စာတိ ဝေ ကတော နာမ ဟောတိတိ။ သမ္ဘတ္ထ စ ကေသေသေ

ကတေ ကေဝစနနိဒ္ဒေသော ကတေကသေသာနံ သင်္ခါယတနာဒိသဒ္ဒဝစနီ-ယတာသာမညဝသေန ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အဗျာကတဝါရေ ဝိဘင်္ဂေ**တိ ကိန္တာပိ အကုသလဝါရေ ကုသလဝါရေ စ "နာမပစ္စယာ ဆဠာယတန"န္တိ ဝုတ္တံ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ ပန ဝိပါကဆဠာယတနမေဝ ဂဟိတန္တိ အဓိပ္ပါယေန အဗျာကတဝါရမေဝ သာဓကဘာဝေန ဥဒါဟရဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပစ္စယနယေ ပန "ဆဠာ ဟောတိ တံ အဝကံသတော"တိအာဒိနာ အဝိပါကဿပိ ပစ္စယော ဥဒ္ဒဋ္ဌော၊ သော နိရဝသေသံ ဝတ္ထုကာမတာယ ဥဒ္ဒဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဋ္ဌမ သင်္ဂဟိတန္တိ** ဋ္ဌမ ကေသေသနယေန သင်္ဂဟိတံ၊ တတ္ထ အဗျာကတဝါရေ လောကိယဝိပါကဘာဇနယေ ဝိဘတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။

နေယျန္တိ ဥယျံ။ **ဥက္ကံသာဝကံသော**တိ ဣဒ္ဓေ သတ္တမော ပစ္စယဘာဝတော ဥက္ကံသော အဋ္ဌမော ပစ္စယဘာဝေါ၊ တတော ပန နဝမော တတော ဝါ ဒသမောတိ အယံ ဥက္ကံသော၊ အဝကံသော ပန ဒသမော ပစ္စယဘာဝတော နဝမော ပစ္စယဘာဝေါ၊ တတော အဋ္ဌမော၊ တတော သတ္တမောတိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နပန သတ္တမော ပစ္စယဘာဝတော ဧဝ ဒ္ဝေပိ ဥက္ကံသာဝကံသာ ယောဇေတဗ္ဗာ တတော အဝကံသာဘာဝတောတိ။

ဟဒယဝတ္ထုနော သဟာယံ ဟုတ္ဝာတိ ဧတေန အရူပေ ဝိယ အသဟာယံ နာမံ နု ဟောတိ၊ ဟဒယဝတ္ထု စ နာမေန သဟ ဆဠာယတနဿ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဣဒ္ဓေကမေဝ ဒဿေတိ၊ နု ပန ယထာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ နာမမ္ပိတိ အယမတ္ထော အဓိပ္ပေတော။ ဝတ္ထု ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တ-ပစ္စယော ဟောတိ, နု နာမံ၊ နာမဉ္စ ဝိပါကဟေတာဒိပစ္စယော ဟောတိ, နု ဝတ္ထုတိ။ ပဝတ္တေ အရူပမ္မာ ကမ္မဇရူပဿ ဋ္ဌိတိပ္ပတ္တဿေဝ ပစ္စယော ဟောန္တိ, နု ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿေဝတိ ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာ စ ပစ္စာဇာတဝိပ္ပ-ယုတ္တာဒယော ဧဝ စကၠာဒိနံ ယောဇေတဗ္ဗာ။

အဝသေသမနာယတနဿာတိ ဣတ္ထ "ပဉ္စက္ခန္ဓာဝေ ပနာ"တိ တေသ အနုဝတ္တမာနတ္တာ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဧဝ ပဝတ္တမာနံ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ အဝသေသမနာယတနံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နာမရူပဿ သဟဇာတာဒိသာဓာ-ရဏပစ္စယဘာဝေါ သမ္ပယုတ္တာဒိအသာဓာရဏပစ္စယဘာဝေါ စ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗော။

သင်္ခါယတနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘ-ဆော (က)

ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၀။ "ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ အဘိမ္မေဘာဇနီယပါဋိ အာရုပ်ံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာတိ **"ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ပါဋိအနုသာရ-တော"**တိ အာဟ။ **အဗ္ဗုတ္တန်** သသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ ဂဏှာတိ။ တဋ္ဌိ သသန္တတိပရိယာပန္နကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ တာဒိသသ ဖဿသ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ရူပါဒိနိ ပန ဗဟိဒ္ဓါ အနုပါဒိန္နာနိ စ ဖဿသ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိ၊ နတာနိ စက္ခာဒိနိ ဝိယ သသန္တတိပရိယာပန္နကမ္မကိလေသနိဗ္ဗတ္တပဝတ္တိဘာဝေန ဖဿသ ပစ္စယောတိ ပဌမာစရိယဝါဒေ နဂဟိတာနိ၊ ဒုတိယာစရိယဝါဒေ ပန ယထာ တထာ ဝါ ပစ္စယဘာဝေ သတိ နသက္ကာ ဝဇ္ဇေတုန္တိ ဂဟိတာနိတိ။

ယဒိ သမ္ဘာယတနေဟိ ကေဝ ဖဿော သမ္ဘဝေယ္ယ၊ "သဋ္ဌာယတန-ပစ္စယာ ဖဿော"တိ ကေသ ဝစနံ ယုဇ္ဇေယ္ယ။ အထာပိ ကေမှာ အာယတနာ သမ္ဘေ ဖဿာ သမ္ဘဝေယ္ယုံ၊ တထာပိ သမ္ဘာယတနေဟိ သမ္ဘဖဿသမ္ဘဝတော အာယတနဘေဒေန ဖဿဘေဒေါ နတ္ထိတိ တဒဘေဒဝသေန ကေသ ဝစနံ ယုဇ္ဇေယ္ယ၊ တထာ ပန အသမ္ဘဝတော နယုတ္တန်တိ စောဒေတိ **"နသမ္ဘာ-ယတနေဟိ"**တိအာဒိနာ။ အညဿပိ ဝါ အသမ္ဘဝန္တဿ ဝိဓာနဿ ဗောဓ-နတ္ထမေဝ **"နာပိ ကေမှာ အာယတနာ သမ္ဘေ ဖဿာ"**တိ ဝုတ္တံ၊ "နသမ္ဘာ-ယတနေဟိ ကေဝ ဖဿော သမ္ဘောတိ"တိ ဣဒမေဝ ပန ကေဖဿဝစနဿ အယုတ္တဒီပကံ ကာရဏန်တိ ဝေဒိတမ္ဗံ။ နိဒဿနဝသေန ဝါ ဧတံ ဝုတ္တံ၊ နာပိ ကေမှာ အာယတနာ သမ္ဘေ ဖဿာ သမ္ဘောန်၊ ဧဝံ နသမ္ဘာယတနေဟိ ကေဝ ဖဿော သမ္ဘောတိ၊ တသ္မာ ကေသ ဝစနံ အယုတ္တန်။ ပရိဟာရံ ပန အနေကာယတနေဟိ ကေဖဿသ သမ္ဘဝတောတိ ဒဿေန္တော **"တတြိဒံ ဝိဿဇ္ဇန"**န္တိအာဒိမာဟ။ ကေဝပိ အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ **ကေဝ-ပနေကာယတနပ္ပဘဝေါ**။ ဆဝေ ပစ္စယတ္တေ ပဋ္ဌိဘာဝယေတိ ဧဝံ သေသေသုပိ ယောဇနာ။ **တထာ စာ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ရူပါဒိနိ ပစ္စုပ္ပန္နဋ္ဌ မ္မာယတနပရိယာပန္နံ ရူပရူပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနာ**တိ တံ သဗ္ဗံ အပစ္စုပ္ပန္နံ အညဋ္ဌ ဓမ္မာယတနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၁။ "သေသာန"န္တိ ဣတ္ထေ သမ္ဘဋ္ဌိဿနသ ဧကျုသမ္ဘသ္သာဒယော ပဋ္ဌ ယဒိပိ အနန္တရာဒိဟိပိ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ အနန္တရာဒိနံ ပန ဥပနိဿယေ အန္တောဂဓတ္တာ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏာနဉ္စ သာဓာရဏသ တသ ဝသေန "**ကေဝ**"တိ ဝုတ္တံ။

တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနမ္ပိ သဟဇာတမနောသမ္ဘသ္သသ ဓိတော သော ဖဿော အဌမော ပစ္စယော ဟောတိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပစ္စယံ အနုပါဒိန္နမ္ပိ ကေစိ ဣစ္ဆန္တိတိ "**ယာ ပန**"တိအာဒိနာ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနဖဿသ ပစ္စယ-ဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ တဉ္စ မုခမတ္တဒဿနတ္ထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတေန နယေန ဃဋ္ဋသ အနန္တရသ အနာနန္တရသ စ ဖဿသ တသာ တသာ ဝိပါကဝေဒနာယ ဥပနိဿယတာ ယောဇေတဗ္ဗာတိ။

ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တဏှာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၂။ **မမတ္တေနာ**တိ သမ္ပိယာယမာနေန၊ အဿာဒနတဏှာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပုတ္တော ဝိယ ဝေဒနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ခီရာဒယော ဝိယ ဝေဒနာယ ပစ္စယဘူတာ ရူပါဒယော၊ ခီရာဒိဒါယိကာ ဓာတိ ဝိယ ရူပါဒိဆဋ္ဌာရမ္မဏ-ဒါယကာ စိတ္တကာရာဒယော ဆ။ တတ္ထ ဝေဒ္ဓော ရသာယနောဇာဝသေန တဒုပဋ္ဌာနိတဇိဝိတဝသေန စ ဓမ္မာရမ္မဏသ ဒါယကောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာရမ္မဏပစ္စယော ဥပ္ပဇ္ဇမာနသ အာရမ္မဏမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ နဥပ-နိဿယော ဝိယ ဥပ္ပါဒကောတိ ဥပ္ပါဒကသ ဥပနိဿယသ္သေဝ ဝသေန "**ကေဝေ၀ါ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဥပနိဿယေန ဝါ အာရမ္မဏူပနိဿယော သင်္ဂဟိတော၊ တေန စ အာရမ္မဏဘာဝေန တံသဘာဝေါ အညောပိ အာရမ္မဏဘာဝေါ ဒီပိတော ဟောတိတိ ဥပနိဿယဝသေနေဝ ပစ္စယဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိ-တဗ္ဗော။

ယဿ ဝါတိအာဒိနာ နကေဝလံ ဝိပါကသုခဝေဒနာ ဧ၀၊ တိသ္သောပိ ပန ဝေဒနာ ဝိပါကာ ဝိသေသေန တဏှာယ ဥပနိဿယပစ္စယော, အဝိသေသေန ဣတရာ စာတိ ဒဿေတိ။ **ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ၊ သုခမိစ္ဆေ ဘာသိတာ**တိ တသ္မာ သာပိ ဘိယ္ယော ဣစ္ဆနဝသေန တဏှာယ ဥပနိဿယောတိ

အမိပ္ပါယော။ ဥပေက္ခာ ပန အကုသလဝိပါကဘူတာ အနိဋ္ဌတ္တာ ဒုက္ခေ အဝရောဓေတမ္ပာ၊ ဇုတရာ ဇုဋ္ဌတ္တာ သုခေတိ သာ ဒုက္ခံ ဝိယ သုခံ ဝိယ စ ဥပနိဿယော ဟောတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ။ "ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ"တိ **ဝ**စနေန သမ္ပဿ ဝေဒနာဝတော ပစ္စယသ အတ္ထိတာယ တဏှုပ္ပတ္တိပ္ပသင်္ဂ တံနိဝါရဏတ္ထမာဟ "**ဝေဒနာပစ္စယာ စာ**ဒိ"တိအာဒိ။

နနု "အနုသယသဟာယာ ဝေဒနာ တဏှာယ ပစ္စယော ဟောတီ"တိ ဝစနသ အဘာဝါ အတိပ္ပသင်္ဂနိဝတ္တနံ နု သက္ကာ ကာတုန္တိ? နု, ဝဋ္ဋကထာယ ပဝတ္တတ္တာ။ ဝဋ္ဋသ ဟိ အနုသယဝိရဟေ အဘာဝတော အနုသယသဟိတာ-ယေဝ ပစ္စယောတိ အတ္ထတော ဝုတ္တမေတံ ဟောတီတိ။ အထ ဝါ "အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ"တိ အနုဝတ္တမာနတ္တာ အနုသယသဟိတာဝ ပစ္စယောတိ ဝိညာယတိ။ "ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ"တိ စ ဣဒေ ဝေဒနာပစ္စယာ ဧဝ တဏှာ, နု ဝေဒနာယ ဝိနာတိ အယံ နိယမော ဝိညာယတိ၊ နု ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ ဟောတိ ဧဝါတိ၊ တသ္မာ အတိပ္ပသင်္ဂါ နတ္ထိ ဧဝါတိ။

ဝုသိမတောတိ ဝုသိတဝတော၊ ဝုသိတမြဟ္မစရိယဝါသသာတိ အတ္ထော။ ဝုသတီတိ ဝါ "ဝုသီ"တိ မဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ၊ သော ဧတသ ဝုတ္ထော အတ္ထိတိ **ဝုသိမာ**။ အဂ္ဂဖလံ ဝါ ပရိနိဋ္ဌိတဝါသတ္တာ "ဝုသီ"တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဧတသ အတ္ထိတိ **ဝုသိမာ**။

တဏှာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ **သသတော အတ္တာ**တိ ဣဒံ ပုရိမဒိဋ္ဌိ ဥပါဒိယမာနံ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ နိဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ သော ဒိဋ္ဌိ ဒဋ္ဌိကရဏဝသေန ပုရိမံ ဥတ္တရာ ဥပါဒိယတိ၊ ဧဝံ "နတ္ထိ ဒိန္န"န္တိအာဒိကာပိတိ။ **အတ္တ**ဂ္ဂဟဏံ ပန အတ္တဝါဒု-ပါဒါနန္တိ နု ဣဒံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **လောကော စာ**တိ ဝါ အတ္တဂ္ဂဟဏဝိနိမုတ္တံ ဂဟဏံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဘူတံ ဣဓ ပုရိမဒိဋ္ဌိဥတ္တရဒိဋ္ဌိဝစနေဟိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "မမ္မသခ်ေပဝိတ္ထာရေ ပန သခ်ေပတော တဏှာဒဋ္ဌတ္ထံ၊ သခ်ေပတော ဒိဋ္ဌိမတ္တမေဝ၊ ဝိတ္ထာရတော ပနာ"တိ ဧဝံ မမ္မသခ်ေပဝိတ္ထာရ-တော သခ်ေပံ ဝိတ္ထာရဏ္ဍ နိဒ္ဒါရေတိတိ။ **မမ္မသခ်ေပဝိတ္ထာရေ**တိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပကတိအဏုအာဒိနံ သဿတဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော, သရိရဿ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂါဟ-ပုဗ္ဗင်္ဂမော စ တေသံ သာမိဘူတော ကောစိ သဿတော ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနော ဝါ အတ္တာ အတ္ထိတိ အတ္တဂ္ဂါဟော ကဒါစိ ဟောတိတိ "**ယေဘုယ္ယေန**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေဘုယ္ယေန ပဌမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိအာဒိနာ ဝါ သမ္ဗန္ဓော။

ယဒိပိ ဘဝရာဂဇဝနဝိထိ သမ္ဗပဌမံ ပဝတ္တတိ ဂဟိတပုဋ္ဌိသန္ဓိကဿ ဘဝနိကန္တိယာ ပဝတ္တိတမ္ဗတ္တာ၊ သော ပန ဘဝရာဂေါ တဏ္ဍာဒဋ္ဌတ္တံ နဟောတိတိ မညမာနော နာ ကာမုပါဒါနဿ ပဌမုပ္ပတ္တိမာဟ။ တဏ္ဍာ ကာမုပါဒါနန္တိ ပန ဝိဘာဂဿ အကရဏော သမ္ဘာဝိ တဏ္ဍာ ကာမုပါဒါနန္တိ, ကရဏောပိ ကာမရာဂတော အညာပိ တဏ္ဍာ ဒဋ္ဌဘာဝံ ပတ္တာ ကာမုပါဒါနန္တိ တဿ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇတာ ဝုတ္တာ။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတာ စိတ္တုပ္ပါဒါ **ဝိသယော**။ ပဋ္ဌုပါဒါနကွန္ဓာ အာလယော၊ တတ္ထ ရမတိတိ **အာလယရာမာ**၊ ပဇာ။ တေနေဝ သာ အာလယရာမတာ စ သကသန္တာနေ ပရသန္တာနေ စ ပါကဋာ ဟောတိတိ။ ဥပနိဿယဝစနေန အာရမ္မဏာနန္တရပကတူပနိဿယာ ဝုတ္တာတိ အနန္တရပစ္စယာဒိနမ္ပိ သင်္ဂဟော ကတော ဟောတိ။

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘဝပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ ဖလဝေါဟာရေန ကမ္မဘဝေါ ဘဝေါတိ ဝုတ္တောတိ ဥပပတ္တိ-ဘဝနိမ္ဗစနမေဝ ဒ္ဝယဿပိ သာဓာရဏံ ကတ္တာ ဝဒန္တော အာဟ "**ဘဝတီတိ ဘဝေါ**"တိ။ **ဘဝံ ဂစ္ဆတီ**တိ နိပ္ဖါဒနဖလဝသေန အတ္တနော ပဝတ္တိကာလေ ဘဝါဘိမုခံ ဟုတ္ဝာ ပဝတ္တတီတိ အတ္ထော၊ နိမ္ဗတ္တနမေဝ ဝါ ဣဓ ဂမနံ အဓိပ္ပေတံ။

သညာဝတံ ဘဝေါ သညာဘဝေါတိ ဣဓ ဝန္ဓ-သဒ္ဒဿ လောပေါ ဒဋ္ဌမ္ဗော၊ တဿ ဝါ အတ္ထေ အကာရံ ကတ္ဝာ "သညာဘဝေါ"တိပိ ပါဌော။ ဝေါကိရိယတိ ပသာရိယတိ ဝိတ္ထာရိယတီတိ ဝေါကာရော၊ ဝေါကိရဏံ ဝါ ဝေါကာရော၊ သော ကေသ္မိं ပဝတ္တတ္တာ **ကေသ ဝေါကာရောတိ** ဝုတ္တော၊ **ပဒေသပသဒ္ဒေ**ပ္ပတ္တိတိ အတ္ထော။

စေတနာသမ္မယုတ္တာ ဝါ။ပ။ သင်္ခိတာတိ အာစယဂါမိတာယ ကမ္မ-သခ်ိတတံ ဒသေတ္တာ ကမ္မဘဝေ သင်္ခိတဘာဝံ ပရိယာယေန ဝဒတိ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန စေတနာဝ ကမ္မဘဝေါ။ ဝုတ္တဥ္စိ "ကမ္မဘဝေါ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ သမ္မယုတ္တော၊ ဧကေန ခန္ဓေန ဧကေ-နာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္မယုတ္တော"တိ[1]။ ဥ[illegible]ပတ္တိဘဝေါ တီဟိပိ တိကေဟိ ဝုတ္တာ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာဝ။ ယထာဟ "ဥပပတ္တိဘဝေါ ကာမဘဝေါ သညာဘဝေါ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကာ-ဒသဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ခိတော"တိအာဒိ[2]။ ယဒိ ဟိ အနုပါဒိန္နကာနမ္ပိ ဂဟဏံ သိယာ၊ "ဒ္ဝါဒသဟာယတနေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ။

သခ်ိရဘဝါနံ ဓမ္မဘေဒတော နာ သခ်ိရာ ဧဝ ပုန ဝုတ္တာတိ **"သာတ္ထက-မေဝိဒံ ပုနဝစန"**န္တိ ဧတံ နာ ယုတ္တန္တိ စေ? နာ, ဘဝေကဒေသဘာဝေန သခ်ိရာနံ ဘဝေါတိ ပုန ဝုတ္တတ္တာ။ ပရေန ဝါ ဓမ္မဝိသေသံ အဂဏေတ္ဝာ ပုန-ဝစနံ စောဒိတန္တိ စောဒကာဘိလာသဝသေန **"သာတ္ထကမေဝိဒံ ပုနဝစန"**န္တိ ဝုတ္တံ။

ကာမဘဝါဒိနိဗ္ဗတ္တနကသ ကမ္မသ ကာမဘဝါဒိဘာဝေါ ဖလဝေါဟာ-ရေန အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော။ အန္တောဂဓေ ဝိသုံ အဂဏေတ္ဝာ အဗ္ဘန္တရ-ဂတေ ဧဝ ကတ္ဝာ ကာမဘဝါဒိကေ ကမ္မုပပတ္တိဘဝဝသေန ဒုဂ္ဂေ ကတ္ဝာ အာဟ **"ဆ ဘဝါ"**တိ။

အဝိသေသေနာတိ ဥပါဒါနဘေဒံ အကတ္ဝာတိ အတ္ထော။ ဥပါဒါနဘေဒါ-ကရဏေနေဝ စ ဒ္ဝါဒသပ္ပဘေဒသ သင်္ဂဟဝသေန သင်္ဂဟတော "**ဆ ဘဝါ**"တိ ဝုတ္တံ။

ဂေါသီလေန ကုက္ကုရသီလေန စ သမတ္ထေန သမာဒိန္နေန ဂုန်ံ ကုက္ကု-ရာနဉ္စ သဟဗျတာ ဝုတ္တာတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဝတော ဗျာနဘာဝနာ နဗ္ဗတ္ထတိတိ မညမာနာ တေန **ရူပါရူပဘဝါ နာ ဟောန္တိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊** ဝက္ခမာနေန ပန ပကာရေန ပစ္စယဘာဝတော "**တံ နာ ဂဟေတဗ္ဗ**"န္တိ အာဟ။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ စ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနန္တိ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနေန ရူပါရူပါဝစရဗ္ဗာနာနံ နိဗ္ဗတ္တနံ နာ ယုဇ္ဇတီတိ။ ပုရာဏဘာရတသီတာဟရဏ-ပသုဗန္ဓဝိမိအာဒိသဝနံ **အသဒ္ဓမ္မသဝနံ**။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အသပ္ပုရိသူပနိဿယံ

---

[1] အဘိ ၃-၄၅-ဝိဗ္ဗေ။ [2] အဘိ ၃-၁၃-ဝိဗ္ဗေ။

ပုဗ္ဗေ စ အကတပုညတံ အတ္တမိစ္ဆာပဏိဓိတဿ သင်္ကာတိ။ **တဒ္ဓေ၀ဂ၀ေ**တိ တသ္မိံ ဒုစ္စရိတနိဗ္ဗတ္တေ သုစရိတနိဗ္ဗတ္တေ စ ကာမဘ၀ေ အန္ဓောဂ၀ေ၀ေါတိ အတ္ထော။

အန္ဓောဂ၀ံတိ စ သညာဘ၀ပဋ္ဌေ၀ေါကာရဘ၀ါနံ ကေ၀ေ၀ေန အန္ဓော-ဂ၀တ္တာ ၀ုတ္တံ။ နဟိ တေ နိရ၀ေ၀ေ ကာမဘ၀ေ အန္ဓောဂ၀ာတိ။ **သပ္ပဘေ၀ဿာ**တိ သုဂတိ၀ုဋ္ဌတိမနုဿာဒိပ္ပဘေ၀ဘ၀တော။ ကမေန စ အ၀ဏ္ဏာ သီလဗ္ဗတုပါ၀ါနဿ အန္ဓေ ဘ၀ပစ္စယဘာ၀ဘ၀စနံ အတ္ထ၀ါ၀ုပါ၀ါနံ ဝိယ အဘိဏှံ အ၀ယ၀ါစရဏတော အတ္ထ၀ါ၀ုပါ၀ါနနိမိတ္တတ္တာ စ။

ဟေတုပစ္စယပ္ပဘေ၀ေဟိတိ ဏ္ဍေ မဂ္ဂပစ္စယော စ ၀တ္တဗ္ဗော။ ဒိဋ္ဌုပါ၀ါနာ-ဒိနိ ဟိ မဂ္ဂပစ္စယာ ဟောန္တိ။

ဘ၀ပ၀နိဒ္ဒေ၀ ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇာတိဇရာမရဏာ၀ိပ၀နိဒ္ဒေ၀ ၀ဏ္ဏနာ

၂၃၅။ ဥပပတ္တိဘ၀ပ္ပတ္တိယေ၀ ဇာတိတိ အာဟ "**နဥ ဥပပတ္တိဘ၀ေ၀ါ**"တိ။ ဇာယမာနဿ ပန ဇာတိ ဇာတိတိ ဥပပတ္တိဘ၀ေ၀ါ အ၀ါ အဘာ၀ါ ဇာတိယာ ပစ္စယောတိ သဏ္ဌာ ၀တ္ဗုံ။ ဇာယမာနရူပ်ပ၀ဋ္ဌာနတာ၀ိ ဟိ ရူပ-ဇာတိယာ ၀ုတ္တာ "ဥပစိတရူပ၀ဋ္ဌာနော ဥပစယော၊ အနုပ္ပဗန္ဓရူပ၀ဋ္ဌာနာ ၀ဋ္ဋတိ"တိ[1]။

ခန္ဓာနံ ဇာတာနံ ဥညာ,ုတတာ၊ ဥညာတတာ၊ စ **ဟိ**နပဏီတတာ။ **အာ၀ိ**-သဒ္ဒေန သုဝဏ္ဏ၀ုဋ္ဌဏ္ဏာ၀ိ၀ိ၀ေ၀ံ သင်္ကာတိ။ အ**ဏ္ဍ**ဇ**ဇ**ာ**ဝ**ဏ္ဏ၀ိ၀ေ၀ေ ကာရဏဿ ကာရဏဿ အဘာ၀ါ "**အ**ဏ္ဍ**ဇ**ာ**ဝ**ဏ္ဏ**ေ**"တိ အာဟ။

တေန တေနာတိ ဥတိဗျ၀ဿာ၀ိနာ ဇရာမရဏတော အ၀ေ၀ေန ၀ုက္ခ-ဝမ္မေန။ **ဥပနိ၀ယ**ကောဋ္ဌိ**ယာ**တိ ဥပနိ၀ယံ၀ေ၀ေန၊ ဥပနိ၀ယ**ေ**ကောတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ ပဋ္ဌာနေ အနာဂတော ၀ါ ဘာ၀ါ အ၀ါ စ အဘာ၀ါ သုတ္ထန္တိကပရိယာယေန ဥပနိ၀ယော၊ သော "ဥပနိ၀ယ-ကောဋ္ဌိ"တိ ၀ုစ္စတိ။

ဇာတိဇရာမရဏာ၀ိပ၀နိဒ္ဒေ၀ ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] အဘိ-ဋီ ၁-၃ဖ-ပိဋ္ဌေ။

ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ **သမိတန္တိ** သင်္ဂတံ၊ အမ္ဘောန္ဆိန္နန္တိ အတ္ထော။ **ကာမယာနသာ**တိ ကာမယမာနသ၊ ကာမော ယာနံ ဧတဿာတိ ဝါ ကာမယာနော၊ တဿ **ကာမယာနသ**။ **ရုပ္ပတီ**တိ သောကေန ရုပ္ပတိ။

ပရိယုဋ္ဌာနတာယ တိဋ္ဌနသီလော **ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယီ**။ "ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ-နော"တိ ဝါ ပါဋ္ဌော၊ တတ္ထ ပရိယုဋ္ဌာတိတိ ပရိယုဋ္ဌံ၊ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌံ၊ တေန တိဋ္ဌတီတိ **ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ**တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ပဗ္ဗ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီ**တိ "မာလာ မိလာယန္တိ၊ ဝတ္ထာနိ ကိလိဿန္တိ၊ ကစ္ဆေဟိ သေဒါ မုစ္စန္တိ၊ ကာယေ ဝေဝဏ္ဏိယံ ဩက္ကမတိ၊ ဒေဝေါ ဒေဝါသနေ နာဘိရမတီ"တိ[1] ဝုတ္တာနိ ပဗ္ဗ မရဏပုဗ္ဗ-နိမိတ္တာနီတိ အတ္ထော။ တာနိ ဟိ ဒိသ္မာ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တဂ္ဂန္ဓသခ်ိတေ ဥပပတ္တိဘဝေ ဘဝဆန္ဒဗလေန ဒေဝါနံ ဗလဝသောကော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ **ဗာလော**တိ အဝိဒ္ဒါ။ တေန အဝိဇ္ဇာယ ကာရဏဘာဝံ ဒဿေတိ။ **တိဝိဓန္တိ** တဿာရုပ္ပကထာ-သဝနကမ္မကာရဏာဒဿနမရဏကာလကမ္မောပဋ္ဌာနနိဒါနံ သောကာဒိဒုက္ခံ။ **အာသဝေ သာဝေန္တီ**တိ အာသဝေ ဂမေန္တိ ဗောဓေန္တိတိ အတ္ထော။

ဝေ သတီတိ အဝိဒိတာဒိတာယ အနာဒိဘာဝေ သတိ။ **အာဒိမတ္တကထနန္တိ** အာဒိ ဧတဿ အတ္ထီတိ အာဒိမံ၊ ဘဝစက္ကံ။ တဿ ဘာဝေါ အာဒိမတ္တံ၊ တဿ ကထနံ အာဒိမတ္တကထနံ။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော ဝါ **မတ္တ**-သဒ္ဒေါ၊သတိ အနာ-ဒိဘာဝေ အဝိဇ္ဇာ အာဒိမှိ မဇ္ဈေ ပရိယောသာနေ စ သမ္ဘတ္တ သိယာတိ အာဒိ-မတ္တာယ အဝိဇ္ဇာယ ကထနံ ဝိရုဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။ **အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေနာ**တိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒနေန ကထနေန, အပ္ပဟာနေန ဝါ၊ အတ္ထနော သန္ဓာနေ သန္ဓိ-ဟိတဘာဝကရဏေနာတိ အတ္ထော။ **ကမ္မာဒီနီ**တိ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋာနိ။ ဝဋ္ဋကာရ-ဏဘာဝေန ပဝေနတ္တာ "ပဝေနဝမ္မော"တိ အဝိဇ္ဇာ ကထိတာ။ ဝဒတိတိ **ဝေဒါ**။ ဝေဒေတိ, ဝေဒိယတိတိ ဝါ **ဝေဒေယ္ယော**၊ သုခါဒိ အနုဘဝတိ, သမ္ဘဝိသယေ ဝါ ဇာနာတိ၊ "သုခိတော"တိအာဒိနာ အတ္ထနာ ပရေဟိ စ ဇာနာတိ ဉာယတိ စာတိ အတ္ထော။ **မြဟ္မာဒိနာ ဝါ အတ္ထနာ ဝါ**တိ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ စ-သဒ္ဒတ္ထော။ တေနာဟ **"ကာရကဝေဒကရဟိတ"**န္တိ စ-သဒ္ဒတ္ထသမာသံ။

ဌါဒသဝိဓသုညတာသုညန္တိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဌါဒသဝိဓေနံ သုညတာယ သုညံ၊ စတုဒ္ဒိဓမ္မိ ဝါ သုညတံ ဧကံ ကတ္တာ ဌါဒသဂ်တာယ ဌါဒသဝိဓေတိ တာယ ဌါဒသဝိဓေယ သုညတာယ သုညန္တိ အတ္ထော။

---

[1] ခု ၁-၂၄၇-ပိဋ္ဌေ ဇုတိဝုတ္တကေ။

ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတောတို့ ပုဗ္ဗန္တတော ပစ္စုပ္ပန္နဝိပါကဿ အာဟရဏတော ပရိစ္ဆိန္နဝေဒနာဝသာနံ ဇော် ဘဝစက္ကန္တိ အတ္ထော။ ဘဝစက္ကေကဒေသောပိ ဟိ ဘဝစက္ကန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာ ဝါ တဏှာသဟာယာယ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒနာတော အဝိဇ္ဇာ, တတော သင်္ခါရာတိ သမ္ဗန္ဓနတော ဝေဒနာဝသာန ဘဝစက္ကန္တိ ယုတ္တမေတံ၊ ဝေ် တဏှာမူလကေ စ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဒွိန္နမ္ပိ ဟိ အညမညံ အနုပဋေသော ဟောတိတိ။ အဝိဇ္ဇာ မ္မေသဘာဝ ပဋိစ္ဆာ-ဒေတ္တာ ဝိပရိတာဘိနိဝေသံ ကရောန္တီ ဒိဋ္ဌစရိတေ သံသာရေ နယတိ, တေသံ ဝါ သံသာရံ သင်္ခါရာဒိပဝတ္တိံ နယတိ ပဝတ္တေတိတိ **"သံသာရနာယိကာ"**တိ ဝုတ္တာ။ **ဖလုပ္ပတ္တိယာ**တို့ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော။ ဝိညာဏာဒိပစ္စုပ္ပန္နဖလုပ္ပတ္တိ ဟိ ဧ္ဌမ ဒိဋ္ဌာ အဒိဋ္ဌာနဉ္စ ပုရိမဘဝေ အတ္တနော ဟေတုနံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေနံ ဖလံ အဇနေတ္တာ အနုပဋ္ဌိဇ္ဇနံ ပကာသေတိ။ အထ ဝါ ပုရိမဘဝစက္ကံ ဒုတိယေန သမ္ဗန္ဓံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒနာသင်္ခါတဿ ဖလဿ ဥပ္ပတ္တိယာ တဏှာဒိနံ ဟေတုနံ အနုပဋ္ဌေဒံ ပကာသေတိ၊ တသ္မာ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘူတာယ ပဌမဿ ဘဝစက္ကဿ ဟေတုနံ အနုပဋ္ဌေဒပ္ပကာသနတော်တိ အတ္ထော။ သင်္ခါရာဒိနမေဝ ဝါ ဖလာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဟေတုနံ ဖလံ အဇနေတ္တာ အနုပဋ္ဌေဒမေဝ၊ ဝိညာဏာဒि-ဟေတုနံ ဝါ သင်္ခါရာဒိနံ အနုဗန္ဓနမေဝ ပကာသေတိ ပဌမံ ဘဝစက္ကံ, နဒုတိယံ ဝိယ ပရိယောသာနမ္ပိတိ **"ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုနံ အနုပဋ္ဌေဒပ္ပကာသနတော"**တိ ဝုတ္တံ။ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ ဣတ္ထေ အပရိပုဏ္ဏာယတနကလလရူပံ ဝတ္တာ တတော ဥဒ္ဓံ "နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတန"န္တိ သဠာယတနုပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ **"အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတော"**တိ။ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ"တိ ဣတ္ထေ နု အာယ-တနာနံ ကမေန ဥပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ **"သဟုပ္ပတ္တိဒီပနကော"**တိ။

ဟေတုအာဒိပုဗ္ဗကာ တယော သန္ဓီ ဇောသောတိ **ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗက-တိသန္ဓိ**၊ ဘဝစက္ကံ။ ဟေတုဖလဟေတုဖလဝသေန စတုပ္ပဘေဒေါ အင်္ဂါနံ သင်ဟော ဇောသောတိ **စတုဘေဒသင်ဟံ**။ သရူပတော အဝုတ္တာပိ တသ္မိံ တသ္မိံ သင်ဟေ အာကိရိယန္တိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ ပကာသိယန္တိတိ **အာကာရာ**၊ အဘိတဟေတုအာဒိနံ ဂါ ပကာရာ **အာကာရာ**။ ကိလေသ-ကမ္မဝိပါကာ ဝိပါကကိလေသကမ္မေဟိ သမ္ဗန္ဓာ ဟုတ္တာ ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္တန္တိတိ တေသု ဝဋ္ဋနာမံ အာရောပေတ္တာ **"တိဝဋ္ဋ"**န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဝဋ္ဋေကဒေသတ္တာ ဝါ "ဝဋ္ဋာနိ"တိ ဝုတ္တာနိ။

သန္ဓိနံ အာဒိပရိယောသာနဝဝတ္ထိတာတို့ သန္ဓိနံ ပုဗ္ဗာပရဝဝတ္ထိတာတိ အတ္ထော။

"**ယာ ကာစိ ဝါ ပန စေတနာ ဘဝေါ၊ စေတနာသမ္မယုတ္တာ အာယူဟန-သင်္ခါရာ**"တိ ဣဒံ ဣဝိသာ မေဒ္ဒတိဥ္ဇဏဘာဇနီယေ ဝုတ္တာယ **ပဋ္ဌသ္ဓ္ဒါ-ပါဠိယာ**[1] ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထေ ဟိ "စေတနာ ဘဝေါ"တိ အာဂတတာတိ။ ဘဝနိဒ္ဒေသေ ပန "**သာတ္ထတော**"တိ ဣတ္ထေ "စေတနာဝ သင်္ခါရာ၊ ဘဝေါ ပန စေတနာသမ္မယုတ္တာဝိ"တိ ဝိဘင်ပါဠိယာ ဝသေန ဒဿိတံ။ "တတ္ထ ကတမော ပုညာဘိသင်္ခါရော? ကုသလာ စေတနာ ကာမာဝစရာ"တိအာဒိနာ ဟိ သင်္ခါရာနံ စေတနာဘာဝေါ **ဝိဘင်ပါဠိယံ**[2] ဝုတ္တောတိ။ တတ္ထ **ပဋ္ဌသ္ဓ္ဒါပါဠိယံ**[3] "စေတနာသမ္မယုတ္တာ ဝိပါကမ္ပိ ကုသလာ သဝိပါကေန အာယူဟနသင်္ခါတေန သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏကိစ္စေန သင်္ခါရာ"တိ ဝုတ္တာ။ **ဝိဘင်ပါဠိယံ**[4] "သမ္ဘဒ္ဓိ ဘဝဂါမိကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ"တိ ဘဝသ ပစ္စယဘာဝေန ဘဝဂါမိဘာဝတော ကမ္မသံသဋ္ဌသဟာယတာယ ကမ္မဘာဝတော စ ဥပပတ္တိဘဝံ ဘာဝေန္တိတိ ဘဝေါတိ ဝုတ္တာ၊ ဥပပတ္တိဘဝဘာဝနကိစ္စံ ပန စေတနာယ သာတိသယန္တိ **ပဋ္ဌသ္ဓ္ဒါပါဠိယံ**[1] စေတနာ "ဘဝေါ"တိ ဝုတ္တာ၊ ဘဝါဘိသင်္ခရဏကိစ္စံ စေတနာယ သာတိသယန္တိ **ဝိဘင်ပါဠိယံ**[2] "ကုသလာ စေတနာ"တိအာဒိနာ စေတနာ "သင်္ခါရာ"တိ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ တေန တေန ပရိယာယေန ဥဘယံ ဥဘယတ္ထ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ နတ္ထေတ္ထ ဝိရောဓော။ **ဂဟဏန္တိ** ကာမုပါဒါနံ ကိစ္စေနာဟ။ **ပရာမသနန္တိ** ဣတရာနိ။ **အာယူဟနာဝသာနေ**တိ တိသုပိ အတ္ထဝိကပ္ပေသု ဝုတ္တသ အာယူဟနသ အဝသာနေ။

ဒ္ဝိသု အတ္ထဝိကပ္ပေသု ဝုတ္တေ အာယူဟနသင်္ခါရေ "**တသ ပုဗ္ဗဘာဂါ**"တိ အာဟ၊ တတိယေ ဝုတ္တေ "**တံသမ္မယုတ္တာ**"တိ။ ဒဟရသ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဘဝင်-ဗဟုလာ ယေဘုယ္ယေန ဘဝန္တရဇနကကမ္မာယူဟနသမတ္ထာ နာ **ဟော**တိတိ "**ဣဒ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ အာယတနာနု**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ကမ္မကရဏကာလေ သမ္ဘော-ဟော**တိ **ဧ**တေန ကမ္မသ ပစ္စယဘူတံ သမ္ဘောဟံ ဒဿေတိ, နာ ကမ္မသမ္မယုတ္ত-မေဝ။

ကမ္မာနေဝ ဝိပါကံ သမ္ဘရန္တိ ဝေရေန္တိတိ **ကမ္မသမ္ဘာရာ**၊ ကမ္မံ ဝါ သင်္ခါရဘာဝါ၊ တဒုပကာရကာနိ အဝိဇ္ဇာတဏှုပါဒါနာနိ **ကမ္မသမ္ဘာရာ**၊ ပဋ္ဌသ္ဓ္ဒါဒယော ဝါ ဘဝေါ ကမ္မံ၊ တဒုပကာရကာ ယထာဝုတ္တအာယူဟနသင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာဒယော စ **ကမ္မသမ္ဘာရာ**တိ ကမ္မဿ ကမ္မသမ္ဘာရာ စ ကမ္မသမ္ဘာရာတိ ဧကေသေသံ ကတ္တာ "**ကမ္မသမ္ဘာရာ**"တိ အာဟ။ **ဒသ ဧမ္မာ ကမ္မန္တိ** အဝိဇ္ဇာဒယောဝိ ကမ္ম-သဟာယတာယ ကမ္မသရိက္ခကာ တဒုပကာရကာ စာတိ "ကမ္မ"န္တိ ဝုတ္တာ။

---

[1]-ခု ၉-၅၀-ဝိဒ္ဓေ။ [2]-အာဒိ [3]-၁၄၂-ဝိဒ္ဓေ။ [4]-ခု ၉-၁၃၄-ဝိဒ္ဓေ၊ [1]-အာဒိ [2]-၁၄၁-ဝိဒ္ဓေ။

သံခိပ္ပန္တိ ဣတိ အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိညာဏာဒယော စာတိ သခ်ေပေါ၊ ကမ္မံ ဝိပါကော စ။ ကမ္မံ ဝိပါကောတိ ဧဝံ သံခိပိယတီတိ ဝါ သခ်ေပေါ၊ အဝိဇ္ဇာ-ဒယော ဝိညာဏာဒယော စ။ သခ်ေပဘာဝသာမညေန ပန ဧကဝစနံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သခ်ေပသဒ္ဒေါ ဝါ ဘာဝါဓိဝစနန္တိ ကမ္မဘာဝေါ **ကမ္မသခ်ေပေါ**။

ဧဝံ သမုပ္ပန္နန္တိ ကမ္မတော ဝိပါကော။ တတ္ထာပိ အဝိဇ္ဇာတော သင်္ခါရာတိ ဧဝံ သမုပ္ပန္နံ၊ တိသန္ဓိအာဒိဝသေန ဝါ သမုပ္ပန္နံ ဣဒံ ဘဝစက္ကန္တိ အတ္ထော။ **ဣတ္ထိ**ရန္တိ ဂမနဓမ္မံ၊ ဝိနသ္သဓမ္မန္တိ အတ္ထော။ တေန ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတာဒီပကေန **အနိစ္စ**-သဒ္ဒေန ဝိကာရာပတ္တိဒီပကေန **စလ**-သဒ္ဒေန စ အဒီပိတံ ကာလန္တရ-ဌာယိတာဝပဋိက္ခေပံ ဒီပေတိ၊ **အဓုဝ**န္တိ ဧတေန ထိရဘာဝပဋိက္ခေပံ နိဿာ-ရတံ။ ဟေတူ ဧဝ သမ္ဘာရာ **ဟေတုသမ္ဘာရာ**။ "ဌာနသော ဟေတုသော"တိ ဣတ္ထေ ဧဝံ ဝုတ္တံ ဝါ ဌာနံ, အညမ္မိ တသ္မိ တသ္မိ သာဓေရဏံ ကာရဏံ **သမ္ဘာ-ရော**၊ အသာဓေရဏံ **ဟေတု**။ **ဝေ**တိ ဧဝံ ဟေတုတော ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ ဟေတုနိရောဓော စ ဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒေ မမ္မေ စ တံနိရောဓယ ဒေသိတေ သတိတိ အတ္ထော။ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဓ **ဗြဟ္မစရိယံ**။ **သတ္ထေ စာ**တိ ဣတ္ထေ **စ**-သဒ္ဒေါ ဧဝံ ဗြဟ္မစရိယဿ ဝိဇ္ဇတိ၊ သဿတုစ္ဆေဒါ စ န ဟောန္တိတိ သမုစ္စယတ္ထော။ **ဧဝ**ဣ ဟေတုအာယတ္ထေ ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ သတ္ထော နုပလဗ္ဘတိ၊ တသ္မိဉ္စ ဥပလဗ္ဘန္တေ သဿတော ဥစ္ဆေဒေါ ဝါ သိယာ၊ နုပလဗ္ဘန္တေ တသ္မိံ နေဝုစ္ဆေဒေါ န သဿတန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သစ္စပ္ပဘဝတောတိ သစ္စတော, သစ္စာနံ ဝါ ပဘဝတော။ **ကုသလာကုသလံ ကမ္မ**န္တိ ဝဋ္ဋကထာယ ဝတ္တမာနတ္ထာ သာသဝန္တိ ဝိညာယတိ။ **အဝိသေသေနာ**တိ စေတနာ စေတနာသမ္ပယုတ္တကာတိ ဝိသေသံ အကတ္ဝာ သမ္ဘဒ္ဒေ တံ ကုသလာ-ကုသလံ ကမ္မံ "သမုဒယသစ္စ"န္တိ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ "တဏှာ စ"။ပ။ အဝေသသာ စ သာသဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ"တိ ဟိ စေတနာစေတနာသမ္ပယုတ္တဝိသေသံ အကတ္ဝာ ဝုတ္တန္တိ၊ အရိယသစ္စဝိသေသံ ဝါ အကတ္ဝာ သမုဒယသစ္စန္တိ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

ဝတ္ထုသ္မိတိ အာရမ္မဏေသု, စက္ခာဒီသု ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗေသု ဝတ္ထုသု။ **သောကာဒီနံ အဓိဋ္ဌာနတ္ထာ**တိ တေသံ ကာရဏတ္ထာ၊ တေဟိ သိဒ္ဓါယ အဝိဇ္ဇာယ သဟိတေဟိ သင်္ခါရေဟိ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရပါတု-ဘာဝါယာတိ အဓိပ္ပါယော၊ စုတိစိတ္တံ ဝါ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသ အနန္တရ-ပစ္စယော ဟောတီတိ "**ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယာ**"တိ

ဝုတ္တံ။ တံ ပန စုတိစိတ္တံ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တရဂဟိတံ ဘဝန္တရသ ပစ္စယော နဟောတိတိ တသ သဟာယဒဿနတ္ထမာဟ "**သောကာဒီနံ အဓိဋ္ဌာနတ္ထာ**"တိ။ **ဒ္ဝေ**တိ အတ္ထနောယေဝ သရသေန ဓမ္မန္တရပစ္စယဘာဝေန စာတိ ဒ္ဝေ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဘေတေန သင်္ခါရာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နတာဒဿနေန "ကော နု ခေါ အဘိသင်ခရောတီတိ သေ နော ကလ္လော ပညော"တိ ဒဿေတိ။ တေနေတံ ကာရကဒဿနနိဝါရဏန္တိ။ **ဝေမာဒိဒဿနနိဝါရဏန္တိ** ဘေတေန "သောစတိ ပရိဒေဝတိ ဒုက္ခိတော"တိအာဒိဒဿနနိဝါရဏမာဟ။ သောကာ-ဒယောပိ ဟိ ပစ္စယာယတ္တာ အဝသဝတ္တိနောတိ "ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောက ။ပ။ သမ္ဘဝန္တိ"တိ ဘေတေန ဝုတ္တန္တိ။

ဂ္ဂဟဏဘေဒပိဋ္ဌကာ ဝိယာတိ ဂ္ဂဟဏဘေဒနတ္ထံ ပစ္စမာနေ ဂ္ဂဟေ တသ္မိ ဥပရိ ဇာယမာနခုဒ္ဒကပိဋ္ဌကာ ဝိယ၊ ဂ္ဂဟသ ဝါ အနေကဓာဘေဒေ ပိဋ္ဌကာ ဝိယ။ **ဂ္ဂဟဝိကာရာ** သုနတာသရာဂပုဗ္ဗဂဟဏာဒယော။

ပဋ္ဌလာဘိဘူတစက္ခုကော ရူပါနိ နပဿတိ၊ ကိဉ္စိပိ ပဿန္တော စ ဝိပရိတံ ပဿတိ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတော ဒုက္ခာဒီနိ နပဋိပဇ္ဇတိ နပဿတိ၊ မိစ္ဆာ ဝါ ပဋိပဇ္ဇတိတိ **ပဋ္ဌလံ ဝိယ အဝိဇ္ဇာ**, ကိမိနာ ဝိယ အတ္ထနာ ကတတ္တာ ဝန္ဒသ အတ္ထနောယေဝ ပရိဗ္ဗမနကာရဏတ္တာ စ **ကောသပ္ပဒေသာ ဝိယ သင်္ခါရာ**၊ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟံ ဝိနာ ပတိဋ္ဌံ အလဘမာနံ **ဝိညာဏံ** ပရိဏာယကပရိဂ္ဂဟံ ဝိနာ ပတိဋ္ဌံ အလဘမာနော **ရူဇကုမာရော ဝိယာ**တိ ပရိဂ္ဂဟေန ဝိနာ ပတိဋ္ဌာ-လာဘော ဘွေ သာမညံ။ **ဥပပတ္တိနိမိတ္တန္တိ** ကမ္မာဒိအာရမ္မဏမာဟ။ **ပရိ-ကပ္ပနတော**တိ အာရမ္မဏကရဏတော, သမ္ပယုတ္တေန ဝါ ဝိတက္ကေန ဝိတက္က-နတော။ ဒေဝမနုဿမိဂဝိဟင်္ဂါဒိဝိဝိဓပဘေဒကာရတာယ **မာယာ ဝိယ နာမရူပံ**, ပတိဋ္ဌာဝိသေသေန ဝုနိ့ဝိသေသာပတ္တိတော **ဝနပ္ပဂုမ္ဗော ဝိယ သဠာယတနံ**။ အာယတနာနံ ဝိသယိဝိသယဘူတာနံ အညမညာဘိမုခဘာဝတော **အာယ-တနဃဋနတော**။ ဘွေ စ သင်္ခါရာဒီနံ ကောသပ္ပဒေသပရိဏာယကာဒိဟိ ဒ္ဝိဟိ ဒ္ဝိဟိ သဒိသတာယ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ ဥပမာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဂမ္ဘီရော ဧဝ ဟုတ္ဝာ ဩဘာသတိ ပကာသတိ ဒိဿတိတိ **ဂမ္ဘီရာဝ-ဘာသော**။ **ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော**တိ ဇာတိပစ္စယာ သမ္ဘူတံ ဟုတ္ဝာ သဟိတသ အတ္ထနော ပစ္စယာနုရူပသ ဥဋ္ဌဉ်ဌိ အာဂတဘာဝေါ၊ အနုပ္ပဗန္ဓောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သမ္ဘူတဋ္ဌော စ သမုဒါဂတဋ္ဌော စ **သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော**။ "နဇာတိတော ဇရာမရဏံ နဟောတိ၊ နစ ဇာတိ"

ဝိနာ အညတော ဟောတိ"တိ ဟိ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတဋ္ဌော ဝုတ္တော။ **ဇာတိ-ဇာတိတော သမုဒါဂ-ဋ္ဌတိ**တိ ပစ္စယသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ယဒေ ယာ ဇာတိ ယထာ ယထာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဒနုရူပပါတုဘာဝေါတိ အတ္ထော။

အနုလောမပဋိလောမတောတိ ဣဒ ပန ပစ္စယုပ္ပါဒါ ပစ္စယုပ္ပန္နုပ္ပါဒသင်္ခါတံ အနုလောမံ, နိရောဓာ နိရောဓသင်္ခါတံ ပဋိလောမဋ္ဌာဟ။ အာဒိတော ပန အန္တဂမနံ အနုလောမံ, အန္တတော စ အာဒိဂမနံ ပဋိလောမမာဟာတိ။ "ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ ကိံနိဒါနာ"တိအာဒိကာယ[1] ဝေမ္ဗဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ ပဋိလောမဒေသနာယ, "စက္ခုံ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ"တိအာဒိကာယ[2] အနုလောမ-ဒေသနာယ စ **ဒ္ဝိသန္ဓိတိသန္ဓေ-ပံ**၊ "သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော တဏှာ ပဝဍ္ဎတိ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါ-ဒါန"န္တိအာဒိသု[3] **ကေသန္ဓိ-ဒ္ဝိသန္ဓေ-ပံ**။

အဝိဇ္ဇာဒိနံ သဘာဝေါ ပဋိဝိဇ္ဈိယတီတိ **ပဋိ-ဝေ-ဓော**။ ဝုတ္တဉ္စိ "တေသံ တေသံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တမ္ဘာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတမ္ဘော သလက္ခဏသင်္ခါတော အဝိပရိတသဘာဝေါ ပဋိ-ဝေ-ဓော"တိ[4]။ အပုညာဘိသင်္ခါရေကဒေသော **သရာ-ဂေါ**၊ အညော **ဒိ-ရာ-ဂေါ**၊ ရာဂသဟ ဝါ အပဋိပက္ခဘာဝတော ရာဂပ္ပဝတ္တကော သမ္ဘောပိ အပုညာဘိသင်္ခါရော **သရာ-ဂေါ**၊ ဣတရော ပဋိပက္ခဘာဝတော **ဒိ-ရာ-ဂေါ**။ "ဒိဋ္ဌရတ္တံ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ အဇ္ဈောသိတံ မမာယိတံ ပရာမဋ္ဌं 'တေ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ'တိ"[5] အတ္တပရာမာသဿ ဝိညာဏံ ဝိသိဋ္ဌं ဝတ္ထု၊ ဝုတ္တန္တိ ဝိညာဏဿ **သုညတ-ဋ္ဌော** ဂမ္ဘီရော၊ အတ္တာ ဝိဇာနာတိ သံသရတီတိ သဗ္ဗာပါရတာ-သင်္ခါန္တိအဘိနိဝေသမလဝတာယ **အဗ္ဗာ-ပါ-ရ-ဋ္ဌ-အသင်္ခါန္တိ-ပဋိ-သန္ဓိ-ပါ-တုဘာ-ဝ-ဋ္ဌော** စ ဂမ္ဘီရာ၊ နာမဿ ရူပေန, ရူပဿ စ နာမေန အသမ္ဘယောဂတော **ဝိနိ-ဘောဂေါ**, နာမဿ နာမေန **အ-ဝိ-နိ-ဘောဂေါ** ယောဇေတဗ္ဗော။ ကေ-ပ-ဒေကနိရောဓေဟိ အဝိနိ-ဘောဂေ အမိ-ပ-ပေတေ ရူပဿ စ ရူပေန လဇ္ဇတိ။ အထ ဝါ ကေစတုဝေါကာရဘဝေသု နာမရူပါနံ အသဟ-ဝတ္တနတော အညမညဝိနိ-ဘောဂေါ, ပဗ္ဗ-ဝေါကာရဘဝေ သဟ-ဝတ္တနတော အ-ဝိ-နိ-ဘော-ဂေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။

---

[1] သံ ၁-၂၅၃-ဝိဇ္ဇေ။ [2] သံ ၁-၃၀၀၊ သံ ၂-၂-ဖ၁-ဝိဇ္ဇေသု။ [3] သံ ၁-၃၁၃-၃၁၅-ဝိဇ္ဇေသု။
[4] အဘိ-ဋီ ၁-၂၃-ဝိဇ္ဇေ။ [5] သံ ၁-၃ ၂၁-ဝိဇ္ဇေ။

အဓိပတိယဋ္ဌော နာမ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ။ "လောကောပေသော ဋ္ဌါရာပေသာ ခေတ္တမ္ပေတ"န္တိ ဝုတ္တာ **လောကာဒိအတ္ထာ** စက္ခာဒိသု ပဋ္ဌသု ယောဇေတမ္ဘာ။ မနာယတနသ္မိံ လုဇ္ဇနတော မနောသမ္ဘသ္သာဒိနံ ဋ္ဌါရ-ခေတ္တဘာဝတော စ ဧတေ အတ္ထာ သမ္ဘဝန္တေ၀။ အာပါထဂတာနံ ရူပါဒိနံ ပကာသနယောဂျတာလက္ခဏံ ဩဘာသနံ စက္ခာဒိနံ **ဝိသယိဘာ၀ေါ**, မနာ-ယတနသ္မိံ ဝိဇာနနံ။ **သံဃဋ္ဋနဋ္ဌော** ဝိသေသေန စက္ခုသမ္ဘသ္သာဒိနံ ပဋ္ဌန်, ဣတရေ ဆန္ဒမ္ပိ ယောဇေတမ္ဘာ။ ဖုသနဋ္ဌ ဖဿသ္သ သဘာ၀ေါ၊ သင်ခ်ဋ္ဌနံ ရသော၊ ဣတရေ ဥပဋ္ဌာနာကာရာ။ **အာရမ္မဏရသာနုဘ၀ဋ္ဌော** ရသ၀သေန ဝုတ္တော၊ **ဝေဒယိတဋ္ဌော** လက္ခဏ၀သေန။ အတ္ထာ ဝေဒယတိတိ အဘိနိ၀ေသသ ဗလ၀တာယ **နိဒ္ဒေ၀ဋ္ဌော** ဝေဒနာယ ဂမ္ဘီရော။ နိဒ္ဒေ၀ါယ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတံ နိဒ္ဒေ၀ဝေဒယိတံ၊ နိဒ္ဒေ၀ဝေဒယိတမေ၀ အတ္ထော **နိဒ္ဒေ၀ဝေဒယိတဋ္ဌော**။

အာဒါနဋ္ဌော စတုန္နမ္ပိ ဥပါဒါနာနံ သမာနော, **ဂဟဏဋ္ဌော** ကာမုပါ-ဒါနသ္သ, ဣတရေသံ တိဏ္ဏံ **အဘိနိ၀ေသာ၀ိ**အတ္ထော။ "ဒိဋ္ဌိကန္တာရော"တိ ဟိ ၀စနတော ဒိဋ္ဌိနံ **ဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၀ိ**တိ။ ဒဋ္ဌဂဟဏတ္တာ ၀ါ စတုန္နမ္ပိ **ဒုရတိက္ကမဋ္ဌော** ယောဇေတမ္ဘော။ **ယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိ၀ါသေသုဝိပနန်** သမာသေ ဘုမ္မ၀စနသ္သ အလောပေါ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ တသ္မာ တေန အာယူဟနာ-ဘိသင်ခ်ရဏပဒါနံ သမာသော ဟောတိ။ ဇရာမရဏာဂ်ံ မရဏပ္ပ၀ာနန်တိ မရဏဋ္ဌာ ဧ၀ **ခယ၀ယော** ဂမ္ဘီရာ ဒဿိတာ။ နဝနဝါနဉ္စ ပရိက္ခယေန ခဏ္ဍိစ္စာဒိပရိပဏ္ဍ၀ဏ္ဏိ ဇရာတိ၊ **ခယဋ္ဌော** ၀ါ ဇရာယ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌမ္ဘော။ နဝဘာ၀ါ၀ပဂမော ဟိ ခယောတိ ဝတ္တုံ ယုတ္တောတိ။ **ဝိပရိဏာ၀ဋ္ဌော** ဒ္ဝိန္နမ္ပိ။ သန္တတိ၀သေန ၀ါ ဇရာယ ခယ၀ယဘာ၀ေါ, သမ္ပုတိခဏိက၀သေန မရဏဿ ဘေဒ၀ိပရိဏာ၀မတာ ယောဇေတမ္ဘာ။

အတ္ထိနယာတိ အတ္ထာနံ နယာ။ အ၀ိဇ္ဇာဒိအတ္ထေဟိ ကေတ္ထာ၀ိ သေန ဘာ၀ေန နိယန္တိ ဂမ္မေန္တိတိ ကေတ္ထာ၀ယော တေသံ နယာတိ ဝုတ္တာ။ နိယန္တိတိ ဟိ နယာတိ။ အတ္ထာ ဧ၀ ၀ါ ကေတ္ထာ၀ိဘာ၀ေန နိယမာနာ ဉာယမာနာ **"အတ္ထိနယာ"**တိ ဝုတ္တာ။ နိယန္တိ ဧတေဟီတိ ၀ါ နယာ၊ ကေတ္ထာ၀ိဟိ စ အတ္ထာ "ကေ"န္တိအာ၀ိနာ နိယန္တိ၊ တသ္မာ ကေတ္ထာ၀ယော အတ္ထာနံ နယာတိ **အတ္ထိနယာ**။ သန္တာနာနုပဋ္ဌေ၀ေန ဗီဇံ ရုက္ခဘာ၀ံ ပတ္တံ ရုက္ခဘာ၀ေန ပ၀တ္တန္တိ ကေတ္ထေန ဝုစ္စတိတိ သန္တာနာနုပဋ္ဌေ၀ေါ ကေတ္ထံ၊ ဧ၀မိ၀ပိ အ၀ိဇ္ဇာဒိနံ **သန္တာနာနုပဋ္ဌေ၀ေါ ကေတ္ထန္တိ** ဒဿေတိ။

ဘိန္နသန္တာနဿေဝါတိ သမ္ဘန္ဓရဟိတဿ နာနတ္တသ်ိ ဂဟဏတော သတ္တန္တရော ဥစ္ဆိန္နော သတ္တန္တရော ဥပ္ပန္နောတိ ဂဏ္ဍန္တော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမုပါ-ဒိယတိ။

ယတော ကုတောစိတိ ယဒိ အညဿ အညဿုပ္ပတ္တိ သိယာ၊ ဝါလိကတော တေလဿ, ဥစ္ဆုတော ခီရဿ ကဿာ ဥပ္ပတ္တိ နု သိယာ၊ တဿာ နု ကောစိ ကဿစိ ဟေတု အတ္ထိတိ **အဟေတုကဒိဋ္ဌိ**,အဝိဇ္ဇမာနေပိ ဟေတုမှိ နိယတတာယ တိလဂါဝိသုက္ကသောဏိတာဒိဟိ တေလခီရသရိရာဒိနိ ပဝတ္တန္တိတိ **နိယတိ-ဝါဒဉ္စ ဥပါဒိယတိတိ ဝိညာတမ္ဗံ ယထာရဟံ**။

ကဿာ? ယဿာ ဣဒဏ္ဍ ဘဝစက္ကံ အပဒါလေတ္တာ သံသာရဘယမတိတော နု ကောစိ သုပိနန္တရေပိ အတ္ထိတိ သမ္ဘန္ဓော။ **ဒုရတိယာနန္တိ** ဒုရတိက္ကမံ။ **အသနိဝိစက္ကမိဝါ**တိ အသနိမက္ကလမိဝ။ တဋ္ဌိ နိမ္မထနမေဝ, နာနိမ္မထနံ ပဝတ္ထ-မာနံ အတ္ထိ၊ ဧဝံ ဘဝစက္ကမ္ပိ ကေနဋ္ဌေ ဒုက္ခုပ္ပါဒနတော **"နိစ္စနိမ္မထန"**န္တိ ဝုတ္တံ။

ဉာဏာသိနာ အပဒါလေတ္တာ သံသာရဘယံ အတိတော နတ္ထိတိ ဧတဿ သာဓကံ ဒဿေန္တော အာဟ **"ဝုတ္ထမ္ပိ ဧတ"**န္တိအာဒိ။ တန္တ||နံ အာကုလကံ တန္တာကုလကံ၊ တန္တာကုလကမိဝ ဇာတာ **တန္တာကုလကဇာတာ**၊ ကိလေသ-ကမ္မဝိပါကေဟိ အတိဝ ဇဋိတာတိ အတ္ထော။ ဂဏ္ဌာယ သကုဏိယာ နိဠံ **ဂဏ္ဌာဂဏ္ဌိက်**[1]။ ဝနိအဘာဝတော **အပါယံ** ဒုက္ခဂတိဘာဝတော **ဒုဂ္ဂတိ**ံ သုခသမုဿယတော ဝိနိပါတတ္တာ **ဝိနိပါတဉ္စ** စတုဗ္ဗိဓံ **အပါယံ**, "ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ **သံသာရဉ္စ နာတိဝတ္တတိ**။ သံသာရော ဧဝ ဝါ သဗ္ဗော ဣဓ ဝနိအပဂမာဒိဟိ အတ္ထေဟိ အပါယာဒိနာမကော ဝုတ္တော ကေဝလံ ဒုက္ခကွန္ဓဘာဝတော။

ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၂၄၃။ ပထဝီအာကာသာ ဝိယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ မဟာပတ္ထဋ္ဌိတ္တာရိတာနံ အတ္ထာနံ ပရိကပ္ပဝသေန ကထိတော။ တဋ္ဌိ အပတ္ထဋ္ဌံ အဝိတ္ထတ္တာ ပထဝီ-အာကာသဉ္စ ပတ္ထရန္တော ဝိတ္ထာရယန္တော ဝိယ စ ဧကေကစိတ္တာဝရုဒ္ဓံ

---

[1]-ကုလဂဏ္ဌိက် (အဋ္ဌကထာယ်)

အကတ္တာ သမ္ဘသတ္တသမ္ဘစိတ္တသာဓာရဏဝသေန ပတ္တဋ္ဌိတ္ထတံ ကတ္တာ သုတ္တန္တ-ဘာဇနီယေန ဘဂဝါ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **နာနာစိတ္တေဝသေနာ**တိ အသဟ-ဇာတာနံ သဟဇာတာနဉ္စ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာနံ နာနာစိတ္တဂတာနံ ဒဿိတ-ဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ နဝ မူလဃဒါနိ ဧကေသန္တိ **နဝမူလပဒါ**နယာ။ "**ဧကေ-ကေန** နယေန စတုန္နံ စတုန္နံ ဝါရာနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ"တိ ဝုတ္တံ၊ ဣတ္ထေ "**ဧကေကေန** စတုက္ကေနာ"တိ ဝတ္တမ္ဗံ။ နယစတုက္ကဝါရာ ဟိ ဣတ္ထေ ဝဝတ္ထိတာ ဒဿိတာနံ စတုက္ကာနံ နယဘာဝါတိ။

၁-ပစ္စယစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

အဝိဇ္ဇံ အင်္ဂ အဂ္ဂဟေတ္တာ တတော ပရံ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော"တိ-အာဒိနိ ပစ္စယသဟိတာနိ ပစ္စယုပ္ပန္နာနိ အင်္ဂဘာဝေန ဝုတ္တာနီတိ အာဟ "**နနု, တသ္ဿ အနင်္ဂတ္တာ**"တိ။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ **နိဒ္ဒေသေ** "တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ"တိ အဝိဇ္ဇံ ဝိသုံ ဝိဿဇ္ဇေတ္တာ "တတ္ထ ကတမော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော"တိအာဒိနာ တံတံပစ္စယဝန္ဓော သင်္ခါရာဒယော ဝိဿဇ္ဇိတာတိ။ တီသု ပကာရေသု ပဌမပဌမဝါရော ဒုတိယဝါရာဒီသု ပဝိသန္ဓော ပစ္စယ-ဝိသေသာဒိသမ္ဘနာနတ္တသာဓာရဏတ္တာ တေ ဝါရဝိသေသေ ဂဏှာတိတိ "**သမ္ဘသင်္ဂါဟကော**"တိ ဝုတ္တော။ ပဌမဝါရော ဧဝ ဟိ နိ ကေဝလံ ဆဋ္ဌာ-ယတနမေव၊ အထ ခေါ နာမဉ္စ ဖဿသ ပစ္စယော၊ နာမံ ဝါ နိ ကေဝလံ ဆဋ္ဌာယတနသေဝ၊ အထ ခေါ ဖဿသာဒိတိ ပစ္စယဝိသေသဒဿနတ္ထံ, ယေန အဘ္ဘဝိသေသေန မဟာနိဒါနသုတ္တဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ တံဒဿနတ္ထဉ္စ ဆဋ္ဌာယတနင်္ဂ ပရိဟာပေတ္တာ ဝုတ္တောတိ တသ္ဿ ဒုတိယဝါရေ စ ပဝေသော ဝုတ္တော, နိ သမ္ဘင်္ဂသမောရောဓတော။

ယတ္ထာတိ ဝါရစတုက္ကေ ဧကေကဝါရေ စ။ **အညထာ**တိ သုတ္တန္တဘာဇနီ-ယတော အညထာ သင်္ခါရောတိ ဝုတ္တံ။ **အဝုတ္ထ**န္တိ "ရူပံ သဋ္ဌာယတန"န္တိ၊ တေသုပိ စ ဝါရေသု စတူသုပိ သောကာဒယော အဝုတ္ထာ သုတ္တန္တဘာဇနီယေသု ဝုတ္ထာ။ တတ္ထ စ ဝုတ္ထမေဝ ဣဓ "ဆဋ္ဌာယတန"န္တိ အညထာ ဝုတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။

သမ္ဘဋ္ဌာနသာဓာရဏတောတိ ဝုတ္ထနယေန သမ္ဘဝါရသာဓာရဏတော, သမ္ဘဝိညာဏပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝသာဓာရဏတော ဝါ။ ဝိနာ အဘာဝေန ဝိညာ-ဏသ္ဿ ခန္ဓတ္တယမ္ပိ သမာနံ ဖလံ ပစ္စယော စာတိ အာဟ "**အဝိသေသေ-နာ**"တိ။ "တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော"တိ[1] ဝစနတော ပန ဝိညာဏံ ဖဿ:သ

---

[1] အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌေ။ [2] မ ၁-၁၅၈-၃၂၆၊ သံ ၁-၃၀၀၊ သံ ၂-၂၁၆၊ အဘိ ၄-၂၄၈-ပိဋ္ဌေသု။

ဝိသေသပစ္စယောတိ တသ္မာ ဖဿော ဝိသိဋ္ဌ ဖလံ၊ သတိပိ ပစ္စယသမ္ပယုတ္တာနံ အာဟာရပစ္စယဘာဝေ မနောသင်္ခေတနာယ ဝိညာဏာဟရဏံ ဝိသိဋ္ဌ ကိစ္စန္တိ သမ်ိရော စသ္မာ ဝိသိဋ္ဌော ပစ္စယော။ **အစိတ္တကုဏ္ဍလမတ္တာနီ**တိ စိတ္တကုဏ္ဍပုမာ-ဏရဟိတာနိ။ **တသ္မာတ္ထော**တိ တသ္မာ ဝုတ္တသ္မာ အဝိဇ္ဇာဒိကသ္မာ အတ္ထော သုတ္တန္တ-ဘာဇနီယဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ဘော။

ဟေတုကာဒီနိတိ ဣဒ္ဓ ယသ္မိံ စတုက္ကေ ဟေတုက-သဒ္ဒေါ ဝုတ္တော၊ တံ ဟေတုက-သဒ္ဒသဟစရိတတ္တာ "ဟေတုက"နှင့် ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ဘော။ ဟေတု-သဒ္ဒေါ ဂတိသူစကော အဝိဂတတာ စ ဝိဂတတာနမ်ဝါရဏဝသေန ဂတိ ဧဝ ဟောတီတိ ဟေတုကစတုက္ကံ အဝိဂတပစ္စယဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။

တိဝေ စတုဝေ ပဉ္စဝေ ဝါတိ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ "ဆဝေ ဝါ"တိပိ ဝိကပ္ပေတိတိ ဒဋ္ဌမ္ဘော။ သမာဓိ ဟိ သာဝေရဏေဟိ တိဟိ ဈာနင်္ဂြိယမဂ္ဂပစ္စယေဟိ စ ပစ္စယောတိ။ **ဥပါဒါနံ ဘဝေ သ္မ ပဋ္ဌပစ္စယေန စာတိ သတ္တဝေတိ** ကာမုပါဒါနဝဇ္ဇာနံ ဝသေန ဝဒတိ။ ကာမုပါဒါနံ ပန ယထာ ဘဝေ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သော ပကာရော တဏ္ဍာယံ ဝုတ္တော ဧဝါတိ နှ ဝုတ္တော။

ဋ္ဌမသ္မိံ စတုက္ကေ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ ဝစနဝသေ-နာတော် အမ်ပါယော။ အတ္ထော ဟိ နှ ကတ္ထစိ အတ္ထနော ပစ္စယုပ္ပန္နသ္မ ယထာ-သကေဟိ ပစ္စယော နှ ဟောတိ၊ သဟဇာတပစ္စယဝသေနေဝ ပန ဋ္ဌမသ္မ စတုက္ကသ္မ ဝုတ္တတ္တာ သောယေဝတ္ထ ဟောတီတိ ဝဒန္တိ။ **ပဌမဝါရော**တိ ပဌမ-စတုက္ကောတိ ဧဝံ ဝတ္တမ္ဘံ။ **ဘဝါဒီနံ တထာ အဘာဝ**န္တိ ယဒိ သဟဇာတပစ္စယ-ဝသေနေဝ ပဌမစတုက္ကော ဝုတ္တော၊ ဘဝေါ ဇာတိယာ, ဇာတိ စ မရဏသ္မ သဟဇာတပစ္စယော နှ ဟောတီတိ ယထာ အဝိဂတစတုက္ကာဒီသု "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ ဘဝဟေတုကာ"တိအာဒိ နှ ဝုတ္တံ ဘဝါဒီနံ အဝိဂတာဒိပစ္စယတာယ အဘာဝတော၊ ဧဝမိဓပိ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ"တိအာဒိ နှ ဝတ္တမ္ဘံ သိယာ။ ပစ္စယဝစနမေဝ ဟိ တေသံ သဟဇာတသူစကံ အာပန္နံ အဝိဂတစတုက္ကာဒီသု ဝိယ ဋ္ဌမ ပစ္စယဝိသေသသူစကသ္မ ဝစနန္တရသ္မ အဘာဝါ၊ နှ စ တံ နှ ဝုတ္တံ၊ နှ စ ဘဝါဒယော သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ နှ သဟဇာတပစ္စယ-ဝသေနေဝါယံ စတုက္ကော ဝုတ္တော။ **သေသပစ္စယာနဉ္စ သ္မ**ဝန္တိ ဋ္ဌဒံ "ဘဝါ-ဒိန"န္တိ ဧတေန သဟ အယောဇေတ္တာ သာမညေန အဝိဇ္ဇာဒိနံ သဟဇာတေန သဟ သေသပစ္စယဘာဝါနဉ္စ သ္မ္ဘဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အယဉ္ဝေတ္ထ အတ္ထော— ပစ္စယဝိသေသသူစကသ္မ ဝစနန္တရသ္မ အဘာဝါ သဟဇာတတော အညေ ပစ္စယဘာဝါ အဝိဇ္ဇာဒိနံ နှ သ္မ္ဘဝန္တိတိ သဟဇာတပစ္စယဝသေနေဝါယ်

စတုက္ကော အာရဒ္ဓေါ်တိ ဝုစ္စေယျ၊ နစ တေ နသမ္ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ နာယံ တထာ အာရဒ္ဓေါ်တိ။

"**မဟာနိဒါနသုတ္တန္တေ ကောဒသဂိကော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော**"တိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပန "နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမ-ပစ္စယာ ဖဿော"တိအာဒိနာ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ အာဂတေ နာမရူပေ ဧကမာ ဂဟိတေ နဝဂိကော, ဒ္ဝိမာ ဂဟိတေ ဒသဂိကော ဝုတ္တော၊ အညတ္ထ ပန ဝုတ္တေသု အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေသု အဒ္ဓတ္တယဒဿနတ္ထံ ယောဇိယမာနေသု ဧကာဒသဂိကော ဟောတိတိ ကတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **မဟာနိဒါနသုတ္တန္တေ ဒေသနာယ ပရိဂ္ဂဟတ္ထန္တိ** တတ္ထ ဟိ စက္ခာယတနာဒိနိ ဝိယ ရူပေ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ နာမေ အန္တောဂဓံ ကတ္တာ ဖဿသ နိရဝသေသရူပပစ္စယံ ဝိယ နိရဝသေသနာမ-ပစ္စယဉ္စ ဒဿေတုံ "**နာမရူပပစ္စယာ ဖဿော**"တိ ဝုတ္တံ၊ **ဧ**ဝမိဓာပိ တတ္ထ ဒဿိတဝိသေသဒဿနေန တံဒေသနာပရိဂ္ဂဟတ္ထံ ကေစိတ္တက္ခဏိကေ ပဋ္ဌိစ္ဓ-သမုပ္ပါဒေ ဆဋ္ဌာယတနံ နာမန္တောဂဓံ ကတ္တာ "နာမပစ္စယာ ဖဿော"တိ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

ရူပဗ္ဗဝတ္ထိဒေသံ သန္ဓာယ ဒေသိတတ္တာ "ဣမဿာ"တိ ဝစနသေသော၊ နပုရိမာနန္တိ၊ တေနေဝ "**အယဋ္ဌိ**"တိအာဒိမာဟ။

ယောနိဝသေန ဩပပါတိကာနန္တိ စေတ္ထ သံသေဒဇယောနိကာပိ ပရိ-ပုဏ္ဏာယတနဘာဝေန ဩပပါတိကသင်္ခေါ်ဟံ ကတ္တာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ပမာနာယ ဝါ ယောနိယာ သမ္ဘပရိပုဏ္ဏာယတနယောနိ ဒဿေတုံ "**ဩပပါတိကာန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သင်္ခေါ်ဟနိဒဿနဝသေနေဝ ဟိ **ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ**ပိ "ဩပပါတိကာနံ ပေတာန"န္တိအာဒိနာ ဩပပါတိကဂ္ဂဟဏမေဝ ကတံ, နသံသေဒဇဂ္ဂဟဏန္တိ။ ကေစိတ္တက္ခဏေ ဆဟာယတနေဟိ ဖဿသ ပဝတ္တိ နတ္ထိ၊ နစေကသ အကုသလဖဿသ ဆဋ္ဌာယတနဝဇ္ဇံ အာယတနံ သမာနက္ခဏေ ပဝတ္တမာနံ ပစ္စယဘူတံ အတ္ထိ၊ အာရမ္မဏပစ္စယော စေတ္ထ ပဝတ္တကော နဟောတိတိ နဂယ္ဟတိ၊ တသ္မာ "သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ နသက္ကာ ဝတ္တုန္တိ ဒဿနတ္ထံ "**ယသ္မာ ပနေသော**"တိအာဒိမာဟ။

ပုရိမယောနိဒ္ဒယေ သမ္ဘဝန္တိပိ ကေသဉ္စိ သဋ္ဌာယတနံ ကလလာဒိကာလေ နသမ္ဘဝတိတိ "**သဒါ အသမ္ဘဝတော**"တိ အာဟ။ ပစ္ဆိမယောနိဒ္ဒယေ ပန

၁-ဒီ ၂-၄၈-ဝိဌေ။ ၂-အဘိ ၂-၄၂၇-ဝိဌေ။

ယေသံ သမ္ဘဝတိ၊ တေသံ သဒါ သမ္ဘဝတီတိ။ **ဣတောတိ** ဣမသ္မာ စတုက္ကတော, နယတော ဝါ၊ ယော ဝိသေသော။

ပစ္စယစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဟေတုစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ **ဇာတိကွဏမတ္တေ ဧဝ အဘာဝတောတိ** တတော ဥဒ္ဓံ ဘာဝတောတိ အတ္ထော။ **အဝိဂတပစ္စယနိယမာဘာဝတော** ဘဝေ ဥပါဒါနဟေတုကဋ္ဌာနံ နိ ကတံ၊ **အဘာဝတော အဝိဂတပစ္စယဿ** ဇာတိအာဒိသု ဘဝဟေတုကာဒိဋ္ဌာနံ နိ ကတန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန ယာဝ ဝတ္ထု၊ တာဝ အနုပလဗ္ဘမာနဿ ဝိညာဏဿ ဝတ္ထု အဝိဂတပစ္စယော ဟောတိ ဝိညာဏတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တနကမ္ပိ၊ ဧဝံ ဥပါဒါနံ ဘဝသင်္ခါတာနံ ဇာတိအာဒီနံ, ဘဝေါ စ ဇာတိယာ အဝိဂတပစ္စယော သိယာ။ အထ နိ သိယာ၊ သခ်ိရဏ္ဍန္ဓေ ဇာတိအာဒီနံ သင်္ခါတတ္တာ ဝိညာဏံ နာမဿ, နာမဉ္စ အတက္ကဏိကသမ္ဘဝါ ဆဋ္ဌာယတနဿ အဝိဂတပစ္စယော နိ သိယာတိ ဣမ ဝိယ တတ္ထာပိ ဟေတုကဋ္ဌာနံ နိ ကတ္တမ္ပိ သိယာ၊ တသ္မာ ယာဝ ဥပါဒါနံ၊ တာဝ ဇာတိအာဒီနံ အနုပလဗ္ဘော, ဇာတိကွဏမတ္တေ ဧဝ ဘဝဿ အဘာဝေါ စ ကာရဏန္တိ နိ သက္ကာ ကာတုံ။ သခ်ိတလက္ခဏာနံ ပန ဇာတိအာဒီနံ အသဘာဝမ္မာနံ ဘဝေန သင်္ခါတတ္တာ အသဘာဝမ္မဿ စ ပရမတ္ထတော ဘဝန္တရဿ အဘာဝတော ဟေတုအာဒိပစ္စယာ နိ သန္တိတိ ဘဝဿ ဥပါဒါနံ နိ နိယမေန အဝိဂတပစ္စယော၊ ဘဝေါ ပန ဇာတိယာ, ဇာတိ ဇရာမရဏဿ နေဝ အဝိဂတပစ္စယောတိ အဝိဂတပစ္စယနိယမာဘာဝတော အဘာဝတော စ အဝိဂတပစ္စယဿ ဘဝါဒိသု ဟေတုကဋ္ဌာနံ နိ ကတန္တိ ယုတ္တံ။

နနု ဧဝံ "နာမံ ဝိညာဏဟေတုကံ ဆဋ္ဌာယတနံ နာမဟေတုက"န္တိ ဝစနံ နိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နိ ဟိ နာမသင်္ခါတာနံ ဇာတိအာဒီနံ အဝိဂတပစ္စယော အညဿ အဝိဂတပစ္စယဘာဝေါ စ အတ္ထိ အသဘာဝမ္မတ္တာတိ? နိ, တေသံ နာမေန အသင်္ခါတတ္တာ။ နမနကိစ္စပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌေ နာမံ၊ တဉ္စ ကိစ္စံ သဘာဝမ္မာနမေဝ ဟောတီတိ သဘာဝမ္မဘူတာ ဧဝ တယော ခန္ဓာ "နာမ"န္တိ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဟေတုကဋ္ဌာနံ ယုတ္တံ၊ ဣမ ပန ဘဝတိတိ ဘဝေါ၊ နိ စ ဇာတိအာဒီနိ နိ ဘဝန္တိ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ သမ္ဘဝတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သမ္ဘဝတိ"တိ

ယောဇနတော၊ တသ္မာ သခ်ရဏတော သခ်ိရေ ဝိယ ဘဝနတော ဘဝေ ဇာတိအာဒီနိ သင်္ဂဟိတာနိတိ နိယမာဘာဝါဘာဝေဟိ ယထာဝုတ္တေဟိ ဟေတုကဠဟဏံ နာ ကတန္တိ။

ကေစိ ပနာတိအာဒိနာ ရေဝတတ္ထေရမတံ ဝဒတိ။ **အရူပက္ခန္ဓာ ဟိ ဣဝ ဘဝေါတိ အာဂတာ။** ဝုတ္တဏ္ဍိ "တတ္ထ ကတမော ဥပါဒါနပစ္စယော ဘဝေါ၊ ဒ္ဝေတ္တာ ဥပါဒါနံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော"တိ[1]။

"**ဝတ္ထုမ္ဘပဒေသာဘာဝတော**"တိ ဝုတ္တံ၊ သတိပိ ပန ပဒေသေ ဥပါဒါနံ ဝိယ သဘာဝါနိ ဇာတိအာဒီနိ နာ ဟောန္တိတိ ဒ္ဝေတမ္ဘသ္ယ ဘာဝန္တရသ္ယ အဘာဝတော ဧဝ ဒ္ဝပနံ နာ ကာတမ္ဘန္တိ ယုတ္တံ။ ဇာယမာနာနံ ပန ဇာတိ, ဇာတာနဉ္စ ဇရာမရဏန္တိ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ"န္တိ[2] ဝုတ္တံ။ ယထာ ပန "နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ တတ္ထ ကတမံ နာမံ? ဒ္ဝေတ္တာ ဖဿံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နာမ"န္တိ[3], "နာမရူပ-ပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ အတ္ထိ နာမံ အတ္ထိ ရူပံ။ တတ္ထ ကတမံ နာမံ? ဝေဒနာက္ခန္ဓော သညာက္ခန္ဓော သခ်ိရက္ခန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နာမံ။ တတ္ထ ကတမံ ရူပံ? စတ္တာရော မဟာဘူတာ ယဉ္စ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု မနောဝိညာဏ-ဓာတု ဝတ္တတိ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပ"န္တိ[4] စ ယံ နာမရူပဉ္စ ဖဿသ္ယ သဠာယတနသ္ယ ပစ္စယော၊ တသ္ယ ဝတ္ထုမ္ဘပဒေသော နိဋ္ဌိဿ[5]၊ ဧဝံ ယော ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော၊ တသ္ယပိ ဒ္ဝေတမ္ဘဂဟေတမ္ဘဝိသေသေ သတိ နာ သက္ကာ ဝတ္ထုမ္ဘ-ပဒေသော နတ္ထိတိ ဝတ္တုန္တိ။

ဟေတုစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အညမညစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ နိပ္ပဒေသတ္တာ ဘဝေန ဥပါဒါနံ သင်္ဂဟိတန္တိ ပစ္စယုပ္ပန္နသ္ယ ဥပါဒါနသ္ယ ဝိသုံ ဋ္ဌိတသ္ယ အဘာဝါ "ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါန"န္တိ နာ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ ဒသ္ယေတုံ "**ယသ္မာ ပန ဘဝေါ နိပ္ပဒေသော**"တိအာဒိမာဟ။ ဧဝံ သတိ "နာမပစ္စယာပိ ဝိညာဏ"န္တိ နာ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ နာမံ ပန ပစ္စယုပ္ပန္နဘူတံ ပစ္စယဘူတဉ္စ သပ္ပဒေသမေဝ ဂဟိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ယထာ ပန "နာမ-ပစ္စယာ ဆဠာယတနံ၊ နာမပစ္စယာ ဖဿော"တိအာဒိသု[6] ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဒ္ဝေတ္တာ

---

[1]-အဘိ ၂-၁၅၁-ဝိဒ္ဓေ။ [2]-အဘိ ၂-၁၄၂-ဝိဒ္ဓေ။ [3]-အဘိ ၂-၁၅၆-ဝိဒ္ဓေ။
[4]-အဘိ ၂-၁၅၇-ဝိဒ္ဓေ။ [5]-ဝိဒ္ဓော (?) [6]-အဘိ ၂-၁၅၂-၂၅၃-ဝိဒ္ဓေသု။

နာမံ ဂဟိတံ၊ ဧဝံ "ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါန"န္တိ ဣဒေပိ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဌပေတ္ဝာ ဘဝသဒ္ဒံ ဂဟဏံ နာ နာ သက္ကာ ကာတုံ၊ တသ္မာ ဥပါဒါနသဒ္ဒ အဝိဂတပစ္စယ-နိယမာဘာဝေါ ဝိယ အညမညပစ္စယနိယမာဘာဝေါ ဘဝေ ပုမ္ဗေ ဝုတ္တနယေန အတ္ထိတိ "ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါန"န္တိ နာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အညမညပစ္စယောတိ စေတ္ထ သမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိပစ္စယော အဓိ-ပ္ပေတော သိယာ။ "နာမရူပပစ္စယာပိ ဝိညာဏ"န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ နာ စ ဝတ္ထု-အကုသလဝိညာဏသ္မိ အညမညပစ္စယော ဟောတိ၊ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တော ပန ဟောတိတိ။ တထာ "ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာပိ နာမရူပ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ နာ စ ဆဋ္ဌာယတနံ စက္ခာယတနုပစယာဒိနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပသ္မိ စ အညမည-ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တော ပန ဟောတီတိ။

အညမညစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သန်္ဓိရာဒိမူလကနယမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ "**အပုဗ္ဗသ္မိ အညသ္မိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသ္မိ ဝတ္ထုဗ္ဗသ္မိ အဘာဝတော ဘဝမူလကနယော နာ ဝုတ္တော**"တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သတိ "ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ"တိအာဒိကာ ဆဋ္ဌာယတနာဒိမူလကာ စ နာ ဝတ္ထုဗ္ဗာ သိယုံ။ "နာမ-ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ"တိ ဇ္ဇော ဟိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သမ္ဗေ စတ္ထာရော ခန္ဓာ နာမန္တိ ဝုတ္တာတိ။ တတ္ထာယံ အဓိပ္ပါယော သိယာ— နာမဝိသေသာနံ ဆဋ္ဌာယတနာ-ဒိနံ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယဘာဝေါ ဝတ္ထုဗ္ဗောတိ ဆဋ္ဌာယတနာဒိမူလကာ ဝုတ္တာ။ ယဒေဝ ပန နာမံ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယော၊ တဒေဝ ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ ဇ္ဇောပိ ဝုစ္စေယ္ယ၊ နာ ဝတ္ထုဗ္ဗဝိသေသော ကောစိ၊ တသ္မာ အပုဗ္ဗာဘာဝတော နာ ဝုတ္တောတိ။ ဘဝဂ္ဂဟဏေန စ ဣမ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယဘူတာ သဘာဝမ္မာ ဂဏ္ဍေယ္ယုံ၊ နာ ဇာတိအာဒိနိတိ အပုဗ္ဗာဘာဝတော နာ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ "**အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ ဝုတ္တံ သိယာ**"တိ ဝုတ္တံ၊ ယထာ ပန "နာမပစ္စယာ ဖဿော"တိ ဝုတ္တေ "ဖဿပစ္စယာ ဖဿော"တိ ဝုတ္တံ နာ ဟောတိ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဌပေတ္ဝာ ပစ္စယသ္မိ ဂဟဏတော၊ ဧဝမိဓပိ နာ သိယာ၊ တသ္မာ ဘဝနုဝသေန သဘာဝမ္မောသဘာဝမ္မေသု သာမညေန ပဝတ္တော ဘဝ-သဒ္ဒေါတိ နာ သော အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ တေန ဘဝမူလကနယော နာ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

"ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ"တိ ဣဒ္ဓေ ဝိယ ဘဝေကဒေသေ ဝိသုံ ပုဗ္ဗေ အဂ္ဂဟိ-တေ ဘဝ-သဒ္ဒေါ ပစ္စယသောဓနတ္ထံ အာဒိတော ဝုစ္စမာနော နိရဝသေသ-ဗောဓကော ဟောတိ၊ နာ နာမ-သဒ္ဒေါ။ ဧဝံသဘာဝေါ ဟိ တော နိရုတ္တိ-ယောတိ ဋီကာဝေါ[1] အဓိပ္ပါယေန "**အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိပိ ဝုတ္တံ သိယာ**"တိ အာဟာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဋီကာဝ အဓိပ္ပါယေန "ဘဝသ နိပ္ပဒေသတ္တာ ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနန္တိ နာ ဝုတ္တ"န္တိ အယမတ္ထော အညမညပစ္စယဝါရေ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ **ပန္ဆိန္ဒတ္တာ**တိ ဘေဒေန ဇာတိဇရာမရဏာနံ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယဘာဝေါ အနုညာတော ဝိယ ဟောတိ။ ဇာယမာနာနံ ပန ဇာတိ၊ နာ ဇာတိယာ ဇာယမာနာ, ဇီယမာနမီယမာနဿ ဇရာမရဏံ၊ နာ ဇရာမရဏသ ဇီယမာန-မီယမာနာတိ ဇာတိအာဒိနိ ကေစိတ္တက္ခဏေ နာ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယော ဟောန္တိ၊ တသ္မာ အသမ္ဘဝတော ဧဝ တမ္ပိ||လကာ နယာ နာ ဂဟိတာ၊ ပဏ္ဍေဒေါပိ ပန အတ္ထိတိ "**တတ္ထ ပန္ဆိန္ဒတ္တာ**"တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနေဝ "**အပိစ**"တိ အာဒि-မာဟ။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၄၈-၂၄၉။ **ဥပါဒါနသ ဥပါဒါနပစ္စယတ္တံ အာပဇ္ဇေယ္ယာ**တိ နနု နာယံ ဒေါသော။ ကာမုပါဒါနဠိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနသ, တဿ ဣတရသ ပစ္စယော ဟောတိတိ? သစ္စံ၊ ကာမုပါဒါနသ ပန တဏှာဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ နာမေ ဝိယ ဝိသေသပစ္စယတ္တာဘာဝေါ စ ဥပါဒါနဂ္ဂဟဏေန တဏှာပစ္စယာ ဘဝသ စ ပစ္စယဘူတာ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဂဟိတာတိ အယံ ဒေါသော ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ စ ဥပါဒါနဋ္ဌာနေ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ပစ္စယော စ ကေမေဝ၊ တသ္မာ "နာမ-ပစ္စယာ ဖဿော၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတန"န္တိ တေသံ နိဒ္ဒေသေသု ဝိယ "ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ"တိ တေသ နိဒ္ဒေသေ ပစ္စယော ဝိသုံ နဝိဘတ္တော။ သတိပိ ဝါ ဘဝသ ပစ္စယဘာဝေန ကာမုပါဒါနသပိ ဂဟဏေ "ဌပေတ္ဝာ ဥပါဒါန"န္တိ အဝုစ္စမာနေ ကာမုပါဒါနံ ကာမုပါဒါနသ, ဒိဋ္ဌိ စ ဒိဋ္ဌိယာ ပစ္စယောတိ အာပဇ္ဇေယ္ယာတိ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာနိဝါရဏတ္ထံ "**ဌပေတ္ဝာ ဥပါဒါန**"န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။

---

[1] ဋီကာ (?)

၂၅၂။ စက္ခာယတနာဒိဥပတ္ထမ္ဘကသဏ္ဌာန စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပသဏ္ဌာန ဇနကံ ဝိညာဏံ စက္ခာယတနုပစယာဒိနံ ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ တဒဇနကမ္ပိတိ အဓိပ္ပါ-ယေန **"ယသ္မ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပသ္မာ"**တိအာဒိမာဟ။ **တာသမ္ပိ ဟိ**တိ ဥတု-အာဟာရဇသန္တာနမ္ပိ ဟိ ဥပတ္ထမ္ဘကသမုဋ္ဌာပနုပဏ္ဍာဇာတပစ္စယဝသေန ဝိညာဏံ ပစ္စယော ဟောတိ ဧဝေါတိ အတ္ထော။

၂၅၄။ **ယထာနုရူပန္တိ** မဟာဘူတသဒ္ဒါတံ ပဋ္ဌမံ သဟဇာတာဒိပစ္စယော၊ ဝတ္ထုသဒ္ဒါတံ ဆဋ္ဌသ္မ ပုရေဇာတာဒိပစ္စယော၊ နာမံ ပဋ္ဌမံ ပဏ္ဍာဇာတာဒိ-ပစ္စယော, ဆဋ္ဌသ္မ သဟဇာတာဒိပစ္စယောတိ ဧသော ယထာနုရူပတာ။

၂၆၄။ **ယသ္မာ**တိ ယသ္မ ပစ္စယုပ္ပန္နသ္မ နာမသ္မ ဝိညာဏသ္မ သမ္ပယုတ္တ-ပစ္စယဘာဝေါ ဟောတိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၂၇၂။ "ဖဿပစ္စယာဝိ နာမ"န္တိ ဖဿပစ္စယဘာဝေန ဝတ္တမ္ဘသ္မ နာမသ္မ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နေန ပဝတ္တိ ဒဿိတာတိ **"ဌပေတ္ဝာ ဖဿ"**န္တိ ပုန ဝစနေ ကောစိ အတ္ထော အတ္ထိတိ နု ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော "**တထာ**ဒိ"တိ-အာဒိမာဟ။

၂၈၀။ ယသ္မာ အဓိမောက္ခောပိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဥပါဒါနဋ္ဌာနံ ပရိဟီန-မေဝါတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဗလဝကိလေသေန ပန ပဒပူရဏသ္မ ကာရဏံ တဏ္ဍာယ အဘာဝေါ ဒေါမနဿသဟဂတေသု ဝုတ္တော ဧဝေါတိ တသ္မ တေန သမ္ဗန္ဓော ယောဇေတဗ္ဗော။ **သဗ္ဗတ္ထာ**တိ တတိယစိတ္တာဒီသု "တဏ္ဍာပစ္စယာ အဓိ-မောက္ခော"တိအာဒိမှ ဝိသဇ္ဇနမေဝ ဝိသေသံ ဒဿေတ္မာ ပါဠိ သဒ္ဒိတ္တာ။ **ဟေဋ္ဌာ**တိ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍာဒီသု။

အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုသလာဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၉၂။ **ပသာဒေါ**တိ သဒ္ဓါ။

၃၀၆။ "အလောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာ"တိအာဒိဝစန-တော[1] သဗ္ဗာပါရာနိ ကုသလမူလာနိ သဒ္ဓါရာနံ နိဒါနာနိ ဟောန္တိ၊ နု

၁-အံ ၁-၁၃၄-ဝိဒ္ဓေ။

ကမ္မဝေဂကိုဖြေသူ ဝိပါကေသူ အလောဘာဒိသဟဂတကမ္မပဋိဗိမ္ဘူတာ ဝိယ ပဝတ္တမာနာ အလောဘာဒယောတိ ပဋ္ဌဝိညာဏေသု ဝိယ နိဒါနရဟိတတာ **သောတပတိတတာ**တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ကိရိယဓမ္မာ ကိရိယမတ္တတ္တာ ကမ္မနိဒါနရဟိတာ-ဇ္ဈစ္ဆေဝ ပရိဟီနာဝိဇ္ဇာဌာနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတိယစတုတ္ထဝါရ အသङ္ခေါ်တော ဝေါတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ ကိံ စက္ခု-ဝိညာဏာဒိနိ စက္ခာယတနုပစယာဒိနံ ပဋ္ဌာဇာတပစ္စယာ နု ဟောန္တိတိ? ဟောန္တိ၊ တဒုပတ္ထမ္ဘကသ ပန စိတ္တသမုဋ္ဌာနသ အသမုဋ္ဌာပနံ သန္ဓာယ **"အသङ္ခေါ်တော"**တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဟဇာတပဋ္ဌာဇာတဝိညာဏသ ပန ဝသေန တဒါပိ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ, ပဋ္ဌာဇာတသဟဇာတနာမသ သဟဇာတပုရေဇာတဘူတစက္ခာဒိရူပသ စ ဝသေန နာမရူပပစ္စယာ သဠာ-ယတနဿ လဗ္ဘတိတိ တတိယစတုတ္ထဝါရာ နု နု သङ္ခေါ်တိ။

ကုသလာဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၃၄။ **သမ္မောဟဝသေနာ**တိ ကုသလဖလေ အနိစ္စာဒိတာယ သဘယေ သာဒုရသဝိသရကွဲပြားဇသဒိသေ တံနိဗ္ဗတ္တကကုသလေ စ အနာဒီနဝဒဿိတာ-ဝသေန။ သမတိက္ကမတ္ထံ ဘာဝနာ **သမတိက္ကမဘာဝနာ**၊ တဒင်ဝိကွမ္ဘနဝသေန သမတိက္ကမဘူတာ ဝါ ဘာဝနာ **သမတိက္ကမဘာဝနာ**။

တထာ ဇ္ဈ နု လဗ္ဘန္တိတိ အဝိဇ္ဇာယ ဝေ သခ်ိရာနံ အဝိဂတာဒိပစ္စယတ္တာ-ဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဝိညာဏာဒိနံ ပန သခ်ိရာဒယော အဝိဂတာဒိပစ္စယာ ဟောန္တိတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ိရော၊ သခ်ိရပစ္စယာ ဝိညာဏံ သခ်ိရ-ဟေတုကန္တိအာဒိနာ ယောဇနာ နု နု သက္ကာ ကာတုန္တိ အဝိဂတစတုက္ကာဒိ-နိပိ နု ဇ္ဈ **လဗ္ဘန္တိ**။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ နာမန္တိ-အာဒိနာ ဟိ ယထာလာဘယောဇနာယ နယော ဒဿိတောတိ။

အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုသလမူလကဝိပါကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၄၃။ **"နာနာကွဏ္ဍကကမ္မပစ္စယေ ပန ဝတ္တမ္မေဝ နတ္ထိ"**တိ ဝုတ္တံ၊ ကိံ ကုသလမူလံ အကုသလမူလဉ္စ ကမ္မပစ္စယော ဟောတိတိ? နဟောတိ၊ ကမ္မ-ပစ္စယဘူတာယ ပန စေတနာယ သံသဋ္ဌံ ကမ္မံ ဝိယ ပစ္စယော ဟောတိ။ တေန ကေဘာဝမ်ိဝ ဂတတ္တာတိ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။ ယထာ ကုသလာကုသလမူလေဟိ ဝိနာ ကမ္မံ ဝိပါကံ နဇနေတိတိ တာနိ ဝိပါကဿ ပရိယာယေန ဥပနိဿ-ယောတိ ဝုတ္တာနိ၊ ဧဝံ ကမ္မေန ကေဘူတာနိ သံသဋ္ဌာနိ ဟုတ္ဝာ ကမ္မဇာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ ပရိယာယေန တေသံ ကမ္မပစ္စယတာ ဝုတ္တာ။ **သော**တိ သေ ကုသလမူလပစ္စယော အကုသလမူလပစ္စယော စာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ကုသလာကုသလဝိပါကာနံ ဝိယ ကိရိယာနံ ဥပ္ပါဒကာနိ အဝိဇ္ဇာကုသလာ-ကုသလမူလာနိ စ နဟောန္တိတိ အာဟ **"ဥပနိဿယတံ နလဘန္တိ"**တိ။ မနသိကာရောပိ ဇဝနဝီထိပဋိပါဒကမတ္တတ္တာ ကုသလာကုသလာနိ ဝိယ အဝိဇ္ဇံ ဥပနိဿယံ နကရောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ။ပနိဿယာနံ ပန ပဝတ္တိအတ္ထံ ဘဝင်္ဂါဝဇ္ဇနမတ္တံ ဟောတိ၊ ပဟီနာဝိဇ္ဇာနဉ္စ ကိရိယာနံ အဝိဇ္ဇာ နေဝုပ္ပါဒိကာ အာရမ္မဏမတ္တမေဝ ပန ဟောတိ။ ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ "ကုသလော မေ္ဘော အဗျာ-ကတဿ ဓမ္မဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[1], "ဝိပါကမ္ဘေ ဓမ္ဘော နေဝ-ဝိပါကနဝိပါကဓမ္ဘေ ဓမ္ဘဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[2] စ ဧဝမာဒိသု ကိရိယာနံ အကုသလာ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝေန နဥဒ္ဒဋာတိ။ အပိစ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ ဧတဿ ဝသေန အဝိဇ္ဇာမူလကော ကုသလနယော ဝုတ္တော၊ "သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ"န္တိ ဧတဿ ဝသေန ကုသလာကုသလ-မူလကော ဝိပါကနယော၊ ကိရိယာနံ ပန နေဝ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန, နစ ဝိညာဏဂ္ဂဟဏေန ဂဟဏံ ဂစ္ဆတိတိ တံမူလကော ကိရိယာနယော နလဗ္ဘတိတိ နဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌမ္ဗော။

အနေကဘေဒတောတိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ မူလပဒါနံ ကေစိတ္တကွဏ္ဍိကာနံ ကိရိ-ယန္တေ ပဌမနယေ သဟဇာတာဒိအနေကပစ္စယဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ တေသံ ပစ္စယာနံ ဝသေန နဝါဒိမူလပဒါနံ နယာနံ ဝသေန, အနေကပဋိကာရတော စတုန္နံ စတုက္ကာနံ ဝသေနာတိ ဝါ အဓိပ္ပါယော။ **ကုသလာကုသလာနံ ပန ဝိပါကေ စာ**တိ ဣတ္ထေ ကုသလာကုသလေသု ကုသလာကုသလာနံ ဝိပါကေ စာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုရိမပဒ္ဒိမေသု ဟိ နယေသု ယထာ ပစ္စယာကာရော ဝုတ္တော၊

---

[1]-အဘိ ဂ-၁၄၇-ပိဋ္ဌေ။ [2]-အဘိ ဂ-၃၇၃-ပိဋ္ဌေ။

တံဒဿနတ္ထံ "အနေကဘေဒတော ဧကဝေါ"တိ ဝုတ္တံ၊ နစ ပစ္ဆိမနယေ ကုသလေ အနေကဘေဒတော ပစ္စယာကာရော ဝုတ္တော၊ အထ ခေါ "**ဧကဝေါ**"တိ။ **ဧကဝေါ**တိ စ မူလပဒေကပစ္စယတာဝသေန, ဧကသော ဝါ နယသ ဝသေန ဧကပ္ပကာရေနာတိ အတ္ထော၊ ပဌမစတုက္ကသော ဝသေနာတိ ဝါ အမိပ္ပါယော။ **ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ**တိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဓမ္မာနံ ပစ္စယဘာဝဘေဒေ ဇရာမရဏာဒိနံ ဓမ္မာနံ ဇာတိအာဒိပစ္စယဘေဒေ၊ တံတံစိတ္တုပ္ပါဒသမယပရိစ္ဆိန္နာနံ ဝါ ဖဿာဒိနံ ဓမ္မာနံ ဧကဂ္ဂဏိကာဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယဘေဒေ။ ပရိယတ္တိအာဒိနံ ကမော **ပရိယတ္တိ ။ ပ ။ ပဋိပတ္တိဏ္ဏမော**။ ပစ္စယာကာရေ ဟိ ပါဋိပရိယာပုဏနတဒတ္ထသဝနပါဋိအတ္ထစိန္တနာနိ "ဇရာမရဏံ အနိစ္စံ သခ်ံတံ ။ပ။ နိရောဓမ္မ"န္တိအာဒိနာ ဘာဝနာပဋိပတ္တိ စ ကမေန ကာတဗ္ဗာတိ **ကမ**-ဂ္ဂဟဏံ ကရောတိ။ **တတော**တိ ဥဏ္ဏပ္ပဘေဒဇနကတော ကမတော။ အည် ကရဏီယတရံ နတ္ထိ။ တဒါယတ္တာ ဟိ ဒုက္ခန္တကိရိယာတိ။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၅၅။ **တယော သတိပट္ဌာနာ**တို့ သတိပဋ္ဌာန-သဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရိ ကရောတို့၊ နှ ဣဝ ပါဋိယံ ဝုတ္တသ သတိပဋ္ဌာန-သဒ္ဒသ အတ္ထဒဿနံ။ **အာဒိသု ဟိ သတိဂေါစရော**တို့ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန "ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာနံ သမုဒယော၊ နာမရူပသမုဒယာ စိတ္တသ သမုဒယော၊ မနသိကာရသမုဒယာ ဓမ္မာနံ သမုဒယော"တို့ သတိပဋ္ဌာနန်တို့ ဝုတ္တာနံ သတိဂေါစရာနံ ဒီပကေ သုတ္တပ္ပဒေသေ သင်္ဂဟိတာ။ ဧဝံ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဋိယမ္ပိ အဝသေသပါဋိပ္ပဒေသ-ဒဿနတ္ထော အာဒိ-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒါနာဒီနိဝိ ကရောန္တသ ရူပါဒီနိ ကသိဏာဒီနိ စ သတိယာ ဌာနံ ဟောတိတိ တံနိဝါရဏတ္ထမာဟ **"ပဓာနံ ဌာန"**န်။ **ပ**-သဒ္ဒေါ ဟိ ပဓာနတ္ထဒီပကောတိ အဓိပ္ပါယော။

အရိယောတို့ အရိယံ သေဋ္ဌံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမာဟ။ **ဣတ္ထာ**တို့ **ဧတ**သ္မိံ သဒ္ဒါယတနဝိဘင်္ဂသုတ္တေတို့ အတ္ထော။ သုတ္တေကဒေသေန ဟိ သုတ္တံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ဟိ—

> "တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော ။ပ။ အရဟတိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိမ္ဘေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဝ ဘိက္ခဝေ သတ္ထာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္ပကော ဟိတေသီ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ 'ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ'တိ။ တဿ သာဝကာ နှ သုဿူသန္တိ၊ နှ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ နှ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော နှ စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ နှ စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ယဒရိယော။ပ။ အရဟတိ။
>
> ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သတ္ထာ။ပ။ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာတိ။ တဿ ကေစ္စေ သာဝကာ နှ သုဿူသန္တိ ။ပ။ ဝတ္တန္တိ။ ကေစ္စေ သာဝကာ

သုဿူသန္တိ။ပ။ နစ ဝေါက္ကမ္မ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော နစ စေဝ အတ္တမနော ဟောတိ၊ နစ အတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ နစ စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ နစ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ အတ္တမနတ္ဆ အနတ္တမနတ္ဆ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတ္ဝာ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ ။ပ။

ပုန စပရံ ။ပ။ သုခါယာတိ။ တဿ သာဝကာ သုဿူသန္တိ။ ပ ။ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အတ္တမနော စေဝ ဟောတိ၊ အတ္တမနတ္ဆ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယ"န္တိ—

ဧဝံ ပဋိဃာနုနယေဟိ အနဝဿုတတာ, နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာ, တဒုဘယ-ဝိတိဝတ္တတာ သတိပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါနမေဝ ကိရ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာ ဟောတိ, နပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါဒီနန္တိ။

ပ-သဒ္ဒေါ အာရမ္ဘံ ဇောတေတိ၊ အာရမ္ဘော စ ပဝတ္တိတိ ကတ္ဝာ အာဟ "**ပဝတ္တယိတမ္ဘတောတိ အတ္ထော**"တိ။ သတိယာ ဂေါစရဘူတာယ ပဋ္ဌာနံ ပဋ္ဌာပေတမ္ဘံ **သတိပဋ္ဌာနံ**။ အန-သဒ္ဒဿ ဗဟုလံ-ဝစနေန ကမ္မတ္ထံ ဣစ္ဆန္တိ သဒ္ဒဝိဒူ၊ တထေဝ ကတ္တုအတ္ထမ္ပိ ဣစ္ဆန္တိတိ ပုန တတိယနယေ "**ပတိဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပ**-သဒ္ဒေါ ဘုသတ္ထံ ပကၠန္ဒနံ ဒီပေတိတိ "**သြက္ကန္တိတ္ဝာ ပက္ခန္ဒိတ္ဝာ ဝတ္တတိတိ အတ္ထော**"တိ အာဟ။ ပုန ဘာဝတ္ထေ သတိ-သဒ္ဒံ ပဋ္ဌာန-သဒ္ဒဿ ဝဏ္ဏေန္တော "**အထ ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ တေန ပုရိမတ္ထေ သတိ-သဒ္ဒေါ ပဋ္ဌာန-သဒ္ဒေါ စ ကတ္တုအတ္ထောတိ ဝိညာယတိ။

ဝိသေသေန ကာယော စ ဝေဒနာ စ အဿာဒဿ ကာရဏန္တိ တပ္ပဟာ-နတ္ထံ တေသံ တဏ္ဍာဝတ္ထူနံ သြဠာရိကသုခုမာနံ အသုဘဒုက္ခတာဒဿနာနိ မန္ဒတိက္ခပညေဟိ တဏ္ဍာစရိတေဟိ သုကရာနိတိ တာနိ တေသံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တာနိ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိယာ ဝိသေသကာရဏေသု စိတ္တခမ္မေသု အနိစ္စာနတ္တတာဒဿ-နာနိ နာတိပဘေဒါတိပဘေဒဂတေသု တေသု တပ္ပဟာနတ္ထံ မန္ဒတိက္ခာနံ ဒိဋ္ဌ-စရိတာနံ သုကရာနိတိ တေသံ တာနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ။ တိက္ခေါ သမထယာနိကော သြဠာရိကာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဏ္ဏန္တော တတ္ထ အဋ္ဌတ္ဝာ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဝုဋ္ဌာယ ဝေဒနံ ပရိဂ္ဂဏ္ဏာတိတိ အာဟ "**သြဠာရိကာရမ္မဏော အသဏ္ဌာနတော**"တိ။

၁-မ ၃-၂၆၃-ဝိဠေ။

ဝိပဿနာယာနိကဿ သုခုမေ စိတ္တေ ဓမ္မေသု စ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိတိ တဒနုပဿနာနံ တံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတာ ဝုတ္တာ။

တေသံ တတ္ထာတိ ဣတ္ထေ **တတ္ထ**-သဒ္ဒဿ ပဟာနတ္ထန္တိ ဧတေန ယောဇနာ။ ပဠ္ဆ ကာမဂုဏာ သဝိသေသာ ကာယေ လဗ္ဘန္တိတိ ဝိသေသေန ကာယော ကာမောစဿ ဝတ္ထု၊ ဘဝေ သုခဂ္ဂဟဏဝသေန ဘဝဿာဒေါ ဟောတိတိ ဘဝေါစဿ ဝေဒနာ၊ သန္တတိဃနဂ္ဂဟဏ.ဝသေန စိတ္တေ အတ္တာဘိနိဝေသော ဟောတိတိ ဒိဋ္ဌောစဿ စိတ္တံ၊ ဓမ္မဝိနိဗ္ဘောဂဿ ဓမ္မာနံ ဓမ္မမတ္တတာယ စ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတ္တာ သမ္မောဟော ဟောတိတိ အဝိဇ္ဇောစဿ ဓမ္မာ၊ တသ္မာ တေသု တေသံ ပဟာနတ္ထံ စတ္တာရောဝ ဝုတ္တာ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နသယော အနုသေတိတိ ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဘူတာ ဝေဒနာ ဝိသေသေန ဗျာပါဒကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ စိတ္တေ နိစ္စဂ္ဂဟဏဝသေန သဿတသ အတ္တနော သီလေန သုဒ္ဓိဘိအာဒိပရာမသနံ ဟောတိတိ သီလမ္ဗတပရာမာသဿ စိတ္တံ၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေန ဘူတံ ဘူတတော အပဿန္တဿ ဘဝဝိဘဝဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော ဇုဒ်သစ္စာဘိနိဝေသော ဟောတိတိ တဿ ဓမ္မာ ။ပ။ သုခဝေဒနာဿာဒဝသေန ပရလောကနိရပေက္ခော "နတ္ထိ ဒိန္နံ"ဣအာဒိပရာမာသံ ဥပ္ပါဒေတိတိ ဒိဋ္ဌိ-ပါဒါနဿ ဝေဒနာ။ သန္တတိဃနဂ္ဂဟဏဝသေန သရာဂါဒိစိတ္တေ သမ္မောဟော ဟောတိတိ မောဟာဂတိယာ စိတ္တံ၊ ဓမ္မသဘာဝါနဝဗောဓေန ဘယံ ဟောတိတိ ဘယာဂတိယာ ဓမ္မာ ။ပ။ အဝုတ္တာနံ ဝုတ္တနယေန ဝတ္ထုဘာဝေါ ယောဇေတဗ္ဗော။

"အာဟာရသမုဒယာ ကာယသမုဒယော, ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာ-သမုဒယော[1], သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"ဣ[2] ဝစနတော ကာယာဒိနံ သမုဒယဘူတာ ကမ္မဇိကာရာဟာရဖဿမနောသဉ္စေတနာဝိညာ-ဏာဟာရာ ကာယာဒိပရိဇာနနေန ပရိညာတာ ဟောန္တိတိ အာဟ **"စတုဒ္ဓိ-ဓေဟာရပရိညတ္ထ"**ဣ။ **ပကရဏယော**တိ တမ္မပဏ္ဍိတာသာယ ဝဏ္ဏနာ-နယော။ နေတ္တိပေဋကပ္ပကရဏေ ဓမ္မကထိကာနံ ယောဇနာနယောတိပိ ဝဒန္တိ။

သရဏဝသေနာတိ ကာယာဒိနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနဉ္စ ဓာရဏတာဝသေန။ သရန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတာယာတိ သတိတိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ဧကတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ သမာဂမော **ဧကတ္ထသမောသရဏံ**။ ဧတ္ထ ဝ ဟိ ဒသ္သေတုံ "**ယထာ ဟိ**"တိ-အာဒိမာဟ။ ဧကနိဗ္ဗာနပ္ပဝေသဟေတုဘူတော ဝါ သမာနတာယ ဧကော

---

[1] သံ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ။ [2] မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၄၃၊ ခု ၁-၇၇-ပိဋ္ဌေသု။

သတိပဋ္ဌာနသဘာဝေါ ကေတ္တံ၊ တတ္ထ သမောသရဏံ တံသဘာဝတာ **ကေတ္တ-သမောသရဏံ**။ ကေနိဗ္ဗာနပ္ပဝေသဟေတုဘာဝံ ပန ဒသေ့တုံ "**ယထာ ဟိ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တေသဿိ အတ္ထေ သရဏေကတ္တသမောသရဏာနိ သဟ သတိ-ပဋ္ဌာနေကဘာဝသ ကာရဏတ္ထေန ဝုတ္တာနိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ပုရိမဿိ ဝိသုံ။ **သရဏဝသေနာ**တိ ဝါ ဂမနဝသေနာတိ အတ္ထေ သတိ တဒေဝ ဂမနံ **သမော-သရဏန္တိ** သမောသရဏော ဝါ သတိ-သဒ္ဒတ္ထဝသေန အဝုစ္စမာနေ ဓာရဏတာဝ သတိတိ သတိ-သဒ္ဒတ္ထန္တရဘာဝေါ ပုရိမံ သတိဘာဝသ ကာရဏံ၊ ပစ္ဆိမံ ကေဘာဝသ်ာတိ နိဗ္ဗာနသမောသရဏောပိ သဟိတာနေဝ တာနိ သတि-ပဋ္ဌာနေကဘာဝသ ကာရဏာနိ။

စုဒ္ဒသဝိဓေနာတိ ဇုဒံ **မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ**[1] ဝုတ္တာနံ အာနာပါန-ပဗ္ဗာဒိနံ ဝသေန။ တထာ **ပဠိဝိဓေန ဓမ္မာနုပဿနန္တိ** တ္ထောပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တ္ထေ စ ဥဒ္ဒါနကဘဏ္ဍသဒိသတာ တံတံသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာနုဘာဝသ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဘိက္ခုဂေါစရာ ဟိ ဘေ**။ ဝုတ္တဉ္စိ "ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ"တိအာဒိ[2]။

ကာယာနုပဿနာဒိပဋ္ဌိပတ္တိယာ ဘိက္ခု ဟောတိတိ ဘိက္ခုံ "ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ"တိအာဒိနာ ဒသေတိ ဘိက္ခုမှိ တံနိယမတော။ တေနာဟ "**ပဋ္ဌိ-ပတ္တိယာ ဝါ ဘိက္ခုဘာဝဒဿနတော**"တိ။

သမံ စရေယ္ယာတိ ကာယာဒိဝိသမစရိယံ ပဟာယ ကာယာဒီဟိ သမံ စရေယ္ယ။ ရာဂါဒိဝူပသမေန **သန္တော**၊ ဣန္ဒြိယဒမနေန **ဒန္တော**၊ စတုမဂ္ဂနိယမေန **နိယတော**၊ သေဋ္ဌစာရိတာယ **ဗြဟ္မစာရီ**။ ကာယဒဏ္ဍာဒိဩရောပနေန **နိဓာယ ဒဏ္ဍံ**။ သော ဝေရ္ဗေါ ဗာဟိတပါပသမိတပါပဘိန္နကိလေသတာဟိ **ဗြာဟ္မ-ဏော**ဒိသမညော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကာယာနုပဿနာဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

အသမ္မိဿတောတိ ဝေဒနာဒယောပိ တ္ထေ သိတာ၊ တ္ထေ ပဋ္ဌိဗ္ဗါတိ ကာယေ ဝေဒနာဒိအနုပဿနာပသင်္ခေပိ အာပန္နေ တဒမိဿတောတိ အတ္ထော။ အဝယဝိဂါဟသမညာတိမာဝနသာရာဒါနာဘိနိဝေသနိသေဓနတ္ထံ ကာယံ အင်ပစ္စင်္ဂေဟိ, တာနိ စ ကေသာဒီဟိ, ကေသာဒိကေ စ ဘူတုပါဒါယရူပေဟိ

---

[1] ဒီ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေသု။ [2] သံ ၃-၁၂၈၊ ဒီ ၃-၄၈-ပိဋ္ဌေသု။

ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဈန္တော **"တထာ နာ ကာယေ"**တိအာဒိမာဟ။ ပါသာဒါဒိနဂရာဝယဝ-သမူဟေ အဝယဝိဝါဒိနောပိ အဝယဝိဂါဟံ နာ ကရောန္တိ။ နဂရံ နာမ ကောစိ အတ္ထော အတ္ထိတိ ပန ကေသဉ္စိ သမညာတိဓာဝနံ သိယာတိ ဣတ္ထိပုရိသာဒိ-သမညာတိဓာဝနေ နဂရနိဒဿနံ ဝုတ္တံ။

ယံ ပဿတိ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသံ ဝါ၊ နနု စက္ခုနာ ဣတ္ထိပုရိသဒဿနံ နတ္ထိတိ? သစ္စံ နတ္ထိ၊ "ဣတ္ထိ ပဿာမိ၊ ပုရိသံ ပဿာမိ"တိ ပန ပဝတ္တသညာယ ဝသေန **"ယံ ပဿတိ"**တိ ဝုတ္တံ။ မိဿာဒဿနေ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ ယံ ပဿတိ၊ နာ တံ ဒိဋ္ဌံ၊ တံ ရူပါယတနံ နာ ဟောတိ၊ ရူပါယတနံ ဝါ တံ နာ ဟောတိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ တံ ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမူဟသမ္ဘိတံ ဒိဋ္ဌံ နာ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌံ ဝါ ယထာဝုတ္တံ နာ ဟောတိတိ အတ္ထော။ **ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ နာ ပဿတိ**တိ ယံ ရူပါယတနံ, ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမူဟသမ္ဘိတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ၊ တံ ပညာစက္ခုနာ ဘူတတော နာ ပဿတိတိ အတ္ထော။

နာ အညမ္မာနုပဿီတိ နာ အညသဘာဝါနုပဿီ၊ အသုဘာဒိတော အညာ-ကာရာနုပဿီ နာ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပထဝီကာယ**န္တိ ကေသာဒိပထဝိံ ဓမ္မသမူဟတ္တာ ကာယောတိ ဝဒတိ၊ လက္ခဏပထဝိမေဝ ဝါ အနေကပ္ပဘေဒ-သကလသရီရဂတံ ပုမ္ဘာဝရိယဘာဝေန ပဝတ္တမာနံ သမူဟဝသေန ဂဟေတ္တာ ကာယောတိ ဝဒတိ၊ ဧဝံ အညတ္ထာပိ။

အဏ္ဏတ္တမဟိဒ္ဓါတိ အဏ္ဏတ္တမဟိဒ္ဓါဓမ္မာနံ **ဃဋ္ဋိတာရမ္ဘဏ်** ဧကတော အာရမ္ဘဏဘာဝေါ နတ္ထိတိ အတ္ထော၊ အဏ္ဏတ္တမဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ ဝါ ဃဋ္ဋိတာရမ္ဘဏံ ဣဒံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ **တီသု ဘဝေသု ကိလေသာနန္တိ** ဘဝတ္တယဝိသယာနံ ကိလေသာနန္တိ အတ္ထော။

သမ္ဘတ္ထိကန္တိ သမ္ဘတ္ထ ဘဝံ။ သမ္ဘသ္မိံ လိနေ ဥဒ္ဓဋ္ဌေ စ စိတ္တေ ဣစ္ဆိတမ္ဘတ္တာ, သမ္ဘေ ဝါ လိနေ ဥဒ္ဓဋ္ဌေ စ ဘာဝေတမ္ဘာ မောဏ္ဍ်ါ အတ္ထိကာ ဧတောယာတိ **သမ္ဘတ္ထိကာ။ အနောသခ်ေပေ**တိ အနောသြိလိယနာ ကောသဇ္ဇန္တိ အတ္ထော။

အဝိသေသေန ဒ္ဝိဟိပိ နိဝရဏပ္ပဟာနံ ဝုတ္တန္တိ ကတ္တာ ပုန ဧကေကေန ဝုတ္တပ္ပဟာနဝိသေသံ ဒဿေတုံ **"ဝိသေသေနာ"**တိ အာဟ၊ "ဝိနေယ္ယ နိဝရဏာ-နီ"တိ အဝတ္တာ အဘိဏ္ဍာဒေါမနဿဝိနယဿ ဝါ ပယောဇနံ ဒဿေန္တော **"ဝိသေသေနာ"**တိအာဒိမာဟ။ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာယ ဥဇုဝိပစ္စနီ-ကာနံ အနုရောဓဝိရောဓဝိနံ ပဟာနဒဿနတ္ထိ ဧတဿ ပယောဇနန္တိ။

ကာယဘာဝနာယာတိ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာ အမိပ္ပေတာ။ **တေနာ**တိ အနုရောဓဝိပ္ပဟာနဝစနေန။

သမ္ဘတ္ထိကကမ္မဋ္ဌာနံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာ မရဏဿတိ အသုဘဘာဝနာ စ။ သတိသမ္ပဇညေန ဘေတန ယောဂိနာ ပရိဟရိယမာနံ တံ သမ္ဘတ္ထိက-ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ သတိသမ္ပဇညဗလေန အဝိစ္ဆိန္နဿ တဿ ပရိဟရိတမ္ဘတ္တာ၊ သတိယာ ဝါ သမထော ဝုတ္တော သမာဓိကမ္မဋ္ဌာနတ္တာ။

ကာယာနုပဿနာဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ကေဝလံ ပနိဓတိအာဒိနာ ဧဝ တ္တောကံ ဝေဒိတမ္ဘန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတိ။ **အဒ္ဓမဒ္ဓိ**ဘိ ဒ္ဝေပိ ကေတ္ထာ။ **သမ္ပ ဒ္ဒသော**တိ သမ္ပာ ပဿကော။

သုခဒုက္ခတောပိ စတိ သုခါဒိနံ ဒ္ဝိတိဝိပရိဏာမဥာဏသုခတာယ, ဝိပရိဏာမဒ္ဝိတိအညာဏဒုက္ခတာယ စ ဝုတ္တတ္တာ တိဿောပိ စ သုခတော တိဿောပိ စ ဒုက္ခတော အနုပဿိတမ္ဘာတိ အတ္ထော။

ရူပါဒိ အာရမ္မဏ ဆန္ဒာဒိ အမိပတိ ဥဏာဒိ သဟဇာတကာမာဝစရာဒိ ဘူမိ-နာနတ္တဘေဒါနံ ကုသလာကုသလတဗ္ဗိပါကကိရိယာနာနတ္တဘေဒဿ စ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သသမ္ပယုတ္တိရိကာသမ္ပယုတ္တိရိကသဝတ္ထုကာဝတ္ထုကာဒိနာနတ္တဘေဒါနဉ္စ ဝသေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သုညတာ ဝ ဗ္ဗ ဿ**တိ "ဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ ခန္ဓာ ဟောန္တိ"တိအာဒိနာ[1] သုညတာဝါရေ အာဂတသုညတာသဘာဝဿ ဝသေန။ **ကာမ ဥ္ဘေ ဟ္ထာ**တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ပဟီနတ္တာ ပုန ပဟာနံ နတ္ထိ ဗ္ဗန္တိ စောဒနံ ဒဿေတိ၊ မဂ္ဂစိတ္တက္ခဏေ ဝါ ကေတ္ထ ပဟီနံ သမ္ဘတ္ထ ပဟီနံ ဟောတိတိ ဝိသုံ ဝိသုံ နတ္ထိ ဗ္ဗန္တိ။ တတ္ထ ပုရိမစောဒနာယ နာနာပုဂ္ဂလပရိဟာရော, ပစ္ဆိမာယ နာနာစိတ္တက္ခဏိကပရိဟာရော။ လောကိယဘာဝနာယ ဟိ ကာယေ ပဟီနံ နဝေဒနာဒိသု ဝိက္ခမ္ဘိတံ ဟောတိ။ ယဒိပိ နဝ ပဝတ္တေယျ၊ နဝ ပဋိပက္ခဘာဝနာယ တတ္ထ သာ အဘိဗ္ဗာဒေါမနဿသ အပ္ပဝတ္တိ ဟောတိတိ ပုန တပ္ပဟာနံ ဝတ္တမ္ဗမေဝါတိ။ ဥဘယတ္ထ ဝါ ဥဘယံ သမ္ဘဝတော ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ကတ္ထ**

---

[1] အဘိ ၁-၃၅-ပိဋ္ဌေ။

ပဟိန် သေသေသုပိ ပဟိန် ဟောတိတိ မဂ္ဂသတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ၊ လောကိယ-ဘာဝနံဝယ ဝါ သမ္ဘတ္တ အပ္ပဝတ္တိမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ "ပဗ္ဗပိ ခန္ဓာ လောကော"တိ ဟိ စတ္ဌသုပိ ဝုတ္တန္တိ။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၅၆။ သမ္ဘပ္ပကာရဝစနေန ဥဒ္ဒေသေ ဒဿိတာ အဏ္ဍဇာဒိအနုပဿနာ ပကာရာ စ ဂဟိတာ။ တတ္ထ အန္တောဂဓေ စုဒ္ဒသ ပကာရာ, ကာယဂတာ-သတိသုတ္တေ ဝုတ္တာ ကေသာဒိဝဏ္ဏကသိဏာရမ္မဏစတုက္ကဇ္ဈာနပ္ပကာရာ, လောကိယာဒိပ္ပကာရာ စာတိ တေပိ ဂဟိတာ ဧဝ။ နိဒ္ဒေသေ ဟိ ဧကေ ပ္ပကာရ-နိဒ္ဒေသေန နိဒဿနမတ္တံ ကတန္တိ၊ သမ္ဘပ္ပကာရဂ္ဂဟဏဿ ဗာဟိရေသုပိ ဧကဒေသသမ္ဘဝတော ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တိရိယံ တစပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဣတ္ထ နနု ကေသလောမနခါနံ အတစပရိစ္ဆိန္နတာ တစသ စ အတ္ထိတိ? ယဒိပိ အတ္ထိ၊ တစပရိစ္ဆိန္နဗဟုလတာယ ပန တစပရိစ္ဆိန္န-တာ နနု ဟောတိ ကာယသ္သာတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တစော ပရိယန္တော အဿာတိ တစပရိယန္တောတိ ဝုတ္တောတိ ဧတေန ပန ဝစနေန ကာယေကဒေသဘူတော တစော ဂဟိတော ဧဝ။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ စ ကေသာဒယော တဒနုပရိဋ္ဌမ္ပိ တစပရိယန္တာဝ ဟောန္တိတိ ဒ္ဌတ္ဗံ သာကာရသမ္ပဟော သမ္ဘောပိ ကာယော တစပရိယန္တောတိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတမ္ဘော။

"**ပ္ပရိ နာနပ္ပကာရဿာ**"တိ ဝုတ္တံ၊ ကေ ပန တေ ပကာရာ? ယေဟိ နာနပ္ပကာရံ အသုစိ ဝုတ္တန္တိ ကေသာ လောမာတိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တော အာဟ "**တေ ကေသာဒယော အာကာရာ**"တိ။ အာကာရ ပကာရာတိ ဟိ ဧကော အတ္ထော။

နိသိန္နဿ ယာဝ အပရိပ္ပန္နနိသဇ္ဇာမ္ပလကံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ယာဝတာ ဥဋ္ဌာတိ ဝါ၊ တာဝ ဧကော **နိသဇ္ဇဝါရော**။ ယေန ဝိမိနာ ဥဋ္ဌဟေ ကုသလော ဟောတိ၊ သော သတ္တဝိဓော ဝိမိ "**ဥဋ္ဌဟကောသလ္လ**"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံနိမ္ဘတ္တံ ဝါ ဥဋ္ဌာနံ။

ပထဝီဓာတုဗဟုလဘာဝတော မတ္ထလုင်္ဂသ် ကရိသာဝသာနေ တန္တိ-ဏာရောပနမာဟ။ ဣတ္ထ ပန **မံသ် ။ ပ ။ ဝက္ကံ ။ ပ ။ ကေသာ**တိ ဧဝံ

ဝဏ္ဏပဋ္ဌကာဒီသု အနုလောမသဒ္ဒါယ ဝတ္ဘာ ပဋိလောမသဒ္ဒါယော ပုရိမေဟိ သမ္ဘန္ဓော ဝုတ္တော။ သ္မာယ ယေ ပရတော ဝိသုံ တိပဋ္ဌာဟံ ပုရိမေဟိ ကေတော တိပဋ္ဌာဟန္တိ ဆပဋ္ဌာဟံ သဒ္ဒါယာ ဝဏ္ဏမာနာ၊ တေသု အာဒိ-အန္တဒဿနဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနုလောမပဋိလောမသဒ္ဒါယေပိ ဟိ ပဋိလောမသဒ္ဒါယော အန္တိမောတိ။ သဒ္ဒါယပဋကာရန္တရံ ဝါ တေမ္ပိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဟတ္ထသမ်ိလိကာ** အဂ်ုလိပန္တိ။ **လဂ္ဂဏပဋ္ဌိဝေသောတိ** အသုဘ-လဂ္ဂဏပဋ္ဌိဝေသေ, ဓာတုလဂ္ဂဏပဋ္ဌိဝေသေ ဝါ။

အတ္ထနော ဘာဝေါ သဘာဝေါ၊ သဘာဝေန ပရိစ္ဆေဒေါ **သဘာဝ-ပရိစ္ဆေဒေါ**၊ ဟေဋ္ဌုပရိတိရိယန္တေဟိ သကကောဋ္ဌာသိကကေသန္တရာဒီဟိ စ ပရိစ္ဆေဒေါတိ အတ္ထော။

ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ ပုက္ကုသောတိသုတ္တံ[1]။ **သာဓာရဏဝသေနာ**တိ တ္ထေကေနေဝ သိဒ္ဓေ **သမ္ဘ**-ဂ္ဂဟဏံ ဝဏ္ဏကသိဏဝသေန စတုက္ကဒ္ဓါနိကသမထသာဓာရ-ဏတ္ထသ စ ဒဿနတ္ထံ။

ဩက္ကမနဝိသဇ္ဇနန္တိ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ဘဝဇ္ဇေတမ္ဘေ မဂ္ဂေတိ အတ္ထော။ **ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ဘဏေ**တိ တ္ထေ ကာယာနုပဿနံ ဟိတ္ဝာ သုဘာဒိဝသေန ဂယ္ဟမာနာ ကေသာဒယောပိ ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ဘဏာနေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဥက္ကုဒ္ဓုက္ကဋ္ဌ-ဒ္ဓါနေယေ ဥဒ္ဓဟိတ္ဝာ**တိ ပုမ္ဘေ ဝိယ ကေတ္ထ ကတာယ ဥက္ကုဋ္ဌိယာ ကမေန သမ္ဘတာလေသု ပတိတ္ဝာ ဥဒ္ဓဟိတ္ဝာ ပရိယန္တတာလံ အာဒိတာလဗ္ဘ အဂန္ဓာ တတော တတော တတ္ထ တတ္ထေ ဝ ကတာယ ဥက္ကုဋ္ဌိယာ ဥဒ္ဓဟိတ္ဝာတိ အတ္ထော။

အဓိစ္စတ္ထန္တိ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ။ **အနုယုတ္တေနာ**တိ ယုတ္တပယုတ္တေန၊ ဘာဝေန္တေနာတိ အတ္ထော။ **သမာဓိနိမိတ္တံ** ဥပလက္ခဏာကာရော သမာဓိယေဝ။ **မနသိ ကာတမ္ဘန္တိ** စိတ္တေ ကာတမ္ဘံ၊ ဥပ္ပါဒေတမ္ဘန္တိ အတ္ထော။ သမာဓိကာရဏံ ဝါ အာရမ္ဘဏံ သမာဓိနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတမ္ဘန္တိ အတ္ထော။ ဌာနံ အတ္ထိတိ ဝစနသေသော၊ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယ္ယ၊ တေသ သံဝတ္တနသ္ယ ကာရဏံ အတ္ထိတိ အတ္ထော။ တံ ဝါ မနသိကရဏံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယ္ယာတိ တေသ ဌာနံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ **နစ ပဘဏ္ဍိတိ** ကမ္မနိယဘာဝူပဂမနေန စ ပတိဋ္ဌနသဘာဝန္တိ အတ္ထော။

အာလိမ္ပေတိတိ အာဒိပေတိ ဇာလေတိ။ **တဋ္ဌာ**တိ တံ ပိဋ္ဌန္တရိကတိသ်ါတံ အတ္ထံ ပယောဇနံ။ **အသ္ဆာ**တိ သုဝဏ္ဏကာရသ **အနုဘောတိ** သမ္ဘောတိ

---

[1] မ ၃-၂၀၁-ဝိဒ္ဓေ။

သာတေတိ။ **အသ** ဝါ သုဝဏ္ဏသ တံ အတ္ထံ သုဝဏ္ဏကာရော **အနုဘောတိ** ပါပုဏာတိ။

အဘိညာယ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဉ္ဉာဏေန သစ္ဆိကရဏီယသ ဣဒ္ဓိဝိဓပစ္စနုဘဝနာဒိ-ကသ **အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယသ**။ ပစ္စက္ခံ ယသ အတ္ထိ၊ သော သက္ခိ၊ သက္ခိနော ဘဗ္ဗတာ **သက္ခိဘဗ္ဗတာ**၊ သက္ခိဘဝနတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သက္ခိ စ သော ဘဗ္ဗော စာတိ ဝါ **သက္ခိဘဗ္ဗော**။ အယဉ္စိ ဣဒ္ဓိဝိဓေဒိနံ ဘဗ္ဗော၊ တတ္ထ စ သက္ခိတိ သက္ခိဘဗ္ဗော၊ တသ ဘာဝေါ **သက္ခိဘဗ္ဗတာ**၊ တံ ပါပုဏာတိ။ **အာယတနေ**တိ ပုဗ္ဗဟေတာဒိကေ ကာရဏေ သတိ။

သီတိဘာဝန္တိ နိဗ္ဗာနံ, ကိလေသဒရထဝူပသမံ ဝါ။ **သမ္ဘဟံသေတိ**တိ သမပဝတ္တံ စိတ္တံ တထာပဝတ္တိယာ ပညာယ တောသေတိ ဥတ္တေဇေတိ။ ယဒါ ဝါ နိရသာဒံ စိတ္တံ ဘာဝနာယ နုပကၠန္တိ၊ တဒါ ဇာတိအာဒိနိ သံဝေဂ-ဝတ္ထူနိ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ **သမ္ဘဟံသေတိ** သမုတ္တေဇေတိ။

တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကထံ? **ဒွေ ကေသာ ကေတော နတ္ထိ**တိ။ **အာသယော**တိ နိဿယော၊ ပစ္စယောတိ အတ္ထော။

နခါ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နာတိ ဝိသုံ ဝဝတ္ထိတတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ "**ဒွေ နခါ ကေတော နတ္ထိ**"တိ အာဟာတိ။

သုခုမဗ္ဗိတိ ယထာဝုတ္တသြဋ္ဌာရိကစမ္မတော သုခုမံ အန္တောမုခစမ္မာဒိ။ ကောဋ္ဌာသေသု[1] ဝါ တစေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ယံ ဒုရုပလက္ခဏီယံ၊ တံ "သုခုမ"န္တိ ဝုတ္တံ။ တဿ ဝုတ္တနယေန တစံ ဝိဝရိတ္တာ ပဿန္တသ ပါကဋံ ဟောတီတိ။

တာလဂ္ဃပဋ္ဌလ် နာမ ပက္ကတာလဖလလသိကံ တာလပဋ္ဌိကာယ လိမ္ပိတ္တာ သုက္ခာပေတ္တာ ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဂဟိတပဋ္ဌလံ။

ဝေ တိမတ္ထာနီတိ ဝေ-မတ္ထ-သဒ္ဒေဟိ ဂေါ့ကဋ္ဌကာဒီနိ[2] အဝုတ္ထာနိ ဝိ ဒဿေတီတိ ဝေဒိတမ်ံ။ **ကိဋ္ဌာဂေါ**ဋ**ကာ**နိ သုတ္တေန ဗန္ဓိတ္တာ အညမညံ ဃဋ္ဋေတ္တာ ကိဋ္ဌနဂေါ့ကာနိ။

တတ္ထ ဇယ်ဋ္ဌိကသ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနန္တိ ဇက္ကုကဋ္ဌိမှိ ပဝိသိတ္တာ ဋ္ဌိတဋ္ဌာနန္တိ အမိပ္ပါယော။ **တေန** အဋ္ဌိနာ **ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာ**နံ ယံ **ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော**၊ တံ **အဂ္ဂဆိန္ဒ-မဟာပုန္ဒာဂဖလသဒိသံ**။ **သီသကပဋ္ဌဝေဋ္ဌကံ** ဝေဋ္ဌေတ္တာ ဋ္ဌပိတသီသမယံ ပဋ္ဌကံ။

၁-အန္တောသုခုမံ စမ္မာဒိကောဋ္ဌာသေသု (က) အန္တောမုခစမ္မာဒိကောဋ္ဌာသေသု (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁-၃၀၅-ဝိဌေ)

၂-အာနိသဒ္ဒိအာဒိနိ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁-၃၀၆-ဝိဌေ)

သုတ္တကန္တနသလာကာဝိဒ္ဓါ ဂေါ်ဌကာ ဝန္ဒနာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဝန္ဒနာနံ အာဝလိ **ဝန္ဒနာဝလိ။ အဝလေခနသတ္ထကံ** ဥစ္ဆုတစာဝလေခနသတ္ထကံ။

ဝဏ္ဏဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဝဏ္ဏပရိယန္တဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နံ။

သက္ခရသုဝေဝဏ္ဏန္တိ မရုမ္ပေဟိ ကတသုဝေဝဏ္ဏံ။ "သေတသက္ခရသုဝေ-ဝဏ္ဏ"န္တိ စ ပါဋိ ဝဒန္တိ၊ သေတသက္ခရာဝဏ္ဏံ သုဝေဝဏ္ဏဿာတိ အတ္ထော။

ယတ္ထ အန္ဓပါနံ နိပတိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိတိ သမ္ဘဒ္ဓော။

ဝိသမ္ဘိန္နကလာပေါ ဝိသမံ ဥဒကံ ပဋ္ဌရတိ၊ ဧကမေဝ သရိရံ ကေသ-ကူပါဒိဝိဝရေဟိ ဥပရိ ဟေဋ္ဌာ တိရိယဉ္စ ဝိသမံ ပဋ္ဌရတိတိ ဒသ္သေတုံ **ဝိသမ္ဘိန္န**-ဂ္ဂဟဏံ ကရောတိ။

အတိကဋ္ဌကအစ္ဆရာဒိကော[1] **ဝိသဘာဂါဟာရော** ဥဏ္ဏကာလေ ပဝတ္တ-မာနာနံ ဓာတူနံ ဝိသဘာဂတ္တာ။

ကေတ္တာရမ္ဘဏမလေနေ ဝါတိ ဝိကၠဒ္ဓိတနိဝရဏေန သုသမာဟိတ-စိတ္တေန ဥပဋ္ဌိတသ နာနာရမ္ဘဏဝိပ္ပန္နနဝိရဟေန ကေသဘာဝသ အာရမ္ဘ-ဏသ ဝသေန။ တဋ္ဌိ ကေတ္တာရမ္ဘဏံ ဥပဋ္ဌဟမာနမေဝ အတ္တနိ အဘိရတိ, သာတိသယံ ဖရဏဝိတိ, ဇ္ဇဋ္ဌာကာရနုဘဝနဉ္စ သောမနသံ ဥပ္ပါဒေတိ။ နဟိ အဘိရတိသောမနသေဟိ ဝိနာ အနတိက္ကန္တဝိတိသုခသ ကေတ္တုပဋ္ဌာနံ အတ္ထိတိ။

အဝိသေသတော ပန သာဓာရဏဝသေနာတိ ပဋိကူလဓာတုဝဏ္ဏဝိသေသံ အကတ္ဝာ သမထဝိပဿနာသာဓာရဏဝသေနာတိ အတ္ထော။ **တိဝိဓေနာ**တိ အနုလောမာဒိနာ ဝက္ခမာနေန။ **ဆ မာသေ**တိ အဒ္ဓမာသေ ဥနေပိ မာသ-ပရိစ္ဆေဒေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနေ သဏ္ဌာယေ ဆ မာသာ ပရိစ္ဆေဒကာ ဟောန္တိတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနဿ မာသန္တရဂမနနိဝါရဏတ္ထိ ဆမာ-သဂ္ဂဟဏံ, နဟိ သကလဆမာသေ ပရိဝတ္တဒဿနတ္ထံ။ **အာစရိယာ**တိ အဋ္ဌ-ကထာစရိယာ။

လက္ခဏန္တိ ဓာတုပဋိကူလလက္ခဏံ။ ဇနံ နဟိ အရဟန္တိတိ **အဇညာ**၊ ဇနေ ပဝေသေတုံ အယုတ္တာ ဇိဂုစ္ဆနီယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပဋိပါဋိယာ အဋ္ဌိနိတိ ပဋိပါဋိယာ အဋ္ဌိနိ ကောဋိယာ ဋ္ဌိတာနိ။ နဟိ ဏ္ဍေ ကောစိ အတ္တာ နာမ အတ္ထိ၊ အဋ္ဌိနိ ဧဝ အဋ္ဌိပုဉ္ဇမတ္တော ဧဝါယံ သဏ္ဌာဏ္ဌောတိ

---

[1] အတိကဋ္ဌကစုဏ္ဏာဒိကော (က)

ဒသေတိ။ **အနေကသန္ဓိယမိတောဘိ** အနေကေဟိ သန္ဓိဟိ ယမိတော သမ္ဗဒ္ဓေါ သော အဒ္ဓိပုဗ္ဗောတိ ဒသေတိ။ **နေကေဟိ**စိတိ ယမေန္တံ အတ္ထာနံ ပဋိသေဓေတိ။ **စောဒိတော** ဇရာယ မရဏာဘိမုခဝမနေန စောဒိတော။

မဟာဘူတံ ဥပါဒါရူပေန ပရိန္ဓိန္ဒ် "နိလံ ပိတံ သုဝဏ္ဏံ ဒုဋ္ဌဏ္ဍ"န္တိအာဒိနာ။ **ဥပါဒါရူပံ မဟာဘူတေန** တန္ဓိသိတသ တသ တတော ဗဟိ အဘာဝေါ။ ဆာယာတပါနံ အာတပပစ္စယဆာယုပ္ပါဒကဘာဝေါ အညမညပရိစ္ဆေဒ-ကတာ။ ရူပက္ခန္ဓသ ပရိဋ္ဌဟိတတ္တာ တဒန္တောဝဝနံ စက္ခာဒိအာယတနဒ္ဓါရာနံ ဝသေန တံတံဒ္ဓါရိကာ အရူပိနော ခန္ဓာ ပါကဋာ ဟောန္တိ၊ အာယတနာန် စ ဒ္ဓါရာနိ စ အာယတနဒ္ဓါရာနိတိ ဝါ အတ္ထော။ တေန ရူပါယတနာဒိနဉ္စ ဝသေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သပ္ပစ္စယာတိ သပ္ပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စယာယတ္တံ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သမာနော ဝါ သဒိသော ယုတ္တော ပစ္စယော သပ္ပစ္စယော၊ တသ္မာ **သပ္ပစ္စယာ**။

တ္ထေကောတိ ယထာဝုတ္တေန အာကာရေန ပဂုဏော ကောဋ္ဌာသော။ ဥဋ္ဌဟောဝ **ဥဋ္ဌဟသန္ဓိ**။ ဝဏ္ဏာဒိမုခေန ဟိ ဥပဋ္ဌာနံ **ဏ္ဍ** သန္ဓိယတိ သမ္ဗဇ္ဈတိတိ "သန္ဓိ"တိ ဝုစ္စတိ။

ဥပဋ္ဌာတိတိ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ဥပဋ္ဌာတိတိ အတ္ထော။ **ပဋ္ဌာ်သမန္ဓာဂတေ**တိ နာတိဒူရနာစ္စာသန္ဓဂမနာဂမနသမ္ပန္နန္တိ ကော်ံ, ဒိဝါ အမ္ဘောကိဏ္ဏံ ရတ္တိံ အပ္ပသဒ္ဒံ အပ္ပနိဿောသန္တိ ကေ, အပ္ပဝုံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ဘသန္တိ ကေ, တသ္မိံ ခေါ ပန သေနာသနေ ဝိဟရန္တသ အပ္ပကသိရေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိဝရ ။ပ။ ပရိက္ခာရောတိ ကေ, တသ္မိံ ပန သေနာသနေ ထေရာ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ ဗဟုသုတာတိ ကေ။ **ပဋ္ဌာ်သမန္ဓာဂတေနာ**တိ အပ္ပါဗာဓော-သာရ္ဒေယျသဒ္ဓါပညာဝိရိယေဟိ ပဓာနိယဂေ်ဟိ သမန္ဓာဂတေန။

ဥဒ္ဒါနကဒါယန္တိ တေဟိ ခေတ္တေဟိ ဥဒ္ဒါနကံ၊ တေဟိ ဒါတမ္ဗညေန္တိ အတ္ထော။ တ္ထေ စ အဒ္ဓကုမ္ဘဒါယကခေတ္တံ ဝိယ မုခေဝေါဝနကိစ္စံ, သောဋ္ဌသ-ကုမ္ဘဒါယကံ ဝိယ ခါဒနဘုဉ္ဇနကိစ္စံ ဒဋ္ဌမ္ဗံ လဟုကဝရုကဘာဝတော။ တတော ပန ယံ ဒုက္ခံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တံ အညဉ္ဉ ဒ္ဓတ္တိ သာကာရမနသိကာရေန စ နိဝတ္တတိတိ အာဟ "**တ္ထေ ဝ ကမ္မံ ကာတမ္ဗ**"န္တိ။ **တ္ထောဝတာ**တိ ကေဒိဝသံ တိ သ ဝါရေ မနသိကာရဋ္ဌပနေန။

သဟဿုဒ္ဓါရံ သာဝေတ္တွာဘိ သဟဿဝမ်ိုတံ ဇုဏ်ံ ယောဇေတ္တွာ။ ဥဒ္ဓရိ-တမ္ပောတိ **ဥဒ္ဓါရော**တိ ဟိ ဝမ်ိ ဝုစ္စတိတိ။ **သုဒ္ဓစိတ္တောနာ**တိ ဝိက္ခေပါဒိကိလေ-သဝိရဟိတစိတ္တေန။ ကေသာဒိသု တစေ ရဇ္ဇန္တာ သုဒ္ဓဝိစမ်ံ **တစော**တိ ဂဟေတ္တွာ "သုဝဏ္ဏာဒိဝဏ္ဏော မေ တစော"တိအာဒိနာ ရဇ္ဇန္တိ။

တေသု ဥေ ကေမဂ္ဂံ ပဠိပဇ္ဇမာနာ နာမ နဟောန္တိတိ ယထာ တထာ ဝါ ပလာယန္တိတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ရာဂါဒိဝတ္ထုဘာဝေန ဒ္ဝတ္တိံသာကာရနံ စောရသဒိသတာ အနတ္ထာဝဟတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကမ္မမေဝ ဝိသေသာမိဂမဿ ဌာနန္တိ **ကမ္မဋ္ဌာနံ** ဘာဝနာ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ **"မနသိကရောန္တဿ အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ"**တိ။ ကမ္မဿ ဝါ ဘာဝနာယ ဌာနံ အာရမ္မဏံ အပ္ပနာရမ္မဏဘာဝူပဂမနေန အပ္ပနံ ပါပုဏာတိတိ ဝုတ္တံ။

မာနဇာတိကောတိ တေန လဃုနသမတ္ထတာယောဂေန ဥပသမရဟိ-တတံ ဒဿေတိ။ စိတ္တမ္ပိ ဟိ တထာ နာနာရမ္မဏေသု ဝမ်ိတံ ဥပသမရဟိ-တန္တိ ဒဿေတဗ္ဗန္တိ။

ဟတ္ထေ ဂဟိတပဒ္ဓဝတ္ထု ပါကတိကမေဝတိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တတံ သန္ဓာ-ယာဟ။ တတ္ထ ဟိ ဝုတ္တံ—

> "မာလကတ္ထေရော ကိရ ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရံ ဟတ္ထေ ဂဟေတ္ဝာ 'အာဝုသော အဘယ ဇုမံ တာဝ ပဠံ ဥဋ္ဌဟာဟိ'တိ ဝတ္ဝာ အာဟ 'မာလကတ္ထေရော ဒ္ဝတ္တိံသကောဋ္ဌာသေသု ဒ္ဝတ္တိံသ-ပဋိမဏ္ဍာနလာဘီ၊ သစေ ရတ္တိံ ကေ, ဒိဝါ ကေ သမာပဇ္ဇတိ၊ အတိရေကမုမာသေန ပုန သမ္ပဇ္ဇတိ။ သစေ ပန ဒေဝသိကံ ကေ-မေဝ သမာပဇ္ဇတိ၊ အတိရေကမာသေန ပုန သမ္ပဇ္ဇတိ'တိ"။

ဇုဒ်ံ ပန **ကေ**ံ **မနသိကရောန္တဿ ကေ**ံ **ပါဠိယေတ္တံ မနသိကရောန္တဿ ဒ္ဝတ္တိံသာ**တိ ဇေသ္ဌ သာမနေတ္ထံ နိဒဿနဝသေန အာနီတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အနုပါဒိန္နကပက္ခေ ဌိတာနီတိ တေန စေတိယပဗ္ဗတဝါသီ မဟာ-တိဿတ္ထေရော ဝိယ, သံဃရက္ခိတတ္ထေရုပဋ္ဌာကသာမဏေရော ဝိယ စ အနုပါ-ဒိန္နကပက္ခေ ဌပေတ္ဝာ ဂဟေတုံ သက္ကောန္တဿ ဒသဝိဓသုဘဝသေန ဇီဝ-မာနကသရီရေပိ ဥပဋ္ဌိတေ ဥပစာရပ္ပတ္တိ ဒဿိတာ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "အတ္ထိဿ ကာယေ"တိ ပန သတ္တဝသေန ကေသာဒိသု ဂယှမာနေသု ယထာ

"ဣမသ္မိံ ကာယေ''တိ သတ္တ-ဂ္ဂဟဏရဟိတေ အဟံကာရဝတ္ထုမှ ဝိဒ္ဓသ္တာ-ဟံကာရေ သဒါသန္ဓိဟိတေ ပါကဋေ စ အတ္တနော ကာယေ ဥပဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ နိ တထာ တတ္ထာတိ အပ္ပနံ အပ္ပတ္တာ အာဒီနဝါနုပဿနာဝ တတ္ထ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ **"အသုဘာနုပဿနာသင်္ခါတာ ပန ဝိပဿနာဘာဝနာ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ"**တိ။

၃၅၇။ အာဒိမှိ သေဝနာ **အာသေဝနာ**၊ ဝမုနံ **ဘာဝနာ**၊ ပုနပ္ပုနံ ကရဏံ **ဗဟုလီကမ္မန္တိ** အယမေတေသံ ဝိသေသော။

၃၆၂။ **ဝတ္ထုပရိညာယာ**တိ အဘိဗျာဒေါမနသ်ာနံ ဝတ္ထုဘူတသ ကာယသ်ပရိဇာနနေန။ **အပ္ပိတာ**တိ ဂမိတာ၊ သာ စ ဝိနာသိတတာတိ အာဟ **"ဝိနာသိတာ"**တိ။ အပ္ပဝတ္ထိယ် ဌပိတာတိပိ **အပ္ပိတာ**တိ အယမတ္ထော နိရုတ္တိ-သိဒ္ဓိယာ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဝိဂတန္တာ ကတာ**တိ ဣဒါနိ ကာတဗ္ဗော အန္တော ဧတေသံ နတ္ထိတိ ဝိဂတန္တာ၊ ဧဝံဘူတာ ကတာတိ အတ္ထော။ ကမ္မမေဝ ဝိသေ-သာမိဂမသ ဌာနံ **ကမ္မဋ္ဌာနံ**၊ ကမ္မေ ဝါ ဌာနံ ဘာဝနာရမ္ဘော **ကမ္မဋ္ဌာနံ**၊ တဿ အနုပဿနာတိ အာဟ **"အနုပဿနာယ ကမ္မဋ္ဌာန"**န္တိ၊ အနုပဿနာယ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၆၃။ သမ္ဘဇာနသ သေဒိယနံ **သမ္ဘဇာနဝေဒိယနံ**။ **ဝတ္ထု**န္တိ သုခါဒိနံ အာရမ္မဏမာဟ၊ တေန ဝတ္ထု အာရမ္မဏံ တေသာတိ **ဝတ္ထုအာရမ္မဏာ**တိ သမာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ**တိ ဧတေန "သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ"တိ ဣဒံ ဝေါဟာရမတ္တေန ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။

ဝိရိယသမာဓိ ယောဇေတွာတိ အဓိဝါသနဝိရိယသ အဓိမတ္တတာယ တသ သမတာယ ဥဘယံ သဟ ယောဇေတွာ။ **သဟ ပဋ္ဌိသန္ဓိဒါဟိ**တိ လောကုတ္တရပဋ္ဌိသန္ဓိဒါဟိ သဟ။ လောကိယာနမ္ပိ ဝါ သတိ ဥပ္ပတ္တိကာလေ တတ္ထ သမတ္ထတံ သန္ဓာယ **"သဟ ပဋ္ဌိသန္ဓိဒါဟိ"**တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **သမသီသီ**တိ ဝါရသမသီသီ ဟုတ္ဝာ ပစ္ဆေဝ ကိဘဝါရသ အနန္တရဝါရေ

ပရိနိဗ္ဗာယိတိ အတ္ထော။ **သခ်ေပမနသိကာရဝေန** မဟာသတိပဋ္ဌာနေ, **ဝိတ္ထာရမနသိကာရဝေန** ရာဟုလောဝါဒဝေတုဝိဘင်္ဂါဒီသု။

ဖဿပဋ္ဌမကေယေဝါတိ **ဝေ-**သဒ္ဒေန ဝုတ္တေသု တီသုပိ မုခေသု ပရိဂ္ဂ-ဟသ သမာနတံ ဒဿေတိ။ နာမရူပဝဝတ္ထာနသ အဓိပ္ပေတတ္တာ နိရဝသေသ-ရူပပရိဂ္ဂဟသ ဒဿနတ္ထံ "**ဝတ္ထု နာမ ကရဇကာယော**"တိ အာဟ၊ နစ္စာဒီနိ ဆဝတ္ထူနိတိ။ ကရဇကာယသ ပန ဝတ္ထုဘာဝသာဓနတ္ထံ "ဣဒဏ္ဍ ပန မေ ဝိညာဏံ ဇတ္ထ သိတံ၊ ဇတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓ"န္တိ[1] သုတ္တံ အာဘတံ။

ဖဿဝိညာဏာနံ ပါကဋတာ ကေသဗ္ဗိ ဟောတိတိ ယေသံ နု ဟောတိ၊ တေ သန္ဓာယာဟ "**ဖဿဝသေန ဝါ ဟိ ॥ပ॥ နု ပါကဋံ ဟောတိ**"တိ။ တေသံ ပန အညေသဗ္ဗ သမ္ဘေသံ ဝေနေယျာနံ ဝေဒနာ ပါကဋာတိ အာဟ "**ဝေဒနာ-ဝသေန ပန ပါကဋံ ဟောတိ**"တိ။ **သတဝေတသပ္ပိ** နာမ သတဝါရံ ဝိလာပေတ္တာ ဝိလာပေတ္တာ ဥဒကေ ပက္ခိပိတ္တာ ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဂဟိတသပ္ပိ။

ဝိနိဝတ္တေတ္တာတိ စတုက္ခန္ဓသမုဒါယတော ဝိသုံ ဥဒ္ဓရိတ္တာ။ မဟာ-သတိပဋ္ဌာနသုတ္တာဒီသု ကတ္ထစိ ပဌမံ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ဝတ္တာ ပစ္ဆာ အရူပကမ္ম-ဋ္ဌာနံ ဝေဒနာဝသေန ဝိနိဝတ္တေတ္တာ ဒဿိတံ။ ကတ္ထစိ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ဇ ဝေဒနာဝသေန အရူပရာသိတော, ဥတပရိညာယ ပရိညာတတော ဝါ ရူပါရူပရာသိတော ဝါ ဝိနိဝတ္တေတ္တာ ဒဿိတံ။ တတ္ထာပိ ယေသု ပဌမံ ဥတပရိညာ ဝုတ္တာ၊ တေသု တဒန္တေ ဝုတ္တာ။ ယေသု နု ဝုတ္တာ၊ တေသု စ ဝေဒနာယ အာရမ္မဏမတ္တံ သဒ္ဓိတ္တံ ပါဋိအနာရုဠ္ဠံ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ ရူပကမ္မဋ္ဌာနသ ပဌမံ ကထိတတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

"မနောဝိညေယ္ယာနံ ဓမ္မာနံ ဇဋ္ဌာနံ ကန္တာန"န္တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ ဆဝေဒနာသိတသောမနသံ ပဋ္ဌကာမဂုဏေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဇ ဟောတိတိ အာဟ "**ပဋ္ဌကာမဂုဏာဓိသနိဿိတာ ဆ ဝေဒနာသိတသောမ-နသ္သဝေဒနာ**"တိ။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] ဒီ ၁-၂၂/မ ၂-၂၀၉-ဝိဇ္ဇေသု။

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၆၅။ ကိလေသသမ္မယုတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ကေဟိစိ ကိလေသေဟိ ဝိပ္ပ-ယောဂေပိ သတိ ယေဟိ သမ္မယုတ္တာ၊ တေဟိ သံကိလေသဘာဝေန သဒိသေဟိ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ ဗုတရေဟိပိ နိ ဝိသုဒ္ဓတာ ဟောတိတိ အာဟ **"နိ ပန္ဓိမပဒံ ဘဇ္ဇန္တိ"**တိ။ **ဒုဝိဓန္တိ** ဝိသုံ ဝစနံ သရာဂသဒေါသေဟိ ဝိသိဋ္ဌဂုဟဏတ္ထံ။ အဝိပဿနုပဂတ္တာ **"ဗုဓ ဩကာသောဝ နတ္ထိ"**တိ ဝုတ္တံ။

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

နီဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၃၆၇။ ကဏ္ဌသုက္ကာနံ ယုဂနဒ္ဓတာ နတ္ထိတိ ပဇာနနကာလေ အဘာဝါ **"အဘိဏ္ဍသမုဒါစာရဝသေနာ"**တိ အာဟ။

သုဘန္တိတိ ကာမဋ္ဌဿောပိ။ သော ဟိ အတ္တနော ဂဟဏာကာရေန "သုဘ"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တေနာကာရေန ပဝတ္တမာနကသ အညသ ကာမဋ္ဌန္ဒသ နိမိတ္တတ္တာ "**နိမိတ္တ**"န္တိ စာတိ။ အာကဒ္ဓိတသ ဟိတသုခသ အနုပါယ-ဘူတော မနသိကာရော **အနုပါယမနသိကာရော။ တတ္ထာ**တိ နိပ္ပါဒေတမ္ဗေ အာရမ္မဏဘူတေ စ ဒုဝိဓေပိ သုဘနိမိတ္တေ။

အသုဘန္တိတိ အသုဘဇ္ဈာနမ္ပိ။ တံ ပန ဒသသု အသုဘေသု ကေသာ-ဒိသု စ ပဝတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကေသာဒိသု ဟိ သညာ အသုဘသညာတိ ဂိရိ-မာနန္ဒသုတ္တေ ဝုတ္တာတိ။ ဣတ္ထေ စတုဗ္ဗိဓသ္မိံ အယောနိသောမနသိကာရသ ယောနိသောမနသိကာရသ စ ဒဿနံ နိရဝသေသဒဿနတ္ထံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေသု ပန အသုဘေ သုဘန္တိ အသုဘန္တိ စ မနသိကာရော ဗုဓမိပ္ပေတော၊ တဒနုကူလတ္တာ ဝါ ဗုတရေပိတိ။

ဘောဇနေ မတ္တညုနော ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝါဘာဝါ ဩတာရံ အလဘ-မာနော ကာမရာဂေါ ပဟီယတိတိ ဝဒန္တိ။ ဘောဇနနိဿိတံ ပန အာဟာရေ-ပဋိကူလသညံ, တဗ္ဗိပရိဏာမသ တဒါဓာရသ တသ စ ဥပနိဿယ-ဘူတသ အသုဘတာဒိဒဿနံ, ကာယသ စ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာဒိဒဿနံ

သော ဥပ္ပါဒေတိတိ တဿ ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီယတေဝ၊ အဘိဓမ္မပရိယာယေန သမ္ဘောပိ လောဘော ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏန္တိ အာဟ "**အရဟတ္တမဂ္ဂေနာ**"တိ။

ဩဒိဿကာနောဒိဿကဒိသာဖရဏာနန္တိ အတ္တဂရုအတိပ္ပိယသဟာယ-မဇ္ဈတ္တဝသေန ဩဒိဿကတာ, သီမာဘေဒေ ကတေ အနောဒိဿကတာ, ဧကဒိသာဖရဏဝသေန ဒိသာဖရဏတာ မေတ္တာယ ဥဂ္ဂဟဏော ဝေဒိတမ္ဘာ။ ဝိဟာရရစ္ဆာဂါမာဒိဝသေန ဝါ ဩဒိဿကဒိသာဖရဏံ, ဝိဟာရာဒိဥဒ္ဒေသ-ရဟိတံ ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာဝသေန အနောဒိဿကဒိသာဖရဏန္တိ ဧဝံ ဝါ ဒ္ဝိဝေ ဥဂ္ဂဟံ သန္ဓာယ "**ဩဒိဿကာနောဒိဿကဒိသာဖရဏာန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥဂ္ဂဟော စ ယာဝ ဥပစာရာ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ ဥဂ္ဂဟိတာယ အာသေဝနာ **ဘာဝနာ**။ တတ္ထ "သမ္ဘေ သတ္တာ ပါဏာ ဘူတာ ပုဂ္ဂလာ အတ္တဘावပရိယာပန္နာ"တိ ဧတေသံ ဝသေန ပဋ္ဌိဝေ, ဧကေကသ္မိံ "အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗ္ယာပဇ္ဇာ အနီဃာ၊ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု"တိ စတုဝေ ပဝတ္တိတော ဝိသတိဝေ ဝါ အနောမိသော-ဖရဏာ မေတ္တာ, "သမ္ဘာ ဇာတိယော ပုရိသာ အရိယာ အနရိယာ ဒေဝါ မနုဿာ ဝိနိပါတိကာ"တိ သတ္တောမိကရဏဝသေန ပဝတ္တာ သတ္တဝိဝေ, အဋ္ဌဝီသတိဝေ ဝါ ဩမိသောဖရဏာ မေတ္တာ, ဒသဟိ ဒိသာဟိ ဒိသောမိ-ကရဏဝသေန ပဝတ္တာ ဒသဝေ စ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာ, ဧကေကာယ ဝါ ဒိသာယ သတ္တာဒိဇာတိအာဒိအဝေရာဒိယောဂေန အသီတာမိကစတုသတပ္ပ-ဘေဒါ အနောမိသောဩမိသောဖရဏာ ဝေဒိတမ္ဘာ။

ကာယဝိနာမနာတိ ကာယဿ ဝိဝိဓေန အာကာရေန နာမနာ။

အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ အတိဘောဇနေ ထိနမိဒ္ဓဿ နိမိတ္တဂ္ဂါ-ဟော၊ "တ္တေကေ ဘုတ္တေ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏံ ဟောတိ၊ တ္တေကေ နော ဟောတိ"တိ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏာကာရဏဂ္ဂါဟောတိ အတ္ထော။ ဧတဂ်ါနံ ဝိရိယနိဿိ-တတ္တာ အာဟ "**ဧတဂ်နိဿိတသပ္ပါယကထာယ**"တိ။

ကုက္ကုစ္စမ္ပိ ကတာကတာနုသောစနဝသေန ပဝတ္တမာနံ ဥဒ္ဓစ္စေန သမာန-လက္ခဏံ အဝူပသမသဘာဝမေဝါတိ စေတသော အဝူပသမော "**ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ-မေဝါ**"တိ ဝုတ္တော။

ဗဟုဿုတဿ ဂန္ထတော စ အတ္ထတော စ အတ္ထာဒိနိ ဝိစိနန္တဿ စေတသော ဝိက္ခေပေါ နော ဟောတိ ယထာဝိမိပဋ္ဌိပတ္တိယာ ယထာနုရူပပတိကာရပ္ပဝတ္တိယာ ကတာကတာနုသောစနဿာတိ "**ဗာဟုသစ္စေနပိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီယတိ**"တိ အာဟ။ ဝုမ္ဗသေဝိတာ စ ဝုမ္ဗသီလိတံ အာဝဟတိတိ စေတောဝူပသမကရတ္တာ

ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပဋိဃာနကာရိတာ ဝုတ္တာ။ ဝုစ္စတေ ပန အနုပေက္ခိတ္တာ ဝိနယရော ကုက္ကုစ္စဝိနောဒကာ ကလျာဏမိတ္တာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

တိဋ္ဌတိ ဘွောတိ ဌာနိယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဌာနိယာ **ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယာ**။ ဌာတဗ္ဗာတိ ဝါ ဌာနိယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဌာနိယာ ဘေသ္ဇတိ **ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယာ**။

ကာမံ ဗဟုဿုတတာပရိပုစ္ဆကတာဟိ အဋ္ဌဝတ္ထုကာပိ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီယတိ၊ တထာပိ ရတနတ္တယဝိစိကိစ္ဆာမူလိကာ သေသဝိစိကိစ္ဆာတိ ကတ္တာ အာဟ **"တိဏ္ဏံ ရတနာနံ အာရဇ္ဇာ"**တိ။ ဝိနယေ ပကတညုတာ "သိက္ခာယ ကင်္ခတိ"တိ ဝုတ္တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ကရောတိတိ အာဟ **"ဝိနယေ စိဏ္ဏဝသိဘာဝဿဒိ"**တိ။ **ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါသင်္ခါတအဓိမောက္ခ-ဗဟုလဿာ**တိ အနုပဝိသနသဒ္ဓါသင်္ခါတအဓိမောက္ခေန အဓိမုစ္စနဗဟုလဿ။ အဓိမုစ္စနဉ္စ အဓိမောက္ခုပ္ပါဒနမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဒ္ဓါယ ဝါ နိန္နတာ **အဓိမုတ္တိ**။

နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

ခန္ဓာဒိပါဠိယာ အတ္ထော ခန္ဓာဒိနံ အတ္ထောတိ ကတ္တာ အာဟ **"ခန္ဓ။ပ။ ဝိပဿနာနံ အတ္ထသန္ဓိသိတပရိပုစ္ဆာဗဟုလတာ"**တိ။ တေန ပါဠိမုတ္တကပုစ္ဆာ နဿ တထာ ပညာသံဝတ္တနိကာ၊ ယထာ အတ္ထပဋိပုစ္ဆာတိ ဒဿေတိ။

မန္ဒတ္တာ အဂ္ဂိဇာလာဒိသု အာပေါဓာတုအာဒိနံ ဝိယ ဝိရိယာဒိနံ သကိစ္စေ အသမတ္ထတာ ဝုတ္တာ။

ပတ္တံ နိဗ္ဗာနမေဝ တံ သုတ္တာတိ ဘွေ ပဋ္ဌာဘိညတ္တာ ဒိဗ္ဗသောတေန အသောသိတိ ဝဒန္တိ။

ပသာဒသိနေဟာဘာဝေနာတိ ပသာဒသင်္ခါတသ သိနေဟသ အဘာ-ဝေန။ **ဂဒြဘဝိန္ဒေ** လူခရဇော လူခတရော ဟုတ္တာ ဒိဿတိတိ အတိလူခတာယ တံသဒိသော။

သံဝေဇနပသာဒနေဟိ တေဇနံ တောသနဉ္စ **သမ္ပဟံသနာ**တိ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမထဝိပဿနာသုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေန ပဌမသဲ ဣတရေသဲ့ ကထိ-တတ္တာတိ အတ္ထော။ **မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိ ကာယာနုပဿနာ နာမာ**တိ အာဂမနဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဧဝံ တာဝ ဒေသနာ ပုဂ္ဂလေ တိဋ္ဌတိ**တိ ကာယာ-နုပဿီအာဒိနံ အာဂမနဝသေန ဝိသေသေတ္တာ ဝုတ္တာ သတိပဋ္ဌာနဒေသနာ ပုဂ္ဂလေ တိဋ္ဌတိတိ အတ္ထော။ နဟိ သက္ကာ ကေဿ အနေကသမ်ဂိတာ ဝတ္တုံ ကေကွဏ္ဏော အနေကသတိသမ္ပဝါဝေါ ပေသင်္ဂါ၊ ပုဂ္ဂလံ ပန အာမသိတ္တာ သကိစ္စပရိစ္ဆိန္နေ ဓမ္မေ ဝုစ္စမာနေ ကိစ္စဘေဒေန ကေသဝိ သတိယာ အနေကနာမတာ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော "**ကာယေ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ ယထာ ဟိ ပုဂ္ဂလကိစ္စံ ဓမ္မာ ဧဝါတိ ဓမ္မဘေဒေန ကာယာနုပဿီအာဒိပုဂ္ဂလ-ဘေဒေါ ဟောတိ၊ နဧဝံ ဓမ္မသ ဓမ္မော ကိစ္စန္တိ နဓမ္မဘေဒေန တသ ဘေဒေါ၊ တသ္မာ ကောဝ သတိ စတုဝိပလ္လာသပ္ပဟာနဘူတာ မဂ္ဂေ သမ်ိဒ္ဓါ အနုဋ္ဌန္တရေန တပ္ပဟာနကိစ္စဘေဒေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၃၇၄။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ "ကထဉ္စ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ? ဣဓ ဘိက္ခု ယသ္မိံ သမယေ။ပ။ ဒန္ဓာဘိညံ ကာယေ ကာယာနုပဿီ၊ ယာ တသ္မိံ သမယေ သတိ"တိအာဒိနာ အာဂမနဝသေန ဝိသေသိတာနိ သတိပဋ္ဌာနာနိ ပုဂ္ဂလေ ဌပေတ္တာ ဒေသေတ္တာ ပုန "တတ္ထ ကတမံ သတိပဋ္ဌာနံ? ဣဓ ဘိက္ခု ယသ္မိံ သမယေ။ပ။ ဒန္ဓာဘိညံ။ပ။ ယာ တသ္မိံ သမယေ သတိ"တိ-အာဒိနာ ပုဂ္ဂလံ အနာမသိတ္တာ အာဂမဝိသေသနဉ္စ အကတ္တာ စတုကိစ္ခ-သာဓကေကသတိဝသေန သုဒ္ဓိကသတိပဋ္ဌာနနယော ဝုတ္တောတိ အယမေတ္ထ နယဒ္ဒယေ ဝိသေသော။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သမ္ဘပ္ပဝေနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၃၉၀။ **ကာရဏပ္ပဝေနာ**တိ "အနုပ္ပန္နပါပကာနုပ္ပါဒါဒိအတ္ထာ"တိ ဂဟိတာ တထေဝ တေ ဟောန္တိတိ တံ အတ္ထံ သာဓေန္တိယေဝါတိ တေသု အတ္ထသဒ္ဒေ ဒိပကော သမ္ဘာ-သဒ္ဒေါတိ ယထာမိဿေတတ္ထသု အနုပ္ပန္နပါပကာ-နုပ္ပါဒါဒိနော ကာရဏဘူတာ၊ ပဓာနကာရဏဘူတာတိ အတ္ထော။ သမ္ဘာ-သဒ္ဒသု ဥပါယယောနိသောအတ္ထဒိပကတံ သန္ဓာယ "**ဥပါယပ္ပဝေနာ ယောနိသောပဝေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ **ပဋိပန္နကော**တိ ဘာဝနမနုယုတ္တော။ ဘုသံ ယောဂေါ ပယောဂေါ၊ ပယောဂေါ၀ ပရက္ကမော **ပယောဂပရက္ကမော။ တေ**နိတိ "ဝါယမတိ"တိအာဒိနိ "အာသေ၀မာနော ဝါယမတိ"တိအာဒိနာ ယောဇေတမ္ဘာနိ။

အနုပ္ပန္နာတိ **အ၀တ္ထုတံ အာပန္နာ**နန္တိ ဘူမိလဒ္ဓါရမ္မဏာ၀ိဂ္ဂဟိတာ-ဝိကွန္တိတာသမုဋ္ဌါတိတုပ္ပန္နာနံ။

၃၉၁။ **ဓမ္မဋ္ဌေ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိ၀ိရိယဆန္ဒာ ဝိယ နှ အညော ဓမ္မော၊ အထ ခေါ ဆန္ဒနိယသဘာ၀ေါ ဇ၀ေါတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**သဘာ-ဝ**ဋ္ဌေ"တိ။ တတ္ထ "ယော ကာမေသု ကာမဋ္ဌေ"တိအာဒိသု တဏှာ ဆန္ဒောတိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဘော၊ "သမ္ဘေ၀ နု ခေါ မာရိသ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကေန္တ၀ါဒါ ကေန္တသီလာ ကေန္တဆန္ဒာ ကေန္တအဇ္ဈောသာနာ"တိ ဣ ဣတ္ထေ ဒိဋ္ဌိ၊ ပမာဒနိဒ္ဒေသေ "နိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ နိက္ခိတ္တဓုရတာ"တိ ဝိရိယန္တိ ဝဏ္ဏေတိ။

၃၉၄။ **ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ**တိ ပဒ္ဒယဿပိ နိဒ္ဒေသော ဝိရိယနိဒ္ဒေသောယေ၀ါတိ အမိပ္ပါယေနာဟ "ဝိရိယနိဒ္ဒေသေ"တိ။

၄၀၆။ **သမ္ဘပုမ္ဘဘာ၀ေ**တိ သမ္ဘမဂ္ဂါနံ ပုမ္ဘဘာ၀ေ။ **ပုရိမသ္မိ**န္တိ "အနုပ္ပန္နာ မေ ကုသလာ ဓမ္မာ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ အနတ္ထာယ သံ၀တ္တေယ္ယု"န္တိ ဣတ္ထေ၀ "**သမ၀ဝိမဿနာ၀ ဂဟေတမ္ဘော**"တိ ဝုတ္တံ အဌကထာယံ၊ တံ ပန မဂ္ဂါနုပ္ပန္န-တာယ ဘာ၀တော အနုပ္ပဇ္ဇမာနေ စ တသ္မိံ ဝဋ္ဋာနတ္ထသံ၀တ္တနတော နှ ယုတ္တန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

၁-အတိ ၁-၂၂၂-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-ဒီ ၂-၂၂၅-ဝိဒ္ဓေ။

မဟန္တံ ဂါရဝံ ဟောတိ၊ တသ္မာ "သံဃဂါရဝေန ယထာရုစိ ဝန္ဒိတုံ နသက္ကာ"တိ သံဃေန သဟ နိက္ခမိ။ **အတိမန္ဒာနိ နော**တိ နနု အတိမန္ဒာနိတိ အတ္ထော။ သန္ဓာသမာပတ္တိတော အညံ သန္ဓာမ္ဘနကာရဏံ ဗလဝံ နတ္ထိတိ **"တတော ပရိဟီနာ သန္ဓာမ္ဘိတုံ နသက္ကောန္တိ"**တိ အာဟ။ နဟိ မဟာရဇ္ဇမ္ပိ ဆိန္နေ သုတ္တတန္တေ သန္ဓာရေတုံ သက္ကောန္တိတိ။ သမထေ ဝတ္ထုံ ဒသေတ္တာ တေန သမာနဂတိကာ ဝိပဿနာ စာတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေနာဟ **"ဝေ ဥပ္ပန္နာ သမထဝိပဿနာ ။ပ။ သံဝတ္တန္တိ"**တိ။

တတ္ထ အနုပ္ပန္နာနန္တိ ဣတ္ထ တတ္ထ ဒုဝိဓေယ သမ္ဘပ္ပဓာနကထာယ၊ **တတ္ထ** ဝါ ပါဠိယံ "အနုပ္ပန္နာန"န္တိ ဘေဿ အယံ ဝိနိစ္ဆယောတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဘေ-ယ်ဝ**ါတိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ဥပ္ပန္နာယေဝ။

ဗုဒ္ဓသ မဟာဝတ္ထာနိ ခန္ဓကေ ဝုတ္တာနိ အာဂန္တုကအာဝါသိကဂမိကအနုမောဒန ဘတ္တဂ္ဂ ပိဏ္ဍစာရိက အာရညိက သေနာသန ဇန္ဃာဝိဟာရ ဝစ္ဆကုဋ္ဌိ အာစရိယဥပဇ္ဈာယသဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကဝတ္တာနိ ဗုဒ္ဓသ။ တတော အညာနိ ပန ကဒါစိ တဏ္ဍုလိယကမ္မကတာဒိကာလေ ပါရိဝါသိကာဒိကာလေ စ စရိတမ္ဗာနိ ဒ္ဒါသိတိ ခုဒ္ဒကဝတ္တာနိတိ ကထိတာနိ ဒဋ္ဌမ္ဗာနိ။ နဟိ တာနိ သမ္ဗာသု အဝတ္ထာသု စရိတမ္ဗာနိ၊ တသ္မာ မဟာဝတ္ထေ အဂဏိတာနိ။ တတ္ထ "ပါရိ-ဝါသိကာနံ ဘိက္ခူနံ ဝတ္တံ ပညာပေဿာမိ"တိ အာရဘိတ္တာ "နဥပသမ္ပာဒေ-တမ္ဗံ ။ပ။ နဆမာယံ စက်မန္တေ စက်မေ စက်မိတမ္ဗ"န္တိ[1] ဝုတ္တာနိ ပကတတ္တေ စရိတမ္ဗဝတ္တာဝသာနာနိ ဆသဋ္ဌိ, တတော ပရံ "နဘိက္ခဝေ ပါရိဝါသိ-ကေန ဘိက္ခုနာ ပါရိဝါသိကဝုဋ္ဌတရေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ, မူလာယပဋိ-ကဿနာရဟေန, မာနတ္တာရဟေန, မာနတ္တစာရိကေန, အဗ္ဘာနာရဟေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဧကစ္ဆန္နေ အာဝါသေ ဝတ္ထမ္ဗ"န္တိ[2]အာဒိနိ[3] ပကတတ္တေ စရိ-တမ္ဗေဟိ အနညတ္တာ ဝိသုံ ဝိသုံ အဂဏေတ္တာ ပါရိဝါသိကဝုဋ္ဌတရာဒိသု ပုဂ္ဂလန္တရေသု စရိတမ္ဗတ္တာ တေသံ ဝသေန သမ္ပိဏ္ဍေတ္တာ ဧကေကံ ကတ္တာ ဂဏေတမ္ဗာနိ ပဠာတိ ဧကသတ္တတိ ဝတ္တာနိ၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မကတဝတ္တေသု ဝတ္တပညာပနဝသေန ဝုတ္တံ "နပကတတ္တသ ဘိက္ခုနော အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ ။ပ။ နဟာနေ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ သာဒိတမ္ဗ"န္တိ[4] ဣဒံ အဘိဝါဒနာဒိနံ အသာဒိယနံ ဧကံ၊ "နပကတတ္တော ဘိက္ခု သီလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသေတမ္ဗော"တိအာဒိနိ[5] စ ဒသာတိ ဧဝံ ဒ္ဒါသိတိ ဟောန္တိ။ ဧတေသ္မေ ဝ ကာနိစိ တဏ္ဍုလိယကမ္မကတာဒိဝတ္တာနိ, ကာနိစိ ပါရိဝါသိကာဒိဝတ္တာနိတိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒ္ဒါသိတိဝတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။

---

[1]-ဝိ ၄-၈၃-၈၆-ဝိဋ္ဌေသု။ [2]-ဝိ ၄-၈၆-ဝိဋ္ဌေ။ [3]-ဝိ ၄-၈၂-ဝိဋ္ဌေ။ [4]-ဝိ ၄-၅၂-ဝိဋ္ဌေ။

ဤ ဝိပါကာနုဘာဝနဝသေန တဒါရမ္မဏံ, အဝိပက္ကဝိပါကသ သဗ္ဗထာ အဝိဂတတ္တာ ဘဝိတ္တာ ဝိဂတမတ္တဝသေန ကမ္မဇ္ဇ "**ဘူတ္တာ ဝိဂတုပ္ပန္နဿ**"န္တိ ဝုတ္တံ၊ **နှ အဒ္ဓသာလိနိယံ**[1] ဝိယ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန အနုဘုတ္တာပဂတံ ဇဝနံ, ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ နိရုဒ္ဓတာဝသေန ဘူတာပဂတသင်္ခါတံ သေသသင်္ခတဇ္ဇ "ဘူတာပဂတုပ္ပန္နဿ"န္တိ၊ တသ္မာ ဤ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ ဝိပါကမေဝ ဝဒတိ၊ နှ တတ္ထ ဝိယ ကမ္မမ္ပိတိ။ **အနုသယိတကိလေသာ**တိ အပ္ပဟီနာ မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗာ အဓိပ္ပေတာ။ တေနာဟ "**အတီတာ ဝါ ။ပ။ နှ ဝတ္တဗ္ဗာ**"တိ။ တေသဉ္စိ အမ္ဗတရဏေ-ပမာယ ဝတ္တမာနာဒိတာ နှ ဝတ္တဗ္ဗာတိ။

အာဟာရဝိရရဏ္ဘော ဝိယ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန အဓိဂတံ အာရမ္မဏံ, အနာ-ဟာရဝိရရဏ္ဘော ဝိယ အဝိက္ခမ္ဘိတတာယ အန္တောဂဓကိလေသံ အာရမ္မဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟကာဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာ ဝါ ပုဂ္ဂလာ အာဟာရာနာဟာရ-ဝိရရဏ္ဘသဒိသာ။ **ပုရိမနယေနေဝ**တိ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နေ ဝိယ "ဤမသ္မိံ နာမ ဌာနေ နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ နှ ဝတ္တဗ္ဗာ အသမုဋ္ဌာပိတတ္တာ"တိ ယောဇေတ္တာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

ပါဠိယန္တိ ပဋိသန္ဓိဒါပါဠိယံ[2]။ မဂ္ဂေန ပဟီနကိလေသာနမေဝ တိဟာ နဝတ္တဗ္ဗတံ အပါကဝုံ ပါကဝုံ ကာတုံ အဇာတဖလရဏ္ဘော အာဘာတော၊ အတီတာဒိနံ အပ္ပဟီနတာဒဿနတ္ထမ္ပိ "**ဇာတဖလရဏ္ဘေန ဒီပေတဗ္ဗ**"န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ယထာ အစ္ဆိန္နေ ရုက္ခေ နိမ္ဗတ္တိရဟာနိ ဖလာနိ ဆိန္နေ အနုပ္ပဇ္ဇ-မာနာနိ နှ ကဒါစိ သသဘာဝါနိ အဟေသုံ ဟောန္တိ ဘဝိဿန္တိ စာတိ အတီတာဒိဘာဝေန နှ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂေန ပဟီနကိလေသာ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယထာ စ ဆေဒေ အသတိ ဖလာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ, သတိ စ နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိတိ ဆေဒဿ သာတ္ထကတာ၊ ဧဝံ မဂ္ဂဘာဝနာယ စ သာတ္ထကတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌာနကဝဏ္ဏနာ

၄၂၇။ ပဋ္ဌာနကေ ယံ ဝုတ္တံ "**ဝိရိယဇဇ္ဈိကာယ ပန အညဿ ဝိရိယဿ အဘာဝါ နှ ဝတ္တဗ္ဗာနိ မဂ္ဂါဒိပတိနိတိ ဝါ နှ မဂ္ဂါဒိပတိနိတိ ဝါ**"တိ၊ ဣဒ

---

[1] အဘိ-ဋီ ၁-၁၀၉-ဝိဇ္ဇေ။ [2] ခု ၉-၃၄၄-ဝိဇ္ဇေ။

"မဂ္ဂါမိပတိနိ"တိ နဝတ္တမ္ဘတာယ ဧဝ အညဿ ဝိရိယဿ အဘာဝေါ ကာရ-ဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဆန္ဒဿ ပန စိတ္တဿ ဝါ နမဂ္ဂဘူတဿ အမိပတိနော တဒါ အဘာဝါ "နမဂ္ဂါမိပတိနိ"တိ နဝတ္တမ္ဘာနီတိ ဝုတ္တံ။ ဆန္ဒစိတ္တာနံ ဝိယ နမဂ္ဂ-ဘူတဿ အညဿ ဝိရိယာမိပတိနော အဘာဝါတိ ဝါ အမိပ္ပါယော။ သမ္မပ္ပ-ဓာနာနံ တဒါ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တအမိပတိဘာဝတော ဝါ "နမဂ္ဂါမိပတိနိ"တိ နဝတ္တမ္ဘတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဇုန္ဓိပါဒဝိဘင်

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၄၃၁။ **ဇုန္ဓိ**-သဒ္ဒသဲ ပဌမော ကတ္တုအတ္ထော, ဒုတိယော ကရဏတ္ထော ဝုတ္တော၊ **ပါဒ**-သဒ္ဒသဲ ဧကော ကရဏမေဝတ္ထော ဝုတ္တော။ ပဒ္ဓိတမ္ပိ ဝ ဇုန္ဓိ ဝုတ္တာ၊ နဲ စ ဇုဒ္ဓန္တိ ပဒ္ဓိတမ္ပိ စ ဇုန္ဓိ ပဒ္ဓနကရဏေန ပါဒေန သမာနာမိကရဏာ ဟောတိတိ **"ပဌမေနတ္ထေန ဇုန္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ ဇုန္ဓိပါဒေါ"**တိ နဲ သက္ကာ ဝတ္တုံ၊ တသာ ဇုန္ဓိကိရိယာကရဏေန သာဓေတမ္ပိ စ ဝုဒ္ဓိသဒ္ဒါတာ ဇုန္ဓိ ပဒ္ဓန-ကိရိယာကရဏေန ပဒ္ဓိတမ္ပိတိ ဒ္ဝိန္နံ ကရဏာနံ နဲ အသမာနာမိကရဏတာ သမ္ဘဝတိတိ **"ဒုတိယေနတ္ထေန ဇုန္ဓိယာ ပါဒေါ ဇုန္ဓိပါဒေါ"**တိ စ နဲ သက္ကာ ဝတ္တုံ၊ တသ္မာ ပဌမေနတ္ထေန ဇုဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ဇုန္ဓိပါဒေါ, ဒုတိယေနတ္ထေန ဇုန္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ ဇုန္ဓိပါဒေါတိ ဧဝံ ယောဇနာ ယုဇ္ဇတိ။

"ဆန္ဒံ စေ ॥ပ॥ **အယံ** ဝုစ္စတိ ဆန္ဒသမာဓိ"တိ ဇုမာယ ပါဠိယာ ဆန္ဒာဓိပတိ သမာဓိ **ဆန္ဒသမာဓိ**တိ အဓိပတိ-သဒ္ဒလောပံ ကတ္တာ သမာသော ဝုတ္တောတိ ဝိညာယတိ၊ အဓိပတိ-သဒ္ဒတ္ထဒဿနဝသေန ပန **"ဆန္ဒဟေတုကော ဆန္ဒာ-ဓိကော ဝါ သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ"**တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ပဓာနဘူတာ**တိ ဝိရိယဘူတာတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ သခ်ံတသခ်ါရာဒိနိဝတ္တနတ္ထညှဲ ပဓာနဂ္ဂဟဏန္တိ။ အထ ဝါ တံ တံ ဝိသေသံ သခ်ံရေတိတိ **သခ်ါရော**၊ သဗ္ဗံ ဝိရိယံ။ တတ္ထ စတုကိစ္စသာဓကတော အညဿ နိဝတ္တနတ္ထံ ပဓာနဂ္ဂဟဏန္တိ **ပဓာနဘူတာ** သေဋ္ဌဘူတာတိ အတ္ထော။ စတုဗ္ဗိဓဿ ပန ဝိရိယဿ အဓိပ္ပေ-တတ္တာ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။ **အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာ**တိ ဒုဝိတ္ထောယပိ ဇုန္ဓိယာ အဓိဋ္ဌာနတ္ထေန။ **ပါဒဘူတန္တိ** ဇုမိနာ ဝိသုံ သမာသယောဇနာဝသေန ပန ယော ပုမ္ဗေ ဇုန္ဓိပါဒတ္ထော ပါဒ-သဒ္ဒဿ ဥပါယတ္ထတံ ဂဟေတ္တာ ယထာယုတ္ထော ဝုတ္တော၊ သော ဝကၠမာနာနံ ပဋိလာဘပုဗ္ဗဘာဂါနံ ကတ္တု-ကရဏိဋ္ဌဘာဝံ, ဥတ္တရစူဠဘာဇနိယေ ဝါ ဝုတ္တေဟိ ဆန္ဒာဒီဟိ ဇုန္ဓိပါဒေဟိ သာဓေတမ္ပိယ ဇုန္ဓိယာ ကတ္တိဋ္ဌဘာဝံ, ဆန္ဒာဒီနဉ္စ ကရဏိဋ္ဌဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတမ္ပေါ။

ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ "ဝိရိယသမာဓိပဓာနသခ်ါရသမန္နာဂတ"န္တိ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဝိရိယံ အာဂတံ။ တတ္ထ ပုရိမံ သမာဓိဝိသေသနံ "ဝိရိယာဓိပတိ သမာဓိ ဝိရိယသမာဓိ"တိ၊ ဒုတိယံ သမန္နာဂမဂ်ဒဿနံ။ ဒ္ဝေယော ဟိ သဗ္ဗတ္ထ သမန္နာဂမဂ်ါနိ သမာဓိ ပဓာနသခ်ါရော စ၊ ဆန္ဒာဒယော သမာဓိဝိသေသနာနိ၊

ပဓာနသင်္ခါရော ပန ပဓာနဝစနေနေဝ ဝိသေသိတော, နဆန္ဒာဒိဟိတိ နဇ္ဈ ဝိရိယာဓိပတိတာ ပဓာနသင်္ခါရသ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ ဝိရိယဟ္ဆ သမာဓိ ဝိသေသေတ္တာ ဌိတမေဝ သမန္နာဂမဂ်ဝသေန ပဓာနသင်္ခါရဝစနေန ဝုတ္တန္တိ နာပိ ဒ္ဒိဟိ ဝိရိယေဟိ သမန္နာဂမော ဝုတ္တော ဟောတီတိ။ ယသ္မာ ပန ဆန္ဒာဒိဟိ ဝိသိဋ္ဌော သမာဓိ၊ တထာ ဝိသိဋ္ဌေနေဝ စ တေန သမ္ပယုတ္တော ပဓာနသင်္ခါရော သေသဓမ္မာ စ၊ တသ္မာ သမာဓိဝိသေသနာနံ ဝသေန စတ္တာရော ဇ္ဈာနပါဒါ ဝုတ္တာ။ ဝိသေသနဘာဝေါ စ ဆန္ဒာဒီနံ တံတံအဝဿယနဝသေန ဟောတိတိ **"ဆန္ဒသမာဓိ ။ပ။ ဇ္ဈာနပါဒ"**န္တိ ဣတ္ထေ နိဿယတ္ထေပိ ပါဒ-သဒ္ဒေ ဥပါယတ္ထေန ဆန္ဒာဒီနံ ဇ္ဈာနပါဒတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ တေနေဝ ဥတ္တရဗုဒ္ဓ-ဘာဇနီယေ "စတ္တာရော ဇ္ဈာနပါဒါ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ"တိအာဒိနာ ဆန္ဒာဒိနမေဝ ဇ္ဈာနပါဒတာ ဝုတ္တာ။ ပဋ္ဌပုဏ္ဏကေ စ "စတ္တာရော ဇ္ဈာနပါဒါ ဇ္ဈ ဘိက္ခု ဆန္ဒ-သမာဓိ"တိအာဒိနာဝ ဥဒ္ဒေသံ ကတ္တာပိ ပုန ဆန္ဒာဒီနံယေဝ ကုသလာဒိ-ဘာဝေါ ဝိဘတ္တောတိ။ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနတ္ထမေဝ ဟိ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ ကတံ၊ အညထာ စတုဒ္ဓိဓတာ နဟောတီတိ အယမေတ္ထ ပါဋိဝသေန အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၃၃။ **ရထရေတိ** ရထသ ပုရတော။ **ဟိနဇာတိကော** စတ္ထာလော ဥပဒ္ဒာနာဒိဂုဏယောဂေပိ သေနာပတိဌာနာဒိနိ နလဘတိတိ အာဟ **"ဇာတိ သောဘေတ္တော ။ပ။ ဇာတိ အဝဿယတိ"**တိ။ **အမ္ဗနိယော**တိ ဟိတာဟိတမန္တနေ နအရဟော။

ရဋ္ဌပါလတ္ထေရော ဆန္ဒေ သတိ ကထံ နာနုဇာနိဿန္တိတိ သတ္ထပိ ဘတ္တာနိ အဘုဉ္ဇိတ္တာ မာတာပိတရော အနုဇာနာပေတ္တာ ပဗ္ဗဇိတ္တာ ဆန္ဒမေဝ အဝဿာယ လောကုတ္တရမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တေသိတိ အာဟ **"ရဋ္ဌပါလတ္ထေရော ဝိယာ"**တိ။

မောဃရာဇတ္ထေရော ဝိမံသံ အဝဿယိတိ တသ္မ ဘဂဝါ "သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု"တိ၂ သုညတာကထံ ကထေသိ၊ ပညာနိဿိတမာန-နိဂ္ဂဟတ္ထဟ္ဆ ဒ္ဒိက္ခတ္ထါ ပုစ္ဆိတော ပဉ္ဍိ နကထေသိ။ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ ဆန္ဒုပ္ပါဒနံ တောသနံ ဝိယ ဟောတိတိ ဆန္ဒသ ဥပဒ္ဒာနသဒ္ဒိသတာ ဝုတ္တာ၊ ထာမ-ဘာဝတော ဝိရိယသ သူရတ္ထသဒ္ဒိသတာ, "ဆဒ္ဒါရာမိပတိ ရာဇာ"တိ၃ ဝစနတော ပုဗ္ဗဂ်မတ္ထာ စိတ္တသ ဝိသိဋ္ဌဇာတိသဒ္ဒိသတာ။

၁-အတိ ၂-၂၃၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁-၄၄၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀-ဝိဋ္ဌေ။

အဘေဒတောတို့ ဆန္ဒာဒိကေ တယော တယော ဓမ္မေ သမ္ပိဏ္ဍေတွာ, ဇုဋ္ဌဇုဋ္ဌပါဒေ အမိသေတွာ ဝါ ကထနန္တိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဆန္ဒဝိရိယာဒယော ဝိသေသေန ဇုဏ္ဏန္တိ ဧတောယာတိ ဇုဋ္ဌတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဇုဏ္ဏတိတိ ဇုဋ္ဌတိ အဝိသေသေန သမာဓိပဓာနသင်္ခါရာပိတိ။

ဆန္ဒိဋ္ဌပါဒသမာဓိဋ္ဌပါဒါဒယော ဝိသိဋ္ဌာ၊ ပါဒေါ သဗ္ဗိဋ္ဌိနံ သာဓာရဏတ္တာ အဝိသိဋ္ဌော၊ တသ္မာ ဝိသိဋ္ဌေသ္ဝေ ပဝေသံ အဝတ္ဝာ အဝိသိဋ္ဌေ စ ပဝေသံ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ ဒဿေတုံ သမ္ဘတ္တ "**ပါဒေ ပတိဋ္ဌာတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ**"တိ အာဟ။ **တတ္ထေဝါ**တိ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရဇုဋ္ဌပါဒေသု၊ စတူသု ဆန္ဒာဒိကေ-သ္ဝေဝါတိ အတ္ထော။ "ဆန္ဒဝတော ကော သမာဓိ နု ဇုဏ္ဏိသတိ"တိ သမာဓိ-ဘာဝနာမုခေန ဘာဝိတာ သမာဓိဘာဝိတာ။

ဣဒ္ဓိ ပနာတိ ဘေဒကထာယံ အဘေဒကထနတော အာဒိနဝံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ ယေ ဟိ တယော ဓမ္မာ အဘေဒကထာယံ ဇုဋ္ဌဇုဋ္ဌပါဒေါတ္တေ ဝုတ္တာ၊ တေ ဧဝ ဘေဒကထာယံ ဇုဋ္ဌိပိ ဟောန္တိ ဇုဋ္ဌပါဒါပိ၊ သေသာ ဇုဋ္ဌပါဒါ ဧဝါတိ ဧဝံ အာဒိနဝါဘာဝံ ဒဿေန္တော "**ဆန္ဒော သမာဓိ**"တိ-အာဒိမာဟ။ **ဇုမေ ဟိ တယော ။ပ။ နု ဝိနာ၊** တသ္မာ သေသာ သမ္ပယုတ္တကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ တေသံ တိဏ္ဏံ ဇုဏ္ဏနေန ဇုဋ္ဌိ နာမ ဘဝေယ္ယုံ၊ နု အတ္တနော သဘာဝေနာတိ တေ ဇုဋ္ဌပါဒါ ဧဝ ဟောန္တိ, နု ဇုဋ္ဌိတိ ဧဝမိဒံ ပုရိမသ္မ ကာရဏဘာဝေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ တိဏ္ဏံ ဇုဋ္ဌိတာ ဇုဋ္ဌပါဒတာ စ ဝုတ္တာ၊ သေသာနမ္ပိ ဇုဋ္ဌပါဒတာဝ၊ တံ သဗ္ဗံ သာဓေတုံ "**ဇုမေ ဟိ တယော ။ပ။ နု ဝိနာ**"တိ အာဟ။ တေန ယသ္မာ ဇုဏ္ဏန္တိ၊ တသ္မာ ဇုဋ္ဌိ။ ဇုဏ္ဏမာနာ စ ယသ္မာ သမ္ပယုတ္တကေဟိ သဟေဝ ဇုဏ္ဏန္တိ, နု ဝိနာ၊ တသ္မာ သမ္ပယုတ္တကာ ဇုဋ္ဌပါဒါ၊ တဒန္တောဂတ္တာ ပန တေ တယော ဓမ္မာ ဇုဋ္ဌပါဒါပိ ဟောန္တိတိ ဒဿေတိ။ သမ္ပယုတ္တကာနမ္ပိ ပန ခန္ဓာနံ ဇုဋ္ဌိဘာဝပရိယာယော အတ္ထိတိ ဒဿေတုံ "**သမ္ပယုတ္တကာ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ စတူသု ခန္ဓေသု ကေဒေသသ္မိံ ဇုဋ္ဌိတာ, စတုန္နမ္ပိ "ဇုဋ္ဌိယာ ပါဒေါ ဇုဋ္ဌပါဒေါ"တိ ဇုမိနာ အတ္ထေန ဇုဋ္ဌပါဒတာ, ပုနပိ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ "ဇုဋ္ဌိ ဧဝ ပါဒေါ ဇုဋ္ဌပါဒေါ"တိ ဇုမိနာ အတ္ထေန ဇုဋ္ဌပါဒတာ စ ဒဿိတာ၊ နု အညဿာတိ ကတ္တာ အာဟ "**နု အညဿ ကဿစိ အဓိဝစနံ**"တ္တိ။ ဇုမိနာ "ဇုဋ္ဌိ နာမ အနိပ္ဖန္နာ"တိ ဇုဒံ ဝါဒံ ပဋိသေဓေတိ။

ပဋိလာဘပုဗ္ဗဘာဂါနံ ပဋိလာဘသ္ဝေ စ ဇုဋ္ဌိဇုဋ္ဌပါဒတာဝစနံ အပုဗ္ဗန္တိ ကတ္တာ ပုစ္ဆတိ "**ကေနဋ္ဌေန ဇုဋ္ဌိ၊ ကေနဋ္ဌေန ပါဒေါ**"တိ။ ပဋိလာဘော

ပုဗ္ဗဘာဂေါ စာတိ ဝစနသေသော။ ဥပါယော စ ဥပါယဘာဝေနေဝ အတ္ထနော ဖလဿ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိတိ အာဟ **"ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနေဝ ပါဒေါ"**တိ။ **ဆန္ဒောယေဝ။ပ။ ဝိမံသာဝ ဝိမံသိဋ္ဌိပါဒေါတိ ကထိတံ၊** ဝ.သ္ဌာ နဿ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိယာ သမာနကာလိကာ နာနာကွဏိကာ ဝါ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဇေဋ္ဌကဘူတာ ပန ဆန္ဒာဒယော ဧဝ သမ္ဘတ္တ ဣဒ္ဓိပါဒါတိ အယမေဝ တေသံ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ အဓိပ္ပါယော။ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ ဟိ အဘိဓမ္မဘာဇနိ-ယေ စ သမာဓိဝိသေသနဝသေန ဒသိတာနံ ဥပါယဘူတာနံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ပါကဋကရဏတ္ထံ ဥတ္တရစူဠဘာဇနိယံ ဝုတ္တန္တိ။ **ကေစိ**တိ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိ-ယောရာ ကိရ။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၄၄၄။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ "ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ တထာဘူတသ ဖဿော ။ပ။ ပဋ္ဌိဟော အဝိက္ခေပေါ"တိ[1] ဣဒ္ဓိဣဒ္ဓိပါဒတ္ထဒဿနတ္ထံ ပဋ္ဌိဟာဝိက္ခေပါ ဝုတ္တာ, စိတ္တပညာ စ သ[2]ဝိပိတ္ထာတိ။ **စတ္တာရိ နယသဟဿာနိ ဝိဘတ္တာနိ**တိ ဣဒံ သာမိပတိဝါရာနံ ပရိပုဏ္ဏာနံ အဘာဝါ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ နဿ ဟိ အဓိပတိနံ အဓိပတယော ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဧကေကသ္မိံ ပန ဣဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ ဧကေကော အဓိပတိဝါရော လဗ္ဘတိတိ သောဠသ သောဠသ နယသတာနိ လဗ္ဘန္တိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌပုဿကဝဏ္ဏနာ

နနု စ စတ္တာရောပိ အဓိပတယော ကေကွဏ္ဏေ လဗ္ဘန္တိ၊ အညမညဿ ပန အဓိပတယော နဿ ဘဝန္တိ "စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ နဿ မဂ္ဂါဓိပတိနော"တိ[1] ဝုတ္တတ္တာ။ ရာဇပုတ္တောပမာပိ ဟိ တေမတ္ထံ ဒီပေတိတိ? နဿ, ကေကွဏ္ဏေ ဒုတိယဿ အဓိပတိနော အဘာဝတော ဧဝ၊ "နဿ မဂ္ဂါဓိပတိနော"တိ ဝုတ္တတ္တာ ရာဇပုတ္တောပမာ အဓိပတိ နဿ ကရောန္တိတိ ဣမမေဝတ္ထံ ဒီပေတိ; နဿ အဓိပတိနံ သဟဘာဝံ။ တံ ကထံ ဇာနိတမ္ဗန္တိ? ပဋ္ဌိကွတ္တတ္တာ။

---

[1] အဘိ ၂-၂၃၀-ဝိဒ္ဓေ။　　[2] အဘိ-ဋ ၃-၃၆၀-ဝိဒ္ဓေ။

အမိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဟိ **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ဝုတ္တာ "ကသ္မာ ပန ယထာ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေ 'ဟေတူ ဟေတုသမ္မယုတ္တကာန'န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧवမိဓ 'အမိပတိ အမိပတိသမ္မယုတ္တကာန'န္တိ အဝတ္တာ 'ဆန္ဒာမိပတိ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာန'န္တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာ ကတာတိ? ဧကဋ္ဌေ အဘာဝတော"တိ။ သတိ စ စတုန္နံ အမိပတိနံ သဟဘာဝေ "အရိယမဂ္ဂသမ္ဂိသ ဝိမံသာမိပတေယ္ယ၊ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တသ္သာ"တိ ဝိသေသနံ နကတ္တဗ္ဗံ သိယာ အဝိမံသာမိပတိကသ္သ မဂ္ဂသ္သ အဘာဝါ။ ဆန္ဒာဒီနံ အညမညာမိပတိကရဏာဘာဝေ စ "ဝိမံသံ ဌပေတ္ဝာ တံသမ္မယုတ္တော"တိအာဒိနာ ဆန္ဒာဒီနံ ဝိမံသာမိပတိကတ္တဝစနံ နဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ တထာ "စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ သိယာ မဂ္ဂါမိပတိနော, သိယာ နဝတ္တဗ္ဗာ မဂ္ဂါမိပတိနော"တိ[2] ဧဝမာဒိဟိပိ အမိပတိနံ သဟဘာဝေါ ပဋိက္ခိတ္တော ဧဝါတိ။

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ-ဋ-၃-၃၆၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဏဝါရ

ပဋ္ဌမနယဝဏ္ဏနာ

၄၆၆။ **ပတိဋ္ဌာနာယူဟနာ** ဩဃတရဏာသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ[1]—

"ကိလေသဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဘိသင်္ခိရဝသေန အာယူဟနာ။ တထာ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဝသေသကိလေသာဘိသင်္ခိရေဟိ အာယူဟနာ။ တဏှာဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိဝသေန အာယူဟနာ။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ အာယူဟနာ။ လိနဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန အာယူဟနာ။ ကာမသုခါနုယောဂဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂဝသေန အာယူဟနာ။ သမ္ဘာ-ကုသလာဘိသင်္ခိရဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ သမ္ဘလောကိယကုသလာဘိ-သင်္ခိရဝသေန အာယူဟနာ"တိ—

ဝုတ္တေသု ပကာရေသု ဣမ အဝုတ္တာနံ ဝသေန ဝေဒိတမ္ဗာ။

သမ္ဘပ္ပဝတ္တေ ဓမ္မေ ပဋိသဇ္ဇိကၠတိ, ဥပပတ္တိတော ဣကၠတိ, တဒါကာရော ဟုတ္ဝာ ပဝတ္တတိတိ **ပဋိသန်ဓိနလက္ခဏော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္झင်္ဂေါ**။ ဝေဒ္ဓ-ကတ္ဝာ "ပဋိသန္ဓိ သန္တိဋ္ဌနာ ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တတာ"တိ ဥပေက္ခာကိစ္စာဓိမတ္ထ-တာယ သင်္ခိရုပေက္ခာ ဝုတ္တာ။ အနုက္ကမနိက္ခေပေ ပယောဇနံ ပုရိမသ္မိ ပုရိမသ္မိ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမကာရဏာဘာဝေါ။

၄၆၇။ ဗလဝတိ ဇေ သတိ သတိသမ္ဗောဇ္झင်္ဂေါတိ ကတ္ဝာ ဗလဝဘာဝ-ဒီပနတ္ထံ ပညာ ဂဟိတာ၊ နှ ယသ္ယ ကသ္ယစိ သမ္ဘဝေရဏသတိ၊ ကုသလုပ္ပတ္တိ-ကာရဏသ္မိ ပန သရဏံ သတိတိ ဒဿေန္တော **"ဝတ္ထုံ ဝါ"**တိအာဒိမာဟ။ **ဝတ္ထုသိသေ ဌတ္ဝာ**တိ "အဟော ဝတ မေ ဓမ္မံ သုဏေယ္ယုံ၊ သုတ္ဝာ စ ဓမ္မံ ပသီဒေယ္ယုံ၊ ပသန္နာ စ မေ ပသန္နာကာရံ ကရေယ္ယု"န္တိ ဇေဝိစ္ဆေါ အဟုတ္ဝာ "သ္ဝာကၠာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော။ပ။ဝိညူဟိ၊ အဟော ဝတ မေ ဓမ္မံ သုဏေယ္ယုံ၊ သုတ္ဝာ စ ဓမ္မံ အာဇာနေယ္ယုံ၊ အာဇာနိတ္ဝာ စ ပန တထတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇေ-ယ္ယု"န္တိ ဓမ္မသုဓမ္မတံ ပဋိစ္ဆ ကာရုညံ အနုဒ္ဒယံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ မဟာကသ-ပတ္ထေရေန ဝိယ ဘာသိတန္တိ အတ္ထော။ **ဝိမုတ္ထာယတနသိသေ**တိ "နှ ဟေဝ

---

[1] သံ-ဋ ၁-၁၈-ဝိဋေ။

ခေါ် သတ္တာ၊ အပိစ ခေါ် ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တိं ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန ပရေသံ ဒေသေဿာမီ"တိ ဧဝံ ဝိမုတ္တိကာရဏပခေနဘာဝေ ဌတ္တာ။ စိရကတဝတ္ထာဒိ-ဝသေန တံသမုဋ္ဌာပကော အရူပကောဋ္ဌာသော ဝုတ္တော၊ ဘာဝတ္ထတ္တာ ဧဝ ဝါ ကတဘာသိတ-သဒ္ဒါ ကိရိယာဘူတသ အရူပကောဋ္ဌာသသ ဝါစကာတိ ကတ္တာ အာဟ "**ကာယဝိညတ္တိ**ံ ။ပ။ **ကောဋ္ဌာသ**"န္တိ။

ဗောဇ္ဈင်သမုဋ္ဌာပကတာ ပုရိမာနံ ဆန္ဒံ အတ္တနော အတ္တနော အနုဇ္ဇရိ-ကသ, ပရေသံ သမ္ဘေသံ ဝါ တံတံပရိယာယေန သမုဋ္ဌာပနဝသေန ယော-ဇေတမ္ဘာ။ **ကာမလောကဝိဏ္ဍာမိသာ**တိ တဏှာ တဒါရမ္မဏာ ခန္ဓာတိ ဝဒန္တိ၊ ပဠုကာမဂုဏိကော စ ရာဂေါ တဒါရမ္မဏဿ **ကာမာမိသံ**၊ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိအာဒိနာ လောကဂ္ဂဟဏဝသေန ပဝတ္တော သဿတုစ္ဆေဒသဟဂတော ရာဂေါ တဒါရမ္မဏဿ **လောကာမိသံ**, လောကမ္ဘာ ဝါ၊ ဝဋ္ဋသာဒဝသေန ဥပ္ပန္နော သံသာရဇနကော ရာဂေါ တဒါရမ္မဏဿ **ဝဋ္ဋာမိသံ**။ မဂ္ဂသ ပုဗ္ဗဘာဂတ္တာ **ပုဗ္ဗဘာဂါ**။

ပဌမနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ

၄၆၈-၄၆၉။ **အဘိညေယ္ယာ ဓမ္မာ** နာမ "သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရ-ဋ္ဌိတိကာ၊ ဒ္ဝေ ဓာတုယော၊ တိဿော ဓာတုယော၊ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ ပဉ္စ ဝိမုတ္တာယတနာနိ၊ ဆ အနုတ္တရိယာနိ၊ သတ္တ နိဒ္ဒသဝတ္ထူနိ၊ အဋ္ဌာဘိဘာယတ-နာနိ၊ နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ၊ ဒသ နိဇ္ဇရဝတ္ထူနိ"တိ ဧဝံပဘေဒါ ဓမ္မာ, "သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယ္ယ"န္တိ ဒဿိတာ ခန္ဓာဒယော စ။ **ဝါနန္တိ** ဝိနန္ဒနံ ဘဝါဒိနံ, ဂမနံ ဝါ ဝိယရူပသာတရူပေသု။

စက်ံ အဓိဋ္ဌာနသ ဥပ္ပန္နဝိရိယံ ဝိပဿနာသဟဂတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣဿေကနာ**တိ "လောကိယလောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ"တိ ဣဿော-ဝတာ။ **လောကိယန္တိ ဝဒန္တော နာ ကိလမတိ**တိ ကာယဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကသ လောကိယတ္တာ အစောဒနိယောတိ အဓိပ္ပာယော။ **အလဇ္ဇ**။ပ။ **ပဋိက္ခိတ္တာ**တိ ရူပါဝစရေ အလဇ္ဇမာနကံ ဝိတိသမ္ဘောဇ္ဈင်ံ ဥပါဒါယ လဇ္ဇမာနာပိ အဝိ-တက္ကအဝိစာရာ ဝိတိ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ "ဝိတိသမ္ဘောဇ္ဈင်ေါ"တိ နာ ဝုတ္တောတိ အဓိပ္ပာယော။

ကာမာဝစရေ ဝါ အလဇ္ဇမာနကံ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပီတိ ဥပါဒါယ လဇ္ဇမာနကာဝ ပီတိမောဇ္ဈင်ဘူတာ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရော ပီတိ-သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ နု ဝုတ္တောတိ အတ္ထော။

အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခန္တိ အဇ္ဈတ္တမေဝ အဘိနိဝိသိတ္တာ တတော ဝုဋ္ဌိတမဂ္ဂေါ "အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခော"တိ ဣဓ ဝုတ္တောတိ အမိပ္ပါယော။ **နု ဝါ ရေတမ္ဘော**တိ ဝိပဿနာပါဒကေသု ကသိဏာဒိဈာနေသု သတိအာဒိနံ နိမ္ဗေဘောဂိယတ္တာ နု ပဋိက္ခိပိတမ္ဘောတိ အတ္ထော။ အနုဋ္ဌရန္တာ ပန ဝိပဿနာ ဝိယ ဗောဓိယာ မဂ္ဂသ အာသန္နကာရဏံ ဈာနံ နု ဟောတိ၊ နု စ တထာ ကေန္တိကံ ကာရဏံ၊ နု စ ဝိပဿနာကိစ္စသ ဝိယ ဈာနကိစ္စသ နိဋ္ဌာနံ မဂ္ဂေါတိ ကတ္တာ နု ဥဋ္ဌရန္တိ။ တတ္ထ ကသိဏဈာနဂ္ဂဟဏေန တဒါယတ္တာနိ အာရုပ္ပါနိပိ ဂဟိ-တာနိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ အသုဘဈာနာနံ အဝစနံ အဝိတက္ကာဝစာရသ အဓိပ္ပေ-တတ္တာ။

ဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယနယဝဏ္ဏနာ

၄၇၀-၄၇၁။ တဒဂ်သမုဋ္ဌေဒနိဿရဏဝိဝေကနိဿိတတံ ဝတ္တာ ပဋိပ-ဿဒ္ဓိဝိဝေကနိဿိတတ္တသ အဝစနံ "သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ"တိအာဒိနာ[1] ဣဓ ဘာဝေတမ္ဘာနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဝုတ္တတ္တာ။ ဘာဝိတဗောဇ္ဈင်သ ဟိ သစ္ဆि-ကာတမ္ဘာ ဖလဗောဇ္ဈင်္ဂါ အဘိမ္ဘဘာဇနိယေ ဝုတ္တာတိ။ ဝေါဿဂ္ဂ-သဒ္ဒေါ ပရိစ္စာဂတ္ထော ပက္ခန္ဒနတ္ထော စာတိ ဝေါဿဂ္ဂသ ဒုဝိဓတာ ဝုတ္တာ။ **ယထာ-ဝုတ္တေနာ**တိ တဒဂ်သမုဋ္ဌေဒပ္ပကာရေန တဒ္ဓိနဿဘာဝါရမ္ဘကရဏပ္ပကာရေန စ။ **ပရိဏာမေန္တိ** ဝိပဿနာကဏ္ဍော၊ **ပရိဏတံ** မဂ္ဂကဏ္ဍော။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] သံ ၃-၅၈၊ အဘိ ၂-၂၃၈-ဝိဇ္ဇေသု။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၄၇၂။ **ဥပေက္ခနဝသေနာ**တိ သဘာဝနိဒ္ဒေသတံ ဒသေတိ၊ ဟာပန-ဝမုနေသု ဗျာပါရံ အကတ္ဝာ ဥပပတ္တိတော ဇကၠနဝသေနာတိ အတ္ထော။ **လောကိယဥပေက္ခနာယ အဓိကာ ဥပေက္ခနာ အဏ္ဍ၊ ပေက္ခနာ**တိ အယမတ္ထော ဇမ လောကုတ္တရာ ဧဝ အဓိပ္ပေတာတိ ယုတ္တောတိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂ

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၄၉၀။ အဘိဓမ္မေ လောကုတ္တရစိတ္တဘာဇနီယေပိ "တသ္မိံ ခေါ ပန သမယေ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဟောန္တိ။ ပ။ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဟောတိ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ဗုဒ္ဓဝစပိ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ အဘိဓမ္မာနုရူပံ ဒေသနံ ကရောန္တော "အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ"တိ အရိယောပပဒတံ နာ ကရောတိ။

၄၉၁။ **တသ္မိံ သမယေ**တိ လောကိယကာလေန ဧတေသံ အတိရေကကိစ္စံ ဒဿေတိ။ ဝိရတိဥပ္ပါဒနေန မိစ္ဆာဝါစာဒိနိ ပုဂ္ဂလံ ပဇဟာပေန္တိတိ သမ္မာ-ဒိဋ္ဌာဒိနိ ပဋ္ဌ **"ကာရာပကင်္ခါနိ"**တိ ဝုတ္တာနိ။ သမ္မာဝါစာဒိကိရိယာ ဟိ ဝိရတိ၊ တဋ္ဌ ဧတာနိ ကာရာပေန္တိတိ။ **ဝိရတိဝသေနာ**တိ ဝိရမဏကိရိယာ-ဝသေန၊ နာ ကာရာပကဘာဝေန ကတ္တုဘာဝေန စာတိ အတ္ထော။ **ဣမံ**။ **ပ**။ **ကိစ္စာတိရေကတံ ဒဿေတုန္တိ** လောကုတ္တရကမ္မဏောပိ ဣမာနေဝ ပဋ္ဌ သမ္မာ-ဝါစာဒိတ္တယသ ဧကမ္မဏော ကာရာပကာနိတိ ဒဿေတုန္တိ အတ္ထော။ မိစ္ဆာ-ဒိဋ္ဌာဒိကာ ဒသ, တပ္ပစ္စယာ အကုသလာ စ ဒသာတိ ဝီသတိ အကုသလပက္ခိယာ၊ **သမ္မာ**ဒိဋ္ဌာဒိကာ ဒသ, တပ္ပစ္စယာ စ ကုသလာ ဒသာတိ ဝီသတိ ကုသလပက္ခိယာ စ မဟာစတ္တာရီသကသုတ္တေ[1] ဝုတ္တာတိ တသ ဧတံ နာမံ။

ပုညဘာဂိယာတိ ပုညကောဋ္ဌာသေ ဘဝါ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရေကဒေသ-ဘူတာတိ အတ္ထော။ ခန္ဓောပမိ ဝိပစ္စတိ, တတ္ထ ဝါ ဝိပစ္စတီတိ **ဥပမိ**ဝေ**ပတ္ထော**။

ပဋ္ဌဂိကမဂ္ဂံ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ တတ္ထ ဧကေကံ ပုစ္ဆိတ္တာ တသ တသ္မေ သမယ-ဝဝတ္ထာနံ ကတ္တာ ဝိသဇ္ဇနံ **"ပါဠိယေဏ္ဍံ ပုစ္ဆိတ္တာ ပါဠိယေဏ္ဍံ ဝိသဇ္ဇန"**န္တိ ဝုတ္တံ။ သဟ ပန ပုစ္ဆိတ္တာ ပဋ္ဌဋ္ဌမ္ပိ သမယဝဝတ္ထာနံ ကတ္တာ ဝိသဇ္ဇနေ "တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပညာ"တိအာဒိကော ပဋိနိဒ္ဒေသော ဧကတော ဝိသဇ္ဇနပဋိနိဒ္ဒေသတ္တာ နာ ပါဠိယေဏ္ဍံ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ နာမ ဟောတိတိ။ တတ္ထ ပဋ္ဌဂိကဝါရေ ဧဝ ပါဠိယေဏ္ဍံ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိသု ကာရာပ-ကင်္ခါသု ဧကေကမုခါယ ဘာဝနာယ မဂ္ဂပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝါစာဒိနိ ဟိ ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိယာ သိဒ္ဓါနိ, နာ မဂ္ဂသ ဥပစာရေနာတိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] အာ ၁-ဂ ၂-ဝိဗ္ဗေ။ [2] မ ၃-၁၁၆-ဝိဗ္ဗေ။

၁၂–ဗျာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဏဝါရ

မာတိကာဝဏ္ဏနာ

၅၀၇။ ဗျာနသ **ပုဗ္ဗဘာဂကရဏီယသမ္ပဒါ** ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိ။ **အသုဘာနုသတိယော** လောကုတ္တရဈာနာနိ စ ဇုတော ဗဟိဒ္ဓါ နတ္ထိတိ **သမ္ဘပ္ပကာရ**-ဂုဟကံ ကရောတိ၊ **သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဘိတိ**[1] ဝစနေန သမဏဘာဝကရပုဗ္ဗဘာဂကရဏီယသမ္ပဒါသမ္ပန္နသ္မိ အဘာဝံ ဒဿေတိ။ သိက္ခာပဒေသု နာမကာယာဒိဝသေန ဝုတ္တေသု ဝစနာနတိက္ကမဝသေန သိက္ခိ-တမ္ပေသု, အဝိတိက္ကမနဝိရတိစေတနာသङ်္ခါတေသု ဝါ သိက္ခာကောဋ္ဌာသေသု ပရိပူရကာဝသေန သိက္ခိတမ္ပေသု သာ သာ ဘိက္ခုသိက္ခာဒိကာ သိက္ခာပဒေက-ဒေသဘူတာ သိက္ခိတမ္ဘာတိ အာဟ "**သိက္ခာပဒေသူတိ ဇုဒမယ သိက္ခိတမ္ဘ-ဝမ္ပပရိဒီပန**"န္တိ။

သန္တောသာဒိဝသေန ဇုတရိတရသန္တောသံ, တဿ စ ဝဏ္ဏဝါဒိတံ, အလဒ္ဓါ စ အပရိတဿနံ, လဒ္ဓါ စ အဂဓိတပရိဘောဂန္တိ ဧတေ ဂုဏော ဒဿေတိ။ ဗျာနဘာဝနာယ ကာရကောတိ ပရိဒီပနံ **ကာရကဘာဝပရိဒီပနံ**။ **အရညန္တိ**အာဒိနာ သေနာသနဿ ပဘေဒံ၊ **အပ္ပသဒ္ဒန္တိ**အာဒိနာ နိရာဒီနဝတံ၊ **ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပန္တိ** အာနိသံသံ ဒိပေတိတိ အာဟ "**သေနာသနပ္ပ-ဘေဒေ။ ပ။ ပရိဒီပန**"န္တိ။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၀၉။ ကမ္မတ္ထေဟိ ဒိဋ္ဌ-သဒ္ဒါဒိဟိ သာသနံ ဝုတ္တန္တိ "**ဒိဋ္ဌတ္ထာ ဒိဋ္ဌိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သဘာဝဋ္ဌေနာ**တိ အဝိပရိတဋ္ဌေန။ သိက္ခိယမာနော ကာယာဒိနိ ဝိနေတိ, နိ အညထာတိ အာဟ "**သိက္ခိတမ္ဘဋ္ဌေန ဝိနယော**"တိ၊ ဝိနယော ဝါ

---

[1] မ ၁-၉၂၊ အံ ၁-၅ဖ၀-ဝိဋ္ဌေသု၊

သိက္ခိတမ္ဘာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ ခန္ဓတ္တယံ သိက္ခိတမ္ဘန္တိ ဝိနယော ဝိယာတိ ဝိနယောတိ ဒသ္သေတိ။ သတ္ထု အနုသာသနဒါနဘူတံ သိက္ခတ္တယန္တိ အာဟ **"အနုသိဋ္ဌိဒါနဝသေနာ"**တိ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယတ္တာတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပစ္စယတ္တာ။ တိသော ဟိ သိက္ခာ သိက္ခန္တိသ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပရိပူရတိတိ။ "တသ္မာ တိဟ တ္ဝံ ဘိက္ခု အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ? သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိ စ ဥဇုကာ"တိ ဝစနတော သမ္မာဒိဋ္ဌိပုဗ္ဗင်္ဂမံ သိက္ခတ္တယံ။ တေသ္မိဉ္စ အတ္ထဒ္ဒယေ ဖလကာရဏောပစာရေဟိ သိက္ခတ္တယံ "ဒိဋ္ဌိ"တိ ဝုတ္တံ၊ ကုသလ-ဓမ္မေဟိ ဝါ အတ္တနော ဇေဒေသဘူတေဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဘဂဝတော ဝိနယနကိရိယတ္တာ ဝိနယော သိက္ခတ္တယံ၊ တံ ပန ဝိနယနံ ဓမ္မေနေဝ အဝိသမသဘာဝေန, ဒေသနာဓမ္မေန ဝါ ပဝတ္တံ၊ နဒ္ဓာဒိနာတိ **"ဓမ္ဓ-ဝိနယော"**တိ ဝုတ္တံ။

အနဝဇ္ဇဓမ္မတ္ထန္တိ ပရမာနဝဇ္ဇနိဗ္ဗာနတ္ထံ, အကုပ္ပစေတောဝိမုတ္တိအတ္ထံ ဝါ။ ဓမ္မေသု အဘိညေယ္ယာဒိသု အဘိဇာနနာဒိကာရဏံ သိက္ခတ္တယန္တိ တံ **"ဓမ္ဓဝိနယော"**တိ ဝုတ္တံ။ "ဣမိဿာ ဣမသ္မိ"န္တိ ပုနပ္ပုနံ ဝုစ္စမာနံ နိယမကရဏံ ဟောတိ၊ **ဓေ**-သဒ္ဒလောပေါ ဝါ ကတောတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ **"နိယမော ကတော"**တိ။

၅၁၀။ **ဘိက္ခုကောတိ** အနည္ဘေန **က**-ကာရေန ပဒံ ဝမ္ဘိတန္တိ **"ဘိက္ခုန-ဓမ္ဓတာယာ"**တိ အတ္ထမာဟ။ **ဘိက္ခုကောတိ** ပန ပါဠေ ဘိက္ခုတိတိ ဘိက္ခုကောတိ အတ္ထော။ **ဇလ်ိက်** ရဇမိဿံ မလံ၊ အမိဿံ **မလမေဝ**။ **ဘိန္နပဋ္ဌဝေရောတိ** နိဗ္ဗစနံ ဘိန္နပဋ္ဌဝေရေ ဘိက္ခု-သဒ္ဒဿ နိရုဇ္ဇတ္တာ ဝုတ္တံ။

ယဿ ဘာဝေတမ္ဘော ပဟာတမ္ဘော စ ဩမိ အဝသိဋ္ဌော အတ္ထိ၊ သော ဩမိသော၊ အရဟာ ပန တဒဘာဝါ ဩမိရဟိတောတိ **"အနောဝိသော ကိလေသာနံ ပဟာနာ ဘိက္ခု"**တိ ဝုတ္တော။ ဩမိ-သဒ္ဒေါ ဝါ ဇေဒေသေ နိရုဇ္ဇောတိ သမ္ဘမဂ္ဂါ သမ္ဘကိလေသာ စ အရဟတာ ဘာဝိတာ ပဟီနာ စ "ဩမိ"တိ နာ ဝုစ္စန္တိ။ **ပဟာနာ**တိ ဣဒဒ္ဓ နိဗ္ဗစနံ ဘေဒနပရိယာယဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သေက္ခောတိအာဒိနာ ဘိက္ခု-သဒ္ဒေန ဝုစ္စမာနံ အတ္ထံ ဂဏှာဝသေန ဒဿေတိ၊ ဟေဋ္ဌာ ပန "သမညာယ ပဋိညာယာ"တိ ပညာယနဝသေန, "ဘိက္ခတိ"တိ-အာဒိနာ နိဒ္ဒေသနဝသေန ဒဿိတောဟု။

သေက္ခော ဘိက္ခူတိ သတ္တ သေက္ခာ ကထိတာ၊ ဘိန္နတ္တာ ပါပကာနံ ။ ပ ။ ဘိက္ခူတိ ဒီဃာသဝေါ ကထိတောတိ ဣဒံ ဒွယံ "သေက္ခောတိ ပုထုဇ္ဇန-ကလျာဏကေန သဒ္ဓိံ သတ္တ အရိယာ၊ ဘိန္နတ္တာတိ ဣမိနာ ပန စတ္တာရော ဖလဋ္ဌာ"တိ ဣမိနာ ဒွယေန နာ သမေတိ၊ တဒိဒံ နိပ္ပရိယာယဒဿနံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **"သေသဋ္ဌာနေသု ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာဒယော ကထိတာ"**တိ ဝုတ္တံ၊ နနု ပဋိညာယ ဘိက္ခုသီလောပိ ဝုတ္တောတိ? ဝုစ္စတေ၊ နာ ပန ဣမာ-မိပ္ပေတော သဗ္ဗပ္ပကာရဏ္ဌာနနိဒ္ဒေ္ဓကဿ အမိပ္ပေတတ္တာ။

ဘဂဝတော ဝစနံ ဥပသမ္ပဒါကမ္မကရဏဿ ကာရဏတ္တာ ဌာနံ၊ တဒနုရူပံ **ဌာနာရဟံ**၊ အနုနဉ္ဇိတ္တိအနုသာဝနံ ဥပဋ္ဌိပါဠိယာ စ အဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

၅၁ဝ။ **နိပ္ပရိယာယတော သီလံ** သမာဒါနဝိရတိအဝိတိက္ကမနဝိရတိဘာ-ဝတောတိ အမိပ္ပါယော။ အနတိဏ္ဏာဒီနိ သန္ဓာယ စေတသိကသီလဿ ပရိယာယသီလတာ ဝုတ္တာ။ **နဂရဝနကီ** ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယောတိ ဝဒန္တိ။ **စတုဒ္ဒီသော အာဟာရော** အသိတာဒီနိ, ဘက္ခိတမ္ဘုဇ္ဇိတမ္ဘုလေဟိတမ္ဘ-စုဗိတမ္ဘာနိ ဝါ။

ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဝိဟိတိန္ဒြိယော ဟောတိ တိက္ခံ သုစရိတာနံ ဣန္ဒြိယသံဝရာဟာရတ္တာ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရော ဝါ ဣန္ဒြိယသံဝရဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ ဣတိ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဝိဟိတိန္ဒြိယော "ပါတိ-မောက္ခသံဝရသံဝုတော"တိ ဝုစ္စော။ ဣမိနာ အမိပ္ပါယေန "သံဝုတော"တိ တေသ ဝိဟိတိန္ဒြိယောတိ အတ္ထမာဟ။ **ပါတိမောက္ခေန စ သံဝရေန စာ**တိ ဣဒံ ပါတိမောက္ခတော အညံ သီလံ ကာယိကအဝိတိက္ကမာဒိဂုဟဏေန ဂဟိတန္တိ ဣမိနာ အမိပ္ပါယေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုတိယော ပနတ္ထော ဒ္ဋိန္ဒြိ**ကေ**တ္ထတံ သန္ဓာယ ဝုစ္စော။

၅၁၃။ **သဗ္ဗဋ္ဌိ ဒုဿီလျန္တိ** ဣမိနာ အဘိဏ္ဏာဒယော စ ဂဟိတာတိ သန္ဓာယာဟ **"မနသာဝိ အာစရတိ ဝေ၊ တသ္မာ တံ ဒဿေတု"**န္တိ။ **တတ္ထာ**တိ ကာယိကဝိတိက္ကမာဒိဝသေန ဝုစ္စေသု အနာစာရေသု။ **ဂရုဘဏ္ဍဝိဿဇ္ဇနမာ-ပတ္တိ**တိ ထုလ္လစ္စယံ အာပတ္တိတိ အတ္ထော။

အရောဝိမောတိ သံဃိကဘူမိယံ ဥဋ္ဌိတော ဝုတ္တော။ **ဖာတိကမ္မန္တိ** ဂရု-ဘဏ္ဍန္တရဘူတံ ကမ္မံ။ **ဒဏ္ဍကမ္မန္တိ** ယထာဝုတ္တံ ဟတ္ထကမ္မမာဟ။ သိနာယန္တိ ဧတေနာတိ **သိနာနံ**၊ စုဏ္ဏာဒိ။

သစ္စာလိကေန ဝိယဝါဒိ "စာဋ္ဌ"တိ ဝုစ္စတိ၊ စာဋ္ဌံ အတ္တာနံ ဋ္ဌပေတိတိ စာဋ္ဌကာမော၊ တဿ ဘာဝေါ **စာဋ္ဌကမ္ပတာ**။ **မုဋ္ဌသ္ဝုပဿ အပ္ပဝိသနဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ** သမ္ဘာဟာရေဟိ အဝိရုဇ္ဈတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပရိဘဋ္ဌတိ ဓာရေတိ, ပေါသေတိ ဝါတိ **ပရိဘဋ္ဌော**၊ အထ ဝါ ပရိဝါရဘူတော ဘဋ္ဌော သေဝကော **ပရိဘဋ္ဌော**။

ဘဏ္ဍာဂါရိကကမ္မံ ဂိဟိနံ ကရိယမာနံ ဝုတ္တံ။ ဝိဏ္ဍတ္ထံ ပဋ္ဌဝိဏ္ဍဒါနံ, ဝိဏ္ဍံ ဒတ္တာ ပဋ္ဌဝိဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝါ **ဝိဏ္ဍပဋ္ဌဝိဏ္ဍံ**။ သံဃဘောဂစေတိယဘောဂါနံ အယောနိသော ဝိစာရဏံ **သံဃုပ္ပါဒစေတိယုပ္ပါဒပဋ္ဌပနံ**၊ အတ္တနော သန္တကေ ဝိယ ပဋ္ဌိပဇ္ဇနန္တိ ကေစိ။

၅၁၄။ ဂါဝေါ စရန္တိ ဣတောတိ ဂေါစရော၊ ဂေါစရော ဝိယာတိ **ဂေါစရော**၊ အဘိဏှံ စရိတမ္ဘဋ္ဌာနံ။ ဂါဝေါ ဝါ စဂ္ဂၖဒိနိ ဋ္ဌာနိယာနိ၊ တေဟိ စရိတမ္ဘဋ္ဌာနံ **ဂေါစရော**။ အယုတ္တော ဂေါစရော **အဂေါစရော**တိ တဒညော ယုတ္တော "ဂေါစရော"တိ ဝုတ္တော။

ဝါ-သဒ္ဒေါ ဝိဓုနနတ္ထောပိ ဟောတိတိ ကတ္တာ အာဟ "**ဝိနိဋ္ဌုတကိဠိသာနိ ဝါ**"တိ။

၅၁၅။ အဝရာ ပစ္ဆိမာ မတ္တာ ဧတေသန္တိ **ဩရမတ္တကာနိ**။ **သံယမကရဏီ-ယာနိ**ဘိ ကာယဝါစာသံယမမတ္တေန ကတ္တမ္ဘပဋ္ဌိကမ္မာနိ, ဝိကွိပိတမ္ဘာနိ ဝါ။ "ပုန န ဧဝံ ကရောမိ"တိ စိတ္တေန သံဝရမတ္တေန, ဣန္ဒြိယသံဝရေနေဝ ဝါ ကရဏီယာနိ **သံဝရကရဏီယာနိ**။ ဒိဋ္ဌိဟာရဏနပဒဝါသိ **ဒိဋ္ဌိဟာရဝါသိ**။ မနသ အဓိဋ္ဌာနမေဝ **အဓိဋ္ဌာနာဝိကမ္မံ**။ ဒေသနာ ဣဓ "**ဝုဋ္ဌာနာဝိကမ္မ**"န္တိ အဓိပ္ပေတာ။ တတ္ထ "စိတ္တုပ္ပါဒကရဏီယာနိ မနသိကာရပဋ္ဌိဗဒ္ဓါနိ"တိ ဝစန-တော ပါတိမောက္ခသံဝရဝိသုဒ္ဓတ္ထံ အနတိက္ကမနိယာနိ အနာပတ္တိဂမနိယာနိ ဝဇ္ဇာနိ ဝုတ္တာနိတိ အာစရိယသ အဓိပ္ပါယော။ **စတုဒ္ဒိဓသ**တိ အတ္တာနုဝါဒ-ပရာနုဝါဒဒဏ္ဍဒုဂ္ဂတိဘယသ။

၅၁၆။ "ဣဓ ဘိက္ခု"တိ ဘိက္ခု ဧဝ အဓိပ္ပေတောတိ သန္ဓာယ "**သေသ သိက္ခာ ပန အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန သိက္ခာ-သဒ္ဒသ အတ္ထဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ**"တိ အာဟ။

ဘိက္ခုဂ္ဂဟဏံ ပန အဂ္ဂပရိသာမုခေန သမ္ဘဏ္ဍာနနိဗ္ဗတ္တကာနံ စတုန္နမ္ပိ ပရိသာနံ ဒဿနတ္ထံ ကတံ။ ဂဏတော ၀ါ ဘိက္ခု အဓိပ္ပေတောတိ သမ္ဘာပိ သိက္ခာ ဗ္ရဟ္မဓိပ္ပေတာတိ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။ **သမ္ဘေန သိက္ခာသမာဒါနေနာ**တိ ဣဒ္ဓေ ယေန သမာဒါနေန သမ္ဘာပိ သိက္ခာ သမာဒိန္နာ ဟောန္တိ၊ တံ ဧကမ္ပိ သမ္ဘသမာဒါန-ကိစ္စကရတ္တာ သမ္ဘသမာဒါနံ နာမ ဟောတိ၊ အနေကေသု ပန ဝတ္ထုမ္ဘေ နတ္ထိ။ **သမ္ဘေန သိက္ခိတမ္ဘာကာရေနာ**တိ အဝိတိက္ကမဒေသနာဝုဋ္ဌာနဝတ္ထုစရဏာဒိ-အာကာရေန။ ဝိတိက္ကမနဝသေန သေသသပိ နိသေသတာကရဏံ သန္ဓာယ **"ဘိန္နသဒ္ဒ"**တိအာဒိမာဟ။

၅၁၉။ အာ၀ရဏီယေဟိ စိတ္တပရိသောဓနဘာ၀နာ ဇာဂရိယာနုယောဂေါတိ ကတ္တာ အာဟ **"ဘာ၀နာ"**နွှဲ့။ **သုပ္ပပရိဂ္ဂါဟကနွှဲ့** "သုပ္ပပရိဂ္ဂါဟကံ နာမ ဣဒံ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဣတော ပရဏ္ဍ နတ္ထိ၊ အယမေတသ္မိ ပစ္စယော"တိ-အာဒိနာ ပရိဂ္ဂါဟကံ။

၅၂၀-၅၂၁။ **ယုတ္တော**တိ အာရမ္ဘမာနော။ သာတစ္စံ နေပက္ကဋ္ဌ ပ၀တ္တယ-မာနော ဇာဂရိယာနုယောဂံ အနုယုတ္တော ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓံ ဒဿေတိ။

၅၂၂။ လောကိယာ၀ယ၀ိ ။ ပ ။ အာဟာတိ ဣဒံ ဝိပဿနာဘာ၀နာ၀ယ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ကေသ္မိ အာရမ္မဏေ သဟ နပ္ပ၀တ္တန္တိ၊ ပ၀တ္တမာနာန်ပိ ဣန္ဒြိယဗလာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၀ အန္တောဂဓာနိ ဟောန္တိ။ ဝိတိသမ္ဘောဇ္ဈင်-ဂ္ဂဟဏေန ဟိ တဒုပနိဿယဘူတံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, သဒ္ဓါဗလဏ္ဍ ဂဟိတမေ၀ ဟောတိ "သဒ္ဓါ||ပနိသံ ပါမောဇ္ဇ"နွှဲ့ ဝုတ္တတ္တာ။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ပဏ္ဍေ၀ ဝိပဿနာကဏေ ပ၀တ္တန္တိတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္ဘံ။

၅၂၃။ သမန္တတော, သမ္ဘာ, သမံ ၀ါ သာတ္ထကာဒိပဇာနနံ သမ္ဘဇာနံ၊ တဒေ၀ **သမ္ဘဇည်**။ **တေနာ**တိ သတိသမ္ဘယုတ္တတ္တာ ဧ၀ ဥဒ္ဒေသေ အဝုတ္တာပိ သတိ နိဒ္ဒေသေ "သတော"တိ ဣမိနာ ဝုတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

သာတ္ထကာနံ အဘိက္ကမာဒိနံ သမ္ဘဇာနနံ **သာတ္ထကသမ္ဘဇည်**။ **ဧ၀ံ သပ္ပါယ-သမ္ဘဇည်**။ အဘိက္ကမာဒိသု ပန ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ အညတ္ထာပိ စ ပ၀တ္တေသု အဝိဇဟိတေ **ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတေ** ဂေါစရေ သမ္ဘဇည် **ဂေါစရသမ္ဘဇည်**။ အဘိက္ကမာဒိသု အသမ္ဘုယ္ယနမေ၀ သမ္ဘဇည် **အသမ္ဘေါဟသမ္ဘဇည်**။

၁-သံ ၁-၂၆၉-ဝိဗ္ဗေ။

ဒွေ ကထာတိ ဝစနကရဏာကရဏကထာ နှ ကထိတပုဗ္ဗာ။ ဝစနံ ကရောမိ ဧဝ၊ တသ္မာ သုဗ္ဗစတ္ဘာ ပဋိဝစနံ ဒေမိတိ အတ္ထော။

ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝါတိ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂေနေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဓာနံ ကတ္တာ ဧဝါတိ အတ္ထော။ တေန "ပတ္တမ္ပိ အစေတန"န္တိအာဒိနာ ဝက္ခမာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ, ယထာပရိဟရိယမာနံ ဝါ အဝိဇဟိတ္တာတိ ဒဿေတိ။ "တသ္မာ"တိ တေသ "ဓမ္မကထာ ကထေတဗ္ဗာယေဝါတိ ဝဒန္တိ"တိ ဧတေန သမ္မန္ဓော။ **ဘယေ**တိ ပရစက္ကာဒိဘယေ။

အဝသေသဋ္ဌာနေတိ ယာဝုအဂ္ဂဟိတဋ္ဌာနေ။ **ဋ္ဌာနစင်္ကမနမေဝါ**တိ အဓိဋ္ဌာ-တဗ္ဗရိယာပထဝသေန ဝုတ္တံ၊ နှ ဘောဇနာဒိကာလေ အဝသိ ကတ္တဗ္ဗ-နိသဇ္ဇာယပိ ပဋိက္ခေပဝသေန။

ထေရော ဒါရုစီရိယော—

> "တသ္မာ တိဟ တေ ဗာဟိယ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ သုတေ မုတေ ဝိညာတေ။ ယတော ခေါ တေ ဗာဟိယ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ သုတေ မုတေ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ တတော တွံ ဗာဟိယ နှ တေန၊ ယတော တွံ ဗာဟိယ နှ တေန။ တတော တွံ ဗာဟိယ နှ တတ္ထ၊ ယတော တွံ ဗာဟိယ နှ တတ္ထ။ တတော တွံ ဗာဟိယ နေဝိဓ နှ ဟုရံ နှ ဥဘယမန္တရေန။ သေဝန္တော ဒုက္ခဿာ"တိ[1]—

တ္တေကေန အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။

ခါဏုအာဒိပရိဟရဏတ္ထံ, ပတိဋ္ဌိတပါဒပရိဟရဏတ္ထံ ဝါ ပဿေန ဟရဏံ **ဝိတိဟရဏန္တိ** ဝဒန္တိ။ ယာဝ ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ တာဝ အာဟရဏံ **အတိ-ဟရဏံ**၊ တတော ပရံ ဟရဏံ **ဝိတိဟရဏန္တိ** အယံ ဝါ ဧတေသံ ဝိသေသော။ **အဝိစိန္တိ** နိရန္တရံ။

ပဌမဇ္ဈာနေ ဝိ။ ပ ။ နှ ဟောတိတိ ဇ္ဈာနံ ပဋ္ဌဝိညာဏဝိထိယံ ဇ္ဈာယိပုရိသောတိ ရဇ္ဇနာဒိနံ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ အာဝဇ္ဇနဝေါဋ္ဌပ္ပနာနံ အယော-နိသော အာဝဇ္ဇနဝေါဋ္ဌပ္ပနဝသေန ဇ္ဈာနေ ဇ္ဈာယိရူပါဒိမှိ လောဘော, အနိဋ္ဌေ စ ပဋိဃော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မနောဒ္ဓါရေ ပန ဇ္ဈာယိပုရိသောတိ ရဇ္ဇနာဒိ ဟောတိ၊

---

[1] ၁-ခု ၁-၈၅-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

တဿ ပဋ္ဌဒ္ဌါရဇဝနံ မူလံ, ယထာဝုတ္တံ ဝါ သမ္ဘံ ဘဝင်္ဂါဒိ။ ဧဝံ မနောဒ္ဌါရ-ဇဝနဿ မူလဝသေန **မူလပရိညာ** ဝုတ္တာ။ **အာဂန္တုကတာဝကာလိကတာ** ပန ပဋ္ဌဒ္ဌါရဇဝနဿေव အပုမ္ဘတိတ္တရတာဝသေန။ **မဏိသပ္ပေါ** သိဟဠဒီပေ ဝိဇ္ဇမာနာ ကောသပ္ပဇာတိတိ ဝဒန္တိ။ **စလနန္တိ** ကမ္ပနံ။

အတိဟရတီတိ ယာဝ မုခါ အာဟရတိ။ **ဝိတိဟရတီ**တိ တတော ယာဝ ကုစ္ဆိ၊ တာဝ ဟရတိ၊ ကုစ္ဆိဂတံ ဝါ ပဿတော ဟရတိ။ **အလ္လဟ္ဆ အနုပါ-လေတီ**တိ ဝါယုအာဒိဟိ အတိဝိသောသနံ ယထာ နဟောတိ၊ တထာ ပါလေတိ။ **အာဘုဇတီ**ဘိ ပရိယေသနဇ္ဇောဟရဏာဒိဏ္ဍာဒိဏ္ဍတာဒိ အာ-ဝဇ္ဇေတိ၊ ဝိဇာနာတိတိ အတ္ထော။ တံတံဝိဇာနနနိပ္ဖါဒကောယေဝ ဟိ ပယော-ဂေါ **"သမ္ဘာပယောဂေါ"**တိ ဝုစ္စတေတိ။ အထ ဝါ "သမ္ဘာပဋ္ဌိပတ္တိမာဂမ္ဘ အဇ္ဇန္တရေ အတ္ထာ နာမ ကောစိ ဘုဇနကော နတ္ထိ"တိအာဒိနာ ဝိဇာနနံ **အာဘုဇနံ**။

အဋ္ဌာနေတိ မနုဿာမနုဿပရိဂ္ဂဟိတေ အယုတ္တေ ဌာနေ ခေတ္တဒေဝါယ-တနာဒိကေ။ **တုမ္ဗတော** ဝေဠုနာဠိအာဒိဥဒကဘာဇနတော။ **တန္တိ** ဆဠိတံ ဥဒကံ။

ဂတေတိ ဂမနေတိ ပုမ္ဗေ အဘိက္ကမပဋိက္ကမဂ္ဂဟဏေန ဂမနေပိ ပုရတော ပစ္ဆတော စ ကာယဿ အတိဟရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဧုမ ဂမနမေဝ ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ဝက္ခမာနော ဝါ ဘေသံ ဝိသေသော။

ဘ္ဂေကေနာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဿဇ္ဇေတ္တာ စတုန္နံ ဇုရိယာပထာနံ ပဝတ္တန-ဝစနမတ္တေန ဂေါစရသမ္ပဇည် နပါကဋံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ဝေ ပန ,သုတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဘူတံ ဟောတီ**တိ စက်မနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာသု ဧဝ ပဝတ္တေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍန္တသ သုတ္တေ ပဝတ္တာ အပါကဋာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

ကာယာဒိကိရိယာမယတ္တာ အာဝဇ္ဇနကိရိယာသမုဋ္ဌိတတ္တာ စ ဧဝနံ, သမ္ဘမ္ပိ ဝါ ဆဠ္ဌါရပ္ပဝတ္တံ **ကိရိယာမယပဝတ္တံ** နာမ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဝစီသင်္ခါရဝိရဟာ "တုဏ္ဏီဘာဝေါ"တိ ဝုစ္စတိ။

၅၂၆။ **ဥပါသနဋ္ဌာန**န္တိ ဧုသာသာနံ ဝိယ ဥပါသနဿ သိက္ခာယောဂ-ကရဏဿ ကမ္မဋ္ဌာနဥပါသနဿ ဌာနန္တိ အတ္ထော။ တမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ **"ယောဂပထ"**န္တိ အာဟာတိ။ **သီသံ ဓောဝတီ**တိ ဧုစ္ဆာဒါသဗျာ ဘုဇိဿတံ ဥပယတိ၊ မိစ္ဆာပဋိပန္နေဟိ ဝါ ပကိဏ္ဏံ အယသရဇံ ဓောဝတိ။

၅၂၉။ **ဝိနယပရိယာယေန** အဒိန္နာဒါနပါရာဇိကေ အာဂတံ။ **သုတ္တန္တ-ပရိယာယေန** အာရညကသိက္ခာပဒေ "ပဠုဇနသတိကံ ပစ္ဆိမ"န္တိ အာဂတံ အာရညိကံ ဘိက္ခုံ သန္ဓာယ။ နဟိ သော ဝိနယပရိယာယိကေ အရညေ ဝသနတော "အာရညကော ပန္တသေနာသနော"တိ သုတ္တေ ဝုတ္တောတိ။

၅၃၀။ **"နိတုမ္မ"န္တိ**ဝိ **"နဒီကုဋ"န္တိ**ဝိ **ယံ ဝေန္တိ**၊ တံ ကန္ဒရန္တိ အပဗ္ဗတ-ပဒေသေပိ ဝိဒုဂ္ဂနဒီနိဝတ္တနပဒေသံ **ကန္ဒရန္တိ** ဒသ္သေတိ။

၅၃၁။ **ဘာဇေတ္တာ ဒဿိတန္တိ** ဘေတနဘာဇေတမ္ဘတံ **အန္တေ နိဒ္ဒေသဿ ကာရဏံ** ဒသ္သေတိ။

၅၃၃။ ရဟသ္ယ ကိရိယာ ရဟသ်ံ၊ တံ အရဟတိ တသ္မ ယောဂ္ဂန္တိ **ရဟဿေယျကံ**။ ဝိစိတ္တာ ဟိ တဒ္ဓိတာတိ။ ရဟသိ ဝါ သာဓု ရဟသ်ံ၊ တဿ ယောဂ္ဂံ **ရဟဿေယျကံ**။

၅၃၆။ **ပဏိဟိတေ**တိ သုဋ္ဌု ဌပိတေ။

၅၃၇။ **ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနန္တိ** ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနသဘာဝံ၊ ကာယာဒိသု သုဋ္ဌု ပဝတ္တိယာ နိယျာနသဘာဝယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ကာယာဒိပရိဂ္ဂဟဏံ, ဉာဏံ ဝါ ပရိဂ္ဂဟော၊ တံ သမ္ပယုတ္တတာယ ပရိဂ္ဂဟိတံ နိယျာနဘူတံ ဥပဋ္ဌာနံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။

၅၄၂-၅၄၃။ **ဝိကာရပ္ပတ္တိယာ**တိ စိတ္တသ္ယ ဝိကာရာပတ္တိဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ **သမ္ဘသင်္ခါဟိကဝေနာ**တိ သတ္တသင်္ခါရဂတသမ္ဘကောသေင်္ခါဟိက-ဝေန။ သမ္ဘသင်ဟဏ္ဍ သမုဋ္ဌေဒပ္ပဟာနသ္ယ အမိပ္ပေတတ္တာ ကတန္တိ ဝေဒိတမ္ဘံ။

၅၄၆။ **ဇုဝံ သန္ဓာယာ**တိ "ဒ္ဝေ ဓမ္မာ"တိ သန္ဓာယ။ ဧကဝစနေန "ထိန-မိဒ္ဓ"န္တိ ဥဒ္ဒိသိတ္တာပိ နိဒ္ဒေသေ "သန္ဓာ"တိ **ဝစနဘေဒေါ**၊ ဗဟုဝစနံ ကတန္တိ အတ္ထော။ **နိရောဓသန္ဓတာယာ**တိ ဝစနံ အင်သန္ဓတာယ, သဘာဝသန္ဓ-တာယ ဝါ သန္ဓတာနိဝါရဏတ္ထံ။

၅၅၀။ ထိနမိဒ္ဓဝိကာရဝိရဟာ တပ္ပဋိပက္ခသညာ **အာလောကသညာ** နာမ ဟောတိ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ "အယံ သညာ အာလောကာ ဟောတိ"တိ။

၅၅၃။ "ဝန္တတ္တာ မုတ္တတ္တာ"တိအာဒိနိ, "အာလောကာ ဟောတိ"တိ-အာဒိနိ စ "**စတ္တတ္တာတိအာဒိနိ**"တိ ဝုတ္တာနိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဝါ ဒ္ဒိန္ဒမ္ပိ

နိဒ္ဒေသပဒါနိ သင်္ဂဟေတ္တာ တတ္ထ ယာနိ ယေသံ ဝေဝစနာနိ၊ တာနေဝ သန္ဓာယ **"အညမညဝေဝစနာနိ"**တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္မံ။ **ပဋိမုဏ္ဍတော**တိ ဘေန သာရမ္ဘံ အဘိဘဝံ ဒသေတိ။ နိရာဝရဏာ ဟုတ္တာ အာဘုဇတိ သမ္ပဇာနာတိတိ **နိရာဝရဏာဘောဂါ၊** တံသဘာဝတ္တာ **ဝိဝဋ္ဋာ**။

၅၅၆။ "ဝိကာလော နု ခေါ၊ နု နု ခေါ"တိ အနိစ္စယတာယ ကတ-ဝတ္ထုဒ္ဒေါစာရမူလကော ဝိပ္ပဋိသာရော **ဝတ္ထုဒ္ဒေါစာရော** ကာရဏဝေါဟာရေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌမ္မော။

၅၆၂။ **ကိလိသန္တိ**တိ ကိလေသေန္တိတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ သဒ္ဒရထဘာဝေန သယမေဝ ဝါ ကိလိသန္တိ။ နု ဟိ တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ကိလေသရဟိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။

၅၆၄။ **ဇ္ဇဝေ** စ ဝိဘင်္ဂေ "ဥပေတော ဟောတိ"တိအာဒိ **တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တမေဝ**။

၅၈၈။ **နိဒ္ဒေသဝသေနာ**တိ "တတ္ထ ကတမာ ဥပေက္ခာ? ယာ ဥပေက္ခာ"-တိအာဒိနိဒ္ဒေသဝသေန။ "ဇ္ဇမာယ ဥပေက္ခာယ ဥပေတော ဟောတိ"တိအာဒိ-**ပဋိနိဒ္ဒေသဝသေနာ**တိ ဝဒန္တိ။ "တတ္ထ ကတမာ ။ပ။ ဇ္ဇမာယ ဥပေက္ခာယ ဥပေတော ဟောတိ"တိ ဘေန ပုဂ္ဂလော နိဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိ၊ "သမုပေ-တော"တိအာဒိနာ ပဋိနိဒ္ဒိဋ္ဌော။ ယာဝ ဝါ "သမန္နာဂတော"တိ ပဒံ၊ တာဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ "တေန ဝုစ္စတိ ဥပေက္ခကော"တိ ဇ္ဇမိနာ ပဋိနိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ တေသံ ဝသေန နိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသာ ယောဇေတမ္မာ။ **ပကာရေနာ**တိ ဥပေက္ခာယ "ဥပေက္ခနာ"တိအာဒိဓမ္မပ္ပကာရေန "ဥပေတော သမုပေတော"တိအာဒိပုဂ္ဂ-လပ္ပကာရေန စ ဥပေက္ခက-သဒ္ဒသ အတ္ထံ ဒ္ဒပေန္တော ပဒ္ဒပေန္တိ။ "ဥပေက္ခာ"တိ ဘေသ အတ္ထသ "ဥပေက္ခနာ"တိ **ကာရကံ**။ ဥပေက္ခနာဝသေန ဟိ ဥပေက္ခာတိ။ တထာ "ဥပေတော သမုပေတော"တိ ဘေသံ "ဥပါဂတော သမုပါဂတော"တိ **ကာရကန္တိ** ဝေံ ဓမ္မပုဂ္ဂလဝသေန **တသ တသတ္ထသ ကာရကံ ဒသေန္တော ဝိဝရန္တိ,** "ဥပေက္ခကော"တိ ဇ္ဇမသေဝ ဝါ အတ္ထသ "ဇ္ဇမာယ ဥပေက္ခာယ ဥပေတော ဟောတိ"တိအာဒိနာ **ကာရကံ ဒသေန္တော**။ "ဥပေက္ခနာ အဇ္ဈုပေက္ခနာ သမုပေတော"တိအာဒိနာ ဗျဉ္ဇနာနံ ဝိဘာဂံ **ဒသေန္တော ဝိဘဇန္တိ**။ ဥပေက္ခက-သဒ္ဒေါဂဓာယ ဝါ ဥပေက္ခာယ တသေဝ စ ဥပေက္ခက-သဒ္ဒသ ဝိသုံ အတ္ထဝစနံ "ယာ ဥပေက္ခာ ဥပေက္ခ-နာ"တိအာဒိနာ, "ဇ္ဇမာယ ဥပေက္ခာယ ဥပေတော ဟောတိ"တိအာဒိနာ

စ **ဗျဉ္ဇနဝိဘာဝေါ**။ သမ္ဘထာ အညာတတာ **နိက္ခုဠ္ဠိတဘာဝေါ**၊ ကေနစိ ပကာရေန ဝိညာတေပိ နိရဝသေသပရိစ္ဆိန္နနာဘာဝေါ **ဝန္ဓိရဘာဝေါ**။

၆၀၂။ **ဥပရိဘူမိပဋ္ဌာယာ**တိ ဧဒံ "ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ"တိ ဣဒေ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနာဒီနိပိ ဝါ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒီနံ ဥပရိဘူမိယောတိ သမ္ဘဝတိ ဧဝ နု ခေါ ယုဇ္ဇတိ။

၆၀၀။ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနနိဒ္ဒေသေ "အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ တံယေဝ အာကာသံ ဝိညာဏေန ဖုဋ္ဌံ မနသိ ကရောတိ အနန္တံ ဖရတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဣဒေ **ဝိညာဏေနာ**တိ **ဧတေ**ဒံ ဥပယောဂဣဒေ ကရဏဝစနံ၊ တံယေဝ အာကာသံ ဖုဋ်ံ ဝိညာဏံ မနသိ ကရောတီတိ ကိရ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အယံ ဝါ တေသ အဓိပ္ပာ— တံယေဝ အာကာသံ ဖုဋ်ံ ဝိညာဏံ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနဝိညာဏေန မနသိ ကရောတီတိ။ အယံ ပနတ္ထော ယုတ္တော— တံယေဝ အာကာသံ ဝိညာဏေန ဖုဋ်ံ တေန ဂဟိတာကာရံ မနသိ ကရောတိ၊ ဧवं တံ ဝိညာဏံ အနန္တံ ဖရတီတိ။ ယဒိ အာကာသံ ပဌမာရုပ္ပသမာပတ္တိ ဝိညာဏေန အနန္တံ ဖရတိ၊ တံ ဖရဏာကာရသဟိတမေव ဝိညာဏံ မနသိ-ကရောန္တော ဒုတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိ အနန္တံ ဖရတီတိ ဝုစ္စတီတိ။

၆၀၁။ **တံယေဝ ဝိညာဏံ အဘာဝေတီ**တိ ယံ ပုဗ္ဗေ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ မနသိ ကတံ၊ တံယေဝါတိ အတ္ထော။ တသ္မေ ဟိ အာရမ္မဏဘူတေ ပဌမေန ဝိယ ရူပနိမိတ္တံ တတိယေနာရုပ္ပေန အဘာဝေတီတိ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၆၂၃။ အဘိဓမ္မာဘာဇနီယေ ပဌကနယဒဿနေ "ပဌ ဗျာနာနိ"တိ စ, "တတ္ထ ကတမံ ပဌမံ ဗျာန"န္တိ စ အာဒိနာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနံယေဝ စတုန္နံ ပဌမတတိယစတုတ္ထပဌမဗျာနာနံ ဒဿနတော, ဒုတိယသ္မေ ဝိသေသ-ဒဿနတော စ။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ

၆၄၀။ **လောကုတ္တရာ ပနေတ္ထ**တိ ဟောသုတိသုဗျာနေသု "လောကုတ္တရာ သိယာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ"တဲ့ ဧဝံ ကောဋ္ဌာသ်ကာ ပန မဂ္ဂကာလေ, ဖလကာလေ ဝါ လောကုတ္တရဘူတာ ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသ-ကသိဏာလောကကသိဏာနာပါနဗြဟ္မဝိဟာရစတုတ္ထဇာနိ **သမ္ဘတ္ထပါဒက-စတုတ္ထေ** သင်္ခိတာနိတိ ဒဋ္ဌမ္ဗာနိ။

ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဒိဏ္ဏာသဝါ မဂ္ဂံ ဘာဝယိံသု၊ ဖလံ သစ္ဆိကရိံသူတိ, **ဘာဝေ-သန္တိ သစ္ဆိကရိသန္တိ**တိ စ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလာနံ ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကုသလတော တေရသသု ဟိ စတုတ္ထေသု အယံ ကထာ ပဝတ္တာ၊ နှ စ ကုသလစတုတ္ထေန အရဟတ္တမဂ္ဂဖလာနိ ဒဋ္ဌုံ သက္ကောတိ။

"ကိရိယတော တေရသန္တ"န္တိ ဣတေ လောကုတ္တရစတုတ္ထံ ကိရိယံ နတ္ထိတိ "ဒ္ဝါဒသန္တ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကုသလတော ဝါ တေရသသု သေက္ခဖလစတုတ္ထံ အနေ္ဓာဝဓံ ကတ္ဝာ "ကိရိယတော တေရသန္တ"န္တိ အသေက္ခစတုတ္ထေန သဟ ဝဒတိဘိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမ္ဘတ္ထပါဒကဇ္ဈာနေ ခိဏာသဝါနံ ယာနိ အဘိညာဒီနိ သန္တိ၊ တေသံ သမ္ဘေသံ ပါဒကတ္တာ **သမ္ဘတ္ထပါဒက**န္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နှ ဟိ တေသံ ဝဋ္ဋံ အတ္ထိတိ။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏစတုတ္ထာဒီနိ ဝိယ ဝါ နဝတ္တမ္ဗတာယ သမ္ဘတ္ထပါဒကသမာနတ္တာ **သမ္ဘတ္ထပါဒကတာ** ဒဋ္ဌမ္ဗာ။

မနောသင်္ခါရာ နာမ သညာဝေဒနာ, စတ္တာရောပိ ဝါ ခန္ဓာ။ **နိမိတ္တံ အာရဗ္ဘာ**တိ ဣတေ "နိမိတ္တံ နိဿာနဋ္ဌာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

"အဒ္ဓဣတ္ထော ဓမ္မော အဒ္ဓဣတ္ထသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[1] ဣတေ "အဒ္ဓဣတ္ထာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏသ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိညာဏသ ယထာကမ္မူပဂညာဏသ အနာဂတံသညာဏသ အာဝဇ္ဇနာယ အာရမ္မဏ-ပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[2] ဝုတ္တတ္တာ နှ စေတောပရိယညာဏံ ဝိယ ယထာ-ကမ္မူပဂညာဏံ ပရသန္တာနဂတမေव ဇာနာတိ၊ သသန္တာနဂတမ္ပိ ပန အပါကဋံ ရူပံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိယ အပါကဋံ ကမ္မံ ဝိဘာဝေတိ။ တေနာဟ "**အတ္ထနော ကမ္မဇာနနကာလေ**"တိ။

ဗျာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ ၉-၄၄ ၂-ပိဋ္ဌေ။

၁၃-အပ္ပမညာဝိဘင်

၁-သုတ္တန္တဘာဏနိယဝဏ္ဏနာ

၆၄၂။ **သမ္ဘဒီ**တိ ဒိသာဒေသောဓိနာ အနောဓိသောဖရဏံ ဝုတ္တံ၊ **သမ္ဘတ္တ-တာယ သမ္ဘာဝန္တန်**္ သတ္တောဓိနာ။ တေနာဟ "**အနောဓိသော ဒ္ဓသနတ္ထ**"န်္။ **တထာ-သဒ္ဒေါ ဣတိ-သဒ္ဒေါ ဝါ** နဝုတ္တောတိ "မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ"တိ ဧတသ အနုဝတ္တကံ တံ ဒ္ဝယံ တသ ဖရဏန္တရာဒိဒ္ဓာနံ အဒ္ဓာနန်္ ကတ္တာ နဝုတ္တံ၊ ပုန "မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ"တိ ဝုတ္တန်္ အတ္ထော။

၆၄၃။ **ဟိရောတ္တပ္ပါနုပါလိတာ မေတ္တာ နပရိဟာယတိ** အာသန္န-သပတ္တသ ရာဂသ သိနေဟသ စ ဝိပတ္တိယာ အနုပ္ပတ္တိတောတိ အဓိပ္ပါယော။

၆၄၅။ **အဓိမုဒ္ဓိတ္တာ**တိ သုဋ္ဌု ပသာရေတ္တာတိ အတ္ထော။ တံ ဒသ္သေန္တော "**အဓိကဘာဝေနာ**"တိအာဒိမာဟ၊ ဗလဝတာ ဝါ အဓိမောဂ္ဂေန **အဓိ-မုဒ္ဓိတ္တာ**။

၆၄၈။ **ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝါ**တိ "သမ္ဘေန သမ္ဘံ သမ္ဘထာ သမ္ဘ"န်္ ဧတေသံ "သမ္ဘေန သိဂ္ဂါသမာဒါနေန သမ္ဘံ သိဂ္ဂံ၊ သင်္ဂေန သိဂ္ဂိတမ္ဘာ-ကာရေန သမ္ဘံ သိဂ္ဂ"န်္ စ **ဗျာနဝိဘင်ေ**ာ အတ္ထော ဝုတ္တော။ ဣဓ ပန သမ္ဘေန အဝဓိနာ အတ္ထသမတာယ သမ္ဘသတ္ထယုတ္တတာယ စ သမ္ဘံ လောကံ, သမ္ဘာဝဓိဒိသာဒိဖရဏာကာရေဟိ သမ္ဘံ လောကန်္ စ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။

၆၅၀။ **ပစ္စတ္ထိကဝိယာတဝေသနာ**တိ မေတ္တာဒိနံ အာသန္နဋ္ဌရပစ္စတ္ထိကာနံ ရာဂဗျာပါဒါဒိနံ ဝိယာတဝေသေန။ **ယံ အပ္ပမာဏံ၊ သော အဝေရော**တိ သော အဝေရဘာဝေါတိ အယံ ဝါ တသ အတ္ထောတိ။

၆၅၃။ နိရယာဒိ **ဂတိ**၊ စဏ္ဍာလာဒိ **ကုလ**၊ အန္ဓာဒိနံ အလာဘိတာ **ဘောဂေါ**။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဒုမ္မဏ္ဍတာဒိ ဂဟိတံ။

သုတ္တန္တဘာဏနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋိပုဒ္ဓကဝဏ္ဏနာ

၆၉၉။ **ဣမသ္မိံ ပန ။ပ။ ကထိတာ**တိ ဣမိနာ ဣမသ္မိံ ဝိဘင်္ဂေ ကထိတာနံ လောကိယဘာဝမေဝ ဒဿေန္တော ခန္ဓဝိဘင်္ဂါဒိဟိ ဝိသေသေတိ နိ အညတ္ထ လောကုတ္တရာနံ အပ္ပမညာနံ ကထိတတာ အနုညာတာ ဟောတိ။

အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-သိက္ခာပဒေါဘက်

၁-အဘိဝမ္မဘာဏနိယဝဏ္ဏနာ

၇၀၃။ **ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာ**တိ သမ္မယောဂဝသေန ဥပနိဿယဝသေန စ ဩကာသဘာဝေန။ ဝိဋ္ဌပ္ပဝတ္တိဒုက္ခဿ ကိဏ္ဏနာနာသမ္ဘာရေ ပက္ခိပိတ္တာ မဒ္ဒိတ္တာ ကတာ **သုရာ** နာမ။ မရုကာဒိပုပ္ဖပနသာဒိဖလဥစ္ဆုမုဒ္ဒိကာဒိနာနာသမ္ဘာရာနံ ရသာ စိရပရိဝါသိတာ **မေရယံ** နာမ၊ အာသဝေါတိ အတ္ထော။

၇၀၄။ တံသမ္ပယုတ္တာတိ ဝိရတိသမ္ပယုတ္တာ, ဝိရတိစေတနာသမ္ပ-ယုတ္တာ ဝါ။

ကမ္မပထာ ဝေါတိ အသဒ္ဓသာဓာရဏောသု ဗျာနာဒိကောဋ္ဌာသေသု ကမ္ম-ပထကောဋ္ဌာသိကာ ဝေါတိ အတ္ထော။ သုရာပါနမ္ပိ "သုရာပါနံ ဘိက္ခဝေ အာသေဝိတံ ။ပ။ နိရယသံဝတ္တနိက"န္တိ[1] ဝိသုံ ကမ္မပထဘာဝေန အာဂတန္တိ ဝဒန္တိ။ ဝေံ သတိ ကောဒသ ကမ္မပထာ သိယုံ၊ တသ္မာသု ယထာဝုတ္တေသ္မေ ကမ္မပထေသု ဥပကာရကတ္တသဘာဝတ္တာဝသေန အနုပဝေသော ဒဋ္ဌမ္ဘော။

သတ္တဋ္ဌိပုရိသာရမ္ဘကတာ တထာဂတိတသမ်ိုရာရမ္ဘကတာယ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။ "ပဋ္ဌ သိက္ခာပဒါ ပရိတ္တာရမ္ဘာ"တိ[2] ဟိ ဝုတ္တံ။ "သမ္ဘာပိ ဟိ ဘော ဝိတိက္ကမိ-တမ္ပဝတ္ထုံ အာရမ္ဘံ ကတ္တာ ဝေရစေတနာဟိ ဝေ ဝိရမန္တိ"တိ[3] စ ဝက္ခတိတိ။

ဂေါရူပသီလကော ပကတိဘဒ္ဒေါ။ **ကာကသီကမတ္တသ္ဝ အတ္ထာယာ**တိ-အာဒိ လောဘဝသေန မုသာကထနေ ဝုတ္တံ။ ဒေါသဝသေန မုသာကထနေ စ နိဋ္ဌပ္ပတ္တော သံဃဘေဒေါ ဂဟိတော။ ဒေါသဝသေန ပရဿ ဗျသနတ္ထာယ မုသာကထနေ ပန တဿ တဿ ဂုဏဝသေန အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသာဝဇ္ဇတာ ယောဇေတမ္ဘာ, မန္ဒာမိမတ္တဗျသနိစ္ဆာဝသေန စ။ နိဿဂ္ဂိယထာဝရိဇ္ဇာ-မယိဋ္ဌမယာ သာဟတ္ထိကာဏတ္ထိကေ သ္ဝေ ပရိသန္တိတိ ဒ္ဝေ ဝေ ဂဟိတာ။

ပဋ္ဌမ ကမ္မပထာ ဝေါတိ စေတနာသမ်ိုတံ ပရိယာယသိလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဝိရတိသိလံ ပန မဂ္ဂကောဋ္ဌာသိကန္တိ။ **တေသံ ပနာ**တိ သေသသိလာနံ။

၇၁၂။ "ကောဋ္ဌာသဘာဝေနာ"တိ ဝုတ္တံ၊ "ပတိဋ္ဌာနဘာဝေနာ"တိ ပန ဝတ္တမ္ဘံ။ တ္တေ ပန သိက္ခာပဒဝါရေ ပဟီနပဋ္ဌာဘမ္ဘဋ္ဌာနဿ အရဟတော

---

[1]-အံ ၃-၇၈-ပိဋ္ဌေ။ [2]-အဘိ ၂-၃၀၅-ပိဋ္ဌေ။ [3]-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၆၈-ပိဋ္ဌေ။

ဝိရမိတမ္ဘဝေရသဲ သမ္ဘထာ အဘာဝါ ကိရိယေသု ဝိရတိယော နာ သန္တိတိ နာ ဥဒ္ဓဋာ၊ သေက္ခာနံ ပန ပဟီနပဋ္ဌဝေရတ္ထေပိ တံသဘာဝတာယ ဝေရဘူတာနံ အကုသလာနံ ဝေရနိဒါနာနံ လောဘာဒီနဉ္စ သဗ္ဗာဝါ ဝိရတိနံ ဥပ္ပတ္တိ နာ နာ ဘဝိဿတိ။ အကုသလသမုဋ္ဌာနာနိ စ ကာယကမ္မာဒီနိ တေသံ ကာယဒုစ္စရိ-တာဒီနိ ဝေရာနေဝ၊ တေဟိ စ တေသံ ဝိရတိယော ဟောန္တေဝ၊ ယတော နဖလဘူတဿပိ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယဿ အဌ္ဌင်္ဂိကတာ ဟောတိ။ သိက္ခာဝါရေ စ အဘာဝေတမ္ဘတာယ ဖလမ္မောပိ နာ သိက္ခိတမ္ဘာ၊ နာပိ သိက္ခိတသိက္ခဿ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ကိရိယမ္မောတိ နာ ကေစိ အဗျာကတာ သိက္ခာတိ ဥဒ္ဓဋာ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဋ္ဌာနကဝဏ္ဏနာ

၇၁၄။ **သမ္ပယုတ္တဝိရတိဝသေနာ**တိ သမ္ပယုတ္တေ ပစ္စုပ္ပန္နေ အာရမ္မဏေ ယထာ-ဝိရမိတမ္ဘတော ဝိရတိဝသေနာတိ အတ္ထော။

သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပဋ္ဌိသန္တိဒါဒိဘာဂ်

၁-သုတ္တန္တဘာဏနိယ

၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ

၇၁၀။ **သေဝ နယောတိ** သခ်ေပန ဒသေတွာ တမေဝ နယံ ဝိတ္ထာ-ရတော ဒသေတုံ "**ဓမ္မပ္ပဘေဒသ ဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ နိရုတ္တိပဋိဘာနပ္ပဘေဒါ တဗ္ဗိသယာနံ အတ္ထာဒိနံ ပစ္စယုပ္ပန္နာဒိဘေဒေဟိ ဘိန္နတ္တာ ဝေဒိတမ္မာ။

"**ယံ ကိဉ္စိ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ**"န္တိ ဧတေန သဗ္ဗဟေတုဓမ္မပစ္စယာကာရဝါရေသု အာဂတာနိ ဒုက္ခာဒိနိ ဂဟိတာနိ။ သစ္စပစ္စယာကာရဝါရေသု နိဗ္ဗာနံ, ပရိယတ္တိဝါရေ ဘာသိတတ္ထော, အဘိဓမ္မဘာဏနိယေ ဝိပါကော ကိရိယဟ္ဘာတိ ဧဝံ ပါဠိယံ ဝုတ္တာနမေဝ ဝသေန ပဋ္ဌ အတ္ထာ ဝေဒိတမ္မာ၊ တထာ ဓမ္မာ စ။

ဝိဒဟတီတိ နိဗ္ဗတ္တကဟေတုအာဒိနံ သာဓာရဏံ နိဗ္ဗစနံ၊ တဒတ္ထံ ပန ဝိဘာဝေတုမာဟ "**ပဝတ္တေတိ စေဝ ပါပေတိ စာ**"တိ။ တေသု ပုရိမော အတ္ထော မဂ္ဂဝဇ္ဇေသု ဒဋ္ဌမ္မော။ ဘာသိတမ္ပိ ဟိ အဝဗောဓနဝသေန အတ္ထံ ပဝတ္တေတီတိ။ မဂ္ဂေါ ပန နိဗ္ဗာနံ ပါပေတီတိ တသ္မိံ ပစ္ဆိမော။

ဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေတိ ဣတ္ထေ ဓမ္မ-သဒ္ဒေါ သဘာဝဝါစကောတိ ကတ္တာ အာဟ "**ယာ သဘာဝနိရုတ္တိ**"တိ၊ အဝိပရီတနိရုတ္တိတိ အတ္ထော။ **တသ္သာ အဘိလာပေ**တိ တသ္သာ နိရုတ္တိယာ အဝစနဘူတာယ ပညတ္တိယာ အဘိ-လာပေတိ ကေစိ ဝဏ္ဏယန္တိ။ ဧဝံ သတိ ပညတ္တိ အဘိလပိတမ္ဘာ, နာ ဝစနန္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ နာ စ ဝစနတော အညံ အဘိလပိတမ္ဘံ ဥစ္စာရေတမ္ဘံ အတ္ထိ၊ အထာပိ ဖဿာဒိဝစနေဟိ ဗောဓေတမ္ဘံ အဘိလပိတမ္ဘံ သိယာ၊ ဧဝံ သတိ အတ္ထမ္ဘေဝဇ္ဇံ တေဟိ ဗောဓေတမ္ဘံ နာ ဝိဇ္ဇတီတိ တေသံ နိရုတ္တိဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ။ "ဖဿောတိ စ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ ဖဿံ ဖဿောတိ နာ သဘာဝ-နိရုတ္တိ"တိ ဒဿိတောဝါယမတ္ထော၊ နာ စ အဝစနံ ဧဝံပကာရံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝစနဘူတာယ ဧဝ တသ္သာ သဘာဝနိရုတ္တိယာ အဘိလာပေ ဥစ္စာ-ရဏေတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌမ္မော။

တံ သဘာဝနိရုတ္တိံ သဒ္ဒံ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခန္တသ္သ တသ္မိံ သဘာဝနိရုတ္တာဘိလာပေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါတိ ဝုတ္တတ္တာ နိရုတ္တိသဒ္ဒါရမ္မဏာယ သောတဝိညာဏဝီထိယာ ပရတော မနောဒ္ဒါရေ

နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပဝတ္တတိတိ ဝဒန္တိ။ "နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ"တိ စ ဝစနံ သဒ္ဒံ ဂဟေတွာ ပစ္ဆာ ဇာနနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ ဧဝံ ပန အညသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေ အညံ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏန္တိ ဝုတ္တန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ ယထာ ပန ဒိဗ္ဗသောတညာဏံ မနုဿာမနုဿာဒိသဒ္ဒပ္ပဘေဒနိစ္ဆယသ ပစ္စယဘူတံ တံ တံ သဒ္ဒဝိဘာဝကံ၊ ဧဝံ သဘာဝါသဘာဝနိရုတ္တိနိစ္ဆယသ ပစ္စယဘူတာ ပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝနိရုတ္တိသဒ္ဒါရမ္မဏံ တံဝိဘာဝကညာဏံ နိရုတ္တိပဋိ-သမ္ဘိဒါတိ ဝုစ္စမာနေ နိ ပါဋိဝိရောဓေ ဟောတိ။ **တံ သဘာဝနိရုတ္တိ သဒ္ဒံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တသာ**တိ စ ပစ္စုပ္ပန္နသဒ္ဒါရမ္မဏံ ပစ္စဝေက္ခဏံ ပဝတ္တယန္တသာတိ နိ နိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ တမ္မိ ဟိ ညာဏံ သဘာဝနိရုတ္တိ ဝိဘာဝေန္တံယေဝ တံတံသဒ္ဒပစ္စဝေက္ခဏာနန္တရံ တံတံပဘေဒနိစ္ဆယဟေတုတ္တာ နိရုတ္တိ ဘိန္နန္တိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စ ပဘေဒဂတမ္မိ ဟောတိတိ။ **သဘာဝနိရုတ္တိ**တိ မာဂဓဘာသာ အဓိပ္ပေတာ။ တတော အညံ **သက္ကဋ-နာ**မာဒိသဒ္ဒံ သန္ဓာယ "**အညံ ပနာ**"တိ အာဟ။ **ဗျဉ္ဇနန္တိ** နိပါတပဒမာဟ။

ကထိတံ အဋ္ဌကထာယံ။ **ဗောဓိမဏ္ဍ**-သဒ္ဒေါ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဋ္ဌာနေ ဧဝ ဒဋ္ဌမ္ပေါ၊ နိ ယတ္တ ကတ္တစိ ဗောဓိရုက္ခသ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနေ။ **သုဝဏ္ဏသလာကန္တိ** သေဋ္ဌသလာကံ၊ မမ္မဒေသနတ္ထံ သလာကံ ဂဟေတွာတိ အတ္ထော၊ **နိ ပဋိသမ္ဘိ-ဒါယံ ဋ္ဌိတေန** ပဝါရိတံ၊ တသ္မာ ပဋိသမ္ဘိဒါတော အညေနေဝ ပကာရေန ဇာနိတဗ္ဗတော နိ သက္ကဋဘာသာဇာနနံ ပဋိသမ္ဘိဒါကိစ္စန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒံ ကထိတန္တိ မာဂဓဘာသာယ သဘာဝနိရုတ္တိတာဘုပနတ္ထံ ဣဒံ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ ကထိတန္တိ အတ္ထော။ **ဆဋ္ဌန္တ ဝါရဏ္ဍ**[1]**တိတ္ထိရ ဇာတကာ**ဒီသု[2] တိရစ္ဆာ-နေသု စ မာဂဓဘာသာ ဥဿန္နာ, နိ သြဒ္ဓကာဒိဘာသာ သက္ကဋံ ဝါ။

တတ္ထတိ မာဂဓသေသဘာသာသု။ **သေသာ ပရိဝတ္တန္တိ** ကေနေန ကာလန္တရေ အညထာ ဟောန္တိ ဝိနဿန္တိ စ။ မာဂဓာ ပန ကတ္ထစိ ကဒါစိ ပရိဝတ္တန္တိပိ နိ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗထာ စ ပရိဝတ္တတိ၊ ကပ္ပဝိနာသေပိ တိဋ္ဌတိယေဝါတိ "**အယမေဝေကာ နိ ပရိဝတ္တတိ**"တိ အာဟ။ **ပပဉ္စော**တိ စိရာယနန္တိ အတ္ထော။ ဗုဒ္ဓဝစနမေဝ စေတသ ဝိသယော၊ တေနေဝ "နေလဂ်ေါ သောဘပဏ္ဍာဒေါ"တိ ဂါထံ ပုစ္ဆိတော စိတ္တော ဂဟပတိ "ကိံ နု ခေါ ဘေ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဘာသိတန္တိ။ ဧဝံ ဂဟပတိတိ[3]။ တေန ဟိ ဘန္တေ မုဟုတ္တံ အာဂမေထ၊ ယာဝဿ အတ္ထံ ပေက္ခာမိ"တိ အာဟာတိ ဝဒန္တိ။

---

[1]-ခု ၅-ဝ၇၁-ဝိဗ္ဗေ။ [2]-ခု ၅-၁၀၂-ဝိဗ္ဗေ။ [3]-သီ ၂-၄၀၂-ဝိဗ္ဗေ။

သဗ္ဗညုတညာဏန္တိ အညာဒီသု ဉာဏံ။ တဋ္ဌိ သဗ္ဗေသု တေသု တီသု, စတူသုပိ ဝါ ပဝတ္တတ္တာ, ကုသလကိရိယဘူတာယ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယ ဓမ္မတ္ထဘာ-ဝတော တီသု ဧဝ ဝါ ပဝတ္တတ္တာ "**သဗ္ဗညုတညာဏ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣမာနိ ဉာဏာနိ ဣဒမတ္ထဇောတကာနိတိ သာတ္ထကာနံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗတ္တာ သဗ္ဗော အတ္ထော ဇောသာတိပိ သဗ္ဗတ္ထကံ၊ သဗ္ဗသ္မိံ ဒိတ္တန္တိ ဝါ။ သေက္ခေ ပဝတ္တာ အရ-ဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ဝိသဒါ ဟောန္တိတိ ဝဒန္တိ။ ပုဗ္ဗယောဂေါ ဝိယ ပန အရဟတ္တပ္ပတ္တိ အရဟတောပိ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဝိသဒတာယ ပစ္စယော နာ ဟောတီတိ ပဏ္ဍိတေ ယထာယောဂံ သေက္ခာသေက္ခပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဝိသဒတ္တကာရဏတာ ယောဇေ-တဗ္ဗာ။

ပုစ္ဆာယ ပရတော ပဝတ္တာ ကထာတိ ကတ္တာ အဌကထာ "**ပရိပုစ္ဆာ**"တိ ဝုတ္တာ။ **ပဋ္ဌိပတ္တိံ ပူရေတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ**တိ ပဋ္ဌိပတ္တိဂရုတာယ လာဘံ ဟိဠ္ဌေန္တေန သတသဟဿဿ ဃနကမ္မိ ကမ္မလံ ဝါသိယာ ကောဋ္ဌေတ္တာ ပရိဘဏ္ဍကရဏံ မယာ ကတံ အာဝဇ္ဇိတ္တာ လာဘဂရုနော ပရိယတ္တိရော ဓမ္မကထိကာဝ ဘဝိတုံ နာ မညိဿန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတ္ထေ စ ထေရဿ ကနိုပ္ပတ္တိယာ ပုဗ္ဗေ အဝိသဒတံ ဒဿေတ္တာ အရဟတ္တပ္ပတ္တဿ ပဋ္ဌိသဇ္ဇနေန အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ဝိသဒတာ ဒဿိတာ။ **တိဿတ္ထေရော** အနန္တရံ ဝုတ္တော တိဿတ္ထေရော ဧဝါတိ ဝဒန္တိ။

ပဘေဒေါ နာမ မဂ္ဂေဟိ အဓိဂတာနံ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါနံ ပဘေဒဂမနံ။ **အဓိ-ဂမော** တေဟိ ပဋ္ဌိလာဘော၊ တသ္မာ သော လောကုတ္တရော၊ ပဘေဒေါ ကာမာဝစရော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **နာ ပန တထာ**တိ ယထာ အဓိဂမဿ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ၊ နာ တထာ ပဘေဒဿာတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ ပရိယတ္တိယာဒီနံ အဓိ-ဂမဿ ဗလဝပစ္စယတ္တာဘာဝံ, ပုဗ္ဗယောဂဿ စ ဗလဝပစ္စယတ္တံ ဒဿေန္တော "**ပရိယတ္တိသဝနပရိပုစ္ဆာ ဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ နာမ နတ္ထိ**တိ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဓိဂမော နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေန္တော "**ဣမေ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ ပုဗ္ဗယောဂါဓိဂမာ ဟိ ဒ္ဝေပိ ဝိသဒကာရဏာတိ "ပုဗ္ဗယောဂေါ ပဘေဒဿ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ"တိ ဝုတ္တန္တိ။

သင်ဟဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သစ္စဝါရဝိဘင်္ဂနာ

၇၁၉။ ဟေတုဝါရေ ကာလတ္တယေပိ ဟေတုဖလမ္မာ "အတ္ထာ"တိ ဝုတ္တာ, တေသဉ္စ ဟေတုမ္မာ "ဓမ္မာ"တိ၊ ဓမ္မဝါရေ ဝေနေယျဝသေန အတီတာနဉ္စ သင်္ဂဟိတတ္တာ "ဥပ္ပန္နာ သမုပ္ပန္နာ"တိအာဒိ နဝုတ္တန္တိ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာ "အတ္ထာ"တိ ဝုတ္တာ, တံနိဿိတ္တကာ စ "ဓမ္မာ"တိ ဣဒမေတေသံ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဝါရာနံ နာနတ္တံ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၇၂၅။ **အဝုတ္တတ္တာ**တိ "တေသံ ဝိပါကေ ဉာဏ"န္တိ သာမညေန ဝတ္တာ ဝိသေသေန အဝုတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒ္ဓေ စ ကိရိယာနံ အဝိပါကတ္တာ ဓမ္မဘာဝေါ နဝုတ္တောတိ။ ယဒိ ဧဝံ ဝိပါကာ နဟောန္တိတိ အတ္ထဘာဝေါ စ နဝတ္တမ္ဘောတိ? နဝုတ္တမ္ဘောတိ။ ဝေဒ္ဓေ ကုသလာကုသလာနမ္ပိ အတ္ထ-ဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိတိ။ နပ္ပဋိသိဒ္ဓေါ၊ ဝိပါကသ္ဝ ပန ပဝေနဟေတုတာယ ပါကဋတ္တာ ဓမ္မဘာဝေါ၀ တေသံ ဝုတ္တောဝ။ ကိရိယာနံ ပစ္စယတ္တာ ဓမ္မဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိတိ စေ? နာယံ ဒေါသော အပ္ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ ကမ္မဖလသမ္ဗန္ဓသ္ဝ ပန အဟေတုတ္တာ ဓမ္မဘာဝေါ နဝုတ္တောဝ။ အပိစ "အယံ ဣမဿ ပစ္စယော၊ ဣဒံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ"န္တိ ဧဝံ ဘေဒံ အကတ္တာ ကေဝလံ ကုသလာကုသလေ ဝိပါက-ကိရိယဓမ္မေ စ သဘာဝတော ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဓမ္မပဋိသန္ဓိဒါ အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါ စ ဟောတိတိပိ တေသံ အတ္ထဓမ္မတာ နဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ။ ကုသလာ-ကုသလဝါရေသု စ ဓမ္မပဋိသန္ဓိဒါ ကုသလာကုသလာနံ ပစ္စယဘာဝံ သတ္တိ-ဝိသေသံ သနိပ္ပါဒေတမ္ဘတံ ပဿန္တိ နိပ္ပါဒေတမ္ဘာပေက္ခာ ဟောတိတိ တံ-သမ္ဗန္ဓေနေဝ "တေသံ ဝိပါကေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါ"တိ ဝုတ္တံ။ သဘာဝ-ဒဿနမတ္တမေဝ ပန အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါယ ကိစ္စံ နိပ္ပန္နဖလမတ္တဒဿနတောတိ တဿ နိပ္ပါဒကာနပေက္ခတ္တာ ဝိပါကဝါရေ "တေသံ ဝိပစ္စနကေ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္ဓိဒါ"တိ နဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ဘံ။

သဘာဝပဉ္ဇတ္တိယာတိ နသတ္တာဒိပညတ္တိယာ, အဝိပရိတပညတ္တိယာ ဝါ။ **ခေါဘေတ္ဝာ**တိ လောမဟံသဇနနသာဓုကာရဒါနာဒိဟိ ခေါဘေတ္ဝာ။ **ပုန်**

ဓမ္မဿဝနေ ဇာနိဿထာတိ အပ္ပဿုတတ္တာ ဒုတိယဝါရံ ကထေန္တော တဒေဝ ကထေဿတီတိ အဓိပ္ပါယော။

၇၄၆။ **ဘူမိဒဿနတ္ထန္တိ** ဣဒေ ကာမာဝစရာ လောကုတ္တရာ စ ဘူမိ "ဘူမိ"တိ ဝေဒိတမ္ပိ, စိတ္တုပ္ပါဒါ ဝါတိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌမုဒ္ဓကဝဏ္ဏနာ

၇၄၇။ **ပစ္စယသမုပ္ပန္နေ အတ္ထံ ပစ္စယဓမ္မေ**တိ ဝစနေဟိ ဟေတာဒိ-ပစ္စယသမုပ္ပန္နာနံ ကုသလာကုသလရူပါနမ္ပိ အတ္ထပရိယာယံ, ဟေတာဒိပစ္စယ-ဘူတာနံ ဝိပါကကိရိယရူပါနမ္ပိ ဓမ္မပရိယာယမ္ဟု ဒသ္သေတိ။ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာန-ဒါယ ကာမာဝစရဝိပါကာရမ္မဏတာ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏတာ စ ပဋ္ဌာနဒါ-ဉာဏာရမ္မဏတ္တေ နယုဇ္ဇတိ ပဋ္ဌာနဒါဉာဏာနံ ကာမာဝစရလောကုတ္တရ-ကုသလေသု ကာမာဝစရကိရိယာလောကုတ္တရဝိပါကေသု စ ဥပ္ပတ္တိတော။ သမ္ဘဉ္ဇနာရမ္မဏတာယ သတိ ယုဇ္ဇေယ္ယ၊ "ယေန ဉာဏေန တာနိ ဉာဏာနိ ဇာနာတိ"တိ[1] ဝစနတော ပန နိ သမ္ဘဉ္ဇနာရမ္မဏတာတိ ကထယန္တိ။ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ ပန "ဉာဏေသု ဉာဏံ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာနဒါ"တိ အဝိသေ-သေန ဝုတ္တတ္တာ သမ္ဘဉ္ဇနာရမ္မဏတာ သိယာ။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေပိ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ကထနံ နိရဝသေသကထနန္တိ ယထာဒဿိတဝိသယဝစန-ဝသေန "ယေန ဉာဏေန တာနိ ဉာဏာနိ ဇာနာတိ"တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ အညာ-ရမ္မဏမ္ပိ နိ ပဋ္ဌာသေဓေတိတိ။ ယထာ စ အတ္ထပဋ္ဌာနဒါဝိသယာနံ နိ နိရဝသေသေန ကထနံ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ၊ ဧဝံ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာနဒါဝိသယ-သဒ္ဒါတိ။ ဧဝံ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာနဒါယ သမ္ဘဉ္ဇနာဝိသယတ္တာ "တိသော ပဋ္ဌာနဒါ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ သိယာ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ သိယာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ"တိ[2] ဝုတ္တာ။

ယဒိပိ "သိယာ အတ္ထပဋ္ဌာနဒါ နိ မဂ္ဂါရမ္မဏာ"တိ[2] ဝစနတော အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ ဝုတ္တပဋ္ဌာနဒါသ္ဝေ ပဋ္ဌမုဒ္ဓကနယော ပဝတ္တော။ နိ ဟိ မဂ္ဂေါ ပစ္စယုပ္ပန္နော နိ ဟောတိ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ စ ပဋ္ဌာနဒါ-ဉာဏဝိသယာ ဧဝ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာနဒါ ဝုတ္တာတိ နိ တသ္သာ မဟဂ္ဂတာ-ရမ္မဏတာတိ။ ဧဝမပိ ဒ္ဝေပိ ဧတော ပါဠိယော ဝိရုဇ္ဈန္တိ၊ တာသု ဗလဝတရာယ

---

[1] အဘိ ၂-၃၀၉-ဝိဇ္ဇေ။　　[2] အဘိ ၂-၃၂၀-ဝိဇ္ဇေ။

ဌတ္ဌာ ဇုတရာယ အမိပ္ပါယော မဂ္ဂိတမ္ဘော။ ကုသလာကုသလာနံ ပန ပစ္စယုပ္ပန္နတ္တာပဋိဝေဓောပိ ကုသလာကုသလဘာဝပဋိဝေဓေနိမုတ္တော နတ္ထိတိ နိပ္ပရိယာယာ တတ္ထ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ ကေန္ဒဓမ္မဝိသယတ္တာ၊ တထာ ဝိပါက-ကိရိယာနံ ပစ္စယဘာဝပဋိဝေဓောပိ ဝိပါကကိရိယဘာဝပဋိဝေဓေနိမုတ္တော နတ္ထိတိ နိပ္ပရိယာယာ တတ္ထ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ ကေန္ဒိကအတ္ထဝိသယတ္တာ။ ဣဒ္ဓိ ပန ဉာဏံ အပ္ပဋိဘာနဘူတံ နတ္ထိ ဥ ယျပ္ပကာသနတောတိ သမ္ဘသ္မိမ္ပိ ဉာဏေ နိပ္ပရိယာယာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ ဘဝိတုံ အရဟတိ။ နိပ္ပရိယာယပဋိသမ္ဘိဒါသု ပဌမုစ္ဆကသ ပဝတ္တိယံ ဒ္ဝေပိ ပါဠိယော နိ ဝိရုဇ္ဈန္တိ။

သဒ္ဒါရမ္မဏတ္တာ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာတိ ဣတ္ထ ပရသ အဘိလာပသဒ္ဒါ-ရမ္မဏတ္တာတိ ဘဝိတမ္ပိ။ နိ ဟိ သဒ္ဒါရမ္မဏတာ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတာယ ကာရဏံ သဒ္ဒသ အစ္ဆတ္တသ စ သဗ္ဗာဝါတိ။ အနုဝတ္တမာနော စ သော ဧဝ သဒ္ဒေါတိ ဝိသေသနံ နိ ကတန္တိ ဒဋ္ဌမ္ပိ။

ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ဉာဏဝိဘင်္ဂ

၁-ကေကမာတိကာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၅၁။ **ဩကာသဋ္ဌေန** သမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ အာရမ္မဏဋ္ဌာပိ **ဉာဏသ ဝတ္ထု**။ **ယာထာဝကဝတ္ထုဝိဘာဝနာ**တိ နဟေတာဒိအဝိတထေကပ္ပကာရဝတ္ထု-ဝိဘာဝနာ။ ယထာ ကေ နဟေတု၊ တထာ ကေ အညမ္မိတိ ဟိ ဂဟေတမ္ပိ အဝိတထသာမညယုတ္တံ ဉာဏာရမ္မဏံ ယာထာဝကဝတ္ထု။ ယာထာဝကေန ဝါ အဝိတထသာမညေန ဝတ္ထုဝိဘာဝနာ **ယာထာဝကဝတ္ထုဝိဘာဝနာ**။

ဒုကာနုရူပေဟိတိ ဒုကမာတိကာနုရူပေဟိတိ ဝဒန္တိ။ ဩသာနဒုကဿ ပန ဒုကမာတိကံ အနိဿာယ ဝုတ္တတ္တာ ဒုကဘာဝါနုရူပေဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ **တိကာနုရူပေဟိ**တိ ဘြောပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဩသာနဒုကေ ပန **အတ္ထော**တိ ဖလံ၊ အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတုသဒ္ဒါနံ တံ ဇနေတီတိ **အတ္ထဇာပိကာ**၊ ကာရဏဂတာ ပညာ။ ဇာပိတော ဇနိတော အတ္ထော တေသာတိ **ဇာပိတတ္ထာ**၊ ကာရဏ-ပညာသဒ္ဒိသိ ဖလပ္ပကာသနဘူတာ ဖလသမ္မယုတ္တာ ပညာ။

၁၀-ဒသကမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၇၆၀။ "စတသော ခေါ ဣမာ သာရိပုတ္တ ယောနိယော။ ကတမာ။ ပ။ ယော ခေါ မံ သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဇာန"န္တိ ဝစနေန **စုတိယောနိပရိစ္ဆေဒက-ဉာဏံ** ဝုတ္တံ၊ "နိရယဋ္ဌာဟံ သာရိပုတ္တ ပဇာနာမိ"တိအာဒိနာ **ပဋ္ဌဂတိ-ပရိစ္ဆေဒကံ**။ "**သံယုတ္တကေ အာဂတာနိ တေသတ္တတိ ဉာဏာနိ, သတ္တသတ္တတိ ဉာဏာနိ**"တိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပန နိဒါနဝဂ္ဂေ သတ္တသတ္တတိ အာဂတာနိ စတု-စတ္တာရီသဋ္ဌ၊ တေသတ္တတိ ပန ပဋ္ဌသမ္ဗန္ဓဝါမဂ္ဂေ သုတမယာဒိနိ အာဂတာနိ ဒိဿန္တိ, နဿ သံယုတ္တကေတိ။ **အညာနိ**ပိ ဧတေန ဣဓ ကေကာဒိဝသေန ဝုတ္တံ, အညတ္ထ စ "ပုဗ္ဗေ ဉာဏ"န္တိအာဒိနာ, ဗြဟ္မဇာလာဒိသု စ "တယိဒံ တထာဂတော ပဇာနာတိ 'ဣမာနိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ ဧဝံ ဂဟိတာနိ'တိ"အာဒိနာ ဝုတ္တံ အနေကဉာဏပ္ပဘေဒံ သင်္ဂဟိတံ။ ယာထာဝပဋ္ဌိဝေတော သယမ္ဘု အကမ္ပိယံ ပုဂ္ဂလဋ္ဌ တံသမ္ဗဒ္ဓိ ဥယ္ယောသု အမိဗလံ ကရောတိတိ အာဟ "**အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဥပတ္ထမ္ဘကဋ္ဌေန စာ**"တိ။

၁-မ ၁-၁၀၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၁၀၆-ဝိဋ္ဌေ။

သေဒ္ဓဒ္ဓာနံ သဒ္ဓညဿ ပဋိဇာနနဝသေန သဒ္ဓညတံ အဘိမုခံ ဂန္ဆန္တိ, အဒ္ဓ ဝါ ပရိသာ ဥပသင်္ကမန္တိ **အာသဘာ**၊ ဗုဒ္ဓါ။ **ဣဒံ ပနာ**တိ ဗုဒ္ဓါနံ ဌာနံ သဒ္ဓညတမေဝ ဝဒတိ။ **တိဋ္ဌမာနောဝါ**တိ အဝဒန္တောပိ တိဋ္ဌမာနောဝ ပဋိဇာနာတိ နာမာတိ အတ္ထော။ **အဒ္ဓသု ပရိသာသု** "အဘိဇာနာမဟံ သာရိပုတ္တ အနေကသတံ ခတ္တိယပရိသံ။ ပ။ တတြ ဝတ မံ ဘယံ ဝါ သာရဇ္ဇံ ဝါ သြကၠမိဿတီတိ နိမိတ္တမေတံ သာရိပုတ္တ နိ သမနုပဿာမီ"တိ ဝစနေန ဒဿိတအကမ္ပိယဉာဏယုတ္တော ဒသဗလောဟန္တိ **အဘိတနာဒံ နဒတိ**။ **သီဟနာဒသုတ္တေန** ခန္ဓကဝဏ္ဏေ အာဂတေန။

"ဒေဝမနုဿာနံ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိ"တိ၂ သုတ္တသေသေန သပ္ပုရိသူပဿယာ-ဒိနံ ဖလသမ္ပတ္တိ ပဝတ္တိ၊ ပုရိမသပ္ပုရိသူပဿယာဒိ ဥပနိဿာယ ပစ္ဆိမသပ္ပုရိ-သူပဿယာဒိနံ သမ္ပတ္တိ ပဝတ္တိ ဝါ ဝုတ္တာတိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန တတ္ထ စ စက္ကာ-သဒ္ဒဿ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဋိဝေဓနိဋ္ဌတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ ပဋိဝေဓောတိ "**ဖလဂ္ဂဏ္ဍော ဥပ္ပန္နံ နာမ**"တိ ဝုတ္တံ။ တေန ပဋိလဒ္ဓဿပိ ဒေသနာဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိပရဿ ဗုဒ္ဓါနမတ္တေန ဟောတီတိ "**အညာသိကောဏ္ဍညဿ သောတာပတ္တိဖလဂ္ဂဏ္ဍော ပဝတ္တံ နာမ**"တိ ဝုတ္တံ။ တတော ပရံ ပန ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ ဒေသနာ-ဉာဏပ္ပဝတ္တိ တသ္သေव ပဝတ္တိတဿ ဓမ္မစက္ကဿ ဌာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပဝတ္တိတစက္ကဿ စက္ကဝတ္တိနော စက္ကရတနဋ္ဌာနံ ဝိယ။

သမာဒိယန္တိတိ **သမာဒါနာနိ**၊ တာနိ ပန သမာဒိယိတ္တာ ကတာနိ ဟောန္တိတိ အာဟ "**သမာဒိယိတ္တာ ကတာန**"န္တိ။ **ကမ္မမေဝ ဝါ ကမ္ဘ-သမာဒါနန္တိ** ဧတေန သမာဒါန-သဒ္ဒဿ အပုဗ္ဗတ္ထောဘာဝံ ဒဿေတိ မုတ္တဂတ-သဒ္ဒေ ဂတ-သဒ္ဒဿ ဝိယ။

အဂတိဂါမိနိန္တိ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ"။ ဝုတ္တဉ္စိ "နိဗ္ဗာနဉ္ဆာဟံ သာရိပုတ္တ ပဇာနာမိ နိဗ္ဗာနဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒ"န္တိ[1]။

ဟာနဘာဂိယမ္ပိန္တိ ဟာနဘာဂိယသဘာဝံ, ကာမသဟဂတသညာဒိမ္ပိ ဝါ။ **တံ ကာရဏန္တိ** ပုဗ္ဗေ ကတာဘိသင်္ခါရာဒိ"။

"**ဣဒါနိ**"တိ ဘေဒေ "ဣမိနာ အနုက္ကမေန ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ"တိ ဣမိနာ သဟ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ကိလေသာဝရဏံ တဒဘာဝဋ္ဌာတိ **ကိလေသာဝရဏာဘာဝံ**။ ကိလေသကၠယာမိဂမဿ ဟိ ကိလေသာဝရဏံ **အဒ္ဌာနံ**၊ တဒဘာဝေါ **ဌာနံ**။ အနမိဂမဿ ကိလေသာဝရဏံ **ဌာနံ**၊

၁-မ ၁-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၃၄၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။

တဒဘာဝေါ **အဌာန**န္တိ။ တတ္ထ တဒဘာဝဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတံ "အတ္ထိ ဒိန္န"န္တိ-အာဒိကာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဋ္ဌိတံ တမ္ပိ ပရိတာယ ဌာနာဘာဝဠ္ဆ အဓိဂမဿ ဌာနံ ပဿန္တေန ဣမိနာ ဉာဏေန အဓိဂမာနဓိဂမာနံ ဌာနာဌာနဘူတေ ကိလေသာဝရဏတဒဘာဝေ ပဿတိ ဘဂဝါတိ ဣမမတ္ထံ သာဓေန္တော အာဟ **"လောကိယသမ္မာဒိဋ္ဌိတိဒဿနတော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဌာနာဘာဝ-ဒဿနတော စ"**တိ။ ဣတ္ထေ စ အဓိဂမဌာနဒဿနမေဝ အဓိပ္ပေတံ ဥပရိ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလဝသေနေဝ ဝိပါကာဝရဏာဘာဝဒဿနာဒိကဿ ဝက္ခမာနတ္တာ။ ဣမိနာ ပန ဉာဏေန သိဒ္ဓေနတော ပသင်္ခေန ဣတရမ္ပိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဓာတုဝေမတ္တဒဿနတော**တိ ရာဂါဒိနံ အဓိမတ္တတာဒိဝသေန တံသဟိတာနံ ဓာတူနံ ဝေမတ္တကာဒဿနတော၊ "အယံ ဣမိဿာ ဓာတုယာ အဓိမတ္တတ္တာ ရာဂစရိတော"တိအာဒိနာ စရိယာဟေတူနံ ဝါ, ရာဂါဒယော ဧဝ ဝါ ပကတိဘာဝတော ဓာတူတိ ရာဂါဒိဝေမတ္တဒဿနတောတိ အတ္ထော။ **ပယောဂံ အနာဒိယိတ္တာ**တိ သန္တတိမဟာမတ္တအဂ်ိလိမာလာဒိနံ ဝိယ ကာမ-ရာဂဗျာပါဒါဒိဝသေန ပယောဂံ အနာဒိယိတ္တာ။

၁-ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၆၁။ **နာ ဟေတုမေဝ**တိ ဣတ္ထေ စ နာ ဟေတူ ဧဝါတိ အတ္ထော၊ ဗျုန-သိလိဋ္ဌတာဝသေန ပန ရဿတ္တံ **မ**-ကာရော စ ကတော "အဒုက္ခမသုခါ"တိ ဣတ္ထေ ဝိယ။ **ဣမိနာ ပိ နယေနာ**တိ ဣတ္ထေ ပုရိမနယေန ဟေတုဘာဝါဒိပဋိက္ခေပေါ, ပစ္ဆိမနယေန နဟေတုမမ္မာဒိကောဌ္ဌာသသင်္ခေါတိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **စုတိ**ဂ္ဂဟဏေန စုတိပရိစ္ဆိန္နာယ ဧကာယ ဇာတိယာ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ **ဘဝ**ဂ္ဂဟဏေန နဝဓာ ဝုတ္တဘာဝသ။ တဒန္တောဂဓတာယ တတ္ထ တတ္ထ **ပရိယာပန္နတာ** ဝုတ္တာ။ **ဥပ္ပန္နံ မနောဝိညာဏဝိညေယ္ယမေဝ**တိ "နာ ရူပံ ဝိယ ဥပ္ပန္နာ ဆဝိညာဏဝိညေယ္ယာ"တိ ရူပတော ဧတေသံ ဝိသေသနံ ကရောတိ။

၇၆၂။ **ကပ္ပတော ကပ္ပံ ဂန္ဓာဝိ နာ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ နာ ကဒါစိ တထာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ နာ ဟိ ခီဏာဒိနံ ဝိယ ဧတေသံ ယထာဝုတ္တလက္ခဏဝိလက္ခဏတာ အတ္ထိတိ ဒဿေတိ။

၇၆၃။ **သမောဝေနေတ္တာ**တိ လောကေ ဝိဇ္ဇမာနံ သဒ္ဒံ ရူပံ သမောဝ-နေတ္တာ။ ဧတေန မဟတ္တေပိ အဝိဘာဝကတ္တံ ဒဿေန္တော သုခုမတ္တာ နာ

ဝိဘာဝေသတိတိ ဝါဒပထံ ဆိန္နတိ။ **စက္ခုပသာဒေ** မမ ဝတ္ထုဗိုတိ အတ္ထော။ **ဗိသယောတိ** ဇုသမ္ပယုတ္တာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။

၇၆၄။ **အဒ္ဓောကိဏ္ဏာတိ** အဗျဝဟိတာ၊ အနန္တရိတာတိ အတ္ထော။ ဝဝတ္ထိတာနမ္ပိ ပဋ္ဌပါဠိနိယမော တေန ပဋိက္ခိတ္တောတိ အတ္ထော။ **အနန္တရ-တာ**တိ အနန္တရပစ္စယတာ ဧတေန ပဋိက္ခိတ္တာတိ အတ္ထော။

၇၆၅။ **သမနန္တရတာ**တိ စ သမနန္တရပစ္စယတာ။

၇၆၆။ **အာဘုဇနတော**တိ အာဘုဇ္ဇကရဏတော၊ နိဝတ္တနတော ဇုဒ္ဓေ-ဝ အတ္ထော။ ယ္ထ စ "ပဠ္ဌ ဝိညာဏဿ အနုပ္ပတ္တော ဝါ"တိ အာဘောဂသဘာဝါ နိ ဟောန္တိ၊ တ်ဝ အတ္ထော၊ "ပဠ္ဌ ဝိညာဏဿ နတ္ထိ အာဝဇ္ဇနာ ဝါ"တိ အာဝဇ္ဇနာဘာဝေါ ဝါ တိ အာဘောနာ အတ္ထော ဗ္ဗေ။

နာ ကဠ္ဍ ဓမ္မံ ပဋိဇာနာတီတိ ယ္ထ နာ သဗ္ဗေ ရူပါဒိဓမ္မာ ဓမ္မဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတ် ယထာမ်ပ္ပေတဓမ္မဒဿနတ္ထံ "**မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ ဝေ ဝုတ္တာ**"နိ အာဟ။

ရူပါဒိသု အဘိနိဝေသ ကေဟိ သမာဂမော တေသဉ္စိ ဝတ္ထုံ ဟုဇ္ဇတ်တိ အာဟ "**ရူပါဒိနံ အဘိနိပါတဓမ္တာ**"တိ။ ဂ-ဗ္ဗတ္ထော ဝါ သာမ်ဝစနံ။ ဝ်ညာဏေ ဟိ အဘိနိပတ်ဟဗ္ဗာနေ ဟ် ရူပါဒိနိတ်။ **ဇုဒ်ံ ဝုတ္တံ ဟောတီ**တိ အာဒိသု ဟ် ဒယ် အဓိပ္ပါယော— အာရုပ္ပေ ဟေ ဝ ကေန ပဋ္ဌိဇာနိတဗ္ဗာနိ ရူပါဒိနိ ဌပေတ္ဝာ ကုသလာကုသလစေတနာ ဟ် ဟ်သမ္ပယုတ္တာနဉ္စ ယထာဝုတ္တာနံ သဟဇေ ပုဗ္ဗင်္ဂ-ဓမ္မေန ပဋိဇာနိတဗ္ဗာနံ ပဋ္ဌိဇာနနံ ဧတေသ် နတ္ထိတိ။ ဝေဠ္ဍ ဂတ္ဝာ "**ဒဿနာဒိမတ္တတော ပန မုတ္တာ အညာ ဧတေသံ ကုသလာဒိပဋ္ဌိဇ္ဇတ္တိ နာမ နတ္ထိ**"တ် ကိစ္စန္တရ ပဋ္ဌသေတေ။

အဝိပါကဘာဝေန အညံ အဗျာကတသာမညံ အနိဝါရေန္တော ကုသလာ-ကုသလ ဟဏ္ဍ ကရောတ်တိ ဓဝနပရိယောသာနဉ္ဍ **ကိစ္စံ**။ **ဗိ-**သဒ္ဒေန သဟ-ဇဝနကာနိ ဝိတ်စိတ္တာနိ ဟ်ပ်ပ်ရ်ရ်ပ ပဠ္ဌ ရ်ရ်ရ်ရ်ပ ပဠ္ဌ ရ်ရ်ရ်ရ်ပ ပဠ္ဌ ရ်ရ

"နှ ကာယကမ္မံ နှ ဝစီကမ္မံ ပဌမေတိ"တိ ဝိညတ္တိဒ္ဒယဇနကသော ပဌမန-ပဋိက္ခေပေန ဒုဗ္ဗလသ မနောကမ္မသ အနုညာတတ္တာ။ တထာ ကာယသုစရိ-တာဒိကုသလကမ္မံ ကရောမိတိ, တဗ္ဗိပရိတံ အကုသလံ ကမ္မံ ကရောမိတိ စ ကုသလာကုသလသမာဒါနံ ပဌဒ္ဓါရိကဇဝနေန နှ ဟောတိ။ တထာ ပဋိစ္ဆ-သမုပ္ပါဒဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာ "ပဌဒ္ဓါရိကစုတိ စ နှ ပဌဒ္ဓါရိကစိတ္တေဟိ ဟောတိ စုတိစိတ္တသ အတံဒ္ဓါရိကတ္တာ"တိ၊ ယာ ပနာယံ ပါဠိ "ပဌဟိ ဝိညာဏေဟိ နှ ကဋ္ဌ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇာနာတိ အညတြ အဘိနိပါတမတ္တာ"တိ၊ တသာ ရူပါဒိနံ အာပါထမတ္တံ မုဋ္ဌတ္တာ အညံ ကဋ္ဌ ဓမ္မသဘာဝံ နှ ပဋိဝိဇာနာတီတိ အယမတ္ထော ဒိသတိ။ နှ ဟိ ရူပံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဏန္တမ္ပိ စက္ခုဝိညာဏံ ရူပန္တိ စ ဂဏ္ဍာတိတိ။ သမ္ပဋိစ္ဆ-နသပိ ရူပနိလာဒိအာကာရပဋိဝိဇာနနံ နတ္ထိတိ ကိဋ္ဌ ဓမ္မသ ပဋိဝိဇာနနံ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပဌဟိ ပန ဝိညာဏေဟိ သာတိသယံ တသ ဝိဇာနနန္တိ "အညတြ အဘိနိပါတမတ္တာ"တိ နှ ဝုတ္တံ။ ယသ ပါဠိယံ ဗဟိဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတာ ဝုတ္တာ၊ တတော အညံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒံ ဇ္ဈာနေဟိ ပဌဒ္ဓါရဇဝနေန ပဋိသမ္ဘိဒါ-ဉာဏသ သဟုပ္ပတ္တိ ပဋိသိဒ္ဓါ။ **ရူပါရူပဓမ္မေ**တိ ရူပါရူပါဝစရဓမ္မေတိ အတ္ထော။

ပဌဒ္ဓါရိကစိတ္တေန နှ ပဋိဗုဇ္ဈတီတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ရူပါဒိနံ အာပါထ-ဂမနေ နိဒ္ဓါပဋိဗောဓော ဟောတိတိ? နှ, ပဌမံ မနောဒ္ဓါရိကဇဝနသ ဥပ္ပတ္တိတောတိ ဒသော်ကေ အာဟ **"နိဒ္ဓါယန္တသ ဟိ"**တိအာဒိ။ **ပလော-ဘေတ္တာ** သစ္ဆသုဝိနေန။

အဗ္ဗောကတောယေ အာဝဇ္ဇနမတ္တသော ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ဝဒန္တေဟိ မနောဒ္ဓါရေပိ အာဝဇ္ဇနံ ဒ္ဒတ္တိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ ဇဝနဌာနေ ဌတ္တာ ဘဝင်ံ ဩတရတိတိ အဓိပ္ပေတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တသာ ဧဝ ဝသေနာတိ တသာ ဝသေန ကေဝိနေ ဉာဏဝတ္ထု ဟောတိတိ စ, ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ စ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၆၇။ အတ္ထ-သဒ္ဒေါ အညတြ သဘာဝံ ဂဟေတ္တာ အမိကရဏေသု ပဝတ္တမာနော အမိကရဏဝသေန လိင်ပရိဝတ္တိ ဂဆ္ဆတိတိ အဓိပ္ပါယေန

ဇာပိတာ စ သာ အတ္ထာ စာတိ **ဇာပိတတ္ထာ**တိ အယမတ္ထော ဝိဘာဝိ-တောတိ ဒဋ္ဌမ္ဘော။

ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၆၈။ **ပညာပရိဏာမိတေသူ**တိ ပညာယ ပရိပါစိတေသု။ "ယောဂဝိဟိ-တေသူတိ ဇုဒ္ဓ ဝိသယဝိသေသနမတ္တမေဝ၊ တသ္မာ ယာနိ ပညာယ ဝိဟိတာနိ အဟေသုံ ဟောန္တိ ဘဝိဿန္တိ စ၊ သမ္ဘာနိ တာနိ ယောဂဝိဟိတာနိတိ ဒဋ္ဌမ္ဘာနိ။ သိက္ခိတ္တာ ကာတမ္ဘံ **သိပ္ပံ**၊ ဇုတရံ **ကမ္မံ**။ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ **ဝစီကမ္မန္တိ** စ အသိက္ခိတ္တာပိ ကာတမ္ဘံ ထူလကမ္မံ "**ကမ္မ**"န္တိ ဒဋ္ဌမ္ဘံ၊ ပညာ ဧဝ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ "**ကမ္မံ သိပ္ပ**"န္တိ စ ဝေဒိတမ္ဘာ။ **နာဂမဏ္ဍလံ** နာမ မဏ္ဍလံ ကတ္တာ သပ္ပေ ဝိဇ္ဇာယ ပကြောသိတ္တာ ဗလိ ဒတ္တာ ဝိသာပနယနံ။ **ပရိတ္တံ** ရက္ခာ၊ယေန "ဖု"တိ မုခဝါတံ ဒတ္တာ ဝိသံ အပနယန္တိ၊ သော ဥဏ္ဏနာဘိအာဒိ-မန္တော **ဖုဝမနကမန္တော**။ "အ အာ"တိအာဒိကာ မာတိကာ"က ကာ"တိ-အာဒိကော တပ္ပဘေဒေါ စ **လေခါ**။

ကုသလံ ဓမ္မံ **သက်**၊ ဇုတရံ **နောသက်**။ စတုန္နံ သစ္စာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတမ္ဘာနံ တပ္ပဋိဝေဓပစ္စယဘာဝေန **အနုလောမနံ** ဒဋ္ဌမ္ဘံ။ ပုမ္ဗေ "ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ ကမ္မာယတနေသူ"တိအာဒိနာ ပညာ ဝုတ္တာ၊ ပုန တဿာ ဝေဝစနဝသေန "အနုလောမိကံ ခန္တိ"န္တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ အမိပ္ပါယေန "**အနု**။ ပ။ **ပညာ-ဝေဝစနာနိ**"တိ အာဟ။ တ္ထေ စ **ဝေရုပိန္တိ** ယထာဝုတ္တကမ္မာယတနာဒိ-ဝိသယံ ကမ္မဿကတသစ္စာနုလောမိကသဘာဝံ အနိစ္စာဒိပဝတ္တိအာကာရဇ္ဈာတိ အတ္ထော။ ယထာဝုတ္တာ စ ဘူမိသဘာဝပဝတ္တိအာကာရနိဒ္ဒေသာ ခန္တိအာဒိဟိ ယောဇေတမ္ဘာ။ ယဿာ ပညာယ ဓမ္မာ နိဗ္ဗာနပဇာနနကိစ္စသမ်ိတံ ဩလောကနံ ခမန္တိ အဝိပရိတသဘာဝတ္တာ၊ သာ ပညာ ဓမ္မာနံ နိဗ္ဗာနကွမနံ ဇေသာ အတ္ထိတိ **ဓမ္မနိဗ္ဗာနကွန္တိ**တိ အတ္ထော။

၇၆၉။ အသံဝရံ မုဏ္ဍတိတိ သမာဒါနသမ္ပတ္တိရတိသမ္ပယုတ္တစေတနာ "**သီလံ ဟူရေန္တိသ မုဏ္ဍစေတနာ**"တိ ဝုတ္တာ။ ပုဗ္ဗာပရပညာယ စ ဒါနသီလမယတာ-ဝစနတော မုဏ္ဍအပရစေတနာဝသေန "အာရဇ္ဇာ"တိ, ပုဗ္ဗစေတနာဝသေန "အဓိကိစ္စာ"တိ စ ဝတ္တုံ ယုတ္တန္တိ "အဓိကိစ္စာ"တိပိ ပါဋ္ဌော ယုဇ္ဇတိ။

၇၇၀။ ပဗ္ဗသိလဒသသိလာနိ ဝိညာဏသ ဇာတိယာ စ ပစ္စယဘူတေသု သခ်ိရဘဝေသု အန္တောဂဓာနိတိ "**ဥပ္ပါဒါ ဝါ**"တိအာဒိကာယ မေ့ဇ္ဈတိပါဠိ-ယာ သင်္ဂဟိတာနိ။ ဘဝနိဗ္ဗတ္တကသိလသ ပညာပနံ သတိပိ သဝနေ နတထာဂတဒေသနာယတ္တာနိ ဘိက္ခုအာဒီနမ္ပိ တံ ဝုတ္တံ။

အဓိပညာယ ပညာ[1]တိ အဓိပညာယ အန္တောဂဓာ ပညာ။ အထ ဝါ အဓိပညာနမ္ဗတ္ထေသု, တဒဓိဋ္ဌာနေသု ဝါ ဓမ္မေသု အဓိပညာ-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ တတ္ထ ပညာ **အဓိပညာယ ပညာ**။

၇၇၁။ အပါယုပ္ပါဒနကုသလတာ အပါယကောသလ္လံ သိယာတိ မည-မာနော ပုစ္ဆတိ "**အပါယကောသလ္လံ ကထံ ပညာ နာမ ဇာတာ**"တိ။ တံ ပန ပရသ အဓိပ္ပါယံ နိဝတ္တေန္တော "**ပညဝါယေဝ ဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ **တတ္ထြ ပါယာ**တိ တတ္ထြ တတ္ထြ ဥပါယဘူတာ။ ဌာနေ ဥပ္ပတ္တိ ဇေသောတိ **ဌာနုပ္ပတ္တိယံ**။ ကိံ တံ? ကာရဏဇာနနံ၊ ဘယာဒိနံ ဥပ္ပတ္တိကွဲ့ကော တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ လဟုဥပ္ပဇ္ဇနကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၉၃။ **နု ပရိတသ္ဆတိ**တိ "အပိ နာမ မေ တဏ္ဍုလာဒိနိ သိယု"န္တိ နု ပတ္ထေတိ၊ တဒဘာဝေန ဝါ နု ဥတ္တသတိ။

၇၉၆။ **အပရ္ပ္ပစ္စယေ**တိ ပရေန နုပတ္ထိယာယိတမ္ဘော။ **ဓမ္မေ ဉာဏန္တိ** သစ္စဝိသယံ ဉာဏံ။ အရိယသစ္စေသု ဟိ **ဓမ္မ**-သဒ္ဒေါ တေသံ အဝိပရိတသဘာ-ဝတ္တာတိ။ သခ်ိတပဝရော ဝါ အရိယမဂ္ဂေါ တသ္ဓ စ ဖလံ **ဓမ္မော**၊ တတ္ထ ပညာ တံသဟဂတာ **ဓမ္မေ ဉာဏံ**။ နု အညဉ္ဉာဏုပ္ပါဒနံ **နယနယနံ**၊ ဉာဏသ္ဓေဝ ပန ပဝတ္တိဝိသေသောတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ "**ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏသ္ဓ ကိစ္စ**"န္တိ။ တ္ထေ စ **ဇ္ဈမိနာ ဓမ္မေနာ**တိ မဂ္ဂဉ္ဈာနေနာတိ ဝုတ္တံ၊ ဒုဝိဓမ္ပိ ပန မဂ္ဂဖလဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏာယ စ မူလံ၊ ကာရဏဘူ နယနယနသ္ဓာတိ ဒုဝိဓေနပိ တေန ဓမ္မေနာတိ နု နု ယုဇ္ဇတိ၊ တထာ စတုသစ္စဓမ္မသ ဉာတတ္တာ, မဂ္ဂဖလသခ်ိတသ္ဓ စ ဓမ္မသ သစ္စပရိဝေဓသမ္ပယောဂံ ဂတတ္တာ နယနံ ဟောတိတိ တေန ဇ္ဈမိနာ

---

[1]-အတိရေကပညာယ ပညံ (အဋ္ဌကထာယံ)

ဓမ္မေန ဉာဏဝိသယဘာဝေန, ဉာဏသမ္ပယောဂေန ဝါ ဉာတေနာတိ စ အတ္ထော
နေ နယုဇ္ဇတိ။

ယဒိပိ သမ္ဘေန သမ္ဘံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ ဒုက္ခံ အဘိဇာနန္တိ၊ တထာပိ
ပစ္စုပ္ပန္နေ သသန္တာနိပရိယာပန္နေ သဝိသေသေ အဘိနိဝေသော ဟောတိတိ
အာဟ "**နိ တည္ပေ ဇ္ဇမ**"န္တိ။ ဒိဋ္ဌေန အဒိဋ္ဌေန နယတော **နယနဉာဏံ၊**
အဒိဋ္ဌသ ဒိဋ္ဌတာယ ကာရဏဘူတတ္တာ **ကာရဏဉာဏံ၊** အနုရူပတ္ထဝါစကော
ဝါ ကာရဏ-သဒ္ဒေါတိ ဓမ္မေ ဉာဏသ အနုရူပဉာဏန္တိ အတ္ထော။

သမ္မုတိမ္ပိ ဉာဏန္တိ ဓမ္မေ ဉာဏာဒိနံ ဝိယ သာတိသယသ ပဋိဝေကိစ္စသ
အဘာဝါ ဝိသယောဘာသနမတ္တဇာနနသာမညေန ဉာဏန္တိ သမ္မတေသု
အန္တောဂဓန္တိ အတ္ထော။ သမ္မုတိဝသေန ဝါ ပဝတ္တံ **သမ္မုတိမ္ပိ ဉာဏံ၊** အဝသေသံ
ပန ဇ္ဇတရဉာဏတ္တယဝိသဘာဂံ ဉာဏံ တဗ္ဗိသဘာဂသာမညေန သမ္မုတိဉာဏမ္ပိ
ပဝိဋ္ဌတ္တာ **သမ္မုတိဉာဏံ** နာမ ဟောတိတိ။

၇၉၇။ **ကိလေသမူလကေ စာ**တိ နိဝရဏမူလကေ စ ကာမဘဝဓမ္မေ။

၇၉၈။ **သာ ဟိ သာ**တိ ဇ္ဇော **အသာ**တိ ယော "ကာမေသု ဝိတရာဂေါ
ဟောတိ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တော၊ အသ ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂိသာတိ အတ္ထော။ **သ္မေ ဝါ**တိ
ဧတေန ကာမေသု ဝိတရာဂဘာဝနာဝတ္ထသ္မေ ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂိသ ဂဟဏေ
ပဝတ္တေ တသ တတော ပရံ အဝတ္ထံ ဒသ္မေတုံ "**ကာမေသု ဝိတရာဂေါ
သမာနော**"တိ ဝုတ္တံ။ စဘုတ္ထမဂ္ဂပညာ ဆဋ္ဌာဘိညာဘာဝပ္ပတ္တိယာ တံ **ပဋ္ဌိဝိဇ္ဇတိ**
နာမ၊ ဇ္ဇတရာ တဒုပနိဿယတ္တာ။ ယထာနုရူပံ ဝါ အာသဝက္ခယဘာဝတော,
ဖလေ ဝါ အာသဝက္ခယေ သတိ ယထာနုရူပံ တံနိဗ္ဗတ္တနတော စတူသုပိ မဂ္ဂေသု
ပညာ **ဆဋ္ဌံ အဘိညံ ပဋ္ဌိဝိဇ္ဇတိ**တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၇၉၉။ **ကာမသဟဂတာ**တိ ဝတ္ထုကာမာရမ္မဏာ။ **စောဒေန္တိ**တိ ကာမာ-
ဘိမုခံ တန္ဒိန္ဒံ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ **တဒနုဓမ္မတာ**တိ တဒနုဓမ္မာ ဇ္ဇစ္ဆေဝ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ **တာ**-သဒ္ဒသ အပုဗ္ဗတ္ထာဘာဝတောတိ အမိပ္ပါယေနာဟ "**တဒနုရူပ-
သဘာဝါ**"တိ။ နိကန္တိ, နိကန္တိသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒံ ဝါ "**မိဿာသတိ**"တိ ဝဒတိ။
"အဟော ဝတ မေ အဝိတက္ကံ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယာ"တိ အဝိတက္ကာရမ္မဏာ **အဝိတက္က-
သဟဂတာ**။

၇၀၁။ အမိဂမဘာဝေန အဘိမုခံ ဇာနန္တိသ **အဘိဇာနန္တိသ၊** အဘိ-ဝိသိဋ္ဌေန ဝါ ဉာဏေန ဇာနန္တိသ၊ အနာရမ္မဏဘူတမ္ပိ တံ ဌာနံ ပါကဋံ ကရောန္တိသာတိ အတ္ထော။

၇၀၂။ ဝသိတာပဏ္ဍကရဟိတံ ဗျာနံ **အပ္ပဋိဏံ**။ **ဣတ္ထေ** စတသော ပဋိပဒါ စတ္တာရိ အာရမ္မဏာနိတိ ပညာယ ပဋိပဒါရမ္မဏဘူတေသု ပညာ ဧဝ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာတိ သာ ဧဝ ဝိဘတ္တာတိ။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဏ္ဍကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀၄။ **ပဏ္ဍိကော သမ္ဘာသမာဓိ**တိ သမာဓိအင်္ဂဘာဝေန ပညာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာတိ။ ဗိတိဖရဏတာဒိဝစနေန ဟိ တမေဝ ဝိဘဇတိ၊ "သော ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ဗိတိသုခေန အဘိသန္ဒေတိ"တိအာဒိနာ[1] နယေန ဗိတိယာ သုခဿ စ ဖရဏံ ဝေဒိတမ္ပိ။ ဗိတိဖရဏတာသုခဖရဏတာဟိ အာရမ္မဏေ ဌတ္တာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသ္မိ ဥပ္ပါဒနတော **"ပါဒါ ဝိယ"**တိ တာ ဝုတ္တာ။

ဒုတိယပဏ္ဍကေ စ **"ပဏ္ဍဉ္ဘကိကော"**တိ သမာဓိမုခေန ပဏ္ဍဉ္ဘကာနေဝ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ နိဋ္ဌိတာနိ စာတိ ဒဋ္ဌမ္ဗာနိ။ လောကိယသမာဓိသ္မိ ပစ္စနိကာနိ နိဝရဏ-ပဋမဇ္ဈာနနိကန္တိအာဒိနိ နိဂ္ဂဟေတမ္ဗာနိ။ အညေ ကိလေသာ ဝါရေတမ္ဗာ၊ ဣမသ္မိ ပန အရဟတ္တသမာဓိသ္မိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသမ္ဘကိလေသတ္တာ နိဂ္ဂဟေတမ္ဗံ ဝါရေတမ္ဗဉ္စ အတ္ထိတိ မဂ္ဂါနန္တရံ သမာပတ္တိက္ခဏေ စ အပ္ပယောဂေနေဝ အမိဂတတ္တာ စ ဌပိတတ္တာ စ, အပရိဟာနိဝသေန ဌပိတတ္တာ ဝါ **နသသန်ါရ-နိဂ္ဂယ္ဝါရိတဂတော**[2]။ **သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တတ္တာ**တိ ဧတေန အပ္ပဝတ္တမာနာယပိ သတိယာ သတိဗဟုလတာယ သတော ဧဝ နာမာတိ ဒဿေတိ။ **ယထာ-ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေနာ**တိ ဧတေန ပရိစ္ဆိန္နနသတိယာ သတောတိ။

ပဏ္ဍကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၁-၇၀၊ မ ၁-၃၄၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-နိ သသန်ါရနိဂ္ဂယ္ဝါရိတဂတော (က)

၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀၅။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ ဒဿေန္တော "**ဂူရ။ပ။ ရမ္မဏာဃာ**"တိ အာဟ။ သောတဝေတုဝိသုဒ္ဓိတိ စ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာတိ တတ္ထ ဉာဏံ **သောတဝေတုဝိသုဒ္ဓိယာ ဉာဏံ**။ "စေတောပရိယဉာဏ"န္တိ ဣဒမေဝ အတ္ထဝသေန "**ပရစိတ္တေ ဉာဏ**"န္တိ ဥဒ္ဒဋ္ဌန္တိ ဒဋ္ဌမ္ပိ။ စုတူပပါတဉာဏသ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေ-ကဒေသတ္တာ "**ဝဏ္ဏဝေတုအာရမ္မဏာ**"တိ ဝုတ္တံ။ မုဒ္ဒပ္ပတ္တေန စုတူပပါတဉာဏ-သင်္ခါတေန ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေန သမ္ပံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္ပိ။

ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀၆။ **တဝ်ဝ ဉာဏန္တိ** ဆဋ္ဌမ္ပိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဝိပဿနာရမ္မဏဘာ-ဝေန သဟ ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တန္တိ အမိပ္ပါယော။ **ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေနာ**တိ ဆဋ္ဌ ဉာဏာနိ သမ်ိပိတ္တာ ဝုတ္တေန ဉာဏေန။ **ခယဓမ္မန္တိအာဒိနာ** ဟိ ပကာရေန ပဝတ္တဉာဏသ ဒဿနံ၊ ဉာဏဝိပဿနာဒဿနတော ဝိပဿနာပဋိဝိပဿနာ-ဒဿနမတ္တမေဝါတိ နံ တံ အင်္ဂန္တိ အမိပ္ပါယော။ ပါဋိယံ ပန သမ္ဘတ္တ ဉာဏ-ဝစနေန အင်္ဂါနံ ဝုတ္တတ္တာ **နိရောဓမ္မန္တိ ဉာဏန္တိ ဇုတိ**-သဒ္ဒေန ပကာသေတ္တာ ဝုတ္တံ ဝိပဿနာဉာဏံ သတ္တမံ ဉာဏန္တိ အယမတ္ထော ဒိဿတိ။ နဟိ ယမ္ပိ တံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ တမ္ပိ ဉာဏန္တိ သမ္ဘန္တော ဟောတိ တံဉာဏဂ္ဂဟဏေ ဇောသ္မိံ ဉာဏဘာဝဒဿနဿ အနမိပ္ပေတတ္တာ, "ခယဓမ္မံ။ပ။ နိရောဓမ္မ"န္တိ ဇောသံ သမ္ဘန္ဓာဘာဝပ္ပသင်္ဂတော စာတိ။

သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀၇။ **ဝိဟာရိတမ္ဘဋ္ဌေနာ**တိ ပစ္စနိကဓမ္မေ, ဒုက္ခံ ဝါ ဝိဓ္ဆိန္ဒိတ္တာ ပဝတ္တေ-တမ္ဘဋ္ဌေန။

အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသ

ပဌမမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀၉။ အဝိဇ္ဇမာနံ ဌာနံ **အဌာနံ**၊ နတ္ထိ ဌာနန္တိ ဝါ **အဌာနံ**။ သေ"**အနံ-ဝကာသော**"တိ ဇ္ဈောပိ နယော။ တဒတ္ထနိဂမနမတ္တမေဝ ဟိ "နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ"တိ ဝစနန္တိ။ အသုခေ သုခန္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသေဝ ဗုဓ သုခတော ဥပဂမ-နသ ဌာနန္တိ အမိပ္ပေတန္တိ ဒသ္သေန္တော "**ကေန္တ ။ပ။ အတ္ထဒိဋ္ဌိဝသေနာ**"တိ ပဓာနဒိဋ္ဌိမာဟ။ ဘေဒါနုရူပသ သာဝနံ **အနုသာဝနံ**၊ ဘေဒါနုရူပေန ဝါ ဝစနေန ဝိညာပနံ။

လိင်ေ ပရိဝတ္တေ စ သော ဧေ ကေကမ္မနိဗ္ဗတ္တိတော ဘဝင်ပ္ပမန္ဒော ဇီဝ-တိန္ဒြိယပ္ပမန္ဒော စ, နာညောတိ အာဟ "**အဒိ ပရိဝတ္တလိင်**"န္တိ။ **အယံ ပဠော**တိ ဥပနိဋ္ဌာနိဗ္ဗတ္တာ ကထာ။

သင်္ဂါမစတုက္ကံ သပတ္တဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗတ္ထ စ ပုရိမံ အဘိသङ္ခိစ္စတ္ထံ အပ္ပမာဏံ၊ ဝဓကစိတ္တံ ပန တဒါရမ္မဏဘူတ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အာနန္တရိယာနာနန္တရိယ-ဘာဝေ ပမာဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ပုထုဇ္ဇနသ္သေ တံ ဒိန္နံ ဟောတိ**။ ကသ္မာ? ယထာ ဝဓကစိတ္တံ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏမ္ပိ ဇီဝိတိန္ဒြိယပ္ပမန္ဒဝိဏ္ဍေဒနဝသေန အာရမ္မဏံ ကတ္မာ ပဝတ္တတိ၊ န ဧवं စာဂစေတနာ။ သာ ဟိ စဇိတဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ ကတ္မာ စဇနမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ အညသကကရဏဘူတ တသ စဇနံ၊ တသ္မာ ယသ္ဒိ သကံ ကတံ၊ တသ္သေဝ ဒိန္နံ ဟောတီတိ။

သဏ္ဌာ။ပ။ **ကပ္ပဋိနာသေယေဝ မုစ္စတိ**တိ ဣဒံ ကပ္ပဋ္ဌကထာယ နိ သမေတိ။ တတ္ထ ဟိ **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ဝုတ္တံ "အာပါယိကောတိ ဣဒံ သုတ္တံ ယံ သော ဧကံ ကပ္ပံ အသီတိဘာဂေ ကတ္မာ တတော ဧကဘာဂမတ္တံ ကာလံ တိဋ္ဌေယ္ယ၊ တံ အာယုကပ္ပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"န္တိ။ **ကပ္ပဋိနာသေယေဝ**တိ ပန အာယုကပ္ပ-ဋိနာသေယေဝါတိ အတ္ထော သတိ နတ္ထိ ဝိရောဓော။ ဣဒေ စ **သဏ္ဌာဟန္တေ**တိ ဣဒံ သ္ဝေ ဝိနသ္သိသတီတိ ဝိယ အာဘူတပရိကပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ။ **ကေဒိဝသမေဝ ပစ္စတိ** တတော ပရံ ကပ္ပါဘာဝေန အာယုကပ္ပသ္သ ပိ အဘာဝတောတိ အဝိရောဓတော အတ္ထယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ပကတတ္ထောတိ အနုက္ခိတ္တော။ **သမာနသံဝါသကော**တိ အပါရာဇိကော။

---

[1] အဘိ-ဋီ ၃-၂၃၄-ဝိဇ္ဇေ။

ကိုယ် ပန် တန်ခြေ ယော သော "နိယတော"တိ ဝုတ္တော၊ တံ ကိုယ် နိယမေတီတိ အတ္ထော။ တသ္မေ ပန ယထာပုစ္ဆိတသ္မိ နိယတသ္မိ မိစ္ဆတ္တသမ္ဘတ္တနိယတ-ဓမ္မာနံ ဝိယ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနတံ ယထာပုစ္ဆိတ္ဆ နိယာမကဟေတုံ ပဋိသေဓေတ္တာ ယေန "နိယတော"တိ "သတ္တကွတ္တုပရမာဒိကော"တိ စ ဝုစ္စတိ၊ တံ ယထာမိဗ္ဗေတကာရဏံ ဒသ္သေတုံ "**သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေန ဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ ဇာတသ္မ ကုမာရသ္မ ဝိယ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတသ္မ **နာမမတ္တမေတံ** နိယတသတ္တကွတ္တုပရမာဒိကံ၊ နိယတာနိယတဘေဒံ နာမန်ခြေ အတ္ထော။ ယဒိ ပုဗ္ဗဟေတု နိယာမကော၊ သောတာပန္နော စ နိယတောတိ သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂတော ဥဒ္ဓံ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဥပနိဿယဘာဝတော ပုဗ္ဗဟေတုကိစ္စံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ ပန ပုဗ္ဗဟေတုကိစ္စံ နတ္ထိတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ္မ **ဥပနိဿယဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ**။ ယဒိ ဟိ တဿပိ ပုဗ္ဗဟေတု ဥပနိဿယော သိယာ၊ သော စ နိယာမကောတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂုပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ဧဝ နိယတော သိယာ၊ တဒ္ဆ အနိဋ္ဌံ၊ တသ္မာ သ ပုဗ္ဗဟေတုနာ အဟေတုကတာ အာပန္နာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယာဟ "**ဣစ္စသ္ဿ အဟေတု အပ္ပစ္စယာ နိဗ္ဗတ္တိ ပါပုဏာတိ**"တိ။

ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂေါ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ တေနေဝ သတ္တကွတ္တုပရမာဒိနိယမေ သတိ သတ္တမဘဝါဒိတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တနကသ္ဿ ဒုက္ခသ္ဿ မူလဘူတာ ကိလေသာ တေနေဝ ခီဏာတိ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ အကိစ္စကာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ယဒိ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ သတ္တကွတ္တုပရမာဒိကံ နိယမေန္တိ၊ တတော စ အညော သောတာပန္နော နတ္ထိတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ္မ အကိစ္စကတာ နိပ္ပယောဇနတာ အာပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ အထ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒိပ္ပဟာနံ ဒဿနကိစ္စံ၊ တေသံ ပဟာနေန သတ္တကွတ္တုပရမာဒိတာယ ဘဝိတမ္ပိ။ သာ စုပရိမဂ္ဂေါ ဧဝ ဟောတိတိ သတ္တမဘဝါဒိတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တိတော တေန ဝိနာ ဝုဋ္ဌာနေ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒိပ္ပဟာနေန စ တေန ဝိနာ ဘဝိတမ္ပန်ခြေ အာဟ "**ပဌမမဂ္ဂေ်နေ စ အနုပ္ပဇ္ဇိတ္တာဝ ကိလေသာ ခေပေတမ္ပာ ဟောန္တိ**"တိ။ **နာ အညော ကောစိ နိယမေတီတိ** နာမကရဏနိမိတ္တတော ဝိပဿနာတော အညော ကောစိ နိယာမကော နာမ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ ဝိပဿနာဝ နိယမေ-တီတိ စ နာမကရဏနိမိတ္တတံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနေဝါဟ "**ဣတိ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေန ဂဟိတနာမမတ္တမေဝ တ**"ခြေ။

နာ ဥပ္ပဇ္ဇန်ခြေတိ ပန အတ္ထိတိ "နာ မေ အာစရိယော အတ္ထိ၊ သဒိသော မေ နာ ဝိဇ္ဇတိ"တိအာဒိ"ာ ဣမိဿာ လောကဝေါဟာရာ ဌတ္တာ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ "ကိုယ်

၁-မ ၁-၂၂၇၊ မ ၂-၂၉၅၊ ဝ ၃-၁၂၊ အဘိ ၄-၂၁၀-ဝိဋ္ဌေသု။

ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အတ္ထေတရဟိ အညေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ သမသမာ သမ္မောဓိယန္တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ နောတိ ဝဒေယ္ယု''နွှဲ့ ဝတ္ထု တသ ကာရဏံ ဒသေတုံ "အဗ္ဘာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ကေသဉ္စိ လောကဓာတုယာ ဒ္ဝေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ"တိ ဤမံ သုတ္တံ ဒသေန္တေန ဓမ္မသေနာပတိနာ စ ဗုဒ္ဓကေ္ခတ္ဘာတုံ ဤမံ လောကဓာတုံ ဌပေတ္ဝာ အညတ္ထ အနုပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။

''ယော ပန ဘိက္ခု''တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနိ သိက္ခာပဒါနိ **မာတိကာ**၊ တာယ အန္တရဟိတာယ နိဒါနုဒ္ဒေသသင်္ခါတေ ပါတိမောက္ခေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ ပသမ္ဘဒါကမ္မေသု **စ သာသနံ တိဋ္ဌတီ**တိ အတ္ထော။ ပါတိမောက္ခေ ဝါ အန္တောဂဓာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဥပသမ္ဘဒါ စ တဒုဘယာဘာဝေ ပါတိမောက္ခာဘာဝတော၊ တသ္မာ ပါတိ-မောက္ခေ, တာသု စ **သာသနံ တိဋ္ဌတီ**တိ ဝုတ္တံ။ **ဩသက္ကိတံ နာမာ**တိ ပစ္ဆိမပဋိဝေဓသီလဘေဒဒ္ဝယံ ကေတော ကတ္ဝာ တတော ပရံ ဝိနဋ္ဌံ နာမ ဟောတီတိ အတ္ထော။

တာတိ ရသ္မိယော။ **ကာ**ရုညန္တိ ပရိဒေဝနကာရုညံ။

အနန္တရိယတ္ထာတိ ဒ္ဝိသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု အနန္တရိယတ္ထာဘာဝဒေါသတောတိ အတ္ထော။ **ဝိဝါဒဘာဝတော**တိ ဝိဝါဒါဘာဝတ္ထံ ဒ္ဝေ နဲ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။

ကေ ဗုဒ္ဓံ ဓာရေတိတိ **ကေဗုဒ္ဓဓာရကာ**။ ဘေန ဘေသဘာဝါ ဘေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ ယေန ဒုတိယဗုဒ္ဓဂုဏော ဓာရေတုံ အသမတ္ထာ အယံ လောက-ဓာတုတိ ဒသေတိ။ ပစ္စယဝိသေသနိပ္ဖန္နာနဉ္စိ ဓမ္မာနံ သဘာဝဝိသေသော နသ်ကာ ဓာရေတုန္တိ။ သမံ ဥဒ္ဓံ ပဗ္ဗတိတိ **သမုပါဒိကာ**၊ ဥဒကသော်ပရိ သမံ ဂါမိနီတိ အတ္ထော။ **ဒ္ဝိန္နမ်ိတိ** ဒ္ဝေပိ၊ ဒ္ဝိန္နမ်ိ ဝါ သရိရဘာရံ။ **ဆာဒေန္တီ**တိ ရောစယမာနံ။ **သကိ ဘုတ္ကောဝါ**တိ ကေမ်ိ အာလောပံ အဒ္ဓျောဟရိတ္ဝာဝ မရေယ္ယာတိ အတ္ထော။

အတိဓမ္မဘာရေနာတိ ဓမ္မေန နာမ ပထဝိ တိဋ္ဌေယ္ယ၊ သာ ကိ ံ တေနေဝ စလတီတိ အဓိပ္ပါယော။ ပုန ထေရော ရတနံ နာမ လောကေ ကုဋ္ဌမ်ံ သန္ဓာရေန်ံ အဘိမတ္ထ လောကေန အတ္ထနော ဂရုသဘာဝတာယ သဂ္ဂ-ဘဝ်သ ကာရဏံ အတိဘာရဘူတံ ဒိဋ္ဌံ။ ဧဝံ ဓမ္မော စ ဟိတသုခဝိသေသေဟိ တံသမ်ဂိနံ ဓာရေန္တော အဘိမတော စ ဝိညူဟိ ဂန်ဿိရာပ္ပမေယ္ယဘာဝေန ဂရုသဘာဝတ္ထာ အတိဘာရဘူတော ပထဝီစလနသ် သ ကာရဏံ ဟောတီတိ

၁-ဒီ ၃-၉၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၃-၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။

ဒသေန္တော "**ဣဒံ မဟာရာဇ ဒွေ သကဋာ**"တိအာဒိမာဟ။ **ကေသာ**တိ ကေသွာ၊ ကေသ ဝါ သကဋသ ရတနံ၊ တသ္မာ သကဋတော ဂဟေတ္မာတိ အတ္ထော။ **ဩသာရိတန္တိ** ပဝေသိတံ အာဟဋံ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

သဘာဝပကတိကာတိ အကိတ္တိမပကတိကာတိ အတ္ထော။ **ကာရဏ-မဟန္တတ္တာ**တိ မဟန္တေဟိ ပါရမိတာကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပထဝိအာဒယော မဟန္တာ အတ္ထနော အတ္ထနော ဝိသယေ ကေကာဝ၊ **ဧ**ဝံ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေါပိ မဟန္တော အတ္ထနော ဝိသယေ ကော **ဧ**ဝ။ ကော စ တသ ဝိသယော? ယာဝတကံ ဥယ္ယံ၊ **ဧ**ဝံ အာကာသော ဝိယ အနန္တဝိသယော ဘဂဝါ ကော **ဧ**ဝ ဟောတီတိ ဝဒန္တော လောက-ဓာတုန္တရေသုပိ ဒုတိယသ အဘာဝံ ဒဿေတိ။

ပုဗ္ဗဘာဂေ အာယူဟနဝသေန **အာယူဟနသမ္ဘိတာ** သန္ဓိဌာနစေတနာ-ဝသေန **စေတနာသမ္ဘိတာ** စ ဝေဒိတဗ္ဗာ, သန္တတိဝေါဝသေန ဝါ။ **ဝိပါကာ-ရဟန္တိ** ဒုတိယဘဝါဒိသု ဝိပစ္စနပကတိတံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **စလတီ**တိ ပရိဝတ္တတိ။ သုနခေဟိ ဝဇနသီလော **သုနခ**ဝါ**ဖိ ကော**။

ပဌမမဟလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယမဟလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဂ၁၀။ ဂတိတော အညာ ဂတိသမ္ဘတ္တိ နာမ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော "**သမ္ဘန္ဓာ ဂတိ**"တိ အာဟ။ မဟာသုဒဿနာဒိသုရာဇကာလော ပဌမကပ္ပိကာဒि-သုမနုဿကာလော စ **ကာလသမ္ဘတ္တိ**။

ဧကန္တံ **ကုသလသ**ဿ**ဝ** **ဩ**ကာ**သော**တိ ဣဒံ ယဒိပိ ကောစိ ကာယသုစရि-တာဒိပယောဂသမ္ဘတ္တိယံ ဌိတံ ဗာဓေယ္ယ၊ တံ ပန ဗာဓနံ ဗာဓကဿ**ဝ** ဣဿာဒိနိမိတ္တေန ဝိပရိတဂ္ဂါဟေန ဇာတံ။ သာ ပယောဂသမ္ဘတ္တိ သဘာဝတော သုခဝိပါကဿ**ဝ** ပစ္စယော, နိ ဒုက္ခဝိပါကဿာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ မဂ္ဂေ ဘတ္တပုဋ္ဌ ဗန္ဓနေ မုဋ္ဌိတ္ဝာ ဘုဋ္ဌိတုံ နိ ဇာနာတိ၊ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဝိနာသေတိ၊ **ဧ**ဝံ အနုပါယညူပိ ဘောဂေ။ **သုသာနေ ဆဍ္ဍေတ္ဝာ**တိ-အာဒိနာ ဃာတေတ္ဝာ ဆဍ္ဍိတသ ဝုဋ္ဌာနာဘာ**ဝေ**ါ ဝိယ အပါယတော ဝုဋ္ဌာနာဘာ**ဝေ**ါတိ ဒဿေတိ။

"ပစ္စရီ"တိပိ **ဥဋ္ဌေ့ပ္ပသ** နာမံ၊ တေန ဣတ္ထေ ကတာ "မဟာပစ္စရီ"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဥဒကေ မရဏံ ထလေ မရဏဉ္စ ကေမေဝါ**တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု သကြေန "သမုဒ္ဒါရက္ခံ ကရိဿာမိ"တိ ဝုတ္တန္တိ? သစ္စံ ဝုတ္တံ၊ ဇိဝိတသ္မိ လဟုပရိဝတ္တိတံ ပကာသေန္တေဟိ ထေရေဟိ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊ လဟုပရိဝတ္တိတာယ ဇိဝိတဟေတု နဂမိဿာမာတိ အဓိပ္ပါယော။ အထ ဝါ **ဥဒကေ**တိ နာဂဒီပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ **ထလေ**တိ ဇမ္ဗုဒီပံ။

ထေရော နု ခေါတိ ကထမဟံ ဧဘေန ဥတ္တေ၊ ကေနစိ ကိဉ္စိ အာစိက္ခိတံ သိယာတိ သညာယ နု အဒါသိ။ တေနေဝ "မယမ္ပိ နု ဇာနာမာ"တိ ဝုတ္တံ။ **အပရဿာ**တိ[1] အပရဿ ဘိက္ခုနော ပတ္တံ အာဒါယ ။ပ။ ထေရဿ ဟတ္ထေ ဌပေသိတိ ယောဇနာ။ **အနာယတနေ**တိ နိက္ကာရဏေ, အယုတ္တေ ဝါ နသ-နဋ္ဌာနေ။ **တုဝံ အတ္ထာနံ ရက္ခေယ္ယာသိ**၊ မယံ ပန မဟလ္လကတ္ထာ ကိံ ရက္ခိတ္ဝာ ကရိဿာမ၊ မဟလ္လကတ္ထာ ဧဝ စ ရက္ခိတုံ နု သက္ခိဿာမာတိ အဓိပ္ပါယော။ အနာဂါမိတ္ထာ ဝါ ထေရော အတ္ထနာ ဝတ္ထုမ္ဘံ ဇာနိတ္ဝာ ဩဝဒတိ။

သမ္ဘာပယောဂဿ ဂတမဂ္ဂေတိ သမ္ဘာပယောဂေန နိပ္ဖါဒိတတ္ထာ တဿ သဠာနနကာရဏန္တိ အတ္ထော။

ဘူတမတ္ထံ ကတ္ဝာ အဘူတောပမံ ကထယိဿတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **မနုဿာ**တိ ဘဏ္ဍာဂါရိကာဒိနိယုတ္ထာ မနုဿာ မဟန္တတ္ထာ **သမ္ပဋ္ဌိတုံ နာသက္ခိ**ံ သု။

ဒုတိယမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဂ၁၁။ **အဋ္ဌိတာ**တိ ဂတာ။ **ပေစ္စာ**တိ ပုန၊ မရိတ္ဝာတိ ဝါ အတ္ထော။ **ဥဿန္ဒတ္ထာ**တိ ဝိတက္ကဗဟုလတာယ ဥဿန္ဒတ္ထာတိ ဝဒန္တိ၊ သုရတာဒီဟိ ဝါ **ဥဿန္ဒတ္ထာ**။ **ဒိဗ္ဗန္တီ**တိ ကီဠန္တိ။

သဒ္ဓိဝကာဋ္ဌသုတ္ထသဝ်ာတရောရ၀ မဟာရောရ၀ တာပနမဟာတာပန အဝီ-စိယော **အဋ္ဌ မဟာနိရယာ**။ ဧကေကဿ စတ္ထာရိ ဒ္ဝါရာနိ, ဧကေကသ္မိံ ဒ္ဝါရေ စတ္ထာရော စတ္ထာရော ဂူထနိရယာဒယောတိ ဧဝံ **သောဠသ ဥဿဒနိရယေ** ဝဏ္ဏယန္တိ။

---

[1] အပရော်ပိ ထေရဿ (အဋ္ဌကထာယံ)

သက္ကသုယာမာဒယော ဝိယ **ဇေဋ္ဌကဒေဝရာဇာ**။ ပဇာပတိဝရုဏာဒျိသာ-နာဒယော ဝိယ ဒုတိယာဒိဋ္ဌာနန္တရကာရကော **ပရိစာရကော ဟုတ္တာ**။

တတိယမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဂ၁၂။ **ကပ္ပေါ**[1]တိ ဒွေဓာဘူတကွေါ။ ဣတော စ ဗီဇာဒိဓာတုနာနတ္တဝသေန ခန္ဓာဒိဓာတုနာနတ္တံ ဝေဒိတမ္ဗံ။

စတုတ္ထမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စမမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဂ၁၃။ **အဗ္ဗောသိယဓာတူ**တိ အဗ္ဗောသယသဘာဝေါ။ ယထာ ဂူထာဒိနံ ဓာတုသဘာဝေါ ဧသော၊ ယံ ဂူထာဒိဟေဝ သံသန္ဒတိ၊ ဧဝံ ပုဂ္ဂလာနံ အဗ္ဗောသယသော်ဝေသ သဘာဝေါ။ ယံ ဒုဿီလာဒယော ဒုဿီလာဒိကေဟေဝ သံသန္ဒန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဘိက္ခု ॥ ဝိ အာဟံသူ**တိ အညမညံ အာဟံသု။ အာဝုသော ဣမေ မနုဿာ "ယထာသဘာဝေန ပရိဘုဉ္ဇထာ"တိ ဝဒန္တာ အမှေ သဘာဝါသဘာဝေ ဝိဒိတ္တာ ဟိနဗ္ဗောသယပဏီတဗ္ဗောသယတံ ပရိစ္ဆိ-ဒ္ဒိတ္တာ ဓာတုသံယုတ္တကမ္မေ ဥပနေန္တိ တဿ ပယောဂံ ဒဋ္ဌုကာမာတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ သဘာဝဝသေနေဝ အဗ္ဗောသယဓာတုပရိစ္ဆိန္နနတော အဗ္ဗောသယဓာတု-သဘာဝဝသေန နိယမေတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ပဉ္စမမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

စရိတန္တိ ဣဓ ဒုစ္စရိတံ သုစရိတန္တိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပရဇံ အက္ခံ ဧတေသန္တိ **အပ္ပရဇက္ခာ**တိ အတ္ထော ဝိဘာဝိတော၊ အပ္ပရဇံ အက္ခိမှိ ဧတေသန္တိ **အပ္ပရဇက္ခာ**တိပိ သဒ္ဒတ္ထော သမ္ဘဝတိ။ ဣတော စ အာသယဇာနနာဒိနာ

---

[1] -တမ္ဗော (အဋ္ဌကထာယံ)

ယေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ပရောပရေဟိ သတ္တာ ကလျာဏပါပါသယာဒိကာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဇာနနံ ဝိဘာဝေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ-အာသယာနုသယဉာဏာနံ ဝိသုံ အသာဓာရဏတာ, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ-နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏာနံ ဝိသုံ ဗလတာ စ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။

၈၁၅။ **ယာဒိယာ**တိ ယေ အရိယာ။ **အာဝ**ံ**သိ**ံ**သု**တိ နိဿာယ ဝသိ"သု။ ကေ ပန တေ? "ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဠုဂ်ဝိပ္ပဟီနော ဟောတိ ဆဋ္ဌ-သမန္နာဂတော ဧကာရက္ခော စတုရာပသေနော ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော သမဝယသင်္ခေသနော အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော သုဝိမုတ္တ-စိတ္တော သုဝိမုတ္တပညော"တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ။ တေသု ပဠုဂ်ဝိပ္ပဟီနပစ္စေက-သစ္စပနောဒနသေနာသမဝယသင်္ခေနာနိ "သင်္ခါပေဓကံ ပဋိသေဝတိ အဓိဝါ-သေတိ ပရိဝဇ္ဇေတိ ဝိနောဒေတိ"တိ ဝုတ္တေသု အပသေနေသု ဝိနောဒနဉ္စ မဂ္ဂကိစ္စာနေဝ၊ ဣတရေ စ မဂ္ဂေနေဝ သမိဇ္ဈန္တိ။ တေနာဟ "**တေ ဣ-သုတ္တံ။ပ။ ဒိပေတိ**"တိ။

၈၁၆။ အာရမ္မဏသန္တာနာနုသယနေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာရမ္မဏာနုသယ-နေန **အနုသေတိ**။ **အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏာ**တိ ဘေနေ သမန္တတော ဝေဒ္ဒေတွာ ဝိယ ဋ္ဌိတဘာဝေန အနုသယိတတံ ဒသ္သေတိ။ ဘဝ သပိ ဝတ္ထုကာမတ္တာ, ရာဂဝသေန ဝါ သမာနတ္တာ "**ဘဝရာဂါနုသယော**။ပ။ **သင်္ခိတော**"တိ အာဟ။

၈၁၈။ "ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ တိက္ခိန္ဒြိယာ၊ ဣတရေ မုဒိန္ဒြိယာ"တိ ဧဝံ ဣန္ဒြိယဝိသေသဒဿနတ္ထမေဝ အဓိမုတ္တိဂ္ဂဟဏန္တိ အာဟ "**တိက္ခိန္ဒြိယမုဒိန္ဒြိယ-ဘာဝဒဿနတ္ထ**"န္တိ။

၈၁၉။ **ပဟာနက္ကမဝသေနာ**တိ ဣဒေ ပဟာတဗ္ဗပဇဟနက္ကမော ပဟာ-နက္ကမောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ယသ ပဟာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တံ တေနေဝ ပဟာနေန ပဋ္ဌမံ ဝုစ္စတိ၊ တတော အပ္ပဟာတဗ္ဗန္တိ အယံ ဝါ ပဟာနက္ကမော။

၈၂၀။ မဂ္ဂသ ဥပနိဿယဘူတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ **ဥပနိဿယဣန္ဒြိယာနိ**။

၈၂၆။ နိဗ္ဗုတိဆန္ဒရဟိတတ္တာ **အနိဿိတ္ဌာနံ ပဝိဋ္ဌာ**။ ယသ္မိ" ဘဝေ ပဝတ္တမာနေ တံသန္တတိယံ လောကုတ္တရံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တံ တသ **ပါဒကံ**။

ဆဋ္ဌမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၃-၂၂၄၊ အံ ၃-၂၂၉-ဝိဒ္ဓေသု။ ၂-မ ၂-၁၂၇-ဝိဒ္ဓေ၊

သတ္တမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၂၈။ **နိဒ္ဒါယိတ္တာ**တိ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တော နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိတ္တာ ပဋိ-ဗုဇ္ဈော သမာပတ္တိံ သမာပန္နောမှိတိ အတ္ထော။ နိဝရဏာဒီဟိ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တသန္တာနေ **ဝေ စိတ္တမဒ္ဒ||သာ**, သမာဓိ ဝါ, ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ။ **စိတ္တံ ဌပေတုန္တိ** သမာပတ္တိစိတ္တံ ဌပေတုံ။ သညာဝေဒယိတာနံ အပဂမော **ဝေ အပဂမဝိမောက္ခော**။

သညာမနသိကာရာနံ ကာမာဒိဒုတိယဈာနာဒိပက္ခန္ဓနာနိ "**ဟာနဘာဂိ-ယဝိသေသဘာဂိယမ္ပိ**"တိ ဒဿိတာနိ၊ တေဟိ ပန ဈာနာနံ တံသ-ဘာဝတာ ဓမ္မ-သဒ္ဒေန ဝုတ္တာ။ ပဂုဏဘာဝဝေါဒါနံ **ပဂုဏဝေါဒါနံ**။ တဒေဝ ပဌမဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ ဒုတိယဈာနာဒိအဓိဂမဿ ပစ္စယတ္တာ "**ဝုဋ္ဌာနံ နာမ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ဝေါဒါနမ္ပိ ဝုဋ္ဌာနံ၊ တမ္မာ တမ္မာ သမာဓိမ္မာ ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ ဝုဋ္ဌာန"န္တိ ဇုမာယ ဝုဋ္ဌာနပါဋိယာ အသင်္ခိတတ္တာ နိရောဓ-သမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာနံ "**ပါဋိမုတ္တကဝုဋ္ဌာနံ နာမ**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေ ပန "နိရောဓတော ဖလသမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာန"န္တိ ပါဋိ နတ္ထိတိ ဝဒေယျုံ၊ တေ "နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တသ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[1] ဇုမာယ ပါဋိယာ ပဋိသေဓေတမ္ဘာ။

သတ္တမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၃၁။ ရာဂါဒီဟိ စေတသော ဝိမုတ္တိဘူတော သမာဓိ **စေတောဝိမုတ္တိ**။ ပညာဝ ဝိမုတ္တိ **ပညာဝိမုတ္တိ**။ **ကမ္မန္တရိပါကန္တရမေဝါ**တိ ကမ္မန္တရသ ဝိပါကန္တရမေဝါတိ အတ္ထော။ စေတနာစေတနာသမ္ပယုတ္တကမ္မေ နိရ-ယာဒိနိမ္ဗာနဂါမိနိပဋိပဒါဘူတေ ကမ္မန္တိ ဂဟေတ္တာ အာဟ "**ကမ္မပရိဏ္ဍေ-မေဝါ**"တိ။ **အပ္ပေတုံ နာ သက္ကောတိ** အဌမနဝမဗလာနိ ဝိယ, တံသဒိသံ ဇုဋ္ဌိဝိညာဏံ ဝိယ ဝိကုဗ္ဗိတုံ။ တေန ဒသဗလသဒိသတ္ထ ဝါရေတိ၊ ဈာနာဒိဘာဝံ ဝိယ ဝါ အပ္ပေတုံ ဝိကုဗ္ဗိတုဏ္ဍ။ ယဒိပိ ဟိ ဈာနာဒိပစ္ဆ-ဝေက္ခဏာဘာဝံ သတ္တမဗလန္တိ တဿ သဝိတက္ကသဝိစာရတာ ဝုတ္တာ၊ တထာပိ

---

[1] အဘိ ဂ-၁၃၀-ဝိဒ္ဓေ။

ဗျာနာဒီဟိ ဝိနာ ပစ္စဝေက္ခဏာ နတ္ထိတိ ဗျာနာဒိသဟဂတံ ဉာဏံ တဒန္တောဂဓံ ကတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ သမ္ဘည္ဘတညာဏံ ဗျာနာဒိကိစ္စံ ဝိယ နာ သမ္ဘံ ဗလကိစ္စံ ကာတုံ သက္ကောတိတိ ဒသ္သေတုံ **"တဋ္ဌိ ဗျာနံ ဟုတ္ဘာ အပ္ပေတုံ ဣဒ္ဓိ ဟုတ္ဘာ ဝိကုဗ္ဗိတုဉ္စ နာ သက္ကောတိ"**တိ ဝုတ္တံ၊ နာ ပနာ ကသ္ဿစိ ဗလဿ ဗျာနဣဒ္ဓိဘာဝတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဉာဏဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-ရုဒ္ဓကဝဏ္ဏုပိဘင်

၁-ကေကမာတိကာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၃၂။ "တေတ္တိံသတိ တိကာ"တိ ဝုတ္တံ၊ တေ ပန **ပဋ္ဌတိံသ**။ တထာ "ပုရိသမလာဒယော အဋ္ဌ နဝကာ"တိ ဝုတ္တံ၊ တေ ပန **အာယာတဝတ္ထု-အာဒယော နဝ**။ ယေ "ဒွေ အဋ္ဌာရသကာ"တိအာဒိမှိ ဝုတ္တာ၊ တေ ဝေ "ဗ္ဗတိ အတိတာနိ ဆတ္တိံသာ"တိအာဒိနာ တယော ဆတ္တိံသကာ ကတာတိ အာဟ **"ဆ အဋ္ဌာရသကာ"**တိ၊ ဒ္ဝါသဋ္ဌိ ပန ဒိဋ္ဌိဂတာနိ အညတ္ထ ဝုတ္တာဘာဝေ-နေဝ ဗ္ဗမ နိက္ခိတ္တာနိတိ နဝ ဂဟိတာနိတိ ဒဋ္ဌမ္ဗာနိ။

ကေကမာတိကာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၄၃-၇၄၄။ **အတ္ထိပဋိစ္စ နာမာ**တိ ယထာ "စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ"တိအာဒိသု နိဿယာဒိပစ္စယဘာဝေန ပဋိစ္စတိ ဝုတ္တံ၊ နဝ တထာ ဗ္ဗမ ခတ္တိယာဒိဇာတိနံ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာနံ နိဿယာဒိပစ္စယတ္ထသ အဘာဝေါ။ ယေသု ပန ခန္ဓေသု သန္တေသု ခတ္တိယာဒိသမ္ဗုတိ ဟောတိ၊ တေသံ အမ္ဘောဇ္ဈန္ဓတာဝ ခတ္တိယာဒိဇာတိယာ အတ္ထိတာ၊ သာ ဗ္ဗမ ပဋိစ္စ-သဒ္ဒေန ဝိဘာဝိတာတိ အတ္ထော။ **ကိသာ သေကိယာ**တိ အသင်္ခ်ိန္ဓာယာတိ အတ္ထော။

ပဏ္ဍိသဇ္ဇနာဒိကိရိယာသု ပုရတော ကရဏံ **ပုရေက္ခာရော**။ **နိက္ခေပ-ရာသီ**တိ နိဓာနရာသိ။ **ပတ္ထဒ္ဒာကိတ္တိနော**တိ ဝိတ္ထိဏ္ဏာကိတ္တိနော။ **ရတ္တညုမဒေါ**တိ ပုရာဏညုတာမဒေါတိ ဝဒန္တိ။ စိရရတ္တိဇာတေန, စိရရတ္တိပဗ္ဗဇိတေန ဝါ ဇာနိတဗ္ဗသ, ရတ္တိနမေဝ ဝါ ဇာနနမဒေါ။ **ဥပဒ္ဒဝပကမာနော**တိ အာဏာ-ကရဏမာနော။ အာဏာကရဏဏ္ဍ ဝိစာရဏံ ဗ္ဗမ "ယသော"တိ ဝုတ္တန္တိ။ ပရိမဏ္ဍလတ္ထာဘာဝနိဿိတော မာနော **ပရိဏာဟမဒေါ**။ သရီရသမ္ပတ္တိ-ပါရိပူရိယာ မဒေါ **ပါရိပူရိမဒေါ**။

၇၄၅။ ဝတ္ထုနာ ဝိနာပိ ဝတ္ထုမ္ဗတာယ **အဝတ္ထုကံ**, နဝ ဝတ္ထုနော အဘာဝေါ။

၇၄၆။ **စိတ္တသ ဝေါသဇ္ဇနန္တိ** စိတ္တသ သတိတော မုစ္စနံ, ကာယဒုစ္စရိတာ-ဒိသု ပဗ္ဗန္ဒနံ ဝါ **ဝေါသဇ္ဇေါ**။ **ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ**တိ ကုသလကရဏေ အဋ္ဌာနံ၊

အနုဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ ပမာဒသင်္ခါတသ **အတ္ထသ** ကာယဒုစ္စရိတေ စိတ္တသ ဝေါသဂ္ဂေါ ပါဏာတိပါတေ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယံ ကောဓေ ဥပနာဟေတိ ဧ-မာဒိကော ပရိယာယော အပရိယန္တော၊ တဒတ္ထတပ္ပရိယာယပ္ပကာသကော ဝေါသဂ္ဂနိသဂ္ဂါဒိကော ဗျဉ္ဇနပရိယာယော စာတိ သဗ္ဗံ တံ သဒ္ဒါဒိတ္တာ **ဧ-**ရူပေါတိ ဧဒံ အာကာရနိဒ္ဒေသနံ သဗ္ဗပရိယာယသ ဝတ္ထု အသက္ကုဏေယ္ယတ္တာ ကတန္တိ ဒသ္သေန္တော အာဟ "**ပရိယန္တာဘာဝတော**"တိ။ **ဝိသဒ္ဒါကာရော**တိ သတိယာ ပစ္စနိကဘူတေ စတ္တာရော ခန္ဓေ ဒသ္သေတိ။

၈၄၇။ **စိတ္တသ ထဒ္ဓတာ** တထာပဝတ္တစိတ္တမေဝါတိ ဝဒန္တိ၊ မာနဝိသေသော ဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥပသက်မနေ ဝန္ဒိတဗ္ဗံ ဟောတိတိ **ပရိယန္တေနေဝ စ**ရတိ။

၈၄၈။ "**အာပတ္တိ**ံ အာပန္နောသိ"တိ ဝုတ္တေ "အာဝုသော တုံ အာပန္နော-သိ"တိအာဒိနာ တေန ဝုတ္တံ တသ္မေဝ ဥပရိ ဒိပနဝသေန "**ပဋ္ဌိပ္ပရိတ္တာ**"တိ ဝဒန္တိ။ "တသ္မိ**ံ** နာမ ဒလိဒ္ဓေ, အကုသလေ ဝါ ဧဒံ ကရောန္တေ အဟံ ကသ္မာ **နု** ကရောမီ"တိ ဧဝံ ဧ၀ ပဋ္ဌိပ္ပရဏံ ယုတ္တံ။ ဂ-ရဏာသ ဥတ္တရကိရိယာ **ကရ-ဏုတ္တရိယံ**။ **အကုသလပက္ခော သော**တိ သာရမ္ဘောတိ အဓိပ္ပါယော။

၈၄၉။ အတိစ္ဆ ဧ၀္ဆတိတိ အတိစ္ဆော၊ တသ ဘာဝေါ အတိစ္ဆတာတိ ဝတ္တမ္ဗေ စ္ဆ-ကာရလောပံ ကတ္တာ "**အတိစ္ဆတာ**"တိ ဝုတ္တံ။ **အတ္တိစ္ဆတာ**တိ စ သာ ဧ၀ ဝုစ္စတီတိ။ တတ္ထြာပိ နေရုတ္တိကဝိဓာနေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာလဒ္ဓံ ဝါ အတိက္ကမိတ္တာ အတ္ထြ အတ္ထြ ဧ၀္ဆနံ **အတ္ထြိစ္ဆတာ**၊ သာ ဧ၀ ရ-ကာရသ တ-ကာရံ ကတ္တာ "**အတိစ္ဆတာ**"တိ ဝုတ္တာ။

အတ္ထြိစ္ဆန္တိ အတိစ္ဆံ၊ အတ္ထြ ဝါ ဧ၀္ဆန္တော။ ကေန? **အတိလောဘေန** အတိလောဘမိစ္ဆာသင်္ခါတေန **အတိလောဘမဒေန** စ။ အတ္ထနော ဟိတံ **အတ္ထာ**တိ[1] ဝုတ္တံ။ **ဟာယတိ** ဇီရတိ၊ အာဒိဏ္ဏော ဝါ **အတ္ထာ**၊ ပတ္ထော ဝါ **အတ္ထာ**၊ နံ ဇီရတိ စန္ဒကိန္နရိ**ံ** ပတ္ထယိတ္တာ အသိတာဘူဒေဝိယာ ဝိဟီနော ဝိယ။

ဧ၀္ဆာဟတသာတိ ဧ၀္ဆာယ ဥပဒ္ဒုတသ, မုဒ္ဒိတသ ဝါ။

အတိဟီဠယာနောတိ အဝမညမာနော။ **မလက**[2]န္တိ ဝေံနာမကံ ဇနပဒံ, အဇ္ဈောကာသံ ဝါ။ **ကောဒဏ္ဍကေနာ**တိ ကုဒဏ္ဍကေန ရဿဒဏ္ဍကေန။ ဝဒ္ဒုလေနာတိ စ ဝဒန္တိ။ **ရုဟိရမက္ခိတဂ်ေါ**တိ ရုဟိရသိန္နဂတ္တော။

၁-အဋ္ဌမ္ဘာတိ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-မလ္လဂါမံ (အဋ္ဌကထာယံ)

၇၅၀။ ဇာနန္တသော်ဝ ဘိယျော ဘိယျော စောဒေန္တော ဝိယ **သမ္ဘာဝေတု-ကာမော ဟောတိ**။ **ပစ္စယေ**တိ ဥပါဒါနာဒိပစ္စယေ။

၇၅၁။ ယေ ပတိရူပေန ဝတ္ထေန်၊ တေ **ဂဏ္ဍိကာ**၊ ဒုရာစာရေန ဝါ ဂဏ္ဍိ-ဘူတာ။ **ဂဏ္ဍိကပုဗ္ဗော နာမ ဂဏ္ဍိကာ ဝေ ဟောန်၊ တေန** သဒ္ဒိဝိဟာရိကာ ဂဏ္ဍိကဘာဝေန "**ထေရော ။ပ။ ဒီဃစက်မေ ဝိဟရတိ**"တိ ဝဒန်။

ဝန္ဒတိ ဘန္တေတိ အယမ္ပိ ကောဝ ပကာရော၊ လာဘိနာ ဇေ ပန သက္ကာ ဥတုန် အတ္ထနော သမာပတ္တိလာဘိတံ သူစေတိတိ အတ္ထော။ **ပဗ္ဗတ္ထယ်** နာမ ဥပရိပဏ္ဏာသကေ ဒုတိယသုတ္တံ[1]။ တဿ ဂန္ဓိရတ္ထာ ဝဒတိ"**ပဗ္ဗတ္ထယ် ဩလော-ကေန္တဿ**"တိ။

၇၅၂။ **သိဂ်**န် သိဂ်ါရံ။ တဋ္ဌိ ကုသလဿ ဝိဏ္ဏနတော သမာသေဝိတ-တာယ သီသေ ပရိကၠတံ သုနိခတံ ဝိသာဏံ ဝိယ, ထိရတ္ထာ စ သိဂ်ံ ဝိယာတိ သိဂ်ံ၊ တံ ပနတ္ထတော ရာဂေါ။

၇၅၃။ တေမနကရဏတ္ထေ **တိန္တိဏ**-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဒီယနန်** စ ယေန လောဘေန ပရံ မမန်ဿ ဝဒန်ံ ဒီယတိ၊ သော ဝုတ္တော။ **ဒီယနံ** ဘဏ္ဍနန်ံ စ ဝဒန်။ **တိန္တိဏန်** ဝါ လောလုပ္ပမိစ္ဆေ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သညာ-သဒ္ဒေါ ဟိ ဩသော လောလုပ္ပဝါစကောတိ။

၇၅၄။ **ဥိရုပ္ပမာဏာ**ဒီတိ ဇေတေန မဟန္တဃနဘာဝေန အပ္ပုတိတံ ဒဿေတိ။ **အထ ဝါ**တိ အာဒိနာ စိဝရမဏ္ဍနာဒိနံ ဝိသေသနာနိ "ဣမဿ ဝါ ပုတိကာယဿ ဗာဟိရာနံ ဝါ ပရိက္ခာရာနံ မဏ္ဍနာ"တိ အာဒိနိတိ ဒဿေတိ။ စိဝရေန ဟိ မဏ္ဍနာ **စိဝရမဏ္ဍနာ**၊ စိဝရဿ ဝါ မဏ္ဍနာ **စိဝရမဏ္ဍနာ**၊ ဝေဠ **ပတ္တမဏ္ဍနာ သေနာသနမဏ္ဍနာ** စာတိ အမိပ္ပါယော။ ဥိနဒ္ဓာနပ္ပရဏံ ဆဝိရာဂသုသဏ္ဌာ-နာဒိကရဏဿ စိဝရာဒိသု ကာယေ စ ယထာယောဂံ ယောဇေတမ္ဗံ။ **တဒ္ဓုဗ-ဇာတဒါရကော ဝိယ ဟောတိ**တိ ဒါရကစာပလ္လ် နု မုဠ္ဆတိတိ အတ္ထော။

၇၅၅။ သဒ်သာ အနုရူပါ ဘတ္တိ သဘာဂေါ၊ နု သဘာဂေါ အသဘာဂေါ၊ မာနထဒ္ဓတာ, ဝိရောဓော ဝါ။ တေနဿ မာတာဒိသု ဝတ္ထုနံ **အသဘာဂ-ဝုတ္တိတာ**။ ဝေဝိဓာနံ မာနာမိကာနံ အကုသလာနမိဒံ နာမံ။

---

[1]-မ ၃-၁၀-ပိဋ္ဌေ၊

၇၅၆။ **ပရိတသိတာ**တိ သင်္ကမ္မနာ၊ ဥက္ကဏ္ဌိတသ ဝါ တသ တသ တဏှာယနာ။

၇၅၇။ ကုသလကရဏေ ကာယသ အဝိပ္ပါရိကတာ လိနတာ **ဇာတိ-အာလသျံ**၊ နဲ ရောဂဥတုဘောဇနာဒီဟိ ကာယဂေလည် တန်ခြီ နာမ၊ အထ ခေါ ပကတိအာလသျန်ခြီ အဏ္ဍော။ **ကာယာလသိယန်ခြီ** နာမကာယသ အာလသိယံ၊ တဒေဝ ရူပကာယသာဝိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၇၅၈။ အစ္ဆသနာဒီဟိ ဥပ္ပန္နခေတုကျောဘနိမိတ္တံ အာလသိယံ **ဝိဇမ္ဘိတာ**။

၇၅၉။ ဘတ္တနိမိတ္တေန ဥပ္ပန္နံ အာလသျံ **ဘတ္တသမ္မဒေါ**။

၇၆၀။ **ဇုမေဟိ ပနာ**တိ စိတ္တသ အကလျတာဒီဟိ။ သမ္ဘတ္တ **ကိလေသ-ဝသေနာ**တိ ထိနမိဒ္ဓကာရဏာနံ ရာဂါဒီနံ ဝသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၇၆၁။ သမ္ဘာအာဇီဝတော အပေတော ကတောတိ **အပကတော**။ သော အာဇီဝုပဒ္ဒဝေန ဥပဒ္ဒုတောတိ ကတ္တာ အာဟ "**ဥပဒ္ဒုတသာ**တိ **အဏ္ဍော**"တိ။

တိဝိမ္ဖိ တံ တတ္ထ အာဂတံ တသ နိသယဘူတာယ ဇုမာယ ပါဋိယာ **ဒသေတုန်ခြီ** ဝေမတ္တော ဒဋ္ဌမ္ဘော။

ပါပကိကာနိတိ အာပဏတော ဆဋ္ဌတာနိ။ **နန်ကာနိ**တိ အန်ကရဟိတာနိ, စိရာနိ ဝါ။ ဂိလာနသ ပစ္စယဘူတာ ဘေသဇ္ဇသမ်ါတာ ဇိဝိတပရိက္ခာရာ **ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာ**။ **ပူတိမုတ္တန်ခြီ** ပုရာဏသ အပုရာဏသ စ သမ္ဘသ ဂေါမုတ္တသော်တံ နာမံ။ ပူတိဘာဝေန ဆဋ္ဌိတောသန်ခြိပိ ကေစိ။

အဂ္ဂိကာ ဇေဋ္ဌိရာ ဒီဃသာလာ ကိရ **ဥဒ္ဒဏ္ဍော**။ ကုစ္ဆိတရဇဘူတာယ ပါပိစ္ဆတာယ နိရတ္ထကကာယဝစီဝိပ္ပန္ဒနိဋ္ဌဟဏ် ကောရဇံ၊ တံ တေသ အတ္ထိတိ ကောရဇိကော၊ အတိဝိယ ကောရဇိကော **ကောရဇိကကောရဇိကော**။ အတိပရိသင်္ကိတောတိ ကေစိ။ **မုခသမ္ဘာဝိတော**တိ ကောရဇိကကောရဇိကာဒိ-ဘာဝေန ပဝတ္တဝစနေဟိ အတ္တနော မုခမတ္တေန အညေဟိ သမ္ဘာဝိတော။ သော ဝေရူပေါ ဝေရူပတာယ ဧဝ အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ ကတ္တာ "**အယံ သမဏော**"တိအာဒိ ကထေတိ။

ပဏိဝေယ်တိ "အရဟာတိ မံ ဇာနန္တု"တိ စိတ္တံ ဌပေတ္တာ, ပတ္ထေတ္တာ ဝါ။ **အာပါထကဗ္ဗာယီ**တိ မနုဿာနံ အာပါထဋ္ဌာနေ သမာဓိ သမာပန္နော ဝိယ နိသီဒန္တော အာပါထကေ ဇနသ ပါကဋဋ္ဌာနေ ဗျာယီ။

အညံ ဝိယ ကတ္တာ အတ္တနော သမိပေ ဘဏနံ **သာမန္တဇပ္ပိတံ**။ အာ-ကာရသ ရသ-တ္ထံ ကတ္တာ "**အဒ္ဓပနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ကုဟနံ ကုဟော၊ တဿ အယနာ ပဝတ္တိ **ကုဟာယနာ**၊ ကုဟသ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ အယနာ ဂတိကိရိယာ **ကုဟာယနာ**။

၈၆၂။ **ပုဋ္ဌသာ**တိ "ကော တိသော၊ ကော ရာဇပ္ပဋိတော"တိ ပုဋ္ဌသ။ **နဟနာ**တိ ဗန္ဓနာ ပရိဝေဌနာ။

၈၆၃။ နိမိတ္တေန စရန္တော ဇိဝန္တော နိမိတ္တကာရကော နေမိတ္တိကော၊ တဿ ဘာဝေါ **နေမိတ္တိကတာ**။ အတ္တနော ဗ္ဗဿယ ပကာသနံ **ဩဘာသော**။ ကော ပန သောတိ? "အဇ္ဇ ဘိက္ခူနံ ပစ္စယာ ဒုလ္လဘာ ဇာတာ"တိအာဒိကာ **ပစ္စယပရိသံယုတ္တကထာ**။ ဗ္ဗိတ်ဝတ္ထု[1]သ သမိပေ ကထနံ **သာမန္တဇပ္ပါ**။

၈၆၄။ ဗဟိ ဆဒ္ဒနံ **ဥက္ခေပနာ**။ ပရိဝိဒ္ဓမံသခါဒနသီလော ပရိဝိဒ္ဓမံသိကော၊ တဿ ဘာဝေါ **ပရိဝိဒ္ဓမံသိကတာ**။

၈၆၅။ နိကတ္တုံ အပ္ပေန လာဘေန ဗဟုကံ ဝဠ္ဠေတ္တာ ဂဟေတုံ ဗ္ဗဿနံ နိဇိဂီသနံ၊ တဿ ဘာဝေါ **နိဇိဂီသနတာ**။ တသ္မေ ဗ္ဗဿနသ ပဝတ္တိ-အာကာရော, တံသဟဇာတံ ဝါ ဂဝေသနကမ္မံ။

၈၆၆။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ ပေါ်ကွရံ ဝဏ္ဏပေါ်ကွရန္တိ ဥတ္တရပဒလောပေါ ပုဗ္ဗပဒသ ဒဠ္ဌမ္ပေ၊ ဝဏ္ဏပါရိပူရိ ဝါ **ဝဏ္ဏပေါ်ကွရတာ**။ "အတ္ထဇာပိကာ"တိ ဣတ္ထေ ဝိယ ဇပ-သဒ္ဒေါ ဥပ္ပတ္တိ[2]ဝါစကောတိ အာဟ "**ပဝတ္ထေတိ**"တိ။

၈၆၇။ သေယျသ-ဒိသမာနာ ဥန္ဒတိဝသေန ပဝတ္တာတိ ဥဘယတ္ထာပိ "**မာနံ ဇပ္ပေတိ**"တိ ဝုတ္တံ။

၈၆၈။ ဟီနမာနော ပန သြနတိဝသေန ပဝတ္တိတော ကေဝလေန မာန-သဒ္ဒေန နိဒ္ဒေသံ နာရဟတီတိ တံနိဒ္ဒေသေ "**သြမာနံ ဇပ္ပေတိ**"တိ[3] ဝုတ္တံ။

၈၇၂။ ရာဇဘောဂေန ရဋ္ဌဘုဉ္ဇနကော ရာဇနိသိတော **ရဋ္ဌိယော**။

၈၇၉။ **ပုဂ္ဂလ် အနာမသိတ္တာ**တိ ယထာ သေယျသ သေယျမာနာဒိနိဒ္ဒေ-သေသု "ပရေဟိ သေယ်ျ အတ္တာနံ ဒဟတိ"တိ သေယျာဒိပုဂ္ဂလော

---

[1]-အတိ ၂-ခုဒ်၈-ဝိဒ္ဓေ၊

မာနုပ္ပါဒကော အာမဋ္ဌော၊ ဧဝမေတသ္မ သေယ္ယမာနဘာဝေပိ မာနုပ္ပါဒက-ပုဂ္ဂလဝိသေသံ အနာမသိတ္ဝာ "ပရေ အတိမညတိ"ဣေဝ ဝုတ္တန္တိ အဏ္ဍော။ ပရေ အတိက္ကမိတ္ဝာ မညနဋ္ဌေ ယသ္ယ ကသ္ယစိ အတိမာနောတိ။

၇၇၀။ ပုရိမမာနသ္ယ ဥပရိမာနော **မာနာတိမာနော၊ အတိ-သဒ္ဒေါ** ဥပရိ-သဒ္ဒသ္ယ အတ္ထံ ဝဒတိတိ ဒဋ္ဌမ္ဘော။ ပုရိမမာနံ ဝါ အတိက္ကန္တော မာနော **မာနာတိမာနော**။

၇၇၁။ ပက္ခိဇာတိသု ဝါယသော အန္တော လာမကောတိ ကတ္ဝာ "**ကာက-ဇာတိ ဝိယ**"တိ ဝုတ္တံ။

၇၇၂။ ထေရော ကိရ ဒေါသစရိတော အဟောသိ၊ တသ္မာ အာဒိတောဝ "တုမ္ဟေ အခီဏာသဝါ"တိ အဝတ္ဝာ ဥပါယေန ဂ.ထေသိတိ ဝဒန္တိ၊ ဒေါသ-စရိတတ္တာ ဝါ ခိပ္ပံ တတိယပဒဝါရေ ဝိရာဂံ ဥပ္ပါဒေသ္မိတိ အဓိပ္ပါယော။

၇၇၃။ **မာနံ အနုဂတ္ဆန္တော**ဘိ မာနသမ္ပယုတ္တဆန္ဒော၊ မာနသဘာဝံ အနုဂတော မာနဆ္ဆန္ဒော ဝါ။

၇၇၄။ "ဝိလမ္ဘန"န္တိ စ ဇ္ဈတ္ထိပုရိသသမ္ဘာနနာဒိကိရိယာဒိဝိလမ္ဘနပဋိသံယုတ္တံ ကတ္ဝမ္ဘံ ဒဋ္ဌမ္ဘံ။ တတ္ထ ယုတ္တမုတ္တသိလိဋ္ဌံ ပဋိဘာနံ **ဝိလမ္ဘနပဋိဘာနံ**။

၇၇၇။ အမရဝါဒပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော အတ္ထနော အမရဏတ္ထာယ, ဒေဝဘာဝတ္ထာယ ဝါ ဝိတက္ကော **အမရဝိတက္ကော**။

၇၇၈။ ပရေသု အနုဒ္ဒယာ ရာဂဝသေန အနုဒ္ဒယကရဏံ တေသာတိ ပရာနုဒ္ဒယော၊ တသ္ယ ဘာဝေါ **ပရာနုဒ္ဒယတာ**၊ ပရေသု ဝါ အနုဒ္ဒယသ္ယ ဝသဟနဋ္ဌိတာဒိကသ္ယ ဘာဝေါ **ပရာနုဒ္ဒယတာ**၊ တာဒိသော ရာဂေါ။ **တတ္ထာ**တိ ပရာနုဒ္ဒယတာယ သံသဋ္ဌဝိဟာရေန ဒဿိတာယာတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။

၇၉၀။ အနဝညတ္တိ ပတ္ထေန္တော အနဝညတ္တတ္ထမေဝ ကာမဂုဏေ စ ပတ္ထေ-တိတိ အာဟ "**ပဏ္ဍကာမ။ပ။နိဿိတော ဟုတ္ဝာ**"တိ။

ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၉၁။ **ဥပနယ္ဟတိ**တိ ဗန္ဓတိ။ အ-ကာရော အနန္တရတ္ထဝါစကော၊ မရိယာဒ-ဝါစကသဒ္ဒ ဝါ အာကာရသဒ္ဒ ရသတ္ထံ ကတ္တာ "အဋ္ဌပနာ"တိ ဝုတ္တန္တိ **"အနန္တ-ရဋ္ဌပနာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဋ္ဌမုပ္ပန္နသ္မိံ ပဝတ္တာကာရော မရိယာဒါ၊ တံ အနတိက္ကမိတ္တာ တသ္မိံ ဒဋ္ဌိကရဏဝသေန ဋ္ဌပနာ **မရိယာဒဋ္ဌပနာ။ ပကတိဋ္ဌပနာ**မတ္တမေဝ၊ ဝိသေသနရဟိတာတိ အတ္ထော။

၇၉၂။ နိဋ္ဌရိယံ ခေဋ္ဌပါတနံ၊ နိဋ္ဌရိယံ ဝိယ **နိဋ္ဌရိယံ**။ **ဒသ္သေတ္တာ**တိ ဒဿေဟိ ဆိန္ဒိတ္တာ။ တေန ပန ဒသနံ **ပဋ္ဌာသော**တိ ဒသ္သေတိ။ **ပဋ္ဌာသသ္ဒ အာယနာ**တိ ယုဂဂ္ဂါဟပ္ပဝတ္တိ။ သမဘာဝဒဟနံ **ဇယော**၊ တသ္ဒ အာဟ-ရဏတော **အာဟာရော**။ **ဓုရံ နဒေတိ**တိ ပါမောက္ခံ နဒေတိ။

၇၉၄။ ကာယေန စေတိယဂ်ဏာဒိဝတ္ထုံ ကရောတိ "ဧဝံ ဝတ္ထသမ္ပန္နော သဒ္ဓေါ ကထံ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ ကရိဿတိ"တိ ပရေသံ ဥပနတ္ထံ။ **အတိစ္ဆာ**တိ အစ္ဆယံ ကတ္တာ။ **အာသရန္တိ**တိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပုန ပဋိစ္ဆာဒနေ ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ ကောနာမေဝံ ကရောတိတိ ဝေါစ္ဆိန္နနစ္ဆာဒနာ ဝါ **ဝေါစ္ဆာဒနာ**။

နာ သမ္ဘာ ဘာသိတာတိ ယော နာ သမ္ဘာ ဘာသတိ၊ သော **သဒ္ဒေါ**တိ ဒဿေတိ။ **ကုန္ဓိ ဝါ ဗိဒ္ဓိ ဝါ ဇာနိတုံ နာ သက္ကာ**တိ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနေ-နေဝ စိတ္တာနုရူပကိရိယာဝိရဟတော "ဧဝံစိတ္တော ဧဝံကိရိယော"တိ ဇာနိတုံ နာ သက္ကာတိ အတ္ထော။

အဇော ဧဝ **အဇာမိဝေါ**။ **နေလကော**တိ တရုဏဝစ္ဆော။ ယထာ သော ယဏ္ဍော တာဒိသံ ရူပံ ဒဿေတ္တာ "အဇော"တိ သညာယ အာဂတာဂတေ ခါဒတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ တံတံသဒ္ဒိသဂုဏသမ္ဘာဝနေန တေ တေ ဝဠ္ဠေတိ။ တေနေတံ သာဒ္ဒေယ္ယံ မာယာတော ဗလဝတရာ ဝဠ္ဠနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနေဝ **"ပရိကဒ္ဒတ-တာ"**တိ ဝုတ္တံ။

၉၀၇။ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ အဘာဝေပိ ယံ သံယောဇနံ ဟောတိ၊ တံ ဗဟိဒ္ဓါ သံယောဇနတော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနသ္ဒ ပုဂ္ဂလသ္ဒ ဝိသေသနဘူတံ **ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနံ နာမ**။

ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၀၉။ အကုသလမူလာနေ၀ ဝဋ္ဋမူလာနိတိ တေဟိ ကထိတေဟိ ဝဋ္ဋ-မူလသမုဒါစာရော ကထိတော ဟောတိတိ အာဟ "**တီဟိ။ပ။ ကထိတော**"တိ။

၉၁၉။ **သဿတော လောကော**တိအာဒိဒဿနမေ၀ ဗြဟ္မစရိယံ မောက္ခ-သမ္မာပကံ ဥတ္တမစရိယန္တိ ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ သမ္မတန္တိ အာဟ "**ဒိဋ္ဌိဂတိကသမ္မ-တဿ**"တိ။ ရူပါရူပါ၀စရ၀ိပါကေသု သာတိသယော ဘ၀ရာဂေါတိ အမိပ္ပါ-ယေန ၀ုတ္တံ "**မဟာဗြဟ္မာနု**"န္တိ။

၉၂၀။ **ကထံ၀ိဓန္တိ** ကေနာကာရေန သဏ္ဌာ၊ကန္တိ အတ္ထောတိ ကတ္တာ အာဟ "**အာကာရသဏ္ဌာန**"န္တိ။ **မာနဒ္ဓပနာ**ဟိ သေယျာဒိ၀သေန မာနေန ဒ္ဓပနာ, မာနသင်္ခါတာ ၀ါ ဒ္ဓပနာ။

၉၂၁။ **စေတသော ဥဇ္ဇုဘာ၀သော** ဒေါမနဿံ၊ ဒေါသော ၀ါ, တံသမ္ပ-ယုတ္တာ ၀ါ စေတနာဒယော။

၉၂၂။ **ဒေသနာသုခတာယာ**တိ တိဏ္ဏံ အဒ္ဓါနံ ၀သေန ၀ိစိကိစ္ဆာယ ဒေသနာ သုခါ "ကင်္ခတိ ၀ိစိကိစ္ဆတိ"တိ၊ နပန တထာ မောဟေနာတိ အမိပ္ပါယော။ **ဝဏ္ဏာဒိဘေဒံ သုတ္တာ**တိ ကေစိ ကိရ ဝဒန္တိ "ခတ္တိယဇိ၀ေါ ပဏ္ဍု၀ဏ္ဏော။ ကသ္မာ? သော ဟိ ပုဗ္ဗဏ္ဍေ ရမတိ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍေ စ ဆာယာ ပဏ္ဍု၀ဏ္ဏာ။ ဗြာဟ္မဏ-ဝေ၀ သုဒ္ဒဇိ၀ါ သြဒါတပိတကာဠ၀ဏ္ဏာ။ တေ ဟိ မဇ္ဈန္ဟသာယန္ဟရတ္တိသု သြဒါတ-ပိတကာဠဆာယာ ကာဠတမကာလေသု ရမန္တိ"တိ တေသံ ဝဏ္ဏဘေဒံ, "ဗျာ၀ိ ပရိမဏ္ဍလော"တိအာဒိနာ ကထေန္တာနံ သဏ္ဌာနဘေဒဿ သုတ္တာ။

၉၂၃။ **ပုရိသပုဂ္ဂလော**တိ ပဒဋ္ဌယံ ဧကပဒံ ကတ္တာ ဇာနန္တာနံ ၀သေနာယံ သမ္မုတိကထာ ပ၀တ္တာ၊ ပဒန္တရမေ၀ ၀ါ ဧဒံ ပုဂ္ဂလ၀ါစကန္တိ ဒသေန္တော "**အယံ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ အထ ၀ါ ပုရိသောတိ ၀ုတ္တော စ ပုဂ္ဂလော ဧ၀၊ နပုရိသိန္ဒြိယယုတ္တော၀ါတိ ဒဿနတ္ထမ္ပိ "**ပုရိသပုဂ္ဂလော**"တိ ၀ုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အဠသု အာမ၊ ဧ**ကတိ ပိတ္တသေမ္ဘ၀ါတသမုဋ္ဌာနဥတုစိပရိဏာမ၊ ဗြပဏ္ဍမိက-ဝိသမပရိဟာရ၊ သန္ဓိပါတ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနေသု။ **ပုဗ္ဗေ ကတ**န္တိ ပုရာဏတရကမ္မံ ဧ၊ ဆန္တိတိ ဥပပဇ္ဇ၊ ဝေဒနီယဿ ကိရ ပဋိက္ခိပန္တိ။ **အာ၊ ဏတ္တိမူလကေန ၀ါ**တိ ယောပိ အာ၊ ဏာ၊ ပေတ္တာ ၀ဓ၊ ဗန္ဓာဒိဒုက္ခံ ဥပ္ပါ၊ ဒေတိ၊ တမ္ပိ တံမူလကံ နဟောတိ၊ ဧသ၊ ရနိမ္မာနမူလမေ၀ါတိ အမိပ္ပါယော။

၉၂၄။ **မောဟသ အနုဒဟနံ** ဒါဟ ကာရဏတာယ ဝုတ္တံ၊ သဘာဝတောပိ ပန အသမ္ဘိဝေ ဝေ သမ္ဘိဝေ သုခသ ပစ္စနီကဘူတော ဒုက္ခော ဝေါတိ အနုဒဟနတာ ဝေဒိတမ္ဘာ။ ဝေ ကတ္တာ "ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ဉာဏသုခါ အညာဏဒုက္ခာ"တိ ဝုတ္တာ။

၉၂၆။ **ပုထုနိမိတ္တာရမ္မဏော သ္ဝ**တိ သုဘနိမိတ္တာဒိဝသေန ပုထုနိမိတ္တသဘာ-ဝေသု အာရမ္မဏော သု,ပုထုသဘာဝေသု ဝါ သုဘနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏော သု။ကော-သဇ္ဇပမာဒနိဒ္ဒေသာနံ သမာနတ္ထေပိ အဝိပ္ပါရိကတာသင်္ခါတာ လီနဝုတ္တိတာ **ကောသဇ္ဇံ**၊ သတိဝေါဿဋ္ဌသင်္ခါတံ ပမဇ္ဇနံ **ပမာဒေါ**တိ အယံ ဝိသေသောတိ။

၉၃၁။ **သဂရုဝါသ**ဿ သပ္ပြိတ္ထေ ပ္ပဝါသမာဟ၊ **သဂေ ဗ္ဗကဝါသ**ဿ သဟိရ-ဝါသံ။ အနာဒိယနာ **အနဒ္ဓါ** ပ္ပြဝါဒအဋ္ဌဟဏံ၊ အစိတ္တီကာရောတိ အတ္ထော။ သုက္ခကဋ္ဌသ ဝိယ အနလ္လတာ, အမုဒုတာ ဝါ **အနဒ္ဓါ**။ **အသီလ**ဿ အသုခ-သီလတာ အမုဒုတာ ဧဝ။

၉၃၄။ **ဥပါ**ရ**ဇ္ဇော** ဒေါသသမ္ပယုတ္တစိတ္တ၊ပ္ပါဒေါ သိယာ။

၉၃၆။ "ဣဓ ပါသာဏံ ကရောတိ"တိအာဒိနာ ဌပနတ္ထေပိ ကရောတိ-သဒ္ဒေါ ယုဇ္ဇတိတိ အာဟ "**ကရောတိတိ ဌပေတိ**"တိ။ ဣတ္ထေ စာယံ အာဝဇ္ဇနာ အကုသလာနံ အာသန္နကာရဏတ္တာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု။သု ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ တဒနုကူလကိစ္စတ္တာ ဝါ။

တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၃၉။ **ဣတိတိ နိဒ္ဒေ**သေ **နိ**ပါ**တော**တိ ဝေါ-သဒ္ဒေန သမာနတ္ထောတိ ဒဿေတိ။ **ဘ ဝါ ဘ ဝ ဟေ**တ္ဝ**တိ**ဒီတိ ဣတ္ထေ ဘ ဝ ဣတိ ဇာယတိ ဧတေနာတိ **ဘ ဝ ဝါ**၊ သပ္ပိအာဒိဘေသဇ္ဇံ။ ဘ ဝ ဝါ ဧ ဝ ပဏီတတရော အဘိဝုဒ္ဓေါ **အ ဘ ဝ ဝါ**။ ဘာ ဝ နာ ရာ မ တာ အ ရိ ယ ဝံ သ ပ္ပ ဟေ ယျ တ္တာ ဝါ ပုရိမ တ ဏ္ဍာ တ္တ ယ ဝ ဇ္ဇာ သ ဗ္ဗာ တ ဏ္ဍာ "ဘ ဝ ါ ဘ ဝ ဟေ တု ဥ ပ္ပ ဇ္ဇ တိ"တိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ။

တောယာတိ ဆန္ဒာဒိအဂတိယာ။ **နာ ဂစ္ဆန္တီ**တိ နာ ပဝတ္တန္တိ၊ တံ တံ ကိရိယံ နာ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ **ဣမိနာ**တိ ဆန္ဒာဒိနာ အဂတိဂမနေန။ ဆန္ဒာဒိသု ယေန နိန္နော၊ တေန ဂမနံ **ယထာနိန္နဂမနံ**။

"ရာဇာ"တိအာဒိနာ ရာဇာဒိနိမိတ္တော ဝိယ ဒိမိအာဒိနိမိတ္တော စိတ္တုတ္ပါ-သော **ဒိမိအာဒိဘယံ**၊ "ဒိမိဘယန္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကောဓုပါယာသသော်တံ အဓိဝစန"န္တိအာဒိဝစနတော[1] ကောဓုပါယာသပြဒရိကတ္တပဌကာမဂုဏမာ-တုဂါမာ ဝါ။ တတ္ထ ပဌကာမဂုဏမာတုဂါမဂ္ဂဟဏေန တန္နိဿိတဆန္ဒရာဂဂ္ဂ-ဟဏံ ဝေဒိတမ္ပိ၊ ပြဒရိကတ္တဿ လောဘောဝ။ ဥက္ကေပနိယာဒိကမ္ပိ **ဝိနယဒဏ္ဍံ**။

"အထ ခေါ တိမ္ဗရုကော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ။ ပ။ တေဒဝေါစ 'ကိံ နု ခေါ ဘော ဂေါတမ သယံကတံ သုခဒုက္ခ'န္တိ။ မာ ဟေဝံ တိမ္ဗရုကာတိ ဘဂဝါ အဝေါစာ"တိအာဒိနာ နိဒါနဝဂ္ဂေ[2] အာဂတတ္တာ "**တိမ္ဗရုကဒိဋ္ဌိ**"တိ ဝုတ္တာ။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌမကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၄၀။ **အာဂန္တုံ ပန နာ ဒေန္တီ**တိ အာဂမနသ္မိံ ပစ္စယာ နာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၉၄၁။ **အဝေဟနတော**တိ ပုရဏေန မံသုပစယဟေတုတာယ စ ဥပစယ-နတော။ ဂိမှကာလေ ဘုဇ္ဇိတ္တာ သယန္တသ္မိံ သုခံ ဟောတီတိ တံ ဥတုသုခံ "**သေယျသုခ**"န္တိ ဝုတ္တံ၊ သယနိရိယာပထသုခန္တိ အတ္ထော။ **ဝတ**န္တိ ဓုတင်္ဂါနိ။ **တပေါ**တိ ခန္ဓကဝတ္တာနိ, ဝိရိယံ ဝါ။ သီလဂ္ဂဟဏေန ခန္ဓကဝတ္တမေဝ နဝိရတိနံ ဂဟိတတ္တာ တပပြဟ္မစရိယဂ္ဂဟဏံ နာ ကတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? နာ, အညသီလတော ဝိသေသေတ္တာ တပပြဟ္မစရိယာနံ ဒေဝတ္တကာရဏတ္တဂ္ဂဟဏသ္မိံ ဒဿနတော, ဗာဟိရာနဗ္ဗယသ္မိံ ဝိနိဗန္ဓသ္မိံ ပဝတ္တိဒဿနတော ဝါ။ တေသဉ္စိ အဝိဟိ'သာဒိ-ဂေါ၀တာဒိဒုက္ခရကာရိကာမေဝ နဝိရတိယော ယထာဂ္ဂမံ သီလာဒိနိ၊ တာနိ စ တေ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ စရန္တိတိ။ **အညထာ စ** သဒ္ဓါရုစိအာဒိဟိ "ယတော ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ ရူပီ စာတုမဟာဘူတိကော မာတာပေတ္တိ-ကသမ္ဘဝေါ ကာယသ္မိံ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ"တိအာဒိနာ[3] ဝိကပ္ပေတ္တာ။

၁-မ ၂-၁၂၃၊ အံ ၁ ၄၃၉၊ ခု ၁-၂၇၁-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-သံ ၁-၂၆၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဒီ ၁-၃၁-ဝိဇ္ဇေ။

၉၄၂။ ဗျသနေသု ဥဘိဘောဝရောဝဗျသနဂ္ဂဟဏေန တံနိမိတ္တာ သောကာဒယော ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌမ္မာ။ ဒဿနသဝနေသု ပဋိကူလတာ **ဒဿနသဝန-ပဋိကူလတာ**။ ဣဒ္ဓေ စ အာဒီနဝေဟိ ပဋ္ဌဟိ တေသံ ကာရဏာဘူတာ အကွန္တိ-ယော ဘိန္ဒိတ္ဗာ ကထိတာတိ ဝေဒိတမ္မာ၊ အကွန္တိမူလကာ ဝါ အပ္ပိယတာဒိ-ဟေတုဘူတာ ဒုက္ခဒုဒ္ဓာသိတတာဒိဒေါသာ။

မိဿာဇီဝနိမိတ္တံ မရဏကာလေ ဥပ္ပန္နဘယံ **"အာဇီဝကဘယ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ "အာဇီဝိကာဘယ"န္တိ ပန ပါဠေ ပစ္စယာနုပ္ပတ္တိံ ပဿတော အာဇီဝိကနိမိတ္တော စိတ္တုတ္တြာသောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌမ္မော။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ သိလောကန္တိ တပ္ပဋိပက္ခာ အသိလောကံ အကိတ္တိ။ တေနာဟ **"ဂရဟဘယ"**န္တိ။

၉၄၃။ **ဥပ္ပိလာဝိတ**န္တိ ဥဒဂ္ဂတာသင်္ခါတော အဝူပသမဘာဝေါ၊ အဝူပ-သမဟေတုဘူတော ဝါ ပီတိယာ အာကာရော။

ပဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၄၄။ "ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟီ"တိအာဒိနာ ကောဓဒိဟေ-တုကာ ဥပနာဟာဒယော ကောဓဒိနံ သဟာယကာရဏာဘာဝေန သုတ္တန္တေ ဝုတ္တာတိ ကောဓာဒယော ဧဝ **ဝိဝါဒမူလာနိ**၊ တေနေတ္ထ တေ ဧဝ ဝုတ္တာ။ **သန္ဒိဋ္ဌိပရာမသိတာ** အတ္ထနော ဒိဋ္ဌိယံ အဘိနိဝိဋ္ဌတာ။

၉၄၅။ **အပ္ပတိဿယော**တိ ပတိဿယဘူတေဟိ ဂရုဟိ ဝိရဟိတော။ **အပ္ပမာဒလက္ခဏ**န္တိ သတိအဝိပ္ပဝါသံ ကုသလာနုယောဂသာတစ္စံ ဝါ။

ယုတ္တပယုတ္တတာတိ တန္ဒိန္ဒတာဝသေန သုဋ္ဌု ယုတ္တတာ။ **ဂဏသင်္ဂဏိကာ** ကိလေသဝသေန ပဝတ္တာ သင်္ဂဏိကာ။ ဇုတ္တိပဋိသံယုတ္တကထာသဝနေ ဇုတ္တိ-သဒ္ဒသဝနေ စ အဿာဒေါ **သဝနသံသဂ္ဂေါ**။ ဇုတ္တိယာ ကဿစိ ဒါနဂ္ဂဟ-ဏဿာဒေါ **ပရိဘောဂသံသဂ္ဂေါ**။

၉၄၆။ **သောမနဿေန သဒ္ဓိ**ံ ဥပဓိစရိယာ**ကိတိ သောမနဿုပဓိစာရ**တိ အ-ကုသလသောမနဿသဟဂတာ ရူပဓိစာရာဒယော ဇုဓာဝမိပ္ပေတာတိ ဝေဒိတမ္မာ၊ တထာ **ဥပေက္ခုပဓိစာရ** စ။ **တံသမ္ပယုတ္တော ဝါ**တိ ဧတေန ဝိစာရဂ္ဂဟဏေန

ဝိတက္ကောပိ ဂဟိတောတိ ဝိတက္ကပ္ပဝတ္တနေန "ဥပဝိတက္ကေတိ"တိ ဣဒမ္ပိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။

၉၄၇။ **အညာဏသမ္ပယုတ္တာ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာဒ္ဒေ့ဓာ ဥပေက္ခာ မောဟောတိ ဝဒန္တိ၊ လောဘသမ္ပယုတ္တာ ပေက္ခာပိ ပန ဂေဟသိတာ နိ နိ ဟောတိ။

၉၄၈။ **အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကော** "အဓိစ္စ သမုပ္ပန္နော အတ္တာ ဥပ္ပန္နော ဘဝိ-သတိ"တိ ဂဏ္ဍန္တော သဿတဒိဋ္ဌိကော ဟောတိတိ ဇဝရူပသ ဒိဋ္ဌိ ဝိယာတိ ဒဿေန္တော "**အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကသ္မေ**"တိ အာဟ။ **နိ သော ဇာတော**တိ ဣတ္ထေ "ဇာတူ"တိ အယံ နိပါတော ဥ-ကာရသ ဩ-ကာရံ ကတ္တာ ဇာတောတိ ဝုတ္တောဝ၊ တေန ဝါ သမာနတ္ထံ နိပါတန္တရံ ဇေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **သဗ္ဗာသဝဒိဋ္ဌိ**တိ **သဗ္ဗာသဝပရိယာယေန** အာဂတာ ဒိဋ္ဌိ။

ဆဋ္ဌနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၅၁။ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသု သတ္တကသ အညသ အဘာဝါ သတ္တ ဥဒ္ဓေ-ဝါဒါ ဇဝ ဣဒ တဿ အဝဿာ "သတ္တ ဒိဋ္ဌိ"တိ ဝုတ္တာ။

သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၅၂။ "ကမ္ဟံ ခေါ မေ ကတ္တမ္ဟံ ဘဝိဿတီ"တိအာဒိနာ ဩသီဒနာကာရေန ပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ **ကောသဇ္ဇကာရဏာနိ**၊ ကောသဇ္ဇမေဝ ဝါ ကောသဇ္ဇန္တရ-ကာရဏတာယ **ကောသဇ္ဇကာရဏာနိ**တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ **မာသာစိတံ မညေ**တိ ဣတ္ထေ အာစိတ-သဒ္ဒေါ တိန္တ-သဒ္ဒသ, မညေ-သဒ္ဒေါ စ ဝိယ-သဒ္ဒသ အတ္ထံ ဝဒတီတိ အမိပ္ပါယေန "တိန္တမာသော ဝိယာ"တိ အယမတ္ထော ဝိဘာဝိတော၊ မာသစယော ဝိယာတိ ဝါ အတ္ထော။

၉၅၃။ **ဖရတိ**ဘိ ဖုသတိ၊ ဃဋ္ဋေတိတိ အတ္ထော။ **အညေန ကာရဏေနာ**တိ "အဇ္ဇ တယာ ဝိကာလေ ဘုတ္တံ၊ တေန တွံ အာပတ္တိံ အာပန္နောသီ"တိ ဝုတ္တော

"ဟိယျော မယာ ကာလေ ဘုတ္တံ၊ တေနာဟံ အနာပန္နော"တိအာဒိနာ အညေန အယုတ္တေန ကာရဏေန အညံ ယုတ္တံ ကာရဏံ ပဋိစ္စာဒေတိတိ အတ္ထော။ ပုစ္ဆိတတ္ထတော ဗဟိဒ္ဓါ ယထာ တံ နာ အလ္လီယတိ၊ တထာ ကထာယ အပနယနံ ဝိက္ခိပနံ **ဗဟိဒ္ဓါ အပနာမနာ**။

၉၅၇။ **အသညီဝါဒါ**တိ ပုဂ္ဂလေဟိ ဒိဋ္ဌယော ဒသေတိ။ ယေဟိ ဝါ အဘိနိဝေသေဟိ အသညီ အတ္ထာနံ ဝဒန္တိ၊ တေ **အသညီဝါဒါ**။ **အရူပ-သမာပတ္တိနိမိတ္တန္တိ** အာကာသာဒိ။

အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၆၀။ ဒသမသ္မိံ အဝုတ္တတ္တာ "**သဗ္ဗေသု ဥပဓိတ္ထိဝေသေနေ ကထိတာနိ**"တိ ဝုတ္တံ။

၉၆၃။ **သုခဝိနိစ္ဆယန္တိ** သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုခသန္နိဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ **အ**ရ္ယတ္ထိ **သုခ**န္တိ သေဝိတဗ္ဗံ နေက္ခမ္မသုခံ။ **ဝိနိစ္ဆယာတိ ဒွေ ဝိနိစ္ဆယာ**တိ ဣဒံ—

"သာတံ အသာတန္တိ ယမာဟု လောကေ၊
တမ္ပဝနိဿာယ ပဟောတိ ဆန္ဒော။
ရူပေသု ဒိသ္မာ ဝိဘဝံ ဘဝဉ္စ၊
ဝိနိစ္ဆယံ ကုဗ္ဗတိ ဇန္တု လောကေ"တိ[1]—

ဇေသ နိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တံ။

ဣဒ ဝိနိစ္ဆယောတိ ဝုတ္တောတိ ဣမိဿာ ဝိဘင်ပါဠိယာ ယော ဆန္ဒရာ-ဂဿ ပစ္စယသဘာဝေန ဝိနိစ္ဆယ-သဒ္ဒေန ဝုတ္တော၊ **သဏ္ဌပဠေ**[2] ဆန္ဒဿ နိဒါနဘာဝေန ဝိတက္ကသဒ္ဒေန သော ဧဝ အာဂတောတိ ဧဝံ ဝိတက္ကဿ ဝိနိစ္ဆယဘာဝံ တဿေव ဣဒ ဂဟိတတ္တာ ဒဿေတိ။ **မလဝသန္နိဋ္ဌာနန္တိ** မလဝတိယာ တဏှာယ အာရမ္မဏဿ နိဋ္ဌပေတ္တာ ဂဟဏံ။

၉၆၄။ သတိပိ အညေသဉ္စ သခ်တဘာဝေ အဟန္တိ အသ္မိတိ စ သာတိ-သယာ မာနဿ သခ်တတာတိ ကတ္တာ "**သခ်တ**"န္တိ မာနော ဝုတ္တော။

---

[1] ခ-ခု ၁-၄၁၃၊ ခု ၂-၂၀၄-၂၀၆-ဝိဗ္ဗေသု။ [2] ဒီ ၂-၂၂၁-ဝိဗ္ဗေ။

သေယျာဒိဝသေန "အဟမသ္မိ"တိ အတ္တနော သခ်ရဏံ ဝါ **သခ်တံ**။ ဣတ္ထေ "ဘဝိဿန္တိ"တိအာဒိကာ ပဝတ္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိနံ ဝိသေသဝတိတိ တာသမ္မိ ဣဋ္ဌိ-တာဒိဘာဝေါ ဝုတ္တော။

နဝကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၇၀။ ဇာလက္ခိပသံဝိဓာနာဒိကုသလတာ သက်ပ္ပနံ **ဥပါယစိန္တာ**၊ တဿာ မိစ္ဆာဘာဝပဋိစ္ဆာဒနဘာဝေန ပဝတ္တော တဒါကာရော **မောဟော ဥပါယ-စိန္တာဝသေန ဥပ္ပန္နော**တိ ဒဋ္ဌမ္ဘော။ ယထာဂတေ ပန ပါပေ အနာဒီနဝဒဿန-ဝသေန ပဝတ္တာ သညာ, သက်ပ္ပေါ ဝါ **ပစ္စဝေက္ခဏာ**၊ တဿာပိ မိစ္ဆာ-ဘာဝပဋိစ္ဆာဒကံ တဒါကာရံ, အနာဒီနဝဒဿနံ ဝါ **ပစ္စဝေက္ခဏာကာရေန ဥပ္ပန္နော မောဟော**တိ။ **ဝိမုတ္တိသညီတာ**တိ အဓိမာနသမ္မယုတ္တံ, တိတ္ထိယာနံ ဝါ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိယာ ဝိမုတ္တိတာသဏ္ဌာနနံ။ "ဝိမုတ္တောမှိ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တော အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ **မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ**တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ဖလံ ဝိယ ဝိမုတ္တန္တိ ဂဟိတေ ပန ဒိဋ္ဌိသမ္မယုတ္တစိတ္တေ ဒိဋ္ဌိ **မိစ္ဆာဉာဏံ**၊ သမာဓိ စ **မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ**တိ ယုတ္တံ သိယာ။

ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တဏှာဝိစရိတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၇၃။ **သမ္ဘဝဂါဟတော**တိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိနံ သာဓာရဏဂဟဏတောတိ ဝဒန္တိ။ "ဣတ္ထံ ဧဝံ အညထာ"တိ ပန ဝိသေသ် အကတ္တာ ဂဟဏံ **သမ္ဘ-ဂါဟော**ဘိ ဒဋ္ဌမ္ဘော။ **အည် အာကာရန်** ပရသန္တာနဂတံ အာကာရံ။ **အတ္ထိ**တိ သဒါ သံဝိဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ **သီဒတိ**တိ ဝိနဿတိ။ **သံသယပရိဝိတက္ကဝသေနာ**တိ "ကိံ နု ခေါ အဟံ သိယံ, နု သိယ"န္တိ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကဝသေန။ **ပတ္ထနာကပ္ပနဝသေနာ**တိ "အပိ နာမ သာဓု ပနာဟံ သိယ"န္တိ ဧဝံ ပတ္ထနာယ ကပ္ပနဝသေန။

သုဒ္ဓသီသာတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိနံ သာဓာရဏသီသာ ဝိသေသသ အနိဿိ-တတ္တာ "သုဒ္ဓသီသာ"တိ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိသီသေဟိ ဒိဋ္ဌိယာ တဏှာ ဒဿိတာ၊

သီသသီသမူလကေဟိ မာနဒိဋ္ဌိဟိ သယမေဝ စာတိ အာဟ **"ဝေမေတေ ။ ပ ။ တဏှာ ဝိစရိတမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ"**တိ။ ဒိဋ္ဌိမာနေသုပိ **"တဏှာဝိစရိတာနိ"**တိ ဝစနဿ အညမညံ ဝိပ္ပယောဂိနံ ဒိဋ္ဌိမာနာနံ တဏှာယ အဝိပ္ပယောဂိန် တံမူလ-ကတ္တာဝ တပ္ပဝေနတာယ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၉၇၄။ **အဝကွရိတိ** နိပါတော နာနာဘာဝေ ဝတ္တတိတိ အနာနာကရဏံ အနဝကွရိ၊ တံ ကတ္တာ, အဝကွရိ ဝါ အကတ္တာ အနဝကွရိ ကတ္တာတိ ဧဝံ ဒဿေန္တော အာဟ **"အဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတ္တာ"**တိ။ "အနဝကာရိ" ကရိတ္တာ"တိ ဝါ ပါဋ္ဌော၊ တတ္ထ အဝကိရဏံ ဝိကွေပန် သမ္ဘဟသ ကေဒေသာနံ ဝိနိဗ္ဘုဇနံ အဝကာရိ၊ တံ အဝကာရိ" ဝိနိဗ္ဘောဂံ အကတ္တာ၊ ပဗ္ဗပိ ခန္ဓေ သမ္ဘဟတော ကေဏ္ဍေနေဝ ဂဟေတ္တာ အတ္ထတော အဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ အသ္မိတိ ဆန္ဒမာန-ဒိဋ္ဌယော ပဋိလဘတိတိ အတ္ထော။ **အသိတမျာဘဂိတာယာ**တိ ဒါတ္ထေန ကာဇေန စာတိ ဇေတေန ပရိကွာရေန, အသိတမျာဘဂိဟိ လဝနဝဟနကိရိယာ ဝါ "အသိတမျာဘဂိ"တိ ဝုတ္တာ။

၉၇၆။ **အဝကာရိ" ကရိတ္တာ**တိ ရူပါဒိနိ အတ္ထတော ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ ဋ္ဌမိနာ ရူပေန ။ ပ ။ ဋ္ဌမိနာ ဝိညာဏေန အသ္မိတိ ဆန္ဒံ ပဋိလဘတိတိ ဧဝံ သမ္ဗန္ဓ ဋ္ဌမိနာတိ ဇေယ အတ္ထတော အဝိနိဗ္ဘုတ္တေန ရူပါဒိနာတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌမ္ဗော။ အတ္ထတော ဟိ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာနိ အဗဟိကတာနိ အဟမိစ္စေဝ ဂဟိတာနိ ရူပါဒိနိ ဥပါဒါယ ဥပဂန္ဓာ ပဝတ္တာ တဏှာ **"အဗ္ဘန္တရိကဿ ဥပါဒါယာ"**တိ ဝုတ္တာ၊ အတ္ထတော စ ဝိနိဗ္ဘုတ္တာနိ ဗဟိကတာနိ ဥပဂန္ဓာ ပဝတ္တာ **"ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယာ"**တိ။

ဓဋ္ဌေန ဝါ ဆဋ္ဌေန ဝါ အဟံ နိဗ္ဗောဘိ အဘိမင်္ဂလသမ္ဘဝေန ခဏ္ဍိဒိနာ မမ ဝိနာသော နတ္ထိတိ မညတိတိ အတ္ထော။ **ကေကသာ**တိ ဋ္ဌဒံ အနာဒိမှ အနန္တေ စ သံသာရေ ကေကသ အတိတာနာဂတေသု ဆတ္တိံသာယပိ သမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ **ကေကသ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ယထာလာဘဝသေနာ**တိ ဋ္ဌဒမှ အနိဿိတတဏှာမာနဒိဋ္ဌိ" ကတ္တာ ပုထုဇ္ဇနဿ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နေ ကဿစိ သမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ။

တဏှာဝိစရိတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈-ဓမ္မဟာဒယဝိဘင်္ဂ

၁-သမ္မသင်္ဂါဟိကဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၇၈။ "ပဠုက္ခန္ဓာ"တိအာဒိနာ **ခန္ဓာဒီနံ** ဓာတုသမ္ဘဝပရိယာပန္နပါတု-ဘာဝ ဘူမန္တရတိသု ဓာတူသုဥပ္ပါဒကဒါနာဒိကုသလ ကမ္မတဗ္ဗိပါက အဘိညေ-ယျာဒိအာရမ္မဏဒုကဒ္ဌယဒိဋ္ဌာဒိကုသလတ္တိကာဒိတိကပဋ္ဌာနရူပလောကိယဒုက-ဒ္ဌယဘေဒဘိန္နာနံ နိရဝသေသတော သင်္ဂဟိတတ္တာ ဒုတိယဝါရာဒိနဋ္ဌ ဏ္ဌေ အနုပ္ပဝေသတော သမ္ဘသာမညေန ဝုတ္တော ပဌမော **သမ္ဘသင်္ဂါဟိကဝါရော** နာမ, ဒုတိယော **ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဒဿနဝါရော နာမာ**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပန "ကာမဓာတုယာ ကတိ ခန္ဓာ ကတိ အာယတနာနီ"တိအာဒိနာ ၁ တေသံ အတ္ထိတာ ဧဝ ဝုတ္တာ၊ ကိရိယာဝိသေသဿ အပ္ပယောဂေါ "အတ္ထိ ဘဝတိ သံဝိဇ္ဇတိ"တိ သာမညကိရိယာယ ဝိညေယျဘာဝတော၊ တေနာယံ "သမ္ဘဝါ-သမ္ဘဝဒဿနဝါရော"တိ ဝတ္တုံ ယုတ္တော၊ စတုတ္ထော စ ဥပပတ္တိက္ခဏော ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဒဿနဝါရောတိ တတ္ထ ပါတုဘာဝါပါတုဘာဝဝစနတော။

၉၇၉။ **ယထာပုဗ္ဗေ**နိ ပုဗ္ဗာနုရူပံ အဝိတထဗျာကရဏံ ပရေဟိ ကတမ္ပိ သမ္ဘညုဝစနံ ဝိညာယ ကတတ္တာ **သမ္ဘညျာကရဏမေဝ** နာမ ဟောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ သမ္ဘညုနာ ဧဝ ကတေတိ အဓိပ္ပါယော။

၂-ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၉၁။ **ကာမဓာတုသမ္ဘူတာနဇ္ဇာ**တိ ဣဒ္ဓိယာ ရူပဓာတုဂတာနံ ကာမာ-ဝစရသတ္တာနဇ္ဇာတိ အတ္ထော။ **ဃာနာယတနာဒီနံ အဘာဝေနာ**တိ ဏ္ဌေ ယဒိ တဒဘာဝေန ဂန္ဓာယတနာဒီနိ အာယတနာဒိကိစ္စံ နကရောနိ၊ အသညသတ္တေသု စက္ခာယတနဿ အဘာဝေန ရူပါယတနံ အာယတနာဒိကိစ္စံ နကရေယျ။ တတော "အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဒ္ဌါယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ အာဒိဝစနံ နဝတ္တေ သိယာ။ ကာမာဝစရာဒိ[ဩ]ကာသာ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနသတ္တာနံ, တတ္ထ ပရိယာပန္နမ္ပိ နံ ဝါ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန "ဓာတု"တိ ဝုစ္စတိ၊ တထာ ယေသု ကာမာဝစရာဒိသတ္တနိကာယေသု ကာမာဝ-စရာဒိသတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ သတ္တာနံ ဥပ္ပတ္တိ ဏ္ဌောတိ သတ္တုပ္ပတ္တိတိ ဝုစ္စမာနာ

၁-အာဒိ ၂-ဌာ၇-ဒိဋ္ဌေ။

တေ သတ္တနိကာယာ စ၊ နိ ပနေတ္ထ အပရိယာပန္နောကာသော အပရိယာပန္န-သတ္တနိကာယော စ အတ္ထိ၊ ယော "ဓာတု"တိ ဝုစ္စေယျာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော "**သြကာသဝေသေန ဝါ သတ္တုပ္ပတ္တိဝေသေန ဝါ အပရိယာပန္နဓာတု နာမ နတ္ထိ**"တိ အာဟ။ **သတ္တုပ္ပတ္တိဝေသေနာ**တိ ဣမိနာ ဝါ သြကာသသတ္တလောက-ဒ္ဒယံ သဟ ဂဟေတ္တာ တာဒိသာယ အပရိယာပန္နဓာတုယာ အဘာဝံ ဒဿေတိ၊ သတ္တဘာဝေန ဝါ ဥပ္ပတ္တိ သတ္တုပ္ပတ္တိ၊ သတ္တာဝါသဝသေန တံတံဘဝဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပါဒိန္နကက္ခန္ဓာ တံတံပရိယာပန္နာနံ သဒိသာမိဋ္ဌာနဘာဝေန ဓာတူတိ ဝုစ္စန္တိ ဧဝံ အပရိယာပန္နဓာတု နတ္ထိတိ အတ္ထော။

၃-ပရိယာပန္နာပရိယာပန္နဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၉၉။ **ဘဝဝသေန သြကာသဝသေန စ ပရိန္ဓိန္နာ**တိ တတ္ထ အညတ္ထ စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပါဒိန္နကက္ခန္ဓာ တံတံပရိယာပန္နာ သဗ္ဗေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၆-ဥပ္ပါဒကကမ္မအာယုပ္ပမာဏဝါရ

၁-ဥပ္ပါဒကကမ္မဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၁။ ခန္ဓာဒိနံ ဓာတုသမ္ဘဝါဒိဝသေန ပဘေဒံ ဝတ္တာ ယေ သတ္တာ ဓာတုပ္ပဘေဒဝန္တော, ယဋ္ဌ တေသံ ဥပ္ပါဒကကမ္မံ, ယော စ တဿ ဝိပါကော၊ ဧတသ်ဝသေန ပဘေဒံ ဒဿေတုံ "**တယော ဒေဝါ**"တိအာဒိကော ဆဋ္ဌဝါရော အာရဒ္ဓေါ။ ခန္ဓာဒယော **ဧဝ** ဟိ ဓာတုတ္တယဘူတဒေဝဝသေန ဒါနာဒိ-ကမ္မဝသေန တံတံအာယုပ္ပမာဏပရိစ္ဆိန္နဥပါဒိန္နကက္ခန္ဓဝသေန စ ဘိန္နာတိ။ စတုဒေါဏံ **အမ္ဗဏ်ံ**၊ ဆဒေါဏန္တိ ဧကော။

ဥပ္ပါဒကကမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အာယုပ္ပမာဏဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၄။ **တယောဝိ ဇနာ**တိ တယော ဇနသမူဟာတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၀၂၅။ **အာဘာ**တိ သောဘနာ ပဘာ။

၁၀၂၆။ ကဋ္ဌနပိဏ္ဍော ဝိယ သသိရိကာ **ကဋ္ဌနပိဏ္ဍသသိရိကာ**။ တတ္ထ ပန သောဘနပဘာယ ကိဏ္ဏာ သုဘာကိဏ္ဏာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ အာ-ကာရသ

ရဿတ္တံ အန္ဓိမ ဏ-ကာရဿ ဟ-ကာရဿ ဂ-တ္တာ **"သုဘ-ကိဏ္ဏာ"**တိ ဝုတ္တာ၊ အထ ပန သုဘေန ကိဏ္ဏာ သုဘ-ကိဏ္ဏာ။ ပုရိမပဒေ သုပိ ပရိတ္တံ သုဘံ ဘေတသန္တိ **ပရိတ္တသုဘာ၊** အပ္ပမာဏံ သုဘံ ဘေတသန္တိ **အပ္ပမာဏသုဘာ**တိ သုဘ-သဒ္ဒေန သမာသော ယောဇေတဗ္ဗော ဟောတိ။

၁၀၂၇။ **အာရမ္မဏမနသိကာရာ ပုဗ္ဗဘာဂေန ကထိတာ**တိ ဗျာနက္ခဏေ တတော ပဋ္ဌာ ဝါ ပရိတ္တာဒိကသိဏာရမ္မဏဘာဝနာယ အာဝဇ္ဇနေန စ ဗျာနဿ အာရမ္မဏမနသိကာရနာနတ္တတာ နဟောတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ ပန ပုဗ္ဗဘာဂါဝဇ္ဇနေန စ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ ဝသေန ဟိ ဗျာနံ ပရိတ္တပထဝီကသိဏာဒီသု တံတဒါရမ္မဏံ ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေန တံတံကသိဏာဝဇ္ဇနေန တံတံမနသိကာရန္တိ။ ဆန္ဒာဒယော ပန အပ္ပနာက္ခ-ဏေပိ ဝိဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ **ပဏီဓီ**တိ နတဏှာပတ္ထနာ၊ အထ ခေါ ဆန္ဒပတ္ထနာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **အဓိမောက္ခော** နိစ္ဆယော။ **အဘိနိဟာရော** စိတ္တပ္ပဝတ္တိယေဝ။ ယဒိ ပန ဘာဝဆန္ဒဘာဝပတ္ထနာဒယော တံတံဘာဝပ်သေသနိယာမကာ အဓိပ္ပေတာ။ **"အပ္ပနာယပိ ဝဋ္ဋန္တိ"**တိ ဘေဿ အပ္ပနာယ ပဝတ္တာယ တတော ပဋ္ဌာပိ ဝဋ္ဋန္တိတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သညာဝိရာဂါဒိဟိ ပန ဝိသေသိယမာနံ အာရမ္မဏံ တထာ တထာ တတ္ထ ပဝတ္တော မနသိကာရော စ ဘာဝဝိသေသနိယာမကော ပုဗ္ဗဘာဂေါ ဝဋ္ဋတီတိ **"အာရမ္မဏမနသိကာရာ ပုဗ္ဗဘာဂေန ကထိတာ"**တိ ဝုတ္တံ။

ဝိပုလာ ဖလာတိ ဝိပုလသန္တသုခါယုဝဏ္ဏာဒိဖလာ။ **သုဒ္ဓ၊ ပဿန္တိ** ပညာစက္ခုနာ မံသဒိဗ္ဗစက္ခုဟိ စ။

၁၀၂၈။ "ယာဝ နတံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိ ဟောတီ"တိ ဝစနံတော **"ကမ္မမေ ပမာဏ"**န္တိ အာဟ၊ အမ္ဘဒါဒိအာယုပ္ပမာဏပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကမ္မဝသေနေဝ ကတောတိ အဓိပ္ပါယော။

နိလီယနောကာသဿ အဘာဝေါတိ သမာနဇာတိကေန အစ္ဆရာဂဏေန သဒ္ဓိ ပရိဝါရိယမာနဿ ကာမဂုဏာကိဏ္ဏဿ တဒ္ဓိရဟိတဋ္ဌာနဿ အဘာဝေါတိ အတ္ထော။

ကိံ နိယမေတီတိ ကိံ ဗျာနံ ဥပပတ္တိံ နိယမေတီတိ အတ္ထော။ **နဝ ဒြဟ္မလောကေ**ဘိ ဒြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒယော နဝပိ သောဓေတ္တာ။ **မတ္ထကေ**တိ

ဝေဟပ္ဖလေသူတို အတ္ထော။ **သေဋ္ဌဘဝါ နာမာ**တို တတော ပရံ အဂမန-တော ဥတ္တမဘဝါတို အဓိပ္ပါယော။ တေနေဝ **ဘဝသီသာနီ**တိ ဂဟိတာ။ **ဣမေသု တီသု ဌာနေသု**တို ဝေဟပ္ဖလာဒိဌာနာနိ ဧဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝေဟပ္ဖလတော ပန ပုရိမေသု နဝသု နိဗ္ဗတ္တအနာဂါမိ အရူပဝေတုံ ဥပ-ပဇ္ဇတိတိ ကတ္တာ "ရူပဝေတုယာ စုတသ အရူပဝေတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ ကသ္မိ သတ္တ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ ကသ္မိ ပဌ၊ ကသ္မိ တယော အနုသေန္တိ"တိ ဣဒံ ဝုတ္တံ၊ နု ဝေဟပ္ဖလာဒီသု ဥပပန္နံ သန္ဓာယာတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော သိယာ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ "**နဝသု ဗြဟ္မလောကေသု နိဗ္ဗတ္တအရိယသာဝကာနံ တတြူပပတ္တိယေ ဟောတိ၊ နု ဟေဋ္ဌူပပတ္တိ**"တိ၊ ဧတေန ဟေဋ္ဌူပပတ္တိ ဧဝ နိဝါရိတာ၊ နု တေသ္ဝေ ဥပရူပရိ ဝေဟပ္ဖလေ စ ဥပပတ္တိ အရူပဝေတူပပတ္တိ စ။ "**ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တော အနာဂါမီ နဝ ဗြဟ္မလောကေ သောဝေတ္တော မတ္ထကေ ဌိတော ပရိနိဗ္ဗာတိ**"တိ ဣဒမ္ပိ အနုပုဗ္ဗေန အာရောဟန်နံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန်တိ နု တေန တသ မတ္ထကံ အပ္ပတ္တသ အရူပဝေတုံ ဥပပတ္တိ နိဝါရိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ယော ဝါ အညတ္ထ တတ္ထ ဝါ မဂ္ဂံ ဘာဝေတ္တာ စရိတ္တာ တတ္ထ ဥပပန္နော အဝိကွန္ဒိတရူပရာဂေါ အရိယသာဝကော၊ တံ သန္ဓာယ အယံ အဋ္ဌကထာ ဝုတ္တာ။ တေနေဝ "**နဝသု ဗြဟ္မလောကေသု နိဗ္ဗတ္တအရိယသာဝကာနံ**"တိ, "**ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တော အနာဂါမီ**"တိ, "**ဣမေသု တီသု ဌာနေသု နိဗ္ဗတ္တအနာဂါမိနော**"တိ စ သမ္ဘတ္ထ နိဗ္ဗတ္တဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ တ.သ ပန ယေန တတ္ထ ဥပပန္နော၊ တသ္မိ ရူပရာဂေ ဝိကွန္ဒိတေ ပုန ဘဝါဘိလာသော နု ဘဝိသတိတိ အရူပရာဂုပဇ္ဇေဒေါ စ ဘဝိသတိယေဝ။ ယော ပန ပုထုဇ္ဇနော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တော အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတ္တာ အရူပေဟိ ဝိကွန္ဒိတရူပရာဂေါ ဥပ္ပန္နေ မဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တဘဝါဒိနဝဒသနဝသေန အနိဝတ္တိတဘဝါဘိလာသော၊ တသ ဝသေန ယမကပါဋိ ပဝတ္တာတိ ဝါ အယမတ္ထော အဓိပ္ပေတော သိယာ။

အာယုပ္ပမာဏဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အဘိညေယျာဒိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၀။ "ရူပဉ္စနလက္ခဏံ ရူပံ၊ ဖုသနလက္ခဏောဝ ဖဿော"တိအာဒိနာ သာမညဝိသေသလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ **သလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ** ဒိဋ္ဌိကခ်ိ-ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယော **ဉာတပရိညာ၊** တကော ပရံ ယာဝ အနုလောမာ **တီရဏပရိညာ၊** ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မဂ္ဂါ **ပဟာန-ပရိညာ။**

တတ္ထ တတ္ထတိ ခန္ဓာဒိနံ တာဝ ခန္ဓဝိဘာဂါဒိသု ပဌမုပ္ပန္နကဝါရေ ဝတ္တမ်ံ ဝုတ္တံ၊ ဟေတုအာဒိနဉ္စ ခန္ဓာဒိသု အနေကဝတ္ထေသု တတ္ထ တတ္ထ ပဌမုပ္ပန္နကဝါရေ ဝတ္တမ်ံ ဝုတ္တမေဝါတိ ဒဋ္ဌမ်ံ။

အဘိညေယျာဒိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မဟဒယဝိဘာဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ လီနတ္ထပဒဝဏ္ဏနာ

ဝိဘာဝ်မူလဋီကာ သမတ္တာ။

သံဝဏ္ဏိတပဒါနိ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အကာမကာရိယံ	၃၀
အကိရိယဒိဋ္ဌိ	၅၅
အကောဝိဒေါ	၁၃
အဂေါစရော	၁၇၉
အင်ပစ္စင်သဒ္ဒိဗန္ဓနာနိ	၁၁၀
အစ္ဆန္ဒခါရေန	၅
အစ္ဆုတိရသံ	၅၂
အဇညာ	၁၅၃
အဏ္ဍတ္ထံ	၄၂
အဏ္ဍာသယဓာတု	၂၁၂
အဏ္ဍာသယသမ္ဘဝော	၃၂
အဏ္ဍောသာယ	၀၅
အတ္ထိတာ	၂၁၁
အညမ္မာနုပဿီ	၁၄၀
အဋ္ဌာနေ	၁၀၂
အဍ္ဍံ ကတ္ဝာ	၀၄
အဍ္ဍိနိ	၁၅၃
အတိစ္ဆ	၂၂၂
အတိဟရဏံ	၁၀၁
အတိဟရတိ	၁၀၂
အတိဟိဋ္ဌယာနော	၂၁၇
အတိတံသေန	၆
အတ္ထာ	၂၁၇
အတ္ထတ္ထံ	၉၃
အတ္ထိစ္ဆံ	၂၁၇
အတ္ထိစ္ဆတာ	၂၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အဓိကတော	၃
အဓိစိတ္တံ	၁၅၁
အဓိပတေယျဋ္ဌော	၅၁
အဓိမုဋ္ဌိတ္ဝာ	၁၀၇
အဓိမုတ္တိ	၁၆၀
အဓိမောက္ခော	၂၃၃
အဓုဝံ	၁၂၀
အနစ္ဆရိယတ္ထာ	၂၀၉
အနညထတာ	၅၃
အနညထာ	၅၀
အနတ္ထံ	၆၆
အနတ္ထကာမာ	၆၇
အနတ္ထဘာဝေါ	၆၇
အနဒ္ဓါ	၂၂၄
အနယဗျသနာပါဒနံ	၆၄
အနဝဇ္ဇမမ္ပတ္ထံ	၁၇၇
အနာယတနေ	၂၁၁
အနာယူဟနံ	၇၀
အနာယူဟန္တေန	၀၃
အနိဋ္ဌနံ	၉၄
အနိမိတ္တပဋ္ဌိပဒ္ဒါနံ	၅၂
အနုဂတစ္ဆန္ဒော	၂၂၁
အနုပစ္ဆေဒကရဏံ	၅၂
အနုပါယမနသိကာရော	၁၅၀
အနုပ္ပါဒနိရောဓော	၅၁
အနုဗောဓော	၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အနုဘောတိ	၁၅၁
အနုယုဇ္ဇေန	၁၅၁
အနုရူပါယ	၁၀၃
အနုလောမန္တေန	၈၃
အနုဝိဝေနံ	၈၀
အနုသေတိ	၂၁၃
အနုသောစနံ	၆၄
အနူဟတေ	၇၀
အနေကသန္ဓိယမိတော	၁၅၄
အနောဟာယ	၂၀
အန္တောဂဓော	၁၂၄
အန္တောနိဗ္ဗာနံ	၆၄
အန္တောသခ်ေပေါ	၁၄၈
အပကတော	၂၁၉
အပဂမဝိမောက္ခော	၂၁၄
အပညတ္တိ	၇၀
အပရိဏာယကော	၁၀၁
အပုဗ္ဗိဗာဟန္တေန	၈၃
အပုဗ္ဗိသခ်ါနုပေက္ခာ	၂
အပုတိသယော	၂၂၆
အပုမာဏသုဘာ	၂၃၃
အပုမာဒလက္ခဏံ	၂၂၆
အပုရဇက္ခာ	၂၁၂
အပုဟုတတာယ	၁၉
အပ္ပိတာ	၁၅၆
အပ္ပိယန္တိ	၆၆
အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ	၆၇
အဖုဋံ	၂
အဗျာဝဋ္ဌမနော	၂
အဘာဝေါ	၂၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဘာဝဇ္ဇေန	၃၇
အဘာဝေါ	၅၁
အဘိညာဉာဏံ	၁၀၃
အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယသ	၁၅၂
အဘိညေယျာနိ	၅၉
အဘိဏှသမ္ပဋ္ဌိတ်ဇနတော	၃၇
အဘိနိမ္မတ္တိ	၆၁
အဘိနိဟာရော	၂၃၃
အဘိသညူဟိတ္ဝာ	၆
အဘိသမယဇ္ဇော	၅၁
အဘိတနာဒံ	၁၉၈
အဘေဒေါ	၁၀၉
အမန္တနိယော	၁၆၇
အမရတပေါ	၉၈
အမရဝိတက္ခေါ	၂၂၁
အမာ	၆၇
အမ္ဘဏံ	၂၃၂
အရိယဉာဏသ	၅၃
အရိယသစ္စာနိ	၅၂
အရိယသီလံ	၆၁
အရိယာနိ	၅၂
အရိယော	၇၁
အရောဝိမော	၁၇၉
အလ္လိယတိ	၇၀
အဝက္ကရိ	၂၃၀
အဝတ္ထုကံ	၂၁၆
အဝလေခနသတ္ထကံ	၁၅၃
အဝသဝတ္တနကဇ္ဇော	၃၇
အဝိဇ္ဇာ	၈၉
အဝိဇ္ဇာသမုဒယော	၁၀၀

ပဒါနုက္ကမော	စိတ္တင်္ကော
[အ]	
အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတ္ဘာ	၉၉
အဝိတထတာ	၅၃
အဝိတထာ	၅၀
အဝိဒိတံ	၈၉
အဝိနိဗ္ဘောဂံ	၂၃၀
အဝိပါကံ	၁၁ဖ
အဝိသယတာယ	၁၉
အဝိသေသေန	၁၀၃
အဝိဟိ ံသာ	၄ဖ
အဝိဿိ ံ	၁၈၁
အဝေါက္ကမန္တေန	၈၃
အဂ္ဂါယတိ	၃၄
အသညီဝါဒါ	၂၂၈
အသဒ္ဓမ္မသဝန်	၁၂၃
အသဘာဝဝုတ္တိတာ	၂၁၈
အသမပေက္ခနာ	၃၂
အသမဝါယာ	၅၈
အသမ္မိဿတော	၁၄၇
အသမ္မိဿသ	၉၀
အသမ္ဘုဏ္ဍဝတ	၄၂
အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇည်	၁၈၀
အသာတဌ္ဌေန	၁၂
အသာဝရဏတ္ထာ	၁၀၀
အသိလျှ	၂၂၄
အဿခဋ္ဌကော	၄၈
အဿာဒယမာနံ	၁၁၁
အဿာဒါနုပဿိနော	၁၀၀
အဿာဒေတိ	၃၄
အဟိတံ	ဖဖ

ပဒါနုက္ကမော	စိတ္တင်္ကော
[အာ]	
အာကမ္ပနံ	ဖ၂
အာကာရာ	၁၂ဖ
အာဂန္ဓာ	၁၀၄
အာတာပနံ	ဖ၂
အာဒါနံ	၉၄
အာဒိမတ္တကထနံ	၁၂၅
အာဒေဝေါ	ဖ၅
အာမိပစ္စံ	၇၉
အာပါထကဗ္ဗာယိ	၂၁၉
အာပေါ	၄၃
အာဗာဓေသု	၂၂၃
အာဘာ	၂၃၂
အာဘုဇတိ	၁၈၂
အာဘုဇနံ	၁၈၂
အာယတနလက္ခဏံ	၉၁
အာယတနာနိ	၈၈
အာယနာ	၂၂၂
အာယာသော	၉၀
အာယူဟနံ	၅၀၊၉၀
အာယူဟနရသာ	၉၀
အာလယရာမာ	၁၂၂
အာလိမ္ပေတိ	၁၅၁
အာဝဋ္ဋနိ	ဖဖ
အာဝသိ ံသု	၂၁၃
အာသယော	၁၅၂
အာသရန္တိ	၂၂၂
အာသာဒုက္ခံ	၄၇
အာသိဠ္ဠမာနံ	၁၃
အာသေဝနာ	၁၅ဖ
အာဟာရော	၂၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဒ-ဏ]	
ဒုစ္ဆာဟတဿ	၂၁၇
ဒုစ္ဆိတာလာဘံ	၆၈
ဒုဋ္ဌတိ	၉၃
ဒုန္ဒလိင်္ဂ	၇၈
ဒုန္ဒသိဋ္ဌ	၇၉
ဏှာ	၃၆
[ဒ]	
ဒက္ခိသာဝကံသော	၁၁၈
ဒကွေပနာ	၂၂၀
ဒဂ္ဂဟကောသလ္လတ္ထံ	၁၅၀
ဒဂ္ဂဟသန္ဓိ	၁၅၄
ဒဏ္ဍေဒဒိဋ္ဌိ	၅၅
ဒဋ္ဌာနကဒါယံ	၁၅၄
ဒဒကဇလ္လကံ	၂၇
ဒဒကေ	၂၁၁
ဒဒ္ဒဏ္ဍော	၂၁၉
ဒဒ္ဒါရော	၁၅၅
ဒပဋ္ဌာတိ	၁၅၄
ဒပဓိဝေပက္ကာ	၆၉
ဒပနယ္ဟတိ	၂၂၂
ဒပနိဿယကောဋ္ဌိယာ	၁၂၄
ဒပနိဿယဗုဒ္ဓိယာနိ	၂၁၃
ဒပါယစိန္တာဝသေန	၂၂၉
ဒပါသနဋ္ဌာနံ	၁၀၂
ဒပေက္ခနဝသေန	၁၇၄
ဒပေက္ခာသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၇၁
ဒပ္ပဇ္ဇတိ	၆၉
ဒပ္ပတ္တိဒေသော	၃၅
ဒပ္ပိလာဝိတံ	၂၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဒ-ဓ]	
ဒမ္မုဒ္ဓနပစ္ဆုပဋ္ဌာနာ	၆၁
ဒလ္လိင်္ဂန်	၇၉
ဒဿုက္ကာပေတ္ဝာ	၇၃
ဒဿနဋ္ဌာ	၂၁၁
ဒိရုပ္ပမာဏာဝိ	၂၁၀
[ဓ]	
ဓကာရဏဝါဒေါ	၉၉
ဓတ္တနိမိတ္တေယေ	၁၃
ဓတ္တသမောသရဏံ	၁၄၆၊၁၄၇
ဓဗ္ဗဒ္ဓမောရဏီ	၂၀၉
ဓံဝဏ္ဏပဋ္ဌိဘာဂံ	၁၇
[ဩ]	
ဩက္ကမနဝိဿဇ္ဇနံ	၁၅၁
ဩဓုနနံ	၆၂
ဩဘာသော	၂၂၀
ဩမတော	၁၀၀
ဩမာနံ	၂၂၀
ဩသာရိတံ	၂၁၀
ဩဋ္ဌာရိကာ	၁၃
ဩဋ္ဌာရိကာရမ္ဘဏော	၁၄၅
[ဏ]	
ကဉ္ဇနပိဏ္ဍသဿိရိကာ	၂၃၂
ကဋ္ဌိဋ္ဌနော	၁၅၂
ကမ္မဋ္ဌာနံ	၁၅၆
ကမ္မပထာ	၁၀၉
ကမ္မသခ်ေပါ	၁၂၀
ကာကဇာတိ	၂၂၁
ကာတဗ္ဗံ	၁၅၁
ကာမပဋ္ဌိသံယုတ္တာ	၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[က]	
ကာမယာနသ	၁၂၅
ကာမာမိသံ	၁၇၂
ကာယဝိနာမနာ	၁၅၉
ကာယာလသိယံ	၂၁၉
ကာယော	၃၄
ကာရဏံ	၁၀၄
ကာရဏပုဗ္ဗဝနာ	၁၆၂
ကာရုညံ	၂၀၉
ကာလသမ္ပတ္တိ	၂၁၀
ကာလသ	၆၃
ကိစ္စံ	၇
ကိစ္စတော	၅၅
ကိတ္တိမလောဟံ	၄၃
ကိလိသန္တိ	၁၀၄
ကိဋ္ဌာဂေါ်ဋ္ဌကာနိ	၁၅၂
ကုပ္ပတိ	၅
ကုလံ	၁၀၇
ကုဟာယနာ	၂၂၀
ကောဋ္ဌိသတသဟဿသင်္ခ	၂၆
ကောဒဏ္ဍကေန	၂၁၇
ကောရဇ်ကကောရဇ်ကော	၂၁၉
ကောသဇ္ဇံ	၂၂၄
ကောသဇ္ဇကာရဏာနိ	၂၂၇
[ခ]	
ခန္ဓော	၄
ခါရာပဋ္ဌိဿကံ	၆၂
ခိပန္တိ	၁၁၁
ခိယနံ	၂၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဂ]	
ဂဏသင်္ဂဏိကာ	၂၂၆
ဂဏ္ဌိကာ	၂၁၀
ဂတမဂ္ဂေါ	၂၁၁
ဂတိ	၁၀၇
ဂတိဘေဒေါ	၃၆
ဂတိယော	၇၂
ဂမကော	၅၇
ဂမ္ဘီရဘာဝေါ	၁၀၅
ဂမ္ဘီရာ	၅၉
ဂဟဏံ	၉၄
ဂုဏဒေါသကိတ္တနရသော	၆၅
ဂေါစရဘာဝေါ	၅၃
ဂေါစရိယယော	၃၆
ဂေါစရသမ္ပဇညံ	၁၀၀
ဂေါစရော	၁၇၉
ဂေါပကသီဝလိ	၁၀၄
ဂေါရူပသီလကော	၁၀၉
[ဃ]	
ဃဋ္ဋိယတိ	၅
ဃနပုဗ္ဗဘာဝေါ	၂၄
[စ]	
စဇ်ယတိ	၇၀
စတုတ္ထတာ	၅၄
စတုဘေဒသင်္ဂဟံ	၁၂၆
စတုသစ္စဒသော	၁
စလတိ	၂၁၀
စလနံ	၁၀၂
စာဋ္ဌကမ္ပတာ	၁၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[စ]	
စိတ္တသမုဋ္ဌာနသော	၁၁၆
စိန္တေန္တိ	၆၆
စိဝရမဏ္ဍနာ	၂၁၈
စုဏ္ဏိကရဏံ	၄၀
စုတိလက္ခဏံ	၆၃
စေတောဝိမုတ္တိ	၂၁၄
စောပနံ	၉၄
[ဆ]	
ဆဓာတုရော	၄၆
ဆန္ဒသမာဓိ	၁၆၆
ဆာဒနပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၉၀
ဆာဒယမာနံ	၁၃
ဆာဒေန္တိ	၂၀၉
ဆိဒ္ဒိတ္ဝာ	၅
ဆိန္နပပါတံ	၆၆
ဆိန္နဘိန္နဂဏေန	၆၈
[ဇ]	
ဇဃ်ဋ္ဌကဿ	၁၅၂
ဇနာ	၂၃၂
ဇယော	၂၂၂
ဇလိကံ	၁၇၇
ဇာတိ	၉၂
ဇာတိအာလသျံ	၂၁၉
ဇာတိဥဏ္ဏာ	၁၇
ဇာတိဥဏ္ဏာယ	၁၀၉
ဇာယနဋ္ဌေန	၆၁
ဇိရဏတာ	၆၃
ဇုဠံ	၇၉
ဇေဋ္ဌကဒေဝရာဇာ	၂.၁.၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဈ]	
ဈာမံ	၆၄
[ဉ]	
ဉာဏဉေယျာဝယော	၄၅
ဉာတပရိညာ	၂၃၅
ဉာတိက္ခယော	၆၄
ဉာယပဋိဝေဓာယ	၈၅
[ဋ]	
ဋာနဝိရုဒ္ဓေါ	၁၀၀
ဋာနာရဟံ	၁၇၈
[တ]	
တစပရိစ္ဆိန္နံ	၁၅၀
တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္ထာ	၅၃
တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေါ	၅၃
တစ္ဆာဝိပလ္လာသာ	၅၃
တဏှာပရိက္ခာရေ	၉၈
တတိယတာ	၅၄
တထတာ	၅၃
တထတ္ထေန	၅၇
တဒတ္ထနိယျာတနေ	၁၁၃
တန္ဒီ	၂၁၉
တပေါ	၂၂၅
တာလဂုဋ္ဌပဋ္ဌလံ	၁၅၂
တာဝတ္ဘတော	၃၅
တိဏဇာတိ	၆၁
တိန္တိဏံ	၂၁၈
တီရဏပရိညာ	၂၃၅
တုဂ်နာသိက္ခာ	၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[တ]	
တုဋ္ဌတိ	၆၅
ဘုမ္မတော	၁၀၂
တေဇနဝသေန	၄၃
တေမေန္ဒံ	၄၃
[ထ]	
ထလေ	၂၁၁
ထာမဂတသ	၃၂
[ဒ]	
ဒန္ဓော	၁၄၇
ဒမထံ	၄၀
ဒဝါ	၂
ဒဿနဋ္ဌော	၅၁
ဒဿနာဒိရသတာ	၉၁
ဒိဋ္ဌံ	၁၄၀
ဒိဋ္ဌသစ္စံ	၅၄
ဒိဗ္ဗန္တိ	၂၁၁
ဒုက္ခဋ္ဌေန	၁၂
ဒုက္ခမံ	၃၇
ဒုက္ခဝိစိတ္တတာပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၆၁
ဒုက္ခာရမ္မဏတာ	၉၃
ဒုတိယတာ	၅၄
ဒုရဘိသမ္ဘဝတရံ	၅၉
ဒုရဝဂါဟာ	၅၉
ဒေသကော	၆၀
ဒွယံ	၄၂
[ဓ]	
ဓမ္မဋ္ဌဋ္ဌော	၁၆၂
ဓမ္မတာဝ	၃၆
[ဓ]	
ဓာတု	၄၂
ဓောဝနံ	၆၂
[န]	
နဂရဝမုကီ	၁၇၀
နန္ဒကာနိ	၂၁၉
နန္ဒီ	၆၉
နဟနာ	၂၂၀
နာဂနာသိကလောဟံ	၄၃
နာထော	၁
နိကာယဘေဒေါ	၃၆
နိစ္စံ	၃၇
နိစ္စပဋ္ဌိက္ခေပတော	၃၇
နိဇ္ဇီဝသနတာ	၂၂၀
နိဇ္ဇီဝမတ္တသ	၄၆
နိဋ္ဌုရိယံ	၂၂၂
နိဏ္ဍုနနရသော	၆၆
နိဒါနံ	၅၀
နိဒါနဋ္ဌော	၅၀
နိဒ္ဒါယိတ္ဝာ	၂၁၄
နိဓနံ	၆၂
နိပ္ပဋ္ဌော	၂၄
နိယကဇ္ဈတ္ဝာ	၄၂
နိယတော	၁၄၇
နိယမတော	၁၁၇
နိယျာတနရသာ	၆၁
နိယျာနံ	၅၀
နိရာဝရဏာဘောဂါ	၁၀၄
နိရုဇ္ဈတိ	၇၀
နိရောဓော	၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[နာ]	
နိဝိသတိ	၆၉
နိဿရဏံ	၅၀
နေမိတ္တိကတာ	၂၂၀
နေယျ	၁၁၈
နေလကော	၂၂၂
နော	၁၆၃
နှာပနံ	၆၂
[ပ]	
ပကတိဘာဝဝိဇဟနံ	၃၈
ပကရဏနယော	၁၄၆
ပကာသေတိ	၃၄
ပဂုဏဝေါဒါနံ	၂၁၄
ပစ္စတ္တံ	၄၂
ပစ္စယကိစ္စံ	၇
ပစ္စယဘေဒေါ	၃၆
ပစ္စယော	၇
ပစ္စဝေက္ခဏာ	၉၃
ပစ္စုပ္ပန္နံ	၇
ပဇာနာတိ	၉၃
ပဏ္ဍိတ်သမန္နာဂတေ	၁၅၄
ပဏ္ဍေါကာရဘဝေ	၁၁၅
ပညာဝိမုတ္တိ	၂၁၄
ပဋိနိဿဇ္ဇိယတိ	၇၀
ပဋိပိဋ္ဌနံ	၃၇
ပဋိပိဋ္ဌနဋ္ဌေန	၃၇
ပဋိဝတ္တံ	၃၂
ပဋိသခ်ါနလက္ခဏော	၁၇၁
ပဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ	၉၀
ပဋ္ဌမတာ	၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပဏိဓေယ	၂၁၉
ပဏိမိ	၂၃၃
ပဏိဟိတော	၁၀၃
ပဏီတာ	၁၃၊၄၆
ပထဝီကာယံ	၁၄၀
ပထဝီဓာတုဋ္ဌယံ	၄၂
ပဒဿာတော	၇၃
ပဒေ ပဒံ	၂၀
ပဓာနဘူတာ	၁၆၆
ပပဉ္စော	၁၉၂
ပပတန္တိ	၆၆
ပဘင်္ဂ	၁၅၁
ပဘဝေါ	၅၂
ပမောဟော	၉၃
ပယောဂပရက္ကမော	၁၆၂
ပယောဂေါ	၇၃
ပရိဋ္ဌမံသိကတာ	၂၂၀
ပရမတ္ထသစ္စံ	၅၄
ပရာနုဒ္ဒယတာ	၂၂၁
ပရာမဋ္ဌသ	၃၂
ပရိကမ္မနံ	၆၂
ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ	၁၀၃
ပရိဂ္ဂဟော	၃၂
ပရိဏာတံ	၁၇၃
ပရိဏာမေန္တိ	၁၇၃
ပရိဏာဟမဒေါ	၂၁၆
ပရိတဿတိ	၉၀
ပရိတဿိတာ	၂၁၉
ပရိတာပနံ	၆၂
ပရိတ္တသုဘာ	၂၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿကော်
[ပ]	
ပရိဒါဟော	၄၄
ပရိနိဗ္ဗာယနံ	၆၄
ပရိနိပ္ဖန္နော	၂၄
ပရိဘဋ္ဌော	၁၇၉
ပရိဘောဂသံသဂ္ဂေါ	၂၂၆
ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယီ	၁၂၅
ပရိယေသတု	ဂ
ပရိဝဋ္ဋော	၃၃
ပရိဝတ္တန္တိ	၁၉၂
ပလာပေါ	၆၅
ပလိဗောဓော	၅၂
ပဝတ္တိတော	၁၁၃
ပဝတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနံ	၅၂
ပဝတ္တိယံ	၁၁၅
ပဝေဏီ	၁ဂ
ပသာဒသိနေဟာဘာဝေန	၁၆၀
ပဟာနပရိညာ	၂၃၅
ပါကဋတ္တာ	၁၀၀
ပါကတိကော	၄၄
ပါဋိယေက္ကော	၄၂
ပါဒဘူတံ	၁၆၆
ပါပကမ္မာဒိနိမိတ္တံ	၆၄
ပါပဏိကာနိ	၂၁၉
ပါမဇ္ဇံသုတ္တံ	၆၉
ပါရိပူရိမဒေါ	၂၁၆
ပိဏ္ဍဋ္ဌော	၄
ပိဏ္ဍပဋိပဏ္ဍံ	၁၇၉
ပိဋ္ဌနံ	၅၀
ပိဋ္ဌနဋ္ဌော	၅၀
ပိဋိယတိ	၅
[ပ]	
ပုဂ္ဂလဘေဒေါ	၃၆
ပုညဘာဂိယာ	၁၇၅
ပုညော	၉၃
ပုထုတ္တာရမ္မဏော	၁၅၁
ပုနာတိ	၉၃
ပုနောဇ္ဇဝေါ	၆၉
ပုဗ္ဗဂ်မရသံ	၉၀
ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတော	၁၂၆
ပုဗ္ဗဘာဂကရဏီယသမ္ဗဒါ	၁၇၆
ပုဗ္ဗာပရိယံ	ဂ၄
ပုရေက္ခာရော	၂၁၆
ပူတိမုတ္တံ	၂၁၉
ပေစ္ဆ	၂၁၁
[ဖ]	
ဖရတိ	၂၂၇
ဖလတိသမ္ဘုတိ	၁၁၃
ဖလာပဒေသတော	၅၉
ဖလုပ္ပတ္တိယာ	၁၂၆
ဖာတိကမ္မံ	၁၇၉
[ဗ]	
ဗဟုလီကမ္မံ	၁၅၆
ဗာဓကတာ	၅၃
ဗာဓကတ္တနိယာမေန	၅၃
ဗာဓနလက္ခဏံ	၅၂
ဗာဝယမာနာ	၆ဂ
ဗာလော	၁၂၅
ဗာလျံ	၉၃
ဗျာသတ္တိ	၆၆

ဒုတိယကျမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
ဗျာပါရော	၃၆
ဗြဟ္မစာရီ	၁၄၇
[ဘ]	
ဘဏ္ဍသမ္မဒေါ	၂၁၉
ဘဝတိ	၉၀
ဘဝေါ	၂၂၄
ဘာဝနာ	၃၂
ဘာဝယတိ	၉၀
ဘိက္ခကော	၁၇၇
ဘိက္ခုကော	၁၇၇
ဘိဇ္ဇတိ	၅
ဘိန္နမာနော	၁၁
ဘုတ္တာ ဝိဂတုပ္ပန္နံ	၁၆၄
ဘောဂေါ	၁၀၇
[မ]	
မစ္ဆု	၆၃
မဏိသပ္ပေါ	၁၀၂
မဏ္ဍကေ	၂၃၃
မနသိ	၁၅၁
မနာပပရိယန္တံ	၉
မမဏ္ဍေန	၁၂၀
မရဏံ	၆၃
မရဏန္တိကာ	၆၃
မရိယာဒဋ္ဌပနာ	၂၂၂
မရုပပါတသဒ်သာ	၉၀
မာနံ	၂၂၀
မာနဇာတိကော	၁၅၅
မာနဋ္ဌပနာ	၂၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မာနာတိမာနော	၂၂၁
မိစ္ဆာဉာဏံ	၂၂၉
မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ	၂၂၉
မိနန္တိ	၆၇
မုစ္ဆတိ	၇၀
မေရယံ	၁၀၉
မောရက္ခာဒိနိ	၄၃
[ယ]	
ယံ	၄
ယထာနိန္ဒ္ဒကမနံ	၂၂၅
ယထာပုဗ္ဗံ	၂၃၁
ယာထာဝသရသတော	၃၉
ယာထာဝသရသလက္ခဏံ	၉၂
ယုတ္တပယုတ္တတာ	၂၂၆
ယုတ္တော	၁၀၀
ယူသဘူတော	၄၃
[ရ]	
ရဂ်နဋ္ဌော	၄၀
ရဇတပနာဋ္ဌကံ	၆၉
ရဋ္ဌယော	၂၂၀
ရထဓုရေ	၁၆၇
ရဝါ	၂
ရသော	၅၂
ရာဂါဒိနံ	၉၉
ရာဂေါ	၆၉
ရာဟသေယျကံ	၁၀၃
ရုပ္ပနဋ္ဌေန	၅
ရုဟိရမက္ခိတဂ်ေါ	၂၁၇
ရူပယတိ	၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[လ]	
လောကာမိသံ	၁၇၂
လောကော	၁၂၁
[ဝ]	
ဝက္ကဘာဂေန	၁၅၃
ဝက္ကဟဒယကနပ္ပါသာနိ	၄၃
ဝစိသခ်ါရော	၉၀
ဝဠနာဝလိ	၁၅၃
ဝဠာမိသံ	၁၇၂
ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ	၂၂၀
ဝတ္ထုံ	၃၂
ဝတ္ထုပဋိဝတ္ထုံ	၃၂
ဝတ္ထုပရိညာယ	၁၅ခ
ဝါနံ	၁၇၂
ဝါယနဝသေန	၄၄
ဝါယမန္တိ	၃၅
ဝါယာမော	၅ဂ
ဝိကာရပတ္တိယာ	၁ဂ၃
ဝိကိရဏရသံ	၉၀
ဝိဂတန္တာ	၁၅ခ
ဝိဃာတမယံ	ခဂ
ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယာ	၁ခ၀
ဝိဇန္တိတာ	၂၁၉
ဝိတ္ထာရေန္တိ	၃၅
ဝိဒဟတိ	၄၅
ဝိနာသိတာ	၁၅ခ
ဝိနိဝတ္တေတွာ	၁၅ဂ
ဝိပရိဏာမော	၃ဂ
ဝိပရိတတာ	၅၃
ဝိပဿနာ	၅ဂ
ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ	၃၂
ဝိပဿနာယာနံ	၇၄
ဝိပ္ပဝါသပစ္ဆုပဋ္ဌာနံ	ခ၃
ဝိပ္ပသန္နပဏ္ဍိတသာဒံ	ခ၉
ဝိဘင်ပကရဏံ	၃
ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ	ဂ၃
ဝိဘတ္တံ	၁၀
ဝိဘာဝေတိ	၃၄
ဝိမုတ္တသညိတာ	၂၂၉
ဝိယောဂရသံ	ခ၃
ဝိရဇ္ဇတိ	၇၀
ဝိရတိဝသေန	၁၇၅
ဝိရတိသစ္စေ	၅၄
ဝိလမ္ဘနပဋိဘာနံ	၂၂၁
ဝိဝဋ္ဋန္တိ	ခခ
ဝိဝါဒဘာဝတော	၂၀ခ
ဝိဝါဒမူလာနိ	၂၂ခ
ဝိသံဝါဒိကာ	၅၃
ဝိသံသဋ္ဌော	၁၄
ဝိသဘာဂံ	၃ခ
ဝိသဘာဂဋ္ဌော	၁၄
ဝိသဘာဂါဟာရော	၁၅၃
ဝိသမစ္ဆိန္နကလာပေါ	၁၅၃
ဝိသယော	၁၂၂
ဝိသာဒေါ	ခခ
ဝိသိဒနံ	ခခ
ဝိဟိ ံသန္တိ	၄၄
ဝိဟိ ံသာဓာတု	၄ခ
ဝိတိဟရဏံ	၁ဂ၁
ဝိတိဟရတိ	၁ဂ၂
ဝုဋ္ဌာနပစ္ဆုပဋ္ဌာနံ	၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဌကော
[ဝ]	
ဝုသီမတော	၁၂၁
ဝုသီမာ	၁၂၁
ဝေကန္တကံ	၄၃
ဝေဂါယိတတ္ထံ	၂
ဝေဒနာဝဝတ္ထာနတော	၉၉
ဝေဒေယ္ယော	၁၂၅
ဝေါဿာဒနာ	၂၂၂
ဝေါဿဇ္ဇနံ	၂၁၆
[သ]	
သံယောဂပလိဗောဓဋ္ဌာ	၅၀
သံဝရကရဏီယာနိ	၁၇၉
သံသီဒနံ	၆၆
သဗ္ဗဇ္ဇနံ	၉၄
သကိစ္စကဏ္ဏော	၇
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ	၅၅
သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ	၁၅၃
သက္ခိဘဗ္ဗတာ	၁၅၂
သက္ခိဘဗ္ဗော	၁၅၂
သဂရုဝါသံ	၂၂၄
သခ်ံတံ	၂၂၉
သခ်ါရော	၁၆၆
သစ္စာနိ	၅၂
သဇာတိကော	၅၀
သဇ္ဇာတိ	၆၁
သတဓောတသပ္ပိ	၄၄၊၁၅၇
သတိ	၅၀
သတိပဋ္ဌာနံ	၁၄၅
သဒရထာ	၁၂
သန္ဓတိသီသာနိ	၁၇၊၁၁၄
သန္ဓာ	၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဌကော
[သ]	
သန္ဓာပဌော	၅၀
သန္ဓာပနံ	၅၂
သန္ဓာပေါ	၄၃၊၅၀
သန္ဓိ	၅၂
သန္ဓော	၁၄၇
သန္ဓိမန္ဓနဆေဒနံ	၆၄
သပ္ပုစ္ဆယာ	၁၅၄
သပ္ပတိ	၃၄
သပ္ပဒေသတ္ထာ	၅၀
သပ္ပိမဏ္ဍမိန္ဒ	၁၇
သမ္ဘတ္ထိကာ	၁၄၀
သမ္ဘသင်္ဂါဟိကကထာ	၄၅
သဘာဂံ	၃၆
သဘာဂပရိဆေဒေါ	၁၅၁
သဘာဝဆန္ဒော	၁၆၂
သဘာဝဇ္ဇေန	၁၇၆
သဘာဝနိရုတ္တိ	၁၉၂
သဘာဝပကတိကာ	၂၁၀
သမထော	၅၀
သမန္ဓေသိတ္ထာ	၇၂
သမသီသီ	၁၅၆
သမာဓိနိမိတ္တံ	၁၅၁
သမိတံ	၁၂၅
သမုဋ္ဌမော	၁၇
သမုဒ္ဆေဒမရဏံ	၆၃
သမုဒါဂတော	၀၀
သမုပါဒိကာ	၂၀၉
သမ္ပဇညံ	၁၀၀
သမ္ပဇာနဝေဒိယနံ	၁၅၆
သမ္ပတ္တိယံ	၆၉

ပဒါနုက္ကမော	စိတ္တင်္ကော
[သ]	
သမ္ဘတ္တိဝိရဟတော	၈
သမ္ဘယောဂရသံ	၉၀
သမ္ဘဟံသေတိ	၁၅၂
သမ္ဘမပစ္ဆုပဋ္ဌာနော	၆၅
သမ္ဘဝဘေဒေါ	၁၀၉
သမ္ဘာရော	၁၂၈
သမ္ဘဋ္ဌသော	၁၄၉
သမ္ဘသနစာရော	၄၅
သမ္ဘုတိမနာပံ	၁၀
သမ္ဘုတိမရဏံ	၆၃
သမ္ဘောဟနရသာ	၉၀
သမ္ဘောဟော	၉၃
သရဏဝသေန	၁၄၆၊၁၄၇
သရန္ဓာ	၅
သဝနသံသဂ္ဂေါ	၂၂၆
သဿတဒိဋ္ဌိ	၅၅
သဟဇာတသခ်ိရာ	၁၁၁
သဟဿုဋ္ဌါရံ	၁၅၅
သာဏ္ဌကသမ္ဘဇည်	၁၈၀
သာမန္တဇပ္ပါ	၂၂၀
သာမန္တဇပ္ပိတံ	၂၂၀
သာမုဒ္ဒိကမုတ္တာ	၄၃
သာသနံ	၈၄
သာသနက္ကမော	၅၀
သိဂ်ံ	၂၁၈
သိနာနံ	၁၇၉
သိတိဘာဝံ	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော	စိတ္တင်္ကော
[သ]	
သီဒတိ	၂၂၉
သီသဘာဝေါ	၈၇
သုခံ	၆၄
သုခပဋိက္ခေပတော	၃၇
သုခဝိနိစ္ဆယံ	၂၂၈
သုခုမာ	၁၃
သုညတာခမ္ဘသ	၁၄၉
သုဋ္ဌစိတ္တေန	၁၅၅
သုဋ္ဌသီသာ	၂၂၉
သုဋ္ဌါယ	၁၀၇
သုနခဝါဒိကော	၂၁၀
သုဘဒ္ဒိ	၁၅၈
သုရာ	၁၈၉
သူစယတိ	၃၄
သေဋ္ဌဘဝါ	၂၄၄
သေယျသုခံ	၂၂၅
[ဟ]	
ဟတ္ထသခ်လိကာ	၁၅၁
ဟာယတိ	၂၁၇
ဟိတံ	၆၄
ဟိနပဏီတတာ	၁၂၄
ဟိနာ	၄၆
ဟေတု	၇
ဟေတုအပဒေသတော	၅၉
ဟေတုသမ္ဘာရာ	၁၂၈
ဟေတ္ဌေါ	၅၁

ဝိဘင်္ဂမူလဋ္ဌကထာ

သောဠသပဋ္ဌာန်

ဝိဇ္ဇေ	ပဋ္ဌာန်း	အသုဒ္ဓပါဒေါ	သုဒ္ဓပါဒေါ
၁၅၇	၂၁	မနောပေါ။ ကန္ဓာနန္ဓာအာဝိနာ	မနောပေ။ ကန္ဓာနန္ဓာအာဝိနာ [မ ၃-၂၆၀-ဝိဇ္ဇေ]

ဝိဘင်္ဂအနုဋီကာ

၁-ခန္ဓဝိဘင်္ဂ

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁
၁-ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၉
၂-ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇
၃-သညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀
၄-သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂
ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂
ကမ္မဒ္ဒိဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၂
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၄
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၈

၂-အာယတနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၉
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၆
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၀

၃-ဓာတုဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၁
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၅
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၉

၄-သစ္စဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၀
၁-ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ ဇာတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၀

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
မရဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၀
သောကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၁
ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၂
ဒုက္ခဒေါမနဿနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၂
ဥပါယာသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၂
အပ္ပိယသမ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၂
ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၃
ဥပါဒါနက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၃
၂-သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၃
၃-နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၅
၄-မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၅
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၉
၃-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၁

၅-ဇုန္ဒိယဝိဘင်္ဂ

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၂
၂-ပဋ္ဌာနပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၆

၆-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၉
အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၉
သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၉
ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၁
နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၉
သဠာယတနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၀
ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၁
ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၂
တဏှာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၂

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၃
ဘဝပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၄
ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၅
ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၅
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၁
၁-ပစ္စယစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၁
၂-ဟေတုစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၄
၄-အညမညစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၅
သင်္ခိတ္တဒိမူလကနယမာတိကာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၅
အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၆
ကုသလာဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၇
အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၈
ကုသလမူလကဝိပါကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၈

၇-သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၀
ကာယာနုပဿနာဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၂
ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၃
ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၃
ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၇
စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၈
ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၈
ဗောဇ္ဈင်ပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၀
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၁

၈-သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၂
၃-ပဌမပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၄

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
၉-ဇုဠိပါဒဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၅
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၈
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၈
၁၀-ဓမ္မာရုံဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ပဌမနယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၀
ဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၁
တတိယနယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၃
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၃
၁၁-မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂ			
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၄
၁၂-ဈာနဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ မာတိကာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၆
နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၆
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	...	....	၁၈၆
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၇
၁၃-အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	...	၁၈၈
၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၉
၁၄-သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂ			
၁-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၀
၂-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၁
၁၅-ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂ			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၂
၂-သစ္စဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၅

မာတိကာ			ဝိဋ္ဌက်
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၅
၃-ပဋ္ဌပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၆

၁၆-ဉာဏဝိဘင်္ဂ

၁-ကေကမာတိကာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၈
၁၀-ဒသကမာတိကာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၉
၁-ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၀
၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂
၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂
၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၃
၅-ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၅
၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၆
၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၆
၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၇
၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသ ပဌမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၇
ဒုတိယဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၂
ပဉ္စမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၂
ဆဋ္ဌဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၂
သတ္တမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၃
ဒသမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၄

၁၇-ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂ

၁-ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၅
၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၈
၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၀
၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၁
၅-ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၄
၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၂

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
၈-အင္ဂကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၃
၉-နဝကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	...	....	၂၂၃
၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၃
တဏှာဝိစရိတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၄

၁၈-စမ္ဘဝဲယဝိဘင်္ဂ

၁-သမ္ဘသင်္ဂါဟိကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၅
၂-ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၅
၃-ပရိယာပန္နာပရိယာပန္နဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၆

၆-ဥပ္ပါဒကကမ္မအာယုပ္ပမာဏဝါရ

၁-ဥပ္ပါဒကကမ္မဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၆
၂-အာယုပ္ပမာဏဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၆
၇-အဘိညေယျာဒိဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၈

ဝိဘင်္ဂအနုဋ္ဌိကာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ

ဝိဘင်္ဂနုဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁—ခန္ဓဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

စတုသစ္စနွယောဇဝတ္ထာ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ ဂါထာယံ "စတုသစ္စဒသော"တိ နိပ္ပဒေသတော သစ္စာနိ ဂဟိတာနိတိ နိပ္ပဒေသတော ဧဝ တဒတ္ထံ ဝိဘာ-ဝေန္တော "**စတ္တာရိ သစ္စာနိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သမာဟဋ္ဌာနိ**တိ သမာနိ-တာနိ၊ စိတ္တေန ကေတော ဂဟိတာနိတိ အဓိပ္ပါယော။ "**သမာဟဋ္ဌာနိ**"တိ စ ဧတေန သမာဟာရေ အယံ သမာသောတိ ဒဿေတိ။ တေနေဝဿ ကတေ-ကတ္တသ စတုသစ္စဿ နပုံသကနိဒ္ဒေသော "တိဝဋ္ဋ"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ ပတ္တာဒိ-ပဏ္ဍေပေန ဟိသ နဂ္ဂတ္ထိလိင်္ဂတာ ယထာ ပဗ္ဗပတ္တံ, စတုယုဂံ, တိဘုဝနန္တိ၊ တံ စတုသစ္စံ ပဿိ အဒဿိ၊ ပရိညာပဟာနသစ္ဆိကိရိယာဘာဝနာဘိသမယ-ဝသေန ပဋိဝိဇ္ဈိတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အနန္တရပရိမာဏေသု အနည-သာဝေရဏေသု မဟာကရုဏာသမ္ဘုတ္ပညာဏာဒိသု ဗုဒ္ဓဂုဏေသု သံဝိဇ္ဇ-မာနေသု သာဝကေဟိ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ စ သာဝေရဏေန စတုသစ္စဒဿနေန ဘဂဝန္တံ ထောမေတိတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ "**သတိပိ သာဝကာန**"န္တိ-အာဒိ။ တတ္ထ "**အနညုပ္ပဇ္ဇကတ္တာ**"တိ ဣမိနာ သာဝကေဟိ, "**တတ္ထ စ**"တိ-အာဒိနာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ စ ဘဂဝတော စတုသစ္စဒဿနဿ အသာဝေရဏတံ, နိရတိသယတ္ထ ဒဿေတိ။ **ပရသန္တာနေသု ပသာရိတဘာဝေန သုပါ-ကဋတ္တာ**တိ ဒေသနာနုဘာဝေန ဝေနေယျသန္တာနေသု စတုသစ္စဒဿနဿ ဝိတ္ထာရိတဘာဝေန ယာဝ ဒေဝမနုဿေသု သုပ္ပကာသိတတ္တာ။ နာထသဒ္ဒံ

လောကေ ယာဝနုပတာပိသရိယာသီသာသု ပဌမ္ဆိတိ တမတ္ထံ ဒသေတုံ **"နာထတိတိ နာထော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဘဂဝါ စတုသစ္စဒဿနဘာဝေနေဝ အတ္တနော ဟိတသုခါသီသာယ ကိလေသဗျသနုပတာပနဿ, ဟိတပဋိပတ္တိယာစနဿ စ မတ္ထကံ ပတ္တော၊ တသ္မာ တံ တေနေဝ ပကာသိတန္တိ အတ္ထုဒ္ဓါရံ အနာမသိတ္မာ ပဒုဒ္ဓါရဝသေန နာထသဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ဝေနေယျာနံ ဟိတသုခံ အာသီသတိ"**တိအာဒိမာဟ။ "စတုသစ္စဒသော"တိ ဝါ ဣမိနာ အနည္ဝသာဝရဏော ဘဂဝတော ဉာဏာနုဘာဝေါ ပကာသိတောတိ "နာထော"တိ ဣမိနာ အနည္ဝသာဝရဏံ ကရဏာနုဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ **"ဝေနေယျာန"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပရမေန စိတ္တိဿရိယေန သမန္နာဂတော ဘဂဝါ နာထောတိ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ။ တထာ ပရမေန စိတ္တိဿရိယေန သမန္နာဂတော သမ္ဗသတ္တေ ဂဏှောဟိ ဤသတီတိ ယောဇေတမ္ဗံ။ **စိတ္တိဿရိယေနာ**တိ အရိယိဒ္ဓိအာဒိနာ စိတ္တေ ဝသီဘာဝေန။ **ဂဏှောဟိ ဤသတီ**တိ ပရမုက္ကံသဂတေဟိ အတ္တနော သီလာဒိဂုဏေဟိ ဓမ္မေန ဣဿရိယံ ဝတ္တေတီတိ အတ္ထော။ ဧဝံဘူတော ယသ္မာ သမ္ဗာဘိဘူ နာမ ဟောတိ၊ တေန ဝုတ္တံ **"အဘိဘဝတီ"**တိ။ တထာ စာဟ "သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ အဘိဘူ အနဘိဘူတော၊ တသ္မာ 'တထာဂတော'တိ ဝုစ္စတီ"တိ[1]။ ဒုဝိဓေနာပိ ဣဿရိယတ္ထံ နာထသဒ္ဒံ ဒဿေတိ။

အဒ္ဓာရသပ္ပဘေဒါယ ဒေသနာယ ထောမနမေဝါတိ ယောဇနာ။ **သမာနဂဏနဂုဏေဟိ**တိ သမာနဂဏနေဟိ ဂုဏေဟိ ကရဏဘူတေဟိ။ **ယထာဝုတ္တေန နိရုတိသယေန စတုသစ္စဒဿနေနာ**တိ သမ္ဗညုတညာဏဿ, ဒသဗလေသု ဝသီဘာဝဿ စ ပဒဋ္ဌာနဘူတေန။ သစ္စာဘိသမ္ဗောဓေန ဟိ အဘိနိဟာရာနုရူပံ ရူပါရူပဓမ္မေသု ဆတ္တိံသကောဋိသတသဟဿမုခပ္ပဝတ္တေန သာတိသယံ သန္ဓတိသမူဟကိစ္စာရမ္ဘဏဃနပ္ပဘေဒေန မဟာဝဇိရဉာဏသင်္ခါတေန ဗုဒ္ဓါဝေဏိကေန သမ္ဗသနေန သမ္ဗုတေန ဘဂဝါ သမ္ဗာသမ္ဗောဓိယံ ပတိဋ္ဌဘောဝ ကုသလာဒိဘေဒေန, ဖဿာဒိဘေဒေန စ ဓမ္မေ ဝိဘဇေန္တော စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍာဒိဝသေန ဓမ္မသင်္ဂဟံ စတုဓာ ဒေသေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ။ တထာ အတီတံသေ အပ္ပဋိဟတဉာဏတာဒိဗုဒ္ဓဓမ္မသမန္နာဂတော ဘဂဝါ အတီတာဒိဘေဒတော ခန္ဓာဒိကေ ဝိဘဇိတ္မာ ဒေသေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ **"ယထာဝုတ္တေန။ပ။ ဝိဘင်္ဂ"**န္တိ။ **"သမ္ဗညုဘာသိတတ္တာ"**တိ ဝတ္မာ ပုန **"အသမ္ဗညုနာ ဒေသေတုံ အသက္ကုဏေယျတံ ဒဿေန္တော"**တိ ဧတေန

---

[1] အံ ၁-၃၃၂။ ဒီ ၃-၁၁၁-ဝိဒ္ဓေသု။

ဓမ္မသင်္ဂဏိဝိဘင်္ဂါနံ အန္တယတော, ဗျတိရေကတော စ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတ-တညေဝ ဝိဘာဝေတိ။ **သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓတာဒိဂုဏေ**တိ ဗုဒ္ဓရတနသ သမ္ဘာ-သမ္ဘုဒ္ဓတာ, ဓမ္မသံဃရတနာနံ သွာက္ခာတတာ, သုပ္ပဋိပန္နတာတိ ဧဝမာဒိဂုဏေ ပကာသေတိ။

နနု စ "စတုသစ္စဒသော"တိအာဒိနာ ဘဂဝတောဝ ဂုဏာ ဝိဘာဝိတာတိ? သစ္စံ၊ တေနေဝ ဓမ္မသံဃာနမ္ပိ ဂုဏာ ဝိဘာဝိတာ ဟောန္တိ တပ္ပဘဝသ အန-ညထာဘာဝတော၊ တဒပဒေသေန ဝါ ဓမ္မော, တဒါဓာရော စ သံဃော ဝုတ္တောဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ "**ဗုဒ္ဓါဒိနံ။ပ။ဝိဘာဝေတိ**"တိ။

အတီတံသေတိ အတီတကောဋ္ဌာသေ၊ ပုဗ္ဗန္တေတိ အတ္ထော။ **အပ္ပဋိဟတ**န္တိ နပ္ပဋိဟတံ၊ ဉာဏသ ပဋိဃာတော နာမ အညာဏံ၊ သမ္ဘမ္ပိ ဝါ ကိလေသ-ဇာတံ။ တံ ယသ္မာ ဘဂဝတော သဟ ဝါသနာယ ပဟီနံ၊ တသ္မာသ အတီ-တံသေ သမ္ဘတ္တကမေဝ ဥေယျာဝရဏပ္ပဟာနေန ဉာဏံ အပ္ပဋိဟတန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ကိံ ပနေတာနိ ပါဋိယေက္ကံ ဝိသုံ ဉာဏာနိ၊ ဥဒါဟု အတီတာဒိသု ပဝတ္တနကဉာဏာနိ ဧဝ? တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏာနိ နာမ ပါဋိယေက္ကံ ဘဂဝတော တီဏိ ဉာဏာနေဝါတိ ဝဒန္တိ။ ကေ၊ယေ ဟုတ္တာ တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏံ နာမ သမ္ဘည္ဘတညာဏမေဝ။ **သမ္ဘံ ကာယ-ကမ္မ**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဘဂဝတာ ကတ္တမ္ဘံ ကာယကမ္မံ။ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမ**န္တိ ဉာဏပုရေ-စာရိကံ။ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ**န္တိ ဉာဏသ အနုပရိဝတ္တနကံ၊ သမ္ဘံ ကာယပယောဂံ ပဝတ္တေန္တော ဘဂဝါ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဉာဏသဟိတမေဝ ပဝတ္တေတီတိ အတ္ထော။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ဆန္ဒသာ**တိ ကတ္တုကမ္မတာယ၊ မဟာကရုဏာသမာယောဂတော သတ္တာနံ ဧကန္တဟိတေသိတာယ ဟိတ-ကိရိယာဆန္ဒသာတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မဒေသနာယာ**တိ ဓမ္မကထာယ။ အပရိက္ခယာပရိမေယျပဋိဘာနတာယ, ဟိ ဘဂဝတော ဂုရဏသမ္ပတ္တိယာ စ ဓမ္မဒေသနာ နိရန္တရံ ပဝတ္တိယမာနာပိ နိ ကဒါစိပိ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆတိ၊ အညဒတ္ထု ဥပရူပရိ ဝဍ္ဎတေဝ။ **ဝိရိယသာ**တိ ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ ဥဿာဟသ။ **ဝိမုတ္တိ-ယာ**တိ ဖလဝိမုတ္တိယာ။ ဣတ္ထေ စ သမာဓိအာဒိနံ အဟာနိ တံတံပဋိပက္ခသ သဝါသနပဟီနတ္တာ[1] အနညသာဓာရဏတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဆန္ဒာဒိနံ ပန မဟာကရုဏာသမာယောဂတောပိ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

---

[1] သဝါသနံ ပဟီနတ္တာ (က)

လောကေ ယာဝနုပတာပိသရိယာသိသာသု ပဌမ္ဆိတိ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ "**နာထတိတိ နာထော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဘဂဝါ စတုသစ္စဒဿနဘာဝေနေဝ အတ္တနော ဟိတသုခါသိသာယ ကိလေသမျသနုပတာပနဿ, ဟိတပဋိပတ္တိယာစနဿ စ မတ္ထကံ ပတ္တော၊ တသ္မာ တံ တေနေဝ ပကာသိတန္တိ အတ္ထုဒ္ဓါရံ အနာမသိတ္မာ ပဒုဒ္ဓါရဝသေန နာထသဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ဝေနေယျာနံ ဟိတသုခံ အာသိသတိ**"တိအာဒိမာဟ။ "စတုသစ္စဒသော"တိ ဝါ ဣမိနာ အနည္ဝသာဝရဏောဘဂဝတော ဉာဏာနုဘာဝေါ ပကာသိတောတိ "နာထော"တိ ဣမိနာ အနည္ဝသာဝရဏံ ကရဏာနုဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ "**ဝေနေယျာန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပရမေန စိတ္တိဿရိယေန သမန္နာဂတောတိ ဘဂဝါ နာထောတိ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ။ တထာ ပရမေန စိတ္တိဿရိယေန သမန္နာဂတော သမ္ဘသတ္တေ ဂဏှောဟိ ဤသတီတိ ယောဇေတမ္ပံ။ **စိတ္တိဿရိယေနာ**တိ အရိယိဒ္ဓိအာဒိနာ စိတ္တေ ဝသီဘာဝေန။ **ဂဏှောဟိ ဤသတီ**တိ ပရမုက္ကံသဂတေဟိ အတ္တနော သီလာဒိဂုဏေဟိ ဓမ္မေန ဣဿရိယံ ဝတ္တေတီတိ အတ္ထော။ ဧဝံဘူတော ယသ္မာ သမ္ဘာဘိဘူ နာမ ဟောတိ၊ တေန ဝုတ္တံ "**အဘိဘဝတိ**"တိ။ တထာ စာဟ "သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ အဘိဘူ အနဘိဘူတော၊ တသ္မာ 'တထာဂတော'တိ ဝုစ္စတီ"တိ[1]။ ဒုဝိဓေနာပိ ဣဿရိယတ္ထံ နာထသဒ္ဒံ ဒဿေတိ။

အဒ္ဓာရသပ္ပဘေဒါယ ဒေသနာယ ထောမနမေဝါတိ ယောဇနာ။ **သမာနဂဏနဂုဏေဟိ**တိ သမာနဂဏနေဟိ ဂုဏေဟိ ကရဏဘူတေဟိ။ **ယထာဝုတ္တေန နိရုတိသယေန စတုသစ္စဒဿနေနာ**တိ သမ္ဘည္ဝတည္ဘာဝဿ, ဒသမလေသု ဝသီဘာဝဿ စ ပဒဋ္ဌာနဘူတေန။ သစ္စာဘိသမ္ဘောနေ ဟိ အဘိနိဟာရာနုရူပံ ရူပါရူပဓမ္မေသု ဆတ္တိံသကောဋိသတသဟဿမုခပ္ပဝတ္တေန သာတိသယံ သန္ဓတိသမူဟကိစ္စာရမ္ဘဏဿပ္ပဘေဒေန မဟာဝဇိရဉာဏသင်္ခါတေန ဗုဒ္ဓါဝေဏိကေန သမ္ဘသနေန သမ္ဘ||တေန ဘဂဝါ သမ္ဘာသမ္ဘောဓိယံ ပတိဋ္ဌိတောဝ ကုသလာဒိဘေဒေန, ဖဿာဒိဘေဒေန စ ဓမ္မေ ဝိဘဇေန္တော စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍာဒိဝသေန ဓမ္မသင်္ဂဟံ စတုဓာ ဒေသေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ။ တထာ အတီတံသေ အပ္ပဋိဟတဉာဏဘာဝေါ ဗုဒ္ဓဓမ္မသမန္နာဂတော ဘဂဝါ အတီတာဒိဘေဒေါ ခန္ဓာဒိကေ ဝိဘဇိတ္မာ ဒေသေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ "**ယထာဝုတ္တေန။ပ။ ဝိဘင်္ဂ**"န္တိ။ "**သမ္ဘည္ဝဘာသိတတ္တာ**"တိ ဝတ္မာ ပုန "**အသမ္ဘည္ဝနာ ဒေသေတုံ အသက္ကုဏေယျတံ ဒဿေန္တော**"တိ ဧတေန

---

[1] အံ ၁-၃၃၂။ ဒီ ၃-၁၁၁-ဝိဇ္ဇေသု။

ဓမ္မသင်္ကေတဝိဘင်္ဂါနံ အန္တယတော, ဗျတိရေကတော စ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတ-တညေဝ ဝိဘာဝေတိ။ **သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓတာဒီဂုဏေ**တိ ဗုဒ္ဓရတနသ သမ္ဘာ-သမ္ဘုဒ္ဓတာ, ဓမ္မသံဃရတနာနံ သွာက္ခာတတာ, သုပ္ပဋိပန္နတာတိ ဧဝမာဒိဂုဏေ ပကာသေတိ။

နနု စ "စတုသစ္စဒသော"တိအာဒိနာ ဘဂဝတောဝ ဂုဏာ ဝိဘာဝိတာတိ? သစ္စံ၊ တေနေဝ ဓမ္မသံဃာနမ္ပိ ဂုဏာ ဝိဘာဝိတာ ဟောန္တိ တပ္ပဘဝသ အန-ညထာဘာဝတော၊ တဒပဒေသေန ဝါ ဓမ္မော, တဒါဓာရော စ သံဃော ဝုတ္တောဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ "**ဗုဒ္ဓါဒီနံ။ပ။ဝိဘာဝေတိ**"တိ။

အတီတံသေတိ အတီတကောဋ္ဌာသေ၊ ပုဗ္ဗန္တေတိ အတ္ထော။ **အပ္ပဋိဟတန္တိ** နပ္ပဋိဟတံ၊ ဉာဏသ ပဋိဃာတော နာမ အညာဏံ၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဝါ ကိလေသ-ဇာတံ။ တံ ယသ္မာ ဘဂဝတော သဟ ဝါသနာယ ပဟီနံ၊ တသ္မာသ အတီ-တံသေ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဥယျောဝရဏပ္ပဟာနေန ဉာဏံ အပ္ပဋိဟတန္တိ ဝုစ္စတိ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ကိံ ပနေတာနိ ပါဋိယေက္ကံ ဝိသုံ ဉာဏာနိ၊ ဥဒါဟု အတီတာဒီသု ပဝတ္တနကဉာဏာနိ ဧဝ? တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏာနိ နာမ ပါဋိယေက္ကံ ဘဂဝတော တိဏိ ဉာဏာနေဝါတိ ဝဒန္တိ။ ကေ်ယေဝ ဟုတ္ဝာ တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏံ နာမ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ။ **သဗ္ဗံ ကာယ-ကမ္မန္တိ** ယံ ကိဉ္စိ ဘဂဝတော ကတ္တဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ။ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ** ဉာဏပုရေ-စာရိကံ။ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တန္တိ** ဉာဏသ အနုပရိဝတ္တနကံ၊ သဗ္ဗံ ကာယပယောဂံ ပဝတ္တေန္တော ဘဂဝါ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဉာဏသဟိတမေဝ ပဝတ္တေတီတိ အတ္ထော။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ဆန္ဒဿာ**တိ ကတ္တုကမ္မတာယ၊ မဟာကရုဏာသမာယောဂတော သတ္တာနံ ကေန္ဒဟိတေသိတာယ ဟိတ-ကိရိယာဆန္ဒဿာတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မဒေသနာယာ**တိ ဓမ္မကထာယ။ အပရိက္ခယာပရိမေယျပဋိဘာနတာယ, ဟိ ဘဂဝတော ကရဏသမ္ပတ္တိယာ စ ဓမ္မဒေသနာ နိရန္တရံ ပဝတ္တိယမာနာပိ နိ ကဒါစိပိ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆတိ၊ အညဒတ္ထု ဥပရူပရိ ဝဍ္ဎတေဝ။ **ဝိရိယဿာ**တိ ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ ဥဿာဟဿ။ **ဝိမုတ္တိ-ယာ**တိ ဖလဝိမုတ္တိယာ။ တ္ထေ စ သမာဓိအာဒိနံ အဟာနိ တံတံပဋိပက္ခဿ သဝါသနပဟီနတ္ထာ[1] အနညသာဓာရဏတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဆန္ဒာဒိနံ ပန မဟာကရုဏာသမာယောဂတောပိ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

---

[1] သဝါသနံ ပဟီနတ္ထာ (က)

၁။ **တေ ဝေ ဓမ္မေ**တိ တေ ဝေ ကုသလာဒိကေ တိကဒုကေဟိ သင်္ဂဟိတေ ဓမ္မေ။ သုတ္တန္တေ ခန္ဓာဒိဝသေန ဝုတ္တေ ခန္ဓာဒိဝသေန ဝိဘဇိတုန္တိ ယောဇနာ။ နနု သုတ္တန္တေ ပဋိသမ္ဘိဒါဝသေန တေ နု ဝုတ္တာတိ? ယဒိပိ သရူပတော နု ဝုတ္တာ၊ "ဇရာမရဏော ဉာဏံ၊ ဇရာမရဏသမုဒယော ဉာဏ"န္တိအာဒိနာ[1] ပန ဟေတုဟေတုဖလာဒိသု ဉာဏဝိဘာဂသ ဝုတ္တတ္တာ အတ္ထတော ဝုတ္တာ ဝေ ဟောန္တိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ[2] ဝါ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ အာဂတတ္တာ သုတ္တန္တေ ပဋိ-သမ္ဘိဒါဝသေနပိ တေ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဝေ။ **တတ္ထ**တိ တသ္မိံ သုတ္တန္တေ။ **သခ်ေ-ပေန**တိ သမာသေန။ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသမတ္တေနေဝ ဟိ သုတ္တန္တေ ခန္ဓာဒယော ဒေသိတာ၊ နု ပဋိနိဒ္ဒေသာဒိနာတိ သခ်ေပေန တေ တတ္ထ ဝုတ္တာတိ ဝုတ္တာ။ **တတ္ထ**တိ ဝါ ဓမ္မသင်္ဂဟေ။ တတ္ထာပိ ဟိ "တသ္မိံ ခေါ ပန သမယေ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဟောန္တိ"တိအာဒိနာ[3] ခန္ဓာဒယော သခ်ေပေန ဝုတ္တာတိ။ ဝိဘဇိယန္တိ ဣတေ, ဣတေန ဝါ ခန္ဓာဒယောတိ ဝိဘင်္ဂေါ။ တေ ဝေ ပကိရိယန္တိ ပဋ္ဌပိယန္တိ ဣတေ, ဣတေန ဝါတိ ပကရဏံ၊ ဝိဘင်္ဂေါ စ သော ပကရဏဉ္စာတိ **ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏံ။ အာဒိသဒ္ဒတ္ထဇောတကေနာ**တိ "ဣတိ ဝါ, ဣတိ ဝေရူပါ နစ္စဂီတဝါဒိတ-ဝိသူကဒဿနာ ပဋိဝိရတော"တိအာဒိသု[4] ဝိယ အာဒိသဒ္ဒသ အတ္ထဒီပကေန။ **ပကာရတ္ထဇောတကေနာ**တိ "ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပဋိဘယော ဗာလော၊ အပ္ပဋိဘယော ပဏ္ဍိတော"တိအာဒိသု[5] ဝိယ ပကာရတ္ထဝိဘာဝကေန။ **"ကေဒေသေန သမုဒါယ် နိဒဿေတိ"**တိ ဣတေန "ရူပက္ခန္ဓော။ပ။ ဝိညာ-ဏက္ခန္ဓော"တိ ဣတေ ဣတိသဒ္ဒသ နိဒဿနတ္ထတံ ဒဿေတိ။ နိဒဿနတ္ထောပိ ဟိ ဣတိသဒ္ဒေါ ဒိဋ္ဌော ယထာ "အတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန အယမေကော အန္တော"တိအာဒိသု[6]။ ပရိသမာပနတ္ထော ဝါ "တသ္မာတိဟ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝထ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ။ အတ္ထိ မေ တုမ္ဟေသု အနုကမ္ပာ 'ကိန္တိ မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယ္ယုံ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ'တိ"[7] ဝေမာဒိသု ဝိယ။ ပရိသမာပနံ ဟေတံ သုတ္တန္တဘာဇနီယသ ကေဒေသ-ဒဿနေန ယဒိဒံ "ပဉ္စက္ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော။ပ။ဝိညာဏက္ခန္ဓော"တိ တာဝ တဒတ္ထသ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ **တတ္ထ**တိ ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏေ။ **"နိဗ္ဗာနဝဂ္ဂေန"**န္တိ ဣတေ ယဒိ နိဗ္ဗာနဝဂ္ဂေနံ။ပ။အပ္ပကတရပဒတ္တာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ အာဒိမှိ ဝုတ္တော၊ နနု သဟ နိဗ္ဗာနေန သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ဂဟိတကတ္တာ, သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ဂဟိတကေဟိ စ အာယတနာဒီဟိ ခန္ဓေဟိ စ အပ္ပကတရပဒတ္တာ သစ္စဝိဘင်္ဂေါ အာဒိမှိ

---

[1] သံ ၁-၂၈၈-ပိဋ္ဌေ။ [2] ခု ၉-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။ [3] အဘိ ၁-၂၆-ပိဋ္ဌေ။
[4] ဒီ ၁-၆-ပိဋ္ဌေ။ [5] အံ ၁-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။
[6] သံ ၁-၂၅၈၊ သံ ၂။၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။ [7] မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။

ဝတ္ထုမ္ဟောတိ? နု, တတ္ထာပိ ဒုက္ခသစ္စဝိဘင်္ဂေ ကေဒေသေန ခန္ဓာနံ ဧဝ ဝိဘဇိတမ္ဟတော။ ယထာဟ "တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ? ဇာတိပိ ဒုက္ခာ။ပ။သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ"တိ[1]။ ဣဓ ပန အနဝသေသ-တောဝ[2] ခန္ဓာ ဝိဘဇိယန္တိတိ နိဋ္ဌာနဝစ္ဆာနံ။ပ။ အပ္ပကတရပဒတ္တာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ အာဒိမှိ ဝုတ္တော။

အပိစ ရူပသမ္ဘူတာ အရူပသမ္ဘူတာ ဥဘယသမ္ဘူတာတိ တိဝိဓာ ဗောဓနေယျပုဂ္ဂလာ၊ တတ္ထ သံခိတ္တရုစိနော ဝိတ္ထာရရုစိနော နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရရုစိနော၊ တိက္ခိန္ဒြိယာ မုဒိန္ဒြိယာ မဇ္ဈိမိန္ဒြိယာတိ စ။ တေသု အရူပသမ္ဘူတာနံ ဥပကာရာယ ခန္ဓဒေသနာ၊ ရူပသမ္ဘူတာနံ အာယတနဒေသနာ၊ ဥဘယသမ္ဘူတာနံ ဓာတုဒေသနာ။ တတ္ထ သံခိတ္တရုစိနံ ခန္ဓဒေသနာ၊ နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရရုစိနံ အာယတန-ဒေသနာ၊ ဝိတ္ထာရရုစိနံ ဓာတုဒေသနာ။ တိက္ခိန္ဒြိယာနံ ခန္ဓဒေသနာ၊ မဇ္ဈိမိန္ဒြိယာနံ အာယတနဒေသနာ၊ မုဒိန္ဒြိယာနံ ဓာတုဒေသနာတိ ဣမိနာ ပယောဇနေန, အနုက္ကမေန စ ခန္ဓာယတနဓာတုဝိဘင်္ဂါနံ ဒေသနာက္ကမော ဝေဒိတမ္ဟော။ တံ ပနေတံ ခန္ဓာဒိတ္တယံ ပဝတ္တိန်-ဝတ္တိတဒုဘယဟေတုမုခေနေဝ ဉာယမာနံ ယထာဘူတာဝဗောဓယ ဟောတိ၊ နာညထာတိ ဒဿနတ္ထံ သစ္စဝိဘင်္ဂဒေသနာ ပဝတ္တာ။ သော စ ယထာဘူတာဝဗောဓော ဝိသေသတော ဣန္ဒြိယသန္ဓိဿ-ယေနာတိ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂဒေသနာ။ ဣန္ဒြိယာနဉ္စ ဣန္ဒဋ္ဌော တံတံ-ပစ္စယမမ္ဘူတာနံ ယထာသကံ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ပစ္စယဘာဝဝိသေ-သေနေဝါတိ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဝိဘာဂသန္ဓိဿနီ ပစ္စယာကာရဝိဘင်္ဂ-ဒေသနာ။ ပစ္စယာကာရဿ, ခန္ဓာဒီနဉ္စ အဝိပရီတသဘာဝါ-ဗောဓော သတိပဋ္ဌာနာဒီသု သမ္မာမနသိကာရေနာတိ သတိပဋ္ဌာ-နသမ္မပ္ပဓာနဣဒ္ဓိပါဒဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂဒေသနာ။ သွာယံ သတि-ပဋ္ဌာနာဒီသု သမ္မာမနသိကာရော ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဟောတိတိ ဗျာနအပ္ပမညာဝိဘင်္ဂဒေသနာ၊ သာ သမ္မာပဋိပတ္တိ ဇ္ဈာနေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဿ သမ္ဘဝတီတိ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂဒေသနာ၊ ယထာဝုတ္တာယ စ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဣမေ အာနိသံသာတိ ပဋိသန္ဓိဒါဟ္ဘဏဝိဘင်္ဂ-ဒေသနာ၊ တေ စ မေ ဥဏ္ဏဝိသေသာ ဣမေသု ကိလေသေသု ပဟီယန္တေသု စ သမ္ဘဝန္တိ၊ နာညထာတိ ကိလေသဝိဘင်္ဂဒေသနာ၊

(ကၠ) ၁-အာဒိ ၂-၁၀၄၊ ဒီ ၂-၂၄၃၊ မ ၁-၈၂၊ မ ၃-၂ ၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အနဝသေသတော

ဝေဝိတ္ထာရတော ဒေသိတေ ခန္ဓာဒိကေ သခ်ေပတောပိ ဇာနန္တသ အတ္ထသိဒ္ဓိ ဟောတိ ဝေါတိ ဒဿနတ္ထံ ပရိယောသာနေ ဓမ္မဟဒ-ယဝိဘင်္ဂဒေသနာ ပဝတ္တာတိ ဧဝမေတေသံ အဌာရသန္နံ မဟာ-ဝိဘင်္ဂါနံ ဒေသနာက္ကမကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ရူပါဒိနန္တိ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏာနံ။ **ဝေဒယိတာဒိသဘာ-ဝတ္ထာဘာဝါ**တိ ယထာက္ကမံ အနုဘဝနသဠာယနနာဘိသင်္ခရဏာဒိသဘာ-ဝတ္ထာဘာဝါ။ နဟိ ရူပံ ဝေဒယိတာဒိသဘာဝံ၊ ဝေဒနာဒိ ဝါ ရူပနာဒိ-သဘာဝံ။ ယတော ရူပါဒိနံ ဝေဒနာသမဝရောဝေနေန "စတ္ထာရော ခန္ဓာ"တိ-အာဒိနာ သင်္ခိပိတ္တာ ခန္ဓာ ဒေသေတဗ္ဗာ သိယုံ။ **ရူပနာဒိတော အညဿာ-ဘာဝါ**တိ ရူပနာနုဘဝနာဒိသဘာဝတော အညဿ အတိတာဒိကေ ဂဟေတ္တာ ရာသိဝသေန ဝတ္ထုဿ သံခိတ္တဿ သဘာဝဿ အဘာဝါ။ နဟိ စေတသိကာ-ဒိဘာဝေါ ဝေဒနာဒိနံ သဘာဝေါ။ **ဟေဋ္ဌာ ဂဏနေသု**တိ ပဋ္ဌတော ဟေဋ္ဌာ ဂဏနေသု။ **အနိဋ္ဌာနန္တိ** အပရိယောသာနံ။ ရူပါဒိသု ဟိ ကတိပယေ, ကေမ္ပိ ဝါ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပုစ္ဆမာနာ ခန္ဓဝသေန ဒေသနာ အနဝသေသသခ်ံတဓမ္ဓ-သင်္ဂါဟိနီ နသမ္ဘဝတိ။ **ခန္ဓဿာ**တိ ရာသဋ္ဌသ ခန္ဓဿ။ တေနေဝါဟ "**နဟိ**"တိ-အာဒိ။ **သဝိဘာဂဓမ္မေဟိ**တိ သပ္ပဘေဒဓမ္မေဟိ။

"**သဋ္ဌတ္ထသဟိတံ ခန္ဓသဋ္ဌဿ ဝိသယံ ဒဿေတိ**"တိ ဧတေန ရာသိသဋ္ဌဿ ဝိယ ရာသဋ္ဌေ ခန္ဓသဋ္ဌဿ ဝါစကဘာဝေန ပဝတ္တိ ဒဿေတိ ပရိယာယန္တ-ရဘာဝတော။ ဂဏာဒိသု ပန ကေဝလံ တဒ္ဒိသယပယောဂဘာဝေနေဝ ပဝတ္တိ၊ နဝါစကဘာဝေနာတိ အာဟ "**ဂဏေ။ပ။ နသဋ္ဌတ္ထ**"န္တိ။ **ခန္ဓသဋ္ဌေ**တိ သီလာဒိသဋ္ဌေ သန္ဓိဝါပိတော ခန္ဓသဋ္ဌေ။ တေနေဝါဟ "**သီလာဒိဂဏဝိသိဋ္ဌံ ရာသဋ္ဌံ ဒီပေတိ**"တိ။ **ကေစိ**တိ **ဓမ္မသိရိတ္ထေရံ** သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **တ္ထော**တ် "သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော"တိ[1] **ဧတ္ထ**။ နကေဝလဠ္ဆ သော ဝေ၊ အဌကထာစရိယေဟိပိ **ဧတ္ထ** ဂဏတ္ထတာ ဒ္ဋ္ဌတာ **ဝေ**။ တထာ ဟိ **အဌသာလိနိယံ** "သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓောတိအာဒိသု ဂဏဌ္ဌေနာ"တ်[2] ဝုတ္တံ။ နနု စ ကေဝလောပိ ခန္ဓသဋ္ဌော "တိဏ္ဏံ ခေါ မာဏဝ ခန္ဓာနံ ဝဏ္ဏဝါဒိ, နခေါ အာဝုသော ဝိသာခ တိဟိ ခန္ဓေဟိ အရိယော အဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သင်္ဂဟိတော"တိ[3] စ အာဒိသု သီလာဒိဝါစကော ဒိဋ္ဌောတိ? နဉ, တတ္ထာပိ အဓိကာရာဒိဝဋ္ဌေဒကဝသေနေဝဿ သီလာဒိသု ပဝတ္တိဒဿနတော။ **နခန္ဓသဋ္ဌော ပညတ္တိသဋ္ဌဿ အတ္ထေ ဝတ္တတိ**တိ

---

[1]-ဒီ ၃-၂၃၆-ဝိဋ္ဌေ။ [2]-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၅-ဝိဋ္ဌေ။ [3]-မ ၁-၃၂၅-ဝိဋ္ဌေ။

နိရုတ္တိဝေါဟာရာဒိသဒ္ဒါ ဝိယ[1] ပညတ္တိပရိယာယော နာ ဟောတိတိ အတ္ထော။ **ဒါရုကမ္မဋ္ဌောတိ ပညတ္တိ ဟောတိတိ** တသ ခန္ဓသဒ္ဒသ ပညတ္တိဝိသေသ-ပ္ပဝတ္တိတံ ဒသေတိ။ **ဝိညာဏကမ္မဋ္ဌောတိ ခန္ဓသဒ္ဒေါ**တိ "ဝိညာဏံ ဝိညာဏ-ကမ္မဋ္ဌော"တိ[2] ဣတ္ထေ ဝုတ္တော ခန္ဓသဒ္ဒေါ။ **သမုဒါယေ နိရုဠ္ဟောတိ** ဣတိတာဒိ-ဘေဒဘိန္နသ ပညာယ အဘိသံယူဟနေန ရာသိကတေ ဝိညာဏသမူဟေ နိရုဠ္ဟော။ **တာယ ဝေ ရုဠ္ဍိယာ ပဝတ္တတိ**တိ တာယ သမုဒါယေ နိရုဠ္ဍ-တာယ တဒဝယဝေ ကေသ္မိမ္ပိ ဝိညာဏေ ပဝတ္တတိတိ။ ဣတ္ထေ စ ဥဏ္ဏ-သမ္ပယုတ္တေ နိရုဠ္ဍော ကောသလ္လသမ္ဘူတေန ကုသလဘာဝေါ ဝိယ ဥဏ္ဏဝိပ္ပယုတ္တေ ဝိညာဏသမုဒါယေ နိရုဠ္ဍော တဒေကဒေသေပိ ရုဠ္ဍိယာ ပဝတ္တတိတိ ဝေဒိတမ္ပိ။ အထ ဝါ ကိမ္ပိ နိမိတ္တံ ဂဟေတ္တာ သကိဋ အညသ္မိံ တန္နိမိတ္တယုတ္တေ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဝိသယေ သမ္ဘုတိယာ စိရကာလတာဝသေန နိမိတ္တဝိရဟေပိ ပဝတ္တိ ရုဠ္ဍိ နာမ၊ ယထာ မဟိယံ သေတိတိ မဟိ"သော၊ ဂစ္ဆန္တိတိ ဂါ၊ ဝေါတိ၊ ဒေ၊ ခန္ဓသဒ္ဒ ဃာပိ ရုဠ္ဍိဘာဝေါ ဝေဒိတမ္ဘော။

ရာသိတော ဂဏတောတိ သမ္ဘတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ နိဿက္ကဝစနံ ဒဋ္ဌမ္ပံ။ **နိယမေတ္ဝာ**တိ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ။ **ဝိဏ္ဏောဒ္ဒေ**တိ သဃ်ာဟတ္ထော။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ပန္ဓေ ခန္ဓာ ဝုတ္တာ၊ ကောဋ္ဌာသဒ္ဒေ စ ခန္ဓဒ္ဒေ နိဗ္ဗာနသ ဝသေန ဆဒ္ဒေနာပိ ခန္ဓေန ဘဝိတမ္ပံ၊ တသ္မာ **ခန္ဓဒ္ဒော နာမ ရာသဒ္ဒေါ**တိ ယုတ္တံ။ **"ယေသံ ဝါ အတိတာဒိဝသေန ဘေဒေါ အတ္ထိ"**တိအာဒိနာ အတိတာဒိဝိဘာဂ-ဘိန္နေသု ရူပနာဒိသဘာဝမ္ပေသု ဝိသုံ ဝိသုံ ကောဋ္ဌာသဘာဝေန ဂယှမာနေသု တဒ္ဓိဘာဂရဟိတသ ကေသ နိဗ္ဗာနသ ရာသဒ္ဒတာ ဝိယ ကောဋ္ဌာသ-ဒ္ဒတာပိ နာ သမ္ဘဝတီတိ ဒသေတိ။ ဧတေန ပညတ္တိယာပိ ခန္ဓေသု အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။

> ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဖဿာဒိကေ ဝိယ သခ်ါရကၡန္ဓေ အနဝရော-ဓေတ္ဝာ ဝေဒနာသညာ ဝိသုံ ခန္ဓဘာဝေန ဂဟိတာတိ? ဝိဝါဒ-မူလတာဒိဝိသေသဒဿနတ္ထံ။ ဂဟဒ္ဒါနံ ဟိ ဝိဝါဒကာရဏံ ကာမဗ္ဗောသာနံ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ "ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ကာမဟေတု ကာမနိဒါနံ ကာမာဓိကရဏံ ကာမာနုမေဝ ဟေတု မာတာပိ ပုတ္တေန ဝိဝဒတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရာ ဝိဝဒတိ"တိအာဒိ[3]။ ပဗ္ဗဇိ-တာနံ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "ယေ ဒိဋ္ဌိမုဂ္ဂယှ ဝိဝါဒယန္တိ၊

၁-နိရုတ္တိဝေါဟာရာဒိသဒ္ဒေါ ဝိယ(က) ၂-အာဒိ ၅-၂၄၊ ၂၅-ပိဋ္ဌေသု၊ ၃-မ ၁-၁၂၀.၁၂ ဂ-ပိဋ္ဌေသု၊

'ဣဒမေဝ သစ္စ'န္တိ စ ဝါဒယန္တိ"တိအာဒိ[1]။ တေသု ကာမဏ္ဍောသာနံ ဝေဒနာသာဒေန ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော သညာဝိပလ္လာ-သေန။ သညာဝိပလ္လာသေန ဟိ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ စိတ္တဝိပလ္လာသေန ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာပပဉ္စာနံ ဝိပလ္လာသောတိ။ တထာ ဝေဒနာနုဂိဒ္ဓေါ, ဝိပလ္လတ္ထသညော စ သံသရတိ။ ဝေဒနာနုဂိဒ္ဓသ ဟိ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ သိဒ္ဓါ ဟောတိ၊ တတော စ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ အာဝဋ္ဋတိ ဘဝစက္ကံ။ ဝိပလ္လတ္ထသညိသ စ "သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စ-သင်္ခါ"တိ[2] ဝစနတော ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာပပဉ္စာနံ အနုပစ္ဆေဒတော သံသာရသ အနုပစ္ဆေဒေါ။ ဣတိ ဝိဝါဒကာရဏာနံ ကာမဏ္ဍော-သာနဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသာနံ ကာရဏဘာဝေါ သံသာရဟေတုဘာဝေါ-တိ ဣမသ္မိံ ဝိဝါဒမူလတာဒီဝိသေသသ ဒဿနတ္ထံ သင်္ခိရကွန္ဒေ အနဝရောဝေတ္ဝာ ဝေဒနာသညာ ဝိသုံ ခန္ဓဘာဝေန ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သြကာသေသူတိ ဝိဘဇနကိရိယာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော အတိတာ-ဒယော သြကာသာတိ ဝုတ္တာ။ **ဣတိသဒ္ဒေနာ**တိ "ဥပါဒါယရူပ"န္တိ ဧဝံ အဋ္ဌ-ကထာယံ ဝုတ္တဣတိသဒ္ဒေန။ **နိဒဿနတ္ထေနာ**တိ ဥဒါဟရဏတ္ထေန။ **သဗ္ဗော**တိ သကလော ဧကောဒသသု သြကာသေသု ဝိဘတ္တော ဝိဘဇနနယော။ **ဣဒ္ဓ ဝိဘဇနန္တိ** "စတ္တာရော စ မဟာဘူတာ။ပ။ ဥပါဒါယရူပ"န္တိ ဧဝံ ဝိဘတ္တံ ဣဒ္ဓ ဝိဘဇနံ။ **သြဋ္ဌာရိကာဒီသူ**တိ သြဋ္ဌာရိကသုခုမဟိနပဏီတဒူရသန္တိကေသု။ **စက္ခာယတနန္တိ အာဒိဝိဘဇနဋ္ဌော**တိ "စက္ခာယတနံ ။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ပ။ ကမ္ဘီကာရော အာဟာရော ရူပါ သဒ္ဒါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာတိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဝိဘဇနဋ္ဌေ။ **ယထာသမ္ဘဝန္တိ** ယထာရဟံ။ ဧကောဒသသု သြကာ-သေသု ယံ ယတ္ထ ဝိဘဇနံ ယုတ္တံ၊ တံ တတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဧဝံ ဝေဒနာကွန္ဓာ-ဒီသုပိ**တိ ယထာ ရူပကွန္ဓေ ယထာသမ္ဘဝံ ဧကောဒသသု သြကာသေသု ဝိဘဇနံ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ဝေဒနာကွန္ဓာဒီသုပိ ယထာသမ္ဘဝံ ဧကောဒသသု သြကာသေသု ဝိဘဇနံ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

တတ္ထ ဝေဒနာကွန္ဓော တာဝ ပုရိမေ သြကာသပဉ္စကေ သုခါဒိဝေဒနာတ္တိ-ကဝသေန ဝိဘတ္တော၊ ဣတရသ္မိံ ကုသလတ္တိကဝေဒနာတ္တိကသမာပန္နဒုက-သာသဝဒုကဝသေန။ သညာကွန္ဓော ပန ပုရိမေ သြကာသပဉ္စကေ ဆဖဿဒ္ဓါရ-ဝသေန၊ ဣတရသ္မိံ သြဋ္ဌာရိကဒုကေ ပဋိဃသမ္ဖဿဒုကဝသေန စေဝ

---

[1] ခု ၁-၄၀၉၊ ခု ၇-၁၃၄၊၁၃၅-ဝိဗ္ဗေသု။ [2] ခု ၁-၄၁၄-ဝိဗ္ဗေ။

ယထာဝုတ္တကုသလတ္တိကာဒိဝသေန စ ဝိဘတ္တောဿ။ သေသေသု ကုသလတ္တိကာဒိ-ဝသေနေဝ။ တထာ သခ်ါရက္ခန္ဓောဿ။ ပဋိဃသမ္ဖဿဒုကော ပနေတ္ထ နတ္ထေဝ။ စေတနာယ ဧဝ စေတ္ထ နိဒ္ဒေသော သခ်ါရက္ခန္ဓမ္မာနံ စေတနာပ္ပဓာနဘာဝဒဿ-နတ္ထံ။ တထာ ဟိ သာ "သခ်ါရက္ခန္ဓော"တိ ဝုတ္တာ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဝိညာ-ဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဝိဘဇနေ ပဋိနိဒ္ဒေသေ။ **တံ ပန ဒ္ဝယန္တိ** မနောဝေတုမနော-ဝိညာဏဝေတုဒ္ဝယံ။ယဉ္စိ သတ္တဝိညာဏဝေတုဒေသနာယံ "မနောဝေတု,မနော-ဝိညာဏဝေတု"တိ ဒ္ဝယံ ဒေသိတံ၊ တံ ဆဝိညာဏကာယဒေသနာယံ "မနော-ဝိညာဏ"န္တေဝ ဝုစ္စတိတိ။

ပါဠိနယေနာတိ ခန္ဓဝိဘင်ပါဠိနယေန။ **အညေန ပကာရေနာ**တိ ဓမ္မ-သင်္ဂဟေ,[1] တဒဋ္ဌကထာယဉ္စ[2] အာဂတေန ပကာရန္တရေန။

၁-ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂။ "ကိဉ္စိ"တိ ပဒံ "ကေစ"နန္တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထန္တိ အာဟ "**ကိဉ္စိ တိ ပကာရန္တရဘေဒံ အာမသိတ္တာ အနိယမနိဒ္ဒိဋ္ဌန**"နန္တိ။ **ဥဘယေနာ**တိ ပကာ-ရဘေဒံ အနာမသိတ္တာ, အာမသိတ္တာ စ အနိယမဒဿနဝသေန ပဝတ္တေန "ယံ ကိဉ္စိ"တိ ပဒဒ္ဒယေန။ **အဓိပ္ပေတတ္ထန္တိ** ရူပံ။ **အတိစ္စာ**တိ အတိက္ကမိတ္တာ။ **ပဝတ္တိတောတိ** ပဝတ္တနတော။ **နိယမနတ္ထန္တိ** နိဝတ္တနတ္ထံ။

"ကိဉ္စာ"တိ ဣဒေ ကိံ-သဒ္ဒေါ ပုစ္ဆာယံ ဟေတုအတ္ထဒီပကော၊ ကရဏေ စေတံ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ စ-သဒ္ဒေါ ဝစနာလင်္ကာရော တိ အာဟ "**ကေန ကာရဏေန ဝေဒေထာ**"တိ။ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ဝုတ္တနယေနေဝ ကာရဏတ္ထေ ပဝတ္တံ ကိံ-သဒ္ဒံ "ဝေဒေထာ"တိ ကိရိယာပဒသမ္ဗန္ဓေန ဥပယောဇဝသေန ပရိဏာမေတ္တာ ဝဒတိ "**ကံ ကာရဏာ ဝေဒေထာ**"တိ။

ပုရိမသန္တာနသ ဘေဒန္တိ ပုရိမသန္တာနသ ဝိနာသံ၊ ဝိနာသာပ-ဒေသေန စေတ္ထ သန္တာနေ ဝိသဒိသုပ္ပါဒမေဝ ဒဿေတိ။ တေနေဝါဟ "**ဝိသဒိသသန္တာနုပ္ပတ္တိဒဿနတော**"တိ။ နနု စ အရူပဓမ္မာနမ္ပိ ဝိရောဓိပစ္စယ-သမဝါယေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ အတ္ထိတိ? သစ္စံ အတ္ထိ၊ သာ ပန နိ ပါကဋ္ဌတရာ၊ ပါကဋ္ဌတရာ စ ဣဓာဓိပ္ပေတာ။ တေနေဝါဟ "**သီတာဒိသန္ဓိပါတေ**"တိ။ တထာ စာဟ ဘဂဝါ "သီတေနပိ ရုပ္ပတိ၊ ဥဏ္ဏေနပိ ရုပ္ပတိ"တိအာဒိ[3]။ ဣဒါနိ ဘေဒသဒ္ဒေါ ဥဒုကမေဝ ဝိကာရာပတ္တိံ ဝဒတီတိ ဒဿေန္တော "**ဘေဒေါ**

၁-အဘိ ၁-၁၄၅၊၁၄၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-အဘိ-ဋီ ၁-၃၃၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-သံ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေ။

စာ"တိအာဒိမာဟ။ **ဝိသဒိသရူပုပ္ပတ္တိယေ၊** နဉပ္ပန္နသ အညထာဘာဝေါတိ အမိပ္ပါယော။ တေန **ကာဝိလိယံ** ပရိဏာမဝါဒံ ပဋ္ဌပေတိ။ ယဒိ ပုရိမသန္တာနတော ဘေဒေါ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ ရူပနံ၊ ဧဝံ သန္တေ လက္ခဏသ အတိပ္ပသင်္ဂေါ သိယာတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ "**အရူပက္ခန္ဓာန**"န္တိအာဒိ။ ဣတ္ထေ **သီတာဒီဟိတိ အာဒိ**-သဒ္ဒေန ယထာ ဥဏ္ဏဇိဃစ္ဆာဒယော သင်္ဂယ္ဟန္တိ၊ ဧဝံ အာဟာရာဒိနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ယေနာ**တိ ယေန သီတာဒိဟိ သမာဂမေန။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ရူပဓမ္မေသု။ အာဟာရာဒိကသ ဝါ ဋ္ဌိတိပ္ပတ္တသာတိ သမ္ဘဝေါ။ ယထာ ရူပဓမ္မာနံ ဋ္ဌိတိကာ သီတာဒီဟိ သမာဂမော ဟောတိ၊ ဧဝံ အရူပက္ခန္ဓာနံ အညေဟိ သမာဂမော နတ္ထိ အတိလဟုပရိဝတ္တိတော၊ တသ္မာ အရူပဓမ္မာ ရူပဓမ္မာနံ ဝိယ ပါကဋသ ဝိကာရသ အဘာဝတော "ရူပန္တိ"တိ, "ရူပနလက္ခဏာ"တိ စ နဝုစ္စန္တိတိ သမ္ဘဝေါ။ "ရူပတိ"တိ ပဒသ ကတ္တုကမ္မသာဓနာနံ ဝသေန အတ္ထံ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ "ကုပ္ပတိ ဃဋ္ဋိယတိ ပီဋ္ဌိယတိ ဘိဇ္ဇတီ"တိ ဝုတ္တန္တိ တဒတ္ထံ ဝိဝရန္တော "**ကုပ္ပတီတိ ဧတေနာ**"တိအာဒိမာဟ။ **ကောပါဒိကိရိယာ**တိ ကောပသံဃဋ္ဋနပီဋ္ဌနကိရိယာ။ ကောပသဒ္ဒေါ စေတ္ထ ခေါဘပရိယာယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ကတ္တုဘူတော, ကမ္မဘူတော စ အတ္ထော**တိ ကတ္တုကမ္မသာဓနာနံ ဝသေန ဝုစ္စမာနော ဘူတုပါဒါယရူပသင်္ခါတော အတ္ထော။ **ကမ္မကတ္တုတ္ထေန ဘိဇ္ဇတိ-သဒ္ဒေနာ**တိ ယဒါ ကမ္မကတ္တုတ္ထော ရူပတိ-သဒ္ဒေါ၊ တဒါ ဘိဇ္ဇတိ-သဒ္ဒေါပိ တဒတ္ထော ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ယဒါ ကမ္မတ္ထေ "ရူပတိ"တိ ပဒံ၊ တဒါ "သီတေနာ"တိအာဒိသု ကတ္တုအတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ယဒါ ပန "ရူပတိ"တိ ပဒံ ကတ္တုအတ္ထေ, ကမ္မကတ္တုအတ္ထေ, ဝါ၊ တဒါ ဟေတုမှိ ကရဏဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "**ယံ ပန ရူပတီ**"တိအာဒိနာ "ကုပ္ပတီ"တိအာဒိနံ ကတ္တုကမ္မတ္ထာနမ္ပိ အတ္ထဝစနာနံ ဝစနေ ကာရဏံ ဒဿေတိ။ ယဒိပိ အတ္ထသဒ္ဒေါ "ဝိဋ္ဌနဋ္ဌော"တိအာဒိသု သဘာဝပရိယာယောပိ ဟောတိ၊ "ကေနဋ္ဌေနာ"တိ ပနေတ္ထ အဘိဓေယ္ယပရိယာယော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ "**ကေနဋ္ဌေနာတိ ပုဗ္ဗာသဘာဝဝသေန ရူပနဋ္ဌေနာ**"တိ၊ ရူပနသဒ္ဒါဘိဓေယ္ယဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ တေနေဝါဟ "**နကေဝလံ သ်ဒ္ဒတ္ထောယေဝ ရူပနာ**"န္တိ။ **တသ အတ္ထသာ**တိ တသ ဘူတုပါဒါယပ္ပဘေဒသ သဘာဝဓမ္မသ။ ရူပနလက္ခဏဋ္ဌ နာမေတံ အနိစ္စတာဒိ ဝိယ ကဋ္ဌဋ္ဌတ္ထာဒိတော အညန္တိ နဂဟေတဗ္ဗံ။ ပညတ္တိဝိသေသော ဟိ တန္တိ၊ ကဋ္ဌဋ္ဌတ္ထာဒိနံယေဝ ပန အရူပဓမ္မဝိဓုရော သဘာဝဝိသေသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ခု ၉-၂၀၊ ၂၉-ဝိဋ္ဌေ။

မုဆ္ဆာပစ္ဆိယာတိ မုဆ္ဆာယ မောဟာယ အာပဇ္ဇနေန။ **ကပ္ပသဏ္ဌာနံ ဥဒကန္တိ** ကပ္ပသဏ္ဌာပကမဟာမေဃဝုဋ္ဌံ ဥဒကံ။ **တထာ**တိ တပ္ပကာရတာယ ခါရဘာဝေ **သတိ** ဥဒကေန ကပ္ပဝုဋ္ဌာနကာလေ ဝိယ **ပထဝီ ဝိလီယေယျ**။ လောကန္တရိယ-သတ္တာနံ ပန ပါပကမ္မဗလေန အခါရေပိ ခါရေ ဝိယ သရီရဿ ဝိလီယနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **တေနေဝ**ါတိ သဉ္ဇသဒ္ဒနိဿယနိရယဿ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ။ နဟိ အဝိစိမှိ ပဋ္ဌဝိမေန္ဓနာဒိကမ္မကာရဏံ ကရောန္တိ။

၃။ ပကရဏပ္ပတ္တံ ရူပံ ပဂ္ဂိဝိတ္ဝာ မာတိကာ ဌပိတာတိ အာနေတ္ဝာ သမ္ဗန္ဓော။ **မဟာဘူတ ။ပ။ အာပဇ္ဇတိ** တပ္ပကာရဘာဝေန အတိတံသေ ဂဏနံ ဂတန္တိ ဝုတ္တတ္တာတိ အမိပ္ပါယော။ **"နဟိ"**တိအာဒိနာ ဓမ္မန္တရနိဝတ္တနတ္ထတာ, ပကာရန္တရနိဝတ္တနတ္ထတာ စ ဘူတုပါဒါယဂဟဏဿ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ **တံဒဿနေ**တိ ဂဏနန္တရဒဿနေ။ **တံသဘာဝတ္တာ**တိ ဘူတုပါဒါယသဘာဝတ္တာ။ **"နစ"**တိအာဒိနာ ဘူတုပါဒါယသဘာဝေါ အတိတံသဂဏိတဗ္ဗတာယ တံသ-ဘာဝဿပိ အညထာ ဂဏိတတ္တာ, အတံသဘာဝဿ စ တထာ ဂဏိတတ္တာ အကာရဏန္တိ ဒဿေတိ။ **"အဏ္ဏတ္ထ ။ပ။ လဗ္ဘတိ"**တိ ဧတေန ဒုတိယနယေန ကေဝလံ ယထာဝုတ္တောဝ ဒေါသော၊ အထ ခေါ အဗျာပိတောပိ ဒေါသောတိ ဒဿေတိ။ တဒေတံ ပန အကာရဏံ ကာရဏဘာဝဿေ[1]ဝ အနမိပ္ပေတတ္တာ။ နဟေတ္ထ ဘူတုပါဒါယရူပဘာဝေါ အတိတံသေ ဂဏနဿ ကာရဏန္တိ အမိပ္ပေတံ၊ ယတော ယထာဝုတ္တဒေါသာပတ္တိ သိယာ။

"ကိန္တိ"တိ ဏ္ဍေ **"ကိ"**နွဲ့ ပုဗ္ဗေ ယံ "ရူပ"နွဲ့ သာမညတော ဂဟိတံ၊ တဿ သရူပပုစ္ဆာ။ **ဇုတိ**သဒ္ဒေါ နိဒဿနတ္ထော၊ နဟ ကာရဏတ္ထော။ တေနဿ ယံ ရူပံ အတိတံ နိရုဇ္ဈိ ။ပ။ အ်တိတံသေန သင်ဟိတံ အတိတကောဋ္ဌာသေ ဂဏနံ ဂတံ၊ တံ ကိန္တိ စေ? **"စတ္ဘာရော စ ။ပ။ ရူပ"**နွဲ့ ဘူတုပါဒါယဝိဘာဂဒဿနမုခေန ဝိသေသံ နိဒဿေတိ။ ယတ္တကာ ဟိ ဇုဓ ဝိသေသာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ စက္ခာယတနာဒ-ယော၊ တေသမိဒံ နိဒဿနန္တိ။ နစေတ္ထ ပုရိမနယတော အဝိသေသော။ တတ္ထ ဟိ ရူပဿ ဘူတုပါဒါယတာမတ္တသဘာဝဒဿနတာ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ အဋ္ဌ-ကထာယံ "အတိတရူပမ္ပိ ဘူတာနိ စေဝါ"တိအာဒိ။ ဇုဓ ပန ဘူတုပါဒါယေန နိဒဿနဘူတေန ရူပဿ သမ္ဘဝိသေသဝိဘာဝနတာ ဒဿိတာ။ ဧဝ္ဉ္စ ကတ္ဝာ အဗျာပိတဒေါသောပိ စေတ္ထ အနောကာသောဝ၊ ယံ ရူပံ အဏ္ဏတ္ထံ ။ပ။ ဥပါဒိန္နံ၊ ကိန္တိ? စတ္ထာရော စ ။ပ။ ရူပန္တိ တဒညဝိသေသနိဒဿနဿ အမိပ္ပေတတ္တာ။ တထာ စာဟ **"ဝေ သမ္ဘတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော"**တိ။

---

[1]-တဒေတံ ပန အကာရဏဘာဝေဿေ (ဗဟူသု)၊ တဒေတံ နတ္ထိ ကာရဏဘာဝေဿေ (က)

ပရိယာယဒေသနတ္တာတိ သဘာဝတော ပရိယာယနံ ပရိဝတ္တနံ ပရိယာ-ယော၊ ဥဇုကံ အပ္ပဝတ္တိတိ အတ္ထော။ ပရိယာယေန, ပရိယာယဘူတာ ဝါ ဒေသနာ တ္ထောတိ ပရိယာယဒေသနံ၊ သုတ္တန္တံ။ **သုတ္တန္တံ** ဟိ ဝေနေယျဇ္ဈာ-သယဝသေန ဒေသေတမ္ဘဝမ္ဘေ လေသတော လဇ္ဇမာနဘာဝကထနံ၊ နဥဇုနိပ္ပဒေသဘာဝကထနန္တိ ပရိယာယဒေသနံ နာမ။ တေနေဝ တံ "ယထာ-နုလောမသာသန"န္တိ ဝုစ္စတိ။ အဘိဓမ္မော ပန ဒေသေတမ္ဘဝမ္ဘေ ဥဇုနိပ္ပဒေသ-ကထနန္တိ နိပ္ပရိယာယဒေသနံ နာမ၊ ယတော "ယထာဝမ္မသာသန"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **နိန္ဒယေန ဒေသော**တိ ဝဝတ္ထာနတော ကထနံ။ တထာ **ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တာ-ဒိသု**ဝိယ အတိတာဒိဘာဝေါ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဘာဝေါ **အ**ဒ္ဓါဝသေန ဣဓာပိ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေ သုတ္တန္တဘာဇနီယတ္တာ နိဒ္ဒိသိတမ္ဘော သိယာတိ ယောဇနာ။

သန္ဓိပတိတန္တိ သမာဂတံ။ **သန္ဓာနဝသေနာ**တိ ပုဗ္ဗာပရဝသေန။ ပုဗ္ဗေ-နာပရဿ သမ္ပယုတ္တမာဏတာယ **အနူနံ အနဓိကံ**၊ တတော ဧဝ **ကောကာရံ**။ ပဝတ္တိကာလဝသေန ဝါ **အနူနံ အနဓိကံ**၊ သမာနသဘာဝတာယ **ကောကာရံ**။ တေန ဝိသဘာဂဥတုနာ အနန္တရိတတံ ဒဿေတိ။ **ဝေ အာဟာရေ**ဝိတိ တ္ထေ ဝိသဘာဂါဟာရေန အနန္တရိတော အနေကဝါရံ အနေကဒိဝသမ္ပိ ဘုတ္တော သဘာဂေကာဟာရံ နာမ။ "တတော ပုဗ္ဗေ ဝိသဘာဂဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ အတိတံ၊ ပစ္ဆာ အနာဂတ"န္တိ ဟိ ဝုတ္တန္တိ။ "ကောဟာရသမုဋ္ဌာန"န္တိ ပန ဝုတ္တတ္တာ ကေသေ အာဟာရသ ယောဇနာ ယုတ္တရူပါတိ အပရေ။ **ပဋ္ဌဝိရဝသေနာ**တိ တ္ထေ ပဋ္ဌဝိရာဝဇ္ဇနတော ပဌာယ ယာဝ တဒါရမ္ဘံ, ယာဝ ဇဝနံ, ယာဝ ဝါ ဝေါဋ္ဌပ္ပနံ၊ တာဝ ပဝတ္တာ စိတ္တသန္တတိ **ကေဝိယ**။ **ကေဇဝနသမုဋ္ဌာနန္တိ** ကေဇဝနဝါရသမုဋ္ဌာနံ။ တ္ထေ စ သမယံ အနာမသိတ္ဝာဝ သန္တတိဝသေန, သန္တတိဉ္စ အနာမသိတ္ဝာဝ သမယဝသေန အတိတာဒि-ဝိဘာဂေါ ဂဟေတမ္ဘော။

တေသန္တိ ဟေတုပစ္စယာနံ။ **ကလာပသာ**တိ ရူပကလာပသ။ **ကမ္မာ-နန္တရာ**ဒိတိ ကမ္မာဒိ,အနန္တရာဒိတိ ပစ္စေကံ အာဒိသဒ္ဒေါ ယောဇေတမ္ဘော။ တတ္ထ ပဌမေန အာဒိသဒ္ဒေန ဥပနိဿယပစ္စယသ, အာဟာရာဒိနော စ ဒုတိယေန သမနန္တရာနန္တရူပနိဿယာဒိနော သင်္ဂဟော ဝေဒိတမ္ဘော။ စိတ္တုပ္ပါဒသ စေတ္ထ ကမ္မာနန္တရာဒိပစ္စယဝသေန, ဣတရသ ကမ္မာဒိဝသေနေဝ ဇနကဘာဝေ ယောဇနာ ဒဋ္ဌမ္ဘော။ တထာ စိတ္တုပ္ပါဒသ ပုရေဇာတဝသေန, ဣတရသ ပစ္ဆာဇာတဝသေန, ဥဘယေသမ္ပိ သဟဇာတဝသေန ဥပတ္ထမ္ဘနံ

ဝေဒိတမ္ပိ။ တေနေဝါဟ **"ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတမ္ဗ"**န္တိ။ **ဥပ္ပါဒကွဏေတိ** ဟေတုကိစ္စကွဏော။ ဟေတုကိစ္စံ နာမ တသ္မ တသ္မ ဥပ္ပါဒေတမ္ဗသ္မ ဥပ္ပတ္တိ-ကရဏံ၊ တဿ တသ္မိံ ခဏော ဥပ္ပန္နဖလတ္တာ တတော ပရံ ကတ္တမ္ဗာဘာဝတော နိဋ္ဌိတဿာတိ ဒဋ္ဌမ္ပိ။ ဣတရံ ပန တီသုပိ ခဏေသု ပစ္စယကိစ္စံ **ဒဋ္ဌမ္ပန္တိ** ယောဇနာ။

၆။ **အနိဋ္ဌနာမနိဝတ္တနဿာ**တိ အနိဋ္ဌနာမနိဝတ္တိယာ အကာရဏဘာဝ-ဒဿနေန ဣဋ္ဌနာမလာဘာပနဿ အကာရဏဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိဘဝေတိ သမ္ပတ္တိယုတ္တေ သမ္ပန္နေ ဒေဝမနုဿဘဝေ။**သမ္ဘိဒ္ဓ-သောဘနတာ**တိ အဘိဝုဒ္ဓသောဘနတာ။ **တတော ဝေ**တိ သမ္ပတ္တိဝိရဟတော ဝေ၊ အသမ္ပန္နတ္တာ ဝေါတိ အတ္ထော။ **တေသံ ယေ ဟတ္ထိအာဒီနံ သုခဿ ဟေတု-ဘာဝံ နု ဂ ဆ**န္တိ သာရဏာဒိဝသေန ဒုက္ခပစ္စယတ္တာ။ **တေ**သန္တိ ဟတ္ထိရူပါဒီနံ။ **"တဿ တ ဝေ ဝေ"**တိ အာဒိနာ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရတိ။အကုသလေန အတ္တနာ ကတေန နိမ္ဗတ္တံ ဒုက္ခဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ ယောဇနာ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ကမ္မံ ယသ္မိံ သန္တာနေ နိမ္ဗတ္တံ၊ တတ္ထေဝ သုခဒုက္ခာနံ ပစ္စယော ဟောတိ၊ နာ အညတ္တ၊ တသ္မာ။ **အဋ္ဌကထာယံ ပနာ**တိ ဧကစ္စမတဒဿနံ။ တတ္ထ **"အနိဋ္ဌ နာမ နတ္ထိ"**တိ ယသ္မာ ပဋိသေဓဒ္ဒယေန ကုသလကမ္မဇဿ ဣဋ္ဌဘာဝေါ နိယတော၊ တသ္မာ "ကုသလကမ္မဇမေဝ ဣဋ္ဌ"န္တိ ဧဝံ အနိယမေတ္တာ "ကုသလကမ္မံ ဣဋ္ဌမေဝါ"တိ ဧဝမေတ္ထ နိယမော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော **"အကုသလကမ္မဇမ္ပိ"**တိအာဒိမာဟ။ ကိန္တိ အကုသလကမ္မံ သောဘနံ၊ ယံ ပရေသံ ဣဋ္ဌံ နာမ သိယာ? ယဒိ ဒုဂ္ဂတိယံ ကေသဉ္စိ တိရစ္ဆာနာနံ သဏ္ဌာနာဒိသမ္ပတ္တိ သုဂတိယံ သတ္တာနံ အကုသလနိဿန္ဒေန ဝိရူပရူပတာ ဝိယ ကုသလနိဿန္ဒေန၊ ကထံ တသ္မာ အကုသလကမ္မဇတာ။ အထ ပန ယံ ကေသဉ္စိ အမနာပမ္ပိ သမာနံ ရူပံ မနာပံ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမ္ပိ ယထာ ကေသဉ္စိ တိရစ္ဆာနာဒီနံ ကုသလကမ္မံ မနုဿာဒိရူပံ အမနာပတော ဥပဋ္ဌဟန္တမ္ပိ ကုသလဝိပါကသ္သေဝ အာရမ္မဏ-ဘာဝတော အတ္ထတော ဣဋ္ဌမေဝ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံ အကုသလကမ္မံ ကေသဉ္စိ မနာပံ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌဟန္တမ္ပိ အကုသလဝိပါကသ္သေဝ အာရမ္မဏ-ဘာဝတော အတ္ထတော အနိဋ္ဌမေဝ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝေ္ဝတံ သမ္ပဋိစ္ဆိတမ္ပိ။ အညထာ "အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿ ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယာ"တိအာဒိ[1]အဋ္ဌာနပါဠိယာ ဝိရောဓော သိယာ။ တေနေဝါဟ **"ကုသလကမ္မဇဿ ပနာ"**တိအာဒိ။ **သဗ္ဗေသ**န္တိ အတ္ထနော,

---

[1] မ ၃-၁၁၁-ဝိဌေ။

ပရေသည်။ **ဣဒ္ဓသ အဘာဝေါ ဝတ္တမ္ဘော**တိ ယထာ "ကုသလကမ္မံ အနိဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိ"တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ကိဉ္စာပိ "အကုသလကမ္မံ ဣဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိ"တိ အဋ္ဌကထာယံ နဝုတ္တံ၊ တေန ပန နယဒဿနေန အကုသလကမ္မဿ အဘာဝေါ ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိတိ သော သံဝဏ္ဏနာဝသေန နိဋ္ဌါရေတ္တာ ဝတ္တမ္ဘောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧတေန ကုသလကမ္မဿမေဝ ဣဋ္ဌန္တိ ပုရိမပဒါဝ-ဓာရဏဿ ဂဟေတဗ္ဗတံ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ "**ဟတ္ထိအာဒိနဋ္ဌိ**"တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရတိ။ **ကုသလဝိပါ-ကဿာ**တိ တ္ထောပိ ကုသလဝိပါကသ္သေဝ အာရမ္မဏန္တိ အတ္ထော။ **မနုဿာနန္တိ** စ နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣတရေသမ္ပိ စ အကုသလကမ္မံ အကုသလဝိပါ-ကသ္သေဝ, ကုသလကမ္မဿ ကုသလဝိပါကသ္သေဝ အာရမ္မဏန္တိ ဒဿိတောဝါယံ နယော။ ကသ္မာ ပန ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌမိဿိတေ ဝတ္ထုမှိ မနာပတာဝ သဏ္ဌာတိတိ အာဟ "**ဣဋ္ဌာရမ္မဏေန ။ပ။ သဏ္ဌာ ဝတ္ထု**"န္တိ။ **သုဋ္ဌု ဝုတ္ထန္တိ** "ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌံ ကေန္တတော ဝိပါကေနေဝ ပရိစ္ဆိဇ္ဇတီ"တိ ဝဒန္တေဟိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏာဝဝတ္ထာနံ သမ္မဒေဝ ဝုတ္တံ။ **တံ အနုဂန္ဒ္ဓာ**တိ ဝိပါကဝသေန ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏာဝဝတ္ထာနံ အနုဂန္ဒ္ဓာ။ **သဗ္ဗတ္ထာ**တိ သုဂတိဒုဂ္ဂတိသု၊ သဗ္ဗေသု ဝါ အာရမ္မဏေသု။

"အနိဋ္ဌာ"တိ ဝစနေနေဝ တေသံ ဣဋ္ဌတာ နိဝတ္တိတာတိ အာဟ "**သဒ္ဒိသတာ စ ရူပါဒိဘာဝေါယေဝါ**"တိ။ ဣဋ္ဌာနေဝ ရူပါဒိနိ ကာမဂုဏာတိ သုတ္တေ ဝုတ္တာနိဘိ မိတ္တပဋိပက္ခော အမိတ္တော ဝိယ ဣဋ္ဌပဋိပက္ခာ အနိဋ္ဌာတိ အဓိပ္ပေ-တာတိ ဝုတ္တံ "**အနိဋ္ဌာတိ ။ပ။ ဝေါဟာရော ဝိယာ**"တိ။ **သဗ္ဗာနိ ဝါ**တိ တ္ထေ "ဝိယရူပံ သဒ္ဒရူပ"န္တိ ဝစနတော ကထံ အနိဋ္ဌာနံ ရူပါဒိနံ ကာမဂုဏ-ဘာဝါပတ္တိတိ စေ? တေသမ္ပိ ဝိပလ္လာသဝသေန တဏ္ဟာဝတ္ထုဘာဝတော ဝိယရူပဘာဝဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ ''စက္ခုဝိညေယ္ယာနိ ရူပါနိ ဣဋ္ဌာနိ''တိအာဒိသုတ္တပဒံ[1] နိယတိတိ အာဟ "**အတိသယေနာ**"တိအာဒိ။

ဣန္ဒြိယဗဟုရူပဝသေန ပါဠိယံ ဟိနဒုကနိဒ္ဒေသော ပဝတ္တောတိ ဒဿေတုံ "**ဒ္ဝိသုပိ ဟိနပဏီတပဒေသု**"တိအာဒိမာဟ။ **အဝယဝယောဂေ သာမိဝစနံ**၊ နကတ္တရိတိ အဓိပ္ပါယော။ "တေသံ တေသံ သတ္တာန"န္တိ ဣန္ဒြိယဗဟုရူပေ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ကသ္မာ ကမ္မဇဝသေန အတ္ထော ဝုတ္တော၊ နစ္စတုသန္တတိဝသေနာတိ အာဟ "**သတ္တသန္တာန ။ပ။ ဝုတ္ထ**"န္တိ။ ပဝေနတ္တာ ဟိ ကမ္မဇဝသေန အတ္ထံ ဝတ္တာ သေသေသု "ဧဝံ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒီသုပိ"တိ အဋ္ဌကထာယံ အတိဒေသော

---

[1] မ ၁-ဂ၅၆၊ မ ၁-ဂ၅၊ အဘိ ၂-၁ဝ၇-ဝိဋ္ဌေသု။

[2] မ ၁-၁၁ဇ၊ မ ၂-၁၁၇၊ မ ၃-၄၁၊ သံ ၃-၁ဂ-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ကတော။ "**တေဟိ တေဟိတိ တေသ္မိံ အတ္ထေ**"တိ ဣမိနာ "တေသံ တေသ"န္တိ ကတ္တရိ သာမိဝစနံ အာသင်္ကိတိ။ တထာ သတိ ဝိသယေ ဝါ သာမိဝစနေ လဒ္ဓဂုဏံ ဒသ္သေတိ "**နာ ကမ္မဇဝေသေနေ ဝါ**"တိအာဒိနာ၊ ကမ္မဇဂုဟဏ္ဍေတ္ထ ဥပလက္ခဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မရိယာဒါဘူတန္တိ ဥတ္တမမရိယာဒါဘူတံ။ တေနေဝါဟ "**ယသ ယေဝ မနာပါ၊ တသ တေ ဝ ပရမာ**"တိ။ **တေသန္တိ** ကာမဂုဏာနံ။ **သဘာဝတောတိ** လက္ခဏတော။

"**ကေသ္မိံယေ ဝ အသ္သာဒနကုဋ္ဌနတော**"တိအာဒိနာ "ယသ္မာ တေ-ယေ ရူပါဒယော ဧကော အသ္သာဒေတိ"တိအာဒိကံ သုတ္တန္တရိဝရဏံ ဣဋ္ဌာ-နိဋ္ဌဘာဝေ ဟေတုဘာဝေန ဝုတ္တန္တိ ဒသ္သေတိ။ **ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဂုဟဏံ ဟောတီ**တိ နိဗ္ဗာနေ ဝိယ အနိဋ္ဌဂုဟဏံ သညာဝိပလ္လာသေန အညေသုပိ အာရမ္မဏေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဘိနိဝေသော ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဝိဘာဝေါ နာမ အသင်္ကရော, ဝိတ္ထာရော စာတိ "**ဝိဘတ္တ**"န္တိ ပဒသ္သ "**ဝ ဝတ္ထိတံ, ပကာသိတ**"န္တိ စ အတ္ထမာဟ။ **အညေသန္တိ** အတိအဖုဒလိဋ္ဌါနံ။ **ဣဒံ ဣဋ္ဌံ, အနိဋ္ဌဉ္စ ဟောတီ**တိ ဣတ္ထေ **စ**-သဒ္ဒေန အနိဋ္ဌံ,ဣဋ္ဌဉ္စ ဟောတီတိ အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အနိဋ္ဌံ ဣဋ္ဌန္တိ** ဣဋ္ဌာသ "အနိဋ္ဌ"န္တိ, အနိဋ္ဌဿ "ဣဋ္ဌ"န္တိ ဂဟဏေ ယထာသင်္ချံ ယောဇနာ။ **ဣန္ဒြိယဝိကာရာ ပတ္တိ အာဒိနာ**တိ ဣတ္ထေ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပုဗ္ဗာဘိသမ္ဘိဂါဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ပုရေတရံ ပဝတ္တစိတ္တာဘိ-သမ္ဘိရဝေနာပိ ဟိ ဝိနာဝ သညာဝိပလ္လာသံ ဣဋ္ဌံ "အနိဋ္ဌ"န္တိ, အနိဋ္ဌဉ္စ "ဣဋ္ဌ"န္တိ ဂယှတိတိ။

တေန ဝိပါကေနာတိ တေန ကုသလာကုသလဝိပါကေန။ **အာရမ္မဏသ္သ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌတ**န္တိ ယတ္ထ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္သ ဗုဒ္ဓရူပါဒိကသ္သ, ဂုဏာဒိကသ္သ စ အာရမ္မဏသ္သ ယထာက္ကမံ ဣဋ္ဌတံ, အနိဋ္ဌတဉ္စ နိဒ္ဒေသော။ **ဝိဇ္ဇမာနေ ဝိ သညာဝိပလ္လာသေ အာရမ္မဏေန ဝိပါကနိယမဒဿနန္တိ** ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ ကုသလဝိပါကောဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေ အကုသလဝိပါကောဝါတိ ဧဝံ အာရမ္မဏေန ဝိပါကနိယမဒဿနံ။ **အာရမ္မဏနိယမဒဿနတ္ထန္တိ** ယံ ကုသလ-ဝိပါကသ္သ အာရမ္မဏံ၊ တံ ဣဋ္ဌံ နာမ။ ယံ အကုသလဝိပါကသ္သ အာရမ္မဏံ၊ တံ အနိဋ္ဌံ နာမာတိ ဒဿနတ္ထံ။ အာရမ္မဏေန နိယာမိတော ဟိ ဝိပါကော အတ္ထနော ဥပကာရကသ္သ အာရမ္မဏသ္သ နိယာမကော ဟောတိတိ။

ဒွါရန္တရေ ဒုက္ခသ ပစ္စယဘူတသ အာရမ္မဏသ ဒွါရန္တရေ သုခဝိပါ-ကုပ္ပါဒနတော, ဒွါရန္တရေ သုခသ ပစ္စယဘူတသ အာရမ္မဏသ ဒွါရန္တရေ ဒုက္ခဝိပါ.ကုပ္ပါဒနတော ဝိပါကေန အာရမ္မဏနိယမဒဿနေန ဝိပါကဝသေန ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌတာ ဒဿိတာတိ ယောဇနာ။

၇။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ကာရဏဘူတေန လက္ခဏသ ဇ္ဈန္ဒိယာဒိသဘာဝသ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတာ၊ ဧဝံ သုပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန လက္ခဏသုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "**ဒူရေ**"**တိ အာဒုတ္တယာ**တိ လက္ခဏတော "ဒူရေ"တိ အကထိတသ။ **ဒုတ္တမ္ပီ**တိ လက္ခဏ-တော "ဒူရေ"တိ ဝုတ္တမ္ပိ သုခုမရူပံ။

"**ဘိန္နမာနော**"တိ သန္ဓိန္ဒမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ အာဟ "**ဒီဃကံ ကရောန္တော**"တိ။ ယသ္မာ ပန ဘေဒနံ ဝိဘာဂကရဏမ္ပိ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဒုတိယဝိကပ္ပေ "ဘိန္ဒမာနော"တိ ပဒဿ "**ဝိသုံ ကရောန္တော**"တိ အတ္ထမာဟ။ တတိယဝိကပ္ပေ ပန **ဘိန္ဒမာနော**တိ ဝိနာသေန္တောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**သန္ဓိကဘာဝံ ဘိန္ဒိတ္တာ ဒူရဘာဝံ, ဒူရဘာဝဉ္စ ဘိန္ဒိတ္တာ သန္ဓိကဘာဝံ ကရောန္တော**"တိ။ နံ ဟိ သဏ္ဌာ သန္ဓိကဿ တဗ္ဘာဝံ အဝိနာသေတ္တာ ဒူရဘာဝံ ကာတုံ၊ တထာ ဇ္ဈတရဿာပိ။ သန္ဓိကဘာဝကရဏေန နံ ဘိန္ဒတိ နံ ဝိနာသေတိ၊ နံ စ ဩကာသဒူရတော လက္ခဏတော ဒူရံ ဝိသုံ ကရဏေန ဘိန္ဒတိ ဝိဘာဂံ ကရောတိ၊ နာပိ ဩကာသဒူရေန လက္ခဏတော ဒူရံ ဝေါမိဿကကရဏေန ဘိန္ဒတိ သန္ဓိန္ဒတိတိ ယောဇနာ။ "**တိဝ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော**"တိ သခ်ေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ "**နံ ဟိ**"တိအာဒိနာ ဝိဝရတိ။ ဝိသုံ ကရောတိ၊ ဝေါမိဿကံ ကရောတိတိ ကရောတိ-သဒ္ဒံ အာနေတ္တာ သမ္ဗန္ဓော။ "**ဣတ္ထာဝိ**"တိ-အာဒိနာ ယထာ "ဩကာသတော ဒူရမေဝ ဘိန္ဒတိ"တိ ဣတ္ထေ ဩကာသတော ဒူရဿ ဩကာသတော သန္ဓိကဘာဝကရဏံ အမိဿေတန္တိ ဝိနာသနံ ဘေဒနံ၊ ဧဝံ "နံ လက္ခဏတော ဒူရံ ဘိန္ဒတိ"တိ ဣတ္ထေဝ လက္ခဏတော ဒူရဿ လက္ခဏ-တော သန္ဓိကဘာဝါကရဏံ အဘေဒနံ အဝိနာသနန္တိ ဇ္ဈမမတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဝေါမိဿကကရဏဝိဘာဂကရဏတ္ထတံ သန္ဓာယာဟ "**ဘိန္ဒမာနောတိ ဣတ္ထေ စ အညထာ ဘေဒနံ ဝုတ္တ**"န္တိ။ ပစ္ဆိမနယေ ဝိနာသနတ္ထမေဝ သန္ဓာယ "**ဘေဒနံ ဇ္ဈ စ အညထာ ဝုတ္တ**"န္တိ အဝေါစ။

ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝေဒနာကွန္ဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇။ **စက္ခာဒယော ပသာဒါ**တို့ သြဠာရိကတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ စက္ခု-သောတဃာနဇိဝှါပသာဒါ, မနောမယတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ စက္ခုသောတပဋ-သာဒါ စ။ **ကာယဝေါဟာရံ အရဟန္တီ**တို့ ကာယန္တောဝတ္ထာ, ကာယေက-ဒေသတ္ထာ စ ကာယောတို့ ဝတ္ထုဗျတ် အရေဟန္တိ။ **ကာယော**တို့ ဟိ အတ္ထဘာဝေါပိ ဝုစ္စတိ "သက္ကာယဒိဋ္ဌိ"တိအာဒိသု[1]၊ ကရဇကာယောပိ "သော ဣမမှာ ကာယာ အညံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနာတိ"တိအာဒိသု[2]။ **တဗ္ဗတ္ထုကာ**တို့ စက္ခာဒိနိဿိတာ ကာယိကာတို့ ပရိယာယေန ဝုတ္တာ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန စေတသိကာဝ။ ယထာဟ "ယံ တသ္မိံ သမယေ တဇ္ဇာစက္ခုဝိညာဏာဝေတုသမ္ဘသေ စေတသိကံ နေဝ သာတံ နာသာတံ စေတောသမ္ဘသေ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒယိ-တ"န္တိအာဒိ[3]။ "**နု ဟိ စက္ခာဒယော ကာယပ္ပသာဒါ ဟောန္တိ**"တို့ ဣမိနာ ကာယပသာဒနိဿိတာ ဝေဒနာ နိပ္ပရိယာယေန ကာယိကာတို့ ဒဿေတိ။ **ကာယိကစေတသိကာဒိဘာဝေနာ**တို့ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ကုသလာကုသလာ-ဗျာကတာဒိဘာဝါ သင်္ဂယ္ဟန္တိ။ **တေနာ**တို့ သုခါဒိဝေဒနေကဒေသသ အဒ္ဓါ-သမယဝသေန အတီတာဒိဘာဝါဘာဝေန။ ကေစိ ပနေတ္ထ "ဟေဋ္ဌာ ဒသ်ိတ-နယတ္ထာ ပါကဋတ္ထာ အဒ္ဓါဝသေန, ကေမုဟုတ္ထာဒိပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိသု ဥတုအာဒိနာ ရူပသ ဝိယ ဝေဒနာယ ဝိဘာဝေါ နတ္ထိတိ သမယဝသေန စ အတီတာဒိ-ဘေဒေါ နတ္ထိတော"တို့ ဝဒန္တိ။ သန္တာနဝသေန ပဝတ္တာနမ္ပိ ဝေဒနာနံ စိတ္တေန သမ္ပယုတ္တတော ဂဟေတဗ္ဗတ် သန္ဓာယာဟ "**ဝေဒနာသမုဒါယော**"တို့။ **ဧတဟိ**တို့ အဒ္ဓါသမယဝသေန အတီတာဒိဘာဝေဟိ။ **ဣတ္ထာ**တို့ ဧတသ္မိံ ဝိဘင်္ဂေ။ **ဧတ**ဟိ "ဝေဒနေကဒေသာ"တို့ ဝုတ္တာ ကာယိကစေတသိကာဒိ-ဘာဝေန ဘိန္နာ သုခါဒိဝေဒနာဝိသေသာ။ ယဒိ ဝေဒနေကဒေသာ ဣတ္ထ ဂဟိတာ၊ ခဏာဝရိတ္တိနှာဝ ဘေ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ နု သန္တတိပရိတ္တိနှာတိ အာဟ "**ကေသန္တတိယံ ပနာ**"တိအာဒိ။ **ဘေဒေါ**တို့ ဝိသေသော။ **ဘဿာ**ဘိ သုခါဒိဝိသေသဿ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ "**တံသဟိတ-ဘဒ္ဒပ္ပါဒကာ**"တို့ ဣတ္ထာပိ တံ-သဒ္ဒေန သုခါဒိဝိသေသော ပစ္စာမဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သန္တတိ ပရိစ္ဆေဒိကာ ဘဝိတုံ အရဟတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **သန္တတိ-ခဏဝသေနေဝ ပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တော**၊ နု အဒ္ဓါသမယဝသေနာတိ အမိပ္ပါယော။

"**ပုဗ္ဗန္တာပရန္တမ္ပိ ဂတာ**"တို့ နိဋ္ဌိတဟေတုကိစ္စာ အနိဋ္ဌိတပစ္စယကိစ္စာတို့ ဝုတ္တာ၊ တံ ပန အတိက္ကန္တဟေတုပစ္စယကိစ္စန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တသ နယသ

၁-သံ ၁-၁၂၊ သံ ၂-၁၅၁-ဝိဒ္ဓေသု။ ၂-ခု ၉-၃၀၉-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-အဘိ ၁-၄၁-ဝိဒ္ဓေ။

ဥပလက္ခဏာန် အာဟ **"ပုဗ္ဗန္တာပရန္တမ္ပိ ဂတာတိ တေန ဟေတုပစ္စယကိစ္စ-ဝသေန ဝုတ္တနယံ ဒဿေတိ"**တိ။ ဣတ္ထေ ကုသလာကုသလကိရိယဝေဒနာနံ ရူပသ ဝိယ, ဝိပါကာနံ ဝိယ စ အယံ နာမ ဇနကဟေတူတိ နိပ္ပရိယာယေန သဗ္ဗာ ဝတ္ဗုံ၊ ပရိယာယေန ပန အနန္တရပစ္စယဘူတော ဟေတူတိ ဝတ္တဗ္ဗော။

၁၁။ **သန္တာပနကိစ္စန်** ပရိဒုဟနကိစ္စံ။ **ဇာတိအာဒိသင်္ခါရန်** ဇာတိ-သဘာဝပုဂ္ဂလလောကိယလောကုတ္တရတော သင်္ခါရံ သမ္ဘေဒံ အကတ္တာ။ **သမာနဇာတိယန်** ကေဇာတိယံ။ သုခတော တဇ္ဇာတိယာ အဒုက္ခမသုခါ ပဏီတာတိ ယောဇေတဗ္ဗာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **သမာနဘေဒေ**တိ ဘူမန္တရာဒိ-သမာနဝိဘာဂေ။ **ဥပဒြ||ဟိတာနံ ဓာတူနန်** ဥဒ္ဓာရရူပသမုဒ္ဓာပနေန ပဏီ-တာနံ ရူပမမ္ဗာနံ။ **ဝိမာဒိတာနန်** နိုဗ္ဗိဒ္ဓိတာနံ မိလာပိတာနံ။ **ဥဘယန်** သုခါဒိဒ္ဒယံ။ ဣတ္ထေ စ ခေါဘနာ, အာလုဠနာ စ ကာယိကသုခဿ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဘိသန္ဓနာ ဗျာနသုခဿ။ မဒယနာ ကာမသုခဿ။ တထာ ဆာဒနာ။ အာသိဉ္စနာ သမ္ဗဿ။ ဆာဒနာ အာသိဉ္စနာ ဝါ သမ္ဗဿ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သဘာဝါဒိဘေဒေန စာတိ သဘာဝပုဂ္ဂလလောကိယာဒိဘေဒေန စ။ ကေန္တပဏီတေ လောကုတ္တရေ ဟီနပဏီတာနံ ပဋိပဒါနံ ဝသေန ဟီနပဏီ-တတာ။ ဣတ္ထေဟီနေ အကုသလေ ဆန္ဒာဒိဝသေန ဟီနပဏီတတာ, သြဋ္ဌာရိက-သုခုမတာ စ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ **အဋ္ဌကထာယံ** "ယာ သြဋ္ဌာရိကာ၊ သာ ဟီနာ။ ယာ သုခုမာ၊ သာ ပဏီတာ"တိ[1]။ အကုသလာဒိသု ဒေါသသဟဂတာဒိအန္တရ-ဘေဒဝသေန ဥပါဒါယုပါဒါယ သြဋ္ဌာရိကသုခုမတာ တံတံဝါပနဝသေန ဝုစ္စတိ၊ နု ကုသလာကုသလာဒိဝသေနာတိ အာဟ **"တံတံဝါပနဝသေန ကထနေပိ ပရိဝတ္တနံ နတ္ထိ"**တိ။ **ဒေါသုဿန္ဒတာယာ**တိ ကိလေသာဒီ-ကတာယ။ **တထာ**တိ ဒေါသုဿန္ဒတာယ။ ကထံ ပန ကုသလေသု ဒေါသု-ဿန္ဒတာ? ဥပနိဿယဝသေန ကိလေသာမိကေဟိ သန္တာနေ ပဝတ္တမာနာ ကုသလာ ဓမ္မာ ကိလေသေဟိ သမ္ဘာဝေတ္တိယာ တိဏာဒီဟိ သမ္ဘာဝေတ္တာနိ ဝိယ သဿာနိ ဝိပုလဖလဥဒ္ဓာရဖလာ နု ဟောန္တိတိ။ **တထာ**တိ မန္ဒဒေါသ-တာယ။ ကုသလာနံ မန္ဒဒေါသဘာဝေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သြဋ္ဌာရိကသုခုမနိကန္တိ**တိ ဣတ္ထေ အန္တောဝဝိသေသံ နိကန္တိယာ သြဋ္ဌာ-ရိကသုခုမတာသာမညံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟေတ္ထ သြဋ္ဌာရိကသာမညေန

---

[1] အဘိ-ဋီ ၂-၁၇-ဝိဇ္ဇေ။

ဩဠာရိကောဠာရိကတရောဠာရိကတမာ နိကန္တိယော ဂယှန္တိ၊ တထာ သုခုမ-သုခုမတရသုခုမတမာ သုခုမတာသာမညေန ဂယှန္တိတိ။ သုခုမတမနိကန္တိ-ဝတ္ထုန္တိ စေတ္ထ ယာဝ ဘဝဂ္ဂံ ဝိပဿနာဉာဏဿ ဝေဒိတမ္ဗံ။

၁၃။ **ယဒိ သိယာ**တိ ယဒိ အသမ္ဘယောဂေါ ဝိသံသဋ္ဌော သိယာ။

သန္တိကတော အကုသလတောတိ အကုသလဘာဝေန သန္တိကတော လောဘသဟဂတာဒိအကုသလဝေဒယိတတော။ **အကုသလာ**တိ ဒေါသသဟ-ဂတာဒိအကုသလဝေဒနာ **ဒုရေတိ ယထာ ဥဒ္ဓရိယတိ။ တတော ဒူရတော ကုသလတော**တိ တတော အကုသလတော ဒူရတော ကာမာဝစရာဒိကုသလ-ဝေဒယိတတော **ကုသလာ** ကာမာဝစရာဒိကုသလဝေဒနာ။ "**နု သက္ကာ**"တိ ဝုတ္တံ ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကုဏေယျတံ "**တထာ ဟိ သတိ**"တိအာဒိနာ ဝိဝရတိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ဒူရတော သန္တိကုဒ္ဓရဏံ ဝုတ္တနယေန သန္တိကတော သန္တိကုဒ္ဓရဏမေဝ ဟောတိ၊ တထာ သတိ အတ္ထဝိသေသော နု ဟောတိ၊ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဒူရသန္တိကတာ ဇုမ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ သန္တိကတော သန္တि-ကုဒ္ဓရဏဿ နု သက္ကာ ကာတုံ အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော, အနမ္ပေတတ္တာ စာတိ အမိပ္ပါယော။

နနု စ အတိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန အတ္ထော အတ္ထဝိသေသောတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ "**ဒူရဒူရတရတာယ ဝိယ သန္တိကသန္တိကတရတာယ စ အနမ်ေတတ္တာ**"တိ။ **ယာ**ဘိ အကုသလဝေဒနာ။ **တတော**တိ ကုသလဝေဒယိ-တတော။ **ဇုမ ဝုတ္တသ ဒူရသာ**ဘိ ဇုမသ္မိံ ဝေဒနာကွန်ရှင်ဝိဘင်္ဂေ "အကုသလာ ဝေဒနာ ကုသလာဗျာကတာဟိ ဝေဒနာဟိ ဒူရေ"တိအာဒိနာ[1] ဝုတ္တသ ဒူရသ။ **ဒူရတော အစ္ဆန္နဝိသဘာဝတ္တာ**ဘိ ယတော ယံ "ဒူရေ"တိ ဝုတ္တံ၊ တတော အစ္ဆန္နဝိသဒိသတ္တာ၊ တသ ဝသေန **ဒူရေ သန္တိကံ နတ္ထိတိ နု သက္ကာ ဒူရတော သန္တိကံ ဥဒ္ဓရိတုံ**။ အယညေတ္ထ အမိပ္ပါယော—ဟေဋ္ဌာ ယာ ဝေဒနာ ယာယ ဝေဒနာယ ဒူရေတိ ဝုတ္တာ၊ သာ ဧဝ တသ္မာ ကေနစိပိ ပရိယာယေန သန္တိကေတိ နု ဥဒ္ဓရိဘဗ္ဗာတိ။ **သန္တိကေ**တိ ဝုတ္တဝေဒနံယေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဘိန္နေ**တိ လောဘသဟဂတာဒိဝသေန ဝိဘတ္တေ။ **တတ္ထေဝါ**တိ "သန္တိကေ"တိ ဝုတ္ত-အတ္ထေ ဧဝ။ ဇုဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—"အကုသလာ ဝေဒနာ အကုသလာယ ဝေဒနာယ သန္တိကေ"တိ[2] ဧဝံ ဝုတ္တအကုသလာယ ဝေဒနာယမေဝ လောဘ-သဟဂတာဒိဝသေန ဝိဘတ္တာယ ဒူရဘာဝေါပိ လဗ္ဘတိ။ ဧဝံ သေသေသုပိတိ။

---

[1] အာဘိ ၂-၄-ဝိဒ္ဓေ။

ယဒိ သန္တိကတော ဒူရံ လဗ္ဘတိ၊ ယဒဂ္ဂေန ဒူရံ လဗ္ဘတိ၊ တဒဂ္ဂေန ဒူရတော သန္တိကံ ဥဒ္ဓရိယေယျာတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ **"ဥပါဒါယုပါဒါယ ဒူရတော စ သန္တိကံ နာ သက္ကာ ဥဒ္ဓရိတု"**န္တိအာဒိ။ တဿတ္ထော—ယံ သန္တိ-ကတော ဒူရံ လဗ္ဘတိ၊ ယဒိပိ တံ ဝိသဘာဂဋ္ဌေန လဗ္ဘတိ၊ တထာပိ ယံ တတ္ထ သန္တိကံ လဗ္ဘတိ၊ တံ သဘာဂဋ္ဌေနေဝ လဗ္ဘတိတိ သန္တိကတောဝ သန္တိကံ ဥဒ္ဓဋ္ဌံ သိယာတိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ဝိသဘာဂဋ္ဌေန ဒူရတာ, သဘာဂဋ္ဌေန စ သန္တိကတာ ဗုဒ္ဓိတာ၊ တသ္မာ။ **လောဘသဟဂတာယ ဒေါသသဟဂတာ** ဝိသဘာဂတာယ ဒူရေ သမာနာ ကထံ သန္တိကေ ဘဝေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ နနု တာသံ အကုသလသဘာဂတာ လဗ္ဘတေဝါတိ တတ္ထ ဥတ္တရမာဟ **"ဗ်သ-ဘာဂတာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဘေဒံ အဂ္ဂဟေတ္တာ နိ ပဝတ္တတိ**တိ ဘေဒံ ဝိသေသံ အသဒိသဘံ ဂဟေတ္တာ ဧဝ ပဝတ္တတိ ဝိသဘာဂတာ။ **ဒူရတာယာ**တိ ဗုဒ္ဓာ-ဓိပ္ပေတာယ ဒူရတာယ သဘာဂဿ အဗျာပကတ္တာ ဒူရတော သန္တိကုဒ္ဓရဏံ နာ သက္ကာ ကာတုံ။ သတိ ဟိ သဘာဂဗျာပကတ္တေ သိယာ သန္တိကတာတိ ဒူရတော သန္တိကုဒ္ဓရဏံ သက္ကာ ကာတုန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **"နိ ဟိ"**တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကရောတိ။ **သဘာဂတာ**တိ သာမညံ။ **ဘေဒန္တိ** ဝိသေသံ။ **အန္တောဂဓံ ကတ္တာဝါ**တိ အဘိဗျာပေတ္တာဝ။ **ဝိသဘာဂဗျာပကတ္တာ သန္တိ-ကတာယာ**တိ ဗုဒ္ဓာဓိပ္ပေတဝိသဘာဂံ ဗျာပေတ္တာ ပဝတ္တနတော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသန္တိကတာယ သန္တိကတော ဒူရုဒ္ဓရဏံ သက္ကာ ,ကာတုံ။ တမေဝတ္ထံ **"အကုသလတာ ဟိ"**တိအာဒိနာ ပါကဋံ ကရောတိ။

ဝေဒနာကဏ္ဍနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သညာကဏ္ဍနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၇။ **တဿာဝိဘိ** သညာယပိ။ **တဗ္ဗတ္ထုကတ္တာ**တိ စက္ခုဝတ္ထုကတ္တာ။ **ပဋိဃဝိညေယ္ယော**တိ ယထာဝုတ္တပဋိဃတော ဝိဇာနိတဗ္ဗော ပဋိဃဝေသေန ဂဟေတဗ္ဗော။ **ဥတ္တရပဒလောပံ ကတ္တာ**တိ ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပံ ကတ္တာ။

ဝိညေယ္ယဘာဝေ နိ ဥပ္ပတ္တိယန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝစနန္တိ** သဒ္ဒေါ၊ နာမန္တိ အတ္ထော။ **ဝစနာဝိနာ**တိ ဂဟေတဗ္ဗတံ ပတိ သဒ္ဒါဝိနာ၊ နာမာယတ္တဂဟဏာတိ အတ္ထော။ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ **နာမရူပဒုကေ**[1] ဝုတ္တမေဝ။ အဓိဝစနံ

---

[1]-မူလဋီ ၁-၅၆-ဝိဒ္ဓေ။

ပညတ္တိပကာသကံ ဥပကံ ဘေသံ အတ္ထိတိ **အဓိဝစနာ** ယထာ အရိသသောတိ။ **တတောဇောတိ** အဓိဝစနသင်္ခါတေ အရူပက္ခန္ဓေ ဇာတော။ အရူပက္ခန္ဓ-ပရိယာပန္နတ္တာ ဖဿေပိ ယထာဝုတ္တော အတ္ထော သမ္ဘဝတိတိ ဒဿေတုံ "**သမ္ဖဿောယေဝ ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ နု ကေဝလံ မနောဒ္ဓါရိကဖဿေ ဝေ၊ အထ ခေါ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဖဿေပိ "ဝိညေယ္ယဘာဝေ ဝစနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တာ အဓိဝစနာ"ကိအာဒိဝုတ္တပ္ပကာရော အတ္ထော သမ္ဘဝတိ။ **ဇုတိတိ** တသ္မာ။ **တေန ပရိယာယေနာ**တိ မနောသမ္ဖဿဇပရိယာယေန။ **တတောဇာ**ပိတိ ပဉ္စ-ဒ္ဓါရိကဖဿဇာတာပိ။ **အညပ္ပကာရာသမ္ဘဝတော**တိ ပဋိဃသမ္ဖဿဇပရိယာ-ယသ အသမ္ဘဝတော။ **အာဝေဏိကံ** ပဋိဃသမ္ဖဿဇတာ။ **ပကာရန္တရံ** အဓိဝစနသမ္ဖဿဇတာ။

ယဒိ ဝေဒ္ဓိ ယဒိ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဖဿေဟိ ဥပ္ပန္နသညာ ပရိယာယတော, နိပ္ပရိယာယတော စ "အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ **ဝေ**ံ စတ္တာရောပိ အရူပိနော ခန္ဓာ ဝေ ဝတ္ထုံ ယုတ္တာ။ ဝေ သန္တေ သညာဝ ကသ္မာ "အဓိဝစန-သမ္ဖဿဇာ"တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**တိဏ္ဏံ ခန္ဓာန**"ဒ္ဓိအာဒိ။ တတ္ထ **တိဏ္ဏံ ခန္ဓာန**ဒ္ဓိ ဝေဒနာသင်္ခါရဝိညာဏက္ခန္ဓာနံ။ **အတ္ထဝေနာ**တိ "ဝေ၊နံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တာ အဓိဝစနာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တအတ္ထဝေန အနုတ္ထတာဝေန။ **အတ္ထနော ပတ္ထိ နာမ**ဒ္ဓိ "အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ"တိ ဝေ၊ အတ္ထနော အနုပ္ပတ္ထိ နာမ်။ **ဝမ္ဘာ**ဒီ**လာ**ပေါတိ သဘာဝနိရုတ္တိ။ ပုမ္ဗေ စတုန္နံ အရူပက္ခန္ဓာနံ သာဓာရဏောပိ အဓိဝစနသမ္ဖဿဇဝေါဟာရော ရုဠ္ဠိဝသေန သညာယ ဝေ ပဝတ္တောတိ ဝတ္မာ ဇုဒါနိ သော တဒသ္သာရူပက္ခန္ဓသာဓာရဏောဝ သညာယ နိဝေသိတောတိ ဒဿေတုံ "**အထ ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ **ရဇ္ဇိတ္မာ ဩလောက-နာဒီသု**တိ ဣတ္ထေ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ကုဋ္ဌိတ္မာ ဩလောကနာဒိ ဝိယ ရဇ္ဇိတ္မာ သဝနာဒိပိ သင်ယုတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တထာသောတာဝဓာနာဒိနောပိ ရတ္တ-တာဒိဝိဇာနနနိမိတ္တတာသမ္ဘဝတော။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာသညာယ ပန ပါကဋ-ဘာဝံ နိဒဿနဝသေန ဒဿေတုံ "**ဩလောကနံ စက္ခုဝိညာဏဝိသယသမာ-ဂမေ**"တိအာဒိမာဟ။

ဩလောကနသ အပါကဋဘာဝေ ရတ္တတာဒိဝိဇာနနံ နု ဟောတိ၊ ပါကဋဘာဝေ စ ဟောတိတိ အာဟ "**ပသာဒဝတ္ထုကာ ဝေါ**"တိ။ "**အညံ စိန္တေန္တေ**"ဒ္ဓိ ယံ ပုမ္ဗေ တေန ကထိတံ၊ ကာယေန ဝါ ပကာသိတံ၊ တတော အညံ ကိဉ္စိ အတ္ထံ စိန္တေန္တံ။ တေနေဝါဟ "**ဥတ**"ဒ္ဓိ။

သညာကွန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀။ "**ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာတိ ဣဏ္ဍာ**"တိ ဣဒံ ပဌမံ "ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ"တိ ဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဟိ ဘုမ္မဝသေန အဣ္ဌော ဂဟေတဗ္ဗော။ တေနာဟ "**တတ္ထ ဟိ ပဝေနံ ဒဿိတ**"န္တိ။ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာဝ ပဝေနံ ဒဿိတန္တိ ဣမမတ္ထံ ဂဟေတ္မာ "**ယဒိ ဝေ**"န္တိ အာဒိနာ စောဒေတိ။ ဣတရော "ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ ပဝေနမေဝ ဒဿိတ"န္တိ ဝေမေတ္ထ နိယမော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော "**ဥပရိမကောဋ္ဌိဂတဘာဝေနာ**"တိအာဒိနာ တံ ပရိဟရတိ။ ပဝေနဿေဝ ဒဿနံ။ ပဝေနေ ဟိ ဒဿိတေ အပ္ပဝေနမ္ပိ အတ္ထတော ဒဿိတမေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** "တံသမ္ပယုတ္တသင်္ခါရာ ပန တာယ ဂတိတာယ ဂတိ-တာဝ ဟောန္တိ"တိ။ ယံ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယံ လဗ္ဘတိ၊ တံ ဥပရိမကောဋ္ဌိယမ္ပိ လဗ္ဘတိ ဝေါတိ အာဟ "**ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိ ဟိ သမ္ဘျာပိကာ**"တိ။ ဒုတိယေ ကရဏနိဒ္ဒေသတံ ဒဿေတုံ "**အာဂတာတိ သမ္ဘန္ဓော**"တိ အာဟ။ အာဂမန-ကိရိယာ ဟိ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ ကရဏဘာဝေန တတ္ထ ဝုတ္တာတိ။ ယထာ စ အာဂမနကိရိယာယ၊ ဧဝံ ဝစနကိရိယာယပိ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ ကရဏ ဘာ-ဝေါ သမ္ဘဝတီတိ ဒဿေတုံ "**ပုရိမေ ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ "**ကေ္ခနုပညာသပ္ပ-ဘေဒေ**"တိ ဣဒံ လောကိယစိတ္တုပ္ပါဒေ ပါဋိအာဂတာနံ သင်္ခါရက္ခန္ဓမ္မာနံ ဥပရိမကောဋ္ဌိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယေဝါပနကမမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပရိမကောဋ္ဌိယာ ဂယှမာနာယ "တေပညာသာ"တိ ဝတ္တမ္ဗံ သိယာ၊ လောကုတ္တရစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ပန "သတ္တပညာသာ"တိ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

သမုဋ္ဌမ-ပဒသ တတ္ထတော, ပရိယာယတော စ အတ္ထံ ဒဿေတိ "**သဗ္ဗာတိယံ အာဒိဥပ္ပတ္တိယ**"န္တိ။ ဘေဒတော ပန သမာယောဂေ ဥဋ္ဌမနန္တိ။ တတ္ထ ကေန သမာယောဂေ, ကုတော, ကထဉ္စ ဥဋ္ဌမနန္တိ ဝိစာရဏာယံ အာဟ "**တံတံပစ္စယသမာယောဂေ**"တိအာဒိ။ **တတ္ထေဝါ**တိ ပဋ္ဌေဝါကာရဘဝေ ဝေ။ တတ္ထ ဟိ ပဋ္ဌကွန္ဒာ ပရိပုဏ္ဏာ သမုဋ္ဌဏ္ဍန္တိ။ **ယထာဝိဂတာနံ** အဝိဂတပ္ပကာရာနံ၊ ပဋိသန္ဓိကာနန္တိ အဣ္ဌော။ ဩပပါတိကသမုဋ္ဌမေနေဝ စေတ္ထ သံသေဒ-သမုဋ္ဌမောပိ ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ပဋ္ဌကွန္ဒပရိယာပန္နာနံ တဒါ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ

ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ တတ္ထ သံသေဒဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ ဝဗုန္ဓိ၊ ဣတရေ နဝဗုန္ဓိတိ ဣဒ-မေတေသံ နာနာကရဏံ။ သုခုမဇာတိယလောမာ ဧဝ ကိရ ကေစိ ဌေကာ ဟိမဝန္တေ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ လောမံ သန္ဓာယ **"ဇာတိမန္တဌေကလောမ"**န္တိ ဝုတ္တံ အတိသုခုမတ္တာ တေသံ လောမာနံ။ ကေစိ ပန "အဇပါကတိကေဌကာဒိဟိ သင်္ကရဟိတာနံ တေသံ ဌေကဝိသေသာနံ နိဗ္ဗတ္တေဌကဿ လောမံ **ဇာတိ-ဥဏ္ဏာ**၊ တမ္ပိ တခ်ဏာနိဗ္ဗတ္တဿာ"တိ ဝဒန္တိ။ ဂဗ်ံ ဖာလေတ္တာ ဂဟိတသဒ္ဒတိ အပရေ။ **ဝေ်သဏ္ဍာနန္တိ** ဇာတိဥဏ္ဏံသုနော ပဋ္ဌရိတ္တာ အဂ္ဂေ ဌိတတေလဗိန္ဒု-သဏ္ဍာနံ။ **ဝဏ္ဏပုဒ္ဓိဘာဝေါ**တိ ရူပပဋိစ္ဆန္နော, သဏ္ဍာနပဋိစ္ဆန္နော စ။

သန္ဓိတိမူလာနီတိ တသ္မိံ ဘဝေ ရူပသန္ဓိတိယာ မူလဘူတာနိ။ **အနေ-ကိန္ဒြိယသမာဟာရဘာဝတော**တိ ယထာရဟံ စက္ခာဒိအနေကိန္ဒြိယသံဃာတ-ဘာဝတော။ **ပဓာနဂ်**န္တိ ဥတ္တမဂ်ံ သိရော။

နဝ တသ္ဓ ခန္ဓသ္ဓ ပရိပုဏ္ဏတံ၊ တံတံခန္ဓေကဒေသသော ဝုတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ကာမာဝစရာနန္တိ** ကာမာဝစရသတ္တာနံ။ **ပရိဟီနာယတနဿာ**တိ ပရိဟီနဿ စက္ခာဒိအာယတနဿ ဝသေန။ တတ္ထ ဒုဋ္ဌတိယံ အန္ဓဿ စက္ခုဒဿကဝသေန, ဗဓိရဿ သောတဒဿကဝသေန, အန္ဓဗဓိရဿ ဥဘယ-ဝသေန **သန္ဓိတိသီသဟာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာ**။ နပုံသကဿ ပန ဘာဝဟာနိ ဝုတ္တာ ဧဝ။ တထာ အန္ဓဗဓိရာဃာနကဿ စက္ခုသောတဃာနဝသေန။ တံ ပန ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ တံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ရူပါဝစရာနံ ပန စက္ခုသောတဝတ္ထုဇိဝိတ-ဝသေန **စတ္တာရိ** သန္ဓိတိသီသာနိတိ ဣတရေသံ ဝသေန သန္ဓိတိသီသဟာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တေသန္တိ ပဋ္ဌန်ံ ခန္ဓာနံ။ **ဝတ္ထုဘာဝေနာ**တိ ဝိစာရဏာယ အဓိဋ္ဌာနဘာ-ဝေန။ **ပဋိသန္ဓိယံ ဥပ္ပန္နာ ပဝတ္တာ ပဋ္ဌဂ္ဂန္ဓာ**တိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ, ပဝတ္တိက္ခဏေ စ ပဋ္ဌဂ္ဂန္ဓေ ဒဿေတိ။ **ဘူမ္မနိဒ္ဒေသော**ဘ "ပဋ္ဌသု ခန္ဓေသု"တိ အယံ ဘူမ္မနိဒ္ဒေ-သော။ **အညထာ**တိ နိဒ္ဓါရဏေ အနဓိပ္ပေတေ။ "**ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏေ**"တိ ဣဒံ ဝိသယာဒိအတ္ထာနံ ဣဓာသမ္ဘဝတော ဝုတ္တံ။ **ဥဘယန္တိ** ရူပါရူပံ။ **ရူပါရူပ-သန္ဓိတိ**န္တိ ရူပသမ္ဘဝပကံ ရူပသန္ဓိတိ, အရူပသန္ဓိတိဉ္စ။ "ဝတ္ထု ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိ"တိ ဣဒံ နပဋိသန္ဓိက္ခဏံ ဧဝ, နာပိ ဝတ္ထုရူပံ ဧဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ **"သဗ္ဗရူပါနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဒုဗ္ဗလတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"**န္တိ။ "**တဒါ ဟိ**"တိ အာဒိ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ကာရဏဝစနံ။ တတ္ထ **တ**န္တိ ရူပံ။ "ကမ္မက္ခိတ္တတ္တာ"တိ ဣဒံ နကမ္မဇတာမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ

ကမ္မဇသ ပဋ္ဌမုပ္ပတ္တိယံ အပတိဋ္ဌိတတံ သန္ဓာယာတိ ဒသ္သေန္တော **"သတိ ဝိ"**တိ-အာဒိမာဟ။ **တတော ပရန္တိ** တဘော ပဋိသန္ဓိတော ပရံ။ သဒ္ဓိသသန္တာနေ ယထာ ပတိဋ္ဌိတံ၊ နတ္ထာ ဝိသဒ္ဓိသသန္တာနေတိ အာဟ **"သမာနသန္တတိယ"**န္တိ။

အင်ဘာဝန္တိ ကာရဏာဘာဝံ။ တေနေဝါဟ **"သဟာယဘာဝ"**န္တိ။ **တသ်ဓမ္မာန**န္တိ ယေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နံ၊ မတသ်ံ ပဋိသန္ဓိယံ စိတ္တစေတသိကဓမ္မာနံ။ **တဒါ**တိ ဋ္ဌိတိကာ္ခဏေ, ဘင်္ဂက္ခဏေ စ ရူပုပ္ပါဒနမေဝ နတ္ထိ။ အနန္တရာဒိပစ္စယလာဘေန ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဧဝ စိတ္တသ္သ ဗလဝဘာဝေါ၊ နာ ဇ္ဇတရတြ။ တေနာဟ **"ယဒါ စ ရူပုပ္ပါဒံ၊ တဒါ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ"**တိ။

ယေဟာ ကာရေဟိတိ အာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယာဒိအာကာရေဟိ။ **ယထာ-သမ္ဘဝံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ**တိ ဖဿာဒယော အာဟာရာဒိဝသေန ယထာရဟံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ **ပဋ္ဌာနေ** "ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာ ဗျာကတာ အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ, ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ အာဒိ[1]။

စုတိစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ, စုတိစိတ္တေန ဝါ ကာရဏဘူတေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ။ **တတော ပုရိမတရေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဝိယာ**တိ ယထာ စုတိစိတ္တတော အာသန္နေဟိ ပုရိမတရေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ရူပံ ဘဝန္တရေ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ စုတိစိတ္တေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ အနုပစ္ဆိန္နေ ဝန္ဓမူလေတိ အကာရဏံ ဝန္ဓမူလာ ရူပသမော စုတိစိတ္တသ္သ ရူပုပ္ပါဒနေတိ ဒသ္သေတိ။

အရူပဿာတိ အာရုပ္ပဿ။

ဥတုနာတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တသ္သ ဋ္ဌိတိကာ္ခဏေ ဥပ္ပန္နေန ဥတုနာ။ **သမုဋ္ဌိတေ ရူပေ**ဘိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တသ္သ ဘင်္ဂက္ခဏေ ရူပေ သမုဋ္ဌိတေ ပဋိသန္ဓိအနန္တရံ ပဋ္ဌမဘဝင်စိတ္တံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ **ဥပ္ပါဒနိရောဓေ ကေ္ခ**တိ ယထာဝုတ္တေသု သောဠသသု စိတ္တေသု အာဒိစိတ္တသ္သ ဥပ္ပါဒက္ခဏောဘာ, သောဠသမစိတ္တသ္သ နိရောဓက္ခဏောဘာ စာတိ ဝဒန္တိ၊ ရူပသ္သေဝ ပန ဥပ္ပါဒနိရောဓက္ခဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ရေမာနက္ခဏေ ဝေတိ တသ္သ ဥတုနော ဝိဇ္ဇမာနက္ခဏေ ဧဝ ယဒိ ဂဟိတော၊ **"သောဠသ စိတ္တက္ခဏာယုကံ ရူပ"**န္တိ **ဝုတ္တံ ဟောတိ** သောဠသဟေဝ စိတ္တေဟိ တသ္သ ရေမာနတာယ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ။ **ဥပ္ပါဒက္ခဏံ အဂ္ဂဟေတ္တွာ**တိ

---

[1] အဘိ ဂ-၁၅-ဒုတိယ ပဋ္ဌာနေ။

ဥတုနော ရေမာနကွဏေ ဥပ္ပါဒကွဏံ အဂ္ဂဟေတွာ နိရောဓွဏောာ အထ ဂဟိတော၊ **"သတ္တရသစိတ္တကွဏာယုကံ** ရူပ"န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ဥပ္ပါဒကွဏ-သဟိတေန စ ဧကေသ စိတ္တကွဏသ ဂဟိတတ္တာ။ **"အဓိကသောဠသ-စိတ္တကွဏာယုက"**န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ နိရောဓွဏသ ဗဟိကတတ္တာ။

ဧဝံ ဥပ္ပါဒနိရောဓကွဏောသု ဂဟိတောသု, အဂ္ဂဟိတောသု စ သောဠသသတ္တရ-သစိတ္တကွဏာယုကတာ, တတော အဓိကစိတ္တကွဏာယုကတာ စ သိယာတိ ဒသေတ္တာ ဣဒါနိ တတ္ထ ဌိတပက္ခံ ဒသေန္တော **"ယသ္မာ ပန"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တသ ရေမာနကွဏော ဥပ္ပန္နေသု**တိ တသ ဥတုနော ရေမာနကွဏော ဥပ္ပန္နေသု သောဠသသု စိတ္တေသု ပဋိသန္ဓိပိ ယသ္မာ ဂဟိတာ၊ တသ္မာ ဥတုနော **ဥပ္ပါဒကွဏောာ ရေမာနကွဏော ဂဟိတောတိ နိရောဓွဏော အဂ္ဂဟိတေ** "ရူပေ ဓရန္တေ ယေ သောဠသ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တံ ပန သတ္တရသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိ နိရုဇ္ဈတိ"တိ[1] ဧဝံ အဋ္ဌကထာယံ ဝဏ္ဏိတနာ အဓိကသောဠသ-စိတ္တကွဏာယုကတာ အဓိပ္ပေတာ။ ဂဟိတေ ဝါ နိရောဓကွဏော သောဠသ-စိတ္တကွဏာယုကတာ အဓိပ္ပေတာတိ သမ္ဘဝေါ။ ဣတော စ **"အဓိကသောဠသ-စိတ္တကွဏာယုကတာ"**တိ ဣဒံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏောာ ဂဟိတောတိ ကတ္တာဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန **ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်ဝဏ္ဏနာယံ** "ဒွေ ဘဝင်္ဂါနိ, အာဝဇ္ဇနံ, ဒဿနံ, သမ္ပဋိစ္ဆနံ, သန္တီရဏံ, ဝေါဋ္ဌပ္ပနံ, ပဉ္စ ဇဝနာနိ, ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ, ဧကံ စုတိစိတ္တန္တိ ပဉ္စဒသ စိတ္တကွဏာ အတီတာ ဟောန္တိ၊ အထာဝသေသ-ဧကစိတ္တကွဏာယုကေ"တိ[2], တထာ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာနိ၊ "ဧကံ စုတိစိတ္တံ၊ တဒဝသာနေ တသ္မိညေဝ ဧကစိတ္တကွဏေ ဌိတိကေ အာရမ္မဏော ပဋိသန္ဓि-စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ[3] စ ဝဏ္ဏိတိ။ တသ္မာ ရူပသ သောဠသစိတ္တကွဏာယုကတာယပိ အတ္ထသိဒ္ဓိ ဟောတိယေဝ။ တေနာဟ **"သောဠသစိတ္တကွဏာယုကတာ အဓိပ္ပေတာ"**တိ။ တထာပိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ ဘဝင်္ဂစလနသ ပစ္စယော ဟောတိ၊ နဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝါတိ သတ္တရသစိတ္တကွဏာယုကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဩဇာယ သဘာဝသုခုမတာ ဥပါဒါရူပဘာဝတော။ ဣတော စ မာတရာ အဗ္ဗောဟဠာ ဩဇာ ဗာဟိရဇ္ဈတ္တံ ဝိယ ဂဗ္ဘမလ္လိနာ တသ္မိံ သန္ဓာနေ ဩဇဋ္ဌမကရူပုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အာဟာရသမုट္ဌာနရူပပဝေဏိယာ ဩဇာယ ဝိယ သေသတိသန္ဓတိဩဇာယ ရူပုပ္ပါဒနန္တိ ဥဒရိယေ ဩဇာ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတိ ဥတုသမုဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ဥပါဒိန္နကဋ္ဌာနေ ဧဝ ပန သမုဋ္ဌာ-ပေတိ၊ ရသဟရဏီဟိ ဂန္ဓာ ကာယာနုသဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

---

[1]-အဘိ-ဋ ၂-၂၄-ဝိဇ္ဇေ။ [2]-အဘိ-ဋ ၂-၁၅-ဝိဇ္ဇေ။ [3]-အဘိ-ဋ ၂-၁၅-ဝိဇ္ဇေ။

စိတ္တဋ္ဌေါတိ ဣတ္ထေ စ-သဒ္ဒေန ပဋိသေဓိတံ ကမ္မမေव သမုစ္စိနောတိ၊ နစိတ္တေန သမ္မယုတ္တမ္မေတိ ကတ္တာ အာဟ **"စိတ္တသ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ ဝုတ္တ"**န္တိ။ "**စိတ္တ**ပ္ပဘဝံ ဂဏ္ဍာတိ 'စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ'တိအာဒီသု ဝိယ၊ **နာ ကမ္မစေတနံ ဝိယ ကေဝမ္မမေဝါ**"တိ ဝုတ္တေ "ယထာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပသ ဟေတုအာဒယော စိတ္တသမ္မယုတ္တမ္မောပိ သမုဋ္ဌာပကာ၀၊ ဧဝံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပသ ကမ္မသမ္ယုတ္တောပိ"တိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေတ္တာ တသ ပရိဟာရံ ဝတ္တုံ **"ကမ္မသမုဋ္ဌာနဥ္စာ"**တိအာဒိမာဟ။

ရူပသ္သာတိ ရူပကၠဏသ၊ ရူပသ ဝါ အဋ္ဌနော။ **နယဒဿနမတ္တံ ဘဋ္ဌမ်ံ** ပဋိသန္ဓိကၠဏေ ဧ၀ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဧကၠဏေ ပါတုဘာ၀ေါတိ ဣမဿ အတ္ထဿ အနမိပ္ပေတတ္တာ။ တေနေ၀ါဟ **"တတော ပရမ္ပိ ရူပါရူပါနံ သဟုပ္ပတ္တိသဒ္ဓါ၀ေတော"**တိ။ ယထာ စ "ပဋိသန္ဓိကၠဏေ ဧ၀ါ"တိ နိယမော နဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧ၀ံ "ဧကၠဏေ ဧ၀ ပါတုဘာ၀ေါ"တိပိ နိယမော နဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော **"နာ ပနေတ"**န္တိအာဒိမာဟ။ **တံဒီပနတ္ထမေ၀**တိ အသမာနကာလတာဒီပနတ္ထမေ၀၊ နာ သဟုပ္ပါဒဒီပနတ္ထံ။ အဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒကထာ ဟိ အယန္တိ။

ယဒိ ဧ၀န္တိ ယထာ ဖလပတ္တာနိ၊ ဧ၀ံ ရူပါရူပဓမ္မာ ယဒိ ဒန္ဓလဟုပရိ၀တ္တိနော။ **အသမာနဋ္ဌာ**တိ အတုလ္ယကာလတ္တာ။ **နိန္ဓိဋ္ဌေ**သုတိ နိဒ္ဒိ၀ရေသု။ တေန နိရန္တရပ္ပ၀တ္တိ ဧ၀ ဝိဘာ၀ေတိ။ **အယန္တိ** အဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒကထာ။ စိတ္တဇရူပါဒိနံ နတထာ နိရန္တရဘာ၀ေန ပ၀တ္တိ၊ယထာ ကမ္မဇရူပါနန္တိ အာဟ**"ကမ္မဇရူပပ္ပ၀တ္တိံ သန္ဓာယာ"**တိ။ ကမ္မဇရူပါနံ ၀ါ ဣတရေသံ မူလဘာ၀တော ပဓာနန္တိ **"ကမ္မဇရူပပ္ပ၀တ္တိံ သန္ဓာယာ"**တိ ဝုတ္တံ။ အစိတ္တပ္ပါဒကတ္တာ အဗ္ဗောဟာ ဝိယ နိရောဓသမာပတ္တိယာ နိဗ္ဗာနပဋိဘာဂတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ပဒေ ပဒံ အက္ကမိတ္ဝာ**တိ လကုဏ္ဍကပါဒတာယ အက္ကနော အက္ကန္တပဒသဒိပေ ပဒံ နိက္ခိပိတ္ဝာ။ ယော ဟိ သီဃပဒဝိက္ကမော လကုဏ္ဍကပါဒေါ၊ သော ဣဓာဓိပ္ပေတောတိ အာဟ **"လဟုံ လဟုံ အက္ကမိတ္ဝာတိ အတ္ထော"**တိ။ **သဟေ၀ နိရုဇ္ဈန္တိ**တိ ရူပံ ကမ္မဇမိဓာဓိပ္ပေတန္တိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဥတုဇံ ပန စုတိတော ဥဋ္ဌမ္ပိ ပ၀တ္တတိ ဧ၀။ **ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တန္တိ** "ရူပသ သတ္တရသစ်တ္တကၠဏာ၊ အရူပသ တတော ဧကဘာ၀ေါ"တိ[၂] ဧ၀ံ ဝုတ္တံ အဋ္ဌာနပ္ပကာရံ။

ကေ ပ္ပါ ဒတောတိ သမာနုပ္ပါဒတော။ သမာနတ္ထော ဟိ အယံ ဧကသဒ္ဒေါ။ **ဧကော ဘဋ္ဌ ကာ ရော**တိ ဧကော ဘ္ဘာ ပရိ ဩ ယ ပ ယ ိ တ ဗ္ဗ ာ ကာ ရော။

၁-အဘိ ၁-၁၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မူလဋီ ၂-၂၀-ပိဋ္ဌေ။

ဝေဠု သောဠသကာရာ သိယုံ၊ ဇုတရထာ ဝိသတိ, တတော အဓိကာ ဝါ ဘေ အာကာရာ ဘဝေယျုံ။ **တဿာ**တိ ပစ္ဆိမကမ္မဇသ။ **ဟေဋ္ဌာ သောဠ-သကေ**တိ ပရိယောသာနသောဠသကသ အနန္တရတော်ဟသောဠသကေ။ **ပစ္ဆိမဿာ**တိ တတ္ထ ပစ္ဆိမစိတ္တသ။ နာနာနိရောဘောဝံ ဝိယ ကေ,ပ္ပါ၊ဒဘာဝမ္ပိ ပစ္ဆိမကမ္မဇသ ဌပနေ ကာရဏံ အနိစ္ဆန္တော **"ယဒိ ပနာ"**တိ သာသင်္ကံ ဝဒတိ။ **"သဒ္ဒမ္ပိ"**တိအာဒိနာ တတ္ထ အတိပ္ပသင်္ကံ ဒဿေတိ။ **ဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ** နာနုပ္ပါ၊ဒံ ကေနိရောဓံ။ **ဂဟေတဗ္ဗံ** ကေ,ပ္ပါ၊ဒနာနာနိရေ.ဓံ။ ဥဘယမ္ပိ **တဒါ နတ္ထိ** အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ တေနေဝါဟ **"ကမ္မဇရူပဿ အနုပ္ပတ္တိတော"**တိ။ **တတော ပုဗ္ဗေ**ဘိ ပစ္ဆိမကမ္မဇရူပုပ္ပဇ္ဇနတော ဩရံ။ **အညဿာ**တိ ယဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါ၊ဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ၊ တတော အညဿ စိတ္တဿ။ ဒ္ဝိတိက္ခဏေ ဥပ္ပန္နဿ ကေ,ပ္ပါ၊ဒတာ, ဘင်္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပန္နဿ နာနာနိရောတော စ နတ္ထိတိ အာဟ **"ဒ္ဝိတိဘင်္ဂက္ခဏေသု ဥပ္ပန္နရူပါနိ ဝဏ္ဏေတွာ"**တိ။ **တေနာ**တိ ရူပေန။ **"သခ်ိ-ကဿ ဝိယ သမ္ဘဒ္ဓေ"**တိ ဘေတေန အဝိစ္ဆိန္နသမ္ဘဒ္ဓေ ဇုဓ "ပဝေဏီ"တိ အ,ဝ်ေ-တောတိ ဒဿေတိ။ **အညထာ**တိ ဝိစ္ဆိဒ္ဒမာနမ္ပိ ဂဟေတ္တာ "ပဝေဏီ"တိ ဝုစ္စမာနေ။ နု ဟိ ရူပဓမ္မာနံ အရူပဓမ္မာနံ ဝိယ အနန္တရပစ္စယဘာဝေါ အတ္ထိတိ ရူပဓမ္မာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပန္နရူပဓမ္မေ အဂ္ဂဟေတ္တာ **"အဒ္ဓစ္ဘာ,လိသာ"**တိ ဝုတ္တံ။ တေသံ ပန ဂဟဏေ ကေ,နပညာသာဝ သိယာတိ အာဟ **"ကေ,နပညာသကမ္မဇိယဝစနံ ကတ္တဗ္ဗံ သိယာ"**တိ။

သုဒ်ိပနတ္တာတိ သုခဒ်ိပနတ္တာ၊ နယဒဿနဘာဝေန ဝါ သုဋ္ဌု ဒ်ိပနတ္တာ။ တေနေဝါဟ **"ဘေန ဟိ နယေနာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **တန္တိ** ရူပံ။ **တေနာ**တိ ရူပေန။ **ဥဘယတ္ထာ**တိ ပစ္ဆိမကမ္မဇရူပပ္ပဝတ္တိယံ, တတော ပုဗ္ဗေ စ။ **အညဿာ**တိ ဘေဿ စိတ္တဿ ဒ္ဝိတိက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ တတော အညဿ စိတ္တဿ။ **တဿာ**တိ ရူပဿ။ ဏ္ဍေ စ ပစ္ဆိမကမ္မဇရူပပ္ပဝတ္တိယံ နိရုဇ္ဈနကန္တိ ဝုတ္တံ တတော ပုရေတရပ္ပ-ဝတ္တံ ရူပံ ဝေဒိဘဗ္ဗံ။ **စတုသန္ဓတိကရူပေနာ**တိအာဒိ ယထာဝုတ္တသင်္ဂဟဝမန-ဒဿနံ။ **ဏ္ဍာ**တိ တေသ္မိ နာနုပ္ပါ၊ဒေကနိရောတောဒ်ိပနေ။ **ဒ္ဝိတိက္ခဏေ**တိ အရူပဿ, ရူပဿ စ ဒ္ဝိတိက္ခဏေ ဥပ္ပန္နဿ ရူပဿ စ အရူပဿ စ ဒဿ်တတ္တာ။ **အ၁ဿိတဿာ**တိ ယထာ ဇ ဏ္ဍေ၊ ဇ ဝံ တတ္ထ ဝိဘ၁ိတ္တာ အ၁ဿ်တဿ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပစ္ဆိမကမ္မဇေန ဒ်ိပနာယံ သမတ်ိသကမ္မဇရူပဠဟဏံ ကတန္တိ အာဟ **"သမတ်ိသ။ပ။ ယောဇိတ"**န္တိ။ တတော ကမ္မတော ဇာတာ **တံကမ္မဇာ**၊ တေသု။ သခ်ရောတိတိ သခ်ိရော၊ ဇိဝိတဠ္ဆ တံ သခ်ိရော စာတ် **ဇိဝိတသခ်ိရော**၊ အာယု။ ဇိဝိတေန သခ်ရိယန္တိတိ **ဇိဝိတသခ်ိရာ**၊ ဥသ္မာ၁ယော။

အညသ ဥပ္ပါဒကွဏေတိ ယသ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏေ ဥပ္ပန္နံ ရူပံ အညသ ဇ.တော သတ္တရသမသ ဥပ္ပါဒကွဏေ, ဋ္ဌိတိကွဏေ ဥပ္ပန္နံ အညသ ဋ္ဌိတိကွဏေတိ သမ္မန္နော။ "**ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော**"တိ ဣဒံ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈနမ္မိ အဋ္ဌကထာယံ အာဂတဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယောတိ အတ္ထော။ **ကသ္မာ**တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ သန္ဓာယ ပါဠိ ပဝတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန ကမ္မဇရူပန္တိ သာ တာယ ကေန ကာရဏေန ဝိရုဇ္ဈတီတိ အာဟ "**စတု။ ပ။ ဘဒိတ္ဌတ္ထာ**"တိ၊ နိပ္ဖန္နသာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** "ယော စာယံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသ။ပ။ ကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနသာပိ အယမေဝ ခဏ-နိယမော"တိ[1]။ **ဇေတေဟီ**တိ ယထာနိတော ယမကပါဋ္ဌော, "ကာယ သင်္ခါရော စိတ္တသမုဋ္ဌာနော"တိအာဒိကော အဋ္ဌကထာပဒေသောတိ ဇေတေဟိ။ **နတ္ထိယေဝ** ကေ ဥပ္ပါဒကေနိရောဓဒိပနတောတိ အဓိပ္ပါယော။ တေန ဟိ ဝုတ္တံ "ယေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တရသမေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈတီ"တိ-အာဒိ[2]။

ပုန "**ဇေတေဟီ**"တိ ဣမိနာ ကေ ဥပ္ပါဒနာနာနိရောဓနာနုပ္ပါဒကေနိရောဓေ ဒီပေန-ဝသေန ပဝတ္တာ အဋ္ဌကထာပဒေသာ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဥဘယတ္ထာပိ ဝါ ဇေတေဟိ အာစရိယေဟီတိ အတ္ထော။ တတိယော ဘာဂေါ၊ တေန အဓိကာ သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကတာ **တတိယ။ပ။ ယုကတာ** ဝုတ္တာတိ သမ္မန္နော။ **တတိယ ဘာဂေါ**ဘိ စ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိကွဏေ ဥပါဒါယ ဘင်္ဂကွဏော အဓိပ္ပေတော။ ယသ္မိံ ကောဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတီတာ၊ အဝသေသပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ, ယသ္မိံ ပဉ္စဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတီတာ၊ အဝသေသဧ.စိတ္တက္ခဏာယုကေ တသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဥဘယတ္ထေတံ ယထာဂ္ဂမံ မနော-ဒ္ဒါရေ, ပဉ္စဒ္ဒါရေ စ အာပါထဂတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိ ခေါ ပနေဝံ သဏ္ဌာ ဝိညာတုံ ကေစိတ္တက္ခဏာတိတံ အာရမ္မဏံ သန္ဓာယ **ပဋ္ဌိန္ဓသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂကထာယံ**[3] တထာ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော "**နိ ဟိ သဏ္ဌာ**"တိအာဒိမာဟ။ **ပဉ္စဒသာ**တိ အတိရေကပဉ္စဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတီတာတိ သမ္မန္နော။ "**တသ္မာ**"တိအာဒိနာ ယံတ္ထ ခဏေကဒေသံ အဂ္ဂဟိတန္တိ နိ သဏ္ဌာ ဝတ္တုံ၊ တမေဝ ဒဿေတိ။ **ဧဝံ** တာဝ နိ ရူပံ သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကံ၊ နာပိ တတိယဘာဂါဓိကသောဠသ-စိတ္တက္ခဏာယုကံ၊ အထ ခေါ သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကမေဝါတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။

---

[1] အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၆-ဝိဋ္ဌေ။ [2] အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀-ဝိဋ္ဌေ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ရူပမေव သမာနေပိ အနိစ္စသင်္ခါတာဒိဘာဝေ စိရာယုက် ဇာတန္တိ? ဒန္ဓပရိဝတ္တိဘာဝတော။ အရူပမ္မော ဟိ သာရမ္မဏာ စိတ္တုပ္ပဒ္ဓင်္မာ၊ တေ ယထာဗလံ အတ္တနော အာရမ္မဏဝိ-ဘာဝနုဝသေန ပဝတ္တန္တိ တဒတ္ထနိပ္ဖတ္တိသမနန္တရမေဝ နိရုဇ္ဈနတော လဟုပရိဝတ္တိနော။ တေနာဟ ဘဂဝါ "နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဝမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ၊ ယဒိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တ"န္တိ[1]။ ရူပမ္မော ပန အနာရမ္မဏာ၊ တေ အာရမ္မဏဝသေန အရူပမ္မေဟိ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာ။ သာ စ နေသံ ဝေါဟာရနုဂ္ဂဟာ ဝိဘာဝေတဗ္ဗတာ အတ္တနော ဒန္ဓပရိဝတ္တိတာယ, တေသဉ္စ လဟုပရိဝတ္တိတာယ သောဠသဟိ, သတ္တရသဟိ ဝါ စိတ္တက္ခဏေဟိ နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ရူပ-မေဝေတ္ထ စိရာယုကံ ဇာတံ။ ကိဉ္စ—လဟုဝိညာဏဝိသယသန္တတိ-မတ္တာမိနဝုတ္တိတာယ တိက္ခံ ခန္ဓာနံ, အာရမ္မဏူပလင်္ဃမတ္တဘာဝတော ဝိညာဏသ္သ စ လဟုပရိဝတ္တိတာ၊ ဒန္ဓမဟာဘူတပ္ပစ္စယတာယ ပန ရူပဿ ဒန္ဓပရိဝတ္တိတာ။ နာနာဝေါတူသု တထာဂတသ္သေဝ ယထာ-ဘူတဉ္ဉာဏံ၊ ဟေန စ ရူပမေဝ ပုရေဇာတပစ္စယော ဝုတ္တော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော စ တသ္သေဝါတိ နိ ဏ္ဍေ အနိစ္စသင်္ခါတာဒိ-ဘာဝသာမညေန ရူပါရူပံ သမာနာယုကံ ပရိကပ္ပေတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တနယေန ရူပမေဝ စိရာယုကန္တိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ယထာ စ ရူပဿ သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတာ, တတိယဘာဝါဒိက-သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကတာ ဝါ နဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ ယ္ဟာယံ အဋ္ဌကထာယံ စိတ္တသ္သ ဌိတိက္ခဏေ ရူပုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော၊ တတ္ထ ဌိတိက္ခဏမေဝ တာဝ စိတ္တသ္သ အနနုဇာနန္တော "**ယော စ ဧတ္ထ။ပ။ ဝိစာရေတဗ္ဗော**"တိ ဝတ္တာ ယမကေ ဥပ္ပန္နဥပ္ပဇ္ဇမာနဝါရာဒိပါဠိံ အာဟရန္တော "**စိတ္တယမကေ**"တိ အာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ **ပရိပုဏ္ဏဝိသဒ္ဓေ**တိ ဥဘယမ္ပိ ယမကပဒံ အဟာပေတ္ဝာ ကတဝိသဒ္ဓေ။ **ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အနာဂတဉ္စာ**တိ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ စ စိတ္တံ, အနာဂတဉ္စ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈံ၊ နိရုဇ္ဈမာနန္တိ အတ္ထော။ **ဌိတိက္ခဏာဘာဝံ စိတ္တသ္သ ဒီပေဟီ**တိ ဥပ္ပန္နဥပ္ပဇ္ဇမာနဝါရာဒိသု "ဌိတိက္ခဏေ"တိ အဝစနံ စိတ္တသ္သ ဌိတိက္ခဏံ နာမ နတ္ထိတိ ဇုမမတ္ထံ ဒီပေထိ ဗောဓေတိ။ နဟိ ယထာမမ္မသာသနေ အာဘိမ္မေ လဗ္ဘမာနဿ ဣဝစနေ ကာရဏံ ဒိဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ နကေဝလမာဘိမ္မေ အဝစနမေဝ စိတ္တသ္သ ဌိတိက္ခဏာဘာဝဇောတကံ၊ အပိစ

---

[1] အံ ၁-၉-ဝိဇ္ဇေ။

ခေါ် သုတ္တန္တပါဠိဝိတိ ဒယေန္တော **"သုတ္တေသုဝိ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အညထတ္တံ** နာမ ပုဗ္ဗာပရဝိသေသော။ **ခဏဋ္ဌယသမဂ္ဂိ**ံ **ဋ္ဌိတန္တိ** ပစ္စုပ္ပန္နသ ဋ္ဌိတဘာဝမာဟ။ အညထတ္တံ ပန သန္တာနေယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တ္ထေ စ ကေစိ "ယထာဘူတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကိ ံ တထာဘူတောဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဥဒါဟု အညထာဘူတော? ယဒိ တထာဘူတောဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ နဇရတာယ သမ္ဘ-ဝေါ။ အထ အညထာဘူတော၊ အညော ဧဝ သောတိ သမ္ဘဝေါ ဋ္ဌိတိကွဏ္ဍ သ အဘာဝေါ ယေဝ'' တိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ကေဓမ္မာဓာရဘာဝေ ဥပ္ပါဒနိရောဓာနံ အညောဝ ဥပ္ပါဒကွဏော၊ အညော နိရောကွဏော။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထု ဥပါဒါယ ဥပ္ပါဒကွဏော၊ နိရောဓာဝတ္ထု ဥပါဒါယ နိရောဓကွဏော။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ စ ဘိန္နာ နိရောဓာဝတ္ထာတိ ကေသ္မိ ံ ယေဝ သဘာဝေ ယထာ ဣဒ္ဓိတ္ထော၊ အညထာ အညောဝ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အညော ဓမ္မော နိရုဇ္ဈတီတိ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ဧဝံ နိရောဓာဝတ္ထာယ ဝိယ နိရောဓာဘိမုခါဝတ္ထာယပိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ သာ ဋ္ဌိတိ, ဇရတာ စာတိ သမ္ဘဋ္ဌိတ္ထမေတံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ပါဠိယံ ဋ္ဌိတိကွဏောန ဝုတ္တောတိ? ဝိနေယ္ယဗ္ဗာသယာနုရောဓေန နယဒဿနဝသေန ပါဠိ ဂတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဘိဓမ္မဒေသနာပိ ဟိ ကဒါစိ ဝိနေယ္ယဗ္ဗာသယာနုရောဓေန ပဝတ္တတိ။ တထာ ဟိ ရူပသ ဥပ္ပါဒေါ "ဥပစယော, သန္တတိ"တိ ဘိန္ဒိတ္တာ ဒေသိတော။ ဟေတုသမ္ဘယုတ္တဒုကာဒိဒေသနာ စေတ္ထ နိဒဿိတဗ္ဗာ။

"ယသ ဝါ ပနာ"တိအာဒိ ပုစ္ဆာဝစနံ။ တသ **"နော"**တိ ဝိဿဇ္ဇနံ။ **သမုဒယသစ္စံ** နိရုဇ္ဈတီတိ စိတ္တုပ္ပါဒသ နိရောဓကွဏော ဝုတ္တော။ အယ ံ မေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ယဒိ စိတ္တသ ဘင်္ဂကွဏော ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ တံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ ကတ္ဝာ "နော"တိ ဝတ္တုံ နသက္ကာ၊ ဝုတ္တဠ္ဠေတံ။ တသ္မာ ဝိညာယတိ "စိတ္တသ နိရော-ဓကွဏော ရူပုပ္ပါဒေါ နတ္ထိ"တိ။ တယိဒမကာရဏံ။ အရူပလောကံ ဟိ သန္ဓာယ, စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ဝါ "နော"တိ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ။ အယဋ္ဌိ ယမကဒေသနာယ ပကာရိ၊ ယဒိဒံ ယဿသမ္ဘဝယောဇနာ။ ဧတေန "နဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေ-ဝါ"တိအာဒိဝစနံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ပစ္ဆာသတ္တိဘာ္ဃယေန ယံ သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဘေန ယံ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ စိတ္တစေတသိကတပ္ပဋိမုဋ္ဌရူပသင်္ခါတံ၊ တသ တဒါ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိတိ "နော"တိ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ နဝ သမ္ဘဿ။

သဟုပ္ပါဒေကနိရောဓဝစနတောတိ "ယသ ကာယသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတိတိ? အာမန္တာ"တိ ဧဝံ သဟုပ္ပါဒသဟနိရောဓ-ဝစနတော။ **တေန ဝစနေနာ**တိ "ယသ ကာယသင်္ခါရော"တိအာဒိဝစနေန။

အညရူပါနန္တိ ကမ္မဥတုအာဟာရဇရူပါနံ။ **သဟုပ္ပါဒသဟနိရောဝေဒိကာနန္တိ** ဣတ္ထောယံ ယောဇနာ— အပ္ပဋိက္ခိတ္တသဟုပ္ပါဒသဟနိရောအေနနုညာတနာ-နုပ္ပါဒနာနာနိရောဓေနိဝါရိတအဗျာကတဘာဝါနံ ကမ္မဇာဒီနန္တိ။ **ကေ-နာ**တိ "ယသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိအာဒိကေန ပါဠေန, "နု စိတ္တသမ္ပ-ဋ္ဌာနရူပမေဝါ"တိ ယုတ္တိဝစနေန စ။ **ယမကပါဋိဒ္ဓိအနုဿရဏေ**တိ ယထာဒဿိ-တစိတ္တယမကပါဋိဒ္ဓိယာ ယထာရုတဝသေနေဝ အနုဿရဏေ ဝိဇ္ဇမာနေ။ **ဘိဇ္ဇ-မာနတာ**တိ စိတ္တသ ဘိဇ္ဇမာနတာ နာမ နိရုဇ္ဈမာနတာ ဌိတိယာ အဘာဝ-တော။ **သဟာယဘာဝံ နာဝိ ဂ္ဂ္ဆတိ** နိဿယတ္ထိဘာဝါဝိနာ ပစ္စယဘာဝါ-ဘာဝတော။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဧဝ ဟိ အနန္တရာဒိပစ္စယလာဘေန စိတ္တသ ဗလ-ဝတာ။ **ဝေဠ္ဆ သတီ**တိ **ဝေဠ္ဆ**ဥတုနာပိ ဘဝင်စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ ရူပသမ္ပ-ဋ္ဌာပနေ သတိ။ **တံစိတ္တက္ခဏေ**တိ တသ စိတ္တသ ခဏေ၊ခဏဒွယေ ဝိတိ အတ္ထော။ **တေနေဝ**တိ အဘိလဟုပရိဝတ္တိဘာဝေနေဝ။ အထ ဝါ **တေနေဝ**တိ ဒန္ဓပရိ-ဝတ္တိကဘာယ ရူပသ သကလံ ကေစိတ္တက္ခဏံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဘာဝေနေဝ။ **တန္တိ** စိတ္တံ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဝိယ သဟဇာတရူပဓမ္မာနမ္ပိ သဟဇာတာဒိပစ္ခ-ယေန ပစ္စယော ဟောတိတိ အာဟ **"ပဋိသန္ဓိတော ဥဒ္ဓ"**န္တိ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ စိတ္တံ သဟဇာတာဒိပစ္စယော ဟောတိယေဝါတိ ဝုတ္တံ **"အစိတ္တသမုဋ္ဌာနာန"**န္တိ။ **တဒနန္တရန္တိ** ယေန စိတ္တေန သဟုပ္ပန္နံ၊ တသ စိတ္တသ အနန္တရံ။ **တန္တိ** ရူပံ။ **တဒနန္တရံ စိတ္တန္တိ** သဟုပ္ပန္နစိတ္တာနန္တရံ စိတ္တံ။ **ယဒိ ဝေ**န္တိ ယဒိ သကလံ စိတ္တက္ခဏံ ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ ဟောတိ၊ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဧဝ ရူပသ ဥပ္ပါဒါရမ္ဘောတိ အာဟ **"နု, စိတ္တနိရောဓေ ရူပုပ္ပါဒါရမ္ဘာဘာဝ-တော"**တိ။ **စိတ္တက္ခဏေ**တိ အတ္တနာ သဟုပ္ပန္နစိတ္တသ ခဏေ။ **တန္တိ** ရူပံ။ **ရူပသမုဋ္ဌာပနပုရေဇာတပစ္စယကိစ္စန္တိ** ရူပသမုဋ္ဌာပနကိစ္စဉ္စ ပုရေဇာတ-ပစ္စယကိစ္စဉ္စ။ **ဌိတိပ္ပတ္တိဝိသေသာလာဘန္တိ** ဌိတိပ္ပတ္တိယာ လဒ္ဓဗ္ဗော ယော ဝိသေသော၊ တသ အလာဘံ။ **ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ** "ယေန သဟုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ-စိတ္တက္ခဏေ ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝါ"တိ ဣဒံ ပရိယာယေန ဝုတ္တံ။

ယံ ယသ သမ္ဘဒ္ဓိဘာဝေန ဝုတ္တံ၊ တံ ဒုရေ ဌိတမ္ပိ တေန သမ္ဘဒ္ဓနိယန္တိ အာဟ **"တတော ပရံ ။ပ။ တေန သဟ သမ္ဘဒ္ဓော"**တိ။ တတ္ထ "တတော"တိ ဣတ္ထေ တံသဒ္ဒေန စုတိံ ပစ္စာမသတိတိ ဝုတ္တံ **"စုတိတော ပရန္တိ အတ္ထော"**တိ။

နတ္ထိ **ကတ္တာ**တိ ယဒိပိ ယထာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တထာ ကေဝလ-ဒေကန်ရောဓတာ ရူပါနံ အရူပေဟိ, အရူပါနဉ္စ ရူပေဟိ နတ္ထိ။ ယထာ စ အမ္မေဟိ ဝုတ္တံ၊ တထာ အတ္ထေဝါတိ အမိပ္ပါယော။

စတုတ္ထသ ပကာရသ ဝုစ္စမာနတ္တာ **"တယော ပကာရေ အာဟာ"**တိ ဝုတ္တံ။

"တေသံယေဝ ရူပါနံ ကာယဝိကာရော"တိအာဒိနာ ပရိနိပ္ဖန္နာနံ ဝိကာရာဒိ-ဘာဝံ ဒဿေတွာ "သဗ္ဗံ ပရိနိပ္ဖန္နံ သခ်ံတမေဝါ"တိ ဝဒန္တေန ပရိနိပ္ဖန္နတာပရိ-ယာယော ဒဿိတော။ **ပုဗ္ဗန္တာပရန္တပရိန္ဓိန္ဒော**တိ ပါတုဘာဝဝိဒ္ဓံသဘာဝ-ပရိန္ဓိန္ဒော, ဥဒယဗ္ဗယဝိရိန္ဓိန္ဒော ဝါ။ "အယံ ဒတ္ထော နာမ ဟောတူ"တိအာဒိနာ နာမကရဏံ **နာမဂ္ဂဟဏံ**။ **သမာပဇ္ဇနံ** နိရောဓသမာပတ္တိယာ သဏ္ဌိပသ နာ-နုက္ကမေန နာမကာယသ နိရောဓေ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သတ္တ,ဝ်ဏာဒိ ပညတ္တိယာ ပညာပနံ သင်ဏာတိ။ **နိပ္ပါဒိယမာနော**တိ သာမိယမာနော။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကမာဒိဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

ဥပ္ပတ္တိက္ကမာဒိသု ဒေသနာက္ကမောပိ လဗ္ဘတေဝါတိ **"စတ္ထာရော သတိ-ပ္ဋ္ဌာနာတိအာဒိကော ဒေသနာက္ကမောဝါ"**တိ ဝုတ္တံ။ **အနုပုဗ္ဗုက္ကံသတော**တိ ဒါနသီလကာမာဒိနဝါဒိဒဿနနေက္ခမ္မကထာနံ အနုက္ကမေန ဥက္ကဋ္ဌဘာဝတော ကထာနံ အနုပုဗ္ဗုက္ကံသတာ ဝုတ္တာ။ တေန ဥက္ကံသက္ကမော နာမာယံ ဝိသုံ ကမောတိ ဒဿေတိ။ တထာပိ ဒါနာဒိနံ ဒေသနာက္ကမာဝရောဓနေ ကာရဏ-မာဟ **"ဥပ္ပတ္တိအာဒိဝဝတ္ထာနာဘာဝတော"**တိ။ တတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပဟာန-ပဋိပတ္တိဘူမိက္ကမေ သင်ဏာတိ။ "စက္ခု အာဒိနမ္ပိ ဝိသယဘူတ"န္တိ ဇုမိနာ ပဌ-ရ္ဝိန္ဒိယဂေါစရတာ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ **"ကေဝေသနာ"**တိအာဒိ။ **ကေ-ဝေသနာ**ဘိ ဗာဟိရောဌာရိကာယတနေဟိ။ **ဏ္ဍာ**တိ "ယံ ဝေဒယတိ၊ တံ သဏ္ဌာနာတိ"တိ ဧကသ္မိံ ပဒေ ဝုတ္တနယေန။

တံသဘာဝတာနိဝတ္တနတ္ထန္တိ အနာသဝဓမ္မသဘာဝတာနိဝတ္တနတ္ထံ။ **အနာ-သဝါ ခန္ဓေသ္ဝေ ဝုတ္တာတိ အတ္ထော** သာသဝါနမ္ပိ ခန္ဓေသု ဝုတ္တတ္တာ။ နနု စ အနာသဝမ္ပေါ ခန္ဓေသု အဝုတ္တောပိ အတ္ထိတိ? သစ္စံ အတ္ထိ၊ ခန္ဓာဓိကာရေ ခန္ဓပရိယာပန္နာ ဧဝ အနာသဝါ ဂယ္ဟန္တိတိ နာယံ ဒေါသော။

ယထာ ဖဿာဒယော ဝိသေသတော တဒနုဂဏ္ဍဝုတ္တိတာယ သခ်ံတာဘိ-သခ်ံရဏသဘာဝါတိ သခ်ါရက္ခန္ဓေ သမဝရုဠ္ဍါ၊ နဝံ ဝေဒနာသညာဝိညာဏာ-နိတိ ရူပမ္မာ ဝိယ တာနိ ဝိသုံ ခန္ဓဘာဝေန ဝုတ္တာနိ။ ဧတေန ဖဿာဒိနံ ဝိသုံ ခန္ဓသဒ္ဒဝစနီယတာဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတမ္ဘော။ တေန ဝုတ္တံ **"ဖုသနာ-ဒယော ပနာ"**တိအာဒိ။ **ဣတိအာဒိနဋ္ဌ သုတ္တာနန္တိ** ဣတ္ထေ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန "ရူပေ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတိ ရူပံ ဥပါဒါယ ရူပံ အဘိနိဝိသ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သခ်ါရေသု။ ဝိညာဏေ သတိ ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ ဝိညာဏံ အဘိနိဝိသ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိ-ဗန္ဓာ"တိ[1], တထာ "အဟံ ရူပံ၊ မမ ရူပန္တိ ပရိယုဋ္ဌာယိ ဟောတိ"တိ[2] စ ဝေမာဒိနံ သုတ္တပဒါနံ သင်ဟော ဒဋ္ဌမ္ဘော။ **ဧတေနာ**တိ အတ္ထနာ ဒဿိတ-သုတ္တေန။ **ဝဏ္ဏမာနသုတ္တဝသေန စာ**တိ "ရူပေ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတိ"တိအာဒိ-ကဿ[3] **အဋ္ဌကထာယံ**[4] ဝဏ္ဏမာနသ သုတ္တသ ဝသေန။ **"ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိ-ဝသေန နဝတ္တမ္ဘာ"**တိ ဧတေန နဝတ္တမ္ဘာရမ္မဏာပိ ဒိဋ္ဌိ ခန္ဓေ ဧဝ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ ခန္ဓာရမ္မဏာတိ ဒဿေတိ။

ဝေဒနာကာရဏာယာတိ ဝေဒနာယာတနာယ[5]။ **ဆာဒါပနတောတိ** ရောစာပနတော။ **ဗာဟုလ္လေနာ**တိ ဗဟုလဘာဝေန။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟိ ဗာဟုလ္လပ္ပဝတ္တိကာ၊ နဲ ဣတရေ။

ပုဋ္ဌံ ကတ္တာတိ စ ဆတ္တသဒ္ဒိသံ ပုဋ္ဌံ ဗန္ဓံ ကတ္တာ။ **ဝတ္ထုဒ္ဒိတိ** စက္ခာဒိဝတ္ထုမ္ဒိ။ **ဝဋ္ဋဂတဝေဒနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ**။ သာ ဟိ ဣဓ ဒဋ္ဌမ္ဘာဝေ ဋ္ဌိတာ။ **ဋ္ဌိနေဟိ**တိ ဝတ္ထုနာ, ကိလေသေဟိ စ ဋ္ဌိနေဟိ။

မာယာယာတိ ဣန္ဒဇာလာဒိမာယာယ ပယောဂေါ မာယာတိ အဓိပ္ပါယေ-နာဟ **"မာယာယ ဒဿိတံ ရူပံ 'မာယာ'တိ အာဟာ"**တိ။ **ဝတ္ထုဘာဝါဒိ-တောတိ** **အာဒိ-**သဒ္ဒေန အာရမ္မဏသမ္ပယုတ္တာဒိကေ သင်ဏာတိ။ **ကတ္ထစိ**တိ ရူပက္ခန္ဓာဒိကေ။ **ကောစိ ဝိသေသောတိ** အသုဘာဒိကောဝ။

တဿာတိ အဒ္ဓုတ္တိကရူပဿ။ ယဿ ကာမရာဂပ္ပဟာနမုခေန သဗ္ဗရာဂပ္ပ-ဟာနံ သမ္ဘဝတိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ **"ကာမရာဂမုခေန ဝါ သဗ္ဗလောဘပ္ပဟာနံ ဝဒတိ"**တိ။ **ယောဇေတဗ္ဗန္တိ** ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟန္တော တဿာ

၁-သံ ၂-၁၅ ၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သံ ၂-၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-သံ ၂-၃၉-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-အဘိ-ဋီ ၂-၂၉-ဝိဇ္ဇေ။
၅-ဝေဒနာကာရဏာယာတိ ဝေဒနာဃာတနာယ (ဗဟုသု)

သမုဒယဘူတေ ဖယောပိ ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟတိတိ ယောဇေတမ္ဗန္တိ။ ပရိညတ္ထယသ ယောဇနာ ပါကဋာ ဧဝ။

တဇ**ေ**ာတိ ဒုက္ခပ္ပါဒနသုခဝိနာသနာနံ အဒဿနတော။ **ဘိန္ဒတိ**တိ ဝိနာ-သေတိ။ **တ**န္တိ မနောသဠေတနာဟာရံ ဥတတိရဏပရိညာဟိ ပရိဂ္ဂဏှာတိ တိရေတိ။

တံ ပဇ**ဟ**န္တော**ာ**တိ အဝိဇ္ဇံ ပဇဟန္တော။ **ပရာမ**ဋ္ဌန္တိ ပရာမာသသမ်ိတာယ ဒိဋ္ဌိယာ နိစ္စာဒိဝသေန ဂဟိတံ။ **ဝိညာ**ဏ**ံ နိ**စ္စ**တော ပ**သ**န္တော ဒိ**ဋ္ဌ**ိ**ပါ**ဒါနံ ဥ**ပါ**ဒိ**ယ**တိ**တိ အယမတ္ထော "တဒေဝိဒံ ဝိညာဏံ သန္ဓာဝတိ သံသရတိ၊ အနညန္တိအာဒိသုတ္တပဒေဟိ ဒီပေတမ္ဘော။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၃၄။ **တံ ဝ**တ္ထု**ာ**တိ တံ ဘူမိဝသေန ဇာနိတမ္ဘတံ "သမ္ဘာပိ စတုဘူမိက-ဝေဒနာ"တိအာဒိနာ ဝတ္ထာ။ **သမ္ဘ**ယုတ္တ**တော ဒ**ဿိ**ဒ**ိတိ ဣတ္ထေ **အာ**ဒိ-သဒ္ဒေန ဟေတုဇာတိဘူမိဇ္ဈာန်ယဝတ္ထုသမ္ပယုတ္တသဇ္ဇဘေဒတော ဒဿိတတံ အန-ဝသေသတော သင်္ဂဟိတတိ။

ယဒိပိ တံ-သဒ္ဒေါ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တသ သာမညတော ပဋိနိဒ္ဒေသော၊ တထာပိ အနန္တရမေဝ ပစ္စာမသိတုံ ယုတ္တော ဣတရတ္ထ အသမ္ဘဝတောတိ အာဟ "**အ**ဒ္ဓ။ ပ။ **ယော**ဇ**နာ**"တိ။ "**အ**ဒ္ဓ**ိ**ဓ**တ**္ထ**ာ**ဘ**ာ**ဝ**တော**"တိ ဣမိနာ တံ-အသမ္ဘဝံ ဒဿေတိ။

ပူ**ရ**ဏ**တ**္ထ**မေ**ဝ ဝုတ္တော**ာ**၊ အပုဗ္ဗတာဘာဝတောတိ အတ္ထော။

ဂဟ**ဏ**ဝ**ုနဝ**ေ**သနာ**တိ ဂဟဏသ ဝဏ္ဏနဝသေန။ **ဂ**ဟ**ဏ**န္တိ စေတ္ထ ကထနံ ဒဋ္ဌမ္ဘံ၊ တသ ဝဏ္ဏံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ အဝုတ္တသ ကထနံ။ တေနာဟ "**ပုဗ္ဗေ ဂ**ဟိ**ိ**တ**တော အ**ညသ **ဂ**ဟ**ဏ**ံ **ဝ**ုန" ''န္တိ, တတော ဧဝ စ "**ပုရိ**မ**ဂ**ဟိ**ိ**တ**ေ အ**ညုပ**စ**ယ**ဝ**ေ**သ**နာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "**ဝ**ုန**သ**ဒ္ဒေါ **ဆ**ေ**ဒ**နတ္ထော"တိ ဣဒံ ယထာ အသိ၀ါ''သိ၀ါ"တိ, ဒိဋ္ဌေ "အဒိဋ္ဌ"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဒဋ္ဌမ္ဘံ။ **နယ**နိ**ဟ**ရ**ဏ**န္တိ နိယတိတိ နယော၊ ဒေသနာ၊ တသ နိဟရဏံ ပ၀တ္တနံ။ **ဝ**ုန**ဂ**နယော**ာ**တိ

ယထာဝုတ္တဝဏ္ဏသေန ပဝတ္တော ဒေသနာနယော။ **အညေ ဘေဒါ**တိ ကေဝိဓစတုဗ္ဗိဓာဒယော ဘေဒါ။ ယဒိ အဝိသိဋ္ဌာ၊ ကသ္မာ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**တထာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **ပညာပ္ပဘေဒဇနနတ္ထန္တိ** ဓမ္မဝိသယာယ ပဘေဒ-ဂတာယ ပညာယ ဝိနေယျာနံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ၊ ဝိဇ္ဇာဌ္ဌာနာဒိဝသေန ဝိနေယျာနံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယ ဥပ္ပါဒနတ္ထန္တိ အတ္ထော။ အဘိညေယျဓမ္မဝိဘာဂတာယ သမ္မသနဝါရသ ဝိသယဘာဝတော ဝုတ္တံ "**ကေကသ ဝါရသ ဂဟိတသ နိယျာနမုခဘာဝတော**"တိ။ **ဇုတရေပိ ဘေဒါ ဝုတ္တာ**တိ ဒုဝိဓတိဝိဓဘေဒါနံ ယံ နာနတ္ထံ၊ တသ ဝသေန ဇုတရေ ဘေဒါ အနာနတ္ထာပိ ယထာဝုတ္ত-ကာရဏတော ဝုတ္တာ။ "**နိ ကေဝလ**"န္တိအာဒိနာ ဘေဒါနံ အညမညပေက္ခတံ ဒဿေတ္တာ "**တသ္မာ**"တိအာဒိနာ တေသံ ဝိသိဋ္ဌတံ ဒဿေတိ။

ယထာ ဒုကမ္မလကာဒိသု ဘေဒါ ဂဏနာနုပုဗ္ဗိယာ ပဝတ္တာ ပဘေဒန္တရာ-ပေက္ခာ၊ နိ ဧဝမေတေ။ ဧတေ ပန သတ္တဝိဓဒိဘေဒါ ပဘေဒန္တရနိရပေက္ခာ ကေဝလံ ဗဟုဝိဓဘာဝသာမညေနေဝ ဝုတ္တာတိ ဒဿေတိ "**အညပ္ပဘေဒနိရ-ပေက္ခာ**"တိအာဒိနာ။ ဒုကတိကပဒတ္ထာနံ ယထာရဟံ အပေက္ခိတမ္ဘာပေက္ခက-ဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ ယထာ ဒုကေ ဌပေတ္တာ ဝုတ္တာ တိကာ ဟတ္ထ ပက္ခိတ္တာ နာမ ဇာတာ၊ ဧဝံ တိကဒုကပဒတ္ထာနံ အပေက္ခိတမ္ဘာပေက္ခကဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ ဒုကေ ဝတ္တာ ဝုတ္တေသုပိ တိကေသု တေ ပက္ခိတ္တာ နာမ ဟောန္တိတိ အာဟ "**ပရတော။ ပ။ ယောဇိတတ္တာ**"တိ။

သမာနဝိထိယန္တိ ကေဝိထိယံ။ **စက္ခုသံဃဋ္ဋနာယာ**တိ စက္ခုရူပပဋိဃာ-တေန။ **သောတိ** စက္ခုရူပပဋိဃာတော။ **တဒုပ္ပါဒိကာ**တိ တသ စက္ခု-သမ္ဘဿသ ဥပ္ပါဒိကာ။ **သာ**တိ အာဝဇ္ဇနဝေဒနာ။ နနု စ ဝေဒနာပစ္စယော ဖဿော ဝုတ္တော၊ နိ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ? နိ, ဝေဒနာသီသေန စိတ္တုပ္ပါ-ဒသ ဂဟိတတ္တာတိ။ **တပ္ပယောဇနတ္တာ**တိ စက္ခုသမ္ဘဿပယောဇနတ္တာ။ ပယောဇယတီတိ **ပယောဇနံ**၊ ဖလံ။

ရူပါဝစရာရူပါဝစရာနံ ဝိပါကာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တေ ဟိ ဇုဝ အဂ္ဂဟိတာ။ တေနေဝါဟ "**တေသံ သယမေဝ မနောဒ္ဓါရဘူတတ္တာ**"တိအာဒိ။ **တတော**တိ ဘဝင်္ဂတော။ **စက္ခုသမ္ဘဿပစ္စယာဒိကုသလာဒိနန္တိ** ဇော ပုရိမေန **အာဒိ**-သဒ္ဒေန "သောတသမ္ဘဿပစ္စယာ"တိ ဝေမာဒယော သင်္ဂဟိတာ၊ ဒုတိယေန အကု-သလာဒယော။ "ကာမာဝစရအဒ္ဓကုသလစိတ္တဝသေနာ"တိအာဒိနာ ကုသလာ-ဗျာကတာနမ္ပိ ကာမာဝစရာနံယေဝ ယောဇိတတ္တာ ဝုတ္တံ "**သမာနဝိထိယံ**

လဇ္ဇမာနတာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာ"တိ။ ဝေဒနာဝိတိသနိဒဿနတ္ထိကဝဇ္ဇာနံ ကျေနဝိသတိယာ တိကာနံ ဝသေန **ကျေနဝိသတိစတုဝိသတိကာ**။ ယဒိ အသမာနဝိထိယမ္ပိ ကုသလာဒိနံ လဇ္ဇမာနတာ ယောဇေတမ္ဗာ၊ အထ ကသ္မာ သမာနဝိထိယံယေဝ ယောဇိတာတိ အာဟ "**အဋ္ဌကထာယံ ပနာ**"တိအာဒိ။ **တေနေဝ**တိ အသမာနဝိထိယံ အပ္ပဋိက္ခိတ္တတ္တာယေဝ။

စိတ္တသမ္ပယုတ္တာတိ စိတ္တေန သမ္ပယုတ္တာ စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ ကတ္တာ စိတ္တသီသေန ဝေဒနာယ ကထနံ။ **တိကဘူမိဝသေနာ**တိ ကုသလတ္တိကာဒိတိကဝသေန, **ကာမာဝစရာဒိဘူမိဝသေန** စ။ **ဒ္ဝါရတိကဝသေနာ**တိ စက္ခာဒိဥပ္ပတ္တိဒ္ဝါရဝသေန, ကုသလတ္တိကာဒိတိကဝသေန **စ**။ **ယတ္ထ ကတ္ထစိ**တိ ဒိပေတမ္ပသ အတ္ထသ ဝိသေသာဘာဝတော သတ္တဝိဓဘေဒါဒိသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ။ **န** စ ဒ္ဝါရံ အနာမဋ္ဌန္တိ ယောဇနာ။ တေန သတ္တဝိဓဘေဒတော် တိ"သဝိဓဘေဒေ ဝိသေသံ ဒဿေတိ။ ယဒိပိ ဥဘယတ္ထ ဘူမိယော အာဂတာ၊ ရူပါဝစရာဒိဘူမိအာမသနေန ပန အသမာနဝိထိယံ လဇ္ဇမာနတာ ဒဿိတာတိ အာဟ "**အတိမ္ပတ္တာ စ တ္ထေ သမာနာသမာနဝိထိသု လဇ္ဇမာနတာ**"တိ။ **သုခဒိပနာနိ ဟောန္တိ** ဒ္ဝါရဘူမိ-အာမသနမုခေန ဝေဒနာကဒ္ဒသ ဝိဘတ္တတ္တာ။ **န ဘူမိယော အပေက္ခိတ္တာ ဌပိတာ**တိ ကထေတမ္ဗဘာဝေန ဘူမိယော အပေက္ခိတ္တာ န ဌပိတာ၊ ဘူမိ-ဝိဘာဂေန န ကထိတာတိ အတ္ထော။ **အပေက္ခိတမ္ပရဟိတာ**တိ ဒ္ဝါရဘူမိနံ အဂ္ဂဟိတတ္တာ အာကာ၏တမ္ပဒ္ဝါရာဒိဝိသေသရဟိတာ။

"**ဥပနိဿယကောဋိယာ**"တိ ဣတ္ထ နိပ္ပရိယာယတော, ပရိယာယတော စ ဥပနိဿယကောဋိဒဿနမုခေန ဣမာမိပ္ပေတဥပနိဿယကောဋိ" ဒဿေတုံ "**သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဥပနိဿယာနန္တိ** ဝေဒနာယ ဥပနိဿယဘူတာနံ။ **ဒဿနန္တိ** စက္ခုဝိညာဏံ၊ ဒိသ္မာ ဝါ ဂဟဏံ။ **ဥပ-နိဿယန္တိဘာဝေနာ**တိ လာမကူပနိဿယဘာဝေန။ ယဒိ ဃာယနာဒိနိ ဥပနိဿယော ဘဝေယ္ယုံ၊ ပကတူပနိဿယာနေဝ သိယုံ။ ပကတူပနိဿယော စ နာနာဝိထိယံယေဝါတိ တဒလာဘဝစနံ ဣဓ နာနာဝိထိဇောတကန္တိ ဒဿေတိ"**ဃာနာဒိဒ္ဝါရေသု**"တိအာဒိနာ။ **ကသိဏပရိကမ္မာဒီနန္တိ** ကသိဏ-ပရိကမ္မသမာပတ္တိနိမ္မတ္တနဝိပဿနာဝဗုနာဒိနံ။ **တဒလာဘော**တိ ဥပနိဿယာ-လာဘော၊ သော စ ဃာယနာဒိဟိ ပရေသံ ပဋိပတ္တိယာ ဇာနိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ အန္တိမဘဝိကဗောဓိသတ္တာဒိနံ သဝနေန ဝိနာ တံဖုသနံ သိယာ မူလူပနိဿယောတိ "**ယေဘုယ္ယေန**"တိ ဝုတ္တံ။

သမ္ပဋ္ဌာသယောတိ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ သမ္ပဋ္ဌာသယော။ **တေနာ**တိ "ဧဝံ စက္ခုဝိညာဏ"န္တိ ဝစနေန။ **တဒုပနိဿယ**န္တိ တတော ပရံ ဥပ္ပဇ္ဇနကသိဏရူပဒဿနာဒိနံ ဥပနိဿယဘူတံ။

ထာမဂမနံ နာမ ကာမရာဂါဒိနံယေဝ အာဝေဏိကော သဘာဝေါတိ အာဟ "**အပ္ပဟီနကာမရာဂါဒိကဿ ဝါ**"တိ။ "ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇော"တိအာဒိနာ ဇုဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏော ရာဂပဋိဃာနံ ဥပ္ပတ္တိဝိစာရဏာဝ ဝုတ္တာ၊ နာ နေသံ ကိစ္စ-ဝိသေသောတိ ကိစ္စဝိသေသေန ဝုတ္တော ဒဿေန္တော "**အသမပေက္ခနာယာ**"တိ-အာဒိမာဟ။ **ပဝတ္တာ** ဝေဒနာတိ အတ္ထော။ **ပကာရန္တရေနာ**တိ စက္ခုသမ္ဖဿ-ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကိလေသာနံ သမတိက္ကမနသင်္ခါတေန ပကာရန္တရေန။ **တထာ ဘာဝနာဝသေနာ**တိ ဣတ္ထေ **တထာ**-သဒ္ဒေန စက္ခုသမ္ဖဿသဿ စတုဘူမိကဝေဒ-နာယ ဥပနိဿယဘာဝေါ ဧဝ ပကာရန္တရေန ကထိတောတိ ဇုမမေဝတ္ထုံ အာဂမုတိ။ ဘာဝနာယေဝေတ္ထ **ပကာရန္တရံ**။

သဗ္ဗံ သမ္ဘသနံ ဘာဝနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နာ နိဝရဏပ္ပဟာနပရိညာဝ။

အညမညဿ စာတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမဟာဘူတေသု ဇုတရိတရဿ, အာပေါဓာ-တုယာ စ ဝသေန။

တေသန္တိ ဇာတိအာဒိနံ၊ ကမ္မတ္ထေ စေတံ သာမိဝစနံ။ သဟဇာတသ-မနောသမ္ဖဿဿ ဗလဝပစ္စယဘာဝံ ဒဿေတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **တဿ ဝါ ဒဿ-နဿ**တိ တဿ ဝါ ဇာတိအာဒိကေ ဘယတော ဒဿနဝသေန ပဝတ္တဿ ကာမာဝစရဥာဏဿ။

တဒေဝ အတ္ထနော ဖလဿ ဖလဘာဝေနာတိ "မနောသမ္ဖဿော"တိ ဖဿဿ ကာရဏဘာဝေန ယံ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ ဝိညာဏံ အတ္ထနော ဖလဿ ဖလဘာဝေန ဝုတ္တဿ ဖဿဿ "စက္ခုသမ္ဖဿဇ"န္တိအာဒိနာ ဖလဘာဝေန ဝတ္တုံ နာ ယုတ္တံ။ "မနောသမ္ဖဿော"တိအာဒိနာ လဇ္ဇမာနောပိ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ဖဿဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဟေတုဖလသင်္ခါရပရိဟရဏတ္ထံ နာ ဝုတ္တောတိ ဝတ္တာ ယဒိပိ ဖဿော ဝိညာဏဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ နာ ပန ဖဿဿ ဝိယ ဝိညာဏံ သော တဿ ဝိသေသပစ္စယော ဟောတိတိ ဝိညာဏဿ စက္ခု-သမ္ဖဿဇာဒိတာ နာ ဝုတ္တောတိ ဒဿေတုံ "**ယသ္မာ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋိပုဒ္ဓကဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ **တံ တံ သမုဒါယန္တိ** တံ တံ စိတ္တုပ္ပါဒသမ်ိတမ္မသမုဒါယံ, အနဝသေသရူပမ္မသမုဒါယဉ္စ။ **ယထာသမ္ဘဝန္တိ** စောပနံ ပတ္တော သံဝရော ဆဋ္ဌဒ္ဒါရေ, ဣတရော ဆသုပိတိ ဧဝံ ယထာသမ္ဘဝံ။ **တတော**တိ အဘိဗျာ-ဒေါမနသာဒိတော။ **ယထာယောဂန္တိ** ယော သံဝရိတမ္ပေါ၊ တဒနုရူပံ။

ကတ္ထစီတိ တေ ဧဝ ပရိဝဋ္ဋေ သာမညေန ဝဒတိ။ **ကတ္ထစီ**တိ ဝါ တေသု ပရိဝဋ္ဋေသု ကိသ္မိဉ္စိပိ ပဒေသေ။ **ကိဉ္စိ**[1] အပ္ပကမ္ပိ။ **ကောဝ ပရိစ္ဆေဒေါ**၊ နအာယတနဝိဘင်္ဂါဒိသု ဝိယ နာနာတိ အမိပ္ပါယော။

ခန္ဓဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1]-ကိဉ္စိ (မူလဋီ ၂-၃၃-ဝိဇ္ဇေ)

၂-အာယတနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ **အသာဝေရဏ္ဏတော**တိ အာဝေဏိကတော။ တံ နေသံ အသာ-ဝေရဏ္ဏဘာဝံ ဝိပဋ္ဌဝသေန ပတိဋ္ဌာပေတုံ သာဝေရဏံ ဥဒါဟရဏ္ဏဝသေန ဒဿေတိ "**အာယတနသဒ္ဒဿ ဝိယာ**"တိ။ အထ ဝါ စက္ခာဒိအတ္ထော ဧဝ စက္ခာဒိသဒ္ဒဝိသေသိတော အာယတနတ္ထောတိ တံ တာဒိသံ အာယတနတ္ထံ သန္ဓာယာဟ "**အာယတနသဒ္ဒတ္ထော ဝိယ အသာဝေရဏ္ဏတော**"တိ။

ယဒိ ဝိသယသာဒနတ္ထော စက္ခုသဒ္ဒေါ၊ သောတာဒိနမ္ပိ အယံ သမညာ သိယာတိ အတိပ္ပသင်္ဂံ ပရိဟရန္တော "**သတိပိ**"တိအာဒိမာဟ။ ဣတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ **စက္ခုတိ**တိ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ သမဝိသမံ အာစိက္ခတိ၊ အာစိက္ခန်ဝိယ, ဝိဘာဝေန်ဝိယ ဝါ ဟောတိတိ အတ္ထော။ **ရူပမိဝ** စက္ခုဝိညေယ္ယံ ဝိယ **သဝိဂ္ဂဟမိဝ** သမိမ္ဘကံ ဝိယ ဝဏ္ဏဝါစကော ရူပသဒ္ဒေါ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ "**ဝိတ္ထာရကံ ဝါ ရူပသဒ္ဒသ အတ္ထော**"တိ။

ဝစနမေဝါတိ သဝိညတ္တိကသဒ္ဒမေဝ။ **ဂမိယတိ**တိ ဥပနိယတိ။ အဗ္ဗောဟရဏသ ရသဂ္ဂဟဏမူလတာဝစနေန ရသသ ပရမ္ပရာယ ဇီဝိတဟေတုတံ ဒဿေတိ။ ရသနိမိတ္တံ ဟိ **ရသဂ္ဂဟဏံ**၊ ရသဂ္ဂဟဏနိမိတ္တံ **အဗ္ဗောဟရဏံ**၊ တံနိမိတ္တံ **ဇီဝိတ**န္တိ။ ရသဂ္ဂဟဏမူလတာ စ အဗ္ဗောဟရဏသ ယေဘုယ္ယတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒိဿတိ အပဒိဿတိ ဧတေန ဖလန္တိ ဒေသော၊ ဟေတူတိ အာဟ "**ဥပ္ပတ္တိဒေသောတိ ဥပ္ပတ္တိကာရဏ**"န္တိ။ **တထာ**တိ စက္ခာယတနာဒိပ္ပကာရေန။ **မနောဂေါစရဘူတာ**တိ မနသော ဧဝ ဂေါစရဘူတာ။ **သာမညလက္ခဏေ-နေဝါ**တိ အနုဘဝနာဒိဝိသေသလက္ခဏံ အဂ္ဂဟေတ္မာ ဓမ္မဘာဝသင်ခါတသာ-ဝေရဏလက္ခဏေနေဝ။ **ကောယတနတ္ထံ ဥပနေတ္မာ ဝုတ္တာ** ဒ္ဝါဒသ ကေ-သဘာဝတ္တာ ဘိန္နိတ္မာ ဝစနေ ပယောဇနာဘာဝါ။ ဒ္ဝါရာလမ္ဗနဝိဘာဂ-ဒဿနတ္ထာ ဟိ အာယတနဒေသနာတိ။

ပုဗ္ဗန္တေတိ ပုရိမဘာဂတော ပါဂ်ဘာဝတော။ ပါဂ်ဘာဝေါ ဟိ သဘာဝဓမ္မာနံ ပုဗ္ဗန္တော၊ ဝိဒ္ဓံသဘာဘာဝေါ အပရန္တော။

နိဝါသဋ္ဌာနာဒိသု အာယတနသဒ္ဒေါ နာ အာယတနတ္ထာဒိသု ဝိယ ပဒတ္ထ-ဝိဝရဏမုခေန ပဝတ္တော၊ အထ ခေါ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒေဝဿရာဒိကေ နိရုဠ္ဍတာယ ဧဝမတ္ထောတိ အာဟ "**ရုဠ္ဍိဝသေန အာယတနသဒ္ဒဿတ္ထံ ဝတ္တု**"န္တိ။ **မနော**တိ

ဒွါရဘူတမနော။ **နိဿယဘာဝေါ**တိ ဣဿ နိဿယသဒ္ဒေသော နိဿယော၊ သဒ္ဒိသတာ စ ဖလသ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။ **ဝစနိယဿ** ဘာဝေါ။

တာဝတ္ကတောတိ တတ္ကကတော။ **ဥနစောဒနာ**တိ ဒွါဒသတော ဥနာနိ ကသ္မာ နု ဝုတ္တာနီတိ စောဒနာ။ ယဒိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ အသာဓာရဏံ ဓမ္မဇာတံ ဓမ္မာယတနံ၊ ဧဝံ သန္တေ စက္ခာဒီနမ္ပိ ဓမ္မာယတနဘာဝေါ သိယာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"သတိဒိ"**တိအာဒိ။ **ဒွါရာရမ္မဏဘာဝေဟိ**တိ နအာရမ္မဏဘာဝေနေဝ အသာဓာရဏံ၊ အထ ခေါ ဒွါရာရမ္မဏဘာဝေဟိ အသာဓာရဏံ သမ္ဘဝတိတိ ဝစနသေသော။

ယေဘုယ္ယသဟုပ္ပတ္တိအာဒီဟိတိ ယေဘုယ္ယေန စက္ခာယတနာဒီနိ ကဿစိ ကဒါစိ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ "ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ကဿစိ ဧကာဒသာယတနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အာယတနာနံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော တာဝ နယုဇ္ဇတိ၊ နပဟာနက္ကမော ကုသလာမျာကတာနံ အပ္ပဟာတမ္ဘတော၊ နပဋိပတ္တိက္ကမော အကုသလာနံ, ဧကစ္စအမျာကတာနဉ္စ အပ္ပဋိပဇ္ဇနီယတော၊ နဘူမိက္ကမော အဓေကာဒသန္နံ အာယတနာနံ ဧကန္တ-ကာမာဝစရတ္တာ, ဇုတရေသံ စတုဘူမိပရိယာပန္နတ္တာ, ဧကစ္စသ လောကုတ္တရ-ဘာဝတော စ။ ဧဝံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမာဒိအယုတ္တိယောဇနာ ဝေဒိတမ္ဘာ။ ယေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု အတ္တဘာဝသ ပညာပနာ၊ တေ "မယ္ဟံ စက္ခု"န္တိအာဒိနာ အမိကသိနေဟဝတ္ထုဘူတာ စက္ခာဒယော ယထာ အဏ္ဍတ္တိကတာယ၊ ဧဝံ ဒဿနာဒိကိစ္စကရဏ္ဋ္ဌေယတာ စ ပဓာနာတိ အာဟ **"အဏ္ဍတ္တိကဘာဝေန, ဝိသယိဘာဝေန စာ"**တိ။ **ဃာနာဒိက္ကမေနာ**တိ ဃာနံ ဇိဝှါ ကာယောတိ ဣမိနာ ကမေန။

> ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တာ ဝါ စက္ခာဒီနိ ပဌမံ ဝုတ္တာနိ၊ မနော ပန ကိဉ္စိ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ, ကိဉ္စိ ယာဝနဝတ္တမ္ဘာရမ္မဏန္တိ ပဆ္ဆာ ဝုတ္တံ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေသုပိ ဥပါဒါရူပါရမ္မဏာနိ စတ္တာရိ ပဌမံ ဝုတ္တာနိ၊ တတော ဘူတရူပါရမ္မဏံ။ ဥပါဒါရူပါရမ္မဏေသုပိ ဒိုရတရေ ဒိုရေ, သီဃတရံ သီဃဉ္စ အာရမ္မဏသမ္ပဋိစ္ဆနဒီပနတ္ထံ စက္ခာဒီနံ ဒေသနာ-ကြောမော။ စက္ခုသောတဒွယဿ ဒိုရဂေါစရတ္တာ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ တတြာပိ စက္ခု ဒိုရတရဂေါစရတ္တာ သမ္ဘပဌမံ ဝုတ္တံ။ ပဿန္တောပိ ဟိ ဒိုရတရေ နဒိသောတံ နတသ သဒ္ဒံ သုဏာတိ။ ဃာနဇိဝှါသုပိ ဃာနံ

သီဃတရဝုတ္တိတိ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ ပုရတော ဌပိတမတ္တသ ဟိ ဘောဇနသ ဂန္ဓော ဂယ္ဟတိတိ။ ယထာဌာနံ ဝါ တေသံ ဒေသနာဂ္ဂမေါ။ ဣမသ္မိဉ္စိ သရိရေ သမ္ဘုပရိ စက္ခုသ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တသ အခေ သောတသ၊ တသ အခေ ဃာနသ၊ တသ အခေ ဇိဝှါယ၊ တထာ ကာယသ ယေဘုယ္ယေန၊ မနော ပန အရူပိဘာဝတော သမ္ဘပဇ္ဇာ ဝုတ္တော။ တံတံဂေါစရတ္တာ တသ တသာနန္တရံ ဗာဟိရာယတနာနိ ဝုတ္တာနိတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္တောတိ ဧဝမ္ပိ ဣမေသံ ကမော ဝေဒိတမ္ဗော။

တတောတိ ဟဒယဝတ္ထုဘေဒတော။ ယဋ္ဌိ ဟဒယဝတ္ထုံ နိဿာယ ကေံ မနောဝိညာဏံ ပဝတ္တတိ၊ နု တဒေဝ နိဿာယ အညံ ပဝတ္တတိ။ **နိဗ္ဗေသ-ဝသေနာ**တိ သခ်ေပဝိတ္ထာရနိဗ္ဗေသဝသေန။ **ယောဇေတဗ္ဗံ** "ကုသလသမုဋ္ဌာနံ ကုသလသမုဋ္ဌာနသ သဘာဝ"န္တိအာဒိနာ။

သဘာဝေါတိ ဝိသယိဝိသယဘာဝေါ, တဒဘိနိမ္ဘတ္တိယဋ္ဌ ယောဂ္ဂတာ။ **ကာရဏသမတ္ထတာ**တိ ကာရဏဘူတာ သမတ္ထတာ ပစ္စယဘာဝေါ။ **ဌါရာဒိ-ဘာဝေါ**တိ ဌါရာရမ္မဏော ဌါရဝုတ္တိဘာဝေါ။ **ဣမသ္မိं အတ္ထေ**တိ အနန္တရံ ဝုတ္ထ-အတ္ထေ။ **ယသ္မာ**တိ ယာယ ဓမ္မတာယ ယေန ဌါရာဒိဘာဝေန ကာရဏဘူတေန။ **သမ္ဘဝနဝိသေသနန္တိ** ကိရိယာယ ပရာမသနမာဟ။ **ယံ** သမ္ဘဝနံ၊ ဓမ္မတာ-ဝေသာတိ အတ္ထော။ **ရိတ္ထကာနေဝါ**တိ ဓုဝါဒိဘာဝရိတ္ထကာနေဝ။ ဝိသမာဒိသု အဏ္ဍာသယော ဧတေသန္တိ ဝိသမာဒိအဏ္ဍာသယာနိ၊ ဝိသမာဒိအဏ္ဍာသယာနိ ဝိယ ဟောန္တိတိ **ဝိသမာဒိအဏ္ဍာသယာနိ**၊ စက္ခာဒိနိ။ **ဝိသမဘာဝ**။ **ပ**။ **ဝန-ဘာဝေဟိ**တိ ဝိသမဘာဝါဒိသန္ဓိသိတအဟိအာဒိသဒိသုပါဒိန္ဒမ္ဘေဟိ စက္ခာ-ဒိဟိ, ဝနသန္ဓိသိတမဂ္ဂဋ္ဌသဒိသေန စိတ္တေန စ အဘိရမိတတ္တာ။ **ဝနဘာဝေါ**တိ ဟိ ဝနဏ္ဍာသယောတိ အတ္ထော။

ပုရိမ ဗ္ဗ ဝိဝိတ္ထတာတိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိရဟော။ ဥပ္ပါဒတော ပုရိမကောဋ္ဌာသော ဟိ ဣမ ပုရိမ ဗ္ဗော။ **အပရ ဗ္ဗ**တိ အပရဘာဂေ၊ ဘင်တော ဥဒ္ဓန္တိ အတ္ထော။ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နော ဟိ သဘာဝဓမ္မော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "အနိစ္စနဂတ ဘဂ္ဂါ၊ ပုဗ္ဗော နတ္ထိ အနာဂတေ"တိ[1]။ **သဒါ အဘာဝေါ**တိ နု သဒါ အဘာဝပတိဋ္ဌာပနံ သမ္ဘကာလမ္ပိ နတ္ထိတိ၊ အထ ခေါ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နတ္တာ သဒါဘာဝပဋိက္ခေပေါတိ အာဟ **"အနိစ္စလက္ခဏ"**န္တိ။ **သဘာဝဝိဇဟနန္တိ**

---

[1] ၁-ခု ၂-၃၂-ပိဋ္ဌေ။

ဘင်ပ္ပတ္တိမာဟ။ ဝိပရိဝတ္တနံ ဥပ္ပါဒဇရာဝတ္ထောဟိ သန္တာနံ ဝိနာ နဝိကာရာပတ္တိတိ အာဟ **"သန္တာနဝိကာရာပတ္တိ ဝါ"**တိ။

ဇာတိဓမ္မတာဒီဟိတိ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာဒိသဘာဝတာဟိ။ **အနိစ္စ-တာ**တိ နှ ဋ္ဌင်္ဂတာ၊ ဒုက္ခတာတိ အတ္ထော။ **ပုရိမံ သာမညလက္ခဏန္တိ** "ပဋ္ဌိဝိဋ-နဋ္ဌေနာ"တိ ပုဗ္ဗေ သာမညတော ဝုတ္တံ ဒုက္ခလက္ခဏံ။ ပစ္စယဝသေန ဒုက္ခနာကာရေန ပဝတ္တမာနာနံ သဘာဝမ္မောနံ ဒုက္ခနံ ပုဂ္ဂလဿ ဝသေန ဒုက္ခမတာတိ အာဟ **"ပုဂ္ဂလဿ ဝိဋ္ဌနတော ဒုက္ခမ"**န္တိ။ **ဒုက္ခဝစနန္တိ** "ဒုက္ခ"န္တိ သတ္ထု ဝစနံ။

"နတ္ထိ တေသ ဝသဝတ္တကော"တိ ဋ္ဌမိနာ နတ္ထိ တေသ အတ္တာတိ အနတ္တာတိ ဋ္ဌမမတ္ထံ ဒဿေတိ၊ **"နာဝိ ဋ္ဌံ ဝသဝတ္တက"**န္တိ ဋ္ဌမိနာ ပန နှ အတ္တာတိ အနတ္တာတိ။ **အတ္တနော**တိ နိယကဗျတ္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ပရသ္မိ**န္တိ တတော အညသ္မိံ။ **ပရဿ စ အတ္တနိ**တိ ဇတ္ထောပိ ဇသေဝ နယော။ **တံ တေသ နတ္ထိ**တိ တံ ယထာဝုတ္တပရပရိကပ္ပိတံ ဝသဝတ္တကံ တေသ စက္ခာဒိနော နတ္ထိ၊ ဇတေန စတုကောဋ္ဌိကသုညတာယ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌမ္မော။ "သုညံ တံ[1] တေန ဝသဝတ္ထ-နာကာရေနာ"တိ ဋ္ဌမိနာ ဥဘယထာပိ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေ ဒဿိတမ္ဗေ တတ္ထ တာဝ ကေ ဒဿေတုံ **"ပရဿာ"**တိအာဒိ ဝတ္တာ ပုန **"အထ ဝါ"**တိအာဒိနာ ဋ္ဌတရံ ဒဿေတိ။ သာမိ ဇေ သာမိကော၊ နှ သာမိကော **အဿာမိကော**တိ ဇေ အတ္ထေ ဂယ္ဟမာနေ "အဿာမိကတော"တိ ပဒဿ သုညဝိသေသနတာယ ပယောဇနံ နတ္ထိ။ **ကာမကာရိယ**န္တိ ယထာကာမကရဏီယံ။ **အဝသဝတ္တနတ္ထံ ဝိသေသေတ္တာ ဒဿေတိ** သမာသဒ္ဒယတ္ထသင်္ဂဟတော။

သသန္တာနေ ဓမ္မာနံ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ ဋ္ဌဓ ဘာဝသက်္ခိဂမနံ နာမာတိ အာဟ **"သန္တတိယံ ဘာဝ ဇ္ဇ ရုပ္ပတ္တိယေ ဝါ"**တိ။ တထာ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိယံ ပုရိမာ-ကာရဝိဂမော ပကတိဘာဝဝိဇဟနန္တိ အာဟ **"သန္တတိယာ ယထာပဝတ္တာ-ကာရဝိဇဟန"**"န္တိ။ ဘဝတိတိ ဝါ ဘာဝေါ၊ အဝတ္ထာဝိသေသော၊ တဿ သက်-မနံ **ဘာဝသက်န္တိ**။ သဘာဝဓမ္မော ဟိ ဥပ္ပါဒဋ္ဌဏံ, ဋ္ဌိတိဋ္ဌဏ္ဍ ပတ္တာ ဘိဒ္ဒ-တိတိ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ ဇရာဝတ္ထံ, တတော ဘင်္ဂါဝတ္ထံ သက်မတိတိ ဝုစ္စတိ။ တထာ သက်မတော စ အတ္ထလာဘဋ္ဌဏတော ဥဒ္ဓံ ဇရာမရဏေဟိ တံ-သဘာဝပရိစ္စာဂေါ ပကတိဘာဝဝိဇဟနန္တိ ခဏဝသေန စေတံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ပုဗ္ဗာပရဝသေနာ**တိ စ ခဏာနံ ပုဗ္ဗာပရဝသေနာတိ အတ္ထော သမ္ဘဝတိ။

---

[1]-သုညံ၊ အဘိ-ဋ ၂-၄၅-ဝိဋ္ဌေ။

ကေတ္ထတ္ထာတိ သမာနာဓိကရဏတ္ထာ၊ နာ ပန ဝိသေသနဝိသေသိတမ္ပိဘာဝါနံ ကေတ္ထာ။ "စက္ခုံ အနိစ္စ"န္တိ ဝုတ္တေ "အနိစ္စံ စက္ခု"န္တိပိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ "ယံ စက္ခု, တံ အနိစ္စံ၊ ယံ အနိစ္စံ, တံ စက္ခု"န္တိ အာဝဇ္ဇမေဝါတိ အာဟ "**အနိစ္စာနံ သေသဓမ္မာနဉ္စိ စက္ခုဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီ**"တိ။

တေဟိ စ အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏေဟိ စ **အနတ္တလက္ခဏမေဝ ဝိသေသေန ဒဿိတံ** "ယဒနိစ္စံ, တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ, တဒနတ္တာ"တိအာဒိသု[1] ဝိယ။ **ဒေါသလက္ခဏာကာရနိဒ္ဒေသနတ္ထော**တိ ဒေါသသ လက္ခိတမ္ပဘာကာရနိဒ္ဒေသ-နတ္ထော။**ဝေ ဒုက္ခေနာ**တိ ဝေ နာနပ္ပကာရေန အက္ခိရောဂါဒိဒုက္ခေန အာဘာ-ဝေတာယ။ **အနတ္တလက္ခဏဒီပကာနန္တိ** အနတ္တတာပညာပနသ ဇောတကာနံ ဥပါယဘူတာနံ။ နာ ဟိ ဃဋ္ဋဘေဒကဏ္ဏကဝေဓဒိဝသေန လဗ္ဘမာနာ အနိစ္စ-ဒုက္ခတာ သတ္တာနံ ဇေန္ဆတော အနတ္တတာမိဂမဟေတူ ဟောန္တိ။ ပစ္စယပဋိ-ဗဒ္ဓတာအဘိဏှသမ္ပဋ္ဌိပိဋ္ဌနာဒိဝသေန ပန လဗ္ဘမာနာ ဟောန္တိ။ တထာ ဟိ စက္ခာဒိနိ ကမ္မာဒိမဟာဘူတာဒိ[2]ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိနိ၊ တတော ဝေ အဟုတ္ဝာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဟုတ္ဝာ ပဋိဝေန္တိတိ အနိစ္စာနိ, အဘိဏှသမ္ပဋ္ဌိပိဋ္ဌိတတ္တာ ဒုက္ခာနိ, ဝေဝဏ္ဏတာနိ စ အဝသဝတ္တနတော အနတ္တကာနိတိ ပရိဂ္ဂဟေ ဌိတေဟိ သမုပ-စိတဉာဏသမ္ပယောရေဟိ ပသိတုံ သက္ကာ။

> ကထံ ပနေတေသံ ဟုတ္ဝာ အဘာဝေါ ဇာနိတမ္ဘောတိ? ခဏေ ခဏေ အညထတ္တဒဿနတော။ တံ ကထံ ဉာယတိတိ? ယုတ္တိတော။ ကာ ပနေတ္ထ ယုတ္တိတ်? ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ ယဒိ စက္ခာဒိနံ ခဏေ ခဏေ အညထတ္တံ နာ သိယာ၊ ဗဟိပစ္စယဘေဒေ ယဒိဒံ ပဿာ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ၊ တံ နာ သိယာ။ ယသ ဟိ တာဒိသံ ခဏေ ခဏေ အညထတ္တံ နတ္ထိ၊ တသ အသတိ ဗဟိပစ္စယဝိသေသေ ကထံ ပဿာ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ ဘဝေယ္ယ၊ ဘဝတိ စ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ တသ္မာ အတ္ထိ နေသံ ခဏေ ခဏေ အညထတ္တံ ယံ သဏိကံ သဏိကံ ဝမ္ဘေန္တံ ပဿာ ပါကဋတရံ ဇာယတီတိ။ တထာ ဟိ သရီရသ တာဝ အာနာပါနာနံ အနဝတ္ထာနတော,[3] ပရိဿမတော စ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ အနဝတ္ထိတာ[4] ဟိ အဿာသပဿာသာ ဝါတာ ဝါရေန ဝါရေန ပဝတ္တနတော။ ယဒိ ဟိ အဿသိတေ ဝါ ပဿ-သိတေ ဝါ သရီရသ ကောစိ ပဿာ ဝိသေသော နာ သိယာ၊ နာ

၁-သံ ၂-၁၉၊ ၃၇၊ ၆၀၊ ၆၉၊ ၉ ၂၊ ၂၃၆၊ ၂၁၇၊ ၃ ၉-၂၉၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ကမ္မာဒိမဟာဘူတာနိ (ဗဟူသု)
၃-အဝဝတ္ထာနတော (က) ၄-အဝဝတ္ထိတာ (က)

နေသံ ကောစိ ဘေဒေါ သိယာ၊ ဒိဋ္ဌော စ သော။ တသ္မာ အသ-
သိတံ သရိရံ အညထာ ဟောန္တံ ကမေန တာဒိသံ အဝတ္ထုံ
ပါပုဏာတိ။ ယာ ပဿာသသဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပဿသိတေ
စ ပုန တထေဝ အဿာသသဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ အာနာပါနာနံ
အနဝတ္ထာနတောပိ သရိရဿ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ အညထတ္တသိဒ္ဓိ။
တထာ ပရိဿမောပိ အသတိ ဝိသေသေ ပစ္ဆာ သရိရဿ နု
သိယာ၊ ယေနာယံ ဣရိယာပထန္တရာဒိနိ သေဝနေန ပရိဿမဝိ-
နောဒနံ ကရောတိ။

အထ ဝါ ရူပါဒိဘေဒတောပိ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ ရူပဂန္ဓရသ-
ဖဿာဒိနံ ဟိ ဝိသေသေန ယော သရိရေ, အနိန္ဒြိယဗဟုတ္ထေသု စ
ခိရ္ဗဒကဝတ္ထုပုပ္ဖဖလောသဓိညာဒိနံ ပစ္ဆာ ဝိသေသော ဂယ္ဟတိ၊
သော အသတိ ဗဟိပစ္စယဝိသေသေ နေသံ ဇရာဒိအဝတ္ထာသု
ဝဏ္ဏဗလာဒိဘေဒေါ,[1] ရသဝိရိယဝိပါကာနုဘာဝဘေဒေါ စ ခဏေ
ခဏေ အညထတ္တံ ဝိနာ ကထမုပလဗ္ဘေယ္ယ။ ယံ ပန တံ ဓမ္မတာရူပံ
သိလာဒိ၊ တတ္ထ ကထန္တိ? တဿာပိ သီတုဏ္ဟသမ္ဘဿဘေဒတော
အတ္ထေဝ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ တံ ခဏေ ခဏေ အညထတ္တံ ဝိနာ နု
ယုဇ္ဇတိတိ။ သတိ စ ရူပါဒိဘေဒေ သိဒ္ဓေါဝ တံနိဿယမဟာ-
ဘူတဘေဒေါပိ။ နု ဟိ နိဿယမဟာဘူတဘေဒေန ဝိနာ နိဿိတ-
ဘေဒေါ သမ္ဘဝတိတိ။ ဧဝံ တာဝ ရူပဓမ္မာနံ ဝိသေသဂ္ဂဟဏတော
ခဏေ ခဏေ အညထတ္တံ၊ တတော စ ဟုတ္တာ အဘာဝသိဒ္ဓိ။

အရူပဓမ္မာနံ ပန အာရမ္မဏာဒိဘေဒေန ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ ယတ္ထ
ယတ္ထ ဟိ အာရမ္မဏေ အရူပဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ
တေ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ နု အညံ သင်္ကမန္တိ၊ အာရမ္မဏဓမ္မာ စ ယထာသကံ
ခဏတော ဥဒ္ဓံ နု တိဋ္ဌန္တိတိ။ သ္မာယမတ္ထော ပဋိပါဋိဥဒါဟရဏေန
ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညေ ဧဝ ဟိ ခဏေ ခဏေ ရူပါဒယော ပဋိပဇ္ဇာ-
လာယ၊ တထာ ခိရဓာရာဒိသု ပတန္တိသု, ဝါယုမ္ဘိ စ ပဟရန္တေ
သမ္ဘဿာနိ။ ယထာ စေတေသံ ခဏေ ခဏေ အညထတ္တံ၊ ကိမင်ံ
ပန စိတ္တစေတသိကာနံ။ ကိဉ္စ သဒ္ဒဘေဒတော, သဒ္ဒဝိသေသတောပိ
တန္ဒိမိတ္တာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ခဏေ ခဏေ အညထတ္တံ၊ တတော
ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ ပဂုဏဘိဝဏ္ဏံ သီဃံ ပရိဝတ္တေန္တသ္ဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ

၁-ဝဏ္ဏဗလာဒိဘေဒေါ(က)

သဒ္ဒါနံ ဘေဒေါ ဒိဋ္ဌော။ နဟိ ကာရဏာဘေဒေန ဝိနာ ဖလဘေဒေါ အတ္ထိ။ ယထာ တံ ဝါဒိတသဒ္ဒါနံ၊ ဧवं အာရမ္မဏာဘေဒေန အရူပ-ဓမ္မာနံ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ။ တေနေव နေသံ ခဏော ခဏော အညထတ္တံ ဝေဒိတမ္ပိ။ ဇာတိဘူမိသမ္ပယုတ္တဓမ္မဘေဒေန ဝိသေသဂ္ဂဟဏေပိ ဧသေव နယော။ ဧवं ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဝိသေသဂ္ဂဟဏတော ခဏော ခဏော အညထတ္တသိဒ္ဓိ။ ယတော ဟုတ္ဝာ အဘာဝတော စက္ခာဒိနိ အနိစ္စာနီတိ သိဒ္ဓါနိ၊ အနိစ္စတ္တာ ဧव အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနတော ဒုက္ခာနိ၊ တတော စ အဝသဝတ္တနတော အနတ္တကာနိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ယဒနိစ္စံ, တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ, တဒနတ္တာ"တိ။

နိရုတ္တိရံ ပဝတ္တမာနဿာတိ အဘိဏှသဒ္ဒတ္ထံ ဝိသေသေတ္ဝာ ဝဒတိ။ **ဓာတုမတ္တတာယာ**တိ ဓာတုမတ္တဘာဝေန။ **သမ္ဘဟတော**တိ သသမ္ဘာရစက္ခာဒိ-ပိဏ္ဍတော။ "**စက္ခာဒိန**"နှင့် ဣဒံ "သမ္ဘဟတော"တိ ပဒံ အပေက္ခိတ္ဝာ သမ္ဘဋ္ဌေ သာမိဝစနံ၊ "ဝိနိဗ္ဘုဇန"နှင့် ပဒံ အပေက္ခိတ္ဝာ ကမ္မတ္ထေတိ ဝေဒိတမ္ပိ။ **စတ္ဘာရိ ဝိ ဃနာနီ**တိ သန္တတိသမ္ဘဟကိစ္စာရမ္မဏဃနာနိ။ **ပဝတ္တရူပါဒိဂ္ဂဟဏတော**တိ ရူပ္ပနာဒိဝသေန ပဝတ္တဿ တံ ရူပါဒိဂ္ဂဟဏဿာတိ ပဝတ္တရူပါဒိဂ္ဂဟဏံ၊ တတောတိ ယောဇေတမ္ပိ။ **အနိစ္စာဒိဂ္ဂဟဏဿ သဗ္ဗာဝါ**တိ ရူပဝေဒနာဒိဉာဏတော ဘိန္နဿ အနိစ္စာဒိဉာဏဿ လဗ္ဘမာနတ္တာ။ တေန သတိပိ ရူပါဒိအတ္ထာနံ အနိစ္စာဒိဘာဝေ ရူပ္ပနာဒိဘာဝတော အနိစ္စာဒိဘာဝဿ ဘေဒမာဟ။ ဣဒါနိ တမေဝ ဘေဒံ ဉတ္တိရဏာပရိညာဝိသယတာယ ပါကဋံ ကာတုံ "**နဟိ**"တि-အာဒိမာဟ။ **နာတိဝေါ**ဝိတုန္တိ ဣမ လက္ခဏလက္ခဏဝန္တာ ဘိန္နာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ ခန္ဓာရမ္မဏတာဝစနေန အဘိန္နာတိ အညမည-ဝိရောဓပါဒနေန အတိဝေါဝိတုံ နယုတ္တံ။ ကသ္မာတိ စေ? ဝုတ္တံ "**တေ ပနာ-ကာရာ**"တိအာဒိ။ အဓိပ္ပါယော‌ပိ စေတ္ထ လက္ခဏာနံ ရူပါဒိအာကာရမတ္တတာဝိ-ဘာဝနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ "အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ"တိ ဟိ သခ်ိရေ သဘာဝတော သလ္လက္ခေန္တောယေဝ လက္ခဏာနိ စ သလ္လက္ခေတိတိ။ ယထာ အနိစ္စာဒိတော အနိစ္စတာဒိနံ ဝုတ္တနယေန ဘေဒေါ၊ ဧवं အနိစ္စတာဒိနမ္ပိ သတိပိ လက္ခဏာဘာဝ-သာမညေ နာနာဉာဏဂေါစရတာယ, နာနာပဋိပက္ခတာယ, နာနိန္ဒြိယာဓိ-ကတာယ စ ဝိမောက္ခမုခတ္တယဘူတာနံ အညမညဘေဒေါတိ ဒဿေန္တော "**အနိစ္စန္တိ စ ဂဏှန္တော**"တိအာဒိမာဟ။ တံ သုဝိညေယ္မမေव။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၅၅။ **ပစ္စယယုဂဲ့ဝသေနာ**တိ အဒ္ဓါတ္တိကဗာဟိရပစ္စယဒ္ဒယဝသေန။ **အဒ္ဓါ-တ္တိကဗာဟိရဝသေန အဒ္ဓေါကာရတော**တိ အဒ္ဓါတ္တိကဝသေန စေဝ ဗာဟိရ-ဝသေန စ အသင်္ခရတော။

၁၆၇။ **ဝိသင်္ခါရနိန္ဒ္ဒေသာ**တိ နိဗ္ဗာနပေါဏသ။ **ဝိနိမုတ္တသင်္ခါရသာ**တိ သမုဒ္ဓေဒပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိဟိ သမုခေန, တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန စ သုဒ္ဓ-ဝိနိမုတ္တသင်္ခါရသ ပရမသာသဘာဝေန, ဂတိဘာဝေန စ ပတိဋ္ဌာနဘူတေ။ "နိဗ္ဗာနံ အရဟတော ဂတိ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ **ဋ္ဌိတိဘာဝေနာ**တိ စ ပါဠေ။ **တံသန္ဓိကရဏာဘာဝေ**တိ တသ နိဗ္ဗာနသ သန္ဓိကရဏာဘာဝေ။ **နိတော**တိ ပါပိတော၊ ပကာသိတောတိ အတ္ထော။

စုဏ္ဏိတန္တိ ဘေဒိတံ။ **တ္ဝမေ ကိ ံ နု ဇာနာသိ**တိ ကိ ံ တ္ဝံ နု ဇာနာသိ-ယေဝါတိ အတ္ထော။ "ကိ ံ တ္ဝံ ကေ နာနံ ဇာနာသိ၊ ကိ ံ တ္ဝံ နု ဇာနာသိ ဧဝါ"တိ ဧဝံ ဝိကပ္ပေါ် ကရောန္တော ပရဝါဒိ "**နနု ဉာတေ**"တိအာဒိနာ သကဝါဒိ နိဗန္ဓတိ။ **ဝိဘဇိတ္ဝာ**တိ "ရာဂါဒိနံ ခီဏာန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ"တိ ဘာဝတ္ထံ ဝိဘဇိတ္ဝာ။ ရာဂါဒိနံ ခယာ နု ဟောန္တိတိ ယောဇနာ။ သသဘာဝတာ စ နိဗ္ဗာနသ အာပန္နာ ဟောတိတိ သမ္ဗန္ဓော။

နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏေန ကာရဏာဘူတေန။ ဟေတုအတ္ထေ ဟိ ဏ္ဍံ ကရဏဝစနံ။ ကိလေသက္ခယမတ္တတံ ဝါ နိဗ္ဗာနသ ဏ္ဍတော ကိလေ-သက္ခယေန ဘဝိတမ္ဗန္တိ ယောဇနာ။

ဧဝံ ကိလေသက္ခယမတ္တေ နိဗ္ဗာနေ ခေပေတမ္ဗာ ကိလေသာ ဗဟုဝိဓာ နာနပ္ပကာရာ၊ မဂ္ဂေါ စ ဩဒိသော ကိလေသေ ခေပေတိ။ သ္မာယံ "ကတမံ ကိလေသက္ခယံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ကတမေ ကိလေသေ ခေပေတိ"တိ ပုရိမပုစ္ဆာဒ္ဒယမေဝ ဝဒတိ။ **တဒေဝါ**တိ ယံ "အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ ကိ္ဏ ဧကဒေသ-မတ္တမ္ပိ"တိ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ။

ဏ္ဍေ စ ယာယံ "ကိလေသက္ခယောဝ နိဗ္ဗာန"န္တိ နိဗ္ဗာနသ အဘာဝတာစောဒနာ၊ တတြာယံ အာဂမတော, ယုတ္တိတော စ သ ဘာဝါဘာဝဝိဘာဝနာ။ တတ္ထ ဘဂဝတာ—

"အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတ"န္တိ[1]။

---

[1] ခု ၁-၁၇၈၊ ၂၂၀-ဝိဒ္ဓေသု။ [1] ခု ၁-ဝိ ၅-၂၆ခ-ဝိဒ္ဓေ။

"အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ တဒါယတနံ၊ ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ နာ အာပေါ နာ တေဇော နာ ဝါယော"တိ[1]—

စ အာဒိနာ, တထာ—

"ဂမ္ဘီရော ဒုဒ္ဒသော ဒုရနုဗောဓော သန္တော ပဏီတော အတက္ကာ-ဝစရော နိပုဏော ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော"တိ[2]—

"အသခ်တဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ အသခ်တဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ၊ အနတံ၊ အနာသဝံ၊ သစ္စံ၊ ပါရံ၊ နိပုဏံ၊ သုဒုဒ္ဒသံ၊ အဇဇ္ဇရံ၊ ဓုဝံ၊ အပလောကိတံ၊ အနိဒဿနံ၊ နိပ္ပပဉ္စံ၊ သန္တံ၊ အမတံ၊ ပဏီတံ၊ သိဝံ၊ ခေမံ၊ တဏှာက္ခယံ၊ အစ္ဆရိယံ၊ အဗ္ဘုတံ၊ အနိတိကံ၊ အနိတိကဓမ္မံ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ အဗျာပဇ္ဈံ[3]၊ ဝိရာဂံ၊ သုဒ္ဓိံ၊ မုတ္တိံ၊ အနာလယံ၊ ဒီပံ၊ လေဏံ၊ တာဏံ၊ သရဏံ၊ ပရာယဏဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ ပရာယဏဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒ"န္တိ[4]—

ဧဝမာဒိဟိ စ သုတ္တပဒေဟိ "အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊ အသခ်တာ ဓမ္မာ[5]၊ သမ္ဘဉ္စ ရူပံ အသခ်တာ စ ဓာတု"တိအာဒိဟိ[6] အဘိဓမ္မ-ပဒေသေဟိ စ ပရမတ္ထဘာဝေနေဝ ဗေသိတံ။ နာ ဟိ သဘာဝ-ဝိရဟိတသ အဘာဝမတ္တသ ဂမ္ဘီရာသခ်တာဒိဘာဝေါ, အဗျာ-ကတဓမ္မာဒိဘာဝေါ စ ယုတ္တောဝ၊ ဝုတ္တောဝ စ သော။ တသ္မာ နာ အဘာဝမတ္တံ နိဗ္ဗာနံ။

အပိ စာယံ အဘာဝေါ ဒေဝ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော—ယဒိ ကိလေသာ-ဘာဝေါ နိဗ္ဗာနံ၊ သ္မာယမဘာဝေါ ကေန ဝါ သိယာ အနေကေန ဝါ? ယဒိ ကေန၊ ကေနေဝ မဂ္ဂေန ကတော, သစ္ဆိကတော စ ဟောတိတိ ဥပရိမာနံ မဂ္ဂါနံ နိရတ္ထကတာ အာပဇ္ဇတိ။ နာ ဟိ ကေ အနေကေဟိ ကမ္မပ္ပဝတ္တေဟိ သာတေဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌံ။ အထ သိယာ ကေနဝ သော ကိလေသာဘာဝေါ၊ နာ ပန မဂ္ဂေဟိ ကာတဗ္ဗော၊ အထ ခေါ သစ္ဆိကာတဗ္ဗောတိ။ ဒေဝ သတိ သုဠ္ဠုတရံ မဂ္ဂသ နိရတ္ထကတာ အာပဇ္ဇတိ ကိလေသာနံ အပ္ပဟာ-နတော။ အကရောန္တော စ မဂ္ဂေါ ကိလေသာဘာဝံ တသ

၁-ခု ၁-၁၇၇-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။ ၂-ဒီ ၁-၃၁၊ ၃၂၊ မ ၂-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၃၈၊ ဝိ ၃-၅၊ ၇၊ ၈-ပိဋ္ဌေသု။
၃-အဗျာပဇ္ဈံ (ဗဟူသု) ၄-သံ ၂-၅၃၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၅-အဘိ ၁-၄-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အဘိ ၁-၂၃၈-ပိဋ္ဌေ။

သစ္ဆိကိရိယာယ ကမတ္ထံ သာဓေယ္ယ၊ အထ မဂ္ဂါနံ သံယောဇနတ္ထ-ယပ္ပဟာနာဒိပဋိနိယတကိစ္စတာယ ပဟာယကဝိဘာဝေန ကိလေ-သာဘာဝဘေဒေါ၊ ဧဝံ သတိ ဝိနာ သဘာဝဘေဒံ ဗဟုဘာဝေါ နတ္ထိတိ ဗဟုဘာဝတာပဒေသေနသ သသဘာဝတာ အာပန္နာ။ အထာပိ သိယာ "ယေသံ အဘာဝေါ၊ တေသံ ဗဟုဘာဝေန ဗဟုဘာဝေါပစာရော"တိ၊ ဧဝံ သတိ ယေသံ အဘာဝေါ၊ တေသံ သဘာဝတာယ သသဘာဝေါပစာရောပိ သိယာ။ တထာ တေသံ ကိလေသသခ်ံတာဒိတာယ ကိလေသသခ်ံတာဒိဘာဝေါ စ သိယုံ၊ နစ ဧတံ ယုတ္တန္တိ နတေသံ ဗဟုဘာဝေါပစာရော ယုတ္တော။ ကေဘာဝေါပိ စသ အသဘာဝတာယ ဧဝ ဝတ္တုံ နသက္ကာတိ ဧစ? နအဘာဝသာမညတော၊ အဘာဝသာမညေန အဘေဒ-သမညာယ ကေတ္တနိဒ္ဒေသော။ သတိ စ ကေတ္တေ ပုမ္ဗ ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိ။

ဗဟုဘာဝေ စ သသဘာဝတာ သိဒ္ဓါ။ ယဒိပိ သိယာ ယထာ ဗဟုဘာဝေါ သသဘာဝတံ၊ ဧဝံ သာမညေန သသဘာဝတာ ဗဟု-ဘာဝံ နဗျဘိစရေယျာတိ သသဘာဝပက္ခေပိ နိမ္ဗာနသ ဗဟုဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိတ်? တံ နအ၊ ကသ္မာ? တထာ သာမညာဘေဒတော။ နဟိ ဧဝံ ဝတ္တုံ လဗ္ဘာ ယထာ ခရဘာဝေါ သသဘာဝတံ နဗျဘိစရတိ၊ ဧဝံ သသဘာဝတာပိ ခရဘာဝံ နဗျဘိစရေယ္ယုတိ။ ဧဝဋ္ဌိ သတိ· တဒညသမ္ဘဝမ္ဘာဘာဝပ္ပသင်္ဂေါ သိယာ၊ တသ္မာ ဗဟု-ဘာဝေါ သသဘာဝတာပေက္ခော၊ နသသဘာဝတာ ဗဟုဘာဝါ-ပေက္ခာတိ နသသဘာဝသ နိမ္ဗာနသ ဗဟုဘာဝါပတ္တိ။ "ကေ ဟိ သစ္ခံ နဒုတိယမတ္ထိ ?, ကော နိဗ္ဗာ နပုထုနိဗ္ဗာ"တိအာဒိဝစနတော။

အပိ စတ္ထ ကိလေသာဘာဝေါ နာမ ရာဂါဒိနံ သမုဒ္ဓေဒေါ အစ္ဆန္နပ္ပဟာနံ အနုပ္ပါဒနိရောဓော။ တသ စ ကေတ္တေ ကေနေဝ မဂ္ဂေန သာဓေတမ္ဗတာ ကိစ္စဝိသေသာဘာဝတောတိ ဒဿနာဒိ-မဂ္ဂဝိဘာဂေါ နသိယာ။ ဧဒ္ဓိတော စ သော ဩမိသောဝ ကိလေသာနံ ပဟာတမ္ဗတ္တာ။ သော စ မဂ္ဂဝိဘာဂေါ သဒ္ဓါဒိနံ ဧဒ္ဓိယာနံ နာတိတိက္ခတိက္ခတိက္ခတရတိက္ခတမဘာဝေန ကေသ္မိမ္ပိ

၁-ခု ၁-၄၁၆၊ ခု ၇-၂၂၆၊ ၂၂၇-ဝိဒ္ဓေသု။

သမုဋ္ဌေဒပ္ပဟာနယောဂ္ဂဘာဝေ သစ္ဆိကိရိယာဝိသေသေန ဟောတိတိ နိဗ္ဗာနသ သသဘာဝတာယယေဝ ယုတ္တောဝ။ အဘာဝေါ ပန ကိလေသာနံ မဂ္ဂေန ကာတဗ္ဗော သိယာ "မာ မဂ္ဂသ နိရတ္ထကတာ အဟောသီ"တိ၊ နာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော။ ကော ဟိ တသ သဘာဝေါ၊ ယော တေန သစ္ဆိကရိယေယ္ယ။ သော စ ကိလေသာဘာဝေါ ဧကေနေဝ မဂ္ဂေန သာဓေတဗ္ဗော သိယာ၊ နာ စတူဟိ "မာ စတုဘာဝနိဗ္ဗာနတာပတ္တိ, နိဗ္ဗာနဝိသေသာပတ္တိ စ အဟောသီ"တိ။ တတော ဒဿနာဒိမဂ္ဂဝိဘာဂေါ နာ သိယာတိ သမ္ဘံ အာဝတ္တတိ။

ယဒိ စ အဘာဝေါ ဘာဝသ သိယာတိ တသ ဘာဝမ္မတာ ဠဒ္ဓိတာ၊ ဧဝံ သတိ ယထာ သခ်ံတမ္မသ တသ ဇရာမရဏာဒိနံ ဝိယ သခ်ံတမ္မတာဝိ အာပန္နာ၊ ဧဝံ ဗဟူနံ ကိလေသာနံ ဧကမ္မသ တသ ဗဟုဘာဝါဒိပ္ပသင်္ဂေါ ဒုန္နိဝါရောတိ အတံသဘာဝသ အသခ်ံတသေကသ သသဘာဝသ နိဗ္ဗာနဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ "ရာဂကၠယော ဒေါသကၠယော မောဟကၠယော"တိ ဝုတ္တန္တိ? ခယေန အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ။ ခယော ဟိ အရိယမဂ္ဂေါ။ ယထာဟ "ခယေ ဉာဏံ၊ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏ"န္တိ။ တေန ရာဂါဒိကၠယပရိယာယေန အရိယမဂ္ဂေန အဓိဂန္တဗ္ဗတော "ပရမတ္ထံ ဂမ္ဘီရံ နိပုဏံ ဒုဒ္ဒသံ ဒုရနုဗောဓံ နိဗ္ဗာနံ ရာဂါဒိကၠယော"တိ ဝုတ္တံ။ ရာဂါဒိပ္ပဟာနမုခေန ဝါ တထာ ပတ္တဗ္ဗတော၊ ယထာ အညတ္ထာဝိ ဝုတ္တံ "မဒနိမ္မဒ္ဒနော ပိပါသဝိနယော"တိ-အာဒိ[1]။

အပိစ ယထာ ပရိညေယ္ယတာယ သဉ္ဇာတရာနံ ကာမာနံ, ရူပါနဉ္စ ပဋိပက္ခဘူတံ တဒ္ဓိဝိရသဘာဝံ နိဿရဏံ ပညာယတိ၊ ဧဝံ သသဘာဝါနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ သခ်ံတမ္မာနံ ပဋိပက္ခဘူတေန တဒ္ဓိဝိရသဘာဝေန နိဿရဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယဉ္စ တန္နိဿရဏံ၊ သာ အသခ်ံတာ ဓာတု။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော— သခ်ံတမ္မာရမ္မဏံ ဝိပဿနာ-ဉာဏံ အပိ အနုလောမဉာဏံ ကိလေသေ တဒင်္ဂဝသေန ပဇဟတိ၊ နာ သမုဋ္ဌေဒဝသေန ပဇဟိတုံ သက္ကောတိ။ တထာ သမ္ပုတိသစ္စာရမ္မဏံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု ဉာဏံ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနေဝ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ နာ

---

[1] သံ ၂-၄၄၇၊၄၅၅-ဝိဇ္ဇေသု။ [2] အဘိ ၁-၁၆-ဝိဇ္ဇေ။ [3] အံ ၁-၃၄၃၊ခု ၁-၂၅၄-ဝိဇ္ဇေသု။

သမုဒ္ဓေဒဝသေန။ ဣတိ သခ်ိတဓမ္မာရမ္မဏာသု, သမ္ပုတိသစ္စာ-ရမ္မဏာသု စ ဉာဏာသု ကိလေသာနံ သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနေ အသမတ္ထ-ဘာဝတော တေသံ သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနကရသု အရိယမဂ္ဂဉာဏာသု တဒုဘယဝိပရိတသဘာဝေန အာရမ္မဏေန ဘဝိတမ္ဗံ၊ သာ အသခ်-တာ ဓာတု။ တထာ "အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသခ်တ"န္တိ ဣဒံ နိဗ္ဗာနသု ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝဇောတကံ ဝစနံ အဝိပရိတတ္ထံ ဘဂဝတာ ဘာသိတတ္တာ။ ယဒိ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ၊ **တံ** အဝိပရိတတ္ထံ ယထာ တံ "သဗ္ဗေ သခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ သခါရာ ဒုက္ခာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ"တိ ၂၊ တထာ နိဗ္ဗာန-သဒ္ဒေါ ကတ္ထစိ ဝိသယေ ယသာဘူတပရမတ္ထဝိသယော ဥပစာရဝုတ္တိ-သဒ္ဒာဝတော သေယျထာပိ သီဟသဒ္ဒေါ။ အထ ဝါ အတ္ထေ-ပရမတ္ထတော အသခ်တာ ဓာတု ဣတရတတ္ထပရိတဝိမုတ္တိသဘာဝတ္တာ သေယျထာပိ "ပထဝီဓာတု ဝေဒနာ စာ"တိ ဝေမာဒိဟိ နယေဟိ ယုတ္တိတောပိ အသခ်တာယ ဓာတုယာ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

ဘဝ၀။ **ကိဋ္ဌိတိ** ကိဋ္ဌိ အာရမ္မဏံ။ **အာလမ္ဗနတောတိ** အာရမ္မဏ-ကရဏတော။

အာယတနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၃ ၁-၁၇၀၊ ၂၂၀-ဖိုလ်မှာ။ ၂-၃ ၁-၅၁၃၊ ၃ ၂-၁၁၃၊ ၃ ၁၀-၇၊ ၅၃-ဖိုလ်မှာ။

၃-ဓာတုဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၇၂။ **အဘိဝေမ္မေ စ အာဂတာ**တိ ဣမသ္မိं ဓာတုဝိဘင်္ဂေ အဘိဝမ္မ-ဘာဇနီယပဋိပုဒ္ဓကေသု, နိက္ခေပကဏ္ဍဝမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂါဒိသု စ ဒေသနာ-ရုဠှာ။ ယထာ ပန သုတ္တန္တေ, အဘိဝမ္မေ စ အာဂတာ ခန္ဓာဒယော သုတ္တန္တေ ဒေသိတနိယာမေန ခန္ဓဝိဘင်္ဂါဒိသု သုတ္တန္တဘာဇနီယဝသေန ဝိဘတ္တာ၊ ဧဝမိဓပိ စက္ခုဓာတာဒယော သုတ္တန္တဘာဇနီယဝသေန ဝိဘဇိတဗ္ဗာ သိယုံ။ တတ္ထ ခန္ဓာဒိနံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကော အဘိဝမ္မဒေသနာဝိသိဋ္ဌော သုတ္တန္တေ အာဂတော အညော ဒေသေတဗ္ဗာကာရော နတ္ထိတိ တေ ရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေနေဝ သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ဒေသိတာ၊ ဓာတူနံ ပန သော အတ္ထိတိ တေ တိဏ္ဏံ ဓာတုဆက္ကာနံ ဝသေန ဣဓ ဒေသိတာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"သုတ္တန္တေ-သ္ဝေဝ။ ပ။ ဝိဘတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗ"**န္တိ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ "သဗ္ဗာ ဓာတုယော ဆဟိ ဆဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ"တိ။

ကထံ ပန ဆသု ဆသု ဓာတူသု အဋ္ဌာရသန္နံ ဓာတူနံ သမဝရောဓော? သဘာဝနိဿယဋ္ဌါရာရမ္မဏသမ္ပယောဂသာမညတော။ တတ္ထ ပဌမဆက္ကေ တာဝ ပထဝီတေဇောဝါယောဓာတုယော သဘာဝတော ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု။ အာပေါဓာတုအာကာသဓာတုယော ဓမ္မဓာတုဧကဒေသော။ ဝိညာဏဓာတု သတ္တဝိညာဏဓာတုယော။ စတုဓာတုဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ တဒါယတ္တဝုတ္တိကာ နိဿယာပဒေသေန, ဝိညာဏဓာတုယာ ဋ္ဌါရာရမ္မဏဘာဝေန ဝါ အဝသိဋ္ဌာ ရူပဓာတုယော သမဝရုဠှါ။ ဝိညာဏဓာတုဂ္ဂဟဏေန တံသမ္ပယောဂတော ဓမ္မဓာတုဧကဒေသောတိ ဧဝံ သဗ္ဗဓာတုသမဝရောဓော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒုတိယေ ဆပိ ဓာတုယော သဘာဝတော, ဓမ္မာယတနေကဒေသော, တံသမ္ပယောဂ-တော သတ္တဝိညာဏဓာတုယော, ယထာရဟံ တေသံ နိဿယဋ္ဌါရာရမ္မဏဘာဝ-တော အဝသိဋ္ဌဓာတုယော သမဝရုဠှါ။ တတိယဆက္ကေပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမေတ္ထ ဆသု ဆသု ဓာတူသု အဋ္ဌာရသန္နံ ဓာတူနံ သမဝရောဓော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ "သဗ္ဗာ ဓာတုယော, ဆဟိ ဆဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ"တိ။

သုညောတိ အတ္တသုညော၊ တေန, သသဘာဝတာယ စ ဣဓ ဓာတု-ဝေါဟာရောတိ အာဟ **"သုညေ သဘာဝမတ္တေ နိရုဠှော ဓာတုသဒ္ဒေါ"**တိ။ တံတံဘူတဝိဝိတ္တတာ ရူပပရိယန္တောဝ အာကာသောတိ ယေဟိ ဝိဝိတ္တော,

ယေသဗ္ဗ ပရိဗ္ဗေဒေါ၊ တေဟိ အသမ္ဘိဒ္ဓတာ တေသံ ဗျာပကဘာဝေ သတိ နဟောတိတိ အာဟ **"စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ အဗျာပိတဘာဝေါ"**တိ။ ပရိစ္ဆိန္နဝုတ္တိနိ ဟိ ဘူတာနိတိ။

၁၇၃။ အဝယဝိနိမုတ္တော သမုဒါယော နာမ ကောစိ နတ္ထိတိ ပုရိမတ္ထံ အသမ္ဘာဝေန္တော **"ဒွေ ဝေ ဝါ"**တိအာဒိနာ သမုဒါယေန ဝိနာ ဒုတိယတ္ထ-မာဟ။ **ပစ္စတ္တံ အတ္ထနိ ဇာတတန်** ပါဠိပုဂ္ဂလိကတံ။

ပါဠိယေဏ္ဏော ကောဋ္ဌာသောတိ ဝါ လောမာဒိဇာတရကောဋ္ဌာသေဟိ အသမ္ဘိဿော ဝိသုံ ကော ပထဝီကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။

ပယောဂန် ဘာဝနာပယောဂံ။ **ဝိရိယန်** ဘာဝနာနိပ္ဖါဒကံ ဥဿာဟံ။ **အာယူဟနန်** တာဒိသံ စေတနံ။

ဓာတုပဋိက္ကူလဝဍ္ဍမနသိကာရာနန် ဓာတုမနသိကာရပဋိက္ကူလမနသိ-ကာရဝဍ္ဍမနသိကာရာနံ။ **အဗျာပါရတာယာ**တိ "အဟမေတံ နိပ္ပါဒေမိ၊ မမ သော နိပ္ပါဒနာ"တိ စေတနာရဟိတတာယ။ **ကရောန်**တိ အာဘောဂပစ္စ-ဝေက္ခဏာနိ ဥပ္ပါဒေန်။

လက္ခဏဝသေနာတိ သဘာဝဝသေန။ သော ပန ယသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ ကက္ခဋဒုဓရတာ ဟောတိတိ အာဟ **"ကက္ခဋံ ဓရိဂတန်အာဒိဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"**န်။

ဝေကန္တက် နာမ သဗ္ဗလောဟဗ္ဗေဓနသမတ္ထံ လောဟံ။ တထာ ဟိ တံ ဝိကန္တတိ ဆိန္ဒတီတိ ဝိကန်၊ ဝိကန္တမေဝ ဝေကန္တကန်။ **လောဟ-ဿဒိသ**န်။ လောဟာကာရံ လောဟမလံ ဝိယ ဃနသဟိတံ ဟုတ္တာ တိဋ္ဌတိ။ တာပေတ္တာ တာဋ္ဌတံ ပန ဆိန္ဒံ ဆိန္ဒံ ဟုတ္တာ ဝိသရတိ၊ မုဒု မဋ္ဌံ ကမ္မနိယံ ဝါ နဟောတိ၊ တေန **"လောဟဝိဇာတိ"**တိ ဝုစ္စတိတိ။ **တိပုတမ္ဗာဒီဟိ**တိ တိပုတမ္ဗေ မိဿေတ္တာ ကတံ **ကံသလောဟံ**၊ သီသတမ္ဗေ မိဿေတ္တာ ကတံ **ဝဋ္ဋလောဟံ**၊ ဇသဒတမ္ဗေ[1] မိဿေတ္တာ ကတံ **အာရကူဋ်**။ ယံ ပန ကေဝလံ ဇသဒဓာတု[2]-ဝိနိဋ္ဌတံ၊ ယံ "ဝိတ္တလ"န်ပိ ဝဒန်၊ တံ ဇုဓ နာမ၊ ပ္ပေတံ၊ ယထာဝုတ္တမိဿကမေဝ ပန ဂဟေတ္တာ **"ကိတ္တိမ"**န် ဝုတ္တံ။

နိဒဿနမတ္တန် မုတ္တာနံ ဇာတိတော အနေကဘေဒတ္တာ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဟတ္ထိကုမ္ဘံ ဝရာဟဒါဋ္ဌံ ဘုဇင်္ဂသီသံ ဝလာဟကူဋ်ံ ဝေဏုပဗ္ဗံ မဏ္ဍူသိရော သင်္ခေ

---

[1]-ရသဇာတမ္ဗေ (ဗဟုသု) [2]-ရသဇာဓာတု (ဗဟုသု)

သိပ္ပိတိ အဌ မုတ္တာယောနိယော။ တတ္ထ **ဟတ္ထိကုမ္ဘော** ဝိတဝဏ္ဏာ ပဘာ-ဟိနာ။ **ဝရုဟဒါဠော** ဝ'ရုဟဒါဠဝဏ္ဏာဝ။ **ဘုဇင်္ဂသီသော** နီလာဒိဝဏ္ဏာ သုဝိသုဒ္ဓါ, ဝဋ္ဋလာ စ။ **ဝလာဟကော** ဘာသုရာ ဒုဗ္ဗိဘာဝရူပါ ရတ္တိဘာဂေ အန္ဓကာရံ ဝိဓမန္တာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒေဝုပဘောဂါ ဧဝ ဟောန္တိ။ **ဝေဏုပဗ္ဗတော** ကာရဖလသမာနဝဏ္ဏာ၊ နိ ဘာသုရာ၊ တေ စ ဝေဋ္ဌဝေါ အမနုဿဂေါစရေ ဧဝ ပဒေသေ ဇာယန္တိ။**မ**ဏ္ဍ**သီသော** ပါဋ္ဌိနပိဋ္ဌိသမာနဝဏ္ဏာ, ဝဋ္ဋလာ, လဃုဝေါ စ ဟောန္တိ ပဘာဝိဟီနာ၊ တေ စ မဏ္ဍာ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေယေဝ ဇာယန္တိ။ **သင်္ခော** သင်္ခေါရဏ္ဍဝိဝဏ္ဏာ, ကောလပုမာဏာပိ ဟောန္တိ ပဘာဝိဟီနာဝ။ **သိပ္ပိတော** ပန ပဘာဝိသေသယုတ္တာဝ ဟောန္တိ နာနာသဏ္ဌာနာ။ ဧဝံ ဇာတိတော အဌ-ဝိဓာသု မုတ္တာသု ယာ မဏ္ဍသင်္ခသိပ္ပိတာ၊ တာ သာမုဒ္ဒိကာ။ ဘုဇင်္ဂတော ကာစိ သာမုဒ္ဒိကာတိ ဝဒန္တိ၊ ဣတရာ အသာမုဒ္ဒိကာ။ တေန ဝုတ္တံ **"သာမုဒ္ဒိက-မုတ္တာတိ နိဒ္ဒေသနမတ္တမေတံ၊ သမ္ဘဝါ ပန မုတ္တာ မုတ္တာ ဧဝေါ"**တိ။ ဗဟုလတော ဝါ အဌကထာယံ ဧတံ ဝုတ္တံ "မုတ္တာတိ သာမုဒ္ဒိကမုတ္တာ"တိ။ ဗဟုလံ ဟိ လောကေ သာမုဒ္ဒိကာဝ မုတ္တာ ဒိဿန္တိ။ တတ္ထာပိ သိပ္ပိဇာဝ၊ ဣတရာ ကဒါစိ ကာစိတိ။

၁၇၄။ **ဣဒ နတ္ထိ** နိယမော ကေဝလံ ဒြဝဘာဝသော အဓိပ္ပေတတ္တာ။

၁၇၅။ **နိသိတဘာဝေနာ**တိ သန္ဓာဝနာဒိဝသပ္ပဝတ္တေန တိဒ္ဓိဏဘာဝေန။ ဥသ္မာကာရံ ဟိ နိသာနံ ဣဒ နိသိတဘာဝေါ။ **ပါကတိကော**တိ သာဘာဝိကော ကာယသ္မာတိ အဓိပ္ပေတော။ **သဒ္ဒါ**တိ သမ္ဘကာလံ ယာဝ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပဝတ္တတိ။ **ပေတဂ္ဂိ** နိဗ္ဗာမတဏှိကပေတဂ္ဂိ။ **ဣဒ**ာတိ ဗာဟိရတေဇောဓာတုကထာယံ။

၁၇၆။ **ဝါယနံ** ဗီဇနံ၊ တံ ပန ထာမသာ ပဝတ္တိတိ အာဟ **"သဝေဂ-ဂမနဝသေနာ"**တိ။ **သမုဒ္ဒီရဏံ** အလ္လပရိသောသနံ၊ ဘူတသင်္ခါတသ ဒေသန္တရပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ ဝါ။

၁၇၇။ ဘိတ္တိစ္ဆိဒ္ဒါဒိဝသေန လဇ္ဇမာနံ အဇ္ဇဇာကာသံ နိဿာယေဝ ပရိစ္ဆေဒါကာသသ ပရိကမ္မကရဏန္တိ အာဟ **"အဇ္ဇဇာကာသသ ဧ ကထိတ-တ"**န္တိ။

၁၇၉။ **သုခဒုက္ခဖောဋ္ဌဗ္ဗသမုဋ္ဌာပနပစ္စယဘာဝေနာ**တိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗတ္တကဘူတေန ပစ္စယဘာဝေန။ ကသ ပန သော ပစ္စယဘာဝေါတိ အာဟ

"သရီရဋ္ဌကဥတုသာ"တိ။ **ပစ္စယဘာဝေနာ**တိ စ ဟေတုမ္ပိ ကရဏဝစနံ။ တေန ဟိ ကာရဏာဘူတေန သုခဒုက္ခဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ ယထာဝုတ္တသမုဋ္ဌာနတာ ဟောတိတိ။ **"တဿ ဝါ"**တိ ဣမိနာ "ယထာဗလံ သရီရေကဒေသသကလသရီ-ရ"န္တိ ဣဒံ အနုကမ္ပတိ။ **ဝေ**န္တိ အတ္တနော ဖလူပစာရသိဒ္ဓေန ဖရဏပုကာရေန။ **ဘေသ**န္တိ သုခါဒိနံ။ **"ဩဠာရိကပ္ပဝတ္တိ ဝေ ဝါ ဖရဏ"**န္တိ ဣမိနာ နိရုပစာရံ ဘေသံ ဖရဏဋ္ဌံ ဒဿေတိ။ **ဥဘယဝတော**တိ သုခဒုက္ခဝတော, သောမနဿ-ဒေါမနဿဝတော စ၊ ဖရဏာဖရဏဋ္ဌာနဝတော ဝါ။

၁၈၁။ **ဣဒ္ဓိ ဝုတ္တံ သက်ပ္ပန္တိ** တေသ္မိံ "သက်ပ္ပေါ ကာမော"တိအာဒိကေ နိဒ္ဒေသပဒေသေ ဝုတ္တံ သက်ပ်ံ။ တတ္ထ ဟိ ကိလေသကာမော၀ "သက်ပ္ပရာဂေါ ပုရိသဿ ကာမော"တိအာဒိသု ဝိယ။ ဝတ္ထုကာမသ္မိံ တထာ တထာ သက်ပ္ပ-နတော ပရိကပ္ပနတော "သက်ပ္ပေါ"တိ ဝုစ္စော၊ နာ ဝိတက္ကောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော ဝုစ္စော။ ဒ္ဝိကာယံ ပန ဝိတက္ကဝသေန အတ္ထံ ဒဿေတုံ **"သော ဝိ ဟိ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတြာပိ ပုရိမော ဝေဒေါ အမိပ္ပေတောတိ စေ၊ သမ္ဘိဏ္ဏနတ္ထော ဝိ-သဒ္ဒေါ နိရတ္ထကော သိယာ၊ "ကိလေသသန္ဓဝသမ္ဘဝတော"တိ စ နံ ဝတ္ထုမ္ဘိ သိယာ၊ ပရတော စ "ဗျာပါဒဝစနေန ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဒဿေတိ"တိ ဝက္ခတိ။ **ကိလေသကာမော ဝိဘတ္တော** ကိလေသသမ္ဘယုတ္တတ္တာတိ အမိပ္ပါယော။ **ကာမ-ပဋ္ဌိမဒ္ဒါ**တိ ဣဒ္ဓေ **ကာမ**-သဒ္ဒေန ဝတ္ထုကာမာပိ သင်ဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၁၈၂။ **ဥဘယတ္ထ ဥပ္ပန္နော**တိ သတ္တေသု, သင်္ခါရေသူတိ ဥဘယတ္ထ ဥပ္ပန္နော၊ သတ္တာကာရော, သင်္ခါရာကာရောတိ ဝါ အာရမ္မဏသ ဥဘယာကာရဂ္ဂဟဏ-ဝသေန ဥပ္ပန္နော။ ကမ္မပထဝိသေသော, ကမ္မပထဝိနာသကော စ ကမ္မပထ-ဘေဒေါတိ ဒဿေတုံ **"အဘိဇ္ဈာသ်ယောဂေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဝိဟိ"သာယ ဝိဟိ"သာဝိတက္ကံ ဒဿေတိတိ ယောဇနာ။ **ဝိဟိ"သာယာ**တိ စ ဝိဟိ"သာ၀စနေနာတိ အတ္ထော။ **ယထာသမ္ဘံ ပါဏာတိပါတာဒိ၀ေ-နာ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အဒိန္နာဒါနမုသာ၀ါဒပေသုညဖရုသ၀ါစာသမ္ဖပ္ပလာပေ သင်ဏှာတိ။ **သမ္ဘ။ ပ။ သင်ါဟကေဟိ** ကာမနေက္ခမ္မဓာတုဟိ။ **ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ**တိ ဗျာပါဒဝိဟိ"သာ၀ဓာတုယော, အဗျာပါဒအ၀ိဟိ"သာ၀ဓာတုယော စ။ **"ဣတ္ထာတိ ပနာ"**တိအာဒိနာ သံကိလေသ၀ေါဒါနာနံ သက်ရဘာ၀သ, အနိဋ္ဌာ၀ဗ္ဗနသ စ ဒဿနေန ပုရိမံယေ၀ အတ္ထံ ဗျတိရေကမုခေန သမ္မာဒေတိ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၃-၅ ခု ၈-၁၆-ဝိဋ္ဌေသု။ ၂ အံ ၂-၁၅၉၊ အဘိ ၄-၂၇၅-ဝိဋ္ဌေသု။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၈၃။ အာဝေဏိကဏ္ဍော, အတိသယဏ္ဍော စ ဝိသေသသဒ္ဒေါ ဟောတိတိ တဒုဘယံ ဒဿေတုံ "**ပုဂ္ဂလန္တရာသာဝေရဏံ, နိလာဒိသမ္ဘူပသာဝေရ-ဏဉ္စ**"တိ ဝုတ္တံ။ အသာဝေရဏကာရဏေနာပိ ဟိ နိဒ္ဒေသော ဟောတိ ယထာ "ဘေရိသဒ္ဒေါ, ယဝကုံရော"တိ။ အတိသယကာရဏေနပိ ယထာ "အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကမ္မသမာဒါနာနံ ဌာနသော ဟေတုသော ဝိပါကံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ"တိ[1]။ **ဝေတုအဏ္ဍော ဝေါ**တိ "ဝေတု"ဏ္ဍတိ ဏမယ ဝေတုသဒ္ဒသဒေ အဏ္ဍော။ ဝေတုဝစနီယော ဟိ အဏ္ဍော ဥပသဂ္ဂေန ဇောတိယတိ။

ပုရိမေန အသဒ္ဒိသော ဝိဝေနဝေရဏတ္ထာနံ ပါကဋော ဘေဒေါတိ။ **ဝိသဘာဂလက္ခဏာ** ဝိသဒိသသဘာဝါ **အဝယဝါ** ဘာဝါ။ တေသု။

ယထာသမ္ဘဝန္တိ ကိရိယာမနောဝေတု ဥပနိဿယကောဋိယာ, ဝိပါက-မနောဝေတု ဝိပါကမနောဝိညာဏသ အနန္တရာဒိနာပိ, ဏတရသ သမ္ဘာပိ ဥပနိဿယကောဋိယာဝ။ ဓမ္မဝေတု ပန ဝေဒနာဒိကာ သဟဇာတာ သဟ-ဇာတာဒိနာ, အသဟဇာတာ အနန္တရာဒိနာ, ဥပနိဿယေန, အာရမ္မဏာဒိနာ စ မနောဝိညာဏသ ပစ္စယောတိ ဝေံ မနောဝေတုဓမ္မဝေတူနံ မနော-ဝိညာဏသ ဟေတုဘာဝေါ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဒ္ဝါရဘူတမနောဝိ သုတ္တေ "မနောဝေတူ"တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ "**ဒ္ဝါရဘူတမနောဝေသေန ဝါ**"တိ။ တသ္မာ မနောဝေတုယာ မနောဝိညာဏသ ဟေတုဘာဝေါ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗောတိ သမ္မန္ဓော။

ပုရိမနယေနာတိ ဝိသေသနံ ဒုတိယနယသ ဟိနတ္ထိကဝသေနေဝ ဝိဘတ္တတ္တာ။ နာနာဝေတူနဉ္စ စက္ခုဝေတုအာဒိနန္တိ သမ္မန္ဓော။

နဟိ ဒ္ဝေ မနောဝိညာဏဝေတုယော သန္တိ အဒ္ဒါရသဝေတုဝိဘာဂ-ဒဿနေတိ အဓိပ္ပါယော။ ခန္ဓာယတနဝေတိန္ဒြိယာနံယေဝ ဝသေန သခ်ေပါဒိ-ဝိဘာဂဒဿနံ တေသံ ဗဟုလံ ပရိညေယ္ယဓမ္မသင်္ဂဟတောဝ။ သစ္စဒေသနာ ပန အတိသံခိတ္တဘာဝတောယေဝေတ္ထ ဗဟိကတာ။

နိန္ဒ်ိယာတိအာဒိ ဝိသေသတော သတ္တသုညတာဒီပနတ္ထာ ဝေတုဒေသ-နာတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ ပုရိမနယော အညေသမ္ပိ ကမဝုတ္တိနံ ဝေတူနံ သမ္ဘဝတိတိ

---

[1] အဘိ ၄-ဘာ၅၅၊ ခု ၉-၃၅ဖ-ဗိဇ္ဇေသု။

အမိပ္ပါယေန ဝုတ္တောတိ **"မနောဓာတုယေဝ ဝါ"**တိအာဒိနာ ဒုတိယနယော ဝုတ္တော။ တတ္ထ **အဓိဋ္ဌာနေ**ဝ **ပုရေစရာနုစရဘာဝေ**တိ ပုရေစရာနုစရာဘိ-သန္ဓိယာ အဘာဝေပိ ကေဝလံ အနန္တရပုဗ္ဗကာလအနန္တရာပရကာလတာယ မနောဓာတု ပုရေစရာနုစရာ ဝိယ ဒဋ္ဌမ္ဘာတိ ဝုတ္တာ။

"အည့် အဂ္ဂဟေတ္တာ ပဝတ္တိတုံ အသမတ္ထတာယာ"တိ ဧတေန ဝိညာဏသ ကေန္ဒသာရမ္ဘဏတာဒဿနေန "အာရမ္ဘဏေန ဝိနာ သယမေဝ နိလာဒိ-အာဘာသံ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တိတံ ဝိညာဏဝါဒံ ပဋိသေဓေတိ။

၁၀၄။ **ကေနာနာသန္တာနဂတာနန္တိ** ကေသန္တာနဂတာနံ အဘိန္ဓ-သန္တာနဂတာနံ ဒ္ဝါရာနံ, နာနာသန္တာနဂတာနံ ဘိန္ဓသန္တာနဂတာနံ အာရမ္ဘ-ဏာနန္တိ ယောဇနာ။ **ကေနာနာဇာတိကတ္တာ**တိ စက္ခာဒိကေကဇာတိကတ္တာ ဒ္ဝါရာနံ, နိလာဒိအနေကဇာတိကတ္တာ အာရမ္ဘဏာနံ။

> စက္ခာဒိ ကေမ္မိ ဝိညာဏသ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ရူပါဒိ ပန အနေကမေဝ သံဟတန္တိ ဣမသ ဝါ အတ္ထိဝိသေသသ ဒဿနတ္ထံ စက္ခုရူပါဒိသု ဝစနဘေဒေါ ကတော။ ကိံ ပန ကာရဏံ စက္ခာဒိ ကေမ္မိ ဝိညာဏသ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ရူပါဒိ ပန အနေကမေဝါတိ? ပစ္စယဘာဝဝိသေသတော။ စက္ခု ဟိ စက္ခုဝိညာဏသ နိဿယ-ပုရေဇာတဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောန္တံ အတ္ထိ-ဘာဝေနေဝ ဟောတိ တသ္မိံ သတိ တဿ ဘာဝတော၊ အသတိ အဘာဝတော၊ ယတော တံ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိသ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဝုစ္စတီတိ။ တံနိဿယတာ စသ နိ ကေဒေသေန အလ္လီယနဝသေန ဣစ္ဆိတမ္ဘာ အရူပဘာဝတော၊ အထ ခေါ ဂရု-ရာဇာဒိသု သိဿရာဇပုရိသာဒိနံ ဝိယ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ။ ဣတရေ စ ပစ္စယာ တေန တေန ဝိသေသေန ဝေဒိတမ္ဘာ။ သွာယံ ပစ္စယ-ဘာဝေါ နိ ကေသ္မိံ နိ သမ္ဘဝတီတိ ကေမ္မိ စက္ခု စက္ခုဝိညာဏသ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ "စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ"တိ ကေဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။

> ရူပံ ပန ယဒိပိ စက္ခု ဝိယ ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ ပုရေတရံ ဥပ္ပဇ္ဇန်ဒ် ဟုတ္တာ ဝိဇ္ဇမာနကၦဏေယေဝ ဥပကာရကတ္တာ၊ တထာပိ အနေကမေဝ သံဟတံ ဟုတ္တာ ပစ္စယော ဟောတိ အာရမ္ဘဏဘာဝတော။ ယဒိ ပစ္စယမ္မေ သဘာဝဘူတံ,

ပရိကပ္ပိတာကာရမတ္တံ ဝါ ဝိညာဏံ ဝိဘာဝေန္တိ ပဝတ္တတိ၊ တဒညေသဉ္စ သတ်ပိ ပစ္စယဘာဝေ သော တဿ သာရမ္မဏ-သဘာဝတော ယံ ကိဉ္စိ အနာလမ္ဗိတ္တာ ပဝတ္တိတုံ အသမတ္ထဿ ဩလုဇ္ဈ ပဝတ္တိကာရဏတာယ အာလမ္ဗနီယတော အာရမ္မဏံ နာမ။ တဿ ယသ္မာ ယထာ ယထာ သဘာဝူပလဒ္ဓိ ဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယလာဘော၊ တသ္မာ စက္ခုဝိညာဏံ ရူပံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တမာနံ တဿ သဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တမေဝ ပဝတ္တတိ။ သော စဿ ဣန္ဒြိယာဓိနဝုတ္တိကဿ အာရမ္မဏသဘာဝူပလဒ္ဓိ နိကေဒ္ဓိကလာပ-ဂတဝဏ္ဏဝသေနေဝ ဟောတိ၊ နာပိ ကတိပယကလာပဝဏ္ဏဝသေန၊ အထ ခေါ အာဘောဂါနုရူပံ အာပါထဂတဝဏ္ဏဝသေနာတိ အနေကမေဝ ရူပံ သံဟစ္စကာရိတာယ ဝိညာဏဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ "ရူပေ စာ"တိ ဗဟုဝစနေန နိဒ္ဒိသိ။

ယံ ပန "ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ, တံသမ္ပယုတ္တ-ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[1] ဝုတ္တံ၊ တံ ကထန္တိ? တမ္ပိ ယာဒိသံ ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ-ပစ္စယော၊ တာဒိသမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကီဒိသံ ပန တန္တိ? သမုဒိတန္တိ ပါကဋော်ယမတ္ထော။ ဝေဒ္ဓ ကတ္ဝာ ယဒေကေ ဝဒန္တိ "အာယတနသလ္လက္ခဏဝသေန စက္ခုဝိညာဏာဒယော သလ္လက္ခဏာ-ရမ္မဏာ၊ နဒ္ဓသလ္လက္ခဏဝသေနာ"တိ၊ တံ ယုတ္တမေဝ ဟောတိ။ နစ ဧတ္ထ သမုဒါယာရမ္မဏတာ အာသင်္ကိတမ္ဘာ သမုဒါယာ-ဘောဂဝသေဝ အဘာဝတော၊ သမုဒိတာ ပန ဝဏ္ဏမ္ဘာ အာရမ္မဏ-ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ကထံ ပန ပစ္စေကံ အသမတ္ထာ သမုဒိတာ အာရမ္မဏာ ဟောန္တိ၊ နဟိ ပစ္စေကံ ဒဋ္ဌုံ အသက္ကောန္တာ အန္ဓာ သမုဒိတာ ပဿန္တိတိ? နယိဒမေကန္တိကံ ဝိသုံ အသမတ္ထာနံ သိဝိကာဝဟနာဒိသု သမတ္ထတာယ ဒဿနတော။ ကေသာဒိနဉ္စ ယသ္မိံ ဌာနေ ဌိတာနံ ပစ္စေကံ ဝဏ္ဏံ ဂဟေတုံ နသက္ကာ၊ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ သမုဒိတာနံ တံ ဂဟေတုံ သက္ကာတိ ဘိယ္ယောပိ တေသံ သံဟစ္စကာရိတာ ပရိဗ္ဗတ္တာ။ ဧတေန ကိံ စက္ခုဝိညာဏဿ ပရမာဏုရူပံ အာရမ္မဏံ၊ ဥဒါဟု တံသမုဒါယောတိအာဒိကာ

---

[1] အဘိ ဂ-၁-ဒိုဋ္ဌေ ပဋ္ဌာနေ။

စောဒနာ ပဋိက္ခိတ္တာ ဝေဒိတမ္ဗာ။ "သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဒေ စာ"တိ-အာဒိသုပိ အယမေဝ နယော။

ဝေမ္မိ အတ္ထော လဗ္ဘတီတိ "မနောဝေတုယာပိ"တိ ဝိ-သဒ္ဒေန နာ ကေဝလံ ဇဝနပရိယောသာနာ မနောဝိညာဏဝေတုယေဝ သမ္ဘိဏ္ဍိယတိ၊ အထ ခေါ တဒါရမ္မဏဘဝင်္ဂသင်္ခါတာပိ သမ္ဘိဏ္ဍိယတီတိ **ဝေမ္မိ** အတ္ထော လဗ္ဘတိ၊ သမ္ဘဝတီ-တိ အတ္ထော။ **ဝေ သတီ**တိ ဝေ အညမနောဝေတုပ္ပဝတ္တိယာ သြရံ ပဝတ္တစိတ္တာနံ မနောဝိညာဏဝေတုတာဒဿနေ သတိ။ သတိပိ မနသော သမ္ဘူတဘာဝေ မနောဝေတုယာ မနောဝိညာဏဝေတုဘာဝပ္ပသင်္ဂါ နာ ဟောတိယေဝ တံ-သဘာဝသော မနောဝိညာဏဝေတုဘာဝေန နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ။ ဧဒါနိ တမေဝတ္ထံ **"ပဉ္စဝိညာဏဝေတုမနောဝေတူ"**တိအာဒိနာ ပါကဋတရံ ကရောတိ။ **တဒ္ဓိရ-သဘာဝေနာ**တိ ပဉ္စဝိညာဏဝေတူဟိ ဝိသဒိသသဘာဝေန။ **ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေနာ-စာ**တိ မနောဝေတုကိရိယမနောဝိညာဏဝေတုအာဒိဟိ ပရိစ္ဆိန္နေန ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာ-နေန စ။ ဧဒါနိ ကေတ္တဂ္ဂဟဏံ ဝိနာပိ ယထာဝုတ္တသ အတ္ထသ သမ္ဘဝံ ဒဿေတုံ **"အနုပနိတေပိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သာမညဝေသေနာ**တိ သဒိသတာဝသေန။ **တသ္မာ**တိ ဘဝင်္ဂါနန္တရံ ဥပ္ပန္နစိတ္တသ။ **အမနောဝိညာဏဝေတုဘာဝါသိဒ္ဓိ-တော**တိ မနောဝေတုဘာဝါသိဒ္ဓိတော။ နာ ဟိ "မနောဝိညာဏဝေတုယာပိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ နိရုဒ္ဓသမနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တံ"ပေ။ တဇ္ဇာ မနောဝိညာဏဝေတူ"တိ ဧဒံ ဝစနံ ဘဝင်္ဂါနန္တရံ ဥပ္ပန္နစိတ္တသ မနောဝေတုဘာဝံ သာဓေတိ။ သိဒ္ဓေ ဟိ မနောဝေတုဘာဝေ တံ တသ နိဝတ္တက် သိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ မနောဝိညာ-ဏဝေတုယာ ပန ဥပ္ပန္နသ စိတ္တသ မနောဝိညာဏဝေတုဘာဝဒီပက် ဝစနံ တာဒိသာယ မနောဝေတုယာပိ မနောဝိညာဏဝေတုဘာဝမေဝ ဒီပေယျာတိ ကထံ တသာ နိဝတ္တက် သိယာတိ အာဟ **"နဟိ ယံ စောဒိယတိ၊ တဒေဝ ပရိဟ်ဝရုယ ဟောတိ"**တိ။

ယဒိ ဝေ ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနသ မနောဝိညာဏဝေတုဘာဝါပတ္တိ ဝေါတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ **"မနောဝေတုယာ"**တိအာဒိ။ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ, မနောဝေတူဟိ စ ဝိသိဋ္ဌော သဘာဝေါ **ပဉ္စ**။ပ။ **သဘာဝေါ**၊ တသ ဝသေန။ **ဇုတိပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနန္တ**ဟိ တဒါရမ္မဏမ္ပိ ဘဝင်္ဂေါဝမံ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ဇဝနာ-ဝသာနာ**နိတိ ဝါ ဇဝနာရမ္မဏတ္တာ တဒါရမ္မဏမ္ပိ ဂဟိတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနေဝါဟ **"ဆဒ္ဒါရိကစိတ္တေဟိ ဝါ"**တိအာဒိ။

ဝိသုံ ကာတုံ ယုတ္တန္တိ အာဝဇ္ဇနမ္ပိ ယဒိပိ ရူပါဒိဝိသယံ ဟောတိ၊ ဇဝနံ ဝိယ အာရမ္မဏရသာနုဘဝနံ ပန နာ ဟောတီတိ ဒေသေ ဌာနေ ဝိသုံ ကာတဗ္ဗမေဝ။

မနော စဘိ **စ**-သဒ္ဒေါ "မနဉ္ဉ ပဋိစ္စာ"တိအာဒိသု ဝိယ နှ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ အထ ခေါ ဗျတိရေကတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမပုဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ

ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာတိ ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုနံ "ပဌမပဏ္ဏာသ ကာမာဝစရဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ရဇ္ဇန္တိသာ"တိအာဒိနာ[1] ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိဘာဝေ ဒဿိယမာနေ "စိတ္တုပ္ပါဒရူပဝေသေန တံ တံ သမုဒါယံ ဧကေကံ ဓမ္မံ ကတ္တာ"တိ-အာဒိနာ[2] တဒတ္ထသ ခန္ဓဝိဘင်ဝဏ္ဏနာဒိသု ဝုတ္တနယတ္တာ။

ဓာတုဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] အဘိ-၆ ၂-၄၀၊ ၅၁-ဝိဘင်္ဂေသု။ [2] မူလဋီ ၂-၃၃-ဝိဘင်္ဂေ။

၄-သစ္စာပိဘက်

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၁၀၉။ **သစ္စပိနိမုတ္တံ နတ္ထိ** ပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယဟေတုသန္ဓဿနဝသေန ပဝတ္တနတော။ **သစ္စေသု ကမတိ**တိ သစ္စေသု ဝိသယဘူတေသု ပဝတ္တတိ။ ဒေသေတမ္ဘတ္ထဝိသယာ ဟိ ဒေသနာတိ။ **တေသု ကမတိ**တိ တေသု အရိယ-သစ္စေသု ပရိညာဒိကိစ္စသာဓနဝသေန ပဝတ္တတိ။ "သီလသမာဓိပညာသင်္ခါ-တ"န္တိ ဝုတ္တံ အတ္ထသဘာဝံ ကမနကိရိယာယ ကတ္တုဘာဝေန ဂဟိတန္တိ ပါကဋတရံ ကတ္တာ ဒသ္သေတုံ "**ကိံ ကမတိ**"တိ ပုစ္ဆတိ။ **တမ္ဘောဟာရေနာ**တိ တဒုပစာရေန။ တေန နိပ္ပရိယာယေန အတ္ထသဘာဝံ သာသနံ၊ ပရိယာ-ယေန ဝစနသဘာဝန္တိ ဒသ္သေတိ။

တံသဘာဝေတိ ဒုက္ခာဒိသဘာဝေ။ **အမုသာသဘာဝေ**တိ ဗာဓနာဒိဘာဝေန ဘူတသဘာဝေ။ **အညာကာရရဟိတာ**တိ အဗာဓနာဒိအာကာရဝိဝိတ္တာ။ **ဒ္ဝေ**တိ ဒုက္ခဒုက္ခတာတန္ဓိမိတ္တတာဟိ။ ရာဂါဒိကိလေသပရိဋ္ဌာဟော **ကိလေသ-ဒါဟော**။ သန္ဓာနသ္ဓ အဝိပ္ပါရိကတာကရဏံ **ပုဂ္ဂလ'ဟိ'သနံ**။ **ဘတ္တနော ဝေ ဝိဒိဏ္ဏဘာဝေ**တိ သခ်ံတမ္ဘသ္ဓ အတ္တနော သဘာဝေနေဝ ရုဇာဝဟ-တိကဘာဝေ။ **သရသေနေ**တိ သဘာဝေနေဝ။ သမ္ပိဏ္ဏကဿ သမုဒယဿ, ကိလေသသန္ဓာပရဟိတဿ မဂ္ဂဿ, အဝိပရိဏာမဿ နိရောဓဿ ဒဿနေန ယထာသခ်ုံ ဒုက္ခဿ သခ်ံတသန္ဓာပဝိပရိဏာမဒ္ဓာ အာဝိ ဘဝန္တိတိ အာဟ "**ဣတရေ ယထာဟ်ိ သမုဒယ မဂ္ဂနိရောဓဿနေဟိ အာဝိဘဝနာ-ကာရာ**"တိ။ **ဗျာပေတ္ဝာ**တိ ဘဝါဒိသု, နာနာရမ္မဏေသု စ ဝိသဒ္ဓာ ဟုတ္ဝာ။ အနေကတ္ထတ္ထာ ဓာတူနံ "**ဥဟနံ ရာသိကရဏ**"န္တိ ဝတ္ဝာ ပုန တဒတ္ထံ ဝိဝရတိ "**ဒုက္ခနိဗ္ဗာနံ**"န္တိ။ ကေဝေါကာရဘဝေပိ ဟိ ရာသိဘူတမေဝ ဒုက္ခံ နိမ္ဗတ္တတိ အနေကဓမ္မသမူဟတော၊ ပဂေဝ စတုပဋ္ဌေါကာရဘဝေသု။ ဣဒေ စ ဗျာပနတ္ထံ အာကာရံ, တဿ စ ယကာရာဂမံ ကတ္ဝာ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထံ **အာယူဟနန္တိ** ပဒံ ဝေဒိတမ္ဘံ။ **နိဒါနိ**တိ ဒုက္ခဿ ကေန္ဓကာရဏတ္ထာ တံ နိဒဿေန္တံ ဝိယ ဇနေတီတိ ဒဿေန္တော "**ဣဒံ တံ ဒုက္ခ**"န္တိအာဒိမာဟ။ **ဒုက္ခ**။ပ။ **အာဝိ ဘဝတိ** ရောဂဒဿနေန ဝိယ ရောဂနိဒါနံ။ **သံယောဂ**။ပ။ **ဒဿနေဟိ**တိ သံယော-ဂဒ္ဓော ဝိသံယောဂသဘာဝဿ နိရောဓဿ, ပလိဗောဓဒ္ဓော နိယျာန-သဘာဝဿ မဂ္ဂဿ ဒဿနေန အာဝိ ဘဝတိတိ အတ္ထော။ **တေ**တိ သံယောဂ-ပလိဗောဓဒ္ဓာ။

ဣဏ္ဍာတိ ဧတသ္မိံ အာရမ္မဏဘူတေ သတိ။ သမုဒယတော ဝိဝေကော **ဝိဝေကဋ္ဌော**။ နိရောဓော စ တဏ္ဍာကမ္မယဘာဝတော သမုဒယတော ဝိဝိတ္တော၊ တသ္မာ အဝိဝေကဘူတသ သမုဒယသ ဒဿနေန နိရောဓသ ဝိဝေကဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ၊ နိမ္မာနာဓိဂမဟေတုဘူတသာဝိ ဓဋ္ဌသ သပ္ပဋိဘယ-တာယ သခ်ိတဘာဝံ ပသ္သတော အပ္ပဋိဘယသ နိရောဓသ အသခ်ိတဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ၊ တထာ မရဏဓမ္မတာယ ဒုက္ခံ ဝိနသ္သန္တံ ပသ္သတော အမရဏ-ဓမ္မသ နိရောဓသ အမတဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"ဝိဝေကာ"**တိအာဒိနာ။ **ဣတရေ သမုဒယနိရောဓဒုက္ခဒဿနေဟိ**တိ ဣဏ္ဍ သမုဒယဒဿနေန "နာယံ ဟေတု နိမ္မာနာဓိဂမာယ၊ အယံ ပန ဟေတူ"တိ ဟေတုဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ။ တထာ ပရမဂမ္ဘီရသ နိပုဏတရသ ဒုဒ္ဒသသ နိရောဓသ ဒဿနေန ဒဿနဋ္ဌော သုခုမရူပဒဿနေန စက္ခုနော ဝိယ၊ ဒုက္ခဒဿနေန ပန အနေကရောဂါတုရကပဏဇနဒဿနေန ဣသရဇနသ ဥဋ္ဌာရဘာဝေါ ဝိယ မဂ္ဂသ **အာဝိ**ပတေယ္ယဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ။

တေ ပနေတေ ဟေတုဋ္ဌာဒိကေ သရူပတော ဒဿေတုံ **"တတ္ထ ပလိဗောဓ-ပဋ္ဌာ၁ဝသေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပလိဗောဓပဋ္ဌာ၁ဝသေနာ**တိ သမု-ဒယပ္ပဟာနဝသေန။ **"မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာ"**တိ **ဝစနတော**တိ ယသ္မာ သတိပိ ဗျာနာဒီနံ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေ "ဗျာနာဓိပတိနော ဓမ္မာ"တိ ဧဝမာဒိ-နာ ဝုတ္တံ၊ "မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာ"ဣစ္စေဝ ပန ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သာတိသယော မဂ္ဂင်္ဂဓမ္မာနံ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေါ။ တေနာဟ **"ဝိသေသတော ဝါ အာရမ္မ-ဏာဓိပတိဘူတာ မဂ္ဂင်္ဂဓမ္မာ ဟောန္တိ"**တိ။ **သော တေသံ အာကာရော**တိ ယော မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ပဝတ္တဓမ္မာနံ အာရမ္မဏာဓိပတि-ပစ္စယတာသင်္ခါတော အာကာရော၊ သော မဂ္ဂသ အာဓိပတေယ္ယဋ္ဌော။ ပုရိ-မော ပန အာဓိပတေယ္ယဋ္ဌော သဟဇာတာဓိပတိဝသေန ဝုတ္တော။ **အဘိသမေ-တဗ္ဗဋ္ဌော**တိ ယထာဝုတ္တဝိဇ္ဇနာဒိအတ္ထမေဝ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗတာယ ကေစ္စိ ကတ္တာ ဝဒတိ။ တေန အဘိသမယသဒ္ဒံ ကမ္မတ္ထံ ဒဿေတိ။ **အဘိသမယသ္သာ**တိ ဉာဏသ။ **ပဝတ္တိအာကာရော**တိ ပရိဇာနနာဒိဝိသေသာကာရော။ သော ဟိ မဂ္ဂကိစ္စေ အသမ္မောဟတော သိဒ္ဓေါ၊ ပစ္ဆာ ပစ္စဝေက္ခဏာဒိနာ ပါကဋော ဟောတိ။ အာကာရောပိ ဉာဏေန အရဏီယတော **အတ္ထော**တိ ဝုစ္စတိတိ ကတ္တာ တတိယနယော ဒဿိတော။ **ဝိဇ္ဇနာဒိနာ ဒဿိတော** ဝိသယဝိဘာဝေ-နပိ ဝိသယိဝိဘာဝေါ ဟောတိ ယထာ "ရူပသညာ, သဒ္ဒသညာ"တိ[1]။

---

[1] သံ ၂-၅၂-ဝိဒ္ဓေ။

ကုန္ဓိတံ ခန္ဓံ ဂရဟိတံ ဟုတ္တာ အသာရံ။ "**သမာဂမော**"တိအာဒိနာ အန္ဒ-ယတော, ဗျတိရေကတော စ **သံ**-သဒ္ဒသ သံယောဂတ္ထဧောတကတ္တာမာဟ။ "ဥပ္ပန္နံ ဥဒိတ"န္တိအာဒိသု ကေဝလသ **ပန္ဓ**-သဒ္ဒသ, **ဋ္ဌိတ**-သဒ္ဒသ စ ပယောဂေ ဥပ္ပတ္တိအတ္ထသ အနုပလဇ္ဇနတော, **ဥ**-သဒ္ဒသ စ ပယောဂေ ဥပလဇ္ဇနတော သော ဥပ္ပတ္တိအတ္ထံ ဒီပေတီတိ အာဟ "**ဝေ ဥပ္ပန္နံ ဥဒိတန္တိ ဝုတ္တော**"တိ။ **ဝိသုံ ပယုဇ္ဇမာနာ**တိ အာဂမ-ဋ္ဌိတ-ပဒေဟိ ဝိနာ ပယုဇ္ဇမာနာ။ **သဓာတုကန္တိ** အန္ဓောနိတေန ဓာတုနာ သဓာတုကံ။ တေနေဝ တေ "ဥပသဂ္ဂါ"တိ စ ဝုတ္တာ။

ဒုက္ခဝိဝေကဘာဝန္တိ ဒုက္ခဝိဝိတ္တတံ။ **နိဝတ္တိယာ**တိ နိဗ္ဗာနသ။ **နိဝတ္ထေ-တ္တာ**တိ အနုပ္ပါဒသဒ္ဒေန ဝိသေသနဝသေန နိဝတ္ထေတ္တာ။ နိရောဓပစ္စယတာ နိရောဓသ မဂ္ဂသ အာရမ္မဏပစ္စယတာ။ **ပုဂ္ဂလသန္ဓိကိရိယာဓမ္မဘာဝေဟိ**တိ ပုဂ္ဂလဓမ္မဘာဝေန, သန္ဓိကရဏဓမ္မဘာဝေန စ။ **ဖလန္တိ** အရိယဖလံ။ **တသ္သာ**တိ နိဗ္ဗာနဘူတာယ ဖလသင်္ခါတာယ **ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာ** အဘိသမယဘူတာယ ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာ ပဋိပဒတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ပဋိဝိဇ္ဈနကာလေ နိပ္ပရိယာယေန ဗုဒ္ဓါဒိသမညာတိ အာဟ "**ပဋိဝိဇ္ဈ-ကာလေ ပဝတ္တ**"န္တိ။ **တတော ဝေ**တိ တေန ပကာသိတတ္တာ ဧဝ။

တန္ဓိမတ္တဘာဝေတိ ဇာတိအာဒိ ဝိယ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ဒုက္ခသ ကာရ-ဏဘာဝေ၊ နိ သမုဒယသစ္စံ ဝိယ ပဘဝဘာဝေန။ ဥဒယဗ္ဗယဝိဋ္ဌိတဘာဝေ သင်္ခါရဒုက္ခတာ။ **ပဝတ္တနမေ**တိ ပဝတ္တိ ဧဝ။ **ကိစ္စံ ရသော**တိ ရသသ ကိစ္စတ္ထာံ ဒသေတိ။ **ပဝတ္တိနိဝတ္တိသ္ဝ**တိ နိဗ္ဗါရဏော ဘုမ္မံ။ **အဝိကာရတာ** ဝိကာရဘာဝေ နိစ္စတာ။

မရိစိမာယာအတ္ထာနန္တိ မရိစိယာ, မာယာယ, အတ္ထနော စ၊ **အရိယ-ဉာဏသ္ဝ**တိ အရိယာနံ ဉာဏသ။ တေန အရိယာနံ မဂ္ဂဉာဏာနုသာရေန ပဝတ္တနကဉာဏမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ ဟောတိ။ တေနာဟ "**အဝိတထဂါဟကသ္ဝ**"တိ-အာဒိ။ **တေသန္တိ** ပဋိဝေဓပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနံ။ တတ္ထ ပဋိဝေဓဉာဏသ ပဋိ-ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗတာ ဂေါစရဘာဝေါ၊ ဋ္ဌတရသ အာရမ္မဏဘာဝေါ။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗတာ, အာရမ္မဏဘာဝေါ ဝါ ပဋိဝေဓဉာဏသ ဂေါစရဘာဝေါ၊ ဋ္ဌတရသ အာရမ္မ-ဏဘာဝေါဝ။

ဗာဓကပ္ပဘဝဘာဝေနာတိ ဗာဓကသ ဥပ္ပါဒကဘာဝေန ဝိသုံ ဂဟိ-တတ္တာ နဲ့ တဏှာ ဗာဓကဘာဝေန ဂဟိတာ ပဝတ္တိပဝတ္တိဟေတုနံ အသက်ရ-ဝသေန ဗောဓနတော။ ဝေဠု ကတ္တာ အဘိမ္မဘာဇနီယေပိ အယမတ္ထဝဏ္ဏနာ

ယုဇ္ဇတေဝ။ ယဒိပိ ဧဝံ "ဒုက္ခမေဝ ဗာဓက"န္တိ နိယမာနုပဟတ္တိ, သမုဒယ-ဘာဝပ္ပသင်္ခါ စာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**ဇာတိအာဒီနံ ဝိယ ဝါ**"တိအာဒि။ ဗာဓကတ္ထသ ဗာဓကတ္ထော စ နိယမောတိ အာဟ "**ဒ္ဝေဝိ ဗာဓကတ္ထာဝ-ဝေရဏေနာ**"တိ။ ယထာ ဟိ ဗာဓကတ္ထသ ဒုက္ခေ နိယတတာ၊ ဧဝံ ဒုက္ခသ စ ဗာဓကတ္ထော နိယတကာတိ။ သုတ္တန္တဘာဇနီယေ တဏ္ဍာယ ဧဝ သမုဒယ-ဘာဝသ ဒဿိတတ္တာ တဏ္ဍာဝသေန နိယမံ ဒဿေန္တော "**နု တဏ္ဍာယ ဝိနာ**"တိအာဒိမာဟ။ သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ ဟေသာတိ။ "**ကုသလေ'ဟိ ဝိနာ**"တိအာဒိနာ ဒုက္ခဟေတုတာယ တဏ္ဍာယ ပဓာနဘာဝမာဟ။ တထာ ဟိ သာ ကမ္မဝိစိတ္တတာယ ဟေတုဘာဝံ ဂစ္ဆန္တီ ဝိသေသေန ကမ္မသ သဟ-ကာရိကာရဏံ ဟောတိတိ။ **ဒ္ဝေဝိ နိယမေနာ**တိ မဂ္ဂေါ နိယျာနံ, နိယျာန-မေဝ စ မဂ္ဂေါတိ ဒ္ဝိပ္ပကာရေန နိယမေန။

ဝစီသစ္စံ သစ္စဝါစာ, တံသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ စာတိ အာဟ "**ဝိရတိ-သဗ္ဗေတိ မုသာဝါဒဝိရတိယ**"န္တိ။ ကေစိ ပန "ဝိရတိသစ္စံ သမာဒါနဝိရတိ"တိ ဝဒန္တိ၊ တေသမ္ပိ နု သမာဒါနမတ္တံ ဝိရတိသစ္စံ၊ အဃ ခေါ သမာဒါနာ-ဝိသံဝါဒနံ။ တံ ပန ပဋိညာသစ္စတ္ထာ မုသာဝါဒဝိရတိယေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ "**နု ဟိ အညဝိရတိသု သစ္စသဒ္ဒေါ နိရုဠ္ဟော**"တိ။ သတိပိ ဒုက္ခသမုဒယာဝ-ဗောဓေ ယာဝဒေဝ နိရောဓမဂ္ဂါဓိဂမတ္ထာ ပညာဘာဝနာတိ ပစ္ဆိမဒ္ဒယသေဝ သံစ္စတ္ထံ သာတိသယံ, တဒဓိဂမသ စ အဝိဝါဒဟေတုကံ သုတ္တေ ဝိဘာဝိတံ ဒဿေန္တော "**တသ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။

ဌာနံ နတ္ထိတိ အတ္ထနော ဝါဒပတိဋ္ဌာပနကာရဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ အတ္ထဘာဝပဋိလာဘေနေဝ သတ္ထာနံ ဇာတိအာဒိနံ ပတ္တိ, သမ္ပုဒိဘာဝေါ စ ဇာယတီတိ အာဟ "**သမ္ပတ္တိတာ, ပစ္စက္ခတာ စ ပဋ္ဌမတာ**"တိ။ ဘဂဝတော ဒေသနာဂ္ဂမေနေဝ ဝါ ပဋ္ဌမာဒိတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ပရိဇနနာဒီဟိတိ ပရိညာပ္ပဟာနသစ္ဆိကိရိယာဘာဝနာဟိ၊ နိသဏ္ဌဝစ-နဿ္ဓေတံ အညသဒ္ဒပေက္ခာယ။ **ဓမ္မဥ္ဈာကိစ္စန္တိ** သဘာဝဓမ္မာဝဗောဓကိစ္စံ။ **ပရိညေယျာဒီနိ ဇေတပ္ပရမာနေဝါ**တိ ဣတော ပရံ နေယျံ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။

ဒုက္ခာဒီနံ အရိယသစ္စဘာဝသ အနုရူပံ ယုတ္တံ, အာစရိယပရမ္ပရာဂတံ ဝါ သဝနံ **အနုသဝေါ**။ သုတာနုသာရေန, အညထာ ဝါ ကက္ခဋ္ဌဖုသနာဒိအနိစ္စာ-ဒိသဘာဝသာမညာကာရပရိဂ္ဂဏှနံ **အာကာရပရိဝိတက္ကော**။ ယထာဝိတက္ကိ-တာကာရသ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတာယ ဒဿနဘူတာယ ပညာယ နိဗ္ဗာနကွမနံ ရောစနံ

ဒိဋ္ဌိနိဿာနက္ခန္ဓေ။ အာဒိစ္စော ဝိယ ပဘာယ နိရောဓံ ဗုဇ္ဈတိ သစ္စိကရောတိ ကိလေသန္ဓကာရံ ဝိဒ္ဓံသေတိ။ **စတ္တာရိဝိ သစ္စာနိ ပဿတိ**တိ ဝုတ္တံ "ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ"တိအာဒိနာ။

ကာလန္တရဒဿနန္တိ နာနာဘိသမယံ ဝဒတိ။ **ကေဒဿိနော**တိ ကေသစ္ဆ-ဒဿိနော။ **နု ယောဇေတဗ္ဗာ သိယာ**တိ ယောဇနာယ ဣ သမ္ဘဒဿနံ ဒဿနန္တရပရမန္တိ ဒဿနာနုပရမော အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ သစ္စာနဿ နာနာဘိသမယေ ဒုက္ခဒဿနာဒိဟိ ပဋ္ဌမမဂ္ဂါဒိပ္ပဟေယ္ယာနံ သံယောဇနတ္တယာဒိနံ **ကေဒေ-သပ္ပဟာနံ** အာပဇ္ဇတိ။ တထာ စ သတိ **ကေဒေသသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌတာ**, တဒနန္တရဿ ပတ္တမ္ပေန ဖလေန **ကေဒေသသောတာပန္နတာ** စ အာပဇ္ဇတိ၊ **တသ္မာ** နု သစ္စာနံ နာနာဘိသမယော ယုတ္တော။ ယထာ စ နာနာဘိသမယော နု ယုတ္တော၊ ဧဝံ **အာရမ္မဏာဘိသမယော**ပိ။ ယဒိ ဟိ အာရမ္မဏကရဏေန စတုသစ္စာဘိသမယော ဗုစ္ဈတေ၊ နု မဂ္ဂေါ သယမေဝ အတ္တာနံ အာရမ္မဏံ ကရောတီတိ အပရိပုဏ္ဏော သစ္စာဘိသမယော သိယာ။ အညေန မဂ္ဂေန မဂ္ဂေါ အာလမ္ဗီယတီတိ ပရိပုဏ္ဏောဝါတိ စေ? ဧဝံ သတိ ယေန မဂ္ဂေန မဂ္ဂေါ အာလမ္ဗီတော၊ သောပိ အညေန, သောပိ အညေနာတိ အနဝ္ဌာနံ သိယာ၊ တသ္မာ နု အာရမ္မဏပဋိဝေဓေတော စတုသစ္စာဘိသမယော ယုတ္တော၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ပန ယုတ္တော။ ကိဉ္စ ပရိစ္ဆိန္နတဗ္ဗံ, သမုစ္ဆိန္နတဗ္ဗဉ္စ အာလမ္ဗိတ္တာ ပရိစ္ဆေဒသမုစ္ဆေဒဘာဝနာ မဂ္ဂညာဏသ နု ယုတ္တာ တတော အနိဿဋဘာဝ-တော၊ သမ္ဘသခ်တဝိနိဿဋံ နိဗ္ဗာနမေဝ ပန အာရမ္မဏတာ ယုတ္တာ။ **အဟေတုက-ဒိဋ္ဌိ အကိရိယဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ** ဟေတုဗျာပါရောဝ ပရမတ္ထတော ကိရိယာတိ ကတ္တာ။

ပဝတ္တေတီတိ သဇ္ဇတိ၊ ပဝတ္တိယာ ဝါ ဟေတု ဟောတိ။ **နိဝတ္တေတီ**တိ သံဟရတိ ပလယံ ဂမေတိ၊ ပလောကတာဒိဝသေန ဝါ မောဂ္ဂေဟေတု ဟောတိ။ **ပဝေနတော**တိ ပကတိတော၊ ယံ "အဗျတ္တ"န္တိပိ ဝုစ္စတိ။

"ကာလော ကရောတိ ဘူတာနိ၊ ကာလော သံဟရတိ ပဇာ။
ကာလော သုတ္တေ ဇာဂရတိ၊ ကာလော ဟိ ဒုရတိက္ကမော"တိ—

ဧဝံဝါဒါ **ကာလဝါဒိနော**။ "ကဏ္ဏကဿ တိခိဏတာ, ကပိဋ္ဌဖလာဒီနံ ပရိမဏ္ဍလတာ, မိဂပက္ခိသရိသပါဒီနံ ဝိစိတ္တဘာဝေါတိ ဧဝမာဒယော ကေန ကာရိတာ? သဘာဝေနေဝ သိဒ္ဓါ၊ ဧဝံ သမ္ဘဗ္ဗိ၊ နု ဣဒ္ဓေ ကဿစိ ကာမ-ကာရော"တိ ဧဝံဝါဒါ **သဘာဝဝါဒိနော**။ "လောကော နိယတော

အ**ဌေ**ဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏိသဒိသော၊ နတ္ထေ ကသ္မစိ ပုရိသကာရော”တိ ဧ**ဝ**ံ**ပ**ဝတ္တ**ဝ**ါ**ဒါ** **နိ**ယ**တိ**ဝါ**ဒိ** နော,—

“ယဒိ**ဌ**ာယ ပ**ဝ**တ္ထ**န္တိ**၊ ယ**ဒိ**ဌ**ာ**ယ နိ**ဝ**တ္ထ**ရေ**။
ယ**ဒိ**ဌ**ာ**ယ သုခ**ဒုက္ခ**ံ၊ တ**သ္မ**ာ ယ**ဒိ**ဌ**တိ** ပ**ဇာ**”တိ—

ဧ**ဝ**ံ**ပ**ဝတ္ထ**ဝ**ါ**ဒါ** ယ**ဒိ**ဌ**ာ**ဝါ**ဒိ**သ**မ**ိ**တာ** **အ**ဓိ**စ္စ**သ**မุ**ပ္ပ**တ္တိ**ဝါ**ဒိ**နော** **စ** **ထ**ေ**ထ**ေ**ထ**ာ**ဝ**ဝါ**ဒေ** ဧ**ဝ** အ**ဇ္ဇ**ေ**ာ**ဂ**ဝ**တိ ဒ**ဋ္ဌ**ဗ္ဗာ။ **အ**ဏ္ဏ**ဟိ** **လော**ကော **ပ**ဝ**တ္ထ**တိ**တိ** အာ**ဇီ**ဝ**ကဝါ**ဒံ **သ**န္ဓာ**ယ**ာ**ဟ**။ **သ**ော **ဟိ** **အ**ကာ**ရ**ဏာ**ပ**ရိ**ဂ**ဟော။ **ကဏာ**ဒ-**ဝ**ါ**ဒေ**ါ **ပ**နေ ဇ္ဇ**သ**ရိ**ဌ**ာ**ဝ**သေ**နေ **အ**ဏ္ဏ**နံ** **သ**ံ**ယ**ော**ဂ**ဝိ**ယ**ော**ဂ**တော **လော**ကသ**ပ**ဝတ္ထိ**နိ**ဝတ္ထိ**ံ** ဝ**ဒ**တိ။ **ပ**ဝေ**နသ** **အ**ပ္ပ**ဝ**တ္ထိ**တိ** မ**ဟ**တာ**ဒ**ိ**ဘာ**ဝ**ေ**နေ** **အ**ပ**ရ**ိ**ဏာ**-**မော**, **အ**နာ**ဘ**ိ**ဗ**ျတ္ထိ **ဝ**ါ။ “**အ**ဟ**မ**ညော၊ **ပ**ကတိ **အ**ညာ”တိ **ဧ**ံ **ပ**ဝတ္ထ**ပ**ကတိ-**ပ**ုရိ**သ**န္တ**ရ**ဇာ**နနေ**နေ **အ**တ္ထ**သ**ုခ**ဒ**ုက္ခ**မော**ဟေ**သ**ု **အ**ဝိ**ဘ**ာ**ဝ**ဂ္ဂ**ဟ**ဏော **နိ**ဝတ္ထိ**တေ** **ကိ**ရ ဝုတ္ထ**နယေ**နေ ပ**ဓ**ာန**ံ** **နပ**ပ**ဝ**တ္ထ**တိ**၊ **သ**ော **ဝ**ိ**မော**က္ခ**ော**တိ **ကာ**ပိ**လ**ာ။ **ဧ**ဝ-**မ**ာ**ဒ**ိ**တိ** **အ**ာ**ဒ**ိ-**သ**ဒ္ဒ**ေ**နေ **မ**ဟာ**ဗ**ြ**ဟ**ျ**ဟ**ျ**နော **သ**မ**ီ**ပ**တ**ာ, **သ**ံ**ယ**ော**ဂ**ေ**ါ**တိ **ဧ**ဝ**မ**ာ**ဒ**ိ**နဒ္ဓိ** **သ**ဂ်**ဟ**ော **ဝ**ေ**ဒ**ိ**တ**ဗ္ဗော။

ဧကတ္ထ**ာ**တိ **ဧ**ကာ**ဘ**ာ**ဝ**တော **ဧ**ကော**ပ**ိ ဝုတ္ထော။ **တ**ဓ**ယ**ာတိ **ဂ**ိ**စ္ဆ**ိ**ဘ**ာ**ဝ**ေ**နေ**။ **တ**ာ**နိ**တိ **သ**မ္ဘာ**ဝ**ါ**စ**ာ**ဒ**ိ**သ**ီ**လ**ာ**နိ**။ **ဆ**န္ဒ**သ** **သ**ဒ္ဒ**ဟ**ာ**နာ**နုကူ**လ**ာ**ပ**ိ **ဆ**န္ဒ**နဝ**ေ**သ**ေ**နေ** **ပ**ဝတ္ထိ ဟော**တ**ိ**တ**ိ **သ**ဒ္ဓိ**ဒ**္ဓ**ိ**ယ**သ**ဒ္ဓ**ါ**ဗ**လ**ေ**ဟ**ိ **သ**ဒ္ဓိ**ံ** **ဆ**န္ဒ**ဒ**ု**ပ**ါ**ဒ**ေ**ါ** ဝုတ္ထော။ **တ**ာ**ဒ**ိ**သ**ေ **ကာ**လေ ဥ**ပ**ေ**ဂ**ွာ**နိ**မ**ိ**တ္ထ**ာ**နုဗ္ဗြ**ူ**ဟ**နေ**နေ ဥ**ပ**ကာ**ရ** **သ**မာ**ဓ**ိ**သ** **သ**မ**ဝ**ါ**ဟ**ိ**တ**ာ-**ဝ**ေ**သ**ေ**နေ** **တ**ာ**ဒ**ိ**သ**ကိ**စ**္စာ**ဝ**ံ ဥ**ပ**ေ**ဂ**ွာ **ဝ**ေ**ဒ**ိ**တ**ဗ္ဗော။

ဝိ**ယ**ာ**တ**ကတ္ထ**ာ**တိ **သ**ံ**ဟ**ရ**ဏ**ီ**ယ**ဝ**သ**ေ**နေ** **ဝ**ိ**ဟ**န္တ**ဘ**ာ**ဝ**တော။

အရိ**ယ**သ**စ္စ**ဒ္ဒ**ယ**န္တိ **သ**မုဒ**ယ**မ**ဂ**္ဂ**သ**စ္စ**ဒ**္ဒ**ယ**ံ။ **တ**ေ**နေ**ဝ**ါ**တိ **ယ**ထာ**ဝ**ုတ္ထ**ဒ**ုက္ခ**ဒ**ိ-**သ**ဒ္ဒ**ါ**နံ **ပ**ရိ**ဇ**ြ**ယ**ျာ**ဒ**ိ**ဝ**ါ**စ**ကတ္ထ**ာ** **ဧ**ဝ။ **အ**ာ**ဒ**ိ**ပ**ဒ**သ**ဂ်**ဟော**တိ “**ဒ**ုက္ခ**ံ**, **နဝ** **အ**ရိ**ယ**-**သ**စ္စ**”**န္တိ** ဇ္ဇ**မ**ိ**နာ** **စ**တုတ္ထ**ေ**အ**ာ**ဒ**ိ**ပ**ဒ**ေ** **သ**ဂ်**ဟော**။ **တ**ဒ**ေ**ပ**ေ**က္ခ**န္တိ** **အ**ရိ**ယ**သ**စ္စ**သ**ဒ္ဒ**ါ-**ပ**ေ**က္ခ**ံ** **ဒ**ုက္ခ**သ**ဒ္ဒ**ံ**။ **စ**တုတ္ထ**ပ**ဒ**သ**ဂ်**ဟော**တိ “**နဝ** **ဒ**ုက္ခ**ံ**, **နဝ** **အ**ရိ**ယ**သ**စ္စ**”**န္တိ** ဇ္ဇ**မ**ိ**နာ** **ပ**ဒ**ေ**နေ **သ**ဂ်**ဟော**။ **အ**ဝ**သ**ေ**သ**ကိ**လ**ေ**သ**ာ**ဒ**ယော**တိ **တ**ဏ္ဍာ**ဝ**ဇ္ဇ**က**ိ**လ**ေ**သ**ာ **အ**ဝ**သ**ေ**သ**ာ**ကု**သ**လ**ာ, **သ**ာ**သ**ဝ**ါ**နိ **ကု**သ**လ**မ္ပ**လ**ာ**နိ**, **သ**ာ**သ**ဝ**ါ** **စ** **ကု**သ**လ**ဓ**မ္ဘ**ာ။ **တ**ေ **ဟိ** **အ**ဘိ**ဓ**မ္ဘ**ာ**ဝ**ိ**ယ**ေ **သ**မုဒ**ယ**ဘာ**ဝ**ေ**နေ** **ဝ**ုတ္ထ**ာ**၊ **နဝ** **အ**ရိ**ယ**သ**စ္စ-**ဘာ**ဝ**ေ**နာ**တိ **အ**ာ**ဟ** “**သ**မုဒ**ယော**, **နဝ** **အ**ရိ**ယ**သ**စ္စ**”**န္တိ**။ **အ**ညာ**နိ** **မ**ဂ္ဂ**ါ**နိ**တိ** **ဖ**လ**သ**မ္ဘ**ာ**ဒ**ိ**ဒ္ဓ**အ**ာ**ဒ**ယော။ **ဇ**ုမ**ိ**နာ **နယ**ေ**နာ**တိ **ထ**ြ**ာ**ယ် **ယော**ဇ**နာ**—

၁-သဒ**ိ**သ**ကိ**စ**္စ**ာ**ဝ (**က**)

အတ္ထိ သမုဒယော, နာ အရိယသစ္စံ၊ အတ္ထိ အရိယသစ္စံ, နာ သမုဒယော၊ အတ္ထိ သမုဒယော စေဝ အရိယသစ္စဉ္စ၊ အတ္ထိ နေဝ သမုဒယော, နာ အရိယသစ္စံ။ တတ္ထ ပဌမပဒံ ဝုတ္တတ္ထံ။ နိရောဓော အရိယသစ္စံ, နာ သမုဒယော၊ တဏှာ သမုဒယော စေဝ အရိယသစ္စဉ္စ၊ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ, သာမညဖလာနိ စ ယသ ပဟာနာယ ဘဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ၊ တဒဘာဝတော နေဝ သမုဒယော, နာ အရိယသစ္စံ။ ဒုတရသစ္စဒွယံ အရိယသစ္စံ တသ တသ ပဘာဝကဒ္ဒေန သိယာ သမုဒယော၊ နာ ပန ယသ ပဟာနာယ ဘဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ တထဒ္ဒေန။ ဒုတရစတုက္ကဒ္ဒယေပိ အာဒိပဒံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ သေသေသု သမုဒယော အရိယသစ္စံ, နာ နိရောဓော၊ အသခ်တဓာတု နိရောဓော စေဝ အရိယသစ္စဉ္စ၊ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ, သာမညဖလာနိ စ ယသ သစ္ဆိကိရိယာယ ဘဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ တထဒ္ဒေန နေဝ နိရောဓော, နာ အရိယသစ္စံ။ ဒုတရသစ္စဒွယံ အရိယသစ္စံ၊ နိရောဓမ္မတာယ သိယာ နိရောဓော၊ နာ ပန ယသ သစ္ဆိကိရိယာယ ဘဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ တထဒ္ဒေန။ တထာ နိရောဓော အရိယသစ္စံ, နာ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ္ဂေါ မဂ္ဂေါ စေဝ အရိယသစ္စဉ္စ၊ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ, သာမညဖလာနိ စ ယသ ဘာဝနာယ ဘဝတိ ဗြဟ္မ-စရိယံ ဝုဿတိ တထဒ္ဒေန နေဝ မဂ္ဂေါ, နာ အရိယသစ္စံ။ ဒုတရသစ္စဒွယံ သိယာ မဂ္ဂေါ ဥပပတ္တိမဂ္ဂဘာဝတော၊ နာ ပန ယသ ဘာဝနာယ ဘဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ တထဒ္ဒေန။

သန္တိန္တိ သမာနံ။ **ဝေ ဒုတရေသုပိ**တိ ကာတမ္ဘာပိ ကိရိယာ ကာရကရဟိတာ ကေဝလံ အတ္ထနော ပစ္စယေဟိ တာယ ပဝတ္တမာနာယ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ ကိရိယံ ကရောတိတိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ။ နိဗ္ဗုတိဂမကေသုပိ ဧသေဝ နယော။

သာသဝတာ အသုဘတာ ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏတော။ **ဒုက္ခဒိနန္တိ**, ဒုက္ခသမုဒယမဂ္ဂါနံ။ **သမုဒယာဒိဘာဝေါ**တိ ဒုက္ခဿ သမုဒယမဂ္ဂဘာဝေါ, သမုဒယဿ မဂ္ဂဒုက္ခဘာဝေါ, မဂ္ဂဿ ဒုက္ခသမုဒယဘာဝေါ စ၊ နာ ပန နိရောဓဘာဝေါ ဒုက္ခာဒိနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **အညမညသမဂ္ဂိတာ**တိ ဒုက္ခာဒိနံ ဒုတရိတရသဘာဝယောဂေါ။ **တဏှာယာ**တိ အာမာရေ ဘုမ္မံ။ **ပုနဗ္ဘဝ-ဿာ**တိ ပုနဘဝသင်္ခါတဿ အာယတိဒုက္ခဿ။ **ပကတိဝါဒိနန္တိ** ကာပိလာနံ။ **ဝိကာရာ**တိ မဟတာဒယော ဗျတ္တာ။ **ဝိဘာဝေတော**တိ အဘိဗျတ္တိတော, ပရိဏာမတော ဝါ ပုဗ္ဗေ။ **ပဋိပ္ပလိနာ စာ**တိ ပစ္ဆာ ပကတိယံ ပလယံ ဂတာ ဝေသမ္မံ မုဠ္ဠာ သတ္တာဒိသမဘာဝေန အနေကာ သမောရုဠ္ဠာ။ တေနာဟ **"ပကတိဘာဝေနေဝ တိဋ္ဌန္တီ"**တိ။ **ပကတိဘာဝေနေဝ**တိ

အဗျတ္တဘာဝေနေဝ။ **သမုဒယဘာဝေနာ**တိ တဏှာသင်္ခါတပဘဝဘာဝေန။ အညထာ တံသမ္မယုတ္တအဝိဇ္ဇာဒိနမ္ပိ သမုဒယဘာဝေါ လဗ္ဘတေဝါတိ။ **အဝိဘဂ္ဂေဟီ**တိ ဝေသမ္မဝိရဟေန ပကတိဘာဝံ ဂတေဟိ။ **"ဝိကာရေဟီ"**တိ သာမညတော ဝုတ္တေ **"မဟန္တာ"**တိအာဒိနာ သရူပတော ဒဿေတိ။ တတ္ထ **မဟန္တော**တိ မဟာဗုဒ္ဓိ။ တဋ္ဌိ ကာပိလာ "မဟာအဗ္ဘာသယော"တိ စ ဝေါဟရန္တိ။ ရူပတမ္ဘတ္ထာဒယော ပဋ္ဌ တမ္ဘတ္ထာ, အဟံကာရော စာတိ ဆ **အဝိသေသာ**။ စက္ခု သောတံ ဃာနံ ဇိဗ္ဘာ ကာယော ဝါစာ ပါဏိ ပါဒေါ ပါယု ဥပတ္ထံ မနောတိ ဧကာဒသိန္ဒြိယာနိ။ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော အာကာသန္တိ ပဋ္ဌ **ဘူတဝိသေသာ**၊ တေဟိ။ **"ပကတိဘာဝေနေဝ ဌိတေဟီ"**တိ ဣမိနာ "အဝိဘဂ္ဂေဟီ"တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝဒတိ။ **သဂ္ဂာ**တိ သဒ္ဓိဇာ အသုညတာ။ **တန္တ||သူ**တိ သုတ္ထေသု သမဝါယိကာရဏဘူတေသု။ တထာ **ကပါလေသု**။ တိဝိဓံ ဟိ တေ ကာရဏံ ဝဒန္တိ ဥပါဒါနကာရဏံ နိမိတ္တကာရဏံ သမဝါယိကာရဏန္တိ။ တတ္ထ တုရိဝေမသလာကာဒယော **ဥပါဒါနကာရဏံ**။ တန္တဝါယော **နိမိတ္တကာရဏံ**။ တန္တဝေါ **သမဝါယိကာရဏန္တိ**။ **ဒ္ဝိသု အဏ္ဏသူ**တိ ပထဝီဘူတေသု ဝါ အာပေါတေဇောဝါယောဘူတေသု ဝါ ဒ္ဝိသု ပရမာဏူသု။ **ဣဗုဒ္ဓိဝေါဟာရဇနကော**တိ "ဣဒ တန္တ||သု ပဋ္ဌော, ဣဒ ကပါလေသု ဃဋ္ဌော, ဣဒ ဗီရဏေသု ဃဋ္ဌော"တိအာဒိနာ နယေန ဟေတုဖလာနံ သမ္ဗန္ဓဘူတေန သတ္တာနံ ဣဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာ ဇာယန္တိ။ သော ဂေါ၀ိသာဏာနံ ဝိယ အဝိသုံ သဟသိဒ္ဓါနံ သမ္ဗန္ဓော **သမဝါယော**။ ခါဏုသေနာနံ ဝိယ ပန ဝိသုံသိဒ္ဓါနံ သမ္ဗန္ဓော **သံယောဂေါ**။ တီသု အဏ္ဏသု တိအဏ္ဏကံ ဖလံ သမဝေတံ ဧကီဘူတမိဝ သမ္ဗန္ဓန္တိ ယောဇနာ။ "သမဝေတ"န္တိ တေသဃ "ဧကီဘူတမိဝ သမ္ဗန္ဓ"န္တိ ဣဒံ အတ္ထဝိဝရဏံ။ **မဟာပရိမာဏန္တိ** မဟန္တပရိမာဏံ မဟာပထဝီ-အာဒိကံ ဧကံ ဖလံ၊ ယံ တေ "ကာရိယံ ဒြဗ္ဗ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ယေဟိ ကာရဏေဟိ အာရဒ္ဓံ ကာရိယဒြဗ္ဗံ၊ တဒန္တောဂဓာနိ ဧဝ တာနိ ကာရဏာနိ မညန္တိတိ အာဟ **"အတ္ထနော အန္တောဂဓေဟိ ကာရဏေဟီ"**တိ။ သတိ သမဝါယေ ဟေတုမှိ ဖလံ သမဝေတန္တိ ဖလေ ဟေတု သိယာ၊ တံ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"သမဝါယာဘာဝါ ဖလေ ဟေတု နတ္ထိတိ ဟေတုသုညံ ဖလ"**န္တိ။

အာဟာရဘေဒေတိ ကမ္ဘဋိကာရာဒိအာဟာရဝိသေသေ။ **တပ္ပစ္စယဘေ-ဘေဒေ**တိ အဗ္ဗောဟရဏီယဝတ္ထုသဒ္ဒါယတနအဝိဇ္ဇာအာဒိသင်္ခါရသင်္ခါတေ တေသံ ပစ္စယဘူတဓမ္မဝိသေသေ၊ သြဇဋ္ဌမကရူပဝေဒနာပဋိသန္ဓိဝိညာဏနာမ-ရူပသင်္ခါတေ ဝါ တန္နိဿိတဓမ္မဝိသေသေ၊ တေ ပစ္စယာ ဧတေသံ ဓမ္မဝိသေသာနန္တိ

တဗ္ဗဋ္ဌယမ္ပဘေဒါ။ ရူပါဒိအာရမ္မဏဝသေန ဝါတိ ယောဇနာ။ **ယာနဋ္ဌယ-ဝသေနာ**တိ သမထဝိပဿနာယာနဋ္ဌယဝသေန။ ကိဉ္စာပိ မဂ္ဂကျော သမထ-ဝိပဿနာ ယုဂနद္ဓါဝ၊ ယထာ-ပန သုညတာဒိသမညာ၊ **ဧ**ဝံ သမထဝိပဿနာ-သမညာပိ အာဂမနတော မဂ္ဂဿ သိယုန္တိ အာဟ **"အာဂမနဝသေန ဝုတ္တော"**တိ။ ယဿ ဝါ ပညိန္ဒြိယံ အဓိကံ၊ တဿ မဂ္ဂေါ ဝိပဿနာ၊ ဣတရဿ သမထောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သမာဓိဇာတိ သမာဓာနဇော၀။ **တတော ဧ၀ါ**တိ သမာဓိအနုဂဏ-ကိရိယတ္ထာ၀။

အာဒါယ ဠီဟိတ္တာတိ ဂဟေတ္တာ ဝိယ တဏ္ဍေတ္တာ ဝိတဏ္ဍေတ္တာ။ ဠီန္ဒန္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပါနံ။ **ပုရိမကာလဿ ဝိယ နိဋ္ဌေသော** ယထာ "ကေ၀ံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌစ္ဘ တယော ခန္ဓာ"တိ[1], "ကေ၀ံ မဟာဘူတံ ပဋ္ဌစ္ဘ တယော မဟာ-ဘူတာ"တိ[1] စ။

ဩဂါဟိတုန္တိ ဥဏ္ဏောန ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ။ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ **သဏ္ဌတ္တံ**။ သုခုမာယ ပညာယ ဂဟေတဗ္ဗတာယ **သုခုမတ္တံ**။ **ဣတိ**တိ ဣမိနာ ကမေနာတိ အယမတ္ထောတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ **"ဣတိသဒ္ဒေန ဝိဇာနနက္ကမံ ဒဿေတိ"**တိ။ **ဧ၀ं ပကာရေဟိ**တိ **ဧ၀ं**-သဒ္ဒေန ဇောတိယမာနော ဧ၀ အတ္ထော **ပကာရ**-သဒ္ဒေန ဝုစ္စတိတိ **"ဧ၀ं-သဒ္ဒေန ဝိဇာနနကာရဏာဘူတေ နယေ ဒဿေတိ"**တိ ဝုတ္တံ။ **ဣတိ**တိ ဝါ နိဒဿနတ္ထော။ တေန ဝုတ္တပ္ပဘေဒေ ပစ္စာမသနဝသေန နိဒဿေတိ။ **ဧ၀ं**-သဒ္ဒေါ ဣဒမတ္ထော။ တေန **ဧ၀ं ပကာရေ-ဟိ**တိ ဣဒံပကာရေဟိ၊ ဤဒိသေဟိတိ အတ္ထော။

ဥဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ

ဇာတိနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ

၁၉၀။ **"ဇာတိအာဒိနိဒ္ဒေသေ"**တိ ဣမိနာ"တတ္ထ"တိ ပဒဿ အတ္ထं ဝဒတိ။ **ဒုက္ခမာတိကာ**တိ ဒုက္ခဒုက္ခာဒိနံ ဒုက္ခဝိသေသာနံ ဥဒ္ဒေသော။ **ပဒ္ဓယေ**တိ "ပရိယာယဒုက္ခံ, နိပ္ပရိယာယဒုက္ခ"န္တိ တေသဿ ပဒ္ဓယေ။

---

[1] အဘိ ဂ-၁၉-ဝိဇ္ဇေ ပဋ္ဌာနေ။

ဒုက္ခတ္တာယေဝါတိ နိပ္ပရိယာယဒုက္ခတံ ဝဒတိ။ **သဘာဝေန နာမံ ဝိသေ-သေတီ**တိ အန္ဒတ္ထသညတံ ဒသ္သေတိ။ **ပုရိမေန** သဘာဝဒုက္ခဝါစကေန **ဒုက္ခသဒ္ဒေန**။ သော ဟိ ဝိသေသနံ အဝ္ဆေဒကဘာဝတော ပစ္ဆိမံ သခ်ိရ-ဒုက္ခဋ္ဌံ ဝိသေသေတိ။ သော ဟိ နိဝတ္တေတမ္ဘဂဟေတမ္ဘသာဝရဏတ္တာ အဝ္ဆိန္နိတမ္ဘော။ **တေနာ**တိ ဝိပရိဏာမအဓိဋ္ဌာနာဒိပကာရဝိသေသေန။

ဒေသေတမ္ဘသ အတ္ထသ သဒ္ဒိပနံ ဋ္ဌ သခ်ေပေါ၊ သော စ တဒ္ဒိဘာဝါနံ သာဝရဏဘာဝေါတိ အာဟ **"သခ်ေပေါ သာမညၖ"**န္တိ။ **အန္တော-ဂဓိတ္တာ**တိ အန္တောဂဓေ ကတ္တာ၊ သင်ဟေတ္တာ ဝါ။ **ဥဘယထာ ပိ**တိ သခ်ေ-ပတောပိ ဝိတ္ထာရတောပိ။ သာဝရဏဘာဝါနံ ဝိဘဇနံ ဝိဘာဂေါ၊ ဝိတ္ထာရောတိ အာဟ **"ဝိတ္ထာရော ပန ဝိသေသော"**တိ။ **ဝိသေသန္တရနိဝတ္ထ-ကောတိ** ဝိဘာဂန္တရာသင်ါဟကော။

၁၉၁။ **အပရတ္ထာ**တိ ဘူမ္မဝစနံ သာမိအတ္ထေ ယထာ "သမ္ဘတ္ထ ပါဒက"န္တိ အာဟ **"သာမိအတ္ထေ ဝိ ဟိ အပရတ္ထသဒ္ဒေါ သိဒ္ဓေတိ"**တိ။ သိဒ္ဓိ ပန "ဋ္ဌတရာဟိ ဝိ ဒိသ်တိ"တိ ဋ္ဌမိနာ ဝေဒိတမ္ဘော။ ယသ္မာ စ ဧဝံ သဒ္ဒေါ သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ ပါဋိယံ သာမိဝသေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ ဘူမ္မဝသေန ဒဿိတန္တိ ဒိဋ္ဌေန္တော **"တေသံ တေသန္တိ ဝါ"**တိအာဒိမာဟ။ **အပရသ္မာ**တိ အပရသ သတ္ထသ။ မနုဿာဒိဘေဒေါ ဥပပတ္တိဘဝေါ ဂတိ၊ တဒ္ဒိသေသဘူတာ ခတ္တိယာဒိသာမညၖမိဋ္ဌာနာ ခန္ဓာ ဇာတိတိ ဒဿေန္တော **"ပဋ္ဌဂတိဝသေ-နာ"**တိအာဒိမာဟ။

တိဏာဂကာရောတိ တိဏာဝိကပ္ပေါ၊ တိဏာဝိသေသောတိ အတ္ထော။ **ဝေန္တိ** နိဒဿနေ။ တေန ဝုတ္တပ္ပကာရံ ပဌမံ ဝိညာဏပါတုဘာဝံ ပစ္ဆာမသတိ။ **တဒုပါဒါယာ**တိ တတော ပဋ္ဌာယ။ **အရိယဘာဝကရဏတ္တာ**တိ အရိယ-ဘာဝကာရဏတ္တာ။ ကရောတိတိ ဟိ ကရဏံ။ အရိယသဒ္ဒိသတ္တာ ဝါ **အရိယ-သီလံ**။ ပုထုဇ္ဇနကလ္ယာဏကာနမ္ပိ ဟိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ အရိယသီလသဒ္ဒိသံ။ **အာကာရဝိကာ**ရာတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာဒိအာကာရဝိကတိယော။ **သဟုပ္ပါဒကာ**တိ ဥပ္ပါဒသဟိတာ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာ ခန္ဓာ။ **အာယတနဝသေနာ**တိ ပရိပုဏ္ဏာပရိ-ပုဏ္ဏာယတနဝသေန။ **ယောနိဝသေနာ**တိ အဏ္ဍဇာဒိယောနိဝသေန။ **ကေ-ကေနေဝ ပဒေနာ**တိ ယထာ ဒုတိယနယေ ဇာတိအာဒိပဒေသု ဒ္ဒိဟိ ဒ္ဒိဟိ ပဒေဟိ ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏာယတနယောနိဝိဘာဂေန သမ္ဘသတ္တေ ပရိယာဒိ-ယိတ္တာ ဇာတိ ဒဿိတာ၊ နာ ဧဝမိဓ။ ဋ္ဌ ပနေတေသု ကေကေနေဝ ပဒေန

အဝိဘာဂတော **သမ္ဘသတ္တေ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ။ ဥဘယတ္ထာ**တိ ပုရိမပစ္ဆိမ-နယေသု ဘာဝနိဒ္ဒေသောဝယုတ္တော။ အနဘိဟိတေ ဝိဘတ္တိဝိဝေါ၊ နာဘိဟိ-တေတိ။ **ပါကဋာ နိဗ္ဗတ္တိ**တိ အဘိဗျတ္တာ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဝိန္ဒံ ဝိန္ဒန္တိ ကေဝေါကာရဘဝေ ရူပါယတနမမ္မာယတနဝသေန ဝိန္ဒံ, စတု-ဝေါကာရဘဝေ မနာယတနမမ္မာယတနဝသေန ဝိန္ဒံ။ **သေသေ**တိ ပဉ္စဝေါကာရ-ဘဝေ။ **ပဉ္စန္ဒန္တိ** စက္ခုသောတမနောရူပမမ္မာယတနဝသေန ပဉ္စန္ဒံ။ တာနိ ဟိ ရူပဘဝေ ပဉ္စဝေါကာရေ ဥပပတ္တိကွဏေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကာမဓာတုယံ ပဋိ-သန္ဓိကွဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနန္တိ ယောဇနာ။ **ဝိကလာဝိကလိန္ဒြိယာနန္တိ** အပရိ-ပုဏ္ဏပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ သတ္တာနံ။ ဣန္ဒြိယဝသေနေဝ ဟိ အာယတနာနံ ဝေကလ္လံ ဣစ္ဆိတမ္ပိ။ တတ္ထ ဝိကလိန္ဒြိယသ သတ္တန္ဒံ နဝန္ဒံ ဒသန္ဒံ ပုနပိ ဒသန္ဒံ၊ ဣတရသ ဧကာဒသန္ဒံ အာယတနာနံ ဝသေန သင်္ဂဟော ဝေဒိတမ္ဘော။ **သတ္တန္ဒန္တိ** ကာယမနောရူပဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗမမ္မာယတနဝသေန သတ္တန္ဒံ။ ဂန္ဓ-သေယ္ယကံ ဟိ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ **နဝန္ဒန္တိ** စက္ခုသောတသဒ္ဒါယတနဝဇ္ဇာနံ နဝန္ဒံ။ အန္ဓမမိရဝသေန ဟိဒံ ဝုတ္တံ။ **ဒသန္ဒန္တိ** စက္ခုသဒ္ဒဝဇ္ဇာနံ။ **ပုန ဒသန္ဒန္တိ** သောတသဒ္ဒဝဇ္ဇာနံ။ အန္ဓဝသေန, ဗမိရဝသေန စေတံ ဒွယံ ဝုတ္တံ။ **ဧကာ-ဒသန္ဒန္တိ** သဒ္ဒဝဇ္ဇာနံ။

တံဒုက္ခဘာဝေါတိ ပရိယာယဒုက္ခဘာဝေါ။ **တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိနိဝါရဏေနာ**တိ ဥပ္ပလပဒုမာဒိသု ဥပ္ပတ္တိပဋိက္ခေပေန အဘာဝကထနေန။ **ဒုက္ခုပ္ပတ္တိကာရ-ဏေ**တိ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုဘူတေ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ။

မရဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဘ၉၃။ **ဓန္ဓဘေဒဿာ**တိ ခန္ဓဝိနာသဿ။ **သော**တိ ခန္ဓဘေဒေါ။ **ပဗန္ဓ-သမုစ္ဆေဒေါ**တိ ပဗန္ဓဿ အစ္ဆိန္နသမုစ္ဆေဒေါ။ **တဗ္ဘာဝတော**တိ သမ္ပတ္တိ-မရဏဘာဝတော။ **တဒေကဒေသဘာဝတော**တိ တဒဝယဝဘာဝတော။ **တံ ဃသ်ဝ နာမန္တိ အသမ္ဘာဟတ္ထံ ဝုတ္တံ** သမ္ဘဿာပိ ဧကကမ္မနိဗ္ဗတ္တဇီဝိတိန္ဒြ-ယပ္ပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒဘာဝတော။ သမ္ပတ္တိမရဏမေဝ ဟိ ဇာတိကွယမရဏံ၊ တံ ပန ဇာတိကွယမရဏံ ဥပဏ္ဍမမရဏံ, သရသမရဏန္တိ ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ သရသမရဏမ္ပိ အာယုက္ခယမရဏံ, ပုညက္ခယမရဏန္တိ ဒုဝိဓံ။ ဧဝမေတေသံ တဒေကဒေသတာ ဝေဒိတမ္ဘော။ ယဓေတ္ထ ဥပဏ္ဍမမရဏံ၊ တံ အကာလမရဏံ။သရသမရဏံ ကာလ-မရဏံ။ မရဏေန သတ္တာ ယထာလဒ္ဓအတ္တဘာဝေန ဝိယုဇ္ဇန္တိ အာဟ **"သမ္ဘတ္တိဘဝက္ခန္ဓေဟိ ဝိယောဇေတိ"**တိ။

ကာရဏာဟောတိ မူလဟော။ မူလဋ္ဌ "အာဒိ"တိ ဝုစ္စတိ "ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ? သီလဉ္စ သုဝိသုद्ध,ဒိट्ठि စ ဥဇုကာ"တိအာဒိသု[1]။ တေနာဟ "**သန္ဓိမ္ဗန္ဓနဿ ဗာဟုလကန္တိ အတ္ထော**"တိ။

ဖလကိရိယာဝဟ္ဟာ ဤဒိသီ ဟေတုကိရိယာတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ "**အနော-ဝေ**"တိ။ ဗျသနဿ ဟိ အာပါဒကေဟိ အာပါဒနံ အာပါဒေတမ္ဘအာပတ္တိယာ သဟေ သိဒ္ဓတိတိ။

သောကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၄။ သုခံ ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ ဧတေနာတိ သုခကာရဏံ **ဟိတံ။ ဘောဂဗျသနာဒိပဒတ္ထဝိသေသန်** ဘောဂဗျသနံ, သီလဗျသနန္တိ ဧဝံ ဘောဂသီလပဒါနိ ဝသေန အတ္ထဝိသေသံ။ **သမာသဝိသေသန်** "ရောဂေါ ယေဝ ဗျသနံ၊ ဒိट्ठि ဧဝ ဗျသန"န္တိ သမာနာဓိကရဏဝသေန သမာသဝိသေသံ။ အနုပါနဝတ္ထုယာနာဒိ ပရိဘုဇ္ဇိတမ္ဘတော **ဘောဂေါ**တိ အဓိပ္ပေတော၊ သော စ ဓမ္မသမူဟဘာဝေန။ **တဒ္ဓိနာသာ**တိ ဥတိဘောဂဗျသနာနိ ဝုတ္တာနိတိ တေ ဝိကာရဘာဝေန ပညာပေတမ္ဘတ္တာ **ပဏ္ဏတ္တိမတ္တာ**။ ပရိနိပ္ပန္နံ နာမ ခန္ဓပဉ္စကံ။ အတ်သဘာဝတ္တာ ပဏ္ဏတ္တိ အပရိနိပ္ပန္နာ, အနိပ္ပန္နာ စ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ "**အပရိ-နိပ္ပန္နတ် သန္ဓာယ အနိပ္ပန္နာနိတိ အာဟာ**"တိ။ နဟိ ပဏ္ဏတ္တိ ကေနစိ နိပ္ပါဒိ-ယတိ။ အညတ္ထာပိ အပရိနိပ္ပန္နေ အနိပ္ပန္နဝေါဟာရော အာဂတောတိ ဒဿေတုံ "**အပရိနိပ္ပန္နတ်ယေဝ**"တိအာဒိမာဟ။ ကာမဉ္စေတ္ထ အပရိနိပ္ပန္နံ "အနိပ္ပန္န"န္တိ ဝုတ္တံ၊ "နိပ္ပန္န"န္တိ ပန နဟ ပရိနိပ္ပန္နမေဝ ဝုစ္စတိ၊ နာပိ သဗ္ဗော သဘာဝမ္ဘောတိ ဒဿေန္တော "**ခန္ဓဝိဘင်ေ စာ**"တိအာဒိမာဟ။ နိပ္ပန္နတာ ဝုတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **အနိပ္ပန္နတာ** သဘာဝမ္ဘတ္တောပိ ကေနစိ နဟ နိပ္ပါဒိယတိတိ ကတ္တာ။

သကိုစိတ် စိန္တနန် ပိတိသောမနဿပဋိပက္ခတော, ဒေါသသမ္ပယောဂတော စ အာရမ္ဘဏေ အနဘိရတိပ္ပဝတ္တိမာဟ။ အန္တော အတ္ထနော နိဿယဿ နိဒ္ဒေဟနဝသေန ဝါ ဗျာနံ စိန္တနံ **အန္တောနိဗ္ဗာနံ**။ သတိပိ အနုသောစနဘာဝေ အတ္ထနော ကတာကတကုသလာကုသလဝိသယော မနောဝိလေခဘူတော ဝိပ္ပဋိသာရော **ကုက္ကုစ္စံ**၊ ယထာဝုတ္တအန္တောနိဗ္ဗာနံ **သောကော**တိ ဥဘိန္နံ ဝိသေသော ဝေဒိတမ္ဘော။

"**မနောဒ္ဓါရဇဝနကွေ**"တိ ပရိဗျတ္တမန္တောနိဗ္ဗာနံ သန္ဓာယာဟ၊ ဧတရံ ပန ပဉ္စဒ္ဓါရဇဝနေသုပိ လဗ္ဘတေဝ။ တေနာဟ "**ကာယဝိညာဏာဒီ**"တိအာဒိ။

---

[1] သံ ၃-၁၂၄-ဝိဗ္ဗေ။

ဒေါမနဿဿာတို့ အသောစနာကာရသ ဒေါမနဿဿ၊ သောစနာကာ-ရသ်ာပိ ဝါ နာနာဝိထိကသ။ တမ္ပိ ဟိ ဒုက္ခမေဝါတိ။ **အညထာ**တို့ မနော-ဒ္ဒါရဇဝနေ ဇဝ ဂဟိတေ။ **တတ္ထ**တို့ ကာယဝတ္ထုကမနောဒ္ဒါရိကေသု။

ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၅။ **အာဒေဝနသင်္ခါ ကတ္ထာ**တို့ အာဒေဝိတ္ထာ၊ ဝိလပိတ္ထာတို့ အတ္ထော။ **ပုဂ္ဂလဿ သမ္ဘမဘာဝေါ**တို့ ယဿ သတ္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ အနဝဋ္ဌာန-ဘာဝေါ။ သမ္ဘမံ ဝါ အဇ္ဇန္ဇရဂတံ တဿ ပစ္ဆိပ္ပဋ္ဌာပေတိ ပါကဋ္ဌဘာဝ-ကရဏေနာတို့ **သမ္ဘမပစ္ဆိပ္ပဋ္ဌာနေ**။

မုဋ္ဌိဟိ ပေါထနာဒိနိ **မုဋ္ဌိပေါထနာဒီနိ**။

ယေန ဒေါမနဿေန။ **ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဒုက္ခတောတို့** "အတ္တနော ခန္ဓံ မုဋ္ဌိဟိ ပေါထေတိ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တဒုက္ခတော။ **တံနိဒါနန္တိ** ပရိဒေဝနိဒါနံ။

ဒုက္ခဒေါမနဿနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၆-၇။ ကာယဒုက္ခာဘိဘူတဿ ပတိကာရာဘိလာသာယ တာဒိသ-ဒုက္ခာဝဟပယောဂကာလာဒိသု ကာယိကဒုက္ခဿ တဒုပနိဿယတာ ဝေဒိ-တမ္ဘာ။ **ဧတေန ဒုက္ခေနာ**တို့ အနာထတာဟတ္ထပါဒဿ္ဓေဒနာဒိဒုက္ခေန။

ဥပါယာသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၈။ ဒုက္ခဋ္ဌာနနိသဒ္ဒါဒိနိ **ဒုက္ခဋ္ဌာနာဒီနိ**။ ဒေါမနဿဿ ဝတ္ထု ဟောတိ ဥပါယာသောတိ သမ္ဘဒ္ဓော။

အပ္ပိယသမ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ အညသာပေက္ခသဒ္ဒေါ အသမတ္ထသမာသောတိ တံ ဒဿေတိ "**ယေန သမာသော၊ နာ တဿာယံ ပဋိသေဓကော အ-ကာရော**"တိ။

ပဋိမဋ္ဌယန္တိ "သမောဓာနံ မိဿီဘာဝေါ"တိ ဗုဒ္ဓံ ပဒဋ္ဌယံ။ **တဒတ္ထဝသေ-နာ**တို့ သမောဓာနတ္ထဿ, မိဿီဘာဝတ္ထဿ စ ဝသေန သခ်ါရေသု လဇ္ဇတိ။ အာဂတေဟိ စ တေဟိ သခ်ါရေဟိ ပုဂ္ဂလဿ သံယောဂေါ ဟောတီတိ ယောဇနာ။

တံဂဟဏမတ္တန္တိ အာပါထဂတာရမ္မဏဂ္ဂဟဏမတ္တံ။

ဇုန္ဓာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ **တံ ကာလန္တိ** စုတိစိတ္တနိရောဓတော ဥဒ္ဓံ ကာလံ။ "**ယဒိ**"တိ **ယံ**-သဒ္ဒေါ ကရဏတ္ထေ ပစ္စတ္တန္တိ **ယေနဝိတိ အတ္ထော ဝုတ္တော**။ "ယံ ဇုန္ဓ"န္တိ **ယံ**-သဒ္ဒေါ ယဒါ ဇုန္ဓာပေက္ခော၊ တဒါ "နလဘတိ"တိ တတ္ထ အလာဘပဓာနာ-ဘာဝတော ဇုန္ဓာ ဝိသေသိယတီတိ အာဟ "**အလာဘဝိသိဋ္ဌာ ဇုန္ဓာ ဝုတ္တာ ဟောတိ**"တိ။ "ဇုန္ဓံ နလဘတိ ယ"န္တိ ဧဝံ ကိရိယာပရာမသနဘူတော **ယံ**-သဒ္ဒေါ ယဒါ "နလဘတိ"တိ ဧတံ အပေက္ခတိ၊ တတ္ထ ဂုဏဘူတာ ဇုန္ဓာ၊ ပဓာနဘူတော အလာဘောတိ အာဟ "**တဒါ ဇုန္ဓာဝိသိဋ္ဌော အလာဘော ဝုတ္တော ဟောတိ**"တိ။

ဟိရောတ္တပ္ပရဟိတာ ဆိန္ဒိကာ, ဝုတ္တိကာတိ ဝုစ္စန္တိ အာဟ "**ဆိန္ဒိန္ဒ-ဂဏေနာတိ နိလ္လဇ္ဇေန ဝုတ္ထဂဏေနာ**"တိ။ **ကပ္ပဋိကာ** သိမ္ဘိတပိလောတိက-ဓာရိနော။

အလဇ္ဇနေယ္ယဇုန္ဓန္တိ အလဇ္ဇနေယ္ယဝတ္ထုသ္မိံ ဇုန္ဓံ။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၂။ **တာဒိသဿ ဝတ္ထုနော သဒ္ဒါ**တိ သာမညတော အနဝ-သေသဂ္ဂဟဏံ သန္ဓာယာဟ။

အတိပါကဋ္ဌေန အတိ ဝိယ ပကာသေန ဒုက္ခေနာတိ အတ္ထော။

ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ **မနော ဝိယာ**တိ **မနော**-သဒ္ဒဿ ဝိယ။ **ဇုက-သဒ္ဒေနာ**တိ "ပေါနောဘဝိကာ"တိ ဧတ္ထ **ဇုက**-သဒ္ဒေန။ **ဂမိယတ္ထတ္ထာ**တိ ဥပါတတ္ထတ္ထာ။ ကရဏသိလတာ ဟိ ဇုဓ သိလတ္ထော၊ သော စ **ဇုက**-သဒ္ဒေန ဝုစ္စတိတိ **ကိရိယာဝါစကဿ** ကရဏသဒ္ဒဿ အဒဿနံ အပ္ပယောဂေါ။ ဝုတ္တတ္ထာနံ ဟိ အပ္ပယောဂေါ။ သတိ ပစ္စယန္တရသမဝါယေ ပုနဗ္ဘဝဿ ဒါယိကာ, တဒဘာဝေ အဒါယိကာတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**အဒါယိကာဝိ ပုနဗ္ဘဝံ ဒေတိယေဝါ**"တိ တံသဘာဝါနတိဝတ္တနတော။ တေနေဝါဟ "**သမာန-သဘာဝတ္တာ, တဒါနုဘာဝတ္တာ စ**"တိ။ တတ္ထ **သဘာဝေါ** တဏ္ဍာယနံ။

အာနုဘာဝေါ ပစ္စယသမဝါယေ ဖလနိပ္ဖါဒနသမတ္ထတာ။ **ဣတရေသု**တိ အဝသိဋ္ဌကိလေသာဒီသု။ ပဝတ္တိဝိပါကဒါယိနော ကမ္မသ သဟာယဘူတာ တဏှာ "ဥပဓိဝေပက္ကာ"တိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ "**ဥပဓိဒ္ဒ ယထာနိဗ္ဗတ္တေ**"တိ-အာဒိ။ **ယထာနိဗ္ဗတ္တေ**တိ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ နိဗ္ဗတ္တပ္ပကာရေ။ **ဒုဋ္ဌုံ** သံဝုတ္ပိလာဝဏံ အဘိတသိုံ။ **ရဇ္ဇုံ** ဝတ္ထသ ဝိယ ရဂ်ဇာတေန စိတ္တသ ဝိပရိဏာမနံ၊ ရမာပနံ ဝါ။ **ရာဂသမ္ပယုတ္တေနာ**တိ ရာဂပဒသမ္ပယုတ္တေန "**ဥပ္ပဇ္ဇသာ**"တိ ပုလ္လိင်ဝသေန ဝုတ္တံ။ **ရူပါရူပဘဝရာဂေါ ဝိသုံ ဝတ္ထုတိ**တိ ဘွေ **ဝတ္ထုတိ-**ကိရိယာပဒံ ကမ္မတ္ထေ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

"**သဝတ္ထုကံ စိတ္တ**"န္တိ ဣမိနာ သကလံ စိတ္တဒသကမာဟ၊ ဒုတိယေန သသမ္ဘာရစိတ္တံ။ **ဆိဒ္ဒန္တိ** ကဏ္ဏသ ဆိဒ္ဒပဒေသံ။ **ကဏ္ဏမ္ဗဒ္ဓန္တိ** ကဏ္ဏပါဠိ။ **ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော** ရတ္တကမ္မလပဋ္ဌလံ ဝိယ, **ကိစ္စတော** မုဒုသိနိဒ္ဓမဓုရရသဒံ မည္ယန္တိ။ **သာမညေန ဂဟိတာ**တိ ဝိသယေန အဝိသေသေတ္တာ ဂဟိတာ။ **ဝိသယဝိသိဋ္ဌာ**တိ စက္ခာဒိဝိသယဝိသိဋ္ဌာ။ **ဘွေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ**တိ သမုဒါယာဝယဝေဟိ ဝိယ သာမညဝိသေသေဟိ နာ နာနတ္တဝေါဟာရော နာ ဟောတိ ယထာ "ရုက္ခော သိံသပါ"တိ။ နာ ဟိ သဗ္ဗော ရုက္ခော သိံသပါ။ တသ္မာ ကိရိယာ-ဘေဒသဗ္ဘာဝတော "သယာနာ ဘုဇ္ဇန္တိ သဓနာ"တိအာဒိသု ဝိယ "ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနာ"တိ ဘွေ ကိရိယာယ လက္ခဏတာ, ဣတရတ္ထ လက္ခိတဗ္ဗတာ စ ဝုတ္တာ။ **ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဟောတိ**တိ အနိစ္စတတ္တာ သာသက်ံ ဥပ္ပါဒကိရိယာယ အတ္ထိဘာဝမာဟ။ တေန ဥပ္ပါဒေ သတိတိ အယမေတသ အတ္ထောတိ "ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ"တိ ဘွေ ဥပ္ပါဒေါ ဟေတုဘာဝေန ဝုတ္တော၊ ဣတရော စ တသ ဖလဘာဝေနာတိ အာဟ "**သော ဟိ တေန ဥပယောဇိတော ဝိယ ဟောတိ**"တိ။ **ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ**တိ ဝါ တဏှာယ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇနသီလတာ ဥပ္ပဇ္ဇနသဘာဝေါ, ဥပ္ပဇ္ဇနသမတ္ထတာ ဝါ ဝုတ္တာ။ တတ္ထေဝ စ သသာ ဥပ္ပဇ္ဇနသီလတာ သက္ကာယတော အညသ္မိံ ဝိသယေ ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော၊ သမတ္ထတာ ပစ္စယသမဝါယေန, အညထာ အသမတ္ထတာ၊ ယတော ကဒါစိ နာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ**တိ ဘွောပိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၄။ တဏှာယ ဝိရဇ္ဇနံ ဟလိဒ္ဒိရာဂဿ ဝိယ ပလုဇ္ဇနန္တိ ကတ္တာ အာဟ **"ခယဂမနဝသေနာ"**တိ။ ဝိစ္ဆိန္ဒနံ နိရုဇ္ဈနန္တိ ဝုတ္တံ **"အပ္ပဝတ္တိဂမနဝသေနာ"**တိ။ စဇနံ ဆဋ္ဌနံ, ဟာပနံ ဝါတိ အာဟ **"အနပေက္ခတာယ စဇနဝသေန, ဟာနိ-ဝသေန စာ"**တိ။

တဒပ္ပဝတ္တိ ဝိယာတိ တဿာ တိတ္တာအလာဗုဝလ္လိယာ အပ္ပဝတ္တိ ဝိယ။ အပ္ပဝတ္တိဟေတုဘူတမ္ပိ နိဗ္ဗာနံ တဏှာယ အပ္ပဝတ္တိ ဝိယ ဂယှတိတိ အာဟ "တဒပ္ပဝတ္တိ ဝိယာ"တိ ယထာ "ရာဂကွယော"တိ[1]။ **အပ္ပဝတ္တိဘူတန္တိ** တဏှာယ အပ္ပဝတ္တိယာ ပတ္တံ၊ ပတ္တမ္ပန္တိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္ဘ နိရုဒ္ဓါယပိ တဏှာယ ဝိယရူပသာတရူပေသု နိရုဒ္ဓါတိ ဝတ္တမ္ဗတာဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။ ဣတ္ထေ စ ယသ္မာ မဂ္ဂေါ, နိဗ္ဗာနဉ္စ တဏှာယ သမုဒ္ဓေဒသာဓနံ၊ တသ္မာ "ပုရိမာ ဝါ ဥပမာ"တိအာဒိနာ ဥပမာဒွယံ ဥဘယတ္ထ ယထာဂ္ဂမံ ယောဇိတံ၊ ဥဘယဒ္ဓာနိယံ ပန ဥဘယတ္ထာပိ လဗ္ဘတေဝ။

နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ **တိတ္ထိယေဟိ ကပ္ပိတဿ မဂ္ဂဿ** ပကတိပုရိသန္တရဏ္ဍာဒိကဿ။ **အရိယံ လဘာပေတီ**တိ အရိယံ သာမညဖလံ လဘာပေတိ။

တဒ္ဒိပက္ခဝိရတိသဘာဝါတိ တဿာ သမ္မာဝါစာယ ဝိပက္ခတော မိစ္ဆာ-ဝါစာယ ဝိရတိသဘာဝါ။ **ဘေဒကရမိစ္ဆာဝါစာ** ဝိသုဏ္ဏဝါစာ၊ သမ္ဘာပ် ဝါ မိစ္ဆာဝါစာ ဝိသံဝါဒနာဒိဝသေန ဘေဒကရိတိ အာဟ **"ဘေဒကရမိစ္ဆာ-ဝါစာပဟာနေနာ"**တိ။ ဝိသံဝါဒနာဒိကိစ္စတာယ ဟိ လူခါနံ အပရိဂ္ဂါဟကာနံ မုသာဝါဒါဒီနံ ပဋိပက္ခဘူတာ သိနိဒ္ဓဘာဝေန ပရိဂ္ဂါဟကသဘာဝါ သမ္မာဝါစာ တပ္ပစ္စယသုဘာသိတသမ္ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကေ ဇနေ, သမ္ပယုတ္တခမ္ပေ စ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ ပဝတ္တတိတိ **ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ**။ တေနာဟ **"ဇနေ, သမ္ပယုတ္တေ စ ပရိဂ္ဂဏှန-ကိစ္စဝတီ"**တိ။ **စီဝရကမ္မာဒီကော** တာဒိသော ပယောဂေါ။ **ကာတမ္ဗ** စီဝရ-ရဇနာဒိကံ။ **နိရဝဇ္ဇသမုဋ္ဌာပနကိစ္စဝါ**တိ နိရဝဇ္ဇဿ ကတ္တမ္ဗဿ, နိရဝဇ္ဇာ-ကာရေန ဝါ သမုဋ္ဌာပနကိစ္စဝါ။ **သမ္ပယုတ္တခမ္ပေ စ သမုဋ္ဌာပေန္တော**တိ ဣတ္ထေ

---

[1] သံ ၂-၄၄၇၊ ၄၅၅-ဝိဗ္ဗေသု။

သမုဒ္ဒရာပန် မိစ္ဆာကမ္မန္တပဋိပက္ခဘူတသ အတ္တနော ကိစ္စသ အနုဂဏ္ဍာဘာဝေန သမ္ပယုတ္တာနံ ပဝတ္တနမေव၊ ဥက္ခိပနံ ဝါ နေသံ ကာယိကကိရိယာယ ဘာရုက္ခိပနံ ဝိယ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ, အာဇီဝသော ဝါ ဝိသောဓနံ **ဝေါဒါပနံ**။

ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာတိ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇပဟာနေကဋ္ဌာ၊ ပဌမမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိဝသေ-နေဝ တံ ဝေဒိတမ္ဗံ။ "ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌအဝိဇ္ဇာဒယော"တိပိ ပါဋိ။ တေသ္မိံ ပက္ခေ စတုမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သင်္ဂဟော ကတော ဟောတိ။ ဥပရိမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပန ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဇော မာနော ဂဟေတဗ္ဗော။ သော ဟိ "အဟ"န္တိ ပဝတ္တိအာကာရတော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော။ **ပကာသေတိ**တိ ကိစ္စပဋိဝေဓေန ပဋိ-ဝိဇ္ဈတိ။ **တေနေဝ ဟိ အင်္ဂေနာ**တိ တေနေဝ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန မဂ္ဂင်္ဂေန။ တထာပဝတ္တိတေန ကရဏဘူတေန၊ တေန ဝါ ကာရဏေန။ အင်္ဂသဒ္ဒေါ ဟိ ကာရဏတ္ထောပိ ဟောတိတိ။ **တတ္ထာ**တိ မဂ္ဂေ၊ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒေ ဝါ။

ဇုမသော ဝါတိ အရိယမဂ္ဂပရိယာပန္နသော ဝ။ ယဒိပိ ဝိရမိတဗ္ဗတော ဝိရ-မန္တသ စေတနာပိ လဗ္ဘတေ ဝ၊ ဝိရတိယာ ဧဝ ပန တဒါ ပဝေနဘာဝေါတိ အာဟ "**ဝိရမဏကာလေ ဝါ ဝိရတိယော**"တိ။ **သုဘာသိတာဒီ**တိ အသမ္ဘပ-လာပါဒိ။ **အာဒီ**-သဒ္ဒေန အပိသုဏာဒိ သင်္ဂဟိတာ။ **ဘာသနာဒီ**တိ **ဏ**ဏ္ဍ ပန ကာယသုစရိတာဒိ။ **အမဂ္ဂဂ်ဇ္ဈာ**တိ အမဂ္ဂသဘာဝဇ္ဈာ။ တမေဝ စေတနာယ အမဂ္ဂသဘာဝတံ ဒဿေတုံ "**ကေသ ဥဏ္ဏသ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သမ္မာဝါစာဒိကိစ္စတ္ထယံ နာမ မိစ္ဆာဝါစာဒိနံ တိဏ္ဏံ ပါပဓမ္မာနံ သမုစ္ဆိန္ဒနံ၊ မဂ္ဂစေတနာ စ တံသဘာဝါ နဟောတိတိ နတ္ထိ မဂ္ဂကိစ္စော သမ္မာဝါစာဒि-ဘာဝသိဒ္ဓိ။ **တံသိဒ္ဓိယ**န္တိ ကိစ္စတ္ထယသိဒ္ဓိယံ။ ယထာ ပနဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ သုဘာသိတဝါစာဒိဘာဝေါ၊ ဧဝံ မဂ္ဂကိစ္စောပိ သိယာ။ ဧဝံ သန္တေ ယထာ တတ္ထ ကေသ သမ္မာသင်္ကပ္ပသ တိကိစ္စတာ, သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီနဉ္စ ကေကာနံ စတုကိစ္စတာ၊ ဧဝံ ကော မဂ္ဂစေတနာ သမ္မာဝါစာဒိကိစ္စတ္ထယသ သာမိကာ ဘဝေယ္ယ၊ တထာ စ သတိ မဂ္ဂေ သမ္မာဝါစာဒိနိ တိဏိ အင်္ဂါနိ နဘဝေယ္ယုံ၊ ဆဋ္ဌိကော စ အရိယမဂ္ဂေါ သိယာတိ တယိဒမာဟ "**ကောယ စေတနာ-ယာ**"တိအာဒိနာ။ ယသ္မာ ပနေတံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ မဂ္ဂပစ္စယတာဝစနတော စ နဿ စေတနာယ မဂ္ဂဘာဝေါတိ မဂ္ဂကိစ္စောဝ သမ္မာဝါစာဒယော။

ဗြ||ဟနံ သုခံ။ **သန္တသုခံ** ဥပေက္ခာ။ သာ ဟိ "ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ၊ သုခမိစ္စေဝ ဘာသိတာ"တိ ဝုတ္တာ။ **ဝိတက္ကာဒီနန္တိ** တေယေဝ အာဘိနိရောပနာဒယော ပါကဋပရိယာယေန ဝုတ္တာ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၀၃၊ အဘိ-ဋီ ၂-၁၇၁-ဝိဇ္ဇေသု၊

ဝစီသင်္ခါရဘာဝတော **ဝစီဘေဒဿ ဥပကာရကော ဗိတက္ကော။ "သာ-ဝဇ္ဇာ။ပ။ ဥပကာရကော ဝေါ"**တိ ဣမိနာ ဝစီဘေဒတံ သမုဋ္ဌာပကစေတနာနံ ဝိယ ဝိရတိယာပိ ဝိသေသပစ္စယော ဝိတက္ကောတိ ဒဿေတိ။ **ဝစီဘေဒနိယာ-မိကာ ဝါစာ**တိ ဝစီဒ္ဒစ္စရိတဝိရတိမာဟ။ သာ ဟိ သမ္ဘာဝါစာဘူတာ မိစ္ဆာ-ဝါစာသု သံယမိနီ။ တတ္ထ ယထာ ဝိသံဝါဒနာဒိမိစ္ဆာဝါစတော အဝိရတော မိစ္ဆာကမ္မန္တတောပိ နိ ဝိရမတေဝ။ ယထာဟ "ဧကံ မဲ့ၤပ။ အကာရဏ"န္တိ[1]။ တထာ အဝိသံဝါဒနာဒိနာ သမ္ဘာဝါစာယ ဋ္ဌိတော သမ္ဘာကမ္မန္တမ္ပိ ပူရေတိ-ယေဝါတိ အာဟ **"ဝစီဘေဒ။ပ။ ဥပကာရိကာ"**တိ။ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိနိဋ္ဌာ-ဘာဝတော ယထာ ဂတိတိ နိမ္ဗတ္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ပဝတ္တိဘာဝတော ရသလက္ခဏာ-နိပိတိ အာဟ **"ကိစ္စာဒိသဘာဝေ ဝါ"**တိ။

အဘိနန္ဒနန္တိ တဏှာဒိဝသေန အဘိနန္ဒနံ။

ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ **ဥဂ္ဂဟော**၊ အတ္ထပရိပုစ္ဆနံ **ပရိပုစ္ဆာ**တိ တဒုဘယံ သဝနာ-မိနန္တိ အာဟ **"သဝနညာဏေ ဝေ အဝရောဓံ ဂစ္ဆန္တိ"**တိ။ ညာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တာ ဂဟဏံ **ပရိဂ္ဂဏှာ**နံ။

တ ဿတိ ပယောဂဿ။

သောတိ ကာမဝိတက္ကပ္ပဝတ္တိယာ ကာရဏဘူတော သုဘနိမိတ္တေ အယော-နိသောမနသိကာရော။ **တ ဿ**တိ ကာမဝိတက္ကဿ။ ဂတံ **ဂ**မနံ ပဝတ္တိ၊ တဿ ဥပါယောတိ **ဂ တ မ ဂ္ဂေါ**။

ပဟာတဗ္ဗကေ ဓမ္မေတိ ပဟာတဗ္ဗတာသာမညံ။

မဂ္ဂဘာဝေန စတုဒ္ဒိဝမ္ပိ ကေ ဓမ္မေတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိဝသေန စတုဒ္ဒိ-ဝမ္ပိ မဂ္ဂဘာဝေန **ကေ**ဓမ္မေ သာမညတော ဂဟေတ္မာ "အဿ"တိ **ကေ**ဝစ-နေန ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ သမ္ဘဿ မဂ္ဂဿ အညမညံ သဒိသတာ, တထာ အသဒိ-သတာ စ ကေ စ္ စ သဒိသတာ စ **ဗျာနဂ်ဝသေန[2] သမ္ဘသဒိသသမ္ဘာသဒိသ ကေ စ္ စ သဒိ-သတာ**၊ သော ဧဝ ဝိသေသောတိ ယောဇေတမ္ဗံ။ ဝိပဿနာနိယာမံ ဓုရံ ကတ္မာ အာဟာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဣ ဝ ပနာ**တိ ဣမိဿာ သမ္ဘောဟဝိနောဒနိယံ။ **သမ္ဘဿိ။ပ။ နိ ဝတ္ထုနတော**တိ ပဌမတ္ထေ ရ ဝါ ဒ ဝဒန္တော တဒတ္ထာသယံ ပုရက္ခတ္မာ ဝဒတိတိ အမိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ။ ဣတရထာ ဣတရ ဝါ ဒါ ပေတ္ထ ဒဿိတာ ဧ ဝါ တိ။ **ပါ ဒ ကတ္ထာ နနိယာ မ**န္တိ ပါ ဒ ကတ္ထာ နနိယာမံ ဓုရံ ကတ္မာ အာဟာတိ ယောဇနာ။

---

[1] ၁-ခု ၁-၃၉-ဝိဗ္ဗေ ဓမ္မပဒေ။ [2] ဗျာနဝဝသေန (မူလဋီ ၂-၇၁-ဝိဗ္ဗေ)

"ဝိပဿနာ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ နဟိ တဿာ ဣဓ ပဋိက္ခေ-ပတာ အတ္ထိ။ တထာ ဟိ ပုတ္တံ "ကေစိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ နိယာမေတိတိ ဝဒန္တိ"တိ? နယိဒမေဝ။ **ဣဒ**ဝိတိ ဣဓ ပါဒကဗျာနနိယာမေပိ ဝိပဿနာ-နိယာမော နပဋိက္ခိတ္တောတိ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော။ တေနေဝါဟ "**သာဝေရ-ဏတ္ထာ**"တိ။ "ဣဓ ပနာ"တိ ဣမိနာပိ ပဌမတ္ထေရဝါဒေါ သင်္ဂဟိတောတိ ဝေဒि-တဗ္ဗော။ ယဒि ဧဝံ ကသ္မာ ဝိပဿနာနိယာမော ဝိသုံ ဂဟိတောတိ? ဝါဒတ္ထယာ-ဝိဓုရတာဒဿနတ္ထံ။ **အညေ စာစရိယဝါဒါ**တိ သမ္မသိတဗ္ဗာနပုဂ္ဂလဗ္ဗာသယ-ဝါဒါ။

"**အာရုပ္ပေ တိကစတုက္ကဗ္ဗာနံ။ပ။နလောကိယ**"န္တိ ဣဒံ ထေရဝါဒေ အာဂတံ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ တန္တိ ကတ္တာ ဌပိတန္တိ **အဋ္ဌသာလိနိယံ** သင်ဟေတ္တာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**ဝုတ္တံ အဋ္ဌသာလိနိယန္တိ အဓိပ္ပါယော**"တိ။ **ယေ သ္ယာ**တိ ပဋ္ဌိမဗ္ဗာ-နဝဏ္ဏာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တတ္ထ ဟိ အရူပုပ္ပတ္တိယံ သံသယော၊ နဣတရသ္မိံ။ "စတုက္ကပဋ္ဌာနဗ္ဗာန"န္တိ ဝုတ္တေ အဝိသေသတော သာသဝါနာသဝံ အပေက္ခိ-ယတိ၊ နိဝတ္ထေဘာဗဟေတဗ္ဗသာဓာရဏဝစနေနေတ္ထ သာသဝတော အဝစ္ဆိန္ဒ-နတ္ထံ "တဗ္ဗ လောကုတ္တရ"န္တိ ဝတ္တာ နိဝတ္တိတမ္မဒဿနတ္ထံ "နလောကိယ"န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ "**သမုဒါယဋ္ဌ။ပ။အာဟာ**"တိ။ ဣတရထာ ဗျတိ-စာရာဘာဝတော "လောကုတ္တရ"န္တိ ဝိသေသနံ နိရတ္ထကံ သိယာ။ **တယော မဂ္ဂါ**တိ ဒုတိယမဂ္ဂါဒယော။ **တ ဗ္ဗာနိက**န္တိ တိကစတုက္ကဗ္ဗာနိကံ သောတာ-ပတ္တိဖလာဒိ။ **အညဗ္ဗာနိကာ**ဝိတိ တိကစတုက္ကဗ္ဗာနတော အညဗ္ဗာနိကာ ပိ စတုက္ကဗ္ဗာနိကာ ပိ မဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒိ-သဒ္ဒေန တဗ္ဗာနိကာ ပိ တိကစတုက္ကဗ္ဗာနိ-ကာ ပိ အတ္ထော။ ယဒိ ဧဝံ စတုဝေါကာရေ ဘဝေ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ ဝိယ မဂ္ဂသ္ယ တိကစတုက္ကဗ္ဗာနိကဘာဝေ ကေန သ္ယာ ဗျာနဂ်ါဒိနိယာမောတိ အာဟ "**ဗျာနဂ်ါဒိနိယာမိကာ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရသမာပတ္တိ**"တိ။ **ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရသမာ-ပတ္တိ**တိ စ ပါဒကဘူတာ အတ္တနာ အတိက္ကန္တခဏမ္ဘဝိရ၊ဂဘာဝေန ဝိပဿနာယ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါ၊ကာရိ အရူပသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ္တိ ဝါ။ တေနာဟ "**ပါဒ-ဏ**"န္တိ။ **နသမ္မသိတဗ္ဗာ**တိ နသမ္မသိတဗ္ဗာ သမာပတ္တိ ဗျာနဂ်ါဒိနိယာမိကာ သမ္မသိတဗ္ဗာနံ တိကစတုက္ကဗ္ဗာနာနံ တတ္ထ အနုပ္ပဇ္ဇနတော, ဣတရတ္ထ စ ဝိသေ-သာဘာဝတော။ **ဖလသ္ယ**ဝိတိ စတုတ္ထပဋ္ဌမဗ္ဗာနိကဖလသ္ယ။

ဒုက္ခဉာဏာဒီနန္တိ ဒုက္ခသမုဒယဉာဏာနံ။ **တံ တံ ကုသလာ ရမ္မဏာ ရမ္မဏတ္ထာ**တိ ကာမာဝစရာဒိသု ယေန ယေန ကုသလေန သဒ္ဓိံ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ တဿ ကုသလဿ အာရမ္မဏံ အာရမ္မဏံ ဧတေသန္တိ

တံတံကုသလာရမ္မဏာရမ္မဏာ၊ တဗ္ဗာဝတော။ **တံတံဝိရမိတမ္ဘာဒိ အာရမ္မ-ဏတ္တာ**တိ ဝိသံဝါဒနဝတ္ထုအာဒိအာရမ္မဏတ္တာ။ ဝိတိက္ကမိတမ္ဘတော ဧဝ ဟိ ဝိရတိတိ။ "**အင်္ဂါန**"န္တိ ဣဒံ "နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒိန"န္တိ ဣတ္ထောပိ ယောဇေတမ္ဗံ အဝယဝေန ဝိနာ သမုဒါယာဘာဝတော။ **ဝိသေသပစ္စယော**တိ ဘိန္နသီလသ, အပရိသုဒ္ဓသီလသ ဝါ သမ္ဘပ္ပဓာနာသမ္ဘဝတော သမာဓာနသ ဝိယ ဝါယာ-မသ သီလံ ဝိသေသပစ္စယော။ အယဉ္စ အတ္ထော ယဒိပိ ပုရိမသိဒ္ဓသီလဝသေန ယုတ္တော၊ သဟဇာတဝသေနာပိ ပန လဗ္ဘတေဝါတိ ဒဿေန္တော "**သမ္ပယုတ္တ-ဿာဒီ**"တိ အာဟ။ သဟဇမေဝ စေတ္ထ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ "**သမ္ပယုတ္တ-ဿေဝ စာ**"တိအာဒိ။ သမ္ဘောသော ပမာဒေါ, တပ္ပဋိပက္ခော **အသမ္ဘောသော** အပ္ပမာဒေါ၊သော စိတ္တဿ အာရက္ခာတိ အာဟ"**စေတသော ရက္ခိတတာ**"တိ။

သီလက္ခန္ဓော စာတိ **စ**-သဒ္ဒေန သမာဓိက္ခန္ဓော စ။ ခန္ဓိပ္ပဓာနတ္တာ သီလဿ အဒေါ်ဿသာဓနတာ, နိဝရဏဇေဋ္ဌကဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ဥဇုဝိပစ္စနီက-ဘာဝတော သမာဓိဿ အလောဘသာဓနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **သာသနန္တိ** ပဋိဝေ-သာသနံ၊ "သာသနမြဟ္မစရိယ"န္တိ စ ဝဒန္တိ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၂ဝ၆-၂ဝ၄။ "ပရိညေယျဘာဝရဟိတေ ဧကန္တပဟာတမ္ဗေ"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု တဏှာယပိ စက္ခာဒိနံ ဝိယ တဏှာဝတ္ထုတာဝစနေန ပရိညေယ္ယ-တာ ဝုတ္တာ။ ယထာဟ "ရူပတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ"တိအာဒိ[1]။ တပ္ပဋိ-ဗဒ္ဓသံကိလေသပ္ပဟာနဝသေန သမတိက္ကမိတမ္ဘတာ ဟိ ပရိညေယျတာ။ ဧကန္ တ-ပဟာတမ္ဘတာ စ နှ တဏှာယ ဧဝ၊ အထ ခေါ အဝသေသာနံ သံကိလေသ-ဓမ္မာနမ္ပိ။တထာ ဟိ တေသံ သမ္ဘသော အစ္ဆန္တပ္ပဟာယိကာ ဒဿနဘာဝနာတိ? သစ္စမေတံ၊ တထာပိ ယထာ "ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယ္ယ"န္တိ[2] တဏှာဝဏ္ဏေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဏ္ဏကေ ပရိညေယျဘာဝေါ နိရုဇ္ဈော၊ နှ တထာ တဏှာယ၊ တဏှာယ ပန "ယာယံ တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ"တိအာဒိနာ[3] သမုဒယဘာ-

---

[1] ဒီ ၂-၂၄၆၊ မ ၁-၀၅၅၊ အဘိ ၂-၁ဝ၇-ပိဋ္ဌေသု။ [2] သံ ၃-၃၀၂-ပိဋ္ဌေ။

[3] အဘိ ၂-၁ဝ၆၊ ဒီ ၂-၂၄၆၊ မ ၁-၆ဝ၊ ၃၇၃၊ သံ ၃-၃၆၉၊ ဝိ ၃-၁၅၅၊ ခု ၉-၃၉-ပိဋ္ဌေသု။

ဝေါ ဝိယ သာတိသယံ ပဟာတမ္ဘာဝေါ နိရုဇ္ဈတိ ဒသ်ေတံ "**ပရိညေယ္ယ-ဘာဝရဟိတေ ကေ၊ ပ္ပဟာတဗ္ဗေ**"တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မ အသင်္ခတေ ပဒေသော အတ္ထိ၊ သော **သပ္ပဒေသော**၊ ကေဒေသောတိ အတ္ထော။ **တတ္ထ**တိ အရိယသစ္စသဒ္ဒေ။ **သမုဒယော**တိ သမုဒယတ္ထော။ "နိပ္ပဒေသတော သမုဒယံ ဒသ်ေတု"န္တိ သမုဒယသ်ေတ္ထ ဂဟဏော ကာရဏံ ဒသ်ေတံ "**ဒုက္ခနိရောဓ ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဒုက္ခနိရောဓ**တိ ဒုက္ခံ, နိရောဓော စ။ **အရိယသစ္စ-ဒေသနာယ**န္တိ အရိယသစ္စဒေသနာယမ္ပိ သစ္စဒေသနာယံ ဝိယ။ **ဓမ္မတော**တိ ဒေ-သေတမ္ဘဝမ္ဘတော နိပ္ပဒေသာ ဧဝ။ "အဝသေသာ စ ကိလေသာ"တိအာဒိနာ ဒေ-သနာဘေဒေါ ဧဝ ဟိ တတ္ထ ဝိသေသော။ တေနာဟ "**နဟိ တတ္ထ အညော**"-တိအာဒိ။ **အပုဗ္ဗော နတ္ထိ**တိ ဓမ္မတော အပုဗ္ဗော နတ္ထိတိ အတ္ထော။ **တဿ**တိ သမုဒယဿ။ **သဗ္ဗတ္ထ တီသုပိ ဝါရေသု**တိ အဋ္ဌကပဋ္ဌကသမ္ဗသင်္ခါဟိက-ဘေဒေသု မဟာဝါရေသု, တဒ္ဓေါဂဓေသု စ ပဋ္ဌသု ကောဋ္ဌာသေသု။ **အပုဗ္ဗဿ**တိ "အဝသေသာ စ ကိလေသာ"တိအာဒိနာ တဏ္ဍာယ အပုဗ္ဗဿ။ အဝသိဋ္ဌကိလေသာဒိနံ ဟိ သမုဒယတာဝစနံ ဣဓ အပုဗ္ဗဒဿနံ။ တဿ ယဒိပိ ဒုတိယတတိယဝါရေသု ဝိသေသော နတ္ထိ၊ ပဋ္ဌသု ပန ကောဋ္ဌာသေသု ဥပရုပရိ အပုဗ္ဗံ ဒဿိတန္တိ ကတ္ဝာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တဋ္ဌိ သမုဒယဝိသေသဒဿနံ၊ ဣတရံ ပန မဂ္ဂဝိသေသဒဿနံ။ တဿ စ ဓမ္မတော အပုဗ္ဗာဘာဝေါ ဒဿိ-တောယေဝ။ ယဒိ ဧဝံ ဒုတိယာဒိကောဋ္ဌာသေသု, ပဌမကောဋ္ဌာသေပိ ဝါ ကသ္မာ တဏ္ဍာ ဂဟိတာတိ အာဟ "**အပုဗ္ဗသမုဒယဒဿနတ္ထာယဝိ ဟိ**"တိ-အာဒိ။ **ကေဝလာယာ**တိ တဒညကိလေသာဒိနိရပေက္ခာယ။ **ဒေသနာဝေသန ၊ ဝုတ္တော**တိ ၊ ဓမ္မဝေသနာတိ အဓိပ္ပါယော။ တသ္မာ ဒုက္ခာဒိနိ တတ္ထ အရိယသစ္စဒေသနာယံ သပ္ပဒေသာနိ ဒဿိတာနိ ဟောန္တိ ပရိယာယေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဘိဓမ္မဒေသနာ ပန နိပ္ပရိယာယကထာတိ ကတ္ဝာ အဋ္ဌကထာယံ "နိပ္ပဒေသတော သမုဒယံ ဒသ်ေတု"ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ **ပစ္စယသခ်ါတ**န္တိ ပစ္စယာဘိမတံ ပစ္စယဘူတံ၊ ပစ္စယကောဋ္ဌာသံ ဝါ။

တေသန္တိ ကုသလဓမ္မာနံ။ **ပစ္စယာနံ ပဟာနဝေသနာ**တိ ဟေတုနိရောဓေန ဖလနိရောဓံ ဒသ်ေတိ၊ တပ္ပဋိပဒ္ဓကိလေသပ္ပဟာနေန ဝါ ကုသလာနံ ပဟာနံ ဝုတ္တံ။ ယထာ "ဓမ္မာပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ[1]။ ဣတိ ပရိယာ-ယတော ကုသလာနံ ပဟာနံ ဝုတ္တံ၊ န နိပ္ပရိယာယတော တဒဘာဝတောတိ အာဟ "**နဟိ ကုသလာ ပဟာတဗ္ဗာ**"တိ။ ယထာ စ ကုသလဓမ္မေသု၊

၁-မ ၁-၁၀၀-ဝိဋ္ဌေ။

အဗျာကတဓမ္မေသုပိ **ဧသေဝ** နယော။ **နိရောဓော** အသင်္ခတဓာတုံ။ **အပ္ပဝတ္တိ-ဘာဝေါ**တိ ယော နိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ တဏ္ဍာဒိအပ္ပဝတ္တိဟေတုဘာဝေါ၊ တံ ပဟာနန္တိ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

ကာယကမ္မာဒိသုဒ္ဓိယာတိ ပုဗ္ဗဘာဂကာယကမ္မဝစီကမ္မအာဇီဝသုဒ္ဓိယာ ဒုရတရူပနိဿယတံ အရိယမဂ္ဂေ ဒသေတိတိ သမ္မန္နော။ **ပဠုဂ်ိက်ပ ပဝတ္ထတံ ဒီပေတိ**၊ နိ ပန အရိယမဂ္ဂေ ပဠုဂ်ိကတ္ထာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဥပကနိဒ္ဒေသနန္တိ** ဥပကဘာဝနိဒ္ဒေသံ၊ ဧတေန "**ဝစနတော**"တိ ဣဒံ ဟေတုအတ္ထေ နိဿက္ကဝစနန္တိ ဒသေတိ။ **ဝစနတော**တိ ဝါ ဤဒိသသ ဝစနေ သတ္ထာဝတော။ ပဋိပဒါယ ကေဒေသောပိ **ပဋိပဒါ ဝေါ**တိ အတ္ထော။ **နိဗ္ဗိဒ္ဓော ဓမ္မသင်္ခါဟကေဟိ** သင်္ခါယနဝသေန။

ဗျာနေဟိ ဒေသနာပဝေသော "လောကုတ္တရံ ဗျာနံ ဘာဝေတိ"တိ ဗျာနသီသေန ဒေသနာဝ။ တထာ **ဘာဝနာပဝေသော**။ **ပါဋိဂမနန္တိ** ပါဋိ-ပဝတ္တိ ပါဋဒေသနာ။ **ယထာဝိဇ္ဇမာနဓမ္မဝေသနာ**တိ တသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ လဗ္ဘမာနဝိတက္ကာဒိဓမ္မဝေသေန။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမပုစ္ဆကဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ **တသ္မာ**တိ သုတ္တန္တဘာဇနီယသ္မာ။ **ဝေ ပနာ**တိ "အပိစ ဩ သမ္ဘာဝိတ္ဌ နာမ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာကဏ္ဍာ နာနာရမ္မဏာ"တိ အာဒိပ္ပကာရေန။ **ဝေဒ္ဓ ကတ္ဝာ**တိ လောကုတ္တရမဂ္ဂသ္မိံ ဝ မဂ္ဂသစ္စဘာဝသ္မိံ အဓိပ္ပေတတ္ထာ။ **တေနာ**တိ တေန ကာရဏေန၊ အရိယမဂ္ဂသ္မိံ ဥဋ္ဌိသိတ္ထာ နိဋ္ဌိတ္ထာတိ အတ္ထော။

သစ္စဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာဒိ ၁-၇ ၂-ဝိဇ္ဇေ၊

၅-ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂ

၁-အဘိမ္မေဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၂၁၉။ **စက္ခုဒ္ဌာရိဘာဝေ**တိ စက္ခုဒ္ဌာရိဘာဝဟေတု။ **တံဒ္ဌာရိကေဟိ**တိ တသ္မိံ ဒ္ဌာရေ ပဝတ္တနကေဟိ စိတ္တစေတသိကေဟိ။ တေ ဟိ "တံ ဒ္ဌာရံ ပဝတ္တိ-သြကာသဘူတံ ဧတေသံ အတ္ထီ"တိ တံဒ္ဌာရိကာ။ နနု စ တမ္ဘတ္ထုကေဟိပိ တံ ဗ္ဗန္ဓံ ကာရေတိ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ "တိက္ခေ တိက္ခတ္တာ, မန္ဒေ စ မန္ဒတ္တာ"တိ? သစ္စံ ကာရေတိ၊ တမ္ဘတ္ထုကာပိ ပန ဗ္ဗမ "တံဒ္ဌာရိကာ" ဗ္ဗစ္ဆေဝ ဝုတ္တာ။ အပရိစ္ဆတ္တဒ္ဌာရိဘာဝံယေဝ ဟိ စက္ခု နိဿယဘေဒေန "ဝတ္ထု"တိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ တံဒ္ဌာရိကေသု တသ ဗ္ဗန္ဓေါ ပါကဋော တိ "တံဒ္ဌာရိကေဟိ"တိ ဝုတ္တံ။ ဗ္ဗန္ဓေါ ပရေဟိ အနုဝတ္တနီယတာ ပရမိဿရတာဝေါတိ ဒဿေန္တော "**တဋ္ဌိ။ ပ။ အနုဝတ္တန္တိ**"တိ အာဟ။ တတ္ထ **တ**န္တိ စက္ခုံ။ **တေ**တိ တံဒ္ဌာရိကေ။ ကိရိယာနိဋ္ဌာနဝါစီ အာဝိ-သဒ္ဒေါ "ဝိဇ္ဇိတာဝိ"တိအာဒိသု ဝိယ ဝိယာတိ အာဟ "**ပရိနိဋ္ဌိတကိစ္စဇာနနာ**"တန္တိ။

"ဆ ဗ္ဗမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗ္ဗန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ ဆ? စက္ခုန္ဒြိယံ။ ပ။ မနိန္ဒြိယ"န္တိ ၂ ဧဝံ ကတ္ထစိ ဆပိန္ဒြိယာနိ အာဂတာနိ၊ ကသ္မာ ပန သုတ္တန္တေ ခန္ဓာဒယော ဝိယ ဗ္ဗန္ဒြိယာနိ ဧကဋ္ဌံ နု ဝုတ္တာနိ၊ အဘိမ္မေ စ ဝုတ္တာနိတိ အာဟ "**တတ္ထ သုတ္တန္တေ**"တိအာဒိ။ **နိဿရဏူပါယာဒိဘာဝတော**တိ ဘ္ဗော လောကုတ္တရေသု မဂ္ဂပရိယာပန္နာနိ နိဿရဏံ၊ ဗ္ဗတရာနိ နိဿရဏဖလံ၊ ဝိဝဋ္ဋသန္ဓိသိတေန နိမ္ဗတ္တိတာနိ သဠိန္ဒြိယာဒိနိ နိဿရဏူပါယော၊ ဗ္ဗတရေသု ကာနိစိ ပဝတ္တိ-ဘူတာနိ, ကာနိစိ ပဝတ္တိဥပါယောတိ ဝေဒိတမ္ဗာနိ။

ဒိဏာသဝဿ ဘာဝဘူတောတိ ဆဋ္ဌဝိပေက္ခာ ဝိယ ဒိဏာသဝဿေ ဝမ္မဘူတော။

ဒွေ အတ္ထာတိ ဗ္ဗန္ဓလိင်ဗ္ဗန္ဓသိဒ္ဓေါ။ **အတ္ထနော ပစ္စယဝသေနာ**တိ ယထာသကံ ကမ္မာဒိပစ္စယဝသေန။ **တံသဟိတသ်န္ဓာနေ**တိ ဗ္ဗတ္ထိန္ဒြိယသဟိတေ, ပုရိသိန္ဒြိယသဟိတေ စ သန္ဓာနေ။ **အညာကာရေနာ**တိ ဗ္ဗတ္ထိအာဒိတော အညေန အာကာရေန။ အနုဝတ္တနီယဘာဝေါ ဗ္ဗတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနံ အာမိပစ္စန္တိ ယောဇနာ။ **ဗ္ဗမသ္မိဥ္ဇ္ဇေ**တိ အာမိပစ္စတ္ထေ။

၁-ဒီ ၁-ဂ၃၊ဒီ ၂-၁ဂ၊ဒီ ၃-၁၁၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-သံ ၃-၁ဂဝ-၁ဂ၁-ပိဋ္ဌေသု။

တေသန္တိ အနည္ပာတည္ညသ်ာမီတိန္ဒြိယာဒိနံ တိဏ္ဏံ။ ယာ သုခဒုက္ခိန္ဒြိယာနံ ဋ္ဌာနိဋ္ဌာကာရသမ္ဘောဂရသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အာရမ္မဏသဘာဝေနေဝ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ နေ ကေစ္စသောမနဿိန္ဒြိယာဒိနံ ဝိယ ပရိကပ္ပဝသေနာတိ ဒဿေန္တော "**ဣ စ**"တိအာဒိမာဟ။

ယဒိပိ ပုရိသိန္ဒြိယာနန္တရံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ရူပကဏ္ဍေ[1] ဒေသိတံ၊ တံ ပန ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ နေ စ တတ္ထ မနိန္ဒြိယံ ဝတ္ဝာ ဋ္ဌိတိပုဗ္ဗင်္ဂမိန္ဒြိယာနိ ဝုတ္တာနိ။ ဋ္ဌိတိ ပန အဋ္ဌကထာယံ ဋ္ဌိန္ဒြိယာနုက္ကမော ဝုတ္တော သမ္ဘာကာရေန ယမကဒေသနာယ သံသန္ဒတိတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**သော ဋ္ဌိန္ဒြိယယမကဒေသနာယ သမေတိ**"တိ။ **ပုရိမပစ္ဆိမာနံ အဏ္ဍဇတိကဗာဟိရာနန္တိ** စက္ခာဒိနံ ပုရိမာနံ အဏ္ဍဇတိကာနံ, ဋ္ဌိန္ဒြိယာဒိနံ ပစ္ဆိမာနံ ဗာဟိရာနံ။ **တေသံ မဏ္ဍေ ဝုတ္တံ** ဥဘယေသံ ဥပကာရကတာဒိပနတ္ထန္တိ အမိပ္ပါယော။ တေန ဧဝမ္ပိ ဒေသနန္တရာနုရောဓေန ဇီဝိတိန္ဒြိယသ္သ အနုက္ကမံ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဿေတိ။ ကာမဉ္စေတ္ထ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊ ပရတော ပန ကိစ္စဝိနိစ္ဆယေ ဋ္ဌိ ပါဠိယံ အာဂတနိယာမေနေဝ မနိန္ဒြိယာနန္တရံ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ္သ, တဒနန္တရဉ္စ ဋ္ဌိတိပုရိသိန္ဒြိယာနံ ကိစ္စဝိနိစ္ဆယံ ဒဿေသ္သတိ။ **သမ္ဗ ံ ဒုက္ခ ံ** သဒ္ဒါရဒုက္ခဘာဝေန၊ ယထာရဟံ ဝါ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဘာဝေန။ **ဒုဝိဓတ္ထဘာဝါနုပါလကသ္သာ**တိ ရူပါရူပဝသေန ဒုဝိဓသ္သ အတ္ထဘာဝသ္သ အနုပါလကသ္သ။ ရူပါရူပဝသေန ဒုဝိဓမ္ပိ ဟိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဋ္ဌိတံ။ "**ပဝတ္တိ**"တိ ဧတေန သဟဇာတဓမ္မာနံ ပဝတ္တနရသေန ဇီဝိတိန္ဒြိယေန ဝေဒယိတာနံ ပဝတ္တေတမ္ဘတံ ဒီပေတိ။ "**ဘာဝနာမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ**"န္တိ ဋ္ဌမိနာ ဖလဘူတံ အညိန္ဒြိယံ နိဝတ္တေတိ။ ဘာဝနာဂဟဏဉ္စေတ္ထ သက္ကာ အဝတ္တုံ။ "ဘာဝေတမ္ဘတ္တာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ဘာဝနာဘာဝေါ ပါကဋော[2]။ **ဒဿနာနန္တရာ**တိ သမာနဇာတိဘူမိကေန အဗ္ဗဝဟိတတံ သန္ဓာယာဟ၊ နေ အနန္တရပစ္စယံ။

တဿာတိ ဋ္ဌိန္ဒြိယပစ္စယဘာဝသ္သ။ **အနည္ပသာဒေ ရဏတ္တာ**တိ အည္ပေဟိ အနိန္ဒြိယေဟိ အသာဓာရဏတ္တာ။ ဧဝံ သာမတ္ထိယတော ကိစ္စဝိသေသံ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ ပကရဏတောပိ တံ ဒဿေတိ "**ဋ္ဌိန္ဒြိယကထာယ စ ပဝတ္တတ္တာ**"တိ။ **အည္ပေသ**န္တိ အည္ပေသံ ဋ္ဌိန္ဒြိယသဘာဝါနမ္ပိ သဟဇာတဓမ္မာနံ။ ယေဟိ တေ ဋ္ဌိန္ဒ္ဒံ ကာရေန္တိ၊ တေသံ ဝသဝတ္တာပနံ နတ္ထိ၊ ယထာ မနိန္ဒြိယသ္သ ပုဗ္ဗင်္ဂမသဘာဝါဘာဝတော သယဉ္စ တေ အညဒတ္ထု မနိန္ဒြိယသ္သေဝ ဝသေ ဝတ္တန္တိ။ တေနာဟ "**တံ သမ္ပယုတ္တာနိ ဟီ**"တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ တေသံ ဋ္ဌိန္ဒ္ဒေါတိ?"သုခနာဒိလက္ခဏေ သမ္ပယုတ္တာနံ အတ္တာကာရနုဝိဓာပနမတ္တ"န္တိ[3]

---

[1]-အဘိ ၁-၁၄၇-ဝိဒ္ဓေ။ [2]-...ဝိဓာနမတ္တန္တိ (က)

ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ **"စေတသိကတ္တာ"**တိ ဣမိနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ စိတ္တသ ပဓာနတံ ဒဿေတိ။ တတော ဟိ "စေတသိကာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **သမ္ဘတ္တာ**တိ ဝသဝတ္တာပနံ သဟဇာတဓမ္မာနုပါလနန္တိ ဧဝံ ယာဝ အမတာဘိမုခဘာဝ-ပစ္စယတာ စ သမ္ပယုတ္တာနန္တိ တံကိစ္စနိဒ္ဒေသေ။ "အနုပ္ပါဒနေ, အနုပတ္ထမ္ဘေ စ သတိ"တိ ပဒံ အာဟရိတ္တာ သမ္ဘန္ဓိတမ္ပိ။ နု ဟိ ပဒတ္ထော သဇ္ဇာဝံ ဗျဘိစရတိတိ ဇနကုပတ္ထမ္ဘကတ္တာဘာဝေပိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တပ္ပစ္စယာနန္တိ** ဣတ္ထိပုရိသ-နိမိတ္တာဒိပစ္စယာနံ ကမ္မာဒိနံ။ **တပ္ပဝတ္တနေ နိမိတ္တဘာဝေါ**တိ ဣတ္ထိနိမိတ္တာဒိ-အာကာရရူပနိဗ္ဗတ္တနေ ကာရဏဘာဝေါ။ သ္ဝာယံ ဣတ္ထိန္ဒြိယာဒိနံ တတ္ထ အတ္ထိဘာဝေါယေဝါတိ ဒဋ္ဌမ္ပိ။ ယသ္မိဉ္စိ သတိ ယံ ဟောတိ၊ အသတိ စ နဟောတိ၊ တံ တသ္ဝ ကာရဏန္တိ။ **"နိမိတ္တဘာဝေါ အနုဝေန"**န္တိ ဣမိနာ **အနုဝေန**သဒ္ဒသ္ဝ ကမ္မတ္ထတံ ဒဿေတိ။ **သုခဒုက္ခဘာဝပ္ပတ္တာ ဝိယာ**တိ သယံ သုခဒုက္ခသဘာဝပ္ပတ္တာ ဝိယ၊ သုခန္တာ, ဒုက္ခန္တာ စ ဝိယာတိ အတ္ထော။ **အသန္တသ္ဝ။ ပ။ မဗ္ဗတ္တာကာရနုပါပနံ** အညာဏုပေက္ခနာဒိဝသေန ဝေဒိ-တမ္ပိ။ **သမာနဇာတိယန္တိ** အကုသလေဟိ သုခဒုက္ခေဟိ အကုသလူပေက္ခာယ, အဗ္ယာကတေဟိ အဗ္ယာကတူပေက္ခာယ, ကုသလသုခတော ကုသလူပေက္ခာယ။ တတ္ထာပိ ဘူမိဝိဘာဂေနာယမတ္ထော ဘိန္ဒိတ္တာ ယောဇေတဗ္ဗော။ တံ **သဗ္ဗံ ခန္ဓဝိဘင်္ဂ**ံ ဝုတ္တသြဋ္ဌာရိကသုခုမဝိဘာဂေန ဒီပေတမ္ပိ။ **အာဒိသဒ္ဒေနာ**တိ "ကာမရာဂဗျာပါဒါဒိ"တိ ဣတ္ထ ဝုတ္တအာဒိသဒ္ဒေန။ သံယောဇနသမုစ္ဆိန္နန-တဒုပနိဿယတာ ဧဝ သန္ဓာယ အညာတာဝိန္ဒြိယသ္ဝ ကိစ္စန္တရုပသုတတာ ဝုတ္တာ၊ တသ္ဝာပိ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနကိစ္စတာ လဗ္ဘ-တေဝ။ အဗ္ယာပိဘာဝတော ဝါ အညာတာဝိန္ဒြိယသ္ဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနကိစ္စံ နု ဝတ္တမ္ပိ၊ တတော အညိန္ဒြိယသ္ဝာပိ တံ အဋ္ဌကထာယံ အနုဒ္ဒဋ္ဌံ။ မဂ္ဂါနန္တရဏ္ဍ ဖလံ "တာယ သဒ္ဓါယ အရူပသန္တာယာ"တိအာဒိ[1]ဝစနတော ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝသေန ပဝတ္တတိ၊ နု ဣတရံ။ အညထာ အရိယာ သမ္ဘကာလံ အပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသဒရထာ သိယုံ။ ဣတရသ္ဝ ပန နိစ္စန္တရာဂေသု သတ္ထ-ဝေါဟာရော ဝိယ ရုဠ္ဠိဝသေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကိစ္စတာ ဝေဒိတမ္ဘာ။

ဣတောဟ—ကသ္မာ ပန ဧတ္ထကာနေဝ ဣန္ဒြိယာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တောနိ ဧဝ စ ဝုတ္တာနိတိ? အာမိပစ္စတ္ထသမ္ဘဝတောတိ စေ။ အာမိပစ္စံ နာမ ဣသ္ဝရိယန္တိ ဝုတ္တမေတံ။ တယိဒံ အာမိပစ္စံ အတ္ထနော ကိစ္စေ ဗလဝန္တိ အညေသမ္ပိ သဘာဝမ္ဘာနံ လဗ္ဘတေဝ။ ပစ္စယာမိနဝုတ္တိကာ ဟိ

---

[1] အဘိ-ဋီ ၁-၃၂၉-ဝိဗ္ဗေ၊

ပစ္စယုပ္ပန္နာ။ တသ္မာ တေ တေဟိ အနုဝတ္တိယန္တိ၊ တေ စ တေ အနုဝတ္တန္တိတိ? သစ္စမေတံ၊ တထာပိ အတ္ထိ တေသံ ဝိသေသော။ သ္မာယံ ဝိသေသော "စက္ခုဝိညာဏာဒိပ္ပဝတ္တိယဋ္ဌိ စက္ခာဒီနံ သိဒ္ဓမာ-ဓိပစ္စ"န္တိအာဒိနာ[1] အဋ္ဌကထာယံ ဒဿိတောယေဝ။

အပိစ ခန္ဓပဉ္စကေ ယာယံ သတ္တပညတ္တိ၊ တဿာ ဝိသေသ-နိဿယော ဆ အဗ္ဘန္တရာနိ အာယတနာနိတိ တာနိ တာဝ အာဓိပစ္စတ္ထံ ဥပါဒါယ "စက္ခုန္ဒြိယံ။ပ။ မနိန္ဒြိယ"န္တိ အာဒိတော ဝုတ္တာနိ။ တာနိ ပန ယေန ဓမ္မေန ပဝတ္တန္တိ၊ အယံ သော ဓမ္မော တေသံ ဋ္ဌိတိဟေတုတိ ဒဿနတ္ထံ ဇီဝိတံ။ တယိမေ ဣန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓါ ဓမ္မာ ဣမေသံ ဝသေန "ဣတ္ထိ, ပုရိသော"တိ ဝေါဟရိယန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ ဘာဝဒ္ဒယံ။ သ္မာယံ သတ္တသညိတော ဓမ္မပုဉ္ဇော ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တမာနော ဣမာဟိ ဝေဒနာဟိ သံကိလိဿတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝေဒနာပဉ္စကံ။ တတော ဝိသုဒ္ဓတ္ထိကာနံ ဝေါဒါနသမ္ဘာရဒဿနတ္ထံ သဒ္ဓါဒိပဉ္စကံ။ တတော ဝေါဒါနသမ္ဘာရာ ဣမေဟိ ဝိသုဗ္ဘန္တိ၊ ဝိသုဒ္ဓိပ္ပတ္တာ, နိဗ္ဗတ္တိစ္ဆာ စ ဟောန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ အနေ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယာဒီနိ တိဏိ ဝုတ္တာနိ။ သမ္ဘတ္ထ "အာဓိပစ္စတ္ထံ ဥပါဒါယာ"တိ ပဒံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတ္ထာဝတာ အဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိတိ အညေသံ အဂ္ဂဟဏံ။

အထ ဝါ ပဝတ္တိနိဝတ္တိနံ နိဿယာဒိဒဿနတ္ထမ္ပိ တောနိ ဧဝ ဝုတ္တာနိ။ ပဝတ္တိယာ ဟိ ဝိသေသတော မူလနိဿယဘူတာနိ ဆ အဗ္ဘန္တရာနိ အာယတနာနိ။ ယထာဟ "ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော"တိအာဒိ[2]။ တဿာ ဥပ္ပတ္တိ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယေဟိ။ ဝိသဘာဂဝတ္ထုသရီရနိမိတ္တာ ဟိ ယေဘုယ္ယေန သတ္တကာယဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ "တိဏ္ဏံ ခေါ ပန မဟာရာဇ သန္ဓိပါတာ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ၊ ဣဓ မာတာပိတရော စ သန္ဓိပတိတာ ဟောန္တိ၊ မာတာ စ ဥတုနီ ဟောတိ၊ ဂဗ္ဘော စ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ"တိ[3]။ အဝဋ္ဌာနံ ဇီဝိတိန္ဒြိယေန တေန အနုပါလေတဗ္ဗတော။ တေနာဟ "အာယုဋ္ဌိတိ ယပနာ ယာပနာ"တိအာဒိ[4]။ ဥပဘောဂေါ

---

[1] ၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၉-ပိဋ္ဌေ။
[2] ၃-မ ၁-၃၃ ၂၊မ ၂-၃ဖ၁၊ခ ၁၁-၁၂ဖ-ပိဋ္ဌေသု။
[3] ၂-ခ ၁-၃၀၄- ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။
[4] ၄-အဘိ ၁-၁၉-ပိဋ္ဌေ။

ဝေဒနာဟိ။ ဝေဒနာဝသေန ဟိ ဣဋ္ဌာဒိသမ္ဘဝိသယုပဘောဂေါ။ ယထာဟ "ဝေဒယတိ ဝေဒယတီတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ၊ တသ္မာ ဝေဒနာတိ ဝုစ္စတိ"တိ[1]။ ဧဝံ ပဝတ္တိယာ နိဿယသမုပ္ပါဒဋ္ဌိတိသမ္ဘောဂဒဿနတ္ထံ စက္ခုန္ဒြိယံ ယာဝ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ စုဒ္ဒသိန္ဒြိယာနိ ဒေသိတာနိ။ ယထာ စေတာနိ ပဝတ္တိယာ၊ ဧဝံ ဣတရာနိ နိဝတ္တိယာ။ ဝိဝဋ္ဋသန္ဓိသိတေန ဟိ နိမ္မတ္တိတာန် သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စ ဣန္ဒြိယာန် နိဝတ္တိယာ နိဿယော။ ဥပ္ပါဒေါ အနုညာတညဿာမိတိန္ဒြိယေန တဿ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ အဝဋ္ဌာနံ အညိန္ဒြိယေန။ ဥပဘောဂေါ အညာတာဝိန္ဒြိယေန အဂ္ဂဖလသမုပဘောဂတော။ ဧဝမ္ပိ တောနိ ဧဝ ဣန္ဒြိယာနိ ဒေသိတာနိ။ ဣဿာဝတာ ယထာမိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိတော အညေသံ အဂ္ဂဟဏံ။ ဧတေနာပိ နေသံ ဒေသနာနုက္ကမောပိ သံဝဏ္ဏိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၂၀။ **ကုသလာကုသလဝိရိယာဒီနိ**ကိ ဣဿ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ကုသလ-သမာမိအာဒိနံ, အဗ္ယာကတဝိရိယာဒိနဉ္စ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ပဓာနာဒီတိ အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဒေသာရမ္ဘဝါဒယော ဂဟိတာ၊ ယထာဝုတ္တဝိရိယာဒိနိ, စက္ခာဒိနိ စ သင်္ဂဟိတာ။ ဣဒ္ဓေဝံ သမ္ဘသင်္ဂါဟိကာနိ ဝိရိယိန္ဒြိယာဒိပဒါနိ, စက္ခုန္ဒြိယာဒိပဒါနိ စ။ **တေနာ**တိ "ဧဝံ သန္တေပိ"တိအာဒိနာ ဘူမိဝိဘာဂ-ကထနေန။ **တန္နိဝတ္တနေနာ**တိ သမ္ဘေသံ သမ္ဘဘူမိကတ္တနိဝတ္တနေန။ **အဝိဇ္ဇမာန**[2] **သင်္ဂါဟကတ္တန္တိ** တသံ တသံ ဘူမိယံ အနုပလဗ္ဘမာနသ ဣန္ဒြိယသ သင်္ဂါဟကတာ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဋ္ဌိုဏ္ဍကဝဏ္ဏနာ

ဣဒ ဣမသ္မိံ "သတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္ဘကာ"တိ ဧဝံ ကေန္ဒြာနာရမ္ဘကတ္တေ ဝုစ္စမာနေ **နာ အာဘဋ္ဌ** ဇိဝိတိန္ဒြိယံ နာ ဘာသိတံ။ ဋ္ဌိကာယံ ပန **အနာဘဋ္ဌန္တိ** ကတသမာသံ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ရူပဓမ္မေသု သင်္ဂဟိတတန္တိ** "ရူပ"န္တိ ဂဏှိတတံ။ **အရူပကေ္ခာဋ္ဌာသေန** အရူပဘာဝေန သိယာပကေ္ခ သင်္ဂဟိတံ။ ကသ္မာ?

---

[1] သံ ၂-၇၁-ဝိဇ္ဇေ။ [2] အဝိဇ္ဇမာနသ (မူလဋီ ၂-၈၁-ဝိဇ္ဇေ)

တဿ ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိတာ အတ္ထိတိ။ ယသ္မာ ပန ရူပါရူပမိဿကသော ဝသေန သိယာပဗ္ဗသင်္ဂဟော ယုတ္တော၊ နာ ကေဒေသသ၊ တသ္မာ ကေဒေသသ တံ အနိစ္စန္တော အာဟ **"အဝိပ္ပါယော"**တိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ပကာသေတုံ **"အရူပကောဋ္ဌာသေန ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **နဝတ္တဗ္ဗတာ**တိ ပရိတ္တာရမ္မ-ဏာဒိဘာဝေန နဝတ္တဗ္ဗတာ။ ကထံ ပန ရူပကောဋ္ဌာသေနသာနာရမ္မဏသ နဝတ္တဗ္ဗတာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"နာ ဟိ အနာရမ္မဏ"**န္တိအာဒိ။ **"အဝိဇ္ဇမာနာရမ္မဏာနာရမ္မဏေသု"**တိ ဣမိနာ "အနာရမ္မဏာ"တိ ဗာဟိရတ္ထ-သမာသော အယန္တိ ဒသ္သေတိ။ **နဝတ္တဗ္ဗေသု**တိ သာရမ္မဏာဘာဝေန နဝတ္တဗ္ဗေသု။ **အနာရမ္မဏတ္တာ**တိ အာရမ္မဏရဟိတတ္တာ။ "နဝိန္ဒြိယာ သိယာ ·ပရိတ္တာ-ရမ္မဏာ, သိယာ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ, သိယာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ, သိယာ နဝတ္တဗ္ဗာ'ပရိတ္တာရမ္မဏာ'တိပိ'မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ'တိပိ'အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ'တိ-ပိ"တိအာဒိသု[1] ဝိယ နာ သာရမ္မဏသော နဝတ္တဗ္ဗတံ ဒသ္သေတိ။ ယထာ စ နာ သာရမ္မဏသော နဝတ္တဗ္ဗတာပရိယာယော၊ အထ ခေါ အနာ-ရမ္မဏသာပိတိ သာရမ္မဏော နိယမာဘာဝေါ။ ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗံ သာရမ္မဏ-မေဝါတိ အယမ္ပိ နိယမော နတ္ထိတိ ဒသ္သေန္တော **"နဝတ္တဗ္ဗသ ဝါ သာရမ္မဏတ"**န္တိ အာဟ။ တသ နာ ဒသ္သေတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **"နာ ဟိ"**တि-အာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရတိ။

တတ္ထ ရူပနိဗ္ဗာနာနံ သုခါဒိသမ္ပယုတ္တဘာဝေန နဝတ္တဗ္ဗတာ၊ နာ ပရိတ္တာ-ရမ္မဏာဒိဘာဝေနာတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ **"အထာ**ဝိ"တိအာဒိ။ တတ္ထ အထာပိ ဝတ္တတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **သိယာ အနာရမ္မဏန္တိ**ပိ **ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ**တိ အနာရမ္မဏံ ဓမ္မာယတနံ သာရမ္မဏောဟိ ဝိသုံ ကတ္တာ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ **နဝတ္တဗ္ဗ**-သဒ္ဒေါ ယဒိ သာရမ္မဏောသ္မေ ဝတ္တေယ္ယ၊ နာ စေဝံ ဝုတ္တံ၊ အဝစနေ စ အညံ ကာရဏံ နတ္ထိတိ ဒသ္သေန္တော အာဟ **"နာ ဟိ ပဋ္ဌာနေ သာဝသေသာ ဒေသနာ အတ္ထိ"**တိ။ တသ္မာ **နဝတ္တဗ္ဗ**-သဒ္ဒေါ အနာရမ္မဏောသုပိ ဝတ္တတေဝါတိ အမိပ္ပါယော။ ယာပိ "အဋ္ဌိန္ဒြိယာ သိယာ အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏာ"တိ အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏာဒိဘာဝေန နဝတ္တဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ၊ သာ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ အာကိဉ္စညာယတနကာလေ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏာဘာဝ-မတ္တာရမ္မဏတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ နာ သာရမ္မဏသော နဝတ္တဗ္ဗတာဒဿနတ္ထံ၊ နာပိ အနာရမ္မဏသ ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိဘာဝေန နဝတ္တဗ္ဗတာဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ

၁-အဘိ ၂-၁၃၃-ပိဋ္ဌေ။

ဒဿနေနော **''အဋ္ဌမ္ဘိယာ သိယာ အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏာတိ ဣတ္ထ စ''**တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ **သိယာ အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏာတိတိ ဣတိ**-သဒ္ဒေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန အဝသိဋ္ဌပါဠိသင်္ကေတေန "သိယာ နု ဝတ္တဗ္ဗာ 'အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏာ'တိပိ 'မဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ'တိပိ 'အဗ္ဗတ္တမဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ'တိပိ"တိ ဣမာယ ပါဠိယာ ဝုတ္တမတ္တံ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ဒဿနေနော **"ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ။ပ။ နု ဝတ္တဗ္ဗတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ"**တိ အာဟ၊ တံ ဝုတ္တတ္တမေव။

ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆—ပရိစ္ဆေဒသမုဠ္ဂါဒပိဘာဂ်

၁-သုတ္တန္တဘာဏနိယ

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၂၅။ "**ဝုတ္တတ္တာ**"တိ ဣဒံ နိဿက္ကံ ကိံလက္ခဏံ? ဟေတုလက္ခဏံ။ ယဒိ ဧဝံ တံဟေတုကော ဝိဘဇ္ဇဝါဒိဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ။ နဟိ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေ-ရေန ဝုတ္တတ္တာ ဗုဒ္ဓသာဝကာ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော အဟေသုန္တိ? နယိဒမေဝံ။ တိဝိဓော ဟိ ဟေတု ဥပကော, ကာရကော, သမ္ပာပကောတိ။ တေသု ဥပကဟေတု ဣဓာဓိပ္ပေတော၊ တသ္မာ တေန မဟာထေရေန "ကိံဝါဒိ ဘန္တေ သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ပုဋ္ဌေန "ဝိဘဇ္ဇဝါဒိ မဟာရာဇာ"တိ တဒါ ဝုတ္တဝစနေန ဥယတိ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကာ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော"တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ **ကိံ။ ပ။ ဝုတ္တတ္တာ။ ပ။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော**"တိ။ "အဟဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏ ဝိနယာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ ရာဇသာ"တိအာဒိံ ဝတ္တာ "နော စ ခေါ ယံ တွံ သန္ဓာယ ဝေဒေသိ"တိ-အာဒိနာ ဝေရဉ္ဇဗြာဟ္မဏသ ဘဂဝတာ ဝေနယိကာဒိဘာဝေါ ဝိဘဇ္ဇ ဝုတ္တောတိ တံ အနုဝဒန္တာ သာဝကာပိ တထာ ဝဒန္တိတိ အာဟ "**တေ ဟိ ဝေနယိကာဒိဘာဝံ ဝိဘဇ္ဇ ဝဒန္တိ**"တိ။ **စိဝရာဒိနန္တိ အာဒိ**-သဒ္ဒေန သောမနဿာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တာနိပိ ဟိ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဘာဝေန ဝိဘဇ္ဇ ဝုတ္တာနိ။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိပရိသာ **ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလန္တိ** တေသံ အတ္ထေ ယထာ တံ ဩတိဏ္ဏော နာမ ဟောတိ၊ တံဒဿနတ္ထံ "**အာစရိယ အနုဇ္ဇာစိက္ခန္တေနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သကသမယာဝေါက္ကမာဒိ ဟိ ပရ-မတ္ထတော တဒေါတာရော။ "အသံကိလိဋ္ဌာပိ အဝိဇ္ဇာ အတ္ထိ အမဂ္ဂဝဏ္ဏာ၊ ယာယ နိဝုတာ ဒိဏ္ဏာသဝါပိ နာမဂေါတ္တာဒိသု ဧကစ္စံ နဇာနန္တိ၊ သာ ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသုပိ ပဝတ္တတိ"တိ နိကာယန္တရိယာ။ တံ သန္ဓာယာဟ "**အဝိဇ္ဇာ ပုညာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ ဟေတုပစ္စယော ဟောတီတိအာဒိံ ဝဒန္တော**"တိ။ ဥပလက္ခဏဝေါ့ဝတံ သဟဇာတကောဋ္ဌိယာ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အကုသလစိတ္တေနပိ ဥက္ကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယာ သံကိလိဋ္ဌာ ပညာတိ, အစေတသိကံ သိလံ, အဝိညတ္တိသင်္ခါတံ ရူပဘာဝံ ဒုဿီလျန္တိ ဧဝမာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ပရ-သမယာယူဟနံ ပရသမယေ ဗျာပါရာပတ္တိယာ။ ယော တတ္ထ သကသမယေန ဝိရုဇ္ဈော အတ္ထော၊ တဿ ဝါ ဒီပနေန သိယာ၊ ပရသမယေ ဝါဒါရောပနေန

ဝါ။ တေသု ပုရိမံ "အာစရိယေ အနုဇ္ဈာစိကွန္တေနာ"တိ ဣမိနာ အပနီတန္တိ ဣတရံ ဒသေတိ "**ပရသမယံ။ ပ။ အနာယူဟန္တေနာ**"တိ။ **အသမ္ဘိဏ္ဏေ-နာ**တိ ဥပစယဟ္ထံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။ အာယူဟနသဒ္ဒေါ ပန ဥပစယတ္ထော နဟောတိတိ ကေစိဝါဒေါ နိ သာရတော ဂဟေတဗ္ဗော။

တဗ္ဗိပရိယာယေနာတိ ယထာဝိနယံ အဝဋ္ဌာနေန။ သာဝဇ္ဇသ အနဝဇ္ဇ-တာဒိပနာဒိနာ **ကမ္မန္တရံ ဘိန္ဒန္တော** ဝိနာသေန္တော, အာလောဠေန္တော ဝါ **ဓမ္မတံ** ဓမ္မသဘာဝံ **ဝိလောမေတိ** ဝိပရိတတော ဒဟတိ။ **မဟာပဒေသေ**တိ **မ**ဟာအပဒေသေ၊ ဗုဒ္ဓါဒယော မဟန္တေ မဟန္တေ အပဒိသိတ္တာ ဝုတ္တာနိ မဟာကာရဏာနိ။ **မဟာပဒေသေ**တိ ဝါ မဟာသြကာသေ၊ မဟန္တာနိ ဓမ္မသ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော— အပဒိသိယတိတိ အပဒေသော၊ ဗုဒ္ဓေါ အပဒေသော တေသာတိ ဗုဒ္ဓါ-ပဒေသော။ သေ နယော သေသေသုပိ။ **အ**တ္ထတော စာယံ မဟာပဒေ-သော "သမ္မုခါ မေတံ ဘဂဝတော သုတ"န္တိအာဒိနာ **ကေနစိ** အာဘတသ "ဓမ္မော"တိ ဝါ "အဓမ္မော"တိ ဝါ ဝိနိစ္ဆယနေ ကာရဏံ။ ကိံ ပန တန္တိ? တသ ယထာဘတသ သုတ္တောတရဏာဒိ ဧဝ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ စတ္တာရောတိ? ဓမ္မသ ဒ္ဝေ သမ္ပဒါယော ဘဂဝါ, သာဝကာ စ။ တေသု သာဝကာ သံဃ-ဂဏပုဂ္ဂလဝသေန တိဝိဓာ။ ဧဝံ"အမုမှာ မယာ အယံ ဓမ္မော ပဋိဂ္ဂဟိတော"တိ အပဒိသိတဗ္ဗာနံ ဘေဒေန စတ္တာရော။ တေနာဟ "**သမ္မုခါ မေတံ ဘဂဝ-တော သုတ**"န္တိအာဒိ။ နေတ္တိယမ္ပိ ဝုတ္တံ "ဗုဒ္ဓါပဒေသော သံဃာပဒေသော သမ္မဟုလတ္ထေရာပဒေသော ဧကတ္ထေရာပဒေသော"တိ[1]။

သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒအတ္တနောမတိမဟာပဒေသေတိ ဣတ္ထေ တိသော သဒ္ဒါတိယော အာရုဠ္ဌာနိ တိဏိ ပိဋကာနိ အတ္ထသူစနာဒိအတ္ထေန **သုတ္တံ**။ ယထာဝုတ္တသ သုတ္တသ အနုလောမတော ယထာဝုတ္တာ ဧဝ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ **သုတ္တာနုလောမံ**။ ပါဠိယာ အတ္ထဂါဟဏေန မ္ဟေတာယံ ပတိ-ဋ္ဌာပနတော အဋ္ဌကထာ **အာစရိယဝါဒေါ**။ နယဂ္ဂါဟေန အနုဗုဒ္ဓိယာ အတ္ထနော ပဋိဘာနံ **အတ္တနောမတိ**။ ဣတ္ထေ စ သုတ္တအာစရိယဝါဒအတ္ထနော-မတိနမ္ပိ ကေနစိ အာဘတသ ဓမ္မာဓမ္မာဒိဘာဝဝိနိစ္ဆယနေ ကာရဏဘာဝသ-ဘာဝတော မဟာပဒေသတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သန္ဓိ**ဋ္ဌတိ အပ္ပဋိဗာ-ဟန္တော, အဝိလောမေန္တော စ။ တဗ္ဗိပရိယာယေန အတိဓာဝတိ။ ကေသ ပဒသ ကေန ပကာရေန အတ္ထံ ဝတ္တာ တသ်ဝ ပုန ပကာရန္တရေန အတ္ထံ

---

[1] ၁-ခု ၁၀-၂၀-ဝိဗ္ဗေ။

ဝဒန္တော ဝါ အပရေဟိ ပရိယာယေဟိ နိဋ္ဌသတိ နာမ ယထာ "အဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခသစ္စသ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ နု ခေါ"တိအာဒိ ဝတ္တာ ပုန "အယံ အဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခာဒီသု အညာဏ"န္တိ ဝုတ္တာပိ "ဒုက္ခသစ္စသ ကေ-ဒေသော ဟောတိ"တိအာဒိဝစနံ။ အထ ဝါ ဟေတုဘာဝေန ဝုတ္တသ အတ္ထသ ပုန ဖလဘာဝေန ဝစနံ တမေဝတ္ထံ ပုနရာဝတ္တေတ္တာ နိဋ္ဌသနံ ယထာ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ ဝတ္တာ ပုန "နာမရူပပစ္စယာ သဠာယ-တန"န္တိ ဝစနံ။ အထ ဝါ "သမ္ဘမေတံ ဘဝစက္ကံ ကမ္မဠေ ဝိပါကော စ။ ကိလေသကမ္မဝိပါကဝသေန တိဝိဓ"န္တိ စ အာဒိနာ ဝုတ္တသ္မေဝတ္ထသ ဒုဝိဓ-တိဝိဓဝိဝိဘာဝဒဿနံ တမေဝတ္ထံ ပုနရာဝတ္တေတ္တာ နိဋ္ဌသနန္တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သတ္ထဝေါဟာရေတိ "သတ္ထော"တိ သမညာ။ ယေ ဟိ ဓမ္မေ သမ္မဟဘူတေ **သန္တာနဝသေန** ဝတ္တမာနေ ဥပါဒါယ သတ္ထပညတ္တိ၊ တသ္မာ တတော အည-ထာနာညထာအစ္ဆန္နာဘာဝသင်္ခါတေ အန္တေ အနုပဂမ္ဘ ယာထာဝတော သင်ဟဏံ, ဗောဓနဉ္စ ဓမ္မတာယံ အကုသလသ ဒုက္ခရံ ဒုရတိသမ္ဘဝန္တိ။ အဝိဇ္ဇာဒိကသ ပစ္စယဓမ္မသ ၊ခ်ိရာဒိပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မံ ပတိ ဟေတုအာဒိနာ ပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝေါ **ပစ္စယာကာရော**၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ အတ္ထော။

ဝုတ္တနယေနာတိ "အာစရိယေ အနဇ္ဈာစိက္ခန္တေနာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တန-ယေန။ ကာမဠောတ္ထ သဗ္ဗာပိ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဇ္ဈမိနာဝ နယေန ကာတဗ္ဗာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝဏ္ဏနာယ ပန ဂရုတရဘာဝံ ဒဿေန္တော ဧဝံ ဝဒတိ။

ပါဠိဓမ္မန္တိ တေပိဋကဗုဒ္ဓဝစနံ။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒန္တိ** ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပါဠိံ။

အတ္ထံ ကတ္တာတိ ဟိတံ ကတ္တာ။ ယထာယံ ဟိတာဝဟော ဟောတိ၊ **ဧဝံ** ကတ္တာ။ **အဠိံ ကတ္တာ**တိ ဝါ အတ္ထာနံ အတ္ထိကံ ကတ္တာ။ သုတစိန္တာ-**မယာဒိ ဉာဏဝိသေသံ**။ တဒဂ်ိဝိဘ္ဘန္နာဒိနာ **ကိလေသဘ္ဘယဝိသေသံ**။

ဘဝါဒိသု အာဒိနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနတော, ဗလဝုပနိဿယတော, ကမ္မသ ဝိသေသဟေတုဘာဝတော စ ဝဋ္ဋသ မူလကာရဏံ အဝိဇ္ဇာ။ ဝိပါကဝဋ္ဋ-နိမိတ္တသ ကမ္မဝဋ္ဋသ ကာရဏဘူတမ္ပိ ကိလေသဝဋ္ဋံ အဝိဇ္ဇာမူလကန္တိ ဒဿနတ္ထံ အဝိဇ္ဇာ အာဒိတော ဝုတ္တာ။ တဏ္ဍာပိ ဟိ အဝိဇ္ဇာယ ပဋိစ္ဆာ-ဒိတာဒိနဝေ ဧဝ ဝိသယေ အဿာဒါနုပဿိနော ပဝတ္တတိ၊ နု အညထာ။ **ရူလာဒိဒဿနသာမညဉ္စာ**တိ ဝလ္လိယာ မူလမဇ္ဈပရိယောသာနသ ဒဿနေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသ တံဒဿနသာမညဉ္စ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ သမန္တစက္ခုနာ သဗ္ဗသ

ဒိဋ္ဌတ္ထေပိ ဒေသနာကာလေ ဒေသနာဉာဏစက္ခုနာ ဗောဓေတမ္ဗတာဝသေန ကေဒေသဒဿနသ အဓိပ္ပေတတ္တာ။

ဒိဋ္ဌသဟိတာယ, မာနသဟိတာယ ဝါ တဏှာယ "အဟ"န္တိ, ဣတရာယ "မမ"န္တိ **အဘိဝဒေတော**။ "အဘိနန္ဒနတော"တိ ဟိ ဣမိနာ သဗ္ဗိတိကာယ တဏှာယ ပဝတ္တိ ဒဿိတာ။ "**အဘိဝဒေတော**"တိ ဣမိနာ တတော ဗလဝတရာယ ဒိဋ္ဌသဟိတာယ, မာနသဟိတာယ ဝါ။ "**အဏ္ဍောသာယ တိဋ္ဌတော**"တိ ဣမိနာ ပန တတောပိ ဗလဝတမာယ ဒိဋ္ဌသဟိတာယ, ကေဝလာယ ဝါ တဏှာယ ပဝတ္တိ ဒဿိတာ။ ဂိလိတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာပေတ္တာ ဌာနဋ္ဌိ အဏ္ဍောသာနံ။ **တပ္ပစ္စ-ယန္တိ** တဏှာပစ္စယံ။ ကထံ ပန နန္ဒိဝစနေန စတုဗ္ဗိဓမ္မိ ဥပါဒါနံ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**နန္ဒီတာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **နန္ဒီတာတဒဘိပ္ပယောဂတာဟိ**တိ နန္ဒိဘာဝေန သဘာဝတော တဏှုပါဒါနံ, တာယ နန္ဒိယာ တဏှာယ အဘိပ္ပယောဂေန အဘိနာဘာဝေန ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ဗံ။ "**ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဘာဝေနာ**"တိ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌယာပိ နန္ဒိဘာဝမာဟ။

ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဖလာဒယောတိ ပဋိသန္ဓိယံ, ပဝတ္တေ စ ဥပ္ပန္နဖလမနော-သဏ္ဌေတနာဝိညာဏာနိ။ "**ဝိပါကဝဋ္ဋေ**"တိ စ ဣဒံ ပဝတ္တဝိသေသနံ ဒဋ္ဌမ္မံ။ **ဝဋ္ဋ**॥**ပဋ္ဌာနာ**တိ ဝဋ္ဋတ္ထယူပနိဿယာ။ **ဣတရေ**တိ အကမ္မဇာ။ **တသ္မိန္တိ** ယထာဝုတ္တေ အာဟာရစတုက္ကေ။ **ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋန္တိ**တိ တဏှာနိဒါနုပနိဿယတော "တဏှာနိဒါနာ"တိ ဝတ္ထုံ ယုဇ္ဇန္တိ။

ယထာ အရိယမဂ္ဂေါ အန္ဓဗ္ဗယဝဇ္ဇိတမဗ္ဗိမပဋိပဒါဘာဝတော "ဉာယော"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါပိတိ အာဟ "**ဉာယောတိ မဂ္ဂေါ၊ သောယေဝ ဝါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ**"တိ။ **အတ္ထနော ပဋိဝေါဝယ သံဝတ္တတိ** အသမ္ဘောဟ-ပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဗ္ဗိတမ္ဗတ္တာ။ **သံဝတ္တတိ**တိ စ နိမိတ္တသ္မ ကတ္တု॥ပစာရဝသေ-နေတံ ဝုတ္တံ ယထာ "အရိယဘာဝကရာနိ သစ္စာနိ အရိယသစ္စာနိ"တိ။ **ပကတိအာဒယော** ဟေဋ္ဌာ သစ္စဝိဘင်ေ ဟေတုဝိပဋိပတ္တိကထာယံ ဒဿိတာ ဧဝ။ **အကာရဏံ "ကာရဏ"**န္တိ **ဂဏှန္တိ** ယထာ ကာပိလာဒယော။ **နိ ကိဉ္စိ ကာရဏံ ဗုဇ္ဈန္တိ** ယထာ တံ အညေ ဗာလပုထုဇ္ဇနာ။ **ဣတရာသန္တိ** မဗ္ဗတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ ဒေသနာဒိနံ တိသန္နံ။ **တဒတ္ထတာသမ္ဘဝေ-ဒိ**တိ ယထာသကေဟိ ကာရဏေဟိ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထတာသမ္ဘဝေပိ။ **အတ္ထန္ဒရ-သဒ္ဒါဝတော**တိ ပယောဇနန္တရသဒ္ဒါဝတော။ ဝုတ္တာနိ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ

၁-အဘိ-ဋီ ၂-၁၂-ပိဋ္ဌေ။

"ဇရာမရဏာဒိကဿ ဒုက္ခဿ အတ္တနာ အဝိဂတကာရဏသန္ဒဿနတ္ထံ။ အာဟာရနိဒါနဝဝတ္ထာပနာနုသာရေန ယာဝ အတိတံ အဒ္ဓါနံ အတိဟရိတ္တာ ပုန အတိတဒ္ဓတော ပဘုတိ ဟေတုဖလပဋိပါဋိသန္ဒဿနတ္ထံ။ အနာဂတဒ္ဓ-ဟေတုသမုဋ္ဌာနတော ပဘုတိ အနာဂတဒ္ဓသန္ဒဿနတ္ထ"န္တိ တိဿန္ဒံ ယထာဂ္ဂမံ တီဏိ ပယောဇနာနိ။

တံတံဖလပဋိဝေဓောတိ ဇာတိအာဒိနံ ဇရာမရဏာဒိတံတံဖလာဝဂမော။ **အနုဝိလောကယတော**တိ ပုရိမေ ဝိကပ္ပေ ဝိပဿနာနိမိတ္တံ အနုဝိလောကနံ၊ ဒုတိယေ ဒေသနာနိမိတ္တံ။ ကာမုပါဒါနဘူတာ တဏှာ မနောသङ္ခေတနာဟာရ-သင်္ခါတသ ဘဝဿ, တံသမ္ပယုတ္တာနံ, တန္နိမိတ္တာနဉ္စ သေသာဟာရာနံ ဝိသေ-သပစ္စယော ဟောတိတိ အာဟ **"အာဟာရတဏှာဘဝယော ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါ"**တိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ယာဝ ဝိညာဏံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **အာဟာရတဏှာဘဝယော**တိ ဣမေ ပစ္စုပ္ပန္နကမ္မဝဋ္ဋပရိယာပန္နေ အာဟာရေ ဂဟေတ္တာ အဒ္ဓယောဇနံ ကတ္တာ အနာဂတဝိပါကဝဋ္ဋပရိယာပန္နေ ဂဟေတ္တာ ယောဇေတုံ ဝုတ္တံ **"အာဟာရ-ဝါ တဏှာယ ပဘာဝေတဗ္ဗာ အနာဂတော အဒ္ဓါ"**တိ။ **ပဘာဝေတဗ္ဗာ**တိ အာယတိံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။ **ယဒိ**တိ ဖလဘူတေ အာဟာရေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ပစ္စက္ခတော ဒဿေတ္တာ "တံနိဒါနံ တဏှံ တဿာ နိဒါန"န္တိ အာဒိနာ ဖလ-ပရမ္ပရာယ, ကာရဏပရမ္ပရာယ စ ဒဿနံ တထာဘူတနကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဏ္ဏာ-သယာနုလောမတော, ဓမ္မသဘာဝါဝိလောမနတော စ ယုတ္တိယာ သင်ယုတ်[1]။ ယဒိ တဏှာဒယော အတီတော အဒ္ဓါ၊ တဏှာဂ္ဂဟဏေနေဝ သင်္ခါရာဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာတိ ကိမတ္ထံ ပုန တေ ဂဟိတာတိ အာဟ **"သင်္ခါရာဝိဇ္ဇာ တတော ဝိ-အတိတတရော အဒ္ဓါ ဝုတ္တော သံသာရဿ အနာဒိဘာဝဿနတ္ထ"**န္တိ [2]။ **အတိတ**န္တိ ဝါ အတိတတာသာမညေန အတိတတရမ္ပိ သင်ဟိတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိအာဟာရကာတိ ပုနဗ္ဘဝုပပတ္တိပစ္စယာ။ **ဣတိ ဝစန-တော**တိ ဧဝံ ဝုတ္တဝစနသဗ္ဗာဝတော။ ဝိညာဏာဟာရော တာဝ ပုနဗ္ဘဝါဘိ-နိဗ္ဗတ္တိယာ ဟေတု၊ ဣတရေ ပန ကထန္တိ အာဟ **"တံသမ္ပယုတ္တတ္တာ။ ပ။ ကမ္မဋ္ဌ-ကာရဟာရသ္သာ"**တိ။ တဿ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိအာဟာရကာ စတ္တာရော အာဟာရာတိ သမ္ဗန္ဓော။ သဒ္ဓါဒိနံ ဥပနိဿယတာ ပရိစ္စာဂါဒိ-ကာလေ, ရာဂါဒိနံ ဂမိတဿ ဘောဇနာဒိကာလေ။ တေန ယထာဂ္ဂမံ ကုသလာကုသလကမ္မဝိညာဏာဟာယူဟနံ ဒဿိတံ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိအာဟာရကာ စတ္တာရော အာဟာရာ ဂယ္ဟန္တိ၊ တသ္မာ။

---

[1]-သင်ရှုတိ (က)　　[2]-ဋီကာယံ ပန အညထာ ပါဌော ဒိဋ္ဌော။

ပုရိမောယေဝဣတိ "အာဟာရတဏှာဒယော ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တအတ္ထော။ **အတီတေ**တိ အတီတေ အဒ္ဓနိ။ **တတော ပရန္တိ** တတော အတီ-တဒ္ဓတော ပရံ ပစ္စုပ္ပန္နေ, အနာဂတေ စ အဒ္ဓနိ "သမ်ိရပစ္စယာ ဝိညာဏ"န္တိ-အာဒိနာ။ **ပစ္စဿ**နန္တိ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝပရိယာပန္နတာယ ပစ္စက္ခဘူတာနံ။ **ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟေတု**န္တိ တေရဟိ ဝတ္တမာနံ တဏှာဒိကံ အာဟာရာဒိနံ ဟေတုံ။

သုတ္တံ အာဟရတိ "အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော"တိ[1]။ **ဝဋ္ဋ-ဟေတုနော**တိ ဝိပါကဝဋ္ဋဟေတုနော၊ သကလဝဋ္ဋဟေတုနော ဝါ။ အကုသလံ ဟိ ကမ္မံ ကမ္မဝဋ္ဋသ, ကိလေသဝဋ္ဋသ စ ပစ္စယော ဟောတိယေဝ။ **"ဘဝ-တဏှာယပိ ဟေတုဘူတာ"**တိ ဣမိနာ ကိလေသဝဋ္ဋသာပိ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယ-ဘာဝမာဟ။ **ဝေဠေတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ"**တိအာဒိနာ ဝဋ္ဋသီသာနမ္ပိ အဝိဇ္ဇာ-တဏှာနံ သပ္ပစ္စယတာဒဿနာပဒေသေန သမ္ဘေသမ္ပိ သခ်ံတမ္ဘောနံ ဟေတု-ဖလပရမ္ပရာဝိစ္ဆေဒဝုတ္တိယာ ပုရိမာယ ကောဋ္ဌိယာ အပညာယနံ ဝိဘာဝေတိ။

အဝိဇ္ဇံ တဏှာ အနုဝတ္တတိတိ ဒုက္ခေ တဏှံ အဘိဘဝိတ္တာ ပဝတ္တိယာ တတော အဝိဇ္ဇာယ ဗလဝဘာဝမာဟ။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတာ ဟိ သတ္တာ သတိပိ တဏှာပရိတသိတေ ကေန္ဒြာနတ္ထသညိတံ အတ္တကိလမထာနုယောဂဒုက္ခ-မနုယုဉ္ဇန္တိ။ **တဏှံ အဝိဇ္ဇာ အနုဝတ္တတိ**တိ သုခေ အဝိဇ္ဇံ အဘိဘဝိတ္တာ ပဝတ္တိယာ တတော တဏှာယ ဗလဝဘာဝမာဟ။ ယဒိပိ သာဝဇ္ဇသုခါနုဘဝေ ဗလဝတိယေဝ အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇမာနအာဒီနဝံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တိ တိဋ္ဌတိ၊ တဏှာ ပန တတောပိ ဗလဝတရတာယ သတ္တေ ဝိပုလာနတ္ထသဋ္ဌိတေ အနရိယေ သုခေ နိယောဇေတိတိ အဝိဇ္ဇာယ တဒနုဝတ္တနံ ဝုတ္တံ။

အာယတနဆက္တံ ဝါ ကာယောတိ သမ္ဘဒ္ဓော။ **စက္ခာဒိနိဿယေ သေသ-ဓမ္မေ**တိ စက္ခာဒိနိဿယဘူတေ, တပ္ပဋိဗဒ္ဓေ စ သသန္တာနပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ။ **စက္ခာဒိနိဿိတေ ဝေ ကတ္တာ**တိ စက္ခာဒိဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတေ ကတ္တာ။ **စက္ခာဒိကာယ**န္တိ စက္ခာဒိဓမ္မသမူဟံ ပရေသံ ပဋ္ဌကၡန်။ **ဖဿေန ဝုဒ္ဓော**တိ အာရမ္မဏံ ဖုသန္တေန ဝိယ ဥပ္ပန္နေန သုခဝေဒနိယေန, ဒုက္ခဝေဒနိယေန စ ဖဿေန ဖုဒ္ဓော။ ဖဿော ဟိ တထာ ဥပ္ပန္နေ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော ဖုဒ္ဓောတိ ဝေါဟာရော ဟောတိတိ။

ယထာ သဠာယတနာနိ ဖဿသ ဝိသေသပစ္စယော၊ ဧဝံ ဝေဒနာယပိတိ ဒဿေန္တော **"သဠာယတနာနံ ဝေဒနာယ ဝိသေသပစ္စယဘာဝ"**န္တိ အာဟ။

---

[1] မ ၁-၆၇-ဝိဒ္ဓေ။

တန္ဒီသိတန္တိ သဒ္ဒါယတနနိသိတံ။ **အတိတဒ္ဓါဝိဇ္ဇာတဏှာမူလကောတိ** အတီတဒ္ဓဘူတအဝိဇ္ဇာတဏှာမူလကော။ **ကာယသ ဘေဒါ ၂ကာယူပဓေါတိ** ဥဘယတ္ထာပိ ကာယသဒ္ဒေန ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပဉ္စကော ဂဟိတော။ တဒုပဂတာ ဥပပဇ္ဇနံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ။ **ဥဘယမူလောတိ** အဝိဇ္ဇာတဏှာမူလော။

အနဘိသမယဘူတတ္ထာတိ အဘိသမယသ ပဋိပက္ခဘူတတ္ထာ။ **အဝိဇ္ဇာ-ယာ**တိ အဝိဇ္ဇာယ သတိ။

ဂဟဏန္တိ[1] ဂဟေတဗ္ဗံ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ သတိ သမ်ိဝသဒ္ဒေန အာဂတ-သမ်ိဝတ္တေပိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သမ်ိရာ ပဓာနတာယ ဝိသုံ ဝုတ္တာ ဂေါဗလိဗဒ္ဓ-ဥယေန၊ တသ္မာ။ **တတ္ထ ဝုတ္ထဒ္ဓိ**တိ သမ်ိဝသဒ္ဒေန အာဂတသမ်ိဝေသု ဝုတ္ထမ္ပိ အဘိသခ်ရဏကသမ်ိဝံ **ဝဇ္ဇေတ္တာ** အဂ္ဂဟေတ္တာ ဇုတရေ သမ်ိရာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ **ဝေ**ဠ္ဍ အတ္ထသ ဥဒ္ဓရဏုဒ္ဓရိတဗ္ဗတာဒ္ဒယံ အသက်ရတော ဒသိတံ ဟောတိ။ **"ဇ္ဇ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ ဝေနာ"**တိ ဇ္ဇမ်နာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သမ်ိရာနံ သတိပိ သမ်ိဝသဒ္ဒေန အာဂတသမ်ိဝဘာဝေ ယထာဝုတ္တမေဝ ပဓာနဘာဝံ ဥလ္လိဂေ်တိ။ ''အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သမ်ိရာ''တိ တဒေကဒေသော ဝုတ္တောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဇ္ဇမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ သင်ဏှနဝသေန ခ်ိရသဒ္ဒေန အာဂတသမ်ိရေဟိ သင်ဟိတာပိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သမ်ိရာ ဇ္ဇမ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗဘာဝေန ပဓာနာတိ ဝိသုံ ဂဟိတာ၊ ပုရိမသ္မိံ တေ ဝဇ္ဇေတ္တာတိ အယံ ဝိသေသော။ တေနာဟ **"ဝဏ္ဏေတဗ္ဗသဗ္ဗ-သင်ဟဏဝသေန ဒုဝိဓေါ ဝုတ္တော"**တိ။ သာမညတော သင်ယှမာနမ္ပိ ပဓာန-ဘာဝဇောတနတ္ထံ ဝိသုံ ဂယှတိ ယထာ တံ ''ပုညဉ္ဉဏသမ္ဘာရာ''တိ။

ယေန ကုသလာကုသလမ္ပိ "ဝိပါကမ္ပိ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တံ အာယူဟနံ၊ ကိံ ပန တန္တိ? အနုပစ္ဆိန္နတဏှာဝိဇ္ဇာမာနေ သန္တာနေ သဗ္ဗာပါရတာ။ တေနာဟ **"ပဋိသန္ဓိ။ ပ။ အာယူဟနရသာ"**တိ။ စေတနာပဓာနတ္တာ ပန တသ္ယ စေတနာကိစ္စံ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ရာသိကရဏံ, အာယူဟနန္တိ** စ ရာသိဘူတသ ရူပါရူပသမ်ိတသ ဖလသ နိဗ္ဗတ္တနတော ဝုတ္တံ။ **"အနာရမ္ဘဏတာ အဗ္ဗောကတ-တာ"**တိ ဇ္ဇဒံ အဗ္ဗောကတသော ဝ အနာရမ္ဘဏတ္တာ အဗ္ဗောကတသမ္ဘဒ္ဓိနိ အနာ-ရမ္ဘဏတာတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ **အာယတနံ, ဃဋနန္တိ** စ တံတံဒ္ဓါရိကမ္ဘပ္ပဝတ္တန-မေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အနနုဗောဓဒယော အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသေ အာဂတာ။ အဝိဇ္ဇာပဒသမ္ဘဒ္ဓေန **ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာ**တိ ဇ္ဇတ္ထိလိဂ်နိဒ္ဒေသော။ **အသဏ္ဌာနတ္တာ**တိ အဝိဂ္ဂဟတ္တာ။

---

[1] သမ်ိရသဒ္ဒဂဟဏေနာတိ ဒ္ဒိကာယံ၊ သမ်ိရသဒ္ဒေန ဂဟဏန္တိ ပန မူလပါဋ္ဌေန တတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗံ။

သောကာဒီနံ သဒ္ဒါဝေါတို့ "ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ"ကို အနိုင်ဌာပေတွာ တဒနန္တရံ သောကာဒီနမ္ပိ ဝုတ္တာနံ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ တေသံ **ဝသေန အင်-ဗဟုတ္တပ္ပသင်္ခေ** ပဋ္ဌာန်းမူပ္ပါဒင်္ဂါနံ ဗဟုဘာဝေ အာပန္နေ။ **ဒ္ဝါဒသေါ**တို့ ကထံ ဒ္ဝါဒသေါ၊ နနု သောကာဒယောပိ ဓမ္မန္တရဘူတာ ပဋ္ဌာန်းမူပ္ပါဒ-ဒေသနာယံ ဝုတ္တာတိ? သစ္စံ ဝုတ္တာ၊ နဝနေ အင်္ဂန္တရဘာဝေနာတိ ဒဿေန္တော "**နဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဖလေနာ**တို့ ဖလဘူတေန ဇရာမရဏင်-သင်္ခါတေန သောကာဒိနာ။ **မူလင်ံ ဒဿေတုံ** ဣမာယ ပဋ္ဌာန်းမူပ္ပါဒ-ဒေသနာယ မူလဘူတံ အဝိဇ္ဇင်ံ သောစနာဒိဟိ သမ္မောဟာပတ္တိကထနေန ဒဿေတုံ **ဧတ** သောကာဒယော ဝုတ္တာ ဘဝစက္ကသ္မိ အဝိဇ္ဇေဒဒဿနတ္ထံ။ ဇရာမရဏံ ကာရဏံ ဧတေသန္တိ ဇရာမရဏကာရဏာ၊ သောကာဒယော၊ တဿာဝေါ **ဇရာမရဏကာရဏတာ**။ ဇရာမရဏံ နိမိတ္တံ ဧတေသာတိ **ဇရာမရဏနိမိတ္တံ**။ **တံ တန္ဒိမိတ္တာနန္တိ** ဣဿ တန္တိ သုတ္တံ။ **တန္ဒိမိတ္တာနံ** ဒုက္ခနိမိတ္တာနံ သောကာဒီနံ။ **တတော ပရာယာ**တို့ အနာဂတေ ဒုတိယတ္ထ-ဘာဝတော ပရာယ တတိယတ္ထဘာဝါဒိသု ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ။ **ဟေတုဟေတု-ဘူတာ**တို့ ကာရဏသ္မ ကာရဏဘူတာ။ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ ဟိ သခ်ိရာ ကာရဏံ၊ တေသံ အဝိဇ္ဇာ။ **သုတ္တန္တိ** "အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော"တိ ဣမံ သုတ္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **အဝိဇ္ဇာ သောကာဒီနံ ကာရဏန္တိ ဒဿိတာ** အသုတဝတာယ အဝိဇ္ဇာဘိဘဝနဒိပနိယာ တဒုပ္ပတ္တိဝစနတော။ "နဝ သောကာဒီနံ ဗာလသ္မ ဇရာမရဏနိမိတ္တတာမတ္တသ္မ သာဓကံ သုတ္တ"ကို ဝုတ္တမတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ "**နဝ စ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန နဝ စ ဇရာမရဏနိမိတ္တမေဝ ဒုက္ခံ ဒုက္ခံ၊ အထ ခေါ အဝိဇ္ဇာနိမိတ္တမ္ပေတ္တ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတမ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ ဧဝံ ဇရာမရဏေန သောကာဒီနံ ဧကသခ်ေပံ ကတ္တာ ဒ္ဝါဒသေဝ ပဋ္ဌိသမ္ပပ္ပါဒင်္ဂါနိ ဝေဒိတမ္ဗာနိ။

> ကသ္မာ ပနေတ္တ ဇရာမရဏန္တာ ဝေ ဒေသနာ ကတာ၊ ကိံ တတော ပရာ ပဝတ္တိ နတ္ထိတိ? နော နတ္ထိ၊ အပ္ပဟီနကိလေသသ္မ ဟိ ကမ္မတော, ဝိညာဏာဒိပရိယောသာနဘူတာယ စ စုတိယာ ပဋ္ဌိသန္ဓိပါတုဘာဝေါတိ ပဝတ္တိတဒုပရမဘူတံ ဇရာမရဏံ ပုနဗ္ဘဝါ-ဘိနိဗ္ဗတ္တိနိမိတ္တံ။ တံ ပန ကမ္မ||ပဝတ္တိဘဝတော ဇာတိယာ ဒဿိတတ္တာ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ"တိ ဣမိနာဝ ပကာသိတန္တိ နဝ ပုန ဝုစ္စတိ၊ နဝ တတော ပရံ ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော။ **ဧကကမ္မနိဗ္ဗတ္တသ္မ စ**

ဘ-မ ၁-၁၊ ၉၊ သံ ၁-၃၁၉၊ အဘိ ၈-၂၀၈-ပိဋ္ဌေသု။

သန္တာနသ ဇရာမရဏံ ပရိယောသာနံ။ သတိ ကိလေသဝဋ္ဋေ ကမ္မုနာ တတော ပုနဗ္ဘဝူပပတ္တိ၊ အသတိ ပန တသ္မိံ "သေဝဋ္ဋော ဒုက္ခဿာ"တိ ဇရာမရဏပရိယောသာနာဝ ဒေသနာ ဂတာ။ ယသ္မာ ပန နိ အမရဏာ ဇရာ အတ္ထိ သမ္ဘေသံ ဥပ္ပတ္တိမ္ဘာနံ ပါကာ-နန္တရဘေဒတော၊ နိ စာဇရံ မရဏံ အပါကဘေဒါဘာဝါ၊ တသ္မာ တဒုဘယ ^ မေကမဂ်ံ ကတံ၊ နိ နာမရူပံ ဝိယ ဥဘယဋ္ဌာနေ ကေစ္စိ ဥပ္ပတ္တိယာ, သဋ္ဌာယတနံ ဝိယ ဝါ အာယတနဘာဝေန ကိစ္စသမ-တာယ။ ယာ ပနာယံ ဩသာနံ ဂတာ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဒီပိတာ၊ တာယ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ အာဒိ, ကိလေသကမ္မာဘာဝေ တဒဘာဝတော "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ ဝေမာဒိ ဝေ ဝါ အတ္ထတော ပကာသိတော ဟောတိ တိ ဝဋ္ဋတ္ထယသ အနဝဋ္ဌာနေန ပရိဗ္ဗမနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဃ ဝါ ဇရာဂဟဏေန ပရိပက္ကပရိပက္ကတရာဒိက္ကမေန ဝတ္ထမာနံ နာမရူပါဒိ, သောကာဒိ စ ဂယ္ဟတိ၊ တထာသ ပရိပါကကာလဝတ္တိနိ အဝိဇ္ဇာ စ။ ယထာဟ—

"သ ခေါ သေ ဘိက္ခဝေ ကုမာရော ဝုဋ္ဌိမန္ဒာယ ဗ္ဗဋ္ဌိယာနံ ပရိပါကမန္ဒာယ ပဗ္ဗဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂီ-ဘူတော ပရိစာရေတိ စက္ခုဝိညေယ္ယေဟိ ရူပေဟိ။ပ။ ကာယ-ဝိညေယ္ယေဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ။ပ။ ရဇနိယေဟိ။ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ပိယရူပေ ရူပေ သာရဇ္ဇတိ၊ အပ္ပိယရူပေ ရူပေ ဗ္ဗာပဇ္ဇတိ၊ အနုပဋ္ဌိတကာယသတိ စ ဝိဟရတိ ပရိတ္တစေတသော၊ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ယတ္ထသ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ"တိအာဒိ၂။

ဇ္ဇော ဟိ ပရိပက္ကိန္ဒြိယသ ဆသု ဒ္ဒါရေသု သရာဂါဒိဂ္ဂဟဏေန တဒဝိနာဘာဝိတာယ ဝိမုတ္တိယာ အပ္ပဇာနနေ စ သောကာဒီနံ ပစ္စယဘူတာ အဝိဇ္ဇာ ပကာသိတာ။ အပိစ "ဝိယပ္ပဘဝါ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ"တိ ဝစနတော ဂ ကာမာ-သဝဘဝါသဝေဟိ, "တသ 'အဟံ ရူပံ၊ မမ ရူပန္တိ ပရိယုဋ္ဌ-ဋ္ဌာယိနော။ပ။ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောက-ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ"တိ[1] ဝစနတော ဒိဋ္ဌာသဝတော,

---

၁-ဒုဘယံ (က) ၂-မ ၁-၃၃၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၂-၃-ဝိဋ္ဌေ။

"အဿုတဝါ"တိအာဒိဝစနတော အဝိဇ္ဇာသဝတော သောကာဒီနံ ပဝတ္တိ ဒီပိတာတိ တေသံ ဟေတုတာယ တဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ အာသဝါ။ တေသံ သယဉ္စ ဇရာသဘာဝတာယ ဇရာဂဟဏေန ဂယှန္တိ၊ တတော စ "အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော"တိ ဝစနတော အာသဝနိမိတ္တာယ စ အဝိဇ္ဇာယ ဇရာဂဟဏေန ဂဟဏံ။ တတော စ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ အာဝဋ္ဋတိ ဘဝစက္ကံ။ အပိစ "သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ"န္တိ ဝတ္တာ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ"တိ ဝဒန္တေနပိ ဘဝစက္ကသ္မိံ အနုဝဋ္ဋာနတော ပရိဿ္သမနံ ဒဿိတံ။ ဣတ္ထ ဟိ ဝိညာဏေန အဝိဇ္ဇာနုဝုတသ္မိံ ပုနဿ္သဝေါ ဒဿိတော၊ ဇာတိယာ တဏ္ဍာယ သမ္ဘယုတ္တသ္မိံ, ဥဘယတ္ထ ဥဘိန္နံ အနုဝတ္ထ-မာနတ္ထာတိ အဝိဇ္ဇာတဏ္ဍာနိမိတ္တံ ဘဝစက္ကံ အနုဝဋ္ဋာနတော ပရိဿ္သမတိတိ အယမတ္ထော ဒီပိတောတိ ဇရာမရဏာနန္တာပိ ဒေသနာ နု တတော ပရံ ပဝတ္တိယာ အဘာဝံ သူစေတိ အတဒတ္ထတ္ထာ၊ နု စ ပစ္စယန္တရဒဿနတ္ထမေဝ ပုန ဝစနန္တိ သက္ကာ ဝိညာတုံ ကေ-ဘြေ-ဝ တဒုဘယဒေသနာယ တသ သိဒ္ဓတ္ထာ။ တထာ ယံ ကမ္မံ အဝိဇ္ဇာ-ဟေတုကံ၊ တံ တဏ္ဍာဟေတုကမ္ပိ။ ယံ တဏ္ဍာဟေတုကံ၊ တံ အဝိဇ္ဇာဟေတုကမ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ဒ္ဝိန္နံ ဘဝမ္ပလာနံ အညမညာ-ဝိရဟတော။ ယထာ ဟိ တဏ္ဍာပစ္စယာ ကာမုပါဒါနဟေ-တုကံ ကမ္မဘဝသင်္ခါရံ ဝဒန္တော နု ဝိနာ ဘဝတဏ္ဍာယ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယောတိ ဒဿေတိ။ တထာ တမေဝ အဝိဇ္ဇာပစ္စယံ ဒေသေန္တော နု အန္တရေန အဝိဇ္ဇာယ ဘဝတဏ္ဍာ ကမ္မဘဝသ္ပ ပစ္စယောတိ။ တတော စ ပုမ္ဗေ ပဝတ္တာ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယာ သင်္ခါရာဒယော, တဏ္ဍုပါဒါနာ-ဒိပစ္စယာ ဘဝါဒယော စ၊ တထာ တဏ္ဍာဟေတုဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ၊ ဝိညာဏာဒိပစ္စယာ နာမရူပါ-ဒိတိ ဧဝမေတေသံ အင်္ဂါနံ ပုဗ္ဗာပရသ-ပ္ဗန္ဓော ဒဿိတော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ **ဝိတာ ကထိယတိ**ဘိ အသုကော အသုကဿ ဝိတာတိ ဝိတုဘာဝေန ကထိယတိ။ ကထိယမာနော စ အသန္ဓေဟတ္ထံ အညေဟိ မိတ္တဒတ္တေဟိ ဝိသေသေတ္တာ ကထိယတိတိ တံ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဒီဃော။ပ။ဒတ္တော**"တိ။

ယာထာဝေါတိ အဝိပရီတော။ **ကိစ္စ**ဇာတိ**တော**တိ ပဋိစ္စာဒနကိစ္စတော, ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနတော စ။

ဂဟဏ**ကာ**ရ**ဏ**ဝ**သေန**ာ**ဘိ ဂဟဏဿ ကာရဏဘာဝဝသေန။ အညသေတာဒိနံ နိဝတ္တကာနိတိ ပဒံ အာနေတ္တာ သမ္ဗန္ဓော။

ဆာဒေ**န္တိ**ယာ**ဘိ ဆာဒနာကာရေန ပဝတ္တန္တိယာ။ တထာ ပဝတ္တနဟေတု **တံ**သမ္ပယုတ္တာ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တာ ၄ **ဒ္ဝာ**ရ**မ္ပ**ဏာ ဟောန္တိ။

တဿ**ာ**တိ သဘာဝတော အဂမ္ဘီရတ္တာ တေသံ ဒုဒ္ဒသဘာဝကရဏီ ဝေဒါ-ရမ္ပဏတာ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ဇ္ဇ**တ**ရေ**သ**ဿ** နိရောဓမဂ္ဂါနံ။ သမာနေပိ ပဏိတ-အသံကိလေသိကာဒိဘာဝေ သ ့ ့ယတော အပ္ပစ္စယဿ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ "**မ**ဂ္ဂ**ဿ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမ်ါရပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

"**သော**ဝ**ေ**တိ **အ**ပုဉ္ဉ**ဖ**လ**တော**"တိ ဇ္ဈမိနာ ပုညဿ ဝိပါကဒုက္ခဝိဝိတ္တတံ အာဟ၊ "**ဒုက္ခ**ေ**တော**"တိ ဇ္ဈမိနာ စေတောဒုက္ခဝိဝိတ္တတံ၊ "**သံ**ကိ**လေ**သ**တော**"တိ ဇ္ဈမိနာ ကိလေသဒုက္ခဝိဝိတ္တတံ။ "**အ**ပုဉ္ဉ**ဖ**လ**တော**"တိ ဝါ ဇ္ဈမိနာ ပုညဿ အာယတိ ဟိတဘံ ဒဿေတိ။ "**ဒုက္ခ**သံ**ကိ**လေ**သ**တော"တိ ဇ္ဈမိနာ ပဝတ္တိဟိ-တတံ, ပဝတ္တိသုခတ္ထ ဒဿေတိ။ **တံ**နိ**ဗ္ဗါ**ဒ**ေ**နာ**ဘိ ဟိတသုခနိဗ္ဗတ္တနေန။ ပုဗ္ဗဘဝနိဗ္ဗတ္တကော **ပုဗ္ဗ**နိ**ဗ္ဗ**တ္တ**ကော**။

"ဝေမိဒံ ပုညံ ပဝမ္ဘုတိ"တိအာဒိသု ပုညဖလမ္ပိ ပုညန္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ "**ပုဉ္ဉ**ပ**ဂ**န္တိ **ဘ**ဝ**သ**မ္ပ**တ**္တ**ိ**ပ**ဂ**"န္တိ။

အာဒိ**ဘာ**ဝ**နာ**ဘိ "ပထဝိ ပထဝိ"တိအာဒိနာ ကသိဏေသု ပဝတ္တဘာဝနာ။ **ပ**ထ**ဝိ ပ**ထ**ဝ**ိတိ ဝါ **ဏ**ေ **ဇ္ဈ**တိ-သဒ္ဒေါ အာဒိအတ္ထော၊ ပကာရတ္ထော ဝါ။

တေန ဣတရကသိဏာနံ ဂဟဏံ။ **အာဒိဘာဝနာ**တိ အာဒိဘူတာ ဘာဝနာ။ သာ ဟိ "ပရိကမ္မ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **မဇ္ဈေ**ကရဏံ ကသိဏမဇ္ဈေ ကရဏံ။

ဒါနဝသေနာတိ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂဝသေန။ **စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ဒါနံ** ဒိယျတိ ဧတေနာတိ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု စိတ္တစေတသိကေသု။ **ဒါနံ အာရဗ္ဘာ**တိ တေဟိ နိဗ္ဗတ္တိယမာနံ ပရိစ္စာဂံ ဥဒ္ဒိသ။ ယထာ ဝါ သော နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ တထာ ဌပေတ္မာ။ **အဓိကိစ္စာ**တိ တသ္သေव ဝေဝစနံ။ ယထာ ဝါ သမ္ပယုတ္တေဟိ နိဗ္ဗတ္တိ-ယမာနာ ဒါနကိရိယာ နိပ္ဖတ္တိဝသေန အဓိကတံ ပါပုဏာတိ၊ တထာ ဂဏ္ဍာ။ စေတနာဝသေနေဝ ဟိ ဒါနာဒိကမ္မနိပ္ဖတ္တိ။ **ဣတရေ**သူတိ "သီလံ အာရဗ္ဘာ"တိ-အာဒိသု။

အသရိဂ္ဂကမ္မိဟိ အတ္တနာ အသဒိသမ္မိ ကဋ္ဌတ္ထာရူပန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဝိနာဝိ** စတုတ္ထဇ္ဈာနဝိပါကေန။ **ရူပတဏ္ဍာသင်္ခါတသာ**တိ "ရူပတဏ္ဍာ"တိ **ဘ**ဏ္ဍ ဝုတ္တ-ရူပတဏ္ဍာမဟ။ **ဂုဏ**န္တိ ဂုဏ္ဍဖလပရိမာဏံ ဓာရဏီယဝတ္ထုံ။ တထာ **တ**ဏ္ဍုလ်။

"**ဝစနဝိသေသမတ္တမေဝါ**"တိ အတ္ထဝိသေသာဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ အတ္ထ-ဝိသေသာဘာဝမာဟ "**ကာယဒ္ဌါရေ ပဝတ္တိ ဝေ ဟိ အာဒါနာဒိပါပနာ**"တိ။ **ပုရိမေနာ**ဘိ "ကာယဒ္ဌါရေ ပဝတ္တာ"တိ ဣမိနာ။ တဗ္ဗိ ပဝတ္တိမတ္တကထနတော ဒ္ဌါရူပလက္ခဏံ ဟောတိ။ **ပစ္ဆိမေနာ**တိ "အာဒါနာ"ဒိဝစနေန။

ကာယဝစီသင်္ခါရဂ္ဂဟဏေတိ ဥဒ္ဒေသံ သန္ဓာယာဟ။ **ကာယဝစီသဇ္ဇေ-တနာဂဟဏေ**ဘိ နိဒ္ဒေသံ။ **ဝိညာဏသ္သာ**တိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသ္သ။ သဟ-ဇာတသ္သ, ပန အနန္တရသ္သ စ ပစ္စယော ဟောတိယေဝ။ "**ကုသလာ ဝိပါက-ဓမ္မာ စာ**"တိ ဣဒံ သေက္ခပုထုဇ္ဇနသန္တာနေ အဘိညာစေတနာ ဣဓာဓိပ္ပေတာ၊ နိ ဣတရာတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ တေန ယထာဝုတ္တအဘိညာစေတနာဝိ ပဋိသန္ဓိ-ဝိညာဏသ္သ ပစ္စယော သိယာ ကုသလသဘာဝတ္တာ, ဝိပါကဓမ္မတ္တာ ဝါ တဒုဘယကုသလာကုသလစေတနာ ဝိယာတိ ဒဿေတိ။ တယိဒံ လောကုတ္တရ-ကုသလာယ အနေကန္တိကံ။ နိ ဟိ သာ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသ္သ ပစ္စယော။ အထ ဝိပါကဒါယိနီတိ ဝုစ္စေယ္ယ၊ ဧဝမ္ပိ အဟောသိကမ္မေန အနေကန္တိကံ။ နိ ဟိ တသ္သာ ဝိပါကုပ္ပါဒနံ အတ္ထိတိ အာဟ "**နိ ဝိပါကုပ္ပါဒေန ကုသလတာ ဝိပါကဓမ္မတာ စာ**"တိ။ ကေဝလဥ္စိ ယာ အညေသံ ဝိပါကဓမ္မာနံ သဗ္ဗာပါရာ သဉ္ဇသ္သာဟာ ပဝတ္တိ၊ တဒါကာရာဝသ္သာ အပ္ပဟီနကိလေသေ သန္တာနေ ပဝတ္တိဘိ ဝိပါကဓမ္မတာ, အနဝဇ္ဇဘေန ကုသလတာ စ ဝုတ္တာ။ ဧဝမ္ပိ ယဒိ ဝိပါကဓမ္မာ အဘိညာစေတနာ၊ ကထံ အဝိပါကာတိ? အသမ္ဘဝတောတိ

တံ အသမ္ဘဝံ ဒဿေတုံ "**သာ ပနာ**"တိအာဒि ဝုတ္တံ။ အဘိညာစေတနာ ဟိ ယဒि ဗိပါကံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ သဘူမိကံ ဝါ ဥပ္ပါဒေယျ အညဘူမိကံ ဝါ။ တတ္ထ အညဘူမိကဿ တာဝ ဥပ္ပါဒနံ အယုတ္တံ ပစ္စယာဘာဝတော, တထာ အဒဿနတော စ။ တေနာဟ "**နဟိ**"တိအာဒि။ သဘူမိကံ နဝတ္တမ္ဘာရေမ္ဘဏံ ဝါ ဥပ္ပါဒေယျ ပရိတ္တာဒိအာရမ္ဘဏံ ဝါ၊ တေသု အတ္တနော ကမ္မသမာနာရမ္ဘဏာတာယ ရူပါဝစရဗိပါကဿ ဒဿိတတ္တာ, ပရိတ္တာဒိအာရမ္ဘဏတ္တာ စ အဘိညာစေတ-နာယ နဝတ္တမ္ဘာရမ္ဘဏံ နဥပ္ပါဒေယျ။ တထာ ကေန္ဒ္ရနဝတ္တမ္ဘာရမ္ဘဏတ္တာ ရူပါ-ဝစရဗိပါကဿ ပရိတ္တာဒိအာရမ္ဘဏဿ နဥပ္ပါဒေယျာတိ အယမသမ္ဘဝေါ။ တေ-နာဟ "**အတ္တနာ သဒိသာရမ္ဘဏဿာ**"တိအာဒि။ တတ္ထ **တိဋ္ဌာနိကန္တိ** ပဋ္ဌိသ-ဒ္ဒိ-ဘဝင်္ဂစုတိဝသေန ဌာနတ္တယဝန္တံ။ "ပထဝိကသိဏံ အာပေါကသိဏ"န္တိ အာဒိနာ ကုသလေန အဘိန္ဒံ ကတ္တာ ဝိပါကဿ အာရမ္ဘဏံ ဒေသိတန္တိ အာဟ "**စိတ္တုပ္ပါ-ဒကလ္ဟေ။ပ။ ဝုတ္တတ္တာ**"တိ။ "ရူပါဝစရတိကစတုက္ကဇ္ဈာနာနိ ကုသလတော စ ဝိပါကတော စ ကိရိယတော စ စတုတ္ထဿ ဈာနဿ ဝိပါကော အာကာသာ-နဉ္စာယတနံ အာကိဉ္စညာယတနံ ဇုမေ ဓမ္မာ နဝတ္တမ္ဘာ "ပရိတ္တာရမ္ဘဏာ"တိ ‘မဟဂ္ဂတာရမ္ဘဏာ’တိ ‘အပ္ပမာဏာရမ္ဘဏာ’တိ"တိ ဝစနတော ရူပါဝစရ-ဝိပါကော ကေန္ဒ္ရနဝတ္တမ္ဘာရမ္ဘ ၊ ဘတိ အာဟ "**နစ ရူပါဝစရဗိပါကော ပရိတ္တာဒိအာရမ္ဘဏော အတ္ထိ**"တိ။ သ္မာယမသမ္ဘဝေါ ပရိတ္တာဒိအာရမ္ဘဏာယ အဘိညာစေတနာယ ဝိပါကာဘာဝံ သာဓေတိ၊ နနဝတ္တမ္ဘာရမ္ဘဏာယ။ နဝတ္တမ္ဘာရမ္ဘဏာဝိ ဟိ သာ အတ္ထိတိ နဗျာပိတိ ဝိပါကာနုပ္ပါဒနေ.တ.သ.ာ အည်-ကာရဏံ ဒဿေတုံ "**ကသိဏေသု စာ**"တိအာဒိမာဟ။ သမာဓိဇမ္ဘနဘူတာ အဘိညာ သမာဓိသ အာနိသံသမတ္တန္တိ "**သမာဓိဖလသဒိသာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တသ တသ အဓိဋ္ဌာနဝိကုဗ္ဗနဒိဗ္ဗသဒ္ဒသဝနာဒိကသ ယဒိစ္ဆိတသ ကိစ္စဿ နိပ္ဖါဒနမတ္တံ ပန အဘိညာစေတနာ၊ နကာလန္ဒ္ရဖလာ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဝိယ နာပိ ဝိပါကဖလာ၊ အထ ခေါ ယထာဝုတ္တအာနိသံသဖလာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကေစိ ပန "သမာနဘူမိကတော အာသေဝနလာဘေန ဗလ-ဝန္တာနိ ဈာနာနိတိ တာနိ ဝိပါကံ ဒေန္တိ သမာပတ္တိဘာဝတော၊ အဘိညာ ပန သတိပိ ဈာနဘာဝေ တဒဘာဝတော တတ္ထိ တတ္ထိ အာရမ္ဘဏေ အာဂန္တုကာဝါတိ ဒုဗ္ဗလာ၊ တသ္မာ ဝိပါကံ နဒေတိ"တိ ဝဒန္တိ။ တံ အကာရဏံ ပုနပ္ပုနံ ပရိကမ္ဘဝသေန အဘိညာ-ယပိ ဝသီဘာဝသဒ္ဘာဝတော။ ယံ ပန ဝဒန္တိ "ပါဒကဇ္ဈာနေ အတ္တနာ သမာနသဘာဝေဟိ ဇဝနေဟိ လဒ္ဓါသေဝနေ သမ္ဘဒေ

ဝသီဘာဝပ္ပတ္တေ ပရိသုဒ္ဓတာဒိအင္ဂၢံသမန္နာဂမေန သာတိသယေ ဇာတေ အဘိညာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တာသဉ္စ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကတ္ထာ စတုတ္ထဇ္ဈာနဘူမိကော ဧဝ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယ္ယ၊ သော စ ယထာဝုတ္တဂုဏေန ဗလဝတာ ပါဒကဇ္ဈာနေနေဝ ကတောကာသေန သိဒ္ဓေတိတိ အနောကာသတာယ အဘိညာ နိ ဝိပါကံ ဒေတိ"တိ။ တမ္ပိ အကာရဏံ အဝိပါကဘာဝတော တာသံ။ သတိ ဟိ ဝိပါကဒါယိဘာဝေ ဝိပါကဿ အနောကာသစောဒနာ ယုတ္တာ၊ အဝိပါကတာ စ တာသံ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

နိ ဟောတိတိ ဝိညာဏဿ ပစ္စယော နိ ဟောတိတိ။ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ အဘိညာစေတနာတော နိဗ္ဗိသေသေန ဝုတ္တာတိ မညမာနော "ဝိပါကေ"တိ စ ဝစနံ နိ ဝိပါကာရဟတာမတ္တဝါစကော၊ အထ ခေါ ဝိပါကသဒ္ဒါဝ-ဝါစကောတိ အာဟ **"ဝိစာရေတဗ္ဗ"**န္တိ။ တထာ စ ဝုတ္တံ "နိ ဟိ 'ဝိပါကေ'တိ ဝစနံ ဝိပါကမ္မဝစနံ ဝိယ ဝိပါကာရဟတံ ဝဒတီ"တိ။ တတ္ထ ယံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ သန္ဓိဋ္ဌာနံ— ယသ္မာ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ ပဝတ္တိဝိပါကမေဝ ဒေတိ၊ နိ ပဋိသန္ဓိဝိပါကံ၊ တသ္မာ တဿာ ပဝတ္တိဝိပါကဿ ဝသေန ဝိဘင်္ဂေ ဝိပါကော ဥဒ္ဓဋော။ ဥဘယ-ဝိပါကဒါယိကာယ ပန စေတနာယ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယော ဝုစ္စတိတိ တဒဘာဝတော ပဋ္ဌာနေ တဿာ သော နိ ဝုတ္တော။ ယံ ပန အဋ္ဌကထာယံ "ဝိညာဏဿ ပစ္စယဘာဝေ အပနေတဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **"ဝေါ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ နိ ဟောတိ"**တိ ဣဒမ္ပိ ဝိညာဏဿ ပစ္စယဘာဘာဝမတ္တံ ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဧဝေဠေတ္ထ အညမညံ ပါဋိယာ, အဋ္ဌကထာယ စ အဝိရောဓော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တ္ထောတိ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာယ ဝိပါကဒါနေ။ **အမတဂ္ဂပထေ**တိ ဧဝံနာမကေ ပဏ်ရဏေ။ "ပုထုဇ္ဇနသန္တာနေ အကုသလာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ သေက္ခသန္တာနေ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ ဣမဿ အတ္ထဿ ဝုတ္တတ္တာ **"ပုထုဇ္ဇနာနံ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **"နိ ဝုစ္စန္တိ"**တိ ဣမိနာ ပုထုဇ္ဇနေ ပဝတ္တ-ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနာဒိနံ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗပရိယာယာဘာဝံ ဒဿေတိ။ **"ယဒိ ဝုစ္စေယ္ယု"**န္တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ယုတ္တိတော စ အာဂမတော စ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ **ကေသဋ္ဌိ**တိ သကဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂါဒိနံ။ **ကေစိ**တိ သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိအာဒယော။ **ကဒါစိ**တိ အတီတာဒိကေ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ။

၁-အဘိ-ဋ ၂-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ။

စတ္တာတ္တာတိအာဒိ ပရိယာယဝစနံ။ **ဥပနိဿာယာ**တိ ဥပနိဿယပစ္စယေ ကတ္တာ။

ဣတရေသန္တိ နဒဿနေနပဟာတမ္ဘာနံ။ နစ နဟောန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဝေဠု ကတ္တာ**တိ ယထာဝုတ္တပါဠိယံ ဥဒ္ဓစ္စဂ္ဂဟဏေန ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါ ဂဟိတော၊ နယတ္ထ ကတ္ထစိ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ ဝေမတ္ထေ သတိ။ **တန္တိ** ဒိဋ္ဌိံ။ "အတီတာ-ဒိဘာဝေန နဝတ္တမ္ဗတ္ထေ"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု အနာဂတာ ဧဝ ပဟာတမ္ဗာတိ? နှ, ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ နိပ္ပရိယာယေန **အ**နာဂတာ နာမ၊ ပဟာတမ္ဗာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာတိ တေသံ အတီတာဒိဘာဝေန နဝတ္တမ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ **ဒဿနံ အပေက္ခိတ္တာ**တိ ဘာဝိတံ ဒဿနမဂ္ဂံ ဥပနိဓာယ။ **သဟာယဝိရဟာ**တိ ဒဿန-ပဟာတမ္ဗသမ္ပါတသဟကာရိကာရဏာဘာဝတော။ **ဝိပါကံ နဇနယန္တိ**တိ သကလကိလေသပရိက္ခယေ ဝိယ ကေစ္စပရိက္ခယေပိ တန္ဒိမိတ္တံ တံ ကေစ္စံ ကမ္မံ နဝိပစ္စတိတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝိပါကော ဝိဘင်ေ ဝုတ္တော**တိ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဘေဒံ ဒုဝိဓမ္ပိ ဝိပါကံ သန္ဓာယာဟ။

အကုသလာနန္တိ ယထာဝုတ္တ ိသသာနံ ပုထုဇ္ဇနသန္တာနေ အကုသလာနံ။ **အပ္ပဟာတဗ္ဗာနန္တိ** အပ္ပဟာတမ္ဗသဘာဝါနံ ကုသလာဒိနံ။ **အပ္ပဟာတမ္ဗဝိရုဒ္ဓ-သဘာဝတာ** သာဝဇ္ဇတာ။ "**ဝေဠု**"တိအာဒိ ဒေါသန္တရဒဿနံ။ တေန ယဒိပိ တေသံ အကုသလာနံ ဣမသ္မိံ တိကေ တတိယပဒသင်ဟော နသိယာ၊ နဝဘ္ဘမ္ဗတာ ပန အာပဇ္ဇတိတိ ဒီပေတိ။ သမ္ဗေန သမ္ဗံ ဓမ္မဝသေန အသင်ဟိတသ-တိကဒုကေသု နဝတ္တမ္ဗတာပတ္တိတိ အာဟ "**နာပဇ္ဇတိ**"တိ။ ဣဒါနိ တံ နဝတ္တမ္ဗ-တာနာပဇ္ဇနံ "စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ"တိအာဒိနာ ကာရဏတော, နိဒဿနတော စ ဝိဘာဝေတိ။ **ယတ္ထာ**တိ ယသ္မိံ တိကေ။ **နိယောဂတော**တိ နိယမတော ဧကန္တတော။ **တေသန္တိ** ပဒတ္တယသင်ဟိတဓမ္မာနံ။ **ယထာဝုတ္တပဒေသု ဝိယာ**တိ ယထာဝုတ္တေသု ပဌမာဒိသု တိသု ပဒေသု။ ယထာ ဘိန္ဒိတမ္ဗာ စိတ္တုပ္ပါဒါ, ဣတရေ စ ယထာရဟံ ရာသိတ္တယဝသေန ဘိန္ဒိတ္တာ ဘဇာပိတာ တံတံ-ကောဋ္ဌာသတော ကတာ၊ ဧဝံ။ **တတ္ထာ**ပိတိ စတုတ္ထကောဋ္ဌာသေပိ။ **ဘဇာပေ-တဗ္ဗေ**တိ နဝတ္တမ္ဗဘာဝံ ဘဇာပေတမ္ဗေ။ **တဒဘာဝေ**တိ တဿ စတုတ္ထ-ကောဋ္ဌာသဿ အဘာဝေ။ **တထာ**တိ နဝတ္တမ္ဗဘာဝေန။

ဥပ္ပန္နတ္တိကေ အတီတာ, ဣဓ ယထာဝုတ္တအကုသလာ နဝုတ္တာ၊ အပေက္ခိ-တမ္ဗဘာဝနာရဟိတာပိ တံသဘာဝါနတိဝတ္တနတော တထာ ဝုစ္စန္တိ နဝတ္တမ္ဗတာပတ္တိဒေါသံ ပရိဟရန္တော တဿ ဥဒါဟရဏံ တာဝ ဒဿေတုံ

"**အထ ဝါ ယထာ သပ္ပဋိဿေဟိ**"တိအာဒိမဟာ။တံသဘာဝေါ စေတ္ထ သာဝဇ္ဇ-တာဝိသိဋ္ဌော ဒဿနပဟာတဗ္ဗဘာဝါဘာဝေါ။ "**ဝေဠ္ဗ သတိ**"တိအာဒိနာ ဗ္ဗမသ္မိं ပကွေ လဒ္ဓဂုဏံ ဒဿေတိ။ **ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနန္တိ** ပရိယာယေန, နိပ္ပရိယာယေန စ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ တတ္ထ ပုရိမာနံ အမုချသဘာ-ဝတ္တာ, ပစ္ဆိမာနံ အဝိပါကတ္တာ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယတာ နု ဝုတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယထာ စ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ နာနာက္ခဏိ ကကမ္မပစ္စယ-ဘာဝေါ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာနံ ဝသေန တေသံ ပစ္စယလာဘောဝိ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော "**နု စ။ ပ။ ဝုတ္တာ**"တိ ဝတ္တာ တတ္ထ ကာရဏမာဟ "**ယေ ဟိ။ပ။ ပဝတ္တန္တိ**"တိ။ တတ္ထ **နု တေ ဒဿနတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တန္တိ**တိ ယေ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပစ္စယာ ကိလေသာ၊ တေ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပက္ခိကာ ဧဝါတိ တေသံ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗပရိယာယော ဧဝ နတ္ထိ၊ ကထံ တေသံ ဝသေန ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဝုစ္စေယ္ယုတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယေ ပုထုဇ္ဇနသန္တာနေ နု ဒဿ-နေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ နု တေ ပရမတ္ထတော ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ။ ယေ ပန တေ သေက္ခသန္တာနေ၊ နု တေသံ ပစ္စယဘူတာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ အတ္ထိတိ ဧဝမ္ပိ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယောတိ နု ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဒိ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗပစ္စယာ ကိလေသာ ဒဿနပက္ခိကာ၊ တပ္ပစ္စယံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ သိယာတိ ကထံ တသ္မ ကေန္တဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗတာ ဝုတ္တာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပစ္စယသ္မာ**"တိအာဒိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ သရာဂဒိတရာဂသန္တာနေသု သဟာယဝေကလ္လေန ကမ္မသ္မ ဝိပါကာဝိပါက-ဓမ္မတာ ဝိယ ပုထုဇ္ဇနသေက္ခသန္တာနေသု ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတသ္မ ဝုတ္တနယေန သဝိပါကာဝိပါကတာ သိဒ္ဓါ၊ တသ္မာ။ **တသ္မာ**တိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတသ္မ။ **တာဒိ-သဿေဝါ**တိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဘာဝေန ကေသဘာဝသ္မ။

> ဣဒ္ဓ စ ယံ "နု ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ ဥဒ္ဓစ္စသဟ-ဂတ"န္တိအာဒိ အမတဂ္ဂပဏ္ဍေ ဝုတ္တံ၊ တံ အကာရဏံ၊ကသ္မာ?တသ္မ ကေန္တေန ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ။ ယထာဟ "ကတမေ ဓမ္မာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ? ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ"တိ[1]။ ယဒိ ဟိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ နု ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗမ္ပိ အဘဝိဿ၊ ယထာ အတိတာရမ္မဏတ္ထိကေ "နိယောဂါ အနာဂတာရမ္မဏာ

---

[1]-အဘိ ၁-၂၉၃-ဝိဗ္ဗေ၊

နတ္ထိ"တိ ဝတ္တာ "ကာမာဝစရကုသလသ ဝိပါကတော ဒသ စိတ္တုပ္ပါဒါ"တ်အာဒိနာ ပုန ဝိဘဇိတ္တာ ဝုတ္တံ၊ ဝေမိဝေါ "ဂ.တမေ ဓမ္မာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ? နိယောဂ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ နတ္ထိ"တိ ဝတ္တာ "ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ သိယာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗော၊ သိယာ နု ဝတ္တဗ္ဗော 'ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗော'တ်ပိ 'ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗော'တ်ပိ"တိအာဒိ ဝတ္တုံ မဲ့ သိယာ၊ နု စ တထာ ဝုတ္တံ။ ယာ စ တမတ္ထံ ပဋိပါဒေန္တေန "ယဒိ ဝုစ္စေယ္ယ"န္တိ အာဒိနာ ယုတ္တိ ဝုတ္တာ၊ သာပိ အယုတ္တိ။ ကသ္မာ?ဒဿနေန ပဟာ-တဗ္ဗာရမ္မဏာနံ ရာဂဒိဋ္ဌိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စာနံ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဘာဝ-သေဝ ဇ္ဈတ္ထိတတ္တာ။

ယဒ္ဓ "ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တောတိ ဒသေတုံ အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဥဒ္ဓစ္စသ အနုဒ္ဓရဏံ ကာရဏ-ဘာဝေန ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ အကာရဏံ အညထာပိ သာဝသေသပါဋ-ဒဿနတော။ တထာ ဟိ "အတီတော ဓမ္မော ပစ္စုပ္ပန္နသ ဓမ္မသ၊ အနာဂတော ဓမ္မော ပစ္စုပ္ပန္နသ ဓမ္မသ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[1] ဧတ္ထ သ် ဝိဘင်္ဂေ စေတောပရိယဉ္ဉာဏဂ္ဂဟဏံ ကတ္တာ "ပစ္စုပ္ပန္နော ဓမ္မော ပစ္စုပ္ပန္နသ ဓမ္မသ"တိ[2] ဇ္ဈမသ ဝိဘင်္ဂေ လဇ္ဇမာနမ္ပိ စေတောပရိယဉ္ဉာဏဂ္ဂဟဏံ နု ကတံ။

သဟာယဘာဝေါ စ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာနံ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗသ ဝိပါကဒါနံ ပတိ ဝိစာရေတဗ္ဗော။ ကိ အဝိဇ္ဇာဒိ ဝိယ ဒါနာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝ ဝိကုပ္ပါဒနသမတ္ထတာပါဒနေန ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ သဟကာရိကာ-ရဏံ ဟောန္တိ၊ ဥဒါဟု ကိလေသော ဝိယ ကမ္မသ ပဋိသန္ဓိဒါနေ သတိတိ[3]၊ ကိဉ္စေတ္ထ— ယဒိ ပုရိမနယော၊ သောတာပန္နာဒိသေက္ခ-သန္တာနေ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗသ ကိရိယဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ၊ သဟာယဝေကလ္လေန အဝိပါကသဘာဝတာယ အာပါဒိတတ္တာ ဒိဋ္ဌတဏ္ဍာဝိဇ္ဇာမာနေ သန္တာနေ ဒါနာဒိ ဝိယ။ အထ ဒုတိယော၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာဘိမတသာပိ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓိဒါနေ သတိ အပါယဂမနီယသဘာဝါနတိဝတ္တန-တော။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ၊ တသ္မာ ပါဠိယာ,

---

၁-အဘိ ၉-၄၁၂-ဝိဒ္ဓေ ပဋ္ဌာနေ၊ ၂-ပဋိသန္ဓိဒါနံ ပတိတိ (?)

အဋ္ဌကထာယ စ အဝိရုဇ္ဈနဝသေနေတ္ထ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ဝေဒိတမ္ဗော။

သာတိ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ။ **ဝိညာဏပစ္စယဘာဝေ**တိ သမ္ပုက္ကာဝိပါကဝိညာဏ-
ပစ္စယဘာဝေ။ **ကာရဏံ ဒဿေန္တော**တိ အဝိကလဖလုပ္ပါဒနာမိကာရေ
တဒဘာဝတော ယဒိပိ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ ဝိညာဏသ ပစ္စယဘာဝေ အပနေ-
တမ္ဘာ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပန ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေ ဂဟေတမ္ဘာတိ ဣမံ ကာရဏံ
ဒဿေန္တော။ **သမ္ဘာ**ဝီတိ ဝိသတိပိ။ တေနာဟ **"ကေဝိသတိတိ ဝတ္တမ္ဘ"**န္တိ။
တန္တိ ယေန ကာရဏေန သခ်ိရဂ္ဂဟဏေန အဘိညာစေတနာယ အဂ္ဂဟဏံ၊
တံ ကာရဏံ။ **ဣတရဝေနသာ**ဝီတိ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာဝေနသာပိ။ **ကိ**ံ ပန တံ?
ဝိညာဏသ ပစ္စယဘာဝါဘာဝေါ ဝေ။ **ဘေဒါဘာဝေါ**တိ ကာယဝစီသခ်ိရ-
ဝသေန ဝိဘာဂါဘာဝတော။ **သံယောဂေါ**တိ တိကန္တရပဒဝသေန သံယော-
ဇနံ၊ တထာ သင်ဟောတိ အတ္ထော။

သုခသညာယ ဂဟဏံ အဿာဒနန္တိ အဓိပ္ပါယေနာဟ **"သုခသညာယ။ပ။
ဒဿေတီ"**တိ။ **"သုခသညာယာ"**တိ စ ဣဒံ ကရဏတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ဝိပလ္လာ-
သော ဟိ ဒုက္ခေ သုခသညာ။ ယံ ပန အဋ္ဌကထာယံ "အညာဏေနာ"တိ ဝုတ္တံ၊
တံ ဟေတုမှိ ကရဏဝစနံ ဝိပလ္လာသဿာဒနာနံ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတုဘာဝ-
ဒဿနတော။ "ရထော သေတပရိက္ခာရော"တိအာဒိသု[1] ပရိဝါရတ္ထောပိ
ပရိက္ခာရသဒ္ဒေါ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ **"တဏ္ဍာယ ပရိဝါရေ"**တိ။ **တဏ္ဍာ-
ပရိဝါရေ**တိ စ တဏ္ဍာယ ကိစ္စသာဓနေန သခ်ိရာနံ သဟကာရိကာရဏဘာဝံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပရိက္ခာရဒ္ဒေါ သခ်ိရဒ္ဒေါ ဝိယ ဘူသနဒ္ဒေါ ဟောတိတိ
ဒဿေန္တော **"သမ်တေ အလင်္ကတေ"**တိ အာဟ။ **ပရိက္ခရောတိ** ယထာ
ဖလဒါနသမတ္ထာ ဟောန္တိ၊ တထာ သခ်ရောတိ။ **အမရဏတ္ထာ**တိ အမတတ္ထာ၊
နိဗ္ဗာနတ္ထာတိ အတ္ထော။ **ဒုက္ခရကိရိယာ**တိ ပဠာတပဝတ္ထုနာဒိဒုက္ခရစရိယာ။
ဒေဝဘာဝါယ တပေါ **ဒေဝဘာဝတ္ထံ တပေါ**။ မာရေတိတိ **မရော** ဟေတုအတ္ထံ
အန္တောနီတံ ကတ္တာ။ အမင်္ဂလမ္ပိ မင်္ဂလပရိယာယေန ဝေါဟရန္တိ မင်္ဂလိကာတိ
ဝုတ္တံ **"ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌသဒ္ဒေါ ဝိယ"**တိ ယထာ "အသိဝေ သိဝါ"တိ။

ပပါတံ ပတနဒုက္ခသဒ္ဒိသန္တိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ **"ဇာတိအာဒိပပါတဒုက္ခ"**န္တိ။
ဣန္ဒဒုဒ္ဒြဟ္ဘကူဋ္ဌသညိတပဗ္ဗတသိခရပ္ပပါတော **မရုပပါတော**။ တံ ပုညဖလံ
အတ္ထော ပယောဇနံ တေသာတိ **တဒတ္ထော**။

---

[1] သံ ၃-၅-ဝိဒ္ဓေ။

ပရိဗ္ဗာဇိကာယ တရုဏိယာ။ **အသဝသော** အသေရိဝိဟာရီ။ ကိလေသာ-သုစိပဠုရဏေန ပဏ္ဍိတေဟိ **ဇိဂုစ္ဆနီယံ**။ ရာဂါဒိပရိဠာဟေန, ကဠုကဝိပါက-တာယ စ **ဒုက္ခံ**။ **အာရဘတိ** ကရောတိ။ သဘယသုခပိ ပိသာစနဂရသ္မိ ကာမဂုဏသမိဒ္ဓိယာ သုခဝိပလ္လာသဟေတုဘာဝေါ ဝိယ၊ တိ ယောဇနာ။ ဘိန္နဇာတိယေန အဝေါမိဿတာ **နိရန္တရတာ**။ ဇရာယ,မရဏေန စ အညဒတ္ထု **ဝိပရိဏာမော**။

"နု တာဝါဟံ ပါဒိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီ"တိ ဝစနတော "ဘဝတ ဟေ၊ တာဝ ဣဒံ ရဏ္ဍံ ပဋိပဇ္ဇာဟိ"တိအာဒိသု ယဒိပိ ပရိမာဏနိယမနကမ္မပဒ-ပူရဏမတ္တာဒိသုပိ **တာဝ**-သဒ္ဒေါ ဒိဿတိ၊ ဣဓ ပန ဝက္ခမာနတ္တာပေက္ခော အဓိပ္ပေတောတိ ဝုတ္တံ "**တာဝါတိ ဝတ္တမ္ဘဒ္ဒကရုပေက္ခော နိပါတော**"တိ။ **အဓိဋ္ဌာပစ္စယာ ပန**။ပ။ **ဒဿေတိ**တိ ပုဗ္ဗေနာပရံ အဋ္ဌကထာယံ အဓိဋ္ဌာနမာဟ။

ရာဂါဒိအဿာဒနကာလေသုတိ ရာဂါဒိနံ အဿာဒနကာလေသု။ "ရာဂ-ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာယာ"တိ ဣဒေ ရာဂသမ္ပယုတ္တာယ တာဝ အဓိဋ္ဌာယ ယောဇနာ ဟောတု ရာဂဿ အဿာဒနဘာဝတော၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာယ ပန ကထန္တိ အာဟ "**တဒဓိပ္ပယုတ္တာ စ ဒိဋ္ဌီ**။ပ။ **ဝေဒိတဗ္ဗာ**"တိ။ **တံသမ္ပယုတ္တသမ်ိၼရဿာ**တိ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တသမ်ိၼရဿ။ **အဓိဋ္ဌာရမ္မဏာဒိတန္တိ** အဓိဋ္ဌာယ အာရမ္မဏာ-ဒိတံ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယပကတူပနိဿယေ, အနန္တရာဒိကေ စ ပစ္စယေ သင်္ဂဏှာတိ။ **အနဓိဋ္ဌာရမ္မဏဿာ**တိ နအဓိဋ္ဌာ-ရမ္မဏဿ အဓိဋ္ဌံ အနာရဗ္ဘ ပဝတ္တဿ။ **အာရမ္မဏာဓိပတိအနန္တရာဒိပစ္စယ-ဝစနေသု**တိ အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စယဝစနေသု အဝတ္ထု အနဓိဋ္ဌာရမ္မဏဿ, အနန္တရာဒိပစ္စယဝစနေသု အဝတ္ထု ပဌမဇဝနဿ, ဒွိသုပိ ဝုဘယဿ အဓိဋ္ဌာရမ္မဏဿ ဒုတိယာဒိဇဝနဿာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အနန္တရ-ပစ္စယလာဘိနော အနန္တရာဒိနာ, သဟဇာတဿ ဟေတုအာဒိနာ, အသဟ-ဇာတဿ ဥပနိဿယာဒိနာ သမ်ိၼရဿ အဓိဋ္ဌာ ပစ္စယော ဟောတီတိ အယ-မတ္ထော "**ယံ ကိဉ္စိ**"တိအာဒိနာ ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သမတိက္ကမဘဝ-ပတ္ထနာဝသေနာ**တိ အဓိဋ္ဌာသမတိက္ကမတ္ထာယ အရူပါဝစရဗ္ဗဟနာနိ ဥပ္ပါ-ဒေန္တဿ, အဓိဋ္ဌာသမ္ပုဋ္ဌတ္ထာ အရူပဘဝသမ္ပတ္တိယော ပတ္ထေတွာ တာနေဝ ဗ္ဗဟနာနိ နိမ္မတ္တေန္တဿာတိ ပုညာဘိသမ်ိၼရေ ဝုတ္တေန နယေန၊ ဝုတ္တနယာနု-သာရေနာတိ အတ္ထော။

ကေကာရဏဝါဒေါ အာပဇ္ဇတိ ယထာ ပကတိဇ္ဈာသရပဇ္ဇောပတိ-ပုရိသကာယဝိဝါဒါ။ ကေသ္မိ'ယေဝ လောကသ္မိ ကာရဏဘူတေ သတိ တတော သကလာယ ပဝတ္တိယာ အနုဝသေသတော, သဗ္ဗဒါ စ ပဝတ္တိတ္ထံ အပေက္ခိတဗ္ဗသ္မိ ကာရဏန္တရသ္မိ အဘာဝတော။ နစ ဧတံ အတ္ထိ ကမနေဝ ပဝတ္တိယာ ဒဿနတော။ ကာရဏန္တရာပေက္ခတာယ ပန ကေကာရဏဝါဒေါ အပဟတော သိယာ ကေသ္မိ စ အနေကသဘာဝတာ-ဘာဝါ။ ယတ္ထကာ တတော နိဗ္ဗတ္ထန္တိ၊ သဗ္ဗေဟိ တေဟိ သမာနသဘာဝေဟေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ နဝိသဒိသေဟိ၊ ဇ္ဇတရထာ တသ္မ ကေ.ဘာဝေါ ဧဝ နသိယာတိ ဇ္ဇမမတ္ထမာဟ "**သဗ္ဗသ္မ။ ပ။ ပတ္ထိတော စ**"တိ။ **ပါရိသေသေနာ**တိ ကေတော ကေံ, ကေတော အနေကံ, အနေကတော ကေန္တိ ဇ္ဇမေသု **တီသု ပကာရေသု အဝိဇ္ဇမာနေသု** အနုပလဗ္ဘမာနေသု ပါရိသေသညာယေန။ အနေကတော အနေကန္တိ ကေသ္မိ'**စတုတ္ထေ ဝေ စ** ပကာရေ **ဝိဇ္ဇမာနေ**။ ယဒိဒံ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ"တိ အာဒိနာ ကေ-ဟေတုဖလဒိဿနံ၊ တံ ဇ္ဇေ ဒေသနာဝိလာသေန, ဝိနေယျဇ္ဈာသယဝသေန ဝါ ဓမ္မာနံ ပဓာနပါကဋဘာဝတ္ထာ ကေဟေတုဖလ.ဒိဿနံ **နနုပပဇ္ဇတိ** ဥပပဇ္ဇတိယေဝါတိ ဒဿေတိ "**ယသ္မာ**"တိအာဒိနာ။

ယထာဖဿန္တိ သုခဝေဒနိယာဒိစက္ခုသမ္ဖဿာဒိတံတံဖဿာနုရူပန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော "**သုခဝေဒနိယ**"န္တိအာဒိ'ဝတ္ဘာ "**ဝေဒနာဝဝတ္ထာန-တော**"တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ "**သမာနေသု**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သမာနေသု**တိ အဝိသိဋ္ဌေသု။ **ဖဿဝသေနာ**တိ သုခဝေဒနိယာဒိဖဿဝသေန။ **ဝိပရိယာယဘာဝတော**တိ ဗျတ္တယာဘာဝတော။ နဟိ ကဒါစိ သုခဝေဒနိယံ ဖဿံ ပဋ္ဌိစ္စ ဒုက္ခဝေဒနာ, ဒုက္ခာဒိဝေဒနိယံ ဝါ ဖဿံ ပဋ္ဌိစ္စ သုခဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **သုခါဒိစက္ခုသမ္ဖဿဇာဒီ**နန္တိ သုခါဒိနံ, စက္ခုသမ္ဖဿဇာဒိနဉ္စ ဝေဒနာနံ။ **သြဋ္ဌာရိကသုခုမာဒီ**ဟိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဟိနပဏီတာဒိသင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဥပါဒါယ ယာ ဝေဒနာ "သြဋ္ဌာရိကာ, ဟိနာ"တိ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ နတံယေဝ ဥပါဒါယ တသ္မာ ကဒါစိပိ သုခုမတာ, ပဏီတတာ ဝါ အတ္ထိတိ ဝုတ္တံ "**သြဋ္ဌာရိကသုခုမာဒီသင်္ဂ္ဂဟာ**ဝတော"တိ။ **ယထာဝုတ္တသမ္ဖဿသ္မာ**တိ သုခဝေဒနိယာဒိဖဿသ္မာ။ သုခဝေဒနိယဖဿတောယေဝ သုခဝေဒနာ၊ နဇ္ဇတရဖဿတော။ သုခဝေဒနိယဖဿတော သုခဝေဒနာဝ၊ နဇ္ဇတရဝေဒနာ။ တထာ သေသေသုပိတိ ဥဘယပဒနိယမဝသေန ယထာဖဿံ ဝေဒနာဝဝတ္ထာနံ, ယထာဝေဒနံ ဖဿဝဝတ္ထာနန္တိ ပဒဒ္ဒယေန ကာရဏန္တရာသမ္ဘိဿတာ ဖလသ,

ဖလန္တိရာသမ္ပိသ္ဃတာ စ ကာရဏသ္ဃ ဒသ္ဃိတာ ပဌမပက္ခေ အသံကိ(ဏ္ဏတ)ာ၀-ဝတ္ထာနန္တိ ကတ္တာ။ ဒုတိယပက္ခေ ပန ပစ္စယဘေဒဘိန္နေန ကာရဏ၀ိသေသေန ဖလ၀ိသေသော, ဖလ၀ိသေသေန စ ကာရဏ၀ိသေသော နိစ္ဆိယတိတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော သန္ဓိဋ္ဌာနံ ဝဝတ္ထာနန္တိ ကတ္တာ။ ပုရိမသ္မိ(ဋ္ဌ) ပက္ခေ ဓမ္မာနံ အသင်္ခရတော ဝ၀တ္ထာနံ ဝုတ္တံ၊ ဒုတိယသ္မိ(ဋ္ဌ) ယထာ၀ဝတ္ထိတဘာ၀-ဇာနနန္တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ **ဥတုအာဒယော**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန စိတ္တ၀ိသမာစာရာ ပိတ္ထ၀ါတာဒယောပိ သင်ဂ္ဂယန္တိ။ ကေသ္မိ ဒေ၊သေ ဂုဏိတေ ဋ္ဌတရေပိ ခေါဘံ ဂစ္ဆန္တိ။ သန္ဓေသုပိ တေသု **သေမ္ဘပဋ္ဌိကာရေန ရောဂ(ဋ္ဌ)ပ-သမတော** သေမ္ဘော ပါကဋ္ဌောတိ အတ္ထော။

"ဘ၀ေါ"တိ ဝုတ္တာနံ သမ်ိ၊ရာနံ ကာရဏသ္ဃ ပကာရဏံ, ကာရဏမေ၀ ၀ါ တဏ္ဍာတိ အာဟ **"တဏ္ဍာယ သမ်ိ၊ရကာရဏဘာ၀သ္ဃ ဝုတ္တတ္တာ"**တိ။ **ဘ**ဿ**ဝ**ိတိ တဏ္ဍာယပိ။ တဏ္ဍာ ဟိ ကာမာသ၀ေါ, ဘ၀ါသ၀ေါ စ။ ကာမာသ၀ဘ၀ါသ၀ေါ ကာမုပါဒါနံ, ဒိ(ဋ္ဌာသ၀ေါ ဋ္ဌတရုပါဒါနန္တိ အာဟ **"စတုရုပါဒါနဘူတာ ကာမ-ဝ၀ဒိ(ဋ္ဌာသ၀ါ"**တိ။ တေ စ "ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘ၀ေါ"တိ ဝစနတော ဥပါဒါနဋ္ဌ "တဏ္ဍာပစ္စယာ ဥပါဒါန"န္တိ ဝစနတော တဏ္ဍာ စ သမ်ိ၊ရသ္ဃ ကာရဏန္တိ ပါကဋ္ဌာ။ အနသ္ဃာ၀ဒနိယေသု အနေကာ-ဒီနဝ၀ေါကိ(ဏ္ဏေသု သမ်ိ၊ရေသု အသ္ဃာ၀ါနုပသ္ဃနာ အ၀ိဇ္ဇာယ ၀ိနာ နဟောတိတိ ဒဿေန္တော အာဟ **''အသ္ဃာ၀ါနုပသ္ဃိနော။ ပ။ ဒဿိတာ ဟောတိ''**တိ။ **ဒိ(ဏ္ဏာသ၀သ္ဃ သမ်ိ၊ရာဘာ၀တော**တိ ဗျတိရေကေနပိ အ၀ိဇ္ဇာယ သမ်ိ၊ရကာရဏဘာ၀ံ ၀ိဘာ၀ေတိ။ ကေန္တေန ဟိ ဒိ(ဏ္ဏာသ၀ေါ ၀ိဒ္ဒသု။ ဘေန ဗာလာနံ ဧ၀ သမ္ဘ၀တော အ၀ိဇ္ဇာယ အသာ၀ေရ(ဏ္ဏတာ ဝုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ ဝတ္ထာရမ္ဘ(ဏ္ဏာ၀ဒိနိ ဟိ ဋ္ဌတရေသမ္ပိ သာ၀ေရ(ဏ္ဏာနိ။ ဝတ္ထာရမ္ဘ(ဏ္ဏတဏ္ဍာ(ပါ၀ါနာ၀ဒိနိ ၀ိယ အ၀ိဇ္ဇာ၀ိ ပုညာဘိသမ်ိ၊ရာ၀ဒိနံ သာ၀ေရ(ဏ္ဏ-ကာရဏန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ **"ပုညာ(ဘ)ဝါ၀ိ"**တိအာ၀ိ။ တတ္ထ **အာ၀ိ**-သဒ္ဒေန အပုညာနေ(ဋ္ဌ)ဘ၀ါ ဂဟေတမ္ဘာ။ **ပုညာ(ဘ)ဝေါ**တိ ပုညာဘိ-သမ်ိ၊ရဟေတုကော ဥပပတ္တိဘ၀ေါ။ သေ နယော သေသေသု။ ဏ္ဍေ စ ကိစ္စကရ(ဏ္ဏ)ဋ္ဌာနဘေ၀ေန ကိစ္စ၀တိ အ၀ိဇ္ဇာ ဘိန္နတ္တာ ဒဿိတာ။ နဟိ ယ၀ဝတ္ထာ အ၀ိဇ္ဇာ ပုညာဘိသမ်ိ၊ရာနံ ဥပနိဿယော၊ တ၀ဝတ္ထာ ဧ၀ ဋ္ဌတရေသံ ဥပနိဿယောတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ဏ္ဍေ စ **ဘ၀ါ၀ိနဝ(ဋ္ဌ)ဋ္ဌာ-ဒနန္တိ** အတ္ထတော ပုညာဘိသမ်ိ၊ရ.ဒိနံ တံတံဘ၀သမ်ိ၊တ(ဋ္ဌ)ဟေတုသ(ဘ)ာ၀ါ-နဘိသမယနိမိတ္တတာ။

ဌာနန် ရေမာနတာ အဓိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ "**ဌာနဝိရုဒ္ဓေါတိ အတ္ထိတာဝိ-ရုဒ္ဓေါ**"တိ။ ဌာနဝိရုဒ္ဓါ စက္ခုရူပါဒယော။ "ပုရိမစိတ္တဋ္ဌိ"တိအာဒိနာ ဌာန-ဝိရုဒ္ဓေါ စ ဥဒါဟရေတိ အာဟ "**နဂ္ဂ ဝံ ကေန္ဒ်ိက် သိယာ**"တိ။ "စက္ခု-ရူပါဒယော"တိအာဒိနာ ဟိ ပရတော ဌာနာဝိရုဒ္ဓါ ဥဒါဟရိယန္တိ။ ပုရိမ-သိပ္ပါဒိသိက္ခာ ဟိ ပစ္ဆာ ပဝတ္တမာနသိပ္ပါဒိကိရိယာနံ သမောဓာနာသင်္ခဲဝါ ဌာနဝိရောဓောတိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ သမတ္ထေတုံ "**နစ သိပ္ပါဒိန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တ**န္တိ ပဋိသန္ဓိအာဒိဌာနံ။ **ဇုဓာ**တိ ဌာနသဘာဝကိစ္စာဒိဂ္ဂဟဏော။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အာရမ္မဏဘူမိသန္တာနာဒိဝိရုဒ္ဓါ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ တေ စ အနုလောမတော ဂေါတြဘုဿ, ဂေါတြဘုတော မဂ္ဂဿ လိင်ပရိဝတ္တနာဒိ-ဝသေန စ ပဝတ္တိယံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နမနရုပ္ပနဝိရောဓော သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္ဆယောတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ **နမနရုပ္ပနန်** အရူပရူပဘာဝမေဝ ဒဿေတိ။ ကမ္မံ စေတနာသဘာဝံ၊ ရူပံ ရုပ္ပနသဘာဝန္တိ သဘာဝဝိရုဒ္ဓံ။ **မဒုရမ္ဒိလရဿဒီ**တိ ခိရံ မဒုရရသံ ဝိတ္ထုပသမနံ မဒုရဝိပါကသဘာဝံ၊ ဒဓိ အမ္ဓိလရသံ ဝိတ္ထုပြူဟနံ ကဋုကဝိပါကသဘာဝန္တိ အတော သဘာဝဝိရောဓော။

ဒဓိအာဒီနိဘိ ဒဓိပလာလာနိ။ **ဘူတိဏကဿာ**တိ ဘူတိဏကနာမကဿ ဩသဓိဝိသေသဿ။ **အဝိ** နာမ ဌေကာ၊ တာ ပန ယေဘုယ္ယေန ရတ္တလောမကာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ "**ရတ္တာ ဌေကာ**"တိ။ ဝိပါကာနမ္ပိ ပစ္ဆယဘာဝတော, အဝိပါကာနမ္ပိ ပစ္ဆယုပ္ပန္နဘာဝတော နဝိပါကမ္ပိ ဝိပါကာပေက္ခာ ပစ္ဆယ-ပစ္ဆယုပ္ပန္နတာတိ ဝုတ္တံ "**ဝိပါကာယေ စ တေ စ နာ**"တိ။ တေနာဟ "**တသ္မာ**"တိအာဒိ။ **တဒဝိပါကာနန်** တဿာ အဝိဇ္ဇာယ အဝိပါကဘူတာနံ။ **နနယုဇ္ဇတိ** ယုဇ္ဇတိ ဧဝ ပစ္ဆယုပ္ပန္နတာမတ္တဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **တဒဝိရုဒ္ဓါနန်** တာယ အဝိဇ္ဇာယ အဝိရုဒ္ဓါနံ။

ပုဗ္ဗာပရိယဝဝတ္ထာနန် ကာယပဝတ္တိဂတိဇာတိအာဒိနံ ယထာရဟံ ပုဗ္ဗာ-ပရဘာဝေန ပဝတ္တိ၊ သာ ပန ကေနစိ အကဋ္ဌာ အကဋ္ဌဝိဓာ ပဋိနိယတ-သဘာဝါတိ ဒဿေတုံ နိယတိဝါဒိနာ ဝုတ္တနိဒဿနံ အာဟရန္တော "**အဗ္ဘန္တရသုတ္တာဝုတာဘေဒ္ဓမ္ဓိနံ ဝိယာ**"တိ အာဟ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ **သင်္ခါ**တိ အဓိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ယာဒိစ္ဆိကတာ၊ ယံ သန္ဓာယ "ယဒိစ္ဆာယ ပဝတ္တနံ နိဝတ္တနံ ယဒိစ္ဆာယာ"တိအာဒိ ဝုစ္စတိ။ **ဘာဝေါ**တိ ဓမ္မာနံ သဘာဝသိဒ္ဓိတာ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ "ကဏ္ဏကဿ ကောဋ္ဌိတိခိဏဘာဝံ, ကပိဋ္ဌဖလဿ ဝဋ္ဋဘာဝံ, မိဂပက္ခိနံ ဝါ ဝိစိတ္တဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိတံ ကော အာဘိသခ်ရောတိ၊ ကေဝလံ သဘာဝသိဒ္ဓေါဝါယံ ဝိသေသော"တိ။ တေနာဟ "သဗ္ဗေ သတ္တာ, သဗ္ဗေ

ပါဏာ, သဗ္ဗေ ဘူတာ, သဗ္ဗေ ဇီဝါ အဝသာ အဗလာ အဝိရိယာ နိယတိသင်္ဂတိ-ဘာဝပရိဏတာ"တိ[1]။ **တေဟိ ဝိကပ္ပနေဟိ**တိ စုတိအာဒိသု သမ္ဘူတဉ္စတာယ "သတ္တော မရတီ"တိအာဒိဝိကပ္ပနေဟိ ကာရဏဘူတေဟိ။ **အကုသလं စိတ္တံ ကတ္တာ**တိ အယောနိသောမနသိကာရပရိဗြူဟနေန စိတ္တံ အကုသလံ ကတ္တာ။

သုတ္တာဒိမ္ဟိနိ သုတ္တဂေယျာဒိပရိယတ္တိမ္ဟိ။ ပရိယတ္တိမ္ဟိ သမ္ဘဒေဝ ဇာနန္တော ပဋိပတ္တိမ္ဟိ ပရိပူရေတ္တာ ပဋိဝေဓမ္ဟေ ပတိဋ္ဌဟတိ။ **တ**န္တိ တံ ဇာနနံ၊ နိဗ္ဗာနာဘိသမယောတိ အတ္ထော။

သမ်ိရပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိညာဏပ[2]နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂၇။ **ယထာဝုတ္တသမ်ိရပဒ္ဓယာ**တိ ပုညာဘိသမ်ိဟာဒိဝုတ္တပ္ပကာရသမ်ိရ-ပဒ္ဓယာ။ ဝိညာဏာဒယော ဝေဒနာပရိယောသာနာ တေရဟိ ဝိပါကဝဋ္ဋ-ဘူတာ ဇုဓာမိပ္ပေတာတိ ၄ ဟ "**တံ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တမေဝ ဝိညာဏံ ဘဝိတုံ ဆရဟတိ**"တိ။ အယ္ဟု အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဓာတုကထာပါဠိယာ နိ သမေတိတိ ဒဿနေန "**ဓာတုကထာယံ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဓာတုကထာယံ ဝစနတော သမ္ဘဝိညာဏဖဿဝေဒနာပရိဂ္ဂဟော ကတော ဓာတုကထာယန္တိ ယောဇနာ။ **သပ္ပဒေသာ**တိ သာဝသေသာ၊ ဝိပါကာ ဝေါတိ အမိပ္ပါယော။ ဝိညာဏာဒိသု ဟိ ဝိပါကေသုယေဝ အမိပ္ပေတေသု ယထာ—

> "ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေ ဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတ္တာ ပဋ္ဌာနေ ခန္ဓေဟိ ဒ္ဝါဒသဟာယတနေဟိ တေရ-သဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ? နိ ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ နိ ကေဟိစိ အာယတနေဟိ ပဋ္ဌာနေ ဓာတူဟိ အသင်္ဂ-ဟိတာ"တိ[3]—

ဝိပါကဝိပ္ပယုတ္တာနံ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာ ဝိသဒိုတာ၊ ဝေမိဝေပိ ဝိသဒိုတဗ္ဗံ သိယာ။ တေနာဟ "**ဝိပါကာ ဓမ္မာ**တိ **ဇုမသ ဝိယ ဝိသဒ္ဒနံ သိယာ**"တိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသေ နိပ္ပဒေသာ-ဝ ဝိညာဏဖဿဝေဒနာ ဂဟိတာ၊ တသ္မာ။ **တတ္ထာ**တိ ဓာတုကထာယံ။

---

[1] ဒီ ၁-၅၀-ဝိဒ္ဓေ။　　[2] အဘိ ၃-၉၂-ဝိဒ္ဓေ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝေနာတိ ဣမသ္မိं ပဋ္ဌာန်းသုမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝေန။ တေနာဟ "**အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ စာ**"တိအာဒိ။ တေန ယထာဝုတ္တအတ္ထဝဏ္ဏနာ သုတ္တန္တဘာဇနီယဝေန ဝုတ္တာတိ ယထာဒဿိတံ ဝိရောဓံ ပရိဟရတိ။ ယဒိ အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝေန ဓာတုကထာပါဠိ ပဝတ္တာ၊ အထ ကသ္မာ "ကာမဘဝေါ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ ရူပဘဝေါ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ပဉ္စဟာယတနေဟိ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော"တိအာဒိနာ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓဝေန ဘဝေါ ဝိဿဇ္ဇိတောတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တာ အာဟ "**ဘဝေါ ပန။ ပ။ နဘိဓမ္မဘာဇနီယဝေန ဂဟိတော**"တိ။ **ဝေဒ္ဓ ကတ္တာ**ဘိ အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝေန အဂ္ဂဟိတတ္တာ ဧဝ။ **တတ္ထာ**တိ ဓာတုကထာယံ။ **ဝိပါကဗ္ဗေတန္တိ ဟိ**-သဒ္ဒေါ ဟေတုအတ္ထော။ ယသ္မာ ယထာဝုတ္တဗာတ္တိံသဝိဓေ ဣဋ္ဌာဒိ ဝိပါကံ၊ တသ္မာ တံ သင်္ခါရပစ္စယန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ဝိညာဏသ ဝိပါကတ္တာ**"တိ-အာဒိမာဟ။

"**သောမနဿသဟဂတာနေ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ**"တိ ဣဒံ ဝိစာရေတမ္ပိ ဥပေက္ခာသဟဂတကုသလာကုသလဇဝနာနန္တရမ္ပိ သောမနဿသဟဂတတဒါရမ္မဏသ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တထာ ဟိ **အဋ္ဌကထာယံ** "စတုန္နံ ပန ဒုဟေတုကကုသလစိတ္တာနံ အညတရဇဝနသ ပရိယောသာနေ အဟေတုကဒ္ဒိတ္တံ တဒါရမ္မဏဘာဝေန ပတိဋ္ဌာတိ"တိ၂ ဝတ္တာ "ဣဋ္ဌာရမ္မဏော ပန သန္တီရဏမ္ပိ တဒါရမ္မဏမ္ပိ သောမနဿသဟဂတမေဝါ"တိ၂ ဝုတ္တံ။ ကုသလာကုသလ ဣ အဘိဣဋ္ဌမ္ပိ အာရမ္မဏံ တထာဘိသင်္ခရဏေန ကဒါစိ နမဇ္ဈတ္တံ ကတ္တာ နပဝတ္တတိ၊ ဝိပါကံ ပန ယထာသဘာဝတောဝ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝတိ။ တေနာဟ "နသ္ကာ ဝိပါကံ ဝဇ္ဇေတု"န္တိ။ ကိရိယဇဝနာနံ ပန ဝိသယာဘိသင်္ခရဏသ ဗလဝဘာဝတော တဒနန္တရာနံ တဒါရမ္မဏာနံ ယထာဝိသယံ ဝေဒနာဝသေန တဒနုဂဏတာ ဣစ္ဆိတာ။ ယေ ပန ကိရိယဇဝနာနန္တရံ တဒါရမ္မဏံ နဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဝတ္တမ္ဘမေဝ နတ္ထိ။ ယံ ပန "ဇဝနေန တဒါရမ္မဏံ နိယမေတမ္ဘ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ကုသလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ စ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယထာဝုတ္တော ဝိစာရေဘမ္ဘော။ တိဟေတုကဇဝနာဝသာနေ စ ဒုဟေတုကဇဝနာဝသာနေ စာတိ သမုစ္စယတ္ထော **စ**-သဒ္ဒေါ။ ကေစိ ပန ဝိဘာဂံ အကတ္တာ "ကုသလဇဝနာဝသာနေပိ အဟေတုကတဒါရမ္မဏံ ဟောတီတိ 'ယေဘုယ္ယေနာ'တိ ဝုတ္တ"န္တိ ဝဒန္တိ။ လောဘစိတ္တသ ဝါ သတ္တာနံ ဗဟုလံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော

၁-အဘိ ၃-၁၃-ဝိဇ္ဇော။ ၂-အဘိ-ဋ ၁-၃၁၆-ဝိဇ္ဇော။

"**ယေဘုယ္ယေန**"တိ ဝုတ္တံ။ "သကိုံ ဝါ"တိ ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေန ဝုတ္တံ ယထာ "အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ"တိ ဒဿေတုံ "**ဒိရတ္တတိရတ္တာဒိသု ဝိယ ဝေဒိ-တဗ္ဗ**"န္တိ အာဟ။ **ဝါ-သဒ္ဒဿ အဘာဝါ**တိ သုယျမာနဿ **ဝါ**-သဒ္ဒဿ အဘာဝေန ဝုတ္တံ။ အတ္ထတော ပန တတ္ထာပိ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ လဗ္ဘတေဝ။ တိရတ္တံ ပန ဝါသာဒိကေ လဗ္ဘမာနေ ဒိရတ္တေ ဝတ္တမ္ဘမေဝ နတ္ထိတိ ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏံ ဝိသုံ နယောဇေတိတိ အဓိပ္ပါယေန "**ဝစနသိလိဋ္ဌတာမတ္တေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ကေဝလံ "တိရတ္တ"န္တိ ဝုတ္တေ အညတ္ထ ဝါသာဒိနာ အနန္တရိတမ္ပိ တိရတ္တံ ဂဏ္ဍေယျ၊ ဒိရတ္တဝိသိဋ္ဌံ ပန တိရတ္တံ ဝုစ္စမာနံ တေန အနန္တရိတမေဝ တိရတ္တံ ဒီပေတီတိ အာဟ "**နိရန္တရတိရတ္တဒဿနတ္ထံ ဝါ**"တိ။ **မလဝရူပါဒိကေ အာရမ္မဏေ**တိ အတိမဟတိ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ။ "**အဓိပ္ပါယော**"တိ ဘေန ဂေ.စိတ္တက္ခဏာယု-ကေပိ ဝိသယေ ကဒါစိ တဒါရမ္မဏံ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယာတိ "**သကိုံ ဝေါ**"တိအာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ ဥလ္လိဂေ်တိ။ "သမ္ဘဒ္ဓါရေသု ဣဒါရမ္မဏေ ဒ္ဝေ ဝေ စိတ္တဝါရာ အာဂ-တာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ အယမ္ပိ အတ္ထော ဝိစာရေတ္တာ ဂဟေတမ္ဘော။ **အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာ**တိ အတ္တနော အတ္တနော အနုစ္ဆဝိကေန ပဋိသန္ဓာနကိစ္စေန။

"ကတိ ပဋိသန္ဓိယော၊ ကတိ ( ) သန္ဓိစိတ္တာနီ"တိအာဒိနာ ပဋိသန္ဓိဝိစာရော ပရဘော ဝိတ္ထာရတော ကထိယတီတိ အာဟ "**ပဋိသန္ဓိကထာ မဟာဝိသယာတိ ကတ္တာ ပဝတ္တိမေဝ တာဝ ဒဿေန္တော**"တိ။ **အဟေတုကဒ္ဝယာဒိနန္တိ အာဒိ**-သဒ္ဒေန မဟာဝိပါကမဟဂ္ဂတဝိပါကေ သင်္ဂဟတိ။ **ဒ္ဝါရနိယမာနိယ-မာဝစနန္တိ** ဒ္ဝါရဿ နိယတာနိယတာဝစနံ၊ နိယတဒ္ဒါရံ, အနိယတဒ္ဒါရန္တိ ဝါ အဝစနန္တိ အတ္ထော။ **အနုပ္ပတ္တိတော**တိ နဥပ္ပဇ္ဇနတော။ ယဒိပိ "အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာ"တိ ပဋိသန္ဓိပိ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတာ၊ "ပဝတ္တိယံ ပနာ"တိ အဓိကတတ္တာ ပန ပဝတ္တိယေဝ ပစ္စာမဋ္ဌာ။ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ပဌမဒ္ဒိဋ္ဌာနိ သမ္ဘာနိပိ လောကိယဝိပါကစိတ္တာနိ အန္တောဒေသံ အရဟန္တိတိ အာဟ "**တတ္ထ ဿာတိ ပဝတ္တိယံ ဗာတ္တိ$^{\circ}$သဝိဿော**"တိ။

ယထာ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိဝိညာဏသမ်ိတဿ ဗီဇဿ အဘာဝေပိ ရူပဘဝေ စက္ခုသောတိန္ဒြိယပဝတ္တိအာနုဘာဝတော စက္ခုသောတဝိညာဏာနံ သမ္ဘဝေါ၊ ဧဝံ တေနေဝ ကာရဏေန သမ္ဘဒ္ဓိစ္ဆနာဒိနမ္ပိ တတ္ထ သမ္ဘဝေါတိ ဒဿေန္တော "**ဣန္ဒြိယပဝတ္တိအာနုဘာဝတော ဝေါ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စက္ခုသောတဒ္ဒါရဘေဒေနာ**တိ စက္ခုသောတဒ္ဒါရဝိသေသေန ဘဝိတမ္ဘန္တိ သမ္ဘန္ဓော။ **တဿာ**တိ စက္ခုသောတဒ္ဒါရဿ။ ဒ္ဝါရဝန္တာပေက္ခော ဒ္ဝါရ-ဘာဝေါတိ အာဟ "**ဝိညာဏဝိထိဘေဒါယတ္တတ္တာ**"တိ။ **တသ္မိဉ္စ ဿတိ**တိ

တသ္မိံ ဌါရဘေဒေ, ဝိထိဘေဒေ စ သတိ။ **ဘာ၀ေါ**တိ ဥပ္ပတ္တိ။ **ဇနကံ အနု-ဗန္ဓတိ နာမာ**တိ တံသဒိသေ တဗ္ဗောဟာရံ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။

ဣဒံ ပန ဝတ္ထုတိ ရူပါရူပါ၀စရမ္မေ အာရဗ္ဘ တဒါရမ္မဏာနုပ္ပတ္တိं ၀တ္ထု။ **ဘာ၀နာယာ**တိ အကုသလဘာ၀နာယ သံကိလေသ၀ဍ္ဎနေန၊ သံကိလိဋ္ဌ-သမာဓာနေနာတိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ လောဘဒေါသသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေ ပိ သမာဓိ "အ၀ဋ္ဌိတိ အဝိသာဟာရော အဝိက္ခေပေါ အ၀ိသာဟဋ္ဌမာန-သတာ"တိအာဒိနာ[1] နိဋ္ဌိတ္ထော။ **အ၀ဋ္ဌ၊ဘာ၀ဒဿနတ္ထန္တိ** အဋ္ဌာနဘာ၀ဒဿ-နတ္ထံ၊ အနာရမ္မဏဘာ၀ဒဿနတ္ထန္တိ အတ္ထော။

"ကေန ကတ္ထာ"တိ ပဒဿ **"ကေန စိတ္တေန ကသ္မိံ ဘ၀े"**တိ သခ်ေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ **"ကေ၊ နဝိသတိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေန တေန စိတ္တေနာ**တိ တေန တေန အဟေတုကဒ္ဒယာဒိစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ပ၀တ္တမာနာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ရူပါရူပ၀မ္မာ ကေ၊ နဝိသတိ ပဋိသန္ဓိယော တိ ယောဇနာ။ **တေန တေန စိတ္တေန** သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ ဟေတုဘူတေန, ကရဏဘူတေန ၀ါ။ **တတ္ထ တတ္ထ** ဘ၀े။

အနုဿရဏတ္ထော ဗျာပါရော **အနုဿရဏ၊ ဗျာပါရော**။ **ကေစိ**တိ **ဓမ္မ-သိရိတ္ထေရံ** သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **တိသု ဇ၀နု၀ါရေသု**။ပ။ **ဘ၀ိတဗ္ဗန္တိ** ကမ္မာဒိဥပ-ဋ္ဌာနဿ ပရတော တိဟိ ဇ၀နု၀ါရေဟိ ပ၀တ္တိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ **"အနေက။ပ။ အဘိပ္ပလမ္ဘနဋ္ဌ ဟောတိ"**တိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ **ကေ၊ ဇ၀နု-၀ါရသ္မေ**၀ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနေန မရဏံ နာ သမ္ဘ၀တိ၊ တသ္မာ။ **ဖောဋ္ဌဗ္ဗဿ**တိ ပဟာရဖောဋ္ဌဗ္ဗဿ။ ဘ၀င်္ဂစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အနန္တရန္တရာ ပဋ္ဌ၊ဝိ-ဝိထိယာ ၀ါ ဝတ္တမာနာယ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသမာယောဂေ ပဌမံ ကာယ၊ဝိ၊ရာ၀ဇ္ဇနုပ္ပတ္တိ ယုတ္တာ၊ တထာပိ ကိသ္မိဋ္ဌိ စိန္တိယမာနေ တမေ၀ါရဗ္ဘ ကေသ္မိံ ဇ၀နု၀ါရေ ပ၀တ္တေ ပဋ္ဌာ ကာယ၊ဝိ၊ရာ၀ဇ္ဇနုပ္ပတ္တိ သိယာ စိတ္တသ လဟုပရိ၀တ္တိဘာ၀တော-တိ ကေစိ၀ါဒဿ အမိပ္ပါယော။ ယထာ နိဋ္ဌိယန္တဿ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသမာယောဂေန ပဗုဇ္ဈနကာလေ မနောဝိ၊ရာ၀ဇ္ဇနမေ၀ အာ၀ဇ္ဇေတိ၊ နာ ကာယ၊ဝိ၊ရာ၀ဇ္ဇနံ။ "ပဋ္ဌမိ ဝိညာဏေဟိ နာ ပဋိဗုဇ္ဈတိ"တိ[2] ဟိ ဝုတ္တံ။ ဒေ၀သမ္ပဒံ ၀ါ ဇေတံ ဒဋ္ဌုံ။ **လဟုကပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနန္တိ** လဟုဥပဋ္ဌာနံ။ **မနောဝိ၊ရဿ ဝိသယော** ကမ္မာဒိကော။ **လဟုကတာ**တိ လဟုပဋ္ဌာနတာ။ **ရူပါနန္တိ** စက္ခာဒိရူပ၀မ္မာနံ။ **ဝိသယဘာ-ဝေ**ါတိ ရူပါယတနာဒိဝိသယသဘ္ဘာ၀ေ၀ိ။ **ယေသံ ဝိသယော အတ္ထိ**တိ ယေသံ

---

[1] အဘိ ၁-၁၉၃-ဝိဒ္ဓေ။ [2] အဘိ ၂-၃၂၄-ဝိဒ္ဓေ။

နိုပ္ပရိယာယေန ဝိသယော အတ္ထိ။ **တံဒဿနတ္ထမေဝါ**တိ တေသံ သာရမ္မဏာ-နံယေဝ ဒဿနတ္ထံ။ **တေနာ**တိ တသ္မာ။

"**ဘူမိစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဝသေနာ**"တိ ဣဒံ ကမ္မံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကမ္မနိမိတ္တသဝိ ဝသေန လဗ္ဘတေဝ တသ္မာ ဆဋ္ဌာရမ္မဏဘာဝတော။ ဂတိနိမိတ္တသ္မာ ပန ပဘေဒေါ နိလာဒိကောယေဝ။

အနုပန္ဓိန္ဒ္ရိယေ မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနေသု။ **တဋ္ဌ** ကမ္မာဒီ။ **ဘဝန္တရနိန္ဒ္ရာဒိတာ** စိတ္တသန္တာနသ္မာ ဘဝပတ္တနာယ တထာဘိသင်္ခတတ္တာ။ ယသ္မိဉ္စိ စိတ္တသန္တာနေ ပုညာဒိစေတနာယ ဝိယ ဘဝပတ္တနာယ ပရိဘာဝနာ အနုပန္ဓိန္ဒ္ရာ၊ တတ္ထေဝ ဘဝန္တရပရိယာပန္နစိတ္တုပ္ပတ္တိ။ တံ ပန စိတ္တံ တထာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ တာယ ဝိနာ-မိတံ ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ "**အနုပန္ဓိန္ဒ္ရိကိလေသမလဝိနာမိတ**"န္တိ။ **သဗ္ဗတ္ထာ**တိ သုဂတိဒုဂ္ဂတိသု။ **ဣတရာ ယာ**တိ သုဂ ၊ ပဋိသန္ဓိနိန္ဒ္ရာယ စုတိယာ။ "**နိန္ဓိ နန္ဒိ**"တိ ဝုတ္တသ္မာ နိန္ဓယသ္မာ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ်ံ ဒသ္မေန္တော "**နိမိတ္တသ္မာ ဒဂ်ိတံ ဝါ**"တိ-အာဒိမာဟ။

အကုသလေ ဟိ ဒုဂ္ဂတူပနိဿယေ နိယမိတေ ကုသလံ သုဂတူပနိဿယောတိ နိယမိတမေဝ ဟောတီတိ။

အနိဋ္ဌံ အာရမ္မဏံ အာဟ ယတော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ ဒဿီယတီတိ အဓိပ္ပါယော။ ယဒိ ဧဝံ "ရာဂါဒိဟေတုဘူတ"န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**တမ္ပိ ဟိ။ ပ။ ဟောတီ**"တိ။ **တမ္ပိ**တိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏမ္ပိ။ ယသ္မာ ပန ဟိနံ အာရမ္မဏန္တိ အာရမ္မဏဘူတကမ္မနိမိတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ "**အကုသလဝိပါကဇနကကမ္ম-သဟဇာတာနံ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကမ္မနိမိတ္တဘူတဉ္စိ အာရမ္မဏံ ယံ ဝိပါကသ္မာ ဇနကံ ကမ္မံ၊ တေန သဟဇာတာနံ, တသ္မာ ကမ္မသ္မာ သဒိ-သာသန္ဓဇဝနသဟဇာတာနဉ္စ ရာဂါဒိနံ အာရမ္မဏပစ္စယသဒ္ဒါတော ဟေတု ဟောတိ၊ သော ဧဝ စသ္မာ ဟိနဘာဝေါတိ ဒဿေတုံ "**တဉ္စိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ကမ္မဝသေန အနိဋ္ဌန္တိ** ဟိနသ္မာ အကုသလကမ္မသ္မာ အာရမ္မဏတော အာရမ္မဏတာဝသေန ဟိနန္တိ ကတ္တာ အနိဋ္ဌံ၊ သဘာဝေန ဣဋ္ဌမ္ပိတိ အဓိပ္ပါယော။ "**အညထာ စာ**"တိအာဒိနာ ကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏသ္မာ အကုသလဝိပါကသ္မာ နသ္မာ့ဝေါတိ ဒဿေတိ။ **အာသန္ဓကတကမ္မာရမ္မဏသ္မာ တိယန္တိ** အာသန္ဓက-တသ္မာ ကမ္မသ္မာ အာရမ္မဏသ္မာ နေ။ **တံသဒိသန္တိ** ယထာဝုတ္တကမ္မာရမ္မဏသ-ဒိသံ။ **ပဋိသန္ဓိအာရမ္မဏုပဋ္ဌာပကန္တိ** ပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏသ္မာ ဥပဋ္ဌာပကံ။ စုတိအာသန္ဓဇဝနာနံ ပဋိသန္ဓိဇနကတ္တေ အယမတ္ထော လဗ္ဘေယ္ယာတိ စောဒနံ

မနသိ ကတ္တာ အာဟ "**နစ ပဋ္ဌာနဿ ဣယ**"တိအာဒိ။ **တံသမာနဝိထိယန္တိ** တာယ ပဋ္ဌာနဿ ဣယ ကေဝိထိယံ။ **နစ အသ္သာဒိတာနိ**တိ အသ္သာဒနဘူတာယ တဏှာယ နစ အာမဋ္ဌာနိ။

သမတ္ထာတိ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပရိယတ္တာ ဝါ။ "မရဏကာလေ။ပ။ သမာဒိန္နာ"တိ ဝစနတော ယထာဝုတ္တစုတိအာသန္နဇဝနာနံ ပဋ္ဌာနဿ ဣဒါနံ သိဒ္ဓန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**နစ ဘုဇ္ဇလေဟိ**"တိအာဒိ။ "**ဝက္ခတိ စာ**"တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေ-ဝတ္ထုံ ဥပစယေန ပါကဋတရံ ကရောတိ။ ဥဏ္ဏဝတ္ထုဝိဘင်္ဂနာယဠ္ဠ "ပဠုဟိ ဝိညာဏေဟိ နစ ကဠ္ဠ ဓမ္မံ ပဋ္ဌာဝိဇာနာတိ"တိ ပဒါနံ အတ္ထံ ဝိဝရန္တော ဝက္ခတိ "**သဗ္ဗမ္ပိ။ပ။ ပဋ္ဌာဝိတ္ထာနိ**"တိ။ တတ္ထ **ပဋ္ဌာဝိဇာနနာဒီ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဇရိယာ-ပသကပ္ပနကာယဝစီကမ္မုပဋ္ဌာပနကုသလာကုသလဓမ္မသမာဒါနသမာပဇ္ဇနဝု-ဋ္ဌာနာနိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ဥပပဇ္ဇနသုပိနဒဿနာဒီနံ မနောဒ္ဓါရိကစိတ္တေနေဝ ပဝတ္တိ ပါကဋာတိ တာနိ ဗဟိ ကရောန္တော "**စဝနပရိယောသာနံ ကိစ္စ**"န္တိ အာဟ။ **သဟဇဝနကာ**နိတိ ဇဝနသဟိတာနိ၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကဇဝနေဟိ သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။

တတ္ထာတိ "ပဠုဟိ ဝိညာဏေဟိ နစ ကဠ္ဠ ဓမ္မံ ပဋ္ဌာဝိဇာနာတိ"တိ ပါဠိဝဏ္ဏနာယံ။ **နစ ကဠ္ဠ ဓမ္မံ ပဋ္ဌာဝိဇာနာတိ**တိ ဣတ္ထေ နစ သဗ္ဗေ ရူပါဒိဓမ္မာ ဓမ္မဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ ယဿာမိပ္ပေတဓမ္မဒဿနတ္ထံ "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ၂ ဧဝံ ဝုတ္တံ ဧကဿ ကုသလံ ဝါ အကုသလံ ဝါ နစ ပဋ္ဌာဝိဇာနာတိ"တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတုံ တဿ အတ္ထံ ဝိဝရန္တော "**ယေသ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော— **ယေသံ** ကုသလာကုသလဓမ္မာနံ **ပဋ္ဌာဝိဘာဝနပ္ပဝတ္တိယာ** သိဒ္ဓါ ဝိပါကဓမ္မတာ ယောနိသောမနသိကာရအယောနိသောမနသိကာရသမုဋ္ဌာနာ၊ ယာယ **သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ** တံသန္တာနေ **အန္ဓေတိ** အနုဂစ္ဆတိ၊ ပဋ္ဌာဝိညာဏာနံ **သာ** ဝိပါက-ဓမ္မတာ **ပဋ္ဌာဝိတ္ထာ** ပဋ္ဌသေဓိတာတိ။ **တာဒိသမေဝါ**တိ ကုသလာကုသလဓမ္ম-ပဋ္ဌာဝိဇာနနသဒိသမေဝ။ ယဒိ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ ယထာဝုတ္တကိစ္စဿ ကရဏေ သဟ-ဇဝနကာနိ ဝိထိစိတ္တာနိ ပဋ္ဌာဝိတ္ထာနိ၊ ကထံ ဘတ္ထ စဝနုပပဇ္ဇနာနိ သမ္ဘဝန္တိတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**တဒါရမ္ဘဏာနန္တရံ ပနာ**"တိအာဒိ။ နိပ္ပရိယာယေန မနောဒ္ဓါရိကဘာဝေါ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနုပ္ပတ္တိပုဗ္ဗကောတိ တဒဘာဝေနာဟ "**ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေနာ**"တိ။ အဝသေသေကစိတ္တက္ခဏာယုကေ ရူပါဒိဓိတိ ယောဇနာ။

ဥပစာရော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော သမာနာရမ္ဘဏတ္တာ,ဥပပတ္တိနိမိတ္တတ္တာ စ။ **ကေစိ**တိ **ဓမ္ဓသိရိတ္ထေရံ** သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **မဟဂ္ဂတာဝသာနံ ဝဒန္တိ**တိ ယထာပစ္စယံ

၁-အာတိ ၂-ခု၂၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ခု ၁-၁၃ ဝိဇ္ဇေ၊

မဟဂ္ဂတသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇိတ္တာ ဝုဋ္ဌိတသ သာ ဝိထိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတော စုတိစိတ္တံ ဟောတိ။ **အတီတာရမ္မဏာ ကောဒသဝိဓော**တိ နဝ ကာမာ-ဝစရသုဂတိစုတိယော, ဒွေ ဝိညာဏဇ္ဈာယတနနေဝသညာနာသညာယတန-အာရုပ္ပစုတိယောတိ ဧဝံ အတီတာရမ္မဏာ ကောဒသဝိဓော သုဂတိစုတိယော။ ပဋ္ဌ ရူပါဝစရာ, ဝုတ္ထာဝသေသာ ဒွေ အရူပါဝစရာတိ **နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ သတ္တဝိဓော** စုတိယော။ ဒုဂ္ဂတိစုတိ ပန ပရတော ဝုစ္စတိတိ ဣဓ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ တထာ ဟိ ဝဏ္ဏတိ "ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ပန။ ပ ။ နိ ဒဿိတာ"တိ။

ဝေမာဒိကေတိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန "သုဒ္ဓါယ ဝါ ဇဝနဝိထိယာ"တိအာဒိဝစနံ သင်္ဂဏှာတိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "သုဒ္ဓါယ ဝါတိ မဟဂ္ဂတကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏာယ ဇဝနဝိထိယာ"တိ။ "**ဝိညာယတီ**"တိ ဣမိနာ ယဒိပိ "ပထဝီကသိဏာဒိ"တိ အာဒိသဒ္ဒေန အရူပါဝစရဈာနာ[illegible]ဏာသာပိ သင်္ဂဟော သမ္ဘဝတိ၊ "စက္ခုသောတာနံ ဝါ"တိ ပန ဒ္ဝါရဒ္ဒယသေဝ ဝသေန ဝိကပ္ပန္တရကရဏံ ယထာမိဗ္ဗေတသ အတ္ထသ ဉာပကန္တိ ဒဿေတိ။ ဉာပကဿ နာမ အဂတိကာ ဂတိတိ ယထာဝုတ္တံ ဉာပကံ [illegible]သမ္ဘာဝေန္တော "**အထာ**ဝိ"တိအာဒိမာဟ။ ယော ယတ္ထ သမ္ဘဝတိ၊ တသ ယောဇနာ **ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ**၊ တာယ။ **အယမ္ပိ ပဋ္ဌိသန္ဓိတိ** အာရုပ္ပစုတိယာ အနန္တရံ ပဋ္ဌိသန္ဓိ ဝဒတိ။ **တတ္ထေဝါ**တိ "ပထဝီကသိဏာဒိကံ ဝါ နိမိတ္တ"န္တိ ဝုတ္တေ ပဌမေ ဝိကပ္ပေ ဧဝ။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ ပဋ္ဌိသန္ဓိ နတ္ထိတိ ယောဇနာ။ **တေနာ**တိ တသ္မာ။ **တတော**တိ စုတုတ္ထာရုပ္ပစုတိတော။ **တတ္ထေဝါ**တိ စုတုတ္ထာရုပ္ပေ ဧဝ။ **အတီတာရမ္မဏာ** ပဋ္ဌိသန္ဓိ, တတော စုတုတ္ထာရုပ္ပစုတိတော **ကာမာဝစရေ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာ-ရမ္မဏာ ပဋ္ဌိသန္ဓိ။ ဣတရာဟိ**တိ အာရုပ္ပစုတိဟိ။ ဒုတိယာ အာရုပ္ပပဋ္ဌိသန္ဓိ အတီတာရမ္မဏာ၊ ဣတရာ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာတိ အာဟ "**ယထာသမ္ဘဝ**"န္တိ။ **အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ စ ကာမာဝစရပဋ္ဌိသန္ဓိ**တိ တ္ထောပိ ဣတရာဟိတိ သမ္ဗန္ဓော။ သမ္ဘတ္ထ စ "ယောဇေတဗ္ဗာ"တိ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ **ဣမသ ဝိသေသသ**္ဘတိ "တေနာ"တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တသ ဝိသေသသ။ **ဝိသုံ ဥဒ္ဓရဏံ ကတံ** အဓိကဝစနမညမတ္ထံ ဗောဓေတိတိ။

အာရမ္မဏဝသေန ကေဝိဓောယာတိ အတီတာရမ္မဏတာဝသေန ကေ-ဝိဓောယ။ **ဒုဝိဓော**တိ အတီတာရမ္မဏာ, ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ စာတိ ဒ္ဝိပ္ပကာရာ။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ အာရမ္မဏဝသေန "ကေဝိဓောယာ"တိ ပဒံ အာနေတ္တာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတာယ ဒ္ဝိပ္ပကာရာ ကာမာဝစရပဋ္ဌိသန္ဓိ,

နဝတ္တမ္ဘာရမ္မဏတာယ ကေပေါကာရ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိ, နဝတ္တမ္ဘာတိတာရမ္မဏ-တာယ ဒွိပေါကာရ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓိတိ အာဟ "**ဒွိကေဒ္ဓိပေါကာရာနံ ကာမရူပါ-ရူပါနံ ဝသေနာ**"တိ။ "**တတ္ထ ဝါ**"တိ ဣမိနာ "ဒွိကေဒ္ဓိပေါကာရာနံ ကာမရူပါ-ရူပါနံ ဝသေနာ"တိ ပဒဋ္ဌယံ အာကဗုတိ။ **ဒုဗိဓယာ**တိ နဝတ္တမ္ဘာတိတာ-ရမ္မဏတာဝသေန ဒုဝိဓာယ။ **ပစ္ဆေကန္တိ** ဝိသုံ ဝိသုံ။ **ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ ကာမာရူပါနန္တိ** ဣတ္ထာယံ ယောဇနာ—နဝတ္တမ္ဘာရမ္မဏာယ အာရုပ္ပစုတိယာ အနန္တရာ အတီတာရမ္မဏာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ စ ဒွေ ကာမပဋိသန္ဓိ, နဝတ္တမ္ဘာရမ္မဏာ အတီတာရမ္မဏာ စ ဒွေ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓိ, တထာ အတီတာရမ္မဏာယပီတိ ဣမာသံ ဝသေန အဋ္ဌဝိဓာ။

"ဒ္ဝိဒ္ဝိ"တိ ဂါထာယ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ သင်္ဂဟေတ္တာ ဒသေတိ။ ယဒိပိ "ကမ္မသ ကတတ္တာ"တိအာဒိနာပိ ကမ္မသ ဝိပါကာနံ ဥပနိဿယ-ပစ္စယဘာဝေါ ဂဟိတောယေဝ ဟောတိ၊ "ကုသလာကုသလံ ကမ္မ"န္တိအာဒိနာ ပန ဝိသုံ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝေါ ဒဿီယတိတိ "**ကာမာ ဝ ဝ ရဿ။ ပ ။ အာဒိနာ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ ဒဿိတပ္ပကာရော**"တိ အာဟ။

အာဒိနာ ဝိမိဿဝိညာဏေနာတိ ကေသ ဘဝသ အာဒိဘူတေန ရူပဝိမိသေန ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန။ **အညတ္ထာ**တိ သံသေဒဇြေ,ပပါတိက-ယောနိယံ။ အဝစနံ ပဋိက္ခေပံ မညမာနော "**ဂန္ဓရဿဟာရာနံ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ**"တိ ဝတ္တာ သမ္ဘေန သမ္ဘံ ရူပဘဝေ တေ နတ္ထိတိ အမိပ္ပါယေနာဟ "**စက္ခုသောတ-ဝတ္ထုသတ္တကဇီဝိတဆက္ကဘာဝေ**"တိ။ **ပါဋိယန္တိ** ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂပါဋိယံ။ **ပဠာယတနာနိ**တိ စက္ခုသောတမနရူပဓမ္မာယတနာနိ။ **ပဠ ဓာတုယော**တိ တာ ဧဝ ပဠ ဓာတုယော။ ဝုတ္တဉ္စိ "ရူပဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ကတမာနိ ပဠာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ? စက္ခာယတနံ ရူပါယတနံ သောတာယတနံ မနာ-ယတနံ ဓမ္မာယတနံ။ ဣမာနိ ပဠာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ။ ကတမာ ပဠ ဓာတု-ယော ပါတုဘဝန္တိ? စက္ခုဓာတု။ပ။ ဓမ္မဓာတု။ ဣမာ ပဠ ဓာတုယော ပါတု-ဘဝန္တိ"တိ[1]။ **ဆ အာယတနာနိ** သဒ္ဒါယတနေန သဒ္ဓိံ တာနိယေဝ။ **နဝ ဓာတု-ယော**တိ စက္ခုရူပစက္ခုဝိညာဏသောတသဒ္ဒသောတဝိညာဏမနောဓမ္မမနော-ဝိညာဏဓာတုယော။ **သမ္ဘသင်္ဂဟဝသေနာ**တိ အနဝသေသပရိဂ္ဂဟဝသေန။ **တတ္ထာ**တိ ရူပဓာတုယံ။ "**ကထာ ဝတ္ထု မ္ပိ စ**"တိအာဒိနာ နဿ ကေဝလံ ဓမ္ম-ဟဒယဝိဘင်္ဂပါဋိယံယေဝ၊ အထ ခေါ ပကရဏန္တရေပိ ဂန္ဓာဒယော ပဋိက္ခိတ္တာတိ ဒသေတိ။ တတ္ထ **ယာနာယတနာဒီနံ ဝိယာ**တိ သဒ်သူဒါဟရဏဒဿနံ။

---

[1]-အဘိ ၂-၄၃၃-ဝိဘင်္ဂ၊

ယထာ ဃာနာယတနာဒီနံ တတ္ထ ရူပဘဝေ ဘာဝေါ အတ္ထိ၊ တာ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ဧवं ဂန္ဓာယတနာဒိနဗ္ဗာတိ။ **အတ္ထိ တတ္ထ ဃာနာယတန**န္တိ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒိဿ။ ယဒိ တတ္ထ အာယတနံ နတ္ထိ၊ တဿ ဝသေနာယံ စောဒနာ။ တတော ပရဝါဒိ ယံ တတ္ထ အဗ္ဗတ္ထိကာနံ တိက္ခံ အာယတနာနံ ဃာနာဒိကံ သဏ္ဌာန-နိမိတ္တံ၊ တဒေव အာယတနန္တိ လဒ္ဓိယာ "**အာမန္တာ**"တိ ပဋိဇာနာတိ။ ဗာဟိရာနံ ဂန္ဓာယတနာဒီနံ ဝသေန ပုဗ္ဗော ယဿ ဃာနပ္ပသာဒါဒယော တတ္ထ နတ္ထိ ဗ္ဗတိ၊ တဿ တေသံ ဂေါစရံ ပဋိသေဓေန္တော "**နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ**"တိ ပဋိက္ခိပတိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန "အတ္ထိ တတ္ထ ဇိဝှါယတနန္တိ? အာမန္တာ။ အတ္ထိ တတ္ထ ရသာယတနန္တိ? နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာနံ အနု-လောမပဋိလောမသံသန္ဒနပဋိဘာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာ-နန္တိ** ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဘာဝရဟိတာနံ၊ အဖောဋ္ဌဗ္ဗသဘာဝါနန္တိ အတ္ထော။

ဧဒါနိ အနာယတနသဘာဝေ ဂန္ဓရသေ ပဋိဇာနိတ္တာပိ ဒေါသံ ဝဒန္တော "**ယဒိ စာ**"တိအာဒိမာဟ။ **အဝစနေ နတ္ထိ ကာရဏံ** ယထာဓမ္မသာသနေ အဘိဓမ္မေ၊ တေသံ ဝါ နိသတ္တနိ ဗ္ဗာသဘာဝတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယထာ စ ဓာတုဘာဝေါ၊ ဧဝံ ဓမ္မဘာဝေါ စ တေသံ ကေန္တိကော၊ တထာ အာယ-တနဘာဝေါ စာတိ သမ္ဗထာပိ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာနံ ဂန္ဓရသာနံ အာယ-တနေသု အဝစနေ ကာရဏံ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော "**ဓမ္မဘာဝေါ စာ**"တि-အာဒိမာဟ။ **အညဿ** ပရမတ္ထဿ အဘာဝါ။ **ကောစိ အာယတနသဘာဝေါ**တိ ဓမ္မာယတနမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တေန ယဒိ ရူပဘဝေ ဂန္ဓရသာ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ယထာဝုတ္တကာရဏတော ဂန္ဓရသာယတနဘာဝေန အဝုစ္စမာနာပိ ဓမ္မာယ-တနဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ၊ နု စ ဝုတ္တာ။ တဿာ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္ဓဗ္ဗံ "နတ္ထေဝ ရူပဘဝေ ဂန္ဓရသာ"တိ ဒဿေတိ။ ကိ၊ ရူပဓာတုယံ ဂန္ဓရသဘာဝေန အဝုတ္တာနံ, ကာမဓာတုယံ ဝုတ္တာနံ တေသံ ကိ ဂန္ဓရသဘာဝတော အညေန သဘာဝေန ရူပဓာတုယံ အတ္ထိဘာဝေါ၊ ဥဒါဟု ဂန္ဓရသဘာဝေန။ ယဒိ ပုရိမော ပက္ခော ဓမ္မာယတနေ တေသံ သင်္ဂဟော သိယာ အနာယတန-သဘာဝဿ သဘာဝဓမ္မဿ အဘာဝါ၊ အထ ဒုတိယော တေနေဝ ကာရ-ဏေန နေသံ ဂန္ဓရသာယတနဘာဝေါ သိဒ္ဓေါတိ ဗ္ဗမမတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ယဒိ စာ**"တိအာဒိမာဟ။ **တဿာ**တိ ယဿာ ဂန္ဓရသာ ဓမ္မာဒယိဘာဂေ နု ဝုတ္တာ၊ ကထာဝတ္ထုမှိ စ တေသံ ဘာဝေါ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ဖုသိတုံ အသက္ကု-ဏေယျာ ပထဝီအာဒယော ဝိယ ဃာယိတုံ, သာယိတုဉ္စ အသက္ကုဏေယျာ တေ နတ္ထိ၊ ဓာတုသဒ္ဒေန **စ** တေ ဂဟိတာ၊ ဓမ္မဘာဝေါ စ တေသံ ကေန္တိကော၊

တည်ဖြစ် သတိ သိဒ္ဓေါ အာယတနဘာဝေါ၊ တသ္မာ။ **တထာ**တိ ပါဠိယံ အဝုတ္တဓမ္မေ ဟာပေတ္မာ စက္ခုသတ္တကာဒိဝသေန။ **ဝေ**နာ့ စက္ခုသတ္တကာဒိ-ဝသေန ရူပဂဏနာယ ကရိယမာနာယ။ **ဓမ္မတာ**တိ ပါဠိဓမ္မော၊ ရူပဘဝေ ဝါ ပဝတ္တနကရူပဓမ္မတာ။ "**နု ဝိလောမိတာ**"တိ ဣမိနာ ယထာပဋိညာတံ ဓမ္မံ ဒီပိတံ ဥလ္လိဂေ်တိ။

ဣဒေ စ ရူပါဝစရသတ္တာနံ ဃာနဇိဝှါယတနာဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာပိ ဂန္ဓရသာ အာယတနကိစ္စံ နကရောန္တိတိ တေ အနာမသိတ္မာ ပါဠိယံ "ပဏ္ဍာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ၊ ဆ အာယတနာနိ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "တယော အာဟာရာ"တိ စ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗဿ အာဟာရဿ အဘာဝေန ဩဇဋ္ဌမကရူပသမုဋ္ဌာပနသမ္ဘိတဿ အာဟာရကိစ္စဿ အကရဏတော၊ နု သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဂန္ဓရသာနံ, ဩဇာယ စ အဘာဝတော။ ဣတိ ဝိသယိနော, ကိစ္စဿ စ အဘာဝေန ဝိသယော, ကိစ္စဝါ စ ဓမ္မော နု ဝုတ္တော။ ယသ္မိဉ္စိ ဘဝေ ဝိသယိ နတ္ထိ၊ တသ္မိံ တံဟေတုကော နိပ္ပရိယာယေန ဝိသယဿ အာယတနဘာဝေါ နတ္ထိတိ ဝိဇ္ဇမာနဿာပိ အဝစနံ၊ ယထာ ရူပဘဝေ ပထဝီ-တေဇောဝါယောဓာတူနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဘာဝေန။ ယဿ ပန ယတ္ထ ဝစနံ၊ တဿ တတ္ထ ဝိသယိသဘာဝဟေတုကော နိပ္ပရိယာယေန အာယတနဘာဝေါ ဝုတ္တော ဒိဋ္ဌော ယထာ တတ္ထေဝ ရူပါယတနဿ။ ယဒိ ဝိသယိသဘာဝဟေတု-ကော ဝိသယဿ နိပ္ပရိယာယေန အာယတနဘာဝေါ၊ ဂဏ္ဍံ အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ ဒွေ အာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိတိ။ အသညသတ္တာနဉ္စိ စက္ခာယတနံ နတ္ထိ၊ အစက္ခာယတနဘာဝေန စ နေသံ ရူပါယတနံ အညေသံ အဝိသ-ယောတိ? နာယံ ဝိရောဓော။ ယေန အဓိပ္ပါယေန ရူပဓာတုယံ သညိနံ ဂန္ဓာယတနာဒီနံ အဝစနံ၊ တေန ရူပါယတနဿာပိ အဝစနန္တိ အသညိနံ ဧကံ အာယတနံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယထာသကဉ္စိ ဣန္ဒြိယဂေါစရဘာဝါပေက္ခာယ ယေသံ နိပ္ပရိယာယေန အာယတနဘာဝေါ အတ္ထိ၊ တေသု နိဋ္ဌိသိယမာနေသု တဒဘာဝတော ရူပဓာတုယံ သညိနံ ဂန္ဓာဒိကေ ဝိသုံ အာယတနဘာဝေန အဝတ္မာ ဓမ္မသဘာဝါနတိဝတ္တနတော, မနောဝိညာဏဿ စ ဝိသယဘာဝူပ-ဂမနတော ဓမ္မာယတနန္တောဂဓေ ကတ္မာ "ပဏ္ဍာယတနာနိ"တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ။ တေဒတ္ထဉ္စိ "ဓမ္မာယတန"န္တိ သာမညတော နာမကရဏံ၊ ပိဋ္ဌိဝန္ဒကာနိ ဝါ တာနိ ကတ္မာ "ပဏ္ဍာယတနာနိ"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန စ ပန အဓိပ္ပါယေန အသညိနံ ရူပါယတနံ ဝုတ္တံ၊ တေန သညိနမ္ပိ ဂန္ဓာဒိနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ ကာတဗ္ဗန္တိ ဣမဿ နယဿ ဒဿနတ္ထံ "အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ ဒွေ အာယတနာနိ

ပါတုဘဝန္တိ”တိ[1] ဝုတ္တံ။ အသတိပိ ဟိ အတ္တနော ဣန္ဒြိယေ ရူပသ ဝဏ္ဏာယတန-သဘာဝါတိဣမော နတ္ထေါတိ တံ ရူပါယတနန္ဧေ ဝုစ္စတိ။ ဣမိနာ စ နယ-ဒဿနေန ဂန္ဓာဒီနိ တိဏိ ပဗ္ဗိတ္ဘာ သညိနံ အဋ္ဌ အာယတနာနိ, အသညိနံ ပဉ္စတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ။ ဧဝဉ္ဧတံ သမ္ပဋိစ္ဆိတမ္ပိ။ အညထာ ရူပလောကေ ဖုသိတုမသက္ကုဏေယ္ယတာယ ပထဝီအာဒီနံ ဝစိဃောသော ဧဝ နု သိယာ။ နု ဟိ ပဋိဃဋ္ဌနာနိဃံသမန္တရေန သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိ အတ္ထိ၊ နု စ ဖုသန-သဘာဝါနံ ကတ္ထစိ အဖုသနသဘာဝတာ[2] သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ-ယတနသင်္ခါတသ စ ဘူတတ္တယသ အဘာဝေ ရူပဘာဝေ ရူပါယတနာဒီနမ္ပိ သမ္ဘဝေါ ဧဝ နု သိယာ၊ တသ္မာ ဖုသိတုံ သက္ကုဏေယ္ယတာယပိ ပထဝီအာဒီနံ တတ္ထ ကာယိန္ဒြိယာဘာဝေန တေသံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘာဝေါ နု ဝုတ္တော။ ဧဝဉ္ဧ ကတ္ဘာ ရူပဝေတုယံ တေသံ သပ္ပဋိဃဝစနဉ္ဧ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဧိ “အသညသတ္တာနံ အနိဒဿနသပ္ပ[3]ဃံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဒ္ဝေ မဟာ-ဘူတာ”တိအာဒိ[2]။ ပဋိဃော ဟေတ္ထ ဘူတတ္တယသ ကာယပ္ပသာဒံ ပတိ တံ-နိဿယဘူတဃဋ္ဌနဒ္ဒါရေန အဘိမုခဘာဝေါ၊ သော စ ဖုသိတုံ အသက္ကုဏော-ယ္ယသဘာဝသ ဃဋ္ဌနာယ အ~ာဝတော နတ္ထိ။ နနု “ဒ္ဝေ အာယတနာနိ”တိ ဇ္ဇေ ပရိယာယာယတနံ အဓိပ္ပေတံ၊ အထ ကသ္မာ ဂန္ဓာယတနာဒီနိပိ ဂဟေတ္ဘာ “ပဉ္စာယတနာနိ”တိ နု ဝုတ္တန္တိ? “နယဒဿနဝသေန ဒေသနာ ပဝတ္တာ”တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ အထ ဝါ တတ္ထ ရူပါယတနသ္မေ ဝစနံ ကဒါစိ အညဘူမိကာနံ ပသာဒသ ဝိသယဘာဝံ သန္ဓာယ၊ နု ပန ဣတရေသံ အဘာဝတော။ နာပိ ပရိယာယေန ဂန္ဓာယတနာဒီနံ အာယတနသဘာဝါ-ဘာဝတော။ အသညိနဉ္ဧိ ရူပါယတနံ သမာနဘူမိကာနံ ဝေဟပ္ဖလာနံ, ဥပရိ-ဘူမိကာနဉ္ဧ သုဒ္ဓဝါသာနံ ပသာဒသ ဝိသယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ နု ပန ဂန္ဓရသာတိ တေသံယေဝ တတ္ထာဝစနံ ယုတ္တံ။ ကတာဝတ္ထုမ္ပိ စ နိပ္ပရိယာယေန ဂန္ဓာ-ယတနာဒီနံ အတ္ထိဘာဝံ ပဋိစ္စာနန္တံ သန္ဓာယ ပဋိသေဓော ကတော။ ယဒိပိ စေတံ ဝစနံ တတ္ထ ဂန္ဓာယတနာဒီနံ အဘာဝဝိဘာဝနံ နု ဟောတိ၊ အတ္ထိ-ဘာဝဒီပနမ္ပိ ပန အညဝစနံ နတ္ထေါတိ? နယိဒမေဝံ အဋ္ဌကထာသု တတ္ထ နေသံ အတ္ထိဘာဝသ နိဒ္ဒါရေတ္ဘာ ဝုတ္တတ္ဘာ။ ယဉ္စိ အဋ္ဌကထာဝစနံ ပါဠိယာ နု ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တံ ပါဠိ ဝိယ ပမာဏဘူတံ အဂရဟိတာယ အာစရိယပရမ္ပရာယ ယာဝဇ္ဇတနာ အာဂတတ္ဘာ[4]။ တတ္ထ သိယာ—ယံ ပါဠိယာ နု ဝိရုဇ္ဈတိ အဋ္ဌ-ကထာဝစနံ၊ တံ ပမာဏံ။ ဣဒံ ပန ဝိရုဇ္ဈတိတိ? နယိဒမေဝံ ယထာ နု

၁-အာဘ ၂-ဌ၃ဌ-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-အဃဋ္ဌနသဘာဝတာ (က)
၃-အာဘ ၉-ဌ၇၂-ဝိဇ္ဇေ၊ ၄-အာဘာတတ္ထာ(?)

ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တထာ ပဋ္ဌာဝိဒိတတ္တာ။ စက္ခာဒိနံ အာယတနာနံ, တန္ဒိဿယာနဉ္စ ဝိညာဏာနံ သတ္တသုညတာသန္ဒဿနတ္ထံ ဘဂဝတော ဓာတုဒေသနာတိ အာယတနဘာဝေန ဝုတ္တာနံယေဝ ဓာတုဘာဝဒီပနတော ဓာတုဘာဝဿာပိ နေသံ အဝစနံ ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ တသ္မာ ယထာ ပါဠိယာ အဝိရောဓော ဟောတိ၊ တထာ စက္ခုဒသကာဒိဝသေန အဋ္ဌကထာယံ ရူပဂဏနာ ကတာတိ နာ ဣတ္ထေ ဓမ္မတာဝိလောမနာသင်္ကာယ ဩကာသော တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒ္ဝေကဿ ဇာတကာလေ ဥဏ္ဏာ **ဇာတိဥဏ္ဏာ**တိ ပဌမော အတ္ထော။ တတော သုခုမတရတံ သန္ဓာယ **"ဂ္ဂ်ုပ။ ပ။ ဇုတိဝိ ဝဒန္တိ"**တိ ဝုတ္တံ။ သမ္ဘ-ဝနဿ ဘေဒေါ ဝါ **သမ္ဘဝဘေဒေါ**၊ ပဝတ္တိဘေဒေါတိ အတ္ထော။

ရူပိမြတ္ထေသူတိ အဓိကရဏေ ဘုမ္မံ၊ **ဩပပါတိကယောနိကေသူ**တိ နိဒ္ဓါ-ရဏေတိ ဒဿေန္တော **"ဩပပါတိကယောနိကေဟိ ရူပိမြတ္ထေ နိဒ္ဓါရေတိ"**တိ အာဟ။ တေန "ဩပပါတိကယောနိကေသူ"တိ သာမညတော ဝုတ္တရာသိတော "ရူပိမြတ္ထေသူ"တိ ဝိသေသံ နိဒ္ဓါရေတိ။ **နာ သမေတိ**တိ နာ သံသန္ဒတိ၊ ဝိရုဇ္ဈတိတိ အတ္ထော။ ယာယ ပါဠိယာ နာ သမေတိ၊ တံ ဒဿေန္တော **"ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ"**တိအာဒိမာဟ။

ကောဒသာတိ ပရိပုဏ္ဏာယတနဿ သဒ္ဒါယတနဝဇ္ဇာနိ ကောဒသာ-ယတနာနိ။ **ကဿစိ ဒသာယတနာနိ**တိ အန္ဓဿ စက္ခာယတနဝဇ္ဇာနိ။ **ကဿစိ အပရာနိ ဒသာယတနာနိ**တိ ဗဓိရဿ သောတာယတနဝဇ္ဇာနိ။ **ကဿစိ နဝါယတနာနိ**တိ အန္ဓဗဓိရဿ စက္ခုသောတာယတနဝဇ္ဇာနိ။ **ကဿစိ သတ္တာယတနာနိ**တိ ဂဗ္ဘသေယ္ယကဿ ရူပဂန္ဓရသကာယဖောဋ္ဌ-မနောဓမ္မာယတနဝသေန ဝုတ္တံ။

"နာ ဝုတ္တံ အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ ဣဒံ "နာ ဟိ ပါဠိယံ။ ပ။ ဝုတ္တာ"တိ ဧတဿ အတ္ထဝိဝရဏံ။ စက္ခုသောတဃာနဝိကလဿ ဟိ ဥပပဇ္ဇမာနဿ အဋ္ဌေဝ အာယတနာနိ သိယုန္တိ။ သတိ စ အဃာနကုပပတ္တိယံ ပုနပိ "ကဿစိ အပရာနိ ဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ တထာ စ သတိ ယထာ အန္ဓဗဓိရဿ ဝသေန "ကဿစိ နဝါယတနာနိ ပါတု-ဘဝန္တိ"တိ ဘဂဝါ ဧကဝါရံ ဝုတ္တံ၊ ဧवံ အန္ဓာဃာနကဿ, ဗဓိရာဃာနကဿ စ ဝသေန "ကဿစိ အပရာနိ နဝါယတနာနိ, ကဿစိ အပရာနိ နဝါယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ ဧवံ နာ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"တထာ ။ပ။**

၁-အဘိ ၂-၄၂၇-ဝိဗ္ဗေ။

နစ ကံ ဝုတ္တ”နှိ။ **ဝေ ဝေတုပါတုဘာဝါဒိမဗ္ဗေ**ကို “ကဿစိ ကောဒသ ဝေတုယော ပါတုဘဝန္တိ၊ ကဿစိ ဒသ ဝေတုယော၊ ကဿစိ အပရာ ဒသ ဝေတုယော၊ ကဿစိ နဝ ဝေတုယော၊ ကဿစိ သတ္တ ဝေတုယော ပါတုဘဝန္တိ”တိ[1] ဝေ ဝေတုပါတုဘာဝပဗ္ဗော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန “ကဿစိ စုဒ္ဒသိန္ဒြိယာနိ ပါတုဘဝန္တိ”တိအာဒိ[2]နယပ္ပဝတ္တာ ဇုန္ဒြိယပဋ္ဌာဒယော သင်္ဂဟိတာ။

ဤ စ ယထာ “သတ္တတိ ဥက္ကံသတော စ ရူပါနိ”တိ[3] ပဒံ “သံသေဒဇောပပါတိသူ”တိ ဤ ယောနိဒ္ဒယဝသေန ယောဇိယတိ၊ နစ ဝေ “အဝကံသတော တိ”သာ”တိ ဇုဒံ၊ ဇုဒံ ပန သံသေဒဇယောနိဝသေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ကေယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌသာပိ ကေဒေသော သမ္ဘန္ဓံ လဘတိတိ။ သံသေဒဇသော စ ဇစ္ဆန္ဓမိရအဃာနကနပုံသကသ ဇိဝှါကာယဝတ္ထုဒသကာနံ ဝသေန တိ”သ ရူပါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝုတ္တံ၊ နစ သြပပါတိကသ္သ တ် အယမေတ္ထ အဋ္ဌကထာယ အမိပ္ပါယော။ ယေ ပန “သြပပါတိကသ ဇစ္ဆန္ဓ”ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ **မဟာအဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တ”နှိ ဝဒန္တိ၊ တံ နစ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သော ဟိ ပမာဒပါဋ္ဌော။ **ဝေ**ဠ္ဍ ကတ္ထာ အာယတနယမကဝဏ္ဏနာယ “ကာမဝေတုယံ ပန အဃာနကော သြပပါတိကော နတ္ထိ။ ယဒိ ဘဝေယ္ယ၊ ‘ကဿစိ အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ’တိ ဝဒေယ္ယ”တိ[4] ဝက္ခတိ။ အပရေ ပနာဟု “ကဿစိ ဧကာဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ၊ ယာဝ ‘ကဿစိ နဝါယတနာနိ’တိ ပါဠိ သြပပါတိကေ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ပုဗ္ဗေနာပရံ အဋ္ဌကထာယံ အဝိရောဓော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ တထာ စ ယထာဝုတ္တပါဠိယာ အယမတ္ထဝဏ္ဏနာ အညဒတ္ထု သံသန္ဒတိ သမေတိယေဝါ”တိ။ ယံ ပနေကေ ဝဒန္တိ “သြပပါတိ**ကဂ္ဂဟဏေန** သံသေဒဇာပိ သင်္ဂယ္ဟန္တိ။ တထာ ဟိ **ဓမ္မဟဒယဝိဘင်ေ**’ကာမဝေတုယာ ဥပပတ္တိကွဏေ ကဿစိ ဧကာဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ’တိ-အာဒိနံ[5] ဥဒ္ဒေသေ‘သြပပါတိကာနံ ပေတာန’န္တိအာဒိနာ သြပပါတိကဂ္ဂဟဏမေဝ ကတံ၊ နစ သံသေဒဇဂ္ဂဟဏ”နှိ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံယေဝ သံသေဒဇာနံ သြပပါတိကေသု သင်္ဂဟဏဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “သံသေဒဇယောနိကာ ပရိပုဏ္ဏာယတနာပရိပုဏ္ဏာယတနဘာဝေန သြပပါတိကသင်္ဂဟံ ကတ္တာ ဝုတ္တာ”တိ “ပဓာနာယ ဝါ ယောနိယာ သဗ္ဗံ ပရိပုဏ္ဏာယတနယောနိ” ဒသေတုံ ‘သြပပါတိကာန’န္တိ ဝုတ္တ”နှိ စ။ အဋ္ဌကထာယံ

---

[1] -အဘိ ၂-၄၂-ပိဋ္ဌေ။ [2] -သတ္တတိ ဥက္ကံသတောဝ ရူပါနိ (အဘိ-ဋီ ၂-၁၅၁-ပိဋ္ဌေ)
[3] -အဘိ-ဋီ ၃-၃၀၉-ပိဋ္ဌေ။ [4] -အဘိ ၂-၄၂-ပိဋ္ဌေ။

ပန် ယောနိဒ္ဓယံ သရူပေနေဝ ပကာသေတုံ, သံသေဒဇယောနိဝသေနေဝ စ အဝကံသတော ပဝတ္တိ ဒဿေတုံ ဩပပါတိကယောနိယာ ဣတရံ အသင်္ဂဟေတွာ "သံသေဒဇောပပါတိသ္မ"တိ ဝုတ္တန္တိ။ သမ္ဘံ တံ ဝိမံသိတ္တာ ဂဟေတမ္ဘံ။

စုတိပဋိသန္ဓိနန္တိ အနန္တရာတီတစုတိယာ, တဒနန္တရာယ မိဿာမိဿ-ဘေဒါယ ပဋိသန္ဓိယာ။ **ခန္ဓာဒီဟီ**တိ ခန္ဓာရမ္မဏာဂတိဟေတုဝေဒနာဝိတိ-ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ။ မဟဂ္ဂတအဗ္ဘုတ္တာရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတအဗ္ဘုတ္တာရမ္မဏာ, အမဟဂ္ဂတမဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ အမဟဂ္ဂတမဟိဒ္ဓါရမ္မဏာတိ ဧဝမာဒိနော အရူပဘူမိသုယေဝ စုတိပဋိသန္ဓိနံ ဘေဒါဘေဒဝိသေသသ သမ္ဘဝတော "**နယမုခမတ္တံ ဒဿေတ္တာ**"တိ ဝုတ္တံ။ **ကေစ္စသုဂတိ**တိ မဟဂ္ဂတဝဇ္ဇသုဂတိ အမိပ္ပေတာတိ အာဟ "**ရူပါရူပါဝစရာန**"န္တိအာဒိ။ ကေစိ ပန "ယထာ မဟဂ္ဂတာဝဇ္ဇာ၊ ဧဝံ ဥတ္တရကုရုကဝဇ္ဇာ"တိပိ ဝဒန္တိ။ **ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ**တိ ဝုတ္တသုဂတိစုတိယာ။ ယဒိပိ "အယံ နာမ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ နု ဟောတီ"တိ နိယမော နတ္ထိ၊ ဒေသနာ ပန သောတပတ္တိတာ ဂတာတိ ဝဒန္တိ။ နိယတ-ဗောဓိသတ္တာပေက္ခာယ ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တေသဉ္စိ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ နတ္ထိ အဝိစိအာဒိသု အနုပပဇ္ဇနတော။ "**ကေစ္စဒုဂ္ဂတိစုတိယာ**"တိ ဣဿိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတမ္ဘော။

ကေစ္စသုဂတိပဋိသန္ဓိတိ ပန ကာမာဝစရသုဂတိပဋိသန္ဓိ ဝေဒိတမ္ဘာ။ **သယမေဝါ**တိ အတ္တနာ ဧဝ "**ဘေဒါဝိသေသော ဧဝ စ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန ဒဿိတော**"တိ ဣဒံ "အမဟဂ္ဂတမဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယာ"တိအာဒိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ "**စတုက္ခန္ဓာယ။ပ။ပဋိသန္ဓိ ဟောတီ**"တိ ဣဒံ ပန အဘေဒဝိသေသဒဿနမေ-ဝါတိ။ **ကေကသ္မိံ ဘေဒေ**တိ "အမဟဂ္ဂတမဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယာ"တိ ဧဝမာဒိကေ ဧကေကသ္မိံ ဘာဝေ။ **တတ္ထ တတ္ထေဝါ**တိ "အမဟဂ္ဂတမဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတမဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ, အမဟဂ္ဂတဗ္ဘုတ္တာရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတဗ္ဘုတ္တာရမ္မ-ဏာ"တိအာဒိနာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘေဒေ၊ **တတ္ထ တတ္ထေဝ** ဝါ ဘဝါဒိကေ စရိတ္တာ ဥပပဇ္ဇန္တသ ဝသေန စုတိပဋိသန္ဓိယောဇနာ ဝေဒိတမ္ဘာ။ ဘုမ္မတ္ထေ အယံ တော-သဒ္ဒေါတိ ဒဿေန္တော "**တတော ဟေတုံ ဝိနာတိ တတ္ထ ဟေတုံ ဝိနာ**"တိ အာဟ။ တသ္မာတ္ထော—တသ္မိံ ပုရိမဘဝေ နိပ္ပန္နံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိကံ ကာရဏံ ဝိနာ နု ဟောတီတိ။

အတိမန္ဒဘာဂူပဂမနံ သကိစ္စာသမတ္ထတာ။ ပဋ္ဌဒ္ဌါရိကဝိညာဏဝသေန စုတိ ပဋိသိဒ္ဓါ၊ နု တဒနန္တရဝိညာဏဝသေန။ သ္မာယမတ္ထော "ပဋ္ဌန်

ဒ္ဒါရာန"န္တိအာဒိနာ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌကထာယမာဂတောတိ အာဟ"**ပဋ္ဌဒ္ဒါရိက-ဝိညာဏာနန္တရမ္ပိ ဟိ ပုဗ္ဗေ စုတိ ဒဿိတာ**"တိ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ စုတိစိတ္တေန သဒ္ဓိံ စက္ခာယတနာဒီနံ နိရောဓော ဟောတီတိ ဒဿေတုံ "**ယမကေ စ**"တိအာဒि ဝုတ္တံ။**ပရိဏာတတ္တာ**တိ ပရိပါကဝသေန ပရိယောသာနံ ဂတတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဖဿာဒယော** ယထာဝုတ္တစေတနာသဟဇာတ-ဖဿာဒယော။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ ကမ္မာဒိအာရမ္မဏေ အနေကဝါရံ ဥပ္ပတ္တိယာ သန္တာနသ အဘိသင်ရဏံ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိ**ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနသ ဟေတု-ဘာဝေါ**။

သန္တာနဝသေန နိပ္ပဇ္ဇမာနာနံ နမနာဒိကိရိယာနံ ကေသ္မိံ ပဋိသန္ဓိဝိညာ-ဏောယေဝ အတ္ထသိဒ္ဓိတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**နမန။ပ။ ဒဿေတိ**"တိ။ **ပထဝိယံ သမလပယောဂေဟိ**တိ ပထဝိယာ အာဓာရဏဘူတာယ အတ္ထနော ဗလေန, ပယောဂေန စ ကရဏဘူတေန။

သဒ္ဒဟေတုကောတိ သဒ္ဒသ ပဓာနာဒိဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တာဒိသော ပဗ္ဗတကုန္ဓိအာဒိပဒေသောပိ သ ဟေတုယေဝ။ **ပဒီပန္တရာဒီ**တိ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန တေလဝဋ္ဋိအာဒိကေ သင်ဏှာတိ။ **တတော** သဒ္ဒါဒိပ္ပဝတ္တိတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝါ။ ပဋိဃောသာဒီနံ ဟိ သဒ္ဒါဒိပ္ပဝတ္တိတော သတိ ပုရိမသိဒ္ဓိယံ တေ သဒ္ဒါဒိပစ္စယဒေသံ ဂဏ္ဍေယ္ယုံ၊ နာ ပန တေ အတ္ထိတိ ဝုတ္တံ "**တတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝါ**"တိ။ ဥပမေယ္ယေပိ ဧဝမေဝ အတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော။ ယထာ စ ဟေတုဒေသံ နာ ဂစ္ဆတိ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ၊ ဧဝံ တကော နာဂစ္ဆတိတိ အာဟ "**တသ္မာ နာ။ပ။အာဂတ**"န္တိ။ တေ သဒ္ဒါဒယော ပစ္စယာ ဧတေသန္တိ **တပ္ပစ္စယာ**။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ ဥပမာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ။ ပုရိမဘာဝဟေတုဒေသေ သန္ဓိဟိတံ ဟုတ္ဝာ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ တတော အညတြ ဘဝန္တရေ တံ ဥပဂန္တ္ဝာ တပ္ပစ္စယံ နာ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ပစ္စယတော နိဗ္ဗတ္တမာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ အညတြ အဂန္တ္ဝာ ပစ္စယဒေသံ အနုပဂတမေဝ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တတိတိ ပဋ္ဌမော အတ္ထော။ ပဋ္ဌမံ ပစ္စ-ယေန သမောဓာနဂတံ ဟုတ္ဝာ တတော အညတြ ဂန္တ္ဝာ ပစ္စယုပ္ပန္နဝတ္ထုဘာဝံ နာပဇ္ဇတိတိ ဒုတိယော အတ္ထော။ **ယထာသမ္ဘဝ**န္တိ ယာယ "နာ ဒိရတော ဒမိ သမ္ဘူတံ သိယာ, နာ ဒိရသာမိနော ဒမိ သိယာ"တိ စ ဒိရဒမိသု ကေန္ဒ ကေတာယ,နာနတာယ စ ဒေါသယောဇနာ ကတာ။ ဗ္ဗမိနာ နယေန ဗိဇာဒိသု သ့ဗ္ဗဟေတူသု, အက္ခိရာဒိသု သ့ဗ္ဗဟေတုသမုပ္ပန္နေသု ယထာသမ္ဘဝံ ဟေတု-ဏနုရူပံ, ဟေတုသမုပန္နာနုရူပဉ္စ ဒေါသယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သန္တာနဗဟုတ္ထေသု ဓမ္မေသု ကေန္ဒကေတာပဋိသေဓေန သဿတဂါဟသ ပဋိသေဓိတတ္တာ ဝုတ္တံ

"သယံကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ နိဝါရေတိ"တိ။တထာ ကေန္ဒနာနတာပဋ္ဌိ-သေခေန ဥစ္ဆေဒဝါဟော ပဋ္ဌိသေမိတော ဟောတိတိ အာဟ **"ပရံကတံ သုခံ ဒုက္ခံ အညော ကရောတိ၊ အညော ပဋ္ဌိသံဝေဒေတီတိ ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ နိဝါရေတိ"**တိ။ တေန ကတနာသော, အကတာဝမော စ နိဝတ္တိတော ဟောတိတိ အဓိစ္စသမုပ္ပန္န-ဒိဋ္ဌိနိဝါရဏေနေဝ နိယတိသဘာဝဝါဒပဋ္ဌိသေဓောပိ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တတ္ထတိ အက္ခရာဒိပ္ပဘေဒေ ဘူတုပါဒါရူပသန္တာနေ။ **တန္တိ** ဝိဇ္ဇာ-ပါဋ္ဌဝါဒိ။ **အညသာ**တိ ဗာလကာလေ ကတဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနာဒိတော အညသ။ သဒ္ဒါရတော အညော တဏ္ဍာဒိကော **အညပစ္စယော**။

နိယျာတနာဒိ ဧဝ ဖလံ နိယျာတနာဒိဖလံ၊ အဖလိတံ နိယျာတနာဒိဖလံ ဧတသာတိ **အဖလိ**။ပ။**ဖလံ**၊ ယထာဝုတ္တကိရိယာကရဏံ[1]။

ပိဏ္ဍာဝသေနာ**တိ** အကတာဝယဝိဘာဂသ သမုဒါယသ ဝသေန။ **သမ္ဘတ္ထာ**တိ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိကေ သမ္ဘသ္မိံ ပစ္စယမ္မေ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိဘေဒေ ဝါ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေ။ **ဗလဝကမ္မသ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗော**။ ဘုသော နိဿယော ဟိ **ဥပနိဿယော**။ "အဝိသေသေနာ"တိ ဝုတ္တေပိ ကာမာဝစရပုညာဘိ-သင်္ခါရော စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ပဏ္ဍန်ံ ပဝတ္တေ, ဣတရော ပဌမဈာနဝိပါကာဒီနံ ပဝတ္တေ စ ပဋ္ဌိသန္ဓိယဏ္ဍ ပစ္စယော ဟောတိတိ ပါကဋ္ဌောယမတ္ထောတိ တံ အဝိ-ဘဇိတ္မာ **"သမ္ဘုပညာဘိသင်္ခါရံ သဟ သင်္ဂဟာတိ"**စ္စေဝ ဝုတ္တံ။ **ဒ္ဝါဒသာ-ကုသလစေတနာဘေဒေါ**တိ နယိဒံ သမာသပဒံ၊သန္ဓိဝသေန ပနေတံ ဝုတ္တံ။**ဒ္ဝါ-ဒသာ**တိ စ ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဒ္ဝါဒသသု အကုသလစေကနာသု။**အကုသလ-စေတနာဘေဒေါ**ဘိ ဧကာဒသာကုသလစေတနာပဘေဒေါ, ဒ္ဝါဒသာကုသလ-စေဘနာပဘေဒေါ စာတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ဝေဠ္ဍ သတိ နု ဣတ္ထေ ကိန္တု ဝိစာ-ရေတဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတတ္ထာ။ကေစိ ပန "ဒ္ဝါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါ-တိ ဣဒံ 'ဆန္ဒံ ပဝတ္တေ'တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗ"န္တိ ဝဒန္တိ၊တေသံ မတေန ဥဒ္ဓ-စ္စစေတနာယ ဂဟဏေ ပယောဇနံ ဝိစာရေတဗ္ဗမေဝ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာပိ ပစ္စယ-ဘာဝသ ဝုတ္တတ္တာ။ **ကေသာ**တိ ဣတ္ထေ ဝေ-သဒ္ဒေါ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အာဟ **"ကေသေ ပစ္စယဘာဝနိယမော"**တိ။ **မိလာတမာလာဒီနန္တိ** မိလာတ-မာလာကိလိဋ္ဌဝတ္ထာဒီနံ။ မနောပဒေါသိကာနံ တဒညဝတ္ထူနမ္ပိ **အနိဋ္ဌတာ ကထံ န သိယာ**၊ သိယာ ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ **အဋ္ဌကထာယံ**[2] ပန ပစုရတာ-ဘာဝတော တံ အနာမသိတ္မာ **"တထာ ကာမာဝစရဒေဝလောကေပိ"**တိ

---

[1]-တထာဝုတ္တကိရိယာကရဏံ (တ) [2]-အဘိ-ဋီ ၂-ဘာ၀-ပိဋ္ဌေ၊

ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန "ဒေဝလောကေ အနိဋ္ဌံ နာမ ပရိကပ္ပနဝသေန၊ သဘာဝတော ပန တတ္ထုပ္ပန္နံ ဣဋ္ဌမေဝါ"တိ ဝဒန္တိ။

"**ကေနတိ°သစေတနာဘေဒဿ**"တိ ဣမိနာ ဥဒ္ဒစ္စစေတနာယပိ ပဝတ္တိဝိပါကဒါယိတံ အနုဇာနာတိ၊ အဌကထာအမိပ္ပါယဝသေန ဝါ ဧဝမာဟ။ ပဋ္ဌဒသန္ဓိ အဟေတုကဝိပါကဝိညာဏာနံ ပဋ္ဌဌာနာနိ ဒွေ အပနေတ္ဝာ **ဆဝသေသာနံ တေရသန္ဓိ**။ ဒွေ ဒွေ စက္ခုသောတသမ္ပဋ္ဆနဝိညာဏာနိ, တိဏိ သန္တီရဏာနိတိ **နဝန္ဓိ**။ **ကေဒေသပစ္စယဘာဝေနာ**တိ ကေဒေသသ ဝိသတိစေတနာဘေဒသ ကာမာဝစရစိတ္တသမ္ပယုတ္တရသ ပစ္စယဘာဝေန ကေနတိ°သစေတနာဘေဒေါ သမုဒါယော ဝုတ္တော။ **သ္ဝေါ**တိ အဝယဝဂတေနာပိ ဝိသေသေန သမုဒါယော ဝေါဟရီယတိ ယထာ "အလက်တော ရာဇကုမာရော"တိ။

ယတ္ထာတိ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝံ သနၵာယာဟ။ တတ္ထ ဟိ "ကာမာဝစရသုဂတိယံ တာဝ ဌိတဿာ"တိအာဒိနာ[1] ပဋိသန္ဓိယံ, ပဝတ္တိယဉ္စ ဝိပါကဿ ဝိတ္ထာရပ္ပကာသနံ ကတံ။ **စတုတ္ထဇ္ဈာနဘူမီ**တိ ဝေဟပ္ဖလဘူမိ°ဝဒတိ။ တေနာဟ "**အသညာရုပ္ပဝဇ္ဇာ**"တိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ ဟိ ဘာဝနာဝိသေသပ္ပဝတ္တိ အသညဘူမိ°, အာရုပ္ပဘူမိဉ္စ နိပ္ပ၊ဒေတိ၊ စတုက္ကနယဝသေန ဝါ သံဝဏ္ဏနာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဌ မဟာဝိပါကာ, ပရိတ္တဝိပါကေသု ပဏ္ဍိမော, ပဋ္ဌ ရူပါဝစရဝိပါကာတိ ဧဝံ **စုဒ္ဒသန္ဓိ**။ **သတ္တန္ဓန်** သေသာနံ ပရိတ္တဝိပါကာနံယေဝ သတ္တန္ဓိ။

ဘဝါဒယောတိ ဘဝယောနိဂတိသတ္တာဝါသေ။ **တိဏ္ဏံ ဝိညာဏာနန်** ပုရိမာနံ တိဏ္ဏံ အာရုပ္ပဝိပါကဝိညာဏာနံ။ **တီသု**တိ ပဋ္ဌမာဒီသု တီသု ဝိညာဏဋ္ဌီတီသု။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ "ကာမဘဝေ ပန ဒုဂ္ဂတိယံ အဌန္ဓမ္မိ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယ"န်အာဒိနာ[2] ဝုတ္တနယေနေဝ။

ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂၇။ ယဒိပိ သုတ္တန္တေ, အဘိဓမ္မေ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသေ ရူပပဒဿ ဒေသနာဘေဒေါ နတ္ထိ၊ အဘိဓမ္မေ ပန "သမ္ဘိ ရူပံ နေ ဟေတူ"တိအာဒိနာ[3]

၁-အဘိ-ဋ ၂-၁၄၉-ဝိဗ္ဗေ၊ ၂-အဘိ-ဋ ၂-၁၅၇-ဝိဗ္ဗေ၊ ၃-အဘိ ၁-၁၄၅-ဝိဗ္ဗေ။

သုတ္တန္တတော တသ ဒေသနာဘေဒေါ အတ္ထေဝါတိ အာဟ **"သုတ္တန္တာ။ပ။ ဘေဒေါ"**တိ။ သရေ်ယျေသု ပရိဗ္ဗေဒတော ဂဟိတေသု အတ္ထသိဒ္ဓေါ တတ္ထ သရ်ာပရိဗ္ဗေဒေါတိ ဝုတ္တံ **"အတ္ထတော ပန ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ"**တိ။

ဩပပါတိကသတ္တေသုတိ ဝါ သာမညတော သဗ္ဗေ ဩပပါတိကာ ဝုတ္တာ။ တေသု ဗြဟ္မကာယိကာဒိဂ္ဂဟဏေန ရူပါဝစရာဝ ဝုတ္တာတိ တဒညေ သန္ဓာယ **သေသဩပပါတိကာနန္တိ** သေသဂ္ဂဟဏံ သာတ္ထကမေဝ။ **ဝုတ္တနယေ-နာ**တိ "ဒ္ဝေ ဝါ တယော ဝါ ဒသကာ၊ ဩမတော အာဒိနာ သဟာ"တိ-အာဒိနာ[1] ရူပမိဿကဝိညာဏေ ဝုတ္တနယေန။

"ဒ္ဝေ သန္တတိသီသာနိ"တိ အာရဗ္ဘ ယာဝ "သတ္တ သန္တတိသီသာနိ"တိ[2] ဣေကံ အဋ္ဌကထာပါဋိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ **"သတ္တကပရိယောသာန"**န္တိ။ ကေ-ကစိတ္တက္ခဏေ တိက္ခတ္တုံ ရူပုပ္ပတ္တိ အနနုဇာနနဿ အာဟ **"ဋ္ဌိနာဒိပ္ပါယေ-နာ"**တိ။ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ သဗ္ဗံ ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဟိ အတ္တနော အဓိပ္ပါယော။

"ရူပါဇနကကမ္မဇ"န္တိ ဋ္ဌဒံ ဘူတကထနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ပဋ္ဌဝိညာဏာနံ အတံ-သဘာဝတာဘာဝါ။ **ရူပါဇနကကမ္မဇ**န္တိ ဝါ စုတိစိတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဋိ-သန္ဓိစိတ္တံ ပန "ပဝတ္တိယ"န္တိ ဋ္ဌမိနာဝ နိဝတ္တိတံ။ "သဗ္ဗေသမ္ပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ နု သမုဋ္ဌာပေတိ"တိ[3] အဋ္ဌသာလိနိဋီကာယံ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ ပဋ္ဌဝိညာ-ဏက္ခဏေ တပ္ပစ္စယာ ရူပုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝေန ဝုတ္တံ **"ပဋ္ဌဝိညာဏပ္ပဝတ္တိ-ကာလံ သန္ဓာယာ"**တိ။ တတ္ထာပိ အသဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ အတ္ထေ ရူပုပ္ပတ္တိတိ အာဟ **"သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယဋ္ဌာ"**တိ။ **ဘဝ်ါဒီ**တိ ဘဝ်-သမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏာတဒါရမ္မဏာနိ။ **အညေနာ**တိ ယထာဝုတ္တကမ္မဝိညာဏတော အညေန အဘိသ်ါရဝိညာဏေန။ ရူပမေဝ ဟိ ကုသလာကုသလက်ရိယ-စိတ္တပ္ပဝတ္တိက္ခဏေ အဘိသ်ါရဝိညာဏပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နာ နာမံ ဘဝ်ံ။ **တံ-ဇနကေနာ**တိ ဘဝ်ါဒိဇနကေန။ ကမ္မဝိညာဏပ္ပစ္စယာ ဝိပါကစိတ္တပ္ပဝတ္တि-ကာလေ ဝိပါကနာမသ, ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ ဝသေန။ သဟဇာတဝိညာ-ဏပစ္စယာ ပန ဋ္ဌတရစိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေပိ ဝိပါကော ဝိပါကနာမဝသေန, စိတ္ত-သမုဋ္ဌာနရူပဝသေန စ နာမရူပဿ သမ္ဘဝေါ ဒဿေတဗ္ဗောတိ အာဟ **"သဟဇာတ။ပ။ ယောဇေတဗ္ဗ"**န္တိ။ ရူပသဒ္ဒေန စ အတ္တနော ဇေဒေသေ-နာတိ သမ္ဘန္ဓော။ "သရူပါနံ ဇေဒေသော ဇေဝိဘတ္တိယ"န္တိ[4] သဒ္ဒလက္ခဏံ

---

[1]-အဘိ-ဋီ ၂-၁၅ ၂-ပိဋ္ဌေ။ [2]-အဘိ-ဋီ ၂-၁ဖ၁-ပိဋ္ဌေ။

[3]-မူလဋီ ၁-၁၅၂-ပိဋ္ဌေ။ [4]-ပါဏိနီ-၁-၂-ဖ၄-သုတ္တေ။

သန္ဓာယာဟ "**သရူပါနံ ကေဒေသော**"တိ။ ဣစ္ဆိတော ဟိ ကေဒေသရူပါနမ္ပိ ကေဒေသော ယထာ "နိဒဿိတဝိပက္ခေဟိ"တိ။ နိဒဿိတော စ နိဒဿိတ-ဝိပက္ခော စ **နိဒဿိတဝိပက္ခော**တိ အယဉ္စေတ္ထ အတ္ထော။ "**ဌာန**"န္တိ ဣမိနာ သေသသဒ္ဒဿ အတ္ထं ဝဒတိ။ သရူပေန ဌပနဋ္ဌိ ဣဓ သေသနံ။

ယံ-တံ-သဒ္ဒါနံ အဗျဘိစာရိတသမ္ဗန္ဓတ္တာ အဝုတ္တမ္ပိ တတော-သဒ္ဒံ အာနေတ္ဝာ အာဟ "**တတော ယုတ္တမေဝ ဣဒန္တိ ယောဇေတဗ္ဗ**"န္တိ။ ဝိပါကဿ အဇနကံ ဝိပါကာဇနကံ၊ နိဿန္ဒဖလမတ္တဒါယကကမ္မံ၊ တံ သမုဋ္ဌာနံ ဧတဿာတိ **ဝိပါကာဇနကကမ္မသမုဋ္ဌာနံ**။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ "ဝတ္ထုကာယဝသေန ရူပ-တော ဒ္ဝေ သန္တတိယော်သာနိ, တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန နယေန။ **ဥဘယ**န္တိ နာမံ, ရူပဉ္စ။

ကမ္မာရမ္မဏပဋ္ဌိသန္ဓိအာဒိကာလေတိ ဣတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သမ္ဗသနာဒိ-ကာလသင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တ**န္တိ အာ-ယတ်ရိရဝိညာဏံ။

ယဒိပိ "အတ္ထိ ရူပံ စိတ္တသမုဋ္ဌာန"န္တိအာဒိ၂ဝစနတော ရူပဿပိ ဝိညာဏ-ပစ္စယတာ သုတ္တတော ဇာနိတဗ္ဗ ဝိညာဏသန္ဓိသိတာ ဣဌ္ဌာနုဘဝနာ-ဒယော တသ္မိံ သတိ သဇ္ဇာဝတော, အသတိ စ အဘာဝတော ယထာ သဒ္ဒေယျာဒိဝတ္ထုမှိ သဒ္ဒါဒယောတိ နာမဿပိ ယုတ္တိတော ဝိညာဏပစ္စယတာ သိဒ္ဓါ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဝုတ္တမတ္ထံ ဒဿေန္တော "**သုတ္တတော နာမံ။ ပ။ ဇာနိတဗ္ဗ**"န္တိ အာဟ။ ယာဝဒေဝ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမတ္တတာဝိဘာဝနမုခေန အဝိပရိတတော ပဝတ္တိနိဝတ္တိသန္ဓဿနံ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ တာဝဒေဝ စ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနန္တိ ဒဿေန္တော "**ယသ္မာ**"တိအာဒိမာဟ။ ယသ္မာ ပန ပဝတ္တိ-နိဝတ္တိဝိဘာဝနတော သစ္စဒေသနာဝ ပစ္စယာကာရဒေသနာ၊ သစ္စဒေသနာ စ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ။ ယထာဟ "ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတ"န္တိအာဒိ၊ တသ္မာ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ ပဒဿ သစ္စဒေသနာဘာဝဒီပနေန ဓမ္မစက္ကပ္ပ-ဝတ္တနဘာဝံ ဒဿေတုံ "**နာမရူပမတ္တတာဝစနေနေ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာဘိ-ဋ ၂-ဘ၁-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အာဘိ ၁-ဘ၄-ဝိဋ္ဌေ။

သဠာယတနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂၉။ **ယထာသမ္ဘဝန်** သမ္ဘဝါနုရူပ်။ တေန စတုန္နံ တာဝ ဘူတာနံ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စက္ခာယတနာဒီနံ ပဉ္စန္နံ ပစ္စယ-ဘာဝေါ၊ ဝတ္ထူသု ပန ဟဒယဝတ္ထုနော ဆဋ္ဌာယတနဿ ပဋိသန္ဓိယံ သဟဇာတနိဿယအညမညဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ ပဝတ္တိယံ ယသ္မာ အနန္တရစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နမေဝ ဝတ္ထု ဋ္ဌိတိပ္ပတ္တိယာ ဗလဝဘာဝေန တဿ နိဿယော ဘဝိတုံ သက္ကောတိ၊ နိ သဟဇာတံ၊ တသ္မာ ပုရေဇာတနိဿယ-ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန။ ဣတရဝတ္ထူနံ ပဋိဝိညာဏသန္တာနတဿ ဆဋ္ဌာ-ယတနဿ ဣန္ဒြိယပစ္စယဝသေန စ၊ ဇီဝိတဿ ဣန္ဒြိယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန ပစ္စယဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ကေပ္ပကာရေနေဝါ**တိ ယထာ စက္ခာဒီနံ မနာယတနဿ ပဋိနိယတဘဒဿနာဒိကိစ္စာနုဝိဓာနတော နိယတော ကေပ္ပ-ကာရေနေဝ ပစ္စယဘာဝေါ၊ နိ ဧဝံ ရူပါယတနာဒီနံ၊ တေသံ ပန ရူပါ-ရမ္မဏာဒိနာ ပကာရန္တရေန တဿ ပစ္စယဘာဝေါတိ **''အနိယမတော''**တိ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန "နိယမတော"တိ ပဒံ "သသန္တတိပရိယာပန္န"န္တိ ဣမိနာ သမ္ဘန္ဓတ္တာ အတ္ထံ ဝဒန္တိ "ကေနေန သသန္တတိပရိယာပန္န"န္တိ။

"ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ မနာယတနဉ္စ ဆဋ္ဌာယတန"န္တိ ဣမိနာ ဝိဂ္ဂဟေန အတ္ထတော, ဣတရေဟိ ဒ္ဝိဟိ သဒ္ဒတောပိ အတ္ထတောပိ သရူပတံ ဒဿေတိ။ **''စက္ခာဒီဟိ သဟ 'သဋ္ဌာယတန'န္တိ ဝုတ္တ''**န္တိ ဝုတ္တနယေန ကေသေသံ ကတ္တာ မနာယတနံ စက္ခာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ''သဋ္ဌာယတန''န္တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ ''နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာ-ယတန''န္တိ။ **ယထာဝုတ္တောတိ** "ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ မနာယတနဉ္စာ''တိအာဒိနာ အတ္ထနာ ဝုတ္တပ္ပကာရော။ **သမ္ဘတ္ထောတိ** နာမရူပသဒ္ဒေန, သဋ္ဌာယတနသဒ္ဒေန စ သဒ္ဒသရူပတာသု, အတ္ထသရူပတာသု ဝါ။ ယဒိ သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ဝိပါက-ဆဋ္ဌာယတနမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ အထ ကသ္မာ "ဣတရံ ပနာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဝိပါကဋ္ဌိ တတ္ထ ဣတရန္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''ပစ္စယနယေ ပနာ''**တိအာဒိ။

သဟဇာတာဒီသု ဟေတုအာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယေ ပဏ္ဍိတ္တာ **ဒ္ဝေ**, တတော ဧကံ အပနေတ္တာ **နဝ**, တတော ဧကံ အပနေတ္တာ **အဋ္ဌ** ပစ္စယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝမေတ္ထ သာဓာရဏဝသေန **အဝကံသော**၊ ဟေတုအာဒိအသာဓာရဏဝသေန **ဥက္ကံသော**တိ ဗျာနာဒီနမ္ပိ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိဘင်္ဂ] ၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၁၃၁

ပဋိသန္ဓိယံ အရူပဓမ္မာ ကမ္မဇရူပဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ "**ပဝတ္တေ**"တိ ဝိသေသေတိ။ "**ပန္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တာဒယော ဝေါ**"တိ နိယမေန သဟဇာတပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တာဒယော နိဝတ္တေတိ။

"အဝသေသမနာယတနသာ"တိ အဝသေသဂ္ဂဟဏမ္မိ ပကရဏတော ဝိသိဋ္ဌဝိသယမေဝါတိ ဒသ္သေတုံ "**ပဋ္ဌဏ္ဍန္ဒဘဝေ**"တိအာဒိမာဟ၊ ယတော အဋ္ဌကထာယံ "ဝတ္ထုရူပ"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗောတိ နာမရူပဿ** ပဋိသန္ဓိယံ သဟဇာတအညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတာဒိပစ္စယ-ဘာဝေါ **သဟဇာတာဒိသာဝေရဏပစ္စယဘာဝေါ**, သမ္မယုတ္တဝိပါကဟေတု-အာဟာရိန္ဒြိယာဒိပစ္စယဘာဝေါ **သမ္မယုတ္တာဒိအသာဝေရဏပစ္စယဘာဝေါ** နာမဿ၊ ရူပဿ ပန ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ ယောဇေတဗ္ဗော။

သင်္ခါယတနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ **တဒေဝေ**ဝ**ဝေနာ**တိ တဿ ဖဿဿ အဘေဒဝေန၊ ဖဿ-ဘာဝသာမညေနာတိ အတ္ထော။ **နာ ယုတ္တံ** ကေသေဝ ဝစနံ။ **အညဿာ**ပီတိ ယဿာဝုတ္တတော အညဿာပိ။ သဗ္ဗာယတနတော ဟိ ကေဿ ဖဿဿ အသမ္ဘဝစောဒနာယံ တပ္ပသင်္ခေန ကောယတနတော အနေကဿာပိ သမ္ဘဝေါ နတ္ထိတိ စောဒနာ "ဤဒိသီ ဓမ္မတာ နတ္ထိ"တိ ဥပနတ္ထာတိ ဒသ္သေတိ "**အညဿာ-ဒီ**"တိအာဒိနာ။ **နိဒ္ဒိဿနဝေနာ**တိ ဥဒါဟရဏဒဿနဝေန။ **ကေဖဿဿ သမ္ဘ**ဝ**တော**တိ ကာရဏာပဒေသော။ ကေဖဿသမ္ဘဝဿ လဗ္ဘမာနတ္တာ "သင်္ခါယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တန္တိ ပရိဟာရံ ဒသ္သေန္တောတိ ယောဇနာ။ **သေသေသု**တိ ကေန္တိအာဒီသု။ နဝဓာ ပစ္စယတ္တေ ကေ ဝိပါက-မနာယတနံ ဝိဘာဝယေ။ **တထာ စာ**တိ အာရမ္မဏပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတ-ဝသေန။ ယ္ဟာယံ ပစ္စယဘာဝေါ ယာဒိသာနံ ဟောတိ၊ တံ ဒသ္သေတုံ "**ပစ္စုပ္ပန္နာနိ။ပ။သန္ဓာယ ဝုတ္တ**"န္တိ အာဟ။ အတီတာနာဂတကာလဝိမုတ္တာနမ္ပိ အာရမ္မဏမတ္တတာယ သမ္ဘဝတော အာဟ "**အာရမ္မဏ။ပ။သန္ဓာယ ဝုတ္တ**"န္တိ။ တတ္ထ **တ**န္တိ ရူပါယတနာဒိ"။

ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၁။ **အနန္တရာ**ဒီဟိတိ အနန္တရသမနန္တရပနိဿယနတ္ထိဝိဂတပစ္စယေဟိ။ **ဥပနိဿယေ**တိ အနန္တရပနိဿယေ။ အနန္တရသမနန္တရပစ္စယာ ဟိ အနန္တရ-တာဝသေနေဝ အနန္တရပနိဿယေ အန္တောဂဓာ။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ ပန အနန္တရသမနန္တရပစ္စယဓမ္မာနံယေဝ တထာဘာဝတော တဒန္တောဂဓာ။ **တဿာ**တိ ဥပနိဿယဿ။

သမ္ဘဿာတိ ဝိပါကဿ, အဝိပါကဿ စ။ ပဋိသန္ဓိဘဝင်စုတိစိတ္တသမ္ပ-ယုတ္တာယ ဟိ ဝေဒနာယ သဟဇာတမနောသမ္ဘဿော ဝုတ္တနယေန အဌမော ပစ္စယော ဟောတိ။ အနန္တရော အနန္တရာဒိနာ, အနာနန္တရော ဥပနိဿယ-ဝသေနေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ သမ္ဘဝဒဿနံ စေတ်၊ နာ တာသံ မနောဒ္ဓါရိက-ဘာဝဒဿနတ္တာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တဏှာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၂။ ယထာ စ ရသာယနဇာနိ ဩဇာဇိဝိတာနိ၊ ဧဝံ တံနိမိတ္တံ သုခံ, တဒပနေယ္ယံ ဇရာဒိဒုက္ခဿ ဓမ္မာရမ္မဏဘာဝေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

ကမ္မဖလာဘိပတ္ထနာဝသေန သတ္တာ ကမ္မာနိပိ အာယူဟန္တိ သာတိသယံ တဏှာယ ဝိပါကဝေဒနာ ဥပနိဿယော၊ နာ တထာ ဇုတရာတိ အာဟ **"ဝိပါ-ကာ ဝိသေသေန။ပ။အဝိသေသေန ဇုတရာ စာ"**တိ။ **ဇုတရာ**တိ အဝိပါကာတိ အတ္ထော။ **"သုခမိစ္ဆေ ဘာသိတာ"**တိ ဇုဒ်ဇုဋ္ဌသဘာဝံယေဝ ဥပေက္ခံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နာ အနိဋ္ဌသဘာဝံ။ တေနာဟ **"ဥပေက္ခာ ပနာ"**တိအာဒိ။ **သမ္ဘဿာ**တိ အဝိတရာဂဿ, ဝိတရာဂဿ စ ဝေဒနာဝတော ပုဂ္ဂလဿ။

ဝေဒနာပစ္စယာ ဝေါတိ အယံ နိယမော နိယမန္တရနိဝတ္တနပရောတိ နာသ-ပစ္စယန္တရနိဝတ္တနတ္ထတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧတေန ပစ္စယုပ္ပန္နန္တရပဋိက္ခေပေါပိ နိဝတ္တိတော ဟောတိ။

တဏှာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ **ပုရိမဒိဋ္ဌိန်** ''သဿတော အတ္တာ''တိ ပဌေဝ အဘိနိဝိဋ္ဌ သဿတဝါဟံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"အတ္တဂ္ဂဟဏံ။ပ။ဒဋ္ဌဗ္ဗ"**န္တိ။ **ဥပါဒိ-ယမာနန်** ဂဏှန်။ **လောကောတိ ဝါ ဂဟဏန်** ယံ "လောကော သဿ-တော"တိ ဂဟဏံ၊ သာ ဒိဋ္ဌိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **''ဒိဋ္ဌုပါဒါနဘူတ''**န္တိ။ **"ဓမ္မသခ်ေပ။ပ။ဒိဋ္ဌိမတ္တမေဝါ"**တိ ဗုဒ္ဓံ ဗျဝဟိတာနံ ပဒါနံ သမ္ဗန္ဓဒဿနံ။ တတ္ထ သခ်ေပတော တဏှာဒဋ္ဌတ္ထံ၊ သခ်ေပတော ဒိဋ္ဌိမတ္တမေဝ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာ-နိတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဓမ္မသခ်ေပဝိတ္ထာရတော**တိ သမုဒါယဘူတတော ဓမ္မ-သခ်ေပဝိတ္ထာရတော တဒဝယဝဘူတံ သခ်ေပံ, ဝိတ္ထာရဉ္စ နိဒ္ဒါရေတိ။

သဿတဝါဟပုဗ္ဗဂ်မော, ဥစ္ဆေဒဝါဟပုဗ္ဗဂ်မော စ အတ္တဝါဟောတိ ယော-ဇနာ။ **တေသန်** ယထာဝုတ္တသဿတုစ္ဆေဒဝါဟာနံ မူလဘာဝေန ဝိဝေယကတ္တာ **သာမိဘူတေ**။ **အာဒိနာ ဝါ**တိ "ပဌမံ အတ္တဝါဒုပါဒါန"န္တိအာဒိနာ ဝါ ဝါကျေန။

ယေန ဘဝသာဒေန ဂမိတစိတ္တော ဘဝနိဗ္ဗတ္တကံ ကမ္မံ ကတ္တာ ဥပပန္နော၊ သာ ဘဝနိကန္တိ သန္ဓာနေ စိရာနုဗန္ဓာ အဘိဏှုပ္ပတ္တိကာ ဥပပန္နမတ္တသ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာဟ **"ယဒိဝိ။ပ။ပဝတ္တိတမ္ပတ္တာ"**တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ ဘဝရာဂသိပိ ကာမုပါဒါနဘာဝေါ အတ္ထေဝါတိ အာဟ **"တဏှာဒဋ္ဌတ္ထံ နဟောတိတိ မညမာနော"**တိ။ ဘဝရာဂေါပိ ဟိ သဝိသယေ ဒဋ္ဌံ ပဝတ္တတိတိ။ **သမ္ဘာဝိ တဏှာ ကာမုပါဒါန**န်တိ ဘော်ဘပိ တသ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈတာ ဝုတ္တာတိ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတမ္ပံ။

ဥပ္ပတ္တိဒ္ဌာနဘူတာ နဲ့ အာရမ္မဏဘူတာတိ အဓိပ္ပါယော။ **တေနာ**တိ ခန္ဓာနံ အာလယဘာဝေန။ **အာရမ္မဏာနန္တရပကတူပနိဿယာ**တိ အာရမ္မဏူပ-နိဿယအနန္တရူပနိဿယပကတူပနိဿယာ။ **အနန္တရပစ္စယာဒိနာ**ဒီ အနန္တရ-သမနန္တရအာရမ္မဏပစ္စယာဒိနံ။

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘဝပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ "**ဘဝတိ**"တိ ဣဒံ ဥပပတ္တိဘဝနိဗ္ဗစနံ။ **ဒ္ဝယသာ**တိ ကမ္မုပပတ္တိဘဝ-ဒ္ဝယသ။ **နိပ္ပါဒနဖလံ** ဖလသ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာ။ **နိဗ္ဗတ္တနံ** နိပ္ပါဒနံ။

"ဘဝံမူလကာ"တိ ဝိယ "သညာဝံဘဝေါ"တိ ဝတ္တမ္ဘေ အတ္ထိ-အတ္ထေ ဝါ ဝံ-သဒ္ဒေါလုတ္တနိဒ္ဒေသောတိ အာဟ "**သညာဘဝေါ**"တိ။ **တသ ဝါ အတ္ထေ**တိ တသ ဝန္ဒုသဒ္ဒသ အတ္ထေ၊ အတ္ထိ-အတ္ထေတိ အတ္ထော။ **အကာရံ ကတ္ဝာ**တိ ယထာ "ဗိတိသုခံ အသ အတ္ထိ"တိ အတ္ထေ အကာရံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဗျာနံ ဗိတိသုခန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ သညာ အသ အတ္ထိတိ သညော၊ **ဘဝေါ**။ သောဝ **သညာဘဝေါ**။ **ကေသ္မိန္တိ** ရူပကွန္ဓေ ဧဝ။ **ပဝတ္တတ္တာ**တိ ပဝတ္တကပဝတ္တနဋ္ဌာနာနံ အဘေဒေပိ ဥပစာရဝသေန ဘိန္နံ ဝိယ ကတ္ဝာ ဒဿေတိ။

ကမ္မသမ်ိတတတ္တိ "ကမ္မ"တ္တိ ဝတ္တမ္ဘတံ၊ ကမ္မကောဋ္ဌာသတံ ဝါ။ "စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ"တိအာဒိနာ[1] သုတ္တေပိ စေတနာယ ကမ္မဘာဝေါ အာဂတောဝ။ နိပ္ပရိယာယေန ပန စေတနာဝ ကမ္မဘာဝေါတိ ဝုတ္တမတ္ထံ အဘိဓမ္မပါဋိယာဝ သာဓေန္တော "**ဝုတ္တဠ္ဠီ**"တိအာဒိမာဟ။ ဣမာယ ဟိ ဝေဒနာသညာဝိညာဏကွန္ဓေဟိ, မနာယတနမနောဝိညာဏဓာတုဟိ, သခ်ိ-ရကွန္ဓမ္မာယတနမ္မဓာတုကေဒေသေန စ ကမ္မဘဝသ သမ္မယုတ္တတံ ဝဒန္တိယာ ဓာတုကထာပါဋိယာ တသ စေတနာဘာဝေါ ဒီပိတောတိ။

ဓမ္မဘေဒတောတိ စေတနာစေတနာသမ္မယုတ္တဘာဝေန, ကုသလာ-ကုသလာဗျာကတဘာဝေန စ ဓမ္မဝိဘာဂတော။ "ပုနဝစန"န္တိ ဣမိနာဝ ပုနရုတ္တိဒေါသာပတ္တိ ပဋိညာတာတိ ပရသ အာသင်္ကံ ဒဿေန္တော "**သာတ္ထ-ကမေဝိဒံ ပုနဝစနန္တိ တေ နယုတ္တန္တိ စေ**"တိ အာဟ။ **ဘဝေကဒေသဘာ-ဝေနာ**တိ ကမ္မဘဝသ ဧကဒေသတ္တာ သခ်ိရာနံ။ တေန ယေသံ ဓမ္မာနံ သမုဒါယော ဘဝေါ ဝုတ္တော၊ တဒေကဒေသာ သခ်ိရာ၊ သမုဒါယေ ဧကဒေသ စ အတ္ထတော ဘိန္နာ ဧဝေါတိ ဝုတ္တမေဝေတန္တိ ဒဿေတိ။ ပုန ယထာဝုတ္တမေဝ ဘေဒံ မနသိ ကတ္ဝာ အတ္ထတော ပုနဝစနာဘာဝံ ဒဿေန္တော "**ပရေန ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။

အန္တောဝဓေတိ ကာမဘဝါဒိအန္တောဝဓေ သညာဘဝါဒိကေ။ **ကာမ-ဘဝါဒိကေ**တိ ကာမရူပါရူပဘဝေ။

ဥပါဒါနဘေဒန္တိ ကာမုပါဒါနာဒိဥပါဒါနဝိသေသံ။

---

[1] အံ ၃-၁၅ ၂၁ဖ ၃-ဝ ၁-ဝ ၁-ဝ ၁

တေနာတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနေန။ **ဝတ္ဘမာနေနာ**တိ "ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမာ''တိအာဒိနာ[1] **အဋ္ဌကထာယံ** ဝတ္ဘမာနေန ပကာရေန။ **ပုရာဏံ** ဗြဟ္မဏ္ဍလိင်ခန္ဓပုရာဏာဒိ[2]။ "သေတဝဓယဇ္ဇံ အာရဘတေ ဘူတိကာမော''တိ-အာဒိနာ[3] ပသုမာရဏာဒိဝေနယုတ္တော ယညဝိဓိ **ပသုမန္ဓဝိဓိ**။

အတ္တနော သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမာသမတ္တတ္တာ သီလဗ္ဗတုပါဒါနသ အတ္တဝါဒ-ပါဒါနနိမိတ္တံ ဝုတ္တံ။

မဂ္ဂပစ္စယာ ဟောန္တိ မိစ္ဆာနိယျာနသဘာဝတ္တာ။ အနန္တရသ ပန ကာမ-ကမ္မဘဝသ အနန္တရသမနန္တရအနန္တရူပနိဿယနတ္ထိဝိဂတာသေဝနပစ္စယော-ဟိ ဥပါဒါနသ ပစ္စယဘာဝေါ ပါကဋော်ယေဝါတိ နု ဝုတ္တော။

ဘဝပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ **ဥပပတ္တိဘဝုပ္ပတ္တိ**တိ ဥ-ပပတ္တိဘဝေ, ဥပပတ္တိဘဝဘာဝေန ဝါ ဥပါ-ဒိန္နက္ခန္ဓာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ **ဇာယမာနသ** ခန္ဓသ။ **ဇာတိ** နိဗ္ဗတ္တိဝိကာရော။ ဥပပတ္တि-ဘဝေါပि ဇာတိယာ ပစ္စယော။ ကသ္မာ? ဥပပတ္တိဘဝေ အသတိ ဇာတိယာ အဘာဝါတိ ယောဇနာ။ "**ဇာယမာနရူပပဒဋ္ဌာနတာ**''တိအာဒိနာပိ တသ ဇာတိယာ ပစ္စယဘာဝံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။

သတိပိ သုက္ကသောဏိတာဒိကေ ပိတုဂတဝိသေသာဒိကာရဏေ ဗာဟိရေ ပစ္စယေ တသ ပန အနိယတတ္တာ, ဟိနုပဏိတာဒိဝိသေသသ စ အမိပ္ပေ-တတ္တာ ဝုတ္တံ "**အဏ္ဍဇ။ ပ။ အဘာဝါ**''တိ။

ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ သမ္ဘန္ဓံ ဣတံ ဂတန္တိ **သမိတံ**။ တေနာဟ "**သင်္ဂတ**''န္တိ။

ဘဝန္တရေ ဘဝရာဂေါ။ **တသာရုပ္ပကထာသဝနန္တိ** တသ ဗာလဘာဝသ အယုတ္တကာရိတာယ အနုစ္ဆဝိကကထာသဝနံ။ ဧတေန ပရူပဝါဒဟေတုကာဒि-ဒုက္ခံ ဒသ္သေတိ၊ "**ကမ္မကာရဏာဒသ**''န္တိ ဣမိနာ ဒဏ္ဍဟေတုကံ၊ ဣတရေန

---

[1]-အဘိ ၆ ၂-၁၇၀-ပိဋ္ဌေ၊ [2]-....ခန္ဓပုရာဏာဒိ (က) [3]-ဇိသုဒ္ဓိ ၆ ၂-၃၃ ၂-ပိဋ္ဌေပိ။

ဒုဋ္ဌတိနိဗ္ဗတ္တိဟေတုကံ။ **ဂမေန္တိ**တိ ဥပေန္တိ။ ဖလေနာပိ ဟိ အဗ္ဘာဝိစာရိနာ ဟေတု ဥယတိ၊ ဝုဋ္ဌနိမိတ္တေန ဝိယ မဟောဃေန ဥပရိဒေသေ ဝုဋ္ဌနိပါတော။ တေန ဝုတ္တံ "**မောဂ္ဂေန္တိ**"တိ။

ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော မတ္တသဒ္ဒေါ "အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ"တိအာဒီသု ဝိယ။ အပ္ပဟီနာဝိဇ္ဇာ ကာရဏာလာဘေ ဥပ္ပတ္တိအရဟတာယ သမီပေယေဝါတိ အာဟ "**သန္ဓိဟိတဘာဝကရဏေနာ**"တိ။ **ဝေဒေတီ**တိ ဝေဒယတိ။ တသ္မာ အတ္ထဝစနံ **အနုဘဝတီ**တိ။ ဝေဒံ ဝါ ဥဏ္ဏံ ကရောတိ ဥပ္ပါဒေတီတိ **ဝေဒေတိ**။ တသ္မာ အတ္ထဝစနံ **ဇာနာတီ**တိ။ **ဝေဒိယတီ**တိ ပန ကမ္မကတ္တုကမ္မာနံ ဝသေန နိဒ္ဒေသောတိ တသ္မာပိ အတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ဇာနာတိ, ဥယတိ စာ**"တိ အာဟ။ **စ-သဒ္ဒတ္ထော**တိ သမုစ္စယတ္ထော၊ ပြဟ္မာဒိနာ စ ကာရကေန, အတ္ထနာ စ ဝေဒကေန ရဟိတန္တိ အတ္ထော။ **စ-သဒ္ဒတ္ထသမာသန္တိ** ဒ္ဝန္ဒသမာသမာဟ။

စတုဒ္ဒမိ ဝါ သုညတန္တိ ဧဝဘာဝါဒိသုညတံ, အတ္တာဒိသုညတဉ္စ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

ပုဗ္ဗန္တတောတိ အတီတကောဋ္ဌာသတော။ ဝေဒနာဝသာနမ္ပိ ဘဝစက္ကံ ပရိပုဏ္ဏမေဝါတိ ဒဿေတုံ "**ဝေဒနာ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာဂဟဏေန ဝါ တဏ္ဟုပါဒါနာနိ, သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန ဘဝေါ, ဝိညာဏာဒိဂ္ဂဟဏေန ဇာတိ-ဇရာမရဏာနိ, သောကာဒယော စ ဂဟိတာတိ ဝေမ္မိ **ဝေဒနာဝသာနံ ဘဝစက္ကန္တိ ယုတ္တမေဝေတံ။ တဏ္ဟာမူလကေ စာ**တိ တဏ္ဟုပါဒါနဂ္ဂဟဏေန အဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေနာဟ "**ဒ္ဝိန္နံ။ပ။ ဟောတိ**"တိ။ တတ္ထ ဒ္ဝိန္နန္တိ ပုရိမပစ္ဆိမာနံ ဥဘိန္နံ ဟေတုဖလဝဇ္ဇာနံ။ **ဝိပရိတာဘိနိဝေသ်ကရောန္တိ**တိ နိမိတ္တံ ကတ္တုဥပစာရေန ဝဒတိ။ အနုပစ္ဆေဒမေဝ ပကာသေတီတိ ယောဇနာ။

ဟေတုဖလသန္ဓိ, ဖလဟေတုသန္ဓိ, ပုနပိ ဟေတုဖလသန္ဓိတိ ဧဝံ ဟေတု-အာဒိပုဗ္ဗကာ **ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကာ။ ဟေတုဖလဟေတုဖလဝသေနာ**တိ အဝိဇ္ဇာဒိဟေဘု,ဝိညာဏာဒိဖလ,ကဏ္ဌာဒိဟေတု,ဇာတိဖလဝသေန။ ဥပသဂ္ဂ-ဝိသေသေန အတ္ထဝိသေသော ဟောတိတိ "**အာကိရိယန္တိ**"တိ ပဒဿ **ပကာသိ-ယန္တိ**တိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ **ကိလေသကမ္မဝိပါကာ**တိ အဝိဇ္ဇာဒိကေ ဝေဒနာ-ပရိယောသာနေ ဝဒတိ။ **ဝိပါကကိလေသကမ္မေဟိ**တိ ဝိညာဏာဒိဟိ ဘဝ-ပရိယောသာနေဟိ။ ပုန ကမ္မဿ ဝိပါကသမ္ဘဒ္ဓေါ ဝုတ္တနယတ္တာ **နဂ**ဟိတော။

"**ဝန္ဒာနိ**"တိ စ ဣဒံ "တိဏိ ဝန္ဒာနိ"တိ ဝိဂ္ဂဟဝသေန လဒ္ဓမာနံ ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တံ။

"ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟော"တိအာဒိနာ အဌကထာယ အာဂတတ္တာ အာသန္နပစ္စက္ခတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ"**ဣမိဿာ**"တိ။**ဝိဘင်ပါဠိယာ ဝသေန ဒဿိတံ၊** တသ္မာ နု အဌကထာယ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓော ယထာပါဠိ အတ္ထသ ပကာသိ-တတ္တာတိ အမိပ္ပါယော။ တတ္ထ စေတနာသမ္မယုတ္တာနဉ္စ စေတနာယ စ သခ်ိရ-ဘာဝေန, ကမ္မဘဝဘာဝေန စ ဝတ္တမာနမေဝါတိ ပါဠိဒ္ဌယာမိပ္ပါယဝိဝရဏဝသေန ဒဿေတုံ "**တတ္ထ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဘဝသာ**တိ ဥပပတ္တိဘဝသ။ "ဘဝေါ"တိ ဝုတ္တာ စေတနာသမ္မယုတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဂဟဏန္တိ** နိကာမနဝသေန အာရမ္မဏသ ဂဟဏံ။ တေနာဟ "**ကာမုပါဒါနံ ကိဿနာဟာ**"တိ။ ဣတရာနိ ကိဿနာဟာတိ ယော နာ။ **တီသု အတ္ထိကပ္ပေသု**တိ "တံ ကမ္မံ ကရောတော ပုရိမာ စေတနာယော"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု တီသု အာယူဟနစေတနာနံ အတ္ထိကပ္ပေသု။ နနု စ တတိယေ အတ္ထိကပ္ပေ အာယူဟနသ အဝသာနေ ဘဝတနာ နု ဝုတ္တာတိ? ယဒိပိ သရူပတော နု ဝုတ္တာ၊ "တံသမ္မယုတ္တာ"တိ ပန သဒ္ဒတော ပဝေနဘာဝေန ဝုတ္တသ အာယူ-ဟနသ အပ္ပဝေနဘာဝေန ဝုတ္တာ အဝသာနေ ပဋ္ဌတော ဝုတ္တာ ဝိယ ဟောတိတိ ဣမံ ပရိယာယံ သန္ဓာယ "**တီသုပိ။ ပ။ အဝသာနေ**"တိ ဝုတ္တံ။

နိပ္ပရိယာယေန ပန ယေသု အာယူဟနသ အဝသာနေ စေတနာ ဝုတ္တာ၊ တေ ဒဿေတုံ "**ဒ္ဝီသု။ ပ။ အာဟာ**"တိ ဝုတ္တံ။ **တတိယေ** အတ္ထိကပ္ပေ **ဝုတ္တေ** အာယူဟနသခ်ိရေ တံသမ္မယုတ္တာတိ အာဟာတိ ယောဇနာ။ **ကမ္မသ ပစ္စယဘူတန္တိ** သခ်ိရပစ္စယံ။ တေန "ကမ္မကရဏကာလေ"တိ ဣဒေ ကမ္မ-သဒ္ဒေန သမ္ဗဒ္ဓသ သခ်ိရသ ဂဟိတတံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ "**နု ကမ္မသမ္မယုတ္တ-မေဝါ**"တိ။

ကမ္မာနေဝါတိ ကမ္မာနိယေဝ။ ဝိပါကဝမ္မတာယ **ကမ္မသရိက္ခကာ**။ သဟ-ဇာတကောဋ္ဌယာ, ဥပနိဿယကောဋ္ဌယာ စ တသ ကမ္မသ ဥပကာရကာတိ **တဒုပကာရကာ**။ **သံခိပ္ပန္တိ**တိ သံခိပိယန္တိ သံယူဟိယန္တိ။ "သံခိပ္ပန္တိ ဣဒေ"တိ အမိကရဏသာဓနဝသေန သခ်ေပသဒ္ဒသ အတ္ထံ ဝတ္တာ ပုန ကမ္မသာဓန-ဝသေန ဝတ္တုံ "**သံခိပိယတိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထာဝီတိ "ကမ္မ"န္တိ ဝုတ္တကမ္မသမ္ဘာရေပိ။ **ဂမနမ္မန္တိ** ဘဂ်ပဂမနမ်ိုး။ တေန **ဋ္ဌာရန္တိ** ဘင်ပရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တေနာ**တိ ဝိနသနမ္မတာ-ဒီပကေန ဋ္ဌာရသဒ္ဒေန။ **နိဿာရတ်** အတ္ထသာရာဘာဝံ ဒီပေတိ။ **ဧဝံ** "ဋ္ဌာရ"န္တိအာဒိနာ အနိစ္စံ စလံ ဋ္ဌာရံ အဒ္ဓုဝန္တိ စတုန်ုံ ပဒါနံ အတ္ထဝိသေသ-ဝါစိတံ ဒသ္သေတိ။ **ဌာနသော**တိ ဌေ ဝုတ္တဌာနံ နာမ ပစ္စယော။ **အညဿ**တိ အညတ္ထ ဝုတ္တံ။ **တသ တသ** ဖလဿ။ ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ သတိ ဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒေ သတိတိ ယောဇနာ။ **ဝေ**န္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန သမုစ္စယတ္ထေ စ-သဒ္ဒေ သတိ။

သစ္စာနိယေဝ ပဘဝေါတိ သမာနာဓိကရဏပက္ခံ သန္ဓာယာဟ **"သစ္စပ္ပ-ဘဝတောတိ သစ္စတော"**တိ။ "ယသ ပဟာနတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ"တိ ဧဝံဘူတံ အရိယသစ္စံ **ဝိသေသံ အကတ္တာ**။

တေဟိ သောကာဒီဟိ။ "သောကဒေါမနဿုပါယာသာ အဝိဇ္ဇာယ အဝိယောဂိနော"တိအာဒိနာ ပုမ္ဗေ ဝုတ္တနယေန **သိဒ္ဓါယ အဝိဇ္ဇာယ**။ **အတ္ထနောယေဝါ**ဘိ ပစ္စယုပ္ပန္နံ အနပေက္ခိတ္တာ အတ္ထနောယေဝ ပဝတ္တသခ်ိတ-ကိစ္စတော။

သောကာဒယောဝိ ဟိတိ ဌေ **ဟိ**-သဒ္ဒေါ ဟေတုအတ္ထော။ ယသ္မာ "သောကာဒယော ပစ္စယာယတ္တာ အဝသဝတ္တိနော"တိ ဋ္ဌဒံ "ဇာတိပစ္စယာ။ပ။ သမ္ဘဝန္တိ"တိ ဧတေန ဝစနေန သိဒ္ဓံ၊ တသ္မာ တံ "အတ္ထာ သောစတိ"တိအာဒि-ဒဿနနိဝါရဏန္တိ အတ္ထော။

သတိ စ ပရိဂ္ဂဟေ ရဇ္ဇံ ဝိယ ဂတိယော အနေကာနတ္ထာနုဗန္ဓနာ၊ တာဟိ စ ဝိညာဏသ ဥပဒ္ဒုတတာတိ ဒဿေတုံ **"သခ်ါရပရိဂ္ဂဟိတံ ။ပ။ ရဇ္ဇေ"**တိ ဝုတ္တန္တိ ဧဝံ ဝါ ဌေ အတ္ထော ဒဋ္ဌမ္ဗော။ ယထာဥပဒ္ဒိတာနိ ကမ္မာဒီနိ စုတိအာသန္နဇဝနေဟိ ပရိကပ္ပေတ္တာ ဝိယ ဂဟိတာနိ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝိညာဏေနပိ ပရိကပ္ပိတာနိ ဝိယ ဟောန္တိ၊ တံ ပနသ္သ ပရိကပ္ပနံ အတ္ထတော အာရမ္မဏ-ကရဏမေဝါတိ ဝုတ္တံ **"ပရိ။ပ။ တော"**တိ။ သက်ပ္ပနံ ဝါ ပရိကပ္ပနန္တိ ဝုတ္တံ **"ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကနတော"**တိ။ သသမ္ဘာရစက္ခုအာဒယော သဠာယတနဿ **ပတိဋ္ဌာဝိသေသော**။

ယဒါကာရယ ဇာတိယာ ယဒါကာရံ ဇရာမရဏံ သမ္ဘဝတိ၊ သမ္ဘဝန္တ[1]ယထာနုပုဗ္ဗံ ပဝတ္တံ၊ သော အတ္ထော **ဇာတိပစ္စယသမ္ဘ။တသမုဒါဂတဒ္ဒေ၊**

၁-သမ္ဘ။တ (?)

သဟိတသဲ့ သမုဒိတသ ပုဂ္ဂလသ ဇီရဏာဘိဇ္ဈနာဝတ္ထာ ဓမ္မာ ဇရာမရဏာ-ပဒေသေန ဝုတ္တာ၊ သာ စ နေသံ အဝတ္ထာ ဇာတိပုဗ္ဗိကာ၊ တေ စ သမုဒိတာ ဧဝ ပဝတ္တန္တိ ဧဝံ ဇာတိတော ဇရာမရဏသ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဗ္ဗော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဇာတိတော ဇရာမရဏံ နု နု ဟောတိ ဟောတိယေဝ ကေန္တေန ဇာတသ ဇရာမရဏသမ္ဘဝတော၊ နု စ ဇာတိ ဝိနာ ဟောတိ အဇာတသ တဒဘာဝတောတိ ဇရာမရဏသ ဇာတိပစ္စယတံ အန္ဒယဗျတိရေကေဟိ ဝိဘာဝေတိ **"နု ဇာတိတော"**တိအာဒိနာ။ **ဣတ္ထန္တိ** ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ-မရဏသ နိဗ္ဗတ္တာကာရံ ဝဒတိ။

နိရောဓ နိရောဓသင်္ခါတန္တိ ပစ္စယနိရောဓ ပစ္စယုပ္ပန္နနိရောဓသင်္ခါတံ။ အနုလောမဒေသနာယ စ ဝေမဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယတိ ယောဇနာ။

အဝိဇ္ဇာဘိသင်္ခါရေကဒေသော သရဏေါ ရာဂေန သဟဇေကဋ္ဌောတိ ကတ္တာ။ **သဗ္ဗောပိ အဝိဇ္ဇာဘိသင်္ခါရော သရဏေါ** ပဟာနေကဋ္ဌဘာဝတော။ ယသ္မာ ပန အကုသလဓမ္မော အကုသလဓမ္မသ သဘာဝေါ,အနကုသလဓမ္မော ဝိသဘာဝေါ, ယထာရဟံ ပစ္စယော စ ဟောတိ၊ တသ္မာ "အပဋိပက္ခဘာဝတော, ရာဂပဋိပက္ခကော"တိ စ ဝုတ္တံ။ "တဒေဝ ဝိညာဏံ သန္ဓာဝတိ သံသရတိ"တိ မိစ္ဆာဘိနိဝေသသဒ္ဓါဝတော သံသရဏကိရိယာယပိ သဗ္ဗာပါရတာ ဝိညာ-ဏသ ဝုတ္တာ။ သဗ္ဗာပါရတာဘိနိဝေသဗလဝတာယ, သင်္ခါရေ အဘိနိဝေသ-ဗလဝတာယာတိ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **"အသဟဝတ္ထုနတော, သဟဝတ္ထု-တော"**တိ ဘေဒေန အသဟဝုတ္တိ ဝိနိဗ္ဘောဂေါ, သဟဝုတ္တိ အဝိနိဗ္ဘောဂေါတိ ဒဿေတိ။

သဘာဝါမိဂမနိမိတ္တတာ ဩဘာသနံ။ စက္ခာဒိသန္ဓိဿယေ နု ဟိ ပဗ္ဗဝိညာ-ဏာနိ ရူပါဒိသဘာဝံ ဥပလဘန္တိ။ **ဣတရေ** ဖုသနသင်္ခါတသန္ဓိပါတဋ္ဌာ။ **ဆန္ဒန္တိ** ဆန္ဒမ္ပိ သမ္ဘဿာနံ။

အာဒါနန္တိ ဥပသဒ္ဒေန ဝိနာပိ ဒဋ္ဌဂါဟော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ **"အာဒါနဋ္ဌော စတုန္နမ္ပိ ဥပါဒါနာနံ သမာနော"**တိ။ **ဂဟဏန္တိ** နိကာမန-ဝသေန ဝိသယသ ပဋိဗ္ဗန္ဓန္တိ ဝုတ္တံ **"ဂဟဏဋ္ဌော ကာမုပါဒါနဿာ"**တိ။ **ဣတရေသန္တိ** ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒီနံ။ **တသ္မာ**တိ ဝိဘတ္တိယာ အလုတ္တာဘာဝတော။ **တေနာ**တိ ခိပနသဒ္ဒေန။ ဟာနိ ဝါ ခိဏဘာဝေါ ခယောတိ **"ခယဋ္ဌော ဝါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဒ္ဝိန္နန္တိ** ဇရာမရဏာနံ။ မရဏူပနယနရသတ္တာ ဝါ ဇရ.ယပိ မရဏဋ္ဌော ဧဝ ဒဿိတော။

နိယန္တိ ဂမေန္တိတိ **နယာ၊** ကေတ္တာဒယော။ ကေဟိ နိယန္တိ? အဝိဇ္ဇာဒိ-အတ္ထေဟိတိ ဣမမတ္ထမာဟ "**အဝိဇ္ဇာဒီ**"တိအာဒိနာ။ **သေန ဘာဝေနာ**တိ သကေန အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေန၊ တံ အမုဠ္ဠတ္တာ ဝေ။ နဟိ အဝိဇ္ဇာဒိဝိနိမုတ္တံ ကေတ္တံ နာမ ကိဉ္စိ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ။ **သေန ဘာဝေနာ**တိ ဝါ သကေန ကေတ္တာဒိဘာဝေန။ အဝိဇ္ဇာဒိသု ဝိညာယမာနော ဟေတုဖလဓမ္မာနံ ကေ-သန္တိပတိတာဒိသဒ္ဒါတော ကေတ္တာဒိဘာဝေါ တေနေဝ သဘာဝေန ဉာယတိ၊ နဟ အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေနာတိ။ တေ ဟိ နေတမ္ဘာတိ **တေသံ နယာ။ အတ္ထာ ဝေ ဝါ** အဝိဇ္ဇာဒယော။ အနေကေပိ သမာနာ ဓမ္မာ ယေန သန္တာနာ-နုပဋ္ဌေဒေန "ကေ"နှင့် ဉာယန္တိ ဝေါဟရိယန္တိ၊ သော တတ္ထ ကရဏဘာဝေန ဝတ္တမ္ဘတံ အရဟတိ၊ တထာ ဣတရေပိတိ အာဟ "**ကေတ္တာဒီဟိ စ အတ္ထာ 'ကေ'နှင့်အာဒိနာ နိယန္တိ**"တိ။ တတ္ထ **နိယန္တိ**တိ ဉာယန္တိ, ပညာပိယန္တိ စ။ ပုရိမပစ္ဆိမာနံ ဓမ္မာနံ နိရောဓုပ္ပါဒနိရန္တရတာယ နာမကာယသ, သမ္ဘဒ္ဓဝုတ္တိ-တာယ ရူပကာယသ, ဥဘယသ စ အညမညသင်္ခ်ဿိတတာယ ဒုဝိညေယ္ယ-နာနတော ကေဘူတသ ဝိယ ဃနဘာဝပ္ပဘဒ္ဒေါ ဟေတုဖလဘာဝေန သမ္ဘဒ္ဒေါ သမ္ဘာ တာနောတိ သန္တာနော၊ တသ အနုပဋ္ဌေဒေါ တထာပဝတ္တိ ကေတ္တန္တိ အာဟ "**သန္တာနာနုပဋ္ဌေဒေါ ကေတ္တ**"နှင့်။

သမ္ဘဒ္ဓရဟိတသတိ ဟေတုဖလဘာဝေန အညမညသမ္ဘဒ္ဓဘာဝရဟိတသ။ **သတ္တန္တရော**တိ အညော သတ္တော။ **ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိပါဒိယတိ**တိ ယထာနုရူပ-ကာရဏတော ဖလပ္ပဝတ္တိ အသမနုပသန္ဓော နာနာသန္တာနေ ဝိယ အသမ္ဘဒ္ဓနာနတ္တဒဿနတော ဟေတုဘာဝရဟိတာနံ နိပ္ပယောဇနာနံ ပုရိမုပ္ပ-ဒ္ဒာနံ ဓမ္မာနံ နိရောဓေ ဟေတုနိယမာဘာဝတော ကေန္တေန ဥပ္ပတ္တိ နယုတ္တာ၊ တထာ သန္တာနေန ဥပ္ပတ္တိ,သဒိသဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိ,သမာနဇာတိဒေသပရိဏာမ-ဝယရူပဗလသဏ္ဌာနာနံ ဥပ္ပတ္တိ နယုတ္တာတိအာဒိနိ ဝိကပ္ပေန္တော ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိ ဂဏ္ဍာတိ။

ကသ္မာ ဥပ္ပတ္တိ နသိယာတိ ဝါလိကာဟိ ဝိယ တိလေဟိပိ တေလဿ, ဥဒ္ဓ-တော ဝိယ ဂါဝိတောပိ ခီရဿ အညာဘာဝတော ကေန ကာရဏေန တေဟိ တေသံ ဥပ္ပတ္တိ နသိယာ၊ ဣတရေဟိ ဝေ စ နေသံ ဥပ္ပတ္တိ ဟောတိတိ**တသ္မာ**တိ အညဿ အညတော ဥပ္ပတ္တိယံ သမ္ဘဿ သမ္ဘသော ဥပ္ပတ္တိယာ ဘဝိတမ္ဘံ၊ နစေတံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ။ ယသ္မာ နိယတိဝါဒိ အနုရူပါ ဟေတုတော ဖလုပ္ပတ္တိ နဣစ္ဆတိ၊ သဘာဝသိဒ္ဓမေဝ စ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ ဣစ္ဆတိ၊ တသ္မာ "**အဝိဇ္ဇာနေဝိ ဟေတုမ္ဝိ**"တိ ဝုတ္တံ။ သဘာဝသိဒ္ဓါ ဝေ ဟိ အစ္ဆေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏိ

ဝိယ ကမလဃ်နရဟိတာ တထာ တထာ သရိရိန္ဒြိယသုခါဒိဘာဝပရိဏာမာယ နိယတိယာဝ ကာယာ သမာဂစ္ဆန္တိ၊ ယတော ဂတိဇာတိမန္တာ, အပဝဋ္ဋေါ စ ဟောတိတိ နိယတိဝါဒေါ။ တေနာဟ **"နိယတတာယ။ ပ။ ပဝတ္တန္တိ"**တိ။ နိယတိအတ္ထော ဝုတ္တောယေဝ။

စတသ အတ္ထသ **သာဓက်** သုတ္တံ။ အာကုလမေဝ, အာကုလဘာဝေါ **ဝါ ဏာကုလက်။ ဇ**ဋိ**တာ**တိ ဟေဋ္ဌာပရိယဝသေန ပဝတ္တမာနေဟိ ကိလေသကမ္ဗ-ဝိပါကေဟိ ဇာတဇ္ဇာ။ **နိ**ဒုန်တိ ကုလာဝကံ။ **သံသာ**ရန္တိ ဋ္ဌ သမ္ပတ္တိဘဝပ္ပ-ဗန္ဓမာဟ အပါယာဒိပဒေဟိ ဒုဂ္ဂတိပ္ပဗန္ဓသ ဝုတ္တတ္တာ။

ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၂ ၄၃။ **တံ** ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ။ **ကေကစိတ္တာ**ဝ**ရ**ဏ္ဍ**ဿ**တိ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ ဝိယ **ကေ**ကသ္မိံ စိတ္တေ အဝရဏ္ဍံ ဩန္ဓောဂဝံ အကတ္တာ။ **အသဟဇာတာနဉ္စ** "အသဟဇာတာနံ, သဟဇာတာနဉ္စာ"တိ ဧဝံ ပဌမပဒေ ကေသေသနိဒ္ဒေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ "သခ်ါရပစ္စယာ ဝိညာဏ"န္တိ အသဟဇာတာယေဝ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာ ဒဿိတာ ဝိပါကဝိညာဏသ္သေဝ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာ, ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ စ ဧဝမာဒိသု အသဟဇာတာ, သဟဇာတာ စ။ **"ကေ**ကေ**နနယေနာ"**တိ ပုရာတနော ပါဠော၊ တေရဟိ ပန "ကေကေန စတုက္ကေန"ဏ္ဍေ ဗဟူသု ပေါတ္ထကေသု ပါဠော။ **နယစတုက္ကဝါ**ရတိ နယေသု စတုက္ကာနံ ဝါရာ၊ အဝိဇ္ဇာမူလကာဒိသု နဝသု နယေသု ပစ္စေကံ ပစ္စယစတုက္ကာဒိနံ စတုန္နံ စတုက္ကာနံ "နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတန"န္တိအာဒိ ဝိသေသဘိန္နာ စတ္တာရော ဝါရာတိ အတ္ထော။ **ဝ**ဝတ္ထိ**တာ**တိ ယထာဝုတ္တ-ဝိသေသေန အသံကိဏ္ဏာ။ **စ**တုက္ကာ**န**န္တိ ဝါရစတုက္ကာနံ ဝါရသောဋ္ဌသကသ နယဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။

၁-ပစ္စယစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

ပစ္စယသဟိတပစ္စယုပ္ပန္နာနိ အဂ်ဘာဝေန ဝုတ္တာနိ၊ နာ ကေဝလံ ပစ္စယာ။ တသ္မာ "ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ ဏ္ဍေ နာ ဆဋ္ဌာယတနဿ အဂ်တာ။

တေန ဝုတ္တံ "**နံ, တဿ အနက်ဟာ**"တိ။ **ဝေဠု ကတ္ဟာ**တိ ပစ္စယသဟိတသ ပစ္စယုပ္ပန္နသ အင်္ဂဘာဝတော။ **တီသု ပကာရေသူ**တိ "ပဌမော သမ္ဘသင်္ခါ-ကဋ္ဌေနာ"တိအာဒိနာ[1] အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တေသု တီသုပိ ပကာရေသု။ **ပစ္စယ-ဝိသေသာဒီ**တိ ဏ္ဍ နာမံ, ဆဋ္ဌာယတနဉ္ဉ ပစ္စယဝိသေသော။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ယောနိဝိသေသော, အာယတနာနံ အပါရိပူရိပါရိပူရိဘာဝဝိသေသော စ ဂဟိတော။ တေ ဟိ ဒုတိယဝါရာဒိနံ နာနတ္တကရာ။ **အတ္ထဝိသေသေနာ**တိ ယဒိပိ အညတ္ထ "သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ သဋ္ဌာယတနပစ္စယော ဝုတ္တော၊ တထာပိ သဟဇာတာဒိနာမသန္နိဿယေန ပဝတ္တနတော နာမမတ္တ-ပစ္စယာပိ သော ဟောတိတိ ပဋ္ဌာန်းမူပ္ပါဒသ နာနာနယဝိစိတ္တတာနုမိတသ ဂမ္ဘီရဘာဝသ ဝိဘာဝနသင်္ခါတေန, အနဝသေသနာမပစ္စယဒဿနသင်္ခါတေန စ အတ္ထဝိသေသေန။ တထာ ဟိ "ယေဟိ အာနန္ဒ အာကာရေဟိ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ ယေဟိ ဥဒ္ဒေသေဟိ နာမကာယသ ပညတ္တိ ဟောတိ၊ တေသု အာကာရေသု။ပ။ ဥဒ္ဒေသေသု အသတိ အပိ နု ခေါ ရူပကာယေ အမိဝစနသမ္ဘဝေါ ပညာယေထာ"တိ[2] ဖဿသ နာမ-ပစ္စယတာဝိဘာဝနဝသေန မဟာနိဒါနဒေသနာ ပဝတ္တာ။ တထာ "နာမရူပ-ပစ္စယာ ဖဿောတိ ဧကစ္စသ ဝစနီယ"န္တိ[3] "နာမရူပပစ္စယာ"တိ ဝဒန္တေန "နာမပစ္စယာ"တိပိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ။

ဝါရစတုက္ကေ "သင်္ခါရော"တိ ဝုတ္တံ၊ သောကာဒယော နု ဝုတ္တာ၊ ပုရိမသ္မိံ ဝါရဒ္ဒယေ ရူပံ နု ဝုတ္တံ၊ ဝါရတ္တယေ သဋ္ဌာယတနံ နု ဝုတ္တန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

သမ္ဘ။ပ။ရဏတောတိ သမ္ဘသ ဝိညာဏသ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတသမ္ဘဝ-သာမဝရဏတော၊ ဝိညာဏသ ဝါ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတသမ္ဘဝသာမဝရဏတော။ **သမာနံ ဖလံ** သမာနော **ပစ္စယော** သဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ ဥပကတ္တမ္ဘတော, ဥပကာရကတော စ။ **တဿ** ဝိညာဏသ။ **ဝိညာဏာဟရဏန္တိ** ဝိပါက-ဝိညာဏနိမ္ဘတ္တနံ။ **အသ** ဝိညာဏသ။

ဂတိသူစကောတိ ဟိ-သဒ္ဒံ လောကေ ဂတိအတ္ထံ ဝဒန္တိတိ ဣတ္ထာ ဝုတ္တံ။ "ဝိဂတ"န္တိ ဏ္ဍ ဝိ·သဒ္ဒေါ ပဋိသေဓဒီပကောတိ ဒ္ဝေ ပဋိသေဓာ ပကတိ ဥပေန္တိတိ အာဟ "**ဝိဂတတာနိဝါရဏဝသေန ဂတိ ဝေ ဟောတိ**"တိ။

တိဝေ စတုဝေ ပဉ္စဝေ ဝါဘိ ဏ္ဍ သညာမနသိကာရာဒယော သဟ-ဇာတနိဿယအတ္ထိပစ္စယဝသေန တိဝေ၊ ဖဿစေတနာဒယော တေသဏ္ဌေ

---

[1]-အဘိ-ဋီ ၂-၁ဒ-ပိဋ္ဌေ။ [2]-ဒီ ၂-၅၃-ပိဋ္ဌေ။ [3]-ဒီ ၂-၄ဂ-ပိဋ္ဌေ။

အာဟာရာဒိနဟ္ဒ ဝသေန စတုဝေ၊ ဝေဒနာဝိတက္ကာဒယော တေသဉ္ဆေဝ ဗျာနိန္ဒြိယာဒိနဟ္ဒ ဝသေန ပဉ္စဝေ။ ယထာ သမာဓိ၊ ဧဝံ ဝိရိယမ္ပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တမ္ပိ ဟိ အဓိပတိန္ဒြိယမဂ္ဂပစ္စယေဟိ **ဆဝေ** ပစ္စယော ဟောတိ။

"**ဝစနဝသေနာ**"တိ ဣမိနာ ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ သဟဇာတပစ္စယံ ရုရံ ကတ္တာ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ တေသံ အဓိပ္ပါယောတိ ဒသ္သေတိ။ **အတ္ထော**တိ ပစ္စယ-ဓမ္မော။ **ကတ္ထစိ**တိ ကိသ္မိဉ္စိ ဝါရေ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နသ္သ ယထာသကေဟိ ပစ္စယော နာ နာ ဟောတိ။ "**အတ္ထတော**"တိ စ ပါဠော။ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ"တိ-အာဒိ နာ ဝတ္တမ္ဗံ သိယာ၊ ဝုတ္တဉ္ဆ တံ။ တသ္မာ သဟဇာတပစ္စယဝသေနေဝ ပဋ္ဌမစတုက္ကေ ဝုတ္တောတိ နာ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဒသ္သေတိ။ တေနာဟ "**နာ စ တံ နာ ဝုတ္တ**"န္တိအာဒိ။ ဣမသ္မိံ စ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိအာဒိ နာ ဝတ္တမ္ဗံ သိယာ"တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပစ္စယဝစနမေဝ**တိ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ"တိ-အာဒိသု ဝုတ္တပစ္စယဝစနမေဝ စ။ **ဧတသ**န္တိ တေသံ အာစရိယာနံ။ အယော-ဇေတ္တာ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထံ ပန ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**သာမညေန။ပ။ သန္ဓာယ ဝုတ္ထ**"န္တိ။ ဣဒ္ဓေ စ "**သဟဇာတသ္ဝစက**"န္တိအာဒိနာ ယထာမိဗ္ဗေတသ္သ အတ္ထသ္သ ဝစနတော အသိဒ္ဓိမာဟ၊ "**သဟဇာတတော**"တိအာဒိနာ ပန အတ္ထာပတ္တိတော။ အသမ္ဘဝေ ဟိ အညသ္သ အတ္ထတော သိဒ္ဓေယ္ယ ဝစနတော ဝါ အတ္ထတော ဝါ အဓိပ္ပေတတ္ထသာဓနာတိ။

အညတ္ထာတိ အညသ္မိံ သုတ္တေ။ အတိတဒ္ဓံ နိဒ္ဒါရေတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတေဟိ သဒ္ဓိံ **အဒ္ဓတ္ထယဒ္ဒသနတ္ထံ**။ **တံဒေသနာပရိဂ္ဂဟတ္ထ**န္တိ မဟာနိဒါနဒေသနာ-ပရိဂ္ဂဟတ္ထံ။ သော စ ဥဘိန္နံ ဒေသနာနံ အညမညံ သံသန္ဒနဘာဝဒ္ဒသနတ္ထံ။ ဧဝံ သမ္ဘည္ဟုဒ္ဒဘာသိတာ ဒေသနာ အညဒတ္ထု သံသန္ဒတိတိ။

ဣမသ္မာတိ ဣမသ္မ တတိယဝါရသ္သ။

အပရာပေက္ခတာယ, အပရိကိလိဋ္ဌပပတ္တိတာယ, အသုစိအမက္ခိတတာယ ကာမာဝစရဒေဝါနံ, သဗ္ဗေသဉ္ဆ မြဟ္ဘာနံ တထာ ဥပပဇ္ဇနတော စ ဩပပါတိ-ကယောနိယာ ပဝေနတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သင်္ဂဟိတဒ္ဒသနဝသေနာ**တိ ဩပပါတိ-ကယောနိယာ ဧဝ သံသေဒဇယောနိယာ သင်္ဂဟသ္သ နိဒ္ဒသနဝသေန ဥဒါဟရဏဝသေန။ အာရမ္ဘကပစ္စယသ္သာပိ ဖသ္သသ သတိပိ ပဝတ္တိဟေတု-ဘာဝေ သော ပန သဟဇာတာဒိပစ္စယဘူတသ္သ အဏ္ဏတ္ထိကသ္သ ဆဒ္ဒာယတ-နသ္သ ဝိယ နာ သာတိသယောတိ ဝုတ္တံ "**အာရမ္ဘကပစ္စယော စေတ္ထ ပဝတ္တကော နာ ဟောတိ**"တိ။

ကေသဇဆိုတို့ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနှင့် ဂန္ဓသေယျကာနှင့်။ "**ပ**ဋ္ဌမ။ ပ။ **သဒ္ဒါ သမ္ဘဝတို့**"တို့ ဤ၁ဝ် ဂန္ဓသေယျကာနှင့် ဝိယ ဤတရယောနိုကာနှင့် ကမေန အာယ-တနုပ္ပတ္တိ နတ္ထိတို့ ဝုတ္တံ။ တထာ စာဟ အဋ္ဌကထာယံ "သဟုပ္ပတ္တိဒီပနတော"တို့။

ပစ္စယစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဟေတုစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ **အဘာဝတော**တို့ ဘာဝါဘာဝတော။ ယဉ္စိ ဇာတိကွဏမတ္တေယေဝ ဘဝတိ၊ နှ တတော ပရံ၊ တံ ဇာတိယာ အဝိဂတပစ္စယော သိယာ အဝိဂတ-ပစ္စယနိယမသဘ္ဘာဝတော။ ဘဝေါ ပန ယသ္မာ ဇာတိကွဏတော ပရမ္မိ ဘဝတိ၊ တသ္မာ နှ သော တဿ အဝိဂတပစ္စယော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "**"တတော ဥဒ္ဓံ ဘာဝတော**တို့ **အတ္ထော**"တို့။ **ဘဝေ**တို့ ဘဝပဒေ၊ ဘဝေ ဝါ နိပ္ပါဒေတမ္ဘေ။ သေ နယော **ဇာတိအာဒီသု**တို့ ဇော်ပါ။ "**ယထာ ပနာ**"တို-အာဒိနာ "အဝိဂတပစ္စယဿ အဘာဝတော, နိယမာဘာဝတော စာ"တို့ ဝုတ္တာနံ ဟေတူနံ ဝုတ္တနယေန အဗျာပါဘာဝဝိဘာဝနေန အကာရဏတံ ဒဿေတိ အယာဝဘာဝိနော ပစ္စယုပ္ပန္နဿ, ပစ္စယမ္မဿ စ အဝိဂတပစ္စယ-ဘာဝဒဿနတော။ **သခ်ါရက္ခန္ဓေ**တိအာဒိ မဂ္ဂသောဓနဝသေန ဝုတ္တံ။ တဿ ပရိဟာရံ သယမေဝ ဝဒတိ။ သော ခဏော ဘေဿ အတ္ထိတိ တခ်ဏိကော၊ နှ တခ်ဏိကော **အတခ်ဏိကော**၊ တဿ သဘ္ဘာဝေါ[1]၊ အယာဝဘာဝိကသဘ္ဘာ-ဝေါတိ အတ္ထော။ ယထာ ပန ဟေတူ ဟောန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ "**သခ်တလက္ခ-ဏာနံ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။

ဝေန္တိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တနယေ သတိ၊ ဧဝံ သန္တေတိ အတ္ထော။ "**နှ ဟိ။ ပ။ အတ္ထိ**"တို့ ဤမိနာ ဇာတိအာဒိနံ အဝိဂတပစ္စယဝသေန ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေါ ဝိယ ပစ္စယဘာဝေါပိ နတ္ထိတို့ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ "**အသဘာဝ-မ္မတ္တာ**"တို့။

ကထံ ပန အသဘာဝမ္မာနံ ဇာတိအာဒီနံ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ, ပစ္စယတာ စာတို အာဟ "**ဇာယမာနာနံ ပနာ**"တိအာဒိ။ **တဿာ**တို့ ဇာတိဇရာမရဏဿ။ **ဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသော**တို့ "ဌပေတ္ဝာ"တို့ ဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသော။ ကော ပန သောတိ? ယထာဝုတ္တံ နာမံ, နာမရူပဏ္ဍ သခ်ါရက္ခန္ဓေန, ရူပက္ခန္ဓေန စ ဇရာမရဏာနံ

---

[1]-အတက္ခဏိကသဘ္ဘာဝါ (ဋီကာ)

သင်္ဂဟိတတ္တာ။ **"ယော ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော"**တိ ဘေတေန ဘဝသင်္ဂဟိ-တာနိပိ ဇာတိအာဒီနိ ဇာတိယာ အပ္ပစ္စယတ္တာ ဝေ "ဌပေတ္မာ"တိ နှ ဝုတ္တာနိတိ ဒဿေတိ၊ ပစ္စယဘာဝါသင်္ခါ ဝေ နေသံ တဿာ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနေဝ **ဌပေတမ္ဘဝဟေတမ္ဘဝိသေသ သတိ**တိ သာသင်္ခံ ဝဒတိ။

ဟေတုစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အညမညစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ **ပစ္စယုပ္ပန္နသာ**တိ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝိနော။ **ဝိသုံ ဌိတသာ**တိ **ဘဝေန** အသင်္ဂဟိတသ။ **သပ္ပဒေသမေဝ ဂဟိတံ** ဣဝ ဝေဒနာဒိကၠန္ဓတ္တ-ယသော အဓိပ္ပေတတ္တာ, နိရုဇ္ဈတ္တာ စ။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဌပေတ္မာ ပစ္စယဘူတံယော နာမံ ဂဟိတံ၊ အဝိဂတပစ္စယနိယမာ ဘာဝေါ ဝိယ ဘဝေ ဥပါဒါနသ အည-မညပစ္စယနိယမာဘာဝေါတိ ယောဇနာ။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ "သခ်ံတလက္ခ-ဏာနံ ပနာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။

အညမညပစ္စယော ဝိယ **အဋ္ဌ ၊ညပစ္စယော**တိ အယမတ္ထော ဣဝါဓိပ္ပေ-တောတိ ဒဿေန္တော "**အညမည။ ပ။ အဓိပ္ပေတော သိယာ**"တိ အာဟ။ တထာ စ ဝဒန္တိ "အညမညဗ္ဗေတ္ထ နှ ပဋ္ဌာနေ အာဂတအညမညဝသေန ဂဟေတမ္ဘ"န္တိ။ **စက္ခာယတနုပစယာဒီနံ**ဟိ ဥပရုပရိ စိတာနိ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇနစက္ခာ-ယတနာဒီနိ၊ စက္ခာယတနာဒီနံ ဝါ ဥပတ္ထမ္ဘကာနိ **စက္ခာယတနုပစယာဒီနိ**။

အညမညစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမ်ိုရာဒိမူလကနယမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ ယဒိပိ သာမညတော ဂတဝိသေသော၊ တထာပိ သာမညဂ္ဂဟ-ဏေန နယဂတော ဝိသေသော သရူပတော ဒဿိတော ဟောတီတိ **"နာမ-ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ"**တိ ဝတ္တာပိ နာမဝိသေသာနံ တဿာ ပစ္စယဘာဝေါ ဒဿေတဗ္ဗောတိ အာဟ **"နာမဝိသေသာနံ။ ပ။ ဝုတ္တာ"**တိ။ "ယဒေဝ ပန နာမ"န္တိအာဒိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု နာမဂ္ဂဟဏေန အဂ္ဂဟိတောပိ ဇာတိအာဒိ ဘဝဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတောတိ ဒဿိတောဝါယမတ္ထောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"ဘဝဂ္ဂဟဏေန စာ"**တိအာဒိ။ **ဣဝေ**ဝိတိ "ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ"တိ ဣဝေါ။

နု သိယာတိ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ"တိ ဝုတ္တံ နု သိယာ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ သာမညစောဒိတံ ဝိသေသစောဒိတမေဝ နု ဟောတိ၊ တသ္မာ။ **သော**တိ ဘဝေါ။ **တေနာ**တိ သဘာဝါသဘာဝမ္မသင်္ဂဟဏေန။

ဥပါဒါနသိပိ ဘဝေကဒေသတ္တာ ဝုတ္တံ "**ဥပါဒါနပစ္စယာ။ပ။ အဂ္ဂဟိ-တေ**"တိ။ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ"တိ ဣဒံ ဝစနံ သန္ဓာယဟ "**ဘဝသဒ္ဒေါ။ပ။ ဝုစ္စ-မာနော**"တိ။ "နာမပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ"တိ ဣတ္ထေ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဌပေတ္ဝာ ပစ္စယသ ဂဟဏတော အဝိဇ္ဇာဝိနိမုတ္တာ ဧဝ စတ္တာရော ခန္ဓာ နာမသဒ္ဒေန ဝုစ္စန္တိတိ အာဟ "**နု နာမသဒ္ဒေါ နိရဝေသသဗောဓကော**"တိ။ နု စေတ္ထ ကေသဘော ကာရဏံ မဂ္ဂိတမ္ဘံ။ ယေန **ဘဝ**-သဒ္ဒေါ နိရဝေသသဗောဓကော၊ နု **နာမ**-သဒ္ဒေါတိ အာဟ "**ဝေသဘာဝေါ ဟိ တော နိရုတ္တိယော**"တိ။ **ဣဓိနာ အဓိပ္ပါယေနာ**တိ ဘဝသဒ္ဒေါ နိရဝေသသဗောဓကော ဥပါဒိန္နစတုက္ခန္ဓ-ဝိသယတ္တာတော် ဣဓိနာ အဓိပ္ပါယေန။ ဇာယမာနာဒိမ္မဝိကာရဘာဝတော ဇာယမာနာဒိကွန္ဓပဋိဗဒ္ဓါ ဇာတိအာဒယော ဝုစ္စေယျုံ၊ နု ပန ဇာတိအာဒि-ပဋိဗဒ္ဓါ ဇာယမာနာဒိကွန္ဓာတိ နု ကေစိတ္တက္ခဏေ ဇာတိအာဒိနံ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယဘာဝေါ သမ္ဘဝတိတိ ဣမမတ္ထမာဟ "**ဇာယမာနာနံ ပနာ**"တိအာဒိနာ။ နာနာစိတ္တက္ခဏေ ပန ဇာတိအာဒယော အဝိဇ္ဇာယ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောန္တိတိ "**ကေစိတ္တက္ခဏေ**"တိ ဝိသေသိတံ။ **တေနေဝါ**တိ အသမ္ဘဝေနေဝ။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၄၈-၉။ **တ**န္တိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ။ **ဣတရဿ**တိ ကာမုပါဒါနဿ။ **တဏ္ဟာ-ဂဟဏေနာ**တိ "တဏ္ဟာပစ္စယာ"တိ ဣတ္ထေ တဏ္ဟာဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ နာမဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ တဏ္ဟာ ကသ္မာ ပုန ဝုတ္တာတိ အာဟ "**နာမေ ဝိယ ဝိသေသပစ္စယတ္တာဘာဝေါ**"တိ။ "နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတန"န္တိ ဣတ္ထေ ဟိ ကာမတဏ္ဟာပိ နာမေ သင်္ဂဟိတာတိ နာမဿ ယထာရဟံ ဆဋ္ဌာယတနဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဝုဘြောတိ အတ္ထိ တတ္ထ ဝိသေသပစ္စယတ္တံ၊ ဥပါဒါနဿ ပန ဘဝသင်္ဂဟောပိ အတ္ထိတိ "တဏ္ဟာပစ္စယာ ဥပါဒါန"န္တိ ဣတေန "ကာမုပါဒါန-ပစ္စယာ ဘဝေါ"တိ တေဿ နတ္ထေ၀ ဝိသေသောတိ ဝုတ္တံ "**နာမေ ဝိယ ဝိသေသပစ္စယတ္တာဘာဝေါ**"တိ။ တဏ္ဟာ တေဿာ ပစ္စယောတိ **တဏ္ဟာပစ္စယာ၊**

ဒိဋ္ဌိ။ **ဘဝသ ပစ္စယဘူတာ**တိ ဒုဝိသေသပိ ဘဝသ ကာရဏဘူတာ။ ဥဘယေ-နပိ ဥပါဒါနသ ဘဝနိဒ္ဒေသေ ဌပေတမ္ဘတံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ **ပစ္စယုပ္ပန္နံ ပစ္စယော စ ကေမေဝါ**တိ "တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန"န္တိ ဣဒေ ဝုတ္တပစ္စယုပ္ပန္နံ, "ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ"တိ ဣဒေ ဝုတ္တပစ္စယော စ ဧကော ဝေဒေါ၊ တသ္မာ ပစ္စယော ဝိသုံ ပစ္စယုပ္ပန္နတော ဘိန္နံ ကတ္တာ နဝိဘတ္တော။

၂၅၂။ **ဥပဓိဇမ္ဘကသမုဋ္ဌာပနပစ္ဆာဇာတပစ္စယဝသေနာ**တိ ဥပဓိဇမ္ဘကသ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပသ သမုဋ္ဌာပနဝသေန, ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဝသေန စ။

၂၅၄။ **ပဋ္ဌာနန္တိ** စက္ခာယတနာဒိနံ ပဋ္ဌာနံ။ **သဟဇာတာဒိပစ္စယော**တိ သဟ-ဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတာဒိပစ္စယော။ **ဝတ္ထုသဒ္ဒါတိ** ရူပံ။ **ပုရေဇာတာဒိ-ပစ္စယော**တိ ပုရေဇာတနိဿယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယော။ **ပစ္ဆာ-ဇာတာဒိပစ္စယော**တိ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယော။ **ဆဋ္ဌသ သဟဇာတာဒိ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ၽပညမညနိဿယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာ-ဒယော ဂဟိတာ။

၂၆၄။ **ယဿာ**တိ "ယသ ဂ ဟောတိ"တိ ဣဒေ ဝုတ္တံ "ယဿာ"တိ ပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ "**ဟောတိ တိ ယောဇေတဗ္ဗ**"န္တိ။

၂၇၀။ **တဿာ**တိ "ဗလဝကိလေသဘူတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယာ"တိ ပဒဿ။ **ဇေနာ**တိ "တဏှာဌာနေ"တိ ပဒေန။ **စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍာဒီသု**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဣမသ္မိံ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်ေ သုတ္တန္တဘာဇနီယာဒိံ သင်ဏှာတိ။

အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုသလာဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ **သဗ္ဗာပါရာနီ**တိ သဉ္ဇသာဟာနိ၊ ဝိပါကမ္မောနီတိ အတ္ထော။ ပရိ-ဟိနံ အဝိဇ္ဇာဌာနံ ဇေတသန္တိ **ပရိဟီနာဝိဇ္ဇာဌာနာ**။

သန္ဓာယာတိ အဓိပ္ပါယံ ဝိဘာဝေန္တော ဝိယ ဝဒတိ၊ သရူပေနေဝ ပန "နဝ စ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တီ"တိ[1] **အဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ။ နာမရူပံ နဝ လဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။

ကုသလာဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] အဘိ-ဋ ၂-၂၀၀-ဝိဋ္ဌေ။ [1] အဘိ-ဋ ၂-၂၀၁-ဝိဋ္ဌေ။

အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၃၄။ **ကုသလဖလေ**တိ ကုသလဝိပါကပဋိသန္ဓိဝိညာဏာသ ဂဟိတတ္တာ တသ သာဒုရသဝိသရကွဗိဇသဒိသတာ ဝုတ္တာ။

ယဒိပိ "သင်္ခါရဟေတုက"န္တိအာဒိနာ ယောဇနာ လဗ္ဘတိ၊ အဝိဂတ-စတုက္ကာဒိနိ ပန နိ လဗ္ဘန္တိ ယထာလာဘယောဇနာယ ဒဿိတတ္တာ။

အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုသလမူလကဝိပါကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၄၃။ **ကမ္မံ ဝိယ ပစ္စယော ဟောတိ** ဝိပါကဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိပါကသ ကမ္မံ ပစ္စယော ဟောန္တိ သာတိသယံ ဟောတီတိ တသ နိပ္ပ-ရိယာယတာ, တံသမ္ပယုတ္တာနံ ပရိယာယတာ သိယာတိ အဓိပ္ပါယေန "**ပရိ-ယာယေန ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဝုတ္တာနိ**"တိ အာဟ။ "ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဓမ္မသ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော[1]၊ အကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဓမ္မသ[2]၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မသ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[3] ပန ဝစနတော နိပ္ပရိယာယေန သဗ္ဗေပိ ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာ ဝိပါကသ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတီတိ အယ-မတ္ထော ဒိဿတိ။ "ကုသလမူလံ အကုသလမူလ"န္တိ ဣမေသံ အန္ဓာဒေသောပိ ပစ္စယသဒ္ဒါပေက္ခာယ "သော"တိ ပုလ္လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**သောတိ။ပ။ယောဇေတဗ္ဗ**"န္တိ။

"**မနသိကာရော**ပိ"တိအာဒိနာ အပ္ပဟီနာဝိဇ္ဇာနမ္ပိ ကိရိယာယ ကုသလာ-ကုသလမူလာနိ, အဝိဇ္ဇာ စ ဥပနိဿယာ နိ ဟောန္တိတိ ဒဿေတိ။ ကမ္မဝဋ္ဋ-ဝိပါကဝဋ္ဋဘူတာနိယေဝ သင်္ခါရဝိညာဏာနိ ပစ္ဆိမနယေ အဓိပ္ပေတာနိတိ ဝုတ္တံ "**ကိရိယာနိ[4] ပန။ပ။ဂ္ဂဟိတာနီ**"တိ။ တေသံ ပစ္စယာနံ ဝသေန အနေကပ္ပ-ကာရတောတိ အဓိပ္ပါယောတိ ယောဇနာ။

နဝါဒိဘေဒါနန္တိ[5] နဝအင်္ဂသတ္တဆာတိ ဧဝံ ပဘေဒါနံ။ **စတုန္နံ စတုက္ကာနန္တိ** ပုရိမနယေ, ပစ္ဆိမနယေ စ အာဂတာနံ ယထာလာဘံ စတုန္နံ စတုန္နံ စတုက္ကာနံ။

---

[1]-အဘိ ဂ-၁၄၇-ဝိဇ္ဇေ ပဋ္ဌာနေ။ [2]-အဘိ ဂ-၁၄၉-ဝိဇ္ဇေ ပဋ္ဌာနေ။ [3]-အဘိ ဂ-၃၇၃-ဝိဇ္ဇေ ပဋ္ဌာနေ။
[4]-ကိရိယာယ (ဗဟုသု)၊ ကိရိယာနံ (မူလဋီ [2]-၁၄[2]-ဝိဇ္ဇေ)။ [5]-နဝါဒိမူလဒါနန္တိ (ဋီကာ)

"ကုသလာကုသလာနံ ပန ဝိပါကေ စာ"တိ **စ**-သဒ္ဒေန ကုသလာကုသလေ စာတိ သမုစ္စေတမ္ပေါတိ အာဟ "**ကုသလ ॥ပ॥ ဝတ္ဗာ**"နွင့်။ **မူလပဒေက-ပစ္စယတာဝသေနာ**တိ မူလပဒသ ဧကပစ္စယဘာဝဝသေန ဥပနိဿယ-ပစ္စယတာဝသေန။ **ကေသေ နယသာ**တိ ကုသလာကုသလေသု အဝိဇ္ဇာ-မူလကသ, ဝိပါကေသု ကုသလာကုသလမူလကသာတိ ဧဝံ ဧကသေ နယသ ဝသေန။ **ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ**တိ ဓမ္မသ ပစ္စယဘူတသ, ပစ္စယုပ္ပန္နသ ဝါ ပစ္စယဘာဝေန ဘေဒေတိ ဇုမမတ္ထံ ဒသေန္တော "**အဝိဇ္ဇာဒိန**"နွင့်-အာဒိ ဝတ္ဝာ ပုန တမေဝ "**တံတံစိတ္တုပ္ပါဒါ**"တိအာဒိနာ ပကာရန္တရေန ဝိဘာဝေတိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋ္ဌာနသရပ္ပါဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၅၅။ သမာနသဒ္ဒဝစနီယာနံ အတ္ထာနံ ဥဒ္ဒရဏံ **အတ္ထုဒ္ဓါရော**။ သော ယသ္မာ သဒ္ဒတ္ထဝိစာရော နာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**နာ ဇ္ဇ**။**ပ**။ **အတ္ထဒ္ဒသနာ**"န္တိ။ **ပ-သဒ္ဒေါ ပဝေနတ္ထဒီပကော** "ပဏီတာ ဓမ္မာ"တိအာဒိသု ဝိယ။

အနဝသုတတာ အနုပကိလိဋ္ဌတာ။ တေနာဟ "**တဒုဘယဝိတိဝတ္တိတာ**"တိ။

ဘုသတ္ထံ ပဗ္ဗန္ဒနန္တိ ဘုသတ္ထဝိသိဋ္ဌံ ပဗ္ဗန္ဒနံ အနုပဝိသနံ။

အဿာဒဿာတိ တဏ္ဍာယ။ "နိစ္စံ အတ္တာ"တိ အာဘိနိဝေသဝတ္ထုတာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဝိသေသကာရဏာနံ စိတ္တဓမ္မာနံ, တဏ္ဍာယပိ ဝတ္ထုဘာဝတော ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ၊ တထာ ကာယဝေဒနာနံ, ဒိဋ္ဌိယာပိ ဝတ္ထုဘာဝသမ္ဘဝတော "**ဝိသေသေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ သရာဂဝိတရာဂါဒိဝိဘာဂဒ္ဒယဝသေနေဝ စိတ္တာနုပဿနာယ ဝုတ္တတ္တာ တံ "**နာတိပဘေဒဂတ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဓမ္မာ**တိ ဇ္ဈ သညာသခ်ိရကၡန္ဓာ အမိပ္ပေတာ၊ သခ်ိရကၡန္ဓော စ ဖဿာဒိဝသေန အနေကဘေဒေါတိ ဓမ္မာနုပဿနာ "**အတိပဘေဒဂတာ**"တိ ဝုတ္တာ။ သရာဂါဒိဝိဘာဂဝသေန သောဠသဘေဒတ္တာ ဝါ စိတ္တာနုပဿနာ နာတိပဘေဒဂတာ ဝုတ္တာ၊ သုတ္တေ အာဂတနယေန နိဝရဏာဒိဝသေန အနေကဘေဒတ္တာ ဓမ္မာနုပဿနာ အတိပဘေဒဂတာ ဝုတ္တာ။ "ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တာနိ"တိ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တာ အနုပဿနာ ဧတေသန္တိ **တဒနုပဿနာ**၊ စိတ္တဓမ္မာနုပဿိနော ပုဂ္ဂလာ၊ တေသံ။

တတ္ထ "အသုဘဘာဝဒဿနေနာ"တိ ယထာဒ္ဌိတဝသေနာပိ ယောဇနာ လဗ္ဘတေဝ။ **ဘဝေါ ဃသ ဝေဒနာ ဝတ္ထု** ဘဝဿာဒဘာဝတော။ **နိစ္စဂ္ဂဟဏဝသေနာ**တိ အတ္တာဘိနိဝေသဝိသိဋ္ဌဿ နိစ္စဂ္ဂဟဏဿ ဝသေန။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "**ဃသတဿ အတ္တနော**"တိ။ ဩဃသု ဝုတ္တနယာ ၉ ယောဂါ-သဝေသုပိ ယောဇနာ အတ္ထတော အဘိန္နတ္တာတိ တေ နာ ဂဟိတာ။

နိစ္စဂ္ဂဟဏဝသေနာတိ အတ္တာဘိနိဝေသဝိသိဋ္ဌသ နိစ္စဂ္ဂဟဏသ ဝသေန။ ပဋမောဃတတိယစတုတ္ထဂန္ထယောဇနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ကာယစိတ္တမ္မောနံ ဇုတရူပါဒါနဝတ္ထုတာ ဂဟေတမ္ဘာတိ ဝေဒနာယ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဝတ္ထုတာ ဒဿိတာ။ တထာ ကာယဝေဒနာနံ ဆန္ဒဒေါသာဂတိဝတ္ထုတာ ကာမောဃဗျာပါဒ-ကာယဂန္ထဝတ္ထုတာဝစနေန ဝုတ္တာတိ။ တေနာဟ "**အဝုတ္တာနံ ဝုတ္တနယေန ဝတ္ထုဘာဝေါ ယောဇေတဗ္ဗော**"တိ။

ဝေရဏတာ အသမ္ဘုဏနတာ၊ အနုဿရဏမေဝ ဝါ။ **ကေတ္ထေ**တိ **ကေ-**သဘာဝေ နိဿရဏာဒိဝသေန။ **သမာဂမော** သန္ဓိကိရိယာ။ **သတိပဋ္ဌာန-သဘာဝေါ** သမ္ဘာသတိတာ နိယျာနသတိတာ သမာနဘာဂတာ ကေ-ဇာတိတာ သဘာဝတာ။ **ပုရိမသ္မိန္တိ** "ကေတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ သမာဂမော **ကေတ္ထ-**သမောသရဏ"န္တိ တေသ္မိं အတ္ထေ။ **ဝိသုန္တိ** နာနာအတ္ထဒ္ဒယဘာဝေန။ တဒေဝ ဂမနံ သမောသရဏန္တိ သတိသ-ဒ္ဒတ္ထန္တရဘာဝါ ။ပ။ ကေဘာဝဿာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သတိသဒ္ဒတ္ထဝသေန အဝုစ္စမာနေ**တိ "ကေ-ော သတိပဋ္ဌာန-သဘာဝေါ ကေတ္ထ"န္တိအာဒိနာ အဝုစ္စမာနေ၊ "ကေတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ သမာဂမော **ကေတ္ထ**သမောသရဏ"န္တိ ဝေံ ့ စ္ဆမာနေတိ အတ္ထော။ **ဝေရဏတာဝ သတိ**တိ "သရဏတာ"တိ ဝုတ္တဝေရဏတာ ဧဝ သတိတိ ကတ္ဝာ။ **သတိသဒ္ဒတ္ထန္တရ-ဘာဝေါ**တိ သတိသဒ်ိတသ သရဏေကတ္ထသမောသရဏသဒ္ဒတ္ထတော အညသ အတ္ထသ အဘာဝေါ။ **ပုရိမန္တိ** သရဏပဒံ။ **နိဗ္ဗာနသမောသရဏေ**ပိတိ ယထာ-ဝုတ္တေ ဒုတိယေ အတ္ထေ သရဏေကတ္ထသမောသရဏပဒါနိ သဟိတာနေဝ သတိ-ပဋ္ဌာနေကဘာဝသ ဥပကာနိ၊ ဝေံ နိဗ္ဗာနသမောသရဏေပိ "ကေတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ သမာဂမော **ကေတ္ထ**သမောသရဏ"န္တိ တေသ္မိမ္ပိ အတ္ထေ သတိ။ပ။ ကာရဏာနိ။

အာနာပါနပဗ္ဗာဒီနန္တိ အာနာပါနပဗ္ဗ ဇုရိယာပထ စတုသမ္ပဇည ကော-ဋ္ဌာသ ဓာတုမနသိကာရ နဝသိဝတ္ထိကပဗ္ဗာနီတိ ဧတေသံ။ ဇုမေသု ပန ယသ္မာ ကေသုစိ ဒေဝါနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ နဇုဗ္ဗတိ၊ တသ္မာ တာနိ အနာမသိတ္ဝာ ယဒိပိ ကော-ဋ္ဌာသဓာတုမနသိကာရဝသေနေဝေတ္ထ ဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ ဒေသနန္တရေ ပန အာဂတံ အနဝသေသံ ကာယာနုပဿနာဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ "စုဒ္ဒသ်ဝိဓေန ကာ-ယာနုပဿနံ ဘာဝေတ္ဝာ"တိ ့ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ "**မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ ဝုတ္တာန**"န္တိ။ "**တထာ**"တိ ဇုမိနာ "မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ ? ဝုတ္တာန"န္တိ ဇုမမေဝ ဥပသံဟရတိ။ **ပဋ္ဌိဝေနာ**တိ နိဝရဏဥပါဒါနက္ခန္ဓာယတနဗောဇ္ဈင်အရိယ-သစ္စာနံ ဝသေန ပဋ္ဌဝေ။ **ဘာဝနာနုဘာဝေါ** အရိယမဂ္ဂဂ္ဂဟဏသမတ္ထတာ။

၁-အဘိ ၁-၁၉-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အဘိ-ဋ ၂-၂၀၆-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဒီ ၂-၂၃၈-ဝိဇ္ဇေ။

တံနိယမတောတိ တဿာ ကာယာနုပဿနာဒိပဋိပတ္တိယာ နိယမတော။ တဿာဘိက္ခုဘာဝေ နိယတေ သာပိ ဘိက္ခုဘာဝေ နိယတာယေव **နာမ**ဟောတိ။

ကာယာနုပဿနာဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဣဏ္ဍာတိ ကာယေ။ အဝယဝါ အသ အတ္ထိတိ အဝယဝီ၊ သမုဒါယော၊ သမူဟောတိ အတ္ထော၊ သော ပန အဝယဝဝိနိမုတ္တံ ဒြဗ္ဗန္တရန္တိ ဂါဟော လဒ္ဓိ **အဝယဝီဂါဟော**။ ဟတ္ထပါဒါဒိအင်္ဂုလိနခါဒိအင်ပစ္စင်္ဂေ သန္ဓိဝေသဝိသိဋ္ဌေ ဥပါဒါယ ယာယံ အင်ပစ္စင်္ဂသမညာ စေဝ ကာယသမညာ စ၊ တံ အတိက္ကမိတ္တာ ဇုတ္ထိပုရိသရထဃဋာဒိဒြဗ္ဗန္တိပရိကပ္ပနံ **သမညာတိဝေါ**နံ။ အထ ဝါ ယထာ-ဝုတ္တသမညံ အတိက္ကမိတ္တာ ပကတိအာဒိဒြဗ္ဗာဒိဇီဝါဒိကာယာဒိပဒတ္ထန္တရပရိ-ကပ္ပနံ **သမညာတိဝေါ**နံ။ နိစ္စသာရာဒိဂါဟဘူတော အဘိနိဝေသော **သာရ-ဒါနာဘိနိဝေသော**။

နတ်ဒ်ိဗ္ဗန္တိ တံ ဇုတ္ထိပုရိသာဒိ ဒိဋ္ဌံ နု ဟောတိ။ ဒိဋ္ဌံ ဝါ ဇုတ္ထိပုရိသာဒိ နု ဟောတီတိ ယောဇနာ။ **ယထာဝုတ္ထန္တိ** ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတံ။

ကေသာဒိပထဝီန္တိ ကေသာဒိသညိတံ သသမ္ဘာရပထဝိ"။ **ပုဗ္ဗာပရိယ-ဘာဝေနာ**တိ သန္ဓာနဝသေန။ **အညတ္ထာ**တိ "အာပေါကာယ"န္တိ ဝေမာဒိသု။

အဏ္ဍတ္ထိ**ဗ**ဟိ**ဗ္ဗ**ါတိ သပရသန္ဓာနေ ကာယော ဝုတ္တောတိ။ "**ကာယော**"တိ စေတ္ထ သမ္ဘသနုပဂါ ရူပဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ "**အ**ဏ္ဍတ္ထ**ဗ**ဟိ**ဗ္ဗ**ါ**ဓ**ေ**ာ**န**"န္တိ။ ဃဋ္ဋိတံ ကောဗ္ဗံ အာရမ္ဘဏံ **ဃ**ဋ္ဋိ**တာ**ရ**ဗ**ဏ်၊ ကောရမ္ဘဏဘူတန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**ကေ**တော **အာ**ရ**ဗ**ဏ**ဘာ**ဝေါ **နတ္ထိ**"တိ။

အဇ္ဇော**ဩ**ဿ**ိ**ယနာ အဇ္ဇောသကော်ဘော အဇ္ဇရာဝေါသာနံ။

ဒ္ဒိဟီတိ အ်ဘိဏ္ဍာဝိနယဒေါမနဿဝိနယေဟိ။

သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ **သ**တိ**သ**မ္ပ**ဇ**ညံ၊ တေန။ **တေ**န ကရဏဘူတေန။ ဝိပက္ခဓမ္မေဟိ အနန္တရိတတ္တာ **အ**ဝိ**ဆ**ိ**ဒ**ိ**ဿ**ိ။ **တ**ဿ သမ္ပတ္တိကကမ္မဋ္ဌာနဿ။

ကာယာနုပဿနာဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

သုခါဒီနန္တိ သုခဒုက္ခာဒုက္ခမသုခါနံ။

ရူပါဒိအာရမ္မဏနာနတ္တဘေဒါနံ ဝသေန ယောဇေတမ္ဗန္တိ သမ္မန္နော။ တထာ စ သေသေသုပိ။ **သဝတ္ထုကာဝတ္ထုကာဒီ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဟိနာဒိယောနိ-အာဒိဘေဒံ သင်္ဂဏှာတိ။ ဝိသုံ ဝိသုံ နဝတ္တမ္ဗန္တိ စောဒနံ ဒဿေတိတိ ယောဇနာ။ **ကေ**ဏ္ဍာ**ဒီ**တိ ကာယာဒီသု ကေသ္မိ။ **ပုရိမစောဒနာ**ယာ**ဒီ**တိ "ပုဗ္ဗေ ပဟီနတ္တာ ပုန ပဟာနံ နဝတ္တမ္ဗ"န္တိ စောဒနာယ။ **ပဟီန**န္တိ ဝိကွမ္ဘိတံ။ **ပဋိပက္ခ**ဘာ**ဝနာ**ယာ**ဒီ**တိ **မ**ဂ္ဂဘာဝနာယ။ **ဥ**ဘယ**ဏ္ဍာ**တိ ဥဘယစောဒနာယ။ **ဥ**ဘယ**န္တိ** ပရိဟာရဒ္ဒယံ။ ယသ္မာ ပုရိမစောဒနာယ နာနာပုဂ္ဂလပရိဟာရော, နာနာစိတ္တက္ခဏိကပရိ-ဟာရော စ သမ္ဘဝတိ၊ ဒုတိယစောဒနာယ ပန နာနာစိတ္တက္ခဏိကပရိဟာရော-ယေဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**သမ္ဘ**ဝတော **ဒယာ**ဇေတမ္ဗ"န္တိ။ မ**ဂ္ဂ**သတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **သ**ဒ္ဒ**ဏ္ဍာ**တိ သဒ္ဒေသု ကာယာဒီသု။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၅၆။ **အ**ဗ္ဘ**ဏ္ဍာ**ဒီ**တိ **အာ**ဒိ-သဒ္ဒေန ဇ္ဈ ဝုတ္တာ ဗဟိဒ္ဓါ,အဗ္ဘ**ဏ္ဍ**ဗဟိဒ္ဓါ-အနုပဿနပ္ပကာရာ ဝိယ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ ဝုတ္တာ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ-အာဒိအနုပဿနပ္ပကာရာပိ ကာယာနုပဿနာဘာဝတော ဂဟိတာ ဇ္ဈ္ဈ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဏ**ဏ္ဍာ**ဒီ**တိ အဗ္ဘ**ဏ္ဍ**ာဒိအနုပဿနာယံ။ **စုဒ္ဒသ ပကာရာ** မဟာသတိ-ပဋ္ဌာနသုတ္တေ အာဂတစုဒ္ဒသပ္ပကာရာဒိကေ အပေက္ခိတ္တာ ဇ္ဈ ဝုတ္တာ။ အဗ္ဘ**ဏ္ဍ**ာ-ဒိပ္ပကာရော ဧကော ပကာရောတိ အာဟ "**ကေ**ပ္ပ**ကာ**ရ**နိ**ဒ္ဒေ**သေ**နာ"တိ။ **ဗာ**ဟိ**ရေ**သ္ဝတိ ကေစ္စေသု အညတိတ္ထိယေသု။ တေသမ္ပိ ဟိ အာနာပါနာဒိ-ဝသေန သမထပက္ခိကာ ကာယာနုပဿနာ သမ္ဘဝတိ။ တေနာဟ "**ကေ-ဒေ**ဝ**ဿ**ဿ**ဘ**ဝ**တော**"တိ။

တစ္ဆ စ အတစ္ဆပရိစ္ဆိန္နတာ တစ္ဆေန အပရိစ္ဆိန္နတာ အတ္ထိတိ ယောဇနာ။ "ဒီဃမ္ဘာဟု နစ္စတ္ဝ"တိအာဒီသု ဝိယ အညပဒတ္ထေပိ သမာသေ အဝယဝပဒတ္ထ-သင်္ဂဟော လဗ္ဘတေဝါတိ ဝုတ္တံ "**ကာ**ယေ **ကဒေ**ဝ**ဿ**ဘ္ဘ**တော** **တ**စ္ဆော **ဂ**ဟိ**တော** **ဧ**ဝါ"တိ။ တစ္ဆပဋိဗဒ္ဓါနံ နခဒန္တနှာရုမံသာနံ, တစ္ဆပဋိဗဒ္ဓါနံ တဒနုပ္ပဝိဋ္ဌမုလာနံ ကေသလောမာနံ, တပ္ပဋိဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓါနံ ဇ္ဈတရေသံ သမ္ဘဟဘ္ဘတော သဒ္ဒော

ကာယော "တစပရိယန္တော" တွေ၀ ဝုတ္တောတိ ဒသေန္တော "**တမ္ပဋိမဒ္ဓါ**"တိ-အာဒိမာဟ။ အတ္ထိ ကေသာ၊ အတ္ထိ လောမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ **အတ္ထိ**တိ ပုထုတ္တ၀ါစီ **ကေ**ံ နိပါတပဒံ၊ နိ ကိရိယာပဒံ။ ကိရိယာပဒတ္ထော ဟိ သန္ဓိတိ ၀တ္ထုမ္ဘိ သိယာ၊ ၀စနဝိပလ္လာသေန ၀ါ ဝုတ္တန္တိ။

ကမ္မဋ္ဌာနသ၀ါစုဋ္ဌတကရဏာဒိနာ ဥဋ္ဌဏ္ဍနံ **ဥဋ္ဌဟော**။ ကောဋ္ဌာသ-ပါဋိယာ ဟိ ၀ါစုဋ္ဌတကရဏံ, မနသိကိရိယာယ ကေသာဒိနံ ၀ဏ္ဏာဒိတော ဥပမာရဏသ စ ပဂုဏဘာ၀ါပါဒနံ ဇ္ဈ ဥဋ္ဌဟော။ ယေန ပန နယေန ယောဂါ၀စရော တတ္ထ ကုသလော ဟောတိ၊ သော **ဗိဒိ**တိ ဝုတ္တော။

ပုရိမေဟိတိ ပုရိမပုရိမေဟိ ပဋ္ဌကဆက္ကေဟိ သမ္ဗန္ဓော ဝုတ္တော။ "မံသံ။ပ။ ၀က္ကံ"နန္တိ ဟိ အနုလောမတော ၀က္ကပဋ္ဌကသ ပုန "၀က္ကံ ။ပ။ ကေသာ"တိ ၀က္ကပဋ္ဌကသ, တစပဋ္ဌကသ စ ပဋိလောမတော သဏ္ဌာယက္ကမော သမ္ဗန္ဓော ဒဿိတော။ သ္မာယံ သဏ္ဌာယောတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဒိသုံ တိပဋ္ဌာဟန္တိ** အနုလောမ-တော ပဋ္ဌာဟံ, ပဋိလောမတော ပဋ္ဌာဟံ, အနုလောမပဋိလောမတော ပဋ္ဌာ-ဟန္တိ ဧ၀ံ ပဋ္ဌကဆက္ကေသု ပစ္စေကံ တိပဋ္ဌာဟံ။ **ပုရိမေဟိ ကေတော တိပဋ္ဌာ-ဟန္တိ** တစပဋ္ဌကာဒိဟိ သဒ္ဓိံ အနုလောမတော ၀က္ကပဋ္ဌကာဒိနိ ကေဏ္ဍံ ကတ္တာ ဝုတ္တနယေနေ၀ တိပဋ္ဌာဟံ။ **အာဒိအန္တ၁ဿနဝသေနာ**တိ အာဒိဘူတသ အနုလောမတော သဏ္ဌာယသ, အနုလောမပဋိလောမတော သဏ္ဌာယေ အန္တဘူတသ ပဋိလောမတော သဏ္ဌာယသ ဒဿနဝသေန။ တေနာဟ "**အနုလောမ။ပ။ အန္တိမော**"တိ။ **တေ**ဒိဘိ ယဒိဒံ ပုရိမေဟိ သဒ္ဓိံ ပစ္ဆိမသ ပဋ္ဌကာဒိနော ကေတော သဏ္ဌာယကရဏံ၊ ပဋ္ဌကာဒိနံ ပစ္စေကံ အနုလောမာ-ဒိနာ သဏ္ဌာယပဂုကာရတော အညော သဏ္ဌာယပဂုကာရော ဒေသောတိ အတ္ထော။ ဒ္ဝိန္နံ ဟတ္ထာနံ ကေမုခါ အညမညသမ္ဗန္ဓာ ဌ၀ိတာ အင်္ဂုလိယော ဇ္ဈ ဟတ္ထသင်္ခ-လိကာတိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ "**အင်္ဂုလိပန္တိ**"တိ။ **အသုဘလက္ခဏံ** ကေသာ-ဒိနံ ပဋိက္ကူလဘာ၀ေါ။ ထဒ္ဓါဒိဘာ၀ေါ **ဓာတုလက္ခဏံ**။

အတ္ထနော ကောဋ္ဌာသော, သမာနော ၀ါ ကောဋ္ဌာသော သကောဋ္ဌာ-သော၊ တတ္ထ ဘ၀ေါ **သကောဋ္ဌာသိကော**၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ။

ကာယာနုပဿနံ ဟိတ္ဝာတိ အသုဘတော ၀ါ ဓာတုတော အနုပဿနံ မနသိကာရံ အကတ္ဝာ။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ပရိယန္တတာလဏ္ဍ အာဒိတာလဏ္ဍ အဂန္ဒ္ဝာ။

သမာ၀နာဒိ၀ိသေသယောဂေန အဓိကံ စိတ္တန္တိ **အ၀ိစိတ္တံ**။ တေန ဝုတ္တံ "**သမထ၀ိပဿနာစိတ္တ**"နန္တိ။ **မနသိကရဏံ စိတ္တန္တိ** ကေန္ဒ သမာ၀ိနိ၀ိတ္ထသော

သမန္နာဟာရကံ စိတ္တံ။ ဝိက္ခေပဝသေန စိတ္တသ နာနာရမ္မဏေ ဝိသဋ္ဌပ္ပဝတ္တိ ဣဓ ပဘဏ္ဍနံ၊ သမာဓာနေန တဒဘာဝတော **နိ စ ပဘဏ္ဍနသဘာဝံ**[1]။

သက္ခိဘဝနတာ ပစ္စက္ခကာရိတာ။ **ပုဗ္ဗဟေတာဒိကေ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန တဒနုရူပမနသိကာရာနုယောဂါဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။

သမပ္ပဝတ္တိန္တိ လိနုद्ธစ္စရဟိတံ။ **တထာပဝတ္တိယာ**တိ မဇ္ဈိမသမထနိမိတ္တံ ပဋိပတ္တိယာ, တတ္ထ စ ပက္ခန္ဒနေန သိဒ္ဓါယ ယထာဝုတ္တသမပ္ပဝတ္တိယာ။ **ပညာယ ဇောသေတီ**တိ ယာယံ တတ္ထ ဇောတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဇေရသတာ, တဒုပဂဝိရိယဝါဟနာ, အာသေဝနာတိ ဣမာသံ သာမိကာ ဘာဝနာပညာ၊ တာယ အဓိစိတ္တံ တောသေတိ ပဟဋ္ဌံ ကရောတိ။ ယထာဝုတ္ထ-ဝိသေသသိဒ္ဓိယာဝ ဟိ တံသာမိကာယ ပညာယ တံ စိတ္တံ သမ္ဘဟံသိတံ နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ သမ္ဘဟံသန္တော ယသ္မာ သမ္ဘသော ပရိဗန္ဓဝိသောဓနေန ပညာယ စိတ္တံ ဝေါဒါပေတိတိ စ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ "**သမုတ္တေဇေတိ စာ**"တိ ဝုတ္တံ။ **နိရဿာဒန္တိ** ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသာလာဘေန ဘာဝနာရသဝိရဟိတံ။ **သမ္ပဟံသေတီ**တိ ဘာဝနာယ ိ ့ သမ္မာ ပဟာသေတိ ပမောဒေတိ။ **သမုတ္တေ-ဇေတီ**တိ သမ္မာ တတ္ထ ဥတ္တေဇေတိ။

အာသယော ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။

ဝဝတ္ထိတတန္တိ အသံကိဏ္ဏတံ။

အနုနောတိ အဇ္ဈတ္တရေ ကောဋ္ဌာသေ။ **သုခုမန္တိ** သုခုမနှာရုအာဒိံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

တာလပဏ္ဍိကာ တာလပတ္တဝိလိဝေဟိ ကတကဋ္ဌသာရကော။

ဂဏနာယ **မတ္တာ**-သဒ္ဒေါ ကတိပယေဟိ ဥိနဘာဝဒီပနတ္ထံ ဝုစ္စတိ။ ဒန္ဓဋ္ဌ-ဝဏ္ဏတာနိ တိဟိ ဥိနာနိ တိဏိ အဋ္ဌသတာနိ။ တသ္မာ "**တိမတ္တာနိ**"တိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ "အတိရေကတိသတအဋ္ဌကသမုဿယ"န္တိ[2] ဝုတ္တံ၊ တံ ဒန္ဓဋ္ဌိနိပိ ဂဟေတ္တာ သမ္ဘသင်္ဂါဟိကနယေန ဝုတ္တံ။ "ဂေါပ္ပကဋ္ဌကာဒိနိ အဝုတ္တာ-နိ"တိ နှ ဝတ္တမ္ပိ "ဧကေကသ္မိံ ပါဒေ ဒ္ဝေ ဂေါပ္ပကဋ္ဌိနိ"တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ "အာနိသ-ဒဋ္ဌအာဒိနိ"တိ ပန ဝတ္တမ္ပိ။

တေန အဋ္ဌနာတိ ဥိရုဋ္ဌနာ။

မရုမ္ပေဟိတိ မရုမ္ပစုဏ္ဏေဟိ။

၁-ပဘိဒ္ဓနသဘာဝံ (မူလဋီ ၂-၁၅၁-ဝိဒ္ဓေ) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ-၂ ၁-၁၀၉-ဝိဒ္ဓေ။

သုသမာဟိတစိတ္တေန ဟေတုဘူတေန။ **နာနာရမ္မဏဝိပ္ပဒ္ဓနဝိရဟေနာ**တိ နာနာရမ္မဏဘာဝေန ဝိပ္ပဒ္ဓနံ နာနာရမ္မဏဝိပ္ပဒ္ဓနံ၊ တေန ဝိရဟေန။ **အနတ္တိကွန္တ ဒီတိသုခ**ဿ ဗျာနစိတ္တသ။ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလဿ ဝါ။

ပဋ္ဌိကွ။ လဝေတုဝဏ္ဏဝိသေသန်ပဋ္ဌိကွ။ လဝိသေသံ,ဝေတုဝိသေသံ,ဝဏ္ဏကသိဏဝိသေသံ။ ဝဏ္ဏပဋ္ဌကာဒိသု ပဋ္ဌသု ဝိသုံ,ဟေဋ္ဌမေဟိ ဧကတော စ သဏ္ဌာယေ ဆန္ဒံ ဆန္ဒံ ပဋ္ဌာဟာနံ ဝသေန ပဋ္ဌ မာသာ ပရိပုဏ္ဏာ လဇ္ဇန်၊ တစပဋ္ဌကေ ပန ဝိသုံ တိပဋ္ဌာဟမေဝါတိ အာဟ **"အဋ္ဌမာသေ ဋ္ဌိနေ"**တိ။ **မာသန်ရဂမန်** သဏ္ဌာယသ သတ္ထမာဒိမာသဂမနံ။

ယမေန်ကို ဗန္ဓေကို။

"နီလံ ဝိတ"ကို အာဒိနာ သဃ်ာဒ္ဌေ နီလာဒိဝဝတ္ထာနံ တံနိဿယတ္ထာ မဟာဘူတေ ဥပါဒါယာတိ အာဟ **"မဟာဘူတံ။ပ။ ဒုဋ္ဌနိ**ကို **အာဒိနာ"**တိ။ ဥပါဒါယရူပံ မဟာဘူတေန ပရိစ္ဆိန္နကို ယောဇနာ။ **တ**ဿ**ာ**တိ ဥပါဒါရူပဿ။ **တ**တော**ာ**တိ **မ**ဟာဘူတတော။ ဆာယာယ အာတပပစ္စယဘာဝေါ အာတပေါ ပစ္စယော ဇေတိသာတိ, အာတပဿ ဆာယာယ ဥပ္ပါဒကဘာဝေါ **ဆာယာတပါနံ အာတပပစ္စယဆာယုပ္ပါဒကဘာဝေါ**။ တေန ဥပ္ပါဒေတမ္ဘဥပ္ပါဒကဘာဝေါ အညမညပရိစ္ဆေဒကတာတိ ဒသေတိ။ **အာယတနာနိ စ ဒ္ဝါရာနိ စ**တိ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ, တဒေကဒေသဘူတာနိ ဒ္ဝါရာနိ စ။

သပ္ပစ္စယဘာဝေါတိ သပ္ပစ္စယတ္ထာ။

ယထာ ဝုတ္တေန အာကာရေနာတိ "ဣတိ ဣဒံ သတ္ထိဝိမံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတ္တာ"တိအာဒိနာ[1]၊ "ဣမံ ပန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုကာမေနာ"တိအာဒိနာ[2] ဝါ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဝိမိနာ။ "အဝိသေသတော ပန သာဓာရဏဝသေန ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘာ"တိ, "ဣတော ပဋ္ဌာယာတိ စ ဝဒန်။ **ဝဏ္ဏာဒိမုခေနာ**တိ ဝဏ္ဏပဋ္ဌိကွ။ လသုညတာမုခေန။ **ဥပဋ္ဌာ**နကို ကမ္မဋ္ဌာနသ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ယော ဥဂ္ဂဟောတိ ဝုတ္တော။ **ဏ္ဌာ**တိ စတုက္ကပဋ္ဌကဏ္ဌာနပဋ္ဌမဏ္ဌာနဝိပသ္သနာသု ဧကသ္မိံ သန္ဓိယတိ။ ကေန? ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေနေဝ၊ တသ္မာ ဥဂ္ဂဟောဝ သန္ဓိ **ဥဂ္ဂဟသန္ဓိ**တိ ဝေဒိတမ္ဘံ။

ဥဋ္ဌာနကံ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ။ သာတိရေကာနိ ဆ အမ္ဘဏာနိ **ကုမ္ဘံ**။ **တ**တော**ာ**တိ မုခတောဝနခါဒနဘောဇနကိစ္စတော။ **နိဝတ္ထတိ**တိ အရဟတ္တာဓိဂမေန အစ္စန္တနိဝတ္ထိဝသေန နိဝတ္ထတိ။

---

[1]-အဘိ-ဋ ၂-၂၂၁-ဝိဋ္ဌေ။ [2]-အဘိ-ဋ ၂-၂၁၃-ဝိဋ္ဌေ။

ကမ္မမေဝါတိ မနသိကာရကမ္မမေဝ။ **အာရမ္မဏန္တိ**[1] ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာ-ရမ္မဏံ။

တထာတိ ဝနမက္ကဋ္ဌော ဝိယ။

ကေန္တိ ကေ ကောဋ္ဌာသေ။

သတ္တဂဟဏရဟိတေတိ သတ္တပညတ္တိမ္ပိ အနာမသိတ္မာ ဒေသိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ သသန္တာနတာယ အဟံကာရဝတ္ထုမ္ပိ အပ္ပဟီနမာနသ ပဟီနာကာရံ သန္ဓာ-ယာဟ "**ဝိဒ္ဓသ္သာဟံကာရေ**"တိ။ **တတ္ထာ**တိ ပရသ္မ ကာယေ။

၃၅၇။ **အာဒိမ္ဟि သေဝနာ** မနသိကာရသ္မ ဥပ္ပါဒနာ အာရမ္ဘော။

၃၆၂။ **ဂမိတာ**တိ ဝိဂမိတာ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၆၃။ **သမ္ဘဇာနသ္သာ**တိ ဃမ္ဘာ ပကာရေဟိ ဇာနန္တသ္သ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ သုခသာမိသာဒိပ္ပကာရေဟိ အဝိပရိတံ ဝေဒနံ ဇာနန္တသ္သာတိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာဝေါဟာရာနုသာရေနေဝ ပဝတ္တတိတိ အာဟ "**ဝေါဟာရ-မတ္တေနာ**"တိ။ **ဝေဒယာမီ**တိ "အဟံ ဝေဒယာမီ"တိ အတ္တုပနာယိကာ ဝုတ္တာတိ၊ ပရိညာတဝေဒနောပိ ဝါ ဥပ္ပန္နာယ သုခဝေဒနာယ လောက-ဝေါဟာရေန "သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ"တိ ဇာနာတိ, ဝေါဟာရတိ စ၊ ပဂ်ဝ ဗုတရော။ တေနာဟ "**ဝေါဟာရမတ္တေန ဝုတ္တ**"န္တိ။

ဥဘယန္တိ ဝိရိယသမာဓိံ။ **သဟ ယောဂေတ္မာ**တိ သမဓုရကိစ္စတော အနုနာမိကံ ကတ္မာ။ အတ္ထဓမ္မာဒိသု သမ္ဘောဟဝိဒ္ဓံသနဝသေန ပဝတ္တာ မဂ္ဂပညာ **ဝေ လောကုတ္တရပဋိသမ္ဘိဒါ**။

ဝဏ္ဏမုခါဒိသု **တိသုပိ မုခေသု**။ **ပရိဂ္ဂဟသ္သာ**တိ အရူပပရိဂ္ဂဟသ္သ။ "ဝတ္ထု-နာမ ကရဇကာယော"တိ ဝစနေန နိဝတ္တိတံ ဒဿေန္တော "**နာ စက္ခာဒိနိ ဆ ဝတ္ထူနိ**"တိ အာဟ။ အညမညုပတ္ထမ္ဘေန ဌိတေသု ဌိသု နဋ္ဌကလာပေသု ကေသ ဗုတရပဋိဗဒ္ဓဋ္ဌိတိတာ ဝိယ နာမကာယသ္သ ရူပကာယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိ-တာဒဿနဋ္ဌေတံ နိဿယပစ္စယဝိသေသဒဿနန္တိ။

---

[1] ကမ္မာရမ္မဏန္တိ (ဗဟူသု)

တေသန္တိ ယေသံ ဖဿဝိညာဏာနိ ပါကဋာနိ၊ တေသံ။ **အညေသန္တိ** တတော အညေသံ၊ ယေသံ ဖဿဝိညာဏာနိ နပါကဋာနိ။ သုခဒုက္ခဝေဒနာနံ သုဝိဘူတဝုတ္တိတာယ ဝုတ္တံ **"သမ္ဘေသံ ဝိနေယျာနံ ဝေဒနာ ပါကဋာ"**တိ။ **ဝိလာပေတွာ ဝိလာပေတွာ**တိ သုဝိသုဒ္ဓံ နဝနီတံ ဝိလာပေတွာ သီတိဘူတံ အတိသီတလေ ဥဒကေ ပက္ခိပိတွာ ပတ္ထိန္ဒံ ဌိတံ မတ္ထေတွာ ပရိပိဏ္ဍေတွာ ပုန ဝိလာပေတွာတိ သတဝါရံ ဝေဝံ ကတွာ။

တတ္ထာဝီတိ ယတ္ထ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ **ဝေ**။ ပ။ ဒဿိတံ၊ တတ္ထာပိ။ ယေသု သုတ္တေသု တဒန္တောဂဓံ ရူပကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ယောဇနာ။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၆၅။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာနံ နဝိသုဒ္ဓတာ ဟောတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဋ္ဌတရေဟိ**ဝီတိ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တကိလေသတော ဋ္ဌတရေဟိပိ အသမ္ပ-ယုတ္တေဟိ။ **ဝိသုံ ဝစနန္တိ** အညာကုသလတော ဝိသုံ ကတ္တာ ဝစနံ။ **ဝိသိဋ္ဌဂ္ဂဟဏန္တိ** ဝိသိဋ္ဌတာဂဟဏံ၊ အာဝေဏိကသမောဟတာဒဿနန္တိ အတ္ထော၊ ယတော တဒုဘယံ မောမူဟစိတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၃၆၇။ ကေသ္မိ ယုဂေ ဗဒ္ဓဂေါဏာနံ ဝိယ ကေတော ပဝတ္တိ **ယုဂနဒ္ဓတာ**။

ဂဟဏာကာရေနာတိ အသုဘေပိ အာရမ္မဏေ "သုဘ"န္တိ ဂဟဏာကာ-ရေန။ **နိမိတ္တန္တိ စာ**တိ သုဘနိမိတ္တန္တိ စ ဝုစ္စတိတိ ယောဇနာ။ ကေသေန သတ္တာ အတ္တနော အတ္တနော ဟိတသုခမေဝ အာသီသန္တိတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ **"အာကခ်ီ-တဿ ဟိတသုခဿာ"**တိ။ **အနုပါယော** ဝေ စ ဟိတဝိသိဋ္ဌဿ သုခဿ အယောနိသောမနသိကာရော၊ အာကခ်ီတဿ ဝါ ယထာဓိပ္ပေတဿ ဟိတ-သုခဿ **အနုပါယဘူတော**။ အဝိဇ္ဇန္ဓာ ဟိ တာဒိသေပိ ပဝတ္တန္တိတိ။

နိပ္ပါဒေတမ္ဘေဘိ အယောနိသောမနသိကာရေန နိမ္မတ္တေတမ္ဘေ ကာမစ္ဆန္ဒေတိ အတ္ထော။

တဒနုကူလတ္ထာတိ တေသံ အသုဘေ "သုဘ"န္တိ, "အသုဘ"န္တိ စ ပဝတ္တာနံ အယောနိသောမနသိကာရယောနိသောမနသိကာရာနံ အနုကူလတ္ထာ။ရူပါဒိသု အနိစ္စာဒိအာကာရေ ယောနိသောမနသိကာရေ ပဝတ္တမာနေ ယထာဝုတ္တမနသိကာရေ ပန ဣဿတိ-တာ တဒနုကူလတာ။

အာဟာရေ ပဋိကူလသညံ သော ဥပ္ပါဒေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **တဒ္ဓိပရိဏာ-မဿာ**တိ ဘောဇနပရိဏာမဿ နိဿန္ဒာဒိကဿ။ **တဒါဝေရဿာ**တိ ဥဒရဿ၊ ကာယဿေဝ ဝါ။ **သော**တိ ဘောဇနေမတ္တညူ။ သုတ္တန္တပရိယာယေန ကာမရာ-ဂေါ"ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ"န္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ "**အဘိဓမ္မပရိယာယေနာ**"တိ။ အဘိ-ဓမ္မေ ဟိ "နိဝရဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နိဝရဏောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နပုရေဇာတပစ္စယာ"တိ[1] တေသု ဝိဘင်္ဂေ "အရ္ဏေ ကာမ[2]ဿ နိဝရဏံ ပဋိစ္စ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏံ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ အာဒိ[3]ဝစနတော ဘဝရာဂေါ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဝိညာယတိ။ တေနာဟ "**သမ္ဘောဝိ လောဘော ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ**"န္တိ။

သိမာဘေဒေ ကတေတိ ဩဇာဒိမရိယာဒါယ ဘိန္နာယ၊ အတ္တာဒိသု သမ္ဘတ္တ-ကေ ရူပါယ မေတ္တာဘာဝနာယာတိ အတ္ထော။ **ဝိဟာရာဒိဥဒ္ဒေသရဟိတန္တိ** ဝိဟာရာဒိပဒေသပရိစ္ဆေဒရဟိတံ။ **ဥဒ္ဂဟိတာယ** မေတ္တာယ။ **အဒ္ဓဝိသတိ-ဝိဓာ**တိ ဇုတ္ထိအာဒိဝသေန သတ္တဝိဓာ ပစ္စေကံ အဝေရာဒိဟိ ယောဇနာဝသေန အဒ္ဓဝိသတိဝိဓာ။ **သတ္တာဒိဇုတ္ထိအာဒိအဝေရာဒိယောဂေနာ**တိ တ္ထေ သတ္တာဒိ-အဝေရာဒိယောဂေန ဝိသတိ, ဇုတ္ထိအာဒိအဝေရာဒိယောဂေန အဒ္ဓဝိသတိတိ အဒ္ဓစတ္တာရီသံ ကေသာ ဒိသာယ။ တထာ သေသဒိသာသုပိတိ သမ္ဘာ-သင်္ဂဟေတ္ထာ အာဟ "**အသီတာဒိကစတုသတပ္ပဘေဒါ**"တိ။

ကတာကတာနုသောစနဿ နဟောတီတိ ယောဇနာ။"ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယ္ယ"န္တိအာဒိ[4]ဝစနတော ဗဟုသုတတာ နဝင်္ဂ သာသနဿ ဝသေန ဝေဒိတမ္ဘာ၊ နာ ဝိနယမတ္တသေဝါတိ ဝုဒ္ဓတံ ပန အနပေက္ခိတ္ထာ ဇုစ္ဆေဝ ဝုတ္တံ၊ နာ ဗဟုသုတတဿာတိ။

တိဒ္ဓတိ အနုပ္ပန္နာ ဝိစိကိစ္ဆာ **ဣ**တေသု "အဟောသိ" နု ခေါ အဟမတီတမဒ္ဓါန"န္တိအာဒိကာယ[5]ပဝတ္တိယာ အနေကဘေဒေသု ပုရိမုပ္ပန္နေသု ဝိစိကိစ္ဆာဓမ္မေသုတိ တေ ဒ္ဝာနိယာ ဝုတ္တာ။

၁-အတိ ၁၀-၃၀၀-ဝိဒ္ဓေ ပဋ္ဌာနေ။ ၂-အံ ၁-၃၁၃-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-မ ၁-၁၀၊သံ ၁-၂၆၅-ဝိဒ္ဓေသု။

အဋ္ဌဝတ္ထုကာဝိတိ နေ ကေဝလံ သောဋ္ဌသဝတ္ထုကာ၊ နာပိ ရတနတ္တယ-ဝတ္ထုကာ စ၊ အထ ခေါ အဋ္ဌဝတ္ထုကာပိ။ ရတနတ္တယေ သံသယာပန္နသ သိက္ခာဒီသု ကင်္ခါသမ္ဘဝတော, တတ္ထ နိဗ္ဗေမတိကဿ တဒဘာဝတော စ သေသဝိစိကိစ္ဆာနံ ရတနတ္တယဝိစိကိစ္ဆာမူလိကတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **အနုပဝိသနံ** "ဝေမေတ"န္တိ သဒ္ဒဟနဝသေန အာရမ္မဏသ ပကွန္ဒနံ။

နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗောဇ္ဈင်ပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

တေနာတိ အတ္ထသန္ဓိသိတဂ္ဂဟဏေန။

ပစ္စယဝသေန ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ **မန္ဒတာ**။

ပဗ္ဗတပဒေသဝနဂဟနန္တရိတောပိ ဂါမော နဒီ ဝုရေ၊ ပဗ္ဗတံ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ ဂန္တုဗ္ဗတာယ အာဝါသော အရညလက္ခဏူပေတော၊ တသ္မာ မံသသောတေနေဝ အယောသိတိ ဝဒန္တိ။

သမ္ပတ္တိဟေတုတာယ ပသာဒေါ သိနေဟပရိယာယေန ဝုတ္တော။

ဣန္ဒြိယာနံ တိက္ခဘာဝါပါဒနံ **တေဇနံ**။ **တောသနံ** ပမောဒနံ။

ဗောဇ္ဈင်ပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမထဝိပဿနာဝသေန ပဌမသ သတိပဋ္ဌာနသ, **သုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေန** ဒုတရေသံ။ **အာဂမနဝသေန ဝုတ္တံ** အညထာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တသတိယာ ကထံ ကာယာရမ္မဏတာ သ်ယာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ကာယာနုပဿိအာဒီ**နံ စတုဒ္ဓိဓာနံ ပဂ္ဂလာနံ ဝုတ္တာနံ။ တေနာဟ "**နဟိ သတ္တာ ကေသ။ပ။ ဝတ္တု**"န္တိ။ **အနေကသတိသမ္ဘဝါဝေါ**ဝေ**ပသင်္ဂါ**တိ ကေစိတ္တုပ္ပါဒေန အနေကသ်ယာ သတိယာ သမ္ဘဝသ, သတိ စ တသ္မိံ အနေကာဝဝေါ စ အာပဇ္ဇနတော။ **သကိစ္စပရိစ္ဆေ**ဒေ အတ္တနော ကိစ္စဝိသေသဝိသိဋ္ဌေ။ **ဓမ္မဘေဒေနာ**တိ အာရမ္မဏဘေဒဝိသိဋ္ဌေန ဓမ္မဝိသေသေန။ **နဓမ္မသ ဓမ္မော ကိစ္စန္တိ** ကေသ ဓမ္မသ အညဓမ္မော ကိစ္စံ နာမ နဟောတိ တဒဘာဝတော။ **ဓမ္မဘေဒေန** ဓမ္မသ ဝိဘာဂေန။ **တသ ဘေဒေါ**တိ တသ ကိစ္စသ ဘေဒေါ နတ္ထိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ နယိဓ ဓမ္မသ ဝိဘာဂေန ကိစ္စဘေဒေါ ဣစ္ဆိတော၊

ကိစ္စဘေဒေန ပန ဓမ္မဝိဘာဂေါ ဗုဒ္ဓိတော၊ တသ္မာ။ တေန ဝုတ္တံ **"ကောဝါ"**တိအာဒိ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၃၇၄။ **"ကာယေ ကာယာနုပဿီ"**တိ ဗုဒ္ဓံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန သတိပဋ္ဌာန-ဝိသေသနံ၊ တဿ အာဂမနသိဒ္ဓိ၊ အညထာ တဿ အသမ္ဘဝတောတိ အာဟ **"အာဂမနဝသေန။ပ။ ဒေသေတွာ"**တိ။ **ပုဂ္ဂလံ အနာမသိတ္ဝာ**တိ "ကာယေ ကာယာနုပဿီ"တိ ဧဝံ ပုဂ္ဂလံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ။ တထာ အနာမသနတော **ဧဝ အာဂမနဝိသေသနံ အကတ္ဝာ**။ **နယဒ္ဒယေ**တိ အနုပဿနာနယော, သုဒ္ဓိက-နယောတိ ဧတသ္မိံ နယဒ္ဒယေ။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သမ္ဘပ္ပဝေနပိဘာဂ်

၁-သုတ္တန္တဘာဏီယဝဏ္ဏနာ

၃၉၀။ ကာရဏာသဒ္ဒေါ ယုတ္တိဝါစကော "သမ္ဘမေတံ အကာရဏံ ဝဒတိ"တိ-အာဒိသု ဝိယ၊ တသ္မာ **ကာရဏပ္ပဝေနာ**တိ ယုတ္တိပ္ပဝေနာ၊ အနုပ္ပန္နပါပကာ-နုပ္ပါဒနာဒိကိရိယာယ အံနရူပပ္ပဝေနာတိ ဧဝံ ဝါ ဣတ္ထေ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနုပ္ပန္နပါပကာဒိနံ အနုပ္ပါဒါဒိ **အနုပ္ပန္နပါပကာနုပ္ပါဒါဒိ**။

.၃၉၁။ "**နာ အညောဝမ္ဘော**တိ ယထာ တဏ္ဍာယနမိစ္ဆာဘိနိဝေသဝါ-ယမနသဘာဝါနံ တဏ္ဍာဒီနံ ဆန္ဒပရိယာယော အညဝမ္ဘော နာမ ဟောတိ ကတ္တုကမ္မတာသဒ္ဒါတသ ဆန္ဒနိယသ တေသု အဘာဝါ၊ ဝမ္ဘဆန္ဒော ပန တံသဘာဝတ္တာ အညဝမ္ဘော နာ ဟောတိ။ တေနာဟ "**ဝမ္ဘဆန္ဒောတိ သဘာဝဆန္ဒော**"တိ။

၄၀၆။ **အဒ္ဓကထာယ**န္တိ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ။ **ဝဠာနတ္ထသံဝတ္တနတော**တိ သံသာရဒုက္ခသမ္ဘဝတော။

နာ သက္ကောန္တိ အာဟ "သန္တာယ သမာပတ္တိယာ ပရိဟီနာ ဗြဟ္မစရိယ-ဝါသေ သန္ဓမ္ဘိတုံ နာ သက္ကောန္တိ"တိ။

တတ္ထ ဒုဝိဓာယာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဥပ္ပန္နာယေ**ဝါတိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ ဧဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သမုဒါစာရာဒိဝသေန။

သဗ္ဗာသု အဝတ္ထာသုတိ ပကတတ္တာဒိအဝတ္ထာသု။ ပကတတ္တာဝတ္ထေန ဟိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ တာန် နာ စရိတဗ္ဗာနိ။ ဣတရာဝတ္ထေန စ တဒဝတ္ထာယ တာနိ တာနိယေဝ စရိတဗ္ဗာနိ။ **ဝတ္ထုမ္ဘိန္တိ အာဒီနိ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန "နာ ကေစ္ဆန္ဒေ အနာဝါသေ ဝတ္ထုမ္ဘံ၊ နာ ကေစ္ဆန္ဒေ အာဝါသေ ဝါ အနာဝါသေ ဝါ ဝတ္ထုမ္ဘံ၊ နာ ကောသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ နာ နိစေ အာသနေ နိသိန္နေ ဥစ္စေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ နာ ဆမာယံ နိသိန္နေ အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ နာ ကေစက်မေ စက်မိတဗ္ဗံ၊ နာ နိစေ စက်မေ စက်မန္တေ ဥစ္စေ စက်မေ စက်မိတဗ္ဗံ၊ နာ ဆမာယံ စက်မန္တေ စက်မေ စက်မိတမ္ဘ"န္တိ[1] ဣမာနိ သင်္ဂဟာတိ။ **တေသ**န္တိ ပါရိဝါသိက-ဝုဋ္ဌတရာဒိနံ ဝသေန။ **သမ္ပိဏ္ဍေတ္ဝာ**တိ သင်္ကိုတ္ဝာ။ **ကေကံ ကတ္ဝာ**တိ နဝါပိ

---

[1] ဝ-ဝိ ၄-ဖေ-ဝိဌ္ဌေ။

ဧကမေကံ ကတ္တာ။ "အဘိဝါဒန ပစ္စုဋ္ဌာနဉ္ဇလိကမ္မသာမီစိကမ္မံ နု သာဒိတဗ္ဗံ၊ အာသနာဘိဟာရံ, သေယ္ယာဘိဟာရံ, ပါဒေါဒကံ, ပါဒပီဋ္ဌံ, ပါဒကထလိကံ, ပတ္တစီဝရပဋိဂ္ဂဟဏံ နု သာဒိတဗ္ဗ"န္တိ[1] ဣဒံ သမ္ဘဗ္ဗိ အသာဒိယနသာမညေန ဧကံ။ **ဒသာ**တိ "နု သီလဝိပတ္တိယာ၊ နု အာစာရဝိပတ္တိယာ၊ နု ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ၊ **နု** အာဇီဝဝိပတ္တိယာ၊ နု ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဘေဒေတဗ္ဗာ၊ နု ဂိဟိဒ္ဓဇော ဓာရေ-တဗ္ဗော၊ နု တိတ္ထိယဒ္ဓဇော ဓာရေတဗ္ဗော၊ နု တိတ္ထိယာ သေဝိတဗ္ဗာ၊ ဘိက္ခု သေဝိတဗ္ဗာ၊ ဘိက္ခုသိက္ခာယ သိက္ခိတဗ္ဗ"န္တိ[2] ဝေမာဂတာ ဒသ။

"**ကမ္မဋ္ဌာ**"တိ ပစ္စတ္တဝေသေန ဝုတ္တံ ကမ္မံ "အဝိပက္ကဝိပါကသာ"တိ ဣဏ "ကမ္ম-သာ"တိ သာမိဝစနဝေသေန ပရိဏာမေတ္တာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နန္တိ[3] ဝုတ္တန္တိ သမ္ဘဒ္ဓော။ **ဣဝေ**တိ ဣမိသာ သမ္ဘောဟဝိနောဒနမ်ယာ။ "ဝေံ ကတေ ဩကာသေ ဝိပါကော။ပ။ ဥပ္ပဒ္ဓောတိ ဝုစ္စတိ"တိ ဝဒန္တော **ဝိပါကမေဝ ဝဒတိ**။ **တတ္ထ**တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ။ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္နာ ထာမဂတာ ကာမရာဂါဒယော "အနုသယာ"တိ ဝုစ္စန္တိတိ အာဟ **အနုသယိတ။ပ။မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗာ**"တိ။

အာဟတဒီရဏ္ဍော ဝိယ အာရမ္ဘဏံ၊ ကထံ? နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန။ တမေ-ဝတ္ထုံ ဝိဝရတိ "**အဓိဂတ**"န္တိအာဒိနာ။ တတ္ထ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန အာရမ္ဘဏသ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ တံ အာရမ္ဘဏံ အနုသရိတာနုသရိတဂ္ဂဏေ ကိလေသုပ္ပတ္တि-ဟေတုဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓာနတော အဓိဂတမေဝ နာမ ဟောတီတိ အာဟ "**အဓိဂတံ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေနာ**"တိ၊ တံ အာရမ္ဘဏံ ပါတုဘူတကိလေသန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ကိလေသုပ္ပတ္တိနိမိတ္တတာယ ဥပ္ပတ္တိရဟံ ကိလေသံ "**အာရမ္ဘဏံ အန္တောဂဓကိလေသ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ တဗ္ဗ ခေါ ဂါဟကေ လဇ္ဇမာနံ ဂဟေတဗ္ဗေ ဥပစရိတ္တာ၊ ယထာ နိဿိတေ လဇ္ဇမာနံ နိဿယေ ဥပစရိတ္တာ "မဉ္စာ ဥက္ကဋ္ဌိ-ကရောန္တိ"တိ။ ဣဒါနိ ဥပစာရံ မုဉ္စိတ္တာ နိပ္ပရိယာယေနေဝ အတ္ထံ ဒဿေန္တော "**နိမိတ္တဂ္ဂါဟ။ပ။သဒ္ဒိသာ**"တိ အာဟ။ **ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ** "ယထာ ကိံ? သစေ ခီရရုက္ခ"န္တိအာဒိနာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

တိဝေတိ အတိတာဒိဝသေန တိဝေ။ **အာဘတော** ဥပမာဝသေန။ **အပ္ပဟီ-နတာဒဿနတ္ထမ္ပိ**တိ ဒိ-သဒ္ဒေန "တိဝေ နဝတ္ထုတ္ထတာဒဿနတ္ထမ္ပိ"တိ ဝုတ္တမေဝ သမ္ပိဏ္ဏေတိ။ **ဝေံ မဂ္ဂေန ပဟီနကိလေသာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ** မဂ္ဂေ အနုပ္ပန္နေ ဥပ္ပတ္တि-ရဟာနမ္ပိ ဥပ္ပန္နေ သမ္ဘေန သဗ္ဗံ အဘာဝတော။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] ၁-ဒိ ၄-၇၄-ဒိဋ္ဌေ။ [2] ၂-ဒိ ၄-၆၃-ဒိဋ္ဌေ။ [3] ဘူတာပဂတုပ္ပန္နန္တိ (က)

၃-ပဋိပုဒ္ဓိကဝဏ္ဏနာ

၄၂၇။ **ဝိရိယဇေဋ္ဌကာယ ပန မဂ္ဂဘာဝနာယ နဝတ္တမ္ဘာနိ** သမ္မပ္ပဓာနာနိ **"မဂ္ဂါဓိပတိနိ"**တိ **ဝါ "နမဂ္ဂါဓိပတိနိ"**တိ **ဝါ**တိ ဝါတိ ဣဒေ ပဌမသ ဝိရိယန္တရာဘာဝေါ, ဣတရသ ဣတရာဓိပတိနော, နမဂ္ဂဘူတဝိရိယာဓိပတိနော စ အဘာဝေါ နဝတ္တမ္ဘတာယ ကာရဏန္တိ ဣမမတ္ထမာဟ **"မဂ္ဂါဓိပတိနိ"**တိ-အာဒိနာ။ **တ၁ါ**တိ ဝိရိယဇေဋ္ဌကမဂ္ဂဘာဝနာကာလေ။

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၄၃၁။ **ပဌမော ကတ္တုအတ္ထော** ''ဣဒ္ဓိတိတိ ဣဒ္ဓိ''တိ။ **ဒုတိယော ကရဏတ္ထော** "ဣဒ္ဓိနာ တောယာ"တိ။ ပဒ္ဓိတမ္ပာ ဣဒ္ဓိ ဝုတ္တာ "ဣဒ္ဓိံ ပဒ္ဓနာ ပါပုဏာတိ"တိ ကတ္တုသာဓနသ ဣဒ္ဓိသဒ္ဒသ ကရဏသာဓနေန ပါဒသဒ္ဒေန သမာနာဓိက.ရဏတာယ အသမ္ဘဝတော, ဣဒ္ဓိနကသ စ အတ္ထသ ကရဏ-ဘူတေန ပါဒေန ပဒ္ဓိတမ္ပတ္တာ "ဣဒ္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ''တိ သဒ္ဒယောဇနာ နသမ္ဘဝတိတိ ဣမမတ္ထမာဟ "**နစ။ပ။ ဝတ္တု**"နာ။ **ဣဒ္ဓိကိရိယာကရဏေနာ**တိ, ဣဒ္ဓိနကိရိယာယ ကရဏဘူတေန အတ္ထေန သာဓေတမ္ပာ စ ဣဒ္ဓိ ပဒ္ဓိတမ္ပာတိ ယောဇနာ။ **ဒ္ဝိန္နံ ကရဏာနာ**နာ ၇၂ နပဒ္ဓနကိရိယာကရဏာနံ ဣဒ္ဓိပါဒတ္ထာနံ။ **နာ အသမာနာဓိကရဏတာ သမ္ဘဝတိ** ပဋိသေဓေယံ ပကတိယံ ဌပေတိတိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ပဌမေနတ္ထေန သမာနာဓိကရဏသမာသော, ဒုတိယေန သာမိဝစနသမာသော ဣဒ္ဓိပ် သဒ္ဒါနံ နယုဇ္ဇတိ, တသ္မာ။ ယထာဝုတ္တာ ဝါ ပဌမေနတ္ထေန သမာနာဓိကရဏသမာသဝသေနေဝ ယောဇနာ ယုဇ္ဇတိ ပါဒသ ပဒ္ဓမာနကောဋ္ဌာသဘာဝတော။ ဒုတိယေနတ္ထေန ဣတရသမာသေ-နေဝ ယောဇနာ ယုဇ္ဇတိ ပါဒသ ဣဒ္ဓိနကရဏူပါယဘာဝတော။

ကေစိတိ **ဓမ္မသိရိတ္ထေရံ** သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဒုဝိတ္ထာယာ**တိ နိဗ္ဗတ္တိအတ္ထာယ, ဝုဒ္ဓိအတ္ထာယ စ။ **ဝိသုန်** "ဣဒ္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ"တိ ဣမသ္မာ ဝိသုံ။ **သမာသယောဇနာဝသေနာ**တိ ''ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ''တိ ဧဝံ သမာ-သယောဇနာဝသေန။ **ယထာယုတ္တော**တိ ကတ္တုကရဏတ္ထေသု ယော ယော ယုတ္တော။ **ပဒ္ဓိလာဘပုဗ္ဗဘာဂါနန်**နာ ဝိသေသာဓိဂမတံပုဗ္ဗဘာဂါနံ ယထာဏ္ဍမ်ံ ကတ္ဘိဒ္ဓိကရဏိဒ္ဓိဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ။ ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ "ဆန္ဒောယေဝ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ, စိတ္တမေဝ, ဝိရိယမေဝ, ဝိမံသာဝ ဝိမံသိဒ္ဓိ-ပါဒေါ"တိ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ "**ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ ဝါ ဝုတ္တေဟိ ဆန္ဒာဒီဟိ ဣဒ္ဓိပါဒေဟိ**"တိအာဒိ။

ဆန္ဒစိတ္တဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေသု တာဝ ယုတ္တံ ပဓာနသဒ္ဒါရဟတၢံ အပုဗ္ဗတ္တာ, ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒေ ပန ကထန်, စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ**"တိ-အာဒိ။ ယဒိ ဒ္ဝေယေဝ သမန္နာဂမဂ်ါနိ, ဆန္ဒာဒယော ကိမတ္ထိယာတိ အာဟ "**သမာဓိဝိသေသနာနိ**"တိ။ **နစ ဣဓ ။ပ ။ ဝုတ္တာ ဟောတိ** အတ္ထိသေသနတ္တာ။

ယဒိပိ သမာဓိဝိသေသနသမန္နာဂဝေါဒဿနတ္ထံ ဒွိကွတ္တုံ ဝိရိယံ အာဂတန္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန "ဝိရိယသမာဓိသမန္နာဂတ"န္တိ ဣတ္ထာဝတာပိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သိဒ္ဓေ သတိ ပုန ဝစနံ ဝိရိယန္တရသင်္ဂဟာဝံ နေ ခေါ ဒီပေတိတိ ဂဒါစိ အာသင်္ကေ-ယျာတိ တဒါသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ **"ဝိရိယဗ္ဗာ"**တိအာဒိမာဟ။ **ဆန္ဒာဒီဟိ ဝိသိဋ္ဌော**တိ ဆန္ဒာဒီနံ အဓိပတိပစ္စယတာဝိသေသေန ဝိသိဋ္ဌော။ တေနေဝ ဟိ ဆန္ဒာဒိမုခေနေဝ ဈာနဝိပါဒါ ဒေသိတာ။ တထာ စ ဝုတ္တံ "ဆန္ဒံ စေ ဘိက္ခု အဓိပတိံ ကရိတ္တာ လဘတိ သမာဓိ"န္တိအာဒိ။ **တံတံအဝဿယနဝသေနာ**တိ တဿ တဿ ဆန္ဒဿ သမာဓိနော အဝဿယတာဝသေန၊ ပစ္စယဝိသေ-သတာယာတိ အတ္ထော။ **ဥပါယတ္ထေန**။ပ။ **ဝုတ္တာ ဟောတိ** အဓိဂမူပါယတာဝိ နိဿယဘာဝေါယေဝါတိ။ **"တေနေဝါ"**တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တံ ဆန္ဒာဒီနံ ဈာနဝိပါဒတံ ပါဋိယာယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ **တေနေဝါ**တိ ဆန္ဒာဒီနံယေဝ ဥပါယတ္ထဘာဝေနေဝ ဈာနဝိပါဒဘာဝဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **ဥပါယိဒ္ဓိပါဒ-ဒဿနတ္ထမေဝါ**တိ ဆန္ဒာဒိကေ ဓုရေ ဇေဋ္ဌကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမေ ကတ္တာ နိဗ္ဗတ္တိတ-သမာဓိ ဆန္ဒာဒီနံ ဈာနဝိယာ အဓိဂမူပါယတာဒဿနံ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ၊ တဒတ္ထမေဝ "တထာဘူတဿ ဝေဒနာကွန္ဓော။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော"တိ[1] တတ္ထ တတ္ထ ပါဋိယံ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ ကတံ ဆန္ဒာဒိဝိသိဋ္ဌာနံယေဝ ဝေဒနာက္ခ-န္ဓာဒီနံ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဝေဠ္ဍေတံ သမ္ပဋိစ္ဆိတမ္ပိ။ **အညထာ** ကေဝလံ ဈာနဝိ-သမ္ပယုတ္တာနံယေဝ ခန္ဓာနံ ဝသေန ဈာနဝိပါဒဘာဝေ ဂယှမာနေ **စတုဗ္ဗိဓေ-နာ ဟောတိ** ဝိသေသကာရဏာဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။

၄၃၃။ **တောသနံ** သတ္တု အာရာဓနံ၊ သိက္ခာယ ဝါ။ **ထာမဘာဝတော**တိ ထိရဘာဝတော။ ကုလာပဒေသေ ဇာတိမာ ပုရိသရော ဟောတီတိ **"ပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တာ စိတ္တဿ ဝိသိဋ္ဌဇာတိသဒ္ဒသတာ"**တိ ဝုတ္တံ။ ဝိစာရဏာပညာ-ဟေတုကတ္တာ မန္ဒဿ ဝိမံသာသဒ္ဒသတာ သုဝိညေယ္ယာဝါတိ နှ ဥဒ္ဓရာ။

ဆန္ဒာဒီကေတိ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာ, ဝိရိယစိတ္တဝိမံသာသမာဓိပဓာန-သင်္ခါရာတိ ဣမေ တယော တယော ဓမ္မေ။ **အဘေဒတော** ဘေဒံ အကတ္တာ အာဘိဒ္ဓိတ္တာ ဈာနဘာဝသာမညေန, ဈာနဝိပါဒဘာဝသာမညေန စ သင်္ဂဏှိတ္တာ။ တေနာဟ **"သမ္ပိ‌ဏ္ဍေတ္တာ"**တိ။ ဘေဒနံ ဝါ သမ္ဘေဒနံ မိဿီကရဏန္တိ အာဟ **"အမိဿေတ္တာ"**တိ။ တထာ ဟိ "သေသာ ပန သမ္ပယုတ္တကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဈာနဝိပါဒါယေဝါ"တိ[2] ဈာနဝိဈာနဝိပါဒေ အမိဿေတ္တာပိ ကထိတံ။ **ဝိသေသေ-နာ**တိ ဘေဒေန စတူသု ဈာနဝိပါဒေသု အသမ္မိဿဘာဝေန အာဝေဏိကတ္တာ။

၁-အဘိ ၂-၂၂၃-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၂၆-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-အဘိ-ဋ ၂-၂၉၃-ဝိဒ္ဓေ။

အာဝေဏိကာ ဟိ ဆန္ဒာဒယော တသ တသ ဇ္ဈာ်ပါဒသ။ **အဝိသေသေ-နာ**တိ အဘေဒေန၊ စတုရိဇ္ဈာ်ပါဒသာဝရဏဘာဝေနာတိ အတ္ထော။

ဆန္ဒိဇ္ဈာ်ပါဒသမာဓိဇ္ဈာ်ပါဒါဒယောတိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပဓာနသင်္ခါရံ, ဝိရိယ-စိတ္တဝိမံသာ စ သင်္ဂဟိတာ။ **ပါဒေါ**တိ တေဟိ သမ္မယုတ္တံ စတုက္ခန္ဓမာဟ။ "ဆန္ဒိဇ္ဈာ်ပါဒေ ပဝိသန္တိ"တိအာဒိနာ **ဝိသိဋ္ဌေသွေဝ ပဝေသံ အဝတ္ဝာ။ စတူသူ**တိ ဆန္ဒော, သမာဓိ, ပဓာနသင်္ခါရာ, တံသမ္မယုတ္တာ ခန္ဓာတိ ဧဝံ စတူသု။ ဆန္ဒဟေတုကော, ဆန္ဒာဓိကော ဝါ သမာဓိ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ "**ဆန္ဒ-ဝတော ကော သမာဓိ နု ဇ္ဈ်ဿတီ**"တိ။ **ဇ္ဈ**တိတိ ဧဝံ အနေန ပကာရေန၊ ယံ သမာဓိဘာဝနာမုခံ။ သမာဓိဘာဝနာနုယောဂေန ဘာဝိတာ ခန္ဓာ **သမာဓိဘာဝိတာ**။

"**ယေ ဟိ**"တိအာဒိနာ "အဘိနဝ နတ္ထိ"တိ သခ်ေပတော ဝုတ္တံ ဝိဝရတိ။ **တိဏ္ဏန္တိ** ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာနံ။ **ဇ္ဈ**ဒန္တိ "ဇ္ဈမေ ဟိ တယော"တိအာဒိဝစနံ။ **ပုရိမဿ**တိ "ဆန္ဒော သမာဓိ"တိအာဒိဝစနဿ။ **ကာရဏဘာဝေနာ**တိ သာဓနဘာဝေန။ **တေနာ**တိ ဇ္ဈမေ ဟိ တယော ဓမ္မာ"တိအာဒိဝစနေန။ ယသ္မာ ဆန္ဒာဒယော တယော ဓမ္မာ အညမညံ, သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ နိဿယ-ဘာဝေန ပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ တေသမ္ပိ ဇ္ဈာ်ပါဒဘာဝေါ ဝုတ္တော။ သော ပန နိဿယဘာဝေါ သမ္မယောဂါဝိနာဘာဝိတိ အာဟ "**တာဒ္ဓေါ ဂဝတ္တော**"တိ၊ သမ္မယုတ္တကန္ဓေါ ဂဝတ္တောတိ အတ္ထော။ ဆန္ဒာဒိနံ ဝိယ သမ္မယုတ္တကန္ဓာနံ သဘာဝတော ဇ္ဈာ်ဘာဝေါ နတ္ထိတိ အာဟ "**ဇ္ဈ်ဘာဝပရိယာယော အတ္ထိ**"တိ။ တေန ဝုတ္တံ "**သေသာ သမ္ပယုတ္တကာ။ ပ။ နု အတ္ထေနာ သဘာဝေနာ**"တိ။ **ကေဒေသဿ**တိ ဆန္ဒာဒိနံ။ **စတုန္နမ္ပိ** ခန္ဓာနံ၊ ဆန္ဒာဒိနံ ဝါ **စတုန္နံ**။ **ပုနပိ**တိ "သမ္ပယုတ္တကာ ပနာ"တိအာဒိ သန္ဓာယာဟ။ **ဇ္ဈမိနာ** စတုက္ခန္ဓတဒေက-ဒေသာနံ ဇ္ဈာ်ဘာဝဒီပနေန။

ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတော ဝစနက္ကမေန အညန္တိ အာဟ "**အပုဗ္ဗန္တိ ကတ္ဝာ**"တိ။ ကေနဋ္ဌေန ဇ္ဈာ် ပဋိလာဘော, ကေနဋ္ဌေန ပါဒေါ ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ ယထာက္ကမံ ယောဇနာ။ ယဒိ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပါဒေါ၊ နိဿယိဇ္ဈာ်ပါဒေါယေဝ ဝုတ္တော သိယာ၊ နု ဥပါယိဇ္ဈာ်ပါဒေါတိ အာဟ "**ဥပါယော စာ**"တိအာဒိ။ **သမ္ဘတ္တာ**တိ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ, အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ စ။ တေနာဟ "**သုတ္တန္တဘာဇနိ-ယေ ဟိ**"တိအာဒိ။ **သမာဓိဝိသေသနဘာဝေနာ**တိ "ဆန္ဒာဓိပတိ, ဆန္ဒဟေတု-ကော, ဆန္ဒာဓိကော ဝါ သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ"တိအာဒိနာ သမာဓိသ

ဝိသေသနဘာဝေန။ "သမာဓိသေဝနဝသေနာ"တိ စ ပါဌော။ တတ္ထ **သမာဓိ-သေဝနဝသေနာ**တိ ဆန္ဒာဓိကေ အဓိပတိ ကရိတ္ဝာ သမာဓိသ အာသေဝန-ဝသေန။ **ဥပါယဘူတာနန္တိ** "ဆန္ဒဝတော စေ သမာဓိ ဇုဏ္ဏတိ၊ မယ္ဟေ ဇုဏ္ဏတိ"တိ သမာဓိအာသေဝနာယ ဥပါယဘူတာနံ။

သုတ္တန္တဘာဏနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဏနိယဝဏ္ဏနာ

၄၄၄။ သာဓိပတိဝါရနိ အဋ္ဌသတာနိ၊ တေသု ပစ္ဆေကံ စတ္တာရော ဇုဒ္ဓိပါဒါ နိ သမ္ဘဝန္တိတိ အာဟ **"သာဓိပတိဝါရနံ ပရိပုဏ္ဏာနံ အဘာဝါ"**တိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"နဟိ အဓိပတိနံ အဓိပတယော ဝိဇ္ဇန္တိ"**တိ။ ယဒိ ဟိ အဓိ-ပတိ သိယုံ သာဓိပတိတိ ဇုဒ္ဓိပါဒဘေဒေန ဒ္ဝတ္တိံသ နယသတာနိ, သုဒ္ဓိကာနိ အဋ္ဌာတိ စတ္တာရိ နယသဟဿာနိ ဘဝေယ္ယုံ၊ တံ ပန နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ ယတ္တကာ ပန နယာ ဇုဓ လဗ္ဘန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ **"ဧကေကဿိံ ပနာ"**တि-အာဒိ ဝုတ္တံ။ သုဒ္ဓိကာနိ အဋ္ဌ နယသတာနိ သာဓိပတိကာနိပိ အဋ္ဌေဝါတိ စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ ဝသေန သောဠသ နယသတာနိ။

အဘိဓမ္မဘာဏနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

သယံ ဇေဋ္ဌကဘာဝေန ပဝတ္တနတော စတ္တာရော အဓိပတယော အညမညံ ဂရုံ နကရောန္တိ။ တသ္မာ "စတ္တာရော ဇုဒ္ဓိပါဒါ နိ မဂ္ဂါဓိပတိနော"တိ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ **"အညမညဿ ပန အဓိပတယော နဘဝန္တိ"**တိ။ **တေမတ္ထန္တိ** "အဓိပတယော အညမညဿ အဓိပတိ နဘဝန္တိ"တိ **တေ**မတ္ထံ။ **အဓိပတိနော**တိ အဓိပတိ ဘဝိတုံ သမတ္ထဿ။ **အဓိပတိံ နကရောန္တိ**တိ အဓိပတိံ ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ နပ္ပဝတ္တန္တိ။ **အဓိပတိနံ သဟဘာဝေ**တိ အဓိပတိကိစ္စကရဏေန သဟ-ပဝတ္တိယံ။ **"အဓိမ်သာဓိပတိကဿ မဂ္ဂဿ အဘာဝါ"**တိ ဇုဒ် "အဓိပတိတာ-သမတ္ထာ ဓမ္မာ အဓိပတိဘာဝေနေဝ ပဝတ္တေယ္ယုံ"နန္တိ ဒေါသာရောပနဝသေနာ-ဟ၊ နယထာဓိဂတဝသေန။ အဓိပတိဓမ္မာနဋ္ဌ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရေ သတိ **အဓိပတि-**ဘာဝေန ပဝတ္တိ၊ နအညထာတိ သဟဘာဝေပိ တဒဘာဝံ သန္ဓာယ ဝိသေသနံ

နဲ့ ကတ္တုံ့ သိယာတိ သဏ္ဌာ ဝတ္တုံ။ **အညမညာဓိပတိကရဏဘာဝေ**တိ အညမညံ အဓိပတိ ကတ္တာ ပဝတ္တိယံ။ **ဒိမံသာဓိပတိကတ္တုဝစနန္တိ** ဒိမံသာဓိ-ပတိကဘာဝသ ဝစနံ။ **နဲ့ ဝတ္တုံ့ သိယာ** သဗ္ဗေသမ္ပိ အဓိပတိနံ သာဓိပတိ-ကတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **သဟဘာဝေါ ပဋိက္ခိတ္တော ဝေ** သာဓိပတိဘာဝသ အနေကံသိကတာဝစနတော။

ဒုတိယပါဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂပိဘင်

၁-သုတ္တန္တဘာဏဝါရ

ပဌမနယဝဏ္ဏနာ

၄၆၆။ ပတိဋ္ဌာနံ ဣဓ သံသာရေ အဝဋ္ဌာနံ၊ တသ္မာ မူလံ ကိလေသာတိ အာဟ **"ကိလေသဝသေန ပတိဋ္ဌာန"**န္တိ။ ပတိဋ္ဌာနာယ ပန ဗျာပါရာဝတ္တိ ကမ္မန္တိ ဝုတ္တံ **"အဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟနာ"**တိ။ ယသ္မာ ကိလေသေသု တဏှာဒိဋ္ဌိယော တဏှာဒိဋ္ဌိစရိတာနံ ဝိသေသတော သံသာရနာယိကာ၊ ကိလေသသဟိတမေဝ စ ကမ္မံ ပတိဋ္ဌာနာယ ဟောတိ၊ နာ ကေဝလံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ။ပ။အာယူဟနာ"**တိ။ တထာ တဏှာယ ဘဝသာဒ-ဘာဝတော, ဒိဋ္ဌိယာ ဝိဘဝါဘိနန္ဒနဘူတာယ ဝိဘဝါဘိသင်္ခရဏဘာဝတော **"တဏှာဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိဝသေန အာယူဟနာ"**တိ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိသုပိ အနွောမုခပ္ပဝတ္တာယ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ ဝိသေသတော သံသာရေ အဝဋ္ဌာနံ၊ ယတော ဩလီယနာတိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ **"သဿတဒိဋ္ဌိယာ ပတိဋ္ဌာန"**န္တိ။ ဗဟိမုခပ-ဝတ္တာပိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ ဘဝါဘိသင်္ခရဏံ နာတိဝတ္တတိတိ ဝုတ္တံ **"ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ အာယူဟနာ"**တိ။ လယာပတ္တိ ယထာရဒ္ဓသ အာရမ္ဘသ အနိဋ္ဌာနံ အနွော-သင်္ကော်စဘာဝတောတိ အာဟ **"လိနဝသေန ပတိဋ္ဌာန"**န္တိ။ ဥဒ္ဓတာပတ္တိ အနုပါယဘူတာ ဗျာပါရာပတ္တိ အသင်္ကော်စဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ **"ဥဒ္ဓစ္စဝသေန အာယူဟနာ"**တိ။ တထာ ကောသဇ္ဇပက္ခိကတ္တာ စ ကာမသုခါနုယောဂသ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကတ္တာ စ အတ္တကိလမထာနုယောဂသ တဒုဘယဝသေန ပတိဋ္ဌာ-နာယူဟနာ ဝုတ္တာ၊ ဣတရံ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတမ်ံ။ **ဣဝေ**တိ ဣမိသ္မာ **သမ္ဘောဟဝိနောဒနိယာ**။ **အဝုတ္တာနန္တိ** "ကိလေသဝသေန ပတိဋ္ဌာန"န္တိ-အာဒိနံ ဝသေန ဝေဒိတမ္ပိ ပတိဋ္ဌာနာယူဟနာတိ ယောဇနာ။

သမပ္ပဝတ္တေ ဝမ္မေတိ လိနဒ္ဓစ္စဝိရဟေန သမပ္ပဝတ္တေ သမ္မယုတ္တဝမ္မေ။ **ပဋ္ဌိ-သဏ္ဌိတေ**တိ ပတိရူပံ သံကလေတိ ဂဏ္ဌေတိ တုလေတိ။ တေနာဟ **"ဥပပတ္တိ-တော ဣဏ္ဌတေ"**တိ။ **တဒါကာရေ**တိ ပဋ္ဌိသဏ္ဌိနာကာရေ ဥပပတ္တိတော ဣဏ္ဌနာကာရေ။ **ဝေဒ္ဓ ကတ္ဝာ**တိ ပဋ္ဌိသဏ္ဌိနသဘာဝတ္တာ ဝေ ဥပေက္ခာ-သမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂသ။ **ပစ္ဆိမပစ္ဆိမကာရဏဘာဝေ**တိ ပစ္ဆိမသ ပစ္ဆိမသ ကာရ-ဏဘာဝေ။ ပုရိမံ ပုရိမံ ဟိ ပစ္ဆိမသ ပစ္ဆိမသ ဝိသေသပစ္စယောတိ။

၄၆၇။ အဝိပရိတကာယာဒိသဘာဝဂုဟဏသမတ္ထတာယ **မလဝတိ ဝေ သတိ။ ပညာ ဂဟိတာ** သတိနေပဏ္ဍေနာတိ အတ္ထော။ **ဝေဒိတ္ဗောတိ** ဝေဒလာဘသဏ္ဌာရသိလောကသန္ဓိသိတစိတ္တော။ **စိရကတဝတ္ထာဒိဝသေနာ**တိ စိရကတဝတ္ထာဒိသိသေန။ "**ဝုတ္ထော**"တိ ဗုမ်နာပိ "ကတ္ဝာ အာဟ ကာယ-ဝိညတ္တိ"။ ပ။ ကောဌာသ"န္တိ ယောဇနာ။

ပရေသန္တိ နဿ အနန္တရာနံ။ **သမ္ဘေသံ**။ ပ။ **ယောဇေတမ္ဘာ** "သမ္ဘေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သမ္ဘေသံ ပစ္စယဝိသေသာ ဟောန္တိယေဝါ"တိ။ ကာမေတိတိ ကာမော၊ အဿာဒနဝသေန အာမသတိတိ အာမိသံ၊ ကာမောဝ အာမိသန္တိ **ကာမာ-မိသံ**၊ ကိလေသကာမော။ ဝတ္ထုကာမော ပန အာမသီယတိတိ **အာမိသံ**။ ဧဝံ သေသဒ္ဒယမ္ပိ။ တေသု လောကိယန္တိ ဇွေ သုခဝိသေသာတိ **လောကော**၊ ဥပပတ္တိဝိသေသော။ **ဝဋ္ဋံ** သံ ;ရော။ ကာမဿာဒဝသေန ပဝတ္တော လောဘော **ကာမာမိသံ**။ ဘဝဝိသေသပတ္ထနာဝသေန ပဝတ္တော **လောကာ-မိသံ**။ ဝိဘဝေါ နာမ ကိမတ္ထိယော၊ ကော ဝါ တံ အဘိပတ္ထေယျာတိ ဝဋ္ဋာနု-ဂေဓဘူတော လောဘော ;ဘမိသန္တိ စ ဝဒန္တိ။ **တဒါရမ္ဘဏန္တိ** တဿာ တဏ္ဍာယ အာရမ္ဘဏံ၊ ရူပါဒိ။ **လောကမ္ဘာ** လာဘာဒယော။ ဝုတ္တာဝသေသာ သမ္ဘာဝ တဏ္ဍာ **သံသာရဇနကော ရာဂေါ**။

ပဌမနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ

၄၆၈-၉။ **သမ္ဘေ သတ္တာ**တိ ကာမဘဝါဒိသု, သညီဘဝါဒိသု, ဧကေါ-ကာရဘဝါဒိသု စ သမ္ဘဘဝေသု သမ္ဘေ သတ္တာ။ အာဟာရတော ဌိတိ ဧတေ-သန္တိ **အာဟာရဋ္ဌိတိကာ**၊ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ။ ယေန ပစ္စယေန တေ တိဋ္ဌန္တိ၊ သော ဧကောဝ ဓမ္မော ဥတ္တပရိညာသခ်ိတာယ "အာဟာရဋ္ဌိတိကာ"တိ အဘိညာယ အဘိညေယ္ယော။ **ဒွေ ဓာတုယော**တိ သခ်တာသခ်တဓာတုယော။ **တိဿော ဓာတုယော**တိ ကာမဓာတုရူပဓာတုအရူပဓာတုယော။ **ပဋ္ဌ ဝိမုတ္တာ-ယတနာနိ**တိ "ဗုဒ္ဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော"တိအာဒိနာ[1] အာဂတာနိ ဝိမုစ္စနကာရဏာနိ။ **အနုတ္တရိယာနိ**တိ ဒဿနာနုတ္တရိယာဒိနိ ဆ အနုတ္တရိယာနိ။ **နိဋ္ဌသဝတ္ထူ**နိတိ

---

[1] ဒီ ၁-၂၀၀၊ ၂၃၄၊ အံ ၂-၁၈-ဝိဇ္ဇေသု။

ယေဟိ ကာရဏေဟိ နိဋ္ဌသော ဟောတိ၊ တာနိ နိဋ္ဌသဝတ္ထူနိ နာမ။ ဒေသနာမတ္တမ္ပေတံ။ ဒီဃာသဝေါ ဟိ ဒသပဿော ဟုတ္ဝာ ပရိနိမ္မုတော ပုန ဒသဝဿော နဟောတိ။ နကေဝလဉ္စ ဒသဝဿော၊ နဝဝဿောပိ။ပ။ ဧကမုဟုတ္တိကောပိ နဟောတိယေဝ ပုန ပဋိသန္ဓိယာ အဘာဝေါ၊ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ-ဝသေန ပနေဝံ ဝုတ္တံ။ တာနိ ပန "ဣမ ဘိက္ခု သိက္ခာသမာဒါနေ တိမ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ"တိအာဒိနာ သုတ္တေ အာဂတာနိယေဝ။ "သမ္မာဒိဋ္ဌိသ ပုရိသပုဂ္ဂ-လဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဋ္ဌိဏ္ဏာ ဟောတိ"တိအာဒိနိ၂ **ဒသ နိဋ္ဌရဝတ္ထူနိ**။ **ခန္ဓာ-ဒယော**တိ ခန္ဓာယတနဓာတာဒယော။ **ဝိနန္ဓနန်** "ဘဝ'ါ'ဝိဝိနန္ဓနဋ္ဌေန ဝါနံ ဝုစ္စတိ တဏှာ"တိ ? ဒသ္သေတိ။ **ဂမနန်** အဿာဒနဝသေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိမာဟ။ တေန ဝုတ္တံ "**ဝိယ ရူပသာတရူပေသု**"တိ။

ဝိပဿနာသဟဂတန် **ဝေဒိတဗ္ဗံ** ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တာ။ "မဂ္ဂံ အပ္ပတ္တံ ကာယိကံ ဝိရိယ"န်တိ ဝိသေသေတ္ဝာ ဝုတ္တတ္တာ ပန လောကုတ္တရဝိရိယမ်ိ ပရိ-ယာယေန ကာယိကံ နာမ အတ္ထိတိ ဒိပိတံ ဟောတိ။

ရူပါဝစရေ ဗီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂေါတိ နဝုစ္စတိတိ အာဟ "**ရူပါဝစရေ။ပ။ ပဋိက္ခိတ္တာ**"တိ။ ယထာ ဝိပဿနာသဟဂတာ ဗီတိ ပရိယာယေန "ဗီတိ-သမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ရူပါဝစရေ ဗီတိ နိဗ္ဗေဘောဂိယာ ဝတ္တမ္ဘာ သိယာ။ ဧဝံ လဗ္ဘမာနာပိ အလဗ္ဘမာနံ ဥပါဒါယ နဝုတ္တာ။ "**အဝိတက္ကအဝိစာရာ**"တိ ဝိသေသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တတ္တာ ဗီတိယာ ဒဿနတ္ထံ။ **ဗောဇ္ဈင်္ဂဘူတာ**တိ ပရိယာယ-ဗောဇ္ဈင်္ဂဘူတာ။ **အဝိတက္ကအဝိစာရော ဗီတိ**။ပ။ **နဝုစ္စော** သဝိတက္ကသဝိစာ-ရတ္တာ တဿ။ နဟိ ကာမာဝစရာ အဝိတက္ကအဝိစာရာ ဗီတိ အတ္ထိ။

ဣဒံ ဝုစ္စော ပရိယာယေနာတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂပဋိဝေဓနလောမနတော ဝိပဿနာယ ဝိယ ပါဒကဇ္ဈာနေသုပိ သတိအာဒယော "ဗောဇ္ဈင်္ဂါ"တ္တေ ဝုစ္စန်တိ အာဟ "**နိဗ္ဗေဘောဂိယတ္တာ နပဋိက္ခိပိတမ္ပေ**"တိ။ ဧဝံ ကသိ-ဏဇ္ဈာနာဒီသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဥဒ္ဓရန္တာနံ အမိပ္ပါယံ ဝတ္ဝာ အနုဒ္ဓရန္တာနံ အမိပ္ပါယံ ဝတ္တုံ "**အနုဒ္ဓရန္တာ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တေ ဟိ အာသန္နေကန္တကိစ္စ-နိမ္ဗတ္တိဟိ ဝိပဿနာကဿဏော ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ နဈာနကဿဏော တဒ-ဘာဝတော။ တေနာဟ "**ဝိပဿနာကိစ္စသ ဝိယ။ပ။ နဥဒ္ဓရန္တိ**"တိ။ ကသိဏနိဿန္နော အရူပါနိတိ အာဟ "**တဒါယတ္တာနိ**"တိ။

ဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၃-၂၀၉-ဒီဋ္ဌ။ ၂-ဒီ ၃-၂၅၉၊ ၆-ဒီ ၃-ဝ၃၀-ဒီဋ္ဌေသု၊ ၃-တဏှာတိ ဝုတ္တန်တိ (ဗဟုသု)

တတိယနယဝဏ္ဏနာ

၄၇၀-၁။ ဝေါဿဇ္ဇနံ ပဟာနံ ဝေါဿဂ္ဂေါ။ ဝေါဿဇ္ဇနံ ဝါ ဝိဿဋ္ဌ-ဘာဝေါ နိရာသင်္ကာနုပ္ပဝေသောတိ အာဟ **"ဝေါဿဋ္ဌသဒ္ဒေါ။ ပ။ ဒုဗ္ဗိတော ဝုတ္တော"**တိ။ ဝိပဿနာကွဲဟော **တဒင်္ဂတ္ထိန္ဒ္ဒပ္ပကာရေန**၊ မဂ္ဂကွဲဟော **သမုစ္ဆေ-တဒါရမ္မဏကရဏပ္ပကာရေန**။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၄၇၂။ ဥပေက္ခာနမုပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဃ သဘာဝေါ၊ သော စ သမာဓိ-ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝိယ သမ္မယုတ္တာနံ ဌိနာမိကဘာဝဗျာဝဋ္ဌော အဘုတ္တာ-တေသံ အနုနာနမိကဘာဝေ မဇ္ဈတ္တ,ဘာဝပ္ပဝတ္တိတိ ဇုမမတ္ထံ အာဟ **"ဥပေက္ခ-နဝသေနာ"**တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **ဥပမတ္ထိတော ဇုက္ခနန်** ပဋိသမ်ိန်မာဟ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-မဂ္ဂင်္ဂပိဘာဂ်

၂-အဘိမ္မဘာဝနိယဝဏ္ဏနာ

၄၉၀။ **အဘိမ္မေ**တိ မမ္မသင်္ဂေ။ သော ဟိ နိဗ္ဗတ္တိတာဘိမ္မဒေသနာ၊ နှ ဝိဘင်္ဂဒေသနာ ဝိယ သုတ္တန္တနယဝိမိဿော။ **အရိယောပပဒတံ နှ ကရောတိ** ဝိနာဝိ တေနဿ အရိယဘာဝသိဒ္ဓိတော။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ "ယထာ ဟိ"တိအာဒိ။

၄၉၃။ ''**လောကိယကာလေနာ**''တိ ဇုဒံ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာနုဘာဝေန ကိစ္စာတိရေကသိဒ္ဓိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **တေသ**န္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီနံ။ ဒေပ္ပ-ဟာနေ, ပဟာနေ စ အာဒိနဝါနိသံသဝိဘာဝနာဒိနာ ဝိသေသပ္ပစ္စယတ္တာ **သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီနိ မိစ္ဆာဝါစာဒီနိ ပဇဟာပေန္တိ**တိ ဝုတ္တာနိ။ မိစ္ဆာဝါစာ-ဒိတော နိဝတ္တိ သမ္မာဝါစာဒိကိရိယာတိ ဝုတ္တံ "**သမ္မာဝါစာဒိကိရိယာ ဟိ ဝိရတိ**"တိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော ဝိယ **နှ ကာရုပကဘာဝေန**, တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော ဝိယ **နှ ကတ္တုဘာဝေန**။ **လောကုတ္တရကွဏ္ဏောဝိ**တိ နှ ကေဝလံ လောကိယ-ကွဏ္ဏောယေဝ၊ အထ ခေါ လောကုတ္တရကွဏ္ဏောပိ။

ခန္ဓောပမိံ **ဝိပစ္စတိ**တိ ပဋိသန္ဓိဒါယိကံ. သန္ဓာယာဟ။ **တတ္ထ ဝိပစ္စတိ**တိ ပဝတ္တိဝိပါကဒါယိကံ။

ကေကန္တိ "တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ"တိအာဒိနာ ကေကံ အင်ံ ပုစ္ဆိတ္တာ။ **တဿ တသ္မေ**ါတိ ကေကအင်ံသော၊ နှ အင်ံသမုဒါယသ္မိ။ **သဟ ပနှ ပုစ္ဆိတ္တာ**တိ "တတ္ထ ကတမော ပဗ္ဗဇိကော မဂ္ဂေါ"တိ ပုစ္ဆိတ္တာ။ **ကေတော ဝိဿဇ္ဇနပဋိနိဒ္ဒေသတ္တာ**တိ ယဒိပိ "တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ? ယာ ပညာ"တိ-အာဒိနာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ၊ "တတ္ထ ကတမော ပဗ္ဗဇိကော မဂ္ဂေါ"တိ ပန ကေတော ကတာယ ပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနဝသေန ပဋိနိဒ္ဒေသဘာဝတော နှ ပါဠိယေဝ်ံ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ နာမ ဟောတိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပဗ္ဗဇိကဝါရေ ဧဝ ပါဠိယေဝ်ံ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ၊ နှ အဋ္ဌင်္ဂိကဝါရေတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**တတ္ထာ**"တိအာဒိ။ **ကေကမုခါယာ**တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိမုခါယ။ တေန ဝုတ္တံ "အရိယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ"ံ ဒေသေဿာမိ သဥ္ဇပနိသံ

သပရိက္ခာရ"န္တိအာဒိ[1]။ **ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိယာ သိ**ဒ္ဓန္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "ပုဗ္ဗေ ဝေါ ပနသ္ဓ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတီ"တိ[2]၊ တသ္မာ သမ္မာဝါစာဒိမုခါ ဘာဝနာ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ "**နာ မဂ္ဂဿ ဥပစာရေနာ**"တိ။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1] သံ ၃-၁၂-ဝိဇ္ဇေ။ [2] မ ၃-၃၃၇-ဝိဇ္ဇေ။

၁၂-ဗျာနဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

မာတိကာဝဏ္ဏနာ

၅၀၈။ **ပါတိမောက္ခသံဝရာဒီတိ အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရတာ, ဘောဇနေ မတ္တညုတာ, သတိသမ္ပဇညံ, ဇာဂရိယာနုယောဂေါတိ ဝေမာဒိကေ သင်္ဂဟောတိ။ **အသုဘာနုဿတိယော**တိ အသုဘဗျာနာနိ, အနုဿတိဗျာနာနိ စ။ သတိ သမ္ဘဝတိ ဝဝတ္ထာနဝုဋ္ဌာနဝုဋ္ဌာယ သမ္ဘတ္တိယံ သမ္ဘဝတိ ဝေါ ပိ သိဒ္ဓေါ ယေဝ ဟောတိတိ အာဟ "**သုညာ။ပ။ ဒ္ဝေသတိ**"တိ။ ကာရဏေ ဟိ သိဒ္ဓေ ဖလမ္ပိ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိတိ။ သိက္ခာပဒါနံ သရူပံ, သိက္ခိတဗ္ဗာကာရံ, သခေါ်ပတော ဝိဘာဝဠ္ဆ ဒ္ဝေသတုံ "**သိက္ခာပဒေသု**"တ်အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နာမ-ကာယာဒိဝသေနာ**တိ နာမကာယ,ပဒကာယ,ဗျဉ္ဇနကာယဝသေန ဝုတ္တေသု။ ဣမိနာ သိက္ခာပဒါနံ သိက္ခာယ အဓိဂမူပါယဘူတပဋိပတ္တိသဘာဝတံ ဒ္ဝေသတိ။ တေသု သိက္ခိတဗ္ဗာကာရော သတ္ထုအာဏာနတိက္ကမောယေဝါတိ အာဟ "**ဝစ။ပ။ တဗ္ဗေသု**"တိ။ **သိက္ခာကောဋ္ဌာသေသု**တိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေသု အဓိ-သီလသိက္ခာဘာဂေသု။ တေသု သမာဒါနမေဝ သိက္ခိတဗ္ဗာကာရောတိ ဝုတ္တံ "**ပရိပူရကာဝသေန သိက္ခိတဗ္ဗေသု**"တိ။ **သိက္ခာပဒေကဒေသဘူတာ**တိ သိက္ခာ-ပဒသမုဒါယသ အဝယဝဘူတာ။ ဘိက္ခုသိက္ခာ ဟိ ဣဓာဓိပ္ပေတာ "ဣဒ ဘိက္ခု"တိ ဝုတ္တတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "သေသသိက္ခာ ပန အတ္ထုဒ္ဒါရ-ဝသေန သိက္ခာသဒ္ဒဿ အတ္ထဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ"တိ[1]။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၀၉။ **ဒ္ဝိဒ္ဒတ္တာ**တိ သယမ္ဘူ[2]ဉာဏေန သစ္ဆိကတတ္တာ။ **ခန္ဓိ**အာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သယမ္ဘူ[2]ဉာဏေန သစ္ဆိကရဏဝသေနေဝ ဟိ ဘဂဝတော ခမနရုစ္ဆနာဒယော၊ န အညေသံ ဝိယ အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္ကာဒိမုခေန။ **အဝိပရီတဒ္ဒေါ** ကေန္ဒ္ရနိယျာနဒ္ဒေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သိက္ခိယမာနော**တိ သိက္ခာယ

---

[1] အဘိ ၂-၂၅၁-ဝိဒ္ဓေ။ [2] အဘိ-ဋီ ၂-၃၂၉-ဝိဒ္ဓေ။

ပဋိပဇ္ဇိယမာနော။ **သိက္ခိတမ္ဘာနိ သိက္ခာပဒါနိ**တိ သိက္ခာပဒပါဋိံ ဝဒတိ။ **ခန္ဓတ္တယန္တိ** သီလာဒိက္ခန္ဓတ္တယံ။ "သမ္ဘပါပဿ။ ပ။ ဗုဒ္ဓါန သာသန"န္တိ ဝစနတော အာဟ "**အနုသာသနၦါနဘူတံ သိက္ခတ္တယ**"န္တိ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပစ္စယတ္တာတိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကေန္တဟေတုဘာဝတော။ **ဣတ္ထ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ**တိ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ, ကမ္မပထသမ္မာဒိဋ္ဌိ စ။ **ဖလကာရဏာပစာရေဟိ**တိ ဖလူပစာရေန သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယတ္တာ, ကာရဏူပစာရေန သမ္မာဒိဋ္ဌိပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တာ။ **ကုသလဓမ္မေဟိ အတ္ထနော ကေဒေသဘူတေဟိ**တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မေ သန္ဓာယာဟ။ ကုသလပညာဝိညာဏာနံ ဝါ ပဇာနနဝိဇာနနဝသေန ဒဿနံ **ဒိဋ္ဌိ**တိ။ တေန အဝယဝဓမ္မေန သမုဒါယသ ဥပစရိတတံ ဒသ္သေတိ။ **ဝိနယနကိရိယတ္တာ**တိ ဒေသနာဘူတံ သိက္ခတ္တယမာဟ။ **ဓမ္မနာ**တိ ဓမ္မတော အနပေတေန။ **အဝိသမသဘာဝေနာ**တိ အဝိသမေန သဘာဝေန၊ သမေနာတိ အတ္ထော။

၅၁၀။ **အနုညတ္ထေနာ**တိ ဂရဟာဒိအညတ္ထရဟိတေန သကတ္ထေန။ **ဘိန္ဒပဠုဝရေ**တိ ဘိက္ခုသာရုပ္ပဝသေန ပဠုဝဏ္ဏာဒိနာ ဆေဒေန ဆိန္နစိဝရရေ။

ဘေဒနပရိယာယဝသေန ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ကိလေသာနံ ပဟာနာ ကိလေသာနံ ဘေဒါ ဘိက္ခူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဂုဏဝသေနာတိ သေက္ခဓမ္မာဒိဂုဏာနံ ဝသေန။ တေန ဘာဝတ္ထတော ဘိက္ခုသဒ္ဒေါ ဒဿိတော ဟောတိ။

ဣဒံ ဒွယန္တိ "တ္ထေ စာ"တိအာဒိနာ ပရတော သင်္ဂဟဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ "သေက္ခော"တိအာဒိကံ ဝစနဒ္ဒယံ။ **ဣမိနာ**တိ "သေက္ခော ဘိက္ခု ဘိန္ဒတ္တာ ပါပကာန"န္တိ ပဒါနံ အတ္ထဒဿနေန။ **နာ သမေတိ** သေက္ခအသေက္ခပုထုဇ္ဇနာသေက္ခဒိပနတော။ **တဒိဒ**န္တိ ပဌမဒ္ဒယံ။ **နိပ္ပရိယာယဒဿနံ** အရိယာနံ, အသေက္ခာနံ-ယေဝ စ သေက္ခဘိန္ဒကိလေသဘာဝဒီပနတော။ **ဝုတ္တော**တိ ပဋိညာဝစနံ၊ သစ္စံ ဝုတ္တောတိ အတ္ထော။ **နာ ပန ဣဝေဓိပ္ပေတော** အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဒဿိတတ္တာ။

ဘဂဝတော ဝစနန္တိ ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝါစမာဟ။ **တဒနုရူပန္တိ** တဒနုဋ္ဌိတံ၊ ယထာဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ပရိသာဝတ္ထုသိမာသမ္ပတ္တိယော "သမဂ္ဂေန သံဃေန အကုပ္ပေနာ"တိ ဣမိနာ ပကာသိတာတိ "**ဌာနာရဟ**"န္တိ ပဒဿ "**အနုနနပ။ အဝုတ္တ**"န္တိ တ္ထေကမေဝ အတ္ထမာဟ။

၁-ခု ၁-၄၁၊ ဒီ ၂-၄၂၊ ခု ၁၀-၃၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-အာဒိ ၂-၂၅၄-ပိဋ္ဌေ။

၅၁၁။ **အဝိတိဏ္ဏမနဝိရတိဘာဝတော**တိ အဝိတိဏ္ဏမသမာဒါနဘူတာ ဝိရတိတိ ကတ္တာ ဝါရိတ္တသိလံ ပတ္တာ ဝိရတိ ဧဝ ပဓာနန္တိ စေတနာသီလသဟိ ပရိယာယတာ ဝုတ္တာ။ "**နဂရဝဓုကီ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဓရိယော**"တိ ဣဒံ ဣဓာဓိပ္ပေတနဂရဝဓုကီဒဿနံ။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ, ပါသာဒဝိဇ္ဇာတိ ဒုဝိဓော ဟိ ဝဓုကီဝိဇ္ဇာ။ **လေဟိတဗ္ဗန္တိ** သာယိတဗ္ဗံ။ **စုမိတဗ္ဗန္တိ** ပါတဗ္ဗံ။

ဣန္ဒြိယသံဝရဟာရတ္ထာတိ ဣန္ဒြိယသံဝရဟေတုကတ္ထာ။ ပါတိမောက္ခသီလံ သိက္ခာပဒသီလံ နဿ ပကတိသီလာဒိကေန ဂယ္ဟတီတိ အာဟ "**ပါတိမောက္ခတော အညံ သီလံ ကာယိကအဝိတိဏ္ဏမာဒိဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတ**"န္တိ။ တံ ပန ပါတိမောက္ခသီလေန နဿ သင်္ဂယတီတိ နဿ သက္ကာ ဝတ္တုံ၊ ကာယိကဝါစသိကသံဝရဿ တဒ္ဓိနမုတ္တသ အဘာဝတောတိ ဒဿေန္တော "**ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တ**"န္တိ အာဟ။

> တတ္ထ ပါတိမောက္ခသဒ္ဒဿ ဧဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော— ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝတော, ပါပကိရိယာယ သုကရဘာဝတော, ပုညကိရိယာယ စ ဒုက္ကရဘာဝတော ဗဟုက္ခတ္တုံ အပါယေသု ပတနသီလောတိ ပါတိ၊ ပုထုဇ္ဇနော၊ အနိစ္စတာယ ဝါ ဘဝါဒိသု ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တော ဃဋ္ဋိယန္တံ ဝိယ အနဝဋ္ဌာနေန ပရိဘ္ဘမနတော ဂမနသီလောတိ ပါတိ၊ မရဏဝသေန ဝါ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ အတ္တဘာဝဿ ပါတနသီလောတိ ပါတိ၊ သတ္တသန္တာနော, စိတ္တမေव ဝါ။ တံ ပါတိနံ သံသာရဒုက္ခတော မောက္ခေတီတိ **ပါတိမောက္ခံ**။ စိတ္တဿ ဟိ ဝိမောက္ခေန သတ္တော ဝိ "ဝိမုတ္တော"တိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တဉ္စိ "စိတ္တဝေါဒါနာ ဝိသုဒ္ဓန္တိ"တိ[1], "အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ"န္တိ[2] စ။ အထ ဝါ အဝိဇ္ဇာဒိနာ ဟေတုနာ သံသာရေ ပတတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ ပါတိ။ "အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတ"န္တိ[3] ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပါတိနော သတ္တဿ တဏှာဒိသံကိလေသတ္တယတော မောက္ခော ဧတေနာတိ **ပါတိမောက္ခံ**။ "ကဏ္ဏောကာဠော"တိအာဒိနံ ဝိယ တဿ သမာသသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

> အထ ဝါ ပါတေတိ ဝိနိပါတေတိ ဒုက္ခေတိ ပါတိ၊ စိတ္တံ။ ဝုတ္တဉ္စိ "စိတ္တေန နီယတိ လောကော၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ"တိ[4]။ တဿ

---

[1] ခ-သံ ၂-၁၂၃-ဝိဇ္ဇေ။ [2] ခ-သံ ၁-၃၀၇၊ သံ ၂-၁၂၁၊ သံ-ဋ-၁-၁၉၉၊ အဘိ ၄-၃၀-ဝိဇ္ဇာဒိသု။ [3] ခ-ဝိ ၃-၂၃-ဝိဇ္ဇေ။ [4] ခ-သံ ၁-၃၆-ဝိဇ္ဇေ။

ပါတိနော မောက္ခော ဧကေနာတိ **ပါတိမောက္ခံ**။ ပတတိ ဝါ ဧကေန အပါယဒုက္ခေ ဝါ သံသာရဒုက္ခေ ဝါတိ ပါတိ၊ တဏ္ဍာဒိ-သံကိလေသော။ ဝုတ္တဉ္စိ "တဏ္ဍာ ဇနေတိ ပုရိသံ[1], တဏ္ဍာဒုတိယော ပုရိသော"တိ[2] စ အာဒိ။ တတော မောက္ခောတိ **ပါတိမောက္ခံ**။

အထ ဝါ ပတတိ ဌာနေတိ ပါတိနိ၊ ဆ အဗ္ဘန္တရာယတနာနိ အာယတနာနိ။ ဝုတ္တဉ္စိ "ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော၊ ဆသု ကုဗ္ဗတိ သန္ထဝ"န္တိ[3]။ တတော ဆအဗ္ဘန္တရာယတနသङ်္ခါ-တတော ပါတိတော မောက္ခောတိ **ပါတိမောက္ခံ**။

အထ ဝါ ပါတော ဝိနိပါတော အသ အတ္ထိတိ ပါတိ၊ သံသာရော၊ တတော မောက္ခောတိ **ပါတိမောက္ခံ**။

အထ ဝါ သမ္ဘလော ဂဗိပတိဘာဝတော ဓမ္မိဿရော **ဘဂဝါ** "ပတိ"တိ ဝုစ္စတိ၊ မုစ္စတိ ဌာနေနာတိ မောက္ခော၊ ပတိနော မောက္ခော တေန ပညတ္တတ္တာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ **ပါတိမောက္ခံ**။ ဂမ္ဘီရတ္ထာနံ ဝါ မူလဘာဝတော ဥတ္တမဋ္ဌေန ပတိ စ သော ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန မောက္ခော စာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ **ပါတိမောက္ခံ**။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "ပါတि-မောက္ခန္တိ မုခမေတံ ပမုခမေတ"န္တိ[4] ဝိတ္ထာရော။

အထ ဝါ ပ-ဇ္ဇတိ ပကာရေ, အတိတိ အစ္ဆန္တေ နိပါတော၊ တသ္မာ ပကာရေဟိ အစ္ဆန်ံ မောက္ခေတီတိ **ပါတိမောက္ခံ**။ ဇ္ဇဒ္ဓိ သီလံ သယံ တဒဋ္ဌိတဝေန, သမာဓိသဟိတံ ပညာသဟိတဉ္စ ဝိက္ခမ္ဘန-ဝသေန, သမုစ္ဆေဒဝသေန စ အစ္ဆန်ံ မောက္ခေတိ မောစေတီတိ **ပါတိမောက္ခံ**။ ပတိ ပတိ မောက္ခောတိ ဝါ ပတိမောက္ခော၊ တမ္မာ တမ္မာ ဝိတိက္ကမဒေါသတော ပစ္စေကံ မောက္ခောတိ အတ္ထော၊ ပတि-မောက္ခောယေဝ **ပါတိမောက္ခံ**။ မောက္ခော ဝါ နိဗ္ဗာနံ၊ တဿ မောက္ခဿ ပဋိဗိမ္ဗဘူတောတိ ပတိမောက္ခံ။ သီလသံဝရော ဟိ နိဗ္ဗေ-ဘာဝိယော သုရိယဿ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဝိယ နိဗ္ဗာနဿ ဥဒယဘူတော တပ္ပဋိဘာဂေါ ဝိယ ဟောတိ ယထာရဟံ ကိလေသနိဗ္ဗာပနတောတိ ပတိမောက္ခံ၊ ပတိမောက္ခံယေဝ **ပါတိမောက္ခံ**။

---

[1] ၁-သံ ၁-၃၄-၅-ဝိဇ္ဇေသု။ [2] ၂-ခ ၁-၂၀၁၊ သံ ၁-၃၁၆၊ ခ ၇-၃၆၂၊ ခ ၈-၂၁၁-ဝိဇ္ဇေသု။
[3] ၃-သံ ၁-၃၈၊ ခ ၁-၃၀၄-ဝိဇ္ဇေသု။ [4] ၄-ဝိ ၃-၁၄၁-ဝိဇ္ဇေ။

အထ ဝါ မောက္ခံ ပတိ ဝတ္တတိ၊ **မောက္ခာဘိမုခန္တိ** ဝါ ပတိ-
မောက္ခံ၊ ပတိမောက္ခံယေဝ **ပါတိမောက္ခန္တိ**။ ဣဒမ္ပိ ပါတိမောက္ခ-
သဒ္ဒဿ မုခမတ္တဒဿနမေဝ။ သမ္ဘာကာရေန ပန ဇိနပါတိ-
မောက္ခော[1] ဘဂဝါ အနဝဇ္ဇပတိမောက္ခံ ပါတိမောက္ခံ သံဝဏ္ဏေယျ။

၅၁၃။ ဂရုဘဏ္ဍဝိဿဇ္ဇနကရဏဘူတံ တေဿ အတ္ထိတိ **ဂရုဘဏ္ဍဝိဿဇ္ဇနံ**။

ဂရုဘဏ္ဍန္တိ ရဘူတံ ထာဝရာဒိ။ ဥိနကံ နဝဋ္ဌတိတိ **ဖာတိကမ္မံ** ဝုတ္တံ။ အတိ-
ရေကဋ္ဌနကံ, တဒဋ္ဌနကမေဝ ဝါ ဝဋ္ဌတိတိ။ **ယထာဝုတ္တန္တိ** ပေါက္ခရဏီတော
ပံသုဥဒ္ဓရဏာဒိထာဝရကမ္မံ။

ဓာရေတိ, ပေါသေတိ ဝါ ပရေသံ ဒါရကေ။

ဂိဟိနံ ကရိယမာနံ ဝုတ္တံ၊ နသံဃသ, ဂဏသ ဝါတိ အတ္ထော။ **ဝိဏ္ဏပဋ္ဋ-
ဝိဏ္ဏန္တိ** ဥတ္တရပဒလောပံ, ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပဉ္စ ကတ္တာ နိဒ္ဒေသောတိ
အာဟ **"ဝိဏ္ဏတ္ထ"**န္တိအာဒိ။ **အယောနိသော ဝိစာရဏံ** အယာထာဝ-
ပဋိပတ္တိ။

၅၁၄။ ဂဏ္ဌန္တိ ယထာသကံ ဝိသယေ ပဝတ္တန္တိတိ **ဂါဝေါ**၊ စက္ခာဒိနိ
ဣန္ဒြိယာနိ။

ဝိဝုနံ ပမ္ပေါဌနံ၊ ပဝါဟနန္တိ အတ္ထော။

၅၁၅။ ယထာ ကရဏတ္ထော ကရဏီယသဒ္ဒေါ၊ **ဧဝံ** ဝိကိရဏတ္ထောပိ
ဟောတိတိ အာဟ **"ဝိကွိဝိတမ္ဘာနိ"**တိ၊ ဝိဒ္ဓံသိတမ္ဘာနိတိ အတ္ထော။ သံယ-
မနိယာနိ ဝါ **သံယမကရဏီယာနိ**၊ "နံ ပုန ဧဝံ ကရောမိ"တိ အတ္ထနော
ဒဟနံ မနသာ အဓိဋ္ဌာနံ သံယမနံ၊ သံယမနကရဏီယာနိ **သံဝရကရဏီယာ-
နိ**တိ စိတ္တမတ္တာယတ္တာ ဧဝ သံယမသံဝရာ အာစရိယေန အဓိပ္ပေတာတိ
အာဟ **"အနာပတ္တိကမနိယာနိ"**တိ။ အန္ဓေဝါသိကတ္ထေရော ပန ဒေသနာပိ
စိတ္တုပ္ပါဒမနသိကာရေဟိ ဝိနာ နဟောတိတိ ဒေသနာဝိသုဒ္ဓိं နိဿရဏံ
ဝဒတိ။

၅၁၆။ "အလက်ံတော စေပိ။ပ။ သ ဘိက္ခု"တိအာဒိသုတ္တဝိယ ဣမာဝိ **ဂုဏ-
တော ဘိက္ခု အဓိပ္ပေတော**။ တထာ စ ဝုတ္တံ "ဣမ ဘိက္ခု"တိ ပဋိပတ္တိယာ ဘိက္ခု-
ဘာဝဒဿနတော ဧဝမာဟ"တိ[2]။ ယတ္တကံ ဧကေန ပုဂ္ဂလေန အသေသေတ္တာ

၁-ဇိနပါမောက္ခော (က) ၂-ခု ၁-၃၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-အဘိ-ဋီ ၂-၂၀၆-ဝိဇ္ဇေ။

သမာဒါတုံ သက္ကာ၊ တံ သန္ဓာယာဟ **"ယေန သမာဒါနေန သမ္ဘာဝိ သိက္ခာ သမာဒိန္နာ ဟောန္တိ"**တိ ယထာ ဥပသမ္ပဒါပါရိပူရိယာ အသေသံ ဥပသမ္ပန္နသိက္ခာသမာဒါနံ။ **တန္တိ** သမာဒါနံ။ **အနေကေသူ**တိ ဝိသုံ ဝိသုံ သမာဒါနေသု။ ယထာ သမာဒိန္နာယ သိက္ခာယ သမ္ဘေန သမ္ဘံ အဝိတိက္ကမနံ သိက္ခိတမ္ဘာကာရော၊ **ဧဝံ** သတိ ဝိတိက္ကမေ ဒေသနာဂါမိနိယာ ဒေသနာ, ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝုဋ္ဌာနံ တဒုပါယဘူတံ ပါရိဝါသိကဝတ္တစရဏာဒိတိ ဝုတ္တံ **"အဝိတိ။ပ။အာကာရေနာ"**တိ။ ယံ သိက္ခာပဒံ ပမာဒေန ဝိတိက္ကန္တံ၊ တံ သိက္ခိယမာနံ နဟောတိတိ သေသိတံ နာမ ဟောတိတိ အာဟ **"ဝိတိက္ကမနဝသေန သေသဿာ"**တိ။

၅၁၉။ **စိတ္တပရိသောဓနဘာဝနာ**တိ စိတ္တသ ပရိသောဓနဘူတာ အာဝ-ရဏီယမ္ဘေဒိကာ သမာဓိဝိပ ၊နာဘာဝနာ စိတ္တပရိသောဓနဘာဝနာ။ **သုပ္ပပရိဂ္ဂါဟကန္တိ** နိဒ္ဒါပရိဂ္ဂါဟကံ။ **ဣဒ**န္တိ ဣဒံ အမ္ဘောကိဏ္ဏဘာဝဂေါ်တ္တရဏ-သင်္ခါတံ ကိရိယမယစိတ္တာနံ အပ္ပဝတ္တနံ သုပ္ပံ နာမ။ **ဣတော** ဘဝဂေါ်တ္တရဏ-တော။ **ပုဗ္ဗေ ဣတော** ကိရိယ ယစိတ္တပ္ပဝတ္တိတော ပရဇ္ဇ နတ္ထိ။ **အယံ** ကာယ-ကိလမထော, ထိနမိဒ္ဓဇ္ဇ **တေသ** သုတ္တသ ပစ္စယော။

၅၂၂။ **သတိပဋ္ဌာနာဒယော**တိ သတိပဋ္ဌာနသမ္မပ္ပဓာနဣဒ္ဓိပါဒါ, ကေစ္စေ စ မဂ္ဂမ္မာ သဟ နပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ ပါဋိယံ နဝုတ္တာတိ အမိပ္ပါယော။ **ဧတေ** တာဝ ကေသ္မိ အာရမ္မဏေ သဟ နပဝတ္တန္တိတိ နဂဏ္ဍေယ္ယုံ၊ ဣန္ဒြိယဗလာနိ ကသ္မာ နဟိတာနီတိ အာဟ **"ပဝတ္တ။ပ။ဟောန္တိ"**တိ။ **ဧ**မ္မိ သဒ္ဓိန္ဒြိယ-ဗလာနိ မောဏ္ဍဂေါ်ဟိ နသင်ယ္ဇန္တိတိ ကထံ တေသံ တဒန္တောဂဓတာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"ဝိတိ။ပ။ ဝုတ္တတ္တာ"**တိ။

၅၂၃။ **သမ္ပ**ယုတ္တေ**ဟ**တိ သမ္ဘာဝေသု သမ္ဘေသု အဘိက္ကမာဒီသု, သမ္ဘ-ဘာဝတော ဝါ တေသု **ဧ**ဝ အဘိက္ကမာဒီသု အတ္ထာနတ္ထာဒိသမ္ဘာဝတော သမ္ဘာကာရတော။ **သမ္ဘ**တိ အဝိပရိတံ ယောနိသော။ **သမ**န္တိ အဝိသမံ၊ ဣဋ္ဌာဒိအာရမ္မဏေ ရာဂါဒိဝိသမရဟိတံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။

ဘိက္ခာ စရိယတိ ဣတ္ထောတိ ဘိက္ခာစာရော၊ ဘိက္ခာယ စရဏဋ္ဌာနံ၊ သော **ဧ**ဝ ဂေါစရော, ဘိက္ခာယ စရဏမေ**ဝ** ဝါ သမ္ဘဇ္ဇသ ဝိသယဘာဝတော ဂေါစရော၊ တသ္မိံ **ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ**။ သော ပန အဘိက္ကမာဒိဘေဒ-ဘိန္နန္တိ ဝိသေသနဝသေန ဝုတ္တံ **"အဘိက္ကမာဒီသု ပန"**တိ။ **ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါ-တေ**တိ ယောဂကမ္မသ ဘာဝနာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနသင်္ခါတေ အာရမ္မဏေ၊

ဘာဝနာကမ္မေယေဝ ဝါ၊ ယောဂိနော သုခဝိသေသဟေတုတာယ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတေ သမ္မဇ္ဇညေ ဝိသယဘာဝေန **ဂေါစရေ**။ **အဘိက္ကမာ-ဒီသု**တိ အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒီသု စေဝ စိဝရပါရုပနာဒီသု စ။ **အသမ္ပုယ္ယနံ** စိတ္ထ-ကိရိယာဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရဝသေနေဝ တေသံ ပဝတ္တိ၊ နာ အညထာတိ ယာထာဝတော ဇာနနံ။

ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဓာနံ ကတ္တာတိ စိဝရပါရုပနာဒီသရီရပရိဟရဏကိစ္စကာလေပိ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရမေဝ ပဓာနံ ကတ္တာ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ ဥသုက္ကဇာတော ဟုတ္တာ အတိဝိယ မံ ယာစသိ၊ ယသ္မာ စ ဇိဝိတန္တရာယာနံ ဒုဇ္ဇာနတံ ဝဒသိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ စ တေ ပရိပါကံ ဂတာနိ၊ တသ္မာ။ **တိဟာ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **တေ** တယာ။ **ဝေန္တိ** ဣဒါနိ ဝတ္ထုဗ္ဗာကာရံ ဝဒတိ။ **သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ** အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ တိသန္နမ္ပိ သိက္ခာနံ ဝသေန သိက္ခနံ ကာတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေန္တော **"ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿ-တီ"**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တန္တိ** ရူပါယတနေ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌမတ္တံ။ ယထာ ဟိ စက္ခုဝိညာဏံ ရူပေ ရူပမတ္တမေဝ ပဿတိ၊ နာ နိစ္စာဒိသဘာဝံ၊ ဧဝံ သေသတံ-ဋ္ဌာရိကဝိညာဏေဟိပိ မေ ဣတ္ထေ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝ ဘဝိဿတီတိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌံ** နာမ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ရူပေ ရူပဝိဇာနနန္တိ အတ္ထော။ **မတ္တာ**တိ ပမာဏံ။ ဒိဋ္ဌံ မတ္တာ ဧတဿာတိ **ဒိဋ္ဌမတ္တံ**၊ စက္ခုဝိညာဏ-မတ္တမေဝ မေ စိတ္တံ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ အာပါထဂတေ ရူပေ စက္ခုဝိညာဏံ နာ ရဇ္ဇတိ နာ ဒုဿတိ နာ မုယ္ဟတိ၊ ဧဝံ ရာဂါဒိ-ဝိရဟေန စက္ခုဝိညာဏမတ္တမေဝ မေ ဇဝနံ ဘဝိဿတိ၊ စက္ခုဝိညာဏပ္ပမာဏေ-နေဝ နံ ဌပေဿာမီတိ။ အထ ဝါ **ဒိဋ္ဌံ** နာမ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌရူပံ။ **ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌံ** နာမ တတ္ထေဝ ဥပ္ပန္နံ သမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏဝေါဋ္ဌပ္ပနသင်္ခါတံ စိတ္တတ္တယံ။ ယထာ တံ နာ ရဇ္ဇတိ နာ ဒုဿတိ နာ မုယ္ဟတိ၊ ဧဝံ အာပါထဂတေ ရူပေ တေနေဝ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒိပ္ပမာဏေန ဇဝနံ ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ နာသ္မ တံ ပမာဏံ အတိက္ကမိတ္တာ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ဒဿာမီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧသ နယော သုတမုတေသု။ **မုတန္တိ** စ တဒါရမ္မဏဝိညာဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာ-ယတနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တန္တိ** ဣတ္ထေ ပန **ဝိညာတံ** နာမ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနေန ဝိညာတာရမ္မဏံ၊ တသ္မိံ ဝိညာတေ။ **ဝိညာတမတ္တန္တိ** အာဝဇ္ဇနပ္ပမာဏံ။ ယထာ အာဝဇ္ဇနံ နာ ရဇ္ဇတိ နာ ဒုဿတိ နာ မုယ္ဟတိ၊ ဧဝံ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အဒတ္တာ အာဝဇ္ဇနပ္ပမာဏေနေဝ စိတ္တံ ဌပေဿာမီတိ

အယမေတ္ထ အတ္ထော။ **ဝေဠု တေ ဗာဟိယ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ** ဧဝံ ဣမာယ ပဋိပဒါယ တယာ ဗာဟိယ တိသန္နံ သိက္ခာနံ အနုပဝတ္တနဝသေန သိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဗာဟိယဿ သံခိတ္တရုစိတာယ ဆဟိ ဝိညာဏကာယေဟိ သဒ္ဓိံ ဆဋ္ဌာရမ္မဏဘေဒဘိန္နံ ဝိပဿနာဝိသယံ ဒိဋ္ဌာဒိဟိ စတူဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ဝိဘဇိတ္တာ တတ္ထဿ ဉာတတိရဏပရိညံ ဒသေတိ။

ကထံ? ဧတ္ထ ဟိ ရူပါယတနံ ပဿိတဗ္ဗဋ္ဌေန **ဒိဋ္ဌံ** နာမ၊ စက္ခုဝိညာဏံ ပန သဒ္ဓိံ တံဋ္ဌာရိကဝိညာဏေဟိ ဒဿနဋ္ဌေန၊ တဒုဘယမ္ပိ ယထာပစ္စယံ ပဝတ္တ-မာနံ ဓမ္မမတ္တမေဝ၊ နဧတ္ထ ကောစိ ကတ္တာ ဝါ ကာရေတာ ဝါ။ ယတော တံ ဟုတ္တာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စံ၊ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနဋ္ဌေန ဒုက္ခံ၊ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာတိ ကုတော တတ္ထ ပဏ္ဍိတဿ ရဇ္ဇနာဒိနံ ဩကာသောတိ အယဉ္စေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ သေ နယော သုတာဒိသုပိ။

ဣဒါနိ ဉာတတိရဏပရိညာသု ပတိဋ္ဌိတဿ ဥပရိ သဟ ဖလေန ပဟာနပရိညံ ဒသေတုံ "**ယတော ခေါ တေ ဗာဟိယာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ယတော**တိ ယဒါ၊ ယသ္မာ ဝါ။ **တေ**တိ တဝ။ **ဗာတော**တိ တဒါ၊ တသ္မာ ဝါ။ **တေနာ**တိ တေန ဒိဋ္ဌာဒိနာ, ဒိဋ္ဌာဒိပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ရာဂါဒိနာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ဗာဟိယ တဝ ယသ္မိံ ကာလေ, ယေန ဝါ ကာရဏေန ဒိဋ္ဌာဒိသု မယာ ဝုတ္တရိမိံ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ အဝိပရိတသဘာဝါဝမောဓေန ဒိဋ္ဌာဒိမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ တသ္မိံ ကာလေ, တေန ဝါ ကာရဏေန တံ တေန ဒိဋ္ဌာဒိပဋိဗဒ္ဓေန ရာဂါဒိနာ သဟ နဘဝိဿသိ၊ ရတ္တော ဝါ ဒုဋ္ဌော ဝါ မူဠှော ဝါ နဘဝိဿသိ ပဟီနရာဂါဒိကတ္တာ၊ တေန ဝါ ဒိဋ္ဌာဒိနာ သဟ ပဋိဗဒ္ဓေါ နဘဝိဿသိတိ။ **တတော တံ ဗာဟိယ နတ္ထာ**တိ ယဒါ, ယသ္မာ ဝါ တံ တေန ရာဂေန ဝါ ရတ္တော, ဒေါသေန ဝါ ဒုဋ္ဌော, မောဟေန ဝါ မူဠှော နဘဝိဿသိ၊ တဒါ, တသ္မာ ဝါ တံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာဒိကေ နဘဝိဿသိ၊ တသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ ဝါ သုတမုတဝိညာတေ ဝါ "တေ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ"တိ ဘဏ္ဍာမာနဒိဋ္ဌိဟိ အလ္လီနော ပတိ-ဋ္ဌိတော နဘဝိဿသိ။ ဣတ္တာဝတာ ပဟာနပရိညံ မတ္ထကံ ပါပေတ္တာ ဒိဏ္ဏာ-သဝဘူမိ ဒဿိတာ။ **တတော တံ ဗာဟိယ နေဝိဓ, နဟုရံ, နဥဘယမန္တရေ-နာ**တိ ယဒါ တံ ဗာဟိယ တေန ရာဂါဒိနာ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာဒိသု ပဋိဗဒ္ဓေါ နဘဝိဿသိ၊ တဒါ တံ နေဝ ဣဓ လောကေ, နပရလောကေ, နဥဘယတ္ထ ဟောသိ။ **သေဝ ဒုက္ခဿာ**တိ ကိလေသဒုက္ခဿ, ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ စ အယ-မေဝ အန္တော အယံ ပရိစ္ဆေဒေါ ပရိဝဋ္ဋမဘာဝေါတိ အယမေဝ ဟိ ဧတ္ထ

အတ္ထော။ ယေ ပန "ဥဘယမန္တရေနာ"တိ ပဒံ ဂဟေတ္မာ အန္တရာဘဝံ နာမ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ တံ မိစ္ဆာ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော **အန္တရာဘဝကထာယံ**[1] အာဝိ ဘဝိဿတိ။

ဧတေသန္တိ အတိဟရဏာဝိတိဟရဏာနံ။

"တတ္ထ ဟိ"တိအာဒိနာ ပဋ္ဌပိညာဏာဝိထိယံ ပုရေတရံ ပဝတ္တအယောနိ-သောမနသိကာရဝသေန အာဝဇ္ဇနာဒိနံ အယောနိသော အာဝဇ္ဇနာဒိနာ ဇဝဒ္ဓာဒိအာရမ္မဏေ လောဘာဒိပ္ပဝတ္တိမတ္တံ ဟောတိ၊ နဝ ပန ဇဝတ္ထိပုရိသာဒိ-ဝိကပ္ပဂါဟော၊ **မနောဒ္ဓါ**ရေယေဝ ပန သော ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ **တဿာ**တိ "ဇဝတ္ထိ, ပုရိသော"တိ ရဇ္ဇနာဒိကဿ။ **ဘဝင်္ဂါ**ဒီတိ ဘဝင်္ဂအာဝဇ္ဇန-ဒဿနာနိ, သမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနပဇ္ဇဝါရိကဇဝနဇ္ဇ။ **အပုဗ္ဗတိတ္ထရတာ-ဝသေနာ**တိ အပုဗ္ဗတာဇဝတ္ထရဘာဝါနံ ဝသေန။

အတိဟရတီတိ မုခဒ္ဒါရံ အတိက္ကမိတ္မာ ဟရတိ။ **တံတံဝိဇာနနနိပ္ဖါဒကော**တိ တဿ တဿ ပရိယေသနာဒိဝိသယဿ, ဝိဇာနနဿ စ နိပ္ဖါဒကော။ ယေန ဟိ ပယောဂေန ပရိယေသနာဒိ နိပ္ဖဇ္ဇတိ၊ သော တဒ္ဓိသယံ ဝိဇာနနမ္ပိ နိပ္ဖါဒေတိ နာမ ဟောတိ။ **သမ္ဘာဝဋ္ဌိပတ္တိ**န္တိ ဓမ္မေသု အဝိပရိတပဋ္ဌိပတ္တိ ယထာဘူတာဝဗောဓံ။

ဂမနေတိ ဂမနပယောဂေပိ။ **အတိဟရဏံ** ယထာဒ္ဓိတသော ကာယဿ ဇဝတ္ထိတဒေသာဘိမုခဂရဏံ။ **ဂမနံ** ဒေသန္တရပ္ပတ္တိ။ **ဝက္ခမာနော**တိ "အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေတိ။ ပ။ အဒ္ဓါဂမနဝသေန ကထိတော။ ဂတေ ဋ္ဌိတေ နိသိန္နေတိ ဏ္ဌေ ဝိဟာရေ စုက္ကိကပါဒုဒ္ဓါရဇ္ဇရိယာပထဝသေန ကထိတော"တိ[2] ဝက္ခမာနော ဝိသေသော။

ပဝတ္တေတိ စက်မာဒီသု ပဝတ္တေ ရူပါရူပဓမ္မေ။ **ပရိဂ္ဂဏ္ဍန္တ**ိ**ဿ** အနိစ္စာဒိတော။

ကာယိကကိရိယာဒိနိဗ္ဗတ္တကဇဝနံ ဖလူပစာရေန **"ကာယာဒိကိရိယာ-မယ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **ကိရိယာသမုဋ္ဌိတတ္တာ**တိ ပန ကာရဏူပစာရေန။

၅၂ ၆။ **ကမ္မဋ္ဌာနဥပါသနဿာ**တိ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ။ **ယောဂမ္ဘ**န္တိ ဘာဝနာယောဂကိရိယာယ ပဝတ္တနမဂ္ဂံ။

၅၃ ၇။ **ကာယာဒီသူ**တိ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု။ **သုဒ္ဓ၊ ပဝတ္တိယာ**တိ အသုဘာနုပဿနာဒိဝသေန ပဝတ္တိယာ။ **နိယျာနသဘာဝေါ** သမ္ဘာသတိတာ

---

[1]-အဘိ ၄-၂၆၉-ဝိဇ္ဇေ၊ [2]-အဘိ-ဋ ၂-၃၄၀-ဝိဇ္ဇေ၊

ဝေ။ **ဥပဒ္ဒေန**န္တိ သတိ ကိစ္စတော ဒသေတိ။ တ္ထေ စ ယထာဝုတ္တော ပရိဂ္ဂဟော ဇာတော တေသာတိ **ပရိဂ္ဂဟိတာ**၊ တံ ပရိဂ္ဂဟိတံ နိယျာနဘူတံ သတိ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော ဝေဒိတမ္ဘော။

၅၄၂-၃။ ပကုပ္ပနံ ဇ္ဈ **ဝိကာရပတ္တိဘာဝေါ**။

၅၅၀။ **တပ္ပဋိပက္ခသညာ**တိ ထိနမိဒ္ဓပဋိပက္ခသညာ။ သာ အတ္ထတော တဒင်္ဂါဒိဝသေန ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနာကာရပ္ပဝတ္တာ ကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တ-သညာ၊ တထာဘူတော ဝါ စိတ္တုပ္ပါဒေါ သညာသီသေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတမ္ဘော။

၅၅၃။ **သာရမ္ဘန်** အာရမ္ဘဝန်း၊ သဟာရမ္ဘန်တိ အတ္ထော။ **နိရာဝရဏာ-ဘောဝါ** ထိနမိဒ္ဓနိကာရဝိဂမေန နိရာဝရဏသမန္နာဟာရသညာ။ **ဝိဝဋ္ဋာ** အပ္ပဋိဗ္ဗာဒနာ။

၅၆၄။ **တတ္ထ တတ္ထာ**တိ "ဇ္ဈမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ"တိအာဒိသု[1]။

၅၈၈။ ယထာ ကေနစိ နိက္ကုဋ္ဌိတံ "ဇ္ဈဒံ နာမေတ"န္တိ ပကတိဉာဏေန နဉာယတိ၊ ဧဝံ သမ္ဘပ္ပကာရေန အဝိဒိတံ နိက္ကုဋ္ဌိတံ ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ **"သမ္ဘဏာ အညာတတာ နိက္ကုဋ္ဌိတဘာဝေါ"**တိ။ **နိရဝသေသပရိစ္ဆိန္နနာ-ဘာဝေါ**တိ ဒုဝိညေယ္ယတာယ နိရဝသေသတော ပရိစ္ဆိန္နတ္ထတာဘာဝေါ၊ ပရိစ္ဆိန္နကာ[2]ဘာဝေါ ဝါ။ ကေဒေသေနေဝ ဟိ ဂန္ဓိရံ ဉာယတိ။

အာစိက္ခန်တိ အာဒိတော ပရိဗျတ္တံ ကထေန်။ **ဒေသေန်**တိ ဥပဒိသန-ဝသေန ဝဒန်၊ ပဗောဓေန် ဝါ။ **ပညာပေန်**တိ ပဇာနာပေန်၊ သံပကာသေန်တိ အတ္ထော။ **ပဋ္ဌပေန်**တိ ပကာရေဟိ အသင်္ကရတော ဋ္ဌပေန်။ **ဝိဝရန်**တိ ဝိဝဋံ ကရောန်။ **ဝိဘဇန်**တိ ဝိဘတ္တံ ကရောန်။ **ဥတ္တာနီကရောန်**တိ အနုတ္တာနံ ဂန္ဓိရံ ဥတ္တာနံ ပါကဋံ ကရောန်။ တ္ထေ စ "**ပညာပေန်**"တိအာဒိဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ အတ္ထပဒါနိ ဒဿိတာနိ။ **"အာစိက္ခန် ဒေသေန်"**တိ ပန ဒွိဟိ ပဒေဟိ ဗျဉ္ဇန-ပဒါနိတိ ဧဝံ အတ္ထဗျဉ္ဇနပဒသမ္ပန္နာယ ဥဒ္ဒါရာယ ပသံသာယ ပသံသနံ ဒဿေတိ။ယံ ပနေတေသု အတ္ထဗျဉ္ဇနပဒေသု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ **နေတ္တိအဋ္ဌကထာယံ**[3] ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တမေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

---

[1] အဘိ ၂-၂၅၅-ဝိဗ္ဗေ။ [2] နေတ္တိ ၆-၃၂၂၊ ၃၃-ဝိဗ္ဗေသု။

၆၀၂။ **ဣတ္ထေ ယောဂေတဗ္ဗံ** တသဲ ဟေဋ္ဌာဘူမိသမတိက္ကမနမုခေန ဘူမိဝိသေသာဓိဂမုပါယဒီပနတော။ **သဗ္ဗတ္ထာ**ဝီတိ "ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာ"တိ သဗ္ဗေသုပိ သမတိက္ကမဝစနေသု။

၆၁၀။ **တံယေဝ အာကာသံ ဖုဋ္ဌံ ဝိညာဏန္တိ** တံယေဝ ကသိဏုဋ္ဌါဋ္ဌိ-မာကာသံ "အနန္တ"န္တိ မနသိကာရေန ဖုဋ္ဌံ ဖရိတ္မာ ဋ္ဌိတံ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ **မနသိ ကရောတီ**တိ အတ္ထော။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန သာမညတ္ထောတနာ[1] ဝိသေသေ တိဋ္ဌတိတိ "ဖုဋ္ဌ"န္တိ ဣမိနာ ဝိညာဏမေဝ ဝုတ္တန္တိ **ဖုဋ္ဌံ ဝိညာဏ**န္တိ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏမာဟ။ တဋ္ဌိ အာကာသသ သဖရဏကဝိညာဏံ။ **ဝိညာဏေနာ**တိ စ ကရဏတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ တဋ္ဌ ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏံ ဝဒတိတိ အာဟ **"ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိညာဏေန မနသိ ကရောတီ"**တိ။ **တေနာ**တိ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏေန။ **ဂဟိတာကာရန္တိ** အနန္တဖရဏဝသေန ဂဟိတာကာရံ။ **မနသိ ကရောတီ**တိ ဒုတိယာရုပ္ပပရိကမ္ပ-မနသိကာရေန မနသိ ကရောတိ။ **ဝေ**န္တိ ယထာဝုတ္တာကာရံ ကသိဏုဋ္ဌါဋ္ဌိ-မာကာသေ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏေန အနန္တဖရဏဝသေန ယော ဂဟိတာ-ကာရော၊ တံ မနသိ ကရောန္တံယေဝ။ **တံ ဝိညာဏ**န္တိ တံ ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏံ။ **အနန္တံ ဖရတီ**တိ "အနန္တ"န္တိ ဖရတိ၊ တသ္မာ ဒုတိယောယေဝတ္ထော ယုတ္တောတိ။ "**ယဋ္ဌိ**"တိ အာဒိနာ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ပါကဋံ ကရောတိ။ **တံ ဖရဏာ-ကာရသဟိတန္တိ** တသ္မိံ အာကာသေ ဖရဏာကာရသဟိတံ။ **ဝိညာဏန္တိ** ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ။

၆၁၅။ **ပုဗ္ဗေ**တိ ဒုတိယာရုပ္ပပရိကမ္ပကာလေ။ ယံ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ **မနသိ** ကတံ၊ **တံယေဝ** ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဏမေဝ။ တံယေဝ ဟိ အဘာဝေတိ။ အာရမ္မဏာတိက္ကမဝသေန ဟိ တော သမာပတ္တိယော လဗ္ဘန္တိ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၆၂၃။ စတုက္ကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနမေဝ ယေသံ ဝိစာရော ဩဠာရိက-တော နဗ္ဗတ္ဌာတိ၊ ယေသဉ္စ ဥပဗ္ဗာတိ၊ တေသံ ဝသေန ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတ္မာ

---

[1] သာမညတ္ထောဒနာ (ဗဟူသု)

ဒေသိတန္တိ စတုက္ကနယတော ပဋ္ဌကနယော နိဟတောတိ အာဟ **"ဥဒ္ဒေ-ယေ ဝ စတုန္နံ။ပ။ ဒဿနတော စ"**တိ။

အဘိမ္ဘာဘဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌမ္ဘုန္ဆကဝဏ္ဏနာ

ဒ၄၀။ **တီဏိ**တိ ပဌမာဒီသု တီသု။ စတုက္ကနယေန ဟိ တံ ဝုတ္တံ။ **ဝေ-ကောဋ္ဌာသိကာ**တိ အပ္ပမာဏာတိ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ **"လောကုတ္တရဘူတာ ဝေါတိ အဓိပ္ပါယော"**တိ။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသ။ပ။ စတုတ္ထာနံ ဝဋ္ဋဝိပဿနာ-ပါဒကတ္တာ **"သမ္ဘတ္ထပါဒကစတုတ္ထေ သင်္ဂဟိတာနိ"**တိ ဝုတ္တံ။

အယံ ကထာတိ ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိကထာ။ ဟေဋ္ဌိမော အရိယော ဥပရိ-မဿ အရိယဿ လောကုတ္တရစိတ္တာနိ ပဋ္ဌိဝိဋ္ဌိတုံ နိ သက္ကောတိတိ ဝုတ္တံ **"နိ-စ။ပ။ သက္ကောတိ"**တိ။

"ကိရိယတော ဒ္ဝါဒသန္တ"န္တိ စ ပါဠော အတ္ထိ။ **သဟ ဝ ဒ**တိ လောကုတ္တရ-ဖလစတုတ္ထတာသာမညေနာတိ **အဓိပ္ပါယော**။ ဣဒ သမ္ဘသဒ္ဒဿ ပဒေသသမ္ဘ-ဝါဓိဘာဝတော ဧကဒေသဿ အသမ္ဘဝေပိ သမ္ဘတ္ထပါဒကတာ ဧဝ ဝေဒိ-တမ္ဗာတိ ဒဿေတုံ **"သမ္ဘတ္ထ။ပ။ ဒ္ဒမ္ဘ"**န္တိ အာဟ။ **ပရိစ္ဆိန္နာကာသက-သိဏစတုတ္ထာဒီနိ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အာနာပါနစတုတ္ထာဒယော သင်္ဂဟိတာ။ **နဝတ္တမ္ဗတာယာ**တိ နဝတ္တမ္ဗာရမ္မဏတာယ။

နိမ္ဗာနဥ္စာတိ ဝတ္ထုံ တဒါရမ္မဏဿာပိ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဘာဝတော။

"သသန္ဓာနဂတမ္ပိ"တိ ဣဒံ **ရူပ**-သဒ္ဒေန, **ကမ္မ**-သဒ္ဒေန စ သမ္ပန္ဓိတမ္ပံ "သသန္ဓာနဂတမ္ပိ အပါကဋံ ရူပံ ဒိမ္ဗစက္ခု ဝိယ သသန္ဓာနဂတမ္ပိ အပါကဋံ ကမ္မံ ဝိဘာဝေတိ"တိ။ ပါကဋ္ဌေ ပန သသန္ဓာနဂတေ ရူပေ, ကမ္မေ စ အဘိညာဏေန ပယောဇနံ နတ္ထိတိ **"အပါကဋ"**န္တိ ဝိသေသေတ္တာ ဝုတ္တံ။

ဗျာခ္ယာဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-အဗ္ဗမညာဝိဘင်္ဂ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၆၄၂။ **ဒိသာဒေသောဓိနာ**တိ "ကေ၊ ဒိသ"န္တိ အာဒိဒိသောဓိနာ, ဝိဟာရ-ဂါမနိဂမနဂရဇနပဒရဇ္ဇာဒိဒေသောဓိနာ စ။ **သဗ္ဗောဓိနာ**တိ "သဗ္ဗာ ဣတ္ထိ-ယော, သဗ္ဗေ ပုရိသာ, အရိယာ, အနရိယာ"တိအာဒိဝသပ္ပဝတ္တေန သဗ္ဗောဓိနာ။ **တေသာ**တိ ဧတေသ ပဒသ၊ ပဒတ္ထသ ဝါ။ **အနုဝတ္တကန္တိ** အဓိကာရဝသေန ပဝတ္တကံ။ **တံ ဒွယန္တိ** တထာ-သဒ္ဒေါ, ဣတိ-သဒ္ဒေါတိ ဥဘယံ။ "တထာ ဒုတိယ"န္တိ ဟိ ဝုတ္တေ "တထာ-သဒ္ဒေါ ယထာ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ပုရတ္ထိမာဒိသု ကေ၊ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ တထာ ဒုတိယမ္ပိ ဒိသံ မေတ္တာသဟ-ဂတေန စေတသာ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ"တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ သေသဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ ယသ္မာ **ဣတိ**တိ အယံ ဣတိ-သဒ္ဒေါ ပကာရတ္ထေ၊ ဧဝန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ "ယထာ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ကေ၊, ဒုတိယံ, တတိယံ, စတုတ္ထံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ ဧဝံ ဥဒ္ဓံ, အဓော, တိရိယံ မေတ္တာ-သဟဂတေန စေတသာ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ"တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ "**မေတ္တာ**။ပ။ **တံ ဒွယ**"န္တိ။ **တသာ**တိ ဒွယသ။ **ဖရဏန္တရာဒိဒ္ဒါနန္တိ** ဖရ-ဏတော အညံ ဖရဏန္တရံ၊ တံ အာဒိ ယသ၊ တံ ဖရဏန္တရာဒိ။ ဖရဏန္တရံ ဟေတုံ မေတ္တာဘာဝနာယ၊ ယဒိဒံ ဝိပုလတာ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဘုမ္မန္တရပဂုဏ-ဘာဝါဒိ ဂယ္ဟတိ၊ တသ ဖရဏန္တရာဒိနော ဒ္ဒါနံ ဒ္ဒါနဘူတော "ဝိပုလေ-နာ"တိအာဒိနာ ဝုစ္စမာနော မေတ္တာဘာဝနာဝိသေသော။ ဝုတ္တပ္ပကာရမတ္ထ-ပရာမသနသ **တသ** ဒွယသ **အဒ္ဒါနံ** အနောကာသောတိ။ **ဣတိ ကတ္ဝာ** ဣမိနာ ကာရဏေန နဝုတ္တံ တံ ဒွယန္တိ အတ္ထော။

၆၄၃။ **ရာဂသာ**တိ ကာမရာဂသ။ **သိနေဟသာ**တိ ပုတ္တသိနေဟာဒိသိ-နေဟသ။ **ဝိပတ္တိယာ**တိ ရာဂသိနေဟသမ္ပိတာယ မေတ္တာဘာဝနာယ ဝိပတ္တိ-ယာ ဝိနာသသ။ **အနုပ္ပတ္တိတော** ဟိရောတ္တပ္ပဗလေန အနုပ္ပဇ္ဇနတော။

၆၄၅။ **အဓိမုစ္စိတ္ဝာ**တိ ဘာဝနာစိတ္တံ အာရမ္မဏေ သုဋ္ဌု ဝိသဇ္ဇေတ္ဝာ၊ တံ ပနေတ္ထ အဓိမုစ္စနံ ယသ္မာ ဖရဏဝသေနေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**သုဋ္ဌု ပသာရေတ္ဝာ**"တိ။ ယသ္မာ ပန အာရမ္မဏေ သုဋ္ဌု အသံသပ္ပနဝသေ-နေဝ တံ မေတ္တာဘာဝနာယ အဓိမုစ္စနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ "**မလဝတာ ဝါ အဓိမောက္ခေန အဓိမုစ္စိတ္ဝာ**"တိ စ ဝုတ္တံ။

၆၄၈။ **တေသံ** ပဒါနံ **သဗ္ဗေန** သကလေန ဒိသာဒေသာဒိဘေဒေန **အဝဓိနာ**။ **သဗ္ဗာဝဓိဒိသာဒိဖရဏာကာရေဟိ**ဟိ သမ္ဘာဝဓိဘူတဒိသာဒေသ-ပုဂ္ဂလဖရဏပဋိကာရေဟိ။

၆၅၀။ **ဝိယာတဝေသေနာ**တိ ဝိကၠမ္ပနဝေသေန။

သုတ္တန္တဘာဏကနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋ္ဌမ္ဘုန္ဆကဝဏ္ဏနာ

၆၉၉။ **ကထိတာနံ** ကုသလာဒိဓမ္မာနံ။ ဣမသ္မိံ ပန အပ္ပမညာဝိဘင်ေ ကထိတာ အပ္ပမညာ၊ တာ စ သဘာဝတော လောကိယာ ဧဝ၊ နှ ခန္ဓဝိဘင်ါ-ဒိသု ကထိတာ ခန္ဓာဒယော ဝိယ လောကုတ္တရာပိတိ ကေံသတော သမ္ဘာသံ အပ္ပမညာနံ လောကိယဘာဝမေဝ ဒိပေတုံ အဋ္ဌကထာယံ "ဣသ္မိံ ပနာ"တိ-အာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဣမသ္မိံ ပန။ပ။ ဟောတီ**"တိ။

အပ္ပမညာဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-သိက္ခာပဒပိဘင်

၁-အဘိဝမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၇၀၃။ သိက္ခာသမ္ပါတာနံ ကုသလဝမ္မာနံ ပဠု သီလင်္ဂါနိ နိဿယဘာဝေန ဝါ ပတိဋ္ဌာ သိယုံ, ဥပနိဿယဘာဝေန ဝါတိ တဒုဘယံ ဒဿေန္တော အာဟ **"သမ္ဘယောဂဝသေန, ဥပနိဿယဝသေန စ ဩကာသဘာဝေနာ"**တိ။

၇၀၄။ "ကမ္မပထာ ဧဝါ"တိ နိယမသ ကတတ္တာ ဝုတ္တံ **"အသဒ္ဓသာဝေ-ရဏာသု"**တိ။ နု ဟိ သက္ကာ ဒုဿီယာဒိသာဝရဏကောဋ္ဌာသဝသေန နိယမံ ကာတုံ။ **ကမ္မပထကောဋ္ဌာသိကာ ဧဝ**၊ နု ဈာနာဒိကောဋ္ဌာသိကာ။ **ကမ္မပထ-ဘာဝေန အာဝတ္တိ ဝဒန္တိ**၊ ဒုဋ္ဌတိယာ, တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇနဒုက္ခသ စ ပဝတ္တိ-ဥပါယဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ **အသ** သုရာပါနသ။ **ဥပကာရကတ္တံ** သမ္ဘေသံ။ **သဘာဝတ္တံ** မိဿာစာရသ။

တထာဂတိတသမ္ပါရာရမ္ဘကတာယာတိ "သတ္တံ အဝဟ်ရာမိ၊ သတ္တေ ဝိပ္ပဋိ-ပဇ္ဇာမိ"တိအာဒိနာ သတ္တာကာရေန ဂတိတသမ္ပါရာရမ္ဘကတာယ၊ နု ပန သတ္တာ ဥညတ္တိအာရမ္ဘကတာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ **"ပဠု သိက္ခာပဒါ"**တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရတိ။

တသ တသာတိ ယသ ယသ ဗျသနတ္ထာယ။ သယံ ဝါ ဥသုအာဒိ ဒိပတိ၊ ဩပါတခဏနာဒိ ကရောတိ၊ တာဒိသံ မန္တံ ပရိဇပ္ပတိ၊ ကမ္မဇ္ဇုဒ္ဓိ ဝဠ္ဠေတိ၊ အညေန ဝါ တံ သဒ္ဒံ ကာရေတိတိ အာဟ **"နိဿဋ္ဌယ ॥ ပ ॥ ဒ္ဝေ ဝေ ဂတိတာ"**တိ။

ယဒိပိ ကောဋ္ဌာသဝါရေ ဝိရတိ သရူပေန နာဂတာ "ယေဝါပနာ"တ္တေ ဝုတ္တာ၊ ဘဇာပိယမာနာ ပန မဂ္ဂဘာဝံယေဝ ဘဇတီတိ အာဟ **"ဝိရတိသီလံ ပန မဂ္ဂကောဋ္ဌာသိက"**န္တိ။ **သေသသီလာနန္တိ** သေသအဝိတိက္ကန္တသီလာနံ။

၇၁၂။ **အဘဇ္ဇဋ္ဌာနာ**တိ ပါဏာတိပါတာဒယော။ ယထာ ပါဏာတိ-ပါတာဒယော ဝေရဟေတုတာယ ဝေရံ၊ ဧဝံ တဒညေပိ အကုသလာတိ ဝုတ္တံ **"တံသဘာဝတာယ ဝေရဘူတာနု"**န္တိ။ ဝိရတိနံ ဥပ္ပတ္တိ နု နု ဘဝိဿတိ သေက္ခာနန္တိ ယောဇနာ။ **"အကုသလသမုဋ္ဌိတာနိ စ"**တိအာဒိနာပိ သေက္ခာနံ ဥဘယေန ဝိရတိသဘာဝံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ တ ဿတ္ထော—ယာနိ အကုသလ-သမုဋ္ဌိတာနိ ကာယကမ္မာဒိနိ၊ တာနိ တေသံ သေက္ခာနံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိတိ

ဝေရာနိယေဝ၊ **တေဟိ** ဝေရေဟိ **တေသံ** သေက္ခာနံ ဝိရတိယော သမ္ဘဝန္တိယေဝ။ **ယတော**တိ ယသ္မာ ပါဏာတိပါတာဒိဝိရမိတမ္ဘနိပ္ပရိယာယဝေရာဘာဝေ၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဝေရမတ္တတော သေက္ခာနံ ဝိရတိသမ္ဘဝတော။ **နဖလ-ဘူတသာ**ဝီတိ ယထာ ဖလသ မဂ္ဂပဋိမိမ္ဘဘူတတ္တာ မဂ္ဂသဒိသံ သတ္တ-အဋ္ဌင်္ဂိကတာ သိယာ၊ ဧဝံ အဖလဘူတသာဝီ သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒိကသ ယတော ဝိရတိသမ္ဘဝတော **အဋ္ဌင်္ဂိကတာ ဟောတိ**၊ အညထာ ပဋ္ဌင်္ဂိကော ဧဝ သိယာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဘိမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဌမပုဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ

၇၁၄။ **ယထာဝိရမိတမ္ဘတော**တိ ယော ယော ပါဏာတိပါတာဒိ ဝိရမိ-တမ္ဘော၊ တတော ဝိရတိဝသေန။

သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပဋိသန္ဓေဒါဋိဘာဂ်

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ

၇၁၀။ "သေဝ နယော"တိ ဓမ္မာဒီသု ကတော အတိဒေသော သခ်ေပ-တော တေသံ ဒဿနံ ဟောတိတိ အာဟ "**သခ်ေပေန ဒဿေတွာ**"တိ။ တေသံ နိရုတ္တိပဋိဘာနာနံ ဝိသယာ **တဗ္ဗိသယာ**၊ တေသံ၊ နိရုတ္တိပဋိဘာန-ဝိသယဘူတာနန္တိ အတ္ထော။ **ပစ္စယုပ္ပန္နာဒိဘေဒေဟိ**တိ ပစ္စယုပ္ပန္နနိဿာနဘာသိ-တတ္ထာဒိဘေဒေဟိ။

ဒုက္ခဟေတုဖလဇာတာဒိဓမ္မဇရာမရဏာနိ **ဒုက္ခာဒီနိ**။ သစ္စဟေတုဓမ္ম-ပစ္စယာကာရဝါရေသု ဒုက္ခသမုဒယာဒိပရိယာယေန အာဂတော ဖလနိဿတ္ထ-ကော ဟေတု, သစ္စပစ္စယာကာရဝါရေသု အရိယမဂ္ဂေါ, ပရိယတ္ထိဝါရေ ဘာသိတံ, အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ ကုသလံ, အကုသလန္တိ ဧဝံ ပါဠိယံ ဝုတ္တာနံယေဝ **ဝသေန** ပဿ ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဣမမတ္ထမာဟ "**တထာ ဓမ္မာ စာ**"တိ ဣမိနာ။

နိဿတ္တကဟေတုအာဒီနန္တိ နိဿတ္တကသမ္ဘာပကဲ့ဥပကာနံ။ **ပုရိမော**တိ ပဝတ္တ-နတ္ထော။ **တသ္မိန္တိ** မဂ္ဂေ။ **ပစ္ဆိမော**တိ ပါပနတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဝိပရီတနိရုတ္တိတိ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ အာစိဏ္ဏတ္တာ တသ္မ တသ္မ အတ္ထသ္ম ဝါစကဘာဝေ နိရုဠ္ဟာ ယာထာဝနိရုတ္တိ။ ယသ္မာ ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတော သဒ္ဒေါ ပညတ္တိတိ အတ္ထနော အမိပ္ပါယော၊ တသ္မာ ပရမတ္ထတော[1] တံ ဒဿေန္တော "**အဝစနဘူတာယာ**"တိ ဝိသေသေတ္တာ "**ကေစိ ဝဏ္ဏယန္တိ**"တိ အာဟ။ **ဧဝံ သတိ**တိ ဧဝံ နိရုတ္တိယာ ပညတ္တိဘာဝေ သတိ။ ပညတ္တိ အဘိလပိတဗ္ဗာတိ အာပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တေ, ဟောတု၊ ကော ဒေါသော တသ္မာ ဝစနီယဘာဝတောတိ ကဒါစိ ဝဒေယ္ယာတိ အာသင်္ကော အာဟ "**နဿ ဝစနတော**"။ပ။ **ဥစ္စာရေတဗ္ဗံ အတ္ထိ**"တိ။ **တေသံ** အတ္ထဓမ္မာနံ။ **နဿ ဝစနန္တိ** **အဝစနံ** အဝစနသဘာဝံ။ **ဧဝံပကာရန္တိ** ဧဝံဝိဓံ ဧဝံ နိယတလိင်ဝိသေသ-ဇောတနာကာရံ။

---

[1] ပရမတ္ထတော (က)

ပရ၊တောတိ ပရဘာဝေ အနန္တရမနောဒ္ဓါရေ။ သဒ္ဒဂ္ဂဟဏာနုသာရေန ဂဟိတာယ နာမနိရုတ္တိယံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပဝတ္တတိတိ ဝဒန္တိ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ပါဠိယံ "နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပဘေဒေ ဗုဒ္ဓိ"တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ **"နိရုတ္တိ။ပ။ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"**န္တိ။ **ပဒ္ဓာ ဇာနနန္တိ** သဒ္ဒဂ္ဂဟဏုတ္တရကာလံ နာမနိရုတ္တိယာ ဇာနနံ။ **ဧဝန္တိ** ဧဝံ သဒ္ဒဂ္ဂဟဏတော ပဒ္ဓာ နာမနိရုတ္တိ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါတိ ဂယှမာနေ။ ဧဝံ နိရုတ္တိယာ နာမပညတ္တိပက္ခေ ပါဠိယာ, အဋ္ဌကထာယ စ ဝိရောဓံ ဒဿေတွာ သဒ္ဒပက္ခေ တဒဘာဝံ ဒဿေန္တော **"ယထာ ပနာ"**တိအာဒိမာဟ။ **တံတံသဒ္ဒဝိဘာဝကန္တိ** ယထာ တသ္မိ တသ္မိ သဒ္ဒပ္ပဘေဒနိဋ္ဌယသ္မိ ပစ္စယဘူတံ ဒိဋ္ဌသောတဉာဏံ သဒ္ဒါရမ္မဏမေဝ တံ တံ သဒ္ဒံ ဝိဘူတံ ကရောတိ၊ ဧဝံ နိရုတ္တိပ္ပဘေဒနိဋ္ဌယသ္မိ ပစ္စယဘူတံ နိရုတ္တိသဒ္ဒါ-ရမ္မဏမေဝ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံ တံ ဝိဘူတံ ကရောတီတိ တသ္မိ ပစ္စုပ္ပန္နာ-ရမ္မဏတာ ဝုတ္တာ။ သဒ္ဒံ ပန ဝိဘာဝေန္တေ ကေန္တတော သဒ္ဒ||ပနိဗန္ဓံ ပညတ္တိမ္ပိ ဝိဘာဝေတိယေဝ၊ ယတော သဘာဝါသဘာဝဝိသေသဝိဘာဝနံ သမ္ဘဇ္ဇတိ။ အညထာ ဟိ သဒ္ဒမတ္တဂ္ဂဟဏေ ဝိသေသာဝဗောဓော ဧဝ နတ္ထိ ပေါရာဏာ ပညတ္တိဝိဘာဝနမ္ပိ ၈ သ ဇ္ဈန္တိ။ **တံဝိဘာဝကန္တိ** နိရုတ္တိသဒ္ဒဝိဘာ-ဝကံ။ **နပါဠိဝိရောဓော ဟောတီ**တိ ယဒိပိ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ "ယာယ နိရုတ္တိယာ တေသံ ဓမ္မာနံ ပညတ္တိ ဟောတိ"တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ သဘာဝနိရုတ္တိသဒ္ဒေန ဓမ္မာနံ ပဗောဓနမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နတ္ထိ တမ္ပိ နိမုတ္တံ ပညတ္တိန္တိ "နိရုတ္တိသဒ္ဒါ-ရမ္မဏာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ"တိ ဝုစ္စမာနေ ပါဠိယာ ဝိရောဓော နတ္ထိ ဟောတီတိ အတ္ထော။ "ပစ္စဝေက္ခဏသ္မာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ သဒ္ဒံ ဂဟေတ္တာ ပဒ္ဓာ ဂဟိတာယ ပညတ္တိယာ ပစ္စဝေက္ခဏေန ဘဝိတမ္ဘန္တိ အာသင်္ကေယျာတိ တဒါသင်္ကာနိဝတ္တ-နတ္ထမာဟ **"တံ သဘာဝနိရုတ္တိံ သဒ္ဒံ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ"**တိအာဒိ။ **သဘာဝ-နိရုတ္တိံ ဝိဘာဝေန္တေယေဝ**တိ သဘာဝနိရုတ္တိဝိသယသ္မိ သမ္ဘောဟသ္မိ ပဝေဝ ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာ အတ္ထသာဓနဝသေန အဘိညာဉာဏံ ဝိယ တံ ဝိဘာဝေန္တမေဝ ပဝတ္တတိ။ တေနာဟ **"နိရုတ္တိံ ဘိန္ဒန္တံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"**တိ။ ပဘေဒဂမနဠ္ဠေတ္ထ အနဝသေသတော နိရုတ္တိဝိဘာဂဇာနနံ။ တထာ သေသေသု။ **သက္ကဋ္ဌနာမာဒီ**တိ သက္ကဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တနာမာချာတာဒိ။ နိပါတပဒံ နာမာဒိ-ပဒါနိ ဝိယ အတ္ထံ နဝတိ၊ အထ ခေါ ဗျဉ္ဇနံ ဗောဓေတိတိ **"ဗျဉ္ဇန"**န္တိ ဝုတ္တံ နိပါတပဒံ။

၁-အဘိ ၂-၃၁၀-ပိဋ္ဌေ။

ဗောဓိ ဉာဏံ မဂ္ဂဉာဏတံ ထွေ၁ါတိ **ဗောဓိမဂ္ဂေ၁၊** မဟာဗောဓိဌာနံ။ တေနာဟ "**ပဌမာဘိသမ္ဗုဇ္ဈဌာနေ**"တိ။ **အညေန ပကာ၁ရေနာ**တိ ဥဂ္ဂဟာ၁ိပ္ပ-ကာ၁ရေန။

အညထာ ဟော၏တိ ပုရိသယုဂေ ပုရိသယုဂေ ကေ၁ေသေန ပရိ၀တ္တန္တာ ကာလန္တရေ အညာကာရာ ဘ၀န္တိ။ **ဝိနဿ**တိ တံတံဘာသာနံ မနုဿာနံ ဝိနာသေန နဿ ပညာယန္တိ၊ မနုဿာနံ ဒုရုဂ္ဂဟဏာ၁ိနာ ကတ္ထစိ ကဒါစိ ပရိ၀တ္တန္တိ၀ိ ဗြဟ္မလောကာ၁ိသု ယထာသဘာ၀ေနေ၀ အ၀ဋ္ဌာနတော နဿတ္ထ, သမ္ဘ၁ါ, သမ္ဘထာ စ ပရိ၀တ္တတိ။ တေနာဟ "**ကပ္ပ၀ိနာ၁ေ၀ိ တိဋ္ဌတိ-ယေ၀ါ**"တိ။ **တေ၁ သ** နိ၀ုတ္တိ၀ဋ္ဌိသင်္ခ္ကိ၁ါဉာဏသ။

အတ္ထာ၁ိသု ဉာဏန္တိ အတ္ထ၀ဋ္ဌိသင်္ခ္ကိ၁ါ၁ိ။ အတ္ထ၀မ္မနိ၀ုတ္တိ၀သေန **တိသု**။ အဿ၀မ္မနိ၀ုတ္တိ၀ဋ္ဌိဘာန၀သေန **စတ္ဆ၁ိ ၀ါ**။ အတ္ထ၀မ္မာ၁ိနာ အတ္ထနာ ဇောတေတမ္ဘေန သဟ အတ္ထေနာတိ **သာတ္ထကာနိ**။ **သ၀ေ၁** အတ္ထ၀မ္မာ၁ိကော **အတ္ထော** ဝိသယဘူတော **တေ၁ သ** ဉာဏသ အတ္ထိတိ **သ၀ေတ္ထကံ**။ **သ၀ေ၁ိ**ံ အတ္ထာ၁ိကေ ဝိသယေ **ခိတ္တံ** အတ္ထနော ပစ္စယေဟိ ဌ၀ိတံ ပ၀တ္တိတံ၊ **အ၀ဟတ္ထ၀ပ္ပတ္တိယာ ဝိသ၁ါ ဟော၏** ပဋ္ဌိ၀ကွ၀မ္မာနံ သ၀ေသော ဝိဒ္ဒံသိတတ္ထာ။ **ပဋ္ဌန္ဒ**န္တိ အ၀ိဂမ၀ရိယတ္ထိသ၀နပရိပုစ္ဆာပုဗ္ဗယောဂါနံ။ **ယထာ၁ယော၀**န္တိ ယံ ယံ ယသ ပုဂ္ဂလသ ဝိသ၁တာယ ယုဇ္ဇတိ၊ တထာ ယောဇေတ၀္ဗံ။

ပရိပုစ္ဆာဟေတု ပ၀တ္တာ ကထာ ပရိပုစ္ဆာတိ ၀ုတ္တာတိ အာဟ "**ပုစ္ဆာ၁ယ။ပ။ ပရိပုစ္ဆာတိ ၀ုတ္တာ**"တိ။

တေ၁ိတိ မဂ္ဂေ၁ိ။ **ပဋ္ဌိလာ၁ေ၁** နာမ ပုဗ္ဗယောဂသ၀ဋ္ဌိယာ အတ္ထာ၁ိ-ဝိသယသ သ၀ေ၁ဟသ သ၀ုစ္ဆိန္နနံ၊ တံ ပန မဂ္ဂကိစ္စ၀ေ၀ါတိ အာဟ "**သော လောကုတ္တရော**"တိ။ အတ္ထာ၁ိနံ ပဘေ၁တော သလ္လက္ခဏ၀ိဘာ၀နဝ၀ေတ္ထာ၀နာ ယထာရဟံ ပရိတ္တကုသလမဟာကိရိယစိတ္တ၀သေန ဟောတိတိ ၀ုတ္တံ "**ပဘေ၁ါ ကာမာ၀စရော**"တိ။ **ယထာ** ပုဗ္ဗယောဂေါ **အ၀ိဂမသ ဗလ၀ပစ္စယော** သဘာ၀ဟေတုဘာ၀တော၊ **နဿ တထာ ပဘေ၁သ** အသဘာ၀ဟေတုတာယ, ပရမ္ပရပစ္စယဘာ၀ယ စာတိ အ၀ိပ္ပါယော။ **ပရိယတ္ထိအာ၁ိနံ** ပဘေ၁သ ဗလ၀-ပစ္စယဘာ၀ယ, **အ၀ိဂမသ** စ တ၁ဘာ၀ေ ဧသေ၀ နယော။ **တတ္ထာ**တိ နိ၀ိတ္ထတ္ထေ ဘုမ္မံ၊ တာသု ပရိယဋ္ဌိသ၀နပရိပုစ္ဆာသု နိ၀ိတ္ထဘူတာသူတိ အတ္ထော။ **ယံ ၀ုတ္တံ ဟောတိ**တိ "ဧတေသု ပနာ"တိအာ၁ိနာ အ၀ဋ္ဌကထာ၀စနေန ယံ အတ္ထဇာတံ

၁-ပဋ္ဌိယာတော နာမ (က)

ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တံ ဒဿနေန**တိ တံ နိဗ္ဗါရေတ္တာ ဒဿနေန။ **"ပုဗ္ဗ-ယောဂါဒိဂမာ"**တိ ဝတ္တာ "**ဒ္ဝေ**"တိ ဝစနံ အဓိဂမသဟိတောယေव ပုဗ္ဗယောဂေါ ပဘေဒသ ဗလဝပစ္စယော၊ နာ ကေဝလောတိ ဒဿနတ္ထံ။ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ "ဒ္ဝေပိ ကေတော ဟုတ္တာ"တိ[1]။ "ဒ္ဝေပိ ဝိသဒကာရဏာ"တိ ဝုတ္တေ ပုဗ္ဗယောဂသာဝိ ဝိသဒကာရဏတ္တံ လဇ္ဇတေဝါတိ အာဟ "**ဒ္ဝေပိ ဝိသဒကာရဏာတိ။ ပ။ ဝုတ္တာ**"နှင့်။

သင်ဟဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သစ္စဝါရဝိဝဏ္ဏနာ

၇၁၉။ **ကာလတ္တယေ**ဝိတိ အတီတာဒိသု တီသုပိ ကာလေသု။ **ဟေတု-ဖလမ္ပိ** ဟေတူနံ ဖလဘူတာ ဓမ္မာ၊ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တာတိ အတ္ထော။ **တေသဉ္စ ဟေတုမ္ပိ**တိ တေသံ ဟေတုဖလာနံ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တာနံ ဟေတုဘူတာ ဓမ္မာ "ဓမ္မာ"တိ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။ **ဝိနေယျဝသေနာ**တိ တထာဝိနေတဗ္ဗပုဂ္ဂ-လဇ္ဈာသယဝသေန။ **ဥပ္ပန္နာ သမုပ္ပန္နာတိအာဒိ နာ ဝုတ္တာ**နှင့် ဥပ္ပန္နာ သမုပ္ပန္နာ ဥဋ္ဌိတာ သမုဋ္ဌိတာ ပစ္စုပ္ပန္နာတိအာဒိ နာ ဝုတ္တံ ကေန္ဒ္ရပစ္စုပ္ပန္နသေဝ သင်ဟာ-ကတ္တာ။ **တံနိဗ္ဗတ္တကာ**တိ တေသံ အတ္ထဘာဝေန ဝုတ္တာနံ နိပ္ပါဒကာ။ **ဓမ္မာတိ ဝုတ္တာ** ဓမ္မဘာဝေန ကထိတာ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၇၂၅။ **သာမညေန ဝတ္တာ ဝိသေသေန အဝုတ္တတ္တာ**တိ "တေသံ ဝိပါကေ"တိ ယထာဝုတ္တကုသလဝိပါကတာဒိသာမညေန ဝတ္တာ သဟေတုကာဟေတု-ကာဒိဝိသေသေန အဝုတ္တတ္တာ၊ သရူပေန နိဗ္ဗါရေတ္တာ အဝုတ္တတ္တာတိ အတ္ထော။ **အဝိပါကတ္တာ**တိ အဝိပါကဓမ္မတ္တာ။ **ယဒိ ဝေ**နှင့် ပစ္စယဘာဝတော လဇ္ဇမာ-နောပိ ဓမ္မဘာဝေါ အဝိပါကဓမ္မတာယ ကိရိယာနံ ယဒိ နာ ဝုတ္တော၊ ဧဝံ သတိ။ သတိပိ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေ အဝိပါကဘာဝတော အတ္ထဘာဝေါပိ နာ ဝတ္တမ္ဘော။ တေနာဟ **"ဝိပါကာ နာ ဟောန္တိ အတ္ထဘာဝေါ စ နာ ဝတ္တမ္ဘော"**တိ။ **ဝေဒ္ဓေ**-တိ ယဒိ ပစ္စယုပ္ပန္နတ္တာ ကိရိယာနံ အတ္ထဘာဝေါ ဝုတ္တော။ **နပ္ပဋိသိဒ္ဓေါ**

---

[1] အဘိ-ဋီ ၂-၃၇၃-ဝိဇ္ဇေ။

ဣစ္ဆိတောဝါတိ အတ္ထော။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ နု ဝုတ္တောတိ အာဟ **"ဝိပါကသ္ဝ ပနာ"**တိအာဒိ။ **တေသန္တိ** ကုသလာကုသလာနံ, ဝိပါကဂိရိယမ္ဘာနဉ္စ။ **အတ္ထမ္ဘူတာ**တိ ဝုတ္တနယေန လဗ္ဘမာနောပိ ယထာဂ္ဂမံ အတ္ထဘာဝေါ, ဓမ္ဘာဝေါ စ နု ဝုတ္တော။ **ပစ္စယဘာဝံ သတ္တိဝိသေသံ သနိပ္ပါဒေတမ္ဘတန္တိ** ပဒတ္ထယေနာပိ ဝိပါကဓမ္မတမေဝါဟ။ သာ ဟိ ဝိပါကာနံ ဟေတုဘာဝတော ပစ္စယဘာဝေါ, တဒုပ္ပါဒနသမတ္ထတာယ သတ္တိဝိသေသော၊ **တေဟိ** သဂ္ဂါ ဝိယ ဟောတိတိ "သနိပ္ပါဒေတမ္ဘတာ"တိ စ ဝုစ္စတိ။ တံ **ပဿန္တိ** နိပ္ပါဒကဝိသေသာပိ **နိပ္ပါဒေတမ္ဘာပေက္ခာ ဟောတိ** ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ။ **တံသမ္ဘန္ဓေနာ**တိ နိပ္ပါဒေတမ္ဘသမ္ဘန္ဓေန။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒံ ဝဒန္တေန အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါပိ ဝုတ္တာ။

သဘာဝဓမ္မေ ပညတ္တိ **သဘာဝပညတ္တိ**တိ အာဟ **"နု သတ္တာဒိပညတ္တိယာ"**တိ။ သဘာဝေန, နိရုတ္တိယေဝ ဝါ သဘာဝပညတ္တိတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ **"အဝိပရီတပညတ္တိယာ ဝါ"**တိ။

၇၄၆။ ဝေါဟာရဘူမိ,အဓိဂမဘူမိဉ္စ ဂေဏ္ဍုကတ္ဝာ အာဟ **"ကာမာဝစရာ, လောကုတ္တရာ စ ဘူမိ ဘူမီ"**တိ။ **စိတ္တုပ္ပါဒါ ဝါ** ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော ဘူမိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဗ္ဗုဇ္ဇကဝဏ္ဏနာ

၇၄၇။ **သမ္ဘဉ္ဇာဏာရမ္မဏတာယာ**တိ ပဋိသမ္ဘိဒါပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာရမ္မဏတာယ။ "သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ပန။ပ။ သိယာ"တိ ဣဒံ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေန ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ ဝါ သာဝသေသဒေသနတာ အာပဇ္ဇတိတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္ဝာ အာဟ **"အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ"**တိအာဒိ။ **နိရဝသေသကထနန္တိ** အသေသေတ္ဝာ ကထနံ။ တေန စိတ္တုပ္ပါဒသင်္ခေပတော အတ္ထေ အသေသေတ္ဝာ ဒေသနာ ဣဓ အဘိဓမ္မဘာဇနီယသ္မိံ ဘာရော၊ နု သမ္ဘဉ္ဇေယ္ယုဓမ္မေတိ ဒသ္သေတိ။ **ယထာဒဿိတဝိသယဝစနဝသေနာ**တိ ဒဿိတပုဗ္ဗကာရဝိသယသ္မိံ ကထနဝသေန၊ ဓမ္မတ္ထဝသေန ဒဿိတေ တံတံစိတ္တုပ္ပါဒေ တတ္ထ ဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေန ဉာဏသ္မိံ ကထနဝသေနာတိ အတ္ထော။ **အညာရမ္မဏတံ နု ပဋိသေဓေတိ** အတပ္ပရဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ **နု နိရဝသေသေန ကထနံ** အစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နသ္မိံ ဝိသယသ္မိံ အကထိတတ္ဝာ။ ဧဝံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယသ္မိံ

နှ နိရဝသေသေန ကထနန္တိ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ အဝိသေသဝစနေန သမ္ဘ-ဉ္ဇာဝရမ္ဘကတံယေဝ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါယ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ တထာ **တိသော ပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ**တိအာဒိပဋ္ဌာနပါဠိယာပိ။ **တိသော**တိ အတ္ထမမ္ဘပဋ္ဌာနပဋ္ဌ-သမ္ဘိဒါ။ နိရုတ္တိပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ ဟိ "ပရိတ္တာဝရမ္ဘကာ"တေဝ ဝုတ္တာ။

ယဒိပိ သိယာ နှ တသာ မဟဂ္ဂတာဝရမ္ဘကတာတိ သမ္ဘန္ဒော။ "**နှ ဟိ မဂ္ဂေါ ပစ္ဆယုပ္ပန္နော နှ ဟောတိ**"တိ ဣမိနာ "အတ္ထပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ နှ မဂ္ဂါရမ္ဘကာ"တိ ဝစနသ ယထာဝုတ္တတ္ထသာဓကတံ ဝိဘာဝေတိ။ **တသာ**တိ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါယ **နှ မဟဂ္ဂတာဝရမ္ဘကတာ** သမ္ဘဝတိ နနု နယံ အနုသ-ရန္တသာတိ အမိပ္ပါယော။**ဒ္ဝေ**ပိ"အတ္ထပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ နှ မဂ္ဂါရမ္ဘကာ, ၁ တိသော ပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ သိယာ ပရိတ္တာဝရမ္ဘကာ၊ သိယာ မဟဂ္ဂတာဝရမ္ဘကာ၊ သိယာ အပ္ပမာဏာဝရမ္ဘကာ"တိ ၂ စ ဒ္ဝေပိ ဧတာ ပါဠိယော။ တာသု ဗလဝတရာယ ဌာနသ, ဣတရာယ အဓိပ္ပါယမဂ္ဂနသ စ ဥပါယဒဿနမုခေန တာသံ အညမညံ အဝိရောဓံ ဒဿေတုံ "**ကုသလာကုသလာနံ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ "**နိပ္ပရိယာ-ယာ တတ္ထ ဓမ္မပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ**"တိ **ဧ**တေန တတ္ထ အတ္ထပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါယ ပရိယာယ-ဘာဝမာဟ။ **တထာ ဝိပါ၊ ကိရိယာနန္တိ**အာဒိ ယထာဓိပ္ပေတသ အတ္ထသ ဝိသဒီသူဒါဟရဏဒဿနံ။ ဥဘယေနပိ "အတ္ထပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ နှ မဂ္ဂါရမ္ဘကာ"တိ ၂ ဝစနံ သုတ္တန္တနယာနုဂတံ နိပ္ပရိယာယတ္ထသ တတ္ထ အဓိပ္ပေတတ္တာတိ ဒီပေတိ။ **ကိဉ္စိ ပန ဉ္ဇာ**နန္တိအာဒိ "တိသော ပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ"တိအာဒိပါဠိယာ သမ္ဗန္ဓကံ။ ယထာဓိပ္ပေတသ အတ္ထသ ပဋ္ဌာနံ ဒီပနံ **ပဋ္ဌာနံ**။ တေနာဟ "**ဥ္ဇေ ယျပ္ပ-ကာသနတော**"တိ။ ဣတိ ယာ "တိသော ပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ"တိ ပါဠိ၊ တသာ ဗလဝဘာဝဝိဘာဝနေန ဣတရာယ အမိပ္ပါယမဂ္ဂနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **နိပ္ပရိ-ယာယာ**တိ ပရိယာယရဟိတာ ဥဇုကံ သရူပေနေဝ ပဝတ္တာ။ **နိပ္ပရိယာယ။ပ။ ပဝတ္တိယန္တိ** ဧကန္တိကအတ္ထာဝရမ္ဘကံ ဉာဏံ အတ္ထပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ၊ ဉာဏာဝရမ္ဘကံ ပဋ္ဌာနပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါတိ ဂဟေတွာ ဒေသနာယံ။

သော ဝေတိ ပရသ အဘိလာပသဒ္ဒေါ ဧဝ။ အနုဝတ္တမာနတာ စသ နိရုတ္တိပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ သဒ္ဒံ အာရမ္ဘကံ ကရောန္တိ, သဒ္ဒံ သုတ္တာ "အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ အယံ နှ သဘာဝနိရုတ္တိ"တိ ဇာနန္တိတိ စ အာဒိဝစနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဋ္ဌာနသမ္ဘိဒါဝိဘင်ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ ၂-၃၂၀-ဝိဗ္ဗေ၊

၁၆-ဉာဏဝိဘင်္ဂ

၁-ဧကကမာတိကာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၅။ သမ္မယုတ္တာနံ နိသယပစ္စယတာယ, အာရမ္မဏသ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ဩကာသဋ္ဌော ဝေဒိတမ္ဘော။ **နဟေတာ**ဒီတိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန "အဟေတုကာ"တိအာဒိကံ သမ္ဘိ ဧကေဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထုံ သင်္ဂဏှာတိ။ **ကေ နဟေတူ**တိ နဟေတုတာယ ဧကံ ပဋ္ဌဝိညာဏံ နဟေတူတိ ဝုတ္တာ တေသံ နဟေတုတာ။ ဧကန္တာဟေတုဘာဝေန ဟိ တေ ကေပဂကာရာ ဝါတိ။ **အညမ္ပိ**တိ အဟေတုကာဒိ။ **အဝိတထသာမညယုတ္တန္တိ** တေနေဝ အဟေတုကတာဒိနာ ယထာဘူတေန သမာနဘာဝေန ယုတ္တံ။ **ဉာဏာရမ္မဏန္တိ** ဉာဏသ အာရမ္မဏံ ယထာဝုတ္တပဋ္ဌဝိညာဏာဒိ။ **ဝတ္ထုဝိဘာဝနာ**တော် ပဋ္ဌဝိညာဏာဒိကသ ဉာဏဝတ္ထုသ ယထာဝုတ္တဝိသေသေန ဝိဘာဝနာ ပကာသနာ ပညာ။

သြသာနဒုကသာတိ "အတ္ထဇာပိကာ ပညာ, ဇာပိတတ္ထာ ပညာ"တိ ဣမသ ဒုကသ။ ဒုကမာတိကာ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ ဝုတ္တဒုကမာတိကာတိ အာဟ "**ဒုကမာတိကံ အနိသာယာ**"တိ။

"စိန္တာမယာ ပညာ"တိအာဒိကာ တိကမာတိကံ အနိသာယ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**ဝေ တိကာနုရူပေဟိတိ ဣောပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ**"န္တိ။ ယဒိပိ ဇာပသဒ္ဒေါ ဗျတ္တိဝစနေ, မာနသေ စ ပဝတ္တတိ၊ ဇနနတ္ထောပိ ပန ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ဒသ္သေန္တော အာဟ "**အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတုသဒ္ဒါန**"န္တိအာဒိ။ ကုသလပညာ ဝိပါကသမ်ါဘသ, ကိရိယပညာ ပရိကမ္မာဒိဘူတာ အတ္တနာ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗဖလသမ်ါတသ အတ္ထသ နိဗ္ဗတ္တနတော အတ္ထဇာပိကာတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**အတ္ထဇာပိကာ ကာရဏဝတာ ပညာ**"တိ။ ဝိပါကပညာ, ကိရိယပညာ စ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန တံတံဝိပါကာဒိအတ္ထံ ဇာပေတိ ဇနေတီတိ အာဟ "**ဇာပိတော ဇနိတော အတ္ထော တေဿာတိ ဇာပိတတ္ထာ**"တိ။ သတိပိ သဟဇာတာနံ ပစ္စယဘာဝေ ဝိပါကကိရိယပညာ နကုသလာ ဝိယ ဝိပါကာနံ နိပ္ပရိယာယေန ကာရဏဝေါဟာရံ လဘတီတိ အာဟ "**ကာရဏပညာသဒ်သီ**"တိ။ ဝိဘာဝနတ္ထေန ပညာ အာရမ္မဏံ ဝိယ သမ္မယုတ္တေပိ ပကာသေတိယေဝါတိ ဝုတ္တံ "**ဖလပ္ပကာသနဘာ**ဝတာ"တိ။ ယဘော သာ အာလောကောဘာသပဇ္ဇောတပရိယာယေဟိ ဝိဘာဝိတာ။

၁၀-ဒသကမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၇၆၀။ "ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ၊ အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ၊ အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဇာတိ-ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ၊ အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ။ ယမ္ပိဿ တံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ တမ္ပိ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ ဉာဏံ။ ဘဝပစ္စယာ။ ပ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ ပ။ နိရောဓဓမ္မ"န္တိ[1] ဝေမာဂ-တာနိ **သတ္တသတ္တတိ ဉာဏာနိ**။ "ဇရာမရဏေ ဉာဏံ၊ ဇရာမရဏသမုဒယေ ဉာဏံ၊ ဇရာမရဏနိရောဓေ ဉာဏံ၊ ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ ဇာတိယာ ဉာဏံ။ ပ။ သင်္ခါရေသု ဉာဏံ။ ပ။ ပဋိပဒါယ ဉာဏ"န္တိ[2] ဝေမာဂတာနိ **စတုစတ္တာရီသံ ဉာဏာနိ**။ သုတမယဉာဏာဒိနိ အနာဝရဏ-ဉာဏပရိယောသာနာနိ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ[3] အာဂတာနိ **တေသတ္တတိ ဉာဏာနိ**။ တေနာဟ "**တေသတ္တတိ ပန။ ပ။ နု သံယုတ္တကေ**"တိ။ "သံယုတ္တကေ"တိ ဝါ ဣဒံ "သတ္တသတ္တတိ ဉာဏာနိ"တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ နု "တေသတ္တတိ"တိ ဣမိနာ။ **အညတ္ထ** နိဂ္ဂေါဓ ဘာဒိသု။ ယထာ သမ္ဘာပဋိဝေဓေဘာဝတော မိစ္ဆာဉာဏာဒိ ထုသရာသိမ္ပိ နိခါတခါဏုကော ဝိယ အာရမ္ဘဏေ စဋ္ဌလံ ဟောတိ၊ နဇေဝံ ဟောတိ ယထာဘူတာဝဗောဓကံ ဉာဏန္တိ အာဟ "**ယာထာဝ-ပဋိဝေဓတော သယဉ္စ အကမ္ပိယ**"န္တိ။ အဓိမလကရဏံ ဥပတ္ထမ္ဘနန္တိ တံ ပုဂ္ဂလေ အာရောပေန္တော အာဟ "**ပုဂ္ဂလဉ္စ။ ပ။ ကရောတိ**"တိ။ ဝိသဘာဂ-ဓမ္မေသု ဝါ အကမ္ပိယတ္ထော, သဘာဂဓမ္မေသု ဥပတ္ထမ္ဘနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဘိမုခံ ဂန္ဓန္တိတိ "ဥပဂန္ဓန္တိ"တိ ပဒသေ အတ္ထဝစနံ။ ဥပဂမနဋ္ဌေ သမ္ဘညှာဘာယ ပဋိဇာနနမေဝါတိ ဝုတ္တံ "**ပဋိဇာနနဝသေနာ**"တိ။ **အဒ္ဓ ဝါ ပရိသာ ဥပသင်္ကမန္တိ**တိ ဘော်ပိ ပဋိဇာနနဝသေန သမ္ဘညှတန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဒ္ဓသု ပရိသာသု ဒသိတအကမ္ပိယဉာဏယုတ္တောတိ သမ္ဗန္ဓော။

ဖလသမ္ပတ္တိပဝတ္တိတိ သပ္ပုရိသူပနိဿယာဒိနံ ကာရဏသမ္ပတ္တိနံ ဖလ-ဘူတာယ ပဘိရူပဒေသဝါသအတ္တသမ္ပာပဏိမိအာဒိသမ္ပတ္တိယာ ပဝတ္တနံ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သုတ္တသေသာ သင်ဟိတာ။ **တတ္ထ** သပ္ပုရိသူပနိဿယာဒိကေ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ သမာနေ အတ္ထကိစ္စေ ပဋိဝေဓဉာဏဿ ဝိယ ဒေသနာဉာဏ-ဿာပိ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနတာ နု ဝုတ္တောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ

---

[1]-သံ ၁-၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။ [2]-သံ ၁-၂၈၈-ပိဋ္ဌေ။ [3]-ခု ၉-၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

"ပဋိဝေဓနိဋ္ဌတ္တာ"တိအာဒိ။ **ပဋိဝေဓနိဋ္ဌတ္တာ**ဘိ ပဋိဝေဓသော ပရိယောသာ-နတ္တာ။ **တေနာ**ဘိ ပဋိဝေဓပရိယောသာနဘူတေန အရဟတ္တမဂ္ဂညာဏေန။ တဒမိဂမေန ဟိ သမ္ဘတ္တသကလသမ္ဘညျဂဏော ဘဂဝါ အနန္တပဋ္ဌာနော အနုပမာယ ဗုद္ဓလီဠာယ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ။ **"ပဋိလဒ္ဓသာ-ဒီ"**တိ ဣမိနာ သမ္ဘထာ လဘာပကသော ပဋိဝေဓေနုရူပတာ ဒေသနာဉာဏသော အသက္ကုဏေယျာတိ ဒီပေတိ၊ တေန စ ပဋိဝေဓေနမတ္ထေနေတ္ထ အတ္ထသိဒ္ဓိတိ ဒသေတိ။ ဘေနာဟ **"ဒေသနာဉာဏသော"**တိအာဒိ။

ဟာနဘာဂိယဓမ္မေသု ဝါ ဟာနဘာဂိယဘာဝေသု ကာရဏံ။ **ကာမသဟ-ဂတသညာဒိဓမ္မေ**သု ကာမဂုဏာရမ္မဏံ သညာမနသိကာရာဒိ။ **ပုဗ္ဗေ ကတာ-ဘိသမ်ါရာဒိ**သု "စဇ္ဇေ ဝါ သူရိယေ ဝါ ဗ္ဗေကံ ဂတေ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ"တိအာဒိနာ သမာပဇ္ဇနတော ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တစိတ္တာဘိသင်္ခါရပရိကမ္မာဒိ။

တဒဘာဝဂ္ဂဟဏေနာတိ ကိလေသာဝရဏာဘာဝဂ္ဂဟဏေန။ **ဌိတိ**သု အတ္ထိဘာဝေ။ **တဒ္ဓိပရိတာယာ**တိ "နတ္ထိ ဒိန္နံ"သု အာဒိကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ **ဌာနာဘာဝ**သု ဒေပ္ပဝတ္ထိ၊ နတ္ထိဘာဝေ ဝါ။ **ဥပရိ**တိ ဣမိဿာ ဗလဝနံ အနုက္ကမကဘာဝေ ဥပရိ အနန္တရမေဝ။ **ဝိပါကာဝရဏာဘာဝဒဿနာဒိ-ကဿာ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ကမ္မာဝရဏာဘာဝဒဿနံ သင်္ဂဟိတံ။ **ဣတရ**သု အဓိဂမဿ အဘာဝဒဿနေ။ **တံသဟိတာနံ ဓာတူနံ**သု ရာဂါဒိသဟိတာနံ သဘာဝါနံ။ **ဝေမတ္တတာ** စ တေသံ ပစ္စယဝိသေသသိဒ္ဓေန အဝတ္ထာဝိဝိသေ-သေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **စရိယာဟေတူနံ**သု ရာဂါဒိစရိယာကာရဏဘူတာနံ ဓမ္မာနံ။

၁-ကေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၆၁။ **အယံ ဝိသေသော**တိ သမာနေပိ နယဒ္ဒယသော တေသံ အဟေတု-ဘာဝါဒိဒီပနေ ဧကော ဟေတုဘာဝါဒိပဋိသေဓော, ဣတရော ရာသန္တရာ-သင်္ဂဟောတိ ဣဒံ နာနာကရဏံ။ **ကေဝလ ဇာတိယာ**တိ အာဒါနနိက္ခေပ-ပရိဒ္ဓိဒ္ဓသော ဧကော သဘာဝေ။ **တာ**ရ**ဏ္ဍောဂဓတာယာ**တိ ဂတိအဏ္ဍောဂဓတာယ။ **တတ္ထ တတ္ထာ**တိ တံတံဂတိစုတိဘဝေသု။

၇၆၂။ **တထာ**တိ အညဒ္ဒါရာရမ္မဏတာယ။ **ဒီရာဒီနံ**။ **ပ**။ **ဝိလက္ခဏတာ**တိ ယထာ ခိရသ ဒဓိဘာဝေန, ဒဓိနော တက္ကဘာဝေန ဝိလက္ခဏတာပတ္တိ၊ န ဧဝံ ပဋ္ဌဝိညာဏာနံ နဟေတုဘာဝါဒိတော အညသ သဘာဝါပတ္တိ အတ္ထိတိ အတ္ထော။

၇၆၃။ **မဟတ္တေ**ဝီတိ ပုထုတ္တေပိ။ ဗဟုဘာဝဝါစကော ဟိ အယံ မဟာ-သဒ္ဒေါ "မဟာဇနော"တိအာဒီသု ဝိယ ရူပသမ္ပတ္တိသု အဓိပ္ပေတတ္တာ။ အညတာ သဘာဝမ္မယ ကာ မဟန္တတာ, သုခုမတာ ဝါ။ စက္ခုဝိညာဏသ ဝစနံ ကတ္တာ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ "**စက္ခုပသာဒေ မမ ဝတ္ထုမှိ**"တိ။ **ဇုသရိယ-ဋ္ဌာနန်** ဇုသရိယပဝတ္တနဋ္ဌာနံ။ တထာ ဟိ နံ အညတ္ထ ဘာဝိတံ ဝိဘာဝေန္တ-မေဝ တိဋ္ဌတိ၊ အညဝိညာဏာနိ စ တေန ဒိန္နနယာနေဝ တတ္ထ ပဝတ္တန္တိ၊ အဝိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ၊ ယတော တံ အန္ဓယ နိ နိပ္ပဇ္ဇတိ။

၇၆၄။ **ဝဝတ္ထိတာနမ္ပိ**ဘိ အညမညံ အသံကိဏ္ဏာနမ္ပိ။ **ပဋိပါဋိနိယမော** နိယတာနုပုဗ္ဗိကတာ။ **တေနာ**တိ "အဗ္ဘောကိဏ္ဏာ"တိ ဝစနေန။

၇၆၆။ **အာဝဋ္ဋနဘာဝေါ** အာဝဇ္ဇနကိစ္စတာ။

တေသန္တိ ရူပါဒိနံ။ **ဇ**တေသဋ္ဌိ ရူပါဒိနံ ပဋ္ဌမ ဝိညာဏေဟိ သမာဂမော။ **အဘိနိပတိတဗ္ဗာနိ** အာလမ္ဗိတဗ္ဗာနိ၊ ဝိဇာနိတဗ္ဗာနိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**အာရမ္မဏကရဏေန ပဋိ ဘာနိတဗ္ဗာနိ**"တိ။ ကုသလာကုသလစေတနာယ, တံသမ္မယုတ္တာနဉ္စ ယထာဝုတ္တာနံ "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ။ပ။ အကုသလံ ဝါ"တိ ဇ ဝေ ဝုတ္တာနံ ပဋိဝိဇာနိတဗ္ဗာနံ ပဋိဝိဇာနနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ကမ္မတ္ထေ ဟိ ဇ တေ သာမိဝစနံ။ **သဟဇပုဗ္ဗင်္ဂမမ္မေနာ**တိ ဒဿနာဒိဟိ သဟဇာတဖဿာဒိနာ ပုဗ္ဗင်္ဂမေန အာဝဇ္ဇနာဒိနာ။ **ကိစ္စန္တရ**န္တိ ဒဿနာဒိကိစ္စတော အညံ သမ္ပဋိစ္ဆ-နာဒိကိစ္စံ။

အဝိပါကဘာဝေန ကာရဏေန၊ တေန ဝါ သဒ္ဒိ။ **အညန္တိ** ရူပဘာဝါဒိ။ **ဘာသနကရဏကရာ**ဘိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပနဝသေန ပဝတ္တကုသလာကုသလ-စိတ္တုပ္ပါဒဓမ္မာ။ တေ ဇ ဝေ ကာယဂ်ဝါစဂ်ံ အစောပေတ္တာ ပဝတ္တာ **တံသဒ်သာ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမပဋိဝိဇာနနန်**တိ ပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝေန ဝိဇာနနံ မနောဒ္ဓါရိကဇဝနာနံ ပုရေ-စရဘာဝေန ဂဟဏံ။ **တတ္ထာ**တိ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ။ "**နိ ပဋိသိဒ္ဓ**"န္တိ ဝတ္ထာ သ္ဌာယမပ္ပဋ္ဌသေခော သာမတ္ထိယလဒ္ဓေါတိ ဒဿေတုံ "**နိ ကာယကမ္မံ။ ပ။ အနုညာတတ္ထာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "**တထာ**"တိ ဇ္ဇဒံ ယထာ ကာယဝစီကမ္မပဋ္ဌပနံ၊ ဇ ဝေ ကုသလာဒိမ္မသမာဒါနမ္ပိ နတ္ထိတိ ဥပသံဟရဏတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဒိ နိ ဘဝတော စဝတိ၊ ကထံ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ စုတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**နိ ပဋ္ဌ-ဒ္ဓါရိက။ ပ။ အတ်ဒ္ဓါရိကတ္ထာ**"တိ။ **တသ္မာ** ပါဠိယာ။ **အာပါထမတ္ထန်**

အာပါထဂမနမတ္တံ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝမတ္တံ။ **အညန္တိ** "ရူပံ နိလ"န္တိ ဝေမာဒိ-ဓမ္မဝိသေသံ။ တေနာဟ "**ဓမ္မသဘာဝ**"န္တိ။ **ရူပန္တိ စ နဂ္ဂါတိ**တိ ရူပါရမ္မဏမ္ပိ သမာနံ "ရူပံ နာမေတ"န္တိ နဂ္ဂါတိ။ တထာ စာဟု ဧကေ "စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂီ နိလံ ဝိဇာနာတိ၊ နော တု နိလ"န္တိ။ **ရူပနိလာဒိအာကာရော** ရူပါရမ္မဏ-ရူပါဒါနာကာရပညတ္တိ။ တဇ္ဇာပညတ္တိ ဟေသာ ယထာ အနိစ္စတာဒိ။ **သာတိ-သယံ** သဝိတက္ကသဝိစာရတ္တာ။ **တတော အညန္တိ** သဒ္ဒါရမ္မဏတော အညံ နာမ-ပညတ္တိအာရမ္မဏံ၊ အညထာ သဟုပ္ပတ္တိပဋိသေဓော နသမ္ဘဝေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။

မနောဒ္ဓါရေဝိတိ နပဋ္ဌဒ္ဓါရေယေဝ ဒုတိယေ မောဃဝါရေ၊ အထ ခေါ မနောဒ္ဓါရေပိ။ **အာဝဇ္ဇနံ ဒ္ဝတ္တိက္ခတ္တုံ**။ **ပ**။ **ဘဒ္ဒဇ်** ကေစိတ္တက္ခဏိကသ အာဝဇ္ဇနသ ဥပ္ပတ္တိယံ တထာ အသမ္ဘဝတော။

တ သ ာတိ ယာထာဝကဝတ္ထုဝိဘာဝနာယ ပညာယ။

ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၆၇။ **အဓိကရဏေသု**တိ ပဒတ္ထေသု။ **အညတ္ထ သဘာဝံ ဂဟေတ္ဝာ**တိ အတ္ထသဒ္ဒသ တတ္ထ ပဝတ္တနာကာရဒဿနံ၊ တေန အတ္ထသဒ္ဒသ သဘာ-ဝတ္ထတံ ဒဿေတိ။ **အဓိကရဏဝသေန လိင်္ဂပရိဝတ္တိ ဂ္ဂဟိတ**။ "အဘိဓေ-ယျာနုရူပံ လိင်္ဂဝစနာနိ"တိ ဟိ သဒ္ဒဝိဒူ ဝဒန္တိ။

ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၆၈။ **ပရိပါစိတေသု**တိ သာဓိတေသု။ "ဝိဟိတေသု"တိ ဏ္ဍ ဒုဋ္ဌါဒိသု ဝိယ ဘူတကာလတာ နာမိပ္ပေတာတိ အာဟ "**ဝိသယဝိသေသနမတ္တမေဝါ**"တိ။ "**ကမ္မံ, သိပ္ပ**"န္တိ ပညာ ကာရဏူပစာရေန ဝုတ္တာတိ အာဟ "**ပညာ ဧ ဝ ဝါ**။ **ပ**။ **ဝေဒိတဗ္ဗာ**"တိ။

ကုသလံ ကမ္မံ သကံ ကေန်္ဓ ဟိတသုခါဝဟတ္တာ။ တပ္ပဋိပက္ခတ္တာ **ဇူတရံ** အကုသလံ ကမ္မံ **နောသကံ**။ သစ္စပဋ္ဌေဝေါနုလောမနံ သစ္စာနုလောမနံ ဝုတ္တန်္ဓ အာဟ **"တပ္ပဋိဝေဓပစ္စယဘာဝေနာ"**တိ။ မဂ္ဂသစ္စဿ အနုလောမနတော ဝါ သစ္စာနုလောမိကတာ၊ တထာ ပရမတ္ထသစ္စဿ အနုလောမနတော။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ **"မဂ္ဂသစ္စဿာ"**တိအာဒိ။ **ပညာ ဝုတ္တာ** ပညာဝိသယေ ပညာကိစ္စဿ ဒဿိတတ္တာ။ "ယောဂဝိဟိတေသူ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တဘူမိနိဒ္ဒေသော, "ကမ္မဿကတံ သစ္စာနုလောမိက"န်္ဓ ဝုတ္တသရူပနိဒ္ဒေသော, "ရူပံ အနိစ္စ"န်္ဓ-အာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရနိဒ္ဒေသော စ **ယထာဝုတ္တာ။ ပ။ နိဒ္ဒေသာ**။ "ယောဂဝိဟိတေသု ကမ္မာယတနေသု ခန်္ဓံ, ကမ္မဿကတံ ခန်္ဓံ, 'ရူပံ အနိစ္စ'န်္ဓ ခန်္ဓ"န်္ဓ-အာဒိနာ ခန်္ဓအာဒိပဒေဟိ ယောဇေတမ္ဘာ။ **ဩလောကနံ** ပစ္စက္ခကရဏံ။ **ဧမ္မာ ဩဧလောကနံ ဧမ်ိ**တိ ပညာယ တဒေါလောကနသမတ္ထတမာဟ။

၇၆၉။ **မုဠ္ဟတီ**တိ ပဇဟတိ။ အာရဗ္ဘ-ကိရိယာယ အဓိဋ္ဌာနံ သမဓိဘာဝေါ၊ အဓိကရဏံ ပဋ္ဌပနန်္ဓ အာဟ **"မုဠ္ဟ။ ပ။ ဝတ္ထုံ ယုတ္တ"**န်္ဓ။

၇၇၀။ ပဠသိလဒဿသိလ ၊ နိ ကမ္မဝဋ္ဋေကဒေသဘူတာနိ သန္ဓာယ တေသံ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ သမဝရောဓော ဝုတ္တော။ **သတိဝိ သဝနေ**တိ "ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော"တိအာဒိနာ တထာဂတတော သဝနေ သတိပိ။ **ဘိက္ခုအာဒီနမ္ပိ တံ ဝုတ္တံ** အဓိသီလပညာပနံ ဝိယ နု ဗုဒ္ဓါဝေဏိကန်္ဓ။

အဓိပညာနိဒ္ဒေသေတိ ဌပေတွာ အဓိပညံ တဒညေသု မဂ္ဂဖလဓမ္မေသု။ **တဒဓိဋ္ဌာနေသု**တိ တဿာ အဓိပညာယ အဓိဋ္ဌာနေသု ဝိပဿနာဓမ္မေသု။

၇၇၁။ **အပါယုပ္ပါဒနံ** အဝနိနိဗ္ဗတ္တနံ။ **တသ္မိ'ယေव ဌာနေ**တိ တသ္မိ'ယေဝ ခဏေ။

တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၉၃။ ပရိတဿနံ ပရိတ္တာသော, စိတ္တုတ္တြာသော စာတိ **"နိ ပရိတဿတိ"**တိ ပဒဿ **"နိ ပတ္ထေတိ နိ ဥတ္တသတိ"**တိ အတ္ထမာဟ။

၇၉၆။ **အရိယသစ္စေသု ဓမ္မသဒ္ဒေါ** "ဒိဋ္ဌဓမ္မော"တိအာဒိသု ဝိယ။ **အရိယ-မဂ္ဂေါ, တယ ဝ ဖလံ ဓမ္မော** ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပန္နေ အပါယေသု အပတမာနေ ဓာရေတီတိ။ **တတ္ထ ပညာ**တိ တသ္မိံ အရိယမဂ္ဂဖလေ နိဿယဘူတေ ပညာ။ တေနာဟ "**တံသဟဂတာ**"တိ။ အဝိဒိတံ ဝိဒိတံ ဝိယ နေတိ ဉာပေတီတိ **နယော**၊ အနုမာနံ၊ တယ **နယနံ** ပဝတ္တနံ၊ တံ ပန ဝိသုံယေဝေကံ ဉာဏုပ္ပါ-ဒနန္တိ အာသင်္ကယ နိဝတ္တနတ္ထမာဟ "**နာ အည။ ပ။ ဝိသေသော**"တိ။ အတ္ထနောဟိ အဓိဂမာနုသာရေန ပရာဓိဂတာနံ ကာလတ္ထယေ မဂ္ဂါဒီနံ ပဝတ္တိအာကာ-ရာနုမာနံ **နယနယနံ**။ အနုမိနနာကာရမေဝ ဟိသ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "**ဉာဏသေဝ ပဝတ္တိဝိသေသော**"တိ။ **ကာရဏဋ္ဌ နယနယနသ** သစ္စေသု ပစ္စက္ခပဝတ္တနတော။ "**တထာ**"တိ ဇ္ဈမိနာ ယထာ မဂ္ဂဉာဏတော အညာပိ "ဇ္ဈမိနာ ဓမ္မေနာ"တိ ဝတ္တုံ ယုတ္တံ၊ တထာ ပကာရန္တရေနပိ "ဇ္ဈမိနာ ဓမ္မေန ဉာဏေနာ"တိ ဇ္ဈေ အတ္ထော ယုဇ္ဇတီတိ ဇ္ဈမမတ္ထံ ဥပသံဟရတိ။ **တေနာ**တိ တသ္မာ ဉာဏေန ဉာတတော သမ္မယောဂေဟိ နယနယနတော။ **ဉာဏဝိသယ-ဘာဝေနာ**တိ ပဋိဝေဓဉာဏသ ဝိသယဘာဝေန။ **ဉာတေန** ပဋိဝိဒ္ဓေန စတု-သစ္စဓမ္မေန၊ ဉာဏသမ္မယောဂေန ဝါ ဉာတေန ဇာနိတ္တာ ဋ္ဌိတေန မဂ္ဂဖလ-ဓမ္မေန။

သမ္ဘေန သမ္ဘန္တိ သမ္ဘပ္ပကာရေန သဘံ၊ အနဝသေသန္တိ အတ္ထော။ အဒ္ဓတ္ထယ-ပရိယာပန္နံ ဟိ သဘံ တေဘူမကသင်္ခါရဂတံ သမ္မသိယတိ။ **နယနတော**တိ နယဂ္ဂါဟတော။ **အနုရူပတ္ထဝါစကော ဝါ ကာရဏသဒ္ဒေါ** "ကာရဏံ ဝဒတိ"တိအာဒိသု ဝိယ။

အန္ဓယဉာဏသပိ ပရိယောဂါဟေတ္တာ ပဝတ္တနတော သဝိသေသော ဝိသယာဝဗောဓောတိ ဝုတ္တံ "**ဓမ္မေ ဉာဏ။ ပ။ အဘာဝေါ**"တိ။ **ဝိသယော-ဘာသနမတ္တဇာနနသာမညေနာ**တိ အသတိပိ အဘိသမေစ္စ ဂဟဏေ ဝိသယဝိဘာဝနသင်္ခါတအဝဗောဓသာမညမတ္တေန။ "**ဉာဏ**"**န္တိ သမ္မတေသူ**တိ "ဉာဏ"န္တိ ဝေါဟရိတေသု လဒ္ဓဉာဏဝေါဟာရေသု။ **သမ္မုတိဝသေနာ**တိ ဓမ္မဉာဏာဒိ ဝိယ သမုခေန ဝိသယေ အပ္ပဝတ္တိတ္တာ ပညတ္တိမုခေန ပဝတ္တံ။ **အဝသေသန္တိ** သမ္မုတိဉာဏမေဝါဟ။ **ဇ္ဈတရဉာဏတ္ထယဝိသဘာဂန္တိ** ဓမ္ম-ဉာဏာဒိဉာဏတ္ထယဝိဓုရံ။

၇၉၇။ **ကာမဘဝဓမ္မေ**တိ ကာမဘဝသင်္ခါတေ[1] ဓမ္မေ။

---

[1]-ကမ္မဘဝဓမ္မေတိ ကမ္မဘဝသင်္ခါတေ (ဗဟူသု)

၇၉၇။ **သာ**တိ ပဌမဗျာနပညာ။ **ဝိတရာဂဘာဝနာဝတ္ထုသာ**တိ "ဝိတ-ရာဂေါ ဟောတိ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တသု။ **တန္တိ** ဆဋ္ဌာဘိညံ။ မဂ္ဂဉာဏဿ ကိစ္စတော မဂ္ဂသစ္စမ္မိ ပဋ္ဌိဝိဗ္ဗတိ။ **ဣတရာ**တိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂပညာ။ **တဒုပနိဿယတ္တာ**တိ တသာ ဆဋ္ဌာဘိညာယ, တသ ဝါ ပဋ္ဌိဝိဗ္ဗနသ ဥပနိဿယတ္တာ ပဋ္ဌိဝိဗ္ဗတိ နာမ။ **ယထာနုရူပ**န္တိ ဒိဋ္ဌာသဝါဒိနံ ယထာနုရူပံ။ **အာသဝက္ခယေ**တိ အာသ-ဝက္ခယပရိယာယေ ကာရဏူပစာရေန။ **တံနိဗ္ဗတ္တနတော**တိ တသ အာသ-ဝက္ခယသင်္ခါတသ ဖလသ နိဗ္ဗတ္တနတော။ ဣဒဉ္စ "အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ ဆဋ္ဌာဘိညာ"တိ သုတ္တေ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ။

၇၀၁။ **အာဘိဝိသိဋ္ဌေန ဝါ ဉာဏေန ပါကဋံ ကရောန္တသာ**တိ အဓိဂမ-ဝသေန ပကာသံ ဝိဘူတံ ကရောန္တသ။

၇၀၂။ **ဝသိတာပဌကရဟိတံ** ဝသိဘာဝံ အပါပိတံ ပဋ္ဌိလဒ္ဓမတ္တံ။ ပဋ္ဌိပဒါ-ရမ္ဘဏသဟဂတာ ပညာ ပဋ္ဌိပဒါရမ္ဘဏသမ္ပန္နိတိ အာဟ **"ပညာယ ပဋ္ဌိပဒါ-ရမ္ဘဏ္ဌေသေနာ"**တိ။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀၄။ **တမေ**ဝ ပညံ "ဒ္ဒိသု ဗျာနေသု ပညာ ဝိတိဖရဏေနာ"တိအာဒိနာ **ဝိဘဇတိ**။ အဘိသန္ဓနပရိသန္ဓနပရိပ္ဖရဏာနိပိ ပရိပ္ဖရဏံ ဝိယ ဖရဏာဝိတိယာ, တံသဟဂတသုခဿ စ ကိစ္စဝိသေသဘူတာနိ အဓိပ္ပေတာနိတိ အာဟ **"အဘိသန္ဓေတိတိ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗ"**န္တိ။ **အာဒိနာ နယေနာ**တိ "အဘိသန္ဓေ-တိ"တိအာဒိနာ[1] သုတ္တေ အာဂတနယေန။ ဖရဏဠေတ္ထ ဝိတိသုခသမုဋ္ဌိတ-ပဏိတရူပေဟိ ကာယဿ အဘိဗျာပနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အာရမ္ဘဏေ**တိ ဝိတိဖရဏတာ-သုခဖရဏတာသီသေန ဝုတ္တာနံ တိကဒုကဗျာနာနံ အာရမ္ဘဏေ။ **တာ**တိ ဝိတိဖရဏတာသုခဖရဏတာ။

သမာဓိမုခေနာတိ သမာဓိ မုခံ ပမုခံ ကတ္တာ၊ သမာဓိသီသေနာတိ အတ္ထော၊ သမာဓိပမုခေန ဝါ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသေန။ **အညေ 'ကိလေသာ**

---

[1] ဒီ ၁-၇၀၊ မ ၁-၃၄၄-ပိဋ္ဌေသု။

ဒိဋ္ဌမာနာဒယော။ **အပ္ပယောဂေနာ**တိ ဗျာနဝိမောက္ခာဒိနံ ဝိယ ဥပ္ပါဒနီယ-ပရိကမ္မပယောဂေန ဝိနာ။ အာဝဇ္ဇနာသေသော ဟိ ဖလသမာပတ္တိအဏ္ဍော သမ္ဘသနစာရော။ **ဌပိတတ္ထာ**တိ ပဝတ္တိတတ္ထာ။ **သတိမဟုလတာယာ**တိ သတိယာ အာဘောဂေ ပ္ပတ္ထိယာ။ ပရိစ္ဆိန္နနသတိယာ ကာလသ သတောတိ ဒသေတိ ယောဇနာ။

ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၀၅။ **ဝိသုဒ္ဓိဘာဝန်** ဝိသုဒ္ဓိယာ သဘ္ဘာဝံ။ "**ဒိဋ္ဌစရိတ္ဘ၊ ဉာဏေ ကသ-ဘ္ဘာ**"တိ ဧတံ တသ ပရိဘဏ္ဍဉ္ဍကဘ္ဘာ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ပါဠိယံ "သတ္ထာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ"တိ[1] အာရဘိတ္တာ "သော ဒိဋ္ဌေန စရိတ္ဘနာ ဝိသုဒ္ဓေနာ"တိအာဒိ[2] ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌသ တိရောဟိတ-ဝိပ္ပကဋ္ဌာဒိဘေဒသ, ဧတရသ စ ရူပါယတနသ ဒဿနသမတ္ထသာဝိ ဒိဋ္ဌစရိတ္ဘဉာဏသ သိခါပတ္တိ စဝမာနောပပဇ္ဇမာနသတ္တဒဿနန်တိ အာဟ "**ဗုဒ္ဓိပတ္တေန စာ**[3]"တိအာဒိ။

ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၀၆။ **ဆဋ္ဌေ ပစ္စဝေက္ခဏာ**ဉာဏန်တိ "ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန်တိ ဉာဏ"နန်အာဒိနာ[2] ဝုတ္တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနံ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ပဝတ္တဉာဏံ။ **သဟ ဂဟေတ္ဝာ**တိ ဧကေဏ္ဍ ဂဟေတ္ဝာ ဝိပဿနာရမ္ဘဏဘာဝသာမညေန ဧကတ္ထေန ဂဟေတ္ဝာ။ **သခ်ိပိတ္ဝာ ဝုတ္ထေနာ**တိ ပုဗ္ဗေ ဆဝေ ဝုတ္တံ ဝိယ ဒသ်ိတံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန်တိ ဧဝံ သခ်ိပိတ္ဝာ ဝုတ္ထေန။ "ခယဓမ္မ"နန်အာဒိနာ ပကာရေန ဒဿနန်တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ပဝတ္တဉာဏသ**တိ "ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ"နန်-အာဒိနာ ပဝတ္တသ ဉာဏသ၊ ပဝတ္တေ ဝါ သံသာရဝဋ္ဋေ ဉာဏသ။ ဉာဏာ-ရမ္ဘဏာ ဝိပဿနာ **ဉာဏဝိပဿနာ**။ **ဝိပဿနာ**တိ စ "ဇာတိပစ္စယာ

၁-ဒီ ၁-၇၈-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-မုဒ္ဓိပတ္ထေန (မူလဋီ ၂-၂၀၆-ဝိဋ္ဌေ)။ ၃-အတိ ၂-၃၄၇-ဝိဋ္ဌေ။

ဇရာမရဏ”နှင့်အာဒိနာ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နမျှော ဝိဘာဂေန ဒဿနတော ဓမ္မဋ္ဌိတိ-ဉာဏံ ဣဓာဓိပ္ပေတံ။ တသ္မာ ခယဓမ္မတာဒိဇာနနံ **ပဋ္ဌိဝိပဿနာ**။ တေနာဟ **“ဝိပဿနာပဋ္ဌိဝိပဿနာဒဿနမဂ္ဂ”**နှင့်။

ဝေမေဇ္ဈ အဋ္ဌကထာမိပ္ပါယ၀သေန ပါဋိယာ အတ္ထံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အတ္ထနော အဓိပ္ပါယ၀သေန ဒဿေတုံ **“ပါဋိယံ ပနာ”**တိအာဒိမာဟ။ **သဗ္ဗတ္ထာ**တိ အဒ္ဓတ္ထယေ ပစ္စယဝိသေသေန ပစ္စယုပ္ပန္နဝိသေသနိဒ္ဓါရဏေ။ **ဉာဏ-၀စနေနာ**တိ **“ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”**နှင့်အာဒိနာ ဉာဏသ္ဝ ဂဟဏေန။ **အဂ်ါနှင့်** သတ္တသတ္တတိယာ အဂ်ါနုံ။ **ဣတိသဒ္ဒေနာ**တိ **“နိရောဓမ္မ”**နှင့် ဣတ္ထေ ဝုတ္တဣတိသဒ္ဒေန။ **ပကာသေတွာ**တိ ဉာဏသ္ဝ ပ၀တ္တိအာကာရံ ဇော-တေတွာ။ တေန **ဓမ္မဋ္ဌိတိ**ဉာဏတော အညံယေ၀ ပရိယောသာနေ ဝုတ္တံ ဉာဏန္တိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ **“ဝိပဿနာဉာဏံ သတ္တမံ ဉာဏ”**နှင့်။ အယမေ၀ စေတ္ထ အတ္ထော ယုတ္တောတိ ဒဿေန္တော **“နဟိ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **“တမ္ပိ ဉာဏန္တိ သမ္ဗန္ဓော နဟောတိ”**တိ ဧ၀ံ သမ္ဗန္ဓော နယုတ္တော အဂ်န္တရဘာ၀သ အဝိဘာ၀နတောတိ အတ္ထော။ တေန ဝုတ္တံ **“တံ ဉာဏ။ ပ။ အနမိပ္ပေတတ္ထာ”**တိ။ နဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝုတ္တမေ၀ ကေစ္စ ၀စနမတ္ထေန အတ္ထန္တရံ ဟောတိတိ။ **“ခယဓမ္မံ။ ပ။ တော ဧ၀”**တိ ဣမိနာ ပုရိမသ္မိံ ပက္ခေ ဥပစယေန ဒေါသမာဟ။

သတ္တကနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ

၈၀၈။ **ပစ္ဆိနိကမ္ဓေ**တိ နိ၀ရဏာဒိပစ္ဆိနိကမ္ဓေ။ **ဒုက္ခန္တိ** သမာပဇ္ဇနေ အသတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခံ။

အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသ

ပဌမမလနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ

၈၀၉။ နဒ္ဒါနန္တိ **အဒ္ဒါနံ**၊ အနုပလဇ္ဇနတ္ထော အယမကာရောတိ အာဟ **“အ၀ိဇ္ဇမာနံ ဒ္ဒါနံ အဒ္ဒါန”**နှင့်။ အဘာ၀တ္ထော ၀ါ၊ နဲ အညပဋိပက္ခာ၀ိ-အတ္ထောတိ အာဟ **“နတ္ထိ ဒ္ဒါနန္တိ ၀ါ အဒ္ဒါန”**နှင့်။ ကော ပနေတသ

အတ္ထဒ္ဒယသ ဝိသေသောတိ? ပဌမော ဟေတုပစ္စယေဟိ အနုပလဒ္ဓမာနတံ ဝဒတိ၊ ဒုတိယော သမ္ဘေန သမ္ဘံ အဘာဝန္တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ တဏ္ဍုပါဒါနာဒိနမ္ပိ သုခတော ဥပဂမနသ ဟေတုဘာဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသသ သော သာတိသယော အသုခေပိ ဒဋ္ဌံ ပဝတ္တာပနတောတိ အာဟ **"ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသေ၀ ။ပ။ အဓိပ္ပေတ"**န္တိ။ "အတ္တာဒိဋ္ဌိ၀သေနာ"တိ ကသ္မာ ဝိသေသေတ္တာ ဝုတ္တံ၊ နနု အရိယသာ၀ကသ သမ္ဘာပိ ဒိဋ္ဌိယော နတ္ထိတိ? သစ္စံ နတ္ထိ၊ အတ္တာဒိဋ္ဌိသန္ဓိသ္သယာ ပန သမ္ဘဒိဋ္ဌိယောတိ ဒသ္သေတုံ **"အတ္တာဒိဋ္ဌိ၀သေနာတိ ပ၀ေနဒိဋ္ဌိမာဟာ"**တိ ဝုတ္တံ။ **ဘေဒါနုရူပသ** ဝတ္ထုနော။ **ဘေဒါနုရူပေန** "အ၀မ္မေ ၀ေ၀ေ"တိအာဒိနယပ္ပ၀တ္ထေန။

သော ဧ၀ါတိ ယော လိင်္ဂ အပရိ၀တ္ထေ တသ္မိံ အတ္တာဘာ၀ေ ဘ၀င်္ဂ-ဇိ၀တိန္ဒြိယပ္ပ၀ေ၊ သော ဧ၀။ တဿ ဥပါဒါယ ဧကဇာတိသမညာ၊ နဲ **စေ**တ္ထ ဘာ၀ကလာပဇိ၀တိန္ဒြိယသ ၀သေန စောဒနာ ကာတမ္ဘာ တဒညသ္သေ၀ **အ**ဓိပ္ပေတတ္တာ။ တဿ တတ္ထ အ၀ိ**ဏ္ဍေ**ဒ၀ုတ္တိယာ ပမ္ဘ**ဝေ**ါဟာရံ လဘတိ၊ ဇုတရမ္ပိ ဝါ ဘာ၀ါနုပါလနတာသာမညေနာတိ အနောကာသာ၀ စောဒနာ။

သပတ္ထ**ဝ**ံ**သေ**နဲ **ယောဇေ**တမ္ဘန္တိ "သ**ပ** တ္ထံ မာ**ရ**ေ**မ**ိတိ အ**ဘိ**သ**ဒ**္ဓိနာ သ**ပ**ေ**ထ**ေန နိ**ပ**န္ဒ**ဌ**ာနေ နိ**ပ**န္ဒံ မနုဿဘူတော မနုဿဘူတံ မာတရံ, ပိတရံ ဝါ မာ**ရ**ေ**ရ**ေ**ထ**ာ"တိအာ**ဒ**ိနာ ယောဇေတမ္ဘံ။ **သ**ပ**ဒ**္ဓ**ဌ**ာတိ စတ္ဂသုပိ ဝိ**ဂ**ပ္ပေသု။ **ပုရိမံ အ**ဘိ**သ**ဒ္ဓိ**စ**ိတ္တန္တိ ပုမ္ဘာ**ဝ**ိယော မ**ရ**ဏာ**မ**ိပ္ပါ**ယ**ော။ **အ**ပ**မာ**ဏံ တေန အတ္ထသိဒ္ဓိယာ အဘာ၀တော။ **ပုထုဇ္ဇ**နသ္ဓ**ေ**ဝ **တ**ံ **ဒ**ိန္ဓံ **ဟော**တီတိ ဇ္ဈေ ယထာ အ**ရ**ဟတ္တံ ပတ္တာ ပ**ရ**ိဘုတ္တမ္ပိ ပုထုဇ္ဇနကာလေ ဒိန္ဓံ ပုထုဇ္ဇနဒါနမေ၀ ဟောတိ၊ ဧ၀ံ မ**ရ**ဏာ**မ**ိပ္ပါ**ယ**ေန ပုထုဇ္ဇနကာလေ ပ**ဟ**ာ**ရ**ေ ဒိ**န**ွ**ေ** **အ**ရ**ဟ**တ္တံ ပတ္တာ တေနေ၀ ပ**ဟ**ာ**ရ**ေန မ**တ**ေ ကသ္မာ **အ**ရ**ဟ**န္တ**ဌ**ာ**တ**ော**ယ**ေ၀ ဟောတိ၊ နဲ ပုထုဇ္ဇနဌာတောတိ? ဝိ**သ**ေ**သ**သ**မ**္ဘ**ဝ**တော။ ယ**ထ**ာ ဟိ ဒါနံ ဒေ**ယ**ျ**မ**ေ**ယ**ျ**သ** ပ**ရ**ိစ္စာ**ဂ**မ**တ**ေ**ရ**ေ**န** ဟောတိ၊ နဲ ဧ**ဝ**ံ ၀ေ။ ယော ဟိ ပါ**ဏ**ော, ပါ**ဏ**ာ**သ**ညိတာ, ၀ေ**ဂ**ေ**စ**ေ**တ**နာ[1], ဥ**ပ**ကွ**မ**ော, **တ**ေန **မ**ရ**ဏ**န္တိ ဇ္ဈ**မ**ေ**သ**ံ ပ**ဌ**ေ**ဒ**ံ အင်္ဂါနံ ပါ**ရ**ိ**ပ**ူ**ရ**ိ-**ယ**ာ၀ ဟောတိ၊ နဲ အ**ပ**ါ**ရ**ိ**ပ**ူ**ရ**ိ**ယ**ာ။ တ**သ**္မာ **အ**ရ**ဟ**တ္တံ ပ**တ**္တ**သ**ေ၀ **မ**ရ**ဏ**န္တိ **အ**ရ**ဟ**န္တ**ဌ**ာ**တ**ော**ယ**ေ၀ ဟောတိ၊ နဲ ပုထုဇ္ဇနဌာ**တ**ော။ ယ**သ**္မာ ပန "ဇ္ဈမ်ံ **မ**ာ**ရ**ေ**မ**ိ"တိ ယံ သန္တာနံ **အ**ာ**ရ**ဗ္ဘ **မ**ာ**ရ**ဏိ**စ**္ဆာ၊ **တ**ဿ ပုထုဇ္ဇနဒိ**ဏ**ာ-**သ**ဝ**ဘ**ာ**ဝ**ေန ပ**ယ**ော**ဂ**မ**ရ**ဏ**ကွ**ဏ**ာနံ ၀သေန သ**တ**ိပိ သန္တာ**နဘ**ေ**ဒ**ေ **အ**ဘေ**ဒ**ေ**ယ**ေ၀။ ယ**ဒ**ါ **စ** **အ**တ္ထသိဒ္ဓိ၊ **တ**ဒါ ဒိ**ဏ**ာ**သ**ဝ**ဘ**ာ**ဝ**ေ**ါ**။ **တ**သ္မာ

---

[1] ၀-ဝ**ဂ**ကစိတ္တံ (?)

အရဟန္တဿာတောဝ ဟောတိတိ နိစ္ဆိတံ။ ကထံ ပနေတ္ထ ဝဓကစေတနာ ဝတ္ထု-မာနဝိသယာ သိယာတိ အာဟ "**ဝဓကစိတ္တံ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ မိုဒိ။ ပ။ ပဝတ္တတိ**"တိ။ တတ္ထ **ပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒဝသေနာ**တိ ယေန ပဗန္ဓော ဝိစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ တာဒိသံ ပယောဂံ နိဒ္ဒေါတိတိ အတ္ထော။ တေန ယဒါ ပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒေ၊ တဒါ အရဟာတိ ယထာဝုတ္တံ အရဟန္တဿာတံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ **နု ဝေ**နာ ယထာ ကာလန္တရာ-ပေက္ခကိစ္စသိဒ္ဓိ ဝဓကစိတ္တံ၊ နု ဧဝံ စာဂစေတနာ။ "**သာ ဟိ**"တိအာဒိနာ စာဂ-စေတနာယ ကာလန္တရာနုပေက္ခကိစ္စသိဒ္ဓိတံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ **အညသက-ကရဏာ**နာ အတ္တတော ဝိနမောဇေတ္တာ အညဿ ဒက္ခိဏေယျဿ သန္တက-ဘာဝကရဏံ။ **တဿာ**တိ စဇိတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုနော။ **ယဿာ**တိ ယဿ ပုထုဇ္ဇနဿ။ **တယော ဝ ဒိန္နံ ဟောတိ၊** သစေပိ အရဟတ္တံ ပတ္တာ တေန ပရိဘုတ္တာနိ အတ္ထော။

"ကပ္ပဝိနာသေ"တိ ဣဒံ "သဏ္ဌာဟန္တေ ကပ္ပေ"တိ ဝုတ္တတ္တာ မဟာကပ္ပဝိနာသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာနိ အာဟ "**ကပ္ပဋ္ဌကထာယ နု သမေတိ**"တိ ဇော အာယုကပ္ပဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ အာယုကပ္ပေါ စေတ္ထ အဝိစိယံ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ **အန္တရကပ္ပ-ပရိမာဏံ** ပရမာယု ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဋ္ဌိ သန္ဓာယ "ဧကံ ကပ္ပံ အသီတိဘာဂေ ကတ္တာ တတော ဧကဘာဂမတ္တံ ကာလ"န္တိ ဝုတ္တံ။ တယိဒံ "**ဧကံ ကပ္ပ**"န္တိ ယဒိ ဧကံ မဟာကပ္ပန္တိ အတ္ထော၊ တထာ သတိ ဝိသတိအန္တရကပ္ပပရိမာ-ဏော ဧကော အသင်္ခေယ္ယကပ္ပေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဧကံ အသင်္ခေယ္ယ-ကပ္ပန္တိ အတ္ထော၊ သမ္ဘဝတိ "စတုသဋ္ဌိ အန္တရကပ္ပါ"တိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိတိ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန ကပ္ပဋ္ဌကထာယ အယံ အဋ္ဌကထာ သမေတိ၊ တံ ဒဿေတုံ "**ကပ္ပဝိနာသေ ယေ ဝါ**တိ **ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။

ပကတတ္ထော ဝါ အပါရာဇိကော။ **သမာနသံဝါသကော** ကမ္မလဒ္ဓိနံ ဝသေန အနာနာသံဝါသကောတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နိယတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိဇ္ဇမာနတံ ပဋိသေဓေတ္တာတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ **ပဋိသေဓေတ္တာ**တိ "ပုဂ္ဂလော ပန နိယတော နာမ နတ္ထိ"တိ ဧဝံ ပဋိသေဓေတ္တာ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ "**မိစ္ဆတ္တသမ္ဘုတ္တနိယတဓမ္မာနံ ဝိယ သဘာဝတော**"တိ။ ပညတ္တိမတ္တံ ဟေတံ မိစ္ဆတ္တသမ္ဘုတ္တနိယတဓမ္မနိဿယံ၊ ယဒိဒံ နိယတော ပုဂ္ဂ-လောတိ။ **ယထာ ပုန္ဓိတ**နာ "ကိံ ပုဗ္ဗဟေတု နိယမေတိ"တိအာဒိနာ ပုန္ဓိတပ-ကာရံ နိယာမကဟေတုံ။ **ယေနာ**ဘိ ယေန ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယဝိပဿနာဉာဏေန။

၁-အာဘိ-ဋီ ၃-၂၁၄-ဝိဇ္ဇေ။

နိယတာနိယတဘေဒန္တိ သောတာပန္နာဒိနိယတဘေဒံ, သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိအနိယတဘေဒဟု။ သောတာပန္နော ဧဝ ဟိ ကော သတ္တက္ခတ္တုပရမော နာမ ဟောတိ၊ ကော ကောလံကောလော နာမ၊ ကော ဧကဗီဇီ နာမာတိ သောတာပန္နဿ နိယတဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ အာဟ **"သောတာပန္နော စ နိယတော"**တိ။ ဣတိရေကတ္တော ဟိ အယံ **စ**-သဒ္ဒေါ။ **တတော ပုဗ္ဗေ**ဘိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂတော ပုဗ္ဗေ။ **"ပုဗ္ဗဟေတုကိစ္စံ နတ္ထိ**''တိ ဣဒံ သောတာပန္နဿ နိယတတာယ ဝုတ္တတ္တာ ဝက္ခမာနဿ ဒေါသဿ ဟဒယေ ဌပေတ္မာ ဝုတ္တံ။ ဥပရိမဂ္ဂါနံ သဉ္ဇပနိဿယတ္တေ ပဌမမဂ္ဂဿာပိ သဉ္ဇပနိဿယတာ သိဒ္ဓါ ဧဝါတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"ယဒိ ဟိ"**တိအာဒိ။ **တဟ္မ** နိယတတ္တံ။ **အဿ**တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ။

ဧတနေ ဒီဃာတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနေဝ ဒီဃာ။ ကာရဏုပဏ္ဍေဒေန ဟိ ဖလုပဏ္ဍေဒေါ သိယာ။ **တတော**တိ သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိတော။ **သာ**တိ သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိတာ။ **ပဝတ္တိတော**တိ[1] ဝိပါကပ္ပဗန္ဓတော။ **တေနာ**တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန။ **ဝုဋ္ဌာနေ**တိ ဝုဋ္ဌာနေ သတိ။ ကာရဏေန ဝိနာ ဖလံ နတ္ထိတိ အာဟ **"သဗ္ဗာယ။ပ။ ဘဝိတဗ္ဗ"**န္တိ။ **"နာမကရဏနိမိတ္တတော"**တိ ဣမိနာ နာမကရဏဟေတုတာယ နိယာမကတံ ဝိဘာဝေတိ ဧကဗီဇီအာဒိသမညာနံ အန္ဓတ္ထသညာဘာဝတော။ တေနာဟ **"ဝိပဿနာ။ပ။ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"**န္တိ။

အာဒိ-သဒ္ဒေန "ကောမိ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါ၊ သိတိဘူတောသ္မိ နိမ္ဗုတော"တိ-အာဒိနိ[2] သင်္ဂဟေန္တိ။ ဣတ္ထ စ "သဒိသော မေ နု ဝိဇ္ဇတိ[2]၊ ကောမိ သမ္ဘာ-သမ္ဘဒ္ဓေါ[2]။ 'အတ္ထေတရဟိ အညေ သမဏာ ဝါ ပြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ သမသမာ သမ္ဘောမိယ'န္တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗော အဟံ ဘန္တေ 'နော'တိ ဝဒေယ္ယ"န္တိ[2]-အာဒိဝစနေဟိ ဣမိဿာ လောကဓာတုယာ ဝိယ အညဿ ဗုဒ္ဓဿ အညိဿာ လောကဓာတုယာ ဥပ္ပါဒေါ နိဝါရိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နု ဟိ ဝိဇ္ဇမာနေ "သဒိသော မေ နု ဝိဇ္ဇတိ"တိအာဒိ[2] သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ယံ ပန ဝဒန္တိ "လောကဓာတုဝိသေ-သာပေက္ခာယ ဝုတ္တ"န္တိ၊ တမ္မိ နတ္ထိ တထာ ဝိသေသနဿ အဘာဝတော, ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဿ စ အသမတ္ထဘာဝဝိဘာဝနတော။ အာဏာခေတ္တကိတ္တနဏ္ဍေ ဓမ္မတာဒဿနတ္ထံ။ သက္ကောတိ ဟိ ဘဂဝါ ယတ္ထ ယတ္ထ ဣစ္ဆတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ

၁-ပဝတ္တတော (က) ၂-ဝိ ၃-၁၂၊ အဘိ ၄-၂၁၀၊ မ ၁-၂၂၇-ဝိဌေသု။
၃-ဒီ ၃-၉၄-ဝိဌေ။

အာဏံ ဝတ္တေတုံ။ **"ကေသာ လောကဓာတုယာ"**တိ စ ဣဒံ ဗုဒ္ဓခေတ္တ-ဘူတာယ လောကဓာတုယာ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာယမတ္ထော—ဗုဒ္ဓခေတ္တ-ဘူတာ ကောဝါယံ လောကဓာတု။ တတ္ထ ကေသို့ ကာလေ ကေနာ ဧဝ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ တေနာဟ **"ဗုဒ္ဓခေတ္တ။ပ။ အဓိပ္ပါယော"**တိ။

တသ္မာဘိ ယသ္မာ ဥပသမ္ဘဒါဓိနံ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥပသမ္ဘဒါ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိနာ၊ တသ္မာ။ **ပါတိမောက္ခေ** သိဒ္ဓေ, သိဒ္ဓါသု **တာသု** ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ပသမ္ဘဒါသု။ **တတော ပရံ ဝိနဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ**တိ ပစ္ဆိမပဋိဝေဓတော ပရံ ပဋိဝေဓသာသနံ, ပစ္ဆိမ-သီလဘေဒတော စ ပရံ ပဋိပတ္တိသာသနံ ဝိနဋ္ဌံ နာမ ဟောတိတိ သာသန-ဘာဝသာမညေန ပန ဥဘယံ ကေဏ္ဍ ကတ္တာ ဒဿေန္တော **"ပစ္ဆိမ။ပ။ ကေတော ကတ္တာ"**တိ အာဟ။

ပရိဒေဝနကာရုညန္တိ ပရိဒေဝနေန ကရုဏာယိတမ္ဘတာ ကရုဏာယနာ။

ဓမ္မာနံ သဘာဝဝိသေသော နာ သက္ကာ ဝေရေတုံ၊ ယတော ပါရမီပရိစယာ-ဒိသု ဥဒကပရိယန္တံ ကတ္တာ ပဟ္ဘာပထဝိကမ္ဘော အဟောသိ၊ အဘိသမ္ဘောဓိ-ဒိဝသေ စ ဌပေတ္တာ ပုဗ္ဗုတ္တရဒိသာဘာဂေ ဗောဓိရုက္ခမူလေ ဘူမိဘာဂေါ မဟာပုရိသံ ဓာရေတုံ နာသက္ခိ၊ အညဒတ္ထု ကေပသော ပက္ခိတ္တအတိဘာရ-ဘရိတနာဝါ ဝိယ စက္ကဝါဠဂဗ္ဘော ဝိပရိဝတ္တော။ "သမ္ပဋိဒိကာ"တိ ဝတ္ထုမ္ဘေ သ-ကာရေ အ-ကာရသ အာ-ကာရော, ကေသ စ ပ-ကာရသ လောပေါ ကတောတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"သမံ ဥဒ္ဓံ ပဋ္ဌတိတိ သာမုပါဒိကာ"**တိ။ သမံ ဥပါဒိယတိတိ ဝါ သမုပါဒါ၊ သမုပါဒါ ဧဝ **သာမုပါဒိကာ**၊ သမုပါဟိ-နိတိ အတ္ထော။

သန္ဓတိဓာဝေနာတိ သန္ဓတိဝေန အာယူဟနသမဏိတာ, သပုဗ္ဗ-ပစ္ဆာဘာဝသ ဂဟဏဝေန စေတနာကွဏဝေန စေတနာသမဏိတာတိ ယောဇေတမ္ဘာ။ ကေသို့ ဥပဋ္ဌိတေ ပစ္ဆယဝေန တဒညသ ဥပဋ္ဌာနံ ပရိ-ဝတ္တနံ။

ပဌမမဇ္ဈလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၁၀။ ဘောဂေ ဘုဉ္ဇိတုံ နဇာနာတိ, ဝိနာသေတိတိ ယောဇနာ။

လဟုပရိဝတ္တိတာယ ဇိဝိတသာတိ အမိပ္ပါယော။

နဲ အဒါသိ ပယုတ္တဝါစာယ ဥပ္ပန္နန္တိ အမိပ္ပါယေန။

သမ္ဘာဝယောဂေနာတိ သမ္ဘာဝဋ္ဌိပတ္တိယာ။

ဒုတိယမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋ္ဌမမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၁၃။ **ဓာတုသဘာဝေ**တိ ဘူတဘာဝိသမ်ိတဓာတုနံ သဘာဝေ။ **သဘာဝ-ဝသေန** ဖလဘူတေန။ **အဏ္ဍာသယဓာတုပရိစ္ဆိန္နတော**တိ အဏ္ဍာသယသဘာ-ဝသ "ဟိနံ, ပဏီတ"န္တိ ဝါ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဇာနနတော၊ ဝုဋ္ဌိနိမိတ္တေန ဝိယ မဟော-ဃေန ဥပရိမေဃဝုဋ္ဌိယာ။

ပဋ္ဌမမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဒတ္ထော သမ္ဘဝတိ သမာသန္တေနေဝ တထာ သဒ္ဒသိဒ္ဓိတော။ **တေသန္တိ** ပရောပရာနံ ဝိသဒါဝိသဒါနံ သဒ္ဓါဒိဋ္ဌိယာနံ။ **ဝေဠ္ဗ ကတ္ဝာ**တိ အာသယာဒိ-တော ဋ္ဌိယပရောပရိယတ္တာသ, ဋ္ဌိယပရောပရိယတ္တတော စ အမိမုတ္တိ-ဘေဒသ ဝိသိဋ္ဌသဘာဝတ္တာ ဇေ။

၈၁၅။ "ကေ ပန တေ အရိယာဝါသာ"တိ ပုစ္ဆိတ္တာ တေ သုတ္တေနေဝ ဒဿေန္တော "**ဒ္ဒေ ဘိက္ခဝေ**"တိအာဒိပါဋိ အာဟရိတ္တာ "**ဝေံ ဝုတ္တာ**"တိ နိဂမေတ္တာ ပုန မဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ တေသံ အမိဂမံ ဒဿေန္တော "**တေသ္ဝ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒ္ဒတရေ**တိ ဆဋ္ဌိသမန္နာဂမ, ကောရက္ခာ, သမ်ိယပဋ္ဌိ-သေဝနာဒယော။

၈၁၆။ **အာရမ္ဘကသန္တာနာနုသယနေသု**တိ အာရမ္ဘကာနုသယနံ, သန္တာ-နာနုသယနန္တိ ဒ္ဒိသု အနုသယနေသု။ ယထာ ဟိ မဂ္ဂေန အသမုစ္ဆိန္နော ရာဂေါ

ကာရဏာလာဘေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟော ထာမဂတဌေန သန္ဓာနေ အနုသေတီတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဇ္ဈာရမ္မဏေဝိတိ တသ္မာ အာရမ္မဏာနုသယနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ ပနသ္မာ အနုသယနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ပါကဋံ ဟောတီတိ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ "ယထာ နာမာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "**အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏာ**"တိ ဧတေန ဇ္ဈာရမ္မဏေ ရာဂဿ စိရပရိဘာဝနံ ဝိဘာဝေတိ။ ယသ္မာ ပန ဧဝံ စိရပရိဘာဝိတံ ပရိဝေ-ဌေတ္မာ ဝိယ ဌိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ "**သမ္ဘတေ ဝေဌေတ္မာ ဝိယ ဌိတဘာဝေန အနုသယိတတံ ဒဿေတိ**"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဥဒကေ နိမုဂ္ဂသဒိသော ဥဒါဟရော။ "သမ္ဘေဝိ တေဘူမကာ ဓမ္မာ ကာမနိယဌေန ကာမာ"တိအာဒိပါဠိဝသေန ဘဝရာဂဿာပိ ဝတ္ထုကာမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ရာဂဝသေနာ**တိ အာရမ္မဏရဇ္ဇနဝသေန။

၈၁၈။ **ဣန္ဒြိယဝိသေသော** ဝိနေယျာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ။

၈၁၉။ ပဟာတဗ္ဗေန ဥပဒ္ဒုတနိရောဓေနတ္ထံ ပဟာယကံ ပရိယေသတီတိ ပဌမံ ပဟာတဗ္ဗံ, ပစ္ဆာ ပဟာယကန္တိ အယံ **ပဟာတဗ္ဗပဇဟနဋ္ဌေမော** ပဟာ-နဋ္ဌမပဒေန ဝုတ္တော။ **ယဿာ**တိ ပဟာတဗ္ဗဿ။ **တန္တိ** ပဟာတဗ္ဗံ။ **ပဌမံ ဝုစ္စတီ**တိ ပဟာနဝိစာရဏာနံ ပဌမံ ဝုစ္စတိ။ **တတော** ပစ္ဆာ **အပ္ပဟာတဗ္ဗံ** ယထာ တံ ဒဿနတ္တိကာဒိသု။

၈၂၆။ **တန္တိ** ဘဝင်္ဂံ။ **တဿာ**တိ လောကုတ္တရဿ။ **ပါဒကန္တိ** အန္တိမ-ဘဝိကဿ ဘဝင်္ဂံ သန္ဓာယာဟ။

ဆဋ္ဌမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တမမလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၂၈။ **သမာပန္နောမှိ**တိ မည္ယတီတိ အတ္ထော။

သမာဓိ ဝါ တသ္မာ အာရမ္မဏဘူတံ **ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ** စိတ္တမဋ္ဌ။သာတိ ယောဇနာ။ **ဌပေတ္ဝာ** ယထာပရိစ္ဆိန္နံ ကာလံ သမာပတ္တိစိတ္တံ ပဝတ္တေတုံ။

တေဟိတိ သညာမနသိကာရေဟိ။ **တံ သဘာဝတာ**တိ ကာမာဒီဒုတိယဈာ-နာဒိအနုပဗ္ဗန္ဓနသဘာဝတာ။ **ပဂုဏဝေါဒါနံ** ပဂုဏဘာဝသိဒ္ဓါ **ဈာနသ**ပဋိပက္ခတော ဝိသုဒ္ဓိ။

သတ္တမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသမဗလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဂ၃၁။ **ပညာ၀ ဝိမုတ္တိ**တိ ရာဂါဒိဟိ ဝိမုတ္တိဘူတာ ပညာ၀ ဝိမုတ္တိတိ ယောဇနာ။ **ကမ္မန္တရသ ဝိပါကန္တရမေ၀ါတိ အတ္ထော** ဝိပါကန္တရဇာန-နသေ၀ ဒုတိယဗလကိစ္စတ္တာ, ကမ္မန္တရဇာနနသ စ တတိယဗလကိစ္စတ္တာ။ **ဗလသဒ္ဒိသတန္တိ** ကေစ္စဗလသဒ္ဒိသတံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဗလဉ္ဉာကိစ္စေ ဝုစ္စမာနေ ဈာနာဒိအဗလဉ္ဉာဏံ ဥဒါဟရိတ္ဗန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**ယဒိ**"တိ-အာဒိ။ **တဒ္ဓေ၀ဂ္ဂ**န္တိ တသ္မိံ ဈာနာဒိပစ္စ၀ေက္ခဏာသဘာ၀ေ သတ္တမဗလ-ဉ္ဉာဏေ အန္တောဂဓံ။ **၀ေ**တိ ဈာနာဒိဉ္ဉာဏံ ဝိယ။ **အပ္ပေတုံ, ဝိကုဗ္ဗိတုဉ္စာ**တိ အတ္ထနာ ဝုတ္တာကာရံ သန္ဓာယာဟ။ သမုဒယပ္ပဟာနာဒိကေ စဉ္ဉာဏကိစ္စမ္ပိ အကရောန္တံ သမ္ဗညုတညာဏံ ကထမပ္ပနာဒိကံ ဈာနာဒိကိစ္စံ ကရေယျ၊ ဗလ-ဉ္ဉာဏေဟိ ပန ဇာနိတမ္ပိ, တတော ဥတ္တရိဉ္စ ဇာနန္တမ္ပိ ယသ္မာ ကေစ္စဗလကိစ္စံ နကရောတိ၊ တသ္မာ အညာနေ၀ ဗလဉ္ဉာဏာနိ, အညံ သမ္ဗညုတညာဏန္တိ ဒဿနတ္ထံ "ကေ၀လံ ပန ကိစ္စံ နသမ္ဗံ ကရောတိ"တိအာဒိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တဘ္ဘ ယထာ သမ္ဗညုဘညာဏံ အဗလကိစ္စံ ကေစ္စံ နကရောတိ၊ ၀ေ၀ ဗလ ကိစ္စမ္ပိတိ ဥဒါဟရဏဒဿနဝသေန "တဋ္ဌ ဈာနံ ဟုတ္ဝာ အပ္ပေတု"န္တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒသ္သေတုံ "**အထ ၀ါ။ပ။ ဒဋ္ဌ**"န္တိ ဝုတ္တံ။

ဉာဏဝိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ-ဋီ ၂-၄၄၅-ပိဋ္ဌေ။

၁၇-ခုဒ္ဒကဝဏ္ဏုပိဘင်

၁-ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၄၃-၄။ **အတ္ထိပဋိစ္စ နာမာ**တိ အတ္ထိတာ ပဋိစ္စတ္ထော နာမ၊ အသတိပိ သဟဇာတပုရေဇာတာဒိဘာဝေ ယသ္မိံ သတိ ယံ ဟောတိ၊ သော တဿ ပစ္စယောတိ ကတ္တာ ယထာ တထာ အတ္ထိတာမတ္တံ ဋ္ဌမ ပဋိစ္စတ္ထောတိ အတ္ထော။ တံ ပန ပဋိစ္စတ္ထံ ဗျတိရေကမုခေန ပါကဋတရံ ကာတုံ "**ယထာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နိဿယာဒိပစ္စယဘာဝေန ပဋိစ္စာ**တိ **ဝုတ္တာ**နိ နိဿယာဒိပစ္စယဘာဝတော ပစ္စယဘူတံ စက္ခာဒိ "ပဋိစ္စာ"တိ ဝုတ္တံ။ **ကေသာ သေဏိယာ**တိ အဌာရသသု သေဏိသု မယံ အမုကာယ သေဏိယာ ဇာတာမှ၊ နာ အညေ ဝိယ အပ္ပညာ-တာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။

ပုရတော ကရဏံ ပမုခဘာဝကရဏံ။ **နိဝေနရာသီ**တိ နိဒဟိတ္တာ ဌပိတ-ဓနနိစယော။ **ယသော**တိ ဋ္ဌသရိယံ။ တံ ပန ယေသု ဝတ္ထုသု၊ တေသု ပဌာပကအာဏာကရဏောဟိ ပါကဋော ဟောတိတိ "**ပဌာပကမဒေါ, အာဏာကရဏမဒေါ**"တိ စ ဝုတ္တံ။

၇၄၅။ **ဝတ္ထုနာ**တိ ဇာတိအာဒိပဝတ္တိဟေတုနာ။

၇၄၆။ **ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ**တိ ကုသလကမ္မေသု ပတိဋ္ဌာနာဘာဝေါ၊ သော ပန ယသ္မာ ကုသလကိရိယာယ ဌာနံ နဟောတိ၊ တသ္မာ "**ကုသလကရဏော အဌာန**"န္တိ အာဟ။ ပမာဒသမ္ပါတသ္မ အတ္ထသ္မ ဧဝမာဒိကော ပရိယာယောတိ ယောဇနာ။**အာဒိ**-သဒ္ဒေန "ဝစီဒုစ္စရိတေ,မနောဒုစ္စရိတေ စိတ္တသ္မ ဝေါသဏ္ဍေါ, မက္ခော, ပဋ္ဌာသော"တိ စ ဧဝမာဒိကသ္မ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ "ပမာဒေါ ပမဇ္ဇနာဒိ"တိအာဒိကော **တဒတ္ထပ္ပကာသကော**, "စိတ္တသ္မ ဝေါသဏ္ဍေါ ဝေါသဏ္ဍါနုပ္ပါဒန"န္တိအာဒိကော **တပ္ပရိယာယပ္ပကာသကော** ဗျဉ္ဇနပရိယာ-ယော စ အပရိယန္တောတိ သမ္မန္ဒေါ။ "**စိတ္တာရော ခန္ဓေ ဒသေတိ**"တိ ဋ္ဌမိနာ သတိဝေါသဏ္ဍါကာရပ္ပဝတ္တာ စိတ္တာရော အကုသလကန္ဓာ ပမာဒေါတိ ဝဒတိ။

၇၄၇။ အနိဝါတဝုတ္တိတာယ ဟေတုဘူတော စိတ္တသမ္ပဋ္ဌဟော **မာန-ဝိသေသော**။

၇၄၈။ ဥတ္တရဘာဝေါ ဥတ္တရိယံ၊ ကရဏေန ဥတ္တရိယံ **ကရဏုတ္တရိယံ**၊ သာရမ္ဘေန ပရသ္ယ ကိရိယတော ဥတ္တရိကိရိယာ။

၇၄၉။ **နေရုတ္တိကဝိဝေနေနာ**တိ ဣ-ကာရ,စ-ကာရာနဉ္ဆ ရကာရတာပါဒ-နေန။

အတ္ထဟိတံ အတ္ထာတိ ဥတ္တရပဒလောပေန နိဒ္ဒေသမာဟ ယထာ "ရူပဘဝေါ ရူပံ, ဘိမသေနော ဘိမော"တိ စ။ **အာဒိန္ဒော, ပတ္ထော** ဝါ အတ္ထော **အတ္ထာ**တိ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

မုဒ္ဒိတသာတိ အင်္ဂါတသ။

၇၅၀။ **ဇာနန္တိသော** မဟာဇနသ။ **ဥပါဒါနာဒိပစ္စယေ**တိ ဣန္ဒနဒကစိဝရာဒိကေ ပါရိပူရိဟေတုကေ။

၇၅၁။ **ဂဏ္ဌိကာ** သယံ ဂဏ္ဌိကရဏတော။ ပတိရူပဝစနတော, အညေသံ ဂဏ္ဌိဘေဒတော **စ ဂဏ္ဌိဘူတာ**။

၇၅၂။ အဘေဇ္ဇန္တိရတာယ **သမာသေဝိတတာယ** သုဒ္ဓ၊ အာသေဝိတတာယ။

၇၅၃။ စိရကာလပရိဘာဝိတတ္ထေန **တေမနကရဏ**ံ အလ္လဘာဝကရဏံ၊ လောဘဝသေန အဝဿဝနန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ သန္တေ ကထံ ဒိယနန္တိ နိဒ္ဒေသောတိ အာဟ **"ဒိယနန္တိ စာ"**တိအာဒိ။

၇၅၄။ **စိဝရမဏ္ဍနာဒီနန္တိ** စိဝရမဏ္ဍနာ ပတ္တမဏ္ဍနာ သေနာသနမဏ္ဍနာတိ ဣမေသံ။ ဣဒါနိ တံ ဝိသေသနဘာဝံ ယောဇေတ္မာ ဒသေတုံ **"စိဝရေန ဟိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၇၅၅။ သဘာဝရဟိတော, သဘာဝပဋိပက္ခော ဝါ **အသဘာဝေါ**၊ အနနုကူလာနံ ပဋိဂ္ဂ္ဂ၊လတာ ဝါ။ တေနာဟ **"မာနထဒ္ဓတာ, ဝိရောဓော ဝါ"**တိ။

၇၅၆။ **သက်ိမ္ဘနာ** ဥဏ္ဏတ္ထနာဝသေန အနဝဋ္ဌာနံ၊ အနဝဓာနံ ဝါ။ **တသ တသ** အာရမ္ဘဏသ **တဏ္ဍာယနာ**။

၇၅၇။ **ကာယသ**ာတိ နာမကာယသ။ တသ္မိဉ္စိ အဝိဇ္ဇါရိကေ ရူပကာယောပိ အဝိဇ္ဇါရိကော ဟောတိ။

၇၆၀။ **ရာဂါဒီနန္တိ** ရာဂမောဟအဟိရိကာနောတ္တပ္ပဝိစိကိစ္ဆာဒီနံ။

၇၆၁။ တိဝိဓမ္မိ ကုဟနဝတ္ထုံ ဒဿေတုန္တိ သမ္မန္နော။ **တတ္ထ**တိ မဟာ-နိဒ္ဒေသေ။ "တတ္ထ ကတမာ ကုဟနာ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိ-တဿာ"တိအာဒိနာ[1] ဣမ ခုဒ္ဒကဝိဘင်္ဂေ အာဂတံ ဒေသနာနယံ နိဿာယ မဟာနိဒ္ဒေသဒေသနာ ပဝတ္တာတိ အာဟ **"နိဿယဘူတာယ ဣမာယ ပါဠိယာ"**တိ။

အန္တရဟိတာနီတိ အန္တရိကလာနိ ဆိန္နန္တရာနိ။

လာဘသက္ကာရသိလောကဟေတု သမ္ဘာဝနာမိပ္ပါယေန သံယတာကာရ-ဒဿနံ ကောဟညန္တိ အာဟ **"ပါဒိန္ဆတာယ နိရတ္ထကကာယဝစီဝ္ပန္ဒနိဂ္ဂဟတ္ထံ ကောရဇ"**န္တိ။ ယော သံဝေဂဗဟုလော ကုက္ကုစ္စကော ပုဗ္ဗေနာပရံ အတ္ထနောပိ ကိရိယံ ပရိသင်္ကော ပစ္စဝေက္ခမာနော တိဋ္ဌတိ၊ တာဒိသံ ဝိယ အတ္ထာနံ ဒဿေန္တော **"အတိပရိသင်္ကိတော"**တိ ဝုတ္တော။

၇၆၄။ ပသံသာမုခေန နိန္ဒနန္တိ ပသံသာဝတ္ထုတော ဒိပနံ **မဟိ ဆန္ဒနံ** ယထာ "အဒါယကံ အဟော ဒါနပတိ"တိ။

၇၆၅။ **ဂဝေသနကမ္မန္တိ** အပ္ပကေန လာဘေန မဟန္တဿ ပရိယေသနက-ဗျာပါရော။

၇၆၆။ ပေါက္ခရံ ဝုစ္စတိ သုန္ဒရံ၊ ဝဏ္ဏသ သုန္ဒရဘာဝေါ ဝဏ္ဏပါရိပူရိ ဟောတိတိ အာဟ **"ဝဏ္ဏပါရိပူရိ ဝါ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ"**တိ။

၇၇၉။ **သေယျမာနာဒီနိဒ္ဒေသေသု**တိ "တတ္ထ ကတမော သေယျသ 'သေယျောဟမသ္မိ'တိ မာနော"တိအာဒိနာ[2] နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု နဝသု မာနနိဒ္ဒေသေသု။ **"သေယျာဒိပုဂ္ဂလော"**တိ ဣဒံ တတ္ထ ပါဠိယံ သေယျာဒိနံ နဝန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာမဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဣမ ပန ပုဂ္ဂလာမသနေ သတိ သေယျပုဂ္ဂလော စ အာမသိတမ္ဘော သိယာ။ တေနေဝါဟ **"သေယျမာနဘာဝေ"**တိ။ **သေယျ-မာနဘာဝေ**တိ ဝိ-သဒ္ဒေါ အာကဒ္ဓကော အသေယျမာနနိဒ္ဒေသေပိ ပုဂ္ဂလာ-မသနသ ကတတ္တာ။ **ယသ ကသ**စိတိ သေယျာဒိသု ယသ ကသစိ ပုဂ္ဂလသ။

---

[1] အဘိ ၂-၃၆၅-ဝိဒ္ဓေ။ [2] အဘိ ၂-၃၆၇-ဝိဒ္ဓေ။

၇၇၀။ **ပုရိမမာနသ်ာ**တိ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တသ်ာ သဒ်သမာနသ်ာ, ဟီနမာနသ်ာ ဝါ၊ သဒ်သမာနဝသေနေဝ ပန ပါဠိ အာဂတာ။

၇၇၁။ "မိဂါနံ ကောဋ္ဌကော အန္တော၊ ပက္ခီနံ ပန ဝါယသော"တိ ဝစနတော အာဟ "**ပက္ခီဇာတီသု ဝါယသော အန္တော လာမကော**"တိ။

၇၇၂။ **ဝိရာဂန္တိ** အရဟတ္တံ။

၇၇၃။ **မာနသမ္မယုတ္တန္တော** တဏ္ဍာဆန္ဒော။ **မာနသဘာဝံ အနုဂတော** သေယ္ယာဒိဘေဒ သမ္ဘဂ္ဂဿနဝသေန ပဝတ္တော မာနသမ္မယုတ္တကတ္ထုကမ္ပတာ-ဆန္ဒော **ဝါ မာနန္တော**။

၇၇၄။ **တတ္ထ**ဘိ တသ္မိं ဝိလမ္ဘနေ နိပ္ပါဒေတမ္ဗေ။ **ယုတ္တံ** အနုစ္ဆဝိကံ။ **ဗုတ္တံ** ဝိသဒ္ဒံ။ **သိလိဋ္ဌံ** သဟိတံ၊ အတ္ထဒ္ဒယဝိဘာဝကံ ဝါ။

၇၇၇။ **အနုဒ္ဒယသ်ေ**ဝါတိ မေတ္တာယန္တသ်ာ ဝိယ အနုကမ္ပန္တသ်ာ ဝိယ ဝိကပ္ပနာတိ အာဟ "**သဟနဋ္ဌိတာဒိကသ်ာ**"တိ၊ မေတ္တာဒိပတိရူပေန ပဝတ္တဂေဟသိတသိနေဟသ်ာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**တာဒိသော ရာဂေါ**"တိ။ **အတ္ထော ယုဇ္ဇတီ**တိ ဝေမ္မိ "တတ္ထာ"တိ ပါဠိပဒသ်ာ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ပရာနုဒ္ဒယတာဟေတုကော ဟိ ပရာနုဒ္ဒယတာသဟိတော သော ဝိတက္ကောတိ။

၇၉၀။ ကာမဂုဏပါရိပူရိယာ ယေဘုယ္ယေန လောကော သမ္ဘာဝေတီတိ အာဟ "**အနဝညတ္တတ္ထမေဝ ကာမဂုဏော စ ပတ္ထေတိ**"တိ။

ကေကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၉၁။ **ဗန္ဓတီ**တိ ကုဋ္ဌနာကာရံ ဗန္ဓတိ ဃဋ္ဋေတိ။ ဥပနာဟော ဟိ အာဃာတဝတ္ထုနာ စိတ္တံ ဗန္ဓန္တော ဝိယ ဟောတိ၊ယတော အညထာ ပဝတ္တိတ္တာပိ အဝိဒိတေ ဥပနာဟေ အာဃာတဝတ္ထုသန္ဓိသိတောဝ ဟောတိ။

၇၉၂။ **ဒန္တေဟိ ဆိန္နိတ္တာ**တိ ဒန္တေဟိ ဆိန္နိတ္တာ ဝိယ ကေဒေသံ အပနေတ္တာ ကေဒေသံ ဂဟေတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

၇၉၄။ **အစ္ဆယ် ကတ္တာ**တိ ဝိတိက္ကမံ ကတ္တာ။ **ပဠိစ္ဆာဒနေ**တိ အတ္ထနာ ကတသ အစ္ဆယသ ပဠိစ္ဆာဒနေ။ ဝေါစ္ဆိန္ဒနံ ဝိတိက္ကမကိရိယာယ အပ္ပဋိ-ဇာနဝသေန ဥပစ္ဆိန္ဒနံ၊ ဝေါစ္ဆိန္ဒနေန ဆာဒနာ **ဝေါစ္ဆိန္ဒနဆာဒနာ**။

အသမ္မောဘာသနေ သဠသဠ္ဒေါ လောကေ နိရုဠ္ဍောတိ အာဟ **"ယော နု သမ္မော ဘာသတိ၊ သော သဠ္ဒေါ"**တိ။ သဠ္ဒသ ယကၠသုကရသဒိသတံ ဒဿေန္တော **"ကုဿ ဝါ ဒိဋ္ဌ ဝါ ဇာနိတုံ နု သက္ကာ"**တိ အာဟ၊ ဌန္ဒဇာလ-သဒိသော ဝါ သော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယော သမ္ဘဒ ဝိပန္ဒဏ္ဍာသယောပိ သမာနော ကာယဝစီဘေဒမတ္တေန အတ္ထာနံ သမ္ပန္ဒံ ဝိယ ဒဿေတ္တာ လောကံ ဝဉ္ဇေန္တော အညထာ သန္တံ အညထာ ပဝေဒေတိ။ တေနာဟ **"တေနေတံ သာဒ္ဒေယ္ယံ မာယာတော မလဝတရာ ဝဉ္ဇနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ"**န္တိ။ သန္တဒေါသပဠိစ္ဆာဒနမေဝ ဟိ မာယာ။ **တေနေ၀**ဘိ မလဝတရဝဉ္ဇနာဘာဝေနေ၀။ ဒဋ္ဌကေရာဠိယဏ္ဍ **"ပရိကၠတ-တာ"**တိ ဝုတ္တံ။

၉၀၇။ **အဘာ၀ေ ဝိ**တိ ဝိ-သဒ္ဒေန "ကော ပန ဝါ ဒေါ ဘာ၀ေ"တိ ဒဿေတိ။ ယဒိပိ ဟိ ပုထုဇ္ဇနာနံ, ကေစ္စာနဉ္စ သေက္ခာနံ ယထာရဟံ အတ္ထာဘိနိ၀ေသာ ဒိဋ္ဌိ ကတူပကာရံ ရူပရာဂါဒိသံယောဇနကိစ္စံ သာ၀ေတိ၊ ကေစ္စာနံ ပန ဝိနာ ၀ေ ၀ေ ဟိ ကသိ စိ ကိလေသသ အဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ ကထ္ဌပိ အဝိမုတ္တော ကာမဘ၀ေါ အစ္ဆတ္တာ ဂုဟဏသ ဝိသေသပစ္စယောတိ "အစ္ဆတ္တာ"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တဒဘာ၀တော "ဗဟိဒ္ဓါ"တိ လဒ္ဓ၀ေါဟာရေ ရူပါရူပဘ၀ေ ကေ၀လမ္ပိ သံယောဇနကိစ္စံ သာ၀ေန္တေ ပ၀တ္တတိတိ, တတော ၀ေ ရူပါရူပါ၀စရသတ္တာနံ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဘာ၀ဟေတုဇာတန္တိ စ "ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇန"န္တိ ဝုစ္စတိတိ ဌမမတ္ထမာဟ **"သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ။ပ။ ယောဇနံ နာမာ"**တိ။

ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၀၉။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာဟိ ဝိယ ဣသာမ၌ရိယဒေါမနသာဒိသဟာ-ယဘူတေန ဒေါသေနပိ ဘဝါဘိသင်္ခရဏံ ဟောတိ"တိ "**အကုသလမူလာနေ ဝ ဝန္ဒမူလာနိ**"တိ။ တေနာဟ "**တိဟိ။ ပ။ ကထိတော**"တိ။

၉၁၉။ ရူပါရူပါ၀စရဝိပါကာနံ သန္ဓိပဏိတဘာ၀ေန ဥဋ္ဌာရတ၊ မတ္ထာ တတ္ထ **သာတိသယော ဘ၀ရာ၀ေါ** ၀ုတ္တော။

၉၂၀။ **မာနေန ဌပနာ**တိ မာနေန သေယျာဒိ၀သေန အတ္ထနော ဌပနာ။ **ဌပနာ**တိ စ ဒဟနာ၊ ပဋ္ဌဏာနာ ၀ါ။

၉၂၁။ **တံသမ္ပယုတ္တာ**တိ ဒေါသသမ္ပယုတ္တာ။

၉၂၂။ **တေသံ ဝဏ္ဏဘေဒန္တိ** တေသံ ဇိ၀ါနံ ၀ဏ္ဏဝိသေသံ၊ တေသံ **၀ါ** တထာ ကထေန္တာနံ သုတ္တာ။ **ဗျာ**ဝိတိ သကလလောကဗျာပိ၊ သကလသတ္တရိ-ဗျာပိ ၀ါ။ **ပရိမဏ္ဍလော**တိ ပရမာဏုပ္ပမာဏော ဟုတ္ဝာ ပရိမဏ္ဍလော။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အဂ်ုဋ္ဌပ္ပမာဏော ၀ယပ္ပမာဏောတိအာဒိကံ သင်္ဂဏှာတိ။

၉၂၃။ **ဥတုဝိပရိဏာမဇော** သီတာဒိဥတုဝိပရိ၀တ္တဇောတော။ **ဩပဇ္ဇိ-ကော** အတ္ထနော, ပရသ **၀ါ** တာဒိသဥပဇ္ဇမနိမ္မတ္တော။ **ဝိသမ၊ပရိဟာရဇော** စိရာသနစိရဌာနာဒိနာ ကာယသ ဝိသမ၊ပရိဟာရဏတော ဇာတော။ **သန္ဓိ-ပါတဇော** သဠာယတော ပဋ္ဌာယ ပစ္ဆေကံ ဝိသမာကာရတော ဒေါသတ္ထယ-သမောဓာနတော ဇာတော။ **ကမ္မသမုဋ္ဌာနော** ဥတုဝိပရိဏာမာဒိဟိ ဝိနာ ကမ္မတော သမုဋ္ဌိတော။ **ဝိတ္ထဲသေမ္ဘ၀ါတသမုဋ္ဌာနာ** ပန ဝိတ္ထာဒိနံ အဓိက-ဘာ၀ေနေ၀ ၀ုတ္တာ။ သမ္ဘသာ၀ိ ဟိ ရောဂသ ဒေါသတ္ထယံ အာသန္နကာရဏံ ဒေါသပ္ပကောပေန ဝိနာ အဘာ၀တော။ ကမ္မံ ပဓာနကာရဏံ ကတော-ကာသေ ဧ၀ တသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဣတရံ ပန တသ သဟကာရိကာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တယိဒံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၀ါဒိနော ပဋိက္ခိပန္တိ။ ဥပပဇ္ဇ၀েဒနီယဖလမ္ပိ ပုဗ္ဗေကတဟေတုကပက္ခိကမေ၀ အတိတဘ၀ိကတ္တာ ကမ္မသာတိ အရ၊စိသူစနတ္ထံ ကိရ-သဒ္ဒဂ္ဂဟဏံ ကရောတိ "**ဥပပဇ္ဇ၀েဒနီယဉ္စ ကိရ ပဋိက္ခိပန္တိ**"တိ။

၉၂၄။ **ဒါဟကာရဏတာ၀ယာ**တိ ရာဂါဒိဒသ၀ိ၀ဋ္ဋဒါဟသ, နရကဋ္ဌဒါ-ဟသ စ ကာရဏတာ၀ယ။

၉၂၆။ **ပုထုနိမိတ္တသဘာဝေသု**ဘိ ပုထု နာနာကိလေသာဒီနံ ကာရဏ-သဘာဝေသု။

၉၃၁။ အဒ္ဓနံ **အဒ္ဓါ** မဒ္ဓဝေါ၊ အနေကတ္ထတ္ထာ ဓာတူနံ တပ္ပဋိကွေပေန **အနဒ္ဓါ**တိ အာဟ **"အမုဒုတာ ဝါ အနဒ္ဓါ"**တိ။

၉၃၆။ အယောနိသောမနသိကာရဟေတုကတ္ထာ အာဝဇ္ဇနာယ အကုသ-လာနုကူလကိစ္စတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၃၉။ **ဝေ-သဒ္ဒေနာ**တိ နိဒဿနတ္ထေန ဝေ-သဒ္ဒေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဘဝေါ ဧဝ အဘိဝုဒ္ဓေါ **အဘဝေါ** ယထာ "အသေက္ခာ ဓမ္မာ"တိ[1]။ ဒုတိယသ္မိံ ပက္ခေ ဘဝါဘဝသဒ္ဒေန သမ္ဘတ္တိဝိပတ္တိယော, ဝုဒ္ဓိဟာနိယော ဝါ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဂတိယာတိ အယုတ္တဂတိယာ၊ အပ္ပတိရူပကိရိယာယာတိ အတ္ထော။

ကောရူပါယာသ ॥ပ॥ မာတုဂါမာ ဝါ ဥိမိဒ္ဓာဒိဘာယန္တိ ယောဇနာ။ **ပဠုကာမဂုဏမာတုဂါမဂ္ဂဟဏော**တိ ပဠုကာမဂုဏဂ္ဂဟဏော, မာတုဂါမဂ္ဂ-ဟဏော စ။

"သယံကတံ သုခဒုက္ခ"န္တိအာဒိကာ ဒိဋ္ဌိ ယဒိပိ အညေသမ္ပိ ဒိဋ္ဌိဂတိကာန အတ္ထေ၀၊ **တိမ္မရုကော** ပန တထာဒိဋ္ဌိကော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ပုစ္ဆိတိ သာ ဒိဋ္ဌိ **"တိမ္မရုကဒိဋ္ဌိ"**တိ[2] ဝုတ္တာ။ တေနာဟ **"တိမ္မရုကော ॥ပ॥ အာဂတတ္တာ"**တိ။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1]-အဘိ ၁-၂-ဝိဒ္ဓေ။　　[2]-သံ ၁-၂ဒ၁-ဝိဒ္ဓေ။

၅-ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၄၀။ **အာဂမနဿ** ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

၉၄၁။ **ဥပစယနတော**တိ ဝဏ္ဏနတော။ **အညထာ**တိ လာဘတော, တက္ကနတော စ အညပ္ပကာရော ဂဟိတောတိ တံ ဒဿေန္တော "**သဒ္ဓါ-ဗ္ဗိအာဒိဟိ**"တိ အာဟ။ အနုသယတော ဟိ သဒ္ဓဟနံ၊ ရုစ္စနံ ပန ဇာတိသ-ရဏ္ဍာတောပိ ဟောတိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ခန္ဓိအာဒိနံ သင်္ဂဟော။

၉၄၂။ အကုန္တိ မူလံ **ဟေ**သန္တိ **အကုန္တိမူလကာ**။ **ဒုက္ခဒုဿီလတာ-ဒိဒေါသာ** တာဒိသာနိ ကာယဝစီမနောဒုစ္စရိတာနိ။

၉၄၃။ **ဥဒ္ဓဂ္ဂတာသင်္ခါတော အဂ္ဂပသမော** နာ ဥဒ္ဓစ္စသင်္ခါတောတိ ပိတိယာ ဧဝ သဝိပ္ပါရိကတာသင်္ခါတံ အသန္တသဘာဝံ အာဟ။ **အဂ္ဂပသမဟေတု-ဘူတော**တိ ဝိက္ခေပဟေတုဘူတော။ **ပိတိယာ အာကာရော**တိ ပိတိယာ ပဝတ္တိ-အာကာရော။

ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၄၄။ **တေနာ**တိ ကောဓဝိနံယေန ဝိဝါဒမူလတ္တာ။

၉၄၅။ ကုသလာနုယောဂေ သာတစ္စံ **ကုသလာနုယောဂသာတစ္စံ**။

ဂဏ္ဍေန သတ္တသမ္ဘဟေန သင်္ဂဏှိ သန္ဓိပတနံ ယေန သဒ္ဓိံ၊ တေန သင်္ဂတိ **ဂဏသင်္ဂဏိကာ**။**ကဿစိ** ဃာသစ္ဆာဒနာဒိကဿ။

၉၄၆။ **ဥပဓိတက္ကေတီ**တိ အာရမ္မဏံ ဥပေစ္စ တက္ကေတိ။

၉၄၇။ **အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကော**တိ "အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိ ဝေဝါဒိ။

ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၅၂။ **ဩသီဒနာကာရေနာ**တိ ကတ္တုမ္ဘကမ္မေ အနုဿဟနာကာရေန။

၉၅၈။ **တေ** အာဘိနိဝေသာ **အသညီဝါဒါ** ဝဒန္တိ **ဧတေဟိ**တိ။

အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၆၀-၉၆၃။ **ဒသမဿာ**တိ အဋ္ဌာနဿာတဿ။

အဏ္ဏတ္ထေနာ ဂေါစရတ္ထေ အဓိပ္ပေတံ။**တေသ** ဂါထာဝစနဿ။ **နိဋ္ဌပေတ္ဝာ**တိ အာဘိနိဝိဿ။

၉၆၄။ **အညေသံ** ဖဿာဒိနံ **သမ်ာတဘာ**ဝေ ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ။ ယေနာကာရေန မာနဿ သာတိသယာ ပဝတ္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ"**အဟန္တိ, အသ္မီတိ စ**"တိ ဝုတ္တံ။**အတ္ထေနာ**တိ ဒိဋ္ဌဂတပရိကပ္ပိတဿ အတ္ထေနာ။ ယထာ မာနဿ သမ္ဘဝတ္ထာယ ဧဝံ တဏ္ဍာယ မမတ္ထိဝသေန, ဒိဋ္ဌိယာ နိစ္စာဒိ-ဝသေန **ပဝတ္တိ ဝိသေသတ္ထာ**တိ သမာနေပိ အနာဂတကာလာမသဒ္ဒေတိ အာဟ "**ဘဝိဿန္တိ**။ပ။**ဝုတ္ထော**"တိ။ "အဟမသ္မိ"တိ ပန ပဝတ္တမာနသ္မိံ ဘဝတိ သမ္ဘဝဒဿာဝရဏဿ မာနသ္မိံ ဝသေန ဣဋ္ဌတာဒိတာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာ။

နဝကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၇၀။ **သက်ပ္ပနန္တိ** "ကုသလတာ"တိ ဝုတ္တပဒဿ အတ္ထဝစနံ။ **တဿာ** ဥပါယစိန္တာယ။ **မိစ္ဆာဘာ**ဝေါ သာဝဇ္ဇဘာဝေါ။ **တဒါကာ**ရော **မောဟော**တိ ယထာဝုတ္တာကာရေန ပဝတ္တေ စိတ္တုပ္ပါဒေ မောဟော။ **တဿာ**ပိ ယထာဝုတ္ত-ပစ္စဝေက္ခဏာဘယပိ ယထာကတပါပေပိ။ **အဓိမာနသမ္ပယုတ္တံ သဠာယတနံ** ပကတိ-ပုရိသန္တရဒဿနာဒိဝသေန ပဝတ္တံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ ဖလံ ဝယ ဝိမုတ္တန္တိ ဂဟိတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တဏှာဝိစရိတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၇၃။ **ဝိသေသံ အကတ္တာ**တိ အနုပနိဓာနံ, သမတော စ အသမတော စ ဥပနိဓာနန္တိ ဣမံ ဝိဘာဂံ အကတ္တာ၊ ယော "ဣတ္ထံ, ဧဝံ, အညထာ"တိ ပဒေဟိ ပကာသိတော။

ဝိသေသဿာတိ "ဣတ္ထံ, ဧဝံ, အညထာ"တိ ယထာဝုတ္တသော ဝိသေသသ။ **ဒိဋ္ဌိယာ**တိ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတာယ တဒဝိနာဘာဝဝိနိ **တဏှာ** ဒဿိတာ။ **သီသ-သီသမူလကေဟိ**တိ စတူဟိ သီသေဟိ, ဒ္ဝါဒသဟိ စ သီသမူလကေဟိ။သယမေဝ စ တဏှာ ဒဿိတာတိ ယောဇနာ။ ယဒိ ဒိဋ္ဌိမာနဂါဟောပိ ဣဓဝိပ္ပေတော၊ ယတော "တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန သမူဟဂါဟတော"တိ[1] အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ ကထံ "တဏှာဝိစရိတာနိ"တိ ဝစနန္တိ အာဟ "**ဒိဋ္ဌိမာနေသု**"တိအာဒိ။ **တံမူလ-ကတ္တာ**တိ တဏှာမူလကတ္တာ။

၉၇၄။ နိ အဝဏ္ဏရိယတိတိ **အနဝကာရီ**၊ တံ ဣနဝကာရိံ ကတ္တာ၊ တံ ပဒန္တ-ရေန ဝိဘာဝေန္တော "**အနဝဏ္ဏရိ၊ တံ ကတ္တာ**"တိ အာဟ။ **ဝိဏ္ဍေပနံ** အဝယ-ဝတော ဝိဘာဝေါ။ **အတ္ထတော အဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ**တိ ယွာယံ ဒိဋ္ဌိဂတိကပရိ-ကပ္ပိတော အတ္ထာ၊ တတော အဝိသုံ ကတ္တာ။

၉၇၅။ ဗဟိကတာနိ ရူပါဒိနိ ဥပဂန္ဓာ ပဝတ္တာ တဏှာ ဥပါဒါယာတိ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။

ကေစ္စသ ပုဂ္ဂလသ ကေသ္မိ အတ္ထဘာဝေ ကသ္မိ တဏှာဝိစရိတသ အသမ္ဘဝေါ၊ ကသ္မိဒေဝ သမ္ဘဝေါတိ အာဟ "**ကသ္မိ သမ္ဘဝဿနတ္ထိ ဝုတ္တ**"နှိ။

တဏှာဝိစရိတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ-ဋ ၂-၄၉၆-ပိဋ္ဌေ။

၁၈-ခမ္ဗဟာဒယဝိဘင်္ဂ

၁-သမ္ဗသင်္ဂါဟိကဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၇၈။ **ဧကတ္ထသမ္ဘဝ ။ပ။ သင်္ဂဟိတဘာဝတိ** ဣတိ ခန္ဓာဒိနံ ကာမဓာတု-အာဒိဓာတူသု သမ္ဘဝဘေဒဘိန္နာနံ နိရဝသေသတော သင်္ဂဟိတဘာဝတိ ဝိဘာ-ဝေန ယောဇနာ၊ တထာ သေသေသုပိ ပရိယာပန္နပဘေဒဘိန္နာနန္တိ အာဒိနာ။ တတ္ထ "**နိရဝေသသတော သင်္ဂဟိတဘာဝ**"တိ ဣမိနာ "သမ္ဗသင်္ဂါဟိကဝါရော"တိ အယမယံ အတ္ထာနုဂတာ သမညာတိ ဒဿေတိ။ ယသ္မာ စေတ္ထ ခန္ဓာဒိနံ ဒ္ဝါဒသန္နံ ကောဋ္ဌာသာနံ အနဝသေသသင်္ဂဟော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဒုတိယဝါရာ-ဒိနမ္ပေတ္ထ အနုပ္ပဝေသော ဝေဒိတမ္ဗော။ ခန္ဓာဒိနမေဝ ဟိ တေသံ သမ္ဘဝါဒိ-ဝိစာရော ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဒဿနဝါရောတိ ဝတ္တုံ ယုတ္တောတိ ယောဇနာ။ အနုပ္ပတ္တိဒဿနမ္ပေတ္ထ အတ္ထာဝပတ္တိသိဒ္ဓံ ဝေဒိတမ္ဗံ။ နု ဟိ တတ္ထ "ကတိ ခန္ဓာ နု ပါတုဘဝန္တိ"တိအာဒိပါဠိ အတ္ထိ။

၉၇၉။ **ပုဗ္ဗာနုရူပန္တိ** ယေနာမိပ္ပါယေန ပုဗ္ဗာ ကတာ၊ တဒနုရူပံ။ **အဝိတထဗျာကရဏံ** နာမ ဗုဒ္ဓါနံ ဧဝ အာဝေဏိကံ၊ အညေသံ တံ ယာဒိစ္ဆကံ သုတကွရသဒိသန္တိ အာဟ"**သမ္ဗညှဝစနံ ဝိညာယ ကတတ္ထာ**"တိ။

သမ္ဗသင်္ဂါဟိကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၉၁။ "ကာမဘဝေ" တိ ဣဒံ ဩကာသဝသေန ဝတ္တာ ပုန သတ္တသန္တာန-ဝသေန ဝတ္တုံ "ကာမဓာတုသမ္ဘူတာနဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တန္တိ တမတ္ထဝိသေသံ ဒဿေန္တော "**ဣဒ္ဓိယာ ။ပ။ အတ္ထော**"တိ အာဟ။ "နု ဝတ္တမ္ဗံ သိယာ"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ ယဒိပိ အသညသတ္တာနံ အစက္ခုကတ္တာ, ရူပါယတနံ အစ္ဆန္တသုခုမတ္တာ ဟေဋ္ဌိမဘူမိကာနဗ္ဗ အဂေါစရော၊ သမာနဘူမိကာနံ ပန ဝေဟပ္ဖလာနံ, ဥပရိ-ဘူမိကာနဗ္ဗ သုဒ္ဓါဝါသာနံ စက္ခာယတနဿ ဂေါစရော ဟောတိတိ အာယ-တနာဒိကိစ္စံ ကရောတိယေဝါတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝိတ္ထာရတော ဝတ္တမ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ "ဟေဋ္ဌတော အဝိစိနိရယံ ပရိယန္တံ ကတ္တာ ဥပရိတော

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ အန္တောကရိတ္တာ ယံ တေသို့"နှင့်အာဒိနာ[1] ဝုတ္တ-ပဒေသာ **ကာမာဝစရာဒိသြကာသာ။ ဧတ သတ္တနိကာယာ စ ဝေတ္ရုတိ ဝုစ္စန္တိ** သမုဒါယသ အဝယဝါဝရဘာဝတော ယထာ "မာသပုဠ္ဠော မာသော"တိ။ သတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဘောတိ သတ္တုပ္ပတ္တိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌေန သတ္တာဝ ဥပ္ပတ္တိ သတ္တုပ္ပတ္တိတိ ဧဝံ သြကာသသတ္တလောကဒ္ဒယသ သတ္တုပ္ပတ္တိပရိယာယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သတ္တဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိ**၊ နှ အနုပါဒိန္နက္ခန္ဓာ ဝိယ သခါရဘာဝေနေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ ကေ ပန တေတိ အာဟ "**သတ္တာဝါသဝေသေန။ပ။ဥပါဒိန္န-ကက္ခန္ဓာ**"တိ။ **တံတံပရိယာပန္နာနန်** တံတံသတ္တာဝါသပရိယာပန္နာနံ သတ္တာနံ၊ သခါရာနမေဝ ဝါ။ **သဒိသာဓိဋ္ဌာနဘာဝေနာ**တိ သဒိသာကာရေန ပဝတ္တ-မာနာနံ ခန္ဓာနံ ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန။ ယေဘုယ္ယေန ဟိ တသ္မိံ သတ္တာဝါသေ ဓမ္မာ သမာနာကာရေန ပဝတ္တန္တိ။

ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပရိယာပန္နာဝရိယာပန္နဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၉၉။ **တတ္ထ, အညတ္ထ စာ**တိ တသ္မိံ, အညသ္မိဉ္စ ဘဝေ, သြကာသေ စ။ ပရိဏ္ဍေဒကာရိကာယ ကာမာဒိတဏှာယ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ အာပန္နာ ဂဟိတာတိ ပရိယာပန္နာတိ တံတံဘဝါဒိအန္တောဂဓာ **တံတံပရိယာပန္နာ**။

ပရိယာပန္နာပရိယာပန္နဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဥပ္ပါဒကကမ္မအာယူပ္ပမာဏဝါရ

၁-ဥပ္ပါဒကကမ္မဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၁။ **ဝေတုတ္ထယဘူတဝေဒဝေသနာ**တိ ကာမာဒိဝေတုတ္ထယေ နိမ္မတ္ထ-ဝေဝါနံ ဝသေန။

ဥပ္ပါဒကကမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1]-အတိ ၀-၂၅၃-ဝိဗ္ဗေ၊

၂-အာယုပ္ပမာဏဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၆။ သုပရိမဇ္ဈိတကဿနာဒါသံ ဝိယ သောဘတိ ဝိဇ္ဇောတတိတိ သုဘောဝ၊ သရီရောဘာသော၊ တေန သုဘေန ကိဏ္ဏာ ဝိကိဏ္ဏာတိ **သုဘ-ကိဏ္ဏာ**။

၁၀၂၇။ **တံတံမနသိကာရန္တိ** ပရိတ္တပထဝိကသိဏာဒိဂတမနသိကာရံ။ **အပ္ပနာကမ္မဏေဝိတိ ဝိ**-သဒ္ဒေန ပုဗ္ဗဘာဂံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ဆန္ဒနံ အာရမ္မဏ-ပရိယေသနံ **ဆန္ဒော**၊ ကတ္တုကမ္မတာဆန္ဒော။ ပဏိဓေနံ စိတ္တဋ္ဌပနာ **ပဏိဓိ**၊ သညာဝိရာဂါဒိဟိ အာရမ္မဏသ ဝိသေသနံ တထာပဝတ္တာယ ဘာဝနာယ အာရမ္မဏကရဏမေဝ။

ဝိပုလံ ဝုစ္စတိ မဟန္တံ၊ သန္တဘာဝေါ မဟနိယတာယ မဟန္တမေဝါတိ အာဟ **"ဝိပုလာ ဖလာတိ ဝိပုလသန္တသုခါယုဝဏ္ဏာဒိဖလာ"**တိ။

၁၀၂၈။ ယံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ **သဋ္ဌိဝေ** ဝေသော ဝေကော ရတ္တိဒိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသ ရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒ္ဝါဒသမာသိကော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ပဉ္စ ဝဿသတာနိ သဋ္ဌိဝေ အာယုပ္ပမာဏံ။ ယံ တာဝတိံသာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ဝေသော **ကာဋ-သုဝဏ္ဏ** ဝေကော ရတ္တိဒိဝေါ။ပ။ တေန သံဝစ္ဆရေန ဝဿသဟဿံ ကာဋသုဝဏ္ဏော အာယုပ္ပမာဏံ။ ယံ ယာမာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ဝေသော **သဋ္ဌိတေ** ဝေကော ရတ္တိဒိဝေါ။ပ။တေန **သံဝစ္ဆရေန** ဒ္ဝေ ဝဿသဟဿာနိ သဋ္ဌိတေ အာယုပ္ပ-မာဏံ။ယံ တုသိတာနံ **အာ**ယုပ္ပမာဏံ၊ **ရောရုဝေ** ဝေသော **ဝေကော** ရတ္တိဒိဝေါ။ပ။ တေန သံဝစ္ဆရေန စတ္တာရိ ဝဿသဟဿာနိ ရောရုဝေ အာယုပ္ပမာဏံ။ ယံ နိမ္မာနရတီနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ **မဟာရောရုဝေ** ဝေသော **ဝေကော** ရတ္တိဒိဝေါ။ပ။ တေန သံဝစ္ဆရေန အဋ္ဌ ဝဿသဟဿာနိ မဟာရောရုဝေ အာယုပ္ပမာဏံ။ ယံ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ **တာပနေ** ဝေသော **ဝေကော** ရတ္တိဒိဝေါ ။ပ။ တေန သံဝစ္ဆရေန သောဠသ ဝဿသဟဿာနိ တာပနေ အာယုပ္ပမာဏံ။ **မဟာတာပနေ** ဥပဓုန္ဓရကပ္ပေါ။ **အဝီစိယံ** ဝေကော အန္တရ-ကပ္ပေါ စ အာယုပ္ပမာဏန္တိ ဝဒန္တိ။ ဒေဝါနံ အဓိမုတ္တကာလဂိရိယာ ဝိယ တာဒိသေန ပုညဗလေန အန္တရာပိ မရဏံ ဟောတိတိ **"ကမ္မမေဝ ပမာဏ"**န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝေဠ္ဍ ကတ္ဝာ အမ္ဘဒါဒိအာယုပရိစ္ဆေဒေါ ယုတ္တတရော ဟောတိတိ။

ကိုဝ် ဗျာနန် အဌသု ဗျာနေသု ကတရံ ဗျာနံ။ **ဘဝသီသာနီ**တိ ဘဝဂ္ဂါနိ၊ ပုထုဇ္ဇနဘဝဂ္ဂံ အရိယဘဝဂ္ဂံ သမ္ဘဝဘဝဂ္ဂန်တိ ဝေဟပ္ဖလာဒီနံ သမညာ။ **ကဿစိ သတ္တာ**တိ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ **ကဿစိ ပဗ္ဗာ**တိ သောတာပန္နဿ, သကဒါဂါမိနော စ၊ **ကဿစိ တယော**တိ အနာဂါမိနော ဝသေန ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သော ဗြဟ္မ-ကာယိကာဒီဟိ စုတော အရ္ဃံ ဥပပဇ္ဇန္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "နဝသု ဗြဟ္မ-လောကေသု နိဗ္ဗတ္တအရိယသာဝကာနံ တတြူပပတ္တိယော ဟောတိ၊ နု ဟေဋ္ဌူ-ပပတ္တိ"တိ အယံ အဋ္ဌကထာပါဋိဟောတိ အဓိပ္ပါယေန "**ယံ ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "တတြူပပတ္တိပိ ဟောတိ ဥပရ္ဃပပတ္တိပိ၊ နု ဟေဋ္ဌူပပတ္တိ"တိ ပန ပါဋိဟောတိ တေန "ဟေဋ္ဌူပပတ္တိယော နိဝါရိတာ"တိအာဒိဝစနေန ပယောဇနံ နတ္ထိ။ အရ္ဃပဓာတူပပတ္တိ စ နု နိဝါရိတာတိ သမ္ဘဝေါ။ အရ္ဃပဓာတူပပတ္တိ နု နိဝါရိတာ "မတ္ထကေ ဌိတောဝ ပရိနိဗ္ဗာတိ"တိ နိယမသ အနိစ္ဆိတတ္တာ။

အညတ္ထာတိ ကာမလောကေ။ **တတ္ထာ**တိ ရူပလောကေ။ **အယံ အဋ္ဌ-ကထာ**တိ "ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တော။ပ။ပရိနိဗ္ဗာတိ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ အဋ္ဌ-ကထာ။ **တေနေဝ**တိ ယသ္မာ ရူပဓာတုယံ ဥပပန္နော အမိပ္ပေတော၊ **နု** ဥပပဇ္ဇနာရဟော၊ တေနေဝ ကာရဏေန။ **တဿာ**တိ ယထာဝုတ္တဿ ရူပ-ဓာတုယံ ဥပပန္နဿ အရိယသာဝကဿ။ ယေန ရူပရာဂေန တတ္ထ ရူပဘဝေ ဥပပန္နော၊ တသ္မိံ အရ္ဃပဇ္ဈာနေန ဝိက္ခမ္ဘိတေ သမ္ဘဝေ ဒိဋ္ဌာဒီနဝေသု ယထာ ကာမရူပဘဝေသု အာယတိံ ဘဝါဘိလာသော နု ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ အရ္ဃ-ဘဝေပိတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဝုန္ဒ။ပ။ဘဝိဿတိယေဝါ**"တိ။ **တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တော**တိ ရူပဓာတုယံ ဥပပန္နော။ **အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတ္ဝာ**တိ ဟေဋ္ဌိမံ အရိယမဂ္ဂံ သမ္ဘာဝေတ္ဝာ။ **နိဗ္ဗတ္တဘဝါဒီနဝဒဿနဝသေနာ**တိ တသ္မိံ ရူပဘဝေ နိဗ္ဗတ္တောပိ တတ္ထေဝ အာဒီနဝဒဿနဝသေန။ **အနိဝတ္တိတဘဝါဘိလာသော**တိ ဥပရိ အရ္ဃပဘဝေ အဝိဿဇ္ဇဘဝပတ္ထနော၊ ယတော အရ္ဃဓာတုယံ ဥပပဇ္ဇ-နာရဟော။ **တဿ ဝသေနာ**တိ တာဒိသဿ အရိယသာဝကဿ ဝသေန။ "ကဿစိ ပဗ္ဗ, ကဿစိ တယော အနုသယာ အနုသေန္တိ"တိ အယံ **ယမကပါဋိ**[1] **ဝတ္တာ**။

အာယုပ္ပမာဏဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1]-အဘိ-ဋီ ၂-၅၀၅-ပိဋ္ဌေ။ [2]-အဘိ ၆-၂၀[illegible]-ပိဋ္ဌေ။

၇-အဘိညေယျာဒိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၀။ "ရူပွနလက္ခဏံ ရူပံ၊ အနုဘဝနလက္ခဏာ ဝေဒနာ"တိအာဒိနာ **သာမညလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ။** "ဖုသနလက္ခဏောဝ ဖဿော၊ သာတလက္ခဏံ သုခ"န္တိအာဒိနာ **ဝိသေသလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ။**

"စတ္တာရော ခန္ဓာ သိယာ ကုသလာ"တိအာဒိသု ဇ္ဈဝ ယံ ဝတ္တွေ၊ တံ ခန္ဓဝိဘင်္ဂါဒိသု ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အမိပ္ပါယော။ သေသံ ယဒေတ္ထ နဝုတ္တံ၊ **တံ** သုဝိညေယ္ယမေဝါတိ။

အဘိညေယျာဒိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇုတိ သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ ဋီကာယ လိနတ္ထဝဏ္ဏနာ

ဝိဘင်္ဂအနုဋီကာ သမတ္တာ။

သံဝဏ္ဏိတပဒါနိ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[အ]	
အကွန္ဒိမူလကာ	၂၂၂
အဂတိယာ	၂၂၁
အစ္ဆရိယသဘာဝတ္တာ	၁၉
အစ္ဆယံ	၂၁၉
အညစ္စာနိကာဝိ	၇၈
အညရူပါနံ	၃၁
အညသကကရဏံ	၂၀၉
အဋ္ဌာနံ	၁၈၈၊၂၀၇
အတိစ္ဆ	၉
အတိဟရဏံ	၁၈၄
အတိဟရတိ	၁၈၄
အတိတံသေ	၃
အတ္တနောမတိ	၉၀
အတ္တာ	၂၁၆
အတ္ထဇာပိကာ	၁၉၈
အတ္ထိ	၁၅၄
အတ္ထိပဋိစ္ဆံ	၂၁၅
အတ္ထုဒ္ဒါရော	၁၅၀
အဒ္ဒါ	၂၂၁
အဓိစ္စတ္ထံ	၁၅၄
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကော	၂၂၂
အဓိမုစ္ဆိတ္တာ	၁၈၈
အဓိမုဋ္ဌိတ္တာ	၁၈၈
အနဒ္ဒါ	၂၂၁
အနဘိသမယဘူတတ္တာ	၉၅
အနုဝကာရီ	၂၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[အ]	
အနုဝဿုတတာ	၁၅၀
အနိဋ္ဌာနံ	၆
အနုဂန္ဓာ	၁၄
အနုဒ္ဒယသ	၂၁၈
အနုပဝိသနံ	၁၆၀
အနုပါယဘူတော	၁၅၈
အနုပ္ပတ္တိတော	၁၈၈
အနုဝတ္ထကံ	၁၈၈
အနုသဝေါ	၆၃
အနေကေသု	၁၈၁
အန္ဓရဟိတာနိ	၂၁၇
အန္ဓော	၁၅၅
အန္ဓောသြလိယနာ	၁၅၂
အန္ဓောကရိတ္ထာ	၆၉
အန္ဓောနိဗ္ဗာနံ	၇၁
အပေက္ခိတမ္ဘရဟိတာ	၃၆
အပ္ပဋိဟတံ	၃
အပ္ပယောဂေန	၂၀၆
အပ္ပဟာတမ္ဘာနံ	၁၀၃
အဘမ္ဘဋ္ဌာနာ	၁၈၈
အဘဝေါ	၂၂၁
အဘိနန္ဒနံ	၇၇
အဘိနိပတိတမ္ဘာနိ	၂၀၁
အဘိမုခံ ဂစ္ဆန္တိ	၁၉၉
အဘိသမယသ	၆၁
အမရ္ရဏတ္ထာ	၁၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဘင်္ဂကော
[အ]	
အမုသာသဘာဝါ	၆၀
အရိယသီလံ	၆၉
အလဇ္ဇနေယျဇုန်ဆံ	၇၃
အဝစနံ	၁၀၀
အဝယဝိဂါဟော	၁၅၂
အဝိတထသာမညယုတ္တံ	၁၉၀
အဝိပရိတနိရုတ္တိ	၁၀၀
အဝိ	၁၁၀
အဝိစိယံ	၂၂၇
အသဏ္ဌာနတ္ထာ	၉၅
အသဘာဝေါ	၂၁၆
အဿာဒဿ	၁၅၀
[အာ]	
အာစိက္ခန်ဿ	၁၀၅
အာဒိဘာဝနာ	၁၀၀
အာနုဘာဝေါ	၇၄
အာပါထမတ္တံ	၂၀၁
အာယူဟနံ	၅၂
အာရက္ခဋ္ဌံ	၅၂
အာလမ္ဗနတော	၅၀
အာဝဇ္ဇနဘာဝေါ	၂၀၁
အာသယော	၁၅၅
အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၁၇၁
အာဟာရဘေဒေ	၆၇
[ဣ-ဤ]	
ဣန္ဒြိယဝိသေသော	၂၁၃
ဤသတ်	၂
[ဥ]	
ဥဂ္ဂဟော	၁၅၄
ဥဋ္ဌာနကံ	၁၅၆
ဥတုနာ	၂၄
ဥတုဝိပရိဏာမဇော	၂၂၀
ဥတ္တာနိကရောန်ဿ	၁၀၅
ဥပစယနတော	၂၂၂
ဥပဋ္ဌာနံ	၁၀၅
ဥပနိဿယာနံ	၃၆
ဥပမြူဟိတာနံ	၁၀
ဥပဠဇ္ဇမာနာ	၇၄
[ဦ]	
ဦနစောဒနာ	၄၀
ဦနေဟိ	၃၃
ဦဟိတ္ဝာ	၆၀
[ဧ]	
ဧကတ္တာ	၆၅
ဧကတ္ထေ	၁၅၁
ဧကုပ္ပါဒတော	၂၆
ဧဝံသဏ္ဌာနံ	၂၃
[ဩ]	
ဩကာသေသု	၀
ဩဂါဟိတုံ	၆၀
ဩပက္ကမိကော	၂၂၀
ဩလောကနံ	၂၀၃
[က]	
ကံသလောဟံ	၅၂
ကပါလေသု	၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[က]	
ကမ္မမေဝ	၁၅၃
ကမ္မသမုဋ္ဌာနော	၂၂၀
ကရဏုတ္တရိယံ	၂၁၅
ကရောန္တိ	၅၂
ကာမကာရိယံ	၄၂
ကာမာမိသံ	၁၃၁
ကာယသ	၂၁၆
ကာယော	၁၃
ကာရဏသမတ္ထတာ	၄၁
ကာဋ္ဌသုတ္တေ	၂၂၃
ကိစ္စဇာတိတော	၉၉
ကိလေသက္ခယဝိသေသံ	၉၁
ကိလေသဒါဟော	၆၀
ကုက္ကုစ္စံ	၇၁
ကုမ္ဘံ	၁၅၆
ကောဋ္ဌာသော	၅၂
[ခ-ဂ]	
ခန္ဓဘေဒသ	၇၀
ခန္ဓသ	၆
ဂဏသင်္ဂဏိကာ	၂၂၂
ဂဏ္ဌိကာ	၂၁၆
ဂဏ္ဌိဘူတာ	၂၁၆
ဂတမဂ္ဂေါ	၇၇
ဂမိတာ	၁၅၃
ဂမိယတ္ထတ္ထာ	၇၃
ဂမိယတိ	၃၉
ဂရုဘဏ္ဍာဝိသဇ္ဇနံ	၁၀၀
ဂဝေသနကမ္မံ	၂၁၇
ဂဟဏဝုန်ဝသေန	၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[ဂ]	
ဂုဠ္ဠံ	၁၀၀
ဂုဏောဟိ	၂
[ဃ-စ]	
ဃဋ္ဋိတာရမ္ဘဏံ	၁၅၂
စက္ခတိ	၃၉
စက္ခုဒ္ဓါရဘာဝေ	၀၂
စက္ခုသံဃဋ္ဋနာယ	၃၅
စိတ္တသမ္ဘဋ္ဌော	၃၆
စုတ္တိတံ	၄၆
စုဗိတမ္ဘံ	၁၇၀
[ဆ]	
ဆဋ္ဌသ	၃
ဆဋ္ဌော	၂၂၇
ဆာဒါပနတော	၃၃
ဆာဒေန္တိယာ	၉၉
ဆိဒ္ဒံ	၇၄
[ဇ]	
ဇာတိအာဒိသင်္ခံ	၁၀
ဇာတိဥဏ္ဏာ	၂၃
ဇာပိတတ္ထာ	၁၉၀
ဇိဝိတသမ်ိုရာ	၂၇
[ဉ]	
ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ	၃
ဉာဏဝိသေသံ	၉၁
ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ	၃
ဉာဏာရမ္ဘဏံ	၁၉၀
ဉာတေန	၂၀၄

ပဒါနုက္ကမော	စာမျက်နှာ
[ဌ]	
ဌပနာ	၂၂၀
ဌပိတက္ကာ	၂၀၆
ဌပိတာ	၃၆
ဌပေတုံ	၂၁၃
ဌာနာဘာဝံ	၂၀၀
ဌိတိ	၂၀၀
ဌိတိကွဏော	၂၇
[တ-ထ]	
တံကမ္မဇာ	၂၇
တံသဒိသာ	၂၀၁
တတော	၁၈၃
တဒနုပဿနာ	၁၅၀
တဒနုရူပံ	၁၇၇
တန္တိ||သု	၆၇
တာပနေ	၂၂၇
တာလပဏ္ဍိကာ	၁၅၅
တိကဘူမိ၀သေန	၃၆
တိဋ္ဌာနိကံ	၁၀၁
တိဏာကာရော	၆၉
တိဟ	၁၈၂
တေဇနံ	၁၆၀
တေမနကရဏံ	၂၁၆
တောသနံ	၁၆၀၊ ၁၆၆
ထာမဘာ၀တော	၁၆၆
[ဒ]	
ဒဿနံ	၃၆
ဒိဋ္ဌတ္တာ	၁၇၆
ဒိဋ္ဌမတ္တံ	၁၈၂

ပဒါနုက္ကမော	စာမျက်နှာ
[ဒ]	
ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာ	၇၆
ဒုက္ခရကိရိယာ	၁၀၆
ဒုက္ခညာဏာဒီနံ	၇၈
ဒုက္ခ၀ိ၀ေကတာ၀ံ	၆၂
ဒေ၀ေန္ဒ	၁၈၅
ဒွါရာဒိဘာ၀ေါ	၄၁
[ဓ]	
ဓမ္မညာဏကိစ္စံ	၆၃
ဓမ္မဒေသနာယ	၃
ဓမ္မာဘိလာ၀ေါ	၂၁
ဓာရဏာတာ	၁၅၁
[နဝ]	
နယ၁ယေ	၁၆၁
နယနံ	၂၀၄
နယနတော	၂၀၄
နယနယနံ	၂၀၄
နယနယနသ	၂၀၄
နယနိဟရဏံ	၃၄
နိစ္ဆဋ္ဌေသု	၂၆
နိဇ္ဇရ၀ဏ္ဏု||နိ	၁၇၂
နိဋ္ဌ၀ေတ္ဘာ	၂၂၃
နိ၁ဒါတိ	၆၀
နိဒ္ဒသ၀ဏ္ဏု||နိ	၁၇၁
နိ၀ာနရာသိ	၂၁၅
နိပ္ပရိယာယ	၁၉၇
နိပ္ပါဒိယမာနော	၃၂
နိယော၀တော	၁၀၃
နိရုဝ၀ေသကထနံ	၁၉၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[နိ]	
နိရောဓံ	၈၁
နိဝတ္ထေတိ	၆၄
နိသိတဘာဝေန	၅၃
နိတော	၄၆
[ပ]	
ပကတတ္ထော	၂၀၉
ပကတိဝါဒိနံ	၆၆
ပကာရန္တရံ	၃၇
ပက္ခန္ဒနံ	၁၅၀
ပစ္ခနိကမမ္မေ	၂၀၇
ပစ္ခယသမ်ိတံ	၈၀
ပညာပေန္တိ	၁၈၅
ပဋိဆာဒနေ	၂၁၉
ပဋိဘာနံ	၁၉၇
ပဋိဝေဓနိဋ္ဌတ္ထာ	၂၀၀
ပဋိသဒ္ဓိက္ခတိ	၁၇၀
ပဋ္ဌပေန္တိ	၁၈၅
ပဏိဓိ	၂၂၇
ပဏ္ဏတ္တိမတ္ထာ	၇၁
ပဒန္ဓသမုဋ္ဌေဒေါ	၇၀
ပယောဂံ	၅၂
ပယောဇနံ	၁၂၅
ပရာမဋ္ဌံ	၃၄
ပရိဂ္ဂဏှနံ	၇၇
ပရိဂ္ဂဟိတာ	၁၈၅
ပရိဒေဝနကာရဏံ	၂၁၁
ပရိပါစိတေသု	၂၀၂
ပရိမဏ္ဍလော	၂၂၀
ပရိယာယဒေသနတ္ထာ	၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[ပ]	
ပရိဟီနာဝိဇ္ဇာဌာနာ	၁၄၇
ပလိဗောဓုပဏ္ဍေဒဝသေန	၆၁
ပဝတ္ထေတိ	၆၄
ပဟာတမ္ဘကေတ္ထံ	၇၇
ပါကတိကော	၅၃
ပါဋိယေက္ကော	၅၂
ပါတိမောက္ခံ	၁၇၉
ပိဏ္ဍဒ္ဓော	၇
ပုဗ္ဗနိမိတ္တကော	၉၉
ပုညဘဝေါ	၁၀၉
ပုဋ္ဌံ	၃၃
ပုနဗ္ဘဝသ	၆၆
ပုမ္ဘန္တရော	၃၉
[ဖ-ဗ]	
ဖလဿပိ	၇၀
ဖလေန	၉၆
ဗန္ဓတိ	၂၁၀
ဗာဟုလ္လေန	၃၃
ဗောဇ္ဈင်ဘူတာ	၁၇၂
ဗောဓိမဏ္ဍော	၁၉၄
ဗျာပိ	၂၂၀
ဗျာပေတ္ဝာ	၆၀
[ဘ]	
ဘဇာပေတမ္ဘေ	၁၀၃
ဘဝသီသာနိ	၂၂၀
ဘိဇ္ဇမာနတာ	၃၁
ဘိန္ဒတိ	၃၄
ဘိန္ဒမာနော	၁၆
ဘိန္ဒပဋ္ဌမရေ	၁၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဘ]	
ဘုဇင်္ဂသီသဇာ	၅၃
ဘုသတ္တံ	၁၅၀
ဘူတဝိသေသာ	၆၇
ဘူတိဏာကဿ	၁၁၀
[မ]	
မဏ္ဍသီသဇာ	၅၃
မတ္တာ	၁၅၅၊၁၈၂
မဓုရဒ္ဓိလရသာဒိ	၁၁၀
မန္ဒတာ	၁၆၀
မရုမ္ပေဟိ	၁၅၅
မရော	၁၀၆
မဟာဇောဝိ	၂၀၁
မဟာတာပနေ	၂၂၇
မဟာပဒေသေ	၉၀
မဟာပရိမာဏံ	၆၇
မဟာရောရုဝေ	၂၂၇
မာနဏ္ဍနော	၂၁၈
မုဏ္ဍာပတ္ထိယာ	၁၁
မုဒ္ဓတိ	၂၀၃
မုဒ္ဓိပေါထနာဒိနိ	၇၂
မုတ္ထံ	၂၁၈
မုဒ္ဒိတသ	၂၁၆
[ယ]	
ယတော	၁၈၃
ယထာမိဂတာနံ	၂၂
ယသော	၂၁၅
ယထာယောဂံ	၁၉၄
ယမေန္ဒံ	၁၅၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ယ]	
ယုဂနဒ္ဓတာ	၁၅၈
ယုတ္ထံ	၂၁၈
ယောနိဝသေန	၆၉
[ရ]	
ရဇ္ဇုနံ	၇၄
ရိတ္တကာနေဝ	၄၁
ရောရုဝေ	၂၂၇
[လ]	
လေဟိတဗ္ဗံ	၁၇၈
လောကာမိသံ	၁၇၁
လောဟသဒ်သံ	၅၂
[ဝ]	
ဝစနံ	၂၀၊၃၉
ဝစနာမိနာ	၂၀
ဝဇ္ဇလောဟံ	၅၂
ဝမုနကနယော	၃၄
ဝဏ္ဏပ္ပဋိဘာဂေါ	၂၃
ဝတ္ထုဘာဝေန	၂၃
ဝတ္ထုဝိဘာဝနာ	၁၉၈
ဝရာဟဒါဌဇာ	၅၃
ဝလာဟကဇာ	၅၃
ဝဝတ္ထိတတံ	၁၅၅
ဝဝတ္ထိတာနမ္ပိ	၂၀၁
ဝါယနံ	၅၃
ဝိကွေပနံ	၂၂၄
ဝိဃာတကတ္တာ	၆၅
ဝိညာတံ	၁၈၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[ဝ]	
ဝိရုနနံ	၁၈၀
ဝိဗာမိတာနံ	၁၈
ဝိဘင်ပ္ပကရဏံ	၄
ဝိဘဇန္တိ	၁၈၅
ဝိဘာဝတော	၆၆
ဝိရာဂံ	၂၁၈
ဝိဝဋ္ဋာ	၁၈၅
ဝိဝရန္တိ	၁၈၅
ဝိလာပေတ္ဝာ	၁၅၈
ဝိဝေကဋ္ဌော	၆၁
ဝိသမပရိဟာရဇော	၂၂၀
ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ	၂၀၆
ဝိသေသပစ္စယော	၇၉
ဝိဟိ ံသာယ	၅၄
ဝိရိယံ	၅၂
ဝိရိယသ	၃
ဝေကန္တကံ	၅၂
ဝေဏုပဇ္ဇော	၅၃
ဝေါစ္ဆိန္နနဆာဒနာ	၂၁၉
ဝေဒါပနံ	၇၆
[သ]	
သံယောဂေါ	၆၇
သက္ကဋ္ဌနာမာဒိ	၁၉၃
သဂ္ဂော	၆၇
သက်ပ္ပနံ	၂၂၃
သက်မ္ပနာ	၂၁၆
သခ်ော	၅၃
သဂ်တိ	၁၁၀
သဃ်ာတေ	၂၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ္ဇနော
[သ]	
သဠေ	၂၂၇
သဏ္ဌတ္ထံ	၆၀
သတိသမ္ပဇညံ	၁၅၂
သန္ဓံ	၆၆
သန္ဓာပနကိစ္စံ	၁၀
သန္ဓာနဝသေန	၁၂
သန္ဓိဋ္ဌတိ	၉၀
သန္ဓိပါတဇော	၂၂၀
သမ္ဘတ္ထကံ	၁၉၄
သဗ္ဗာပါရာနိ	၁၄၇
သမံ	၁၀၁
သမညာတိဝေဝနံ	၁၅၂
သမ္ပဝတ္ထံ	၁၅၅
သမ္ပဝတ္ထော	၁၇၀
သမဝါယော	၆၇
သမာဂမော	၁၅၁
သမာဓိဇာ	၆၀
သမာဓိမုခေန	၂၀၅
သမာနဂဏနဂဏော	၂
သမာနဇာတိယံ	၁၀
သမာနဝိထိယံ	၃၅
သမာနသံဝါသကော	၂၀၉
သမာသေဝိတတာယ	၂၁၆
သမာဟဋ္ဌာနိ	၁
သမုဋ္ဌေဇေတိ	၁၅၅
သမုဒယဘာဝေန	၆၇
သမုဒိရဏံ	၅၃
သမူဟတော	၄၅
သမ္ဘဇာနသ	၁၅၇
သမ္ဘန္ဓဗ္ဗာသယော	၃၇

ပဒါနုက္တမော	ဝိဌကော
[သ]	
သမ္ဘဟံသေတိ	၁၅၅
သမ္ဘိဏ္ဍေတ္ဝာ	၁၆၂
သမ္ဘာ	၁၈၁
သမ္ဘာပယောဂေန	၂၁၂
သရသေနေ၀	၆၀
သဝိဂ္ဂဟမိ၀	၃၉
သဟဇာတာဒိပစ္စယော	၁၄၇
သဟုပ္ပါဒကာ	၆၉
သာတ္ထကာနိ	၁၉၄
သာမုပါဒိကာ	၂၁၁
သာရမ္ဘံ	၁၈၅
သာရာဒါနာဘိနိ၀ေသော	၁၅၂
သာသနံ	၇၉
သိက္ခာကောဋ္ဌာသေသု	၁၇၆
သိက္ခိတဗ္ဗံ	၁၈၂
သိက္ခိယမာနော	၁၇၆

ပဒါနုက္တမော	ဝိဌကော
[သ]	
သိနေဟသ	၁၈၈
သိပ္ပိဇာ	၅၃
သိလိဋ္ဌံ	၂၁၈
သုခုမတ္တံ	၆၈
သုညော	၅၁
သုတ္တံ	၉၀
သုပါကဋ္ဌတ္ထာ	၁
သုပ္ပပရိဂ္ဂါဟကံ	၁၈၁
သုဘကိဏ္ဏာ	၂၂၇
သောကော	၇၁
[ဟ]	
ဟတ္ထိကုမ္ဘဇာ	၅၃
ဟာနဘာဂိယမမ္ပံ	၂၀၀
ဟိတံ	၇၁

ဝိဘင်္ဂအနုဋ္ဌကထာ

သောဝနုပတ္တိ

ဝိဇ္ဇေ	ပန္ဒိယ်	အသုဘပါဠေါ	သုဘပါဠေါ
၁၂၉	၂၃	ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ။ပ။ ပဝတ္တိတန္တိ	ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ။ပ။ ပဝတ္တိတန္တိ [သံ ၃-၃ဖြေ၊ ဝ ၃-၁၅၊ ခု ၉-၃၃၀-ဝိဇ္ဇေသု]